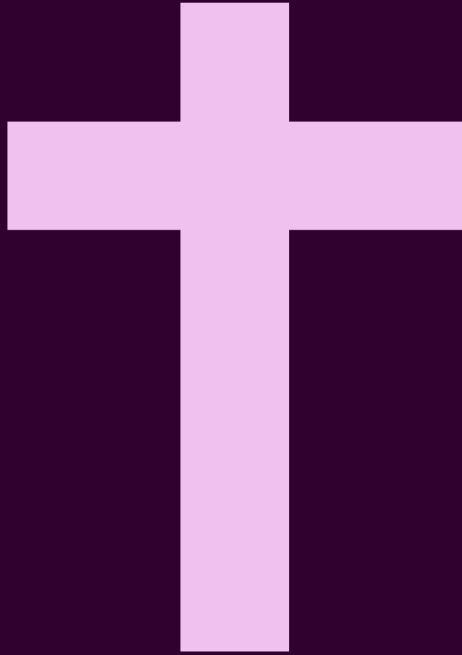

ଆଜାଡ଼ି ଚଢ଼ରନ୍

The New Testament in the Juray language of India: ଆଜାଡ଼ି

ଚଢ଼ରନ୍

ଆଜାଡ଼ି ଡ଼ରନ୍

The New Testament in the Juray language of India: ଆଜାଡ଼ି ଡ଼ରନ୍

copyright © 2020 The Word for the World International

Language: Juray

Contributor: The Word for the World International

ଆଜାଡ଼ି ଡ଼ରନ୍
ରଟ୍ ଅନଗଡ଼, 2020

The New Testament in Juray Soura Language

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word.

See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 23 Aug 2023 from source files dated 13 Apr 2023

705baedc-429c-5ed4-ae0e-14f8e68f02a0

Contents

ମାତୃତ୍ୱ	1
ମାତୃତ୍ୱ	56
ଲୁକ୍ତ	90
ଜନ	147
ଅନାସ୍ତ୍ରାୟ	187
ରୋମିଆ	235
୧ କରୁଣା	256
୨ କରୁଣା	276
ଗାଳିଲୀ	289
ପାତ୍ରପାତ୍ର	297
କଳିକା	304
୧ ଚେପି	310
୨ ଚେପି	315
୧ ଚେପି	320
୨ ଚେପି	323
୧ ଚେପି	329
୨ ଚେପି	334
ପାତ୍ରପାତ୍ର	337
୧ ଚେପି	339
୨ ଚେପି	355
୧ ପାତ୍ର	361
୨ ପାତ୍ର	367
୧ ଚେପି	371
୨ ଚେପି	377
୩ ଚେପି	378
କିରୀଟ	379
ଅନୁଜନାବର	381

ମାଧୁର ଲିଖିତ ଯାଶୁ ଶ୍ରୀଷ୍ଟକ ସୁସମାଚାର ମାଡିଭନ୍ ଆରିଡେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆ ସନେକ୍ତୁଲ୍

ରଡ଼ ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଇଡିଡନ୍ ଉଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ମାଡିଭନ୍ ଆରିଡେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅବୟ । ଜିସୁନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ଜି ମାଡିଭନ୍, ମାର୍କନ୍, ଲୁକନ୍ ଓ ଜନନ୍ ଇଡେଞ୍ଜି । କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଆନା ଇଡେନ୍ ତିଆଡେ କେନ୍ଡେନ୍ନେ ରେୟଲଡ଼ ଆଇଡିଡ଼ ତଡ଼, ଡେଲୋଜନଡ଼ଡେନ୍ କେନ୍ଆଡେ ଅନାସ୍ତାୟ ଷଡ଼ନେମର୍ ମାଡିଭନ୍ ଇଡେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ବାଇବୋଲ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ବର୍ଡଞ୍ଜି । କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ତିକ୍ତି କ୍ରିଷ୍ଟ ଯାକ୍ତୁଡି ବର୍ସେଡ଼ ଇଡ଼ନ୍ ମାଡିଭନ୍ ପାଲେସ୍ଟାଇନ୍ ଡେସାନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଡକୋଡାଲନ୍ ଇଡେନ୍ ।

ମାଡିଭନ୍ ଆମ୍ବୁଟୁ ପାନୁବେଡ଼ମର୍ ଡକୋଏନ୍, ବନ୍ତ ତିକ୍ତି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆରେଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମର୍ ଡେଏନ୍ । ଆରି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଲେବି ଗାମ୍ଲେ ନିୟ୍ ମନ୍ରାଜି ଆଜନାଜି । ଆନିନ୍ ବାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ । ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ପୁଡ଼ିନ୍ ଆ ରାଜା ଗାମ୍ଲେ ଅବଡିସୟେଞ୍ଜି । ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ପୁରାଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ରାଜା, ଅନୁର୍ମର୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସେଡାଏନ୍ ଆରି କେନ୍ଆନିନ୍ ମା ପୁଡ଼ିନ୍ ଇୟତାୟ ଗାମ୍ଲେ ପାପୁର୍ ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପୁର୍ବାଃଡେବରନ୍ ବନରନ୍ ଡେଏନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଅନବଡନେନ୍ ଆସନ୍ ମାଡିଭନ୍ କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଇଡେନ୍ । ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ମାଡିଭନ୍ ପାପୁର୍ ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଯାକ୍ତୁଡି ପଡ଼ଞ୍ଜି ପାଡ଼ଲେ କେନ୍ ରଡ଼ ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟଲେ ଇଡେନ୍ ।

ମାଡିଭନ୍ ଆରିଡେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ରଡ଼ ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବୁଟୁଗଡ଼ ଡକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ଲୋଡ଼ ପାପୁର୍ ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ପଦଜି ଗୋଗୋୟଡମ୍ ମାୟଲେ ଆଇଡିଡ଼ । କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ପାପୁର୍ ଅନଗଡ଼ନ୍ ଓ ରଡ଼ ଅନଗଡ଼ନ୍ ଅବମାୟମାୟଡେ । ଆରି ବନାୟବରନ୍ ନିୟ୍ ଷଞ୍ଜୁମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ମାଡିଭନ୍ କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ଲୋଡ଼ ଇଡେନ୍ । ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଡୋଣ୍ଡୋ ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରିୟେନ୍ ଆ ଷନଡ଼ନ୍ ବୟନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ମୋସାନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଆଡ୍ରିୟେନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଅବଜଡ଼ଜଡେନ୍ ।

ମନଡ଼ବରନ୍ ଆ ପନାଲ୍ଲାଡ଼

- ୧. ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ କରୋକ୍ଲୋଡ଼ ଆରି ଆ କାକାଡାନ୍ । ୧:୧-୪
- ୨. ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ଷନଡ଼ । ୫:୧-୨୫:୪୭
- ୩. ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ରନବୁ ଆରି ଆ ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ । ୨୭:୧-୨୮:୨୦

ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍
(ଲୁକ ୩:୨୩-୩୮)

^୧ କେନ୍ଆଡେ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଜି ଆ କେଜ୍ଜା ଆଞ୍ଜୁମ୍ଜି ଆଇଡିଡ଼ । ଜିସୁନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କନୋକ୍ଲୋଡ଼ ଆରି ଦାଉଦନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ କନୋକ୍ଲୋଡ଼ ।

^୨ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଇସାକ, ଇସାକନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜାକୁବ, ଜାକୁବନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିଉଦା, ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି; ^୩ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ଜି ପେରସନ୍ ଓ ସେରଅନ୍, କେନ୍ ଆୟୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଡାମର୍, ପେରସନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଇସ୍ରୋଣ, ଇସ୍ରୋଣନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅରାମ, ^୪ ଅରାମନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅମିନାଦବ, ଅମିନାଦବନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ନଅସୋନ, ନଅସୋନନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସଲମୋନ, ^୫ ସଲମୋନନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ବୋୟାଜନ୍, କେନ୍ ଆ ନନନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ରାଆବ, ବୋୟାଜନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଓବେଦ, କେନ୍ ଆ ନନନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ରୁଡ଼, ଓବେଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିସୟ, ^୬ ଜିସୟନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଦାଉଦ ରାଜା ।

ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସୋଲମନ୍, ସୋଲମନ୍ନ୍ ଆୟୋଡ଼ ଆମ୍ବୁଟୁ ଉରିୟନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ଡକୋଏନ୍, ^୭ ସୋଲମନ୍ନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ରିଅବିଆମ, ରିଅବିଆମନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅବିଅ, ଅବିଅନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଆସା, ^୮ ଆସାନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିଓସାପଟ, ଜିଓସାପଟନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜୋରାମ, ଜୋରାମନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଉଜିଅ, ^୯ ଉଜିଅନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜୋତମ, ଜୋତମନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଆଅସ, ଆଅସନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଇଜକିୟ, ^{୧୦} ଇଜକିୟନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ମନସି, ମନସିନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଆମୋନ, ଆମୋନନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜୋସିଅ, ^{୧୧} ଜୋସିଅନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ଜି ଜିକନିୟନ୍ ଓ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି, ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବଣ୍ଡିଲେ ବାବିଲୋନନ୍ ଆପ୍ରାଡେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜିକନିୟନ୍ କୋଡେଞ୍ଜି ।

୧୭ ଜିକନିୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସଲ୍ଟିୟେଲ, ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଣ୍ଟିଲେ ବାବିଲୋନନ୍ ଆପ୍ରାଡେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସଲ୍ଟିୟେଲନ୍ କୋଡେଞ୍ଜି, ସଲ୍ଟିୟେଲନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିରୁବାବିଲ, ୧୩ ଜିରୁବାବେଲନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅବିଉଦ, ଅବିଉଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଏଲିଆକିମ, ଏଲିଆକିମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଆସୋର, ୧୪ ଆସୋରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସାଦୋକ, ସାଦୋକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଆକିମ, ଆକିମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଏଲିଉଦ, ୧୫ ଏଲିଉଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଏଲିଆଜର, ଏଲିଆଜରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ମଉାନ, ମଉାନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜାକୁବ, ୧୬ ଜାକୁବନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜୋସେପ, ଜୋସେପନ୍ ମରିଅମନ୍ ଆ ଅୟତବ୍, କେନ୍ ଆ ମରିଅମ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କ୍ରିସୁ ଗନାମନ୍ ତେତେ ।

୧୭ ଏନ୍ନେଲେ ଅବ୍ରାମନ୍ ସିଲଡ଼ ଦାଉଦନ୍ ଜାୟ୍ ଚଉଦ କନୋକ୍ଳୋଡ଼, ଆରି ଦାଉଦନ୍ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଣ୍ଟିଲେ ବାବିଲୋନନ୍ ଆପ୍ରାଡେଞ୍ଜି ଜାୟ୍ ଚଉଦ କନୋକ୍ଳୋଡ଼, ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଣ୍ଟିଲେ ବାବିଲୋନନ୍ ଆପ୍ରାଡେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ କ୍ରିସୁନ୍ ଜାୟ୍ ଚଉଦ କନୋକ୍ଳୋଡ଼ ତେଏଞ୍ଜି ।

**ଜିସୁ କ୍ରିସୁନ୍ ଆ କରୋକ୍ଳୋଡ଼
(ଲୁକ ୨:୧-୭)**

୧୮ ✨ଜିସୁ କ୍ରିସୁନ୍ ଆ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ତେଲୋ । ଜିସୁନ୍ ଆୟୋଡ଼ ମରିଅମନ୍, ଜୋସେପନ୍ ବୟନ୍ ବିବାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆବେଡ଼ବେଡନ୍* ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ମାୟ୍‌ନେଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମରିଅମନ୍ ପାଞ୍ଜୁରନ୍‌ଲନ୍† ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୧୯ ତିଆସନ୍ ଜୋସେପନ୍ ମରିଅମନ୍ ବୟନ୍ ବିବାନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସାଏନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଅବୟ୍ ଡରମ୍‌ମର୍ ଡକୋଏନ୍ ଆରି ମରିଅମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆତେମଡ଼ ଅନବନ୍‌ଣିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅଃଲ୍‌ଡ଼ୟ୍‌ଲୋ । ୨୦ ବନ୍‌ଡ଼ ଜୋସେପନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆରିଃୟ୍‌ମେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଗିୟ୍‌ବା, ପ୍ରୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ବର୍‌ମର୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଗନ୍‌ମତେଲୋଡ଼ନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆମଡ଼ ଅବଡୁୟ୍‌ଡ଼ମ୍‌ଲନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ବରେ, “ଏ ଦାଉଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜୋସେପ, ମରିଅମନ୍ ବୟନ୍ ବିବାନେନ୍ ଆସନ୍ ବଡ଼ଡ଼ଡ଼ମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପାଞ୍ଜୁରନ୍‌ଲନ୍‡ । ୨୧ ✨ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଓକାସିଜନ୍ କୋଡ଼ତେ, ଆରି ଆମନ୍ ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜିସୁ ଅବଞ୍ଜୁମା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆ ଇର୍ସେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଉର୍‌ଡ଼ଜି ।”

୨୨ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଗଡ଼ ପ୍ରୁନ୍ ଅଞ୍ଜା ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ବର୍‌ନେ, ତିଆତେ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍ ତେଡ଼ମ୍‌ଡେ ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ତେଏନ୍, ୨୩ “ଗିୟ୍‌ବା, ଅବୟ୍ ପୟ୍‌ଲଡ଼ ତାଙ୍ଗଡ଼ିସିଜନ୍ ପାଞ୍ଜୁରନ୍‌ତାଲନ୍ ଅବୟ୍ ଓକାସିଜନ୍ କୋଡ଼ତେ, ଆରି ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଇମ୍‌ନାୟ୍‌ଲେ ଅନବଞ୍ଜୁମନ୍ ତେତେ ।” କେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମନ୍ “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଡକୋ ।”

୨୪ ସିଲଡ଼େ ଜୋସେପନ୍ ମଡ଼େଡ଼ାଲେ ଡୋଲନ୍ କି ପ୍ରୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ବର୍‌ମର୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲେ ବରେନ୍, ତିଅଡ଼ମ୍ ଆନିନ୍ ଲୁମେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ମରିଅମନ୍ ବୟନ୍ ବିବାଲେ । ୨୫ ✨ବନ୍‌ଡ଼ ମରିଅମନ୍ ଅବୟ୍ ଓକାସିଜନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ କୋଡେନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲେ, ଆରି ଜୋସେପନ୍ ତି ଓକାସିଜନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଜିସୁ ଅବଞ୍ଜୁମେନ୍ ।

୨

ଡରୁଡ଼ୟୋଡ଼ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ବାନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଜି

୧ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆଡିଡ଼ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ବେତଲିମ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଗିୟ୍‌ବା, ଡରୁଡ଼ୟୋଡ଼ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଜି, ୨ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ଗାମେଜି, “ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜାନେନ୍ ଆସନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ଆ ପସିୟ୍ ଅଡେଞ୍ଜା ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଡରୁଡ଼ୟୋଡ଼ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ତୁଡୁଜନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପୁର୍‌ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଏଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ।”

୩ କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ାଲେ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ସମ୍‌ରା ଜିରୁସାଲମବାଜି ବାଉଲ୍ଲି ତେଏଞ୍ଜି; ୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍ରୁକ୍ଷ୍ଟାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “କ୍ରିସୁନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେତେ ?”

୫ ଆନିଞ୍ଜି ଏରୋଦନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ବେତଲିମ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇଡେନ୍;

୬ ଆରି, ଏ ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ବେତଲିମ ଗଡ଼ାନ୍, ଆମନ୍ ଜିଉଦାଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ାରା ଗଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲେ ଜନଡ଼ ସନ୍ନା ତଡ଼; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ମନ୍‌ରାଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁର୍‌ତୁରନ୍ ଆସନ୍, ଅମଡ଼ନମ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ରାଜାନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ୍ ।”

✨ ୧:୧୮ ୧:୧୮ ଲୁକ ୧:୨୭ * ୧:୧୮ ୧:୧୮ ଆଜଡ଼ଜଡ଼ନ୍ † ୧:୧୮ ୧:୧୮ ଡିଲ୍‌କୋଡେନ୍ ‡ ୧:୨୦ ୧:୨୦ ଡିଲ୍‌କୋଡେନ୍ ✨ ୧:୨୧ ୧:୨୧ ଲୁକ ୧:୩୧ ✨ ୧:୨୫ ୧:୨୫ ଲୁକ ୨:୨୧

୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଏରୋଦନ୍, ତି ତୁତୁଜନ୍ ଅଙ୍ଗା ବେଡ଼ା ଗିୟତାଏନ୍, ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅଜନା ଓଡ୍ଡେଡାଲେ ବରେଞ୍ଜି । ୮ ଆରି, ଏରୋଦନ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜିଆଡ଼ ବେତଲିମନ୍ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ ତି ପସିଜନ୍ ଆ ବନେ ମନଡ଼ ଇୟ ସେକ୍ସବା, ଆରି ଇୟଲେ ଏରବାଡେ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତେନ୍ ଅବତାଡନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼ ଆୟ ବରାୟବା, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଖେନ୍ ନିୟ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଇୟତେ ପୁର୍ନାୟ ।”

୯ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ରାଜାନ୍ ଆ ବନେ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ଜିରେଞ୍ଜି; ଆରି ଗିୟବା, ଆନିଞ୍ଜି ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ଆଗ୍ରିଜେଞ୍ଜି ଆ ତୁତୁୟ, ଆ ମୁକ୍ତାଗତଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଡ଼ାଲନ୍ ଜିରେ ପାଡେନ୍, ଆରି ତି ପସିଜନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ତକୋଏନ୍, ତି ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଇୟଲେ ତନଡେ । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜି ତୁତୁଜନ୍ ଗିୟଲେ ମାଡୁ ସର୍ତ୍ତାଲଞ୍ଜି । ୧୧ ଆରି ଅମ୍ବସିଡ଼ନ୍ ଜିରେ ତି ପସିଜନ୍ଆଡ଼ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ମରିଅମନ୍ ସରିନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତୁଡ଼ମୁତାଲେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଲୋମେଞ୍ଜି, ଆରି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆ ପିଡ଼ି ରୋଲେ ସୁନାନ୍, କୁୟୁରୁନ୍ ତ ଲଡ଼ିଡ଼ମେନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ତନିୟତିୟନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।

୧୨ ଆରି ଏରୋଦନ୍ ଆମଡ଼ ଏରଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଗନୁମ୍ତେଲୋଡ଼ନ୍ ବନେନ୍ ଆରମ୍ତଡେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ତଡ଼ର୍ ଗଡ଼ ଆ ତେସାତମଞ୍ଜି ଯର୍ଞି ।

ମରିଅମନ୍ ତ ଜୋସେପନ୍ ଆରେସା ଜିସୁନ୍ ଖମ୍ଲେ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି

୧୩ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ତିକ୍ଳି, ଗିୟବା ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର୍ ଅବୟନେ ଜୋସେପନ୍ ଆ ଗନୁମ୍ତେଲୋଡ଼ ଅବତୁୟତାଲନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ତୋନା, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ପସିଜନ୍ ଖମ୍ଲେ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଜିର୍ବା, ଆରି ଖେନ୍ ଅଣ୍ଡୁ ବବେନ୍ ଜାୟ ତେଡେ ଇୟ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପସିଜନ୍ଆଡ଼ ରନକ୍ସନ୍ ଆସନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ସାୟତେ ।”

୧୪ ସିଲଡେ ଜୋସେପନ୍ ତୋଲନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ପସିଜନ୍ ଖମ୍ଲେ ତଗଲମତ ତଗଲ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୧୫ ଆରି ଏରୋଦନ୍ ଆ ରନବୁ ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ତେଡେ ଇୟଲେ ତକୋନେଜି, ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମରନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଗଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆବର୍ନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍ଆତେ ତେଡମେନ୍, “ଖେନ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ଖେନ୍ଆଡ଼ ଓଡ୍ଡେଲାୟ ।”

ପସିଜଞ୍ଜି ଆ ରନକ୍ସ

୧୬ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ କଣ୍ଡାୟତାଲେ ଜିରେଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ଆଜୁନାଏନ୍ ଏରୋଦନ୍ ବରାବେନ୍, ଆରି ତୁତୁଜନ୍ ଅଙ୍ଗା ବେଡ଼ା ଗିୟତାଏନ୍ ଗାମ୍ଲେ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଆମ୍ବୁ ବରେଞ୍ଜି, ତିଅନ୍ତମ୍ ବେତଲିମ ଗଡ଼ାନ୍ ତ ଆ ତନ୍ତୁଲୋଡ଼ନ୍ ବାଗୁ ବସେଡ଼ ଆରି ତି ସିଲଡ଼ ସନ୍ନା ତିଅଙ୍ଗା ଓକାସିଜଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ପସିୟଜି ଅବରକ୍ସଆଜେନ୍ ।

୧୭ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମର୍ ଜିରିମିଅନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଗଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆବର୍ନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍ଆତେ ତେଡମେନ୍,

୧୮ “ରାମା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସର୍ଡ଼ନ୍ ସଡ଼ାଏନ୍,
ତିଆତେ ଯନେନ୍, ଗୁନେନ୍ ଆ ସର୍ଡ଼,
ରାଏଲନ୍ ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଯେୟେତାଲନ୍;
ଆନିନ୍ ବନବୟୋନ୍ ଅଃଲଡ଼ୟଲୋ,
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ରବୁଆଜେଞ୍ଜି ।”

ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନେନ୍

୧୯ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଗିୟବା, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର୍ ଅବୟନେ ମିସର୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ଗନୁମ୍ତେଲୋଡ଼ ଅବତୁୟତାଲନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ବରେନ୍, ୨୦ “ତୋନା, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ପସିଜନ୍ ଖମ୍ଲେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ତେସାନ୍ ଜିରା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ପସିଜନ୍ଆଡ଼ ରନକ୍ସନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି ।” ୨୧ ସିଲଡେ ଜୋସେପନ୍ ତୋଲନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ପସିଜନ୍ ଖମ୍ଲେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ତେସାନ୍ ଜିର୍ବାଜି ।

୨୨ ବନ୍ତ ଆପେୟନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆ ପାଲ୍ତେଡ଼ ଆକିଲ୍ଲାୟନ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆ ରାଜା ତେଏନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଜୋସେପନ୍ ଆରମ୍ତଡେନ୍, ତେଡେ ଜିରଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବତଡେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଗନୁମ୍ତେଲୋଡ଼ନ୍ ବନେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ଗାଲିଲିରେଡ଼ନ୍* ଜିରେଞ୍ଜି, ୨୩ ☆କି ନାଜରିତ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତକୋନେଜି, ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମରନ୍ ଆବର୍ନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍ଆତେ ତେଡମେନ୍, “ଆନିନ୍ଆଡ଼ ନାଜରିତବାୟ ଗାମ୍ଲେ ଓଡ୍ଡେତଜି ।”

* ୨:୨୨ ୨:୨୨ ଜିଲ୍ଲା ☆ ୨:୨୩ ୨:୨୩ ମାର୍କ ୧:୨୪; ଲୁକ ୨:୩୯; ଜନ ୧:୪୫

୩

ତତ୍ତ୍ୱବତାମର ଜନନ ଆନସ୍ତୁବର
(ମାର୍କ ୧:୧-୮; ଲୁକ ୩:୧-୧୮; ଜନ ୧:୧୯-୨୮)

୧ ତିଆଡିଡ୍ ତତ୍ତ୍ୱବତାମର ଜନନ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆରିଡ୍ରିଡ୍ଲୋଡନ୍ ଜିରେ ଇୟଲାୟ ଅସ୍ତୁବରେ । ୨ *ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇସେନ୍ ସିଲଡ୍ ଯର୍ନାୟବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ୍ ରାଜ୍ୟନ୍ ତୁୟଲାୟ ।”

୩ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର ଜିସାୟନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆ ବର୍ନେ କେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର ବର୍ନେ, ତି ଆ ମନ୍ରା କେନ୍ଆନିନ୍; “ଆରିଡ୍ରିଡ୍ଲୋଡନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଆକ୍ରାକାବତେନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସର୍ଡ୍ ସସ୍ତାତେ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ତଡ୍ରିନ୍ ଅବଜାତାବା, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ରୋଉନ୍ ବିଡ୍ୟବା ।”

୪ ଜନନ ଓଟପୁରନ୍ ବାଢେ ଆଡୁବତୁବନ୍ ଆ ଅଜ୍ଞି ରଲନେ ଆରି ଆ କୁଣ୍ଡୁଲୋଡନ୍ ଉସାଲ୍ ଜନିତୁବନ୍ ରେଡୁବଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ପସ୍ତରନ୍* ତ କିନରେଡ୍ ଇଡ୍ରିଡ୍ ଜୋମେନ୍ । ୫ ତିଆଡିଡ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ତ ସମ୍ପିରା ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ସିଲଡ୍, ଆରି ଜର୍ଦନ ଅଲନ୍ ଆ ତୁୟାୟରେଡ୍ ସମ୍ପିରାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜନନ ଆମଡ୍ ଇୟଲାଜି । ୬ ଆରି ରମ୍ପଡ୍ ରମ୍ପଡ୍ ଆ ଇସେ ବର୍ନେ ଜନନ ଆସିଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଜର୍ଦନ ଅଲଲୋଡନ୍ ଇୟଲାୟ ତତ୍ତ୍ୱବତାନେଜି ।

୭ *ଆରି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାତୁକିଞ୍ଜି ତତ୍ତ୍ୱବତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାଜି, ତିଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ଜନନ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ବିସଜତନ୍† ଆ କେଜ୍ଜାଜି, ବିଅଜି ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ସିଲଡ୍ ଅକଡ୍ରିନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବସେଭାଲବେନ୍ ? † ତିଆସନ୍ ଆବୟ୍ବୁଡ୍ଡିଜନ୍ ଅବଜଅନାବା । ୮ *ଆରି ଅବ୍ରାମନ୍ ତ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ସିଲଡ୍ ଅଡ୍ରିଡ୍ଲେନ୍ ଗାମଲେ ଏବଡିସୟଡ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ଡବେନ୍, ଇସ୍ପରନ୍ କେନ୍ ଅରେଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆସନ୍ ପସିଜଞ୍ଜି ଅମଡ୍ଡୁଲେ ରପ୍ରିଡେ । ୯ *ଆରି ନମି ନିୟ୍ ଅରାନ୍ବଞ୍ଜି ଆଜଡ୍ଲୋଡ୍ ଏଞ୍ଜୁମନ୍ ଆଡକ୍ଲୋ;‡ ତିଆସନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆରାନ୍ବ ମନଡ୍ ଅଃନଜଏ, ତିଆତେ ଅଡ୍ଲେ ତଗୋଲୋଡନ୍ ପନିଡନ୍ ତେଡେ । ୧୦ ଷେନ୍ ସିନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆବୟ୍ବୁଡ୍ଡିନେନ୍ ଆସନ୍ ତାଆଲୋଡନ୍ ତତ୍ତ୍ୱବତାନ୍ ତିୟତବେନ୍, ବନ୍ତ ଷେନ୍ ସିଲଡ୍ଲନ୍ ଆନା ଜିର୍ତାୟ, ଆନିନ୍ ଷେନ୍ ସିଲଡ୍ ଜବ୍ ବୋସା, ଆ ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ଷମ୍ଝମନ୍ ଆସନ୍ ଷେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ୍; ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମଡ୍ରିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ତ ତଗୋଲୋଡନ୍ ତତ୍ତ୍ୱବତାନ୍ ତିୟତବେନ୍ । ୧୧ ଗରୁମ୍ଗୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆସିଲୋଡନ୍ ଅୟେସରନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଆ ତନିଲନ୍ ଆ ଜନ୍ରୋମ୍ ଗୁମ୍ଗୁମ୍ଲେ ମବନ୍ଡ୍ଲେ ମରୟ୍ଲୋଡନ୍ ତର୍ଡ୍ମଲେ ତକ୍ଲୋଡେ, ଆରି ଆ ପୋନ୍ଲୁଞ୍ଜିଆତେ ଅଃସ୍ତୁଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆ ତଗୋଲୋଡ୍ ସୟଲେ ସେଢେ ।”

ଜିସୁନ୍ ତତ୍ତ୍ୱବତାଲନେ
(ମାର୍କ ୧:୯-୧୧; ଲୁକ ୩:୨୧-୨୨)

୧୩ ତିଆଡିଡ୍ ଜିସୁନ୍ ତତ୍ତ୍ୱବତାମର ଜନନ ଆସିଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ତତ୍ତ୍ୱବତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ୍ ଜର୍ଦନ ଅଲନ୍ ଇୟଲାୟ । ୧୪ ବନ୍ତ ଜନନ ଜିସୁନ୍ଆତଡ୍ ତତ୍ତ୍ୱବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅସାତାଲେ ବର୍ନେ, “ଆମନ୍ ସିନା ଷେନ୍ଆତଡ୍ ତତ୍ତ୍ୱବତାନ୍ ତିୟତ୍ ଯ, ଆମନ୍ ଅମଡ୍ଷେନ୍ ତତ୍ତ୍ୱବତାନେନ୍ ଇୟତାୟ ପଡ୍?”

୧୫ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଜନନଆତଡ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ନମିଷେନ୍, ବର୍ନେଲୋଡ୍ଷେନ୍ ଅଡେଆ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆତେ ବାଢେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡକୋ ତରମ୍ କାକାଡାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ଲେ ରପ୍ରିଡବୋ ।” ସିଲଡେ ଜନନ ଜିସୁନ୍ଆତଡ୍ ତତ୍ତ୍ୱବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଡେଏନ୍ ।

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆତ୍ତ୍ୱବତାଲନ୍ ସିଲଡ୍ଲନ୍ ତାଆଲୋଡନ୍ ସିଲଡ୍ ଅବତାଡନ୍ ତୋଲନ୍ ଜିର୍ତାୟ, ଆରି ଗିୟବା ! ରୁଆଡନ୍ ରୋଲନେ, ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ପୁରାଡା କୁଛୁରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପଡଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିନ୍ ଗିଜେନ୍ । ୧୭ *ଆରି ଗିୟବା ! ରୁଆଡନ୍ ସିଲଡ୍ ଅବୟ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆ ସର୍ଡ୍ ସସ୍ତାଏନ୍, “କେନ୍ଆନିନ୍ ତନ୍ତୁଡ୍ୟମ୍ ତାଜଡାଅନ୍ଷେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆମଡ୍ ଷେନ୍ ମାଡ୍ ମଅ୍ୟତାତ୍ ଯ ।”

୪

ସନ୍ତୁମନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ୍ ତୋରେନ୍
(ମାର୍କ ୧:୧୨-୧୩; ଲୁକ ୪:୧-୧୩)

* ୩:୨ ୩:୨ ମାତ୍ରିକ ୪:୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୫ * ୩:୪ ୩:୪ କ୍ୟାବରବନ୍ଦୁବନ୍ ଆଜ ☆ ୩:୭ ୩:୭ ମାତ୍ରିକ ୧୨:୩୪; ୨୩:୩୩ † ୩:୭ ୩:୭ ପେଲ୍ଲାମରଞ୍ଜି ☆ ୩:୯ ୩:୯ ଜନ ୮:୩୩ ☆ ୩:୧୦ ୩:୧୦ ମାତ୍ରିକ ୭:୧୯ ‡ ୩:୧୦ ୩:୧୦ ଆଡକ୍ଲୋ ☆ ୩:୧୭ ୩:୧୭ ମାତ୍ରିକ ୧୨:୧୮; ୧୭:୫; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୯:୩୫

୧ ✠ତିଆଡ଼ିକ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ି ଆରିଝିରିଝିଲୋଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼େନ୍ । ତେତ୍ତେ ସନୁମନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ି ତୋରେନ୍ । ୨ ଆରି ଜିସୁନ୍ ବାକୁଡ଼ି ତମ୍‌ବା, ବାକୁଡ଼ି ତଗଲ୍ ଆନମନ୍ ତକୋଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିକ୍ଳି ତୋଲେୟତାଏନ୍ । ୩ ଆରି, ସନୁମନ୍* ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲାଇୟ ବରେ, “ଆମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଡ଼ାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତେନ୍, ଏତ୍ତେଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ଅରେଡ଼ିଝି ରୁଟିନ୍ ଗତେଲେତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନା ।”

୪ ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ସନୁମନ୍‌ଆଡ଼ି ଜାଲଡ଼େନ୍, “ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, ‘ମନ୍‌ରାନ୍ ସତ୍ତର ରୁଟିନ୍ ଜୋମ୍‌ଲେ ଅଃନୁମେଡ଼େ, ବନ୍‌ଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ୁଡ଼ତନାଞ୍ଜନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାତ୍ତେ ଅମେଡ଼ତେ ।”

୫ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସନୁମନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ି ମଡ଼ିର ଗଡ଼ାନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ବିଲେଡ଼ଲୋଡ଼ି† ତବନ୍‌ଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ି ବରେନ୍, ୬ “ଆମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଡ଼ାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତେନ୍, ଏତ୍ତେଲ୍‌ତେନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଅନିଡ଼ିତାନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ,

‘ଆମନ୍‌ଆଡ଼ି ସନାକ୍ଳେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼ି ବାୟତଜି;

ଆରି ଅସମୟ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ଅରେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗତର୍‌ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆଡ଼ି ଆସିଲୋଡ଼ି ତାଣ୍ଡାମ୍‌ଲେ ଞମ୍‌ତମ୍‌ଜି ।”

୭ ଜିସୁନ୍ ସନୁମନ୍‌ଆଡ଼ି ବରେନ୍, “ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ନିୟ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, ‘ଆମନ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ରନ୍‌ମିଆଡ଼ି ମାଲ୍‌ତଡ଼େ ।”

୮ ସନୁମନ୍ ଆରି ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ି ଅବୟ୍ ତେଜାତମ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼ି ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଜି ତ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆରିସୁମ୍‌ଜି ଅବଡ଼ୁୟତାଲେ ବରେନ୍, ୯ “ଆମନ୍ ଞେନ୍‌ଆଡ଼ି ତୁଡ଼ୁତାଲେ ଲୋମ୍‌ଲ୍‌ୟ୍ ତେନ୍, ଏତ୍ତେଲ୍‌ତେନ୍ ଞେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମନ୍ ତିୟତମ୍ ।”

୧୦ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ସନୁମନ୍‌ଆଡ଼ି ଜାଲଡ଼େନ୍, “ସବ୍‌ଡ଼ାୟନା ସନୁମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ି, ‘ଆମନ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ରନ୍‌ମିଆଡ଼ି ପୁରତେ, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ି ତୁମ୍ ସେକ୍‌ଆ ।”

୧୧ ସିଲଡ଼େ ସନୁମନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ି ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଜିରେନ୍, ଆରି ଗିୟ୍‌ବା ! ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ଜିରେ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ି ଇୟଲାଇୟ୍ ସେବାଏଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଉଲନେ
(ମାର୍କ ୧:୧୪-୧୫; ଲୁକ ୪:୧୪-୧୫)

୧୨ ✠ତକ୍ତୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆରମ୍‌ତଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେନ୍; ୧୩ ✠ଆରି, ଆନିନ୍ ନାଜରିତଲୋଡ଼ନ୍ ଏରଡ଼କୋନେନ୍ କପର୍‌ନାତମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ତେତ୍ତେ ଇୟଲେ ତକୋନେ, ତି ଆ ଗଡ଼ା ସବୁଲୁନ୍ ତ ନପ୍ତାଲିରେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଗାଲିଲି ଅନେଡ଼ ସମ୍‌ୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୧୪ ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍‌ଆତେ ତେଡ଼ମେନ୍,

୧୫ “ଜର୍‌ନ ଅଲନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼,
ସମ୍‌ୟଣ୍ଡାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ସବୁଲୁନ୍ ତେସାନ୍ ତ ନପ୍ତାଲି ତେସାନ୍,
ଆରି ଏରଡ଼ିଉଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆ ତେସା ଗାଲିଲିନ୍,

୧୬ ଆଲୋଡ଼ତନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି
ସୋଡ଼ା ସାଆରନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି,

ଆରି ରନବୁନ୍ ଆ ଲୁମ୍‌ଗୁରଡ଼ି ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍
ସନାଆରନ୍ ତୁଡ଼ଲିନାୟ୍ ।”

୧୭ ✠ତିଆଡ଼ିକ୍ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଅନସ୍‌ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇସ୍‌ର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବ୍‌ୟର୍‌ବୁଡ଼ିନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ତୁୟାଲାଇୟ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଉଞ୍ଜି ଞମ୍‌ୟମରଞ୍ଜିଆଡ଼ି ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି
(ମାର୍କ ୧:୧୬-୨୦; ଲୁକ ୫:୧-୧୧)

୧୮ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲି ଅନେଡ଼ ସମ୍‌ୟଣ୍ଡାଗଡ଼ ତଡ଼ିୟଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିକ୍ ସିମନ୍‌‡ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆନ୍ଦିଅନ୍‌ଆଡ଼ି ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ି ସମ୍‌ୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଜାଲନ୍ ସେତେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଞମ୍‌ୟମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ି ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍‌ଆଡ଼ି ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ୍‌ବା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏକାମେ ଇସ୍‌ରନ୍

✠ ୪:୧ ୪:୧ ଏବ୍ରୁ ୨:୧୮; ୪:୧୫ * ୪:୩ ୪:୩ ତନୋରୁତୋରମରନ୍ † ୪:୫ ୪:୫ ଆ ଗନେଡ଼େଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ✠ ୪:୧୨ ୪:୧୨ ମାତ୍ରିକ ୧୪:୩; ମାର୍କ ୬:୧୭; ଲୁକ ୩:୧୯,୨୦ ✠ ୪:୧୩ ୪:୧୩ ଜନ ୨:୧୨ ✠ ୪:୧୭ ୪:୧୭ ମାତ୍ରିକ ୩:୨ ‡ ୪:୧୮ ୪:୧୮ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ି ପିତ୍ର ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡ଼େଡ଼ିକ୍

ଆମତ୍ ଅନୋରୋତ୍ତନ୍ ତେତେ ତିଆତେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖଡ଼ତବେନ୍ ।” ୨୦ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବତାଡ଼ନ୍ ଜାଲନ୍ ଆମ୍ବେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

୨୧ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତେରେ ସିଲଡ଼ ତାଅତିଃ ଜିରେ ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗତାଅନ୍ତି ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍, ବାଗୁ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆପେୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଜାଲନ୍ ଆବୁୟବଜେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଇୟଲାୟ ଗିଜେଜି, ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ଓଡ଼େଏଜି । ୨୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅବତାଡ଼ନ୍ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ତ ଆପେୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍ବେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍, ଅସ୍ତୁବରେନ୍ ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବ୍ନଡ଼େଞ୍ଜି
(ଲୁକ ୭:୧୭-୧୯)

୨୩ *ଆରି ଜିସୁନ୍ ସମ୍ପରା ଗାଲିଲିନ୍ ବୁଲ୍ଲେଲେ ରନୁକୁସିଂରେଡ଼େଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍; ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନ୍ଡ଼ବର୍ ଅସ୍ତୁବରେନ୍, ଆରି ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ରୋଗମରଜି, ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବମ୍ବମନେମରଜିଆତଡ଼ ମବ୍ନଡ଼େନ୍ । ୨୪ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସମ୍ପରା ସୁରିଆ ତେସାନ୍ ବୁର୍ଭୁରାୟଲନେ, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍ବୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା, କୁଣ୍ଡୁଲିଆମରନ୍, କାନ୍ନିମରନ୍, ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ରୋଗଲୋଡ଼ ବମ୍ବମନେମରନ୍ ଆରି ବଭାନ୍ବଇନ୍ ଆଡ଼େଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ଓରୋଡ଼ଲାଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବ୍ନଡ଼େଞ୍ଜି ।

୨୫ ଆରି ଗାଲିଲିନ୍, ଦେକାପଲିନ୍*, ଜିରୁସାଲମନ୍, ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ତ ଜର୍ଦନ ଅଲନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଆ ମନ୍ରାଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ।

୫

ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖନଡ଼

୧ ଜିସୁନ୍ ଆକୁଡ଼ାୟମରଞ୍ଜି ଆଗିଜେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟଲେ ତଙ୍କୁମେ, ଆରି ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ଜିର୍ଗାଜି । ୨ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ,

ରୁଆଡ଼ ମନଅଞ୍ଜନ୍
(ଲୁକ ୭:୨୦-୨୩)

- ୩ “ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତେ ।
- ୪ ଯେୟେତାମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବନବ୍ଯୋନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।
- ୫ ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବାସାଏଞ୍ଜି ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଖାଡ଼ତଜି ।
- ୬ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବମ୍ ବାଡ଼େ କାକାଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆରଲତୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବୋଓତଜି ।
- ୭ ସନାୟୁମ୍ମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସନାୟୁମନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।
- ୮ ମଡ଼ିର୍ ଉଗର୍ମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟତଜି ।
- ୯ ଅନବ୍ଯାୟମାୟମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଅନ୍ତି ଗାମ୍ଲେ ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେତଜି ।
- ୧୦ *ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବମ୍ ବାଡ଼େ କାକାଡ଼ାତାଲନ୍ ତନଶ୍ଯାୟନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତେ ।”

୧୧ *ଆଙ୍ଗାଆତିଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲଡ଼େଡ଼ଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ଗବ୍ବୟତବେଞ୍ଜି, ଡ଼ଣ୍ଡାୟତବେଞ୍ଜି ଆରି କାକ୍ଲାନ ପରାନ୍ସାଡ଼ିନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବିରୁବଲୋଡ଼ବେନ୍ ବର୍ଡ଼େଞ୍ଜି, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ତିଆତିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍ । ୧୨ *ସର୍ତ୍ତାନାବା ଆରି ମଅୟନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ଡ଼ନ୍ନାନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ଆଡ଼କ୍ଲୋ; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଜିଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଏଡ଼େଲେମା ଡ଼ଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି ।”

§ ୪:୨୧ ୪:୨୧ ବାରୁବୟବଜେଞ୍ଜି ☆ ୪:୨୩ ୪:୨୩ ମାତ୍ରିକ ୯:୩୫; ମାର୍କ ୧:୩୯ * ୪:୨୫ ୪:୨୫ ଦସା ଗଡ଼ାନ୍ ☆ ୫:୧୦ ୫:୧୦ ୧ ପିତ୍ର ୩:୧୪
☆ ୫:୧୧ ୫:୧୧ ୧ ପିତ୍ର ୪:୧୪ ☆ ୫:୧୨ ୫:୧୨ ଅନାୟୁୟ ୭:୫୨

ବସିତନ୍ ତ ସନାଆରନ୍

(ମାର୍କ ୯:୫୦; ଲୁକ ୧୪:୩୪-୩୫)

୧୩ * “ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ପୁତ୍ରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ବସିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ବନ୍ତ ବସିତନ୍ ମରେଡ଼ ତଡ଼ ତେନ୍, ତିଆତେ ଆରି ଏକ୍ମାଲେ ମବ୍ରେଡ଼ତବୋ ? ତିଆତେ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ବରାୟ୍ବୟ୍ ତଡ଼, ତିଆତେ ତୁଆରାନ୍ ସେଡ଼ତବୋ ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ଖାତାତଜି ଖାସଡ଼ତଜି ।”

୧୪ * “ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ପୁତ୍ରନ୍ ଆ ସନାଆର । ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଗଡ଼ା ସଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍ପ୍ପିଏ; ୧୫ * ଆରି, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପିଙ୍କନ୍ ତରେ ମାଡ଼ିଞ୍ଜନ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଃଡ଼ୁକ୍ଳୋଏଜି, ତିଆତେ ପିଙ୍କପିଲନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ତକ୍ଳୋତଜି, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ତିଆତେ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅବସାଆରତେ । ୧୬ * ତିଅନ୍ତମ୍ ସନାଆରବେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଗିୟତାଏତୋ, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାବେନ୍ ଗିୟଲେ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ଆଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ସେକ୍ଳେତଜି ।”

ବନାୟବରନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍

୧୭ “ଖେନ୍ ବନାୟବରନ୍ କି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ ମନାବୟାନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାଇ, ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏବଡ଼ିସୟତଡ଼; ମନାବୟାନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନିୟଲାଇ ଆର୍ପାୟ ଅନବଡେତମନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାଇ । ୧୮ * ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଅକ୍ମା ଜାୟ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ରନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ମାୟାଏ, ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେତମେନ୍ ଜାୟ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବଡନିକ୍ମାୟ କି ବଜନବଡ଼ ନିୟ ଅଃମ୍ମାୟାଏ । ୧୯ ତିଆସନ୍ ଅକ୍ମା ମନ୍ରା କେନ୍ ଅଡ଼କୋ ବନାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ନିଡ଼ଆତେ ଅବୟ ସନ୍ନା ବନାଞ୍ଜି ଆଲେତେ ଆରି ଏଡେଲେମା ଖଣ୍ଡୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତେ, ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ସନ୍ନାତମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଓଡ଼େତଜି; ବନ୍ତ ଅକ୍ମା ମନ୍ରା ତି ଅଡ଼କୋ ବନାଞ୍ଜି ଖଣ୍ଡୁମତନେ ଆରି ଏଡେଲେମା ଖଣ୍ଡୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତେ, ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଓଡ଼େତଜି । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଏକ୍ମାଲେ ତରମ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆରି ଗୋଗୋୟ ତରମ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଃଲ୍ଲମ୍ଲୋ ତେନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏକ୍ମାଲେ ଜନଡ଼ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲେ ଏଃର୍ପ୍ପିଏ ।”

**ବନ୍ତ୍ରାବନ୍
(ଲୁକ ୧୨:୫୭-୫୯)**

୨୧ “ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଅମଡ଼ଡେନ୍, ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ବନରନ୍ ତେଲୋ, ‘ମନ୍ରାନ୍ ଏରକ୍ତଡ଼, ଆରି ଆନା ମନ୍ରାନ୍ ରକ୍ତେ, ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଅନବପନ୍ସୁଆତିନ୍ ତେତେ ।’ ୨୨ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଅକ୍ମା ମନ୍ରା ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ଆଡ଼ କାକ୍ମାନ୍ ବବରାବଡେ, ତି ଆ ମନ୍ରାଆଡ଼ ଅବପନ୍ସୁଆତିତନେ । ଆରି ଅକ୍ମା ମନ୍ରା ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ଆଡ଼ ‘ଉଲ୍ଲ’ ଗାମ୍ତେ, ଆନିନ୍ଆଡ଼ ସୋଡ଼ା ପନ୍ସୁଆତିସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅବପନ୍ସୁଆତିତନେ; ଆରି ଅକ୍ମା ମନ୍ରା ‘ବୁଡ଼ି ତଡ଼’ ଗାମ୍ତେ, ଆନିନ୍ ତଗୋନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ ନରକଲୋଡ଼ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ । ୨୩ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ତନମ୍ଲିବାନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍* ଏପାଡ଼ଲାଇ ଆଡ଼ିଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ବୟନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଅବୟ ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଅଲ୍ସକ୍ମାନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଏମନ୍ନେଏନ୍ ତେନ୍, ୨୪ ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ତନମ୍ଲିଲନ୍ ଆ ମୁକ୍ମାଗଡ଼ ତେଡେନ୍ ଅନମଡ଼ବେନ୍ ତକ୍ଳୋତାଲେ ଜିର୍ବା, ଆମ୍ମୁଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ବୟନ୍ ଇୟ ମାୟମାୟନାବା ରୟ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିକ୍ଳି ଅନମଡ଼ବେନ୍ ଆୟ ତିୟବା ।”

୨୫ “ଅଲ୍ସକ୍ମାନ୍ତ୍ରାବେନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍ଆଡ଼ ଅନବପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ସଦରନ୍ ଓରୋଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ସଦରନ୍ ଏଜିର୍ତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଲମାୟମାୟନାବା, ଅସମୟ ଅଲ୍ସକ୍ମାନ୍ତ୍ରାବେନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍ଆଡ଼ ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟତବେନ୍, ଆରି ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍ଆଡ଼ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟତବେନ୍, ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେନ୍ଆଡ଼ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଳୋତବେଞ୍ଜି । ୨୬ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତନଣ୍ଡେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏସୁକ୍ମାୟନେନ୍ ଜାୟ ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଏକ୍ମାଲେ ଜନଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଏଃର୍ପ୍ପିଆୟ ।”

ତାରିନେନ୍

୨୭ “ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ‘ଏତାରିଡ଼ନେ,’ ଗାମ୍ଲେ ଏଅମଡ଼ଡେନ୍ । ୨୮ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଅକ୍ମା ମନ୍ରା ପରାନ୍ସାଡ଼ିନ୍ ଇୟମଡ଼ାଲେ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆଇବୟଆଡ଼ ଗିୟମଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ଆ ମନ୍ଲୋଡ଼ନ୍†

* ୫:୧୩ ୫:୧୩ ମାର୍କ ୯:୫୦; ଲୁକ ୧୪:୩୪, ୩୫   * ୫:୧୪ ୫:୧୪ ଜନ ୮:୧୨; ୯:୫   * ୫:୧୫ ୫:୧୫ ମାର୍କ ୪:୨୧; ଲୁକ ୮:୧୭; ୧୧:୩୩   * ୫:୧୬ ୫:୧୬ ୧ ପିତ୍ର ୨:୧୨   * ୫:୧୮ ୫:୧୮ ଲୁକ ୧୭:୧୭   * ୫:୨୩ ୫:୨୩ ତନିୟତିୟନ୍   † ୫:୨୮ ୫:୨୮ ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍

ଡାରିଲନେ । ୨୯ ✨ଆରି, ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ମତ୍‌ବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଇର୍ସେଲୋଢ଼ନ୍ ଗବ୍‌ଲୋଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ତବ୍‌ଲେ ସେଡ଼ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସମ୍‌ରା ତଅଡ଼ବେନ୍ ନରକଲୋଢ଼ନ୍ ଆରସେଡ଼ତବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ୍ ମିୟ୍‌ମତ୍ ମୋସ୍‌ଏତୋ । ୩୦ ✨ଆରି, ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ସିବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଇର୍ସେଲୋଢ଼ନ୍ ଗବ୍‌ଲୋଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ତେୟ୍‌ଲେ ସେଡ଼ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସମ୍‌ରା ତଅଡ଼ବେନ୍ ନରକଲୋଢ଼ନ୍ ଆରସେଡ଼ତବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ୍ ମିୟ୍‌ସି ମୋସ୍‌ଏତୋ ।”

ଅମ୍‌ତୁଡ଼ବଜନ୍

(ମାତ୍ରିକ ୧୯:୯; ମାର୍କ ୧୦:୧୧-୧୨; ଲୁକ ୧୨:୧୮)

୩୧ ✨ “ଆରି ବର୍ନେନ୍ ଡକୋ, ‘ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ରିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଅମ୍‌ତୁଡ଼ତେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ରିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲନ୍ ତିୟେତୋ ।’ ୩୨ ✨ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ରିନ୍‌ ଅଃଡ଼୍ଠାରିଲନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନ୍ନା ତୋସା ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଅମ୍‌ତୁଡ଼ତେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ରିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଅବ୍‌ଡାରିନେତେ, ଆରି ଆନା ଆତୁଡ଼ନେବଜନ୍ ବିବାତନେ, ଆନିନ୍ ଡାରିତନେ ।”

ପର୍ମାଡ଼ାନେନ୍

୩୩ “ଆରି ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍‌ତୁଡ଼ଲେ ଏଜିର୍‌ରାୟ୍, ପୁର୍ବାନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏନ୍ନେଲେ ବନରନ୍ ତେଲୋ, ‘ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍‌ତ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ଏପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ତିଆତେ ଲୁମବା, ପର୍ମାଡ଼ାବେନ୍ ଏଆଲ୍‌ଡ଼ତେ ।’ ୩୪ ✨ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆଜ୍ଞିୟ୍ ଏପର୍ମାଡ଼ାତ୍‌ଢ଼ନେ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ଏପର୍ମାଡ଼ାତ୍‌ଢ଼ନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତରକ୍‌କ୍‌ମ୍; ୩୫ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ଏପର୍ମାଡ଼ାତ୍‌ଢ଼ନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତରକ୍‌କ୍‌କ୍‌ଜଡ଼; ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ଏପର୍ମାଡ଼ାତ୍‌ଢ଼ନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ସୋଡ଼ା ରାଜାନ୍ ଆ ଗଡ଼ା; ୩୬ ଆରି ଅବ୍‌ବ୍‌ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏପର୍ମାଡ଼ାତ୍‌ଢ଼ନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେଢେ ଆ ଉଡ଼ ଅବ୍‌ୟ୍ ଓୟ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ୟ୍‌ଗାଲେ କି ଅବ୍‌ଜେଏଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୩୭ ବନ୍‌ତ ‘ଓଓ’ କଡ଼ାଡ଼ିବେନ୍ ‘ଓଓ’ ତେଏତୋ, ‘ଇଜ୍‌ଜା’ କଡ଼ାଡ଼ିନ୍ ‘ଇଜ୍‌ଜା’ ତେଏତୋ; ତିୟ୍‌ନେ ସିଲଡ଼ ଅଜ୍ଞାତେ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ତେ, ତିଆତେ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ୍ ।”

ଗନାଗ୍ରେନ୍

(ଲୁକ ୬:୨୯-୩୦)

୩୮ “ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେନ୍ ଡକୋ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଅମ୍‌ତୁଡ଼ଜି, ‘ଅମ୍‌ତନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍‌ତନ୍ ଆରି ଅଜିନ୍ ଆସନ୍ ଅଜିନ୍ ।’ ୩୯ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପେଲ୍‌ଲାମରନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଏଡ଼ଡ଼ତଡ଼େ, ଆର୍ପାୟ୍ ଆନା ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ କୋଡ଼ାୟ୍‌ତମ୍‌ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତିଡ଼ତବେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଆରି ମିୟ୍‌ତାଲ୍‌ଗଡ଼ ଆ କୋଡ଼ାୟ୍‌ତମ୍‌ ନିୟ୍ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ବା । ୪୦ ଆରି ଆନିଡ଼ ଅବ୍‌ୟ୍‌ନେ ସିନ୍‌ରିବେନ୍ ପାଡ଼ପାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ କେସୁଡ଼ାଲେ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଢ଼ନ୍ କାୟ୍‌କାୟ୍‌ନେ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ମାଟବେନ୍* ନିୟ୍ ତିୟ୍‌ବା । ୪୧ ଆରି ଅନିଡ଼ ଅବ୍‌ୟ୍ ସିସ୍‌ୟାୟ୍‌ନ୍ ଆ ଜନିରାନ୍ ବୋୟ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ବଡ଼ଗାୟ୍ ବକୋସ ଆ ତଡ଼ର୍ ପାଞ୍ଜା ଗାମେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ବାଗୁ କୋସ ଜିର୍ବା । ୪୨ ଆନା ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ବେଡ଼ତବେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ତିୟ୍‌ବା, ଆରି ଆନା ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ରେୟାନ୍ ବେଡ଼ତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଏଅସାତଡ଼, ଆନିନ୍ ତିୟ୍‌ବା ।”

ବନେରାନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍

(ଲୁକ ୬:୨୭-୨୮, ୩୨-୩୬)

୪୩ “ଗଡ଼ିବେନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମବା, ଆରି ବନେରାବେନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ବା, ଗାମଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଅମ୍‌ତୁଡ଼ଜି । ୪୪ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ବନେରାବେନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମବା, ଆରି ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ତଣ୍ଡାୟ୍‌ତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାଡ଼ନାନାବା, ୪୫ ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ଲୋଢ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି ତେତବେନ୍; ଆନିନ୍ ପେଲ୍‌ଲାମରଞ୍ଜି ତ ମନଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଆ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଅବ୍‌ତୁଡ଼ନେତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି† ତ ଏରଡ଼ରମ୍‌ମରଞ୍ଜି‡ ଆସନ୍ ତରୁବନ୍ ଆସ୍‌ୟାୟ୍‌ତାୟ୍ । ୪୬ ଆରି, ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ତୁମ୍ ଏଡ଼ଡ଼ୟ୍‌ମେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଆ ପୁରସ୍‌ୟାର ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ? ପାନୁବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତିଆତେ ଅଃଲ୍‌ମେଜି ପଡ଼ ? ୪୭ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍‌ମଡ଼ ରମ୍‌ମଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ତୁମ୍ ଏଲୋମେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନି ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଏଲୁମ୍‌ତେ ? ଏରଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତିଆତେ ଅଃଲ୍‌ମେଜି

✨ ୫:୨୯ ୫:୨୯ ମାତ୍ରିକ ୧୮:୯; ମାର୍କ ୯:୪୭ ✨ ୫:୩୦ ୫:୩୦ ମାତ୍ରିକ ୧୮:୮; ମାର୍କ ୯:୪୩ ✨ ୫:୩୧ ୫:୩୧ ମାତ୍ରିକ ୧୯:୭; ମାର୍କ ୧୦:୪ ✨ ୫:୩୨ ୫:୩୨ ମାତ୍ରିକ ୧୯:୯; ମାର୍କ ୧୦:୧୧, ୧୨; ଲୁକ ୧୨:୧୮; ୧ କରକ୍ତି ୭:୧୦, ୧୧ ✨ ୫:୩୪ ୫:୩୪ ଜାକୂବ ୫:୧୨; ମାତ୍ରିକ ୨୩:୨୨ † ୫:୩୪ ୫:୩୪ ଏମୋରାନ୍‌ଡ଼ାଡ଼ତ୍‌ନେ ‡ ୫:୩୯ ୫:୩୯ ଏଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ିଡ଼ତ୍‌ନେ * ୫:୪୦ ୫:୪୦ କୋଟବେନ୍ † ୫:୪୫ ୫:୪୫ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ‡ ୫:୪୫ ୫:୪୫ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି

ପଢ଼ ? ୪୮ ତିଆସନ୍, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ସତଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଠେଲେ ସବତଡ଼ନାବା ।”

ତନିୟତିୟନ୍

୧ ☆ “ଗିୟତମନାବା, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବତୁୟତମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆତେମତଞ୍ଜି ତରମ୍ମ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲୁମଡ଼ଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଠେଲେ ଏଲୁମେନ୍ ତେନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁରସ୍ତାରନ୍ ଏଃଞ୍ଜାଡ଼େ ।”

୨ “ତିଆସନ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ଏତିୟେନ୍ ଆତିଡ଼, ଇସ୍ତାତମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ବରେଡ଼ଲେ ଏପାଡ଼ତଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ରନ୍ତୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ତ ତାଣ୍ଡରେଡ଼ନ୍ ଏଠେତଞ୍ଜି । ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ବଡ଼ି ଖାଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୩ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନିୟତିୟନ୍ ଏତିୟେନ୍ ଆତିଡ଼ ଅର୍ଜତୋମସିବେନ୍ ଇନି ଲୁମଡ଼େ, ତିଆତେ ଅର୍କାବଡ଼ିସିବେନ୍ ଜନାତଡ଼େ ତଡ଼, ୪ ଏଠେଲୁତେନ୍ ତନିୟତିୟବେନ୍ ଏରବଜନାନ୍ ଏତିୟେନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆପେୟବେନ୍ ତିଆତେ ଅଜନା ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁରସ୍ତାରନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।”

**ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍
(ଲୁକ ୧୧:୨-୪)**

୫ ☆ “ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆତିଡ଼ ଇସ୍ତାତମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତେଡ଼ଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବତୁୟତମନେନ୍ ଆସନ୍ ରନ୍ତୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ତ ସାଇନ୍ ଆ କୁନେରେଡ଼ ତନଡ଼ତାଲେ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତଜି; ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଆ ବଡ଼ି ଖାଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୬ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆସସସିଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ତାବା, ଆରି ସନଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ଡ଼ଲେ ଏରବଗିୟତାନେନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାନାବା; ଆରି ଆପେୟବେନ୍ ଅଜନା ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁରସ୍ତାରନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।”

୭ “ଆରି, ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆତିଡ଼ ଏରତନେମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏରଗନଲୁତନ୍ ଆ ବନେଜି ଏବରତଡ଼ନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୋଗୋୟ ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆ ଇସ୍ତରଞ୍ଜି ଆ ପାର୍ତନାଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଡ଼ତେ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଡ଼ିସୟତଜି । ୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତେଡ଼ଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନି ସନାୟସାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁ ଏବେତେନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆପେୟବେନ୍ ତିଆତେ ଜନା । ୯ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପାର୍ତନାନାବା,
ଏ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟଲେନ୍,

ଅଞ୍ଜୁମନମ୍ ମଡ଼ିର୍ ଗାମଲେ ମନାନ୍ନେନ୍ ତେଏତୋ ।

୧୦ ରାଜ୍ୟନମ୍ ଜିରାୟତୋ ।

ଏଙ୍ଗାଲେ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ତୁମନମ୍ ତେଏତୋ ।

୧୧ ଲଡ଼େ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନାୟସାୟ ଜନୋମଜୋମଲେନ୍ ତିୟଲେନ୍ ।

୧୨ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲୁତେନ୍ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ତୋସାମରଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏକେମାତାଜି,

ଏଠେଲେ ଆମନ୍ ତୋସାଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାଲେନ୍ ।

୧୩ ମନାଲ୍ମାଲ୍ମାବାନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତଡ଼ଲେନ୍,

ଆର୍ପାୟ ଏରମନଡ଼ନ୍* ସିଲଡ଼ ତୋବଲେନ୍ । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରାଜ୍ୟନ୍, ବୋସାନ୍ ତ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆମନ୍ଆତେ ଆମେନ୍ ।”

୧୪ ☆ “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତୋସା ଏକେମାଏନ୍ ତେନ୍, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେମାତବେନ୍; ୧୫ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଃଞ୍ଜେମାଲଜି ତେନ୍, ଆପେୟବେନ୍ ନିୟ ତୋସାବେଞ୍ଜି ଅଃଞ୍ଜେମାବେନ୍ ।”

ଆନମନେନ୍

୧୬ “ଏଆନମଲନ୍ ଆତିଡ଼ ଇସ୍ତାତମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅବସର୍ମୁକ୍ତାଲନ୍ ଏତକୋଡ଼ଡ଼ନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନମଡ଼ଞ୍ଜି ଗାମଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବତୁୟତମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଞ୍ଜି ବପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଏମ୍ନେତଞ୍ଜି; ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ବଡ଼ି ଖାଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୧୭ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଆନମଲନ୍

☆ ୬:୧ ୬:୧ ମାତ୍ରିକ ୨୩:୫   ☆ ୬:୫ ୬:୫ ଲୁକ ୧୮:୧୦-୧୪   * ୬:୧୩ ୬:୧୩ ସନୁମନ୍   ☆ ୬:୧୪ ୬:୧୪ ମାର୍କ ୧୧:୨୫,୨୬

ଆଡିଡ଼ ଅବଲୋକ୍ଷଣେନ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଜଡ଼ନାବା, ଆରି ଆମଡ଼ନାବା, ୧୮ ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଆନମ୍‌ଡନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅଃକ୍ଳନାଏଜି ଆର୍ପାୟ୍ ଏରନ୍‌ବର୍ଗିୟ୍‌ତାନେନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ତିଆତେ ଗିୟ୍‌ତବେନ୍; ଆରି ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଅଜନା ଗିୟ୍‌ଲେ, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ପୁରସ୍କାରନ୍ ତିୟ୍‌ତବେନ୍ ।”

ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ତନର୍ତ୍ତମନ୍
(ଲୁକ ୧୨:୩୩-୩୪)

୧୯ ✨ “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ରମ୍ବଡ଼୍‌ ରମ୍ବଡ଼୍‌ ଆସନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ଏତର୍ତ୍ତମନ୍‌ଡ଼଼, ତେଞ୍ଜେ ତିଆତେ ବୋକୋତନ୍ ଜୋମ୍‌ଡେ, ଜୋମ୍‌ଡ଼ଡ଼େ, ଆରି ରାଉମରଞ୍ଜି ପିଡ଼ିନ୍ ପାଲ୍ଲେ ତିଆତେ ରାଉଲନ୍ ପାଡ଼୍‌ତଜି; ୨୦ ଆର୍ପାୟ୍ ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ରମ୍ବଡ଼୍‌ ରମ୍ବଡ଼୍‌ ଆସନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍‌ବା, ତେଞ୍ଜେ ତିଆତେ ବୋକୋତନ୍ ଅଃକ୍ଳୋମେ କି ଅଃକ୍ଳୋମତେ ଆରି ରାଉମରଞ୍ଜି ପିଡ଼ିନ୍ ପାଲ୍ଲେ ତିଆତେ ରାଉଲନ୍ ଅଃସ୍ତାଡ଼େଜି । ୨୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼୍‌ ରନ୍ନାବେନ୍ ତକୋତେ, ମନ୍ନବେନ୍ ନିୟ୍‌ ତେଞ୍ଜେ ତକୋତେ ।”

ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ସନାଆର୍
(ଲୁକ ୧୧:୩୪-୩୬)

୨୨ “ଅମତନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ପିଙ୍କ ଅନ୍ତମ୍ । ତିଆସନ୍ ଅମତବେନ୍ ମନଡ଼୍‌ ତକୋଏନ୍ ଡେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ ସମ୍‌ରା ତଅଡ଼୍‌ବେନ୍ ସାଆରତେ । ୨୩ ବନ୍‌ଡ଼ ଅମତବେନ୍ ମନଡ଼୍‌ ତଡ଼୍‌ ଡେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ ସମ୍‌ରା ତଅଡ଼୍‌ବେନ୍ ଲୋଡ଼୍‌ଡ଼େ । ତିଆସନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆ ପିଙ୍କ ଲୋଡ଼୍‌ଡ଼େନ୍ ଡେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ ତି ଆ ଲୋଡ଼୍‌ଡ଼୍‌ ତିଅଜ୍ଞା ଆ ବରନ୍ତଡ଼୍‌ !”

ଇସ୍ପରନ୍ ତ ତଜ୍ଞାନ୍
(ଲୁକ ୧୨:୧୩; ୧୨:୨୨-୩୧)

୨୪ “ଅନ୍ନିଡ଼୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ବାଗୁ ସାଉକାରନ୍ ଆ କମ୍‌ପାରିମର୍ ତେଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍‌ନେଆଡ଼୍‌ ଏଡ଼୍‌ରୁମଡ଼୍‌ଡ଼େ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେଆଡ଼୍‌ ତୁଡ଼୍‌ୟ୍‌ମଡ଼େ, ଇଜ୍ଞାନ୍‌ଡେନ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଆ ବର୍‌ନେ ମାନ୍‌ନେତେ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଆ ବର୍‌ନେ ଆଲ୍ଲେତେ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ତ ତଜ୍ଞାନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଆ କମ୍‌ପାରିମର୍ ତେଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଏ ।”

୨୫ “ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ବର୍‌ତ୍‌ବେନ୍, ଇନି ଏଜୋମାୟ୍‌ ଅଡ଼େ ଇନି ଏଗାଆୟ୍‌, ଏନ୍‌ଲେ ଇୟ୍‌ମ୍‌ଡାଲେ ଅନମେଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍, ଅଡ଼େ ଇନି ଏଜିଜିନାୟ୍‌, ଏନ୍‌ଲେ ଇୟ୍‌ମ୍‌ଡାଲେ ତଅଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍‌ ଏଇଃୟ୍‌ମଡ଼୍‌ଡ଼଼ । ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ ପରାନ୍ନାନ୍ ସୋଡ଼ା ତଡ଼୍‌ ପଡ଼୍‌ ? ଆରି ସିନ୍‌ରିନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ ତଅଡ଼୍‌ ସୋଡ଼ା ତଡ଼୍‌ ପଡ଼୍‌ ? ୨୬ ରୁଆଡ଼୍‌ନ୍ ଆ ଅନ୍ନିଡ଼୍‌ ଗିୟ୍‌ବା, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃକ୍ଳୁଡେଜି କି ଅଃଗଡେଜି, ମରୂୟ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍‌ଲେ ଅଃକ୍ଳୁକ୍ଳୋଏଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି । ତି ଆ ଅନ୍ନିଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ତଡ଼୍‌ ପଡ଼୍‌ ? ୨୭ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଲୋଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଆନା ଇୟ୍‌ମ୍‌ଡାଲନ୍ ଆନମେଡ଼୍‌ନ୍ ଅଜିଡ଼୍‌ ଓୟ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଏ ?”

୨୮ “ଆରି, ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆସନ୍ ଇନିବା ଏଇଃୟ୍‌ମଡ଼େ ? ପଡ଼ିଆନ୍ ଆ ତାର୍‌ବାଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ଖଡ଼୍‌ନାବା, ତିଆତେଜି ଏଜ୍ଞାଲେ ସୋଡ଼ାତଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଅଃକ୍ଳାବାଡ଼ାନେଜି କି ତାଡ଼େରନ୍ ଅଃଉବେଜି, ୨୯ ବନ୍‌ଡ଼ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ବର୍‌ତ୍‌ବେନ୍, ସୋଲମନ୍ ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼୍‌ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅରିଃସ୍ତମଞ୍ଜି ତକୋଏନ୍ ଜନଡ଼୍‌ଡେନ୍, କେନ୍ ଅବୟ୍‌ ତାର୍‌ବାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନଡ଼୍‌ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆଜ୍ଞାୟ୍‌ ଆନିନ୍ ଅଃର୍‌ଲନେ । ୩୦ ଲଡ଼େ ପଡ଼ିଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆଜିଡ଼୍‌ ଅସମୟ୍‌ ବିଅଡ଼େଃ ତିଆତେ ଗଡ଼୍‌ଲେ କୋଡ଼ାଡ଼ୁଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପନିଡନ୍ ତେତେ, ଇସ୍ପରନ୍ ତିଆତେଜି ତିୟ୍‌ତେ ଆ ମନଡ଼୍‌ ତୁବେନ୍ ଡେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ ଏ ଅସୋୟ୍‌ ତର୍‌ନେମର୍‌ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ତିଅଜ୍ଞା ଆ ଗୋଗୋୟ୍‌ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଅରଃ ତିୟ୍‌ବେନ୍ ?”

୩୧ “ଇନି ଏଜୋମାୟ୍‌ ? ଅଡ଼େ ଇନି ଏଗାଆୟ୍‌ ? ଅଡ଼େ ଇନି ଏଜିଜିନାୟ୍‌ ? ଏନ୍‌ଲେ ବର୍‌ରନ୍ ଏଇଃୟ୍‌ମଡ଼୍‌ଡ଼଼ । ୩୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରଡ଼ର୍‌ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସାୟ୍‌ଲେ ବୁଲ୍ଲେତଜି । ଆରି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଜନା । ୩୩ ବନ୍‌ଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପର୍‌ତ୍‌ମ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆରି ଆନିନ୍ ଅମତବେନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ ଇନି ଲତୟ୍‌ଡେ ତିଆତେ ସାୟ୍‌ବା, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ନିୟ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେତେ । ୩୪ ତିଆସନ୍, ବିଅଡ଼େଃ ଆସନ୍ ଏବାଉଲ୍ଲିଡ଼୍‌ଡେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବିଅଡ଼େଃ, ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍ ଏବାଉଲ୍ଲିଡ଼େ । ଲଡ଼େ ଆ ତଣ୍ଡ ଲଡ଼େ ଆସନ୍ ସରି ।”

ଆନ୍ନାମରନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଅନବ୍‌ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍
(ଲୁକ ୨:୩୭, ୩୮, ୪୧, ୪୨)

✨ ୨:୧୯ ୨:୧୯ ଜାକୁବ ୫:୨, ୩ † ୨:୨୫ ୨:୨୫ ଏସିଡ଼ାଡ଼୍‌ଡ଼େ

୧ “ଆନ୍ନାମରନ୍ଧ୍ରାତଃ ଏବଂତୋସାତଃ, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଃ ଅଃନୁବଂତୋସାବେନ୍ ।
 ୨ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞା ତୋସାଲୋଡ଼ ଆନ୍ନାମରନ୍ଧ୍ରାତଃ ଏବଂପନ୍‌ସୁଆତିତେ, ତି ଆ ତୋସାଲୋଡ଼
 ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଃ ଅନବଂପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ତେତେ; ଆରି ଅଜ୍ଞା ଆ ତନରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଏତରେଡ଼ତେ, ତି ଆ ତନରେଡ଼ଲୋଡ଼
 ତରେଡ଼ଲେ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଃ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୩ ଆରି, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆଗ୍ରସେମତେନ୍ ଆ ଉମ୍ବି ଇନିବା
 ଏଗିୟତେ, ବନ୍ତ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆଡ଼ସନିବ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଇନିବା ଏଃନିୟମେ ? ୪ ଆରି,
 ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆଡ଼ସନିବନ୍ ତକୋ, ଏଜ୍ଞାଲେ ଆମ୍ବେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍‌ଆତଃ, ‘ୟାଆ, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ସିଲଡ଼
 ଉମ୍ବିନ୍ ତବତାୟ୍, ଗାମ୍‌ଲେ ଏବତେ ? ୫ ଏ ଇସ୍ପାଭାମର୍, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ସିଲଡ଼ ରୟ ଆମ୍ବୁଡ଼ୁ ଆଡ଼ସନିବନ୍ ତବଲେ
 ସେତା, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଉମ୍ବିନ୍ ତବତବନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ଗିୟଲେ ରପ୍ତିତେ ।”

୬ “ମଡ଼ିର୍ ଜନବନ୍ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି ଏତିୟତଃ, ଅସମୟ ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ଭନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଃ ଇୟତାୟ୍ ରମ୍‌ବେଞ୍ଜି, ଆରି
 ମୁକ୍ତାବେନ୍ କିମ୍ବୋନଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍ତାବା ଏସେଡ଼ତଃ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଞାତାତଜି ।”

ବେଡ଼ବା, ସାୟତଃବା, ତେବସଡ଼ବା
 (ଲୁକ ୧୧:୯-୧୩)

୭ “ବେଡ଼ବା, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଃ ତନିୟନ୍ ତେତେ; ସାୟବା, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରବାଡ଼ତେ;
 ତେବସଡ଼ବା ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରନୋନ୍ ତେତେ । ୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ବେଡ଼ତେ,
 ଆନିନ୍ ଞାଡ଼ତେ; ଆରି, ଆନା ସାୟତଃତେ, ଆନିନ୍ ରବାଡ଼ତେ; ଆରି, ଆନା ତେବସଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍
 ରନୋନ୍ ତେତେ । ୯ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନା ତକୋ, ଆ ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଃ
 ରୁଚିନ୍ ବେତେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ତାଜଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଃ ଅରେଡ଼ନ୍ ତିୟତେ ? ୧୦ ଅତେ ଅୟନ୍ ବେତେନ୍ ତେନ୍
 ଆନିନ୍ ଆ ତାଜଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଃ ଜାଆତନ୍ ତିୟତେ ? ୧୧ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପେଲ୍ଲାଜି ଜନଡ଼ତେନ୍ ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆ
 ପସିୟଜିଆତଃ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଡ଼ ମନଡ଼ ଜନବଞ୍ଜି ତିୟଲେ ଏଗୟତେ, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରାଜି ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍
 ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍‌ଆତଃ ବେଡ଼ତଜି, ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଃ ତିଅଜ୍ଞା ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ମନଡ଼ ମନଡ଼
 ଜନବଞ୍ଜି ଅରଃ ତିୟେଞ୍ଜି !”

୧୨ * “ତିଆସନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ଲୁମେତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଲତୟତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍
 ଏଭେଲେ ଲୁମ୍‌ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ମା ବନ୍‌ୟବରନ୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତଲୋଡ଼
 ଆଇତିତନ୍ ଆ ଞନଡ଼ ।”

ରକୋଡ଼ ସନଡ଼ନ୍
 (ଲୁକ ୧୩:୨୪)

୧୩ “ରକୋଡ଼ ଗରନ୍ନେଗଡ଼ ଗନ୍ନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଆଡ଼ନ୍ ଆରି ସୋଡ଼ାନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଅନସେଡ଼ବାନ୍
 ଓରୋଡ଼ଲଡ଼ତନେ, ଆରି ତି ଆ ତଡ଼ର୍ ଗଡ଼ ଜବ୍ ମନ୍‌ରା ଗନ୍‌ତଞ୍ଜି । ୧୪ ବନ୍ତ ରକୋଡ଼ ସନଡ଼ନ୍ ତ ସଞ୍ଜଡ଼ାନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍
 ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ବାନ୍ ଓରୋଡ଼ଲଡ଼ତନେ, ଆରି ତିଆତେ ଅସୋୟ୍ ମନ୍‌ରା ତୁମ୍ ଞାଡ଼ତଜି ।”

ଅନୁବନ୍ ତ ଆଜନ୍
 (ଲୁକ ୬:୪୩-୪୪)

୧୫ “କଣ୍ଡାୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନାବା; ଆନିଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍
 ଇୟତାଜି, ବନ୍ତ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବଲିଆନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ! ୧୬ ଆନଜଞ୍ଜି ବାଭେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଃ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଅମ୍ବଡ଼ତଜି
 । ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅକାନୁବନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଜ୍ଞୁରଜନ୍ ଅଡ଼େ କିନ୍‌ରେଡ଼ଅକାନ୍ ସିଲଡ଼ ଲୁଆଜନ୍ ରୋଡ଼ତଜି ପଡ଼ ? ୧୭ ତିଅନ୍ତମ୍
 ଅଡ଼କୋ ମନଡ଼ ଅନୁବନ୍ ମନଡ଼ ଜଅନ୍ ଅଜତେ, ବନ୍ତ ମନଡ଼ତତନ୍ ଆରାନୁବ୍ ମନଡ଼ତତନ୍ ଆଜ ଅଜତେ । ୧୮ ମନଡ଼
 ଅନୁବନ୍, ମନଡ଼ତତନ୍ ଆଜ ଅଜଲେ ଅଃର୍ଭପ୍ତିଏ, ଆରି, ମନଡ଼ତତନ୍ ଆରାନୁବ୍ ମନଡ଼ ଅଜନ୍ ଅଜଲେ ଅଃର୍ଭପ୍ତିଏ ।
 ୧୯ *ଅଜ୍ଞା ଆରାନୁବ୍ ମନଡ଼ ଅଃନୁଜଏ, ତିଆତେ ଅଡ଼ଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ପନିତନ୍ ତେତେ । ୨୦ *ତିଆସନ୍ କଣ୍ଡାୟ୍
 ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ବାଭେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଃ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଅମ୍ବଡ଼ତଜି ।”

ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଃ ଆଜିୟ୍ ଅଶ୍ଟୁଜ୍ ଜନାବେନ୍
 (ଲୁକ ୧୩:୨୫-୨୭)

୨୧ “ଞେନ୍‌ଆତଃ ‘ପ୍ରୁ, ପ୍ରୁ’ ଗାମ୍‌ଲେ ଆରୋଡ଼େଡ଼ିଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଗନେଜି,
 ବନ୍ତ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟଞେନ୍ ଆ ଇସ୍ପୁମ୍ ବାଭେ ଆନାଜି ଞଶ୍ଟୁମ୍‌ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ରୁଆଡ଼
 ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ତଜି । ୨୨ ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନାଞ୍ଜନ୍ ଜବ୍ ମନ୍‌ରା ଞେନ୍‌ଆତଃ ବତ୍‌ୟ୍, ଏ ପ୍ରୁ, ଏ ପ୍ରୁ,
 ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ନମ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ଏଃକର୍‌ନାୟ୍ ପଡ଼, ଆରି, ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ନମ୍ ବୁତଞ୍ଜି ଏଃଗଡ଼ଲାୟ୍ ପଡ଼,

☆ ୭:୨ ୭:୨ ମାର୍କ ୪:୨୪ ☆ ୭:୧୨ ୭:୧୨ ଲୁକ ୬:୩୧ ☆ ୭:୧୯ ୭:୧୯ ମାତ୍ରିକ ୩:୧୦; ଲୁକ ୩:୯ ☆ ୭:୨୦ ୭:୨୦ ମାତ୍ରିକ ୧୨:୩୩

ଆରି ଅଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ନମ୍ ଗୋଗୋୟ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଃଲ୍ଲମ୍ଲାଇ ପଡ଼ ? ୨୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ରେୟଲଡ଼ ବର୍ତ୍ତାଜି, ‘ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜିୟ ଜା ଅଣ୍ଡ଼ୁ ଜନାବେନ୍ । ଏ ପରାନ୍ସାଡ଼ିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏରଲ୍ଲୁମ୍ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅମଡ଼଼େନ୍ ସିଲଡ଼ ସବ୍ଡ଼ାୟନାବା ।’ ”

ବାଗୁ ଗୁସିଂମରଞ୍ଜି
(ଲୁକ ୭:୪୭-୪୯)

୨୪ “ତିଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା କେନ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମଡ଼଼ଡ଼ାଲେ ଖଣ୍ଡୁମ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଜଲେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗୁସିଂତନେନ୍ ଅବୟ ରୁଡ଼ିମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୨୫ ତରୁବନ୍ ଅଡ଼ୋଲାଇ, ଗଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ଭାୟ, ରିଙ୍ଗେନ୍ ଇଡ଼ଲାଇ ଆରି ତି ଆସିଂ ଇୟଲାଇ ତଡ଼ଞ୍ଚାଏ, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଅଃଗୋଡ଼ଲୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆସିଂ ଆ ତିଆଡ଼ାଲ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଜଲେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ ।”

୨୬ “ଆରି, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା କେନ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମଡ଼଼ଡ଼ାଲେ ଅଃଖଣ୍ଡୁମ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଲକିୟଲୋଡ଼ନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆଗୁତେନ୍ ଅବୟ ଉଲ୍ଲୁମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୨୭ ତରୁବନ୍ ଅଡ଼ୋଲାଇ, ଗଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ଭାୟ, ରିଙ୍ଗେନ୍ ଇଡ଼ଲାଇ ଆରି ତି ଆସିଂ ଇୟଲାଇ ତଡ଼ଞ୍ଚାଏ, ସିଲରେ ତି ଆସିଂ ଗୋଡ଼େନ୍, ସିଲରେ ତିଆତେ ବରଡ଼଼ଡ଼ାନ୍ ଅସେତେନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେ

୨୮ ✨ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆରବସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ଅମଡ଼଼ଡ଼ାଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ୨୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସାନ୍ତୁଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଏରଡ଼ନିୟନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ମୋଡ଼ୋମରନ୍ଆଡ଼଼ ମବ୍ନଡ଼େନ୍
(ମାର୍କ ୧:୪୦-୪୫; ଲୁକ ୫:୧୨-୧୬)

୧ ଜିସୁନ୍ ବରୁନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ଆଜିର୍ଭାଞ୍ଜନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଗିୟବା, ଅବୟ ମୋଡ଼ୋମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼଼ ଜିର୍ରେ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଲୋମ୍ଲେ ଇୟଲାଇ ବରେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଲଡ଼ୟଲମ୍ ତେନ୍, ଖେନ୍ଆଡ଼଼ ରପ୍ତି ମବ୍ଡ଼ିରଡ଼ିୟ ।”

୩ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ମୋଡ଼ୋମରନ୍ଆଡ଼଼ ସୁଡ଼େଡ଼ାଲେ ବର୍ନେ, “ଖେନ୍ ଲଡ଼ୟଡ଼ିୟ ମଡ଼ିରମ୍ତୋ,” ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ତି ମୋଡ଼ୋମରନ୍ ମଡ଼ିରେନ୍ । ୪ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଅମଡ଼଼ା, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼଼ ବରଡ଼଼େ, ଆର୍ପାୟ ଜିରା, ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼଼ ଇୟନବ୍ଡ଼ୟଡ଼ମ୍ନା, ଆନିନ୍ ଆମନ୍ଆଡ଼଼ ଅଲ୍ଲେ ଗିଜମ୍ତୋ । ଆରି ଆମନ୍ ମନଡ଼ଲମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମଡ଼଼ଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍, ମନଡ଼ିରବେନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବାୟଲବେନ୍ ଏଡ଼େଲେ ଅନମଡ଼ନ୍ ଇୟ ତିୟା ।”

ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମରନ୍ଆଡ଼଼ ମବ୍ନଡ଼େନ୍
(ଲୁକ ୭:୧-୧୦)

୫ ଜିସୁନ୍ କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆଗୁନେନ୍, ଅବୟ ରୋମିଅ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼଼ ଜିର୍ରେ କାକୁତ୍ଲନ୍ ଇୟଲାଇ ବରେ, ୬ “ଏ ପ୍ରବୁ, କମ୍ବାରିମରନ୍ଖେନ୍ କାନ୍ନିଏନ୍, ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆଲ୍ଲୁଡ଼ଲ୍ଲୁଡ଼, ଆରି ଆନିନ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡୁନ୍ ତେତେ ।”

୭ ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେ, “ଖେନ୍ ଜିର୍ରେ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଇୟତାୟ ମବ୍ନଡ଼ନାୟ ।”

୮ ବନ୍ତ ରୋମିଅ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଅସିଂଖେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍, ଖେନ୍ ଏଡ଼େଲେ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼; ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଅଜିଡ଼ ବାୟଲେ ବରା, କମ୍ବାରିମରନ୍ଖେନ୍ ମନଡ଼ତେ । ୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଅବୟନେନ୍ ଆ ଜାୟତା ତକୋଲନାୟ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଜାୟତାଖେନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ତକୋଜି; ଖେନ୍ ଅବୟନେଆଡ଼଼ ‘ଜିରା’ ଗାମ୍ଲାଇ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିର୍ଡ଼େ, ଆରି ଅବୟନେଆଡ଼଼ ‘ଜିରାୟ’ ଗାମ୍ଲାଇ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିର୍ଭାୟ; ଆରି କମ୍ବାରିମରନ୍ଖେନ୍ ‘କେନ୍ଆତେ ଲୁମା’ ଗାମ୍ଲାଇ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଲୁମତେ ।”

୧୦ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅମଡ଼଼ଡ଼ାଲେ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍ କି ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଆସ୍ତଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ତାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼଼ଲୋଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼଼ ତିୟନେ ସୋଡ଼ା ଆ ତର୍ନେ ଅଣ୍ଡ଼ୁ ଖାଡ଼ାୟ । ୧୧ ✨ଆରି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ତ ବରୁବୟୋଡ଼ଗଡ଼ ସିଲଡ଼

✨ ୭:୨୮ ୭:୨୮ ମାର୍କ ୧:୨୨; ଲୁକ ୫:୩୨ ✨ ୮:୧୧ ୮:୧୧ ଲୁକ ୧୩:୨୯

ଜିରେ ଅପ୍ରାମନ୍, ଇସାକନ୍ ତ ଜାକୁବଞ୍ଜି ସରିନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ବୁଜିଜୋମନ୍ ଇୟତାୟ ତଜୁମେଜି, ୧୨ *ବନ୍ତ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଜି ବନ୍ କେନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍ତୁଡ଼ଲେ ଆ ଲୋଡ଼ତଲୋଡ଼ନ୍ ସନେତନ୍ ତେତଜି, ତେତେ ଆନିଞ୍ଜି ଯନେନ୍ ତ ରମ୍ବରମଜିନ୍ ତେତଜି ।” ୧୩ ଆରି ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରା, ଆମନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ତର୍ତନେ ଏତେଲେ ତେଏତୋ ।”

ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମା କମ୍ବାରମରନ୍ ମନଡେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଜବ୍ର ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ମବନଡେନ୍
(ମାର୍କ ୧:୨୯-୩୪; ଲୁକ ୪:୩୮-୪୧)

୧୪ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆସି ଆରିୟେନ୍ ତେତେ ପିତ୍ରନ୍ ଆ କିନାର ଆରସୁଏନ୍ ଲୁଡ଼ଲେ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେ । ୧୫ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ କିନାର ଆସି ଆସୁଡେଏନ୍ ତୁମ୍ ଆସୁନ୍ ତତେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରୋଜୋମେନ୍ ।

୧୬ ଅରୁବଲେ ଆପ୍ରାଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଇ । ସିଲତେ ଆନିନ୍ ଆ ବବର୍ନେନ୍ ବାତେ ବୁତଞ୍ଜି ଗଡେନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋ ବମ୍ବମନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନଡେଞ୍ଜି । ୧୭ ତିଆସନ୍ ଜିସାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆବର୍ନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍ଆତେ ତେତମେନ୍, “ଆନିନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ବମ୍ବମନେଲେଞ୍ଜି ପାଡେନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ରୋଗଲେଞ୍ଜି ବୋୟେନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସନଶ୍ରେଡ଼ନ୍ ଆସ୍ରାୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି
(ଲୁକ ୯:୫୭-୬୨)

୧୮ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଏରେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଜିସୁନ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସମେୟଶ୍ରାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଜିର୍ବା ଗାମ୍ଲେ ବରେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆରି, ଅବୟ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇ ବରେ, “ଏ ଞନଡ଼ତିୟମର୍, ଆମନ୍ ଅଡେଞ୍ଜା ଜିରେ ଞେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସଶ୍ରେଡ଼ତମ୍ ।”

୨୦ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ବୋଡାନ୍ ଆସନ୍ ତଲିନ୍ ତକୋ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଅନ୍ତିଡ଼ଜି ଆସନ୍ ବରସାସିଡ଼ନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ଆବବନ୍ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗା ତଡ଼ ।”

୨୧ ଆରି ଅବୟ ଆନ୍ନା ଞଡ଼ନେମର୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆପେୟଞେନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆନିନ୍ ରୟ ଇୟତେ ତିଲ୍ଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ ଯ ।”

୨୨ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସଶ୍ରେଡ଼ିୟ, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଲ୍ତିଲନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍ବରେଡ଼ବାଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ରିଞେଡିରନ୍ ଅବ୍ରିଡ଼ିଡେନ୍
(ମାର୍କ ୪:୩୫-୪୧; ଲୁକ ୮:୨୨-୨୫)

୨୩ ଜିସୁନ୍ ତୋଜ୍ଞାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରାଜେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଶ୍ରେଡ଼ଲେ ପାଡେଞ୍ଜି । ୨୪ ଆରି ଗିୟବା, ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ସମେୟଶ୍ରାଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ରିଞେଡିରନ୍ ଅଡୋଲାଇ, ଅଡୋୟତାନ୍ ବାତେ ତୋଜ୍ଞାନ୍ ଆତ୍ରବୁବତେନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ତେଏନ୍, ବନ୍ତ ତିଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ତକୋଲନ୍ । ୨୫ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତର୍ତରେ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତୋବଲେନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ରବୁରୟତଲେନ୍ ।”

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମେଞ୍ଜି ଇନିବା ବତଡ଼ତବେନ୍ ? ତର୍ନେବେନ୍ ତିୟନେ ପଡ଼ ଆସୋୟ ?” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ରିଞେନ୍ ତ ସମେୟଶ୍ରାନ୍ ବବତଡେନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ରିଡ଼ିଡ଼ାଜେନ୍ ।

୨୭ ସିଲତେ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନିତାଲେ ବର୍ଞିଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ଏଜ୍ଞାଗୋମର୍ ତ ରିଞେନ୍ ତ ସମେୟଶ୍ରାନ୍ ନିୟ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ମାନ୍ନେତଜି ।”

ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମନ୍ ବାଗୁ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ମବନଡେନ୍
(ମାର୍କ ୫:୧-୨୦; ଲୁକ ୮:୨୬-୩୯)

୨୮ ତିକ୍ଳି ସମେୟଶ୍ରାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଗାଦରିଅଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆତୁଡେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମନ୍ ବାଗୁ ମନ୍ରା ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇ ରବାଡେଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଏତେଲେ ବବରଡ଼ଡ଼ନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ତ, ତି ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃନ୍ନୋମଡ଼ଲଜି । ୨୯ ଆରି ସିଲତେ ଆନିଞ୍ଜି ସଜିରତାଲେ ବର୍ଞିଞ୍ଜି, “ଏ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଜଡ଼ାଅନ୍, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ତକୋ ? ତିନ୍ନାନ୍ ଅଶ୍ବୁଡ଼ ଅଡୋଆଞ୍ଜି ଆମନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଶ୍ରାୟନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ଇୟଲାଇ ?”

* ୮:୧୨ ୮:୧୨ ମାତ୍ରିକ ୨୨:୧୩; ୨୫:୩୦; ଲୁକ ୧୩:୨୮

୩୦ ଆରି, ଆମତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅସୋୟ ସଫାୟଲୋଡ଼ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ ଗୋସ୍ତାବୋନ୍ ଜୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ଲଞ୍ଜି । ୩୧ ସିଲଡ଼େ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଅମ୍ନ ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆ ବୁତଜି କାକୁତ ଡାଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗଢ଼ଲଲେନ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଗୋସ୍ତାବୋନନ୍ ଆ ଅମ୍ନ ଆସ୍ତାୟଲେନ୍ ।”

୩୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଜିର୍ବା ।” ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିର୍ରେ କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ଅମ୍ନ ଇୟଲେ ଗନେଜି, ଆରି ଗିୟବା, ଗୋସ୍ତାବୋନନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଇର୍ରେ ଆଗନେଡ଼େଡ଼ବୁରନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ସମ୍ପେୟସ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ପତୁଲ୍‌ତାଲେ ଇୟଲେ ରବୁଏଜି ।

୩୩ ଆରି ତୁରବୋନମରଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି କି ଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଏଞ୍ଜାଗୋ ତେଏଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଅବଜନାଏଜି । ୩୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିର୍ରାଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ଗିଜେଜି କି ଆ ସଣ୍ଡିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ କାକୁତ ନେଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ କାନ୍ନିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନଡ଼େନ୍
(ମାର୍କ ୨:୧-୧୨; ଲୁକ ୫:୧୭-୨୬)

୧ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ସମ୍ପେୟସ୍ତାନ୍ ପଡ଼ଲେ ବାନ୍ନେଗଡ଼ ଆ ଗଡ଼ାତମନ୍ ଜିର୍ରାୟ । ୨ ଆରି ଗିୟବା, ମନ୍‌ରାଜି ଅବୟ କାନ୍ନିମରନ୍‌ଆତଡ଼ କଟଲୋଡ଼ନ୍ ବୋୟଲେ ଜିସୁନ୍ ଆମତ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଇ, ଜିସୁନ୍ ଆ ତର୍ନେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ତି କାନ୍ନିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଅନ୍, ଅକୋମଡ଼ନା, ଆମନ୍ ଇର୍ସେନମ୍‌ଜି ସିଲଡ଼ କେମାନ୍ ଞାଡ଼େନ୍ ।”

୩ ସିଲଡ଼େ “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଇସ୍ତରନ୍‌ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟତେ,” ଗାମ୍‌ଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

୪ ଆନିଞ୍ଜି ଆରିଃୟମେଞ୍ଜିଆତେ ଜିସୁନ୍ ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ ଇନିବା ଏରମନଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଏଇଃୟମତେ ? ୫ ଅଞ୍ଜାତେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଲିଆର୍ ? ‘ଇର୍ସେନମ୍‌ଜି ସିଲଡ଼ କେମାନ୍ ଞାଡ଼େନ୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ବନରନ୍, ଅଡ଼େ ‘ତୋନା ତଡ଼ିୟନା’ ଗାମ୍‌ଲେ ବନରନ୍ ଲିଆର୍ ? ୬ ବନ୍‌ଡ଼ ପୁତ ଲୋଡ଼ନ୍ ଇର୍ସେନ୍ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରା ତାଞ୍ଜାତାଅନନ୍ ଆମତ଼ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ରପ୍ତି ଏଜନାତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାନ୍ନିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ତୋନା, କଟନମ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅସିନ୍‌ମ୍ ଜିରା ।”

୭ ସିଲଡ଼େ କାନ୍ନିମରନ୍ ତୋଲନ୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ । ୮ ତିଆତେ ଗିୟଲେ ମନ୍‌ରାଜି ବଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଅଞ୍ଜା ଇସ୍ତର ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ତିୟେନ୍ ତି ଆ ଇସ୍ତରଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଗୁଗୁଏଞ୍ଜି ଅବପେମେଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ମାତ୍ରିକନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏନ୍
(ମାର୍କ ୨:୧୩-୧୭; ଲୁକ ୫:୨୭-୩୨)

୯ ଜିସୁନ୍ ତେଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଆଜିର୍ରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ମାତ୍ରିକ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ପାନୁବେଡ଼ମରନ୍ ପାନୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଞ୍ଜୁମନ୍ ଗିୟଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡେଡ଼ିୟ ।”

ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡେଡ଼େନ୍ ।

୧୦ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ମାତ୍ରିକନ୍ ଆସି ଗାଗାନେବାନ୍ ଆରିୟେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଗିୟବା, ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ପାନୁବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି* ଜିର୍ରେ ଆନିନ୍ ତ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲାୟ ଗାଗାନେଜି । ୧୧ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞନଡ଼ତିୟମରବେନ୍ ଇନିବା ପାନୁବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାତନେ ?”

୧୨ ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ତାଲେ ବର୍ନେ, “ସୁକ୍ତଅଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବୌତମରନ୍ ସନାୟସାୟ ତଡ଼, ବନ୍‌ଡ଼ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟସାୟ । ୧୩ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ‘ଞେନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ଅଃସାଜାୟ†, ଆର୍ପାୟ ସନାୟମନ୍ ସାୟତାୟ‡, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଗନନ୍‌ଲୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଇୟ ପଡ଼େନାବା । ଞେନ୍ ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓନୋଡ଼େବନ୍ ଅଃନ୍ନିୟଲାୟ, ଆର୍ପାୟ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୋଡ଼େବନ୍ ଇୟଲାୟ ।”

ଆନମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ସେକ୍ସବରନ୍
(ମାର୍କ ୨:୧୮-୨୨; ଲୁକ ୫:୩୩-୩୯)

୧୪ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତକ୍ସବତାମର ଜନନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଏଆନମ୍‌ତନାୟ, ବନ୍‌ଡ଼ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଇନିବା ଅଃନ୍ନାନମ୍‌ନେଜି ?”

* ୯:୧୦ ୯:୧୦ ଲୁକ ୧୫:୧,୨   * ୯:୧୦ ୯:୧୦ ଆବନାସେମରଞ୍ଜି   † ୯:୧୩ ୯:୧୩ ମାତ୍ରିକ ୧୨:୬   ‡ ୯:୧୩ ୯:୧୩ ଅଃଲୁଡ଼କ୍‌ୟ   † ୯:୧୩ ୯:୧୩ ଲତୟତ୍‌ୟ

୧୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବରନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜାୟ କନୁଆମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତେ, ତି ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟମେଜି ପଡ଼ ? ବନ୍ତ ତିନାନ୍ ଅଡୋତାୟ, ଅଙ୍ଗା ଆତିଡ଼ ବରନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତବ୍ଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେତେ, ତିଆତିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆନମତଞ୍ଜି ।”

୧୬ “ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରଡ଼ ସିନ୍ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ ପାପୁର ସିନ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃକଜେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ରଡ଼ ସିନ୍ରିନ୍ ତରୋଡ଼ତେ ଆରି ତି ପାପୁର ସିନ୍ରିନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ପତେତେ । ୧୭ ଆରି, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ପାପୁର ଉସାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼ୁକୋଏଜି, ତକୋଏଞ୍ଜି ତେନ୍ ଉସାଲ୍ ମୁନାନ୍ ପତଡ଼ତେ, ଉସାଲ୍ ମୁନାନ୍ ମୋସ୍ତୁତେ, ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଅଲାତେ; ଆର୍ପାୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ରଡ଼ ଉସାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତଜି, ଆରି ବାଗୁନ୍ ମନଡ଼ ତକୋତେ ।”

ଜାଇରସନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ ତ ଅବୟ ପ୍ରଦର ବମ୍ବମ୍ବେବଜନ୍
(ମାର୍କ ୫:୨୧-୪୩; ଲୁକ ୮:୪୦-୫୬)

୧୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆବରେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ଗିୟବା, ଅବୟ ଜିଉଦି ଆମ୍ବୁଗଡ଼ମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଲୋମଲେ ଇୟଲାୟ ବରେ, “ଡାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ଞେନ୍ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ରବୁଏନ୍, ବନ୍ତ ଆମନ୍ ଜିରେ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅସିନମ୍ ଆୟ ତକୋଆ, ଆନିନ୍ ଅମେଡ଼ତେ ।”

୧୯ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ତୋଲନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସନେଞ୍ଜି ।

୨୦ ଆରି ଗିୟବା, ବାର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ଅବୟ ପ୍ରଦରରୋଗ ବମ୍ବମ୍ବେବଜନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ କିଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ଜିରେ ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ ଇୟଲାୟ ସୁଡ଼େଏ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆଇବଜନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞେନ୍ ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ତୁମ୍ ସୁଡ଼େଲାୟ ତେନ୍ ମନଡ଼ତୟ ।”

୨୨ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିଜେନ୍ କି ବରେନ୍, “ଅଅନ୍ ଅକୋମଡ଼ନା, ତର୍ନେନମ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼ଲମ୍ ।” ସିଲତେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତି ଆଇବଜନ୍ ମନଡ଼େନ୍ ।

୨୩ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତି ଜିଉଦି ଆମ୍ବୁଗଡ଼ମରନ୍ ଆସିଂ ଜିରେ ଇୟଲେ ଗିଜେନ୍, ତେତେ ପେଡ଼ସଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଯୋଡ଼ୟାଡ଼ଲେ ଏଢ୍ଗେଲଞ୍ଜି । ୨୪ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ବା, ଆଇସିଜନ୍ ଅଣ୍ଡୁ ରବୁଏ, ଆର୍ପାୟ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ।” ସିଲତେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗବ୍ରେଜେଞ୍ଜି । ୨୫ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଡାଣୁନ୍ ଆଡୁଡ଼ଲଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍, ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ବନ୍ ଜିରେ ଆଇସିଜନ୍ ଆସି ଇୟଲେ ଞମେନ୍ ଆଇସିଜନ୍ ତୋଲନେ । ୨୬ ଆରି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତି ଆ ତେସାଲୋଡ଼ ସମ୍ପରାନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ବାଗୁ କାଡ଼ମୁରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼େନ୍

୨୭ ଜିସୁନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ଆଜିରେନ୍ ଆତିଡ଼ ବାଗୁ କାଡ଼ମୁରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲେ ବାକାବ୍ଲେ ବରଗଡ଼ଲଞ୍ଜି, “ଏ ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ସାୟୁମ୍ଲେନ୍ ।”

୨୮ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରନ୍ଲନ୍, ତି କାଡ଼ମୁରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାଜି । ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଲୁମଲେ ରପ୍ରିତାୟ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଡ଼ର୍ଡ଼ନ୍ ପଡ଼ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡ଼ଲଞ୍ଜି, “ଓଓ ପ୍ରବୁ ।”

୨୯ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସୁଡ଼େତାଲେ ବର୍ନେ, “ତର୍ନେବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏତୋ ।”

୩୦ ଆରି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ରୋଲନେ । ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିୟବା, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାତଡ଼େ ତଡ଼ !”

୩୧ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ତି ଆ ବର୍ନେ ସମ୍ପରା ତେସାନ୍ ବର୍ବରେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଆ ଜାଡ଼ାମରନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼େନ୍

୩୨ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ଗିୟବା, ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମନ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ୩୩ ଜିସୁନ୍ ବୁତନ୍ ଆଗ୍ରଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍, ତି ଆ ଜାଡ଼ାମରନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ । ସିଲତେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ସାନ୍ନିତାଲେ ବର୍ନେଞ୍ଜି, “ଇସ୍ରାଏଲଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆଜିୟ ଅଣ୍ଡୁ ଗିୟତାଏ ।”

୩୪ ✠ବନ୍ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ବୁତଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା ବାଡ଼େ ବୁତନ୍ ଗଡ଼ତେ ।”

ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟମ୍

୩୫ ✠ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ତ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ବୁଲେ ବୁଲେଲେ ରନୁକୁସିଂରେଡ଼ଞ୍ଜି ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅସ୍ତୁବରେନ୍, ଆରି ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବମ୍ବମ୍ବେବଜି ତ ଅସୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼

✠ ୯:୩୪ ୯:୩୫ ମାତ୍ରିକ ୧୦:୨୫, ୧୨:୨୫; ମାର୍କ ୩:୨୨; ଲୁକ ୧୧:୧୫ ✠ ୯:୩୫ ୯:୩୫ ମାତ୍ରିକ ୪:୨୩; ମାର୍କ ୧:୩୯; ଲୁକ ୪:୪୪

ମଦନଫେନ୍ । ୩୭ ✨ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆର୍ଗୁଡ଼ିତାଏନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତୁରମେଡ଼ମରତତନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି କୋନ୍‌ରାଏଞ୍ଜି ଆରି ପିରିଡ଼ପାତାନ୍ ଡେଏଞ୍ଜି । ୩୭ ✨ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗଡ଼ଗଡ଼ନେନ୍ ତକୋଡ଼ମ୍, ବନ୍‌ତ କାଞ୍ଜାଡ଼ାମରନ୍ ଅସୋୟ୍, ୩୮ ତିଆସନ୍ ଆ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ଆଲନ୍ କାଞ୍ଜାଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ଆଲନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାନାବା ।”

୧୦

ବାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୩:୧୩-୧୯; ଲୁକ ୬:୧୨-୧୬)

୧ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ବନମ୍‌ମଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ରୋଗଜି ମନବନ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୨ ତି ବାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଏନ୍ନେଲେ, ପର୍ତ୍ତମ୍ ସ୍ତ୍ରୀମନନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପିତ୍ର ଗାମ୍‌ତଜି, ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆଦ୍ରିଅନ୍, ଜେବଦିନ୍ ଆ ଡାଞ୍ଜାଡ଼ାଅନ୍‌ଜି ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଜନନ୍, ୩ ପିଲିପନ୍ ତ ବାର୍ତଲମିନ୍, ତୋମାନ୍ ତ ପାନୁବେଡ଼ମର୍ ମାତିଉନ୍, ଆଲପିନ୍ ଆ ଡାଞ୍ଜାଡ଼ାଅନ୍ ଜାକୁବନ୍ ତ ତଦିୟନ୍, ୪ ସିମନନ୍, ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆ ତନାଣ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଆରଲତଜେଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅବୟନେ, ଆରି ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍* ।

ବାରଜଣ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ କାଞ୍ଜାଡ଼ା

(ମାର୍କ ୬:୭-୧୩; ଲୁକ ୯:୧-୬)

୫ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ବାରଜଣଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ବାଁୟଲେ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି; “ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଏଇୟଡ଼ଡ଼, ସମିରୋଶମରଞ୍ଜି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଏଗନ୍‌ଡ଼ଡ଼, ୬ ଆର୍ପାୟ୍ ଆରାଡ଼ଏଞ୍ଜି ଆ ମେଣ୍ଡାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ କେଜ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଆରାଡ଼ଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ଇୟବା । ୭ ଆରି ଜିରା ଜିରା ‘ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ତୁୟାଲାୟ୍,’ ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟନବ୍‌ସ୍ତୁଡ଼ବାଜି । ୮ ବମ୍‌ମ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ମବନ୍‌ଡ଼ବାଜି, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅବମେଡ଼ବାଜି, ମୋଡ଼ୋମରଞ୍ଜି ମବଡ଼ିରବାଜି, ବୁତଞ୍ଜି ଗଡ଼ବାଜି । ଅଞ୍ଜାଡେ ଆମ୍‌ନେନ୍ କାଣ୍ଡାରେଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍, ତିଆଡେ ଆମ୍‌ନେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କାଣ୍ଡାରେଡ଼ ତିୟବାଜି । ୯ ଗାଞ୍ଜିଆଲୋଡ଼ବେନ୍ ସୁନା କି ତଞ୍ଜା କି ତମ୍‌ୟ ଏପାଡ଼ଡ଼ । ୧୦ ଆରି ଜିରଜିରନ୍ ଆସନ୍ ମୁନା କି ବାଗୁ ଅଜିନ୍, ପାଣ୍ଡୋୟନ୍, ତୁଡେଡ଼ାଡ଼ ଏବ୍‌ଜାଡ଼ାଡ଼ଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କାଞ୍ଜାଡ଼ାମରନ୍ ବର୍ତ୍ତନ୍ନାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ।”

୧୧ “ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଗଡ଼ା କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ସାଇ ଇୟଲେ ଏଗନେ ଡେନ୍, ଡେଡେ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଆମ୍‌ନେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାକ୍ଲେକୁଲନ୍ ଆସନ୍ ସାୟଡେ, ତିଆଡେ ସୁମ୍‌ସୁମ୍‌ଲେ ଇୟ ଗିୟବା, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତି ଡେଡେ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାରେଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏଜିରେନ୍ ଜାୟ୍ ତି ଆସିଂ ଇୟ ତକୋନାବା । ୧୨ ଆରି ଆମ୍‌ନେନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ଏଗନେ ଆଡିଡ଼, ‘ଆମ୍‌ନେନ୍ ସରିନ୍ ସନୟୁନ୍ ତକୋନେଡୋ,’ ଗାମ୍‌ଲେ ତି ଆସିଂମରଜିଆତଡ଼ ଇୟ ବର୍ବାଜି । ୧୩ ତି ଆସିଂମରଜି ଆମ୍‌ନେନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲବେଞ୍ଜି ଡେନ୍, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସନୟୁନ୍ ଜିରାୟଡୋ, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍‌ନେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜାଲବେଞ୍ଜି, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସନୟୁନ୍ ଜିରତଡ଼ାୟ୍ ତଡ଼ । ୧୪ ✨ଆରି, ଆନା ଆମ୍‌ନେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜାବେନ୍, କି ବର୍ନେବେନ୍ ଅଞ୍ଜମ୍‌ଡ଼ଡେ, ତି ଆସିଂ ସିଲଡ଼ କି ତି ଆ ଗଡ଼ା ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ତାଲଜଡ଼ବେନ୍ ଆ ଉମ୍‌ଲ ତୁୟୁଡ଼ୟଜଡ଼ନାବା । ୧୫ ✨ଞେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ପନ୍‌ସୁଆଡି ତିନ୍ନାଞ୍ଜନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ପନବରଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଦୋମନ୍ ତ ଗମୋରା ଡେସାନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ରପ୍ତି ସଏତନେ ।”

ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତନଶ୍ତାୟ୍

(ମାର୍କ ୧୩:୯-୧୩; ଲୁକ ୨୧:୧୨-୧୬)

୧୬ ✨ “ଗିୟବା, ବଲିଆଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଡ଼ବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଜାଆଡନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବୁଡ଼ିବେନ୍‌ଡୋ ଆରି କୁକୁରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲବଡ଼ିବେନ୍‌ଡୋ । ୧୭ ✨ବନ୍‌ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିଲେ ପନ୍‌ସୁଆଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟଡ଼ବେଞ୍ଜି ଆରି ଆ ରନ୍‌କୁସିଂରେଡ଼ଞ୍ଜି ସାମକାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତିଡ଼ତବେଞ୍ଜି । ୧୮ ଆରି ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତ ରାଜାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ତବେଞ୍ଜି, ତିଆଡିଡ଼ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ରୟଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଡେ । ୧୯ ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜା ଆଡିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିଲେ ପନ୍‌ସୁଆଡିନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟଡ଼ବେଞ୍ଜି, ତିଆଡିଡ଼ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଇନି ଆ ବର୍ନେ ଏବର୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ଏଇୟମ୍‌ଡ଼ଡେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନି

✨ ୯:୩୭ ୯:୩୭ ମାର୍କ ୬:୩୪ ✨ ୯:୩୭ ୯:୩୭ ଲୁକ ୧୦:୨ * ୧୦:୪ ୧୦:୪ ବାଁୟସିଲନ୍ ✨ ୧୦:୧୪ ୧୦:୧୪ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୩:୫୧ ✨ ୧୦:୧୫ ୧୦:୧୫ ମାତ୍ରିକ ୧୧:୨୪ ✨ ୧୦:୧୫ ୧୦:୧୫ ଲୁକ ୧୦:୪-୧୨ ✨ ୧୦:୧୬ ୧୦:୧୬ ଲୁକ ୧୦:୩ ✨ ୧୦:୧୭ ୧୦:୧୭ ମାର୍କ ୧୩:୯-୧୧; ଲୁକ ୧୨:୧୧,୧୨; ୨୧:୧୨-୧୫

ଏକାଲେ ଏବର୍ତ୍ତନେ, ତିଆତେ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଏଃକର୍ନେ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆପେୟବେନ୍ ଆ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ା ଅମ୍ବଲୋଡ଼ବେନ୍ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ତଅଡ଼ଗଡ଼ବେନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ।”

୨୧ ✨ “ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରି ଆପେୟନ୍ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟଡ଼ଜି, ଅଅନଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍ ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଡୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟଡ଼ଜି । ୨୨ ✨ ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତବେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନା ଆତନିକ୍ଳି ଜାୟ ଡର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋଡ଼ନ୍, ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ତେ । ୨୩ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡଣ୍ଡାୟଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନ୍ନା ଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାବେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏବ୍‌ସୁକ୍ରେଏନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ ମନ୍‌ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ।”

୨୪ ✨ “ଞ୍ଜଡ଼ନେମରନ୍ ଞନଡ଼ଡ଼ିୟମରନ୍ ସିଲଡ଼, ଅଡ଼େ କମ୍‌ପାରିମରନ୍ ସାଉକାରନ୍ ସିଲଡ଼ ଡୋଣ୍ଡୋନ୍ ତଡ଼ । ୨୫ ✨ ଞ୍ଜଡ଼ନେମରନ୍ ଆ ଞନଡ଼ଡ଼ିୟମରନ୍ ତ କମ୍‌ପାରିମରନ୍ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସରି । ଆନିଞ୍ଜି ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମରଆତଡ଼ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲ୍ ଗାମେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ଅସିଂମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ତିଆଜା ଆ ଗୋଗୋୟ ଅରଃ ବର୍ନେଞ୍ଜି !”

ଆନାଆତଡ଼ ବତଡ଼ତବୋ
(ଲୁକ ୧୨:୨-୭)

୨୬ ✨ “ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜାତେ ଅଃଗିୟତାଏ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆୟୁମ୍‌ୟମନ୍‌ଆତେ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଆରି ଅଜାତେ ଅଃଜ୍ଜନାଲଡ଼ନେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆସସନ୍‌ଆତେ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ । ୨୭ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଜାତେ ଆ ଲୋଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତିଆତେ ଆ ସାଆର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନାବା, ଆରି ଅଜାତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସସଲୋଡ଼ନ୍ ଏଅମ୍‌ଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ଡୋଣ୍ଡୋ ବିଲେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନାବା । ୨୮ ଆରି, ଆନାଜି ତଅଡ଼ନ୍ ରକ୍ଷତଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ରକ୍ଷଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍, ଆର୍‌ପାୟ ଅଜା ଇସ୍‌ବର ତଅଡ଼ନ୍ ତ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଗୁନ୍ ନରକଲୋଡ଼ନ୍ ଅବ୍‌ମୋସ୍‌ସଲେ ରପ୍ରିତେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁମ୍ ବତଡ଼ବା । ୨୯ ବାଗୁ ସୟସିଂଡ଼ିତନ୍ ଇନି ବପୋୟସା ବାଡ଼େ ଅଃଡ଼ମ୍‌ନେ ପଡ଼ ? ଆରି ଆପେୟବେନ୍ ତିଆତେ ଗଲୋଏତୋ ଏଃଗାମ୍‌ଲୋ ତେନ୍ ତେଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ଜନଡ଼ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଅଃଗଲୋଏ । ୩୦ ବନ୍‌ଡ଼ ଅବଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆ ଉଉ ଜନଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଡ଼ିତିଆୟ । ୩୧ ତିଆସନ୍ ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍, ସୟସିଂଡ଼ିତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ମଡ଼ଗା ।”

କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାଜାନ୍ ତ ମନୁର୍‌ସେନ୍
(ଲୁକ ୧୨:୮-୯)

୩୨ “ଆରି, ଆନା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃମ୍ବୁର୍‌ସେୟ୍‌ଇୟ୍, ଞେନ୍ ନିୟ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଡ଼ନ୍ ଆପେୟଞେନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃମ୍ବୁର୍‌ସେୟାୟ । ୩୩ ✨ ବନ୍‌ଡ଼ ଆନା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ମୁର୍‌ସେୟ୍‌ୟ, ଞେନ୍ ନିୟ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଡ଼ନ୍ ଆପେୟଞେନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମୁର୍‌ସେୟାୟ ।”

ସନୟୁନ୍ ଇଜ୍ଜା ଆର୍‌ପାୟ କଡ଼ିବନ୍
(ଲୁକ ୧୨:୫୧-୫୩; ୧୪:୨୭-୨୭)

୩୪ “ଞେନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସନୟୁନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ ଗାମଲେ ଏବ୍‌ଡ଼ିସୟଡ଼ଡ଼, ସନୟୁନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଃମ୍ବୁର୍‌ସେୟାୟ ଆର୍‌ପାୟ କଡ଼ିବନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ । ୩୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍, ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆପେୟନ୍, ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍, ଡାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅୟୋଡ଼ନ୍, କିନାରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ କଉନନ୍, କଉନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ କିନାରନ୍ ଅନବ୍‌ବିରୁଦନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ । ୩୬ ଆରି ଆସିଂଡ଼ମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ମା ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବନେରା ତେତେ ।”

୩୭ “ଆନା ଆପେୟନ୍ ତ ଅୟୋଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ତୁଡ଼ୟମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼, ଆରି ଆନା ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ତ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍ ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ତୁଡ଼ୟମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ । ୩୮ ✨ ଆରି, ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ବୋୟଲେ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ୍, ଆନିନ୍ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍

✨ ୧୦:୨୧ ୧୦:୨୧ ମାର୍କ ୧୩:୧୨; ଲୁକ ୨୧:୧୭ ✨ ୧୦:୨୨ ୧୦:୨୨ ମାତ୍ରିକ ୨୪:୯; ମାର୍କ ୧୩:୧୩; ଲୁକ ୨୧:୧୭; ମାତ୍ରିକ ୨୪:୧୩; ମାର୍କ ୧୩:୧୩ ✨ ୧୦:୨୪ ୧୦:୨୪ ଲୁକ ୭:୪୦; ଜନ ୧୩:୧୭; ୧୫:୨୦ ✨ ୧୦:୨୫ ୧୦:୨୫ ମାତ୍ରିକ ୯:୩୪; ୧୨:୨୪; ମାର୍କ ୩:୨୨; ଲୁକ ୧୧:୧୫ ✨ ୧୦:୨୬ ୧୦:୨୬ ମାର୍କ ୪:୨୨; ଲୁକ ୮:୧୭ ✨ ୧୦:୩୩ ୧୦:୩୩ ୧ ତିମତି ୨:୧୨ ✨ ୧୦:୩୮ ୧୦:୩୮ ମାତ୍ରିକ ୧୭:୨୪; ମାର୍କ ୮:୩୪; ଲୁକ ୯:୨୩

ତତ୍ । ୩୯ ✨ଅଜ୍ଞା ମନ୍ଦ୍ରା ଆନମେତନ୍ ଆଜ୍ଞନାତ୍ ଆସନ୍ ଏରତେ ଗୋୟତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅକଡ଼ୟତେ, ଆରି ଆନା ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆନମେତନ୍ ଅକଡ଼ୟତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଖାଡ଼ତେ ।”

**ବର୍ତ୍ତମାନ
(ମାର୍କ ୯:୪୧)**

୪୦ ✨“ଆନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତୟ୍, ଆରି ଆନା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତୟ୍, ଆନା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ମାୟଲୟ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଜାତେ । ୪୧ ଆନା ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର ଗାମ୍ଲେ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତମ୍ନା ଖାଡ଼ତେ । ଆରି, ଆନା ତରମ୍ମମରନ୍ଆତଡ଼ ତରମ୍ମମର ଗାମ୍ଲେ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ତରମ୍ମମରନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତମ୍ନା ଖାଡ଼ତେ । ୪୨ ଆରି, ଆନା କେନ୍ ସନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେଆତଡ଼ ଗାତାନେନ୍ ଆସନ୍ ବଗିନା ଆ ଜଏଡ଼ତାନ୍ ତିୟତେ, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଏଜାଲେ ଜନଡ଼ ଆ ବର୍ତ୍ତମ୍ନା ଅଃନ୍ନବ୍ଅଡ଼ଜେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜେନ୍ ।”

୧୧

**ତତ୍ତ୍ବତାମର ଜନନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି
(ଲୁକ ୭:୧୮-୩୫)**

୧ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବରେ ଆରବ୍ସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ଖିନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନସ୍ପୁଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ତେତ୍ତେ ସିଲଡ଼ ଜିରେନ୍ ।

୨ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜନନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତାଲନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆ ବର୍ନେ ଆରମତଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ମାୟଲାଇ । ୩ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ଅଜ୍ଞା ମନ୍ଦ୍ରା ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଗାମ୍ଲେ ତତ୍ତ୍ବତାମର ଜନନ୍ ବର୍ନେ, ତି ଆ ମନ୍ଦ୍ରା ଆମନ୍ ପଡ଼, ଅଡ଼େ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନ୍ନାମରଆତଡ଼ ଏଜଗେଆୟ ?”

୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ, ଇନିଜି ଇନିଜି ଏଅମତଡ଼ତେ ଆରି ଏଗିୟତେ, ତିଆତେଜି ତତ୍ତ୍ବତାମର ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଇୟନବ୍ଜନାବା; ୫ କାଡ଼ମୁରଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ରପ୍ତିତଜି, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତଡ଼ିୟତଞ୍ଜି, ମୋଡ଼ୋମରଞ୍ଜି ମଡ଼ିରତଜି, କାଲାମରଞ୍ଜି ଅମତଡ଼ତଜି, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡ଼ତଜି, ଆରି ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଡ଼ନ୍ ତେତେ । ୬ ଆରି ଆନାଜି ବର୍ନେଖେନ୍ ଅଃଡ଼୍ଠାଲଗତେଜି ଆନିଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍ ।”

୭ ଜନନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍, ଜନନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତତ୍ତ୍ବତାମର ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଇନି ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଏଇୟେନ୍ ? ଇନି ରିଞ୍ଜେନ୍ ବାଡ଼େ ଆମ୍ବୋମୋଲତନ୍ ଅବୟ ତାଆଜିଡ଼ନ୍ ପଡ଼ ? ୮ ତିଆତେ ତତ୍ତ୍ବ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ? ଇନି ମଡ଼ଗାକାବନ୍ ଆରନେନ୍ ଆ ମନ୍ଦ୍ରା ପଡ଼ ? ଗିୟବା, ଆନାଜି ମଡ଼ଗାକାବନ୍ ରତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରାଜାସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି । ୯ ତିଆତେ ତତ୍ତ୍ବ ତେନ୍ ଇନି ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ? ଇନି ଅବୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ ସତଡ଼ମରନ୍ । ୧୦ ଜନନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏନ୍ନେଲେ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ଇସ୍ବରନ୍ ବର୍ନେ ‘ଖେନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜେନ୍ ଅକାମ୍ବୁଡ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼ଗଡ଼ନମ୍ ଆସ୍ମାୟାୟ, ଆନିନ୍ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ନମ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅବ୍ଜାତାତେ,’ ତି ଆ ମନ୍ଦ୍ରା କେନ୍ଆନିନ୍ । ୧୧ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆଇମରଞ୍ଜି ଆ କିମ୍ବୋଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼େଏଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ଦ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତତ୍ତ୍ବତାମର ଜନନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ାମର ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗିୟତାଏ; ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ସନ୍ନାତମ୍, ଆନିନ୍ ଜନନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ୧୨ ✨ତତ୍ତ୍ବତାମର ଜନନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆରସ୍ପୁଡ଼େନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ନମିଡ଼ାନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଜୁରୁତଜି, ଗର୍ବମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ଅବାଲିନ୍ ମନେଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଜି ଗୋୟତଜି । ୧୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜନନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ତ ଅଡ଼କୋ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତି ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନିଞ୍ଜି । ୧୪ ✨ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜାନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟଲବେନ୍ ତେନ୍, ଜନନ୍ ମା ଏଲିଅନ୍, କେନ୍ଆନିନ୍ ବନ୍ ଇୟତାୟ । ୧୫ ଆନା ଅନମତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଲୁଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମତଡ଼ତେତୋ ।”

✨ ୧୦:୩୯ ୧୦:୩୯ ମାତ୍ରିତ ୧୨:୨୫; ମାର୍କ ୮:୩୫; ଲୁକ ୯:୨୪; ୧୭:୩୩; ଜନ ୧୨:୨୫ ✨ ୧୦:୪୦ ୧୦:୪୦ ଲୁକ ୧୦:୧୨; ଜନ ୧୩:୨୦; ମାର୍କ ୯:୩୭; ଲୁକ ୯:୪୮ ✨ ୧୧:୧୨ ୧୧:୧୨ ଲୁକ ୧୨:୧୨ ✨ ୧୧:୧୪ ୧୧:୧୪ ମାତ୍ରିତ ୧୭:୧୦-୧୩; ମାର୍କ ୯:୧୧-୧୩

୧୭ “ଞେନ୍ ଆନା ବୟନ୍ ନମି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜଡ଼ାଜି ? ଆନିଞ୍ଜି ସରେୟତାଲୋଡ଼ନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ତାଲେ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ପସିୟଜି ଅନ୍ତମ୍ । ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ନାସିଜଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ୧୭ ‘ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ବେନ୍ ପିରୋଡ଼ୋଜନ୍ ଏପେଡ଼ଲାଇ, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଉଡ଼ଲୋ, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ରନବୁକନନ୍ ଏକନ୍ଲାଇ, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃୟେଲୋ ।’ ୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଜିର୍ରାୟ କି ଇୟଲାଇ ଆନମ୍ନେ ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଅଃଗାଲୋ, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗାମ୍ତଜି, ‘ଆନିନ୍ ବୁତନ୍ ସୁମେନ୍ ।’ ୧୯ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗତାଅନନ୍ ଜିର୍ରାୟ କି ଇୟତାୟ ଜୋମେ ଗାଏ, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗାମ୍ତଜି, ‘ଗିୟବା, କେନ୍ଆନିନ୍ ଅବୟ ଲୋବଜୋମ୍ମର୍, ଗାସାଲ୍ମର୍, ପାନ୍ତୁବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ି !’ ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗିଆନ, ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଗିୟତାଏନ୍ ।”

**ଏରତର୍ନେ ଗଡ଼ାନ୍
(ଲୁକ ୧୦:୧୩-୧୫)**

୨୦ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଅଞ୍ଜା ଅଞ୍ଜା ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଗୋଗୋୟ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନାବୟରୁଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ କୟ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, ୨୧ “ୟୋଡ଼ କୋରାଜିନ୍ ଆମନ୍ ପନବରତନ୍ ଞାଡ଼ତେ, ଯୋଡ଼ ବେଡ଼ସାଇଦା ଆମନ୍ ପନବରତନ୍ ଞାଡ଼ତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଅଞ୍ଜା ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଲନ୍ତୁମନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଲୁମ୍ଲନ୍ ନଡ଼, ଏଡେଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜାନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଞ୍ଜାନ୍ ରଲନ୍ କୋମାବଲୋଡ଼ନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ତାଲେ ଆବୟରୁଡ଼ିତଞ୍ଜି ବନ୍ । ୨୨ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍, ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପନ୍ସୁଆତି ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ପନବରତବେନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନନ୍ ଆ ପନବରତ ରପ୍ତି ସଏତନେ । ୨୩ ଆରି ଏ କପର୍ନାତମ, ଆମନ୍ ଇନି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜାୟ ତେକ୍ଲେତନ୍ ପଡ଼ ? ରନବୁ ତରକୋନେନ୍* ଜାୟ ଆମନ୍ ଅସେଡ଼ତମ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ଅଞ୍ଜା ଅଞ୍ଜା ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଲନ୍ତୁମନ୍ ତେଏନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ସଦୋମଲୋଡ଼ନ୍ ଲନ୍ତୁମନ୍ ତେଏନ୍ ନଡ଼, ଏଡେଲତେନ୍ ତିଆତେ ନମିତ୍ରାନ୍ ତକୋତେ ବନ୍ । ୨୪ *ଜନଡ଼ତେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପନ୍ସୁଆତି ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ପନବରତନମ୍ ସିଲଡ଼ ସଦୋମନ୍ ଆ ପନବରତ ରପ୍ତି ସଏତନେ ।”

**ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଜିରେ ଆୟ ଲୋଲୋନାବା
(ଲୁକ ୧୦:୨୧-୨୨)**

୨୫ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଏ ଆପେୟ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆ ପ୍ରୁ, ଆମନ୍ ଜନନାମରଞ୍ଜି ତ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅବସଲେ ତକ୍ଲୋତାଲେ, ଏରପଡ଼େନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବଗିୟତାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସେକ୍ଲେତମ୍ । ୨୬ ଓଓ, ଆପେୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ନମ୍ ଅରିଃସୁମ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ ।”

୨୭ ✱ “ଆପେୟଞେନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଞେନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ, ଆରି ତାଙ୍ଗତାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଜନା ତଡ଼, ଆପେୟନ୍ ତୁମ୍ ଜନା, ଆରି ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଜନା ତଡ଼, ତାଙ୍ଗତାଅନନ୍ ତୁମ୍ ଜନା, ତାଙ୍ଗତାଅନନ୍ ଆନା ଆମଡ଼ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଅନବତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତେ, ଆନିନ୍ ଜନାତେ ।”

୨୮ “ଏ ମନଞାନ୍ ତ ଲନଗିନନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଇଆୟବା, ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋଲୋନେନ୍ ତିୟତବେନ୍ । ୨୯ ରାଡ଼ଞେନ୍ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ତାରଡ଼ଲୋଡ଼ ବୋୟବା, ଆରି ଅମଡ଼ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ଞଡ଼ନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଲବଡ଼ିତମ୍ ଆରି ଲଗଡ଼ ଉଗର୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ଉଗର୍ଲୋଡ଼ ଲୋଲୋନେନ୍ ଏଞାଡ଼ତେ; ୩୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରାଡ଼ଞେନ୍ ଲଗଡ଼ ଆରି ବିଡ଼ାରଞେନ୍ ଲିଆରତମ୍ ।”

୧୨

**ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍
(ମାର୍କ ୨:୨୩-୨୮; ଲୁକ ୬:୧-୫)**

୧ ତିଆଡ଼ିଡ଼ା ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଜନ୍ରୋମଆଲ୍ଗଡ଼ ଜିରେନ୍, ଆରି ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆଡ଼ୋଲଜେଞ୍ଜି ଜନ୍ରୋମନ୍ ଆ ସିସା ତଉଡ଼ଲେ ଜୋମେଞ୍ଜି । ୨ ବନ୍ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିଜା, ଅଞ୍ଜାତେ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଅଃଲୁମ୍ବୋ ଗାମ୍ଲେ ବନାୟବର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ତିଆତେ ଞଡ଼ନେମରନ୍ମଜି ଲୁମ୍ତଜି ।”

* ୧୧:୨୩ ୧୧:୨୩ ପାତାଡ଼ନ୍ ✱ ୧୧:୨୪ ୧୧:୨୪ ମାଡ଼ିତ ୧୦:୧୫; ଲୁକ ୧୦:୧୨ ✱ ୧୧:୨୭ ୧୧:୨୭ ଜନ ୩:୩୫; ଜନ ୧:୧୮; ୧୦:୧୫

୩ ବନ୍ଦ ଯିବୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଦାଉଦନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆତ୍ତୋଲଜେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଆନିନ୍ ଇନି ଏଞ୍ଜାଲନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ସାସ୍ତଲୋଢ଼ନ୍ ଅଶ୍ଟୁଢ଼ ଏପଡ଼େନେ ପଢ଼ ? ୪ ଅଞ୍ଜା ଅନମଢ଼ ରୁଚିନ୍ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଜୋମତଜି ଆରି ଆନିଢ଼ ଅଃଲୋମେଜି ଗାମଲେ ବନାୟବରଲୋଢ଼ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ଏଞ୍ଜାଲେ ଦାଉଦନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ଗନ୍ଲେ ତି ଆ ରୁଚି ଜୋମେଞ୍ଜି ? ୫ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଢ଼ନ୍ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ସରେବାସିଂଲୋଢ଼ନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇ ଅଲୀତ ଏମ୍ବେଏଞ୍ଜି ଜନଢ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଡୋସା ତଡ଼, ବନାୟବରଲୋଢ଼ନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଅଶ୍ଟୁଢ଼ ଏପଡ଼େନେ ପଢ଼ ? ୬ ବନ୍ଦ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ସରେବାସିଢ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ବର୍ନେନ୍ କେନ୍ତେନ୍ନେ ତକୋ । ୭ ସାସ୍ତଲୋଢ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ‘ଞ୍ଜେନ୍ ଅନମଢ଼ନ୍ ଅଃଲୁଡ଼ନ୍, ଆର୍ପାୟ ସନାୟୁମନ୍ ଲଡ଼ୟତ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆ ଗରାମ୍ଗାମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଲବେନ୍ ନଢ଼, ଏଡେଲତେନ୍ କେନ୍ ଏରଡୋସାମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏଃନୁବଡୋସାଏଜି ବନ୍ । ୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରା ତାଞ୍ଜାଅନନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଢ଼ନ୍ ଆ ପ୍ରୁ ।”

ଅବୟ ଆସର୍ସିମରନ୍
(ମାର୍କ ୩:୧-୬; ଲୁକ ୬:୬-୧୧)

୯ ଜିସୁନ୍ ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଆ ରନୁକୁସିଢ଼ିଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଗନେ । ୧୦ ଆରି ତେଡେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆସିନ୍ ଅବୟ ଆସର୍ । ଆରି, ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ଅବଡୋସାଲେ କନାୟକାୟବରନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ସାୟଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଢ଼ନ୍ ମନବନ୍ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଅଡ଼େତେ ପଢ଼ ?”

୧୧ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିଢ଼ିଆତେ ଅବୟ ମେଣ୍ଡାନ୍ ତକୋତେ, ଆରି ତିଆତେ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଢ଼ନ୍ ଲୋଓଢ଼ଲୋଢ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲତେନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଞ୍ଜମଲେ ଅଃଉବେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅମଢ଼ଲୋଢ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ତକୋ ? ୧୨ ଏଡେଲତେନ୍ ମେଣ୍ଡାନ୍ ସିଲଡ଼ ମନ୍ରାନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ମଡ଼ଗା । ତିଆସନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଢ଼ନ୍ ମନଢ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରଲେନ୍ ଅଡ଼େତେ ।” ୧୩ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ତି ମନ୍ରାନ୍ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଅସିନମ୍ ତେକ୍ଲେଆ ।”

ସିଲଡେ ତି ମନ୍ରାନ୍ ଆସିନ୍ ତେକ୍ଲେଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ତିଆତେ ଆରି ଅବୟ ଆସି ଅନ୍ତମ୍ ମନଡେନ୍ । ୧୪ ବନ୍ଦ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି ।

ଇସ୍ତରନ୍ ଆସ୍ତୋତାଏନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର

୧୫ ଜିସୁନ୍ ତିଆତେ ଜନାତାଲେ, ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଆନାତାଲନ୍ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ଜବ୍ର ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ସଣ୍ଡୋଢ଼ଲେ ପାଡେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଢ଼ ମବନ୍ଡେଞ୍ଜି । ୧୬ ଆରି ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍, ଆନିନ୍ ଆନା ତିଆତେ ଏବରଡ଼ତେନେ ଗାମଲେ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୧୭ ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର ଜିସାୟନ୍ ଆବର୍ନେନ୍ ଆ ବର୍ନେ କେନ୍ଆତେ ତେତମେନ୍,

୧୮ “ଗିୟବା, କେନ୍ଆନିନ୍ କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଞ୍ଜେନ୍ ସେଡାଲାୟ,
ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଞ୍ଜେନ୍ ତୁଢ଼ୟମତାୟ, ଆମଢ଼ନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଜବ୍ର ମଅୟଡ଼ାତ୍ ।
ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜେନ୍ ଆ ତଅଢ଼ଲୋଢ଼ନ୍ ଇୟତାୟ ପନ୍ନେ,
ଆରି ଆନିନ୍ ଏରଡନେମରଞ୍ଜି* ଆମଢ଼ ଆଜାଡ଼ି ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ତେ ।

୧୯ ଆନିନ୍ ଗୋଡେନ୍ ଅଃନୁମଡ଼ତେ, କି ଆକ୍ରାନ୍ ଅଃକାବବାବେ,
ଆରି ଆନିନ୍ ମଡ଼ି ସାଇନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ସୋଡ଼ା ସର୍ତଡ଼ନ୍ ବାଡେ ନିୟ ଅଃକର୍ନେ ।

୨୦ ଆଜାଡ଼ି ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଅଶ୍ଟୁଢ଼ ଜିନୟେନ୍ ଜାୟ
ଆନିନ୍ ତାଆଜିଢ଼ନ୍ ଅଃଲୁବଗଡେ,
ଆରି ଓମୋଡ଼ପିକନ୍ ଅଃସ୍ତପଞ୍ଜିତେ ।

୨୧ ଆରି ଆଞ୍ଜୁମଲୋଢ଼ନ୍ ଏରଡନେମରଞ୍ଜି ଆସାତଞ୍ଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ତ ବାଲ୍ଲଜିବୁଲନ୍
(ମାର୍କ ୩:୨୦-୩୦; ଲୁକ ୧୧:୧୪-୨୩)

୨୨ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମନ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼ ଓରୋଢ଼ଲାଇ, ତି ଆ ମନ୍ରା ଆକାଡ଼ ଆରି ଆଜାଡ଼ା, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ମବନ୍ଡେନ୍, ସିଲଡେ ତି ଆଜାଡ଼ାମରନ୍ ରପ୍ତି କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ଆରି ଗିୟଲେ ରପ୍ତିଏନ୍ । ୨୩ ଆରି, କେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ସାନିତାଲେ ବର୍ତ୍ତେ, “କେନ୍ଆନିନ୍ ତି ଦାଉଦନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜାଅନ ତଡ଼ ପଢ଼ ?”

୨୪ ବନ୍ଦ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଅମଡ଼ତାଲେ ବର୍ତ୍ତେ, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ବୁତଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା ବାଲ୍ଲଜିବୁଲନ୍ ତଡ଼ ତେନ୍

* ୧୨:୬ ୧୨:୬ ମାତ୍ରିକ ୯:୧୩   ✨ ୧୨:୧୧ ୧୨:୧୧ ଲୁକ ୧୪:୫   * ୧୨:୧୮ ୧୨:୧୮ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଢ଼   ✨ ୧୨:୨୪ ୧୨:୨୪ ମାତ୍ରିକ ୯:୩୪; ୧୦:୨୫

ବୁତନ୍ ଗଢ଼ଲେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତୁଏ ।”

୨୫ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆରିଃୟମେଞ୍ଜିଆତେ ଜିସୁନ୍ ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅନ୍ନିଢ଼ ଆ ରାଜ୍ୟ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଲୋଡ଼ ତେଲେ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ନିଅଂସ ତେତେ, ଆରି ଅନ୍ନିଢ଼ ଆ ଗଡ଼ା କି ଅନ୍ନିଢ଼ ଆସିଂ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଲୋଡ଼ ତେଲେ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ରିଢ଼ ଗାମ୍ଲେ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତୁଏ ।

୨୬ ଆରି ସନ୍ନୁମନ୍ ସନ୍ନୁମନ୍ଆତଡ଼ ଗଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ନି, ଆରି ତି ଆ ରାଜ୍ୟ ଏଞ୍ଜାତାଲେ ରିଢ଼ ଗାମ୍ଲେ ଅଲ୍ତକୋନେ ? ୨୭ ଖେନ୍ ବାଲ୍ଲିବୁଲ୍ଲନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଡେ ବୁତନ୍ ଗଢ଼ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଷଢ଼ନେମରବେଞ୍ଜି ଆନା ଆ ବୋର୍ସା ବାଡେ ବୁତଞ୍ଜି ଗଢ଼ତଜି ? ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମା ପନ୍ସୁଆତିମରବେଞ୍ଜି ତେତଜି । ୨୮ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆ ବୋର୍ସା ବାଡେ ବୁତଞ୍ଜି ଗଢ଼ତାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍ନି ।”

୨୯ “ଅଡେ ଆନ୍ନିଢ଼ ଆ ବସ୍ତୁମରନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଅଃଢ୍ଢିଲୋ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜାତାଲେ ଆସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲେ ଆ ଜନବଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍ ରାଉଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅଲ୍ତରପ୍ତୁଏ ? ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଜିଏନ୍ ତେନ୍ ସିନା ଆସିଡ଼ନ୍ ଅଲ୍ତରାଉନେ ।”

୩୦ ☆ “ଆନା ତନେମରଖେନ୍ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ବନେରାମରଖେନ୍, ଆରି ଆନା ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଅଃଢ଼ର୍ତ୍ତୁମେ, ଆନିନ୍ ବୁର୍ତ୍ତୁରାୟ୍ତେ । ୩୧ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ ଅଡକୋନ୍ ଆରି ପରାନ୍ସାଭିବରନ୍ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ବନ୍ତ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ନିଶ୍ଚୟବରନ୍ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଅଃଢ଼େଏ । ୩୨ ☆ଆରି, ଆନା ମନ୍ରା ତାଞ୍ଜାତାଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ କେମାନ୍ ଷାଡ଼ତେ, ବନ୍ତ ଆନା ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ନମି ଆ ଜୁଗଲୋଡ଼ ତେଏତୋ କି ତିକ୍ଳି ଆ ଜୁଗଲୋଡ଼ ଜନଡ଼ କେମାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାତେ ।”

ଅନୁବନ୍ ତ ଆଜନ୍
(ଲୁକ ୬:୪୩-୪୫)

୩୩ ☆ “ମନଡ଼ ଅରାନ୍ନୁବନ୍ ମନଡ଼ ଜଅନ୍ ଅଜତେ, ଆରି ମନଡ଼ତତନ୍ ଆରାନ୍ନୁବ୍ ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ ଜଅ ଅଜତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ଅନୁବନ୍ ଅମ୍ମଡ଼ତବୋ । ୩୪ ☆ଏ ବିସଜତନ୍ ଆଅନଜି, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ତ ପେଲ୍ଲଜି, ଏଞ୍ଜାତାଲେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ମନଡ଼ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ନନ୍ ଏରପ୍ତୁତେ ? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଉଗରନ୍ ଆ ବନରିୟ୍ଲୋଡ଼ ତଅତନ୍ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ । ୩୫ ମନଡ଼ମରନ୍ ମନଡ଼ ତରକ୍ଳୋସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଡ଼ଞ୍ଜିଆତେ ଅମ୍ମଡ଼ୁଡ଼ତାୟ୍, ଆରି ଏରମନଡ଼ମରନ୍ ଏରମନଡ଼ ତରକ୍ଳୋସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଏରମନଡ଼ନ୍ଆତେ ଅମ୍ମଡ଼ୁଡ଼ତାୟ୍ ।”

୩୬ “ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଅଞ୍ଜା ଏରମନଡ଼ବରନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ତି ଅଡକୋନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍ସୁଆତି ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସାବନ୍ ତିୟ୍ତଜି । ୩୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବର୍ନେବେନ୍ ବାଡେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଏରତୋସା ତେତବେନ୍, ଆରି ବର୍ନେବେନ୍ ବାଡେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ତୋସାମର୍ ତେତବେନ୍ ।”

ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ତାଈଏଞ୍ଜି
(ମାର୍କ ୮:୧୧-୧୨; ଲୁକ ୧୧:୨୯-୩୨)

୩୮ ☆ତିଆତିଡ଼ ସାନ୍ନିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ, ଷନଡ଼ତିୟ୍ମମର୍, ଇନଲେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ନମ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଅରମ୍ମଡ଼ନ୍ ଗିୟ୍ଗିଜନ୍ ଏସାୟ୍ତାୟ୍ ।”

୩୯ ☆ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ପେଲ୍ଲାମରଞ୍ଜି ତ ଏରତର୍ନେ କେଜ୍ଜାମରଞ୍ଜି ଅରମ୍ମଡ଼ନ୍ ସାୟ୍ତଜି, ବନ୍ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜୁନସନ୍ ଆରମ୍ମଡ଼ ତୁମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅନ୍ନିଢ଼ ଆରମ୍ମଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ଅଃଢ଼େଏ । ୪୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜୁନସନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଯାଗି ତମ୍ବା ଆରି ଯାଗି ତଗଲ୍ ସୋଡ଼ା ଅୟନ୍ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ ତକୋଲନ୍, ମନ୍ରା ତାଞ୍ଜାତାଅନନ୍ ନିୟ୍ ତିଅଡ଼ମ୍ ଯାଗି ତମ୍ବା ଆରି ଯାଗି ତଗଲ୍ ଅମ୍ମ ଲବନ୍ ତକୋତନ୍ । ୪୧ ନିନିବିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ପନ୍ସୁଆତି ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ କେନ୍ ନମି ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ତୋଲନ୍ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତୋସାତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜୁନସନ୍ ଆନମ୍ମଡ଼ବର୍ ଅମ୍ମେଲେ ଆବୟ୍ବରୁଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ଆରି ଗିୟ୍ବା, ଜୁନସନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ବର୍ନେନ୍ କେନ୍ତେନ୍ନେ ତକୋ । ୪୨ ଆରି, ଅର୍ଜଡୋମ୍ ତେସାନ୍ ଆ ରାଣି ପନ୍ସୁଆତି ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ କେନ୍ ନମି ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ତୋଲନ୍ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତୋସାତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସୋଲମନନ୍ ଆ ଜନନାବର୍ ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ ନ୍ ଆନେଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇୟ୍ଲାୟ୍, ଆରି ଗିୟ୍ବା, ସୋଲମନନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ବର୍ନେନ୍ କେନ୍ତେନ୍ନେ ତକୋ ।”

☆ ୧୨:୩୦ ୧୨:୩୦ ମାର୍କ ୯:୪୦ ☆ ୧୨:୩୨ ୧୨:୩୨ ଲୁକ ୧୨:୧୦ ☆ ୧୨:୩୩ ୧୨:୩୩ ମାତ୍ରିକ ୭:୨୦; ଲୁକ ୬:୪୪ ☆ ୧୨:୩୪ ୧୨:୩୪ ମାତ୍ରିକ ୩:୭; ୨୩:୩୩; ଲୁକ ୩:୭; ମାତ୍ରିକ ୧୫:୧୮; ଲୁକ ୬:୪୫ ☆ ୧୨:୩୮ ୧୨:୩୮ ମାତ୍ରିକ ୧୭:୧; ମାର୍କ ୮:୧୧; ଲୁକ ୧୧:୧୭ ☆ ୧୨:୩୯ ୧୨:୩୯ ମାତ୍ରିକ ୧୭:୪; ମାର୍କ ୮:୧୨

ଏରମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ଆ ଯନ୍ନେ
(ଲୁକ ୧୧:୨୪-୨୬)

୪୩ “ଏରମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍, ଆନିନ୍ ତାଆ ତଡ଼ ରେଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଲୋଲୋନେନ୍ ଆସନ୍ ତରକୋନେନ୍ ଇୟ୍ତେ ସାଜେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅଃନ୍ନିୟ୍ତାତେ । ୪୪ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ଗାମ୍ତେ, ‘ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗାସିଂ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ୍, ତି ଅସିଂଞେନ୍ ଯର୍ତନେ,’ ଆନିନ୍ ଯର୍ତନ୍ ତିଆତେ ଆରିକ୍ଳା, ଆଜଜ, ମନଡ଼ତମ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍ ଗିଜେ । ୪୫ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼ ମାଡ଼ୁ ପେଲ୍ଲା ଆରି ସାତଟା ପୁରାତାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟ୍ତେ ଓରୋଡ଼େଜି, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ତେତେ ଗନ୍ଲନ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍ ତକୋନେଜି, ଆରି ତି ଆ ମନ୍ରା ଆମ୍ମୁଟୁ ଆ ତଣ୍ଡ ସିଲଡ଼ ତିକ୍ଳି ଆ ତଣ୍ଡ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ପରାନ୍ସାଉନ୍ ତେତେ । କେନ୍ ପେଲ୍ଲାମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତି ଅନ୍ତମ୍ ତେତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆୟୋଡ଼ ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି
(ମାର୍କ ୩:୩୧-୩୫; ଲୁକ ୮:୧୯-୨୧)

୪୬ ଜିସୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆବରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଆରାନ୍ ତନଡ଼ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୪୭ ସିଲଡ଼େ ଅବୟ୍ନେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଅୟୋଡ଼ନ୍ ତ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ମଜି ଆମନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆତନଡ଼ଜି ।”

୪୮ ବନ୍ତ ଆନା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆନା ଅୟୋଡ଼ଞେନ୍ ? ଆରି ଆନାଜି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞେନ୍ ?” ୪୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ରସିତାଲେ ବର୍ନେ, “ଗିଜା, ଅୟୋଡ଼ଞେନ୍ ତ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞେନ୍, ୫୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍ତେନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ବାତେ ଆନା କାକାଡ଼ାତନେ, ଆନିନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞେନ୍, ତନାନ୍ଞେନ୍ ଆରି ଅୟୋଡ଼ଞେନ୍ ।”

୧୩

ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଆନବ୍ଜଡ଼ବର
(ମାର୍କ ୪:୧-୯; ଲୁକ ୮:୪-୮)

୧ ତିଆଡ଼ିନ୍ନା ଜିସୁନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଅନେଡ଼ ସମ୍ବେୟ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲେ ତକ୍ଳୁମେ । ୨ ସିଲଡ଼େ ଜବ୍ର ମନ୍ରା ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍ଲାୟ୍ କୁଡ଼ାୟ୍ନେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲେ ତକ୍ଳୁମେ, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସରଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୩ ଆରି ଆନିନ୍ ଅନବ୍ଜଡ଼ବରନ୍ ବାତେ ଜବ୍ର ବର୍ନେଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି,

“ଅବୟ୍ ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ବୁକୁଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲନେ । ୪ ଆନିନ୍ ବୁଡ଼ା ବୁଡ଼ା ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍ଲନ୍ ଅନେଡ଼ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଅନ୍ତଡ଼ଞ୍ଜି ଜିରେ ତିଆତେଜି ଇୟ୍ଲାୟ୍ ଜୋମେଜି । ୫ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଅସୋୟ୍ ଲବନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଅରେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ତିଆତେ ଗୋଗୋୟ୍ ଲବତତନ୍ ଲପତାବ୍ଲାୟ୍ । ୬ ବନ୍ତ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଆତୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜନ୍ ତାଗାନ୍ ବାତେ ତିଆତେଜି ଜୋମ୍ତୋତାଜେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜତନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଅଣ୍ଡୁ ଲାମେନ୍ ତିଆତେଜି ଅସରାଜେନ୍ । ୭ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଅକାଡ଼ନ୍ବରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଅକାଡ଼ଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ସୋଡ଼ାତାଲେ ତିଆତେଜି ଲଲ୍ଲଡ଼ାଜେନ୍ । ୮ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍ଲନ୍ ମନଡ଼ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ତିଆତେଜି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ବସଅ ଗୁନା, ଯାକୁଡ଼ି ଗୁନା, ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ତିରିସି ଗୁନା ଅଜଏନ୍ ।”

୯ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନା ଅନବ୍ଜଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମ୍ତଡ଼େତୋ ।”

ଅନବ୍ଜଡ଼ବରନ୍ ଆ ସନେଡ଼ସେଡ଼
(ମାର୍କ ୪:୧୦-୧୨; ଲୁକ ୮:୯-୧୦)

୧୦ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ବରେଜି, “ଆମନ୍ ଇନିବା ଅନବ୍ଜଡ଼ବରନ୍ ବାତେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ତଜି ?”

୧୧ ଜିସୁନ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ଜରୁ ଗରାମ୍ଗାମଞ୍ଜି ଗନନ୍ଲୁତନ୍ ଆସନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନନାନ୍ ଆତିୟ୍ତିୟ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼ତନିୟ୍ଜି । ୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମଡ଼ ରନ୍ନାନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତନିୟ୍ ତେତେ, ଆମଡ଼ନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ତେ, ବନ୍ତ ଆନା ଆମଡ଼ ରନ୍ନାନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼, ଆମଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ତକୋ, ତିଆତେ ନିୟ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ । ୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଅଃଗିଜେଜି ଆରି ଅମ୍ତଡ଼ାନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ାନ୍ ଅଃନ୍ନମ୍ତଡ଼େଜି କି ଅଃଗନ୍ଲୁତେଜି, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅନବ୍ଜଡ଼ବରନ୍ ବାତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ତଜି । ୧୪ ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜିସାୟ୍ନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତେତମ୍ତେ, ‘କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅମ୍ତଡ଼ାନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ାନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ତଜି, ବନ୍ତ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଗନ୍ଲୁତେଜି,

☆ ୧୩:୨ ୧୩:୨ ଲୁକ ୫:୧-୩ ☆ ୧୩:୧୨ ୧୩:୧୨ ମାତ୍ରିକ ୨୫:୨୯; ମାର୍କ ୪:୨୫; ଲୁକ ୮:୧୮; ୧୯:୨୭

ଆରି ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଗିୟତଜି, ବନ୍ତ ଇନ୍ନିଝ ଅଞ୍ଜନାଏଜି;
 ୧୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି କବୁଝେନ୍,
 ଆନିଞ୍ଜି ଅଲୁଡଲୋଝନ୍ କାକୂତ ୮ ଅମତଝତଜି,
 ଆରି ରମ୍ମଝ ରମ୍ମଝ ଆମତଞ୍ଜି ପିମ୍ମଝତଜି,
 ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମତଲୋଝନ୍ ଅଞ୍ଜିଜେଜି,
 ଅଲୁଡଲୋଝନ୍ ଅଞ୍ଜନମତଝେଜି,
 ଉଗରଲୋଝନ୍ ଅଞ୍ଜନଲୁଡେଜି,
 ଅମତଝେଜି ଅଞ୍ଜୟନାଜି,

ଆରି ଞେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଝ ଅଞ୍ଜନବ୍‌କଝବ୍‌ର ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍ ।”

୧୬ * “ବନ୍ତ ଅମତଝେଜି ତିଆତେ ଆଗ୍ରିୟତେନ୍, ଅଲୁଡବେନ୍ ତିଆତେ ଆରମ୍‌ତଝତେନ୍ ଆସନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଝ ଆଜାଡିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଏଗିୟତେ, ତି ଅଡକୋନ୍ ଜବ୍ ପୁର୍ବାଞ୍ଚେତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତ ଡରମ୍ମମରଞ୍ଜି ଗିୟଗିଜନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଞ୍ଜିୟଲଜି; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଏଅମତଝତେ, ତି ଅଡକୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନମତଝନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଞ୍ଜନମତଝଲଜି ।”

ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଆନବ୍‌କଝବ୍‌ର ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍

(ମାର୍କ ୪:୧୩-୨୦; ଲୁକ ୮:୧୧-୧୫)

୧୮ “ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଆନବ୍‌କଝବ୍‌ର ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍ ଅମତଝବା । ୧୯ ଆନା ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତଝତାଲେ ଅଞ୍ଜନଲୁଡେ ତିଆତେ ଅନେଝ ତଝରନ୍ ଆଗ୍ରିଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ ଅଡ୍ରମ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ଉଗରଲୋଝ ଅଜାତେ ବନ୍ତୁତନ୍ ଡେଲୋ ଇର୍ସେ ପୁରାଡାନ୍ ଜିର୍ରେ ତିଆତେ ରାଉଲନ୍ ଇୟତାୟ ପାଡେ । ୨୦ ଆନା ବର୍ନେନ୍ ଅମତଝଲେ ଅବତାଡନ୍ ତିଆତେ ସର୍ତାନ୍ ବାଡେ ଜାତେ ତିଆତେ ଅରେଝଲଲୋଝନ୍ ଆଗ୍ରିଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ ଅଡ୍ରମ୍ । ୨୧ ଆମତନ୍ ଆଜତନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଅଣ୍ଡୁଝ ଲାମେନ୍ ଆନିନ୍ ଗଡ୍ଡେଝ ମତ୍ରମ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋତନ୍, ତିକ୍ଲି ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତଣ୍ଡନ୍, ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍ ଡେନ୍, ସିଲଡେ ଆନିନ୍ ଅବତାଡନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍‌ରେଝତେ । ୨୨ ଆରି ଆନା ବର୍ନେନ୍ ଅମତଝତେ, ବନ୍ତ ଅନମେଝନ୍ ଆନିଞ୍ଜୟମ୍ ତ ରନ୍ନାନ୍ ଆ ଗନିୟମତ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଝ ଲଲ୍‌ଡାୟ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ଆରି ଅଞ୍ଜନଜଏ, ତିଆତେ ଅକାଝନ୍‌ବ୍‌ରେଝନ୍ ଆଗ୍ରିଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ ଅଡ୍ରମ୍ । ୨୩ ବନ୍ତ ଆନା ବର୍ନେନ୍ ଅମତଝତାଲେ ଗନ୍‌ଲୁଡେ, ତିଆତେ ମନଝ ଲବଲୋଝନ୍ ଆଗ୍ରିଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ ଅଡ୍ରମ୍, ତିଆତେ ମନଝ ଅଜତେ, ତିଆତେ ଲାଝଲେଡ୍ ବସଅ ଗୁନା, ଲାଝଲେଡ୍ ଯାକୂଡି ଗୁନା, ଲାଝଲେଡ୍ ତିରିସି ଗୁନା ଅଜତେ ।”

ଡୋଲ୍ଲୋଣିନ୍ ଆନବ୍‌କଝବ୍‌ର

୨୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଝ ଆରି ଅବୟ୍ ଅନବ୍‌କଝବ୍‌ରନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ରୁଆଝ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅଡ୍ରମ୍, ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବସେଝଲୋଝନ୍ ମନଝ ଜମ୍ମଲନ୍ ବୁଡେନ୍ । ୨୫ ବନ୍ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଡ୍ରମତେଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଆ ବନେରାନ୍ ଜିର୍ରେ ତି ଆ ଜନ୍‌ରୋମଲୋଝ ଡୋଲ୍ଲୋଣିନ୍ ଇୟଲାୟ୍ ବିଡେ କି ଜିରେନ୍ । ୨୬ ଅଜା ଆଡିଡ୍ ଜମ୍ମଲନ୍ ପଡାବଲାୟ୍ କି ଅଲାଏନ୍ ସିଲଡଲୁନ୍ ଗଲେଲାୟ୍, ତିଆଡିଡ୍ ଡୋଲ୍ଲୋଣିନ୍ ନିୟ ଗିୟତାଏନ୍ । ୨୭ ସିଲଡେ କମ୍‌ବ୍‌ରିମରଞ୍ଜି ସାଉକାରନ୍ ଆମତଝ ଜିର୍ରେ ଇୟଲାୟ୍ ବରେଜି, ‘ଆଜା, ଆମନ୍ ଇନି ବସେଝଲୋଝନ୍‌ମ୍ ମନଝ ଜମ୍ମଲନ୍ ଅଞ୍ଜକୁଡଲୋ ପଡ୍ ? ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଡୋଲ୍ଲୋଣିଞ୍ଜି ଅଡେଜା ସିଲଡ୍ ଜିର୍ରାୟ୍ ?’ ୨୮ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଝ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଅବୟ୍ ବନେରାନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଏନ୍ନେଏନ୍ ।’ ଆରି, କମ୍‌ବ୍‌ରିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଝ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତି ଡୋଲ୍ଲୋଣିଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍ ପୁୟଲେ ଇୟ ଏରୁକୁନାୟ୍ ପଡ୍ ? ଆମନ୍ ଅଡ୍ ପଡ୍ ଗାମ୍‌ତେ ?’ ୨୯ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଇଜ୍ଜା, ଅସମୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଡୋଲ୍ଲୋଣିନ୍ ପୁୟା ପୁୟା ତି ବୟନ୍ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ନିୟ ଏପୁୟତେ । ୩୦ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଝ ଗଡ୍‌ନେନ୍ ଜାୟ୍ ବାଗୁନ୍ ଏକ୍କାନ୍ ସୋଡାଏତଜି, ଆରି ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଆଗ୍ରିଡତନେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଞେନ୍ ଗଡ୍‌ଗଡନେମରଞ୍ଜି ବର୍ତାଜି, ସୟ୍‌ସୟ୍ ଆସନ୍ ଡୋଲ୍ଲୋଣିଞ୍ଜି ଆମ୍ମଝୁ ବିଡ୍ଡାବା, ଆରି ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ମର୍‌ୟ୍‌ଲୋଝେଜି ତର୍ତ୍ତମ୍‌ଲେ ଡକ୍କୋବା ।”

ସୋର୍ସୋବାୟନ୍ ଆନବ୍‌କଝବ୍‌ର

(ମାର୍କ ୪:୩୦-୩୨; ଲୁକ ୧୩:୧୮-୧୯)

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଝ ଆରି ଅବୟ୍ ଅନବ୍‌କଝବ୍‌ରନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ରୁଆଝ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅଡ୍ରମ୍, ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅବୟ୍ ସୋର୍ସୋବାୟନ୍ ପାଝଲେ ଆ ବସେଝଲୋଝନ୍ ଇୟଲେ ବିଡେ । ୩୨ ତିଆତେ ଅଡକୋ ଅବାୟନ୍ ସିଲଡ୍ ସମ୍ମା, ବନ୍ତ ତିଆତେ ସୋଡାଏନ୍ ଡେନ୍ ଅଡକୋ ଓଆବନ୍‌ବଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ସୋଡାତାଲେ ଅବୟ୍ ଅରାନ୍‌ବନ୍ ଗଡେଲ୍‌ଡେ, ଆରି ରୁଆଝନ୍ ଆ ଅନ୍ତିଡଜି ଜିର୍ରେ ଆ କେଣ୍ଡାରଲୋଝନ୍ ଇୟତାୟ୍ ବସାନେଜି ।”

* ୧୩:୧୬ ୧୩:୧୭ ଲୁକ ୧୦:୨୩,୨୪

କମିରନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍
(ଲୁକ ୧୩:୨୦-୨୧)

୩୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆରି ଅବୟ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍‌ରନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କମିରନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ତିଆଡେ ପାଡ଼ଲେ, ବାକୁଡି ଆଡ୍ଡା ଆ ଗମ୍‌ଲୋଡ଼ ମାୟଲେ ରୁବଲେ ତକ୍‌କୋଏନ୍, ତିକ୍‌କି ଅଡ଼କୋନ୍ କମିରନ୍ ମାୟମାୟଲନ୍ ।”

ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍‌ରନ୍ ସିଲଡ଼ ଷଡ଼ନେନ୍
(ମାର୍କ ୪:୩୩-୩୪)

୩୪ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍‌ରନ୍ ବୟନ୍ ତୁମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍‌ରନ୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ଇନ୍‌ଡ଼ି ଆ ବର୍‌ନେ ଅଃକର୍‌ଜି । ୩୫ ତିଆସନ୍ ପୁର୍‌ବାଃଡେ ବର୍‌ନେମରନ୍ ଆ ପୁର୍‌ବାଃଡେବର୍‌ କେନ୍‌ଆଡେ ଡେଡ଼ମେନ୍,

“ଞେନ୍ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍‌ରନ୍ ବୟନ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ବର୍‌ତନାୟ,

ପୁତ୍‌ନ୍ ଆରୁଲନେନ୍ ସିଲଡ଼ ତିଅଙ୍‌ଗା ସନସବରେଞ୍ଜି ତକୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଞେନ୍ ବର୍‌ତନାୟ ।”

ଜିସୁନ୍ ତୋଲୋଣିନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍‌ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍‌ ବର୍‌ରେନେ

୩୬ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲନେ, ଆରି ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲୋଣିନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍‌ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ ରେୟଲଡ଼ ବରେନ୍ ।”

୩୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆନା ମନଡ଼ ଜମ୍‌ଲନ୍ ବିଡ଼ଡେ, ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍‌ଡାଅନନ୍; ୩୮ ବସେଡ଼ନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍; ମନଡ଼ ଜମ୍‌ଲନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ପସିୟଜି; ତୋଲୋଣିନ୍ ଇର୍‌ସେ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ପସିୟଜି; ୩୯ ଅଙ୍‌ଗା ବନେରା ତୋଲୋଣିନ୍ ବୁଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସନୁମନ୍; ଗଡ଼ଗଡ଼ନେ ବେଡାନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍, ଆରି ଗଡ଼ଗଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି । ୪୦ ତିଆସନ୍, ତୋଲୋଣିନ୍ ଏଙ୍‌ଗାଲେ ରୁଞ୍ଜୁତାଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ସନୟନ୍ ଡେଡେ, ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଡେଡେ । ୪୧ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍‌ଡାଅନନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ରାଜ୍ୟନ୍ ସିଲଡ଼, ଏରଡ଼ରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ତ ଆନାଜି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଇର୍‌ସେନ୍ ଅବ୍‌ଲୁମ୍‌ଲୁମେଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ ଅବ୍‌ରୁକ୍‌କଡ଼ଜି, ୪୨ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ତଗୋସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସେଡ଼ଡଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଡେଡେ ଯେୟେଡାନ୍ ତ ରମ୍‌ରମ୍‌ଜିନ୍ ଡେଡଜି । ୪୩ ତିଆଡିଡ଼ ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଓୟେଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସାଆର୍ ଗିୟତାଡଜି । ଆନା ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଲୁଡନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଡେଡୋ ।”

ଆତିଲ୍‌ଡିଲ୍‌ ରନ୍ନାନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍

୪୪ “ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତିଲ୍‌ଡିଲ୍‌ନ୍ ଆ ରନ୍ନା ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ତିଆଡେ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ସଲେ ତକ୍‌କୋଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ସର୍‌ଡାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିରେ ଆନଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତମ୍‌ଲୋଡ଼ ତମ୍‌ଲେ ତି ଆ ବସେଡ଼ ଇୟଲେ ଞିଏ ।”

ମୁଲ୍‌ଲାନ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍

୪୫ “ଆରି ନିୟ, ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ ବେପାରମରନ୍ ମନଡ଼ ମନଡ଼ ମୁଲ୍‌ଲାନ ସାୟଡେ; ୪୬ ଆନିନ୍ ଅବୟ ମଡ଼ଗାଡମ୍ ଆ ମୁଲ୍‌ଲା ଆଗ୍ରିଜେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନଜେଞ୍ଜି ତମ୍‌ଲୋଡ଼ ତମ୍‌ଲେ ତି ଆ ମୁଲ୍‌ଲା ଇୟଲେ ଞିଏ ।”

ଞରମ୍‌ୟ ଜାଲାନ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍

୪୭ “ଆରି ନିୟ, ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଅବୟ ଞରମ୍‌ୟ ଜାଲାନ ଅନ୍ତମ୍ । ଞମ୍‌ୟମରଞ୍ଜି ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଜାଲାନ ସେଡ଼ଲେ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆୟଜି ଞମଡଜି । ୪୮ ଜାଲାନ ଆବର୍‌ଜେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଅନେଡ଼ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ତିଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲାଜି । ସିଲଡ଼ଲନ୍ ତକ୍‌କମ୍‌ତାଲେ ମନଡ଼ଞ୍ଜିଆଡେ ତର୍‌ଡ଼ମ୍‌ଲେ ଗୁରୁଲ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍‌କୋଏଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ ମନଡ଼ତଡନଆଡେ ସେଡେଞ୍ଜି । ୪୯ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଡେଡେ; ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ପେଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆନ୍ନାଡଜି, ୫୦ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ତଗୋସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସେଡ଼ଡଜି; ଡେଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଯେୟେଡାନ୍ ତ ରମ୍‌ରମ୍‌ଜିନ୍ ଡେଡଜି ।”

ପାପୁରନ୍ ତ ରଡ଼ ଷନଡ଼ନ୍

୫୧ ଜିସୁନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌େଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ତବେନ୍ ପଡ଼ ?” ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଓଓ ।”

୫୨ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅବୟ ସାଉକାରନ୍ ଏକାଲେ ଆ ଡରକ୍ଲୋସିଡନ୍ ସିଲଭ୍ ଆ ସନାୟସାଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ରଡ଼ ଜନବନ୍ ଡ ପାପୁର ଜନବନ୍ ଅମତୁଡ଼ତେ, ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆସନ୍ ଅନଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେନ୍ ଆ ସାସ୍ତି ତିଅନ୍ତମ୍ ଲୁମତେ ।”

ନାଜରିତ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅଃକ୍ଲାଲଜି

(ମାର୍କ ୭:୧-୬; ଲୁକ ୪:୧୬-୩୦)

୫୩ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆନବଜଡ଼ବରଜି ଆରବସୁକ୍ଲେଏନ୍ ସିଲଭ୍ଲୁନ୍ ତେଡେ ସିଲଭ୍ ଆନିନ୍ ଜିରେନ୍ । ୫୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆସାକଡ଼ମନ୍ ଜିରେ ତେଡେ ଆ ରନୁକ୍ଲସିଂଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଅନଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେ, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ସାନ୍ନିତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଡେକା ସିଲଭ୍ କେନ୍ ଆ ଗିଆନ ଖାଡେନ୍ ? ଆରି କେନ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅଡେକା ସିଲଭ୍ ବୋସାନ୍ ଖାଡେନ୍ ? ୫୫ କେନ୍ ଆନିନ୍ ତି ବାଟ୍ଟୋୟନ୍ ଆ ଡାକଡ଼ାଅନ୍ ତଡ଼ ପଡ଼ ? କେନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍ ମରିଅମ ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆରି, କେନ୍ ଆ ବୋଞାଡ଼ଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜମ୍ ଜାକୁବ, ଜୋସେପ, ସିମନ୍ ଆରି ଜିଉଦା ତଡ଼ ପଡ଼ ? ୫୬ କେନ୍ ଆ ତନାନଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତେନ୍ନେ ମନ୍ରାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଏଡେଲଡେନ୍ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡେକା ସିଲଭ୍ ଖାଡେନ୍ ?” ୫୭ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗବରଜେଞ୍ଜି ।

ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ସାକଡ଼ମନ୍ ଡ ଆସିଂତମନ୍ ତୁମ୍ ଗନବରଜନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଆନ୍ନାରେଡ଼ ଆନିନ୍ ଗନବରଜନ୍ ଅଃଞାଡେ ।” ୫୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆ ଏରଡନେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ତେଡେ ଗୋଗୋୟ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଲୁମ୍ଲୋ ।

୧୪

ତକ୍ଲୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ରନବୁ

(ମାର୍କ ୭:୧୪-୨୯; ଲୁକ ୯:୭-୯)

୯ ତିଆଡିଡ଼ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡଡେନ୍ । ୧୦ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଗୁମୁସାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ତକ୍ଲୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍, ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ଯର୍ନେଡ଼ଲେ ଡୋଲନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବୋସା କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମତେ ।”

୧୧ ଏରୋଦନ୍, ଆ ଓକାନ୍ ପିଲିପନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ଏରୋଦିଆନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ତକ୍ଲୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ଲେ, ଜିଲେ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍ । ୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକ୍ଲୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ ଏରୋଦନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଏରୋଦିଆନ୍ଆତଡ଼ ଡରକ୍ଲୋଏନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆମନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଆଲ୍ଲେତେ ।” ୧୩ ଆରି, ଏରୋଦନ୍ ତକ୍ଲୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ସାଜେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଡଡେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତକ୍ଲୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ ଅବୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଗାମଲେ ମାନ୍ନେଏଞ୍ଜି ।

୧୪ ଏରୋଦନ୍ ଆ କରୋକ୍ଲୋଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଆରଡୋଲାଞ୍ଜି, ଏରୋଦିଆନ୍ ଆ ଡାକଡ଼ିଅନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତେମଡଲୋଡ଼ ତଡ଼ସେଡ଼ଡାଲନ୍ ଏରୋଦନ୍ଆତଡ଼ ଅବମଅଞ୍ଜେନ୍ । ୧୫ ସିଲଭେ ଏରୋଦନ୍ ପର୍ମାଡାଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଞେନ୍ ବାସାତମ୍, ଆମନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଇନି ବେଡଡ଼ିୟ, ଞେନ୍ ତିଆତେ ତିୟଡମ୍ ।”

୧୬ ଆନିନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ଅନଡ଼ଞ୍ଜି ଅମଡଡଡାଲେ ବର୍ନେ, “ତକ୍ଲୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ ଆବବ୍ ତେନ୍ନେ ଅବୟ ସଡ଼ଆଲୋଡ଼ନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ତିୟିୟ ।”

୧୭ ରାଜାନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆରମଡଡେନ୍ ତୁକ୍ଲଡାଏନ୍ । ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଆତ୍ରକ୍ଲୁମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ତେମଡଲୋଡ଼ ଆମ୍ଲୁ ଆନିନ୍ ପର୍ମାଡାଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୧୮ ଆରି ମନ୍ରାନ୍ ଆସ୍ତାୟଲେ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ ଆବବ୍ ଅବଗଗଡେନ୍, ୧୯ ସିଲଭ୍ଲୁନ୍ ଆବବନ୍ ଅବୟ ସଡ଼ଆଲୋଡ଼ନ୍ ପାଡ଼ଲେ ତି ଆଇସିଜନ୍ଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଆଇସିଜନ୍ ତିଆତେ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆମଡ଼ ପାଡେନ୍ । ୨୦ ସିଲଭେ ତକ୍ଲୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ଅଡନେମରଜି ଜିରେ ମରାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଇୟଲେ ତିଲେଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟଲେ ଅବଜନାଏଜି ।

ଜିସୁନ୍ ମନ୍ଲୟ ଅଜାର ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟେନ୍

(ମାର୍କ ୭:୩୦-୪୪; ଲୁକ ୯:୧୦-୧୭; ଜନ ୬:୧-୧୪)

୨୧ ତକ୍ଲୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ ଆଗ୍ରକାଏଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଜିସୁନ୍ ଆରମଡଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଡୋକାଲୋଡ଼ନ୍ ଡାୟଲେ ତେଡେ ସିଲଭ୍ ସବଡ଼ାୟଲନ୍ ଅବୟ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ ଡରକୋନେଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ । ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ଆରମଡଡେଞ୍ଜି ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ସିଲଭ୍ ଜିରେ ତଡ଼ିୟଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସନ୍ଲେ ପାଡେଞ୍ଜି । ୨୨ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଡୋକାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଭ୍

☆ ୧୩:୫୨ ୧୩:୫୨ ଜନ ୪:୪୪ ☆ ୧୪:୩ ୧୪:୩ ଲୁକ ୩:୧୯,୨୦

ତୁଝଲନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଇର୍ସୋୟମ୍ତାଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ବମ୍ମମ୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ମବ୍ନଡେଞ୍ଜି

୧୫ ଅରୁବ୍ଲେ ଆପ୍ରାଡେନ୍ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲ୍ଲୟ୍ ବରେଜି, “କେନ୍ତେନ୍ନେ ତ ଆରିଢ଼ରିଢ଼ତମ୍, ଆରି ସାଲ୍ଲମେନ୍ନି, ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆସନ୍ ଜନୋମନ୍ ଇୟ ଶ୍ରୀଏତଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆସ୍ତାୟାଜି ।”

୧୬ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିଞ୍ଜି ଜିରତଡେଜି ତଡ଼, ଇନ୍ନିଡ଼େନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟବାଜି ।”

୧୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ଲେନ୍ ମନ୍ଲୟ୍ ରୁଚିନ୍ ତ ବାଗୁ ଅୟନ୍ ତୁମ୍ ତକୋ ।”

୧୮ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ତିଆତେ କେନ୍ତେନ୍ନେ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ପାଡ଼ାୟବା ।” ୧୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତୋଣ୍ଡୋ ଆଗାବଲୋଡ଼ନ୍ ତନକ୍ସମନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତି ମନ୍ଲୟ୍ ରୁଚିନ୍ ତ ବାଗୁ ଅୟନ୍ ଷମ୍ଲେ ରୁଆଡ଼ଗଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲନ୍ ଆସିର୍ବାଦଏନ୍ କି ରୁଚିଞ୍ଜି ରେବ୍ଲେ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବନ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୨୦ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ରୁଚିନ୍ ଜୋମଲେ ବୋଓଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆରଲ୍ଲାଗାଏନ୍ ଆ ରୁଚିଜି ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ବାର ଗୁରୁଲ୍ଲି ବବ୍ରିଜେଞ୍ଜି । ୨୧ ରୁଚିନ୍ ଆକ୍ରୋମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆଇମରଞ୍ଜି ତ ପସିଜଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁଡିଲନେ, ଓକାମରଞ୍ଜି ତୁମ୍ ମନ୍ଲୟ୍ ଅଜାର ତେତେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ିୟଲନ୍
(ମାର୍କ ୭:୪୫-୫୨; ଜନ ୬:୧୫-୨୧)

୨୨ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ଆମୁକ୍ସାଗତଞ୍ଜି ଅତିଗଡ଼ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୨୩ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆରାସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ପାର୍ତନାନେବାନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ଆସ୍ତାୟେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତେତେ ଆତିନ୍ସଜନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୨୪ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତୋଞ୍ଜାନ୍ ଅନେଡ଼ ସମ୍ପେୟଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସତ୍ତାୟଲୋଡ଼ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆକ୍ରାନ୍ ଆର୍ ଶେଏନ୍ ଅଡ଼ୋୟତାନ୍ ବାତେ ତୋଞ୍ଜାନ୍ ଯୁଲନ୍ତଡ଼ଲନ୍ ।

୨୫ ବନ୍ତ ତଗଲନ୍ କମ୍ସିମୋଲ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସମ୍ପେୟଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ିୟଲନ୍ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇୟଲ୍ଲୟ୍ । ୨୬ ଆରି ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସମ୍ପେୟଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼ିୟଲନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ବତଡ଼ତାଲେ ବର୍ଞ୍ଜି, “କେରେ ବୁତନ୍” ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାତେ ସଜିରେଞ୍ଜି ।

୨୭ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅକୋମଡ଼ନାବା, କେନ୍ଆତେ ଷେନ୍, ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ ।”

୨୮ ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମନ୍ ତେନ୍, ଷେନ୍ ନିୟ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ିୟନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ଞ୍ଜି ।”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଜିରାୟ୍ ।” ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍ ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ିୟଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେନ୍ । ୩୦ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ତାନ୍ ଆ ରିକୋ ଗିୟଲେ ବତଡ଼େନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତବୁବ୍ଲେ ପାଡ଼େନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବାକାବ୍ଲେ ବର୍ଞ୍ଜେ, “ପ୍ରବୁ ଷେନ୍ ତୋବର୍ଞ୍ଜି ।”

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆସିନ୍ ପାଡ଼ଲେ ପିତ୍ରନ୍ଆତଢ଼ ଷମ୍ଲେ ବରେନ୍, “ଏ ଅସୋୟ୍ ତର୍ନେମର୍, ଇନିବା ତାଲ୍ଗତେନ୍ ?”

୩୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ାଜେଞ୍ଜି, ରିକୋନ୍ ତତେନ୍ । ୩୩ ସିଲଡ଼େ ଆନାଜି ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ଲୋମ୍ଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାକାଡ଼ାଅନ୍ ।”

ଗିନ୍ନେସରତଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ମବ୍ନଡେନ୍
(ମାର୍କ ୭:୫୩-୫୬)

୩୪ ଜିସୁନ୍ ତ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ସମ୍ପେୟଶ୍ଟାନ୍ ପଡ଼ଲେ ଗିନ୍ନେସରତରେଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୫ ଆରି, ତେତେ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ଅମ୍ମଡ଼ଲେ ତି ଆ ତୁୟାୟରେଡ଼ ସମ୍ପରାରେଡ଼ନ୍ କବରନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ରୋଗମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ୩୬ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଆଲୁଡ଼କାବ୍ ତୁମ୍ ସନ୍ତୁଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ କାକୁତର୍ ଲଞ୍ଜି, ଆରି ତିଅକା ମନ୍ରା ସୁଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମନଡ଼ାଜେଞ୍ଜି ।

ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ଆ ଷନଡ଼
(ମାର୍କ ୭:୧-୧୩)

୧୧ ତିଆଡ଼ିତ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେଁ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, ୧୨ “ଞ୍ଜିନେମରନ୍ମଜି ଇନିବା ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆନୋକ୍କା ଆଲେଡ଼ଜି ? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରନାସିନେନ୍ ଗାଗାଡ଼ଞ୍ଜି ।”

୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମେଞ୍ଜି ନିୟ ଅନୋକ୍କାବେନ୍ ଞ୍ଜିମ୍ମନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନିବା ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବନେଁ ଏଆଲେଡ଼େ ? ୪ ଇସ୍ପରନ୍ ବରନେ, ‘ଆପେୟବେନ୍ ଅୟୋଡ଼ବେନ୍ଆଡ଼଼ ମାନ୍ନେବା,’ ଆରି ‘ଆନା ଆପେୟନ୍ କି ଅୟୋଡ଼ନ୍ଆଡ଼଼ ସୟପଡ଼େ, ଆନିନ୍ ରନରୁ ପନବରଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜିଡ଼େ ।’ ୫ ବନ୍ତ ଆମେଞ୍ଜି ଏଗାମଡ଼େ, ‘ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଅଙ୍ଗାଡ଼େ ବୟନ୍ ଆପେୟନ୍ କି ଆୟୋଡ଼ନ୍ଆଡ଼଼ ସାକ୍ଲେଡ଼େ ବନ୍, ତିଆଡ଼େ ଇସ୍ପରନ୍ଆଡ଼଼ ତନିୟନ୍ ଡେଏନ୍ ।’ ୬ ଆନିନ୍ ଆରି ଆପେୟନ୍ କି ଆୟୋଡ଼ନ୍ଆଡ଼଼ ଅଃମ୍ମାନ୍ନେଏ । ଆମେଞ୍ଜି କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବନେଁ ଆଲେଡ଼ାଲେ ଅନୋକ୍କାବେଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଏଲୁମଡ଼େ । ୭ ଏ ଇସ୍ପାଭାମରଜି, ପୁର୍ବାଃଡ଼େ ବନେଁମର ଜିସାୟନ୍ ବନେଁଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃଡ଼େବର ବରନେ,

୮ ‘କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତଅଡ଼ନ୍ ବାଡ଼େ ଞ୍ଜେନ୍ଆଡ଼଼ ମାନ୍ନେତ୍ ଯଜି, ବନ୍ତ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟଡ଼ମ୍ ତକୋ ।

୯ ଆନିଞ୍ଜି କାଜ୍ଜାନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆଡ଼଼ ସେନ୍ପୁରଡ଼ ଯଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଞ୍ଜନଡ଼ଜି ବନିୟବରଞ୍ଜେନ୍ ଗାମଲେ ଞ୍ଜନଡ଼ନ୍ ତିୟଡ଼ଜି ।”

ଅଙ୍ଗାଡ଼େ ମନ୍ରାନ୍ଆଡ଼଼ ଏରମଡ଼ିର ଏମ୍ନେଡ଼େ
(ମାର୍କ ୭:୧୪-୨୩)

୧୦ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼଼ବା ଆରି ଗନ୍ଲୁଡ଼ବେନ୍ଡେ ।

୧୧ ଅଙ୍ଗାଡ଼େ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ଗନ୍ଡେ, ତିଆଡ଼େ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଏରମଡ଼ିର ଅଃମ୍ନେମେଏ, ବନ୍ତ ତଅଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଙ୍ଗାଡ଼େ ତୁଡ଼ତନାୟ, ତିଆଡ଼େ ମା ମନ୍ରାନ୍ଆଡ଼଼ ଏରମଡ଼ିର ଏମ୍ନେଡ଼େ ।”

୧୨ ତିଆଡ଼ିତ୍ ଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେଁ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ପାରୁସିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବନେଁ ଅମଡ଼଼ଡ଼ାଲେ ଗରୟମଡ଼େଞ୍ଜି, କେନ୍ଆଡ଼େ ଆମନ୍ ଜନା ପଡ଼ ?”

୧୩ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଆପେୟଞ୍ଜେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଅରାନ୍ନୁବଜି ଅଃଗୁଲୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ପୁୟାୟଡ଼ନେ । ୧୪ *ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅମରେଡ଼ବାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆକାଡ଼ଜୁ, ଆନିଞ୍ଜି କାଡ଼ମୁରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତୁରିୟଡ଼ଜି; ଅବୟ କାଡ଼ମୁରନ୍ ଆରି ଅବୟ କାଡ଼ମୁରନ୍ଆଡ଼଼ ତୁରିୟେନ୍ ଡେନ୍, ବାଗୁଞ୍ଜି ଲୋଓଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଡ଼ଜି ।”

୧୫ ସିଲଡ଼େ ପିଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଆ ଗରାମଗାମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆଡ଼଼ ବରେନ୍ ।”

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆମେଞ୍ଜି ନିୟ ପଡ଼ ନମିଡ଼ାନ୍ ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ବେନ୍ ? ୧୭ ଅଙ୍ଗାଡ଼େ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ଗନ୍ଡେ, ତିଆଡ଼େ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେଁ, ତିଆଡ଼େ ଆରି ତଅଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିଡ଼େ, ତିଆଡ଼େ ଆମେନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାବେନ୍ ପଡ଼ ?

୧୮ *ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗାଡ଼େ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ, ତିଆଡ଼େ ଉଗରନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ, ଆରି ତିଆଡ଼େ ମା ମନ୍ରାନ୍ଆଡ଼଼ ଏରମଡ଼ିର ଏମ୍ନେଡ଼େ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଉଗରନ୍ ସିଲଡ଼ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଃୟମ୍, ସମ୍ବମରନ୍, ତାରିନେନ୍, ଜୋଣ୍ଡ଼ାଡ଼ନେନ୍, ରାଉନେନ୍, କଣ୍ଡାୟସାକିନ୍ ଆରି ନିଣ୍ଡୟବରନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ । ୨୦ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମା ମନ୍ରାନ୍ଆଡ଼଼ ଏରମଡ଼ିର ଏମ୍ନେଡ଼େ, ବନ୍ତ ମନ୍ରାନ୍ ଏରନାସିନେନ୍ ଗାଗାଲନ୍ ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରମଡ଼ିର ଅଃଢ଼େଏ ।”

କିନାନିଅବଜନ୍ ଆ ତନେଁ
(ମାର୍କ ୭:୨୪-୩୦)

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଡେଡ଼େ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ସୋରନ୍ ତ ସିବୋନ ଡେସାରେଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୨ ଆରି ଗିୟବା, ତି ଆ ସଣ୍ଡି ସିଲଡ଼ ଅବୟ କିନାନିଅବଜନ୍ ଜିରେଁ ସୋଡ଼ା ସର୍ଡ଼ନ୍ ବାଡ଼େ ଇୟଲାୟ ବନେଁ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଞ୍ଜେନ୍ଆଡ଼଼ ସାୟୁମ୍ ଯଜି, ଡାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ଡ଼େନ୍ ରୁଡ଼ନ୍ ସୁମେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ବବରଡ଼ଡ଼ନ୍ ଡେଡ଼େ ।”

୨୩ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ବପଦ ଓୟଲେ ଅଃଜ୍ଜାଲଡ଼ଲୋ । ଆରି ଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେଁ କାକ୍ଚୁଡ଼ ଡାଲନ୍ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ଲଆସ୍ତାୟା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବାକାବଲେକାୟ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼ପାଡ଼ଲଡ଼ତନ୍ ।”

୨୪ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆରାଡ଼ଏଞ୍ଜି ଆ ମେଣ୍ଡାଜି ଅଡ଼ମ୍ ଇସ୍ତାଏଲ୍ କେଜ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଆରାଡ଼ଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ଞ୍ଜେନ୍ ଇୟଲାୟ ।”

୨୫ ବନ୍ତ ତି ଆଇମରନ୍ ତୁଡ଼ମୁଲେ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ଲୋମଲେ ଇୟଲାୟ ବରେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଞ୍ଜେନ୍ଆଡ଼଼ ସାଜଇୟ ।”

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ପସିଜିଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମ୍ ପାଡ଼ଲେ କିନ୍ସଡ଼ଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅଃସେଡ଼ବୋ ।”

☆ ୧୫:୧୪ ୧୫:୧୪ ଲୁକ ୭:୩୯ ☆ ୧୫:୧୮ ୧୫:୧୮ ମାତ୍ରିକ ୧୨:୩୪

୨୭ ବନ୍ଦ ତି ଆଇମରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଓଓ, ପ୍ରଭୁ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି ନିୟ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ସାଉକାର ଆ ମେଜଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆରସେଡ଼ତେନ୍ ଆ ସଙ୍କୁରାଜି ଜୋମତଜି ।”

୨୮ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଏ ଆଇମର, ଡର୍ନେନମ୍ ସୋଡ଼ାତମ, ଇସୁମ୍‌ମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ତେଏତୋ ।” ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମା ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍ ମନଡ଼େନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ମବ୍‌ନଡ଼େନ୍

୨୯ ଜିସୁନ୍ ତେଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଗାଲିଲି ସମେନ୍‌ୟଣ୍ଟାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଜିରେନ୍, ଆରି ତୋଣ୍ଟୋ ବରୁନ୍ ଜିରେ ତେଡ଼େ ଇୟଲେ ତଙ୍କୁମେ । ୩୦ ଆରି, ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସୋଭାମରନ୍, ଗଡ଼ତୁମରନ୍, କାଡ଼ମୁରନ୍, ଜାଡ଼ାମରନ୍ ତ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ରୋଗମରଜିଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ ଆଜଡ଼ବା ଇୟଲାୟ ତମ୍ନିଜେଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବ୍‌ନଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୧ ଜାଡ଼ାମରଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ଗଡ଼ତୁମରଞ୍ଜି ମନଡ଼େଞ୍ଜି, ସୋଭାମରଞ୍ଜି ତଡ଼ିୟଲଞ୍ଜି ଆରି କାଡ଼ମୁରଞ୍ଜି ରପ୍ତି ଗିଜେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି କି ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆ ଇସ୍ରାଏଆତଡ଼ ଅବ୍‌ଗୁରୁଏଞ୍ଜି ଅବ୍‌ପେମେଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୮:୧-୧୦)

୩୨ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଇସୋୟମ୍‌ଡ଼ାତଡ଼ିୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଯାଗି ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ନି ଞେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଜି ଆରି କେନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍ ତଡ଼; କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅସମୟ ଇୟତେ ରାଇଡ଼େଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଡ଼ୋଲେଜନ୍ ଅନାୟାୟନ୍ ଞେନ୍ ଅଞ୍ଜୁତଜିୟ ।”

୩୩ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତିୟନେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବ୍‌ବୋଓନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼େଞ୍ଜା ସିଲଡ଼ ତିୟତେ ରୁଚିନ୍ ଞାଡ଼ବୋ ?”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ବେନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ରୁଚିନ୍ ତକୋ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ସାତଟା ରୁଚିନ୍, ଆରି ଅସୋୟ ସମ୍ନାରାତମ୍ ଆ ଆୟ ତକୋ ।”

୩୫ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ତନଙ୍କୁମନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୩୬ ଆରି ଆନିନ୍ ତି ସାତଟା ରୁଚିନ୍ ତ ଅୟନ୍ ଞମ୍‌ଲେ ଇସ୍ରାଏଆତଡ଼ ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ତିୟଲେ ତିଆଡ଼େଜି ରେବ୍‌ଲେ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଆଡ଼େ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି । ୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜୋମ୍‌ଲୋଡ଼ ଜୋମ୍‌ଲେ ବୋଓଏଞ୍ଜି କି ତିଅଞ୍ଜା ରୁଚିନ୍ ଲାଗାଏନ୍, ତିଆଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ସାତ ଗୁରୁଲ୍ଲି ବବ୍‌ରିଜେଞ୍ଜି । ୩୮ ରୁଚିନ୍ ଆକ୍ରୋମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଆଇମରଞ୍ଜି ତ ପସିଜଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁଡ଼ିଲନେ, ଓକାମରଞ୍ଜି ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ତକୋଏଞ୍ଜି ।

୩୯ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆୟାୟତାଲେ ଡୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଡାୟଲେ ମଗଦାନନ୍ ଆ ସଣ୍ଡି ଜିରେନ୍ ।

ଅରମ୍ମଡ଼ନ୍ ଅନବ୍‌ଡୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଡାଞ୍ଜିଏଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୮:୧୧-୧୩; ଲୁକ ୧୨:୫୪-୫୬)

୧ ✨ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ଅରମ୍ମଡ଼ନ୍ ଅନବ୍‌ଡୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ ବରେଜି । ୨ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ସାଲ୍ଲମ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ଏଗାମ୍‌ତେ, ‘ସାଡ଼ିଡ଼ିତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଲୁଲୁତମ୍ ତେଏନ୍ ।’ ୩ ଆରି, ତୋତାନ୍ ଏଗାମ୍‌ତେ, ‘ଲଡ଼େ ରିଞ୍ଜେଡ଼ିରନ୍ ଅଡ଼ୋଡ଼ାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଲୁଲୁତମ୍* ତେଏନ୍ ଆରି ମେଗନ୍ ଡୋଲନେ ।’ ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଗିୟଲେ ତରୁବନ୍ ଆ ବନେ ଏଜନାତେ, ବନ୍ଦ ତିନ୍ନାନ୍ ଆରମ୍ମଡ଼ ଜନାଲେ ଏଞ୍ଜର୍‌ପ୍ରିଏ ।

୪ ✨ପେଲ୍‌ାମରଞ୍ଜି ତ ଏରଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅରମ୍ମଡ଼ନ୍ ସାୟତଜି, ବନ୍ଦ ଜୁନସନ୍ ଆରମ୍ମଡ଼ ତୁମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆରମ୍ମଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ଅଞ୍ଜେଏ”

ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନ୍ନାରେଡ଼ ଜିରେନ୍ ।

ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆ କମିର

(ମାର୍କ ୮:୧୪-୨୧)

୫ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସମେନ୍‌ୟଣ୍ଟାନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ରୁଚିନ୍ ଆପନାଡ଼ ଆସନ୍ କରୋଡ଼ାଏଞ୍ଜି । ୬ ✨ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିୟତମ୍‌ନାବା, ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆ କମିର ସିଲଡ଼ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନାବା ।”

✨ ୧୬:୧ ୧୬:୧ ମାତ୍ରିକ ୧୨:୩୮; ଲୁକ ୧୧:୧୬ * ୧୬:୩ ୧୬:୩ ରଡ଼ିମ୍‌ଲାୟ ✨ ୧୬:୪ ୧୬:୪ ମାତ୍ରିକ ୧୨:୩୯; ଲୁକ ୧୧:୨୯ ✨ ୧୬:୬ ୧୬:୬ ଲୁକ ୧୨:୧

୭ ଷ୍ଟଫନେମରଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ରୁଚିନ୍ ଅଃସ୍ତାଢ଼ଲ୍ଲାୟ୍‌ବୋ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ଚ୍ଚନେ ।”

୮ ଜିସୁନ୍ ତିଆତେ ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଅସୋୟ୍ ତର୍ନେମରଜି, ଅମଡ଼ବେନ୍ ରୁଚି ତଡ଼ ଗାମଲେ ଇନିବା ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏକତାଡ଼ିତନ୍ ? ୯ *ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ନମିନ୍ତାନ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍ ପଡ଼ ? ମନ୍‌ଲୟ୍ ରୁଚିନ୍ ମନ୍‌ଲୟ୍ ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବରାଡ଼େଲ୍‌ଅଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ଗୁରୁଲ୍ଲି ରୁଚିନ୍ ଏବବ୍‌ରିଜେନ୍ ? ତିଆତେ ମନ୍ନେବା । ୧୦ *ଆରି ସାତଟା ରୁଚିନ୍ ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବରାଡ଼େଲ୍‌ଅଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ଗୁରୁଲ୍ଲି ରୁଚିନ୍ ଏବବ୍‌ରିଜେନ୍ ? ତିଆତେଜି ମନ୍ନେଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ୧୧ କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍ ? ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ରୁଚିନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ଅଃକର୍ଚ୍ଚବେନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆ କମିର ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା ଗାମତବେନ୍ ।”

୧୨ ଜିସୁନ୍ ରୁଚିନ୍ ଆ କମିର ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରବନରନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼୍ ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି ଗାମଲେ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଷ୍ଟଫନେମରଞ୍ଜି ଗନ୍‌ଲୁଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆସନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ

(ମାର୍କ ୮:୨୭-୩୦; ଲୁକ ୯:୧୮-୨୧)

୧୩ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ କାଈସରିଆ ପିଲିପିରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଥା ଷ୍ଟଫନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି, “ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନନ୍ ଆନା, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇନି ଗାମତଜି ?”

୧୪ *ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମତଜି, ତକ୍‌ବ୍‌ତାମର ଜନନ୍, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମତଜି, ଏଲିଅନ୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମତଜି, ଜିରିମିଅନ୍, ଇଜ୍‌ଜାନ୍‌ଡେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ଚ୍ଚେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅବୟ୍‌ନେ ।”

୧୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ବନ୍‌ଡ଼ ଖେନ୍ ଆନା, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମତେ ?”

୧୬ *ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆମନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍, ଆମେଡ଼୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ।”

୧୭ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ସିମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଏ ଜୁନସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ପିତ୍ର, ଆମନ୍ କରମ୍‌ନାତମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅଃନ୍‌ବ୍‌ଜନାଲମ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଖେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅବ୍‌ଜନାଲମ୍ । ୧୮ ଆରି, ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବର୍ଚ୍ଚମ୍, ଆମନ୍ ପିତ୍ର ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଜଲେଡ଼୍, ଆରି କେନ୍ ଆ ଜଲେଡ଼୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼୍ ଖେନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଖେନ୍ ତବନ୍‌ଡ଼୍‌ତାୟ୍, ଆରି ରନବୁ ତରକୋନେସିଡ଼ନ୍ ଆ ବସ୍ତୁନିୟ୍ ତିଆତେ ଅକାରେଲେ ଅଃର୍ଚ୍ଚିଏ । ୧୯ *ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ରୁଆଡ଼୍ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ କଷ୍ଟା ତିୟ୍‌ତମ୍, ଆରି ଆମନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଜିତେ, ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଜିତନେ, ଆରି ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଉୟ୍‌ଡେ, ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଉୟ୍‌ଡନେ ।”

୨୦ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଗାମଲେ ଆନିଡ଼୍ ଆମଡ଼୍ ଏବବ୍‌ଡ଼େନେ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଷ୍ଟଫନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁବରନ୍ ତ ଆ ଯନର୍ଚ୍ଚେବରନ୍ ବର୍ଚ୍ଚନେ

(ମାର୍କ ୮:୩୧-୯:୧; ଲୁକ ୯:୨୨-୨୬)

୨୧ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷ୍ଟଫନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅନିୟନ୍ ତେତେ, ଆରି ପାପୁରମରଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଏନ୍ନେତ୍‌ୟ୍‌ଜି କି ରକ୍ତୁତ୍‌ୟ୍‌ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼୍ ଖେନ୍ ଯର୍ଚ୍ଚେଲେ ତୋତନାୟ୍ ।”

୨୨ ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବ ଅନେଡ଼୍‌ଗଡ଼୍ ଓରୋଡ଼୍‌ତାଲେ ଇୟ୍‌ଲେ କଖେ, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସାୟ୍‌ମମତୋ, ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଆଜିୟ୍ ଏନ୍ନେଲେ ତେଡ଼୍‌ଡ଼୍ ତଡ଼ ।”

୨୩ ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆୟ୍‌ରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ସନ୍‌ମ୍, ମୁକ୍କାବାଖେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ସବ୍‌ଡ଼ାୟ୍‌ନା ! ଆମନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍‌ ତନଡ଼୍‌ଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ଏରନ୍‌ଃୟ୍‌ମନ୍, ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ଇୟ୍‌ମତେ ।”

୨୪ *ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷ୍ଟଫନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିଡ଼୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସନଣ୍ଡୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ଡମ୍ ମୁର୍ସେଡ଼ମନେତୋ, ଆରି ଆଅକ୍‌କାତଡ଼ନ୍ ବୋୟ୍‌ଲେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ୍‌ତୋ ।

୨୫ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆନମେଡ଼ନ୍ ତୋବ୍‌ତୋବନ୍ ସାୟ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅକଡ଼ୟ୍‌ଡେ, ଆରି ଆନା ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଅକଡ଼ୟ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଖାଡ଼୍‌ଡେ । ୨୬ ଆରି, ମନ୍‌ରାନ୍ ସମ୍‌ପିରା ପୁତ୍‌ଲ୍ ଖାଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍ ଖାଡ଼୍‌ଲେ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଅକଡ଼ଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ୍‌ଡେଏ ? ଅଡେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଆଖନାଡ଼୍ ଆସନ୍ ଆ ପାଲ୍‌ଡେଡ଼ନ୍ ଇନି ତିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିତେ ? ୨୭ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ରା

☆ ୧୬:୯ ୧୬:୯ ମାତ୍ରିକ ୧୪:୧୭-୨୧ ☆ ୧୬:୧୦ ୧୬:୧୦ ମାତ୍ରିକ ୧୫:୩୪-୩୮ ☆ ୧୬:୧୪ ୧୬:୧୪ ମାତ୍ରିକ ୧୪:୧,୨; ମାର୍କ ୬:୧୪,୧୫; ଲୁକ ୯:୬,୮
☆ ୧୬:୧୬ ୧୬:୧୬ ଜନ ୬:୨୮,୨୯ ☆ ୧୬:୧୯ ୧୬:୧୯ ମାତ୍ରିକ ୧୮:୧୮; ଜନ ୨୦:୨୩ † ୧୬:୨୩ 16:23 ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ନେ ☆ ୧୬:୨୪ ୧୬:୨୪ ମାତ୍ରିକ ୧୦:୩୮; ଲୁକ ୧୪:୨୭ ☆ ୧୬:୨୫ ୧୬:୨୫ ମାତ୍ରିକ ୧୦:୩୯; ଲୁକ ୧୭:୩୩; ଜନ ୧୨:୨୫ ☆ ୧୬:୨୬ ୧୬:୨୬ ମାତ୍ରିକ ୨୫:୩୧; ରୋମିଅ ୨:୬

ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଆପେକ୍ଷାଧୀନ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଫନ୍ ବାରେ ଆ ପାଞ୍ଚଲଞ୍ଚବରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଆରି ତିଆଡିଡ୍ ଆନିନ୍ ଅଡକୋ ମନରାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ବଡିନ୍ ଇୟତାୟ ତିୟେଜି ।^{୨୮} ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆଜାଡିଡମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ମନରା ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଫନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ କେନ୍ତେନ୍ନେ ଆତନଫନ୍ ଆ ମନରାଜି ଆମଞ୍ଚଲୋଫ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଞ୍ଚଲେନ୍ନେ ଏକାଲେ ଜନଞ୍ଚ ରନବୁନ୍ ଏରମନାୟମାଜନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ।”

୧୭

ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ବାଞ୍ଚସାୟଲନେ (ମାର୍କ ୯:୨-୧୩; ଲୁକ ୯:୨୮-୩୭)

^୧ ତୁଡୁ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ତି ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍, ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଚାଫନ୍ ଜନନ୍ଆଡ଼ ସରିନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଅବୟ୍ ତେକାଡମ୍ ଆ ବରୁଲୋଫ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ତେତେ ଆରି ଆନିଞ୍ଚ୍ ଅଞ୍ଚକୋଲଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି ।^୨ ଆରି, ଆତେମତଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ବାଞ୍ଚସାୟଲନେ, ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ଓୟୋଫନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସାଆରଡମ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆ ଅକ୍ତିନ୍ ଆତ୍ରରାଞ୍ଚେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଏଡମ୍ ତେଏନ୍ ।^୩ ଆରି ମୋସାନ୍ ତ ଏଲିଅନ୍ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଆକ୍ରତାଡିଲଞ୍ଜି ତି ଯାଗି ଖଞ୍ଚନେମରଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି ।^୪ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ ବୟଲେଫ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି କେନ୍ତେନ୍ନେ ତକୋ, ଆମନ୍ ଲତୟଲମ୍ ତେନ୍ କେନ୍ତେନ୍ନେ ଖେନ୍ ଯାଗି ଅନ୍ସିଫନ୍ ଗୁତାୟ, ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍, ମୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍, ଆରି ଏଲିଅନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ।”

^୫ ପିତ୍ରନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆବର୍ନେନ୍ ଆଡିଡ଼, ଗିୟବା, ଆତ୍ରରାଞ୍ଚେନ୍ ଆ ମେଗ ଅବୟ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଇୟଲାଇ ରୁବେଜି, ଆରି ତି ଆ ମେଗ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ସର୍ତ୍ତ୍ ଅଡୋଲାୟ, “କେନ୍ଆନିନ୍ ତନୁଞ୍ଚୟମ୍ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରାଅନ୍ଧେନ୍, କେନ୍ ଆମଞ୍ଚନ୍ ଖେନ୍ ମଅୟତୟ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅମଡ଼ବା ।”

^୬ କେନ୍ଆତେ ଖଞ୍ଚନେମରଞ୍ଜି ଆରମତଫେଞ୍ଜି ତୁମ୍ତାଲେ ଅକୁଡେଞ୍ଜି, ଆରି ମାଡୁ ବଡ଼େଞ୍ଜି ।^୭ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଖଞ୍ଚନେମରଞ୍ଜି ଆମଞ୍ଚ ଜିର୍ତ୍ତାୟ କି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ସୁଡେତାଲେ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ତୋନାବା, ବଡ଼ଡ଼ବେନ୍ ।”^୮ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆରାଫାଫେଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ତୁମ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅଞ୍ଚିୟଲଜି ।

^୯ ଆନିଞ୍ଜି ବରୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପ୍ରଡ଼ଲଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବାୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ମନରା ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଞ୍ଚଲୋଫ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଫ୍ଲେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତୋନେନ୍ ଜାୟ କେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗିଜେନ୍ଆତେ ଆନିଞ୍ଚ୍ ଆମଞ୍ଚ୍ ଏବରଡ଼ଫେନ୍ ।”

^{୧୦} ଆରି, ଖଞ୍ଚନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏତେଲତେନ୍ ଏଲିଅନ୍ ରୟ୍ ଆମ୍ବୁ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଗାମ୍ଲେ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଏକାଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ?”

^{୧୧} ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଜାଲଫେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡିଡମ୍ ଏଲିଅନ୍ ରୟ୍ବନ୍ ଆମ୍ବୁ ଜିର୍ତ୍ତାୟ କି ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇୟତାୟ ବାବୁଡ଼ବେ*;^{୧୨} ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଏଲିଅନ୍ ଇୟଲାଇନି, ବନ୍ତ ମନରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଅଞ୍ଚିୟଲଜି ଆରି ଅକାତେ ଲତଜେଞ୍ଜି ଏତେଲେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି । ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନରା ତାଙ୍କଦ୍ଵାରାଅନ୍ଧେନ୍ ନିୟ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଏମ୍ବେତଜି ।”

^{୧୩} ଜିସୁନ୍ ତକ୍ତବତାମର ଜନନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ ଗାମ୍ଲେ ଖଞ୍ଚନେମରଞ୍ଜି ତିଆଡିଡ଼ ଗନ୍ଲୁଡେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମନ୍ ଆ ଓକାସିୟାଡ଼ ମବନ୍ତେନ୍ (ମାର୍କ ୯:୧୪-୨୯; ଲୁକ ୯:୩୭-୪୩)

^{୧୪} ଆରି ଜିସୁନ୍ ତ ଖଞ୍ଚନେମରଞ୍ଜି ମନରାଞ୍ଜି ଆମଞ୍ଚ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼, ଅବୟ୍ ମନରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଞ୍ଚ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ କି ତୁଡ଼ମୁତାଲେ ଇୟଲାଇ ବର୍ନେ,^{୧୫} “ଏ ପ୍ରବୁ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରାଅନ୍ଧେନ୍ଆଡ଼ ସାୟୁମା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ କୁଣ୍ଡିଲିଆତେ ଆରି ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ, ଆନିନ୍ ବତରନ୍ କି ବତରନ୍ ତଗୋଲୋଫନ୍ ତ ବତରନ୍ କି ବତରନ୍ ତାଆଲୋଫନ୍ ଗଲୋତେ ।^{୧୬} ଖେନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଖଞ୍ଚନେମରନମ୍ଜି ଆମଞ୍ଚ୍ ଓରୋଡ଼ଲାୟ, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ ମବନ୍ତଲେ ଅଞ୍ଚିୟଲଜି ।”

^{୧୭} ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଜାଲଫେନ୍, “ଏ ଏରଡ଼ନେମର, ଆଡ଼ତଫରମରଞ୍ଜି ଆ କେକ୍ଳା, ତିଅକା ତିନ୍ନା ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନାୟ? ତିଅକା ତିନ୍ନା ଖେନ୍ ଖଣ୍ଡିବେଞ୍ଜି ସଏଆୟ? ତି ଓକାସିଜନ୍ କେନ୍ତେନ୍ନେ ଅମଞ୍ଚେନ୍ ଓରୋଡ଼ାୟ ।”^{୧୮} ଆରି, ଜିସୁନ୍ ବୁତନ୍ଆଡ଼ ଆବୁବତଫେନ୍ ବୁତନ୍ ପସିଜନ୍ ଆମଞ୍ଚ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଞ୍ଚଲନ୍ ଜିରେନ୍ କି ପସିଜନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ମନଫେନ୍ ।

^{୧୯} ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଖଞ୍ଚନେମରଞ୍ଜି ଅଜନା ଜିସୁନ୍ ଆମଞ୍ଚ୍ ଇୟଲାଇ କି ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ଇନିବା ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଗଞ୍ଚଲେ ଏଞ୍ଚିୟଲାଇ ?”

* ୧୭:୫ ୧୭:୫ ମାତ୍ରିକ ୩:୧୭; ୧୭:୧୮; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୨   * ୧୭:୫ ୧୭:୫ ୨ ପିତ୍ର ୧:୧୭,୧୮   * ୧୭:୧୧ ୧୭:୧୧ ଇୟତାୟ ଅବଜାତାଏ
* ୧୭:୧୨ ୧୭:୧୨ ମାତ୍ରିକ ୧୧:୧୪

୨୦ ✠ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତର୍ନେବେନ୍ ଅସୋୟତମ୍ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୁତନ୍ ଗଡ଼ଲେ ଏଃର୍ଚ୍ଚିଲୋ, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତର୍ନେବେନ୍ ଅବୟ୍ ସୋର୍ସୋବାୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ କେନ୍ ଆ ବରୁ ‘କେନ୍ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ତେଡ଼ନା’ ଏଗାମେନ୍ ତେନ୍ ତିଆତେ ତେଡ଼ତନେ, ଆରି ତର୍ନେବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ଏରପ୍ତିତେ । ୨୧ ବନ୍ତ ପାର୍ତନାନ୍ ତ ଆନମ୍ନେନ୍ ତୁମ୍ ବାଞ୍ଜେ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ବୁତ ରପ୍ତି ଗଡ଼ତନେ, ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ବାଞ୍ଜେ ଗଡ଼ଲେ ଅଃର୍ଚ୍ଚିଲେ ।”†

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁବରନ୍ ତ ଆ ଯନର୍ମେଡ଼ବରନ୍ ଆରି ବତର ବର୍ତନେ
(ମାର୍କ ୯:୩୦-୩୨; ଲୁକ ୯:୪୩-୪୫)

୨୧ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଗାଲିଲିଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ଭୁଲୁଲଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟରୟତନେ । ୨୩ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ରକ୍ତୁତଜି ଆରି ଆନିନ୍ ଏର୍ତାଲୋଡ଼ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋତନେ ।”

ସିଲଡେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ଅନିଃୟମ୍ତାଏଞ୍ଜି ।

ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ପାନୁ

୨୪ ଜିସୁନ୍ ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କପର୍ନାଭମନ୍ ଆଜିର୍ବାଞ୍ଜି, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ପାନୁବେଡ଼ମର୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ରେ ଇୟଲ୍ଲୟ୍ ବରେଜି, “ଞ୍ଜିଡ଼ିୟମ୍ବରବେନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ପାନୁ ଅଃଞ୍ଜିୟେ ପଡ଼ ?”

୨୫ ପିତ୍ରନ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଓଓ, ତିୟତେ ।”

ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆଜିର୍ବାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ବୁ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ସିମନ୍ ଆମନ୍ ଇନି ଗାମ୍ତେ ? ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ରାଜାଜି ଆନା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପାନୁନ୍ ତ ସିସୁନ୍ ପାଡ଼ତଜି ? ଆ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡେ ବଡେସାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ?”

୨୬ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ବଡେସାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ।”

ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ଏଃଞ୍ଜିୟେଜି ! ୨୭ ବନ୍ତ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନବ୍ ଗବ୍ରୟମଡ଼ବୋଜି, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ସମ୍ବେୟ୍ଣାନ୍ ଇୟଲେ ଅୟନ୍ ଇୟତୋରବା, ଆରି ଆମ୍ବୁ ଅଙ୍ଗା ଆୟ ଗତରଡେ, ତିଆତେ ଖମ୍ଲେ ଆ ତଅତନ୍ ଏଡଜେନ୍ ତେନ୍ ଅବୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ତି ଆ ତାକୋ ପାଡ଼ଲେ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାନୁନ୍ ଆୟ ତିୟବାଜି ।”

୧୮

ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ?

(ମାର୍କ ୯:୩୩-୩୭; ଲୁକ ୯:୪୬-୪୮)

୧ ✠ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ବାଜି କି ଇୟଲ୍ଲୟ୍ ବରେଜି, “ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ?”

୨ ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ସନ୍ନାସିଜନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡାଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍ତାବା ତବ୍ନଡ଼ତାଲେ ବର୍ତନେ, ୩ ✠ “ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆବ୍ୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଃଡ଼େଲୋ ତେନ୍, ଏଙ୍ଗାଲେଜନଡ଼ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଏଃଗନେ । ୪ ତିଆସନ୍ ଆନା କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲବ୍ଗଃଡ଼ମ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା । ୫ ଆରି ଆନା ଅଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ଖେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ ସନ୍ନାସିଜନ୍ଆତଡ଼ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତ୍ତୟ୍ ।”

ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ତନୋରତୋରନ୍

(ମାର୍କ ୯:୪୭-୪୮; ଲୁକ ୧୭:୧-୨)

୬ “ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା କେନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଆତର୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ପସିୟଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ନେଆତଡ଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍ଲୋତେ, ତି ଆ ମନ୍ରା ଆ ସଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ଗୋର୍ନାଅରନ୍ ଯୋଡ଼ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜରୁ ସମ୍ବେୟ୍ଣାଲୋଡ଼ନ୍ ଆସେଃସେଡ଼ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ ବନ୍ । ୭ କେନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ପନବ୍ରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ତେନ୍ନେ ତନୋରତୋରଞ୍ଜି ତକୋ;

✠ ୧୭:୨୦ ୧୭:୨୦ ମାତ୍ରିକ ୨୧:୨୧; ମାର୍କ ୧୧:୨୩; ୧ କରନ୍ତ୍ର ୧୩:୨ † ୧୭:୨୧ ୧୭:୨୧ କେନ୍ଆତେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର୍ ଅନିତଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ । ‡ ୧୭:୨୭ ୧୭:୨୭ ଏର୍ନଗ୍ଡ଼ମରଞ୍ଜି ✠ ୧୮:୧ ୧୮:୧ ଲୁକ ୨୨:୨୪ ✠ ୧୮:୩ ୧୮:୩ ମାର୍କ ୧୦:୧୫; ଲୁକ ୧୮:୧୭

ତନୋରତୋରଞ୍ଜି ଅତୋତାୟ ମା, ବନ୍ତ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଅମ୍ନେଲେ ତନୋରତୋରନ୍ ଅତୋତାୟ, ତି ଆ ମନ୍ରା ପନବ୍‌ରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ !”

୮ ✨ “ଅସିବେନ୍ କି ଅଜଡ଼ବେନ୍ ଆମ୍ନେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ଲୋଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ତିଆତେ ଗଡ଼ଲେ ସେଡ଼ବା; ବାସିନ୍ ତ ବାଜିଡ଼ନ୍ ବୟନ୍ ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ତଗୋଲୋଡ଼ ସନେତନ୍ ଆଡ୍ରେତବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ ଆଗଡ଼ତୁନ୍ କି ଆସୋଭାନ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ନାବା । ୯ ✨ଆରି, ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆମ୍ନେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ଲୋଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ତିଆତେ ତବ୍‌ଲେ ସେଡ଼ବା; ବାମିଡ଼ନ୍ ବୟନ୍ ତଗୋନ୍ ଆବୁରିଜନ୍ ଆ ନରକଲୋଡ଼ ସନେତନ୍ ଆଡ୍ରେତବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ ଆମିୟମତନ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଙ୍ଗନ୍ ଆମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ।”

ଆଡ଼ମେତନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍
(ଲୁକ ୧୫:୩-୭)

୧୦ ✨ “ଗିୟତମ୍‌ନାବା, କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ିଆଡ଼଼ ଏଏଡ଼ରୁମଡ଼ତଡ଼େ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆସ୍ତାକ୍ଲେତେଞ୍ଜି ଆ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଜି ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଆପେୟଞ୍ଜେନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ତିତାନ୍ ଗିୟତଜି । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଙ୍ଗାଆତେ ଆଡ଼ଏନ୍, ତିଆତେ ସାୟଲେ ତୋବ୍‌ତୋବନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଇୟଲ୍‌ୟ ।”*

୧୨ “ଆମ୍ନେନ୍ ଇନି ଏବ୍‌ତିସୟତେ ? ଅନ୍ନିଡ଼ି ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍‌ଆତେ ବସଅ ମେଣ୍ଡାନ୍ ତକୋତେ, ଆରି ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ଆଡ଼ଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅନେସ୍ତତ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ତି ଆରାଡ଼ଏନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡା ଅଃନ୍ନେସାଜେ ପଡ଼ ? ୧୩ ଆରି ଖେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଖାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ତି ଅନେସ୍ତତଗା ଅଃନ୍ନାଡ଼ଲଞ୍ଜି ଆ ମେଣ୍ଡାଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ସର୍ତାତନେ, ତି ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଅବୟ ମେଣ୍ଡାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ ସର୍ତାତନେ । ୧୪ ତିଅନ୍ତମ୍ କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ଜାକିୟ ମୋସ୍ତତଡ଼େ ତଡ଼, କେନ୍‌ଆତେ ମା ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ।”

ଇର୍ସେନ୍ ଆରଲୁମ୍‌ତେନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼
(ଲୁକ ୧୭:୩)

୧୫ ✨ “ଆରି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତ ଆମ୍ନେନ୍ ଆ ବାଗୁନ୍‌ବେନ୍ ତକୋଲବେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆ ତୋସାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅବ୍‌ତୁୟବା; ଆରି ଆନିନ୍ ବର୍ନେବେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ନେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ । ୧୬ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅଃନ୍ନମ୍‌ତଡ଼ଲୋ ତେନ୍, ଅବୟନେ କି ବାଗୁନେ ସାକିମରନ୍ ତବ୍‌ନଡ଼ବା, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ‘ବାଗୁ କି ଯାଗି ସାକିମରଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ଗରିତେ ।’ ୧୭ ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନାନ୍ନେଲୋ ତେନ୍, ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ବର୍ବାଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ରନ୍ନୁକ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ନିୟ ଅଃନ୍ନାନ୍ନେଲୋ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏରଡ଼ନେମରନ୍ ତ ପାନୁବେଡ଼ମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏତୋ ।”

୧୮ ✨ “ଖେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଏଜିତେ, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଆଜିଜି ତକୋତନ୍, ଆରି ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଏଉୟତେ, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଆଉଜୁୟ ତକୋତନ୍ ।”

୧୯ “ଆରି ନିୟ, ଖେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁ ମନ୍ରା ଆବମନ୍ନନ୍ ଏମ୍ନେତାଲନ୍ ଅଙ୍ଗାତେଜନଡ଼ ବେଡ଼ତଜି, ତିଆତେ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଆପେୟଞ୍ଜେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିୟତାଜି । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ବାଗୁ କି ଯାଗି ମନ୍ରା ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ରୁକ୍‌ତଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ତେଡେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ ।”

ଅଃକ୍ଲେମାଲନ୍ ଆ କମ୍‌ାରିମର୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍

୨୧ ✨ “ତିଆଡ଼ି ପିତୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍‌ାୟ କି ଇୟଲ୍‌ୟ ବରେ, “ଏ ପ୍ରବୁ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଖେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ବେଡ଼ା ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ କେମାନ୍ ତିଆୟ ? ଇନି ସାତତର ପଡ଼ ?”

୨୨ ଜିସୁନ୍ ପିତୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼଼ ସାତତର ଅଃଗାମମ୍, ସାତ ଗୁନା ସତୁରି ବେଡ଼ା ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ କେମାନ୍ ତିୟା । ୨୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ ରାଜାନ୍ ଆ

✨ ୧୮:୮ ୧୮:୮ ମାତ୍ରିକ ୫:୩୦ ✨ ୧୮:୯ ୧୮:୯ ମାତ୍ରିକ ୫:୨୯ ✨ ୧୮:୧୦ ୧୮:୧୦ ଲୁକ ୧୯:୧୦ * ୧୮:୧୧ ୧୮:୧୧ କେନ୍‌ଆତେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ଅନିତଲ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ ✨ ୧୮:୧୫ ୧୮:୧୫ ଲୁକ ୧୭:୩ ✨ ୧୮:୧୮ ୧୮:୧୮ ମାତ୍ରିକ ୧୭:୧୯; ଜନ ୨୦:୨୩ ✨ ୧୮:୨୧ ୧୮:୨୧ ଲୁକ ୧୭:୩,୪

କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇସାବତ୍ତିଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ । ୨୪ ଆନିନ୍ ଇସାବନ୍ ଆରୁଲନ୍ ଆଡିଡ୍, ଯାଗି କୁଟି ତଙ୍କା ସାଉନ୍ ଆପ୍ରାଡେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅବୟ୍ ଆମଡେନ୍ ଓରୋଡ୍ଲାଜି । ୨୫ ବନ୍ତ ସାଉନ୍ ସୁଜ୍ଜାୟ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ୍ ଇନ୍ନିଡ୍ ତଡ୍, ତିଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ଆନିନ୍, ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ତ ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଅଡକୋଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ତମ୍ଲୋଡ୍ ତମ୍ଲୋ ସୁଜ୍ଜାୟ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୨୬ ସିଲଭେ ତି କମ୍ପାରିମରନ୍ ରାଜାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ତୁଡ୍ତୁଡାଲେ ଲୋମ୍ଲେ ବର୍ରେନ୍, ‘ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆଡଡ୍ ଅଜିଡ୍ ଜଗେଇଂ, ଷେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ସୁଜ୍ଜାୟ୍ତନାୟ୍ ।’ ୨୭ ତିଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ଆର୍ଗୁଡିତାଏନ୍ କି ଆନିନ୍ଆଡଡ୍ ଅମ୍ବୁରେନ୍ ଆରି ଆ ସାଉନ୍ ଅମ୍ବୁରେଡେନ୍† ।”

୨୮ “ତି କମ୍ପାରିମରନ୍ ତୁଡ୍ଲନ୍ ଜିରେ ଆମଡେନ୍ ସିଲଭ୍ ପଗାସ ତଙ୍କା ସାଉନ୍ ଆପ୍ରାଡେନ୍ ଅବୟ୍ ସସ୍ କମ୍ପାରିମରନ୍ଆଡଡ୍ ଇୟ୍ଲେ ରବାଡେନ୍ ଆନିନ୍ଆଡଡ୍ ଷମ୍ଲେ, ଲମ୍ବସଙ୍କାତାଲେ ବରେନ୍, ‘ଆମନ୍ ଅମଡ୍ଷେନ୍ ସିଲଭ୍ ତିଆଙ୍ଗା ସାଉନ୍ ପାଡେନ୍ ଲସୁଜ୍ଜାୟ୍ନା !’ ୨୯ ସିଲଭେ ତି ସସ୍ କମ୍ପାରିମରନ୍ ତୁଡ୍ତୁଡାଲେ ଲୋମ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆଡଡ୍ ବରେନ୍, ‘ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆଡଡ୍ ଅଜିଡ୍ ଜଗେଇଂ, ଷେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ସୁଜ୍ଜାୟ୍ତନାୟ୍ ।’ ୩୦ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅଃଡ୍ଡର୍ରେନ୍, ଆରି ସାଉନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ସୁଜ୍ଜାୟ୍ନେନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ଆଡଡ୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡେନ୍ ଇୟ୍ଲେ ତଙ୍କୋଏ । ୩୧ ତିଆସନ୍ ଆ ସସ୍ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି କେନ୍ଆଡେ ଗିୟ୍ଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ତୁକ୍ତଲଞ୍ଜି ଆରି ଜିରେଞ୍ଜି କି ରାଜାନ୍ଆଡଡ୍ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ରେଜି ଇୟ୍ଲେ ଅବଜନାଏଜି । ୩୨ ସିଲଭେ ରାଜାନ୍ ଆନିନ୍ଆଡଡ୍ ଓଡ୍ଡେତାଲେ ବରେନ୍, ‘ଏ ପେଲ୍ଲା କମ୍ପାରିମର୍, ଆମନ୍ ଅମଡ୍ଷେନ୍ କରାକ୍ତୁତ୍ ଲନ୍ ଷେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ସାଉନମ୍ ଅମ୍ବୁରେଡ୍ଲାୟ୍; ୩୩ ଷେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆମନ୍ଆଡଡ୍ ସାୟ୍ମ୍ଲମ୍ଲ, ତିଆଙ୍ଗମ୍ ଆମନ୍ ନିୟ୍ ସସ୍ କମ୍ପାରିମରନ୍ଆଡଡ୍ ସାୟ୍ମ୍ଲମ୍ଲତେବନ୍, ଅଡେ ଇଜ୍ଜା ?’ ୩୪ ଆରି ରାଜାନ୍ ବରାବତାଲେ ଅଡକୋନ୍ ଆ ସାଉନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ସୁଜ୍ଜାୟ୍ନେନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ଆଡଡ୍ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ବଣ୍ଡିସିଂମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍ନେନ୍ ।”

୩୫ “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍ବେନ୍ ଉଗର୍ଲୋଡେନ୍ ସିଲଭ୍ ରମ୍ବୁଡ୍ ରମ୍ବୁଡ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ଆଡଡ୍ କେମାନ୍ ଏଃଡିୟ୍ଲୋ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ରୁଆଡ୍ଲୋଡେନ୍ ଆଡ୍ଡକୋତନ୍ ଆପେୟ୍ଷେନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଏଡେତବେନ୍ ।”

୧୯

ଅମ୍ବୁଡ୍ଡବଜନ୍ ଆ କଡାଡି (ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୦:୧-୧୨)

୧ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ଷନଡ୍ଡଜି ଆରବ୍ସୁଜ୍ଜେଏନ୍ ସିଲଭ୍ଲନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଭ୍ ଜିରେ ଜର୍ଦନ୍ ଅଲନ୍ ଆ ଅଡିଗଡ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆ ସଣ୍ଡିଲୋଡ୍ ଅଡୋଏନ୍ । ୨ ଆରି ଜବ୍ ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆଡଡ୍ ସଣ୍ଡୋଡ୍ଲେ ପାଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ତେଡେ ବମ୍ବୁନେମରଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ମବ୍ନଡେଞ୍ଜି ।

୩ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ୍ ଜିରାଜି କି ଆନିନ୍ଆଡଡ୍ ମାଲ୍ଲେ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ବରେଜି, “ଇନିଜନଡ୍ ଆସନ୍ ତେନ୍ ଅବୟ୍ ଅୟ୍ତବନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ଆଡଡ୍ ଅନମ୍ବୁଡ୍ଡନ୍ ଆସନ୍, ବନାୟ୍ବରଲେନ୍ ଅଡେତେ ପଡ୍ ?”

୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଗନବ୍ତେଲ୍ମରନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ମା ସିଲଭ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଓକାମରନ୍ ତ ଆଇମରନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଗବ୍ତେଲେଞ୍ଜି, କେନ୍ଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଏପଡେନେ ପଡ୍ ? ୫ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ବର୍ରେନ୍, ‘କେନ୍ ଆସନ୍ ଓକାମରନ୍ ଆପେୟ୍ନ୍ ତ ଅୟୋଡେନ୍ ଅମ୍ବୁରେଡ୍ତାଲେ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍ତନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବୟ୍ନ୍ ତେଡଜି ।’ ୬ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ବାଗୁ ମନ୍ରା ତଡ୍, ବନ୍ତ ନମି ଆବଡଅଡ୍ଡନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଅଙ୍ଗାଡେ ଅବ୍ମାୟ୍ମାୟ୍ନେନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ତିଆଡେ ତରଡ୍ଆନ୍ନା ଏମ୍ବେଡଡେ ତଡ୍ ।”

୭ ☆ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ମୋସାନ୍ ଇନିବା ଅମ୍ବୁରେଡ୍ଲନ୍ ତିୟ୍ଲେ ତୁକ୍ତିନ୍ଆଡଡ୍ ଅନମ୍ବୁଡ୍ଡନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟ୍ବରଲୋଡେନ୍ ଇଡେନ୍ ?”

୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ମୋସାନ୍ ଉଗର୍ବେନ୍ ଆ ରଡୋ ଗିୟ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବୁଡ୍ ରମ୍ବୁଡ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ଆଡଡ୍ ଅନମ୍ବୁଡ୍ଡନ୍ ଆସନ୍ ଅନଡେନ୍ ତିୟ୍ଲବେନ୍, ବନ୍ତ ପୁତ୍ ନ ଗନଡେଲନ୍ ଆରୁଲନେନ୍ ସିଲଭ୍ ଏଡେଲେ ତଡ୍ । ୯ ☆ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ବର୍ଡବେନ୍, ତାରିନେ ତୋସାନ୍ ଏରଲ୍ଲନୁମନ୍ ଆନ୍ନା ତୋସା ଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ଆଡଡ୍ ଅମ୍ବୁରେଡ୍ଲନ୍ ତିୟ୍ଲେ ଅମ୍ବୁଡ୍ଡଡେ ଆରି ଆନ୍ନାବୟ୍ ବୟ୍ନ୍ ବିବାତନେ, ତି ଆ ମନ୍ରା ତାରିତନେ ।”

୧୦ ଷଡ୍ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ତୁକ୍ତିନ୍ ସରିନ୍ ଅୟ୍ତବନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମରାୟ୍ନେ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆପାୟ୍ ଅଃଇବାଲନ୍ବୋ ତେନ୍ ତେଡେ ।”

୧୧ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ କେନ୍ଆଡେ ଲୁମ୍ଲେ ଅଃର୍ବପ୍ରିଏଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନାଜିଆଡଡ୍ କେନ୍ଆଡେ ତିୟ୍ଲେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ କେନ୍ଆଡେ ଲୁମ୍ଲେ ରପ୍ତିତଜି । ୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍

† ୧୮:୨୨ ୧୮:୨୨ ଗାମ୍ଲେ ଆଇଡିଡ୍ ☆ ୧୯:୭ ୧୯:୭ ମାତ୍ରିକ ୫:୩୧ ☆ ୧୯:୯ ୧୯:୯ ମାତ୍ରିକ ୫:୩୨; ୧ କରନ୍ତି ୭:୧୦,୧୧

ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆ ମାୟତଲିଆନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେଡ଼ଜି, ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେଆଡ଼଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏଡ଼େତଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆସନ୍ ଏରବନିବାନେନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି । ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା କେନ୍ଆଡ଼େ ଲୁମ୍ଲେ ରପ୍ତୁଡ଼େ, ଆନିନ୍ ଲୁମ୍ଲେତୋ ।”

ଜିସୁନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆସିର୍ବାଦତଜି

(ମାର୍କ ୧୦:୧୩-୧୬; ଲୁକ ୧୮:୧୫-୧୭)

୧୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ପସିଜଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋଡ଼ାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନେତୋ ଗାମ୍ଲେ ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପସିଜଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ବନ୍ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼଼ କଞ୍ଚେଞ୍ଜି । ୧୪ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ପସିଜଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତଡ଼ରନ୍ ସାକାଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଏରଡ଼ତଡ଼େଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ।”

୧୫ ଆରି, ଆନିନ୍ ପସିଜଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋଲେ ଆସିର୍ବାଦଏଞ୍ଜି କି ତେରେ ସିଲଡ଼ ଜିରେନ୍ ।

ବେଣ୍ଡିଆ ଗମାଡ଼ମରନ୍

(ମାର୍କ ୧୦:୧୭-୩୧; ଲୁକ ୧୮:୧୮-୩୦)

୧୬ ଆରି ଗିୟବା, ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ବାୟ କି ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଇୟଲାୟ ବରେ, “ଏ ଖନଡ଼ଡ଼ିୟମର୍, ଅଃନୁଞ୍ଚିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନଡ଼ କାକାଡ଼ା ଲୁମାୟ ?”

୧୭ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ବନେ ଇନିବା ଖେନ୍ଆଡ଼଼ ବତୟ ? ଇସ୍ବରନ୍ ତୁମ୍ ଅବୟନେ ମନଡ଼; ଆରି ଆମନ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଙ୍ଗନନ୍ ଆସନ୍ ସାୟଲମ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ବନାୟବରଞ୍ଜି ଖିଣ୍ଡୁମ୍ନା ।”

୧୮ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଇନି ଏଙ୍ଗାଗୋଜି ଆ ବନାୟବର ?” ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ମନ୍ରାନ୍ ଏରକ୍ତଡ଼଼, ଏଡ଼ାରିଡ଼଼ନେ, ଏରାଡ଼ଡ଼଼ନେ, କଣ୍ଡାୟ ସାକିନ୍ ଏଡ଼ିୟଡ଼଼, ୧୯ ଆପେୟବେନ୍ ତ ଅୟୋଡ଼ବେନ୍ ମାନ୍ନେବାଜି, ଆରି ତୟଲିସିଂମରବେନ୍ଆଡ଼଼ ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୁଡ଼ୟମ୍ବା ।”

୨୦ ତି ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “କେନ୍ ଆ ବନାୟବରଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନ୍ ଖିଣ୍ଡୁମ୍ଲନାୟ, ଅଙ୍ଗାଡ଼େ ଆରି ଖେନ୍ ଲନ୍ଦୁମନ୍ ତକୋ ?”

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ସବତଡ଼଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଆମନ୍ ଜିରା କି ଅନଜେନମ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତମ୍ଲୋଡ଼ ତମ୍ଲେ ତି ଆ ତକା ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଇୟ ତିୟାଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼଼ ଆୟ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ, ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଆମନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।”

୨୨ ବନ୍ତ ତି ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ କେନ୍ଆଡ଼େ ଆରମ୍ଭତଡ଼େନ୍ ଅବସର୍ମୁକ୍ତାଲନ୍ ଜିରେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନଜେନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ତକୋଏନ୍ ।

୨୩ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଗମାଡ଼ମରନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଗଙ୍ଗନନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ଼ୁ ତଣ୍ଡୁ । ୨୪ ଆରି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ତବେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ଆଗ୍ରନ୍ତେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ ସୁର୍ଜାନ୍ ଆ ପତୁଡ଼ ଗଡ଼ ଓବନ୍ ଆଗ୍ରଙ୍ଗନ୍ ସଜ ।”

୨୫ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ଆଡ଼େ ଆରମ୍ଭତଡ଼େଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି କି ବରଞ୍ଜି, “ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଆନା ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତୁଏ ?”

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼େଞ୍ଜି କି ବରନେ, “କେନ୍ଆଡ଼େ ମନ୍ରାନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଅଃଡ଼େଏ, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଆୟତେ ।”

୨୭ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ାୟଲେ ଆମନ୍ଆଡ଼଼ ଏସଣ୍ଡୋଡ଼ତମ୍, ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଏଖାଡ଼ତାୟ ?”

୨୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ରଡ଼ ଜୁଗଲୋଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍ରା ଡ଼ାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ତରଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି କେନ୍ ବାରଜଣବେନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼଼ ଏସଣ୍ଡୋଡ଼ତିଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ବାରଗା ତରଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ତାଲେ ବାର କେଜ୍ଜା ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଏସାସନତେ । ୨୯ ଆରି, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଅଞ୍ଜୁମ୍ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅସିଂ ପଡ଼, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ପଡ଼, ତନାନ୍ ପଡ଼, ଆପେୟ ପଡ଼, ଅୟୋଡ଼ ପଡ଼, ପସିୟଜି ପଡ଼, ଲବସିମା ଅମ୍ରେଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ତିଆଡ଼େ ବସଅ ଗୁନା ଖାଡ଼ତେ, ଆରି ଅଃନୁଞ୍ଚିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଖାଡ଼ତେ । ୩୦ ବନ୍ତ ଆରାମ୍ପୁଲ୍ଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଗୋଗୋୟନେ ତିକ୍ଳିଡ଼ଜି, ଆରି ଆଡ଼ିକ୍ଳିଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଗୋଗୋୟନେ ଆମ୍ପୁଡ଼ତଜି ।”

☆ ୧୯:୨୮ ୧୯:୨୮ ମାତ୍ରିକ ୨୫:୩୧; ଲୁକ ୨୨:୩୦ ☆ ୧୯:୩୦ ୧୯:୩୦ ମାତ୍ରିକ ୨୦:୧୬; ଲୁକ ୧୩:୩୦

୨୦

ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଆ ବଡ଼ିମରଜି

୧୮ “ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ ଅସିଫନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର୍ ତୋତାନ୍ ବଡ଼ିମରଜି ସାୟଲେ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାଲୋଟନ୍ କାକାଡାନ୍ ଅନବଲୁମଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲନେ । ୧୯ ଆନିନ୍ ତିଲେ ମନ୍‌ରାନ୍ ବମିୟତାନ୍ ଅବୟ ଲେକାୟ ରୁପାତାବନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବଡ଼ିମରଜି ସରିନ୍ ଅବସିହ୍ମାୟତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୨୦ ଆରି ଆନିନ୍ ନଗାରେ ସରେୟତାନ୍ ଆରିୟେନ୍ ତେତେ ଆନ୍ନାମରଜି ଏରକନାକାଡାନ୍‌ନେନ୍ ଆତନଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରୋକଲଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ୨୧ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, ‘ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଜିରେ ଇୟ କାକାଡାନାବା, ଆରି ଏକ୍ସାଲେ ବଡ଼ିନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ ଏତେଲେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବଡ଼ିନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।’ ୨୨ ସିଲତେ ଆନିଞ୍ଜି କୋଭାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି କି ଇୟଲେ କାକାଡାନ୍‌ନେଜି । ଆରି ଆନିନ୍ ବାରଟା ଇଡ଼ନ୍ ତ ଯାଗି ଗଣ୍ଟା ଇଡ଼ନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆରିୟେନ୍ ଏତେଲେମା ମନ୍‌ରାଜି ଏରକନାକାଡାନ୍‌ନେନ୍ ଆତନଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରୋକଲଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ୨୩ ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍‌ଲୟ ଗଣ୍ଟା ଇଡ଼ନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆରିୟେନ୍ ଏତେଲେମା ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଜି ଏରକନାକାଡାନ୍‌ନେନ୍ ଆତନଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରୋକଲଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, ‘ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଏରକନାକାଡାନ୍‌ନେନ୍ ତମ୍‌ରୁବ୍* ତେନ୍ନେ ଆତନଡ଼ନ୍ ଏତକୋତନେ ?’ ୨୪ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, ‘ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ ଅଃକାୟଲଲେଞ୍ଜି ।’ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଏତେଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଜିରେ ଇୟ କାକାଡାନାବା ।’ ”

୧୯ “ଆରୁବେନ୍† ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାମରନ୍ ଆ ଗୁମ୍‌ସ୍ତାନ୍‌ଆଡ଼ ବରେନ୍, ‘ବଡ଼ିମରଜିଆଡ଼ ଓଡ୍ରୋତାଲେ ଆତନିକ୍ସି ଇଡ଼ନ୍ ଖନାରନ୍ ଇୟଲୟ ଉନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ ରୟ ଆମ୍ବୁଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ ତିୟଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନାଜି ଖନାରନ୍ ପର୍ତ୍ତମ୍ ଇୟଲୟ ଉନେଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ ତିୟଜି ।’ ୨୦ ସିଲତେ ଆନାଜି ମନ୍‌ଲୟ ଗଣ୍ଟା ଇଡ଼ନ୍ ଖନାରନ୍ ଇୟଲୟ ଉନେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଡ଼ବୟ ରୁପାତାବନ୍ ବଡ଼ିନ୍ ଇୟଲୟ ଜାଏଜି । ୨୧ ଆରି ଆନାଜି ଖନାରନ୍ ପର୍ତ୍ତମ୍ ଇୟଲୟ ଉନେଜି ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ଲେକାୟ ବଡ଼ିନ୍ ଏକ୍ସାଡ଼ତାୟ ଅବଡ଼ିସୟେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଅବୟ ଲେକାୟ ରୁପାତାବନ୍ ବଡ଼ିନ୍ ଖାଡେଞ୍ଜି । ୨୨ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜାଏଞ୍ଜି କି ଅସିଫନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତୋସେତାଲେ ବର୍ଜି, ୨୩ ‘କେନ୍ ଆତନିକ୍ସି ଇଡ଼ନ୍ ଖନାରନ୍ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବଗଣ୍ଟାନ୍ ତୁମ୍ ଇୟଲୟ କାକାଡାନ୍‌ନେଜି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତମ୍‌ରୁବ୍ ତମୋୟେଡ଼ ଲନ୍‌ମ୍‌ତାଲନ୍ ତାଗାଲୋଟନ୍ ଉଡ଼ରୁଡ଼ନ୍ ଉଡ଼ବାଲନ୍ ତେଲଲେନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆମନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅବସମାନଲଲେନ୍ ।’ ”

୨୦ “ସିଲତେ ସାଉକାରନ୍ ବଡ଼ିମରଜି ଆମ୍ବୁଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେଆଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, ‘ଏ ଗଡ଼ି, ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ ଅଃକ୍ସୁଡ଼ଅମ୍, ଆମନ୍ ବମିୟତାନ୍ ବମନ୍‌ରାନ୍ ଅବୟ ଲେକାୟ ରୁପାତାବନ୍ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବଡ଼ିନ୍ ଅଃକ୍ସୁବସିହ୍ମାୟଲୋ ପଡ଼ ? ୨୧ ଅକ୍ସାତେ ଆମନ୍‌ଆତେ, ତିଆତେ ପାଡ଼ଲେ ଜିରା, ଖେନ୍ ଆମନ୍ ତିଅକ୍ସା ବଡ଼ିନ୍ ତିୟଲମ୍, କେନ୍ ଆତନିକ୍ସି ଇଡ଼ନ୍ ଖନାରନ୍ ଇୟଲୟ ଉନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ ନିୟ ତିୟତେ ମା ବଡ଼ିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ତୁମ୍‌ଖେନ୍ । ୨୨ ଅନଜେଖେନ୍ ଇସ୍ତୁମ୍‌ଖେନ୍ ବାତେ ଖେନ୍ ଅରଃ କର୍ଯ୍ୟାଞ୍ଜି ? ଅଡେ ଖେନ୍ ମନ୍‌ରାଜି ତରିୟତିୟତାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ସାଣ୍ଡୁତ୍‌ୟ ?’ ”

୨୧ ☆ “ତିଆସନ୍ ଆଡ୍ରୁକ୍ସିଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍ବୁଡ଼ଜି, ଆରି ଆରାମ୍ବୁଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତିକ୍ସିତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁବରନ୍ ତ ଆ ଯନର୍ମେଡ଼ବରନ୍ ଯାଗି ତର ବର୍ଚନେ (ମାର୍କ ୧୦:୩୨-୩୪; ଲୁକ ୧୮:୩୧-୩୪)

୨୨ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ରଲୋଟନ୍ ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଜିଆଡ଼ ବ ଅନେଡ଼ଗଡ଼ ଓଡ୍ରୋଲେ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟଲେ ବରେଜି, ୨୩ “ଗିୟବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍ତ୍ତବୋ, ଆରି ମନ୍‌ରା ତାକ୍ସାଅନନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତନେ, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଅବତୋସାତଜି; ୨୪ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ସୟସୟମ୍‌ତଜି, ସାମକାନ୍ ବାତେ ତିଡ଼ତଜି କି ଆଅକ୍ସାଡ଼ଲୋଟନ୍ ଅମ୍‌ତାୟତଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ଏର୍ତାଲୋଡ଼ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋତନେ ।”

ଅବୟ ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଆ କାକୁତ୍‌ନେ (ମାର୍କ ୧୦:୩୫-୪୫)

୨୫ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜେବଦିନ୍ ଆ ତୁକ୍ସି, ବାଗୁ ଆ ତାକ୍ସାଅନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ସରିନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ବୁ ଇୟଲୟ । ଆରି ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ ତୁଡ଼ମ୍‌ତାଲେ ଲୋମ୍‌ଲେ ସନାୟମନ୍ ଇୟଲୟ ବେତେ ।

୨୬ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇନି ସାୟତେ ?”

* ୨୦:୨ ୨୦:୨ ତମ୍‌ରୁବ୍ † ୨୦:୮ ୨୦:୮ ଆସ୍ତାଲୁମେନ୍ ☆ ୨୦:୧୭ ୨୦:୧୭ ମାତ୍ରିକ ୧୯:୩୦; ମାର୍କ ୧୦:୩୧; ଲୁକ ୧୩:୩୦

ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଇ, “ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନମ୍ କେନ୍ ବାଗୁ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ନମ୍ ଅବୟନେ, ଆରି ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ନମ୍ ଅବୟନେ ତଜ୍ଞମେତଜି ।”

୨୨ ଜିସୁନ୍ ଜେବଦିନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏବେଡ଼ତ୍‌ୟ, ତିଆତେ ଞେନ୍ ଅଃକ୍‌କ୍‌ନାୟ । ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଗିଲ୍‌ଲୋଡ଼ ଗାତାୟ, ତେତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଗାଲେ ଏରପ୍ତିତେ ପଡ଼ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଗାଲେ ଏରପ୍ତିତାୟ ।”

୨୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଇ, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିଲ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଗାଲେ ଏରପ୍ତିତେ, ବନ୍‌ଡ଼ ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତ ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବତଜ୍ଞମନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରଞ୍ଜେନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ଆନାଜି ଆସନ୍ ଆପେୟଞ୍ଜେନ୍ ତି ଆ ତରଜ୍ଞମ୍ ଅବଜାତାଏନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ତେତେ ତଜ୍ଞମ୍‌ତଜି ।”

୨୪ ଆରି ଦସଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି, ତି ବାଗୁ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ଉପରେଡ଼ ବରାବେଞ୍ଜି ।

୨୫ ✱ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ବରେଇ, “କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ରାଜାଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅଃକ୍‌କ୍‌ରୁପୁରତଞ୍ଜି ଆରି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବସୋଡ଼ାସୋଡ଼ାତଞ୍ଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା । ୨୬ ✱ବନ୍‌ଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଏଡ଼େଡ଼ଞ୍ଜେ, ଆରି ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନା ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ସାୟତେ, ଆନିନ୍ ସନାକ୍‌କ୍‌ମରବେନ୍ ତେଏତୋ, ୨୭ ଆରି ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନା ଆମ୍ବୁଗଡ଼ନେନ୍ ସାୟତେ, ଆନିନ୍ କମ୍‌ପାରିମରବେନ୍ ତେଏତୋ, ୨୮ କେନ୍ ଅକ୍‌କ୍‌ମ୍ ମନ୍‌ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନ୍ ନିୟ୍ ଅନବସାକ୍‌କ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃକ୍‌କ୍‌ୟଲାୟ, ଆର୍ପାୟ ସନାକ୍‌କ୍‌ବାନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନାଣ୍ଡେବାନ୍ ଆ ପରାନ୍‌ନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ ।”

ଜିସୁନ୍ ବାଗୁ କାଡ଼ମ୍‌ରଞ୍ଜି ମବନଡ଼େନ୍
(ମାର୍କ ୧୦:୪୭-୫୨; ଲୁକ ୧୮:୩୫-୪୩)

୨୯ ଜିସୁନ୍ ତ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିରିଓ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଜଗ୍ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସନ୍‌ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୦ ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ବାଗୁ କାଡ଼ମ୍‌ରଞ୍ଜି ଅନେଡ଼ ରୋଉନ୍ ଆତଜ୍ଞମ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ରୋଉ ଗଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି, ବାକାବଲେ ବର୍ତ୍ତେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟମ୍‌ଲେନ୍ ।”

୩୧ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଡ଼ିଡ଼ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ କଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ବାକାବଲେ ବର୍ତ୍ତେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟମ୍‌ଲେନ୍ ।”

୩୨ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ତନଡ଼େନ୍ କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ବରେଇ, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନି ଲୁମାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲତୟତବେନ୍ ?”

୩୩ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଇ, “ଏ ପ୍ରବୁ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ରୋଲେନ୍ ।”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଇର୍ଯୋୟମତାଏନ୍ କି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସୁଡ଼େଏନ୍, ସିଲରେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଏଞ୍ଜି କି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ।

୨୧

ଜିସୁନ୍ ଜନିନୟନ୍ ବାଡ଼େ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଗନେନ୍
(ମାର୍କ ୧୧:୧-୧୧; ଲୁକ ୧୯:୨୮-୪୦; ଜନ ୧୨:୧୨-୧୯)

୧ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ତୋଣ୍ଡୋ ଜିତରୁରନ୍ ବେଡ଼ପାଗି ସାଇନ୍ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି; ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ବାଗୁ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏନ୍‌ଲେ ବରେ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୨ “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମୁକ୍‌କାବାବେନ୍ ତି ଆ ସାଇ ଇୟବା । ତେତେ ତୁଡ଼ାତୁଡ଼ା ଅବୟ ଆୟୋଡ଼ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍ ତ ଆଅନନ୍ ଆତବାଡ଼ନ୍ ଇୟତେ ଏଗିଜେ; ତିଆଡ଼େଜି ପଡ଼ୁଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ପାଡ଼ାୟବା । ୩ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନିଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ ବର୍ବା, ‘କେନ୍‌ଆତେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟସାୟ ।’ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆଡ଼େଜି ଆସ୍ତାୟତାୟ ।”

୪ ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍‌ଆତେ ତେଡ଼ମେନ୍,

୫ “ସିଓନ ଗଡ଼ାନ୍ ଆଇସିୟାତଡ଼ ବର୍ବା,

ଗିଜା, ରାଜାନମ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ !

ଆନିନ୍ ଲଗଡ଼ ରୁଡ଼ିମର ଆରି ଆନିନ୍ ଅବୟ ଗୋଡ଼ୋୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଜ୍ଞମ୍,

ଗିଜା, ଆନିନ୍ ଗୋଡ଼ୋୟଲୋଡ଼ନ୍ ତଜ୍ଞମ୍‌ଲେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ।”

୬ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଏଡ଼େଲେ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଲୁମେଜି; ୭ ଆରି ଆୟୋଡ଼ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍ ତ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିନ୍‌ରିନ୍ ବେଲେଞ୍ଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ତେତେ ତଜ୍ଞମେନ୍ । ୮ ଜିସୁନ୍

✱ ୨୦:୨୫ ୨୦:୨୫ ଲୁକ ୨୨:୨୫,୨୬ ✱ ୨୦:୨୬ ୨୦:୨୬ ମାତ୍ରିକ ୨୩:୧୧; ମାର୍କ ୯:୩୫; ଲୁକ ୨୨:୨୬

ଆଜିରେନ୍ ଆ ତତ୍ତର ଗଡ଼ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ସିନ୍ଦ୍ରି ବେଲେଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ଅରାନୁବନ୍ ଆ ଡାଲ୍ଲାଜି ଅଡ଼ଲେ ପାଢ଼ଲାଇ କି ତତ୍ତରନ୍ ଇୟଲାଇୟ ବେଲେଜି । ୯୯ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଆରି ଆ ଡିକ୍ଲିଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ଦରାଜି ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଞ୍ଚେ ବାଞ୍ଚାବଲେ ବର୍ତ୍ତେ, “ଓସାନ୍ନା ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ! ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଆନା ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆନିନ୍ ସନେନ୍ସେନ୍ ତେଏତୋ ! ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଓସାନ୍ନା ।”

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଗ୍ରନ୍ଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ସମ୍ପରା ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ଦରାଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ଆରି “କେନ୍ଆନିନ୍ ଆନା ?” ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତେ ।

୧୧ ସିଲଡ଼େ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତେ, “କେନ୍ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍, ଗାଲିଲି ନାଜରିତନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍

(ମାର୍କ ୧୧:୧୫-୧୯; ଲୁକ ୧୯:୪୫-୪୮; ଜନ ୨:୧୩-୨୨)

୧୨ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲେ ତେଞ୍ଜେ ସିଲଡ଼ ଛିଞ୍ଚିନେନ୍ ତ ତମ୍ତମ୍ନେମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅମ୍ତୁଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ବାର୍ବାରଡ଼ାବମରଞ୍ଜି ଆ ମେଜ ଆରି କୁକୁର ତମ୍ତମ୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତରଞ୍ଜୁମ୍ ସବଡ଼ିଡ଼ାଜେନ୍ । ୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ‘ସରେବାସିଂଞେନ୍ ପାର୍ତନାସି’ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନେନ୍ ତେତେ ।’ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ରାଉମରଞ୍ଜି ଆ ଲୋଡ଼ର ଏଏମ୍ବେନ୍ !”

୧୪ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ କାଡ଼ମ୍ବରଞ୍ଜି ତ ଗାଡ଼େମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆରିୟଲାଇଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ମବନ୍ତେଞ୍ଜି । ୧୫ ଜିସୁନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଗିୟଲେ ଆରି ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ପସିଜଞ୍ଜି “ଓସାନ୍ନା ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍” ଗାମ୍ଲେ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆବର୍ତ୍ତେଆତେ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ବରାବେଞ୍ଜି । ୧୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ଗାମ୍ତଜି ଆମନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍ତଡ଼ତେ ପଡ଼ ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଓଓ ଞେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ତାୟ, ‘ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ପସିଜଞ୍ଜି ତ ଆ ରେସାସିଜଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ମନ୍ତଡ଼ତମ୍ ଏଞ୍ଜିଞ୍ଜିଆଡ଼଼େଞ୍ଜି’ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଞ୍ଜିୟ ପଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏପଡ଼େନେ ?”

୧୭ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ବେତନିଆନ୍ ଜିରେ ତେଞ୍ଜେ ତଗଲନ୍ ଇୟଲେ ତକୋନେ ।

ଜିସୁନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ସୟପଏନ୍

(ମାର୍କ ୧୧:୧୨-୧୪, ୨୦-୨୪)

୧୮ ଜିସୁନ୍ ଡୋଡାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆୟର୍ନାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଡୋଲେଜେନ୍ । ୧୯ ଆନିନ୍ ତତ୍ତରନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଅବୟ ଲୁଆନୁବନ୍ ଆଗିଜେନ୍ ତି ଲୁଆନୁବତମନ୍ ଇୟେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଜିରେ ଆ ଅଲାନ ତୁମ୍ ଇୟଲେ ଞାଡ଼େ, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃନେଞ୍ଜିଆଡ଼଼େ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ସୟପଲେ ବର୍ନେ, “ଆରି ଆଞ୍ଜିୟ ଆମନ୍ ଅଜତଡ଼ମ୍ ତଡ଼ !” ସିଲଡ଼େ ତି ଲୁଆନୁବନ୍ ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଅସରେନ୍ ।

୨୦ କେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଞ୍ଜାଲେ ଲୁଆନୁବନ୍ ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଅସରେନ୍ ?”

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଏରଡ଼ାଲଗଡ଼ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଡର୍ନାବା, ଏଞ୍ଜେଲଡ଼େନ୍ କେନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ଞେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲାଇୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଞ୍ଜେଲେ ଲୁମ୍ଲେ ଏରପ୍ରିତେ; ଆଡ଼ିୟଡ଼େନ୍ ତୁମ୍ ତଡ଼, କେନ୍ ବରୁନ୍ ନିୟ, ‘ଡୋଲନ୍ ସମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ ଗଲୋଅମ୍ତୋ,’ ଗାମ୍ଲେ ଏବର୍ନେ ତେନ୍, ତିଆତେ ଗଡ଼େଲଡ଼େ । ୨୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଡର୍ନେ ଇନି ଏପାର୍ତନାତନେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନବସୋଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ସେକ୍ସବରନ୍

(ମାର୍କ ୧୧:୨୭-୩୩; ଲୁକ ୨୦:୧-୮)

୨୩ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଯର୍ନେ ତେଞ୍ଜେ ଞନଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇୟ ତିୟେ, ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ଆ ପାପୁରମରଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି, “ଆମନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଞ୍ଚେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍ତେ ? ଆନା ଆମନ୍ଆଡ଼଼ କେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟଲମ୍ ?”

୨୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଞେନ୍ ଜାଲଡ଼ିୟବା, ଏଞ୍ଜେଲଡ଼େନ୍ ଞେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଞ୍ଚେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍ତାୟ, ତିଆତେ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼

☆ ୨୧:୨୧ ୨୧:୨୧ ମାତ୍ରିକ ୧୭:୨୦; ୧ କରନ୍ତ ୧୩:୨

ବର୍ତ୍ତବେନ । ୨୫ ଜନନ୍ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତକୁବତାନ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଆନା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍, ଅଡ଼େ ମନରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍ ?”

ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଗାମ୍ବୋ ? ‘ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼,’ ଗାମ୍ବୋ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାମ୍ଗାମ୍ଲଡ଼ତନ୍, ‘ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଆମଡ଼ନ୍ ଏଃଡ଼ୁର୍ନେ ?’ ୨୬ ବନ୍ତ ‘ମନରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗାମ୍ବୋ ତେନ୍,’ ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତୁଡ଼ ତକୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଗାମ୍ଲେ ମାନ୍ନେତଜି ।” ୨୭ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସ୍ବନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ ।”

ଜିସ୍ବନ୍ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଅଞା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଡ଼େ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍ତାୟ୍, ତିଆତେ ଞେନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃକର୍ବେନ୍ ।”

ବାଗୁ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନବ୍ଜଡ଼ବର୍

୨୮ “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏଇଃୟମ୍ତେ ? ଅବୟ୍ ମନରାନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ ବାଗୁ ତକୋଏଞ୍ଜି । ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ବରେ, ‘ଅଅନ୍, ଲଡ଼େ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍ କାକାଡ଼ାନା ।’ ୨୯ ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, ‘ଆଞା, ଞେନ୍ ଇୟ୍ତେ ।’ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ କାକାଡ଼ାବାନ୍ ଅଃନ୍ନିୟ୍ଲୋ । ୩୦ ଆରି ଆନିନ୍ ସନ୍ନା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଏଡ଼େଲେମା ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ବରେ । ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, ‘ଞେନ୍ ଅଃଲୁଡ଼ଜିୟ୍ ।’ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତିକ୍ଳି ଆବ୍ୟର୍ବୁଡ଼ିଲନ୍ କି କାକାଡ଼ାବାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୩୧ କେନ୍ ବାଗୁଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନା ଆପେୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଏନ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଜିସ୍ବନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ସନ୍ନା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ।”

ତିଆସନ୍ ଜିସ୍ବନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏଜିରେନ୍, ପାନ୍ତୁବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଜୋଣ୍ଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଡ଼ ଜିର୍ତ୍ଜି । ୩୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜାଡ଼ି ତଡ଼ରନ୍ ଅନବ୍ତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଏଃଡ଼ୁର୍ନେ; ପାନ୍ତୁବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଜୋଣ୍ଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି । କେନ୍ଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆବ୍ୟର୍ବୁଡ଼ିଲନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ଏଃଡ଼ୁର୍ନେ ।”

**ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭା ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି ଆନବ୍ଜଡ଼ବର୍
(ମାର୍କ ୧୨:୧-୧୨; ଲୁକ ୨୦:୯-୧୯)**

୩୩ “ଆରି ଅବୟ୍ ଅନବ୍ଜଡ଼ବରନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ବା । ଅବୟ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ତୁବ୍ଲେ ଏରେ ତରେନ୍, ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ଆ ଅନାଲ୍ ଆସନ୍ ତେଡ଼େ କୁଣ୍ଡନ୍ ଗାୟ୍ଲେ କୋଭାନ୍ ଆଜରଗେ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ମଞ୍ଜାନ୍ ତୁବେନ୍ କି ତି ଆ କୋଭା ଅର୍ମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ବାଗାନ୍ ତିୟ୍ଲୋଡ଼ ତିୟ୍ଲେ ବଡ଼େସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୩୪ ତିକ୍ଳି ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ଆ ରନୋଡ଼ରୋଡ଼ ବେଡ଼ାନ୍ ଆରଡ଼ୋଲାଞ୍ଜନ୍, ଆଜନ୍ ଆଞନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅର୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆ କମ୍ବାରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାଇଜି । ୩୫ ବନ୍ତ ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି କୋଭାମରନ୍ ଆ କମ୍ବାରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖମ୍ଲେ ତିଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଅବୟ୍ନେଆତଡ଼ ସମ୍ବେଞ୍ଜି, ଅବୟ୍ନେଆତଡ଼ ତିଡ଼ରେଞ୍ଜି କି ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି । ୩୬ ଆନିନ୍ ଆରି ବତର ଆମ୍ବୁଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ କମ୍ବାରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାଇଜି, ଆରି ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି ଏଡ଼େଲେମା କମ୍ବାରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଡ଼େଞ୍ଜି, ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି । ୩୭ ଆତନିକ୍ଳି କୋଭାମରନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଞେନ୍ଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ମାନ୍ନେତଜି,’ ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାଇଜି । ୩୮ ବନ୍ତ ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି କୋଭାମରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ତର୍ତ୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ‘କେନ୍ ତ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍, ଯବା, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏରକ୍ଷୁବା, ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ କୋଭାନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତେ ତେଡ଼େ ।’ ୩୯ ଆରି ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ଲେ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼େଞ୍ଜି କି ସମ୍ବେଞ୍ଜି ।”

୪୦ ଜିସ୍ବନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାମରନ୍ ଜିର୍ମାୟ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଆନିନ୍ ତି ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ଇୟ୍ତାୟ୍ ଏଞାଏଜି ?”

୪୧ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସ୍ବନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ତି ପେଲ୍ଲାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍ତାୟ୍ ରକ୍ଷୁଆଜେଜି, ଆରି ଅଞା ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ଆ ରନୋଡ଼ରୋଡ଼ ବେଡ଼ାନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ବାନ୍ତେଲେ କୋଭାମରନ୍ଆତଡ଼ ତିୟ୍ତଜି, ତି ଆ ମନରାଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ବାଗାନ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍ ତିୟ୍ତଜି ।”

୪୨ ଜିସ୍ବନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜିୟ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏପଡ଼େନେ ପଡ଼ ?”

“ଗୁସିଂମରଞ୍ଜି ଅଞା ଆରେଡ଼ ବାସ୍ତେଏଞ୍ଜି,
ତିଆତେ କୁନେନ୍ ଆ ମୁଡ଼ ଅରେଡ଼ ତେଏନ୍ ।

☆ ୨୧:୩୨ ୨୧:୩୨ ଲୁକ ୩:୧୨; ୭:୨୯,୩୦

କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ପ୍ରବୁନ୍ ଲୁମେନ୍,
ଆରି ତିଆତେ ଗିନିୟିଗିୟିଲୋଡ଼ଲେନ୍ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ।”

୪୩ “ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅମ୍ବେବେନ୍ ସିଲଡ଼ ତବ୍ଲେ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ଜଅ ଅଜତଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଆତେ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୪୪ ଆରି ଆନା କେନ୍ ଅରେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅକୁଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ତେୟ୍ତେୟ୍ତେନେ, ଆରି ଆନା ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ କେନ୍ ଅରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋତେ, ଆନିନ୍ ରଡ଼ିରଡ଼ି ତେତେ* ।”

୪୫ ଜିସୁନ୍ ଆବର୍ତ୍ତନ୍ ଆନବଜଡ଼ବରଜି ଅମ୍ବଡ଼ଡ଼ାଲେ, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡ଼ଲେ ବର୍ତ୍ତନେ ଗାମଲେ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୪୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ବଞ୍ଜମନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡ଼େଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଗାମଲେ ମାନ୍ନେଏଞ୍ଜି ।

୨୨

ବିବା ବୁଜିନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର (ଲୁକ ୧୪:୧୫-୨୪)

୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବତର ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବାଞ୍ଚେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୨ “ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ ରାଜାନ୍ ଆ ଡାକ୍ତାଅନନ୍ ଆସନ୍ ବିବା ବୁଜିନ୍ ତୁବେନ୍ । ୩ ଆରି ତି ଆ ବୁଜିଜୋମ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆବର୍ବରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଅନୋଡ଼େବାନ୍ ଆନିନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆପ୍ପାୟେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ବୁଜିଜୋମନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲୁତୟ୍ଲଜି । ୪ ରାଜାନ୍ ଆରି ବତର ଆନା କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆପ୍ପାୟ୍ତାଲେ ଆବର୍ବରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ଇୟ୍ ବର୍ବାଜି ଗାମେନ୍, ‘ଅମ୍ବଡ଼ବା, ଡାକ୍ତାଅନିଞ୍ଜି ଆ ବିବା ବୁଜି ଜାତାଆଜେନ୍, ତାଡ଼ଲିୟ୍ଖେନ୍ ତ ଜେଲ୍ଜେଲ୍ରାତମନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁ ରକୁଲାଇ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଜାତାଆଜେନ୍ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୁଜିଜୋମନ୍ ଇୟାୟ୍ବା ।’ ୫ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ବୁଜିଜୋମନ୍ ଅବସନ୍ନାତାଲେ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ କୋଭାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ବେପାରବାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ୬ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ରାଜାନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖମ୍ବଲେ ତିତେଞ୍ଜି କି ରକୁଏଞ୍ଜି । ୭ ଆରି ରାଜାନ୍ ବରାବେନ୍ କି ଆ ସିପ୍ପାୟିଆତଡ଼ ଆପ୍ପାୟେଞ୍ଜି, ସିପ୍ପାୟିଞ୍ଜି ଜିରେ ତି ସମ୍ବମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍ଲେ ରକୁଆଜେଜି ଆରି ଆ ଗଡ଼ାଞ୍ଜି ଇୟ୍ଲେ ସୟେଜି । ୮ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ରାଜାନ୍ କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘ବିବା ବୁଜିନ୍ ଜାତାଆଜେନ୍, ବନ୍ତ ଆବର୍ବରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିଞ୍ଜିନ୍ତି ତଡ଼ ।’ ୯ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ବା ଆରି ତିଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇୟ୍ତେ ଏରବାଡ଼େଜି ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବୁଜିଜୋମନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍ ବର୍ବାଜି । ୧୦ ସିଲଡ଼େ କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜି ସାଇ ସାଇ ବୁଲ୍ଲେଲେ ମନଡ଼େତୋ ମନଡ଼ତଡ଼ ତିଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇୟ୍ଲେ ରବାଡ଼େଜି ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ଇୟ୍ଲେ ଓରୋଡ଼େଜି, ଆରି ବିବାସିଡ଼ନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବରିଜେଞ୍ଜି ।”

୧୧ “ରାଜାନ୍ କନ୍ତୁଆମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟିଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍ଲାଇ, ଆରି ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ବିବା ଅଜିନ୍ ଏରରେନ୍ ବୁଜିଜୋମନ୍ ଇୟ୍ଲାଇ, ରାଜାନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଗିୟିଲେ ବରେନ୍, ୧୨ ‘ଏ ଗଡ଼ି, ବିବା ଅଜିନ୍ ଏରରେନ୍ ଆମନ୍ ତେନ୍ନେ ଏଜ୍ଞାଲେ ଗନ୍ଲାଇ?’ ବନ୍ତ ତି ଆ ମନ୍ରା ଅଃଲୁଲଡ଼ଲେନେ । ୧୩ ସିଲଡ଼େ ରାଜାନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସିନ୍ ଆଜଡ଼ନ୍ ଜିଲେ, ଡାଣ୍ଡୁନ୍ ଆଲୋଡ଼ଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ସେଡ଼ବା । ତେତେ ଆନିନ୍ ଯେୟେଡ଼ାନ୍ ତ ରମ୍ବରମ୍ବଜିନ୍ ତେଏତୋ ।’”

୧୪ “ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ମନ୍ରା ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଲୋ, ବନ୍ତ ଅସୋୟ୍ ମନ୍ରା ସନେତାନ୍ ତେତେ ।”

କାଇସରନ୍ଆତଡ଼ ପାନୁନ୍ ତନିୟନ୍ (ମାର୍କ ୧୨:୧୩-୧୭; ଲୁକ ୨୦:୨୦-୨୬)

୧୫ ତିଆଡ଼ିତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି କି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସେକୁବରନ୍ ଅସ୍ବଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ସରିଡ଼ସିଡ଼ବରନ୍ ଖମ୍ବଞ୍ଜମନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଇୟ୍ଲେ ସାଜେଜି । ୧୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ସନଶ୍ରେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଏରୋଦନ୍ ଆ ମରାୟନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ବେ ଆପ୍ପାୟ୍ଲାଇ । ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇୟ୍ଲାଇ ବରେଜି, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟ୍ମର୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଆରି ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ତେ, ଆମନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃକତଡ଼ମ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଡ଼ୁଲ୍ମତେ । ୧୭ ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଇନି ଗାମ୍ତେ ? ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, କାଇସରନ୍ଆତଡ଼ ପାନୁନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଅଡ଼େତେ ପଡ଼, ଅଡ଼େ ଇଜ୍ଞା ?”

* ୨୧:୪୪ ୨୧:୪୪ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼   ✱ ୨୨:୧୩ ୨୨:୧୩ ମାତ୍ରିକ ୮:୧୨; ୨୫:୩୦; ଲୁକ ୧୩:୨୮

୧୮ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ଆ ପେଲ୍ଲାଇଁ ଜନାତାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଏ ଇସ୍ତାଫାତ୍ ଜି, ଇନିବା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏମାଲ୍ତର୍ ଯ ?
୧୯ ପାନୁତାବନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅବ୍ତୁଜର୍ ଯବା ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ପାଡ଼ଲାଜି । ୨୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ
ଗୁଣ୍ଡାତାବଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ଆ ମୁକ୍କା ଆରି ଆନା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ତକୋ ?”

୨୧ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “କାଇସରନ୍ ଆ ମୁକ୍କା ତକୋ ।”

ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଅକ୍ଷାତେ କାଇସରନ୍ଆତେ ତିଆତେ କାଇସରନ୍ ତିୟବା,
ଆରି ଅକ୍ଷାତେ ଇସ୍ତରନ୍ଆତେ ତିଆତେ ଇସ୍ତରନ୍ ତିୟବା ।”

୨୨ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଆରମ୍ଭତଡ଼େଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ରେଡ଼ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ୟନର୍ମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସେକ୍ସବରନ୍

(ମାର୍କ ୧୨:୧୮-୨୭; ଲୁକ ୨୦:୨୭-୪୦)

୨୩ ✨ୟନର୍ମେଡ଼ନ୍ ଇଜ୍ଜା ଆଗ୍ରାମ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ସାଦୁକିଜି ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ଭାଜି କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ
ବରେଜି, ୨୪ “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ମୋସାନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ବିବାତାଲନ୍ ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏନ୍ ତେନ୍,
ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆ ଓକାନ୍ ତି ଜୁଆରବଜନ୍ ବୟନ୍ ବିବାତାଲନ୍ ଆରବୁମରନ୍ ଆସନ୍ ପସିଜନ୍ କୋତେତୋ । ୨୫ ଗିଜା,
ତେନ୍ନେ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ତକୋଏଞ୍ଜି; ଆପର୍ତ୍ତମୁର୍ ବିବାତାଲନ୍ ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏନ୍,
ତିଆସନ୍ ଆ ଓକାନ୍ ତି ଜୁଆରବଜନ୍ ବୟନ୍ ବିବାଲନ୍ । ୨୬ ଏଡେଲେମା ଅନବବାଗୁ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼, ଅନବୟାଗି ବନୋଞ୍ଜାଡ଼
ଆରି ଆତନିକ୍ସି ଆ ସନ୍ନା ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ନିୟ ତି ଜୁଆରବଜନ୍ ବୟନ୍ ବିବାତାଲନ୍ ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏନ୍ । ୨୭ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି
ଆ ତିକ୍ସି ଆଇମରନ୍ ନିୟ ରବୁଏନ୍ । ୨୮ ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ତ ତି ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ବିବାଲଞ୍ଜି, ଯନର୍ମେଡ଼
ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନା ଆ ତୁକ୍ସି ତେତେ ?”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତରମ୍ନ ସାସ୍ତନ୍ ତ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ବେନନ୍ ଆସନ୍
ଆଡ଼ଆୟତବେନ୍ । ୩୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ବୟନେଜି କି
ଅଃସୁଅନେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋତଞ୍ଜି । ୩୧ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ ଯନର୍ମେଡ଼ ଆ ବର୍ନେ
ଇସ୍ତରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ଗାମଲବେନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏପଡ଼େନେ ପଡ଼ ? ୩୨ ଇସ୍ତରନ୍ ଗାମେନ୍,
‘ଖେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ଇସ୍ତର, ଇସାକନ୍ ଆ ଇସ୍ତର, ଆରି ଜାକୁବନ୍ ଆ ଇସ୍ତର ।’ ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ତର ତଡ଼,
ଆମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ତର ।”

୩୩ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ।

ସୋଡ଼ା ବନାଞ୍ଜନ୍

(ମାର୍କ ୧୨:୨୮-୩୪; ଲୁକ ୧୦:୨୫-୨୮)

୩୪ ଜିସୁନ୍ ସାଦୁକିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍ରିଡ଼ରିଡ଼େଞ୍ଜି ଗାମଲେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆରମ୍ଭତଡ଼େଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ରୁକ୍ସତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼
ଇୟଲାଜି, ୩୫ ଆରି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ବନାୟବରନ୍ ଆପଡ଼େନେମରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ମାଲ୍ଲେ
ବରେନ୍, ୩୬ “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଅକ୍ଷା ବନାୟ ସୋଡ଼ା ?”

୩୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆମ୍ବେନ୍ ସମ୍ପରା ଉଗର୍ବେନ୍, ସମ୍ପରା ପରାନ୍ନାବେନ୍ ତ ସମ୍ପରା ମନ୍ନବେନ୍
ତିୟଲେ ପ୍ରୁ ଇସ୍ତରବେନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମବା ।’ ୩୮ କେନ୍ଆତେ ମା ସୋଡ଼ା ଆରି ପର୍ତ୍ତମୁ ବନାଞ୍ଜନ୍ । ୩୯ ଅନବବାଗୁ
ବନାଞ୍ଜନ୍ କେନ୍ଆତେ, ‘ଆମ୍ବେନ୍ ତୟଲିସିମ୍ବରବେନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୁଡ଼ୟମବା ।’ ୪୦ ✨କେନ୍ ବାଗୁ
ବନାୟଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ବନାୟବରନ୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ ସିନ୍ସନୟତେ ।”

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଆସନ୍ ସେକ୍ସବରନ୍

(ମାର୍କ ୧୨:୨୫-୩୨; ଲୁକ ୨୦:୪୧-୪୪)

୪୧ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଇୟଲାୟ ରୁକ୍ସନେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୪୨ “କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି
ଏବ୍ଡିସୟତେ ? ଆନିନ୍ ଆନା ଆ କେଜ୍ଜା ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ।”

୪୩ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଏକ୍ଷାଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆତଡ଼ ‘ପ୍ରୁ’ ଗାମ୍ତେ ? ଦାଉଦନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବୟନ୍
ବର୍ତ୍ତନେ,

୪୪ ‘ପ୍ରୁ’ ପ୍ରୁଖେନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍,

ଖେନ୍ ଅକ୍ଷା ଜାୟ ବନେରାନ୍ମଜିଆତଡ଼ ତାଲ୍ଲଜଡ଼ନମ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକ୍ସୋଆଜି,

☆ ୨୨:୨୩ ୨୨:୨୩ ଅନାପ୍ତାୟ ୨୩:୮ ☆ ୨୨:୪୦ ୨୨:୪୦ ଲୁକ ୧୦:୨୫-୨୮

ତି ଜାୟ ଆମନ୍ ଅର୍ଜତୋମଗଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ଲେ ତକୋନା ।^{୪୫}
 ୪୫ ଦାଉଦନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆତଡ଼ ‘ପ୍ରବୁ’ ଗାମ୍ତେ, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଏଜାଲେ ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ଅଲ୍ତେଏ ?”
 ୪୬ ସିଲ୍ତେ ଆନ୍ନିଡ଼ ବପଦ ଓୟ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ଅଃଜ୍ଜାଲ୍ଡ଼ଲ୍ଜି, ଆରି ତି ଆ ତିନ୍ନା ସିଲ୍ତେ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ସନେକୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃନୋମଡ଼ଲ୍ଜି ।

୨୩

ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲ୍ତେ ଆକୟ୍ଲନ୍ ତକୋନେନ୍

(ମାର୍କ ୧୨:୩୮-୩୯; ଲୁକ ୧୧:୪୩, ୪୬; ୨୦:୪୫-୪୬)

୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିସୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୨ “ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ତରଞ୍ଜୁମେନ୍ ଆ କୁସିଲ୍ଲୋଡ଼ ଆତଞ୍ଜୁମ୍ଲି । ୩ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନିଜି ଆ ବନେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଲୁମ୍ବା ଆରି ଖଣ୍ଡମନାବା, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆରଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଲୁମ୍ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ତଜି, ବନ୍ତ ଅଜାତେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ତଜି ତିଅନ୍ତମ୍ ଅଃଖଣ୍ଡମ୍ନେଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ଲଗିନ୍ତମନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର୍ ଜିଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତାରଡ଼ଲୋଡ଼ ଅକୋୟ୍ତଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଆ ଅଣ୍ଡେରସିଞ୍ଜି ବାତେ ନିୟ୍ ଅଃଡେକ୍ଟେଏଜି । ୫ *ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବତୁୟ୍ତମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ତଜି, ସାସ୍ତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବନେ ଆଇତିଡ଼ନ୍ ଆ ତଡ଼ରା ଅବସୋଡ଼ାରାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଜିବବତଞ୍ଜି ଆରି ଆକାବଡ଼ିସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଜିସିତଞ୍ଜି, ସିଲ୍ତଲ୍ଲନ୍ ଆ ସିନ୍ରିଞ୍ଜି ଆ ତାଡ଼େର ଅବତେଜାତଜି । ୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବୁଜିରେଡ଼ନ୍ ମନ୍ତ ତରଞ୍ଜୁମନ୍ ତ ରନ୍ନୁସିଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ତରଞ୍ଜୁମନ୍* ଲତୟ୍ତଜି । ୭ ସରେୟ୍ତାରେଡ଼ନ୍ ଅବଲୋମ୍ଲୋମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲ୍ତେ ‘ଖନଡ଼ତିୟ୍ତମର୍’ ଗାମ୍ଲେ ଅନବଓଡ଼େନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଲତୟ୍ତଜି । ୮ ବନ୍ତ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ‘ଖନଡ଼ତିୟ୍ତମର୍’ ଗାମ୍ଲେ ଓଡ଼େଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ବେନ୍ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ତେତବେନ୍, ଆବୟ୍ନେନ୍ ତୁମ୍ ଖନଡ଼ତିୟ୍ତମର୍ ବେନ୍ ତକୋ । ୯ ଆରି ପୁତଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆତଡ଼ ‘ଆପେୟ୍’ ଗାମ୍ଲେ ଏଓଡ଼େଡ଼, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆବୟ୍ନେନ୍ ତୁମ୍ ଆପେୟ୍ ବେନ୍, ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ । ୧୦ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ଆତଡ଼ ‘ଆମ୍ବୁଡ଼ମର୍’ ଗାମ୍ଲେ ଓଡ଼େଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତୁମ୍ ଆବୟ୍ନେନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ମର୍ ବେନ୍ । ୧୧ *ବନ୍ତ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନା ସୋଡ଼ାମର୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାକ୍ଟେବେନ୍ତୋ । ୧୨ *ଆରି ଅଜା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ତମ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଅନବସନ୍ନାନ୍ ତେତେ, ବନ୍ତ ଅଜା ମନ୍ରା ଅବସନ୍ନାତମ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଅନବସୋଡ଼ାନ୍ ତେତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଇସ୍ତାଭାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତୋସାଏଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୧୨:୪୦; ଲୁକ ୧୧:୩୯-୪୨, ୪୪, ୫୨; ୨୦:୪୭)

୧୩ “ୟୋଡ଼, ଇସ୍ତାଭାମର୍ ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ସନଡ଼ ଏଇଡ଼ତେ ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ତେତେ ଏଃଗନେ କି ଆନାଜି ତେତେ ଗଜନନ୍ ସାୟ୍ତଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଃନ୍ନବଗଜନେଜି ।”

୧୪ “ୟୋଡ଼, ଇସ୍ତାଭାମର୍ ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବତୁୟ୍ତମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଏପାର୍ତନାତନେ, ଆରି ଜୁଆରବଜଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବୁର୍ତ୍ତଜି, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।”†

୧୫ “ୟୋଡ଼, ଇସ୍ତାଭାମର୍ ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମରାୟ୍ନେଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅନବମାୟ୍ମାୟ୍ନ୍ ଆସନ୍ ସମେୟ୍ଣାନ୍ ପଡ଼ଲେ ତେସା ଗୋସା ବୁଲ୍ଲେଲେ ଏପାଡ଼ତେ । ବନ୍ତ ଏଡେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅବୟ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲ୍ତେ ବାଗୁ ଗୁନା ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ନରକନ୍ ଏବ୍ଜିଜି ରତେ ।”

୧୬ “ଏ ଆକାଡ଼ ତୁଡ଼ର୍ ଅନବତୁୟ୍ତମର୍ଜି, ପନବରଡ଼ବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ଏତିୟ୍ତେ, ‘ଆନା ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଆଲ୍ଲେଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼; ବନ୍ତ ଆନା ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୁନା ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଜଗଃମଗଃ ଲୁମ୍ତେତୋ ।’ ୧୭ ଏ ଉଲ୍ଲ କାଡ଼ୁରଜି, ସୁନାନ୍ ସୋଡ଼ା ଅଡ଼େ ସୁନାନ୍ ଆରବମଡ଼ିରତେନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ସୋଡ଼ା, କେନ୍ ବାଗୁଲୋଡ଼ନ୍ ଅଜାତେ ସୋଡ଼ା ? ୧୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଏନ୍ନେଲେ ନିୟ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଏତିୟ୍ତେ, ‘ଆନା ତରୋମ୍ବୋଡ଼ ତନମ୍ଲିଲ୍ଲନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଆଲ୍ଲେଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଆନା ତରୋମ୍ବୋଡ଼ ତନମ୍ଲିଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍

☆ ୨୩:୫ ୨୩:୫ ମାତ୍ରିକ ୬:୧ * ୨୩:୬ ୨୩:୬ ଅବସୋଡ଼ାମେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟ୍ତଜି ☆ ୨୩:୧୧ ୨୩:୧୧ ମାତ୍ରିକ ୨୦:୨୬, ୨୭; ମାର୍କ ୯:୩୫; ୧୦:୪୩, ୪୪; ଲୁକ ୨୨:୨୬ ☆ ୨୩:୧୨ ୨୩:୧୨ ଲୁକ ୧୪:୧୧; ୧୮:୧୪ † ୨୩:୧୪ ୨୩:୧୪ କେନ୍ ଆତେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼ ତଡ଼

ଆନମତ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଜଗଃମଗଃ ଲୁମେତୋ ।^{୧୯} ଏ କାଡ଼ମ୍ବୁରଜି, ଅଙ୍ଗାତେ ସୋଡ଼ା, ଅନମତ୍ନ ସୋଡ଼ା ଅଡ଼େ ଅନମତ୍ନ ଆରବମବଡ଼ିରତେନ୍ ଆ ତନମିଲ୍ ସୋଡ଼ା ?^{୨୦} ତିଆସନ୍ ଆନା ତରୋମ୍ଲୋଡ଼ ତନମିଲ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ଆନିନ୍ ତରୋମ୍ଲୋଡ଼ ତନମିଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତେନ୍ ଆନମତ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍,^{୨୧} ଆରି ଆନା ସରେବାସିତ୍ନ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ଆନିନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆପ୍ରଡ଼ତନାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍ ।^{୨୨} *ଆରି ଆନା ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କୁସ୍ ଆରି ତେତ୍ରେ ଆତ୍ରକ୍ମୁତେନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍ ।”

^{୨୩} “ଏ ଇସ୍ବରାମର ସାସ୍ତ୍ରିଜି ତ ପାରୁସିଜି ପନବରଡ଼ବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ପୋଦିନାନ୍, ପାନମତ୍ରିନ୍ ତ ଜିରାନ୍ ଆ ଦସମାଂସ ଏଡ଼ିୟତେ, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ି ପନ୍ସୁଆତିନ୍, ସନାୟୁମନ୍, ତର୍ନେନ୍ କେନ୍ଆତେଜି ବନାୟୁବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ବନାୟୁଜି ଅମଙ୍ଗଡ଼ାୟୁ ଏଏମ୍ବେତନ୍ । ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନାୟୁବରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବନାୟୁଜି ରୟୁ ଆମ୍ବୁଟୁ ଞ୍ଜୁମ୍ନାବା ।^{୨୪} ଏ ଆକାଡ଼ ତୁଡ଼ର୍ ଅନବଡ଼ୟୁମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅରୟୁନ୍ ଏସାଡ଼ାରତେ, ବନ୍ତ ଓବନ୍ ଏମତେ ।”

^{୨୫} “ଏ ଇସ୍ବରାମର ସାସ୍ତ୍ରିଜି ତ ପାରୁସିଜି, ପନବରଡ଼ବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିନାନ୍ ତ ସଡ଼ଆନ୍ ଆ କିଣ୍ଡୋଡ଼ ତୁମ୍ ଏରିୟତାତେ, ବନ୍ତ ଅମ୍ବନ୍ ରାଉନ୍ ତ ଇସାଲଡ଼ନ୍ ଆବରିୟୁ ।^{୨୬} ଏ କାଡ଼ ପାରୁସିଜି, ଆମ୍ବୁଟୁ ଗିଲ୍ଲନ୍ ଆ ଅମ୍ବଗଡ଼ ରୟୁ ଗିୟତାବା, ଏତେଲତେନ୍ ଆ କିଣ୍ଡୋଡ଼ନ୍ ନିୟ ମନଡ଼ତେ ।”

^{୨୭} * “ଏ ଇସ୍ବରାମର ସାସ୍ତ୍ରିଜି ତ ପାରୁସିଜି ପନବରଡ଼ବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜେଏତମନ୍ ଆ ମସାନ୍ନି ଅନ୍ତମ୍ । ତିଆତେ ତୁଆରାନ୍ ମନଡ଼ ଗିୟତାତେ, ବନ୍ତ ଅମ୍ବନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ ତ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆବରିୟୁ ।^{୨୮} ତିଅନ୍ତମ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ତୁଆରାନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଗିନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ମନଡ଼ମରଽ ଗିୟତାତବେନ୍, ବନ୍ତ ଅମ୍ବବେନ୍ ଇସ୍ବରାନ୍ ତ ଇର୍ସେନ୍ ଆବରିୟୁ ।”

ସାସ୍ତ୍ରିଜି ତ ପାରୁସିଜି ପନବରଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜୁଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେ
(ଲୁକ ୧୧:୪୭-୫୧)

^{୨୯} “ଏ ଇସ୍ବରାମର ସାସ୍ତ୍ରିଜି ତ ପାରୁସିଜି ପନବରଡ଼ବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ମସାନ୍ନି ଏତୁବତେ, ଆରି ତରମ୍ମମରଞ୍ଜି ଆ ସନ୍ନି ଏବସ୍ବଜ୍ଜତେ ।^{୩୦} ଆରି ଏବର୍ତ୍ତନେ, ‘ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ବନେଡ଼ା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତକୋଲଲେନ୍ ନଡ଼, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଃନ୍ନେମ୍ନେନାୟୁ ବନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ବମବବେଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେନ୍ ତେତେ ଏଃମ୍ନାୟୁନାୟୁ ବନ୍ ।’^{୩୧} ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିତମ୍ ଏବର୍ତ୍ତନେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ବମବବେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ କେଜ୍ଜାଜି ।^{୩୨} ଆରି ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଆରବଡ଼ୁଡ଼ାରେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବୁଡ଼ବା ।^{୩୩} *ଏ ଜାଆଡ଼ଜି, ଜାଆଡ଼ନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାଜି ! ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନରକନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏଙ୍ଗାଡ଼ାଲେ ଅଡ଼ରୁବେନ୍ ?^{୩୪} ତିଆସନ୍ ଅମ୍ବଡ଼ବା, ଞ୍ଜେନ୍ ଅମ୍ବଡ଼ବାବେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି, ଆଜନନାମରଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରିଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ବାୟୁତାଜି; ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେଆତଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରକ୍ବୁତଜି, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେଆତଡ଼ ଆଅକ୍ବୁତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଏଅମତାୟୁତଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେଆତଡ଼ ରନ୍ନୁକ୍ବସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସାମକାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏଡ଼ିଡ଼ତଜି କି ବ ଗଡ଼ା ସିଲଡ଼ ଅମ୍ବୁଡ଼ୁଡ଼ାଲେ ଆରି ବ ଗଡ଼ା ଏଗଡ଼ଡ଼ିଡ଼ତଜି ।^{୩୫} ତରମ୍ମମର ଏବଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଲନ୍ ସରେବାସିତ୍ନ ତ ତନମିଲ୍ ଆ ମଡ଼ିଲୋଡ଼ ବେରିକିଅନ୍ ଆ ଡ଼ାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିକରିୟୁନ୍ଆତଡ଼ ଏସ୍ବମବେନ୍ ଜାୟୁ, ଆରି କେନ୍ ପୁତ ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ତରମ୍ମମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନମ୍ବବନ୍ ତେଏନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।^{୩୬} ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ନମି ଆ ଜୁଗ ଆ ମନ୍ରାଜି ପନବରଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆସନ୍ ଯେୟେଡ଼ାଲନ୍
(ଲୁକ ୧୩:୩୪-୩୫)

^{୩୭} “ଏ ଜିରୁସାଲମ, ଏ ଜିରୁସାଲମ, ଆମନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସମ୍ବବେନ୍, ଆରି ଅମଡ଼ନମ୍ ଆନାସ୍ବାୟୁଜିଆତଡ଼ ଆମନ୍ ତିଡ଼ରେନ୍, ଆୟୋଡ଼ିମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆ କାସ୍ବାନ୍ ଆ ଜାୟୁତା ଆଅନ୍ସିଆବଞ୍ଜି ଅବ୍ରୁକ୍ବୁତେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ତିଅଙ୍ଗା ବେଡ଼ା ଞ୍ଜେନ୍ ପସିୟନମ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବ୍ରୁକ୍ବୁନ୍ ଆସନ୍ ସାୟୁଲାୟୁ, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଅସାଏନ୍ ।^{୩୮} ଗିୟବା ଅସିଂବେନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅନମ୍ରେଡ଼ନ୍ ତେଲୋ, ଆରି ତିଆତେ ସିସିଂତେ ।^{୩୯} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ‘ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଆନା ଜିର୍ତ୍ତାୟୁ, ଆନିନ୍ ସନେନ୍ସେନ୍ ତେଏତୋ’ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏବର୍ନେନ୍ ଜାୟୁ ଲଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଞ୍ଜେନ୍ ଆରି ଏଃଗିଜିୟୁ ।”

* ୨୩:୨୨ ୨୩:୨୨ ମାତ୍ରିକ ୫:୩୪   * ୨୩:୨୭ ୨୩:୨୭ ଅନାସ୍ବାୟୁ ୨୩:୩   † ୨୩:୨୭ ୨୩:୨୭ ଆସଅନ୍ ଆ ମରା   § ୨୩:୨୮ ୨୩:୨୮ ବନାୟୁବରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍   * ୨୩:୩୩ ୨୩:୩୩ ମାତ୍ରିକ ୩:୭; ୧୨:୩୪; ଲୁକ ୩:୭

୨୪

ସରେବାସିତ୍ତନ୍ ଆସ୍ତେଏଃତେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେ

(ମାର୍କ ୧୩:୧-୨; ଲୁକ ୨୧:୫-୬)

୧ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିତ୍ତନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଝଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରେବାସିତ୍ତନ୍ ଆ ମେଡ଼ସିଂଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଅନବତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମତ୍ତନ୍ ଇୟଲାଇ । ୨ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଗିୟତେ । ଆଜାଡିତମ୍ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ତେନ୍ନେ ଅବୟ୍ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଅଃଡ଼କୋଏ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟାୟତନେ ।”

ଡନଶ୍ଯାୟନ୍

(ମାର୍କ ୧୩:୩-୧୩; ଲୁକ ୨୧:୭-୧୯)

୩ ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଜିତରୁରନ୍ ଆଡ଼କ୍ଷମନ୍ ଆଡିଡ଼ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତନ୍ ଜିରେ ଅଜନା ଇୟଲାଇୟ୍ ବରେଜି । “କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜା ଗତେଲଡେ, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେନ୍ । ଇନିଜି ତେଏନ୍ ତେନ୍ ବାରଜନିରନ୍ମ ତୁୟାଲାଇୟ୍ ଆରି କେନ୍ ଆ ଜୁଗ ଅଞ୍ଜିଡ଼ୟ୍ତେ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଜନାଆୟ୍ ।”

୪ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଏଜାଲଡେନ୍ ଆନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ କଣ୍ଡାୟଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ଗିୟଡ଼ମନାବା । ୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜବ୍ର ମନ୍ରାଜି, ଅଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଇୟଲେ, ‘ଞ୍ଜେନ୍ କ୍ରିସୁନ୍’ ଗାମ୍ଲେ ଜବ୍ର ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ଇୟତାୟ୍ କଣ୍ଡାୟେଜି । ୬ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଲଡିଡ଼ବରନ୍ ଏଅମଡ଼ଡ଼େ ଆରି ଅଲଡିଡ଼ନ୍ ଆ କବର ଏଅମଡ଼ଡ଼େ; ବଡ଼ଡ଼ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆଡେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତେ ମା ବନ୍ତ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜୁଗନ୍ ଅଃଡ଼ଞ୍ଜିତେ । ୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେସାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତେସାନ୍, ଆରି ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ତୋତନେ । ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେରେଡ଼ କାନ୍ତାରାନ୍, ତକରଲନ୍ ତେତେ । ୮ ବନ୍ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ କୋକ୍ଳୋଡନନ୍ ଆଡ଼େୟ୍ତେନ୍ ଆ ବଞ୍ଜା ଅନ୍ତମ୍ ।”

୯* “ତିଆଡିଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଡନଶ୍ଯାୟନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସ୍ଯାୟତବେଞ୍ଜି ଆରି ରକ୍ଷୁତବେଞ୍ଜି । ଅଞ୍ଜୁମଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅଡ଼କୋ ଏଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତବେଞ୍ଜି । ୧୦ ତିଆଡିଡ଼ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତନେନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ଡ଼ଜି, ତର୍ଡମ୍ ଅଲ୍ଲବାୟସିତଜି, ତର୍ଡମ୍ ଅଲ୍ଲନେଡ଼ରୁମଡ଼ତଜି । ୧୧ ଆରି ଜବ୍ରତମ୍ କଣ୍ଡାୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତୁଝତନାଜି କି ଜବ୍ର ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ କଣ୍ଡାୟତଜି । ୧୨ ଇସେନ୍ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଢ଼ତେ, ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତନ୍ନୁଝୟମ୍ ଜଏଡ଼ାୟତେ । ୧୩* ବନ୍ତ ଆନା ଆଡନିକ୍ଳି ଜାୟ୍ ଏରକିକ୍ଳିଡନେନ୍ ତକୋତନ୍ ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଷାଢ଼ତେ । ୧୪ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସମ୍ବରା ପୁର୍ତ୍ତ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନସ୍ପୁଡ଼ନ୍ ତେତେ, ତି ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜୁଗନ୍ ଅଞ୍ଜିଡ଼େ ।”

ବରନ୍ତଡ଼ନ୍

(ମାର୍କ ୧୩:୧୪-୨୩; ଲୁକ ୨୧:୨୦-୨୪)

୧୫ “ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର ଡାନିଏଲନ୍ ଆବର୍ନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଜା ଆଡିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡିର୍ ତରକୋନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆରବସେଏଡ଼ତେନ୍ ଅରେଡ଼ରୁମଡ଼ତାନ୍ ଆ କୋଡ଼ତାୟ୍ ଆଡନଡ଼ନ୍ ଏଗିୟତେ, କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ପଡ଼େନେମରନ୍ ଗନ୍ଲୁଡେତୋ । ୧୬ ତିଆଡିଡ଼ ଆନାଜି ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତଜି ଆନିଞ୍ଜି ବରୁରେଡ଼ନ୍ ଜିରେତଜି । ୧୭* ଆନା ତୋଣ୍ଡୋ ବିଲେଡ଼ନ୍ ତକୋତେ ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନିଡ଼ତେନ୍ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ୁଡ଼ନାୟ୍ ତଡ଼ । ୧୮ ଆରି ଆନା କୋଭାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତେ ଆନିନ୍ ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ଆପନାଡ଼ ଆସନ୍ ଯଡ଼ତଡ଼ନାୟ୍ ତଡ଼ । ୧୯ ତିଆଡିଡ଼ ଆନାଜି ଆଡିଲକୋଡ଼ଜି ଆରି ଆରେସାଅନଜି ଆନିଞ୍ଜି ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେଜି । ୨୦ ଏଜାଲଡେନ୍ ଜନିରଜିରବେନ୍ ରଡ଼ା ଇଡ଼ନ୍ କି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ତେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ଡନାବା । ୨୧* ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆଡିଡ଼ ଏଭେଲେ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ ତ, ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ନମିନ୍ନାନ୍ ତି ଅନ୍ତମ୍ ଆଜିୟ୍ ଏଭେଲେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଏ । ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ନିୟ୍ ଆଜିୟ୍ ଏଭେଗୋ ଅଃଡ଼େଏ । ୨୨ ଆରି ତି ତଣ୍ଡନ୍ ଆରେଡ଼ାତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇସ୍ବରନ୍ ଅବସୋଜେନ୍, ତିଆଡେ ଆନିନ୍ ଅଃଡ଼ବସୋୟଲୋ ନଡ଼ ପୁର୍ତ୍ତ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିଡ଼ ଆ ମନ୍ରା ଅନୁରନ୍ ଅଃଡ଼ାଡ଼େଜି ବନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆନାଜିଆଡ଼ ସେତାଏନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆନିନ୍ ଅବସୋଜେନ୍ ।”

୨୩ “ତିଆଡିଡ଼ ଆନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ‘ଗିୟବା, କ୍ରିସୁନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋ’ କି ‘ତେଭେ ତକୋ,’ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ତିଆଡେ ଏଡ଼ଡ଼ତଡ଼ନେ । ୨୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କଣ୍ଡାୟ୍ କ୍ରିସ୍ଯାନ୍ତୁଞ୍ଜି ତ କଣ୍ଡାୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତୁଝତନାଜି;

☆ ୨୪:୯ ୨୪:୯ ମାତ୍ରିକ ୧୦:୨୨ ☆ ୨୪:୧୩ ୨୪:୧୩ ମାତ୍ରିକ ୧୦:୨୨ ☆ ୨୪:୧୭ ୨୪:୧୭ ଲୁକ ୧୭:୩୧ ☆ ୨୪:୨୧ ୨୪:୨୧ ଅନବଜନାବର୍ ୭:୧୪

ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ଅରମ୍ଭତଞ୍ଜି ଆରି ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅବତୁୟତଜି, ତେଲନ୍ତେନ୍ ଆସନେତାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି କଣ୍ଠାୟତଜି ।^{୨୫} ଗିୟବା କେନ୍ଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଏନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ୁ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାଲବେନ୍ ।”

^{୨୬} ☆ “ତିଆସନ୍ ‘ଗିୟବା, ଆନିନ୍ ଆରିଝିରିଝିଲୋଝନ୍ ତକୋ,’ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ତେଡେ ଏଇୟତଡ଼; ଅଡେ ‘ଗିୟବା ଆନିନ୍ ଅମ୍ବସିଝନ୍ ତକୋ,’ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ତିଆତେ ଏତରତଡ଼ନେ ।^{୨୬} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତାବରେତନ୍ ତିତେନ୍ ତେନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ତରୁଡ଼ୟୋଝଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ବରୁବୟୋଝଗଡ଼ ଜାୟ ସାଆରତେ, ମନ୍ରା ତାକାଡ଼ାଅନନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ତିଅନ୍ତମ୍ ତେତେ ।”

^{୨୭} ☆ “ଅକ୍ମାଲୋଝ ମରାନ୍ ତକୋତେ, ତେଡେ ମରାଜୋମ୍ତିତଞ୍ଜି ରୁକ୍ତଞ୍ଜି ।”

ମନ୍ରା ତାକାଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ଜନିର୍
(ମାର୍କ ୧୩:୨୪-୨୭; ଲୁକ ୨୧:୨୫-୨୮)

^{୨୯} ☆ “ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଓୟୋଝନ୍ ଲୋଡ଼ଡ଼ତେ, ଆକ୍ମାୟତାନ୍ ଅଃସାଆରେ, ତୁଡୁଜଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସେତାୟତାଜି, ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବୋସାଜି ଯୁଆୟତନେ ।^{୩୦} ☆ତିଆଡ଼ିଡ଼ ରୁଆଡ଼ଲୋଝନ୍ ମନ୍ରା ତାକାଡ଼ାଅନନ୍ ଆରମ୍ଭଡ଼ ଗିୟତାତେ; ଆରି ତି ଆ ତିନ୍ନା ମନ୍ରା ତାକାଡ଼ାଅନନ୍ ବୋସାନ୍ ତ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଝନ୍ ବାଡେ ମେଗଲୋଝନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜିନ୍ ଗିୟଲେ ପୁତ ଲୋଝନ୍ ଆତ୍ରକୋତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଯେୟେତାତଞ୍ଜି ।^{୩୧} ଆରି ଆନିନ୍ ପନେତନ୍ ଆ ସନଡ଼ା ବୟନ୍ ଆ ପାଝଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଉଞ୍ଜି କୁନେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବ ଅନେଝ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ବ ଅନେଝ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଅବରୁକ୍ତଜି ।”

ଲୁଆନୁବନ୍ ସିଲଡ଼ ଖଡ଼ନେନ୍
(ମାର୍କ ୧୩:୨୮-୩୧; ଲୁକ ୨୧:୨୯-୩୩)

^{୩୨} “ଲୁଆନୁବନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍ ସିଲଡ଼ ଖଡ଼ନାବା, ଆକ୍ମାଆଡ଼ିଡ଼ ଲୁଆନୁବନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର କୋଡ଼େରଲନ୍ ଆ ଅଲାନ୍ ଲେତେଡ଼ତାୟ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବୋସାକନ୍ ଆକ୍ମାୟ ତୁୟାୟଲାୟ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜନାତେ ।^{୩୩} ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅରମ୍ଭତଞ୍ଜି ଏଗିଜେନ୍ ତେନ୍ ମନ୍ରା ତାକାଡ଼ାଅନନ୍ ସନଡ଼ଲୋଝନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଜନାବା ।^{୩୪} ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଏନ୍ ଜାୟ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଏକ୍ମାଲେ ଜନଡ଼ ଅଃନ୍ନାଡ଼ଏଜି ।^{୩୫} ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ ଲୋଝନ୍ ଆଡ଼ତେ, ବନ୍ତ ବନେଞ୍ଜେନ୍ ଆକ୍ମାୟ ଜା ଅଃନ୍ନାଡ଼ଏ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ତ ବେଡାନ୍ ଆନ୍ନିଝ୍ ଜନାଜି ତଡ଼
(ମାର୍କ ୧୩:୩୨-୩୬; ଲୁକ ୧୭:୨୭-୩୦; ଲୁକ ୧୭:୩୪-୩୬)

^{୩୬} “ମନ୍ରା ତାକାଡ଼ାଅନନ୍ ଆକ୍ମା ଜିତାୟ ତି ଆ ତିନ୍ନା ତ ତି ଆ ବେଡା ଆନ୍ନିଝ୍ ଜନାଜି ତଡ଼, ରୁଆଡ଼ ପାଝଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ କି ତାକାଡ଼ାଅନନ୍ ନିୟ ଜନା ତଡ଼; ତିଆତେ ଆପେୟନ୍ ତୁମ୍ ଜନା ।^{୩୭} ଆରି ନୋଅନ୍ ଆ ବନେଡ଼ା ଏକ୍ମାଗୋ ତେଏନ୍, ମନ୍ରା ତାକାଡ଼ାଅନନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଏଡେଗୋ ମା ତେତେ ।^{୩୮} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗଗତାନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜିନ୍ ଆରି ନୋଅନ୍ ତାଆ ଜାଜଲୋଝନ୍ ଆଗ୍ରଲନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏକ୍ମାଲେ ଗାଏଞ୍ଜି ଜୋମେଞ୍ଜି, ବିବାନେଲୋଝନ୍ ତ ଅନବ୍ବିବାଲୋଝନ୍ ମଗାତେଞ୍ଜି, ^{୩୯} ଆରି ଗଗତାନ୍ ଜିରାୟ କି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇୟଲାୟ ମାବ୍ବୟାଏନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ଇନି ତେତେ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃକ୍ମାଲାଜି । ମନ୍ରା ତାକାଡ଼ାଅନନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜନଡ଼ ଏଡେଗନ୍ ତେତେ ।^{୪୦} ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବାଗୁ ମନ୍ରା ବସେଡ଼ଲୋଝନ୍ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି, ଅବୟନେଆତଡ଼ ଅନୋରୋଝନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅବୟନେଆତଡ଼ ଅନମ୍ରେଝନ୍ ତେତେ ।^{୪୧} ବାଗୁ ଆଇମରଞ୍ଜି ରିଝ୍ ଯତଞ୍ଜି, ଅବୟନେଆତଡ଼ ଅନୋରୋଝନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅବୟନେଆତଡ଼ ଅନମ୍ରେଝନ୍ ତେତେ ।”

^{୪୨} “ତିଆସନ୍ ଜାଗର୍ତ୍ତ ତକୋନାୟବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁବେନ୍ ଅକ୍ମା ତିନ୍ନା ଜିତାୟ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ।^{୪୩} ☆ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେ ଜନାବେନ୍ତୋ ରାଉମରନ୍ ଅକ୍ମାବେଡ଼ା ଜିତାୟ, ତିଆତେ ଅସିଂମରନ୍ ଜନାଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ମବ୍ଡେଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆସିଝନ୍ ଅଃନ୍ନବ୍ଗାଞ୍ଜେନ୍ ।^{୪୪} ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋନାୟବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅକ୍ମା ଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍ରା ତାକାଡ଼ାଅନନ୍ ଜିତାୟ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃନ୍ନବ୍ଡିସୟେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଜିତାୟ ।”

ତର୍ନେ କମ୍ବ୍ରିମରନ୍ ତ ଏରତର୍ନେ କମ୍ବ୍ରିମରନ୍
(ମାର୍କ ୧୨:୪୧-୪୪)

☆ ୨୪:୨୭ ୨୪:୨୭ ଲୁକ ୧୭:୨୩,୨୪ ☆ ୨୪:୨୮ ୨୪:୨୮ ଲୁକ ୧୭:୩୭ ☆ ୨୪:୨୯ ୨୪:୨୯ ଅନବ୍ବଜନାବର୍ ୭:୧୨; ଅନବ୍ବଜନାବର୍ ୭:୧୩ ☆ ୨୪:୩୦ ୨୪:୩୦ ଅନବ୍ବଜନାବର୍ ୧:୭ ☆ ୨୪:୪୩ ୨୪:୪୩ ଲୁକ ୧୭:୩୯,୪୦

୪୫ “ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଗିୟଲେ ଓୟୋଝନ୍, ଆସିଝନ୍ ଆ କମ୍ବ୍‌ରିମରଜିଆତଝ୍ ମନଝ୍‌ତମ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସାଉକାରନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରାଆତଝ୍ ତବନଝେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ତନେତମ୍ ଆରି ବୁଢ଼ିତମନ୍ ଆ ଗୁମ୍‌ସ୍ତା ଆନା ତକୋ ? ୪୬ ସାଉକାରନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଆଡ଼ିତ୍ ଅଜ୍ଞା ଗୁମ୍‌ସ୍ତା ଏଠେଲେ ଆକ୍ରାକାଡାତନ୍ ଇୟତାୟ ଗିଜେ, ତି ଆ ଗୁମ୍‌ସ୍ତା କରମ୍‌ତମ୍ । ୪୭ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଝ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ସାଉକାରନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନର୍ଜେଞ୍ଜି ତିୟଲେ ତି ଗୁମ୍‌ସ୍ତାନ୍‌ଆତଝ୍ ତବନଝ୍‌ତେ । ୪୮ ବନ୍‌ତ ତି ଏରତନେ ଗୁମ୍‌ସ୍ତାନ୍ ସାଉକାରଞ୍ଜେନ୍ ଅଃଜ୍ଞଜିରାୟ ଆନିନ୍ ତିଝ୍‌ତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସୟତାଲେ, ୪୯ ଆ ସସ୍ କମ୍ବ୍‌ରିମରଜିଆତଝ୍ ତିଡ଼ତଜି ଆରି ଗାସାଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଗାତେ ଜୋମ୍‌ତେ, ୫୦ ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆଜ୍ଞାଆଡ଼ିତ୍ ଆନିନ୍ ଜଗେଲେ ଅଃଜ୍ଞକୋନେ, ଆରି ଅଜ୍ଞା ବେଡା ଆନିନ୍ ଅଃଜ୍ଞନାଏ, ତି ଆ ତିନ୍ନା, ତି ଆ ବନେଡା ଆ ସାଉକାରନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ୫୧ ଆରି ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଝ୍ ବାଗୁ ଡେୟଡେୟ ଏମ୍ବେଡାଲେ ଇସ୍ତାମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଝ୍ ଅବ୍‌ମାୟମାୟତେ; ତେଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ଯେୟେଡାନ୍ ତ ରମ୍‌ରମ୍‌ଜିନ୍ ତେତେ ।”

୨୫

ଦସଜଣ ଡାକ୍ତାଡ଼ିସିଜଞ୍ଜି ଆନବ୍‌ଜଝ୍‌ବର୍

୧ * “ତିଆଡ଼ିତ୍ ରୁଆଝ୍ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ଦସଜଣ ଡାକ୍ତାଡ଼ିସିଜଞ୍ଜି ରମ୍‌ତ୍ ରମ୍‌ତ୍ ଆ ପିଙ୍କ ଖମ୍‌ଲେ ବରନ୍‌ଆତଝ୍ ରନବାଝନ୍ ଆସନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୨ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଝ୍ ସିଲଡ଼ ମନ୍‌ଲୟନେ ବୁଢ଼ିଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ମନ୍‌ଲୟନେ ଏରବୁଢ଼ିଜି* ତକୋଏଞ୍ଜି । ୩ ଏରବୁଢ଼ିଜି ପିଙ୍କନ୍ ପାଡେଞ୍ଜି ସିନା ରମ୍‌ତ୍ ରମ୍‌ତ୍ ଆସନ୍ ଜିତ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଅଃସ୍ତାଡ଼ତୁମ୍‌ଲଞ୍ଜି । ୪ ବନ୍‌ତ ବୁଢ଼ିଜି ରମ୍‌ତ୍ ରମ୍‌ତ୍ ଆ ପିଙ୍କ ବୟନ୍ ଡାକ୍ତାଲୋଝନ୍ ଜିତ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ନିୟ ପାଝ୍‌ତୁମ୍‌ଲଞ୍ଜି । ୫ ବରନ୍ ଆଜନିର୍ ଆଡ଼ିଝ୍‌ଲାଞ୍ଜି ଡାକ୍ତାଡ଼ିସିଜଞ୍ଜି ମବ୍‌ଲେ ମବ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତିମଡାଜେଞ୍ଜି ।”

୬ “ଆରି ତୁଡା଼ର ତଗଲ୍ ଇଝନ୍ ଯନୋଝ୍‌ୟାଝନ୍ ସଡ଼ାଏନ୍, ‘କେରେ ଗିୟବା ବରନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆନିନ୍‌ଆତଝ୍ ରନବାଝନ୍† ଆସନ୍ ତୁଝ୍‌ନାୟବା ।’ ୭ ତିଆଡ଼ିତ୍ ତି ଆ ଡାକ୍ତାଡ଼ିସିୟଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଡୋଲନ୍ ରମ୍‌ତ୍ ରମ୍‌ତ୍ ଆ ପିଙ୍କ ଅବ୍‌ଜାତାଏଞ୍ଜି‡ । ୮ ଆରି ଏରବୁଢ଼ିଜି ବୁଢ଼ିଜିଆତଝ୍ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଜିତ ମିଞ୍ଜଲବେନ୍ ଅଜିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିୟଲେନ୍‌ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପିଙ୍କଲେଞ୍ଜି ପଞ୍ଜିତାୟତେ ।’ ୯ ବନ୍‌ତ ବୁଢ଼ିଜି ଏରବୁଢ଼ିଜିଆତଝ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, ‘ଇଜ୍ଞା, ଇଜ୍ଞା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଃଜ୍ଞେତେଲଝ୍‌ନେ, ଆର୍ପାୟ ଦୋକାନମରଞ୍ଜି ଆମଝ୍ ଇୟଲେ ରମ୍‌ତ୍ ରମ୍‌ତ୍ ଆସନ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଖିଲେ ଇୟ ପାଝ୍‌ବା ।’ ୧୦ ଏରବୁଢ଼ିଜି ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଖିଞ୍ଜିବାନ୍ ଆରିୟେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍ ବରନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆରି ଆନାଜି ଅବ୍‌ଜାତାଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବିବା ବୁଜିନ୍ ଆସନ୍ ବରନ୍ ସରିନ୍ ଅସିଝନ୍ ଗନ୍‌ଲଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ସନଝନ୍ ଇଝ୍‌ତଲନେ ।”

୧୧ * “ତିଲ୍ଲି ଏରବୁଢ଼ି ଡାକ୍ତାଡ଼ିସିଜଞ୍ଜି ନିୟ ଜିର୍ତ୍ତାଜି କି, ‘ଏ ପ୍ରବୁ, ଏ ପ୍ରବୁ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନଝନ୍ ରୋଲେନ୍,’ ଇୟଲାୟ ଗାମେଜି । ୧୨ ବନ୍‌ତ ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଝ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, ‘ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଝ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଝ୍ ଜନା ତଡ଼ ।’ ”

୧୩ “ତିଆସନ୍ ଜଗେଲେଽ ତକୋନାୟବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା କି ତି ଆ ବେଡା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ।”

ୟାଗି କମ୍ବ୍‌ରିମରଜି ଆନବ୍‌ଜଝ୍‌ବର୍ (ଲୁକ ୧୯:୧୧-୨୭)

୧୪ * “ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଝ୍ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ କମ୍ବ୍‌ରିମରଜିଆତଝ୍ ଓଡ଼େଡାଲେ ଆନର୍ଜେତମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ କମ୍ବ୍‌ରିମରଜି ଆସିଲୋଝ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍ କି ବଡେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୫ ଆନିନ୍ ଅବୟନେଆତଝ୍ ମନ୍‌ଲୟ ମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଅବୟନେଆତଝ୍ ବାଗୁ ମାଡ଼ିୟ ତିୟେନ୍, ଆରି ଅବୟନେଆତଝ୍ ବମାଡ଼ିୟ ତିୟେନ୍, କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆରନପ୍ରିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଝ୍ ରୁପାତାବନ୍ ତିୟଲେ ବଡେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୬ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ମନ୍‌ଲୟ ମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ଖାଝେନ୍, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ପାଝ୍‌ଲେ ସିଲଡେମା ଇୟଲେ ବେପାରନେ କି ଆରି ମନ୍‌ଲୟ ମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ଇୟଲେ ଲାବନେ । ୧୭ ତିଅନ୍ତମ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ବାଗୁ ମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ଖାଝେନ୍, ଆନିନ୍ ଆରି ବାଗୁ ମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ଇୟଲେ ଲାବନେ । ୧୮ ବନ୍‌ତ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ବମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ଖାଝେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିରେନ୍ କି ଲବଲୋଝନ୍ ଅବୟ ଲୋଓଡନ୍ ଗାୟଲେ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆ ଡାକ୍ତା ତିଲ୍ଲୋଝ୍ ତିଲ୍ଲେ ସଲେ ଇୟଲେ ତଞ୍ଜୋଏ ।”

୧୯ “ଜବ୍ ବର୍ସେଝ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ସାଉକାରନ୍ ଯର୍ତ୍ତନାୟ କି ଆ କମ୍ବ୍‌ରିମରଜି ସରିନ୍ ଇୟଲାୟ ଇସାବତ୍‌ୟନେ । ୨୦ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ମନ୍‌ଲୟ ମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ଖାଝେନ୍, ଆନିନ୍ ତି ବୟନ୍ ଆରି ମନ୍‌ଲୟ ମାଡ଼ିୟ ଗୋଗୋୟ ରୁପାତାବନ୍ ପାଝ୍‌ଲାୟ କି ଆ ସାଉକାରନ୍‌ଆତଝ୍ ଇୟଲାୟ ବରେ, ‘ଏ ସାଉକାର, ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଝ୍ ମନ୍‌ଲୟ

☆ ୨୫:୧ ୨୫:୧ ଲୁକ ୧୨:୩୫ * ୨୫:୨ ୨୫:୨ ଉଲ୍ଲି † ୨୫:୬ 25:6 ତନୋଗତନ୍ ‡ ୨୫:୭ 25:7 ଜୁବାୟେଞ୍ଜି ☆ ୨୫:୧୧ ୨୫:୧୧ ଲୁକ ୧୩:୨୫ † ୨୫:୧୩ ୨୫:୧୩ ମବ୍‌ଡେଲନ୍ ☆ ୨୫:୧୪ ୨୫:୧୪ ଲୁକ ୧୯:୧୧-୨୭

ମାତ୍ରିକ ରୂପାତାବନ୍ ତିୟଲିୟ, ଗିଜା, ଷେନ୍ ଆରି ମନ୍ଲୟ ମାତ୍ରିକ ରୂପାତାବନ୍ ଲାବଲନାୟ । ୨୧ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ମନଡ଼ତମ୍, ଆମନ୍ ଗୁନତମ୍ ଆରି ତର୍ନେତମ୍ ଆ କମ୍ପାରିମର୍, ଆମନ୍ ଅସୋୟଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ନେତମ୍ ଷ୍ଟ୍ରୁମ୍ଲନେ, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟଲୋଡ଼ନ୍ ତବନ୍‌ଡ଼ତମ୍, ଯାଆ, ସାଉକାରନମ୍ ବୟନ୍ ସର୍ତ୍ତାନା ।’ ”

୨୨ “ଆରି ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ବାଗୁ ମାତ୍ରିକ ରୂପାତାବନ୍ ଷାଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ନିୟ ଜିର୍ଲାୟ କି ଇୟଲାଇୟ ବର୍ନେ, ‘ଏ ସାଉକାର ଆମନ୍ ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାଗୁ ମାତ୍ରିକ ରୂପାତାବନ୍ ତିୟଲିୟ, ଗିଜା, ଷେନ୍ ଆରି ବାଗୁ ମାତ୍ରିକ ରୂପାତାବନ୍ ଲାବଲନାୟ ।’ ୨୩ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ମନଡ଼ତମ୍, ଆମନ୍ ଗୁନତମ୍ ଆରି ତର୍ନେତମ୍ ଆ କମ୍ପାରିମର୍, ଆମନ୍ ଅସୋୟଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ନେତମ୍ ଷ୍ଟ୍ରୁମ୍ଲନେ, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟଲୋଡ଼ନ୍ ତବନ୍‌ଡ଼ତମ୍, ଯାଆ, ସାଉକାରନମ୍ ବୟନ୍ ସର୍ତ୍ତାନା ।’ ”

୨୪ “ଆରି ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ବମାତ୍ରିକ ରୂପାତାବନ୍ ଷାଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ନିୟ ଜିର୍ଲାୟ କି ଇୟଲାଇୟ ବର୍ନେ, ‘ଏ ସାଉକାର, ଆମନ୍ ଅବୟ ରତୋମର୍*, ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଆମନ୍ ଅଃକୁତେ, ତେଡ଼େଆତେ ଗଡ଼ତେ, ଆରି ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଆମନ୍ ଜମ୍ଲଲନ୍ ଅଃକୁତେ, ତେଡ଼େଆତେ ତର୍ତ୍ତମ୍ତେ, କେନ୍‌ଆତେ ଷେନ୍ ଜନା । ୨୫ ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ବତଡ଼ତାଲେ ରୂପାତାବନ୍‌ମ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ତିଲ୍ଲେ ସଲେ ଇୟଲେ ତକ୍ଲୋନାୟ; କେରେ ଗିଜା ତାକୋନମ୍ ।’ ”

୨୬ “ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, ‘ଏ ପେଲ୍ଲା ଆରି ଆଡ଼ସା କମ୍ପାରିମର୍, ଷେନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଅଃକୁତାୟ ତେଡ଼େଆତେ ଗଡ଼ତାୟ, ଆରି ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଜମ୍ଲଲନ୍ ଅଃକୁତାୟ, ତେଡ଼େଆତେ ତର୍ତ୍ତମ୍ତାୟ, ଗାମ୍ଲେ ଆମନ୍ ତ ଜନା, ୨୭ ଏଡ଼େଲ୍ଲତେନ୍ ଆମନ୍ ତାକୋଶେନ୍ ପାଡ଼ଲେ ବାର୍‌ବାରତାବମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇନିବା ଅଃନ୍ନେତକ୍ଲୋଲୋ, ଷେନ୍ ଯର୍ଭନ୍ ଆଅନ୍‌ତାବନ୍ ବୟନ୍ ତାକୋଶେନ୍ ଇୟତାୟ ଷାଡ଼ନାୟ ବନ୍ । ୨୮ ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ତାକୋ ପାଡ଼ଲେ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆମଡ଼ ଦସ ମାତ୍ରିକ ରୂପାତାବନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ ତିୟବା । ୨୯ ✨ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆମଡ଼ ତକୋ†, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେଡେ, ଆନିନ୍‌ଆତେ ଆରି ଗୋଗୋୟତେ, ବନ୍‌ତ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆମଡ଼ ଅବୟ ତଡ଼, ଆମଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ତକୋ, ତିଆତେ ନିୟ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପନାଡ଼ନ୍ ତେଡେ । ୩୦ ✨ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ ବର୍ଲାୟର୍‌ୟତତନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମର୍‌ଆତଡ଼ ତୁଆରାନ୍ ଆଲୋଡ଼ତରେଡ଼ନ୍ ଇୟ ସେଡ଼ବା, ଆନିନ୍ ତେଡେ ଯେୟେତାନ୍ ତ ରମ୍‌ରମ୍‌ଜିନ୍ ତେଏତୋ ।’ ”

ଆତନିକ୍ତି ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍

୩୧ ✨ “ଅଙ୍ଗା ଆତିଡ଼ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗତାଅନନ୍ ଅଡ଼କୋ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଡ଼େ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ତିଆତିଡ଼ ଆନିନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆ ତରଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟତାୟ ତକ୍ଲୁମେ । ୩୨ ଆରି ଆ ମୁକ୍ତାଗତନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଜି ଇୟତାୟ ରୁକ୍ଲୁନେଜି, ତୁର୍‌ମେଡ଼ମରନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ କିମ୍ବେତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ମେଶ୍ଟାଞ୍ଜି ବାଡ଼େଡେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗତାଅନନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଡ଼େତଜି । ୩୩ ଆନିନ୍ ମେଶ୍ଟାଞ୍ଜି‡ ଅର୍ଜତୋମ୍‌ଗଡ଼ ଆରି କିମ୍ବେତଞ୍ଜି§ ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ ତକ୍ଲୋତଜି । ୩୪ ତିଆତିଡ଼ ରାଜାନ୍ ଅର୍ଜତୋମ୍‌ଗତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତଜି, ‘ଜିରାୟବା, ଆପେୟଶେନ୍ ଆରାସିର୍ବାଦଲବେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ରାଜ୍ୟ ଅନବଜାତାନ୍ ତେଲୋ, ତି ତେଡେ ଆୟ ତକୋନାବା । ୩୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଷେନ୍ ଆତୋଲେୟ ତକୋଲିୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରୋଜୋମ୍‌ଲିୟ; ଷେନ୍ ଇର୍ଗାଲିୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ଗାତାନେନ୍ ଏତିୟଲିୟ; ଷେନ୍ ବଡେସାବାୟ ତକୋଲିୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅସିବେନ୍ ଏଓରୋଡ଼ଲିୟ; ୩୬ ଆଉଡ଼ିୟ ତକୋଲିୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗିନ୍ ଏବଜିଜିଲିୟ; ଅସୁଲିୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏସାକ୍ଲେଲିୟ; ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲିୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଏଇୟଲାଇୟ କି ଇୟଲାଇୟ ଏସକ୍ଲେଡ଼ଇୟ ।’ ”

୩୭ “ତିଆତିଡ଼ ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼ତଜି, ‘ଏ ପ୍ରୁ, ଆଙ୍ଗା ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆତୋଲେୟ ଏଗିୟଲମ୍ କି ଏରୋଜୋମ୍‌ଲମ୍ ? ଅଡେ ଆଙ୍ଗା ଆଇର୍ଗାଲ୍ ଏଗିୟଲମ୍ କି ଗାତାନେନ୍ ଏତିୟଲମ୍ ? ୩୮ ଆରି, ଆଙ୍ଗା ଆମନ୍ ବଡେସାବାୟ ତକୋଲମ୍ ତ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଗିୟଲମ୍ କି ଅସିବେନ୍ ଏଓରୋଡ଼ଲମ୍ ? ଅଡେ ଆଙ୍ଗା ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଉଡ଼ିୟ ଏଗିୟଲମ୍ କି ଅଙ୍ଗିନ୍ ଏଅବଜିଜିଲମ୍ ? ୩୯ ଆରି ଆଙ୍ଗା ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅସୁ ଏଗିୟଲମ୍ ଅଡେ ଆବଣ୍ଡି ଏଗିୟଲମ୍ କି ଅମଡ଼ନମ୍ ଇୟଲେ ଇୟଲାଇୟ ଏସକ୍ଲେଡ଼ଅମ୍ ?’ ୪୦ ଆରି ରାଜାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼ତଜି, ‘ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ବୋଷାଡ଼ଞେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ସନ୍ନାମରନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଏଲ୍ଲୁମେନ୍, ତିଆତେ ଷେନ୍ ଆସନ୍ ଏଲ୍ଲୁମେନ୍ ।’ ”

* ୨୫:୨୪ ୨୫:୨୪ ଏରସନାୟମ୍‌ମର୍ ☆ ୨୫:୨୯ ୨୫:୨୯ ମାତ୍ରିକ ୧୩:୧୨; ମାର୍କ ୪:୨୫; ଲୁକ ୮:୧୮ † ୨୫:୨୯ ୨୫:୨୯ ରନ୍ନାନ୍ ତକୋ ✨ ୨୫:୩୦ ୨୫:୩୦ ମାତ୍ରିକ ୮:୧୨; ୨୨:୧୩; ଲୁକ ୧୩:୨୮ ☆ ୨୫:୩୧ ୨୫:୩୧ ମାତ୍ରିକ ୧୨:୨୨; ମାତ୍ରିକ ୧୯:୨୮ ‡ ୨୫:୩୩ ୨୫:୩୩ ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି § ୨୫:୩୩ ୨୫:୩୩ ଏରତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି

ଜିସୁନ୍ ଷ୍ଟନ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏଲ୍‌ୟାୟୁର ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ଜୋମେନ୍
(ମାର୍କ ୧୪:୧୨-୨୧; ଲୁକ ୨୨:୭-୧୪; ଲୁକ ୨୨:୨୧-୨୩; ଜନ ୧୩:୨୧-୩୦)

୧୭ କମିରନ୍ ଏରମନାୟନ୍ ଆ ରୁଟି ଆକ୍ରୋମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ପୁର୍ପୁରିଡ଼ ପର୍ତ୍ତନ୍ ଡୁଡିନ୍ନା ଷ୍ଟନ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ
ଇୟଲ୍‌ୟାୟୁ ବରେଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅକ୍ଷାଲୋଡ଼ ଅନେଲ୍‌ୟାୟୁରନ୍ ଆଗ୍ରାଗାନେ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଏଅବ୍‌ଜାତାନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ
ଆମନ୍ ଲତୟତମ୍ ?”

୧୮ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ଅବୟୁ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟୁ ବର୍ବା, ‘ଞ୍ଜିନ୍‌ଡ଼ିୟମରନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, ଡିନ୍ନାଞ୍ଜେନ୍
ତୁୟାଲ୍‌ୟାୟୁ, ଞ୍ଜେନ୍ ଷ୍ଟନ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅନେଲ୍‌ୟାୟୁରନ୍ ଆଗ୍ରାଗାନେ ଅସିନ୍‌ମ୍ ପାଡ଼େତନାୟ ।’”

୧୯ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଷ୍ଟନ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏକ୍ଷାଲେ ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଏଡ଼େଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ଅନେଲ୍‌ୟାୟୁରନ୍
ଆଗ୍ରାଗାନେ ଆସନ୍ ଇୟଲେ ଅବ୍‌ଜାତାଏଜି ।

୨୦ ତିକ୍ସି ଆର୍ଭୁବେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ୟୁ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଷ୍ଟନ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତକ୍ସୁମେଞ୍ଜି । ୨୧ ଆନିଞ୍ଜି
ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼
ଅବୟୁନେ ଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟୁତ୍‌ୟ ।”

୨୨ କେନ୍ ଆ ବନେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଷ୍ଟନ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ମାଡ଼ୁ ତୁକ୍ଷତାଲନ୍ ତଡ଼ବୟୁନେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ପ୍ରବୁ
ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ପଡ଼ ?”

୨୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଅକ୍ଷା ମନ୍‌ରା ଞ୍ଜେନ୍ ସରିନ୍ ଗିନାଲୋଡ଼ନ୍ ଜୋବ୍‌ତାସିଲନ୍, ଆନିନ୍
ଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟୁତ୍‌ୟ । ୨୪ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍‌ରା ତାକ୍ଷତାଅନନ୍ ଆ ବନେ ଏକ୍ଷାଲେ
ଆଇଡିଡ଼, ଏଡ଼େଲେମା ଆନିନ୍ ରବୁତେ; ବନ୍‌ତ ଅକ୍ଷା ମନ୍‌ରା ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ମନ୍‌ରା ତାକ୍ଷତାଅନନ୍‌ଆତଡ଼
ସୋରୋପ୍ପାୟୁତେ, ଯୋଡ଼, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ପନବ୍‌ରତନ୍ ଷାଡ଼ତେ; ତି ଆ ମନ୍‌ରା କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍* ଅଃଡ଼େଲୋ ନଡ଼ ଆନିନ୍
ଆସନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ ତେତେ ବନ୍ ।”

୨୫ ସିଲଡ଼େ ଅକ୍ଷା ଜିଡ଼ବା ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟୁତେ, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ
ଞ୍ଜିନ୍‌ଡ଼ିୟମର, ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ପଡ଼ ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ତିଆତେ ଆମନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ।”

ପ୍ରବୁବୋଜନ୍

(ମାର୍କ ୧୪:୨୨-୨୬; ଲୁକ ୨୨:୧୪-୨୦; ୧ କରନ୍ତ୍ର ୧୧:୨୩-୨୫)

୨୬ ଆନିଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ରୁଟିନ୍ ଷ୍ଟମ୍‌ଲେ ଆସିର୍ବାଏଏନ୍ କି ତିଆତେ ରେବ୍‌ଲେ ଷ୍ଟନ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼
ତିୟଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ନବା, ଜୋମ୍‌ବା, କେନ୍‌ଆତେ ତଅଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ।”

୨୭ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ୟୁ, ଆନିନ୍ ଗିନାନ୍ ଷ୍ଟମ୍‌ଲେ ସନେନ୍‌ସେନ୍‌ଡ଼ିୟେନ୍ କି ତିଆତେ ଷ୍ଟନ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟଲେ ବର୍ତ୍ତନେ,
“ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ଗାବା, ୨୮ କେନ୍‌ଆତେ ମିଞ୍ଜାମ୍‌ଞ୍ଜେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ
ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଇର୍ସେ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆକ୍ରତେତେନ୍ ରଡ଼ ଅନଗତନ୍ । ୨୯ ବନ୍‌ତ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼
ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅକ୍ଷା ଡିନ୍ନା ଞ୍ଜେନ୍ ଆପେୟୁଞ୍ଜେନ୍ ଆ ରାକ୍ୟଲୋଡ଼ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ଆତା ଗାତାୟ, ତି ଆ
ଡିନ୍ନା ଜାୟ ଲଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଆରି କେନ୍‌ଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଆକ୍ଷିୟୁ ଅଃଗାଆୟ ।”

୩୦ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ୟୁ ଆନିଞ୍ଜି କନନ୍‌ଲଞ୍ଜି କି ଜିତବୁରନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ସେର୍‌ବର୍ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍‌ନୁ ବର୍ତ୍ତନେ

(ମାର୍କ ୧୪:୨୭-୩୧; ଲୁକ ୨୨:୩୧-୩୪; ଜନ ୧୩:୩୬-୩୮)

୩୧ ତିଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଷ୍ଟନ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଲଡ଼େ ଆ ତଗଲ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼
ଅମ୍‌ରେଡ଼ାୟଲେ ଏଜିର୍‌ତ୍‌ୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼, ‘ଞ୍ଜେନ୍ ତୁରମେଡ଼ମରନ୍‌ଆତଡ଼
ଡିଡ଼ତାୟ, ଆରି ଗୋସ୍ପାମେଡ଼ନ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଆୟୁତଜି ।’ ୩୨ ବନ୍‌ତ ଞ୍ଜେନ୍ ଯର୍‌ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନାୟ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ୟୁ,
ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍‌ନୁ ଞ୍ଜେନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତେ ।”

୩୩ ବନ୍‌ତ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଜିର୍‌ମ୍‌ଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ଞ୍ଜେନ୍
ଆକ୍ଷିୟୁ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନୁମ୍‌ରେଡ଼ମ୍ ।”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଞ୍ଜେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତମ୍, ଲଡ଼େ ଆ ତଗଲ୍ କମ୍‌ସିମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼
ଓଲେନ୍ ଆମନ୍ ଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ଯାଗି ତର ମୁର୍ସେତ୍‌ୟ ।”

* ୨୨:୨୪ ୨୨:୨୪ ଜନମ୍‌ଲୁ ☆ ୨୨:୩୨ ୨୨:୩୨ ମାତ୍ରିକ ୨୮:୧୭

୩୫ ପିତ୍ରୁନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଞେନ୍ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ରବୁଲ୍‌ୟ ଜନଡ଼େନ୍, ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ଅଃମ୍ବୁର୍ସଅମ୍ ।”

ଅଡ଼କୋ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଡେଲେମା ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି ।

ଗେସମନି କୋଭାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ପାର୍ଡନା

(ମାର୍କ ୧୪:୩୨-୪୨; ଲୁକ ୨୨:୩୯-୪୭)

୩୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗେସମନି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ କୋଭାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ତେଡେ ଆନିନ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି, “ଞେନ୍ ତେଡେ ଜିରେ ଇୟ୍‌ତେ ପାର୍ଡନାୟ୍, ଞେନ୍ ପାର୍ଡନାନେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ସାତାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେନ୍ନେ ତକ୍‌କ୍‌ମ୍‌ଲେ ତକୋନାୟ୍‌ବା ।” ୩୭ ଆରି, ଆନିନ୍ ପିତ୍ରୁନ୍ ତ ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜାଅନଜି ବାଗୁଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସରିନ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ତେଡେ ଅନିଃୟ୍‌ମନ୍ ବାଉଲ୍ଲି ଇୟ୍‌ଲେ ତେଏ । ୩୮ ତିଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଉଗରଞେନ୍ ଆର୍‌ରୁଡେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମାଡୁ ତୁକ୍‌କ୍‌ତନେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ତକୋଡାଲନ୍ ଞେନ୍ ସରିନ୍ ମବଡେଲନ୍ ତକୋନାବା ।”

୩୯ ଆରି ଆନିନ୍ ଅତି ତାସଡାୟ୍ ଜିରେ ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ବରୁମ୍‌ତାଲେ ଇୟ୍‌ଲେ ପାର୍ଡନାନେ, “ଏ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍, ଗତେଲେନ୍ ତେନ୍, କେନ୍ ଗିନାନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାଜେତୋ, ଜନଡ଼େନ୍ ଇୟ୍‌ମ୍‌ଞେନ୍ ତଡ଼, ଇୟ୍‌ମ୍‌ନମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏତୋ ।”

୪୦ ଆରି, ଆନିନ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗିଜେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆଡିମଡାୟ୍‌ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପିତ୍ରୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବଗଣ୍ଟା ନିୟ୍ ଞେନ୍ ସରିନ୍ ମବଡେଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଏ ପଡ଼ ?

୪୧ ମନାଲ୍‌ମାଲ୍‌ବାନ୍ ଏଞାଲ୍‌ତେନ୍ ଗଲୋଡ଼ଢ଼େନ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ମବଡେଲନ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ପାର୍ଡନାବା; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁରାଡାନ୍ ଲଡ଼ୟ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ତଅଡ଼ନ୍ ବସ୍ତୁତଡ଼ ।”

୪୨ ଆନିନ୍ ଆରି ବାଗୁଡର ଇଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲେ ପାର୍ଡନାନେ, “ଏ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍, କେନ୍ ଗିନାଲୋଡ଼ନ୍ ଞେନ୍ ଅଃଗାଲାୟ୍‌ତେନ୍, କେନ୍ ଗିନାନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ରପ୍ରି ଅସଡ଼ାଜେ, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଇୟ୍‌ମ୍‌ନମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏତୋ ।” ୪୩ ଆନିନ୍ ଆରି ଯର୍‌ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗିଜେନ୍, ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆଡିମଡାୟ୍‌ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସାବକ୍‌କ୍‌ଡ଼ମଡ଼ଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି ।

୪୪ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅମରେଡ଼ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି କି ଆରି ଏଡେଲେମା ବର୍ଡନ୍ ଯାଗି ତର ଇଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ପାର୍ଡନାନେ । ୪୫ ତିକ୍‌କି ଆନିନ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବରେଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମିନ୍ତାନ୍ ଲୁଡ଼ଲେ ଏଲୋଲୋଡନ୍ ପଡ଼ ? ଗିୟ୍‌ବା ! ତି ଆ ବେଡ଼ା ଅଡୋଲାୟ୍‌ନି, ଆରି ମନ୍‌ରା ତାଞ୍ଜାଅନନ୍ ଇର୍‌ସେମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ତନେ । ୪୬ ତୋନାବା, ଏଜିର୍‌ବା, ଗିୟ୍‌ବା ! ଅଞା ମନ୍‌ରା ଞେନ୍‌ଆତଢ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ତୟ୍, ଆନିନ୍ ତୁୟାଲାୟ୍ ।”

ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଞମେଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୧୪:୪୩-୫୦; ଲୁକ ୨୨:୪୭-୫୩; ଜନ ୧୮:୩-୧୨)

୪୭ ଜିସୁନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆଡିଡ଼, ଗିୟ୍‌ବା ! ବାରଜଣା ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିଉଦା ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ଞଡ଼ନେମରନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି କଡ଼ିବନ୍ ତ ତେଞାନ୍ ଞମ୍‌ଲେ ଇୟ୍‌ଲାଜି । କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ପାପୁର୍‌ମରଜି ଆସ୍ପାୟ୍‌ଲାଜି । ୪୮ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସନୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ମରନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଅବୟ୍ ଅରମ୍‌ତନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଅଞା ମନ୍‌ରା ଜୋର୍‌ଜୋର୍‌ତାୟ୍, ତିଆଡେ ଆନିନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଞମ୍‌ବା ।”

୪୯ ଆରି ତେରଡ଼ ଜିଉଦାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, “ଏ ଞନଡ଼ତିୟ୍‌ମର, ଲୋମ୍‌ତମ୍,” ଗାମେନ୍ କି ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଜୋର୍‌ଜୋର୍‌ରେ ।

୫୦ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଗଡ଼ି ଆମନ୍ ଅଞାଡେ ଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍, ତିଆଡେ ଲୁମା ।”

ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍‌ଜି କି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଞମେଜି । ୫୧ ଆରି ଗିୟ୍‌ବା ! ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ତେଡେ ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ, ଆ କଡ଼ିବନ୍ ତବେନ୍ କି ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କମ୍‌ପାରିମର ଆଲୁଡ଼ ଗଡ଼ଲେ ସେଡେନ୍ । ୫୨ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “କଡ଼ିବନ୍‌ମ୍ ଆଡ଼କୋଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍‌କୋଆ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି କଡ଼ିବନ୍ ଅବିଡ଼ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ିବନ୍ ବାଡେ ସେଏଡ଼ତଜି† । ୫୩ ଅଡେ ଆମନ୍ ଇନି ଅବଡ଼ିସୟ୍‌ତେ, ଞେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଆୟ୍ ପଡ଼ ? ଆରି ଆନିନ୍ ନମିଞେନ୍ ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ବାର କନ୍‌ଡ଼ାୟ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅଃମ୍‌ପ୍ପାୟ୍‌ଲାଜି ପଡ଼ ? ୫୪ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଡ଼ମ୍‌ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ତରମ୍ ସାସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଏଞାଲେ ତେଡ଼ମେ ?”

† ୨୨:୫୨ ୨୨:୫୨ ରବୁତଜି

୫୫ *ତିଆଡ଼ିତ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଅବୟ ରାଉମର୍ ପଡ଼ ତ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କଡ଼ିବନ୍, ତେଞ୍ମାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଞେନ୍ଆଡ଼଼ ଞମ୍ମମାନ୍ ଆସନ୍ ଏଇୟଲାଇୟ ? ଞେନ୍ ତିତାନ୍ ସରେବାସିଲୋଞ୍ମନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ଲେ ଞନଞନ୍ ତିୟତିୟଲଲାଇୟ, ବନ୍ତ ତିଆଡ଼ିତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆଡ଼଼ ଏଞ୍ଜମଲ୍ଲିୟ । ୫୬ ପୁର୍ବାଞ୍ଜେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଞ୍ମନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଇଡେଞ୍ଜି, ତିଆଡେଜି ଏଞ୍ମାଲ୍ଡେନ୍ ଡେଡମେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏନ୍ନେଗୋ ଡେଏନ୍ ।”

ତିଆଡ଼ିତ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ଅମ୍ବେଡ଼ଡାଲେ ଇରେଞ୍ଜି ।

ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ପନ୍ସୁଆଡିଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍

(ମାର୍କ ୧୪:୫୩-୬୫; ଲୁକ ୨୨:୫୪-୫୫; ଲୁକ ୨୨:୬୩-୭୧; ଜନ ୧୮:୧୩-୧୪, ୧୯-୨୪)

୫୬ ଆରି ଅଞ୍ମା ମନ୍ରାଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ଞମ୍ବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ କାୟାପା ମୁଡ଼ ରାଓଡାନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଞ୍ଜେଞ୍ଜି; ଡେଞ୍ଜେ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଇୟଲାଇୟ ରୁକ୍ଲୁନେଜି । ୫୮ ପିତ୍ରନ୍ ତାସଡ଼ାୟ ତକୋଡାଲନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡାନ୍ ଆ ତୁଆରା ଜାୟ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ସଞ୍ଜୋଡ଼ଲେ ପାଡେନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଇନିଜି ଡେଡେ, ତିଆଡେଜି ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ଜିରେ ତଡ଼ିୟସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ ତଞ୍ଜୁମେ । ୫୯ ତିଆଡ଼ିତ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସୋବାଲୋଞ୍ମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଞ୍ମନ୍ କଣ୍ଡାୟ ସାକିନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ୬୦ ଆରି ଗୋଗୋୟଡମ୍ କଣ୍ଡାୟ ସାକିନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ ଜନଡ଼ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଡୋସାନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି । ବନ୍ତ ଆଡନିକ୍ଲି ବାଗୁ ମନ୍ରା ଏନ୍ନେଲେ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ୬୧ * “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେ, ‘ଞେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସରେବାସି’ ପୁଡ଼ଲେ, ତିଆଡେ ଞେନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଗୁଲେ ରପ୍ତିତାୟ ।”

୬୨ ସିଲଡେ ମୁଡ଼ ରାଓଡାନ୍ ତନଡେନ୍ କି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବିରୁଦଲୋଞ୍ମନ୍ ସାକିନ୍ ଆଡ଼ିୟଡେଞ୍ଜି ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜାଲଡ଼ଡନ୍ ପଡ଼ ?” ୬୩ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ କଡ଼ିଡ଼ଲେ ସେଡେନ୍ । ସିଲଡେ ମୁଡ଼ ରାଓଡାନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଞେନ୍ ଆମନ୍ଆଡ଼଼ ଆମେଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଅବପର୍ମାଡାଲେ ବର୍ଡମ୍, ଆମନ୍ ପଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଡାଞ୍ଜଡାଅନ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ? ଅମଡ଼ଲେନ୍ ବର୍ମା ।”

୬୪ ଜିସୁନ୍ ରାଓଡାନ୍ଆଡ଼଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଆମନ୍ ବର୍ନେ, ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆରି ନିୟ ବର୍ଡବେନ୍, ନମିଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ମନ୍ରା ଡାଞ୍ଜଡାଅନ୍ ବୋସାନ୍ ଆର୍ଜଡୋମଗଡ଼ ଆଡ଼ଞ୍ଜୁମ୍ଲେନ୍ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ମେଗଲୋଡ଼ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗିୟଡେ ।”

୬୫ ସିଲଡେ ମୁଡ଼ ରାଓଡାନ୍ ଆ ଅଞ୍ଜିଡମନ୍ ପେଲେ ବର୍ନେ, “କେନ୍ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼଼ ନିଶ୍ଚୟେନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିବା ଆରି ସାକିନ୍ ସନାୟସାୟ ? ଗିୟବା ! ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମିଞେନ୍ ନିୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ନିଶ୍ଚୟବର୍ ଏଅମଡ଼ଡେନ୍ । ୬୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମ୍ଡେ ?” ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଅବୟ ଡୋସାମର୍, ଆନିନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ।”

୬୭ ତିଆଡ଼ିତ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍କାଲୋଡ଼ ବିଜଲେଞ୍ଜି କି କୁମକୁମସିଲନ୍ ତିଡେଞ୍ଜି; ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଜିସୁନ୍ ଆ କୋଡାୟଡମଲୋଡ଼ ଡାଡେଞ୍ଜି । ୬୮ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଞ୍ଜି, “ଏ କ୍ରିସ୍ଟ୍, ଆମନ୍ ଅଡ଼େନ୍ ପୁର୍ବାଞ୍ଜେ ବର୍ନେମର୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେନ୍ ଲା, ଆନା ଆମନ୍ଆଡ଼଼ ତିଡ଼ଲମ୍ ?”

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ମୁର୍ସେଏନ୍

(ମାର୍କ ୧୪:୬୬-୭୨; ଲୁକ ୨୨:୫୬-୬୨; ଜନ ୧୮:୧୫-୧୮; ଜନ ୧୮:୨୫-୨୭)

୬୯ ତିଆଡ଼ିତ୍ ପିତ୍ରନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡାନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ତଞ୍ଜୁମ୍ଲେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଅବୟ କମ୍ପାରିବଜନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲାଇୟ ବରେ, “ଗାଲିଲିବାୟ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଆମନ୍ ନିୟ ତକୋଲମ୍ ।”

୭୦ ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ ଡେମଡ଼ଲୋଡ଼ ମୁର୍ସେଡାଲେ ବର୍ନେ, “ଆମନ୍ ଇନି ଗାମ୍ଡେ, ତିଆଡେ ଞେନ୍ ଅଞ୍ଜଗନ୍ଲୁଡ଼ିୟ ।”

୭୧ ପିତ୍ରନ୍ ଗରନ୍ନେଲୋଞ୍ମନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍, ଆରି ଅବୟ କମ୍ପାରିବଜନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆଡ଼଼ ଗିୟଲେ, ଡେଞ୍ଜେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ନାଜରିତବାୟ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍ ।”

୭୨ ସିଲଡେ ପିତ୍ରନ୍ ମୋରାନ୍ନାଲନ୍ ଆରି ବଡର ମୁର୍ସେଡାଲେ ବର୍ନେ, “ଞେନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଆଡ଼଼ ଜନା ତଡ଼ ।”

୭୩ ଗଡ଼େଞ୍ଜି ତକୋଡାଲନ୍ ଡେଞ୍ଜେ ତନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି, “ଆଜାଡ଼ିଡମ୍ ଆମନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିନମ୍ ବାଞ୍ଜେ ତିଆଡେ ଜନାଲଡ଼ଡେ ।”

* ୨୭:୫୫ ୨୭:୫୫ ଲୁକ ୧୯:୪୭; ୨୧:୩୭ ☆ ୨୭:୬୧ ୨୭:୬୧ ଜନ ୨:୧୯ † ୨୭:୭୦ ୨୭:୭୦ ସସଡାଲନ୍ § ୨୭:୭୨ ୨୭:୭୨ ପର୍ମାଡାନ୍

୭୪ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ସୟପତାଲେ ମୋରାନ୍ନାଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଞେନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଜନା ତଡ଼ ।”
 ସିଲରେ ତେରଡ଼ କମସିମନ୍ ଓଲେନ୍ । ୭୫ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ମଡ଼ ଅବୟ ବର୍ତ୍ତନେ ବରେନ୍, “କମସିମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼
 ଓଲେନ୍ ଆମନ୍ ଯାଗିତଡ଼ର ଞେନ୍ଆତଡ଼ ମୁର୍ସେତ୍ ଯ୍, ” କେନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତେ ପିତ୍ରନ୍ ମନ୍ନେଏନ୍,* ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତାଣ୍ଡନ୍
 ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ କି ଆକ୍ରାନ୍ ଇୟଲେ ଯେୟେତାନେ ।

୨୭

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି
 (ମାର୍କ ୧୫:୧; ଲୁକ ୨୩:୧,୨; ଜନ ୧୮:୨୮-୩୨)

୧ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ନ୍ ତୋତାନ୍ ଅଡ଼କୋ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ପାପୁରମରଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଆ
 ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତନ୍ନୁଏଞ୍ଜି, ୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସିଙ୍କୁଡ଼ିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିଲେ ପିଲାତ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି
 ।

ଇସ୍ପାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ରନବୁ
 (ଅନାସ୍ତାୟ ୧:୧୮-୧୯)

୩ *ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼
 ଆସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍* ଆ ମନ୍ରା ଜିଉଦାନ୍ ତୁକ୍ତାଏନ୍ କି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ତି ତିରିସିଗା
 ରୁପାତାବନ୍ ଇୟଲାୟ ଆବଡ଼ିତେ । ୪ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞେନ୍ ତୋସାତତନ୍ ଆ ମନ୍ରା ସୋରୋସ୍ତାୟତାଲେ ଇର୍ସେନ୍
 ଲୁମଲାୟ !”

ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଇନି ଅଡ଼ୋଲେନ୍ ? ତିଆତେ ଆମନ୍ ଗିଜା !”

୫ ସିଲରେ ଜିଉଦାନ୍ ରୁପାତାବଞ୍ଜି ଅମ୍ମ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ସେଡ଼ଲେ† ଜିରେନ୍, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଇୟଲେ ତୋଡ଼ୋନ୍‡
 ।

୬ ବନ୍ତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତି ରୁପାତାବଞ୍ଜି ଞିତାତାଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆତେ ମିଞ୍ଜାମଡ଼ାବ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ
 ତନିୟତିୟ ପିଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋଲବୋ ତେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଅନାଲ୍ଲୋତାତେ ।” ୭ କେନ୍ ଆ ତାକ୍ଲୋ ଏଞ୍ଜାଲେ କର୍ସବୋ
 ଗାମଲେ କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ବଡ଼େସାମରଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଲନେ ଆସନ୍ ତି ଆ ତାକ୍ଲୋ ବାଞ୍ଜେ କୁମ୍ପିୟମରନ୍ ଆ ବସେଡ଼ ଞିଏଞ୍ଜି
 । † ତିଆସନ୍ ନମିତ୍ରାନ୍ ତି ଆ ବସେଡ଼ ମିଞ୍ଜାମ୍ ବସେଡ଼ ଗାମଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ।

୮ ତିଆସନ୍ ଜିରିମିଅ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ତ୍ତେମରନ୍ ଆବର୍ତ୍ତନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର କେନ୍ଆତେ ତେଡ଼ମେନ୍, “ଅଞ୍ଜାତେ
 ତିରିସି ତକ୍ଲୋ ବାଞ୍ଜେ ତମଡ଼ମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ଆନଞ୍ଜି ଅବସିଡ଼ାୟେଞ୍ଜି, ତିୟତେ ମା ତାକ୍ଲୋନ୍ ପାଡ଼େଞ୍ଜି, ୧୦ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍
 ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲେ ବାୟଲ୍ ଯ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ଆନିଞ୍ଜି କୁମ୍ପିୟମରନ୍ ଆ ଲବ ଞିଏଞ୍ଜି ।”

ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସେକୁବରେନ୍
 (ମାର୍କ ୧୫:୨-୫; ଲୁକ ୨୩:୩-୫; ଜନ ୧୮:୩୩-୩୮)

୧୧ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରୋମିଅ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଇୟଲେ ତବନଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍
 ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ପଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ?”

ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆମନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ।” ୧୨ ଆରି, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼
 ଆକ୍ରାୟକାୟେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃକ୍ଲାଲଡ଼ଲନେ ।

୧୩ ସିଲରେ ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆନିଞ୍ଜି ବିରୁଦଲୋଡ଼ନମ୍ କେନ୍ ତିୟନେ ସାକିନ୍ ଆଡ଼ିୟତେଞ୍ଜି,
 ତିଆତେ ଆମନ୍ ଅଃନମଡ଼ତେ ପଡ଼ ?”

୧୪ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ବପଦ ଓୟଲେ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ଆତଡ଼ ଅଃକ୍ଲାଲଡ଼ଲୋ, ତିଆସନ୍ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍
 ।

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି
 (ମାର୍କ ୧୫:୨-୧୫; ଲୁକ ୨୩:୧୩-୨୫; ଜନ ୧୮:୩୯; ଜନ ୧୯:୧-୧୨)

୧୫ ଅନେଲାୟପୁରିଡ଼ନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ତମ୍ ବାଞ୍ଜେ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଅବୟ ଆବଣ୍ଡିମରନ୍ଆତଡ଼ ଅନମରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍
 ଅନୋକ୍ଲାନ ତକୋଏନ୍ । ୧୬ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବାରକା‡ ଗାମଲେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆବଣ୍ଡି ତକୋଲନ୍ ।
 ଆନିନ୍ ଅବୟ ପେଲ୍ଲାମର ଗାମଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆଜନାଜି । ୧୭ ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇୟଲାୟ ରୁକ୍ଲୁନେଞ୍ଜି
 ଆଡ଼ିଡ଼ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଅମ୍ବୁରାୟ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ଲତୟତବେନ୍ ? ବାରକାନ୍ଆତଡ଼ ଅଡ଼େ, ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରାଆତଡ଼ କ୍ରିସ୍ତ ଗାମଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ତି ଆ ଜିସୁଆତଡ଼ ଅମ୍ବୁରାୟ

* ୨୨:୭୫ 26:75 ଓକ୍ଲେଏନ୍   † ୨୨:୩ ୨୭:୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୧:୧୮,୧୯   ‡ ୨୨:୩ ୨୭:୩ ଆବ୍ତାୟସିଲନ୍   † ୨୨:୫ ୨୭:୫ ପାପଡ଼ାୟଲେ   ‡ ୨୨:୫
 ୨୭:୫ ଯୋଡ଼ୁମନେ   § ୨୨:୧୭ ୨୭:୧୭ ଆଞ୍ଜୁମଡ଼ମନ୍ ଜିସୁ ବାରକା

?” ୧୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସାଣ୍ଡତାଲେ ଆସିଲୋଝନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ପିଲାତନ୍ ଆଜନା ।

୧୯ ଆରି, ପିଲାତନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତି କୁସର୍‌ଲୋଝନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍‌ଲେ ଆଡୁକୋଲନ୍ ଆଡିଡ଼, “ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଙ୍ଗାତଡ଼, ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସା ତଡ଼, ଆ ବର୍ନେନ୍ ରୁବନ୍ ଆ ତଗଲ୍ ଖେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଗୁମ୍‌ତେନାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ମାଡୁ ସନିଡ଼ାତାତ୍‌ୟ୍,” ଗାମ୍‌ଲେ ପିଲାତନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ କବରନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍ ।

୨୦ ବନ୍‌ତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ବାରକାନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନମ୍‌ବୁରନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୁସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୨୧ ବନ୍‌ତ ପିଲାତ ରାଜ୍ୟପାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ବାଗୁଲୋଝଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଅମ୍‌ବୁରାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଲତୟ୍‌ତବେନ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ବେଞ୍ଜି, “ବାରକାନ୍ !”

୨୨ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁ ଆଗ୍ରାମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ଜିସୁଆତଡ଼ ଖେନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାଆୟ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ବେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଝନ୍ ଅମ୍‌ତାୟ୍‌ନେତୋ !”

୨୩ ସିଲଡେ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା, ଆନିନ୍ ଇନି ଆ ତୋସା ଲୁମେନ୍ ?”

ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବାକାବ୍‌ଲେ ବର୍‌ରଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଝନ୍ ଅମ୍‌ତାୟ୍‌ନେତୋ !”

୨୪ ତିଆଡିଡ଼ ପିଲାତନ୍ ଗିଜେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ବର୍ନେନ୍ ଅଃଡିୟେଜି, ଆର୍‌ପାୟ୍ ଗୋଡେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ପାଡ଼ତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତାଆନ୍ ପାଡ଼ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଝନ୍ ଆସିତାଲନ୍ ବର୍‌ନେ, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ରନବୁ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସା ତଡ଼, ତିଆତେ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ବା ।”

୨୫ ସିଲଡେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜାଲଡ଼ଲଞ୍ଜି, “ଆ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ପନବରତନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଝଲେନ୍ ତ ପସିୟ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଝ ଗତରଲେନ୍‌ତୋ !”

୨୬ ସିଲଡେ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବାରକାନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍‌ବୁରେନ୍, ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସାମକାନ୍ ବାଡେ ଅବଡ଼ିଡ଼ିଡ଼ାଲେ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଝନ୍ ଅନମ୍‌ତାଜନ୍ ଆସନ୍ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଆସିଲୋଝନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍ ।

ସିସ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସୟ୍‌ସୟ୍‌ମୁଏଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୧୫:୧୭-୨୦; ଜନ ୧୯:୨-୩)

୨୭ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ରାଜ୍ୟପାତନ୍ ଆ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍‌ ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଅଡ଼କୋ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଅଲ୍‌ନୋଡ଼େଲେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ରୁକୁନେଜି । ୨୮ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ଅଜି ଉଜେଞ୍ଜି କି ଲୁଲୁ ଅଜିନ୍ ଅବରଏଞ୍ଜି, ୨୯ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅକାଡ଼ନ୍ ବାଡେ ଅବୟ୍ ରନୁକବନ୍ ତୁବ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆବରଲୋଝନ୍ ଅବରୁକବେଞ୍ଜି, ଆର୍‌ଡ଼ୋମ୍‌ସିଲୋଝନ୍ ଅବୟ୍ ତାଙ୍ଗୋନ୍ ଅବଡ଼ଣ୍ଡନେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାଗତନ୍ ତୁଡ଼ମୁତାଲେ, “ଏ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଲୋମ୍‌ତମ୍,” ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସୟ୍‌ସୟ୍‌ମୁଏଞ୍ଜି* । ୩୦ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଝନ୍ ବିଜଲେଞ୍ଜି ଆରି ଆସିଲୋଝନ୍ ଆତଣ୍ଡନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗୋ ପାଡ଼ଲେ ଆବରଲୋଝନ୍ ତିତେଞ୍ଜି । ୩୧ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତୟ୍‌ସୟ୍‌ମୁଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ତି ଲୁଲୁ ଅଜିନ୍ ଉୟ୍‌ଲେ ଆ ଅଜିତମନ୍ ଅବରଏଞ୍ଜି କି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଝନ୍ ଅନମ୍‌ତାଜନ୍ ଆସନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଝନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୧୫:୨୧-୨୩; ଲୁକ ୨୩:୨୭-୪୭; ଜନ ୧୯:୧୭-୨୭)

୩୨ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିର୍‌ାଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ସିମନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ରବାଡେଜି, ଆନିନ୍ କୁରିଣି ଗଡ଼ାବାୟ୍, ଆରି ସିସ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ ବଡ଼ଗାୟ୍ ଅକୋୟେଞ୍ଜି । ୩୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଗଲଗତା ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ଜାଗାଲୋଝନ୍ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି, ତି ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ “ଆଇତାଡ଼ାବୁର୍ ।” ୩୪ ତେଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅସାଡ଼ନ୍ ଆମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ନ୍ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାତା ତିୟେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ମାୟ୍‌ମାଜେନ୍ କି ଗାଗାନ୍ ଅଃଲ୍‌ଡ଼ୟ୍‌ଲୋ† ।

୩୫ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଝନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି କି ଅବକଡ଼ିଡ଼ାଲେ ଆ ଅଜିଞ୍ଜି‡ ତର୍‌ତମ୍ ବଡ଼ାଲଞ୍ଜି । ୩୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତେଡେ ତଞ୍ଜୁମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜଗେଏଞ୍ଜି । ୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆବର୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଗଡ଼ ଅବୟ୍ କନାୟ୍‌କାୟ୍‌ବରନ୍ ଅବୟ୍ ପଗାଲୋଝନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଯୋଡେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ଜିସୁ ।” ୩୮ ତିଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ବାଗୁ ସକାମରଞ୍ଜି ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଝନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି, ଆର୍‌ଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ ଆରି ଅକାବଡ଼ିଗଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ, ଜିସୁନ୍ ମଡ଼ିନ୍ ଏମ୍‌ବେଏଞ୍ଜି ।

* ୨୭:୨୯ ୨୭:୨୯ ତିକୁଲାୟେଞ୍ଜି † ୨୭:୩୪ ୨୭:୩୪ ଅସାସନ୍ ‡ ୨୭:୩୫ ୨୭:୩୫ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅଜିକି

୩୯ ଆରି, ତି ଆ ତଡ଼ର ଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ରମ୍ମଞ୍ଚ ରମ୍ମଞ୍ଚ ମୋମୋବଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟତାଲେ ବର୍ଚ୍ଚି, ୪୦ * “ଆମନ୍ ଅଡ୍ଡେନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ପୁଡ଼ଲେ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଆତୁବତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତେନ୍ ଏଡ୍ରେଲତେନ୍ ଆମନ୍ତମ୍ ତୋବତମ୍ନା ଆରି ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ ।”

୪୧ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଡ୍ରେଲେମା ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସୟସୟମୁଲେ ବର୍ଚ୍ଚି, ୪୨ “ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ତମ୍ ତୋବଲନ୍ ଅଃର୍ଚ୍ଚିନେ । ଆନିନ୍ ଅଡ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବାଏଲମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଆନିନ୍ ନମିଞ୍ଚେନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟତୋ, ଏଡ୍ରେଲତେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଏତର୍ନେବା । ୪୩ ଞ୍ଚେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍ଲେ କେନ୍ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାତନେ; ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମେନ୍ ତେନ୍, ନମିଞ୍ଚେନ୍ମା ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୋବେତୋ ।”

୪୪ ଆରି, ଅକ୍ଳା ସକାମରଜି ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ତାଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଡ୍ରେଲେମା ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ

(ମାର୍କ ୧୫:୩୩-୪୧; ଲୁକ ୨୩:୪୪-୪୯; ଜନ ୧୯:୨୮-୩୦)

୪୫ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ିଡ଼ ତମ୍ବାନ୍ ସମ୍ପରା ପୁଡ଼ିନ୍ ଲୋଡ଼ତାଜେନ୍ କି ଯାଗି ଗଣ୍ଟା ଜାୟ ଆଲୋଡ଼ତନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୪୬ ଆରି ଯାଗି ଗଣ୍ଟା ଇଡ଼ନ୍ ତେତେ ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ଚ୍ଚନ୍ ବାଡ୍ରେ ବାକାବଲେ ବର୍ଚ୍ଚନେ, “ଏଲି, ଏଲି, ଲାମା ସବକ୍ତାନି ?” କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍, “ଏ ଇସ୍ବରଞ୍ଚେନ୍, ଏ ଇସ୍ବରଞ୍ଚେନ୍, ଆମନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ଇନିବା ଅମ୍ରେଡ଼ଲ୍ଲିୟ୍ ?”

୪୭ କେନ୍ଆତେ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ତେଡ୍ରେ ତନଡ଼ଲେ ଆଡ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଏଲିଅନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେତେ ।” ୪୮ ଆରି, ସିଲଡ୍ରେମା ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଇରେନ୍ କି ଅବୟ କପାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ତିଆତେ ସବୁରତାଲୋଡ଼ନ୍ ଜୋବତାତାଲେ ଅବୟ ତାଙ୍ଗେଲୋଡ଼ନ୍ ରପତେନ୍ କି ଗାଗାନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତିୟେନ୍ ।

୪୯ ବନ୍ତ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “କଡ଼ିଡ଼ବା, ଏଲିଅନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ଇୟତାୟ ଅଡ୍ରେ ଇକ୍ଳା, ଏରିୟବା ।”

୫୦ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବତର ସୋଡ଼ା ସର୍ଚ୍ଚନ୍ ବାଡ୍ରେ ବାକାବେନ୍ କି ଅତଡ଼ୟମେନ୍ ।

୫୧ ଆରି ଗିୟବା, ଅମ୍ମ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ତରଡ଼ନେକାବ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ଜାୟ ପତେତାଲେ ବାଗୁ ତେୟତେୟ ତେଏନ୍, ତକରଲନ୍ ତେଏନ୍, ଅରେଡ଼ଞ୍ଜି* ପତତାଜେନ୍, ୫୨ ଆରି ମସାନ୍ନିଞ୍ଜି ରୋଲନେ, ଆର୍ଚ୍ଚୁଏଞ୍ଜି ବୟଲେମରଜି ଆ ମରା ଗୋଗୋୟତମ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲଞ୍ଜି, ୫୩ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ଆଡ୍ରୋଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ମଡ଼ିର୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଗନେଞ୍ଜି, କେନ୍ଆତେ ଜବୁ ମନ୍ରା ଗିଜେଞ୍ଜି ।

୫୪ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ତାୟନ୍ ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆନାଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜଗେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତକରଲନ୍ ଆରି ଇନିଜି ତେଏନ୍ ତିଆତେଜି ଗିୟଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ବତଡ଼େଞ୍ଜି କି ବର୍ଚ୍ଚି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ।”

୫୫ *ଆରି, ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ରାଜଏଞ୍ଜି ଆଇମରଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ତେଡ୍ରେ ସିଲଡ଼ ତାସଡ଼ାୟଲୋଡ଼ ତକୋତାଲନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିୟଗିଜେଞ୍ଜି । ୫୬ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ମଗ୍ଦଲିନି ମରିଅମନ୍, ଜାକୁବନ୍ ତ ଜୋସେପନ୍ ଆୟୋଡ଼ ମରିଅମନ୍, ଆରି ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ଜି ଆୟୋଡ଼ ତେଡ୍ରେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆତିଲ୍ଡିଲ୍ଡ଼

(ମାର୍କ ୧୫:୪୨-୪୭; ଲୁକ ୨୩:୫୦-୫୬; ଜନ ୧୯:୩୮-୪୨)

୫୭ ଅରୁବଲେ ଆପ୍ରାଡେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଜୋସେପ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ତେଡ୍ରେ ଇୟଲାୟ, ଆନିନ୍ ଆରାମାଡ଼ିୟାବାୟ, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅବୟ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞ୍ଚଡ଼ନେମର୍ ତକୋଏନ୍ । ୫୮ ଆନିନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟେନ୍ କି ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ଇୟଲେ ବେତେ । ସିଲଡ୍ରେ ପିଲାତନ୍ ତିଆତେ ଇୟ ତିୟବା ଗାମ୍ଲେ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଞ୍ଚେଞ୍ଜି । ୫୯ ଆରି ଜୋସେପନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ପାଡ଼ଲେ ମନଡ଼ତମ୍ ଆ ଲମନ୍କାବ୍ ବାଡ୍ରେ ବଲେତେନ୍ କି, ୬୦ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ତାଲାଃଜଲେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରବ୍ଗାୟଗାୟେନ୍ ଆ ରଡ଼ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼, ତିଆତେ ଇୟଲେ ତକ୍ଳୋଏ, ଆରି ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆରେଡ଼ ତଡ଼ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି । ୬୧ ମଗ୍ଦଲିନି ମରିଅମନ୍ ତ ଆନ୍ନା ମରିଅମନ୍ ତି ତେଡ୍ରେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାବା ତକ୍ଳୁମ୍ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି ।

ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଜଗେତ୍ତ୍ୟମରଞ୍ଜି

☆ ୨୭:୪୦ ୨୭:୪୦ ମାତ୍ରିକ ୨୭:୨୧; ଜନ ୨:୧୯ § ୨୭:୪୪ ୨୭:୪୪ ଗବ୍ବରଜେଞ୍ଜି * ୨୭:୫୧ ୨୭:୫୧ ଜଲେଡ଼ଞ୍ଜି ☆ ୨୭:୫୫ ୨୭:୫୫ ଲୁକ ୮:୨,୩

୨୭ ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ରୁକ୍ମଲନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି କି ଇୟଲେ ବରେଜି, ୨୩ ✠ “ଏ ଆଞ୍ଜା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନମି ଏମନ୍ନେତାୟ, ତି ପାତ୍ୟାମରନ୍ ଆମେଡ଼ ଇଡ଼ନ୍ ବର୍ରେନେ, ‘ଞ୍ଜେନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋତନାୟ ।’ ୨୪ ତିଆସନ୍, ଯାଗି ତିନ୍ନା ଜାୟ ମସାନ୍ନିନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଅବଜଗେଆଜି, ଇଜ୍ଜାନ୍ତେନ୍ ଆ ଞ୍ଜେନେମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ରାଉଲନ୍ ଇୟତାୟ ପାଟେଜି କି, ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୋଲନ୍ ଠାମ୍ମଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି; ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆ ପାତ୍ୟା ସିଲଡ଼ ତିକ୍କି ଆ ପାତ୍ୟା ଆରି ସଙ୍କଡ଼ାତମ୍ ତେତାୟ ।”

୨୫ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବତଡ଼ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଓରୋଡ଼ତାଲେ ରନପ୍ପିନ୍ ଜାୟ ମସାନ୍ନିନ୍ ଇୟନବଜଗେବାଜି ।”

୨୬ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି କି ମସାନ୍ନିନ୍ ଆରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଇୟଲେ ଅବଜିତେଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତେଡେ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଅବଜଗେଏଜି ।

୨୮

ଜିସୁନ୍ ଆ ଯନର୍ମେଡ଼

(ମାର୍କ ୧୭:୧-୧୦; ଲୁକ ୨୪:୧-୧୨; ଜନ ୨୦:୧-୧୦)

୧ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆସୁଜ୍ଜେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ମ ତିନ୍ନା ତୋତାନ୍ ମଗ୍ତଲିନି ମରିଅମନ୍ ତ ଆନ୍ନା ମରିଅମନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଗିୟ୍ଗିୟ୍ଗିବାନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଅବୟ ସୋଡ଼ା ତକରଲନ୍ ତେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର ଅବୟନେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ମାୟ କି ମସାନ୍ନିନ୍ ଆତଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆରେଡ଼ ତେଡ଼ଲେ ତେଡେ ଇୟଲାୟ ତକ୍କମେ । ୩ ଆନିନ୍ ଗନିୟ୍ଗିୟ୍ଗିଲୋଡ଼ନ୍ ତାବରେତନ୍* ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଆ ଅଜ୍ଜିନ୍ ଆଡେରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଏତମ୍ ତକୋଏନ୍ । ୪ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଗିଲେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆଜ୍ଜଗେଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ବାବନ୍ତଡ଼ ତକରେଞ୍ଜି କି ଆରବୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏଞ୍ଜି † ।

୫ ବନଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆଇମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ମେନ୍ ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଅକ୍କାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରମ୍ଭତାଜେଞ୍ଜି ଆ ଜିସୁଆତଡ଼ ଆମ୍ମେନ୍ ଏସାୟତେ, ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଜନା । ୬ ଆନିନ୍ ତେନ୍ନେ ମନ୍ରା ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ବର୍ରେନେ, ଏଡେଲେ ଆନିନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନେ । ଯବା, ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ବନ୍ ତନକ୍କୋନ୍ ତେଏନ୍, ତି ତେଡେ ଆୟ ଗିୟ୍ଗିବା । ୭ ଆରି, ଆମ୍ମେନ୍ ଲଜିରତାଲେ ଆ ଞ୍ଜେନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ ବର୍ବାଜି, ‘ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୋଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ମୁକ୍କାଗଡ଼ବେନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁଲନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିର୍ତେ, ତେଡେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଇୟତେ ଏଗିଜେ !’ ଗିୟ୍ଗିବା କରୋତାତଡ଼ବେନ୍, ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ମେନ୍ଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ରେବେନ୍ ।”

† ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ତ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଡେ ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ଲଜିରେଞ୍ଜି କି ଆ ଞ୍ଜେନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଇରେଞ୍ଜି ।

୯ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଏରକ୍କୋମଡ଼ତାଗୋ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରବାଡ଼େଞ୍ଜି କି ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ମେନ୍ ସରିନ୍ ସୟୁନ୍ ତକୋନେତୋ ।” ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାଜି କି ଆ ତାଲଜଡ଼ନ୍ ଖମ୍ମଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ଲୋମେଜି । ୧୦ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍, ଆମ୍ମେନ୍ ଜିରେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ ଅବଜନାବାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତେଡେ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ଗିଜି ଯବା ।”

ମସାନ୍ନିନ୍ ଆଜ୍ଜଗେଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବର୍ନେ

୧୧ ତି ଆଇମରଞ୍ଜି ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ମସାନ୍ନିନ୍ ଆଜ୍ଜଗେଏଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ପାୟଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ତି ଏଡେଗୋ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି । ୧୨ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି କି ତି ଆ ସିପ୍ପାୟଜିଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟତମ୍ ତକ୍କାନ୍ ତିୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, ୧୩ “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଆ ଞ୍ଜେନେମରଞ୍ଜି ତଗଲନ୍ ଇୟଲାଜି କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରାଉଲନ୍ ଇୟଲାୟ ପାଟେଜି, ଗାମ୍ମଲେ ବର୍ନାବା । ୧୪ ଆରି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଅମ୍ତଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏବର୍ତ୍ତାୟ, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଏବାଡ଼ଲିଡ଼ଡ଼ନେ ।”

୧୫ ଆରି ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ତାକ୍କୋନ୍ ଜାଏଞ୍ଜି କି ଏଞ୍ଜାଲେ ଖନଡ଼ଞ୍ଜି ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଏଡେଲେ ଇୟଲେ ଲୁମେଜି । ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ବୁର୍ବୁରାୟଲନ୍, ଆରି ନମିତ୍ତାନ୍ ଏଡେଲେ ମା ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଞ୍ଜେନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବଗିୟଲନେ

(ମାର୍କ ୧୬:୧୪-୧୮; ଲୁକ ୨୪:୩୬-୪୯; ଜନ ୨୦:୧୯-୨୩; ଅନାପ୍ପାୟ ୧:୬-୮)

✠ ୨୭:୨୩ ୨୭:୨୩ ମାତ୍ରିକ ୧୭:୨୧; ୧୭:୨୩; ୨୦:୧୯; ମାର୍କ ୮:୩୧; ୯:୩୧; ୧୦:୩୩, ୩୪; ଲୁକ ୯:୨୨; ୧୮:୩୧-୩୩ † ୨୭:୨୪ ୨୭:୨୪ ଯର୍ମେଡ଼େନ୍ * ୨୮:୩ ୨୮:୩ଆଅକ୍କୋଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ † ୨୮:୪ ୨୮:୪ ରାକଡେଞ୍ଜି

୧୭ ☆ଏଗାରଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି କି, ଜିସୁନ୍ ଅଙ୍ଗା ବରୁ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବୁ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ତି ଆ ବରୁ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟେଞ୍ଜି । ୧୭ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ଗିୟଲେ ଲୋମେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଡାଲଗଡେଞ୍ଜି । ୧୮ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିରୀୟ କି କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ଇୟଲୀୟ ବର୍ନେ, “ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ରିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ଷେନ୍ଆଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ । ୧୯ ☆ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ ଷଡ଼ନେମର୍ ଏଲ୍ଲେଡାଲେ ଆପେୟନ୍, ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆଞ୍ଜିମଲୋଡ଼ ତକୁବଡ଼ାନ୍ ଇୟ ତିୟବାଜି । ୨୦ ଆରି ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଇନିଜି ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଷଣ୍ଡୁମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଷନଡ଼ନ୍ ଇୟ ତିୟବାଜି; ଆରି ଗିୟବା, କେନ୍ ଆ ଜୁଗ ଆରଞ୍ଜିଡ଼ତେନ୍ ଜାୟ ଷେନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ ।”

ମାର୍କ ଲିଖିତ ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ସୁସମାଚାର ମାର୍କନ୍ ଆରିଡେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆ ସନେକୁଲ୍

ରଡ଼ ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଇଡିଡନ୍ ଉଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ମାର୍କନ୍ ଆରିଡେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅବୟ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆର୍ଭୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ କେନ୍ ମନଡ଼ବରଞ୍ଜି ମାଡିଡନ୍, ମାର୍କନ୍, ଲୁକନ୍ ଓ ଜନନ୍ ଇଡେଞ୍ଜି । କେନ୍ ଉଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ମାର୍କନ୍ ଆରିଡେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସନ୍ନା ଆରି କେନ୍ଆଡେ ଆମ୍ବୁଡ଼, ୨୫-୭୦ କ୍ରିସ୍ଟାଲ ଆଡିଡ଼ ଅନିଡନ୍ ଡେଏନ୍ । ଆରି ରୋମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ କ୍ରିସ୍ଟାଲିଆଡ଼଼ ଅନବଡ଼ୟ୍ବନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆଡେ ଅନିଡନ୍ ଡେଏନ୍ ଗାମ୍ଲେ ବାଇବୋଲ୍ ପଣ୍ଡିଡ଼ି ବର୍ଡ଼ି ।

ମାର୍କନ୍ଆଡ଼଼ ଜନ ମାର୍କ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ଓ ବର୍ନବାନ୍ ଆ ଗଡ଼ି ଡକୋଏନ୍, ବନ୍ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜାପୋନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଡ଼ବରବାନ୍ ଆରିୟେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ମାର୍କନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଯର୍ନାୟ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୩:୧୩ । ଡିକ୍ଲି ମାର୍କନ୍, ବର୍ନବାନ୍ ସରିନ୍ ଆରି ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ଇୟେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୫:୩୭-୩୯ । ମାର୍କନ୍, ପିଡ୍ରନ୍ ସରିନ୍ ନିୟ୍ ଗଡ଼ି ଡକୋଲଞ୍ଜି ୧ ପିଡ୍ର ୫:୧୩ । ମାର୍କନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମର୍ ଡଡ଼ ଜନଡ଼ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପିଡ୍ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସାକିବରନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ମନଡ଼ବରନ୍ ଇଡେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ପଣ୍ଡିଡ଼ି ବର୍ଡ଼ି । ମାର୍କନ୍, କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବରଲୋଡ଼ ଷଡ଼ନେମରନ୍ ଓ ଆଡନିକ୍ଲି ବେଡ଼ାଇଡ଼ନ୍ ଆସନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆ ଷନଡ଼ ସେଡ଼ଲେ ଇଡେନ୍ ।

ଆରି କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବରଲୋଡ଼ ମାର୍କନ୍, ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ଅବୟ୍ ଲଗଡ଼ କମ୍ପାରିମର୍ ଆରି ଆପେୟନ୍ ଆ ଇସ୍ତାମ୍ ବାଞ୍ଜେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ଦୁମନ୍ ଆସନ୍ ଡିଡାନ୍ ଅବଜାଡାଲନ୍ ଆଡ଼କୋଡନେନ୍ ଅବୟ୍ ଡନୁଡ଼ୟ୍ ଡାକାଡ଼ାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜଡେନ୍, ଡିଆସନ୍ ମାର୍କନ୍, କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବରଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଆ ବର୍ନେ ଡୁମ୍ ଇଡେନ୍ । ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ସମ୍ପିରା ପୁଡ଼ି ଲୋଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ା ବନାଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଆ ଇଡଲ୍ ଅବସ୍ତୁଞ୍ଜେଏନ୍ ।

ମନଡ଼ବରନ୍ ଆ ପନାଲ୍ଲାଡ଼

- ୧. ଡକ୍ଟରଡାମର୍ ଜନନ୍ ଓ ଜିସୁନ୍ ଆ ଡକ୍ଟରଡା । ୧:୧-୧୩
- ୨. ଗାଲିଲିଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା । ୧:୧୪-୯:୫୦
- ୩. ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଜନିର୍ । ୧୦:୧-୧୨:୪୪
- ୪. ପୁର୍ବାଃଡେବରନ୍ । ୧୩:୧-୩୭
- ୫. ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ ଓ ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ । ୧୪:୧-୧୭:୨୦

ଡଡ଼ର୍ ଅବଜାଡାମର୍ ଡକ୍ଟରଡାମର୍ ଜନନ୍
(ମାଡିଡ଼ ୩:୧-୧୨; ଲୁକ ୩:୧-୧୮; ଜନ ୧:୧୯-୨୮)

୧ କେନ୍ଆଡେ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଡାକାଡ଼ାଅନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଉଲନେ । ୨ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଆ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ ଏକାଲେ ଆଇଡିଡ଼,

“ଇସ୍ତରନ୍ ବର୍ଡନେ, ‘ଗିୟ୍ବା ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମର୍ମେନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ଗଡ଼ନମ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଡଡ଼ର୍ନମ୍ ଅବଜାଡାଡେ ।”

୩ ଆରିଡ଼ିଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ତାନ୍ ଆବାକାବଡେନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସର୍ଡ଼, ‘ପ୍ରୁନ୍ ଆସନ୍ ଡଡ଼ର୍ନ ଅବଜାଡାବା; ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ରୋଡ଼ନ୍ ବିଡ଼ୟ୍ବା ।”

୪ ଡିଆସନ୍ ଡକ୍ଟରଡାମର୍ ଜନନ୍ ଆରିଡ଼ିଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେ, “ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନନ୍ ଆୟ୍ ଡକ୍ଟରଡାମାବା, ଏଡେଲଡେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଇର୍ସେବେନ୍ କେମାଡବେନ୍” ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ଅସ୍ତୁଡ଼ି । ୫ ସିଲଡେ ସମ୍ପିରା ଜିଡଦା ଡେସାନ୍ ଓ ସମ୍ପିରା ଜିରୁସାଲମବାଜି ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ ରାଜି ଆରି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ଇର୍ସେ ବର୍ନନ୍ ଜର୍ନ ଅଲଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ଡକ୍ଟରଡାନେଜି । ୬ ଡକ୍ଟରଡାମର୍ ଜନନ୍ ଓଡପୁରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଡ଼ବୁଡ଼ବନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ରଲନେ ଆରି ଆ କୁଣ୍ଡୁଲୋଡ଼ନ୍ ଉସାଲ୍ ଜନିଡୁବନ୍ ରେଡୁବଲନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ପସ୍ତରନ୍* ଓ କିନ୍ରେଡ଼ ଇଡ଼ରଡ଼ନ୍ ଜୋମେନ୍ । ୭ ଡକ୍ଟରଡାମର୍ ଜନନ୍ ବର୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, “ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ଗୋଗୋୟ୍ ବୋସାଡମ୍, ଆନିନ୍ ଞେନ୍

* ୧:୭ ୧:୭ କମ୍ପାରିବନ୍ଦୁବନ୍ ଆଜ

ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିକ୍ତି ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଖେନ୍ ତୁକୁଡାଲେ ଆ ତାଲଜଡନ୍ ଆ ପାଣ୍ଡୋୟ ଆ ଜନିବାଡ଼ ଉଜୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜନ୍ ତଡ଼ ।
「ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତାଆଲୋଡନ୍ ତକୁବତାନ୍ ତିୟତବେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାଲୋଡନ୍
ତକୁବତାନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ତକୁବତା ଆରି ତନୋର୍ତୋର୍
(ମାଡ଼ିଉ ୩:୧୩-୪:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୧-୨୨; ୪:୧-୧୩)

୯୮ ତି ଆ ବନେଡା ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲି ନାଜରିତ ଗଡାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜର୍ଦନ ଅଲନ୍ ଜିରେ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାୟ
ତକୁବତାନେ । ୯୯ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତାଆଲୋଡନ୍ ସିଲଡ଼ ତେରଡ଼ ତୋଲନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ଼ ରୁଆଡନ୍ ରୋଲନେ ଆରି
ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ କୁକୁରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଇୟଲାୟ ତାଡ଼ୋୟନେନ୍ ଆନିନ୍ ଗିଜେନ୍, ୧୦୦ ଆରି
ରୁଆଡନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ସର୍ତନ୍ ସଡ଼ାଏନ୍, “ଆମନ୍ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ଖେନ୍, ଅମଡ଼ନମ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ
ମଅୟତାତୟ ।”

୧୦୧ ସିଲଡ଼େମା ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡନ୍ ଓରୋଡେନ୍ । ୧୦୨ ଆନିନ୍ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡନ୍
ବାକୁଡ଼ି ତିନ୍ନା ତକୋଲନ୍, ତେଡେ ସନୁମନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୋରେନ୍, ଆନିନ୍ ଆଡୁକୋଲୋଡ଼ଲନ୍ କିନ୍ରେଡ଼ ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି
ନିୟ ତେଡେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ସାକ୍ଲେଏଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଉଞ୍ଜି ଖମୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି
(ମାଡ଼ିଉ ୪:୧୨-୨୨; ଲୁକ ୪:୧୪-୧୫; ୫:୧-୧୧)

୧୦୩ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡନ୍ ଆଡୁକୋଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍
ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁବରେ । ୧୦୪ “ତିନ୍ନାନ୍ ବରିଜେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ତୁୟଲାୟ, ଇସ୍ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନାୟବା ଆରି
ମନଡ଼ବରନ୍ ତର୍ନାବା ।”

୧୦୫ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲି ଅନେଡ଼ ସମ୍ବେୟଣ୍ଡାଗଡ଼ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ସିମନନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡନ୍ ଆହିଅନ୍
ସମ୍ବେୟଣ୍ଡାଲୋଡନ୍ ଅବୟ ଜାଲନ୍ ଆସ୍ବେଡେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି,
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଖମୟମରଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୦୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ଆତଡ଼
ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟବା, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଅନୋରୋଡନ୍ ତେଡେ ତିଆଡେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖଡ଼ତବେନ୍
।” ୧୦୭ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଅବତାଡନ୍ ଜାଲନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

୧୦୮ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତାସତାୟ ଅଡିଡ଼ ଜିରେ ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ଜି ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡନ୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼
ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାଲୋଡନ୍ ଜାଲନ୍ ବୟବଜେଞ୍ଜି । ୧୦୯ ସିଲଡ଼େମା ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆରି
ଆନିଞ୍ଜି ଆପେୟଞ୍ଜି ଜେବଦିନ୍ଆତଡ଼ ଆ ବଡ଼ିମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି
।

ଜିସୁନ୍ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ମବନଡେନ୍
(ଲୁକ ୪:୩୧-୩୭)

୧୧୦ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ସିଲଡ଼େମା ଆନିନ୍ ଲୋଲୋନେ
ତିନ୍ନାଈଜନ୍ ରନୁକୁସିଡନ୍ ଗନ୍ଲନ୍ ଖନଡନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ । ୧୧୧ ଆ ଖନଡନ୍ ଅମଡ଼ତଡ଼ତାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ସାନ୍ନି
ଡେଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖନଡନ୍ ଏରତନିୟନ୍ ଅବସୋଡାନେନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେନ୍ ଆ ମନ୍ରା
ଅନ୍ତମ୍ ଖନଡନ୍ ତିୟେନ୍ ।

୧୧୨ ତି ଆ ବନେଡା ଆ ରନୁକୁସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆଡୁକୋଏନ୍ ଅବୟ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା
ସଜିର୍ତାଲେ ବର୍ନେ, ୧୧୩ “ଏ ନାଜରିତ ଜିସୁ, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ତକୋ ? ଆମନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼
ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ଇୟଲାୟ ? ଆମନ୍ ଆନା, ତିଆଡେ ଖେନ୍ ଜନା, ଆମନ୍ ତି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଡ଼ିର୍ମର୍ ।”

୧୧୪ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବଡ଼ତଡ଼ତାଲେ ବର୍ନେ, “କଡ଼ିଡା, କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରା ।”

୧୧୫ ସିଲଡ଼େ ତି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ପଡ଼େଞ୍ଜିତାଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ସୋଡା ସର୍ତନ୍ ବାଡେ
ବାକାବତାଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୧୬ କେନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଏଡେଲେ ସାନ୍ନି ଡେଏଞ୍ଜି ତ, ଆନିଞ୍ଜି
ତର୍ତମ୍ କଡାଡ଼ିତାଲନ୍ ବର୍ନେ, “ଇନି କେନ୍ ? କେନ୍ ତ ଅବସୋଡାନେନ୍ ବୟନ୍ ରଡ଼ ଖନଡନ୍ ! ଆନିନ୍ ଏରମଡ଼ିର୍
ପୁରାଡାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ବାୟତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବନାଞ୍ଜନ୍ ମାନେତଜି ।”

୧୧୭ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତେରଡ଼ ସମ୍ପରା ଗାଲିଲିରେଡ଼ନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନେ ।

☆ ୧:୧୧ ୧:୧୧ ମାଡ଼ିଉ ୩:୧୭; ୧୨:୧୮; ମାର୍କ ୯:୭; ଲୁକ ୩:୨୨ ☆ ୧:୧୫ ୧:୧୫ ମାଡ଼ିଉ ୩:୨ ☆ ୧:୨୨ ୧:୨୨ ମାଡ଼ିଉ ୭:୨୮, ୨୯

ଜିସୁସ୍ ଜବ୍ରୁ ମନରାଜିଆତଡ଼ ମବନଡେନ୍
(ମାତିଉ ୮:୧୪-୧୭; ଲୁକ ୪:୩୮-୪୧)

^{୨୯} ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁସ୍ ତ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ରନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍ ସରିନ୍ ସିମନନ୍ ତ ଆନ୍ଦିଅନ୍ ଆ ଅସିଂ ଇୟେଞ୍ଜି । ^{୩୦} ସିମନନ୍ ଆ କିନାର ଆରସୁଏନ୍ ଲୁଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼େମା ଆ ବନେନ୍ ଜିସୁସ୍ଆତଡ଼ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି । ^{୩୧} ସିଲଡ଼େ ଜିସୁସ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଆସିନ୍ ଷମ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଅବତୋଏ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅସୁନ୍ ତତେନ୍, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୋଜୋମେଞ୍ଜି ।

^{୩୨} ସାଲୁମ୍ ବେଡାନ୍ ଆବୁବୟୋଡେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଜିସୁସ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଅସୁମରଞ୍ଜି ତ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନରାଜି ଓରୋଡ଼ଲାଇ । ^{୩୩} ଆରି ଗଡାନ୍ ଆ ମନରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ ଇୟଲାଇ ରୁକୁନେଜି । ^{୩୪} ସିଲଡ଼େ ଜିସୁସ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ରୋଗଲୋଡ଼ ବମ୍ବମନେମରଞ୍ଜି, ଜବ୍ରୁତମ୍ ରୋଗମରଞ୍ଜି ମବନଡେନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ବୁତଞ୍ଜି ଗଡେନ୍, ଆନିନ୍ ବୁତଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନବକତାଡ଼ିଲଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁସ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ବଡେଞ୍ଜି ।

ଗାଲିଲି ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁସ୍ ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍
(ଲୁକ ୪:୪୨-୪୪)

^{୩୫} ତି ଆବାଡାନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ନ୍ ଡୋଡାନ୍ ଲୋଡ଼ଡ଼ ଲୋଡ଼ଡ଼ ବେଡାନ୍ ଜିସୁସ୍ ଡୋଲନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ଆରି ଅବୟ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେ ତେଡେ ଇୟଲେ ପାଡ଼ନାନେ । ^{୩୬} ଆରି, ସିମନନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଜିସୁସ୍ଆତଡ଼ ସାୟତଡ଼ତାଲେ, ^{୩୭} ଆର୍ବାଡେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସାୟତଡ଼ତମ୍ଜି ।”

^{୩୮} ବନ୍ତ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ୟବା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆନାରେଡ଼, କେନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଆ ସାକରେଡ଼ ଏଇୟବା, ତେଡେ ନିୟ ଷେନ୍ ଷନଡ଼ନ୍ ଇୟତାୟ ତିୟନାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆସନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଷେନ୍ ଇୟଲାଇ ।”

^{୩୯} ଆରି, ଜିସୁସ୍ ସମିରା ଗାଲିଲିରେଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ରନୁକୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ ଆରି ବୁତଞ୍ଜି ଗଡେନ୍ ।

ଜିସୁସ୍ ଅବୟ ମୋଡ଼ୋମରନ୍ଆତଡ଼ ମବନଡେନ୍
(ମାତିଉ ୮:୧-୪; ଲୁକ ୫:୧୨-୧୬)

^{୪୦} ତି ଆ ବନେଡା ଅବୟ ମୋଡ଼ୋମରନ୍ ଜିସୁସ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ତୁଡ଼ମୁତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ କାକୁତ ଲନ୍ ଇୟଲାଇ ବରେ, “ଆମନ୍ ଲତୟଲମ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ରପ୍ତି ମବଡ଼ିରତ ଯ ।”

^{୪୧} ସିଲଡ଼େ ଜିସୁସ୍ ଇସୋୟମ୍ତାଲେ ଆସିନ୍ ତେକ୍ଲେତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସୁଡେଏନ୍ କି ବର୍ବନେ, “ଷେନ୍ ଲତୟତ ଯ, ମଡ଼ିରମ୍ତୋ ।” ^{୪୨} ସିଲଡ଼େମା ମୋଡ଼ୋନ୍ ତି ଆ ମନରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାଜେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ମଡ଼ିରେନ୍ । ^{୪୩} ଆରି, ଜିସୁସ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେ ଆସ୍ତାୟେନ୍, ^{୪୪} “ଅମ୍ତଡ଼ା, ଆନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଇନିଡ଼ି ବରତଡେ, ବନ୍ତ ଜିରା, ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟନବ୍ତୁୟତମ୍ନା, ଆରି ଆମନ୍ ମନଡ଼ଲମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍, ମନଡ଼ିବେନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଅକ୍ମାତେ ବାୟଲବେନ୍, ଏଡେଲେ ଅନମଡ଼ନ୍ ଇୟ ତିୟା ।”

^{୪୫} ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ କି ତି ଆ ବନେ ସମିରାନ୍ ଏଡେଲେ ବର୍ବରେ ପାଡେନ୍ ତ, ଜିସୁସ୍ ଆରି ଅବରିୟତାଲନ୍ ଅନିଡ଼ି ଆ ଗଡାଲୋଡ଼ ଅଃର୍ପ୍ତି ଗନ୍ଲୋ, ବନ୍ତ ଆନାରେଡ଼ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍, ଆରି ମନରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇ ।

୨

ଜିସୁସ୍ ଅବୟ କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ଼ ମବନଡେନ୍
(ମାତିଉ ୯:୧-୮; ଲୁକ ୫:୧୭-୨୬)

^୧ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋତାଲନ୍ ଜିସୁସ୍ ଆରି କପର୍ନାତମ୍ ଗଡାନ୍ ଯର୍ବନେ, ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ମନରାଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି । ^୨ ତିଆସନ୍ ତିୟତେ ଆ ଗୋଗୋୟ ମନରାଞ୍ଜି ତେଡେ ଇୟଲାଇ କୁଡ଼ାୟନେଜି ତ, ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ ତରକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗା ତଡ଼, ଆରି ଆନିନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ଞ୍ଜି । ^୩ ତି ଆ ବନେଡା ଉଞ୍ଜି ମନରା ଅବୟ କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ଼ ବୋୟଲେ ଜିସୁସ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଇ, ^୪ ବନ୍ତ ତେଡେ ମନରାଞ୍ଜି ଆୟରେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ଼ ଜିସୁସ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଲଜି, ତିଆସନ୍ ଜିସୁସ୍ ଅକ୍ମାଲୋଡ଼ ତକୋଲନ୍, ତେଡେ ଆ ବିଲେଡ଼ ଗାୟଲେ ତବେଞ୍ଜି, ଆରି ତିଆତେ ରୁବ୍ଲେ, ଅକ୍ମା କଚଲୋଡ଼ କାନ୍ନିମରନ୍ ଲୁଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍ ତି ଅମିରା

☆ **୧:୩୯** ୧:୩୯ ମାତିଉ ୪:୨୩; ୯:୩୫

କଟନ୍ କାନ୍ଥମରନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଅସ୍ତତେଞ୍ଜି । ୫ ଜିସୁନ୍ ଆ ତର୍ନେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ତି କାନ୍ଥମରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଅଅନ୍, ଅଡ଼କୋ ଇର୍ସେନମଜି ସିଲଡ଼ ଆମନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ ।”

୬ ବନ୍ତ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତେତ୍ତେ ତଞ୍ଜୁମ୍ତାଲେ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ମନ୍ନଲୋଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମେଞ୍ଜି, ୭ “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇନିବା ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତନେ ? ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟତେ, ଇସ୍ବରନ୍ ତୁମ୍ ସିନା ଅବୟନେ, ଇର୍ସେନ୍ କେମାତେ, ଆନିନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଆନା ଆରି ଇର୍ସେନ୍ କେମାଲେ ରପ୍ତିଏ ?”

୮ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ନଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଆରିଃୟମେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଜିସୁନ୍ ସିଲଡ଼େମା ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ମନ୍ନଲୋଡ଼ ଇନିବା କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଇଃୟମତେ ? ୯ ଅଞ୍ଜାତେ ଲିଆର୍ ? କାନ୍ଥମରନ୍ଆତଡ଼ ‘ଇର୍ସେନମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍’ ଗାମ୍ଲେ ବନରନ୍ ଲିଆର୍, ଅଡ଼େ, ‘ତୋନା, କଟନମ୍ ପାଡ଼ଲେ ଜିରା’ ଗାମ୍ଲେ ବନରନ୍ ଲିଆର୍ ?” ୧୦ ବନ୍ତ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍ରା ତାଞ୍ଜାଆନନ୍ ଆମଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ, କେନ୍ଆତେ ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରପ୍ତି ଏଜନାତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାନ୍ଥମରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ୧୧ “ଞେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତମ୍, ତୋନା, କଟନମ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅସିନମ୍ ଜିରା ।”

୧୨ ସିଲଡ଼େ କାନ୍ଥମରନ୍ ତେରଡ଼ ତୋଲନ୍ କଟନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍, ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସାନ୍ଥତାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେନ୍ଲେ ସେନ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜିୟ୍ ଏନ୍ନେଗୋ ଅଶ୍ଚୁଡ଼ ଏଗିଜାୟ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଲେବିନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏନ୍
(ମାତିଉ ୯:୯-୧୩; ଲୁକ ୫:୨୭-୩୨)

୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଗାଲିଲି ଅନେଡ଼ ସମ୍ବେୟ୍ସ୍ତାନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଆଜିର୍ରାଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ୧୪ ଆନିନ୍ ଜିରା ଜିରା ଆଲପିନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜାଆନ୍ ଲେବିନ୍, ଆ ପାନୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ଲେ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଇୟଲେ ଗିଜେ, ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ଲେବିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ୍ ।” ସିଲଡ଼େ ଲେବିନ୍ ତୋଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େନ୍ ।

୧୫ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଲେବିନ୍ ଆସିଂ ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଡ଼ଞ୍ଜୁମେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ନେତମ୍ ପାନୁବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆରି ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ନେତମ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୬ ଆନିନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ତ ପାନୁବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଗ୍ରାଗାଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଗିୟଲେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆ ମରାୟନେ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଇନି ? ଆନିନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ତ ପାନୁବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାତନେ !”

୧୭ ଜିସୁନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ସୁକ୍ଷତଅଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବୌତମରନ୍ ସନାୟାୟ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବୌତମରନ୍ ସନାୟାୟ୍, ଞେନ୍ ତରମ୍ମମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୋଡ଼େବାନ୍ ଅଃନ୍ନିୟ୍ଲାଇୟ୍, ବନ୍ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୋଡ଼େବାନ୍ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ।”

ଆନମ୍ନେନ୍ ଆ ବର୍ନେ
(ମାତିଉ ୯:୧୪-୧୭; ଲୁକ ୫:୩୩-୩୯)

୧୮ ତକ୍ବତାମର ଜନନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆନମ୍ଲଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିର୍ରେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ବରେଜି, “ତକ୍ବତାମର ଜନନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନମ୍ତଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଇନିବା ଅଃନ୍ନାନମ୍ନେଜି ?”

୧୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “କନ୍ତୁଆମରଞ୍ଜି* ସରିନ୍ ବରନ୍ ତକୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆନମନ୍ ତକୋନେଜି ପଡ଼ ? ବରନ୍ ଅଞ୍ଜା ଜାୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନେ, ତି ଜାୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ରପ୍ତି ଅଃନ୍ନାନମ୍ନେଜି । ୨୦ ବନ୍ତ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ଅଞ୍ଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ବରନ୍ ତବ୍ଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେତେ, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆନିଞ୍ଜି ଆନମ୍ତଞ୍ଜି ।”

୨୧ “ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ରଡ଼ ସିନ୍ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ୍ ପାଡ଼ଲେ ପାପୁର୍ ସିନ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃକଜେ, ବଜେନ୍ ତେନ୍ ତିଆତେ ପାପୁରନ୍ଆତେ ପବ୍ତେତେ, ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ପତେତେ । ୨୨ ଆରି, ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ପାପୁର୍ ଉସାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼କୋଏ, ତକ୍ବୋଏନ୍ ତେନ୍ ତିଆତେ ଉସାଲ୍ ମୁନାନ୍ ପବ୍ତଡ଼ତେ, ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ତ ଉସାଲ୍ ମୁନାନ୍ ବାଗୁନ୍ ମୋସ୍ତେ । ବନ୍ତ ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ରଡ଼ ଉସାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ତନକ୍ବୋନ୍ ତେତେ ।”

ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆ ବର୍ନେ
(ମାତିଉ ୧୨:୧-୮; ଲୁକ ୬:୧-୫)

* ୨:୧୯ ୨:୧୯ ଓରୋଡ଼ବୟମରଞ୍ଜି

୨୩ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଈଡନ୍ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ଆଲ୍ ଗଡ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ଆ ଷ୍ଟ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଜିରା ଜିରା ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଆ ସିସା ତଉଡେଞ୍ଜି । ୨୪ ତିଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିଜା, ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଈଡନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟ୍‌ବରଲୋଡନ୍ ଆଇତିଡ୍ ତଡ୍, ତିଆତେ ଷ୍ଟ୍‌ନେମରନ୍‌ମଜି ଇନିବା ଲୁମ୍‌ତଜି ?”

୨୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଦାଉଦନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆଡ୍ରୋଲଜେଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଆନିନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାଲନ୍, ତିଆତେ ନିୟ୍ ପଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜିୟ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଏପଡେନେ ? ୨୬ ଅବିଆତର ସୋଡା ରାଓଡାନ୍ ଆ ବନେଡାଈଁ ଦାଉଦନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆସିଁ ଗନ୍‌ଲେ, ଅଙ୍ଗା ରୁଟି ରାଓଡାଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଜୋମ୍‌ତଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ ଅଃକ୍ଲୋମେଜି ଗାମ୍‌ଲେ ବନାୟ୍‌ବରଲୋଡନ୍ ଆଇତିଡନ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଜୋମେନ୍, ଆରି ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ନିୟ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।”

୨୭ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଡେଏନ୍, ମନ୍‌ରାନ୍ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍ ତଡ୍ । ୨୮ ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରା ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ନିୟ୍ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଈଡନ୍ ଆ ପ୍ରବୁ ।”

୩

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ଆସର୍‌ସିମରନ୍‌ଆତଡ୍ ମବ୍‌ନଡେନ୍ (ମାଡିଉ ୧୨:୯-୧୪; ଲୁକ ୬:୬-୧୧)

୧ ତିକ୍ଳି ଜିସୁନ୍ ଆରି ରନୁକୁସିଡନ୍ ଯର୍‌ନେ । ତେଡେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆସିନ୍ ଅବୟ୍ ଆସର୍ । ୨ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଈଡନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ୍ ମବ୍‌ନଡ୍‌ତେ ଜାଆରୋ ଗାମ୍‌ଲେ, ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ତଲ୍‌ତଲେଞ୍ଜି, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ୍ କାୟ୍‌କାୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିତଜି । ୩ ସିଲଡେ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆସି ଆସର୍ ତକୋଏନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଜିରାୟ୍, ମଡ୍ଡିନ୍ ଆୟ୍ ତନଡା ।” ୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଈଡନ୍ ଇନି ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅନଗଡନ୍ ତକୋ ? ମନ୍‌ଡ୍ କାକାଡାନ୍ ଅଡେ ଏର୍‌ମନ୍‌ଡ୍ କାକାଡାନ୍ ? ପରାନ୍ନାନ୍ ଡୋବ୍‌ଡୋବନ୍ ଅଡେ ଅନବ୍‌ସେଡନ୍ ?”

ବନ୍‌ଡ ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ିଡ୍‌ଲେ ସେଡେଞ୍ଜି । ୫ ସିଲଡେ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଆ ରଡୋନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଇର୍‌ସୋୟ୍‌ମଡାଏନ୍ କି ଏର୍‌ରେ ଆମଡ୍‌ରେଡ଼ି ଆଡାଡ୍‌ଡାଲେ ବରାବନ୍ ବାଡେ ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଅସିନ୍‌ମ୍ ତେକ୍ଲେଆ ।” ଆନିନ୍ ଆସିନ୍ ତେକ୍ଲେଏନ୍, ଆରି ତିଆତେ ମନ୍‌ଡେନ୍ । ୬ ତିଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ରନୁକୁସିଡନ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍‌ଲନ୍ ଜିରେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡନ୍ ସିଲଡେମା ଏରୋଦିଅଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ କଡାଡିନେଜି ।

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ଜବ୍ ମନ୍‌ରା ସଣ୍ଡୋଡେଞ୍ଜି

୭ ଜିସୁନ୍ ଷ୍ଟ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନ୍ନାଡାଲନ୍ ଗାଲିଲି ଅନେଡ୍ ସମ୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ତୁଡ୍‌ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ୍ ଜବ୍ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସଣ୍ଡୋଡେଞ୍ଜି; ଜିଉଦାନ୍, ୮ ଜିରୁସାଲମନ୍, ଇଦୋମନ୍, ଜର୍‌ଦନ ଅଲନ୍ ଆ ଅଡିଗଡ୍*, ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନନ୍ ଆ ସମ୍‌ରାରେଡ୍ ସିଲଡ୍ ଜବ୍ ମନ୍‌ରା ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡା ଆ ବର୍‌ନେ ଅମ୍‌ଡଡ୍‌ଡାଲେ ଆମଡ୍‌ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଜି । ୯ *ତି ଆ ବନେଡା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତେଡେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ କୁଡାୟ୍‌ନେଞ୍ଜି, ଏଙ୍ଗାଲଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଡଡାୟ୍ ରାବେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଷ୍ଟ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ସନ୍ନା ଡୋଙ୍ଗାନ୍ ତେଡେ ଅବଜାଡାଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଜବ୍ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ ଆମ୍‌ବ୍‌ନଡେନ୍, ରୋଗମରଞ୍ଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସନ୍‌ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ରାବେଜି । ୧୧ ଆରି, ଏର୍‌ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍ଳାଗଡନ୍ ଜାୟ୍‌ଡାନ୍ ଅସେଡଡାଲେ ସଜିରେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ।”

୧୨ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍, ଆନିନ୍ ଆନା ତିଆତେ ଏବର୍‌ଡଡ୍‌ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଏର୍‌ମଡିର୍ ପୁରାଡାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଷ୍ଟ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସେଡାଏଞ୍ଜି (ମାଡିଉ ୧୦:୧-୪; ଲୁକ ୬:୧୨-୧୬)

୧୩ ଜିସୁନ୍ ଡୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେ, ଆନାଜିଆତଡ୍ ଆନିନ୍ ଲଡଜେନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆନିନ୍ ଓଡେଏନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ୍‌ନ୍ ଜିର୍‌ଜି । ୧୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ବାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସେଡାଏଞ୍ଜି, ଏଙ୍ଗାଲଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋଡ଼ି ଆରି ଆନିନ୍ ଅନସ୍ତୁଡ୍‌ବରବାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତଜି, ୧୫ ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବୁଡନ୍ ଗଙ୍ଗଡନ୍ ଆସନ୍ ଅବସୋଡାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।

୧୬ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ବାରଜଣଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସେଡାଏଞ୍ଜି, ଆଞ୍ଜୁମଞ୍ଜି ସିମନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ପିତ୍ର ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଞ୍ଜୁମେନ୍, ୧୭ ଜେବଦିନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡନ୍ ଜନନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବିନେରିଗୋସ୍, କେନ୍ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମନ୍ ମେଗନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି, ୧୮ ଆୟ୍‌ଅନ୍, ପିଲିପନ୍, ବାର୍‌ତଲମିନ୍, ମାଡିଉନ୍, ଡୋମାନ୍, ଆଲପିନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଜାକୁବନ୍, ତଫିୟ୍‌ନ୍, କିନାନ୍‌ସି ସିମନ୍, ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆ ତନାଣ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଆର୍‌ଲଡଜେଞ୍ଜି

* ୩:୮ ୩:୮ ଅତମ୍‌ତାଲ୍   ✱ ୩:୯ ୩:୯ ମାର୍କ ୪:୧; ଲୁକ ୫:୧-୩

ଆ ଜିଉଦିଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅବୟନେ, ୧୯ ଆରି ଇସ୍ପାରିତ ଜିଉଦାନ୍, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ତ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୧୨:୨୨-୩୨; ଲୁକ ୧୧:୧୪-୨୩; ୧୨:୧୦)

୨୦ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଜିରାୟ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆରି ଏଡେଲେ ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ କୁଡ଼ାୟ୍‌ନେଜି ତ, ଆନିଞ୍ଜି ଗାଗାନେନ୍ ନିୟ୍ ଅଃର୍‌ୟ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ଜି । ୨୧ ଆସିଂ‌ମରଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଖମ୍‌ଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲ୍‌ଜି ଜିରାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ କିତିଡେନ୍ ।”

୨୨ ଆରି, ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତ୍ରିଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲନ୍ ଖମେନ୍, ଆରି ବୁଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା ବାଡେ ଆନିନ୍ ବୁଡନ୍ ଗଡ଼ଡେ ।”

୨୩ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଓଡେଡ଼ତାଲେ ଅବୟ୍ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ବାଡେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ସନ୍‌ମନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ସନ୍‌ମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଗଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଏ ? ୨୪ ଅନିଡ଼୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଲୋଡ଼ ତେଲେ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ତି ଆ ରାଜ୍ୟ ରିଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତି ତକୋନେ । ୨୫ ଆରି, ଅନିଡ଼୍ ଆସିଂ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନ୍ନାତାଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ତି ଆସିଂ ରିଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତି ତକୋନେ । ୨୬ ତିଅନ୍ତମ୍, ସନ୍‌ମନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଲୋଡ଼ ତେଲେ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ତିଆତେ ରିଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତି ତକୋନେ, ତିଆତେ ଅସେଡେନ୍‌ନି ।”

୨୭ “ବନ୍‌ଡ ଆନିଡ଼୍ ତେନ୍ ଆ ବସ୍ତମୁରନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ଅଃଞ୍ଜିଲୋ ତେନ୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ଆ ଅତିଆରଞ୍ଜି ରାଉଲନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍ତି ପାଡେ, ବସ୍ତମୁରନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ଜିଏନ୍ ତେନ୍ ସିନା ଆନିନ୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ଅଲ୍‌ରାଉନେ !”

୨୮ “ଞେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ଡବେନ୍, ମନ୍‌ରାଅନଞ୍ଜି ଆ ଇର୍‌ସେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଅଞ୍ଜା ନିଶ୍ଟୟ୍‌ବରନ୍ ବର୍‌ନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼଼ ନିଶ୍ଟୟ୍‌ତଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ଼ଡଜି । ୨୯ ବନ୍‌ଡ ଆନା ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ନିଶ୍ଟୟ୍‌ବରନ୍ ବର୍ଡନେ, ଆନିନ୍ ଆଞ୍ଜା ଜାକ୍‌ୟ୍ କେମାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡେ, ଆନିନ୍ ଅଃନ୍‌ଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆ ଇର୍‌ସେଲୋଡ଼ ତନୋସାନ୍ ତେଡେ ।” ୩୦ “କେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଏର୍‌ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମ୍” ଗାମ୍‌ଲେ ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ଆବର୍‌ଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ ଏନ୍‌ଡେଲେ ବର୍‌ନେ ।

ଜିସୁନ୍ ଆୟୋଡ଼, ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ତ ଆ ତନାନଞ୍ଜି
(ମାଡ଼ିଉ ୧୨:୪୭-୫୦; ଲୁକ ୮:୧୯-୨୧)

୩୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିସୁନ୍ ଆୟୋଡ଼ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଜିରେ ତାଣ୍ଡନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅନୋଡେନ୍‌ ଆସନ୍ ଅବୟ୍‌ନେଆଡ଼଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୩୨ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏରେ ଆଡ଼ଞ୍ଜାମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିଜା, ଅୟୋଡ଼ନମ୍, ତ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍‌ନମ୍‌ଜି ତାଣ୍ଡନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜଗେତମ୍‌ଜି ।”

୩୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଅୟୋଡ଼ଞେନ୍ ତ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞେଞ୍ଜି ଆନା ?” ୩୪ ଆନିନ୍ ଏରେ ଆଡ଼ଞ୍ଜାମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼଼ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବର୍‌ନେ, “ଗିୟ୍‌ବା, କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଅୟୋଡ଼ଞେନ୍ ତ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞେଞ୍ଜି । ୩୫ ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତନେ, ଆନିନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞେନ୍, ତନାନ୍‌ଞେନ୍ ଆରି ଅୟୋଡ଼ଞେନ୍ ।”

ଜମ୍‌ଲ୍‌ ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର
(ମାଡ଼ିଉ ୧୩:୧-୯; ଲୁକ ୮:୪-୮)

୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଗାଲିଲି ଅନେଡ଼ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ଏଡେଲେ ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ରୁକୁନେଜି ତ, ଆନିନ୍ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଅବୟ୍ ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତଞ୍ଜାମେ, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍‌ରେଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆନିନ୍ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ବାଡେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଗାମେନ୍,

୩ “ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ବା, ଅବୟ୍ ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଜମ୍‌ଲନ୍ ବୁକୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲନେ । ୪ ଆନିନ୍ ବୁଡ଼ା ବୁଡ଼ା ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍‌ଲନ୍ ଅନେଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଅଡ଼ିତଞ୍ଜି ଜିରେ ତିଆତେ ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ଜୋମେଜି । ୫ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଅସୋୟ୍ ଲବନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଅରେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଲବତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲପଡ଼ାବଲାଇୟ୍, ୬ ବନ୍‌ଡ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜନ୍ ତିଆତେ ଜୋମ୍‌ତୋଡ଼ାଜେନ୍ ଆରି ମନଡ଼ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଆଜଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସରେନ୍ । ୭ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଅଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ବରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଅଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ବନ୍ ତୋଲନ୍ ସୋଡ଼ାଲେ ତିଆତେଜି ଲଲ୍‌ଡ଼ାଜେନ୍

☆ ୩:୨୨ ୩:୨୨ ମାଡ଼ିଉ ୯:୩୪; ୧୦:୨୫ ☆ ୩:୨୯ ୩:୨୯ ଲୁକ ୧୨:୧୦ ☆ ୪:୧ ୪:୧ ଲୁକ ୫:୧-୩

ଆରି ଇନ୍ନିତ୍ ଅଞ୍ଜଲଲୋ । ୮ ଆରି, ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ମନଡ଼ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ତିଆତେ ପଡାବ୍ଲେ ସୋଡାଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିରିସି ଗୁନା ସାଟିଏ ଗୁନା ଆରି ସଏ ଗୁନା ଜାୟ୍ ଅଜଏନ୍ ।”

୯ ଆରି ଜିସୁନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଆନା ଅନମ୍ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆଲୁଡନ୍ ଡକୋ, ଆନିନ୍ ଅମ୍ତଡ଼େତୋ ।”

ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ଆ ସନେଡ଼ସେଡ଼
(ମାଡିଉ ୧୩:୧୦-୧୭; ଲୁକ ୮:୯-୧୦)

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଆଡିନ୍‌ସଜନ୍ ଆଡୁକୋଲନେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ଆରମ୍ତଡ଼େଡ଼ି ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍, ବାରଜଣ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ “ଆମନ୍ ଇନିବା ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ବାରେ ଖୁନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ତେ ଆରି କେନ୍ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଇନି” ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବରେଜି । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ସନସବରଜି ଗନନ୍‌ଲୁଡନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବୋସାନ୍ ଆଡିୟ୍‌ତିୟ୍, ବନ୍‌ଡ ତି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ବାରେ ବନରନ୍ ଡେଡେ, ୧୨ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍

‘ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଅଞ୍ଜନାଏଜି,
ଆରି ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ାନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ାନ୍ ଅଞ୍ଜଗନ୍‌ଲୁଡେଜି,
ଅସମୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜନାଡାଲେ, ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଯର୍ତନାଜି
ଆରି କେମାନ୍ ଖାଡ଼ଡଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍ ବର୍ରେନେ
(ମାଡିଉ ୧୩:୧୮-୨୩; ଲୁକ ୮:୧୧-୧୫)

୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଆମ୍‌ଞ୍ଜି କେନ୍ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ଅଞ୍ଜଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍ ପଡ଼ ? ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନ୍ନା ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଏଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଡେ ? ୧୪ ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବିଡ଼ଡେ, ୧୫ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡକୋଜି, ଆନାଜି ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ଡଜି, ଆରି ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ାନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ାନ୍ ସିଲଡେମା ଆମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜି ଆବୁଡ଼ଲ୍ଲନେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ସନୁମନ୍ ରାଡଡାଲନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ପାଡେ, ଆନିଞ୍ଜି ଜମ୍ମଲନ୍ ଆବୁଡ଼ଲ୍ଲନେନ୍ ଅନେଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଆ ଲବ ଅନ୍ତମ୍ । ୧୬ ତିଅନ୍ତମ୍, ଆନାଜି ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ାନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ାନ୍ ସର୍ଡାନ୍ ବାରେ ତିଆତେ ଜାଡଜି, ୧୭ ବନ୍‌ଡ ଆମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜି ଆଜଡନ୍ ଅଶୁଡ଼ ଲାମେନ୍ ଆସନ୍ ଗଡେଡ଼୫ ମଡୁମ୍ ଡକୋଡ଼ଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆ ଲଡେଡ଼ଲୋଡ଼ ଡଣ୍ଡନ୍, ଡନଶ୍ଟାୟନ୍ ଖାଡେଡ଼ି ଡେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଡେମା ଡର୍ନେନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଡଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜମ୍ମଲନ୍ ଆବୁଡ଼ଲ୍ଲନେନ୍ ଅରେଡ଼ଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୧୮ ଆରି ଆନାଜି ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ଡଜି, ଆରି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜୟମ୍, ଅନର୍ଜେନ୍ ଡ ଆନ୍ନା ଅନିଞ୍ଜୟମ୍‌ଜି ଗନ୍‌ଲେ ବର୍ନେନ୍ ଲାଞ୍ଜିନ୍‌ଡେ, ଆରି ତିଆତେ ଅଞ୍ଜଜଏ, ୧୯ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜମ୍ମଲନ୍ ଆବୁଡ଼ଲ୍ଲନେନ୍ ଅକାଡ଼ନ୍‌ବରେଡ଼ନ୍ ଆ ଲବ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୦ ଆରି, ଆନାଜି ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ଲେ ତିଆତେ ଜାଡଜି ଆରି ତିରିସି ଗୁନା, ସାଟିଏ ଗୁନା, ସଏ ଗୁନା ଅଜଡଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜମ୍ମଲନ୍ ଆବୁଡ଼ଲ୍ଲନେନ୍ ମନଡ଼ ଲବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ।”

ଜାୟ୍‌ତା ମାଡ଼ିଞ୍ଜନ୍ ଆ ପିଙ୍କ
(ଲୁକ ୮:୧୬-୧୮)

୨୧ ✨ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଆରି ବରେଞ୍ଜି, “ପିଙ୍କନ୍ ଇନି ମାଡ଼ିଞ୍ଜନ୍ ଆ ଜାୟ୍‌ତା ଅଡେ କଟନ୍ ଆ ଜାୟ୍‌ତା ଡନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ଡନରନ୍ ଡେଡେ ? ପିଙ୍କପିଲନ୍ ଆ ଡୋଶ୍ଟୋଲୋଡ଼ ଡନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ତିଆତେ ଡନରନ୍ ଅଞ୍ଜେଏ ? ୨୨ ✨ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଏରନ୍‌ବ୍‌ରିୟ୍‌ତାନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିତ୍ ଆସସ ଡଡ଼, ଆରି ଅଞ୍ଜାତେ ଆସସ ଡକୋ, ତିଆତେ ଅନବ୍‌ରିୟ୍‌ତାନ୍ ଆସନ୍ ଆସସ ଡକୋ । ୨୩ ଆନା ଅନମ୍‌ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆଲୁଡନ୍ ଡକୋ, ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼େତୋ ।”

୨୪ ✨ଜିସୁନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନି ଏଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼େ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଗିୟ୍‌ଡମ୍‌ନାବା । ଅଞ୍ଜା ଆ ଡନରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଏଡରେଡ଼ଡେ, ତି ଆ ଡନରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଡରେଡ଼ଲେ ତିୟ୍‌ତବେନ୍, ଆରି ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ଡନିୟ୍‌ନ୍ ଡେଡେ । ୨୫ ✨ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନା ଆମ୍‌ଡ଼ ଡକୋ, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଡନିୟ୍‌ନ୍ ଡେଡେ, ଆରି ଆନା ଆମ୍‌ଡ଼ ଇନ୍ନିତ୍ ଡଡ଼, ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍ ଇନି ଡକୋ, ତିଆତେ ନିୟ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପନାଡ଼ନ୍ ଡେଡେ ।”

ଜମ୍ମଲନ୍ ପଡାବ୍ଲେ ଆସ୍ତ୍ରୋଡାଡେନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ରେନେ, “ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜମ୍ମଲନ୍ ବିଡ଼ଡେ, ୨୭ ଆନିନ୍, ଡଗଲନ୍ ତିମଡ଼ଡନେ ଡମ୍‌ବାନ୍ ଡୋଡନେ, ଆରି ଜମ୍ମଲନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ପଡାବ୍ଲେ ସୋଡାଡେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜଜନାଏ । ୨୮ ଲବନ୍ ଆନିନ୍‌ଡମ୍ ଜଅନ୍ ଅବ୍‌ଜଡେ, ପର୍ତ୍ତମ୍‌ଆ ଅଲାନ, ତିକ୍ଳି ସିସାନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସିସାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟ୍

✨ ୪:୨୧ ୪:୨୧ ମାଡିଉ ୫:୧୫; ଲୁକ ୧୧:୩୩ ✨ ୪:୨୨ ୪:୨୨ ମାଡିଉ ୧୦:୨୬; ଲୁକ ୧୨:୨ ✨ ୪:୨୪ ୪:୨୪ ମାଡିଉ ୭:୨; ଲୁକ ୭:୩୮ ✨ ୪:୨୫ ୪:୨୫ ମାଡିଉ ୧୩:୧୨; ୨୫:୨୯; ଲୁକ ୧୯:୨୭

ଜନ୍ମରୋମାନ୍ । ୨୯ ବନ୍ଦ ଜନ୍ମରୋମାନ୍ ଅଗୁରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଗଡ଼ଗଡ଼ନେ ବେଡ଼ାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ କଡ଼ଭିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗଡ଼ତେ ।”

ସୋର୍ସୋବାୟନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍
(ମାତିଉ ୧୩:୩୧-୩୨, ୩୪; ଲୁକ ୧୩:୧୮-୧୯)

୩୦ “ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ଚ୍ଚନେ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନା ସରିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଜଡ଼ବୋ ? ଅଙ୍ଗା ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍ ବାଞ୍ଜେ ତିଆତେ ବର୍ଚ୍ଚେବୋ ? ୩୧ ତିଆତେ ଅବୟ୍ ସୋର୍ସୋବାୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଆବୁଡ଼ଲ୍ଲନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତିଆତେ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବାୟ୍ ସିଲଡ଼ ସନ୍ନା, ୩୨ ବନ୍ଦ ବୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତେନ୍ ତିଆତେ ସୋଡ଼ାତାଲେ ତୋତନେ ଆରି କୋଭାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଓଆବ୍‌ଜି ସିଲଡ଼ ତିଆତେ ସୋଡ଼ାତେ, ଆରି ଆ କେଣ୍ଡାରଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜେଲେ ସୋଡ଼ାରାତେ ତ, ତି ଆରାନ୍‌ବୁ ଆ ଲୁମ୍‌ଗୁଲୋଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତିତଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ବସାନେଜି ।”

୩୩ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରପ୍ତି ଆଗ୍ରନ୍‌ଲୁଡ଼ତେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ । ୩୪ ଆରି ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜି ଅନ୍ତିଡ଼ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ଅଃକର୍ଚ୍ଚନେ । ବନ୍ଦ ଆନିନ୍ ଆଡ଼ିନ୍‌ସଜନ୍ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେଜି ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ରିଙ୍ଗେଡ଼ିରନ୍ ଅବ୍‌ରିଡ଼ିଡ଼େନ୍
(ମାତିଉ ୮:୨୩-୨୭; ଲୁକ ୮:୨୨-୨୫)

୩୫ ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଆସ୍ତାଲ୍‌ମେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ୟବା, ସମ୍‌ୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼ ଏଜିର୍ବା ।” ୩୬ ସିଲଡ଼େ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ, ଜିସୁନ୍ ଅଙ୍ଗା ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ତଙ୍ଗୁମ୍‌ଲେ ତକୋଲନେ ତି ଆ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ତାଜେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଆନ୍ନା ତୋଙ୍ଗାଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜି ତକୋଏନ୍ । ୩୭ ତିକ୍ଳି, ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଆକ୍ରାନ୍ ରିଙ୍ଗେଡ଼ିରନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍, ଆରି ଅଡ଼ୋୟ୍‌ତାନ୍ ଆଡ଼ଡ଼ଞ୍ଜିଆଲାଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତାଆନ୍ ବରିୟ୍‌ଲେ ପାଡ଼େନ୍ । ୩୮ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଆ ତିକ୍ଳିଗଡ଼ ଅନିବ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆବବନ୍ ତକୋତାଲେ ଲୁଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ତର୍ତ୍ତର୍ରେ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟ୍‌ମର, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରବୁଲଲେନ୍, ଆମ୍‌ ଇନ୍‌ଡ଼ି ପଡ଼ ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ମେ ?”

୩୯ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ତୋଲନ୍ ରିଙ୍ଗେନ୍ ବଡ଼ତଡ଼ତାଲେ ଅଡ଼ୋୟ୍‌ତାନ୍ ବରେନ୍, “କଡ଼ିଡ଼ା, ରିଡ଼ ଗାମଲେ ତକୋନା ।” ସିଲଡ଼େ ରିଙ୍ଗେନ୍ ତତେନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ରିଡ଼ିଡ଼େନ୍ । ୪୦ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ଇନିବା ତିୟ୍‌ନେ ଆ ବଡ଼ଡ଼ିୟ୍‌ଜି ? ନମିନ୍ନାନ୍ ପଡ଼ ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ୁର୍ଚ୍ଚେ ?”

୪୧ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବଡ଼ତଡ଼ତାଲେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଆଲ୍‌ବରେଞ୍ଜି, “ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଆନା, ରିଙ୍ଗେନ୍ ତ ଅଡ଼ୋୟ୍‌ତାନ୍ ନିୟ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ତଜି ?”

୫

ଜିସୁନ୍ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆଡ଼ଡ଼ ମବ୍‌ନଡ଼େନ୍
(ମାତିଉ ୮:୨୮-୩୪; ଲୁକ ୮:୨୬-୩୯)

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗାଲିଲି ସମ୍‌ୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼ ଗରାସିଅଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ରେଡ଼ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି । ୨ ଆନିନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପନ୍ନାନ୍ ପନ୍ନାନ୍ ତେରଡ଼ ଅବୟ୍ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ବୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିର୍ଚ୍ଚେ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ରବାଡ଼େ । ୩ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନେ, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ସିକ୍ସୁଡ଼ିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ନିୟ୍ ଜିଲେ ଅଃର୍ଚ୍ଚିଲଜି, ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଜବ୍‌ ତର କାଡ଼ୁନ୍ ତ ସିକ୍ସୁଡ଼ିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିଏଞ୍ଜି, ବନ୍ଦ ଆନିନ୍ ସିକ୍ସୁଡ଼ିନ୍ ଅବଡ଼ତାଲେ କାଡ଼ୁଞ୍ଜି ଲବଗତାଜେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ମବ୍‌ଲ୍‌ୟ୍‌ଲେ ତନକୋନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ତିଡ଼ ବସ୍ତୁ ତଡ଼ । ୫ ଆନିନ୍ ତଗଲ୍‌ ତମ୍‌ବା ତିତାନ୍ ମସାନ୍ନିରେଡ଼ନ୍ ତ ବରୁରେଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ସଜିର୍ଚ୍ଚେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅରେଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତିଡ଼ଲନ୍ ପାବ୍‌ରାଡ଼ମ୍‌ଲନ୍ ।

୬ ଆନିନ୍ ସଡ଼ାୟ୍ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଇର୍ଚ୍ଚେ ଆ ମୁକ୍ତାଗତନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବୁଡ଼ୁମ୍, ୭ ଆରି ସୋଡ଼ା ସର୍ଚ୍ଚନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସଜିର୍ଚ୍ଚେ ବର୍ଚ୍ଚନେ, “ଏ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆ ଇସ୍‌ବର ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିସୁ, ଆମ୍‌ ସରିନ୍ ଖେନ୍ ଇନି ତକୋ ? ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ଅମ୍‌ଡ଼ନ୍‌ମ୍ କାକ୍‌ତ୍‌ତନାୟ୍, ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଆରି ତଣ୍ଡାୟ୍‌ତଡ଼ି ।” ୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ା, କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆମ୍‌ ସିଲଡ଼ ବୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିରା ।”

୯ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ନମ୍ ଇନି ?”

ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଅଞ୍ଜୁମଞ୍ଜେନ୍ ଆକୁଡ଼ାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍ ।” ୧୦ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିସେଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆନ୍ନାରେଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତଡ଼େଜି ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ କାକୁତ୍ ଲନେ ।

୧୧ ତେତେ ବରୁନ୍ ଆ ତୟ୍‌ତୟ୍ ଅବୟ୍ ଗୋସ୍ତାବୋନନ୍ ଜୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ଲଞ୍ଜି । ୧୨ ଆରି, ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ କାକୁତ୍ ଡାଲନ୍ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ତି କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ଅମ୍ନ ଗଙ୍ଗନନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲେନ୍ ।” ୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ “ଜିର୍ବା” ଆଗ୍ରାମେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍, ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ଅମ୍ନ ଇୟ୍‌ଲେ ଗନେଜି, ସିଲଡ଼େ ତି ଗୋସ୍ତାବୋନନ୍ ଆ ତୟ୍‌ତୟ୍‌ବୁରନ୍ ସିଲଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ଇରେ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ତବୁବଡ଼ାଲେ ଇୟ୍‌ଲେ ରବୁଏଜି । କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ବାଗୁ ଅଜାର ତେତେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

୧୪ ତୁରବୋନମରଞ୍ଜି ଜିରେ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ତ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ତି ଆ ବନେ ଇୟ୍‌ଲେ ଅବଜନାଏଜି, ସିଲଡ଼େ ଇନି ତେଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ବାନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଇ । ୧୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଆମ୍ନଡ଼ୁ ଆକୁଡ଼ାୟ୍ ବୁତନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ସ୍ତାୟ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ସିନ୍‌ରିନ୍ ରଲନ୍ ମନଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଡ଼େ ଆତଞ୍ଜୁମନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଇ ଗିଜେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବତଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୬ ଆରି, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଜି ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ବୁତନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ସ୍ତାୟ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଇନି ଏଞ୍ଜାଗୋ ତେଏନ୍ ତି ଆ ବନେ, ଆରି କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ବନେ ନିୟ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି ।

୧୭ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆ ସଣ୍ଡିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି କାକୁତ୍ ଲଞ୍ଜି ।

୧୮ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରାଜେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଆମ୍ନଡ଼ୁ ବୁତନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ସ୍ତାୟ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ନମିନ୍ କି ନମିନ୍ କାକୁତ୍ ଲନେ ।

୧୯ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଅସାଡ଼ାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “କୁଲମ୍‌ନମ୍‌ଜି ଆମଡ଼ ଅସିନ୍‌ମ୍ ଜିରା, ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଲୁମେନ୍ ଆରି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରବୁଡ଼ୟ୍‌ଲମ୍‌ମନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇୟ୍‌ନବଜନାଆଜି ।”

୨୦ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିରେ, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ତିଆଡେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଦେକାପାଲିଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଦସଗା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍‌ରେ ପାଡ଼େନ୍, ସିଲଡ଼େ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ଆରବୁ ଆଇସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବମେଡ଼େନ୍ ଆରି ପ୍ରଦରରୋଗ ବମ୍‌ମ୍‌ନେବଜନ୍‌ଆତଡ଼ ମବ୍‌ନଡ଼େନ୍ (ମାଡ଼ିଉ ୯:୧୮-୨୬; ଲୁକ ୮:୪୦-୫୬)

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଡାୟ୍‌ଲେ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାୟ୍ ଆ ବାନ୍ନେଗଡ଼ ପଡ଼ଲେ ଆୟ୍‌ର୍‌ନାଞ୍ଜନ୍, ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଇ ରୁକୁନେଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଅନେଡ଼ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୨୨ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ରନୁକୁସିଡ଼େନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜାଇରସ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଆଜଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଇ ଅବସେଡ଼ନେ, ୨୩ ଆରି ମାଡ଼ୁ କାକୁତ୍ ଲନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଡାଞ୍ଜଡ଼ିଅନ୍‌ଞେନ୍ ଆରବୁଗୋ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍ ଅମେଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଜିରେ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅସିନ୍‌ମ୍ ଆୟ୍‌ ତକ୍ଲୋଆ ।”

୨୪ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରାବେଞ୍ଜି ।

୨୫ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ବାର ବର୍‌ସେଡ଼ ଜାୟ୍ ପ୍ରଦରରୋଗନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜାଡ଼ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ତକୋଏନ୍, ୨୬ ଆନିନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେଲେ ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍ ବୈତମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବସାକ୍ଲୋଡ଼ାଲନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତଞ୍ଜାନ୍ କର୍‌ସଆଜେନ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ି ଅଞ୍ଜନଡ଼ଲୋ ଆର୍‌ପାୟ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ପାଡ଼େନ୍ । ୨୭ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆ ରୁକୁମରରେଡ଼େନ୍ ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ଜିରେ ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଇ ସୁଡ଼େଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, ୨୮ “ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ତୁମ୍ ସୁଡ଼େଲାଇ ତେନ୍ ଞେନ୍ ମନଡ଼ତ୍ ଯ୍ ।”

୨୯ ସିଲଡ଼େମା ଆ ମଞ୍ଜାମନ୍ ଅଞ୍ଜଡେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ରୋଗନ୍ ମନଡ଼େନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ରପ୍ତି ଅମ୍‌ଲନେ । ୩୦ ସିଲଡ଼େମା ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍‌ସାନ୍ ଜିରେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ରପ୍ତି ଜନାଡ଼ାଲେ, ଆନିନ୍ ଆରୁକୁମରରେଡ଼େନ୍ ଆୟ୍‌ରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଆନା ସିନ୍‌ରିଞେନ୍ ସୁଡ଼େଏନ୍ ?”

୩୧ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ତ ଗିୟ୍‌ତେ, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ରାବଡ଼ମ୍‌ଜି, ଆରି ଆମନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, ଆନା ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ସୁଡ଼େଲ୍ ଯ୍ ?”

୩୨ ବନ୍‌ତ ଆନା କେନ୍‌ଆଡେ ଲୁମେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଏରେ ଆଡ଼ାଡ଼େନ୍ । ୩୩ ସିଲଡ଼େ ତି ଆଇମରନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ତେଏନ୍, ତିଆଡେ ଜନାଡ଼ାଲେ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଡ଼େ ତକର୍ ତକରେ ଜିରେ ଜିସୁନ୍

ଆଜଢ଼ଲୋଡ଼ ଅବସେଡ଼ଲନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇୟ ବର୍ନେ । ୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ବରେନ୍, “ନୁନ୍ନି, ଡନେନମ୍ ଆମନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ମବନ୍ଡ଼ଲମ୍, ଲବିଡ଼୍ଡା ଜିରା ଆରି ରୋଗମ୍ ମନଡ଼ମ୍ତୋ ।”

୩୫ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆବର୍ନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ରନ୍ନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ଜାଇରସନ୍ ଆସିଂ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିରେ, “ଡାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ନମ୍ ରବୁଏନ୍ନି, ଖନଡ଼ିୟମରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଇନିବା ଆରି ବାଉଲ୍ଲି ଏମ୍ନେତେ ?” ଇୟଲାଇୟ ଗାମେଜି ।

୩୬ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ, ଅଃନୁମଡ଼ଡ଼ଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ରନ୍ନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ଆଡ଼ଡ଼ ବରେନ୍, “ବଡ଼ଡ଼ତମ୍, ଡର୍ନା ତୁମ୍ ।” ୩୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍, ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଜନନ୍ ତୁମ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଡ଼ିଆଡ଼ଡ଼ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଅଃନୋରୋଡ଼ଲଜି । ୩୮ ଆନିଞ୍ଜି ରନ୍ନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ଆସିଂ ଆଜିରାଞ୍ଜି, ତେତେ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଯୋଡ଼ୟାଡ଼ନ୍ ତ ଆକ୍ରାନ୍ ଯନେନ୍ ଆରେମ୍ନେତନେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଇୟଲାଇୟ ଗିଜେ, ୩୯ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ନନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ଇନିବା ଏୟୋଡ଼ୟାଡ଼ତେ ଇନିବା ଏୟେତେ ? ପସିଜନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ିତ୍ ରବୁଏ, ଆର୍ପାୟ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ।” ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଗବ୍ରେଜେଞ୍ଜି ।

୪୦ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ପସିଜନ୍ ଆ ବାପା, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆରି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଓରୋଡ଼ତାଲେ, ପସିଜନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଡକୋଏନ୍, ତେତେ ଇୟେଞ୍ଜି, ୪୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ପସିଜନ୍ ଆସି ଖମ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ବରେନ୍, “ଟଲିଡାକୁମ୍,” କେନ୍ ଆ ଗରାମ୍ଗାମନ୍ “ଏ ଆଇସିୟ, ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ବର୍ଡ଼ମ୍, ଡୋନା ।”

୪୨ ସିଲଡ଼େମା ଆଇସିଜନ୍ ଡୋଲନ୍ ଅଡ଼େତେ ଅଡ଼େନ୍ନେ ବୁଲ୍ଲେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବାର ବର୍ସେଡ଼ ତେଏନ୍ । ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୪୩ ଆରି, ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ଆନିଡ଼ିଜା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜନାଡ଼ଡ଼େଜି ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆଇସିଜନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଇନିଡ଼ି ଗାଗାନେନ୍ ଡନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି ।

ନାଜରିତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅଃଜ୍ଞାଲଜି
(ମାଡ଼ିଉ ୧୩:୫୩-୫୮; ଲୁକ ୪:୧୭-୩୦)

୧ ଜିସୁନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଆ ସାଇତମନ୍ ନାଜରିତନ୍ ଯର୍ନାୟ ଆରି ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୨ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍, ଆନିନ୍ ରନ୍ନୁକୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଡନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ଆରି, ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼ଲେ ସାନ୍ନିତାଲେ ବର୍ଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ସିଲଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍ ? ଆରି, କେନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅଙ୍ଗା ଗିଆନ ଡନିୟନ୍ ତେଲୋ ? ଆରି କେନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼େତେନ୍ ଆ ବୋସା କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନି ? ୩ କେନ୍ ଆନିନ୍ ତି ବାଡ଼୍ଡୋୟମରନ୍ ତଡ଼ ପଡ଼ ? କେନ୍ ଆନିନ୍ ମରିଅମନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତଡ଼ ପଡ଼, ଆରି ଜାକୁବନ୍, ଜୋସିନ୍, ଜିଉଦାନ୍ ତ ସିମନ୍ନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆରି, କେନ୍ ଆ ଡନାନଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତେନ୍ନେଞ୍ଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ?” ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅଃଜ୍ଞାଲଜି ।

୪ ☆ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଆନ୍ନାରେଡ଼ନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଜାତଜି, ବନ୍ତ ଆ ସାଇତମନ୍, ଆ କୁଲମଞ୍ଜି, ଆସିଂତମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅଃଜ୍ଞାଏଜି ।”

୫ ଆରି, ତେତେ ଇନିଡ଼ି ବୋସା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ଅଃର୍ପିଲୋ, ଅସୋୟ ରୋଗମରଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ତୁମ୍ ଆସିନ୍ ଡକ୍କୋତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ମବନ୍ଡ଼େଞ୍ଜି । ୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ର୍ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ସମ୍ପରା ସାଇ ସାଇ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତିଏ ।

ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି
(ମାଡ଼ିଉ ୧୦:୫-୧୫; ଲୁକ ୯:୧-୬)

୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବାଗୁ ବାଗୁନେ ଅମ୍ନେଲେ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ଆରି ଏର୍ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ଉପରେଡ଼ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ୮ ଆରି, “ଜିରଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟୁ ତୁଡ଼େଡ଼ାଡ଼ ତୁମ୍ ପାଡ଼ବା, ଆରି ରୁଟି, ମୁନା କି ଗାଞ୍ଜିଆଲୋଡ଼ନ୍ ଡାକୋନ୍ ଏପାଡ଼ତଡ଼” ଗାମ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୯ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ରନେନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ବାଗୁ ଅଙ୍ଗିନ୍ ଏପାଡ଼ତଡ଼” ଗାମେନ୍ । ୧୦ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅନିଡ଼ି ଆସିଂ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଜାଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ତି ଆ ସାଇ ସିଲଡ଼ ଅଣ୍ଡ଼ିତ୍ ଏଜିରେନ୍ ଜାୟ ତି ଆସିଂ ଇୟ ଡକୋନାବା । ୧୧ ☆ବନ୍ତ ଅନିଡ଼ି ଆ ସାଇ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଅଃଜ୍ଞାଲବେଞ୍ଜି

☆ ୬:୪ ୬:୪ ଜନ ୪:୪୪ ☆ ୬:୧୧ ୬:୧୧ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୩:୫୧ ☆ ୬:୧୧ ୬:୧୧ ଲୁକ ୧୦:୪-୧୧

ତେନ୍, ଅତେ ବର୍ନେବେଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନମତଢ଼ଲଜି ତେନ୍, ଏତେଲତେନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିର୍ବା, ଆରି ଏଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମତଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତାଲଜଡ଼ବେନ୍ ଆ ଉମ୍ବିଲ ତୁୟତୁୟନାବା ।”

୧୨ ସିଲତେ ଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜି ଜିରେ, “ଆବୟରୁଡ଼ିନାବା,” ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁବରେଜି, ୧୩ *ଆରି ଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜି ଜବ୍ର ମନ୍ରାଜି ଆମତ଼ ସିଲଡ଼ ବୁତନ୍ ଗଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଜବ୍ରତମ୍ ରୋଗମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମିଞ୍ଚଲନ୍ ଜଡ଼ଲେ ମବ୍ନଡ଼େଞ୍ଜି ।

ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ରନବୁ
(ମାଡ଼ିଉ ୧୪:୧-୧୨; ଲୁକ ୯:୭-୯)

୧୪ *ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଆକ୍ରମାଏଞ୍ଜି ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତଡ଼େନ୍, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବର୍ଞ୍ଜି, “ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମତ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନେଡ଼ଲେ ତୋଲନେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋ ବୋସା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆମତ଼ନ୍ ଗଡ଼େଲତେ ।”

୧୫ ବନ୍ତ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ବର୍ଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଲିଅନ୍,”

ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ବର୍ଞ୍ଜି, “ପୁର୍ବାନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମତ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅବୟନେ ଅଡ଼ମ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ।”

୧୬ ବନ୍ତ ଏରୋଦନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅମତଡ଼ତାଲେ ବର୍ନେ, “ଅଞ୍ଜା ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଞ୍ଜେନ୍ ଗକାଲାୟ୍, ଆନିନ୍ ତୋଲନେ !” ୧୭ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରୋଦନ୍, ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ପିଲିପନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ଏରୋଦିଆନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅନବସର୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଏରୋଦନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟତାଲେ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଞ୍ଜମ୍ଲେ, ଜିଲେ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଏରୋଦନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ବର୍ଏନ୍, “ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ଆମନ୍ ତରକୋଏନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅନଗତନ୍ ଇକ୍ଲା ।”

୧୯ ସିଲତେ ଏରୋଦିଆନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମତେନ୍ ଆରି ରନକୁନ୍ ସାଜେନ୍, ବନ୍ତ ଅଃର୍ପ୍ରିଲୋ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଅବୟ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଆରି ମଡ଼ିରମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଏରୋଦନ୍ ଜନାତାଲେ ବଡ଼ଡ଼େନ୍, ଆରି ଏରୋଦନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍, ଆରି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ବଡ଼ଡ଼େନ୍, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ସର୍ତାନ୍ ବାଡ଼େ ତିଆତେ ଅମତଡ଼େନ୍ ।

୨୧ ତିକ୍ତି ଏରୋଦିଆନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ରୟଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ । ଏରୋଦନ୍ ଆ କରୋକୋଡ଼ ତିନ୍ନାକଡ଼ନ୍ ମନ୍ନିଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି, ତ ଗାଲିଲିନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତଗଲନ୍ ଅବୟ୍ ବୁଜିନ୍ ତୁବେନ୍ । ୨୨ ଆରି, ଏରୋଦିଆନ୍ ଆ ତାଞ୍ଡିଅନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ଜିରେ ତଡ଼ସେଡ଼ତାଲନ୍ ଏରୋଦନ୍ ରାଜାନ୍ ତ ଆନିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଅବମ୍ ଅଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ଆଇସିଜନ୍ଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଇନି ଲଡ଼ୟତମ୍, ବେତ୍ ଯ୍, ଞ୍ଜେନ୍ ତିଆତେ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ତିୟତମ୍ ।” ୨୩ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆମତ଼ନ୍ ବାସାତାଲନ୍ ବର୍ନେ, “ଆମନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜାତେ ବେଡ଼ତ୍ ଯ୍, ବବନ୍ତା ରାଜ୍ୟନ୍ ନିୟ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ତିୟତମ୍ ।”

୨୪ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଆୟୋଡ଼ନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେ, “ଞ୍ଜେନ୍ ଇନି ବେତାୟ୍ ?”

ସିଲତେ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଆମନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆବବ୍ ଇୟ୍ ବେତା ।”

୨୫ ସିଲତେମା ଆନିନ୍ ରାଜାନ୍ ଆମତ଼ ଲଜିରେ ଇୟଲେ ବର୍ନେ, “ଆମନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆବବ୍, ଅବୟ୍ ସଡ଼ଥ୍ଆଲୋଡ଼ନ୍ ନମିଞ୍ଜେନ୍ମା ତିୟ୍ ଯ୍, କେନ୍ଆତେ ଲଡ଼ୟଞ୍ଜେନ୍ ।”

୨୬ କେନ୍ ଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ମାଡ଼ୁ ତୁଢ଼ଲନ୍, ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍ ବାସାଲନ୍ ଆରି ତେତେ ଗାଗାନେନ୍ ଆଡ଼କ୍ସମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ଇକ୍ଲା ଅଃଗାମ୍ଲୋ । ୨୭ ତିଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ସିଲତେମା ଅବୟ୍ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆବବ୍ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବରେନ୍ । ସିଲତେ ଆନିନ୍ ଜିରେ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଗକାଏ, ୨୮ ଆରି ତିଆତେ ଅବୟ୍ ସଡ଼ଥ୍ଆଲୋଡ଼ନ୍ ପାଡ଼ଲେ ରାଜାନ୍ ଆଇସିଜନ୍ଆତଡ଼ ତିୟେ, ଆରି ଆଇସିଜନ୍ ତିଆତେ ପାଡ଼ଲେ ଆୟୋଡ଼ନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ତିୟେ । ୨୯ ଜନନ୍ ଆ ଞ୍ଜିନେମରଜି ତି ଆ କବର ଅମତଡ଼ତାଲେ ଜିର୍ବାଜି କି ଆ ମରାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତିଲେଜି ।

ଜିସୁନ୍ ମନ୍ଲୟ୍ ଅଜାର ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି
(ମାଡ଼ିଉ ୧୪:୧୩-୨୧; ଲୁକ ୯:୧୦-୧୭; ଜନ ୬:୧-୧୪)

୩୦ ତିକ୍ତି ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମତ଼ ଇୟଲାୟ୍ ରୁଞ୍ଜନେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଇୟଲେ ଲୁମେଞ୍ଜି ଆରି ଇନିଜି ଇନିଜି ଞ୍ଜନଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତିଏଜି, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ୍ ଅବଜନାଏଜି ।

୩୧ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମବା, ଆନ୍ନାତାଲନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେ

* ୨:୧୩ ୨:୧୩ ଜାକୁବ ୫:୧୪   * ୨:୧୪ ୨:୧୪ ମାଡ଼ିଉ ୧୭:୧୪; ମାର୍ଚ୍ଚ ୮:୨୮; ଲୁକ ୯:୧୯   * ୨:୧୭ ୨:୧୭ ଲୁକ ୩:୧୯,୨୦

ବସନ୍ତେ ଏଲୋଲୋନାୟବା ।” ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି ଜିରାଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଅଃର୍ଯ୍ୟତ୍‌ଲଜି । ୩୨ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ତ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନ୍ନାତାଲନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଟନ୍ ତାୟଲେ ଅବୟ୍ ଆରିଝରିଝଲୋଟନ୍ ତୁଝଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

୩୩ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଝଲନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରାଜି ଗିଜେଞ୍ଜି ଆରି ଅମ୍ମତେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତଝିୟ୍‌ତାଲନ୍ ଜିରେ ତେଞ୍ଜେ ଇରେଞ୍ଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତେଞ୍ଜେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତୁଝେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ମତୁ ତେଞ୍ଜେ ତୁଝେଞ୍ଜି । ୩୪ ଜିସୁନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଟନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଆନିନ୍ ଇସୋୟମ୍‌ତାଏନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତୁରମେତ୍‌ମରତତନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଜି ଅତ୍ରମ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଖନତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ । ୩୫ ଅରୁବଲେ ଆପ୍ରାଡେନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଇୟଲାଇୟ୍ ବରେଜି, “କେନ୍ ତେନ୍ନେ ତ ଆରିଝରିଝ, ଆରି ଅରୁବଲେ ପାଡ଼ତେ । ୩୬ ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ସମ୍ପରା ସାଇରେଡ଼ନ୍ ତ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ଇୟେତୋ ଖିଏଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆସ୍ତାୟାଜି ।”

୩୭ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଆମ୍ମେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟ୍‌ବାଜି,” ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ବଡ଼ିତାଲନ୍ ଆଟ୍ ଆଙ୍ଗାୟଲୋଡ଼ ତିଅଙ୍ଗା ତଙ୍ଗା ଅଜେତେ ତିୟ୍‌ତେ ଆ ତଙ୍ଗା ବାଞ୍ଜେ ରୁଚିନ୍ ଖିଲେ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟ୍‌ବୋଜି ପଡ଼ ?”

୩୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ବେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ରୁଚିନ୍ ତକୋ ? ଜିରେ ଇୟ୍ ଗିୟ୍‌ବା ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲେ ଗିଜେଜି କି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ବରେଜି, “ମନ୍‌ଲୟ୍ ରୁଚିନ୍ ଆରି ବାଗୁ ଅୟନ୍ ତକୋ ।”

୩୯ ସିଲଡ଼େ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆ ଲେଡେଡ଼ଗାବ୍‌ଲୋଟନ୍ ତାଡ଼ିଜଡ଼ ଅବ୍‌ତଙ୍ଗୁମ୍‌ବାଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୪୦ ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବସଅ ଲେକାୟ୍ ଆରି ପଚାସ ଲେକାୟ୍ ତାଡ଼ିଜଡ଼ ତଙ୍ଗୁମେଞ୍ଜି । ୪୧ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତି ମନ୍‌ଲୟ୍ ରୁଚିନ୍ ତ ବାଗୁ ଅୟନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ରୁଆଡ଼ଗଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ଆସିର୍‌ବାଏନ୍ କି ରୁଚିଞ୍ଜି ରେବଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ବନ୍ତାଲେ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି । ଆରି, ତି ବାଗୁ ଅୟନ୍ ନିୟ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆଡ଼ ବନ୍ତାଲେ ତିୟେଞ୍ଜି । ୪୨ ସିଲଡ଼େ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜୋମଲେ ଅବୋଏଞ୍ଜି, ୪୩ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆରେବରେବ୍ ରୁଚିନ୍ ଆରଲାଗାଏନ୍‌ଆଡେ ବାର ଗୁରୁଲି ବବ୍‌ରିଜେଞ୍ଜି ଆରି ଅୟନ୍ ନିୟ୍ ତଙ୍ଗୋଏଞ୍ଜି । ୪୪ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ରୁଚିନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି, ଓଙ୍ଗାମରଞ୍ଜି ତୁମ୍ ତେଞ୍ଜେ ମନ୍‌ଲୟ୍ ଅଜାର ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ତାଆନ୍ ତଝିୟ୍‌ଲନେ
(ମାତିଉ ୧୪:୨୨-୩୩; ଜନ ୬:୧୫-୨୧)

୪୫ ସିଲଡ଼େମା ଜିସୁନ୍, ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ତୋଙ୍ଗାଲୋଟନ୍ ତାୟଲେ ବେଡ଼ସାଇଦାନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୪୬ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ପାଡ଼ନାନେନ୍ ଆସନ୍ ବରୁନ୍ ଜିରେନ୍ । ୪୭ ସାଲ୍‌ମଲେ ଆପ୍ରାଡେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ମଡ଼ି ସମେୟ୍‌ଣ୍ଡାଲୋଟନ୍ ତକୋଏନ୍ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆଡ଼ିନ୍‌ସଜନ୍ ଅନେଡ଼ ସମେୟ୍‌ଣ୍ଡାନ୍ ତକୋଲନେ । ୪୮ ସରବ୍‌ଡ଼ିଡ଼ଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ରିଙ୍ଗେନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଆ ସନଲାଇୟ୍ ତଣ୍ଡତମ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ତିଆଡେ ଗିୟ୍‌ଲେ ତଗଲନ୍ ଉଞ୍ଜି ଗଣ୍ଡା ଇଡ଼ନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସମେୟ୍‌ଣ୍ଡାଲୋଟନ୍ ତଝିୟ୍‌ତାଲନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଜିରାୟ୍, ଆରି ଆମଡ଼ଗଡ଼ଞ୍ଜି ପଡ଼ଲେ ଅଡ଼ି ଜିରଜିରନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ । ୪୯ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସମେୟ୍‌ଣ୍ଡାନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ିୟ୍‌ଲନ୍, ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ବୁତ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସୟେଞ୍ଜି କି ସଜିରେଞ୍ଜି । ୫୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ବଡ଼ଡେଞ୍ଜି ।

ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼େମା ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ କତାଡ଼ିତାଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅକୋମଡ଼ନାବା, କେନ୍ ତ ଖେନ୍, ବଡ଼ଡ଼ଡ଼ବେନ୍ ।” ୫୧ ଆରି ଆନିନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଜିରେ ତୋଙ୍ଗାଲୋଟନ୍ ତାଜେନ୍, ଆରି ରିଙ୍ଗେନ୍ ତଡେନ୍ । ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ଲୋଟଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ୫୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ଲୟ୍ ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରୁଚିନ୍ ଆକ୍ରୋମେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଆ ରତୋ ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଗିନ୍ନେସରତଲୋଟନ୍ ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ ମବ୍‌ନଡେଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୧୪:୩୪-୩୬)

୫୩ ଆନିଞ୍ଜି ପଡ଼ଲୋଡ଼ ପଡ଼ଲେ ଗିନ୍ନେସରତରେଡ଼ନ୍ ତୁଝଲେ ଅନେଡ଼ ସମେୟ୍‌ଣ୍ଡାଲୋଟନ୍ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଜିଏଞ୍ଜି । ୫୪ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାଲୋଟନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପ୍ରଡ଼ଲଞ୍ଜି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼େମା ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ ଅମ୍ମତେଞ୍ଜି, ୫୫ ତିଆସନ୍ ଗିନ୍ନେସରତନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ସମ୍ପରା ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଇରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଅମ୍‌ତଡେଞ୍ଜି,

☆ ୭:୩୪ ୭:୩୪ ମାତିଉ ୯:୩୬

ତିସେଢ଼ ରୋଗମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ କଟଲୋଡ଼ନ୍ ବୋୟଲେ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ୫୭ ଆରି, ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞା ଅଜ୍ଞା ଆ ସାଇ, ଆ ଗଡ଼ା ଆରି ସନ୍ନା ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଇୟେନ୍, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିସେଢ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସୟତାରେଡ଼ ରୋଗମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟଲାଇ ତମ୍ମିଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ୍ ସନୁଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ କାକୁତ ଲଞ୍ଜି, ତିଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ସୁଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମନଡ଼ାଜେଞ୍ଜି ।

ଅନୋକ୍ଳାନ୍ ତ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ
(ମାତିଉ ୧୫:୧-୯)

୧ ତିକ୍ଳି ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜିର୍ଲାଞ୍ଜି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାଇ ରୁକ୍ଲନେଜି । ୨ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଏରମଡ଼ିର୍, କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ଏରନାସିନେନ୍ ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି ।

୩ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆ ଓକ୍ଳା ଅନଗଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଞଞ୍ଜିମ୍ତାଲନ୍ ମନଡ଼ ଏରନାସିନେନ୍ ଅଃଗାଗାନେଜି । ୪ ଆରି ସୟତାନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନ୍ ରମ୍ମଡ଼୍ ରମ୍ମଡ଼୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଅଃସିନ୍ସିତାଲଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗାଗାନେଜି, ଆରି ଗିନାନ୍, ଲୋଭାନ୍, ତ ପିଉଡ଼ ସିମ୍ମାଞ୍ଜି ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ପିଡ଼ଲେ ଗନିୟତାନ୍, କଟଲୋଡ଼ନ୍ ସିନ୍ସିତାନ୍, କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଜବ୍ରତମ୍ ଅନଗଡ଼ଞ୍ଜି ଞଞ୍ଜିମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆବାୟବାୟଜି ।

୫ ତିଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞଡ଼ନେମରନମଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆ ଓକ୍ଳା ଅନଗଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଏରଞ୍ଜିମ୍ନେନ୍ ଇନିବା ଏରନାସିନେନ୍ ଗାଗାତଞ୍ଜି ?”

୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଏ ଇସ୍ପାଭାମରଜି, ଜିସାୟନ୍ ବର୍ନେଲୋଡ଼ବେନ୍ ମନଡ଼ତମ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ନେ, ଅନିତଲନ୍ ତକୋ,

‘କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆତଅତଞ୍ଜି ବାଭେ ଞେନ୍ଆତଢ଼ ମାନ୍ନେତ ଯୁଜି,
ବନ୍ତ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟତମ୍ ତକୋ ।

୭ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନଗଡ଼ଜି ତରମ୍ମନ୍ ଆ ଞନଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ,
କାଜ୍ଞାନ୍ ଞେନ୍ଆତଢ଼ ସେକେତ ଯୁଜି ।”

୮ “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଓକ୍ଳା ଅନଗଡ଼ ଞମ୍ଲେ ଏତକୋତନେ ।”

୯ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼୍ ରମ୍ମଡ଼୍ ଆ ଓକ୍ଳା ଅନଗଡ଼ଞ୍ଜି ଞଞ୍ଜିମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପାଭାନ୍ ବୟନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବନାୟ୍ ଏଅମ୍ରେଡ଼ତେ ! ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ‘ଆପେୟବେନ୍ ଅୟୋଡ଼ବେନ୍ ମାନ୍ନେବାଜି, ଆରି ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆପେୟନ୍ ତେଏତୋ କି ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ ସୟପତେ, ଆନିନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଞାଡ଼ତେ ।’ ୧୧ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗାମ୍ତେ, ଆନିଡ଼୍ ତେନ୍ ଆପେୟନ୍ କି ଆୟୋଡ଼ନ୍ଆତଢ଼ ଗାମ୍ତେ, ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଜ୍ଞାତେ ବୟନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନାକ୍ଲେନ୍ ଏଞାଡ଼ତେ ବନ୍, ତିଆତେ ‘କର୍ବାନ୍’ କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆଞ୍ଜିମ୍ଲୋଡ଼୍ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ, ୧୨ ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତି ମନ୍ରାନ୍ଆତଢ଼ ଆପେୟନ୍ ଆସନ୍ କି ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଡ଼୍ ଆରି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଃନ୍ନବ୍ଲୁମ୍ଲୁମ୍, ୧୩ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି, ଆ ଓକ୍ଳା ଅନଗଡ଼ବେଞ୍ଜି ଲୁମ୍ଲୁମ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏପାଃଜଡ଼ତେ ଆରି ତିଅନ୍ତମ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଏଲୁମ୍ତେ ।”

ମନ୍ରାନ୍ଆତଢ଼ ଅଜ୍ଞାତେ ଏରମଡ଼ିର୍ ଏମ୍ବେତେ
(ମାତିଉ ୧୫:୧୦-୨୦)

୧୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ବର୍ନେଞେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ବା ଆରି ଗନ୍ଲୁଡ଼ବେନ୍ତୋ । ୧୫ ଅଜ୍ଞାତେ କି ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼୍ ଅମ୍ମନ୍ ଗନ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଏରମଡ଼ିର୍ ଏମ୍ବେତେ, ତୁଆରାନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇନିଡ଼୍ ତଡ଼ । ବନ୍ତ ଅଜ୍ଞାତେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଏରମଡ଼ିର୍ ଏମ୍ବେତେ ।”

୧୬ “ଅନମ୍ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଅଲୁଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ତେତୋ ।”*

୧୭ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼ ଅମ୍ମସିଡ଼ନ୍ ଆଜିର୍ଲାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅନବ୍ଜଡ଼ବରନ୍ ଆ ଗରାମଗାମ୍ ଇନି ଗାମ୍ଲେ ବରେଞ୍ଜି । ୧୮ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଇନି ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆ ଉଲ୍ଲଜି ପଡ଼ ? ଅଜ୍ଞାତେ ତୁଆରାନ୍ ସିଲଡ଼ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼୍ ଗନ୍ତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଏରମଡ଼ିର୍ ଅଃନ୍ନମ୍ବେଏ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଗନେ,

* ୨:୧୭ ୨:୧୭ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆଇତିଡ଼୍ ତଡ଼

ବନ୍ଦ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲେ ତରୁଡ଼ନେଗଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିଡେ ।” ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ରେନ୍, କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ, ଅଡ଼କୋ ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ବର୍ରେନେ ।

୨୦ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ରେନେ, “ଅଜାତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ, ତିଆତେ ମା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରମଡ଼ିର୍ ଏନ୍ନେତେ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ସିଲଡ଼, ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ, ଜୋଣ୍ଡ଼ାନ୍, ରାଉନେନ୍, ସମ୍ବମରନ୍, ୨୨ ତାରିନେନ୍, ଗନିୟମତନ୍, ବୁର୍ତ୍ତଜୋମନ୍, କଣ୍ଡାୟବରନ୍, ଆଡ଼ସାନ୍, ଏଡ଼ରୁମତନ୍, ନିଣ୍ଡୟବରନ୍, କଙ୍କିନ୍, ଉଲ୍ଲନ୍, ୨୩ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି ଅମ୍ମନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରମଡ଼ିର୍ ଏନ୍ନେତେ ।”

**ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ଆ ତର୍ନେ
(ମାଡ଼ିଉ ୧୫:୨୧-୨୮)**

୨୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ତୋଲନ୍ ସୋର ତେସାନ୍ ଆ ତୁୟାୟରେଡ଼ ଜିରେନ୍, ଆରି ଅବୟ ଅସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ଗନେ, ଆନିନ୍ ତେତେ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଜନାତଡ଼େଜି ତଡ଼ ଗାମେନ୍, ବନ୍ଦ ଆନିନ୍ ସଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲୋ । ୨୫ ସିଲଡ଼େମା ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ଆ ତାଜଡ଼ିଅନ୍ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମସୁମ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ତି ଆଇମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ, ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାୟ କି ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲାୟ ଅବ୍‌ସେଡ଼ନେ । ୨୬ ତି ଆଇମରନ୍ ସୁରିଆ ତେସାନ୍ ପୈନିକିୟାନ୍ ଆ ନଗରିବୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଗ୍ରିକ୍‌ବୟ ତକୋଏନ୍ । ଆ ତାଜଡ଼ିଅନନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବୁତନ୍ ଗଜଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାୟ କାକୁତ୍ ନେ । ୨୭ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଅଅନଞ୍ଜି ରୟ ରୋଜୋମ୍‌ବାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଅନଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍ ପାଡ଼ଲେ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସନେତନ୍ ଅଃଡ଼େଏ ।”

୨୮ ବନ୍ଦ ତି ଆଇମରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଓଓ, ପ୍ରବୁ, ପସିଜଞ୍ଜି ଆ ସଙ୍କୁରା ମେଜନ୍ ଆ ଜାୟତା ଆରସେଡ଼ତେନ୍‌ଆତେ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି ଜୋମ୍‌ତଜି ।”

୨୯ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆଇମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆବର୍ରେନେନ୍, ଜିରା, ତାଜଡ଼ିଅନ୍‌ମ୍‌ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବୁତନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ନି ।”

୩୦ ଆରି, ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଯର୍ରେନ୍ ପସିଜନ୍ କଟଲୋଡ଼ନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ନ୍ ଆରି ବୁତନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିଜ୍‌ରନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେ ।

ଅବୟ କାଲା, ଜାଡ଼୍ଠାମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ମବ୍‌ନଡ଼େନ୍

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ସୋର ତେସାନ୍ ଆ ତୁୟାୟରେଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ସିଦୋନନ୍ ତ ଦେକାପଲିନ୍[†] ଆ ସଣ୍ଡିଗଡ଼ ଗାଲିଲି ସମ୍ପୈୟଣ୍ଡାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଜିର୍‌ାୟ । ୩୨ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବୟ ଆ କାଲା ଆରି ଆ ଜାଡ଼୍ଠାମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆସିନ୍ ତନକ୍ଳୋନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାୟ କାକୁତ୍ ନେଜି । ୩୩ ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଆରୁକ୍ଳମରନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାଲେ ଆତିନସଜନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ବାଗୁନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଅଣ୍ଡେରସିନ୍ ତକ୍ଳୋଏନ୍ କି ବିଜଲ୍‌ତାଲେ ଆଲାଡ଼ନ୍ ସୁଡ଼େଏନ୍ । ୩୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ରୁଆଡ଼ଗଡ଼ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ଆରୁୟମ୍‌ତାଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଇପ୍‌ପତଃ,” କେନ୍ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମନ୍ “ରୋନା ।”

୩୫ ସିଲଡ଼େମା ଆଲୁଡ଼ନ୍ ରୋଲନେ ଆରି ଆଲାଡ଼ନ୍ ଆ ଜନିବାଡ଼ ଉୟଲନେ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ରେୟଲଡ଼ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ । ୩୬ ଆରି ଜିସୁନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ଏବର୍‌ତଡ଼ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ବନ୍ଦ ଆନିନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଅଜା ଏବର୍‌ତଡ଼ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତିୟତେ ତିଆତେ ବର୍‌ରେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୭ ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନିତାଲେ ବର୍‌ରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ମନଡ଼ତମ୍ ଲୁମେନ୍, ଆନିନ୍ ଆ କାଲାମରଞ୍ଜି ଅନମ୍‌ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଆଜାଡ଼୍ଠାମରଞ୍ଜି ରପ୍ରି କଡ଼ାଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ବୋସାନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।”

**ଜିସୁନ୍ ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି
(ମାଡ଼ିଉ ୧୫:୩୨-୩୯)**

୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରୁକ୍ଳଞ୍ଜି, ଆରି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ତତନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, ୨ “ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଞେନ୍ ଇର୍‌ସୋୟମ୍‌ତାତ୍‌ୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଯାଗି ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ନି ଞେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଜି ଆରି କେନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼

[†] ୭:୩୧ ୭:୩୧ ଦସଗା ଗଡ଼ାନ୍

ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍ ତତ୍ । ୩୩ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆତୋଲେଜନ୍ ଆସିଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାଜି ତେନ୍, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ତେ ରାଇତେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ସଞ୍ଜାୟ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରାଜି ।”

୪ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ତେନ୍ନେ କେନ୍ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ରୁଚିନ୍ ପାଡ଼ଲେ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅକୋଓଲେ ରପ୍ତିଏଜି ?”

୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ବେନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ରୁଚିନ୍ ତକୋ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ସାତଟା ।”

୬ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ତନକୁମନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି, ଆନିନ୍ ତି ସାତଟା ରୁଚିନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଇସ୍ତରନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ରେବ୍‌ଲେ ବନନ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟ୍‌ଲେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୭ ଆରି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅସୋୟ୍ ସନ୍ତାରା ଅୟ୍‌ନ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆତେଜି ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍ତରନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ତିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ତିୟ୍‌ଲେ ବନନ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୮ ଆନିଞ୍ଜି ଜୋମେଞ୍ଜି କି ଅବୋଏଞ୍ଜି ଆରି ଆଲଗା ରୁଚିନ୍ ସାତ ଗୁରୁଲ୍ଲି ବବ୍‌ରିୟ୍‌ଲେ ତକୋଏଞ୍ଜି । ୯ ତେତେ ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ତେତେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୦ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତାଲେ ସିଲଡ଼େମା ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟ୍‌ଲେ ଦଲ୍‌ମନ୍‌ଆରେଡ଼ନ୍ ଜିରାଜି ।

ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅରମ୍ଭତନ୍ ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି

(ମାଡ଼ିଉ ୧୨:୩୮-୪୨; ୧୬:୧-୪)

୧୧ ✨ତିକ୍ଳି ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଅଲ୍‌ଡୁଲ୍‌ବାଞ୍ଜେଜି ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଅରମ୍ଭତନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବେତେଜି । ୧୨ ✨ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଆରୁୟ୍‌ମ୍‌ତାଲନ୍ ବର୍‌ରେନ୍, “ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇନିବା ଅରମ୍ଭତନ୍ ସାୟ୍‌ତଜି ? ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍‌ବେନ୍, ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅରମ୍ଭତନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଅଃଡ଼େଏ ।”

୧୩ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆରି ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟ୍‌ଲେ ସମ୍ବେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଜିରେନ୍ ।

ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଏରୋଦନ୍ ଆ କମିର

(ମାଡ଼ିଉ ୧୬:୫-୧୨)

୧୪ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ରୁଚିନ୍ ଆପନାଡ଼ ଆସନ୍ କରୋତାଏଞ୍ଜି, ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆବୟ୍‌ନ୍ ତୁମ୍ ରୁଚିନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୧୫ ✨ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆକୟ୍‌ତମ୍‌ନାବା, କମିରନ୍ ଅଡ଼ମ୍, ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଏରୋଦନ୍ ଆ କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗିୟ୍‌ତମ୍‌ନାବା ।”

୧୬ ସିଲଡ଼େ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତର୍‌ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲ୍‌ଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ଲେନ୍ ରୁଚିନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍‌ରେନ୍ ।”

୧୭ ଜିସୁନ୍ ତିଆତେ ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ବେନ୍ ରୁଚି ଅବୟ୍ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନିବା ତର୍‌ତମ୍ ଏକଡ଼ାଡ଼ିତନ୍ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ନମିନ୍ତାନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାବେନ୍ କି ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍ ପଡ଼ ? ଉଗର୍‌ବେନ୍ ଇନି ଆ କରୁଡ଼ ପଡ଼ ? ୧୮ ✨ଅମଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ତକୋନ୍ ଏଃଗିଜେ ପଡ଼ ? ଆରି, ଅଲୁଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ତକୋନ୍ ଏଃନ୍ନମ୍‌ତଡ଼େ ପଡ଼ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍ନେଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ତିଏ ପଡ଼ ?” ୧୯ “ଖେନ୍ ଆଞ୍ଜା, ମନ୍‌ଲୟ୍ ରୁଚିନ୍ ରେବ୍‌ଲେ ମନ୍‌ଲୟ୍ ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟ୍‌ଲାଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଅଞ୍ଜା ଗୁରୁଲ୍ଲିଲୋଡ଼ ଆରେବ୍‌ରେବ୍ ରୁଚିନ୍ ଏବ୍‌ରିଜେନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କରୋତାଲବେନ୍ ପଡ଼ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ବାର ଗୁରୁଲ୍ଲି ।”

୨୦ “ଆରି, ଖେନ୍ ଆଞ୍ଜା, ସାତଟା ରୁଚିନ୍ ରେବ୍‌ଲେ, ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନ୍ତାଲାୟ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଅଞ୍ଜା ଗୁରୁଲ୍ଲିଲୋଡ଼ ଆରେବ୍‌ରେବ୍ ରୁଚିନ୍ ଏବ୍‌ରିଜେନ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି “ସାତ ଗୁରୁଲ୍ଲି ।”

୨୧ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ନମିନ୍ତାନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍ ପଡ଼ ?”

ବେଡ଼ସାଇଦାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍‌ଆତଡ଼ ମବ୍‌ନଡ଼େନ୍

୨୨ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ବେଡ଼ସାଇଦାନ୍ ଜିରାଜି । ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବୟ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍‌ଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସୁଡ଼େତାଲେ ମନ୍‌ବ୍‌ନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ କାକୁତ୍‌ନେଜି । ୨୩ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍ ଆସି ଖମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସାଇନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମ୍‌ଡୁଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼େନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍

☆ ୮:୧୧ ୮:୧୧ ମାଡ଼ିଉ ୧୨:୩୮; ଲୁକ ୧୧:୧୭ ☆ ୮:୧୨ ୮:୧୨ ମାଡ଼ିଉ ୧୨:୩୯; ଲୁକ ୧୧:୨୯ ☆ ୮:୧୫ ୮:୧୫ ଲୁକ ୧୨:୧ ☆ ୮:୧୮ ୮:୧୮ ମାର୍କ ୪:୧୨

ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବିଜଲେନ୍ କି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଗିୟତେ ପଡ଼ ?”

୨୪ ଆନିନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲନ୍ ବର୍ରେନ୍, “ଞେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗିୟତାଜି ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅରାନ୍ନୁବଞ୍ଜି ଅତ୍ରମ୍ ଗିୟତାତାଲେ ଆତ୍ରଡ଼ିୟତନେଞ୍ଜି ଞେନ୍ ଗିୟତାଜି ।”

୨୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋଏନ୍, ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ରେୟଲଡ଼ ଗିଜେନ୍ ଆରି ମନଡ଼ତାଲେ ଆବଗନିଜନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିଜେନ୍ । ୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଆ ସାଇ ଇୟତଡ଼ଗନେ, ଅସିନ୍ମ ଜିରା ।”

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ କ୍ରିଷ୍ଟ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ରେନ୍
(ମାତିଉ ୧୭:୧୩-୨୦; ଲୁକ ୯:୧୮-୨୧)

୨୭ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କାଇସରିଆ ପିଲିପିରେଡ଼ନ୍ ଆ ସାଇରେଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆନା ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇନି ଗାମ୍ତଜି ?”

୨୮ ☆ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ତକ୍ଳୁବତାମର ଜନନ୍,” ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ “ଏଲିଅ, ବନ୍ତ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍ତଜି, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ।”

୨୯ ☆ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି, ଞେନ୍ ଆନା ଏଗାମ୍ତୟ ?”

ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆରାସ୍ତାୟଲମନ୍ ଆ କ୍ରିଷ୍ଟ ।”

୩୦ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ବର୍ନେଞେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏବରଡ଼ଡ଼େନେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ତ ଯନର୍ନେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ରେନ୍
(ମାତିଉ ୧୭:୨୧-୨୮; ଲୁକ ୯:୨୨-୨୭)

୩୧ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, “ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗତାଅନନ୍ ଗୋଗୋୟ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ ଆରି ପାପୁର୍ମରଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବାସ୍ବେତଜି ଆରି ରକ୍ତଜି ବନ୍ତ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଳି ଆନିନ୍ ଯର୍ନେଡ଼ଲେ ତୋତନେ ।” ୩୨ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନିନ୍ ରେୟଲଡ଼ ବର୍ରେନ୍ । ସିଲଭେ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବ ଅନେଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟଲେ କଞେ । ୩୩ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ, ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ କୟଲେ ବରେନ୍, “ସନ୍ନୁମ୍, ମୁକ୍ଳାବାଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବଡ଼ାୟନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏରନିଃୟମନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟମତେ ।”

୩୪ ☆ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନା ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତେ, ତି ଆ ମନ୍ରା, ଆନିନ୍ତମ୍ ମୁର୍ସେତମ୍ନେତୋ, ଆରି ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ବୋୟଲେ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସଶ୍ଟୋଡ଼ୟତୋ । ୩୫ ☆ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅକ୍ଳା ମନ୍ରା ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ତୋବତୋବନ୍ ସାୟତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅକଡ଼ୟତେ, ବନ୍ତ ଅକ୍ଳା ମନ୍ରା ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ମନଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅକଡ଼ୟତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ତୋବତେ । ୩୬ ଆରି ମନ୍ରାନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଞାଡ଼ଲୋଡ଼ ଞାଡ଼ଲେ, ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅକଡ଼ଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ ? ୩୭ ଆରି ମନ୍ରାନ୍, ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଞନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆ ପାଲଡ଼େଡ଼ନ୍ ଇନି ତିୟଲେ ରପ୍ତୁଏ ? ୩୮ ତିଆସନ୍ ଅକ୍ଳା ମନ୍ରା କେନ୍ ନମି ଆ ଜୋଗା ତାରିନେମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼, ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ବର୍ନେଞେନ୍ ଆସନ୍ ଗବ୍ବରୟତନେ, ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗତାଅନନ୍ ଅକ୍ଳା ଆଡ଼ିଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆ ଗନ୍ନୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଭେ ଜିର୍ତାୟ, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆନିନ୍ ନିୟ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇୟତାୟ ଗବ୍ବରୟତନେ ।”

୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ବୋର୍ସାନ୍ ବାଭେ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଅଶ୍ବୁଡ଼ ଗିଜେଞ୍ଜି ଜାୟ ତେନ୍ନେ ଆତନଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ, ରନବୁନ୍ ଏରମାୟମାଜନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳା ବାଡ଼ସାୟଲନେ
(ମାତିଉ ୧୭:୧-୧୩; ଲୁକ ୯:୨୮-୩୬)

୨ ☆ତୁଡ଼ୁ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଳି ପିତ୍ରନ୍, ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆନ୍ନାତାଲେ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ ତେକ୍ଳା ବରୁନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୩ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆତେମତଞ୍ଜି ବାଡ଼ସାୟଲନେ, ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ଏଭେଲେ ଆ ସାଆର୍ ଆରି

☆ ୮:୨୮ ୮:୨୮ ମାର୍କ ୭:୧୪,୧୫; ଲୁକ ୯:୭,୮ ☆ ୮:୨୯ ୮:୨୯ ଜନ ୭:୬୮,୭୯ ☆ ୮:୩୪ ୮:୩୪ ମାତିଉ ୧୦:୩୮; ଲୁକ ୧୪:୨୭ ☆ ୮:୩୫ ୮:୩୫ ମାତିଉ ୧୦:୩୯; ଲୁକ ୧୭:୩୩; ଜନ ୧୨:୨୫ ☆ ୯:୨ ୯:୨ ପିତ୍ର ୧:୧୭,୧୮

ଏଠେଲେ ଆ ଜେଏ ଡେଏନ୍ ତ, ପୁତ୍ର ଅନ୍ନିତ୍ ଆ ତୋବକାବ୍‌ମର୍ ଏଠେଲେ, ଅବ୍‌ଜେଏଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୪ ଆରି, ମୋସାନ୍ ତ ଏଲିଅନ୍ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଷ୍ଟନ୍‌ମେମରଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି । ୫ ସିଲଭେ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍, “ଏ ଷ୍ଟନଡ଼୍‌ତିୟମର୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କେନ୍‌ଡେନ୍ନେ ତକୋ ତିଆସନ୍ ବୟ୍‌ଲେଡ଼୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଯାଗି ଅନ୍‌ସିଡ଼ନ୍ ଏଗୁତାୟ୍, ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍, ମୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ଆରି ଏଲିଅନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ।” ୬ ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବଡ଼େଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଇନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଜାଲଡେ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃକ୍ଳନାଲୋ ।

୭ ✽ଆରି, ବକୋସ୍ତା ମେଗନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ରୁବେଜି, ଆରି ତି ଆ ମେଗଲୋଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଡୋଲାୟ୍, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତନ୍‌ଡ଼୍‌ୟମ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଞେନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ବା ।” ୮ ଆରି, ଏରକୋମଡ଼୍‌ତାଗୋ ଏରେ ଆମଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ଆରାଡ଼ାଡେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ତୁମ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଅଃଗିୟ୍‌ଲଜି ।

୯ ଆନିଞ୍ଜି ବରୁନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ ଆପ୍ରଡ଼ଲନାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼୍‌ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଏଗିଜେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍‌ ଯର୍ମେଡେନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଏବର୍‌ଡେ ।”

୧୦ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ବର୍ନେ ଷ୍ଟମ୍‌ଲେ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଯର୍ମେଡେନ୍ ଇନି ? ତି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କଡାଡ଼ିଲଞ୍ଜି । ୧୧ ✽ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଏଲିଅନ୍ ରୟ୍ ଜିର୍ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ, ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନିବା ବର୍ତଞ୍ଜି ?”

୧୨ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଲିଅନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଜିରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅନବ୍‌ଜାତାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜବ୍ ପରାନ୍‌ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ତେତେ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବାସ୍ତେଡ଼ି, କେନ୍‌ଆତେ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଆଇଡିଡନ୍ ତକୋ ? ୧୩ ବନ୍‌ଡ଼ ଷ୍ଟେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବର୍ତବେନ୍, ଏଲିଅନ୍ ଜିର୍ତାୟ୍‌ନି, ଆରି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆଇଡିଡନ୍ ତକୋ, ତିଅନ୍ତମ୍ ମା ଆନିଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଲଡ଼ଜେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଏଠେଏଞ୍ଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ଆ ଓକାସିୟ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ମବ୍‌ନଡେନ୍
(ମାଡିଉ ୧୭:୧୪-୨୧; ଲୁକ ୯:୩୭-୪୩)

୧୪ ତିକ୍ଳି ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଷ୍ଟନ୍‌ମେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍‌ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲେ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଏରେ ଆମଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ନେଡମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆରି ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ବୟ୍‌ନ୍ ଅଲ୍‌ଡୁଲ୍‌ବାୟ୍‌ଡ଼ି । ୧୫ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଗିୟ୍‌ଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ଆରି ଇର୍ତାଜି କି ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଲୋମେଜି । ୧୬ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଆ ଷ୍ଟନ୍‌ମେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଇନିବା ଆନିଞ୍ଜି ବୟ୍‌ନ୍ ଏଲ୍‌ଡୁଲ୍‌ବାୟ୍‌ଡେ ?”

୧୭ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଅବୟ୍‌ନେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ଷ୍ଟନଡ଼୍‌ତିୟମର୍, ଷ୍ଟେନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଞେନ୍ ଅମଡ଼୍‌ନମ୍ ଓରୋଡ଼୍‌ଲାୟ୍‌ବନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅବୟ୍ ଆ ଜାଡ୍ଡା ବୁତନ୍ ସୁମେନ୍, ୧୮ ତି ବୁତନ୍, ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଷ୍ଟମ୍‌ଡେ, ତେଠେ ପସିଜନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ଅବ୍‌ସେଡ଼େତେ ଆରି ଆ ତଅଡ଼ଗତନ୍ ପୋନ୍‌ସେରାନ୍ ତୁଡ଼୍‌ତନାୟ୍, ରମ୍‌ରମ୍‌ଜିତନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅସର୍‌ଡେ, ତି ଆ ବୁତ ଗଙ୍ଗଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଷ୍ଟନ୍‌ମେମରନ୍‌ମଜିଆତଡ଼୍‌ ବର୍ତାଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି ।”

୧୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଏର୍‌ଡର୍‌ନେ କେଜ୍‌ଜାଜି, ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଷ୍ଟେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନାୟ୍ ? ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଷ୍ଟଣ୍ଡମବେଞ୍ଜି ଷ୍ଟେନ୍ ସଏଆୟ୍ ? ତି ଓକାସିଜନ୍ ଅମଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଓରୋଡ଼ାୟ୍‌ବା ।” ୨୦ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଓକାସିଜନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଓରୋଡ଼୍‌ଲାଜି । ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଆଗିଜେନ୍ ସିଲଭେମା ତି ବୁତନ୍ ଓକାସିଜନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ପଡ଼େଡେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଅସେଡ଼ଡାଲେ ଆ ତଅଡ଼ଗତନ୍ ପୋନ୍‌ସେରାନ୍ ଅମ୍‌ଡୁଡ଼୍‌ଡାଲେ ଗଡ଼ାୟ୍ ଗଡ଼ାୟ୍‌ଲନେ ।

୨୧ ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ପସିଜନ୍ ଆ ବାପାଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍, “ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଗୋ ତେତେ ?” ଆନିନ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଆ ସନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ।”

୨୨ “ବୁତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ରନକ୍ଳୁନ୍ ଆସନ୍ ବବେଡ଼ାନ୍ କି ବବେଡ଼ାନ୍ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ତ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ଲୋଡେ, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଏନ୍ ଡେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ସାୟ୍‌ମ୍‌ଡାଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼୍‌ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମା ।”

୨୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍, “ଇନି ଗାମେନ୍ ? ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଏନ୍ ଡେନ୍ ! ତର୍ନେମରନ୍ ଆ ତନେଲୋଡ଼୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଆୟ୍‌ଡେ ।”

୨୪ ସିଲଭେମା ପସିଜନ୍ ଆ ବାପା ସୋଡ଼ା ସର୍ତଡ଼ନ୍ ବାଠେ ବର୍‌ନେ, “ଞେନ୍ ତର୍ତନାୟ୍, ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍ ଷ୍ଟେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ ତର୍ନାୟ୍ ତିଆସନ୍ ଷ୍ଟେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ସାୟ୍‌ମ୍‌ୟ୍ ।”

✽ ୯:୭ ମାଡିଉ ୩:୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୨ ✽ ୯:୧୧ ୯:୧୧ ମାଡିଉ ୧୧:୧୪

୨୫ ତିକ୍ଳି ମନ୍ତ୍ରାଞ୍ଜି ରୁକୁଲନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଗିୟଲେ, ଜିସୁନ୍ ତି ଏରମଡ଼ିର ପୁରାଡାନ୍‌ଆତଡ଼ ବବତଡ଼ଲେ ବର୍ରେନେ, “ଏ ଆକାଲାନ ଆରି ଆଜାଡ୍ଡାନ୍ ଆ ପୁରାଡା, ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତମ୍, କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରା, ଆରି ଆଜିୟଜା କେନ୍ ଆ ଅମ୍ମନ୍ ଗନ୍‌ତଡ଼େ ।”

୨୬ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ସଜିରତାଲେ ଓକାସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ପଡ଼େଟାଲେ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ପସିଜନ୍ ଆରବୁଗୋ ଡେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ବର୍ରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ।” ୨୭ ବନ୍‌ଡ ଜିସୁନ୍ ଆସିନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବତୋଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତନଡେନ୍ ।

୨୮ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଜନା ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନିବା ତି ଆ ବୁତ ଗଡ଼ଲେ ଏଃର୍ପିଲାୟ ?”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ପାର୍ତନାନ୍ ତୁମ୍ ବାରେ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ବୁତ ରପ୍ତି ଗଡ଼ତନେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ଆ ବର୍ରେ ଆରି ବର୍ରେନେ
(ମାଡିଉ ୧୭:୨୨-୨୩; ଲୁକ ୯:୪୩-୪୫)

୩୦ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଡେରେ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଗାଲିଲିଗଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି । ଆରି ଆନିନ୍ ତିଆଡେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଜନାତଡ଼େଜି ତଡ଼ ଗାମେନ୍ । ୩୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ରେ ବର୍ରେନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, “ମନ୍‌ରା ତାଜାଡାଅନନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତନେ, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରକୁତଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଳି ଯର୍ମେଡ଼େ ।”

୩୨ ବନ୍‌ଡ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତି ଆ ବର୍ରେ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଜି ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ବଡ଼ଡେଞ୍ଜି ।

ଅଡକୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ସତଡ଼
(ମାଡିଉ ୧୮:୧-୫; ଲୁକ ୯:୪୬-୪୮)

୩୩ ତିକ୍ଳି ଆନିଞ୍ଜି କପର୍ନାଉମନ୍ ଜିରାଜି । ଜିସୁନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼ଲେ, ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତଡ଼ରନ୍ ଇନି ଏଲୁଡୁଲବାଞେନ୍ ?”

୩୪ ☆ବନ୍‌ଡ ଆନିଞ୍ଜି ରିଡ଼ଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ସତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅଲୁଡୁଲବାଞେଞ୍ଜି । ୩୫ ☆ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ତକ୍ଳମ୍‌ତାଲେ ବାରଜଣିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡାଲେ, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନା ସବତଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ସାୟଡେ, ଆନିନ୍ ଅଡକୋଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବସନ୍ନାନେଡୋ ଆରି ଅଡକୋଞ୍ଜି ଆ କମ୍‌ରିମର୍ ଡେଏଡୋ ।” ୩୬ ଆରି ଜିସୁନ୍, ଅବୟ ସନ୍ନାସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍ତାବା ତବନଡେନ୍ କି ତି ପସିଜନ୍ କୋଣ୍ଡୋଡାଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୩୭ ☆ “ଆନା ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ଞେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେଆତଡ଼ ଜାଡେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଡେ, ଆନା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଡେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଅଃଜ୍ଜାଏ, ଆର୍ପାୟ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରାସ୍ତାୟଲିଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ନିୟ ଜାଡେ ।”

ଆନା ବିରୁଦମରଲେନ୍ ତଡ଼ ଆନିନ୍ ତନେମରଲେନ୍
(ଲୁକ ୯:୪୯-୫୦)

୩୮ ଜନନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ନମ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ବୁତନ୍ ଆଗ୍ରଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଗିୟଲାୟ, ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏରଡ଼ଲାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ମରାୟନେଲେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତଡ଼ ।”

୩୯ ବନ୍‌ଡ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରଡ଼ଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ଞେନ୍ ବୋର୍ସା କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ଏରକୋମଡ଼ଡାଗୋ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃକର୍ତୋଡ଼ୟ । ୪୦ ☆ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ବିରୁଦମରଲେନ୍ ତଡ଼ ଆନିନ୍ ତନେମରଲେନ୍ । ୪୧ ☆ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନା ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଗିନା ତାଆନ୍ ଗାଡାନେନ୍ ଆସନ୍ ତିୟତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଏଜାଲେଜନଡ଼ ଆ ବର୍ତନାନ୍ ଅଃନ୍‌ବଅଡ଼ଜେ ।”

ଆନ୍ନାମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ଏରନ୍‌ବଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍
(ମାଡିଉ ୧୮:୨-୯; ଲୁକ ୧୭:୧-୨)

୪୨ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ରେନେ, “ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଆତର୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅବୟନେ, ଅଜା ମନ୍‌ରା ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ଲୋଡେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ସକାଲୋଡ଼ ଅବୟ ସୋଡା ଗୋର୍ନାଅରନ୍ ଯୋଡ଼ଲୋଡ଼

☆ ୯:୩୪ ୯:୩୪ ଲୁକ ୨୨:୨୪ ☆ ୯:୩୫ ୯:୩୫ ମାଡିଉ ୨୦:୨୬,୨୭; ୨୩:୧୧; ମାର୍କ ୧୦:୪୩,୪୪; ଲୁକ ୨୨:୨୬ ☆ ୯:୩୭ ୯:୩୭ ମାଡିଉ ୧୦:୪୦; ଲୁକ ୧୦:୧୭; ଜନ ୧୩:୨୦ ☆ ୯:୪୦ ୯:୪୦ ମାଡିଉ ୧୨:୩୦; ଲୁକ ୧୧:୨୩ ☆ ୯:୪୧ ୯:୪୧ ମାଡିଉ ୧୦:୪୨

ଯୋଡ଼ିଲେ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ସେଡ଼ସେଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ ବନ୍ । ୪୩ ✨ଆରି, ଅସିବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ଲୋଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ତିଆତେ ଗଡ଼ଲେ ସେଡ଼ବା, ବାସିନ୍ ଅଃସ୍ତ୍ରୁଡେନ୍ ଆ ତଗୋସିଂଲୋଡ଼ ଜନିରନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ୍ ଆମୋଡ଼େୟ୍‌ସିନ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଙ୍ଗନନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ । ୪୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଗୋସିଡ଼ନ୍ ଆ ବୋକୋଡ଼ଜି ଅଃର୍ବୁଏଜି, ଆରି ତଗୋନ୍ ଅଃସ୍ତ୍ରୁଡେ ୧* ୪୫ ଆରି, ତାଲ୍‌ଜଡ଼ବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ଲୋଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ତିଆତେ ଗଡ଼ଲେ ସେଡ଼ବା, ବାଜିଡ଼ନ୍ ତଗୋସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆରସେଡ଼ତବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ୍ ଆସୋଡ଼ାନ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଙ୍ଗନନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ । ୪୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଗୋସିଡ଼ନ୍ ଆ ବୋକୋଡ଼ଜି ଅଃର୍ବୁଏଜି, ଆରି ତଗୋନ୍ ଅଃସ୍ତ୍ରୁଡେ ୧† ୪୭ ✨ଆରି, ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ଲୋଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ତିଆତେ ତବ୍‌ଲେ ସେଡ଼ବା, ବାମିଡ଼ନ୍ ତଗୋସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଏରସେଡ଼ତେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ୍ ଆମିୟ୍‌ମତନ୍ ବାଡେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଗଙ୍ଗନନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ । ୪୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଗୋସିଡ଼ନ୍ ଆ ବୋକୋଡ଼ଜି ଅଃର୍ବୁଏଜି, ଆରି ତଗୋନ୍ ଅଃସ୍ତ୍ରୁଡେ ୧”

୪୯ “ଅନମଡ଼ନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବସିତନ୍ ବାଡେ ମନବନ୍‌ଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଏଡେଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ତଗୋନ୍ ବାଡେ ମନବନ୍‌ଡ଼ନ୍ ତେତେ ।”

୫୦ ✨ “ବସିତନ୍ ମନଡ଼, ବନ୍‌ଡ଼ ତିଆତେ ମରେଡ଼ ତଡ଼ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ତିଆତେ ଏଙ୍ଗାଲେ ମବ୍‌ରେଡ଼ତବୋ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବସିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେବା, ଆରି ତର୍ଡମ୍ ସୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋନାବା ।”

୧୦

**ଅମ୍‌ଡୁଡ଼ବଜନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞନଡ଼
(ମାଡିଉ ୧୯:୧-୧୨; ଲୁକ ୧୭:୧୮)**

୧ ଜିସୁନ୍ ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ରେ ଜିଉଦା ତେସାରେଡ଼ନ୍ ତ ଜର୍ଦନ ଅଲନ୍ ଆ ବାନ୍ନେଗଡ଼ ଜିର୍ରାୟ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ରୁକ୍‌ନେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।

୨ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ରେ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ମାଲ୍‌ଲେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବରେଜି, “ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍, ଆ ତୁକ୍‌ଜିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଅନମଡ଼ୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅନଗଡ଼ଲେନ୍ ତକୋ ପଡ଼ ?”

୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ମୋସାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଅଙ୍ଗା ବନ୍‌ୟ୍‌ବର ତିୟ୍‌ଲବେନ୍ ?”

୪ ✨ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ତୁକ୍‌ଜିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଅନମଡ଼ୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଅନଡେନ୍ ତିୟ୍‌ଲଲେନ୍ ।”

୫ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଉଗର୍‌ବେନ୍ ଆ ରତୋ ଗିୟ୍‌ଲେ ମୋସାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟ୍‌ବର ଇଡେନ୍ । ୬ ବନ୍‌ଡ଼ ସାସ୍‌ବନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍ଡନେ ଏଡେଲେ, ଗନଡେଲନ୍ ଆରୁଲନେନ୍ ସିଲଡ଼ ମା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଓଙ୍ଗାମରନ୍ ତ ଆଇମରନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଗବ୍‌ଡେଲେଞ୍ଜି । ୭ କେନ୍ ଆସନ୍ ଓଙ୍ଗାମରନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ, ଆ ତୁକ୍‌ଜିନ୍‌ ବାଡେ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆବୟ୍‌ନ୍ ତେତଜି, ୮ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ବାଗୁନେ ତଡ଼, ବନ୍‌ଡ଼ ଆବୟ୍‌ନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୯ ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଅଙ୍ଗାଆତେ ଅବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟେନ୍, ମନ୍‌ରାନ୍ ତିଆତେ ତରଡ଼ଆନ୍‌ଆ ଏମ୍ବେଡ଼ଡେ ତଡ଼ ।”

୧୦ ତିକ୍‌ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅସିଡ଼ନ୍ ଯର୍‌ରନ୍, ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବରେଜି ।

୧୧ ✨ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଗାମେନ୍, “ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍‌ଜିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଅମ୍‌ଡୁଡ଼ତାଲେ ଆନ୍‌ବାୟ୍ ବିବାତନେ, ଆନିନ୍ ଆ ତୁକ୍‌ଜିନ୍‌ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତାରିତନେ, ୧୨ ଆରି, ଅନ୍ନିଡ଼ ଆଇବୟ୍ ଆ ଅୟ୍‌ତବନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନ୍‌ବାୟ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ବିବାତନେ, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତାରିତନେ ।”

**ଜିସୁନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଆସିର୍‌ବାଦଏଞ୍ଜି
(ମାଡିଉ ୧୯:୧୩-୧୫; ଲୁକ ୧୮:୧୫-୧୭)**

୧୩ ଜିସୁନ୍ ପସିଜଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ସୁଡେଡାଲେ ଆସିର୍‌ବାଦଏତଜି ଗାମ୍‌ଲେ, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ପସିଜଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ବବ୍‌ଡେଞ୍ଜି । ୧୪ ଜିସୁନ୍ ତିଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ ବରାବେନ୍ କି ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ପସିଜଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ସାଡ଼ବାଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏଡ଼ଡ଼ଡେଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ, କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ । ୧୫ ✨ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼

✨ ୯:୪୩ ୯:୪୩ ମାଡିଉ ୫:୩୦ * ୯:୪୪ ୯:୪୪ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଆଇଡିଡ଼ ତଡ଼ † ୯:୪୭ ୯:୪୭ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଆଇଡିଡ଼ ତଡ଼ ✨ ୯:୪୭ ୯:୪୭ ମାଡିଉ ୫:୨୯ ✨ ୯:୫୦ ୯:୫୦ ମାଡିଉ ୫:୧୩; ଲୁକ ୧୪:୩୪,୩୫ ✨ ୧୦:୪ ୧୦:୪ ମାଡିଉ ୫:୩୧ ✨ ୧୦:୧୧ ୧୦:୧୧ ମାଡିଉ ୫:୩୨; ୧ କରନ୍ତି ୭:୧୦,୧୧ ✨ ୧୦:୧୫ ୧୦:୧୫ ମାଡିଉ ୧୮:୩

ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ, ଅଜ୍ଞା ମନରା ପସିଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅଃକ୍ଳାଏ, ଆନିନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଜନଝଡେନ୍ ତେତ୍ତେ ଅଃଗନେ ।” ୧୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ପସିଜଜିଆତଡ଼ କୋଣ୍ଡୋଏନ୍ ଆରି ଆବବ୍ଲୋଡ଼ଜ୍ଞି ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋଡାଲେ ଆନିଜ୍ଞିଆତଡ଼ ଆସିର୍ବାଦଏଜ୍ଞି ।

ବେଣ୍ଡିଆ ଗମାଝମରନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୧୯:୧୭-୩୦; ଲୁକ ୧୮:୧୮-୩୦)

୧୭ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଜିର୍ଜିରନ୍ ଆସ୍ରାଜେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅବୟ୍ ମନରାନ୍ ଇରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାଗଡ଼ ତୁଡ଼ମୁଡାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ବରେ, “ଏ ମନଝ୍ ଖନଝଡ଼ିୟ୍ମର, ଅଃନୁଖିତେନ୍ ଆନମେଝ୍ ଖନାଝନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇନି ଏଜ୍ଞାନାୟ୍ ?”

୧୮ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ଆତଡ଼ ମନଝ୍ ଗାମ୍ଲେ ଇନିବା ବରୁୟ୍ ? ଇସ୍ପରନ୍ ତୁମ୍ ଅବୟ୍ନେ ମନଝ୍, ଆନିନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଆନିଝ୍ ଆରି ମନଝ୍ ତଡ଼ । ୧୯ ବନାୟ୍ବରଞ୍ଜି ତ ଆମନ୍ ଜନା, ‘ମନରାନ୍ ଏରକ୍ଳୁଡ଼, ଏଡାରିତଡ଼ନେ, ଏରାଉତଡ଼ନେ, କଣ୍ଡାୟ୍ସାକିନ୍ ଏଡ଼ିୟ୍ତଡ଼େ, ଏବୁଡ଼ତଡ଼େ, ଆପେୟ୍ନ୍ ଆୟୋଝନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବାଜି ।’”

୨୦ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଖନଝଡ଼ିୟ୍ମର, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନ୍ ବନେଣ୍ଡିଆଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ଖଣ୍ଡମ୍ଲନ୍ ଜିର୍ରାୟ୍ ।”

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତନୁଝୟ୍ମମନ୍ ବାଡ଼େ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଝଡାଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ବନେଲୋଝନ୍ ଅସୋୟ୍ ତକୋ, ଆମନ୍ ଜିରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନଜେନମ୍ ତମ୍ଲୋଝ୍ ତମ୍ଲେ ତୋଲେୟ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍ ତିୟାଜି, ଆମନ୍ ରୁଆଝଲୋଝନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ଖାଝଡେ, ଆରି ଜିରେ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଆୟ୍ ସଣ୍ଡୋଝିୟ୍ ।” ୨୨ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ବନେ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ଆ ମୁକ୍ଳାନ୍ ଅସରେନ୍ ଆରି ଅମ୍ମସୁକାଲନ୍ ଜିରେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଗମାଝମର ତକୋଏନ୍ ।

୨୩ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଏରେ ଆଡ଼ାଝଡାଲେ ଆ ଖଝନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗମାଝମରଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଝ୍ ଗଜନନ୍ ତିଅଜ୍ଞା ଆ ତଣ୍ଡୁ !”

୨୪ ଆ ବନେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ଖଝନେମରଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଜ୍ଞିଆତଡ଼ ଆରି ବରେଞ୍ଜି, “ପସିୟ୍ଜି, ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଝ୍ ଗଜନନ୍ ତିଅଜ୍ଞା ଆ ତଣ୍ଡୁ ! ୨୫ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଝ୍ ଗମାଝମରନ୍ ଆଗୁନ୍ତେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ୍ ସୁର୍ଜାନ୍ ଆ ପତୁଡ଼ ଗଡ଼ ଓବନ୍ ଆ ଜନିର୍ ଲଗଡ଼ ।”

୨୬ ସିଲଡ଼େ ଖଝନେମରଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନିତାଲେ ତର୍ଡମ୍ ଅଲ୍ଲବର୍ବରେଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆନା ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼େ ?”

୨୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିଜ୍ଞିଆତଡ଼ “ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଝଡ଼େଞ୍ଜି କି ବରନେ, କେନ୍ଆତେ ମନରାନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଡ଼େଏ, ବନ୍ତ ଇସ୍ପରନ୍ ଆସନ୍ ଇଜ୍ଞା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଆୟ୍ତେ ।”

୨୮ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଏସଣ୍ଡୋଝଡ଼ମ୍ ।”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ବରନେ, “ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଜ୍ଞା ମନରା ଖେନ୍ ଆସନ୍ ତ ମନଝବରଞ୍ଜେନ୍ ଅନମ୍ପୁଝନ୍ ଆସନ୍ ଅସିଂ, ବୋଞାଝ୍, ତନାନ୍, ଅୟୋଝ୍, ଆପେୟ୍, ପସିୟ୍ବୁଲାଃ କି ଲବସିମା ଅମ୍ରେଡ଼ତେ, ୩୦ ଆରି ନମି ଆ ଜୋଗାଈଂ ବସଅ ଗୁନା ଅସିଂ, ବୋଞାଝ୍, ତନାନ୍, ଅୟୋଝ୍, ପସିୟ୍ବୁଲାଃ ଆରି ଲବସିମା ଖାଝଡେ, ଆରି ତନଣ୍ଡାୟ୍ନ୍ ନିୟ୍ ଖାଝଡେ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିକ୍ଳି ଆ ଜୋଗାଲୋଝ୍ ଆନିନ୍ ଅଃନୁଖିତେନ୍ ଆନମେଝ୍ ଖାଝଡେ । ୩୧ ବନ୍ତ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ନେ ତିକ୍ଳିତଜି ଆରି ତିକ୍ଳି ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ନେ ଆମ୍ମଡ଼ୁତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ଆ ବନେ ଯାଗିବେଡ଼ା ବରନେ
(ମାଡ଼ିଉ ୨୦:୧୭-୧୯; ଲୁକ ୧୮:୩୧-୩୪)

୩୨ ଆନିଜ୍ଞି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁଗଡ଼ଲନେ, ଖଝନେମରଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ଆରି ଆସ୍ରାଣ୍ଡୋଝେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ବତଡ଼େଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବାରଜଣ ଖଝନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ଆନାଡାଲେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇନି ଇନି ତେରୟ୍ତେ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଜ୍ଞିଆତଡ଼ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି । ୩୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଜ୍ଞିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମ୍ତଡ଼ବା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍ତ୍ତବୋ, ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଝ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ତନେ, ଆରି ଆନିଜ୍ଞି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତନିୟ୍ନ୍ ଆସନ୍ ବାୟ୍ସିତାଲନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଝ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ତଜି, ୩୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଜ୍ଞି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସୟ୍ସୟ୍ମୁତଜି*, ଆ ତଅଝଲୋଝନ୍ ବିଜଲ୍ତଜି, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସାମକାନ୍ ବାଡ଼େ ତିଡ଼ତଜି କି ରକ୍ଳୁତଜି ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଏର୍ଡାଲୋଝ୍ ଯର୍ମେଝ୍ଲେ ତୋତନେ ।”

☆ ୧୦:୩୧ ୧୦:୩୧ ମାଡ଼ିଉ ୨୦:୧୭; ଲୁକ ୧୩:୩୦ * ୧୦:୩୪ ୧୦:୩୪ ତିକ୍ଳିଲାୟ୍ତଜି

ଜନନ ଓ ଜାକୁବନ୍ ଆ କାକୁର୍ଚ୍ଚନେ
(ମାତିଉ ୨୦:୨୦-୨୮)

୩୫ ତିକ୍ତି ଜେବଦିନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍‌ଜି ଜାକୁବନ୍ ଓ ଜନନ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଜିର୍ରେ ଇୟଲାୟ୍‌ ବରେଜି, “ଏ ଖନଡ଼ିୟମର୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ଏବେଡ଼ତମ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତିୟଲେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଲତୟଲେନ୍ ।”

୩୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଲୁମାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେନ୍ ଲତୟତବେନ୍ ?”

୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରାଜ୍ୟନମ୍ ଆ କୁସ୍ ଲୋଡ଼ ତଙ୍ଗୁମେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅବୟନେ ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ନମ୍ ଆରି ଅବୟନେ ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ନମ୍ ଅବତଙ୍ଗୁମଲେନ୍ ।”

୩୮ *ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେନ୍ ଇନି ଏଗାମ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଃଜ୍ଜନାଏ । ଞେନ୍ ଗରାଲୋଡ଼ତାଞ୍ଜନ୍ ଅରସୁଡାନ୍ ଆ ଗିଲ୍‌ଲୋଡ଼, ତେଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେନ୍ ଗାଲେ ଏରପ୍ରିତେ ପଡ଼ ? ଅଡ଼େ ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗା ରନବୁ ତକ୍ତୁବତାଲୋଡ଼ ତକ୍ତୁବତାତନାୟ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ତେଞ୍ଜେ ତକ୍ତୁବତାଲନ୍ ଏରପ୍ରିତେ ପଡ଼ ?”

୩୯ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଏରପ୍ରିତାୟ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଗିଲ୍‌ଲୋଡ଼ ଗାତାୟ୍, ତେଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଗାତେ, ଆରି ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗା ତକ୍ତୁବତାଲୋଡ଼ ତକ୍ତୁବତାତନାୟ୍, ତେଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏତକ୍ତୁବତାତନେ, ୪୦ ବନ୍‌ତ ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼େନ୍ ଓ ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼େନ୍ ଅନବତଙ୍ଗୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରଞ୍ଜେନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ୍ ଆନାଜି ଆସନ୍ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ତି ଆ କୁସ୍ ଅବଜାତାଏନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତଙ୍ଗୁମତଜି ।”

୪୧ ଆରି ଦସଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ାଲେ ଜାକୁବନ୍ ଓ ଜନନ ଆ ଉପରେଡ଼ ବରାବେଞ୍ଜି । ୪୨ *ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଏରଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆନାଜି ସାସନତଜି ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅବପୁରପୁରତଞ୍ଜି ଆରି ଆମ୍‌ଡ଼ୁଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅବସୋଡ଼ାସୋଡ଼ାତଞ୍ଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା । ୪୩ *ବନ୍‌ତ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏଞ୍ଜେଗୋ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନା ସବତଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ସାୟ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ସନାକ୍‌କେମରବେନ୍ ତେଏତୋ । ୪୪ ଆରି ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନା ଆମ୍‌ଗୁଡ଼ମରନେନ୍ ଆସନ୍ ସାୟ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ କମ୍‌ପାରିମର୍ ତେଏତୋ । ୪୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନ୍ ନିୟ୍ ଅନବସାକ୍‌କେନେବାନ୍ ଅଃନିୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ସନାକ୍‌କେବାନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ତନାଣ୍ଡେବାନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ କାଡ଼ୁରାଚ୍ଚି ମୟନ୍‌ଆଡ଼ ମବନ୍‌ଡ଼େନ୍
(ମାତିଉ ୨୦:୨୯-୩୪; ଲୁକ ୧୮:୩୫-୪୩)

୪୬ ତିକ୍ତି ଆନିଞ୍ଜି ଜିରିଓ ଗଡ଼ାନ୍ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଜିସୁନ୍, ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଓ ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିରିଓନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଅନେଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଅବୟ୍ ଆ କାଡ଼ୁରନ୍ ବେକେଡ଼ଲନେ, ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ବାଚ୍ଚି ମୟ, ଆନିନ୍ ଚିମାୟ୍‌ନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ । ୪୭ ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍, କେନ୍‌ଗଡ଼ ଜିର୍ଚ୍ଚେ ଗାମ୍‌ଲେ କାଡ଼ୁରନ୍ ଆରମ୍‌ଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ବାକାବ୍‌ଲେ ବର୍‌ନେ, “ଏ ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିସୁ, ଞେନ୍‌ଆଡ଼ ସାୟ୍‌ମ୍‌ୟ୍ ।”

୪୮ ସିଲଭେ କଡ଼ିଡ଼ା ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ବବତଡ଼େଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଆରି ବାକାବ୍‌ଲେ ବର୍‌ନେ, “ଏ ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିସୁ, ଞେନ୍‌ଆଡ଼ ସାୟ୍‌ମ୍‌ୟ୍ ।”

୪୯ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ବର୍‌ନେ, “ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଓଡ଼େବା ।”

ଆନିଞ୍ଜି ତି କାଡ଼ୁରନ୍‌ଆଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଅକ୍‌କୋମଡ଼ନା, ଡୋନା, ଆନିନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ ଓଡ଼େତମ୍ ।”

୫୦ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ମାଚନ୍ ସେତେନ୍ କି ତୋଲନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ।

୫୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ଞେନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଲୁମାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମନ୍ ଲତୟତମ୍ ?”

ତି କାଡ଼ୁରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ିୟମର୍, ଞେନ୍ ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ସାୟ୍‌ତାୟ୍ ।”

୫୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରା, ତନେମମ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ ମବନ୍‌ଡ଼ଲମ୍ ।” ସିଲଭେମା ଆନିନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ତଡ଼ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼େନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେନ୍
(ମାତିଉ ୨୧:୧-୧୧; ଲୁକ ୧୯:୨୮-୪୦; ଜନ ୧୨:୧୨-୧୯)

☆ ୧୦:୩୮ ୧୦:୩୮ ଲୁକ ୧୨:୫୦ ☆ ୧୦:୪୨ ୧୦:୪୨ ଲୁକ ୨୨:୨୫,୨୬ ☆ ୧୦:୪୩ ୧୦:୪୩ ମାତିଉ ୨୩:୧୧; ମାର୍ଚ୍ଚ ୯:୩୫; ଲୁକ ୨୨:୨୬

^୧ ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିତ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଜିତବୁରନ୍ ଆ ତୟତୟ୍ ବେତ୍‌ପାଗିନ୍ ଓ ବେତନିଆନ୍ ଅଡୋଏଞ୍ଜି, ତିଆଡିତ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁନେ ଏନେଲେ ବରେ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ^୨ “ମୁକ୍ତାଗଡ଼ବେନ୍ ତି ଆ ସାଇ ଇୟବା, ତେଡେ ଏଗନେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍, ଆନା ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆଜିୟ୍ ଆନିଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତଙ୍ଗୁମେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ଆତବାତନ୍ ଇୟଡେ ଏଗିଜେ, ତିଆଡେ ପଡ଼ୁଡ଼ଲେ ପାଡ଼ାୟବା । ^୩ ଆରି, ଆନିଡ଼ ଆମେନ୍‌ଆଡ଼ ଇନିବା ଏପଡ଼ୁଡ଼ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ବରବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟସାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟ ବର୍ନାବା, ଆନିନ୍ ଆରି ଅନ୍ନବ୍‌ଡି଼଼ଲନ୍ ତିଆଡେ ତେନ୍ନେ ଲଆସ୍ତାୟତାୟ ।”

^୪ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ ଗରନ୍ନେନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଅବୟ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ତାଣ୍ଡଲୋଡ଼ ଅବୟ୍ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ଆତବାତନ୍ ଗିୟଲେ ତିଆଡେ ଇୟଲେ ପଡ଼ୁଡ଼େଞ୍ଜି, ^୫ ସିଲଡେ ତେଡେ ତନଡ଼ଲେ ଆଡୁକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ପଡ଼ୁଡ଼ଲେ ଇନି ଏଏଙ୍ଗାଡେ ?”

^୬ ଜିସୁନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାଡ଼ବା ଗାମ୍‌ଲାଜି । ^୭ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରିଞ୍ଜି ବେଲେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ତଙ୍ଗୁମେନ୍ । ^୮ ଆରି ଜବ୍ର ମନ୍‌ରାଜି ରୋଡଲୋଡ଼ନ୍ ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ସିନ୍‌ରି ବେଲେଞ୍ଜି ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି କୋଭାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଲାନ୍ ତେୟଲେ ପାଡ଼ଲେ ରୋଡଲୋଡ଼ନ୍ ବେଲେଞ୍ଜି । ^୯ ଆରି, ଆମ୍‌ଡୁଗଡ଼ ତିକ୍ଳିଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡ଼ନ୍ ବାଡେ ବରେଞ୍ଜି, “ଓସାନ୍ନା ! ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଆନା ଜିର୍ତାୟ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆସିର୍‌ବାଦଏତୋ ! ^{୧୦} ଆପେୟଲେନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆଜିର୍‌ତାଞ୍ଜିଆଡେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସିର୍‌ବାଦଏତୋ ! ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡୁକୋତନେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆଡ଼ ଓସାନ୍ନା !”

^{୧୧} ତିକ୍ଳି ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲାୟ୍ ଗନେ, ଆରି ଏରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ଆସ୍ତାଲୁମେନ୍ ବାରଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ବେତନିଆନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ସୟପଏନ୍
(ମାଡିଉ ୨୧:୧୮-୧୯)

^{୧୨} ଆବାର୍ତାନ୍, ଜିସୁନ୍ ଓ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ବେତନିଆନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆୟର୍‌ନାଞ୍ଜି ଆଡିତ୍ ଜିସୁନ୍ ଡୋଲେଜେନ୍; ^{୧୩} ଆରି, ଜିସୁନ୍, ଅଲାନ୍ ଆଡୁକୋଏନ୍ ଅବୟ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ସଡ଼ାୟ୍ ସିଲଡ଼ ଗିୟଲେ, ଅସମୟ୍ ତେଡେ ଆଜନ୍ ଇୟଡେ ଷାଡ଼ନାୟ୍ ଜାଆରୋ ଗାମ୍‌ଲେ, ଆସାତାଲନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ଇୟେନ୍ । ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ତେଡେ ଜିରେ ଆ ଅଲାନ୍ ତୁମ୍ ଇୟଲେ ଷାଡ଼େ, ଇନିଡ଼ ଆରି ଅଃନିୟ୍‌ଞାଡ଼ଲୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଲୁଆନୁବନ୍ ଆରଜଡେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ତଡ଼ । ^{୧୪} ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ସୟପଲେ ବରେନେ, “ଆରି ଆଜିୟ୍ ଜା ଆନିଡ଼ ଅମଡ଼ନମ୍ ସିଲଡ଼ ଅଜନ୍ ଜୋମଡ଼େ ତଡ଼ ।”

ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବନେ ଅମଡ଼ଡେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅମ୍‌ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଷିଞିନେମରଞ୍ଜି ତମ୍‌ତମ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅମ୍‌ଡୁଡ଼େଞ୍ଜି
(ମାଡିଉ ୨୧:୧୨-୧୭; ଲୁକ ୧୯:୪୫-୪୮; ଜନ ୨:୧୩-୨୨)

^{୧୫} ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍‌ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲନ୍ ତେଡେ, ଜଡ଼ୁଞ୍ଜି ଅନମଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତମ୍‌ତମ୍‌ନେମରଞ୍ଜି, ଷିଞିନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅମ୍‌ଡୁଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ବାବ୍‌ବାବ୍‌ଡାବ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ମେଜ ଓ କୁକୁର୍ ବେପାରମରଞ୍ଜି ଆ କୁସ୍ ସବ୍‌ଡିତାଜେନ୍ । ^{୧୬} ଆରି ଆନିନ୍, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ତୁଆରାଗଡ଼ ଇନିଡ଼ଜା ତରମ୍‌ତମ୍‌ଞ୍ଜି ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଡ଼‌ଆଡ଼ ଅଃନୁବ୍‌ଜିର୍‌ଜିରେ, ^{୧୭} ଆରି ଆନିନ୍ ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ବରେନେ, “ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଏନେଲେ ଆଇଡିତନ୍ ତକୋ, ‘ଅସିଂଞେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାଡିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ପାର୍‌ତନାସିଂ ଗାମ୍‌ଲେ ବନେନ୍‌ ଡେଡେ ।’ ବନ୍‌ତ ଆମେଞ୍ଜି ତିଆଡେ ରାଉମରଞ୍ଜି ଆ ତଲ୍ଲି ଏଏମ୍‌ଏନ୍ ।”

^{୧୮} ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଓ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆଡେ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲଡେନ୍ ରକ୍ତୁବୋ ଗାମ୍‌ଲେ ତଡ଼ରନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଷନଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ତାଲେ ସାନ୍ନି ଆଡ୍ରେଏଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ବଡ଼ଡେଞ୍ଜି ।

^{୧୯} ଆରି, ଆସ୍ତାଲୁମେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଓ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ଆସର୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ସିଲଡ଼ ଷଡ଼ନେନ୍
(ମାଡିଉ ୨୧:୨୦-୨୨)

୨୦ ତୋତାନ, ତି ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ଲୁଆନୁବନ୍ ଆଜତନ୍ ସିଲଡ଼ ଆସର୍ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ୧୧ ତିଆସନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆମ୍ମଟ୍ଟୁ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍ନେତାଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଏ ଞନଡ଼ତିୟମର୍, ଗିଜା, ଆମନ୍ ଅଞ୍ଜା ଲୁଆନୁବ୍ ସୟପଏନ୍, ତିଆତେ ଅସରେନ୍‌ନି ।”

୨୨ ଜିସୁନ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼଼ ତର୍ନାବା । ୨୩ ଞଞେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନାଜନଡ଼ କେନ୍ ବରୁନ୍, ଆମନ୍ ତୋଲନ୍ ସମେୟ୍‌ୟାଲୋଞନ୍ ଇୟ୍ ଗଲୋଅମ୍‌ତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତେ, ଆରି ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଞନ୍ ଏରଡ଼ାଲ୍‌ଗଡ଼ଲେ, ଅଞ୍ଜାତେ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ତିଆତେ ଗଡ଼େଲ୍‌ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ତର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତିଆତେ ଗଡ଼େଲ୍‌ତେ । ୨୪ ତିଆସନ୍, ଞେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ଅଞ୍ଜାତେ ଏପାର୍ତ୍ତନାତନ୍ ଆରି ଏବେଡ଼ତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜା଼ଲ୍‌ୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତର୍ନାବା, ସିଲଡ଼େ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜା଼ଡ଼େ । ୨୫ ଞଆରି, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ଆତିଡ଼ ପାର୍ତ୍ତନାତନ୍ ଆସନ୍ ଏତୋତନ୍, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ କେମାବା, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ରୁଆଡ଼଼ଲୋଞନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ନିୟ୍ ଅଡ଼କୋ ଇର୍ସେବେନ୍ କେମାତବେନ୍ ।”

୨୬ “ବନ୍‌ତ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜା଼ଲୋଲୋ ତେନ୍, ରୁଆଡ଼଼ଲୋଞନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ନିୟ୍ ଇର୍ସେବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଞ୍ଜା଼ଲୋଲୋବେନ୍ ।”*

ଜିସୁନ୍ ଆନବ୍‌ସୋଡ଼ାନେ

(ମାଡ଼ିଉ ୨୧:୨୩-୨୭; ଲୁକ ୨୦:୧-୮)

୨୭ ଜିସୁନ୍ ତ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆରି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍ବାଜି; ଆରି, ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆବୁଲ୍‌ଏନ୍ ଆତିଡ଼ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି, ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ତ ପାପୁର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼଼ନ୍ ଜିର୍ବେ ଇୟ୍‌ଲୋଲ୍‌ୟ୍ ବରେଜି, ୨୮ “ଆମନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ବାଡ଼େ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ ? ଆରି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଆମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅବ୍‌ସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟ୍‌ଲମ୍ ?”

୨୯ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଞେନ୍ ଜାଲଡ଼଼ିୟ୍‌ବା, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ଞେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଡ଼େ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍, ତିଆତେ ଞେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ । ୩୦ ଜନନ୍ ଆ ତକୁବ୍‌ତା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼଼଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼େ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼଼଼ ସିଲଡ଼ ତେଏନ୍ ? ଞେନ୍ ଜାଲଡ଼଼ିୟ୍‌ବା ।”

୩୧ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼଼଼ ସିଲଡ଼ ଏଗାମ୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ତକୁବ୍‌ତାମର୍ ଜନନ୍ ଇନିଜି ବର୍ତ୍ତନେ ତିଆତେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଇନିବା ଏଞ୍ଜା଼ଡ଼ର୍‌ନେ ?” ୩୨ ଅଡ଼େ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼଼଼ ସିଲଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନେବୋ ପଡ଼଼ ?” ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ବଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୁବ୍‌ତାମର୍ ଜନନ୍ ଅବୟ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ପୁର୍ବାଞ୍ଜେତେ ବର୍ନେମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମାନ୍ନେଏଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜା଼ମାଡ଼଼ଲଜି । ୩୩ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ ।”

ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ଗାମେନ୍, “ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ଞେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଡ଼େ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍, ତିଆତେ ଞେନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ଅଞ୍ଜା଼ବେନ୍ ।”

୧୨

ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଡ଼ାନ୍ ତ ପେଲ୍ଲା ବାଗାଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୧:୩୩-୪୭; ଲୁକ ୨୦:୯-୧୯)

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ବାଡ଼େ ବରେଞ୍ଜି । “ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଡ଼ାନ୍ ତୁବ୍‌ଲେ କୋଡ଼ାନ୍ ଏର୍ବେ ତରେନ୍ ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ଞାଲ୍‌ଞାଲନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାତୋକାନ୍ ଗାୟ୍‌ଲୋଡ଼଼ ଗାୟ୍‌ଲେ ଜରଗେସିଡ଼ନ୍ ତୁବେନ୍, ଆରି ଅର୍ତ୍ତମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼଼ ତି ଆ କୋଡ଼ା ବାଗାନ୍ ତିୟ୍‌ଲୋଡ଼଼ ତିୟ୍‌ଲେ ବଡ଼େସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨ ତିକ୍କି ଅର୍ତ୍ତମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼଼଼ ସିଲଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଡ଼ାନ୍ ଆଜଲୋଡ଼଼ ସିଲଡ଼ ଆ ବନଡ଼ାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼଼ ଆସନ୍ ଆଡ଼ିନ୍ନାଞ୍ଜନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ କମ୍‌ବାରିରନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ଆମଡ଼଼଼େଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୩ ବନ୍‌ତ ଅର୍ତ୍ତମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ଞମ୍‌ଲେ ତିଡ଼େଞ୍ଜି କି ଆରିକ୍ବାସିନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲେଞ୍ଜି । ୪ ଆନିନ୍ ଆରି, ଆମଡ଼଼଼େଞ୍ଜି ଆରି ଅବୟ୍ କମ୍‌ବାରିମରନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍; ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ନିୟ୍ ପପ୍‌ତାବବେଞ୍ଜି ଆରି ଅଲ୍‌ଗନ୍‌ତୟ୍ ଏନ୍ନେଏଞ୍ଜି । ୫ ଆନିନ୍ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେଆଡ଼଼଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍; ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ନିୟ୍ ସମ୍‌ବେଞ୍ଜି । ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାଜି; ଲାଡ଼଼ଲେନ୍ନେଆଡ଼଼଼ ଆନିଞ୍ଜି ତିଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଲାଡ଼଼ଲେନ୍ନେଆଡ଼଼଼ ସମ୍‌ବେଞ୍ଜି । ୬ ଆରି ଆମଡ଼଼଼ନ୍ ଆ ତନୁଡ଼଼ୟ୍‌ମ୍ ତାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍ ତୁମ୍ ତକୋଏନ୍ । ତାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍‌ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ଆନିଞ୍ଜି ମାନ୍ନେତଜି, ଅବ୍‌ତିସୟ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଆତନିକ୍କି ଆତିଡ଼ ଆମଡ଼଼଼େଞ୍ଜି ଆ ତାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍‌ଆଡ଼଼଼

☆ ୧୧:୨୩ ୧୧:୨୩ ମାଡ଼ିଉ ୧୭:୨୦; ୧ କରକ୍ତି ୧୩:୨ ☆ ୧୧:୨୫ ୧୧:୨୫ ମାଡ଼ିଉ ୬:୧୪,୧୫ * ୧୧:୨୭ ୧୧:୨୭ ପାପୁର୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଞନ୍ କେନ୍‌ଆଡ଼େ ଆଇତିଡ଼ ତଡ଼

ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ୭ ବନ୍ଦ ତି ଅର୍ତ୍ତମରଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ କଡାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ‘କେନ୍ ତ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍, ଯବା କେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରକୁବା; ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ କୋଭାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଡେଡେଲ୍ଡେତନ୍ ।’ ୮ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଖମ୍ଲୋଡ଼ ଖମ୍ଲେ ତିଡେଞ୍ଜି କି ରକୁଏଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମ୍ଡ଼ଡ଼ତାଲେ ତୁଆରାନ୍ ସେଡେଞ୍ଜି ।”

୯ “ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ କୋଭାମରନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାମେ ? ଆନିନ୍ ଜିରେ ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଇୟତାୟ ରକୁଆଜେଜି ଆରି ଆନ୍ନାମରଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ବାଗାନ୍ ଇୟତାୟ ତିୟେଜି । ୧୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ନିୟ୍ ଅଣ୍ଡ଼଼ ଏପଡେନେ ପଡ଼ ?

‘ଗୁସିଂମରଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଅରେଡ଼ ବାସ୍ତ୍ରଏଞ୍ଜି,
ତିଆଡେ କୁନେନ୍ ଆ ମୁଡ଼ ଅରେଡ଼ ଡେଲୋ;
୧୧ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ଆଡେ ଡେଏନ୍,
ଆରି ତିଆଡେ ଗନିୟ୍ଗିୟ୍ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ।’ ”

୧୨ ତିଆସନ୍ ଜିଉଦି ଆମ୍ବୁଡ଼ଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ଖମ୍ଲୋଡ଼ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ଦ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବଡ଼ଡେଞ୍ଜି; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଅନବଡ଼ଡ଼ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ସେଡ଼ଲେ ବର୍ନେ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ପାନ୍ନୁନ୍ ତନିୟ୍ନ୍ ଆ ବର୍ନେ
(ମାଡ଼ିଉ ୨୨:୧୫-୨୨; ଲୁକ ୨୦:୨୦-୨୬)

୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆ ସରିଡ଼ସିଡ଼ବର୍ ଖମ୍ଲୋଡ଼ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆ ତଡ଼ ଆ ମନ୍ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାଇ । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଇୟଲାଇୟ୍ ବରେଜି, “ଏ ଖନଡ଼ଡ଼ିୟ୍ମର, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅଃକଡ଼ଡେ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ମନ୍ରାନ୍ଆଡ଼଼ ଅଃଡ଼ୁଲ୍ମଡେ, ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବମ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ଡେ । ଇନ୍ଲେନ୍ଆଡ଼଼ ବର୍ନେନ୍, କାଈସରନ୍ଆଡ଼଼ ପାନ୍ନୁନ୍ ଏତିୟାୟ୍ ଅଡେ ଇଞ୍ଜା ?”

୧୫ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ଆ ଇସ୍ବଭାଞ୍ଜି ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ “ବରେଞ୍ଜି, ଇନିବା ଖେନ୍ଆଡ଼଼ ଏମାଲ୍ଡ଼ିୟ୍ ? ଅବୟ୍ ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ପାଟାୟ୍ବା, ଖେନ୍ ତିଆଡେ ଗିୟ୍ତାୟ୍ ।”

୧୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆଡେ ପାଡ଼ଲାଇ । ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଡେନ୍ ଆନା ଆ ମୁଞ୍ଜା ଆରି ଆନା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ତକୋ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି “କାଈସରନ୍ଆଡେ ।”

୧୭ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଗାମେନ୍, “ଅଙ୍ଗାଡେ କାଈସରନ୍ଆଡେ ତିଆଡେ କାଈସରନ୍ ତିୟ୍ବା; ଆରି ଅଙ୍ଗାଡେ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡେ ତିଆଡେ ଇସ୍ବରନ୍ ତିୟ୍ବା ।”

ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ଡେଏଞ୍ଜି ।

ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଯନର୍ନେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ
(ମାଡ଼ିଉ ୨୨:୨୩-୩୩; ଲୁକ ୨୦:୨୭-୪୦)

୧୮ *ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଯନର୍ନେଡ଼ନ୍ ଇଞ୍ଜା ଆଗ୍ରାମ୍ଡେଞ୍ଜି ଆ ସାବୁକିଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲାଇୟ୍ ବରେଜି; ୧୯ “ଏ ଖନଡ଼ଡ଼ିୟ୍ମର, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଇଡେନ୍, ଅନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆରି ଆ ତୁକ୍ରିନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋଏନ୍ ଡେନ୍, ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଆ ଓକାନ୍, ତି କୁଆର୍ବଜନ୍ ବୟନ୍ ବିବାତାଲନ୍ ଆରବୁମର୍ ଆସନ୍ ପସିଜନ୍ କୋଡେଡୋ । ୨୦ ଗିଜା, ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ତକୋଏଞ୍ଜି; ଆପର୍ଡ଼ମ୍ବୁର୍ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ବିବାଲନେ, ବନ୍ଦ ଏରକନୋତନନ୍ ଓକାମରନ୍ ରବୁଏନ୍, ୨୧ ତିକ୍ଲି ଆ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ମର୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆ ତୁକ୍ରି ବୟନ୍ ବିବାଲନେ, ବନ୍ଦ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆରି ଆ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ମର୍ ନିୟ୍ ଏଡେଲେ ମା ବିବାଲନ୍, ୨୨ ଆରି ସାତଜଣଞ୍ଜି ତି ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ଅବୟ୍ନେ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅବୟ୍ନେ ବିବାଲଞ୍ଜି, ବନ୍ଦ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି; ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆଡନିକ୍ଲି ତି ଆଇମରନ୍ ନିୟ୍ ରବୁଏନ୍ । ୨୩ ତିଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଯର୍ନେଡ଼ଲେ ଡୋଡ଼ଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତି ଆଇମରନ୍ ଆନା ଆ ତୁକ୍ରି ଡେଡେ ? ଆନିଞ୍ଜି ତ ସାତଜଣଞ୍ଜି ତି ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ବିବାଲଞ୍ଜି ।”

୨୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଗାମେନ୍, “ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଏଃଜ୍ଜନାଏନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଡ଼ଆୟ୍ଡବେନ୍ । ୨୫ ତିଆସନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ନେଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ବୟ୍ନେଜି କି ଅଃସୁଡ଼ନେଜି, ଆର୍ପାୟ୍ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଡ଼ଞ୍ଜି । ୨୬ ବନ୍ଦ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ନେଡ଼ଡ଼ି, ତି

☆ ୧୨:୧୮ ୧୨:୧୮ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୨୩:୮

ଆ ବର୍ନେ ମୋସାନ୍ ଆ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ ଆଡୁଡୁନ୍ ଆ ଜାଡ଼ିଆ ଆ ବର୍ନେ ଏରପଡ଼େନେ ପଡ଼ ? ତେତେ ଏନ୍ନେଲେ ଆଇଡ଼ିଡନ୍ ତକୋ, ଇସ୍ବରନ୍ ମୋସାନ୍ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, 'ଞେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ଇସ୍ବର, ଇସାକନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ଆରି ଜାକୁବନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ।' ୨୭ ଇସ୍ବରନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ବର ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ଆମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ବର । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଡ଼ତମଲବେନ୍ ।"

ମୁଡ଼ ବନାଞ୍ଜନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୨୨:୩୪-୪୦; ଲୁକ ୧୦:୨୫-୨୮)

୨୮ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆରଲଞ୍ଜାଡ଼ତମେଞ୍ଜି ଅବୟ ସାସ୍ତ୍ରିନ୍ ଅମତଡ଼େନ୍, ଆରି ଜିସୁନ୍ ମନଡ଼ତମ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି ଗାମଲେ ଜନାଡ଼ାଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲାୟ ବରେ, "କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନାୟଜି ସିଲଡ଼ ଅଙ୍ଗା ଆ ବନାୟବର ସୋଡ଼ା ?"

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଜାଲଡ଼େନ୍, "ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ବନାଞ୍ଜନ୍ କେନ୍ଆଡ଼େ, 'ଏ ଇସ୍ରାଏଲମରଜି, ଅମତଡ଼ବା, ପ୍ରବୁ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ତୁମ୍ ଆବୟନେନ୍ ପ୍ରବୁ ।' ୩୦ ଆରି, ଆମ୍ବେନ୍ ସମ୍ପରା ଉଗରବେନ୍, ସମ୍ପରା ପରାନ୍ନାବେନ୍, ସମ୍ପରା ମନ୍ନବେନ୍ ତ ସମ୍ପରା ବୋସାବେନ୍ ତିୟଲେ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ବରବେନ୍ଆଡ଼଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ବା ।' ୩୧ ଆରି ଅବୟ ବନାଞ୍ଜନ୍ କେନ୍ଆଡ଼େ, "ଆମ୍ବେନ୍ ତୟଲିସିମରବେନ୍ଆଡ଼଼ ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୁଡ଼ୟମ୍ବା ।' କେନ୍ ବାଗୁ ବନାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ବନାୟବର ସୋଡ଼ା ତଡ଼ ।"

୩୨ ସିଲଡ଼େ ତି ସାସ୍ତ୍ରିନ୍ ଗାମେନ୍, "ଏ ଞନଡ଼ତିୟମର ତିଆଡ଼େ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆବୟନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମରେଡ଼ଲେ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, କେନ୍ଆଡ଼େ ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବରନେ । ୩୩ ଆରି ଅଡ଼କୋ ତନୋନ୍ନୋଡ଼ନ୍ ତ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତବନ୍ ସିଲଡ଼, ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍, ସମ୍ପରା ବୁଡ଼ିନ୍, ସମ୍ପରା ବୋସାନ୍ ତିୟଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼଼ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ତ ତୟଲିସିମରବେନ୍ଆଡ଼଼ ଇନ୍ଲେନ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ସୋଡ଼ା ।"

୩୪ ✨ସାସ୍ତ୍ରିନ୍, ଆ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଡ଼େ ଜାଲଡ଼ଲ୍ ଯ୍ ଗାମଲେ ଜିସୁନ୍ ଜନାଡ଼ାଲେ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଗାମେନ୍, "ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ସିଲଡ଼ ସଞ୍ଚାୟ ତଡ଼ ।"

ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୋମଡ଼ଲଜି ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆନା ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୨୨:୪୧-୪୭; ଲୁକ ୨୦:୪୧-୪୪)

୩୫ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ଞନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଆନିନ୍ ମନରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ବରେଞ୍ଜି, "କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଗାମଲେ ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି ? ୩୬ ଆନିନ୍ତମ୍ ଦାଉଦନ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଡ଼େ ଅବନ୍ନୁୟବତାଲନ୍ ବରନେ,

'ପ୍ରବୁନ୍ ପ୍ରବୁଞ୍ଜେନ୍ଆଡ଼଼ ବରେନ୍,
ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜାୟ ବନେରାନମଜିଆଡ଼଼ ତାଲଜଡ଼ନମ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଣ୍ଡ଼ ତକ୍ଲୋଆଜି,
ତି ଜାୟ ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼େନ୍ ତକ୍ଲୁମଲେ ତକୋନା ।'

୩୭ ଦାଉଦନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆଡ଼଼ 'ପ୍ରବୁ' ଗାମେନ୍, ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ବେତାଏନ୍ ଆ କ୍ରିସ୍ତ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅଲଡ଼େଏ ?"

ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୨୩:୧-୩୬; ଲୁକ ୨୦:୪୫-୪୭)

୩୮ ମନରାଞ୍ଜି ଉଗୁରିୟ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତଡ଼ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ଆରି ଜିସୁନ୍ ଞନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ବରନେ, "ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନାବା । ଆନିଞ୍ଜି ଡେଙ୍ଗାମରାଡ଼ମନ୍ ଆ ଅଙ୍ଗି ରଲନ୍ ଅଡ଼େଡ଼େ ଅଡ଼େନ୍ନେ ବନ୍ନୁଲେନ୍ ଆସନ୍ ତ ସୟତାରେଡ଼ନ୍ ଅବଲୋମଲୋମନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତଜି, ୩୯ ଆନିଞ୍ଜି ରନ୍ନୁଞ୍ଜିଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ତରକ୍ଲୁମନ୍ ତ ବୁଜିରେଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ତନକ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତଜି, ୪୦ ଆନିଞ୍ଜି ଜୁଆରବଜଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବୁର୍ଡ଼ତାଲେ ଆନର୍ଜେଞ୍ଜି ପାଡ଼ତଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅବତୁୟତାଲନ୍ ଗୋଗୋୟ ପାଡ଼ନାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ପନବରତନ୍ ଞାଡ଼ତଜି ।"

ଜୁଆରବଜନ୍ ଆ ତନିୟତିୟ
(ଲୁକ ୨୧:୧-୪)

୪୧ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ତନିୟତିୟ ପେଡ଼ିନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ତକ୍ଲୁମତାଲେ ମନରାଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ତନିୟତିୟ ପେଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଡାକୋନ୍ ପିଡ଼ତଜି, ତିଆଡ଼େ ଗିୟଗିଜେଞ୍ଜି । ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଗମାଡ଼ମରଞ୍ଜି ଅର୍ଗୋୟ ଅର୍ଗୋୟ ଡାକୋନ୍ ପିଡ଼େଞ୍ଜି, ୪୨ ଆରି, ଅବୟ ଡୋଲେୟ ଜୁଆରବଜନ୍, ବାଗୁ ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ତନିୟତିୟ ପେଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲାୟ

☆ ୧୨:୩୪ ୧୨:୩୫ ଲୁକ ୧୦:୨୫-୨୮

ପିତେ । ତି ବାଗୁ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ଆ ମୁଲ୍ୟ ବତକା ସିଲଡ଼ ନିୟ ଅସୋୟ । ୪୩ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତନିୟତିୟ ପେଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ତାକୋନ୍ ଆପ୍ରିଡେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଡୋଲେୟ ଜୁଆରବଜନ୍ ଗୋଗୋୟ ପିଡେନ୍, ୪୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାମରଞ୍ଜି ଆନଜେଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅସୋୟ ଅସୋୟ ପିଡେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ କେନ୍ ଜୁଆରବଜନ୍ ଆ ଡୋଲେଜିଡ଼ନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଆନବମେଡ଼ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତିଅକ୍ଷା ତକୋଏନ୍, ତିଆଡେ ଅଡ଼କୋନ୍ ପିଡାଜେନ୍ ।”

୧୩

ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତେଏଃଡେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃଡେବର୍ ଜିସୁନ୍ ବର୍ରେନେ
(ମାଡିଉ ୨୪:୧-୨; ଲୁକ ୨୧:୫-୬)

୧ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଏ ଷନଡ଼ତିୟମର୍, ଗିଜା, ତିଅକ୍ଷା ଆ ସୋଡ଼ାରା ଆରେଡ଼ ଆରି ତିଅକ୍ଷା ଆ ମନଡ଼ ଆସିଂ !”

୨ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି କେନ୍ ସୋଡ଼ାରା ଅସିଡ଼ଞ୍ଜି ଏଗିୟଡେ ପଡ଼ ? ଅବୟ ଆରେଡ଼ ଆରି ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆ ଡୋଣ୍ଡୋ ଅଃଡ଼କୋଏ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟଆୟତନେ ।”

ଜୁଗନ୍ ଆରଞ୍ଜିଡ଼ଡେନ୍ ଆରମ୍ଭଡ଼
(ମାଡିଉ ୨୪:୩-୧୪; ଲୁକ ୨୧:୭-୧୯)

୩ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଆଡ଼କୋଏନ୍, ଜିତବୁରନ୍ ଆ ଡୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଆଡ଼କ୍ଷୁମେନ୍ ଆଡିଡ଼ ପିଡ଼ନ୍, ଜାକୁବନ୍, ଜନନ୍ ଆରି ଆହିଅନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ଲବିଡ଼ା ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆଡେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆକ୍ଷା ଗଡେଲଡେ, ୪ ଆରି ଅକ୍ଷା ଆଡିଡ଼ କେନ୍ଆଡେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡେଲରୟଡେ ତିଆଡେ ତୁୟାଲେ ପାଡ଼ଲାୟ ଆଡିଡ଼, ଇନିଜି ଇନିଜି ଅରମ୍ଭଡ଼ଞ୍ଜି ଗିୟଡାଡେ, ତିଆଡେଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ବରେନ୍ ।”

୫ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ କଣ୍ଡାୟଡ଼଼ବେନ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଗିୟଡମନାବା । ୬ ଜବ୍ର ମନ୍ରାଜି ଅଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଜିରେ, ‘ଞେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ’ ଗାମ୍ଲେ ଜବ୍ର ମନ୍ରାଜିଆଡ଼଼ ଇୟଡାୟ କଣ୍ଡାୟେଜି । ୭ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅକ୍ଷା ଆଡିଡ଼ ଅଲଡିଡ଼ବରନ୍ ଏଅମଡ଼ଡ଼ଡେ ଆରି ଅଲଡିଡ଼ନ୍ ଆ ସର୍ଡ଼ ଏଅମଡ଼ଡ଼ଡେ, ତିଆଡିଡ଼ ବଡ଼ଡ଼ଡ଼ବେନ୍, କେନ୍ଆଡେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଡେଡେମା, ବନ୍ତ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ନିୟ ଜୁଗନ୍ ଅଃନଞ୍ଜିଡେ । ୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଡେସାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଡେସାନ୍ ଆରି ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଡୋଡନେ, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେରେଡ଼ ତକରଲନ୍ ଡେଡେ ଆରି କାଡ଼ାରାନ୍ ଅଡ଼ୋଡାୟ, ବନ୍ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ କୋକ୍ଳୋଡନନ୍ ଆଡ଼େରୟଡେନ୍ ଆ ବରା ଅନ୍ତମ୍ ।”

୯ ☆ “ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ଭଡ଼ ରମ୍ଭଡ଼ ଆସନ୍ ଗିୟଡମନାବା, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ପନ୍ସୁଆଡିସିଂରେଡ଼ନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟଡବେଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ରନ୍ଦୁକ୍ଷିଂରେଡ଼ନ୍ ତିଡ଼ଡବେଞ୍ଜି ଆରି ଲଡେଡ଼ଲୋଡ଼ଞେନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତ ରାଜାଞ୍ଜି ଆ ଡେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଡନେଲୋଡ଼ଞେନ୍ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଡବନ୍ଡ଼ଡବେଞ୍ଜି । ୧୦ ଆରି ଆମ୍ଭଡ଼ରୟ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନମ୍ଭଡ଼ନ୍ ଡେଡେ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଅକ୍ଷା ଆଡିଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଷମ୍ଲେ ପନ୍ସୁଆଡିସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ଡାଲେ ସୋରୋସ୍ତାୟଡବେଞ୍ଜି, ତିଆଡିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମଡେ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭଡ଼ ମା ଏଇଃୟମଡ଼ଡେ, ବନ୍ତ ତିଆଡିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଇନି ତନିୟନ୍ ଡେଡେ ତିଆଡେ ବର୍ନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଇର୍ନେ, ବନ୍ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବର୍ତନେ । ୧୨ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ଆଡ଼଼ ଆରି ଆପେୟନ୍ ଡାକ୍ଷାଡ଼ାଅନନ୍ଆଡ଼଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟଡଜି, ଆରି, ଅଅନଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଡୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅବସମ୍ବଡ଼ଜି; ୧୩ ☆ଆରି, ଲଡେଡ଼ଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଡବେଞ୍ଜି; ବନ୍ତ ଆନା ଆଡନିକ୍ଳି ଜାୟ ଏରକିକ୍ଳିଡନେନ୍ ଡକୋଡନେ, ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଡେ ।”

ବରଡ଼ଡ଼ନ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ାନ୍ ଆ କୋଡ଼ଡାୟ ଆ ବର୍ନେ ଜିସୁନ୍ ବର୍ରେନେ
(ମାଡିଉ ୨୪:୧୫-୨୮; ଲୁକ ୨୧:୨୦-୨୪)

୧୪ “ବନ୍ତ ଅକ୍ଷା ଆଡିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତି ଅନବସେଡ଼ନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼ଡାଞ୍ଜନ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ାନ୍ ଆ କୋଡ଼ଡାୟ ଅକ୍ଷାଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଡନନଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼େଏ ।” କେନ୍ଆଡେ ପଡ଼େନେମରନ୍ ଗନ୍ଲୁଡେଡୋ, “ବନ୍ତ ଡେଡେ ଆଡନଡ଼ନ୍ ଏଗିୟଡେ, ତିଆଡିଡ଼ ଆନାଜି ଜିଡ଼ଦା ଡେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଡକୋଡଜି ଆନିଞ୍ଜି ବରୁରେଡ଼ନ୍ ଜିରେଡଜି; ୧୫ ☆ଆନା ଡୋଣ୍ଡୋ ବିଲେଡ଼ନ୍ ଡକୋଡେ, ଆନିନ୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନିଡ଼ ଆ ଜିନିସ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିରଡ଼ଡାୟ ତଡ଼ କି ଅମ୍ଭସିଡ଼ନ୍ ଇୟଡଡେ ଡଡ଼; ୧୬ ଆରି, ଆନା କୋଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଡକୋଡେ, ଆନିନ୍ ଆ ମାଟନ୍ ପାଡ଼ପାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଯର୍ଡ଼ଡନେ ତଡ଼ । ୧୭ ତି ଆ

☆ ୧୩:୯ ୧୩:୯ ମାଡିଉ ୧୦:୧୭-୨୦; ଲୁକ ୧୨:୧୧,୧୨ ☆ ୧୩:୧୩ ୧୩:୧୩ ମାଡିଉ ୧୦:୨୨ ☆ ୧୩:୧୫ ୧୩:୧୫ ଲୁକ ୧୭:୩୧

ତିନ୍କା ଆନାଜି ଆତିଲକୋଡ଼ଜି ଆରି ମେମେଅନ୍ତଞ୍ଜି, ଯୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ପରାନ୍ତଣୁନ୍ ତେତଜି । ୧୮ ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେ ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ରଡ଼ା ଇଡ଼ନ୍ ତେତଡ଼ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାବା । ୧୯ ଧିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ଡିନ୍କା ଏଞ୍ଜେଲେ ପରାନ୍ତଣୁନ୍ ତେତେ ତ, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନବ୍ତେଲ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ମୁଟ୍ଟୁ ସିଲଡ଼ ଲଡ଼େ ଜାୟ୍ ତି ଅନ୍ତମ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଏ, ଆରି ଆଜ୍ଜିୟ୍ ନିୟ୍ ଅଃଡ଼େଏ । ୨୦ ଆରି, ପ୍ରବୁନ୍ ତି ଆ ଡିନ୍କା ଅଃନ୍ତବ୍ତୋୟ୍ଲୋ ନଡ଼ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍ରା ଅନୁରନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼େଜି ବନ୍; ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆନାଜିଆତଡ଼ ସେତାଏଞ୍ଜି, ତିଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତି ଆ ଡିନ୍କା ଅବ୍ସୋଜେନ୍ ।”

୨୧ “ତି ଆ ଡିନ୍କା, ‘ଗିୟ୍ବା, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋ’ ଅଡ଼େ ‘ଗିୟ୍ବା, ତେଞ୍ଜେ ତକୋ,’ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ଏଞ୍ଜେଲେ ବର୍ତ୍ତବେଞ୍ଜି, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ତିଆତେ ଏଡ଼ରଡ଼ନ୍ନେ । ୨୨ କଣ୍ଡାୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟାନ୍ତୁଞ୍ଜି, କଣ୍ଡାୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ଅରମ୍ମତଞ୍ଜି ଆରି ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅବ୍ତୁୟ୍ତଜି ତ, ତେଲନ୍ତେନ୍ ଆସନେତାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି କଣ୍ଡାୟ୍ତଜି । ୨୩ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆକୟ୍ଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆମ୍ମୁଟ୍ଟୁ ସିଲଡ଼ ମା ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅବ୍ଜନାଲବେନ୍ ।”

ମନ୍ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ଯର୍ନେ
(ମାଡ଼ିଉ ୨୪:୨୯-୩୧; ଲୁକ ୨୧:୨୫-୨୮)

୨୪ ✨ “ଆରି ତି ଆ ଡିନ୍କା ପରାନ୍ତଣୁନ୍ ତେଏନ୍ ସିଲଡ଼ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଲୋଡ଼ଡ଼େ, ଆରି ଆଙ୍ଗାୟ୍ତାନ୍ ଅଃସାଆରେ, ୨୫ ✨ ଆରି ତୁଡ଼ଜଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସେତାୟ୍ତଜି, ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବୋର୍ସାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ୟୁୟ୍ଆୟ୍ତନେ । ୨୬ ✨ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମେଗଲୋଡ଼ନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗିୟ୍ତଜି । ୨୭ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆୟ୍ତାୟ୍ତାଲେ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆନେଡ଼ ସଣ୍ଡିନ୍ ସିଲଡ଼, ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆନେଡ଼ ସଣ୍ଡିନ୍ ଜାୟ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଅବ୍ବୁକ୍ତଜି ।”

ଲୁଆନୁବନ୍ ସିଲଡ଼ ଖଡ଼ନେନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୨୪:୩୨-୩୫; ଲୁକ ୨୧:୨୯-୩୩)

୨୮ “ଲୁଆନୁବନ୍ ଆନବ୍ଜଡ଼ବର୍ ସିଲଡ଼ ଖଡ଼ନାବା, ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆ କେଣ୍ଡାୟ୍ କୋଡ଼୍ଡେରଡ଼ନେ, ଆରି ଆ ଅଲାନ୍ ଆଲେଡ଼େଡ଼ ଗିୟ୍ତାତେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଡାଗାଡ଼ାଞ୍ଜିନ୍ ତୁୟାଲାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଜନାତବେନ୍, ୨୯ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗନତେଲ୍ଜି ଏଗିଜେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିର୍ୟ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଜନାବା । ୩୦ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗତେଲେନ୍ ଜାୟ୍ କେନ୍ ନମି ଆ ଜୁଗ ଆ ମନ୍ରାଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଜନଡ଼େନ୍ ଅଃନ୍ନାଡ଼ଏଜି । ୩୧ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆଡ଼େ ବନ୍ତ ବର୍ନେଖେନ୍ ଆଜ୍ଜିୟ୍ ଅଃନ୍ନାଡ଼ଏ ।”

ଜିସ୍ବନ୍ ଆ ଯର୍ନେ ଡିନ୍କାନ୍ ତ ବେଡ଼ାନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଜନାଜି ତଡ଼
(ମାଡ଼ିଉ ୨୪:୩୬-୪୪)

୩୨ ✨ “ବନ୍ତ ତି ଆ ଡିନ୍କା କି ତି ଆ ବେଡ଼ା ଆନ୍ନିଡ଼ ଜନାଜି ତଡ଼, ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ କି ମନ୍ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ନିୟ୍ ଜନା ତଡ଼, ଆପେୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତୁମ୍ ଜନା, ୩୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍ତମ୍ନାବା, ଆମଡ଼େ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ବେଡ଼ା ଆଙ୍ଗା ତେତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ । ୩୪ ✨ତିଆତେ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ବଡ଼େସାନ୍ ଜିର୍ରେ ଇୟ୍ତେ ତକୋନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ କମ୍ବୁରିମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ତିୟ୍ଲେ ଜିରେନ୍ ଆରି ତୁଆରିଆନ୍ ନିୟ୍ ଜଗେଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ରେ ଜିରେନ୍ । ୩୫ ଅସମୟ୍ ଅସିମରନ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଜିର୍ରେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଡ଼ିମଡ଼ଜି ଇୟ୍ତାୟ୍ ଗିୟ୍ବେନ୍, ୩୬ ତିଆସନ୍ ଆମଡ଼େ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସାଲୁମ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ପଡ଼, ଅଡ଼େ ତୁଡ଼ାବ୍ ତଗଲ୍ ବେଡ଼ାନ୍, ଅଡ଼େ କମ୍ବିମୋଲ୍ ବେଡ଼ାନ୍, ଅଡ଼େ ଡୋଡ଼ାନ୍, ଅଙ୍ଗାବେଡ଼ା ଆନିନ୍ ଜିର୍ତାୟ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଜ୍ଜନାଏ । ୩୭ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନିଜି ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଗିୟ୍ତମ୍ନାବା ।”

୧୪

ଜିସ୍ବନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି
(ମାଡ଼ିଉ ୨୬:୧-୫; ମାଡ଼ିଉ ୨୬:୧,୨; ଜନ ୧୧:୪୫-୫୩)

୧ ଆରି ବାଗୁ ଡିନ୍କା ଆ ତିକ୍କି ଅନେଲାୟ୍ପୁରନ୍ ତ କମିରନ୍ ଏର୍ମନାୟ୍ ଆ ରୁଟିଜୋମ୍ ଡିନ୍କାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ଜିସ୍ବନ୍ଆତଡ଼ ଅଜନା ଖମ୍ଲୋଡ଼ ଖମ୍ଲେ ରକୁଏଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି

✨ ୧୩:୧୯ ୧୩:୧୯ ଅନବ୍ଜନାବର୍ ୭:୧୪ ✨ ୧୩:୨୪ ୧୩:୨୪ ଅନବ୍ଜନାବର୍ ୭:୧୨ ✨ ୧୩:୨୫ ୧୩:୨୫ ଅନବ୍ଜନାବର୍ ୭:୧୩ ✨ ୧୩:୨୬ ୧୩:୨୬ ଅନବ୍ଜନାବର୍ ୧:୭ ✨ ୧୩:୩୨ ୧୩:୩୨ ମାଡ଼ିଉ ୨୪:୩୬ ✨ ୧୩:୩୪ ୧୩:୩୪ ଲୁକ ୧୨:୩୬-୩୮

ତତ୍ପରନ୍ ସାୟଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ପୁର୍ପୁରିତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜମ୍‌ବୋ, ଅସମୟ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଗୋଡେନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ୍ ।”

ବେତନିଆଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅବିସେକ
(ମାତିଉ ୨୭:୬-୧୩; ଜନ ୧୨:୧-୮)

୩ ✨ଜିସୁନ୍ ବେତନିଆଲୋଡ଼ନ୍ ମୋଡ୍ଡୋ ସିମନନ୍ ଆସିଂ ଆଗ୍ରାଗାଲନେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଅବୟ୍ ଆଇବଜନ୍ ବକୋମ୍‌ମା ଲଡିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ, ତି ଆ କୋମ୍‌ମା ପାଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆବଲୋଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଲାଏନ୍ । ୪ ବନ୍‌ତ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବରାବତାଲେ ତର୍ତମ୍ କଡାଡିଲନ୍ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆଇବଜନ୍ ଇନିବା ଲଡିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଅବମୋସ୍‌ସ୍‌ତେ ?” ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଆଇବଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଗବ୍‌ରୟ୍‌ତାଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜଲ୍ ତମ୍‌ଲୋଡ଼ ତମ୍‌ଲେ ତି ଆ ତକା ଡୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେତେ ବନ୍ ।”

୬ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନ୍‌ଡିଡ଼ ଏଗାମ୍‌ତଡ଼, ଇନିବା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଏଏମ୍‌ନେତେ ? ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡାନ୍ ଲୁମେନ୍ । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଡୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜି ତ ତିତାନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଅକ୍‌ମା ଆଡିଡ଼ ଲତୟ୍‌ତବେନ୍ ତିଆଡିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଏଡିୟ୍‌ତଜି, ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଞ୍ଜକୋନାୟ୍ । ୮ ଆନିନ୍ ଇନି ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍‌ତେ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଲୁମେନ୍, ଆନିନ୍ ମସାନ୍‌ନିନ୍‌ଆସନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ମିଞ୍ଜଲନ୍ ବାଉ ଡଅଡ଼ଖେନ୍ ଅବିସେକଲ୍‌ୟ୍ । ୯ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକାଡିଡ଼ମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ସମ୍‌ରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଅକ୍‌ମାଲୋଡ଼ ଜନଡ଼ତେନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍‌ଟୁନ୍ ତେଏନ୍ ଆଡିଡ଼, କେନ୍ ଆଇବଜନ୍‌ଆତଡ଼ ମନନ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡାନ୍ ନିୟ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ତେଏତୋ ।”

ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବ୍‌ଞ୍ଜମ୍‌ଞ୍ଜମନ୍ ଆସନ୍ ଅଡେଏନ୍
(ମାତିଉ ୨୭:୧୪-୧୬; ଲୁକ ୨୨:୩-୬)

୧୦ ସିଲଡେ ବାରଜଣଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦା ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ଖଡ଼ନେମରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼, ସୋଡା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସନୋରୋପ୍‌ୟାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟେନ୍ । ୧୧ ତିଆତେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ ସୋଡା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ସର୍ତାତାଏଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତାକୋନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ବାସାଏଞ୍ଜି । ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ରନୟ୍‌ତନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସନୋରୋପ୍‌ୟାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ତତ୍‌ପରନ୍ ସାୟଲେ ତକୋଲନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅନେଲ୍‌ୟାୟ୍‌ପୁର ଜନୋମନ୍ ଜୋମେନ୍
(ମାତିଉ ୨୭:୧୭-୨୫; ଲୁକ ୨୨:୭-୧୪; ୨୧-୨୩; ଜନ ୧୩:୨୧-୩୦)

୧୨ କମିରନ୍ ଏରମନାୟ୍‌ନ୍ ରୁଟିଜୋମ୍ ତିନ୍‌ନାକଡ଼ନ୍, ଅକ୍‌ମା ଆଡିଡ଼ ଆଅନ୍ ମେଣ୍ଡାନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେତେ ତିଆଡିଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଅନେଲ୍‌ୟାୟ୍‌ପୁରନ୍ ଆ ଗାଗାନେ ଅକ୍‌ମାଲୋଡ଼ ଇୟ୍ ଏବଜାଡାନାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମନ୍ ଲତୟ୍‌ତମ୍ ?”

୧୩ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁନେଆତଡ଼ ଏନ୍‌ନେଲେ ବରେ ଆପ୍‌ୟାୟେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଗଡାନ୍ ଇୟ୍‌ବା, ଆରି ତାଆସୋତନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆଜିତେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ଏରବାଡେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼ବା, ୧୪ ଆନିନ୍ ଅକ୍‌ମା ଆସିଂ ଇୟ୍‌ତେ ଗନେ, ତି ଆସିଂ ଆ ସୋଡାମର୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ୍ ବର୍‌ବା, ‘ଖନଡ଼ତିୟ୍‌ମରନ୍ ବର୍‌ନେ, ଖେନ୍, ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅକ୍‌ମାଲୋଡ଼ ଅନେଲ୍‌ୟାୟ୍‌ପୁରନ୍ ଆ ଗାଗାନେ ପାଡେତନାୟ୍ ତି ଆ କନ୍‌ଆମର୍‌ସିଂ ଅଡେକ୍‌ମା ?’ ୧୫ ଆନିନ୍ ଡୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆସିଂ ଅବୟ୍ ଆତୁବ୍‌ତୁବନ୍‌ଆତେ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ତବେନ୍ । ଆମ୍‌ନେନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବଜାତାଲେ ଇୟ୍ ତକ୍‌କୋବା ।”

୧୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏକ୍‌ମାଲେ ବରେ ଆପ୍‌ୟାୟେଞ୍ଜି, ଏଡେଲେମା ଗିୟ୍‌ଲେ ଅନେଲ୍‌ୟାୟ୍‌ପୁରନ୍ ଆ ଗାଗାନେ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଅବଜାତାଏଜି ।

୧୭ ଆସ୍ତାଲ୍‌ମେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିର୍‌ାଜି । ୧୮ ଆନିଞ୍ଜି ତକ୍‌ମ୍‌ଲେ ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକାଡିଡ଼ମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ, ଅକ୍‌ମା ମନ୍‌ରା ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାତନେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍‌ୟାୟ୍‌ତ୍‌ୟ୍ ।”

୧୯ ସିଲଡେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତୁକ୍‌ତାଲନ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଅବୟ୍‌ନେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ପଡ଼ ?”

୨୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ବାରଜଣଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ, ଆନା ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଗିନାଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଆ ରୁଟିନ୍ ଜୋବତାତେ ଆନିନ୍ । ୨୧ ମନ୍‌ରା ତାକ୍‌ଡାଅନନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଏକ୍‌ମାଲେ ଆଇଡିଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଏଡେଲେ ଆନିନ୍ ରବୁତେ, ବନ୍‌ତ ଆନା ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ମନ୍‌ରା ତାକ୍‌ଡାଅନନ୍ ସନୋରୋପ୍‌ୟାୟ୍‌ନ୍

✨ ୧୪:୩ ୧୪:୩ ଲୁକ ୭:୩୭,୩୮

ତେତେ, ଯୋଡ଼, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ପନ‌ବ‌ରତନ୍‌ ଖାଡ଼ତେ, ଆର୍‌ପାୟ ଆନିନ୍‌ କ‌ରୋଡ଼କ୍ଳୋତନ୍‌ ଅଃଡ଼େଲୋ ନଡ଼ ଆନିନ୍‌ ଆସନ୍‌ ମନ‌ଡ଼ ତେତେ ବନ୍‌ ।”

ପ୍ରବୁ ବୋଜନ୍‌

(ମାତିଉ ୨୭:୨୭-୩୦; ଲୁକ ୨୨:୧୪-୨୦; ୧ କ‌ରନ୍ତି ୧୧:୨୩-୨୫)

୨୨ ଆନିଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍‌ ରୁଟିନ୍‌ ଖମ୍‌ଲେ ଆସିବିଦ‌ଏନ୍‌ ଆରି ତିଆତେ ରେବ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ତିୟ୍‌ଲେ ବର୍‌ନେ, “ନ‌ବା କେନ୍‌ଆତେ ତଅଡ଼ଞ୍ଜେନ୍‌ ।”

୨୩ ଆରି, ଆନିନ୍‌ ଗିଲ୍‌ନ୍‌ ଖମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ସନେନ୍‌ସେନ୍‌ ତିୟ୍‌ଲେ ଖଡ଼ନେମ‌ରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ତିୟ୍‌ଲେ ଆରି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତେତେ ସିଲ୍‌ଡ଼ ଗାଏଞ୍ଜି । ୨୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆତେ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍‌ ମିଞ୍ଜାମ୍‌ଞ୍ଜେନ୍‌, କେନ୍‌ଆତେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଜନ‌ବ‌ତତନ୍‌ ତେଏନ୍‌ । ୨୫ ଞ୍ଜେନ୍‌ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ବର୍‌ତ‌ବେନ୍‌, ଅଞ୍ଜା ତିନ୍‌ ଞ୍ଜେନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍‌ ଗାତାୟ୍‌, ତି ଆ ତିନ୍‌ ଅଶ୍ଵତ୍‌ ଅଡ଼ୋଆଞ୍ଜନ୍‌ ଜାୟ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଆଞ୍ଜିୟ୍‌ ଆରି ଅଃଗାଆୟ୍‌ ।”

୨୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି କନ‌ନନ୍‌ କନ୍‌ଲେ, ସେନ୍‌ଲେ ସେନ୍‌ଲେ ଜିତ‌ବୁରନ୍‌ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ପିତ୍ରନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ସେବ‌ର୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ବର୍‌ନେ

(ମାତିଉ ୨୭:୩୧-୩୫; ଲୁକ ୨୨:୩୧-୩୫; ଜନ ୧୩:୩୬-୩୮)

୨୭ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଜେନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଏଜିର‌ତ୍‌ୟ୍‌, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍‌ ଅନିଡ଼ଲନ୍‌ ତକୋ,”

“ଞ୍ଜେନ୍‌ ତୁରମେଡ଼ମ‌ରନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ରକ୍ତତାୟ୍‌, ଆରି ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ତରଡ଼ଆନ୍‌ ତେତଜି ।”

୨୮ ✧ “ବନ୍‌ତ ଞ୍ଜେନ୍‌ ଯର୍‌ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନାୟ୍‌ ସିଲ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ନ୍‌, ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ସିଲ୍‌ଡ଼ ଞ୍ଜେନ୍‌ ଆମ୍‌ବୁ ଗାଲିଲିନ୍‌ ଜିର୍‌ତେ ।”

୨୯ ପିତ୍ରନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ବରେନ୍‌, “ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ାୟ୍‌ଲେ ଜିର୍‌ମ୍‌ଜି ଜନ‌ଡ଼ତେନ୍‌, ଞ୍ଜେନ୍‌ ଆଞ୍ଜିୟ୍‌ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଅଃକ୍ଳିରମ୍‌ ।”

୩୦ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ବରେନ୍‌, “ଞ୍ଜେନ୍‌ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ବର୍‌ତମ୍‌, ଲଡ଼େ ଆ ତଗଲ୍‌ କମ୍‌ସିମନ୍‌ ବାଗୁତର ଆରୋଲ୍‌ଡେନ୍‌ ଆମ୍‌ବୁ, ଆମନ୍‌ ଯାଗି ତର, ଞ୍ଜେନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ମୁର୍‌ସେତ୍‌ୟ୍‌ ।”

୩୧ ବନ୍‌ତ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆକ୍ରାନ୍‌ ବର୍‌ନେ, “ଆମନ୍‌ ସରିନ୍‌ ଞ୍ଜେନ୍‌ ରବୁଲ୍‌ୟ୍‌ ଜନ‌ଡ଼ତେନ୍‌, ଞ୍ଜେନ୍‌ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଅଃମ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ଅମ୍‌ ।”

ଆରି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଏଡେଲେମା ବର୍‌ଞ୍ଜି ।

ଗେସମନି କୋଭାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଆ ପାର୍‌ତନା

(ମାତିଉ ୨୭:୩୬-୪୨; ଲୁକ ୨୨:୩୯-୪୨)

୩୨ ସିଲ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଗେସମନି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍‌ କୋଭାନ୍‌ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍‌ ଆ ଖଡ଼ନେମ‌ରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞ୍ଜେନ୍‌ ଇୟ୍‌ତେ ପାର୍‌ତନାୟ୍‌ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ତେନ୍‌ ତଞ୍ଜୁମ୍‌ଲେ ତକୋନାବା ।” ୩୩ ଜିସୁନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌, ଜାକୁବନ୍‌, ଜନନ୍‌ କେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ସରିନ୍‌ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍‌ ଆକ୍ରାନ୍‌ ଇୟ୍‌ମ୍‌ଲେ ଇୟ୍‌ଲେ ତକୋନେ । ୩୪ ସିଲ୍‌ଡେ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଗାମେନ୍‌, “ପରାନ୍‌ଞ୍ଜେନ୍‌ ଆର୍‌ବୁତିଞ୍ଜନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ତେତ୍‌ୟ୍‌, ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ତେନ୍‌ ଆମଡେ ତକୋନାୟ୍‌ବା ।”

୩୫ ଆରି, ଆନିନ୍‌ ତାସଡ଼ାୟ୍‌ ତାଅଡ଼ିଃ ଜିର୍‌ରେ ଲବଲୋଡ଼ନ୍‌ ତଞ୍ଜୁମ୍‌ତାଲେ, ଗତେଲେନ୍‌ ତେନ୍‌, ତି ଆ ବେଡ଼ା ଆମଡନ୍‌ ସିଲ୍‌ଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍‌ ସଡ଼ାଜେ, ତିଆସନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲେ ପାର୍‌ତନାନ୍‌ । ୩୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍‌ ଏନ୍‌ଲେ ପାର୍‌ତନାଲନ୍‌, “ଆକା, ଆପେୟ୍‌, ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଅସିଲୋଡ଼ନମ୍‌, ଆମନ୍‌ ଲତୟ୍‌ଲମ୍‌ ତେନ୍‌, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍‌ କେନ୍‌ ଗରାଗା ଗିଲ୍‌ନ୍‌ ଅମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜେନ୍‌ ସିଲ୍‌ଡ଼ ସବ୍‌ଡ଼ାଜା, ଜନ‌ଡ଼ତେନ୍‌ ଇସ୍ତମ୍‌ଞ୍ଜେନ୍‌ ତଡ଼, ଇସ୍ତମ୍‌ଞ୍ଜେନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ତେଏତୋ ।”

୩୭ ଆନିନ୍‌ ଯର୍‌ରନ୍‌ ଖଡ଼ନେମ‌ରଞ୍ଜି ଆଡ଼ିମ‌ତାୟ୍‌ଜି ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ଗିଜେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ବରେନ୍‌, “ସିମନ୍‌ ଆମନ୍‌ ଇନି ଲୁଡ଼ତେ ପଡ଼ ? ଆମନ୍‌ ଇନି ବଗଣ୍ଡା ଜାକ୍‌ୟ୍‌ ଆମଡେନ୍‌ ତକୋଲନ୍‌ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଲୋ ?

୩୮ ମନାଲ୍‌ମାଲ୍‌ରେଡ଼ନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍‌ ଗଲୋଡ଼ଡ଼ବେନ୍‌ ତଡ଼ ତିଆସନ୍‌ ମବ୍‌ଡେଲନ୍‌ ତକୋତାଲନ୍‌ ପାର୍‌ତନାବା, ପୁରାଡ଼ାନ୍‌ ଲତୟ୍‌ ବନ୍‌ତ ତଅଡ଼ନ୍‌ ବସ୍ତୁତଡ଼ ।”

୩୯ ଆନିନ୍‌ ଆରି ଜିର୍‌ରେ ଆମ୍‌ବୁ ଅନ୍ତମ୍‌ ବର୍‌ନେ ଇୟ୍‌ଲେ ପାର୍‌ତନାନ୍‌ । ୪୦ ଆନିନ୍‌ ଆରି ଯର୍‌ରନ୍‌, ଆନିଞ୍ଜି ଆଡ଼ିମ‌ତାୟ୍‌ଜି ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ଗିଜେଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସାବ୍‌କୁଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଲଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଜାଲଡେଜି, ତିଆତେ ଅଶ୍ଵତ୍‌ ଜନାଏଜି ।

☆ ୧୪:୨୮ ୧୪:୨୮ ମାତିଉ ୨୮:୧୭

୪୧ ଆନିନ୍ ଯାଗି ତଟ୍ଟର ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମିତ୍ରାନ୍ ଲୁଡ଼ଲେ ଏଲୋଲୋତନ୍ ପଡ଼ ? ତେଲୋ ତିୟତେ ସରି, ତି ବେଡ଼ା ଅଡ଼ୋଲାୟ, ଗିୟବା, ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତନେ । ୪୨ ତୋନାବା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଜିର୍ବା, ଗିୟବା, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତନ୍, ଆନିନ୍ ତୁୟାଲାୟ ।”

ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନୋରୋସ୍ତାୟ
(ମାତିଉ ୨୬:୪୭-୫୨; ଲୁକ ୨୨:୪୭-୫୩; ଜନ ୧୮:୩-୧୨)

୪୩ ଆରି ତେରଡ଼, ଆନିନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲନ୍ ଆତିଡ଼, ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିଉଦା ଗାମ୍ଲେ ଅବୟନେ ଆରି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି କଡ଼ିବନ୍ ତ ତେଙ୍ଗାନ୍ ଖମ୍ଲେ ଜିର୍ବାଜି, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି, ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି, ଆରି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟଲାଜି । ୪୪ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଆରବ୍ଝମ୍ଝମେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତାରିଆୟତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଜୋର୍ଜୋରତାୟ, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ଲେ ଆଇୟତାଲନ୍ ପାଡ଼ବା ।”

୪୫ ସିଲଭେ ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ସିଲଭେମା ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର,” ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ଜୋର୍ଜୋରେ । ୪୬ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ଲେ ଜିଏଞ୍ଜି । ୪୭ ବନ୍ତ ତେଭେ ତନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ କଡ଼ିବନ୍ ଅମ୍ତୁଡ଼ତାଲେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମର ଅଡ଼ଲେ ଆଲୁତନ୍ ଗଡ଼ଲେ ସେତେନ୍ । ୪୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ରାଉମରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଏଡ଼ୁଡ଼ତନାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ କଡ଼ିବନ୍ ତ ତେଙ୍ଗାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ଲେମନ୍ ଆସନ୍ ଏଇୟଲାୟ ? ୪୯ ଖେନ୍ ତିତାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଲାୟ, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏଞ୍ଝମ୍ଲେ, ବନ୍ତ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବନେଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ତେଡ଼ମ୍ତେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତେ ।”

୫୦ ତିଆତିଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଜିରାଜେଞ୍ଜି ।

୫୧ ବନ୍ତ ଅବୟ ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ ଆକୋତୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ସନ୍ନାତମ୍ ଆ ମାଟ ଗୁସାୟତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼େନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତି ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ଲେମନ୍ ଆସ୍ତାଜେଞ୍ଜି, ୫୨ ଆନିନ୍ ତି ସନ୍ନା ମାଟନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ଲେ ଆକୋତୋଡ଼ନ୍ ଇରେନ୍ ।

ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ପନ୍ସୁଆତିଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍
(ମାତିଉ ୨୬:୫୭-୬୮; ଲୁକ ୨୨:୫୪-୫୫, ୬୩-୭୧; ଜନ ୧୮:୧୩-୧୪, ୧୯-୨୪)

୫୩ ତିକ୍ତି ଆନିଞ୍ଜି ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଜିରେ ଇୟଲାୟ ରୁକ୍ତନେଜି । ୫୪ ପିତ୍ରନ୍ ତାସଡ଼ାୟ ତକୋତାଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅବଲୟନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ପନ୍ସୁଆତିସି ଆ ତୁଆରା ଜିରେନ୍ କି ତଡ଼ିୟସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅମ୍ପନ୍ ତକ୍ତମ୍ଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ଖଡ଼ଖଡ଼ନେ । ୫୫ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ସାକିନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଞ୍ଝାଡ଼ଲଜି, ୫୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ କଣ୍ଡାୟ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆ ସାକିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଝାୟଲନେ ।

୫୬ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ କଣ୍ଡାୟ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ବର୍ଞ୍ଜି; ୫୮ ☆ “ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ଆବର୍ନେନ୍ ଆତିଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଅମ୍ତଡ଼ଲାୟ, ‘ଖେନ୍, କେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆଗୁଏନ୍ ଆ ସରେବାସି’ ପୁଡ଼ଲେ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଆରି ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଅଞ୍ଝୁଏନ୍ ଆ ସରେବାସି ଗୁଡ଼ାୟ ।” ୫୯ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ସାକିଞ୍ଜି ନିୟ ଅଞ୍ଝାୟଲନେ ।

୬୦ ଆରି ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ମଡ଼ିନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗା ସାକି କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ତିୟତଜି, ତିଆସନ୍ ଇନିବା ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଞ୍ଝାଲଡ଼ନେ ?”

୬୧ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ କଡ଼ିଡ଼ଲେ ସେତେନ୍, ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଞ୍ଝାଲଡ଼ଲନେ । ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍, ସନେକେନ୍ ଆଞ୍ଝନାଡ଼ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ପଡ଼ ?”

୬୨ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଆନିନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ରନପ୍ରିନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ଆତକ୍ତମନ୍ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ମେଗଲୋଡ଼ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଏଗିୟତେ ।”

୬୩ ସିଲଭେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ଅଙ୍ଗିନ୍ ପେଲେ ବର୍ଞ୍ଜନେ, “ଆରି ଗୋଗୋୟ ସାକିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟସାୟ ତଡ଼ । ୬୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ନିଶ୍ଚୟବର୍ ଏଅମ୍ତଡ଼େନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମ୍ତେ ?”

ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବର୍ଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ରନବୁ ପନବ୍ରେତନ୍ ଆଞ୍ଝନାଡ଼ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ।”

☆ ୧୪:୪୯ ୧୪:୪୯ ଲୁକ ୧୯:୪୭; ୨୧:୩୭ ☆ ୧୪:୫୮ ୧୪:୫୮ ଜନ ୨:୧୯

୨୫ ଆରି, ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଆ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବିଜଲେଞ୍ଜି ଆରି ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ସିନ୍ରିନ୍ ଯୁମ୍ଲେ ବିଷ୍ଟାବିଷ୍ଟାଲେ ତିଡ଼େଞ୍ଜି କି, “ଆମନ୍ ଅଡ଼େନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ! ଅବ୍ତୁୟଲେନ୍ ।” ଆରି, ତଡ଼ିୟସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ତିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ମୁର୍ସେଏନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୬:୨୯-୨୫; ଲୁକ ୨୨:୫୬-୬୨; ଜନ ୧୮:୧୫-୧୮, ୨୫-୨୭)

୨୬ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ପିତ୍ରନ୍ ଜାୟତାନ୍ ପନ୍ସୁଆତିସିଡ଼ନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କମ୍ପାରିବୟ ଅବୟନେ ଜିରେ ପିତ୍ରନ୍ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜିଞ୍ଜିଲ୍ଲନ୍ ଇୟଲୟ ଗିଜେ, ୨୭ ଆରି ତି କମ୍ପାରିବଜନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବର୍ନେ, “ଆମନ୍ ନିୟ ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନେ ।”

୨୮ ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ମୁର୍ସେତାଲେ ବର୍ନେ, “ଞେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜନା ତଡ଼, ଆରି ଆମନ୍ ଇନି ଗାମ୍ତେ, ଞେନ୍ ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ିୟ ।” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ ଜିରେନ୍ ।

୨୯ ଆରି, ତି କମ୍ପାରିବଜନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ଲେ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଆରି ବତର ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ।” ୩୦ ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ଆରି ମୁର୍ସେଏନ୍ । ଆରି, ବସନ୍ନେଃ ସିଲଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ଆତନଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ତ ଗାଲିଲିମର୍ ।”

୩୧ ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ସୟପତମ୍ଲନ୍, ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ବର୍ନେ, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ବର୍ନେ ଏବର୍ତନେ, ଞେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜନା ତଡ଼ ।”

୩୨ ସିଲଡ଼େମା କମ୍ପାରିମନ୍ ବାଗୁ ବେଡ଼ା ଓଲେନ୍ । ସିଲଡ଼େ, “କମ୍ପାରିମନ୍ ବାଗୁ ବେଡ଼ା ଆରୋଲ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବୁ ଆମନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଯାଗି ତର ମୁର୍ସେତିୟ,” କେନ୍ ଅଜା ବର୍ନେ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ତିଆତେ ଆ ମନ୍ନଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋଲୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଇୟମ୍ତାଲେ ଯେୟେତାଲନେ ।

୧୫

ପିଲାତନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଜିସୁନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୧, ୨; ୧୧-୧୪; ଲୁକ ୨୩:୧-୫; ଜନ ୧୮:୨୮-୩୮)

୧ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ନ୍ ତୋତାନ୍ ପନ୍ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜିଲେ ପାଡ଼ଲେ ପିଲାତନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଇୟଲେ ସୋରୋପ୍ତାୟେଜି । ୨ ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ପଡ଼ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆମନ୍ ବର୍ତନେ ।”

୩ ଆରି, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଜବୁ ଅବଡ଼ୋସାଏଞ୍ଜି । ୪ ସିଲଡ଼େ ପିଲାତନ୍ ଆରି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଜ୍ଜାଲଡ଼ନେ ପଡ଼ ? ଗିଜା, କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ବିରୁଦଲୋଡ଼ନମ୍ ତିଅଜା ଅବଡ଼ୋସାତମ୍ଜି !”

୫ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଜ୍ଜାଲଡ଼ଲନେ, ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ ପନବରଡ଼

(ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୧୫-୨୬; ଲୁକ ୨୩:୧୩-୨୫; ଜନ ୧୮:୩୯-୧୯:୧୬)

୬ ବନ୍ତ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆନୋକ୍ତା ଏନ୍ନେଲେ ତକୋଏନ୍, ଅନେଲୟପୁରିଡ଼ନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅଜା ବଣ୍ଡିମରଆତଡ଼ ଅନମ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ତଞ୍ଜି, ପିଲାତନ୍ ତି ଆ ବଣ୍ଡିମରଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅମ୍ତୁଡ଼େନ୍ । ୭ ଅଜା ମନ୍ରାଜି କାଈସରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍ତୁଡ଼ତାଲେ ଗୋଡ଼େ ଇଡ଼ନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରକ୍ତୁଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତନକ୍ଲୋନ୍ ତେଲୋ, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ବାରଜା ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ନିୟ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୮ ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନୋକ୍ତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବାରଜାନ୍ଆତଡ଼ ଅନମ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଉଲଞ୍ଜି । ୯ ସିଲଡ଼େ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମ୍ତେ ? ଞେନ୍ ଇନି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ଅମ୍ତୁଡ଼ାୟ ପଡ଼ ?” ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅସାଡ଼ୟମ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସୋରୋପ୍ତାୟେଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ପିଲାତନ୍ ଜନାଏନ୍ ।

୧୧ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ପାଲ୍ଡେଡ଼ ବାରଜାନ୍ଆତଡ଼ ଇନ୍ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅମ୍ତୁଡ଼ା ଗାମ୍ଲେ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୁୟାୟେଞ୍ଜି । ୧୨ ପିଲାତନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଡ଼େଲ୍ଡେନ୍ ଅଜା ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ଗାମ୍ଲେ ଏବର୍ତନେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଞେନ୍ ଇନି ଏଜାଆୟ ?”

୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ବାକାବ୍ଲେ ବର୍ତଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ତାୟବା ।”

୧୪ ସିଲଭେ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା, ଆନିନ୍ ଇନି ଆ ତୋସା ଲୁମେନ୍ ତ ?”
ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବାକାବଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ତାୟବା ।”

୧୫ ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ବାରକାନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ତୁଡ଼େନ୍, ଆରି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସାମକାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅବତିତ୍ତେନ୍ କି ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନମ୍ତାଜନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍ ।

ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତିକ୍ଳଲାୟେଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୨୭:୨୭-୩୧; ଜନ ୧୯:୨-୩)

୧୬ ସିଲଭେ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ଅମ୍ନନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ, ଅଡ଼କୋ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ରୁକ୍ଲୁଞ୍ଜି । ୧୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତନିକ୍ଳଲାୟନ୍ ଆସନ୍ ଲୁଲୁ ଅଜିନ୍ ଅବରଏଞ୍ଜି ଆରି ଅକାଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରନୁକବନ୍ ତୁବଲେ ଆବବଲୋଡ଼ନ୍ ଅବରୁକବେଞ୍ଜି, ୧୮ ଆରି, “ଏ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଲୋମ୍ତମ୍,” ଗାମେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ତାଞ୍ଜୋନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆବବଲୋଡ଼ନ୍ ତିଡେଞ୍ଜି, ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବିଜଲେଞ୍ଜି, ଆରି ତିକ୍ଳଲାୟତାଲେ ତୁଡ଼ମ୍ଲେ ଲୋମେଞ୍ଜି । ୨୦ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆଡ଼ିକ୍ଳଲାୟେଞ୍ଜି ସିଲଭଲୁନ୍, ତି ଲୁଲୁ ଅଜିନ୍ ତବଲେ ଆ ଅଜିତମନ୍ ଅବରଏଞ୍ଜି । ଆରି, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନମ୍ତାଜନ୍ ଆସନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ତାଜେଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୨୭:୩୨-୪୪; ଲୁକ ୨୩:୨୭-୪୩; ଜନ ୧୯:୧୭-୨୭)

୨୧ *ତିଆତିଡ଼ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ସନ୍ନା ସାଇରେଡ଼ନ୍ ସିଲଭ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରାୟ୍, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ସିମନ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ କୁରିଣିଅମର୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ ବଡ଼ଗାୟ୍ ଅକୋୟେଞ୍ଜି । ତି ଆ ସିମନ୍ଆତଡ଼ ଆଲେକ୍ଜାଣ୍ଡାରନ୍ ତ ରୁପନ୍ ବାପାତଜି । ୨୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗଲ୍ଗତା, କେନ୍ ଆ ଗରାମ୍ଗାମନ୍, “ଆଇତାଡ଼ାବୁର୍” ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ବରୁନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ରେଗମନ୍ ଆମାୟ୍ମାୟ୍ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାସାଲ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅଃଗାଲୋ । ୨୪ ସିଲଭଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଯୋଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନା ଇନି ଖାଡ଼ତେ, ତିଆସନ୍ ଅବକଡ଼ିଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ବନ୍ତାତାଲନ୍ ପାଡେଞ୍ଜି । ୨୫ ତୋତାନ୍ ନ ଗଣ୍ଟା ଇଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ତାଜେଞ୍ଜି । ୨୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅନବତୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ପଟାଲୋଡ଼ନ୍, “ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା” ଗାମ୍ଲେ ଇଡେଞ୍ଜି । ୨୭ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ବାଗୁ ରାଉମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ତାଜେଞ୍ଜି, ଅବୟ୍ନେ ଆଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ଆରି ଅବୟ୍ନେ ଅକାବଡ଼ିଗଡ଼ । ୨୮ ତିଆସନ୍ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବନ୍ଦେ ଡେଡ଼ମେନ୍, “ଆନିନ୍ ଏରଡ଼ରମ୍ମମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନିଡିନ୍ ଡେଲୋ ।”*

୨୯ *ତି ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ମୋମୋବବଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “ବାଃ, ଏ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ପୁଡ଼ଲେ ତିଆତେ ଏଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆଗୁଡେନ୍ ଆ ମନ୍ରା; ୩୦ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଭ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ଡୋବଡ଼ମା ।”

୩୧ ତିଅନ୍ତମ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ନିୟ୍ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିନେରୟ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତିକ୍ଳଲାୟତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡୋବେନ୍, ଆନିନ୍ତମ୍ ଡୋବଲନ୍ ଅଃରପ୍ରିଏ ! ୩୨ ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତେନ୍ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ମା ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଭ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ତିଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ନମ୍ ଏଡ଼ର୍ତନାୟ୍ ।”

ଆରି, ଅକ୍ଳା ମନ୍ରାଜି ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆୟୋଡ଼ୟୋଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ
(ମାତିଉ ୨୭:୪୫-୫୨; ଲୁକ ୨୩:୪୪-୪୯; ଜନ ୧୯:୨୮-୩୦)

୩୩ ତମ୍ବାନ୍ ବାର ଗଣ୍ଟା ସିଲଭ୍ ଯାଗି ଗଣ୍ଟା ଜାୟ୍ ସମ୍ପିରା ତେସାନ୍ ଆଲୋଡ଼ତନ୍ ତକୋଲନେ । ୩୪ ଆରି ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଯାଗି ଗଣ୍ଟା ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ବରଞ୍ଜେ, “ଏଲି, ଏଲି, ଲାମା ସବକ୍ତାନି ?” କେନ୍ ଆ ଗରାମ୍ଗାମନ୍, “ଏ ଇସ୍ବରଞ୍ଜେନ୍, ଏ ଇସ୍ବରଞ୍ଜେନ୍, ଆମନ୍ ଇନିବା ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ରେଡ଼ଲ୍ୟ ?”

୩୫ କେନ୍ଆତେ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ, ତେଡେ ତନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଅମ୍ତଡ଼ବା, ଆନିନ୍ ଏଲିଅନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡେ ।” ୩୬ ଆରି, ଅବୟ୍ନେ ଇରେନ୍ କି ଅଜିଡ଼ କପାଲୋଡ଼ନ୍ ସବୁରଡ଼ାନ୍ ଜୋବଡ଼ାଏନ୍, ଆରି ତିଆତେ ଅବୟ୍ ତାଞ୍ଜୋଲୋଡ଼ନ୍ ରପଡେନ୍ କି ଗାଗାନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ତିୟେନ୍ କି ବରଞ୍ଜେ, “କଡ଼ିଡ଼ବା, କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଭ୍ ଅନସ୍ବତନ୍ ଆସନ୍ ଏଲିଅନ୍ ଇୟତାୟ୍ ପଡ଼ ଅଡେ ଇକ୍ଳା ଏଗିୟ୍ବା ।”

୩୭ ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବାକାବଡ଼ାଲେ ରବୁଏନ୍ ।

☆ ୧୫:୨୧ ୧୫:୨୧ ରୋମିଅ ୧୭:୧୩ * ୧୫:୨୮ ୧୫:୨୮ ପାପୁର ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ ☆ ୧୫:୨୯ ୧୫:୨୯ ମାର୍କ ୧୪:୫୮; ଜନ ୨:୧୯

୩୮ ଆରି, ସରେବାସିଫନ୍ ମଡ଼ିର୍ ବକରାନ୍ ଆରାନ୍ନାତେନ୍ ଆ ଡରଡ଼ନେକାବ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ପତେଡାଲେ ବାଗୁ ତେୟତେୟ୍ ତେଏନ୍ । ୩୯ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାଗଡ଼ ତନଡ଼ଲେ ଆଡ୍ରକୋଲନେନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ଲାୟ୍, ଜିସୁନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ରବୁଏନ୍, ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଆନିନ୍ ବର୍ଚନେ, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଡାକ୍ତାଅନ୍ ।”

୪୦ *ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆଇମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତେତ୍ତେ ସିଲଡ଼ ଡାସଡ଼ାୟ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ଗିୟଗିଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ମଗ୍ଦଲିନି ମରିଅମନ୍, ସନ୍ନା ଜାକୁବନ୍ ତ ଜୋସିନ୍ ଆୟୋଡ଼ ମରିଅମନ୍, ଆରି ସୋଲମିନ୍ ତେତ୍ତେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୪୧ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ସାଜଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ଆଇମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତେତ୍ତେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି
(ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୫୭-୬୧; ଲୁକ ୨୩:୫୦-୫୬; ଜନ ୧୯:୩୮-୪୨)

୪୨ ଆରି ଅରୁବଲେ ଆପ୍ରାଡେନ୍, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅବଜାଡା ତିନ୍ନାନ୍ ତକୋଏନ୍, କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆମ୍ମୁଡ଼ୁ ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍ । ୪୩ ଆରି ଆରାମାତିୟାବାୟ୍ ଅବୟନେ ଜିଉଦି ମରାୟନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ମନାନ୍ନେମର୍ ତକୋଏନ୍, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜୋସେପ, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଜଗେଲେ ତକୋଲନେ, ଆନିନ୍ ଅକୋମଡ଼ତାଲନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ଇୟଲେ ବେତେ । ୪୪ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ରବୁଏନ୍ ଗାମ୍ଲେ ପିଲାତନ୍ ଆରମଡ଼ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍, ଆରି ସୋଡ଼ା ସିପ୍ଲାୟ୍ଆଡ଼ ଅବନୋଡ୍ଡେତାଲେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ କି ଅୟମଡ଼ମ୍ ତେଏନ୍ ପଡ଼?”

୪୫ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ଲାୟ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ପାଡ଼ା ଗାମ୍ଲେ ଜୋସେପନ୍ଆଡ଼ ବରେନ୍ ।

୪୬ ଜୋସେପନ୍ ଅବୟ ଲମନ୍କାବନ୍ ଞିଲୋଡ଼ ଞିଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସ୍ତୁଲେ ପାଡ଼ଲାୟ୍ କି ଲମନ୍କାବନ୍ ବାଡେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ବଲେତେଞ୍ଜି ଆରି ବରୁନ୍ ଆରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଆଗାୟଗାୟନ୍ ଅବୟ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ତକୋଡାଲେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ତଡେଞ୍ଜି ।

୪୭ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ଅକ୍ମାଲୋଡ଼ ତନକ୍ଳୋନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆତେ ମଗ୍ଦଲିନି ମରିଅମନ୍ ତ ଜୋସିନ୍ ଆୟୋଡ଼ ମରିଅମନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ଯନର୍ମେଡ଼
(ମାଡ଼ିଉ ୨୮:୧-୮; ଲୁକ ୨୪:୧-୧୨; ଜନ ୨୦:୧-୧୦)

୧ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆପ୍ରତେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମଗ୍ଦଲିନି ମରିଅମନ୍, ଜାକୁବନ୍ ଆୟୋଡ଼ ମରିଅମନ୍ ତ ସୋଲମିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରାଲୋଡ଼ ଜକ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଞିଏଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍ଡମ୍ ତିନ୍ନା ରୟବାର ତିନ୍ନା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ନ୍ ତୋତାନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରଡ଼ଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୩ ଆରି ତଡ଼ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ଡମ୍ ଏନ୍ନେଲେ କଡାଡ଼ିଗଡ଼ଲଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ ଆରେଡ଼ ତେଡ଼ଲେ ତିୟ୍ତିୟ୍ଲଡ଼ନେ? ତିଆତେ ତ ସୋଡ଼ାଡ଼ମ୍ !” ୪ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆନିଞ୍ଜି ଆଗ୍ରିଜେଞ୍ଜି ଅରେଡ଼ନ୍ ଆତେଡ଼ତେଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍ମ ମସାନ୍ନିନ୍ ଗନ୍ଲେ ଇୟଲେ ଗିଜେଞ୍ଜି, ତେତ୍ତେ ଜେଏଡମ୍ ଆ ଅଜି ଆରନେନ୍ ଅବୟ ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍ଗଡ଼ ଆତକ୍ମମ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ।

୬ ସିଲଡେ ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ସାନ୍ନି ତେଡ଼ଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଞେନ୍ ଜନା, ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରମଡ଼ାଜେଞ୍ଜି ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଏସାୟତେ, ଆନିନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନେ, ଆନିନ୍ ତେନ୍ନେ ମନ୍ରା ତଡ଼, ଗିୟବା ଆନିନ୍ଆଡ଼ ତେନ୍ନେ ବନ୍ ତନକ୍ଳୋନ୍ ତେଏନ୍ । ୭ *ନମି ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜିରେ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପିତ୍ରନ୍ଆଡ଼ ଇୟ ବର୍ବା, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ମୁଡ଼ୁ ଆନିନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେନ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଏକ୍ମାଲେ ବର୍ଚବେନ୍, ଏତ୍ତେଲେମା ତେତ୍ତେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଇୟତେ ଏରବାଡେ ।”

୮ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ଡୁଡ଼ଲନ୍ ଇରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃକର୍ଚ୍ଚି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବଡ଼ଡ଼ନ୍ ବାଡେ ତକରେଞ୍ଜି, ଆରି ସାନ୍ନିଡାଲେ କିଡିଡେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ମଗ୍ଦଲିନି ମରିଅମନ୍ ଆମଡ଼ ଅବଗିୟତାଲନେ
(ମାଡ଼ିଉ ୨୮:୯-୧୦; ଜନ ୨୦:୧୧-୧୮)

୯ ଜିସୁନ୍ ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍ଡମ୍ ତିନ୍ନା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ନ୍ ତୋତାନ୍ ରୟବାର ତିନ୍ନା ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନେ, ଆନିନ୍ ମଗ୍ଦଲିନି ମରିଅମନ୍ ଆମଡ଼ ପର୍ଡମ୍ ଅବଗିୟତାଲନେ, କେନ୍ ଆ ମରିଅମ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସାତଗା ବୁତଞ୍ଜି ଗନଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ ।

† ୧୫:୩୯ ୧୫:୩୯ ବସଅ ସିପ୍ଲାୟଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା   ☆ ୧୫:୪୦ ୧୫:୪୦ ଲୁକ ୮:୨,୩   ✦ ୧୭:୭ ୧୭:୭ ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୩୨; ମାର୍କ ୧୪:୨୮

୧୦ ମରିଅମନ୍ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଜି ଆମଡ଼ କବରନ୍ ପାଡେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତିଆଡିଡ଼ ଯୁନେନ୍ ତ ଅନିଃୟମନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୧ ଜିସୁନ୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନେ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅବ୍ରିୟତାଲନ୍ ଗାମ୍ଲେ ମରିଅମନ୍ ଷଡ଼ନେମରଜିଆଡ଼଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅଃଡ଼ୁର୍ଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ବାଗୁ ଷଡ଼ନେମରଜି ଆମଡ଼ ଅବ୍ରିୟତାଲନେ
(ଲୁକ ୨୪:୧୩-୩୫)

୧୨ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଡେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ବାଗୁନେ ଅବୟ ସନ୍ନା ସାଇନ୍ ଆରିୟେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ଅରାନ୍ନାଗୋ ଅବ୍ରିୟତାଲନେ । ୧୩ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ମନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଆନ୍ନା ଷଡ଼ନେମରଜିଆଡ଼଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, ବନ୍ତ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁର୍ଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଏଗାରଜଣ ଷଡ଼ନେମରଜି ଆମଡ଼ ଅବ୍ରିୟତାଲନେ
(ମାତିଡ ୨୮:୧୭-୨୦; ଲୁକ ୨୪:୩୬-୪୯; ଜନ ୨୦:୧୯-୨୩; ଅନାପ୍ତାୟ ୧:୬-୮)

୧୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଏଗାରଜଣ ଷଡ଼ନେମରଜି ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅବ୍ରିୟତାଲନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁର୍ଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଆରି ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଆ ରତୋନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ କଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଆୟର୍ମେଡ଼ନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁର୍ଞ୍ଜି । ୧୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସମ୍ପରା ପୁତ୍ ନ ଇୟଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଇୟନସ୍ତୁବା । ୧୬ ଆନା ତର୍ତନେ ଆରି ତକୁବତାତନେ ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ତେ, ବନ୍ତ ଆନା ଅଃଡ଼ୁର୍ନେ, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ପବ୍ବରଡ଼ତେ । ୧୭ ଆରି, ତର୍ନେମରଜି କେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ରପ୍ତି ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବୋର୍ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ବୁତନ୍ ଗଡ଼ତଜି, ରଡ଼ ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାଡେ କଡ଼ାଡ଼ିତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେନ୍ଆଡେ ଅବୟ ଅରମ୍ବତନ୍ ତେତେ ।”

୧୮ “ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଜାଆଡନ୍ ଷମ୍ବତଜି ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବିସ ନିୟ ଗାଏଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃର୍ବୁଏଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆବବଲୋଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି ତେନ୍ ଅସୁମରଞ୍ଜି ମନଡ଼ତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ତୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଲୋ
(ଲୁକ ୨୪:୫୦-୫୩; ଅନାପ୍ତାୟ ୧:୯-୧୧)

୧୯ ଏନ୍ନେଲେ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି କି ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ତୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଲୋ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆର୍ଜଡୋମ୍ଗଡ଼ ଇୟଲେ ତକ୍ଲୁମେ । ୨୦ ଆରି ଷଡ଼ନେମରଜି ଜିରେଞ୍ଜି କି ମନଡ଼ବରନ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁଡ଼େଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆରସ୍ତୁଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନଡ଼ବରଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ମା ଗାମ୍ଲେ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଷଡ଼ନେମରଜି ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଇୟଲେ ଅବ୍ତୁଜେଜି ।*

☆ ୧୭:୧୫ ୧୭:୧୫ ଅନାପ୍ତାୟ ୧:୮ ☆ ୧୭:୧୯ ୧୭:୧୯ ଅନାପ୍ତାୟ ୧:୯-୧୧ * ୧୭:୨୦ ୧୭:୨୦ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର୍ ଅନିଡ଼ଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୭:୯-୨୦ ଆଇଡିଡ଼ ତଡ଼

ଲୁକ ଲିଖିତ ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ସୁସମାଚାର ଲୁକନ୍ ଆରିତେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ମନଝବରନ୍ ଆ ସନେକୁଲ୍

ରଝ ଅନଗଡ଼ଲୋଝନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଇଡିତନ୍ ଉଝି ମନଝବରଝି ସିଲଡ଼ ଲୁକନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଅବୟ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ କେନ୍ ମନଝବରଝି ମାଡିଉନ୍, ମାର୍କନ୍, ଲୁକନ୍ ତ ଜନନ୍ ଇଡେଝି । କେନ୍ ଲୁକନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଆଝା, ଅଝାଲୋଝ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ତିଆଡେ ଆନ୍ନିଝ ମନଝ ଜନା ତଡ଼ । ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ୭୦ ବର୍ସେଝ ଆ ତିକ୍ଲି କେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ଗାମ୍ଲେ ବାଇବୋଲ୍ ପଣ୍ଡିତଝି ବର୍ଡଝି । ଲୁକନ୍ ଅବୟ୍ ବୈତମର୍ ତକୋଏନ୍ । ଆନିତଲୁନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଆପଡେନେମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଜନାଲଝଡନେ । ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମର୍ ତଡ଼ କଲସି ୪:୧୦-୧୪ । କେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଏଝାଲଡେନ୍ ଜିଉଦିମରଝି ଗନ୍ଲୁଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଏଜି ତିଆସନ୍ ଲୁକନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇ ଇଡେନ୍ ଲୁକ ୧:୮ ।

କେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ଲୋଝ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଝ, ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତନାଣ୍ଡେମର୍ ଆରି ତୋଲେୟମରଝି ଆମଝ ମନଝବରନ୍ ଅନସ୍ତ୍ରୁନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବୟନ୍ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଲୁକନ୍ ଇଡେନ୍ । ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ଲୋଝ ମନ୍ରାଝି ଆସନ୍ ବନବୟୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆବରିୟ୍ । ତେନ୍ନେ ଆରି ଅବୟ୍ ମୁଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତକୋ ତିଆଡେ ସର୍ଡାନ୍ । ଜିସୁନ୍ ଜିର୍ୟଡାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ମନଝବରନ୍ ବନବରନ୍ ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ରୁଆଝନ୍ ଆଜିର୍ରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆ ବର୍ନେ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନ୍ରାଝି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ସର୍ଡାତମନ୍ ଆ ବର୍ନେ ।

କେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ଲୋଝ ଆରି ଲାଝଲେଡ଼ ବର୍ନେଝି ଆଇଡିତନ୍ ତକୋ ରୁଆଝ ପାଝଲଝବର୍ମରଝି ଆ କନନ୍, ରେସା ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଝ ତୁର୍ମେଡ଼ମରଝି ଇୟ୍ଲେ ଗିଜେଜି, ସରେବାସିଂଲୋଝନ୍ ପଣ୍ଡିତଝି ସରିନ୍ ପସିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ କଡାଡିନେ, ମନଝ ସମିରୋଣମରନ୍ ଆରି ଆଲ୍ଲେ ତାଝଡାଅନନ୍ ଆନବଜଝବର୍, କେନ୍ଆଡେଜି ଆନ୍ନା ମନଝବର୍ଲୋଝନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତଡ଼ । ଲୁକନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ଆନ୍ନା ବଇନ୍ ଇଡେନ୍ ତିଆଡେ “ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖଝନେମରଝି ଆ କାଝଡା” ତି ଆ ବଇଲୋଝ କ୍ରିସ୍ଟାନୁମରଝି ଏଝାଲେ ଗୋଗୋଜେଝି ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଇଡିଡ଼ । ପାର୍ଡନାନେନ୍ ୩:୨୧, ୫:୧୭, ୬:୧୨, ୧୧:୧-୧୨, ୨୨:୩୨, ୩:୩୧୧:୪, ୧୭:୩-୪, ୨୩:୩୪, ୨୪:୪୭, ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍, ଜିସୁନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ମନଝବରନ୍ ଆରସ୍ତୁଡେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆଇମରଝି ଏଝାଲେ ଆନିନ୍ ତ ଖଝନେମରଝିଆଡ଼ଝ ସାଜଏଝି ତିଆଡେଜି ତେନ୍ନେ ଲୁକନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆଡ଼ଝ ଅବଜନାଲଝଡନେ ।

ମନଝବରନ୍ ଆ ପନାଲ୍ଲାଝ

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୪
- ୨. ତକ୍ବତାମର୍ ଜନନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆ କରୋକ୍ଲୋଡ଼ ଆରି ଆ ପନସିୟ୍ ବେଡାନ୍ । ୧:୫-୨:୫୨
- ୩. ତକ୍ବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆନସ୍ତ୍ରୁବର୍ । ୩:୧-୨୦
- ୪. ଜିସୁନ୍ ଆ ତକ୍ବତା ଆରି ସନ୍ନୁମନ୍ ଆ ତନୋରତୋର୍ । ୩:୨୧-୪:୧୩
- ୫. ଗାଲିଲିଲୋଝନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନସ୍ତ୍ରୁବର୍ । ୪:୧୪-୯:୫୦
- ୬. ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜନିର୍ । ୯:୫୧-୧୯:୨୭
- ୭. ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ସାଇରେଡ଼ ଆତନିକ୍ଲି ପାଲି ଇଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ କାଝଡା । ୧୯:୨୮-୨୩:୫୭
- ୮. ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ଯନର୍ମେଝ, ଖଝନେମରଝି ଆମଝ ଅବ୍ରିୟଡାନେନ୍ ଆରି ରୁଆଝନ୍ ଆଜନିର୍ । ୨୪:୧-୫୩

ସନେକୁଲନ୍

୧ ଏ ବୋଝାଝ ତିଅପିଲ୍, ଅମଝବାଲେନ୍ ଅଝା ବୋର୍ସା କାଝଡାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଲୁମେନ୍, ତିଆଡେଜି ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରାଝି ଇଡିତନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ଜେଝି । ୨ ତିଆସନ୍, ଅଝା ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ନୁମା ତିଆଡେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିଜେଝି କି ଇଡେଝି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଅସ୍ତ୍ରୁବରଝି ଆରି ତିଆଡେଜି ଜୁବାୟ୍ଲେ ତକ୍ବୋତାଲେ ଅସିଲୋଝଲେନ୍ ତିୟ୍ଲଲେଝି; ୩ ତିଅନ୍ତମ, ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ନୁ ମା ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନଝଡମ୍ ପଡ଼େତାଲନ୍ ତେଝେ ଆଇଡିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅମଝନମ୍ ଇଡିତନ୍ ଆସନ୍ ମାଡୁ ଲଡ଼ୟ୍ଲିୟ୍, ୪ କେନ୍ଆଡେଜି ଖେନ୍ ଅମଝନମ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାଇୟ୍ ତେନ୍, ଆମନ୍ ଅଝାଡେ ଖନଡ଼ନ୍ ଖାଡେନ୍ ତିଆଡେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜାଡିନ୍ମା ଗାମ୍ଲେ ରପ୍ରି ଜନାଡେ ।

ତକ୍ବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ କରୋକ୍ଲୋଡ଼ ଆସନ୍ ବର୍ନେନ୍

* ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆସ୍ରାସନଏନ୍ ଆଡିଡ଼, ଅବିଅ ରାଓଡାନ୍ ଆ ତଡ଼ଲୋଝ ଅବୟ୍ ରାଓଡାନ୍ ଆଝୁମ୍ ଜିକରିୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ତକୋଏନ୍; ଆ ତୁକ୍ରିନ୍ ଆରୋଣଝି ଆ କେଲ୍ଲାବୟ୍, ଆଝୁମନ୍ ଏଲିସାବେତ । ୨ ଆନିଝି ବାଗୁଝି

ପ୍ରବୁଦ୍ ଆ ବନାୟବର ଆରି ଅନଗତନ୍ ଅତ୍ରମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମାନ୍ନେତାଲେ ଏରଡୋସାତାଗୋ ଷ୍ଟ୍ରମ୍ତାଲନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଗନ୍ନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ତରମ୍ମମରଜି ତକୋଏଞ୍ଜି ।^{୭୭} ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃକ୍ଳୋଡ଼ନଲଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ଆଞ୍ଜେଲନେ, ଆରି ବାଗୁଞ୍ଜି ବୁତାଏଞ୍ଜି ବୁଡ଼ିଏଞ୍ଜି ।

୮ ଆନିନ୍, ଆ ତଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ପାଲ୍ଲି ଅତ୍ରମ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାଲୋଡ଼ ପୁର୍ପୁରଲୁମନ୍ ଇୟଲେ ଲୁମେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ୯ ଆଓକ୍ଳା ପୁର୍ପୁରଲୁମନ୍ ଅତ୍ରମ୍ ଆରବକଡ଼ିଏଞ୍ଜି ଜିକରିୟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ କଡ଼ିନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ଗନ୍‌ଲେ ତନୋମ୍ନୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତିଏ ।^{୧୦} ଆରି ତନୋମ୍ନୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତୁଆରାନ୍ ପାଡ଼ନାଲଞ୍ଜି ।^{୧୧} ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତରୋମ୍ନୋଡ଼ ତନଫିଲନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମ୍ ଗଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର ଅବୟନେ ତନଡ଼ତାଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାୟ ଅବତୁୟନେ ।^{୧୨} ଜିକରିୟନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଗିୟଲେ ଓଡ଼ଲେତିଏନ୍ ଆରି ବଡ଼ଡ଼େନ୍ ।^{୧୩} ବନ୍ତ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଜିକରିୟ, ବଡ଼ଡ଼ଡ଼ମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାଡ଼ନାନମ୍ ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ତେଲୋ, ଆରି ତୁକ୍ରିମ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ଓକାସିଜନ୍ କୋଡ଼ତେ, ଆମନ୍ ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜନନ୍ ଅବଞ୍ଜୁମା ।^{୧୪} ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମନ୍ ମନଅଁଜନ୍ ତ ସଡ଼ାନ୍ ତେତମ୍, ଆରି ଆନିନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେଲନ୍‌ତେନ୍ ଜବ୍ ମନ୍‌ରାଜି ସଡ଼ାତଞ୍ଜି ।^{୧୫} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଗନ୍ନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ସୋଡ଼ାମର ତେତେ; ଆନିନ୍ ଆଞ୍ଜିୟଜା ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍, ଅଲିନ୍ ଅଃଗାଏ, ଆରି ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ ଆବରିୟ ତକୋତେ ।^{୧୬} ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜବ୍ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼଼ ପ୍ରବୁ ଆ ଇସ୍ପରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ବା ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼ତାଜି ।^{୧୭} ଆପେୟଞ୍ଜି ଆ ଉଗର୍ ପସିଜଞ୍ଜି ଆମଡ଼ବା ଆରି ଆଲ୍ଲେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତରମ୍ମମରଞ୍ଜି ଆ ଜନନାଲୋଡ଼ ଷ୍ଟ୍ରମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅନାବଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅନବଜାତାବାନ୍ ଆନିନ୍ ଏଲିଅନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତ ବୋସାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାଗଡ଼ ତଡ଼ିୟତନେ ।”

୧୮ ଜିକରିୟନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍‌ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “କେନ୍‌ଆତେ ତେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଞ୍ଜାଲେ ଷେନ୍ ଜାନାଆୟ ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍ ବୁଡ଼ାଲ୍‌ୟ, ଆରି ତୁକ୍ରିଞ୍ଜେନ୍ ନିୟ ବୁଡ଼ିଏନ୍ ।”

୧୯ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଞେନ୍ ଗାବ୍‌ିଏଲ୍, ଷେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାଗଡ଼ ତନଡ଼ତାୟ, ଆରି ଆମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅନସ୍ପୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆରି କେନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନବଜନାବାନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟଜି ।^{୨୦} ଗିଜା, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଗଡ଼େଲେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ଆମନ୍ ଅବଜାଡ଼ାଲନ୍ ତକୋତନେ ଆରି କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ଅଃର୍ପ୍ରିଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ ଆ ତିନ୍ନାଈଡ଼ମନ୍ ଗଡ଼େଲ୍‌ତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମନ୍ ଅଃଡ଼ର୍‌ନେ ।”

୨୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିକରିୟନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜଗେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼େନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ।^{୨୨} ତିକ୍ଳି ଆନିନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି; ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତନାଲ୍‌ମଡ଼ନ୍ ଗିଜେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି, ଜିକରିୟନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତାରିଆୟଏଞ୍ଜି ଆରି ଅବଜାଡ଼ାଲନ୍ ତକୋଲନେ ।

୨୩ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ପାଲ୍ଲି ଆସୁଞ୍ଜେଏନ୍ ଆନିନ୍ ଆସିଡ଼ମନ୍ ଜିରେନ୍ ।^{୨୪} କେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆ ତୁକ୍ରିନ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ପାଞ୍ଜୁରନ୍‌ଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍‌ଲୟ ଆଞ୍ଜାୟ ଜାୟ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନିଡ଼ିଆଡ଼଼ ଅଃକ୍‌ରୋ ।^{୨୫} ତିକ୍ଳି ଆନିନ୍ ବର୍‌ନେ, “ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଗନ୍‌ତୁୟଞେନ୍ ସନବଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍, ଷେନ୍‌ଆଡ଼଼ ସାୟୁମ୍‌ତାଲେ ଏନ୍ନେଲେ ଲୁମେନ୍ ।”

ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ ଆସନ୍ ବର୍ନେନ୍

୨୬ ତିକ୍ଳି, ଏଲିସାବେତନ୍ ପାଞ୍ଜୁରନ୍‌ତାଲନ୍ ତୁଡୁ ଆଞ୍ଜାୟ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଗାବ୍‌ିଏଲ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗାଲିଲିଲୋଡ଼ନ୍ ନାଜରିତ ଗଡ଼ାନ୍ ଅବୟ ତାଞ୍ଜଡ଼ିସିଜନ୍ ଆମଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ତେଲୋ; ^{୨୭} ଧଦାଉଡ଼ନ୍ ଆ କେକ୍ଳାଲୋଡ଼ ଜୋସେପ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଓକାମରନ୍ ବୟନ୍ ତି ଆ ତାଞ୍ଜଡ଼ିସିୟ ବିବାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଜଡ଼ଜଡ଼ ତକୋଏଞ୍ଜି । ତି ଆ ତାଞ୍ଜଡ଼ିସିୟ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ମରିଅମ ।^{୨୮} ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲନ୍ ମରିଅମନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଇୟଲେ ବରେ, “ଏ ସନାୟୁମ୍‌ବୟ, ଅମଡ଼ନ୍‌ମ୍ ସନୟୁନ୍ ଜିରାୟତୋ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ତକୋ ।”

୨୯ ବନ୍ତ ତି ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ମରିଅମନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍, ଆରି କେନ୍‌ଆତେ ଏଞ୍ଜାଗୋ ଆ ବର୍ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟମ୍‌ଲଏନ୍ ।^{୩୦} ସିଲଡ଼େ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଏ ମରିଅମ, ବଡ଼ଡ଼ଡ଼ମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଗନ୍ନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ସନାୟୁମ୍‌ବୟ ତେଲମ୍ ।^{୩୧} ଆରି ଗିଜା, ଆମନ୍ ପାଞ୍ଜୁରନ୍‌ତାଲନ୍ ଅବୟ ଓକାସିଜନ୍ କୋଡ଼ତେ ଆରି ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜିସୁ ଅବଞ୍ଜୁମା ।^{୩୨} ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ାମର ତେତେ ଆରି ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେତେ; ପ୍ରବୁ ଇସ୍ପରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼

☆ ୧:୨୭ ୧:୨୭ ମାଡ଼ିଉ ୧:୧୮ ☆ ୧:୩୧ ୧:୩୧ ମାଡ଼ିଉ ୧:୨୧

ଆ ପୂର୍ବା ଜୋଜୋନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ଅବରାଜାତେ, ୩୩ ଆନିନ୍ ଜାକୁବନ୍ ଆ ପୁଞ୍ଜାଲୋଡ଼୍ ଅଡ଼କୋ ଡିନ୍ନାନ୍ ସାସନତେ, ଆରି ଆ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆଜ୍ଞାଜନଡ଼୍ ଅଃନ୍ନୁଞ୍ଜିତେ ।”

୩୪ ବନ୍ତ ମରିଅମନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼୍ ବର୍ମରନ୍ ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଆତେ ଏଜ୍ଞାତାଲେ ଅଲଡେଏ ? ଖେନ୍ ତ ଓକାମରନ୍ ଆତଡ଼୍ ଜନା ତଡ଼୍ ।”

୩୫ ପାଡ଼ଲଡ଼୍ ବର୍ମରନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼୍ ଜାଲଡେନ୍, “ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼୍ ନମ୍ ଇୟତାୟ ପନ୍ନେ ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଆମନ୍ ଆତଡ଼୍ ଲୁବତମ୍, ତିଆସନ୍ ଆନା କରୋଡ଼କ୍ଳୋଡ଼ନ୍* ତେତେ, ଆନିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେତେ । ୩୬ ଆରି ଗିଜା, କୁଲମ୍ବୟନମ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ନିୟ୍ ଆ ବନ୍ତୁଡ଼ ଇଡ଼ନ୍ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ଓକାସିଜନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍ଞମ୍ । ଅଜ୍ଞା ଆଇମର ଆତଡ଼୍ ଆଞ୍ଜେବୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆନିନ୍ ନମି ତୁଡୁ ଆଜ୍ଞାୟ୍ ତେଏନ୍; ୩୭ ଇନିଆସନ୍ ଗାମ୍ଲେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଅନ୍ନୁଡ଼୍ ଆ ବର୍ନେ ବୋର୍ସା ତଡ଼୍ ଅଃଡ଼େଏ ।”†

୩୮ ସିଲଡ଼େ ମରିଅମନ୍ ଗାମେନ୍, “ଗିଜା, ଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କମ୍ପାରିବୟ୍; ବର୍ନେନମ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ଅମଡ଼୍ ଖେନ୍ ତେଏତୋ ।” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼୍ ବର୍ମରନ୍ ତେଡ଼େ ସିଲଡ଼୍ ଜିରେନ୍ ।

ମରିଅମନ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ଆମଡ଼୍ ଇୟେନ୍

୩୯ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମରିଅମନ୍ ଡୋଲନ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆ ବରୁରେଡ଼୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଲଜିରେନ୍, ୪୦ ଆରି ଜିକରିୟନ୍ ଆସିଂ ଗନ୍ଲେ ଏଲିସାବେତନ୍ ଆତଡ଼୍ ଇୟଲେ ଲୋମେ । ୪୧ ଆରି, ଏଲିସାବେତନ୍, ମରିଅମନ୍ ଆ ଲୋମ୍ଲୋମ୍ ଆରମ୍ତଡ଼େନ୍, ସିଲଡ଼େମା ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ପସିୟ୍ ତଡ଼େନ୍, ଆରି ଏଲିସାବେତନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟତାଲେ, ୪୨ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଡ଼େ ବର୍ନେ, “ଆଇମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ଲୋଡ଼୍ ଆମନ୍ ସନେନ୍ସେନ୍, ଆରି କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମା ପସିୟ୍ ନିୟ୍ ସନେନ୍ସେନ୍ । ୪୩ ବନ୍ତ, ପ୍ରବୁଖେନ୍ ଆୟୋଡ଼୍ ଅମଡ଼୍ ଖେନ୍ ଇୟତାୟ, କେନ୍ କରମ୍ପାଞ୍ଜେନ୍ ଅଡ଼େଜ୍ଞା ସିଲଡ଼୍ ତେଏନ୍ ? ୪୪ ଇନିଆସନ୍ ଗାମ୍ଲେଣ୍ଡେନ୍ ଗିଜା, ବର୍ନେନମ୍ ଆ ସର୍ତ୍ତ୍ ଅରମ୍ତଡ଼୍ ଲାଞ୍ଜନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ସିଲଡ଼େମା କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼୍ ଖେନ୍ ଆ ପସିୟ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଡ଼େ ତଡ଼େନ୍ । ୪୫ ଆନା ତର୍ନେ, ଆନିନ୍ ସନେନ୍ସେନ୍, ଇନିଆସନ୍ ଗାମ୍ଲେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ବନରନ୍ ତେଲୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତମ୍ତେ ।”

ମରିଅମନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆତଡ଼୍ ସେକ୍ସେଏନ୍

୪୬ ସିଲଡ଼େ ମରିଅମନ୍ ଗାମେନ୍, “ପରାନ୍ନାଞ୍ଜେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆତଡ଼୍ ସେକ୍ସେତେ,

୪୭ ଆରି ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜେନ୍ ଅନୁର୍ମର ଇସ୍ବରଞ୍ଜେନ୍ ଆମଡ଼୍ ସର୍ତ୍ତାତନେ;

୪୮ ଇନିଆସନ୍ ଗାମ୍ଲେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ କମ୍ପାରିବଜନ୍ ଆ ଇର୍ଯୋୟମ୍ ଗିଜେନ୍ ।

ଆରି ଗିଜା, ନମି ସିଲଡ଼୍ ପୁର୍ବାଃତେଜି ନିୟ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଖେନ୍ ଆତଡ଼୍ ସନେନ୍ସେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ବତ୍ତୟ୍ ।

୪୯ ଇନିଆସନ୍ ଗାମ୍ଲେଣ୍ଡେନ୍ ବୋର୍ସା ଇସ୍ବରନ୍, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍;

ଆଞ୍ଜମନ୍ ମଡ଼ିର୍,

୫୦ ଆରି ଆନିନ୍ ଆତଡ଼୍ ଆବୁତଡ଼୍ ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼୍ ଆ ସନାୟୁମନ୍ ଆ ଅନଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍ ଆ ଅନଞ୍ଜି ଜାୟ୍ ତକୋତେ ।

୫୧ ଆନିନ୍ ଆ ତେନ୍ନାନ୍ ବାଡ଼େ ବୋର୍ସା କାକାଡ଼ାନ୍ ଅବ୍ଗିୟତାଏନ୍, କଙ୍କି_ମରଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ନଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଗନବ୍ତେଲ୍ ବର୍ ତରଡ଼୍ ଆନ୍ନା ଏନ୍ନେଆଜେନ୍;

୫୨ ଆନିନ୍ ଗର୍ବ ରାଜାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆ ତରଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅଗ୍ଣତାଜେଞ୍ଜି, ଲଗଡ଼୍ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅମ୍ତାଜେଞ୍ଜି,

୫୩ ଆନିନ୍ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ମନଡ଼୍ ମନଡ଼୍ ଜନୋମ୍ ଜୋମଞ୍ଜି ତିୟଲେ ଅକୋଓଏଞ୍ଜି, ଗମାଡ଼୍ ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆରିକ୍ଳାସିନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

୫୪ ପୂର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନେ‡ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଲୁମେନ୍, ଆରି ଆ କମ୍ପାରିମରନ୍ ଇସ୍ତାଏଲନ୍ ଆତଡ଼୍ ସାଜଏନ୍ ।

୫୫ ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଅରାମନ୍ ତ ଆ କେକ୍ଳାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସନାୟୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅଃକ୍ଳରୋତାଲୋ ।”

୫୬ ଆରି, ମରିଅମନ୍ ଯାଗି ଆଜ୍ଞାୟ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ସରିନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଆସିଂତମନ୍ ଯର୍ନେ ।

* ୧:୩୫ ୧:୩୫ ଜନମ୍ମୁ † ୧:୩୬ ୧:୩୭ ଇନିଆସନ୍ ଗାମ୍ଲେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡ଼େଲ୍ ଆୟ୍ତେ ‡ ୧:୫୪ ୧:୫୪ ବାସାଲନେ

ତତ୍ତ୍ୱବତ୍ତାମ୍ଭର ଜନନ ଆ କରୋକ୍ଳୋଡ଼

୫୭ ଏଲିସାବେତନ୍ ଆ କୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ବେତାନ୍ ଆତୁଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ ଓକାସିଜନ୍ କୋଡେନ୍; ୫୮ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍, ଏଲିସାବେତନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡା ସନାୟୁମନ୍ ଅବତୁଜେନ୍, କେନ୍ଆତେ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ଆ ତୟଲିସିଂମରଞ୍ଜି ଓ ଆ କୁଲମଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ସର୍ତ୍ତାଲଞ୍ଜି ।

୫୯ ଆତ ତିନ୍ନା ଆଡ୍ରେଏନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରେସାସିଜନ୍ଆତଡ଼ ଗନବ୍ରେତନ୍ ଆସନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇ ଆରି ଆପେୟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଅଡ଼ମ୍ ପସିଜନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଜିକରିୟ ଅନବ୍ଝୁମନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ଜେଞ୍ଜି । ୬୦ ବନ୍ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇକ୍ଳା, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜନ ଏଅବ୍ଝୁମବା ।”

୬୧ ଆନିଞ୍ଜି ଏଲିସାବେତନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କୁଲମଲୋଡ଼ବେଞ୍ଜି ଓ ଆନିଡ଼ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଏନ୍ନେଗୋ ତଡ଼ ।” ୬୨ ସିଲଭେ ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଇନି ତନିୟନ୍ ତେତେ ଗାମ୍ଲେ ଆପେୟନ୍ ଲଡ଼ୟତେ, ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିକରିୟନ୍ଆତଡ଼ ତାରିଆୟତାଲେ ବରେଞ୍ଜି ।

୬୩ ଆରି ଜିକରିୟନ୍ ଅବୟ ଅରିତଲ୍ ପଟାନ୍ ବେଡ଼ଲେ, “ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜନ” ଇଡେନ୍ । ସିଲଭେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୬୪ ଆରି, ସିଲଭେମା ଆ ତଅତନ୍ ଓ ଆଲାଡ଼ନ୍ ରୋଲନେ ଆରି ଆନିନ୍ କଡାଡ଼ିତାଲନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେଏନ୍ । ୬୫ ସିଲଭେ ଆ ତୟଲିସିଂମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବଡ଼ଡ଼ାଜେଞ୍ଜି, ଆରି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ସମ୍ପରା ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆ ବରୁରେଡ଼ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଲ୍ବର୍ବରେଞ୍ଜି, ୬୬ ଆରି ଆରମ୍ତଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ ତକ୍ଳୋଡାଲେ ବର୍ରେଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ପସିଜନ୍ ଇନି ତେତେ ?” ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍ ।

ଜିକରିୟନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର

୬୭ ଆରି, ଜନନ ଆ ବାପା ଜିକରିୟନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟତାଲେ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ରେନେ,

୬୮ “ସନେନ୍ସେନ୍ ପ୍ରବୁ, ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆ ଇସ୍ପର,

ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇର୍ସୋୟମ୍ତାଲେ ତାଣ୍ଡେଏଞ୍ଜି;

୬୯ ଆନିନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କେକ୍ଳାଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ ବୋର୍ସା ଅନୁର୍ମରନ୍ଆତଡ଼ ତିୟତିୟଲଡ଼ଲନ୍ ।

୭୦ ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲଭ୍ ଆନିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ ଗଡ଼ ଏକ୍ଠାଆତେ ବର୍ରେନେ,

୭୧ ତି ଅଡ଼ମ୍ ବନେରାଲେଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍

ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରେଡ଼ରୁମଡ଼ଲଡ଼ତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଅକଡ଼ରୁଲଡ଼ତନ୍,

୭୨ ଆନିନ୍ ବର୍ରେନେ, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାୟୁମ୍ତଜି, ଆରି ଆ ମଡ଼ିର୍ ଅନଗତନ୍ ତିତାନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍ନେତେ ।

୭୩ ଆପେୟଲେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆମଡ଼ ଅକ୍ଠାତେ ଆନିନ୍ ପର୍ମାଡାଲନେ,

୭୪ ଆରି ଏକ୍ଠାଲ୍ଡେନ୍ ବନେରାଲେଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ଅଡ଼ରୁଡାଲେ ଏର୍ବଡ଼ଡ଼ନ୍, ପରାନ୍ନାଲେନ୍ ଆଡ଼କୋଡେନ୍ ଜାୟ ଆ ମୁକ୍ଳାଲୋଡ଼ନ୍,

୭୫ ମଡ଼ିରନ୍ ଓ ତରମ୍ପନ୍ ବାଡେ ଗନକ୍ଳେଲନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାୟୁମ୍ଲଡ଼ତନେ ।”

୭୬ “ଆରି ଏ ଅଅନ୍ଞେନ୍, ଆମନ୍ ନିୟ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଭ୍ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଓଡ଼େଡ଼ମଜି;

୭୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଲୋଡ଼ତନ୍ ଓ ରନବୁ ଲୁମ୍ପୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କ୍ଠୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ସାଆରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍,

୭୮ ଆରି ତନାଲ୍ଡ଼ଲେନ୍ ସୟୁ ତଡ଼ର୍ଗତନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରଲେନ୍ ଅକ୍ଠା ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାଡେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ସିଲଭ୍ ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ନ୍ ତେତେ,

୭୯ ତି ଆ ସନାୟୁମନ୍ ବାଡେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ କେମାଡାଲେ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଆ ଗିଆନ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଆ ତଡ଼ରନ୍ ଅନବ୍ଜାଡାବାନ୍ ଆମ୍ପଡ଼ୁଗଡ଼ତନେ ।”

୮୦ ଆରି, ପସିଜନ୍ ସୋଡାଡାଲେ ପୁରାଡାଲୋଡ଼ନ୍ ବୋର୍ସାଲେ ପାଡେନ୍ ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଏର୍ବନ୍ବଗିୟତାନେନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ ଆରିଡ଼୍ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନେ ।

ସିମନ ଆ ପୁରୀଃତେବର୍

୨୫ ଆରି ଗିୟବା, ସିମନ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ତକୋଲନେ, ଆନିନ୍ ତରମ୍‌ମର୍ ଆରି ବୟ୍‌ଲେମର୍ ତକୋଏନ୍; ଆନିନ୍ ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆସନ୍ ବନବୟୋନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋଲନେ, ଆରି ଆମତ୍‌ନ୍ ମଡ୍‌ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୨୬ “ଆମନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କ୍ରିଷ୍ଟୁ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ଗିଜେନ୍ ଜାୟ୍ ଅଃର୍‌ରୁଅମ୍” ଗାମ୍‌ଲେ ମଡ୍‌ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ବାଢେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଆମ୍‌ଟୁ ଆବର୍‌ବର୍ । ୨୭ ଅଜ୍ଞା ଆଡିଡ୍ ରେସା ଜିସୁନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଆନଗଡ୍ ଅନ୍ତମ୍ କାକାଡାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଟନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସରେବାସିଡନ୍ ଓରୋଟ୍‌ଲାଜି, ତିଆଡିଡ୍ ସିମନନ୍ ପୁରାଡାନ୍ ବାଢେ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍ ସରେବାସିଡନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍, ୨୮ ଆରି ସିମନନ୍ ରେସାସିଜନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସିଲୋଟନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ଇସ୍ପରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକେଲେ ବର୍‌ନେ,

୨୯ “ଏ ପ୍ରବୁ, ନମି ଆମନ୍ ବର୍‌ନେନମ୍ ଅନ୍ତମ୍,
କମ୍‌ାରିମରନ୍‌ଆତଡ୍ ଉଗୁରିୟ୍ ଜିରଜିରନ୍ ଆସନ୍ ତିୟ୍‌ତେ;
୩୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ଅମଡ୍‌ଞେନ୍ ଅନ୍ତରନ୍‌ମ୍ ଗିଜେନ୍,
୩୧ ଆମନ୍ ତିଆତେ ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତେମଡ୍‌ଲୋଟ୍ ଅବଜାତାଲେ,
୩୨ ଏରଜିଡଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆଜାଡିନ୍ ଆରବ୍‌ତୁୟ୍‌ତେନ୍ ଆ ସନାଆର୍,
ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ମଜି ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ୍‌ତାଗୋ ଏନ୍‌ଏନ୍ ।”

୩୩ ରେସାସିଜନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଅମଡ୍‌ଞେତାଲେ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଟନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୩୪ ଆରି, ସିମନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆସିର୍‌ବାଦଲେ ଆୟୋଟନ୍ ମରିଅମନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଇସ୍ରାଏଲଞ୍ଜି ଆମଡ୍‌ଲୋଟ୍ ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନବ୍‌ତୋନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନବ୍‌ସେତନ୍ ଆସନ୍, କେନ୍ ଆ ପସିୟ୍ ସନେତାନ୍ ତେଏନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅବୟ୍ ଅରମ୍‌ତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୩୫ ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସଙ୍ଗାତାଲେ ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଟ୍‌ଞ୍ଜି ଆନିଃୟ୍ ଗିୟ୍‌ତାତେ । ଆରି ଆମନ୍ ନିୟ୍ ଅନିଃୟ୍‌ମତାଗୋ ଆ କଡିବ୍ ବାଢେ ପରାନ୍ନାମ୍ ପତମ୍‌ତନେ ।”

ଆନ୍ନା ଆ ପୁରୀଃତେବର୍

୩୬ ଆରି, ଆନ୍ନା ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ପୁରୀଃତେ ବର୍‌ନେବଜନ୍ ତକୋଏନ୍; ଆନିନ୍ ଆସେରନ୍ ଆ କେଜ୍‌ଜା ପିନ୍‌ଏଲନ୍ ଆ ଡାକ୍‌ଡିଅନ୍ । ଆନିନ୍ ଆବୁଡିଡମ୍; ଆନିନ୍ ଆବିବାଲନ୍ ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ସରିନ୍ ସାତ ବର୍‌ସେଡ୍ ତକୋଲନେ ଆରି ଉଞ୍ଜିକ୍‌ଡି ଉଞ୍ଜି ବର୍‌ସେଡ୍ ଜାୟ୍ ଆଜୁଆରନ୍ ତକୋଲନେ । ୩୭ ଆନିନ୍ ସରେବାସିଡନ୍ ଏରନ୍‌ମ୍‌ରେଡ୍‌ତାଲେ ଆନମ୍‌ନେନ୍ ତ ପାର୍‌ନାନ୍ ବାଢେ ତଗଲ୍ ତମ୍‌ବା ସେକେଲେ ତକୋଲନେ । ୩୮ ତି ଆ ବନେଡା ଆନିନ୍ ଜିର୍‌ରେ ଇସ୍ପରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେନ୍‌ଲେ, ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତନାଣ୍‌ଣେ ଜଗେଲେ ଆଡ୍‌କୋଲଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ରେସାସିଜନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ବରେଞ୍ଜି ।

ଆନିଞ୍ଜି ନାଜିରିତନ୍ ଯର୍‌ଞ୍ଜି

୩୯ *ଜୋସେପନ୍ ତ ମରିଅମନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ କାକାଡା ସାତେଞ୍ଜି କି ଗାଲିଲିନ୍, ଆ ଗଡାଞ୍ଜି ନାଜିରିତନ୍ ଯର୍‌ଞ୍ଜି । ୪୦ ଆରି, ପସିଜନ୍ ସୋଡାତାଲେ ପୁରାଡାଲୋଟନ୍ ବୋର୍‌ସାଲେ ପାଟେନ୍ ଆରି ଗିଆନନ୍ ଖାଟେନ୍, ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍ ।

ପସିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଟନ୍

୪୧ ଜିସୁନ୍ ଆ ବାପା ତ ଆୟୋଟନ୍ ତିଲେ ବର୍‌ସେଡ୍ ଅନେଲାୟ୍‌ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୪୨ ଜିସୁନ୍ ବାର ବର୍‌ସେଡ୍ ଆଡ୍‌ଏନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆଓକ୍‌କାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ପୁର୍‌ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୪୩ ପୁର୍‌ପୁରନ୍ ଅବ୍‌ସୁଜ୍‌ଜେତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍‌ନାଜି, ବନ୍‌ତ ପସିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ରଏଲାୟ୍, ଆରି ଜୋସେପନ୍ ତ ମରିଅମନ୍ ତିଆତେ ଅଃଜ୍‌ଜନାଲଜି । ୪୪ ଆନିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆଜିର୍‌ତାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ଜିର୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସୟ୍‌ଲେ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଟନ୍ ବମିୟ୍‌ତା ଆ ତଡ୍‌ର ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ କୁଲମଞ୍ଜି ତ ଆଅମ୍‌ଡମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ସାୟ୍‌ତେଞ୍ଜି, ୪୫ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଃର୍‌ବାଡ୍‌ଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସାୟ୍‌ଲେ ସାୟ୍‌ଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍‌ଞ୍ଜି । ୪୬ ଏର୍‌ତାଲୋଟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ସରେବାସିଂଲୋଟନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ରବାଟେଜି; ଆନିନ୍ ଖନଡ୍‌ତିୟ୍‌ମରଞ୍ଜି† ଆମଡ୍‌ଲୋଟ୍ ତକ୍‌ମ୍‌ତାଲେ ଆ ବର୍‌ନେଞ୍ଜି ଅମଡ୍‌ଞେଲେ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଆନିନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍‌ନେଞ୍ଜି ଅମ୍‌ବୁଟେଞ୍ଜି, ୪୭ ଆରି ତିଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ତେଡେ ତକୋଏଞ୍ଜି ଆ ବୁଡ୍‌ଡିନ୍ ତ ଆ ଜନାଲଟନ୍ ଅମଡ୍‌ଞେତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୪୮ ଜୋସେପନ୍ ତ ମରିଅମନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ଆରି ମରିଅମନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଏ ନୁନ୍ନା, ଇନିବା ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ୍ ଏନ୍‌ଲେଲେନ୍ ? ଗିଜା, ଆପେୟନ୍‌ମ୍ ତ ଖେନ୍ ତିୟ୍‌ନେ ବାଉଲିଲନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ୍ ଏସାୟ୍‌ତଡ୍‌ତମ୍ ।”

* ୨:୩୯ ୨:୩୯ ମାଡିଉ ୨:୨୩ † ୨:୪୭ ୨:୪୭ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି

୧୫ ମନରାଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ଆତ୍ମକୋଳଞ୍ଜି ତ ଅସମୟ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଜାଆରୋ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ, ଜନନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଆମନ୍‌ଲୋଟଞ୍ଜି ଏନ୍‌ଲେ ଇୟମେଞ୍ଜି, ୧୬ ତିଆସନ୍ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ସିନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତାଆଲୋଟନ୍ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତିୟତବେନ୍, ବନ୍‌ତ ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ଗୋଗୋୟ ସୋଡ଼ା, ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆ ତାଲଜଡ଼ନ୍ ଆ ପାଣ୍ଡୋୟ ଆ ଜନିବାଡ଼† ଉଜୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼; ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ତଗୋଲୋଟନ୍ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତିୟତବେନ୍ । ୧୭ ଆସିଲୋଟନ୍ ଅୟୋରନ୍ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତନିଲ୍‌ଲୋଟନ୍ ଆ ଜନ୍‌ରୋମ୍‡ ଗୁମ୍‌ଗୁମ୍‌ତାଲେ ଆ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋଟନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍‌ଲେ ତକ୍ତୋତେ, ଆରି ଆପୋନ୍‌ଲୋଟିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃସ୍ତୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ତଗୋଲୋଟ଼ ସୟଲେ ସେତେ ।”

୧୮ ଆନିନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନଡ଼ବରଞ୍ଜି ବର୍‌ରେ, ଆରି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଅନୁୟୁବ ବର୍‌ରେଞ୍ଜି ବର୍‌ରେନ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବରେଞ୍ଜି; ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆବ୍‌ୟରୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୧୯*ଆରି ଜନନ୍ ଏରୋଦ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ଇୟଲେ କଞ୍ଚେର୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ଏରୋଦିଆନ୍‌ଆତଡ଼ ତକ୍ତୋଏନ୍ ଆରି ଜବ୍ର ପରାନ୍‌ସାଡ଼ିଲ୍‌ଲୁମଞ୍ଜି ଲୁମେନ୍ । ୨୦ ତିଆସନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଟନ୍ ତକ୍ତୋତାଲେ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଡୋସାନ୍ ବୟନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ନିୟ ଅବ୍‌ମାୟମାୟେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ତକ୍ତୁବତା

(ମାତିଉ ୩:୧୩-୧୭; ମାର୍କ ୧:୯-୧୧)

୨୧ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ତକ୍ତୁବତାଲଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଜିସୁନ୍ ନିୟ ତକ୍ତୁବତାଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ପାର୍ତନାଲନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ରୋଲନେ, ୨୨*ଆରି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ଗନିୟଗିୟଲୋଟ଼ କୁକୁରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଟ଼ ଇୟଲ୍‌ୟ ତାଡ଼ୋୟନେ; ଆରି, ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଅଡ଼ୋଲ୍‌ୟ, “ଆମନ୍ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଞେନ୍, ଅମଡ଼ନମ୍ ଞେନ୍ ଗୋଗୋୟ ମଅୟତାତ ୍ୟ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଜି

(ମାତିଉ ୧:୧-୧୭)

୨୩ ଜିସୁନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରୁଲନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ତିରିସି ବର୍‌ସେଡ଼ ତେଏନ୍; ମନରାଞ୍ଜି ଆ ବର୍‌ନେ ଅନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍; ଜୋସେପନ୍ ଏଲିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ୨୪ ଏଲିନ୍ ମତାତନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମତାତନ୍ ଲେବିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଲେବିନ୍ ମଲ୍‌କିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଲ୍‌କିନ୍ ଜନ୍‌ୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜନ୍‌ୟନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ୨୫ ଜୋସେପନ୍ ମଡ଼ିତ୍ୟାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଡ଼ିତ୍ୟାନ୍ ଆମୋସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଆମୋସନ୍ ନାଉମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ନାଉମନ୍ ଏସ୍ତିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଏସ୍ତିନ୍ ନଗୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ୨୬ ନଗୟନ୍ ମଅତନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଅତନ୍ ମଡ଼ିତ୍ୟାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଡ଼ିତ୍ୟାନ୍ ସିମୟିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ସିମୟିନ୍ ଜୋସେକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜୋସେକନ୍ ଜୋଦାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ୨୭ ଜୋଦାନ୍ ଜନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜନନ୍ ରେସାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ରେସାନ୍ ଜିରୁବାବେଲନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜିରୁବାବେଲନ୍ ସଲ୍‌ଟିୟେଲନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ସଲ୍‌ଟିୟେଲନ୍ ନେରିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ୨୮ ନେରିନ୍ ମଲ୍‌କିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଲ୍‌କିନ୍ ଅଜିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅଜିନ୍ କୋସାମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, କୋସାମନ୍ ଏଲ୍‌ମଦାନ୍‌ନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଏଲ୍‌ମଦାନ୍‌ନ୍ ଏରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ୨୯ ଏରନ୍ ଜିଓସୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜିଓସୟନ୍ ଏଲିଆଜରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଏଲିଆଜରନ୍ ଜୋରିମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜୋରିମନ୍ ମତାତନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମତାତନ୍ ଲେବିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ୩୦ ଲେବିନ୍ ସିମନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ସିମନନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜିଉଦାନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜୋସେପନ୍ ଜୋନାମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜୋନାମନ୍ ଏଲିଆକିମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ୩୧ ଏଲିଆକିମନ୍ ମଲାଅନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଲାଅନ୍ ମନ୍ନାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମନ୍ନାନ୍ ମଡ଼ତାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଡ଼ତାନ୍ ନାତନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ନାତନନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ୩୨ ଦାଉଦନ୍ ଜିସୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜିସୟନ୍ ଓବେଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଓବେଦନ୍ ବୋୟାଜନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ବୋୟାଜନ୍ ସେଲଅନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ସେଲଅନ୍ ନଅସୋନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ୩୩ ନଅସୋନନ୍ ଅମିନାଦବନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅମିନାଦବନ୍ ଅଦମିନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅଦମିନନ୍ ଅନ୍‌ନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅନ୍‌ନ୍ ଏସ୍ରୋଣନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଏସ୍ରୋଣନ୍ ପେରସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ପେରସନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ୩୪ ଜିଉଦାନ୍ ଜାକୁବନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜାକୁବନ୍ ଇସାକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଇସାକନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅବ୍ରାମନ୍ ତେରଅନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ତେରଅନ୍ ନାଓରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ୩୫ ନାଓରନ୍ ସରୁଗନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ସରୁଗନ୍ ରଗୁନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ରଗୁନ୍ ପେଲଗନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ପେଲଗନ୍ ଏବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଏବରନ୍ ସେଲଅନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ୩୬ ସେଲଅନ୍ କେନାନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, କେନାନନ୍ ଅର୍ପକଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅର୍ପକଦନ୍ ସେମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ସେମନ୍ ନୋଅନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ନୋଅନ୍ ଲେମକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ୩୭ ଲେମକନ୍ ମତୁସେଲନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମତୁସେଲନ୍ ଅନୁକନ୍

† ୩:୧୬ ୩:୧୭ ତାଡ଼େର୍ ‡ ୩:୧୭ ୩:୧୭ ଗମ୍ ✦ ୩:୧୯ ୩:୧୯ ମାତିଉ ୧୪:୩,୪; ମାର୍କ ୬:୧୭,୧୮ § ୩:୧୯ ୩:୧୯ ସାଞ୍ଜେଡ଼େ ✧ ୩:୨୨ ୩:୨୨ ମାତିଉ ୩:୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୯:୩୫

ବଣ୍ଟିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ତନାଣ୍ଡେନ୍ ଆ ବନେ,

କାଡ଼ୁରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ରପ୍ତି ଗନିଜନ୍ ଆ ବନେ ବନରବରନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ବନବତଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼ ତନାଣ୍ଡେବାନ୍,

୧୯ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବର୍ସେଡ଼ନ୍ ବନରବରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଆୟାୟଲ୍ ଯ ।”

୨୦ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ବଇନ୍ ଏତେଃତାଲେ ବେରାନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତିଆତେ ତିୟଲେ ତଲ୍ଲୁମେନ୍, ଆରି ରନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ମନରାଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ସେତେଞ୍ଜି । ୨୧ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତରମ୍ନ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ, ଅଙ୍ଗାତେ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଅମତଡ଼େନ୍ ତିଆତେ ଲଡ଼େ ତେତମେନ୍ ।”

୨୨ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନାୟୁମ୍ ବନେନ୍ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ସାନ୍ନିତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତଡ଼ ପଡ଼ ?” ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।

୨୩ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିନମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆଓକ୍ଲାବର୍ ଏବରଡ଼ ଯ, ଏ ବୌତମର ଆମନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବୁ ମବନଡ଼ନା, କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆମନ୍ ଲୁମେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଅମତଡ଼ଲୟ, ତିଆତେଜି ତେନ୍ନେ ନିୟ ସାଇଲୋଡ଼ନମ୍ ଲୁମା, ଏଗାମତ ଯ ।” ୨୪ ଜିସୁନ୍ ବରନେ, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଅଙ୍ଗାଜନଡ଼ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମର ଆ ସାଇତମନ୍ ଆ ମନରାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଃକ୍ଲାଏଜି । ୨୫ ବନ୍ତ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଏଲିଅନ୍ ଆ ବନେଡ଼ାଇଁ ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ଯାଗି ବର୍ସେଡ଼ ତୁଡ଼ୁ ଆଙ୍ଗାୟ ଜାୟ ତରୁବନ୍ ଅଃନୁଡ଼ୋଲାଞ୍ଜନ୍, ସମ୍ପରା ତେସାନ୍ କାନ୍ତାରାନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି; ୨୬ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଏଲିଅନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଆନିଡ଼ ଆମତ୍ ଏରନାୟାୟନ୍, ସିଦୋନ୍ ତେସାନ୍ ସାରିପତନ୍ ଅବୟ ଜୁଆରବଜନ୍ ଆମତ୍ ତୁମ୍ ଅନାୟାୟନ୍ ତେଲୋ । ୨୭ ଆରି, ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମର ଏଲିସାୟନ୍ ଆ ବନେଡ଼ାଇଁ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମୋଡ଼ୋମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି; ତେଲେ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଆନିଡ଼ଆତଡ଼ ମନବନଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ, ସୁରିଆ ତେସାବାୟ ନାମାନନ୍ ତୁମ୍ ମନବନଡ଼ନ୍ ତେଲୋ ।”

୨୮ ରନୁକୁସିଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଅମତଡ଼ତାଲେ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ବରାବେଞ୍ଜି, ୨୯ ମନରାଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମତୁଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଆ ଗଡ଼ାଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ବରୁଲୋଡ଼ ତକୋଏନ୍, ତି ଆ ବରୁ ଆ ଗନେଡ଼େଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ରନୁଞ୍ଜେଲନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି; ୩୦ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ଗଡ଼ଞ୍ଜି ତଡ଼ିୟଲନ୍ ଆନ୍ତାଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍, ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମନ୍ ଆ ମନରାଆତଡ଼ ମବନଡ଼େନ୍

(ମାର୍କ ୧:୨୧-୨୮)

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲିଲୋଡ଼ନ୍ କପର୍ନାଉମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟେନ୍, ଆରି ତେଡ଼େ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଷନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ୩୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଷନଡ଼ନ୍ ଅମତଡ଼ତାଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ବୟନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୩୩ ଆରି ରନୁକୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମନ୍ ଆ ମନରା ତକୋଏନ୍; ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତଡ଼ନ୍ ବାଡ଼େ ସଜିରେନ୍, ୩୪ “ଏ, ନାଜରିତବାୟ ଜିସୁ, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ତକୋ ? ଆମନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ଇୟଲୟ ? ଆମନ୍ ଆନା, ତିଆତେ ଷେନ୍ ଜନା; ଆମନ୍ ତି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମଡ଼ିର୍ମର ।”

୩୫ ଜିସୁନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବବତଡ଼ତାଲେ ବରେନ୍, “କଡ଼ିଡ଼ା, କେନ୍ ଆମତନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରା ।” ସିଲଡ଼େ ତି ବୁତନ୍ ମନରାନ୍ଆତଡ଼ ଇନିଡ଼ ଅଃନୁବପାରାଲେ ଆମୁକ୍ଲାଗଡ଼ଞ୍ଜି ଅମଗୋଡ଼ତାଲେ ଆମତନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

୩୬ ସିଲଡ଼େ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ସାନ୍ନିତାଲେ ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଇନି କେନ୍ ଆ ବନେ ? ଆନିନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତ ବୋସାନ୍ ବୟନ୍ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାୟତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ତଜି !” ୩୭ ସିଲଡ଼େ ଆ ବନେନ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନେ ।

ଜିସୁନ୍ ଜବ୍ର ମନରାଜିଆତଡ଼ ମବନଡ଼େନ୍

(ମାତିଉ ୮:୧୪-୧୭; ମାର୍କ ୧:୨୯-୩୪)

୩୮ ଜିସୁନ୍ ରନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଲନ୍ ସିମନନ୍ ଆସିଁ ଇୟେନ୍ । ସିମନନ୍ ଆ କିନାର୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଅସୁଏନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ମନବନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୩୯ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆମତନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଅସୁନ୍ ବବତଡ଼େନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆସୁନ୍ ତଡ଼େନ୍, ସିଲଡ଼େମା ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୋଜୋମେଞ୍ଜି ।

☆ ୪:୨୪ ୪:୨୪ ଜନ ୪:୪୪ ☆ ୪:୩୨ ୪:୩୨ ମାତିଉ ୭:୨୮,୨୯

୪୦ ବରୁଦୟୋଢ଼ ଇଝନ୍, ଆନାଜି ଆମଢ଼ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ରୋଗମରଜି* ତକୋଏଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଇ ଆରି ଆନିନ୍ ତଡ଼ବୟନେ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଆସିନ୍ ତକୋତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନଡ଼େଞ୍ଜି । ୪୧ ଆରି, ବୁତଞ୍ଜି ନିୟ ସଜିରତାଲେ, “ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍” ଗାମ୍ଲେ ଜବୁ ମନରାଜି ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବବଡ଼ତାଲେ ଅଃନ୍ନବକତାଡ଼ିଲଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ, ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜନାଜି ।

ଜିସୁନ୍ ରନୁକୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍
(ମାର୍କ ୧:୩୫-୩୯)

୪୨ ଆସ୍ରାଆରେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଅବୟ ଆରିଢ଼ରିଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍; ଆରି, ମନରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସାୟଲେ ସାୟଲେ ଆମଢ଼ନ୍ ଇୟଲାଇ, ଆରି ଏଙ୍ଗାଲଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆମଢ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଜିରତଡ଼େ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରଡ଼ରଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୪୩ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନ୍ନା ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ନିୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନଡ଼ବର ଖେନ୍ ଇୟତେ ଅସ୍ତୁବର୍ନାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆସନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଖେନିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍ ଯ ।”

୪୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆ ରନୁକୁସିଂରେଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁବରେ ।

ଜିସୁନ୍ ପର୍ତ୍ତନ୍ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏନ୍
(ମାତିଉ ୪:୧୮-୨୨; ମାର୍କ ୧:୧୬-୨୦)

୧ *ବନିୟତା ଜିସୁନ୍ ଗିନ୍ନେସରତ ଅନେଡ଼ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମନରାଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଅନମଡ଼ତନ୍ ଆସନ୍ ରୁମ୍ପେଲଲେ ତୁସେଲ ଆମଢ଼ନ୍ ଇୟଲାଇ କୁଡ଼ାୟନେଜି; ୨ ଆରି, ଆନିନ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ବାଗୁ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଗିଜେନ୍; ତି ଆ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖମ୍ପୟମରଞ୍ଜି ପଡ଼ଲନ୍ ଜାଲନ୍ ଗିୟତାଏଞ୍ଜି । ୩ ଜିସୁନ୍ ସିମନନ୍ ଆ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ତାୟଲେ ଆସରଲଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତାସଡ଼ାୟ ଅମ୍ପ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ସିମନନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍; ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ସୁମତାଲେ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।

୪ ଆରି ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅବସୁଜ୍ଞେଏନ୍ କି ସିମନନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅୟନ୍ ଖମ୍ପମନ୍ ଆସନ୍ ଜରୁତମନ୍ ଆ ତାଆରେଡ଼ ଜିରେ ଜାଲବେଞ୍ଜି ଇୟ ସେଡ଼ବା ।”

୫ *ସିଲଡ଼େ ସିମନନ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର, ଇନଲେଞ୍ଜି ତମ୍ପିଗଲ୍ ଅୟନ୍ ଖମ୍ପମନ୍ ଆସନ୍ ଏକାକାଡ଼ାଲନାୟ, ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଃଞ୍ଜାଡ଼ଲାଇ; ବନ୍ତ ବର୍ନେନ୍ମ ବାରେ ଖେନ୍ ଜାଲନ୍ ସେଡ଼ତାୟ ।” ୬ *ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲନ୍ ଆସ୍ତେଡ଼େଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟତମ୍ ଅୟନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଆ ଜାଲଞ୍ଜି ଅତଡ଼ରୟତେ ବନ୍ । ୭ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଅୟନ୍ ଇସିଡ଼ ଖମ୍ପମନ୍ ଆସନ୍, ଆନ୍ନା ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତାରିଆୟଲେ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି । ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁନ୍ ଆ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଅୟନ୍ ଆବୁବିଜେଞ୍ଜି, ତୋଙ୍ଗାଞ୍ଜି ଆତ୍ରବୁବତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ । ୮ ବନ୍ତ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ କେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ, ତୁଡ଼ମୁତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଲୋମ୍ଲେ ବର୍ନେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଅମଢ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଅବୟ ଇର୍ସେମର ।”

୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଏଡ଼େଲେ ଆ ଗୋଗୋୟ ଅୟନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ତ, ତିଆତେ ଗିୟଲେ ସିମନନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି; ୧୦ ଆରି, ସିମନନ୍ ଆ ସାଙ୍ଗଜି, ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ଜି ବାଗୁନେ ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଏଡ଼େଲେମା ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ଆରି, ଜିସୁନ୍ ସିମନନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ବତଡ଼ତଡ଼ମ୍, ଲଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଆମନ୍ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଢ଼ ଓରୋଡ଼ତାଜି ।”

୧୧ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାଞ୍ଜି ଅନେଡ଼ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ମୋଡ଼ୋମରନ୍ଆତଡ଼ ମବନଡ଼େନ୍
(ମାତିଉ ୮:୧-୪; ମାର୍କ ୧:୪୦-୪୫)

୧୨ ବନିୟତା ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଗିୟବା, ଅବୟ ମୋଡ଼ୋମରନ୍ ତେଡ଼େ ତକୋଏନ୍; ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ତୁଡ଼ରୁବବାଡ଼ଲନ୍ ଅବସେଃଡ଼ଞ୍ଜାଲନ୍ କାକୁତ ଲନ୍ ବର୍ନେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଲଡ଼ୟଲମ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲଡେନ୍ ଖେନିଆତଡ଼ ରପ୍ତି ମବଡ଼ିରତ ଯ ।”

* ୪:୪୦ ୪:୪୦ ବମ୍ପନେମରଞ୍ଜି   ✨ ୫:୧ ୫:୧ ମାତିଉ ୧୩:୧,୨; ମାର୍କ ୩:୯,୧୦; ୪:୧   ✨ ୫:୫ ୫:୫ ଜନ ୨୧:୩   ✨ ୫:୬ ୫:୬ ଜନ ୨୧:୬

୧୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମତ୍ ଆସିନ୍ ପାଟ୍‌ଲେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସୁଡେତାଲେ ବର୍‌ନେ, “ଝେନ୍ ଲତୟତ୍‌ୟ, ମଡିରମତୋ ।” ସିଲଭେମା ମୋଡ୍ଡୋନ୍ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଭ୍ ସଫାଜେନ୍ । ୧୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ୍ ବାୟଲେ ବରେନ୍, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବରତଡେ, ବନ୍‌ତ ଜିରା ରାଓଡାନ୍ ଆମତ୍ ଇୟନବତୁୟତମ୍‌ନା, ଆନିନ୍‌ଆମନ‌ଆତଡ୍ ଅଲ୍ଲେ ଗିଜମତୋ, ଆରି ଆମନ୍ ମନଡ୍‌ଲମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡକୋଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍, ମନଡିରବେନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ବାୟଲବେନ୍ ଏଡେଲେ ଅନମତ୍‌ନ୍ ଇୟ ତିୟା ।”

୧୫ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଆରି ଗୋଗୋୟ ବୁର୍‌ବୁରାୟଲନେ, ଆରି ଜବ୍ର ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବର୍‌ନେନ୍ ଅନମତ୍‌ଡନ୍ ଆସନ୍ ତ ରମ୍ମଡ୍ ରମ୍ମଡ୍ ଆ ରୋଗ ମନନଡନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ଇୟଲାଇୟ ରୁଞ୍ଜନେଜି; ୧୬ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଆରିଡ୍‌ରିଡ୍‌ଲୋଡନ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ପାଟିନାଲନେ ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ କାନ୍ନିମରନ୍‌ଆତଡ୍ ମବ୍‌ନଡେନ୍
(ମାତିଉ ୯:୧-୮; ମାର୍କ ୨:୧-୧୨)

୧୭ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ଖନଡନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଗାଲିଲି ଗଡାଲୋଡନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ ସାଇଜି, ଆରି ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ତ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଭ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଆ ପାରୁସିଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତେଡେ ଆତଙ୍ଗୁମ୍‌ଜି । ଆରି ରୋଗମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମନବ୍‌ନଡନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବୋସା ତକୋଏନ୍ । ୧୮ ଆରି ଗିୟବା, ଲାଡ୍‌ଲେଡ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବୟ କାନ୍ନିମରନ୍‌ଆତଡ୍ କଟଲୋଡନ୍ ବୋୟଲେ ପାଟ୍‌ଲାଜି କି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଅମ୍ମସିଡନ୍ ଓରୋଡ୍‌ତାଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ତନିଜନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୧୯ ବନ୍‌ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତେଡେ ଆୟରେତନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଅମ୍ମନ୍ ଅନୋରୋଡନ୍ ଆସନ୍ ତଡରନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ୍‌ଲଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତୋଣ୍ଡୋ ବିଲେଡନ୍ ଜିରେ, ବିଲେଡନ୍ ଗାୟଲେ ଅମ୍‌କା କଟନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ମଡ୍ଡିନ୍ ଅମ୍ମତେଞ୍ଜି । ୨୦ ଜିସୁନ୍, ତି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତର୍‌ନେ ଗିୟଲେ ବର୍‌ନେ, “ଏ ମନ୍‌ରା, ଅଡକୋ ଇର୍‌ସେନମ୍‌ଜି ସିଲଭ୍ ଆମନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡେନ୍ ।”

୨୧ ତିଆସନ୍ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଯଗେକର୍‌ନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ବର୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଉଲଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ୍ ନିଣ୍ଡୟତେ, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଆନା ? ଇସ୍‌ବରନ୍ ତୁମ୍ ସିନା ଇର୍‌ସେନ୍ କେମାତେ ଆନା ଆରି ଇର୍‌ସେନ୍ କେମାଏ ?”

୨୨ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ଯଗେକର୍‌ଞ୍ଜି ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ୍ ରମ୍ମଡ୍ ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ୍ ଇନିବା ଏୟଗେକର୍‌ତନ୍ ? ୨୩ ‘ଇର୍‌ସେନମ୍ ସିଲଭ୍ କେମାନ୍ ଖାଡେନ୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ବନରନ୍ ଲିଆର୍, ଅଡେ, ‘ତୋନା, ତଡିୟନ୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ବନରନ୍ ଲିଆର୍ ? ଅଙ୍ଗାତେ ଲିଆର୍ ? ୨୪ ବନ୍‌ତ ପୁତ୍‌ଲୋଡନ୍ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଆମତ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନୋଡାନେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ, ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ରପ୍ତି ଏଜନାତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାନ୍ନିମରନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, ‘ଝେନ୍ ଆମନ‌ଆତଡ୍ ବର୍‌ତମ୍, ତୋନା, କଟନମ୍ ପାଟ୍‌ଲେ ଅସିନ୍‌ମ୍ ଜିରା ।’”

୨୫ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ତେରଡ୍ ଆତେମତଞ୍ଜି ତୋଲନ୍, ଅଙ୍ଗା କଟଲୋଡ୍ ଆନିନ୍ ଆଲୁଡ୍‌ଲୁଡ୍ ତକୋଲନ୍, ତିଆତେ ପାଟ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେନ୍‌ଲେ ସେନ୍‌ଲେ ଆସିଡନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୬ ସିଲଭେ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସାନ୍ନିତାଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେନେଞ୍ଜି ଆରି ଆକ୍ରାନ୍ ବତଡ୍‌ତାଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଲଡେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅବୟ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡା ଏଗିୟଲାଇୟ !”

ଜିସୁନ୍ ଲେବିନ୍‌ଆତଡ୍ ଓଡେଏନ୍
(ମାତିଉ ୯:୯-୧୩; ମାର୍କ ୨:୧୩-୧୭)

୨୭ ସିଲଭ୍‌ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୁଡ୍‌ଲନ୍ ଜିରେ ଲେବି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ପାନୁବେଡ୍‌ମରନ୍ ପାନୁସିଂଲୋଡନ୍ ଆତଙ୍ଗୁମନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେ, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଝେନ୍‌ଆତଡ୍ ସଣ୍ଡୋଡିୟ ।” ୨୮ ସିଲଭେ ଲେବିନ୍ ତୋଲନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଅମ୍‌ବେଡ୍‌ତାଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ସଣ୍ଡୋଡ୍‌ଲେ ପାଡେନ୍ ।

୨୯ ଆରି, ଲେବିନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ସୋଡା ବୁଜିନ୍ ଆସିଂତମନ୍ ତୁବେନ୍, ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ପାନୁବେଡ୍‌ମରଞ୍ଜି ତ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ବୁଜିନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି । ୩୦ ତିଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଆ ତଡଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତିଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ୍‌ନେମର୍‌ଜିଆତଡ୍ ତୋସେତାଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ପାନୁବେଡ୍‌ମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍‌ସେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏଗାଗାତନ୍ ?”

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ସୁକ୍ତଅଡ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବୌତମରନ୍ ସନାୟସାୟ ତଡ୍, ବନ୍‌ତ ଅସ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟସାୟ । ୩୨ ଝେନ୍ ତରମ୍ମମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନୋଡେବନ୍ ଅଞ୍ଜିୟଲାଇୟ, ଆର୍‌ପାୟ ଆବ୍‌ୟରୁଡ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଇର୍‌ସେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନୋଡେବନ୍ ଇୟଲାଇୟ ।”

ଆନମ୍‌ନେନ୍ ଆ ଆସନ୍ ଖନଡନ୍
(ମାତିଉ ୯:୧୪-୧୭; ମାର୍କ ୨:୧୮-୨୨)

☆ ୫:୩୦ ୫:୩୦ ଲୁକ ୧୫:୧,୨

୩୩ ଲାଙ୍ଗଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତଜୁବତାମର ଜନନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ବତରନ୍ କି ବତରନ୍ ଆନମତଞ୍ଜି ଆରି ପାର୍ତନାତଞ୍ଜି, ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ନିୟ ଏଡେତଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଖଡ଼ନେମରଜି ଜୋମତଜି ଗାତଜି ।”

୩୪ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “କନ୍‌ଆମରଞ୍ଜି* ସରିନ୍ ବରନ୍ ତକୋଏନ୍ ଆଡିଡ଼, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ଆନମନ୍ ତକୋଲେ ଏରପ୍ରିତେ ପଡ଼ ? ଇଜ୍ଜା ଏଡେଗୋ ଅଃଡେଏ । ୩୫ ବନ୍ତ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡୋତାୟ, ଅଜ୍ଜା ଆଡିଡ଼ ଆମତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ତବଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେତେ, ତିଆଡିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆନମତଞ୍ଜି ।”

୩୬ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ନିୟ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ରଡ଼ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ୍ ତଡ଼ଲେ, ପାପୁର ସିନ୍‌ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଜଜେ; ବଜେନ୍ ତେନ୍ ତି ରଡ଼ ସିନ୍‌ରିନ୍ ପାପୁର ସିନ୍‌ରିନ୍ ପବତେତେ, ଆରି ରଡ଼ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ୍ ନିୟ ପାପୁରନ୍ ବୟନ୍ ଅଃମ୍ମାୟନେ । ୩୭ ଆରି, ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ପାପୁର ଉସାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼କୋଏ; ତକୋଏନ୍ ତେନ୍ ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଉସାଲ୍ ମୁନାନ୍ ପବତଡ଼ଲେ ଅଲାତେ, ଆରି ଉସାଲ୍ ମୁନାନ୍ ମୋସ୍ପାତେ ।

୩୮ ଆପାୟ ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ରଡ଼ ଉସାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତବୋ । ୩୯ ଆରି, ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ପାପୁର ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଗାଲୋଡ଼ ଗାଲେ ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଗାଗାନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲୁଡ଼ୟତାଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମତେ, ‘ପାପୁରନ୍‌ଆତେ ତ ମନଡ଼ ।’”

ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍
(ମାଡିଉ ୧୨:୧-୮; ମାର୍କ ୨:୨୩-୨୮)

୧ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଲଡ଼ନ୍ ଜନ୍‌ରୋମଆଲ୍ ଗଡ଼ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼, ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଆ ସିସା ତଡ଼ଲେ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଗସିଡ଼ଲେ ଜୋମେଞ୍ଜି । ୨ ବନ୍ତ ଲାଙ୍ଗଲେଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି ବର୍ଞ୍ଜି, “ଅଜ୍ଜାତେ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଲଡ଼ନ୍ ଏଲୁମତଡ଼ ଗାମଲେ ମୋସାନ୍ ବନାୟବରଲୋଡ଼ ଆଇଡିଡ଼, ତିଆତେ ଆମେଞ୍ଜି ଇନିବା ଏଲୁମତେ ?”

୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଦାଉଦନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆଡ୍ରୋଲଜେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍ ଇନି ଏଜ୍ଜାଲନ୍, ତିଆତେ ନିୟ ପଡ଼ ଆମେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏପଡେନେ ? ୪ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ରୁଟି ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଜୋମତଜି, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆରି ଅଃଜ୍ଜୋମେଜି ଗାମଲେ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼, ଏଜ୍ଜାଲେ ଦାଉଦନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ଗନ୍‌ଲେ, ତି ଆ ରୁଟି ପାଡ଼ଲେ ଜୋମେନ୍ ଆରି ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ତିୟେଞ୍ଜି ।”

୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମନ୍‌ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଲଡ଼ନ୍ ଆ ପ୍ରବୁ ।”

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଆସର୍‌ସିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନଡେନ୍
(ମାଡିଉ ୧୨:୯-୧୪; ମାର୍କ ୩:୧-୬)

୬ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଅବୟ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଲଡ଼ନ୍ ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍; ତେଡେ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆଜଡ଼ୋମସିନ୍ ଆସର୍ ତକୋଏନ୍ । ୭ ଆରି, ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି, ଏଜ୍ଜାଲତେନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବତୋସାନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଏଜି, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଲଡ଼ନ୍ ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନଡ଼ତେ ଜାଆରୋ, ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତଲଡଲେଞ୍ଜି । ୮ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍, ଆମନ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆନିଃୟମ୍ ଜନତାଲେ, ଅଜ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଆସି ଆସର୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ତୋନା, ମଡ଼ିନ୍ ତନଡ଼ା ।” ଆରି, ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ତନଡେନ୍ । ୯ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଅଜ୍ଜାତେ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଲଡ଼ନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ? ମନଡ଼ କାଜାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଅଡେ ଏରମନଡ଼ କାଜାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ? ପରାନ୍ନାନ୍ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ଅଡେ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅନବସେଡନ୍ ଆସନ୍ ?”

୧୦ ଆରି, ଆନିନ୍ ଏରେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ତେକ୍ଲେସିନା ।” ସିଲରେ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସିନ୍ ତେକ୍ଲେଏନ୍, ଆରି ଆସିନ୍ ମନଡେନ୍ ।

୧୧ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ବରାବନ୍ ବାଡେ ପସୋୟଲଗୋ ତେଏଞ୍ଜି, ଆରି ଏଜ୍ଜାତାଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରପ୍ରିବୋ ଗାମଲେ, ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଏନ୍
(ମାଡିଉ ୧୦:୧-୪; ମାର୍କ ୩:୧୩-୧୯)

୧୨ ତି ଆ ତିନ୍ନାରେଡ଼ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେନ୍, ଆନିନ୍ ତେଡେ ତମ୍‌ଗଲ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାଲନ୍ ତକୋଲନେ । ୧୩ ଆସ୍ତାଆରେନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡେଡ଼ତାଲେ, ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାରଜଣଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଏନ୍; ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଜି ଗାମଲେ

* ୫:୩୪ ୫:୩୪ ଓରୋଡ଼ବୟମରଞ୍ଜି

ଅବଞ୍ଚିତମାନଙ୍କୁ; ୧୪ ସିମନନ୍, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ପିତ୍ର ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଞ୍ଚିତମାନଙ୍କୁ, ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡନ୍ ଆହିଅନ୍, ଜାକୁବନ୍, ଜନନ୍, ପିଲିପନ୍, ବାର୍ତ୍ତଲମିନ୍, ୧୫ ମାତିଉନ୍, ତୋମାନ୍, ଆଲପିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଜାକୁବନ୍, ସିମନନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଉୟୁର୍‌ମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡ୍ଡେତଜି, ୧୬ ଜାକୁବନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଆରି ଇସ୍ଵାରିତ ଜିଉଦାନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଅବଞ୍ଚିତମାନଙ୍କୁ ।

ଜିସୁନ୍ ଜନତନ୍ ତିୟେନ୍ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ମବ୍‌ନଡେନ୍
(ମାତିଉ ୪:୨୩-୨୫)

୧୭ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ବରୁନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ଅବୟ୍ ମୋଡ଼ୋୟ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ତନଡେଜି, ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ସମ୍‌ରା ଜିଉଦା ରାଜ୍ୟନ୍, ଜିରୁସାଲମନ୍, ଆରି ଆନେଡ଼ ସମୋୟ୍‌ଶ୍ଵାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାଜି । ୧୮ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେ ଅନମତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତ ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ରୋଗଜି ମନନତନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଜି, ଆରି ଆନାଜି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ମବ୍‌ନଡେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ସନ୍‌ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ଜିରେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଢ଼ ମବ୍‌ନଡେଞ୍ଜି ।

ମନଅଞ୍ଜନ୍ ତ ଅନିଃୟ୍‌ମନ୍
(ମାତିଉ ୫:୧-୧୨)

୨୦ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ଆଞ୍ଜାଡ଼ତାଲେ ବରନେ,
“ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ତୋଲେୟ୍‌ମର୍‌ଜି, ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ସନେନ୍‌ସେନ୍,
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତେ ।
୨୧ ନମି ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଆଡୋଲେୟ୍‌ଜି,
ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ସନେନ୍‌ସେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ବୋଓତବେନ୍ ।
ନମି ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଏୟେୟେତାତନ୍, ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ସନେନ୍‌ସେନ୍,
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଏକିୟ୍‌ତେ ।”

୨୨ ☆ “ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଜ୍ଞା ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତବେଞ୍ଜି ଆରି ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଆ ଲଞ୍ଜେଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନ୍ନାତବେଞ୍ଜି, ଆରି ନିଶ୍ଵୟ୍‌ତାଲେ ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ବେନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ବାସ୍ଵେତବେଞ୍ଜି, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ସନେନ୍‌ସେନ୍ । ୨୩ ☆ତିଆଡ଼ିନ୍ନା ସର୍ତ୍ତାଲନ୍* ତଡ଼ସେଡ଼ନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗିୟ୍‌ବା, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବର୍ତ୍ତନ୍ନାନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ତକୋ; ଆରି, ଏଞ୍ଜେଲେମା ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଏମ୍‌ଏଞ୍ଜି ।”

୨୪ “ବନ୍‌ତ ଯୋଡ଼, ଗମାଡ଼ମର୍‌ଜି, ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ପନବ୍‌ରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ,
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ସୁକ୍ଳା ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ।

୨୫ ନମି ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଆବୋଓଜି, ଯୋଡ଼, ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ପନବ୍‌ରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ,
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ତୋଲେୟ୍‌ତବେନ୍ ।
ଯୋଡ଼, ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ପନବ୍‌ରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ନମି ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଏକିୟ୍‌ତେ,
ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଯେୟେତାନ୍ ତ ଅନିଃୟ୍‌ମନ୍ ତେତବେନ୍ ।”

୨୬ “ଅଜ୍ଞା ଆଡ଼ିଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ମନଡ଼ ଗାମ୍‌ତବେଞ୍ଜି, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ଯୋଡ଼, ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ପନବ୍‌ରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଏଞ୍ଜେଲେମା ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି କଣ୍ଡାୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମରଞ୍ଜି ଆ ବନେ ବରଞ୍ଜି ।”

ବନେରାବେନ୍‌ଆତଢ଼ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମ୍‌ବା
(ମାତିଉ ୫:୩୮-୪୮; ୭:୭-୧୨)

୨୭ “ବନ୍‌ତ ଏରମତଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଞେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ବନେରାବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମ୍‌ବାଜି, ଆନାଜି ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅବସୁକ୍ଳାବାଜି । ୨୮ ଆନାଜି ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସୟ୍‌ପତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆସିର୍ବାଦବାଜି; ଆନାଜି ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅଲ୍‌ଗନ୍‌ତୁୟ୍ ଏମ୍‌ଡେତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତ୍ତନାବା । ୨୯ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍‌ନେ ଅବୟ୍ କୋତାୟ୍‌ତମ୍‌ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତିଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଆନ୍ନା କୋତାୟ୍‌ତମ୍ ନିୟ୍ ଅବତୁୟ୍‌ବା; ଆରି, ଆନା ମାଟବେନ୍ ପାଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଅଜିବେନ୍ ନିୟ୍ ପାଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଏରଡ଼ତଡ଼ । ୩୦ ଆନା ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବେଡ଼ତବେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ତିୟ୍‌ବା; ଆରି, ଆନା ଅନଜେବେନ୍ ପାଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଆରି ଆନିନ୍

☆ ୬:୨୨ ୬:୨୨ ୧ ପିତ୍ର ୪:୧୪ ☆ ୬:୨୩ ୬:୨୩ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୭:୫୨ * ୬:୨୩ ୬:୨୩ କନନ୍‌ତାଲନ୍

ଏବେତତଃ । ୩୧ *ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଃ ଏକାଲେ ଷ୍ଟ୍ରାମ୍‌ଲେନ୍‌ତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଲତୟତବେନ୍, ଏଡେଲେମା ଆନିଞ୍ଜିଆତଃ ଷ୍ଟ୍ରାମ୍‌ବାଜି ।”

୩୨ “ଆରି, ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଃ ତୁଫ୍‌ୟମ୍‌ତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଃ ତୁମ୍‌ ଏତୁଫ୍‌ୟମ୍‌ତବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଆ ସନାୟମ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଃ ଆତୁଫ୍‌ୟମ୍‌ତବେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଃ ତୁଫ୍‌ୟମ୍‌ତଜି ! ୩୩ ଆରି, ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଃ ଅବସୁକ୍ଳାତବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଃ ତୁମ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବସୁକ୍ଳାଏଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଆ ସନାୟମ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ତଜି । ୩୪ ଆରି, ଆନାଜି ଆମ୍‌ତଃ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଆସାତନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଃ ତୁମ୍‌ ରେୟାନ୍ ଏତିୟେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଆ ସନାୟମ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ? ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତିୟ୍‌ତେ ମା ସୁକ୍ଳାୟନେନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜିଆତଃ ରେୟାନ୍† ତିୟ୍‌ତଜି । ୩୫ ବନ୍‌ତ ବନେରାବେଞ୍ଜିଆତଃ ତୁଫ୍‌ୟମ୍‌ବାଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଃ ଅବସୁକ୍ଳାବାଜି, ଆରି ସୁକ୍ଳାୟନେନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଏରନାସାନେନ୍ ରେୟାନ୍ ତିୟ୍‌ବା; ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ବର୍ତ୍ତନ୍ନାବେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତେ ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆ ପସିୟ୍‌ଜି ତେତବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆଲ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି ତ ପେଲ୍‌ଲମରଞ୍ଜିଆତଃ ନିୟ୍ ସାୟ୍‌ମ୍‌ତଜି । ୩୬ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଏକାଲେ ସନାୟମ୍‌ମର୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଡେଗୋ ସନାୟମ୍‌ମର୍ ତେବା ।”

ଅବୟନେନ୍ ଅବପନ୍‌ସୁଆତିନ୍
(ମାତିଉ ୨:୧-୫)

୩୭ “ଆରି, ଅବୟନେନ୍‌ଆତଃ ଏବପନ୍‌ସୁଆତିତଃ, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଃ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଅଃଡ୍ଡେଏ; ଏବତୋସାତଃ, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଃ ଅଃନ୍‌ବତୋସାବେଞ୍ଜି । କେମାନ୍ ତିୟ୍‌ବାଜି, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେମାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ । ୩୮ ତିୟ୍‌ବାଜି, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଃ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେତେ; ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମାଡ଼ିଞ୍ଜିନ୍ ବର୍‌ରିୟ୍‌ତାଲେ ତିଆତେ ଲଲ୍‌ଡ଼ଲେ, ଆଙ୍‌ସୋଲେ, ତବ୍‌ଲାଲେ, ଜନିରାଲୋଡ଼ବେନ୍ ତିୟ୍‌ତବେନ୍; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଅକ୍‌ମା ଆ ତନରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଏତରେଡ଼ତେ, ତି ଆ ତନରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆରି ତରେଡ଼ଲେ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେତେ ।”

୩୯ *ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଃ ଅବୟ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ନିୟ୍ ବରେଞ୍ଜି, “କାଡ଼ମ୍‌ରନ୍ ଇନି କାଡ଼ମ୍‌ରନ୍‌ଆତଃ ତୁରିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଏ ପଡ଼ ? ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ବାଗୁଞ୍ଜି ଲୋଓଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଗଲୋଏଜି ପଡ଼ ? *ଅଞ୍ଜନଡ଼ତିୟ୍‌ମରନ୍ ସିଲଡ଼ ଷ୍ଟ଼ନେମରନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ତଡ଼; ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋ ଷ୍ଟ଼ନେମରଞ୍ଜି ସତଡ଼ତାଲେ, ଆ ଷ୍ଟନଡ଼ତିୟ୍‌ମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ତେତଜି ।”

୪୧ “ଆରି, ଇନିବା ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମ୍ ଆମ୍‌ତଲୋଡ଼ ଆଗ୍ରସେମତେନ୍ ଆ ଉମ୍‌ପି ଗିୟ୍‌ତେ, ବନ୍‌ତ ଅକ୍‌ମା ଆଡ଼ସନିବ୍ ଅମ୍‌ତଲୋଡ଼ନମ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ ଅଃନ୍‌ୟମେ ? ୪୨ ଆମନ୍ ଅମ୍‌ତଲୋଡ଼ନମ୍ ତକୋନ୍ ଆଡ଼ସନିବ୍ ଏରଗନିଜନ୍, ‘ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼, ଯାଆ, ଅମ୍‌ତଲୋଡ଼ନମ୍ ଆ ଉମ୍‌ପି ତବ୍‌ତାୟ୍,’ ଗାମ୍‌ଲେ ଏକାତାଲେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍‌ଆତଃ ବର୍‌ରେ ରପ୍ତିତେ ? ଏ ଇସ୍‌ଭାମର୍, ଆମ୍‌ତୁ ଅମ୍‌ତଲୋଡ଼ନମ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ସନିବନ୍ ତବା, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମ୍ ଆମ୍‌ତଲୋଡ଼ ତକୋନ୍ ଆ ଉମ୍‌ପି ତବ୍‌ତବନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିତେ ।”

ଅବୟ ଅରାନୁବନ୍ ତ ଆଜନ୍
(ମାତିଉ ୨:୧୬-୨୦; ୧୨:୩୩-୩୫)

୪୩ “ମନଡ଼ ଅରାନୁବନ୍ ମନଡ଼ତତନ୍ ଆଜ ଅଃନ୍‌ଜଏ, ଆରି ମନଡ଼ତତନ୍ ଆରାନୁବ୍ ମନଡ଼ ଜଅନ୍ ଅଃନ୍‌ଜଏ । ୪୪ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ଅରାନୁବନ୍ ଆଜନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତବୋ, ଅକ୍‌ନୁବନ୍ ସିଲଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଲୁଆଜନ୍ ଅଃରୋତେଜି, ଆରି କିନ୍‌ରେଡ଼ଅକ୍‌ାଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ଅଃରୋତେଜି । ୪୫ *ମନଡ଼ମରନ୍ ମନଡ଼ ତରକ୍ଳୋସି° ଆ ଉଗରନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଡ଼ନ୍‌ଆତେଜି ଅମ୍‌ତୁଡ଼ତାୟ୍, ଆରି ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଏରମନଡ଼ ତରକ୍ଳୋସି° ଆ ଉଗରନ୍ ସିଲଡ଼ ଏରମନଡ଼ନ୍‌ଆତେଜି ଅମ୍‌ତୁଡ଼ତାୟ୍; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଉଗରନ୍ ଆ ବରିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ତଅତନ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ବର୍‌ତନେ ।”

ବାଗୁ ଗୁସି°ମରଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୨:୨୪-୨୭)

୪୬ “ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଷେନ୍‌ଆତଃ ‘ପ୍ରବୁ, ପ୍ରବୁ,’ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଓଡ୍ଡେତ୍‌ୟ୍, ବନ୍‌ତ ବର୍‌ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ଏଃଞ୍ଜିମ୍‌ନେ ? ୪୭ ଆନା ଅମ୍‌ତୁଞ୍ଜେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ବର୍‌ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ ତିଆତେଜି ଷ୍ଟ୍ରାମ୍‌ତନେ, ଆନିନ୍ ଆନା ଅନ୍ତମ୍‌, ତିଆତେ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଃ ଅବଜନାତବେନ୍ । ୪୮ ଆନିନ୍ ଏନ୍‌ଗୋ ଅବୟ ଗୁସି°ମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌, ଆନିନ୍ ଜରୁତମ୍‌ ଅମ୍‌ଲେ ଗାୟ୍‌ଲେ, ତୋଣ୍ଡୋ ଅରେଡ଼ନ୍ ଜିମ୍‌ମିନ୍ ତମ୍‌ଜେନ୍; ଆରି, ରିକ୍‌ଜେତିରନ୍ ଆରଡୋଲାଞ୍ଜିନ୍, ସିନ୍‌ସାତାନ୍

* ୨:୩୧ ୨:୩୧ ମାତିଉ ୨:୧୨ † ୨:୩୪ ୨:୩୪ ସାଉନ୍ * ୨:୩୯ ୨:୩୯ ମାତିଉ ୧୫:୧୪ * ୨:୪୦ ୨:୪୦ ମାତିଉ ୧୦:୨୪,୨୫; ଜନ ୧୩:୧୬; ୧୫:୨୦ * ୨:୪୪ ୨:୪୪ ମାତିଉ ୧୨:୩୩ * ୨:୪୫ ୨:୪୫ ମାତିଉ ୧୨:୩୪

ତି ଆସିଂ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଇୟଲାୟ୍ ତତ୍ତ୍ୱାଏ, ବନ୍ଦ ତିଆତେ ଅଃଗୋଡ଼ଲୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ମନଡ଼ତମ୍ ଆଗୁଗୁ ତକୋଏନ୍ ।^{୪୯} ବନ୍ଦ ଆନା ବନେନ୍ ଅମଡ଼ତାଲେ ତିଆତେ ଅଃଞ୍ଜୁମ୍‌ନେ, ଆନିନ୍ ଜିମ୍‌ନିନ୍ ଏରତନମ୍‌ଜନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଲବନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆଗୁଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ, ତି ଆସିଂ ସିନ୍‌ସାତାନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଆତ୍ତତ୍ତ୍ୱାଏନ୍, ସିଲତେମା ତିଆତେ ଗୋଡ଼େନ୍ ଆରି ତି ଆନସେତନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ତାନ୍ ତେଏନ୍ ।”

**ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରାତଡ଼ ମବନଡ଼େନ୍
(ମାତିଉ ୮:୫-୧୩)**

^୧ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅବସୁକ୍ତେତାଲେ କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍ ।^୨ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଅବୟ୍ ରୋମିଅ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟନ୍, ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗା କମ୍ପାରିମରାତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତୁଡ଼ୟମେନ୍, ତି ଆ କମ୍ପାରିମରା ଆକ୍ରାନ୍ ଅସୁତାଲେ ଆର୍‌ରୁଏନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ ।^୩ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଆରମଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟନ୍ ଆସିଂ ଇୟଲେ ଆ କମ୍ପାରିମରାତଡ଼ ମବନଡ଼େନ୍ ଆସନ୍, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନୋଡ଼େବାନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ପାପୁରମରାଜିଆତଡ଼ ବରେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆପ୍ପାୟେଞ୍ଜି ।^୪ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ତୁଡ଼ଲାଜି କି ମାଡ଼ କାକୁତ୍ ତାଲନ୍ ଇୟଲାୟ୍ ବରେଜି, “ଆମନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍; ^୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଜାତିଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍‌ତେ ଆରି ଆନିନ୍‌ତମ୍ ରନ୍‌କୁସିଂଲେନ୍ ଗୁଲେ ତିୟଲଲେନ୍ ।”

^୬ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟେନ୍ । ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ତାସଡ଼ାୟ୍ ଆତୁଡ଼େନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ରୋମିଅ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟନ୍, ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆପ୍ପାୟତାଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରୁ ଆମନ୍ ଆରି ବାଉଲିତଡ଼େନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଅସିଂଞେନ୍ ଇୟତାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ ।^୭ ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଅଃନ୍‌ବଡ଼ିସୟ୍‌ଲାୟ୍; ବନ୍ଦ ଅଜିଡ଼ ବାୟ୍‌ଲେ ବର୍ନା, କମ୍ପାରିମରାଞ୍ଜେନ୍ ମନଡ଼ତେ ।^୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଅବୟ୍‌ନେନ୍ ଆ ଜାୟ୍‌ତା ତକୋଲନାୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଜାୟ୍‌ତାଞେନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ତକୋଜି; ଆରି ଞେନ୍ ଅବୟ୍‌ନେଆତଡ଼ ‘ଜିରା’ ଗାମ୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଡ଼େ; ଆନ୍ନାମରାତଡ଼ ‘ଜିରାୟ୍’ ଗାମ୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍; ଆରି, କମ୍ପାରିମରାଞ୍ଜେନ୍ ‘କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମା,’ ଗାମ୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଲୁମତେ ।”

^୯ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅମଡ଼ତାଲେ ସାନ୍ତି ତେଏନ୍, ଆରି ଆୟ୍‌ରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆସୁଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବନେନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ରାଏଲଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଜନଡ଼ ତିୟନେ ସୋଡ଼ା ଆ ତନେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଞାଡ଼ାୟ୍ !”

^{୧୦} ଆରି, ଆରାପ୍ପାୟଲନେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଅସିଡ଼ନ୍ ଯର୍‌ରନ୍ କମ୍ପାରିମରାନ୍ ଆମନ୍‌ଡ଼ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ଜୁଆରବଜନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅବଂ‌ନେଡ଼େନ୍

^{୧୧} ସିଲତୁଲ୍‌ନ୍ ଜିସୁନ୍ ନାଇନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟେନ୍, ଆରି ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି ।^{୧୨} ଆନିନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ଗରନ୍‌ଲୋଡ଼ ଆତୁଡ଼େନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଗିୟବା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ଆରବୁମରନ୍ ବୋୟଲେ ତୁଆରାନ୍ ପାଡ଼ଲାଜି, ତି ଆରବୁମରନ୍ ଆ ନନ ଆଜୁଆର, ଆରି ତି ଜୁଆରବଜନ୍ ଆଅନ୍ ଆବୟନ୍ ବନ୍ ତକୋଏନ୍; ଆରି, ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତେତେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।^{୧୩} ପ୍ରୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇର୍‌ସୋୟମ୍‌ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ୟେତଡ଼େ ।”^{୧୪} ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତେତେ ତୁୟାଜନ୍ ଜିରେ, ରାଣ୍ଡାଜାଡ଼ନ୍ ସୁଡ଼େଏନ୍, ଆରି, ବଣ୍ଡୋୟମରଞ୍ଜି ଆତୁନଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଏ ବେଣ୍ଡିଆ ! ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତମ୍, ତୋନା ।”^{୧୫} ସିଲତେ ଆରବୁମରନ୍ ତୋଲନ୍ ତଞ୍ଜୁମେନ୍, ଆରି କଡ଼ାଡ଼ିଲନେ, ସିଲତୁଲ୍‌ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତିୟେନ୍ ।

^{୧୬} ସିଲତେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବତଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକ୍‌ଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ପୁର୍‌ବାଃତେ ବନେମରନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍ ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ୍ ।”

^{୧୭} ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେନ୍ ସମ୍‌ରା ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ତ ସମ୍‌ରାରେଡ଼ନ୍ ବୁର୍‌ରାୟଲନେ ।

**ତକୁବଡ଼ାମର ଜନନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରାଜି
(ମାତିଉ ୧୧:୨-୧୯)**

^{୧୮} ତିକ୍ଳି ଜନନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରାଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି ।^{୧୯} ସିଲତେ ଜନନ୍, ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁନେ ଓଡ଼େତାଲେ, “ଅଙ୍ଗାମର ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମନ୍ ପଡ଼, ଅଡ଼େ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନ୍ନାମରାତଡ଼ ଏଜଗେଆୟ୍ ?” ଗାମ୍‌ଲେ ପ୍ରୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଆପ୍ପାୟଲାଜି ।

୨୦ ତି ଆ ମନରାଜି ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ତୁଝଲେ, ଇୟଲାୟ ବର୍ନେଜି, “ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ୍ ବର୍ନେ ଅମତ୍ତନମ୍ ଆସ୍ତାୟଲଲେନ୍, ଅଙ୍ଗାମର୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ତି ଆ ମନରା ଆମନ୍ ପଡ୍, ଅଡେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନ୍ନାମର୍ଆତଡ୍ ଏଜଗେଆୟ ?”

୨୧ ତି ଆ ବନେଡା ଜିସୁନ୍ ଜବ୍ର ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ରୋଗନ୍, ବମ୍ବମ୍ବେନ୍, ଆରି ଏରମଡିର୍ ପୁରାଡାଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ମବନଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଜବ୍ର କାଡ୍ମୁରଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ରପ୍ତିଏଞ୍ଜି । ୨୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଏଗିଜେନ୍ ଆରି ଏଅମତଡେନ୍, ତିଆଡେଜି ଅଡକୋନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ୍ ଇୟନବଜନାବା; କାଡ୍ମୁରଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ରପ୍ତିତଜି, ସୋଭାମରଞ୍ଜି ତଡିୟଲନ୍ ରପ୍ତିତଜି, ମୋଡ୍ଡୋମରଞ୍ଜି ମଡିର୍ତଜି, କାଲାମରଞ୍ଜି ଅମତଡ୍ଲେ ରପ୍ତିତଜି, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଡୋଡଞ୍ଜି, ଡୋଲେୟମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ମନଡ୍ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁନ୍ ଡେଡେ; ୨୩ ଆରି, ଅଙ୍ଗା ମନରା ଖେନ୍ଆତଡ୍ ଅଃଷ୍ଟାଲଗତ୍ ଯ ଆନିନ୍ ସନେନ୍ସେନ୍ !”

୨୪ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ଖଡ୍ନେମର୍ଜି ଆଜିର୍ରେଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ଲନ୍, ଜିସୁନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରିଡ୍ରିଡ୍ଲୋଡନ୍ ଇନି ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ତୁଝଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ? ଇନି ରିଜେନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେମୋଲତନେନ୍ ଅବୟ ତାଆଜିଡନ୍ ପଡ୍ ? ୨୫ ତିଆଡେ ତଡ୍ ଡେନ୍ ଇନି ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୁଝଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ? ଇନି ମନଡ୍ତମ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଆରନେନ୍ ଆ ମନରା ପଡ୍ ? ଗିୟବା, ଆନାଜି ମଡଗାତମନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ରଲନ୍ ଏରାମ୍ବୟ ଡକୋଡଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରାଜାସିଂଲୋଡନ୍ ଡକୋଡଞ୍ଜି । ୨୬ ଖେନ୍ ବର୍ ଯବା, ତିଆଡେ ତଡ୍ ଡେନ୍ ଇନି ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୁଝଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ? ଇନି ଅବୟ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ନେମରନ୍ ପଡ୍ ? ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆଜାଡିଡମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ନେମରନ୍ ସିଲଡ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ସଡଡ୍ମରନ୍ । ୨୭ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଡରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆଇଡିଡ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ବର୍ନେ, ‘ଗିୟବା, ଖେନ୍ ପାଡ୍ଲଡ୍ବରମର୍ଖେନ୍ଆତଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଗଡନମ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ, ଆନିନ୍ ମୁକ୍ତାଗଡନମ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ତଡ୍ବରନ୍ ଅବଜାତାଡେ,’ ତି ଆ ମନରା କେନ୍ଆନିନ୍ । ୨୮ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆଇମରଞ୍ଜି ଆ କିମ୍ବୋଡ୍ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଜନମ୍ ଆଡେଏଞ୍ଜି ଅଡକୋ ମନ୍ରାଲୋଡଞ୍ଜି, ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନିଡ୍ ସୋଡା ତଡ୍; ଜନଡ୍ଡେନ୍ ଆନା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ୍ ସନ୍ନାଡମ୍, ଆନିନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ସିଲଡ୍ ସୋଡା ।”

୨୯ *କେନ୍ଆଡେ ଅମତଡ୍ତାଲେ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆମତ୍ ତକୁବତାଲଞ୍ଜି, ଏଡେଲେ ଡ ପାନୁବେଡ୍ମରଞ୍ଜି ନିୟ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ତକୁବତାନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେଞ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ୍ ଆଜାଡିଡମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଜାଏଞ୍ଜି; ୩୦ ବନ୍ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଡ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ଏରଡକୁବତାନେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଡମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନେଡ୍ସେଡ୍ ବାସ୍ବେଏଞ୍ଜି ।

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ନେ, “ଏଡେଲଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆନା ସରିନ୍ ନମିଜି ଆ ମନରାଜିଆତଡ୍ ଜଡାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନା ଅଡମ୍ ? ୩୨ ଅଙ୍ଗା ପସିୟଜି ସର୍ରେୟତାରେଡନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ତାଲେ ତର୍ଡମ୍ ଅଲ୍ଲନୋଡ୍ଡେଲେ ବର୍ତଞ୍ଜି, ‘ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମତ୍ବେନ୍ ପିରୋଡୋଜନ୍ ଏପେଡଲ୍ଲାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଉଡ୍ଲୋ; ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ରନବୁ କନନ୍ ଏକନ୍ଲାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃୟେଲୋ’ ଗାମ୍ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ପସିୟଜି ଅଡମ୍ । ୩୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଇୟଲେ ରୁଟିନ୍ ଅଃଞ୍ଜୋମ୍ଲୋ କି ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଅଃଗାଲୋ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ୍ ‘ବୁଡନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମ୍’ ଏଗାମ୍ତେ । ୩୪ ମନରା ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଜିର୍ରେ ଇୟତାୟ ଗାଗାନେ, ଜୋମ୍ତୋମ୍ନେ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବର୍ତନେ, ‘ଗିୟବା, କେନ୍ଆନିନ୍ ଅବୟ ଲୋବଜୋମ୍ବର୍* ଆରି ଗାସାଲ୍ମର୍, ପାନୁବେଡ୍ମରଞ୍ଜି ଡ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆ ଗଡି !’ ୩୫ ବନ୍ତ ଜନନାନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ବାଢେ ଆଜାଡିନ୍ମା ଗାମ୍ଲେ ଗିୟତାଏନ୍ ।”

ପାରୁସି ସିମନନ୍ ଆସିଂଲୋଡ୍ ଜିସୁନ୍

୩୬ ଆରି ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମତ୍ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅବୟନେ, ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଓଡ୍ଡେଲ୍ଲାୟ । ସିଲଡେ ଆନିନ୍ ପାରୁସିନ୍ ଆସିଂ ଜିର୍ରେ ଇୟଲେ ଗାଗାନେ । ୩୭ *ଆରି ଗିୟବା, ତି ଆ ଗଡାଲୋଡ୍ ଅବୟ ଇର୍ସେବଜନ୍ ଡକୋଏନ୍; ଜିସୁନ୍ ପାରୁସିନ୍ ଆସିଂ ଅଡେ ଗାଗାତନେ ଗାମ୍ଲେ, ଆଜ୍ଜନାଏନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ ଅବୟ କୋମ୍ପାଲୋଡନ୍ ଲଡିଡ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ପାଡ୍ଲେ, ୩୮ ଜିସୁନ୍ ଆ କଣ୍ଡୋଡ୍ଗଡ୍ ଜିର୍ରେ ଆ ଡାଲ୍ଲଜଡନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ତନଡ୍ଡାଲେ ଯେଲେ ଯେଲେ ଆମତ୍ତାନ୍ ବାଢେ ଜିସୁନ୍ ଆ ଡାଲ୍ଲଜଡ୍ ଅବନୋଡ୍ଡାଏନ୍ କି ଆବଲୋଡନ୍ ଆ ଉଡ୍ ବାଢେ ଗଗଡେନ୍, ଆରି ଆ ଡାଲ୍ଲଜଡନ୍ ଜୋର୍ଜୋର୍ଡାଲେ ଲଡିଡ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଜଡେନ୍ । ୩୯ କେନ୍ଆଡେ ଗିୟଲେ, ଅଙ୍ଗା ପାରୁସି ଜିସୁନ୍ଆତଡ୍ ଓଡ୍ଡେଏନ୍, ଆନିନ୍ ବରଡମ୍ଲନ୍, “କେନ୍ଆନିନ୍ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ନେମର୍ ଡେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଆନା ସୁଡେଡେ, ଆନିନ୍ ଆନା ଆରି ଏଙ୍ଗାଗୋ ଆଇବୟ, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ ଇର୍ସେବୟ, କେନ୍ଆଡେ ଆନିନ୍ ରପ୍ତି ଜନାଡେ ବନ୍ !”

* ୭:୨୯ ୭:୨୯ ମାଡିଉ ୨୧:୩୨; ଲୁକ ୩:୧୨ * ୭:୩୪ ୭:୩୪ ଅବରୋନେମର୍ ☆ ୭:୩୬ ୭:୩୬ ମାଡିଉ ୨୬:୭; ମାର୍କ ୧୪:୩; ଜନ ୧୨:୩

୪୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ସିମନ୍, ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତମ୍ ।”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞନଡ଼ତିୟମର ବର୍ୟୟ ।”

୪୧ “ଅବୟ ସାଉନ୍ ଆତ୍ରିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ସାଉନ୍ ପାଡ଼େଞ୍ଜି; ଅବୟନେ ମନ୍‌ଲୟସ ଆରି ଅବୟନେ ପରାସ ତିନାରି† ରେୟାନ୍ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୪୨ ସୁକ୍ଳାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ତତନ୍ ଆସନ୍ ସାଉନ୍ ଆତ୍ରିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ବାଗୁଞ୍ଜି ଆ ସାଉ ଅମ୍‌ରେଡ଼େନ୍ । ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନା ସାଉନ୍ ଆତ୍ରିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଡୁଡ଼ୟମତେ ?”

୪୩ ସିମନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଅବଡ଼ିସୟତାୟ, ସାଉନ୍ ଆତ୍ରିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନା ଆ ସାଉ ଗୋଗୋୟ ଅମ୍‌ରେଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ନେନ୍ ।” ୪୪ ଆରି ଜିସୁନ୍, ତି ଆଇମରନ୍ ଆମଡ଼ବା ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ସିମନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଆଇମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟତେ ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ଅସିନ୍‌ମ୍ ଇୟଲାୟ, ଆମନ୍ ତାଲଜଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ତାଆନ୍ ଅଃଭିୟଲ୍‌ୟ, ବନ୍‌ତ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଆମଡ଼୍ଟାନ୍ ବାଢ଼େ ତାଲଜଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅବନୋଡ଼ାଲେ ଆବଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଉଉ ବାଢ଼େ ଗଡ଼ଗଡ଼ଲ୍‌ୟ । ୪୫ ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଡ଼ୋଗଡ଼ଲ୍‌ୟ, ଅଃଡ଼ୋରଜୋର୍‌ୟ, ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଅମ୍‌ମ୍ ଗରନ୍‌ଲନାଞ୍ଜନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତାଲଜଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆ ଜନୋଜୋର ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼େ । ୪୬ ଆମନ୍ ଅବଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଅଃଜ୍ଜଡ଼ଲ୍‌ୟ, ବନ୍‌ତ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତାଲଜଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଜଡ଼ଲ୍‌ୟ । ୪୭ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗାମତାୟ, ଗୋଗୋୟତମ୍ କେନ୍ ଆ ଇସେନ୍ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ ଡୁଡ଼ୟମଲ୍‌ୟ; ବନ୍‌ତ ଆନାଆତଡ଼ ଅସୋୟ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ଆନିନ୍ ଅସୋୟ ଡୁଡ଼ୟମତେ ।”

୪୮ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତି ଆଇମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଇସେନ୍‌ମଜି ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ ।”

୪୯ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଇସେ ଜନଡ଼ କେମାତେ, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଆନା ?”

୫୦ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ତି ଆଇମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ତର୍ନେନ୍‌ମ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋବଲମ୍; ମା, ଲବିଡ଼ା ଜିରା ।”

୮

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତ୍ରୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆଇମରଜି

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ତ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅସ୍ତ୍ରୁବରେ ପାଡ଼େନ୍, ଆରି ବାରଜଣ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଅଜ୍ଞା ଆଇମରଜି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାତାନ୍ ତ ରୋଗନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଡ଼େଞ୍ଜି, ଏଢେଗନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆଇମରଞ୍ଜି ନିୟ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ମଗ୍‌ଦଲିନି ମରିଅମନ୍, ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସାତଟା ବୁତନ୍ ଡୁଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୩ ଏରୋଦନ୍ ଆ ଗୁମୁସ୍ତା ଆଡ଼କୋଲନେନ୍ କୁଜା ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ମର୍ ଆ ଡୁକ୍ତି ଜୋଆନାନ୍, ସୋସନ୍ନାନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ଆଇମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍‌ମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ମ୍‌ଡ଼ ଆନଜେଜି ତିୟଲେ ଜିସୁନ୍ ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାଜଏଞ୍ଜି ।

ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍ (ମାଡ଼ିଉ ୧୩:୧-୯; ମାର୍କ ୪:୧-୯)

୪ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆକ୍ରଡ଼ାୟଲଞ୍ଜି ତ ଗଡ଼ାରେଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆଜିର୍‌ାଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍ ବର୍ନେନ୍,

୫ “ଅବୟ ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଜମ୍‌ଲନ୍ ବୁକୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଡୁଡ଼ଲନେ । ଆନିନ୍ ବୁଡାନ୍ ବୁଡାନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍‌ଲନ୍ ତଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍ ଆରି ତିଆତେଜି ଖାତାଆୟଲନେ, ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଅକ୍ତିତଞ୍ଜି ତିଆତେଜି ଜୋମେଞ୍ଜି । ୬ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍‌ଲନ୍, ଅରେଡ଼ଲଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ତିଆତେଜି ପଡ଼ାବେନ୍ ବନ୍‌ତ ତାଆନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲନ୍ ଅସରେନ୍ । ୭ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍‌ଲନ୍ ଅକାଡ଼ନ୍‌ବରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଅକାନ୍‌ବଞ୍ଜି ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ବୟନ୍ ସୋଡ଼ାଡ଼ାଲେ ତି ଆ ଡୋଣ୍ଡୋନ୍ ଲାମାଜେନ୍ । ୮ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍‌ଲନ୍ ମନଡ଼ ଲବରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ତିଆତେଜି ପଡ଼ାବଲେ ସୋଡ଼ାଡ଼ାଲେ ସଏ ଗୁନା ଅଜଏନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ବର୍ନନ୍ ବର୍ନନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ଡ଼ନ୍ ବାଢ଼େ ବର୍ନେନ୍, “ଆନା ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଲୁଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େତୋ ।”

ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ଆ ସନେଡ଼ସେଡ଼ (ମାଡ଼ିଉ ୧୩:୧୦-୧୭; ମାର୍କ ୪:୧୦-୧୭)

† ୭:୪୧ ୭:୪୧ ଅବୟ ତିନାରିନ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ବମିୟତା ଆ ବଡ଼ି * ୮:୨ ୮:୨ ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୫୫,୫୬; ମାର୍କ ୧୫:୪୦,୪୧; ଲୁକ ୨୩:୪୯

୯ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଜି କେନ୍ ଅନବଜଡ଼ବର ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଇନି ଗାମ୍ଲେ ବରେଞ୍ଜି । ୧୦ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେ, “ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ସନସବରଜି ରପ୍ତି ଗନ୍ଲୁଡନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଜନନାନ୍ ଆତିୟ୍ତିୟ୍, ବନ୍ତ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବାଢେ ବନରନ୍ ତେତେ, ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଅଃଗିଜେଜି ଆରି ଅମ୍ତଡ଼ାନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ାନ୍ ଅଃଗନ୍ଲୁଡେଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ବର୍ନେ
(ମାତିଉ ୧୩:୧୮-୨୩; ମାର୍କ ୪:୧୩-୨୦)

୧୧ “ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ କେନ୍ଆତେ, ଜମ୍ଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ, ୧୨ ଆରି ଅନେଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଆ ଜମ୍ଲନ୍, କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ତଜି; ଆରି ତିକ୍ଳି ସନ୍ତୁମନ୍ ଜିରେ, ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ନ ଅନୁରନ୍ ଅଃଞାଡେଜି, ତିଆସନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ବର୍ନେନ୍ ରାଉଡାଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଜିର୍ତେ । ୧୩ ଆରି ଅରେଡ଼ଲଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଜମ୍ଲନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ସର୍ତାନ୍ ବାଢେ ଜାତଜି; ବନ୍ତ ଆଜଡ଼ଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ଅଣ୍ଡ଼ୁ ଆଜଡ଼ନେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ବସନ୍ନେଃ ମତ୍ତମ୍ ତର୍ତଞ୍ଜି ଆରି ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଜିର୍ତାୟ୍ ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅସେଡ଼ତଜି । ୧୪ ଆରି, ଅକାଡ଼ନ୍ବରେଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ଲନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆନିଃୟ୍ମା, ରନ୍ନାନ୍ ଆରି ଗାଲେ ଜୋମ୍ଲେ ଏରାମ୍ଲୟ୍ ଆ ତକୋନେଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଲଲ୍ଲତାୟ୍ତଞ୍ଜି, ଆରି ସୋଡ଼ାତାଲେ ଅଃନୁଜଏଜି । ୧୫ ଆରି, ମନ୍ତ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ଲନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ତ ଆରି ଲଗଡ଼ ଉଗରନ୍ ବାଢେ ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ତିଆତେ ଷମ୍ଲେ ତକ୍ଳୋଡ଼ଜି ଆରି ଏରକିକ୍ଳିଡ଼ନେନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଅଜଡ଼ଜି ।”

ଜାୟତା ମାଡ଼ିଞ୍ଜନ୍ ଆ ପିଙ୍କ
(ମାର୍କ ୪:୨୧-୨୫)

୧୬ ☆ “ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ପିଙ୍କନ୍ ତରେ ତିଆତେ ସିମ୍ନାନ୍ ବାଢେ ରୁବ୍ଲେ ଅଃଡ଼କ୍ଳୋଏ, କି କଟନ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଃଡ଼କ୍ଳୋଏ, ବନ୍ତ ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ଅମ୍ଲନ୍ ଆଗ୍ରନ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ସାଆରନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ରପ୍ତିତଜି, ତିଆସନ୍ ପିଙ୍କପିଲନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ତକ୍ଳୋଡ଼ଜି ।”

୧୭ ☆ “ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ ଅଃଗିୟ୍ତାଏ, ଏଢେଗୋ ଆ ସନସବର ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଆରି ଅଞ୍ଜାତେ ଜନାତାଲେ ଅଃଗିୟ୍ତାଏ, ଏଢେଗୋ ଆ ସନସବର ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ।”

୧୮ ☆ “ତିଆସନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଏଅମ୍ତଡ଼ତେ, ତି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଗିୟ୍ତମ୍ନାବା; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମଡ଼ ତକୋ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ତନିୟ୍ନ ତେତେ, ଆରି ଆନା ଆମଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ ଷେନ୍ତମ୍ଆତେ ତକୋ ଗାମ୍ତେ, ତିଆତେ ନିୟ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆୟୋଡ଼ ଆରି ଆ ବୋଞାଡ଼ଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୧୨:୪୬-୫୦; ମାର୍କ ୩:୩୧-୩୫)

୧୯ ଜିସୁନ୍ ଆ ବୋଞାଡ଼ଜି ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲାଜି, ବନ୍ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆୟ୍ରେଡ଼ନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଅଃର୍ପିଲଜି । ୨୦ “ନନମ୍ ତ ବୋଞାଡ଼ନମ୍ଜି ଆମନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ତାଣ୍ଡନ୍ ଆଡନଡ଼ଜି” ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ନେ, ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ବରେ ।

୨୧ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆନାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡ଼ତଜି ଆରି ତିଆତେ ଷଣ୍ଡୁମ୍ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅୟୋଡ଼ଞେନ୍ ତ ବୋଞାଡ଼ଞେଞ୍ଜି ।”

ରିକ୍ଳେଡ଼ିରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅବ୍ରିଡ଼ିଡ଼େନ୍
(ମାତିଉ ୮:୨୩-୨୭; ମାର୍କ ୪:୩୫-୪୧)

୨୨ ବମିୟ୍ତା ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ତୋଞାଲୋଡ଼ନ୍ ତାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ୟ୍ବା, ସମ୍ବେୟ୍ଣାନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼ ଏଜିର୍ବା ।” ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ତୋଞାନ୍ ଉଜେଞ୍ଜି । ୨୩ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ତୋଞାନ୍ ସଲ୍ଲାୟ୍ଲେ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଲୁଡେନ୍ । ତିଆଡ଼ିଡ଼ ସମ୍ବେୟ୍ଣାଲୋଡ଼ନ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ରିକ୍ଳେଡ଼ିରନ୍ ଅଡୋଲ୍ଲାୟ୍, ଆରି ଆ ତୋଞାଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ତାଆନ୍ ବରିୟ୍ଲେ ପାଡେନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବରନ୍ତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏଞ୍ଜି ।

୨୪ ସିଲଭେ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ତର୍ତ୍ତରତାଲେ, “ଏ ଷନଡ଼ତିୟ୍ମର୍, ଏ ଷନଡ଼ତିୟ୍ମର୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ପତୁଲ୍ତାଲଲେନ୍,” ଗାମ୍ଲେ ଇୟ୍ଲେ ବରେଜି ।

☆ ୮:୧୭ ୮:୧୭ ମାତିଉ ୫:୧୫; ଲୁକ ୧୧:୩୩ ☆ ୮:୧୭ ୮:୧୭ ମାତିଉ ୧୦:୨୬; ଲୁକ ୧୨:୨ ☆ ୮:୧୮ ୮:୧୮ ମାତିଉ ୨୫:୨୯; ଲୁକ ୧୯:୨୨

ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଡୋଲନ୍ ରିଙ୍ଗେନ୍ ତ ଅଡ୍ଡୋୟତାନ୍ ବବତଡେନ୍, ଆରି ତି ଅଡକୋନ୍ ଆରେଡଡାଲେ ରିଡ଼ରିଡେନ୍ । ୨୫ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତର୍ନେବେନ୍ ଅଡେଙ୍ଗା ?”

ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ବତଡେଞ୍ଜି ଆରି ସାନ୍ନିତାଲେ ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲବର୍ବରେଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ ଆନା ତ, ଆନିନ୍ ରିଙ୍ଗେନ୍ ତ ତାଆନ୍ ଜନଡ଼ ବବତଡ଼େତେ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେନ୍ ମାନ୍ନେତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆଡ଼଼ ମବନ୍ତେନ୍
(ମାତିଉ ୮:୨୮-୩୪; ମାର୍କ ୫:୧-୨୦)

୨୬ ତିକ୍କି ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗାଲିଲିନ୍ ଆ ମୁକ୍କା ଆ ଅତିଗଡ଼ ଗରାସିଅଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ତୁଡେଞ୍ଜି । ୨୭ ଜିସୁନ୍ ଡୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଅନେଡ଼ ସମେୟ୍ଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆପ୍ରଡ଼ଲନେନ୍, ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅବୟ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ରବାଡେ; ତି ଆ ମନ୍ରା ଜବ୍ରୁ ତିନ୍ନା ଡେଏନ୍ ସିନ୍ରିନ୍ ଏରଜନିଜିନେନ୍ ତକୋଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଏରଡକୋନେନ୍ ମସାନ୍ନିରେଡ଼ନ୍ ତକୋଲନେ । ୨୮ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ଗିୟ୍ଲେ ସଜିରଡାଲେ ଆ ଡାଲ୍ଲଜଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବସେଡ଼ଲନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଡେ ବର୍ନେନ୍, “ଏ ସୋଡ଼ା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିସୁ, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଷେନ୍ ଇନି ତକୋ ? ଷେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ କାକୁତର୍ତନାୟ୍ ଷେନ୍ଆଡ଼଼ ଡ଼ଣ୍ଡାୟ୍ତଡ଼ି ।” ୨୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ଆଡ଼଼ ତି ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ବରେନ୍ । ତି ଆ ପୁରାଡ଼ା ଜବ୍ରୁ ତର ତି ମନ୍ରାନ୍ଆଡ଼଼ ସୁମେନ୍, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ସିକ୍ସୁଡ଼ିନ୍ ତ କାତୁନ୍ ବାଡେ ଜିଲେ ଡକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଜରିଜିଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍ ଅବତଡେନ୍ କି ବୁତନ୍ ଆ ବୋସା ବାଡେ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ତମଲନେ ।

୩୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଅଞ୍ଜୁମନ୍ ଇନି ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆକୁଡ଼ାୟ୍,” ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ ବୁତଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୩୧ ଆରି ଆନିନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଏଞ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ତଗୋସିଡ଼ନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ବାୟ୍ତଡ଼େଜି ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ କାକୁତର୍ଲଞ୍ଜି ।

୩୨ ତେଡେ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ ଗୋସ୍ତାବୋନ୍ ବରୁନ୍ ଆ ତୟ୍ତୟ୍ ଜୋମ୍ଜୋମଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ତି କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ଅମ୍ନ ଗଙ୍ଗନନ୍ ଆସନ୍ ଅନଡେନ୍ ତିୟେଜି ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ କାକୁତର୍ଲଞ୍ଜି । ୩୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅନଡେନ୍ ଆଡ଼ିଏଞ୍ଜି; ବୁତଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍, କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ଅମ୍ନ ଇୟ୍ଲେ ଗନେଜି; ସିଲଡେ ତି ଗୋସ୍ତାବୋନନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଇରେ ଆ ନାସିବୁରଗଡ଼ ଜିରେ ସମେୟ୍ଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପଡୁଲ୍ଡାଲେ ରବୁଏଞ୍ଜି ।

୩୪ ଏଡେଗୋ ଆଡେଏନ୍ଆଡେ ଗିୟ୍ଲେ ତୁରବୋନ୍ମରଞ୍ଜି ଇରେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ତ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ତିଆଡେ ଇୟ୍ଲେ ଅବଜନାଏଜି । ୩୫ ସିଲଡେ ଇନି ଡେଏନ୍ ତିଆଡେ ଗିୟ୍ଗିୟ୍ବାନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇୟ୍ଲାଇ; ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବୁତଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗିନ୍ ରଲନ୍, ମନଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଡେ ଜିସୁନ୍ ଆ ଡାଲ୍ଲଜଡ଼ ଆ ତୟ୍ତୟ୍ ଆତଙ୍ଗମନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ବତଡେଞ୍ଜି । ୩୬ ଆରି ଆନାଜି ତିଆଡେ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଏଞ୍ଗାଡାଲେ ମନଡେନ୍ ତିଆଡେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି । ୩୭ ସିଲଡେ ଗରାସିଅଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ସମ୍ପରାନ୍, ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ଜିରା ଗାମ୍ଲାଇ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବତଡେଞ୍ଜି; ଆରି ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଡୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଡାୟ୍ଲେ ଯର୍ନାୟ୍ । ୩୮ ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବୁତଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍ରା କାକୁତର୍ଲନ୍ ବର୍ନେନ୍, “ଷେନ୍ ନିୟ୍ ଆମନ୍ଆଡ଼଼ ସନ୍ତମ୍ ।”

୩୯ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଆବୟରଡାଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଅସିନ୍ମ ଜିରା, ଇସ୍ବରନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍ ତିଆଡେଜି ଅଡକୋନ୍ ଇୟ୍ ବର୍ନା ।”

ସିଲଡେ ତି ଆ ମନ୍ରା ଜିରେନ୍ କି, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ତିଆଡେଜି ଅଡକୋନ୍ ସମ୍ପରା ଗଡ଼ାନ୍ ବର୍ବରେ ପାଡେନ୍ ।

ଜାଇରସନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅଙ୍ଗି ଆସୁଡେଏନ୍ ଆଇମର୍
(ମାତିଉ ୯:୧୮-୨୬; ମାର୍କ ୫:୨୧-୪୩)

୪୦ ଜିସୁନ୍ ସମେୟ୍ଡ଼ାନ୍ ଆ ବାନ୍ନେଗଡ଼ ଆୟର୍ନାଞ୍ଜନ୍, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ସର୍ତାନ୍ ବାଡେ ଜାଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡକୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଜଗେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୪୧ ଆରି ଗିୟ୍ବା, ଜାଇରସ ଗାମଲେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଇୟ୍ଲାଇ; ଆନିନ୍ ରନ୍ଧୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ତକୋଏନ୍ । ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଡାଲ୍ଲଜଡ଼ଲୋଡ଼ ଅବସେଡ଼ଲନ୍, ଅସିଞ୍ଜେନ୍ ଇୟାୟ୍ ଗାମଲେ ଇୟ୍ଲାଇ କାକୁତର୍ନେ । ୪୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ଆଇସିୟ୍ ଅସୁନ୍ ବାଡେ ଆରବୁଗୋ ଡେଏନ୍, ଆନିନ୍ ବାର ବର୍ସେଡ଼ ଡେଲୋ ।

ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରାବଲେତୁଲେ ଆମତନ୍ ଇୟଲାୟ ରୁକୁନେଜି । ୪୩ ତିଆଡିଡ଼ ବାର ବର୍ସେଡ଼ ତେଲୋ ଅବୟ ପ୍ରଦରରୋଗ ବମ୍ବନେବଜନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଜରଡ଼ଲଏନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତାକୋନ୍ କର୍ସଆଜେନ୍, * ବନ୍ଦ ଆନିଡ଼ ଆ ରେଗମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ଅଃମ୍ମନଡ଼ଲୋ, ୪୪ ଆନିନ୍ ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗତନ୍ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ ଇୟଲାୟ ସୁଡ଼ଏ, ଆରି ସିଲଭେମା ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଅଞ୍ଜେତେ । ୪୫ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନା ଞେନ୍ଆଡ଼ ସୁଡ଼େଲିୟ ?”

ବନ୍ଦ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇଞ୍ଜା ଆଗ୍ରାମେଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ଞନଡ଼ତିୟମର୍, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରାବଲେତୁଲେ ଅମଡ଼ବାନମ୍ ଇୟତାୟ କୁଡ଼ାୟନେଜି ।”

୪୬ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନିଡ଼ ଅବୟନେ ଞେନ୍ଆଡ଼ ସୁଡ଼େଲିୟ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ଗାମଲେ ଞେନ୍ ଜନାଲାୟ ।” ୪୭ ସିଲଭେ ଆଇମରନ୍ ଗିଜେନ୍, ଆନିନ୍ ଆରି ସଲନ୍ ଅଃର୍ପିଲୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତକର୍ ତକରେ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ଲୋଡ଼ ଅବସେଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଇନିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ସୁଡ଼ଏ, ଆରି ଏଞ୍ଜାତାଲେ ସିଲଭେମା ମନଡ଼େନ୍ ତିଆତେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ବର୍ରେନେ । ୪୮ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଅନ୍ ତନେନମ୍ ଆମନ୍ଆଡ଼ ମବନ୍ଡ଼ଲମ୍, ମା ଲବିଷ୍ଟା ଜିରା ।”

୪୯ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ଆବର୍ରେନେନ୍ ଆଡିଡ଼ ରୁକୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ଜାଇରସନ୍ ଆସି ସିଲଡ଼ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଜିରେ, “ତାଞ୍ଜିଅନମ୍ ରବୁଏନ୍, ଞନଡ଼ତିୟମର୍ଆଡ଼ ଆରି ବାଞ୍ଜି ଏମ୍ନେଡ଼େ,” ଗାମଲେ ଇୟଲାୟ ବନେ ।

୫୦ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଜାଇରସନ୍ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ବଡ଼ଡ଼ମ୍, ତର୍ନା, ଆନିନ୍ ଆରି ଅମେଡ଼େ ।”

୫୧ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଜାଇରସନ୍ ଆସି ଜିରେ ପିତ୍ରନ୍, ଜନନ୍, ଜାକୁବନ୍ ତ ଆଇସିଜନ୍ ଆ ନନ ତ ଆପେୟ ତୁମ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲଞ୍ଜି, ଆରି ଅମ୍ନସିଡ଼ନ୍ ଆନିଡ଼ ଅନୁମଗନ୍ଲଜି ।

୫୨ ବନ୍ଦ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଯେଲେ ଆ ମାୟଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ତିଡ଼ୁମଲଞ୍ଜି । ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏୟେଡ଼େ, ଆନିନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ସିନା ଅଣ୍ଡ଼ ରବୁଏ ।”

୫୩ ବନ୍ଦ ଆଇସିଜନ୍ ଆରବୁ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ଗବ୍ରେଜେଞ୍ଜି । ୫୪ ଜିସୁନ୍ ଆଇସିଜନ୍ ଆସି ଞମଲେ ବର୍ରେନେ, “ଏ ଅଅନ୍ ତୋନା ।” ୫୫ ସିଲଭେ ତି ଆଇସିଜନ୍ ଆ ପରାନ୍ନା ଯର୍ରେନାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ସିଲଭେମା ତୋଲନେ, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆଇସିଜନ୍ଆଡ଼ “ଇନିଡ଼େତେନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟବା” ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୫୬ କେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ପସିଜନ୍ ଆ ନନ ତ ଆପେୟନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି; ବନ୍ଦ ତି ଆ ବନେ ଆନିଡ଼ଆଡ଼ ଏବର୍ଡ଼େ ଗାମଲେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି

(ମାଡିଉ ୧୦:୫-୧୫; ମାର୍କ ୬:୭-୧୩)

୧ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଓଡ଼େତାଲେ ଅବରୁକୁଏଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ବୁତନ୍ ଗଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ରୋଗନ୍ ମନବନ୍ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ତ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୨ ଆରି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅମ୍ନଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ତ ରୋଗମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ମନବନ୍ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୩ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଜରିଜି ରବେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼େତାଡ଼ ଅଡ଼େ ମୁନା ଅଡ଼େ ରୁଚି ଅଡ଼େ ଇନିଡ଼ଜା ଏପାଡ଼ଡ଼େ, ଆରି ଅଞ୍ଜିନ୍ ନିୟ ବାଗୁ ଏପାଡ଼ଡ଼େ । ୪ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅଞ୍ଜା ଅସି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜାତବେଞ୍ଜି, ତି ଆ ଗଡ଼ା ସିଲଡ଼ ଅଣ୍ଡ଼ ଏଜିରେନ୍ ଜାୟ ତି ଆସି ଇୟ ତକୋନାବା । ୫ ଆରି, ତିଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅଞ୍ଜାବେଞ୍ଜି, ତି ଆ ଗଡ଼ା ଅମ୍ରେଡ଼ଲେ ଏଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼, ଆ ବିରୁବଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତାଲଜଡ଼ବେନ୍ ଆ ଉମିଲ ତୁୟତୁୟନାବା ।”

୬ ସିଲଭେ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିରେ ସାଇ ସାଇ ସମ୍ପରାନ୍ ବୁଲ୍ଲେଲେ, ମନଡ଼ବରନ୍ ଇୟଲେ ଅମ୍ନଡ଼ବରେଜି ଆରି ରୋଗମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ମବନ୍ଡ଼ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଏରୋଦନ୍ ଆ ତନାଲଗଡ଼

(ମାଡିଉ ୧୪:୧-୧୨; ମାର୍କ ୬:୧୪-୨୯)

୭ ଟିଆଡିଡ଼ ଗାଲିଲିନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ଏରୋଦନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆଞ୍ଜାଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି, ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଯର୍ରେଡ଼ତାଲେ

* ୮:୪୩ ୮:୪୩ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ଆଇଡିଡ଼ ତଡ଼ ☆ ୯:୫ ୯:୫ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୩:୫୧ ☆ ୯:୫ ୯:୫ ଲୁକ ୧୦:୪-୧୧ ☆ ୯:୭ ୯:୭ ମାଡିଉ ୧୭:୧୪; ମାର୍କ ୮:୨୮; ଲୁକ ୯:୧୯

ତୋଳନ୍ ଜିର୍ଭାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତେ । ୮ ଆରି, ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଏଲିଅନ୍ ଅବ୍‌ଗିୟତାଲନେ ଗାମ୍‌ଲେ, ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଯର୍ନେଡ଼ତାଲେ ତୋଳନେ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତେ; ୯ ବନ୍‌ଡ଼ ଏରୋଦନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ, “ତଲୁବ୍‌ତାମର ଜନନ୍ ତ ଖେନ୍ ଗକାଲାଇ, ବନ୍‌ଡ଼ ଅକ୍ଷା ମନ୍‌ରା ଆ ବର୍ନେ କେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ତାୟ, ତିଆନିନ୍ ଆନା ?” ଆରି, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ଲୟ ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୧୪:୧୩-୨୧; ମାର୍କ ୬:୩୦-୪୪; ଜନ ୬:୧-୧୪)

୧୦ ତିକ୍ଳି ଅନାପ୍ତାୟ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଯର୍ଭନ୍, ଇନିଜି ଇନିଜି ଇୟଲେ ଲୁମେଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଇୟଲାଇ ବର୍ନେଜି । ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆନ୍ନାତାଲନ୍ ବେଡ଼ସାଇଦା ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୧୧ ବନ୍‌ଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜନାତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି; ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆଗୁଡ଼ିତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ତାଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନାଜି ମବ୍‌ନଡ଼ନେନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ମବ୍‌ନଡ଼େଞ୍ଜି ।

୧୨ ତିକ୍ଳି ସାଲୁମ୍‌ଲେ ଆପ୍ରାଡ଼େନ୍; ବାରଜଣ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଜିରେ, “ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏକ୍ଷାଲ୍‌ଡେନ୍ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ତ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ବରସାସିଡ଼ନ୍ ତ ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ଷାଢ଼ଲେ ରପ୍ତିଏଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆପ୍ତାୟାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ଲେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତେନ୍ନେ ଆରିଡ଼ିଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ,” ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟଲାଇ ବରେଜି ।

୧୩ ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟବାଜି ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ, “ଅମ୍‌ଡ଼ଲେନ୍ ମନ୍‌ଲୟ ରୁଚିନ୍ ତ ବାଗୁ ଅୟନ୍ ତୁମ୍‌ ତକୋ ଆରି ଗୋଗୋୟ ତଡ଼; ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି କେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ଏଞ୍ଜିନାୟ ପଡ଼ ?” ୧୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ଲେନ୍ ତେଡେ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ଲୟ ଅଜାର ତେଡେ ଓକାମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବଗନେଃଗେଡନ୍ ପଚାସ ଜଣ ଲେକାୟ ଆନିଞ୍ଜି ଅବ୍‌ତକ୍ଷୁମ୍‌ବାଜି ।”

୧୫ ସିଲଡେ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ଏଡେଲେ ଅବ୍‌ତକ୍ଷୁମେଞ୍ଜି । ୧୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତି ମନ୍‌ଲୟ ରୁଚିନ୍ ତ ବାଗୁ ଅୟନ୍ ପାଢ଼ଲେ ରୁଆଡ଼ଗଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲନ୍ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସିର୍ବାଦଏନ୍, ଆରି ରେବ୍‌ଲୋଡ଼ ରେବ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ବନନ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୭ ସିଲଡେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରୁଚିନ୍ ଜୋମ୍‌ଲେ ବୋଓଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆରଲାଗାଏନ୍ ଆରେବ୍‌ରେବ୍ ରୁଚିଞ୍ଜି ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ବାର ଗୁରୁଲ୍ଲି ବବ୍‌ରିଜେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପିତ୍ରନ୍ ବର୍ଭନେ
(ମାତିଉ ୧୬:୧୩-୧୯; ମାର୍କ ୮:୨୭-୨୯)

୧୮ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ଆତିନ୍‌ସଜନ୍ ଆ ପାର୍ତନାଲନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆନା ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତେ ?”

୧୯ ✨ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ତଲୁବ୍‌ତାମର ଜନ, ବନ୍‌ଡ଼ ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍‌ଡ଼ଜି, ଏଲିଅନ୍, ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍‌ଡ଼ଜି, ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଯର୍ନେଡ଼ତାଲେ ତୋଳନେ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତେ ।”

୨୦ ✨ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବନ୍‌ଡ଼ ଖେନ୍ ଆନା ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମ୍‌ଡେ ?”

ପିତ୍ରନ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଆମନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ କ୍ରିଷ୍ଟ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ଭନେ
(ମାତିଉ ୧୬:୨୦-୨୮; ମାର୍କ ୮:୩୦-୯:୧)

୨୧ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍‌ଡ଼ ଏବ୍‌ରଡ଼ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ବାୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, ୨୨ ଆରି ଆନିନ୍ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମନ୍‌ରା ତାକ୍‌ଡ଼ାଅନନ୍ ଜବ୍ ପରାନ୍‌ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ତେଡେ, ଆରି ପାପୁର୍‌ମରଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ବାସ୍ତେଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ରବୁଡେ, ବନ୍‌ଡ଼ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼* ଆନିନ୍ ଯର୍ନେଡ଼ତାଲେ ତୋତନେ ।”

୨୩ ✨ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନ୍ନିଡ଼ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ସନଣ୍ଡୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ମୁର୍ସେଡ଼ମ୍‌ନେତୋ, ଆରି ତିତାନ୍ ଆନିନ୍ ଆଅକ୍ଷାତଡ଼ନ୍ ପାଢ଼ଲେ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟତୋ ।

୨୪ ✨ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ଲେନ୍ ଅକ୍ଷା ମନ୍‌ରା ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ତୋବ୍‌ଡୋବନ୍ ସାୟଡେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅକ୍ଷଡ଼ୟଡେ; ବନ୍‌ଡ଼ ଆନା ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅକ୍ଷଡ଼ୟଡେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ତୋବ୍‌ଡେ । ୨୫ ଆରି, ମନ୍‌ରାନ୍ ଏକ୍ଷାଲେ ସମ୍‌ରାନ୍

✨ ୯:୧୯ ୯:୧୯ ମାତିଉ ୧୪:୧,୨; ମାର୍କ ୬:୧୪,୧୫; ଲୁକ ୯:୬,୮ ✨ ୯:୨୦ ୯:୨୦ ଜନ ୬:୬୮,୬୯ * ୯:୨୨ ୯:୨୨ ଏର୍ଡାଲୋଡ଼ ✨ ୯:୨୩ ୯:୨୩ ମାତିଉ ୧୦:୩୮; ଲୁକ ୧୪:୨୭ ✨ ୯:୨୪ ୯:୨୪ ମାତିଉ ୧୦:୩୯; ଲୁକ ୧୭:୩୩; ଜନ ୧୨:୨୫

ପୁତ୍ର ନିଜ ଖାଦ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ଆନିନ୍ ଅବସେଷତ୍ୱମତନେ ଇଚ୍ଛାନ୍ତେନ୍ ଅକ୍ଷୟତନେ, ଏତେକ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନି ଆଲୀବ ? ୨୭ ତିଆସନ୍ ଆନା ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ବର୍ନେଖେନ୍ ଆସନ୍ ଗବ୍‌ରୟତନେ, ଅକ୍ଷା ଆଡିଡ୍ ମନ୍‌ରା ତାକ୍‌ଡାଅନନ୍ ତ ଆପେୟନ୍ ଆରି ମଡିର୍ ପାଢ୍‌ଲଡ୍‌ବରମରଞ୍ଜି ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡନ୍ ବାରେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ତିଆଡିଡ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆସନ୍ ଇୟତାୟ ଗବ୍‌ରୟନେ । ୨୭ ବନ୍‌ଡ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଆଜାଡିଡ୍‌ମ୍ ବର୍ତ୍‌ବେନ୍, ତେରେ ଆତନଡନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲାଡ୍‌ଲେନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି ଜାୟ, ରନ୍‌ବୁନ୍ ଏର୍‌ମାୟମାଜନ୍ ତକୋଡଞ୍ଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ବାଡ଼ସାୟଲନେ
(ମାଡିଉ ୧୭:୧-୮; ମାର୍କ ୯:୨-୮)

୨୮ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆଡ ଡିନ୍ନା ଆ ଡିକ୍ଳି ଜିସୁନ୍, ପିତ୍ରନ୍, ଜନନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ସରିନ୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୨୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆ ପାର୍ତନାଲନେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ବାଡ଼ସାୟଲନେ ଆରି ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଜେଏଡମ୍ ତେଏନ୍ କି ସାଆରତାଲେ କଲୀୟକଲୀୟ ତେଏନ୍ । ୩୦ ଆରି, ଗିୟବା, ମୋସାନ୍ ତ ଏଲିଅନ୍, କେନ୍ ବାଗୁନେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟଲୀୟ କଡାଡିନେଜି । ୩୧ ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡନ୍ ବାରେ ଗିୟତାଏଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍‌ୟତେ ତି ଆ ବର୍ନେ, ଆନିଞ୍ଜି କଡାଡିଲଞ୍ଜି । ୩୨ ତିଆଡିଡ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ବରା ତିମତେଞ୍ଜି; ବନ୍‌ଡ ଆକ୍ଷା ଆନିଞ୍ଜି ମଡେଲେ ତୋଲଞ୍ଜି, ତିଆଡିଡ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡନ୍ ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆତନଡଞ୍ଜି ତି ବାଗୁ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡଡ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି । ୩୩ ଆରି, ମୋସାନ୍ ତ ଏଲିଅନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡଡ୍ ଅମ୍‌ରେଡ୍‌ଲେ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡଡ୍ ବରେନ୍, “ଏ ଖନଡ୍‌ତିୟମର୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତେନ୍ନେ ତକୋନ୍ ଆସନ୍ ବୟଲେଡ୍; ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଯାଗି ଅନ୍‌ସିଡନ୍ ଏଗୁତାୟ, ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ, ମୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ଆରି ଏଲିଅନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ।” ବନ୍‌ଡ ପିତ୍ରନ୍ ଇନି ଗାମେନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍‌ଡମ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଲୋ ।

୩୪ ପିତ୍ରନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଅବୟ ମେଗନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଇୟଲୀୟ ରୁବେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍‌ ମେଗନ୍ ଆଗ୍‌ନେଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବତଡେଞ୍ଜି । ୩୫ ଆରି, ତି ଆ ମେଗଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଡୋଲାୟ, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତାକ୍‌ଡାଅନଞ୍ଜେନ୍, କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍ ଖେନ୍ ସେଡାଲାୟ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍‌ଡଡ୍‌ବା ।”

୩୬ ଆରି, ତି ଆ ବର୍ନେ ଆସ୍ତାଏନ୍ ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆଡିନ୍‌ସଜନ୍ ଗିୟତାଏନ୍ । ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ରିଡ୍‌ରିଡେଞ୍ଜି, ତିଆଡିଡ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଗିଜେଞ୍ଜି, ତିଆତେଜି ଅନ୍ନିଡ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନ୍ନିଡ୍ ଆମଡ୍ ଅଃକର୍‌ଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ଆ ପସିୟାଆଡଡ୍ ମବ୍‌ନଡେନ୍
(ମାଡିଉ ୧୭:୧୪-୧୮; ମାର୍କ ୯:୧୪-୨୭)

୩୭ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଯାଗି ଖଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ବରୁନ୍ ସିଲଡ୍ ପଡ୍‌ଲନ୍ ଜିର୍‌ାଜି, ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆଡଡ୍ ଇୟଲୀୟ ରବାଡେଜି । ୩୮ ଆରି ଗିୟବା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ୍‌ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅବୟନେ ବାକାବତାଲେ ବର୍‌ନେ, “ଏ ଖନଡ୍‌ତିୟମର୍, ଖେନ୍ ଅମଡ୍‌ନମ୍ କାକୁଡ୍‌ତନାୟ, ତାକ୍‌ଡାଅନଞ୍ଜେନ୍‌ଆଡଡ୍ କାନକାରମ୍‌ଗାମା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆବୟତମ୍ ତାକ୍‌ଡାଅନଞ୍ଜେନ୍ । ୩୯ ଗିଜା, ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍ ଅବୟ ବୁତନ୍ ସୁମ୍‌ତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଏରକୋମଡ୍‌ତାଗୋ ସଜିରେ ତୋତନେ, ଆରି ବୁତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍ ଏତେଲେ ପଡ୍‌ଡେତେ ତ, ଆ ତଅତନ୍ ସିଲଡ୍ ପୋନ୍‌ସେରାନ୍ ଡୁଡ୍‌ତନାୟ, ଆରି ବୁତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍ ଅପ୍ପାରାତାଲେ ଆମଡନ୍ ସିଲଡ୍ କାକୁଡ୍‌ ୪ ଡୁଡ୍‌ଲନ୍ ଜିର୍‌େ । ୪୦ ତି ବୁତନ୍ ଗଜଡନ୍ ଆସନ୍ ଖଡ୍‌ନେମରନ୍‌ମଜି ଆମଡ୍ କାକୁଡ୍‌ ଲନାୟ, ବନ୍‌ଡ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃର୍‌ପ୍ତଲଜି ।”

୪୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ଏରଡର୍‌ନେମର୍ ଆରି ଆଲ୍‌େମରଞ୍ଜି ଆ କେକ୍ଳା, ତିଅକ୍ଷା ଡିନ୍ନା ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନାୟ, ଆରି ଖଣ୍ଡମ୍‌ବେଞ୍ଜି ସଏଆୟ ? ତାକ୍‌ଡାଅନନ୍‌ମ୍ ତେନ୍ନେ ଓରୋଡାୟ ।”

୪୨ ସିଲଡେ ପସିଜନ୍ ଜିରା ଜିରା ବୁତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍ ଜାୟତାନ୍ ଅବସେଡ୍‌ଲେ ବରନ୍ତଡ୍‌ତାନ୍ ପଡ୍‌ଡେତେନ୍, ବନ୍‌ଡ ଜିସୁନ୍ ଏର୍‌ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍‌ଆଡଡ୍ ବବ୍‌ତଡେନ୍ ଆରି ପସିଜନ୍‌ଆଡଡ୍ ମବ୍‌ନଡ୍‌ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍ ଆ ବାପାନ୍ ଆସିଲୋଡ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟେନ୍ । ୪୩ ସିଲଡେ ଅଡକୋଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସୋଡା ବୋର୍‌ାନ୍ ଗିୟଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ବନ୍‌ଡ ଜିସୁନ୍ ଆର୍‌ଲୁମେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଗିୟଲେ ଅଡକୋଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ତିଆଡିଡ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, ୪୪ “କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡକୋନ୍ ଅଲୁଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ଅମ୍‌ଡଡ୍‌ବା; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ରା ତାକ୍‌ଡାଅନନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟେନ୍‌ୟତନେ ।” ୪୫ ବନ୍‌ଡ ଖଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ତି ଆ ବର୍ନେ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ୍‌ଲଜି, ଆରି ତିଆତେ ଆମଡଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ଆସସ ତକୋଲନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗନ୍‌ଲୁଡ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତଲଜି, ଆରି ତି ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡଡ୍ ବର୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବତଡେଞ୍ଜି ।

☆ ୯:୩୫ ୯:୩୫ ମାଡିଉ ୩:୧୭; ୧୨:୧୮; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୨ ☆ ୯:୩୫ ୯:୩୫ ୨ ପିତ୍ର ୧:୧୭,୧୮

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆରି ସତୁରି* ଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଏଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ୍ତମ୍ ଅଞ୍ଜା ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼, ଆରି ଅଞ୍ଜା ଆ ଗଡ଼ା ଅନିୟନ୍ ସାଜେନ୍, ତି ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଗୁ ବାଗୁନେ ଅଞ୍ଜେଲେ ଆ ସାମ୍ବୁଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୨ *ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ସିନା ଗୋଗୋୟ୍, ବନ୍‌ତ କାଞ୍ଜାତାମରଞ୍ଜି ଅସୋୟ୍; ତିଆସନ୍ ଆ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ଆଲନ୍ କାଞ୍ଜାତାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ଆଲନ୍ ଆ ସାଉକାର ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାନାବା । ୩ *ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ବା; ଗିୟ୍‌ବା, ବଲିଆଞ୍ଜି ଆମଡ଼ବା ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟତବେନ୍ । ୪ ଗାଞ୍ଜିଆନ୍, ମୁନାନ୍, ଆରି ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ଏପାଡ଼ତଡ଼, ଆରି ତଡ଼ରରେଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଲୋମଡ଼ । ୫ ଆରି, ଅଞ୍ଜା ଆସିଂ ଆମ୍ବେନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ଏଗନେ, ‘କେନ୍ ଆସିଂ ସୟ୍‌ନ୍ ତେଏତୋ’ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଇୟ୍ ବର୍ନାବା । ୬ ଆରି, ତି ଆସିଂଲୋଡ଼ ଅବୟ୍ ସୟ୍‌ମରନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ସୟ୍‌ବେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ପଡ଼ତେ; ବନ୍‌ତ ସୟ୍‌ମରନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲୋ ତେନ୍, ତିଆତେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଯର୍ତନାୟ୍ । ୭ *ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ରୋଜୋମଡ଼ବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଜୋମ୍‌ଲେ ଗାଲେ ତି ଆସିଂ ଇୟ୍ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କାଞ୍ଜାତାମରନ୍ ଆ ବର୍ତନାନ୍ ଷନାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ । ଇୟ୍‌ତଡ଼ ଏଗନ୍‌ସିନେ । ୮ ଆରି, ଅନିଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଏଗନେ ତେନ୍, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ତେଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜାତେ ରୋଜୋମଡ଼ବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଇୟ୍ ଜୋମ୍‌ବା । ୯ ତେଞ୍ଜେ ତକୋନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ରଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍ ମବନ୍‌ଡ଼ବାଜି, ଆରି ‘ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତୁୟାଲାୟ୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟ୍ ବର୍ବାଜି । ୧୦ *ବନ୍‌ତ ଅନିଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲେ ଏଗନେ ତେନ୍ ଆରି ତେଞ୍ଜେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଡ଼କାଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ତି ଆ ଡାଣ୍ଡୁରେଡ଼ ତୁଞ୍ଜଲନ୍ ଜିରେ ବର୍ନାବା, ୧୧ *ଗଡ଼ାବେନ୍ ଆ ଉମ୍‌ଲ ଅଞ୍ଜାତେ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଜାବେନ୍, ତିଆତେ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏତୁୟ୍‌ତୁୟ୍‌ଜଡ଼ତନାୟ୍; ତେଲେ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ତୁୟାଲାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାବେନ୍‌ତୋ । ୧୨ *ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ତି ଆ ଡିନ୍ନା ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ପନବରଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଦୋମ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ରପ୍ତି ସଏତନେ ।”

ଏରଡ଼ନେ ଗଡ଼ାଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୧୧:୨୦-୨୪)

୧୩ “ୟୋଡ଼, କୋରାଜିନ୍ ପନବରଡ଼ନମ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଯୋଡ଼, ବେଡ଼ସାଇଦା ପନବରଡ଼ନମ୍ ନିୟ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ଅଡ଼କୋନ୍ ବୋସା କାଞ୍ଜାତାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍‌ତେ ଏନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସୋରନ୍ ଆରି ସିଦୋନ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଲୁମଲନ୍ ନଡ଼, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜାନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ମା ଅଞ୍ଜାନ୍ ରଲନ୍ କୋମାବଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍‌ମଡ଼ାଲେ ଆବୟ୍‌ରବୁଡ଼ିତଞ୍ଜି ବନ୍ । ୧୪ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ପନବରଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ରପ୍ତି ସଏତନେ । ୧୫ ଆରି, ଏ କପର୍ନାଉମ୍, ଆମନ୍ ଇନି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜାୟ୍ ତେକ୍‌କେତନ୍ ପଡ଼ ? ରନ୍‌ବୁ ତରକୋନେନ୍ ଜାୟ୍ ଆମନ୍ ସନେତନ୍ ତେତମ୍ ।”

୧୬ *ଜିସୁନ୍ ଆରି, ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନା ବର୍ନେବେନ୍ ଅମଡ଼ତଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ଅମଡ଼ତଡ଼ତେ, ଆରି ଆନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାସ୍‌ସେତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍‌ସେତ୍‌ୟ୍, ଆରି ଆନା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍‌ସେତ୍‌ୟ୍, ଆନିନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାସ୍‌ସେତେ ।”

ସତୁରି ଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ ଯର୍ନେ

୧୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସତୁରି ଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସର୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଯର୍ନେ, “ପ୍ରବୁ, ବୁତଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ନମ୍ ବର୍ନେଲେନ୍ ମାନ୍‌ନେତଜି” ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବର୍ନେଜି ।

୧୮ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତାବ୍‌ରେତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସନ୍‌ମନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରସେତେନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୧୯ ଗିୟ୍‌ବା, ଜାଆତନ୍ ତ ସନକାବ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ତଡ଼ିୟ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବୋସାନ୍ ତିୟ୍‌ଲବେନ୍, ଆରି ବନେରାନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବୋସା ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ନିୟ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟ୍‌ଲବେନ୍, ଆରି ଇନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲେଜନଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନ୍‌ବପାରାବେନ୍ । ୨୦ ବନ୍‌ତ, ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ବର୍ନେବେନ୍ ମାନ୍‌ନେତଜି, ତିଆସନ୍ ଏସର୍ତାତଡ଼ନେ, ଆର୍ପାୟ୍ ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ବେନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ତିଆସନ୍ ସର୍ତାନାବା ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ମନଅୟ୍
(ମାତିଉ ୧୧:୨୫-୨୭; ୧୩:୧୬-୧୭)

* ୧୦:୧ ୧୦:୧ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ସତୁରି ଆଇଡ଼ିଡ଼ ☆ ୧୦:୨ ୧୦:୨ ମାତିଉ ୯:୩୭,୩୮ ☆ ୧୦:୩ ୧୦:୩ ମାତିଉ ୧୦:୧୭ ☆ ୧୦:୬ ୧୦:୬ ୧ କରନ୍ତ ୯:୧୪; ୧ ତିମତି ୫:୧୮ ☆ ୧୦:୧୦ ୧୦:୧୦ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୩:୫୧ ☆ ୧୦:୧୧ ୧୦:୧୧ ମାତିଉ ୧୦:୭-୧୪; ମାର୍କ ୬:୮-୧୧; ଲୁକ ୯:୩-୫ ☆ ୧୦:୧୨ ୧୦:୧୨ ମାତିଉ ୧୧:୨୪; ମାତିଉ ୧୦:୧୫ ☆ ୧୦:୧୬ ୧୦:୧୬ ମାତିଉ ୧୦:୪୦; ମାର୍କ ୯:୩୭; ଲୁକ ୯:୪୮; ଜନ ୧୩:୨୦

୨୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିସୁନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ମଅଁୟତାଲନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଏ ଆପେୟ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଜନନାମରଞ୍ଜି ତ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅବସସଲେ ତକ୍କୋତାଲେ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବଗିୟତାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସେକେତମ୍; ଓଓ ଆପେୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ନମ୍ ଅରିଃସୁମ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ ।”

୨୨ ☆ “ଆପେୟଞ୍ଜେନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ; ଆରି ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନା, କେନ୍ଆତେ ଆପେୟନ୍ ତୁମ୍ ଜନାତେ ଆରି ଆନିଡ଼ ଅଃଜ୍ଜନାଏ, ଆରି, ଆପେୟନ୍ ଆନା, କେନ୍ଆତେ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ତୁମ୍ ଜନାତେ ଆରି ଆନିଡ଼ ଅଃଜ୍ଜନାଏ, ଆରି ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନା ଆମଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତେ, ଆନିନ୍ ଜନାତେ ।”

୨୩ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଞ୍ଜେନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁମ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗାତେ ଏଗିୟତେ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଙ୍ଗାମଡ଼ ଗିୟତେ, ତିଆତେ ସନେନ୍ସେନ୍† । ୨୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗାତେ ଏଗିୟତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗୋଗୋୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତ ରାଜାଞ୍ଜି ଗିୟଗିଜନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗିୟଲଜି; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗାତେ ଏଅମ୍ତଡ଼ତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନମ୍ତଡ଼ନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଃନୁମ୍ତଡ଼ଲଜି ।”

ମନଡ଼ ସମିରୋଶମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୨୪ ☆ଆରି ଗିୟବା, ଅବୟ ସାସ୍ତ୍ରିନ୍ ତୋଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ମାଲଲେ ବରେନ୍, “ଏ ଞ୍ଜନଡ଼ତିୟମର୍, ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାନାୟ ?”

୨୫ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ବନିୟବର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଇନି ଆଇଡ଼ିଡ଼ ? ଆମନ୍ ଏଙ୍ଗାତାଲେ ପଡ଼େତନେ ?”

୨୬ ଆନିନ୍ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ ଆମ୍ବେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ନନ୍, ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍ନାନ୍, ଅଡ଼କୋ ବୋସାନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ନନ୍ ତିୟଲେ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ବରବେନ୍ ତୁଡ଼ୟମ୍ବା; ଆରି, ତୟଲସିଂମରବେନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୁଡ଼ୟମ୍ବା । ”

୨୭ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ଜାଲଡ଼ଲିୟ; କେନ୍ଆତେ ଲୁମା ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆମନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।”

୨୮ ବନ୍ତ ସାସ୍ତ୍ରିନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବତୁୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ତୟଲସିଂମରଞ୍ଜେନ୍ ଆନା ?”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଞ୍ଜମ୍ଲେ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଅବୟ ମନରାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ଜିରିଓନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରାତମରଞ୍ଜି ତଡ଼େଞ୍ଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ରୁୟଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ତିଡ଼େଞ୍ଜି କି, ଆଡ଼ିଲ୍ମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଜିରେଞ୍ଜି । ୩୧ ତି ଆ ତିକ୍ଳି ଅବୟ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତି ଆ ତଡ଼ର୍ଗଡ଼ ଜିରେନ୍, ଆରି ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ତଡ଼ରନ୍ ବମିୟତାଲଗଡ଼ ସାଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୩୨ ତିଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ଲେବିଅମରନ୍ ନିୟ ତେଡ଼େ ଜିରେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ତଡ଼ରନ୍ ବମିୟତାଲଗଡ଼ ସାଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୩୩ ବନ୍ତ ଅବୟ ସମିରୋଶ ତଡ଼ର୍ଗଡ଼ମର୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଆଗୁଡ଼ିତାଏନ୍ । ୩୪ ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଆପାରାଲୋଡ଼ନ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ତ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଲାଲେ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଜିଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆ ଗୋଡ଼ୋୟଲୋଡ଼ନ୍ ଅବତଞ୍ଜୁମ୍ଲେ ଅବୟ ଲୋଲୋନେସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟଲେ ସାକ୍ଲେଏ । ୩୫ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ସମିରୋଶମରନ୍ ବାଗୁ ରୁପାତାବନ୍ ତବ୍ଲେ ଲୋଲୋନେସିଡ଼ନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତିୟଲେ, ‘କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସାକ୍ଲେଆୟ, ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ଗୋଗୋୟ କର୍ସତେ, ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଯର୍ରନାୟ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅମଡ଼ନମ୍ ଇୟତାୟ ସୁଜ୍ଜାୟନାୟ,’ ଗାମେନ୍ ।

୩୬ କେନ୍ ଯାଗିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ଆନା ରାତମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଆଗୁଲୋଏନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆ ତୟଲସିଂମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମନ୍ ଅବଡ଼ିସୟତେ ?”

୩୭ ସାସ୍ତ୍ରିନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସାୟୁମେନ୍ ଆନିନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରା, ଆମନ୍ ନିୟ ତିଅନ୍ତମ୍ ଇୟ ଲୁମା ।”

ଜିସୁନ୍ ମାର୍ତାନ୍ ତ ମରିଅମନ୍ ଆସିଂ ଇୟେନ୍

୩୮ ☆ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ଞ୍ଜେନେମରଞ୍ଜି ତଡ଼ରନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଅବୟ ସାଇନ୍ ଇୟଲେ ଗନେ, ତେଡ଼େ ମାର୍ତା ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ଆଇବଜନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆସିଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ଓରୋଡ଼େନ୍ । ୩୯ ମରିଅମ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ଆ ବୋଲ୍ମାୟନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜଡ଼ ଆ ତୟତୟ ତଞ୍ଜୁମ୍ତାଲେ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ଲେ ତକୋଲନେ । ୪୦ ବନ୍ତ ମାର୍ତାନ୍ ତିୟତୟନେଲୋଡ଼ନ୍ ଜବ୍ର ବାଉଲ୍ଲି ତେଏନ୍; ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, “ଏ ପ୍ରବୁ,

☆ ୧୦:୨୨ ୧୦:୨୨ ଜନ ୩:୩୫; ଜନ ୧୦:୧୫ † ୧୦:୨୩ ୧୦:୨୩ କରମ୍ପାତମ୍ ☆ ୧୦:୨୫ ୧୦:୨୫ ମାଡ଼ିଡ଼ ୨୨:୩୫-୪୦; ମାର୍କ ୧୨:୨୮-୩୪ ☆ ୧୦:୩୮ ୧୦:୩୮ ଜନ ୧୧:୧

ତିନିସୟାଞ୍ଚେନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ବୋଲ୍‌ମାୟାଞ୍ଚେନ୍ ଆଡ଼ିୟଲିଞ୍ଚନ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଅଃଗିଜେ ପଡ଼ ? ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରା, କାକାଡ଼ାନ୍ ଇସିଡ଼ ଆୟ୍ ମାୟ୍ ିୟତୋ,” ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟଲେ ବରେ ।

୪୧ ବନ୍‌ଡ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ମାର୍ତୀ, ମାର୍ତୀ ଆମନ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟମ୍‌ତେ ଆରି ବାଉଲ୍‌ଡନ୍, ୪୨ ବନ୍‌ଡ ଅସୋୟଡମ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଆବୟନ୍ ତୁମ୍ ସନାୟାୟ୍, ମରିଅମନ୍ ତ ମନଡ଼ ବନ୍ତାନ୍ ସେତାଏନ୍, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତିଆତେ ପନାଡ଼ନ୍ ଅଃଡେ଼ଏ ।”

୧୧

ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞନଡ଼
(ମାତିଉ ୨:୯-୧୩; ୭:୭-୧୧)

୧ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଅବୟ୍ ଜାଗାଲୋଡ଼ ପାର୍ତନାନେନ୍; ଆନିନ୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସ୍ତାତେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଜନନ୍ ଏଞାଲେ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଚିଆତଡ଼ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଞଡେ଼ଞ୍ଚି, ଆମନ୍ ନିୟ୍ ଏଡେଲେ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଞଡ଼ଲେନ୍ ।”

୨ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଅଞା ଆଡିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏପାର୍ତନାତନେ, ତିଆଡିଡ଼ ବର୍ନାବା, ‘ଆପେୟ୍,

ଅଞ୍ଜମନମ୍ ମଡ଼ିର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମନାନ୍ନେନ୍ ତେଏତୋ ।
ରାଜ୍ୟନମ୍ ଜିରାୟତୋ ।

୩ ତିତାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ସନାୟାୟ୍ ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ତିୟଲେନ୍,

୪ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଚି ଅଡକୋନ୍ କେମାଲେନ୍,

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ନିୟ୍ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଅଡକୋ ତୋସାମରଲେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଏକେମାତାୟ୍ ।

ମନାଲ୍‌ମାଲ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ଡ଼ଲେନ୍ ।”

୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ଗଡ଼ି ଏନ୍ନେଗୋ ତକୋ ପଡ଼, ଆରି ଆନିନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ି ଆମଡ଼ ତୁଡ଼ାର୍ ତଗଲନ୍ ଇୟଲେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟତେ ବରେ, ‘ଏ ଗଡ଼ି, ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଯାରି ରୁଚିନ୍ ରେୟାନ୍ ତିୟ୍ ିୟ, ୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅବୟ୍ ଗଡ଼ିଞ୍ଚେନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଆଜିର୍ରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ତୁଡ଼ଲାୟ୍, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନୋଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ।’ ୭ ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାଲଡ଼ତାୟ୍, ‘ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାଉଲ୍‌ଲି ଏମ୍ବେଡ଼ଡ଼ିୟ୍, ସନଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ଡ଼ଲାୟ୍‌ନି, ଆରି ପସିୟ୍‌ଞେଞ୍ଚି ଞେନ୍ ସରିନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ଜି, ଞେନ୍ ତୋଲନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟଲେ ଅଃର୍ପୁଅମ୍ ।’ ୮ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆ ଗଡ଼ିନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟତାୟ୍ ବେତେନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ଅଃଞ୍ଚିୟେ, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରଗନ୍‌ରଜନ୍ ନମିନ୍‌କି ନମିନ୍ ଆବ୍ରେତେନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତିଆଞା ସନାୟାୟ୍, ତିୟତେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟତାୟ୍ ।

୯ ଞେନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ବେଡ଼ବା, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ; ସାୟବା, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏରବାଡ଼ତେ; ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତେଞା, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରୋତନେ ।

୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ବେଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଞାଡ଼ତେ; ଆନା ସାୟଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ରବାଡ଼ତେ; ଆରି, ଆନା ତେବସଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରନୋନ୍ ତେତେ । ୧୧ ଆରି, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏନ୍ନେଗୋ ଆ ବାପା ଆନ୍ନିଡ଼ ତକୋ ପଡ଼, ଆ ଡାଞାଡ଼ାଅନନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅୟନ୍ ବେତେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅୟନ୍ ଆ ପାଲ୍‌ତେଡ଼ ଆ ଡାଞାଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଆତନ୍ ତିୟତେ ? ୧୨ ଅଡେ ଆରେସିମନ୍ ବେତେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଡାଞାଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ସନକାବ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ତିୟତେ ପଡ଼ ? ୧୩ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ପେଲ୍‌ଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ପସିୟ୍‌ଜିଆତଡ଼ ମନଡ଼ ମନଡ଼ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଞ୍ଚି ତିୟଲେ ଏଗୟ୍‌ତେ, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଅଞା ବାପା ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ଼ତନ୍, ଆ ମୁଞ୍ଚାଗତନ୍ ଆବ୍ରେତେଞ୍ଚି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ତିଆଞା ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅରଃ ତିୟେଞ୍ଚି !”

ଜିସୁନ୍ ତ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲନ୍
(ମାତିଉ ୧୨:୨୨-୩୦; ମାର୍କ ୩:୨୦-୨୭)

୧୪ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ବୁତନ୍ ଗଡ଼େନ୍, ତିଆ ବୁତ ଆଜାଞ୍ଚା । ବୁତନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିର୍ରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆଜାଞ୍ଚାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା କଡ଼ାଡ଼ିଲନେ; ସିଲଡ଼େ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଚି । ୧୫ ବନ୍‌ଡ ଆନିଞ୍ଚି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ବର୍ଚ୍ଚି, “ଆନିନ୍ ବୁତଞ୍ଚି ଆ ସୋଡ଼ା ବାଲ୍‌ଜିବୁଲନ୍ ବାଉେ ବୁତନ୍ ଗଡ଼ତେ ।”

☆ ୧୧:୧୫ ୧୧:୧୫ ମାତିଉ ୯:୩୪; ୧୦:୨୫

୧୬ ✨ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼୍ଠ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍‌ସୁରନ୍ ତନେମରନ୍‌ମ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଏଜନାଆୟ୍, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡାନ୍ ଅବତୁୟ୍‌ଲେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଜି । ୧୭ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଃୟ୍‌ମଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଜନାତାଲେ ବର୍ନେ, “ଅନ୍ନିଢ଼୍ଠ ଆ ରାଜ୍ୟ ତରଢ଼୍ଠଆନ୍ନା ତେଲୋଢ଼୍ଠ ତେଲେ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଢ଼୍ଠ ତୋଲନ୍‌ତେନ୍, ତିଆତେ ନିଅଂସ ତେତେ, ଆରି ଆବସିଢ଼୍ଠ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ସଞ୍ଜାତାଏଞ୍ଜି ତେନ୍ ତି ଆସିଂ ଅସେଡ଼୍‌ତେ । ୧୮ ଆରି, ସନ୍‌ମନ୍ ନିୟ୍ ତରଢ଼୍ଠଆନ୍ନା ତେଲୋଢ଼୍ଠ ତେଲେ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଢ଼୍ଠ ତୋଲନ୍ନି ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟନ୍ ଏଞ୍ଜାତାଲେ ରିଢ଼୍ଠ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଲ୍‌ତକୋନେ ? ଖେନ୍ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବୁତଞ୍ଜି ଗଢ଼୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ତ ଏବର୍ତ୍ତନେ । ୧୯ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ବୁତନ୍ ଗଢ଼୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ସନଶ୍ଟୋଢ଼୍‌ମରବେଞ୍ଜି ଆନା ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ବୁତଞ୍ଜିଆତଢ଼୍ଠ ଗଢ଼୍‌ତଜି ? ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମା ପନ୍‌ସୁଆତିମରବେଞ୍ଜି ତେତଜି । ୨୦ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଇସ୍‌ସୁରନ୍ ଆ ଅଣ୍ଟେରସି* ବାଞ୍ଜେ ବୁତଞ୍ଜି ଗଢ଼୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ତ ଇସ୍‌ସୁରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅମଢ଼୍‌ବେନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍‌ନି ।”

୨୧ “ବୋର୍ସାମରନ୍ ଅଞ୍ଜା ଜାୟ୍ ଅତିଆରଞ୍ଜି ଖମ୍‌ଲେ ଅବଜାତାଲନ୍ ଆସିଢ଼୍ଠ ଜଗେତେ, ତି ଜାୟ୍ ଆନର୍ଜେନ୍ ଏରାମ୍‌ୟ୍ ତକୋତେ । ୨୨ ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜା ଆଡିଡ଼୍ଠ ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼୍ଠ ଗୋଗୋୟ୍ ବୋର୍ସାମରନ୍ ଇୟ୍‌ଲୋଢ଼୍ଠ ଇୟ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼୍ଠ କୁରୁତାଲେ ଜିନୟ୍‌ତେ, ତିଆଡିଡ଼୍ଠ ଅଞ୍ଜା ଅତିଆରଲୋଢ଼୍ଠ ଆନିନ୍ ଆସାଲନ୍ ତକୋଲନେ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼୍‌କୋନ୍ ଆନିନ୍ ରାଉତାଲନ୍ ପାଢ଼୍‌ଲେ ଜିର୍ତ୍ତେ, ଆରି ରାଉଜନବଞ୍ଜି ପାଢ଼୍‌ଲେ ଇୟ୍‌ତେ ବନ୍ତାନେ ।”

୨୩ ✨ “ଆନା ତନେମରଞ୍ଜେନ୍ ତଡ଼୍, ଆନିନ୍ ବନେରାମରଞ୍ଜେନ୍; ଆରି ଆନା ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଅଃଉର୍ତ୍ତୁମେ, ଆନିନ୍ ବୁର୍ତ୍ତୁରାୟ୍‌ତେ ।”

ଏରମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ଯର୍ନେ
(ମାଡିଉ ୧୨:୪୩-୪୫)

୨୪ “ଏରମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍, ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଢ଼୍ଠ ସିଲଡ଼୍ଠ ତୁଢ଼୍‌ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ତେନ୍, ଆନିନ୍ ତାଆ ତଡ଼୍ ରେଢ଼୍‌ନ୍ ବୁଲ୍‌ଲେ ଲୋଲୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ସାଜେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ଞ୍ଜାତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, ‘ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆସିଂ ସିଲଡ଼୍ଠ ତୁଢ଼୍‌ଲନ୍ ଜିର୍‌ରାୟ୍, ତି ଆସିଂ ଖେନ୍ ଯର୍ତ୍ତନେ ।’ ୨୫ ଆନିନ୍ ଯର୍ତ୍ତନ୍ ତି ଆସିଂ ଆଜଜ ଆତର୍ଜ ଆରି ମନ୍‌ଡ଼୍‌ତମ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଗିଜେ । ୨୬ ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଜିର୍‌ରେ ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼୍ଠ ଜବ୍ ପେଲ୍ଲା ଆରି ସାତଟା ପୁରାଡାଞ୍ଜିଆତଢ଼୍ଠ ଓଡ଼େଲେ ଇୟ୍‌ତେ ଓରୋଡ଼େଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତେଞ୍ଜେ ଗନ୍‌ଲନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ତକୋନେଜି, ଆରି ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମ୍‌ଡୁ ଆ ତଣ୍ଡ ସିଲଡ଼୍ଠ ତିକ୍ଳି ଆ ତଣ୍ଡ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ତେତେ ।”

ଆଜାଡି ସର୍ତାନ୍

୨୭ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼୍‌କୋନ୍ ଆବର୍ତ୍ତନେନ୍ ଆଡିଡ଼୍ଠ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଢ଼୍‌ଲୋଢ଼୍ଠ ସିଲଡ଼୍ଠ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ସୋଡା ସର୍ତେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ନେ, “ଅଞ୍ଜା ଅୟୋଢ଼୍ଠ ଆମନ୍‌ଆତଢ଼୍ଠ କୋଡଲମ୍, ଆରି ଆନା ଆମନ୍‌ଆତଢ଼୍ଠ ମେମେଲମ୍ ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ ।”

୨୮ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇକ୍ଳା, ଆର୍ପାୟ୍ ଆନାଜି ଇସ୍‌ସୁରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ତଡ଼୍‌ତଜି ଆରି ଖଣ୍ଡମ୍‌ତଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ସନେନ୍‌ସେନ୍ ।”

ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅରମ୍‌ତନ୍ ସାୟ୍‌ତଜି
(ମାଡିଉ ୧୨:୩୮-୪୨)

୨୯ ✨ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରୁକ୍ଳୁ ରୁକ୍ଳୁତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼୍ଠ ଆକ୍ଳୁଡାୟ୍‌ଲଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼୍ଠ ଆନିନ୍ ବର୍ନେ, “ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପେଲ୍ଲାଜି, କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଅରମ୍‌ତନ୍ ସାୟ୍‌ତଜି, ବନ୍‌ତ ଜୁନସନ୍ ଆରମ୍‌ଡ଼୍ଠ ତୁମ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼୍ଠ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅନ୍ନିଢ଼୍ଠ ଆରମ୍‌ଡ଼୍ଠ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼୍ଠ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଅଃଡ଼େଏ । ୩୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଜୁନସନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ନିନିବିବାଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ଅରମ୍‌ତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ମନ୍‌ରା ତାଞ୍ଜାତାଅନନ୍ ନିୟ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ଅରମ୍‌ତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୩୧ ଅର୍ଜଡୋମ୍ ଗଡ଼୍ ତକୋନ୍, ସିବା ତେସାନ୍ ଆ ରାଣି ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଢ଼୍ଠ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ତୋଲନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼୍ଠ ଅବଡୋସାତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ସୋଲମନ୍ ରାଜାନ୍ ଆ ଜନନାବର୍ ଅନମତଡ଼୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆନେଡ଼୍ଠ ସିଲଡ଼୍ଠ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍; ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ସୋଲମନ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼୍ଠ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ସୋଡା ବର୍ନେନ୍ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ତକୋ । ୩୨ ନିନିବିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଢ଼୍ଠ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ତୋଲନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼୍ଠ ଅବଡୋସାତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜୁନସନ୍ ଆନମ୍‌ଡୁବର୍ ବାଞ୍ଜେ ଆବ୍‌ୟ୍‌ରୁଡ଼ିଲଞ୍ଜି; ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଜୁନସନ୍ ସିଲଡ଼୍ଠ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ସୋଡା ବର୍ନେନ୍ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ତକୋ ।”

✨ ୧୧:୧୭ ୧୧:୧୭ ମାଡିଉ ୧୨:୩୮; ୧୨:୧; ମାର୍କ ୮:୧୧ * ୧୧:୨୦ ୧୧:୨୦ ବୋର୍ସା ✨ ୧୧:୨୩ ୧୧:୨୩ ମାର୍କ ୯:୪୦ ✨ ୧୧:୨୯ ୧୧:୨୯ ମାଡିଉ ୧୭:୪; ମାର୍କ ୮:୧୨

**ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ସନାଆରନ୍
(ମାତିଉ ୫:୧୫; ୭:୨୨-୨୩)**

୩୩ ☆ “ଆନ୍ନିଡ଼ ପିଙ୍କନ୍ ତରେ ଆସସରେଡ଼ନ୍ ଅଡ଼େ ମାଡ଼ିଅନ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଃଡ଼ୁକ୍ଳୋଏ, ବନ୍ତ ପିଙ୍କପିଲନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ତକ୍ଳୋଡ଼େ, ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ଆଗ୍ରନ୍ତେଜ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ସାଆରନ୍ ଗିୟଲେ ରପ୍ତୁତଜି । ୩୪ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ପିଙ୍କ । ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ମନଡ଼ ତକୋଡ଼େ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ସମ୍ପରା ତଅଡ଼ବେନ୍ ନିୟ ସାଆରଡ଼େ; ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ତିଆଡ଼େ ପରାନ୍ସାଉନ୍ ତକୋଡ଼େ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତଅଡ଼ବେନ୍ ନିୟ ଲୋଡ଼ଡ଼େ । ୩୫ ତିଆସନ୍ ଗିୟତମ୍ନାବା, ଏଙ୍ଗାଲଡ଼େନ୍ ଉଗର୍ବେନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଲୋଡ଼ଡ଼ ତେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼ । ୩୬ ତିଆସନ୍ ସମ୍ପରା ତଅଡ଼ବେନ୍ ସାଆରଡ଼ାଲେ, ଆରି ତେଡ଼େ ଅନ୍ନିଡ଼ଲୋଡ଼ ଲୋଡ଼ଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼ୁକୋଲୋ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ପିଙ୍କନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ତରେ ଆମ୍ବେନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅବସାଆରଡ଼ବେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ସମ୍ପରା ତଅଡ଼ବେନ୍ ସାଆରଡ଼େ ।”

**ଜିସୁନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଅବତୋସାଏଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୨୩:୧-୩୬; ମାର୍କ ୧୨:୩୮-୪୦)**

୩୭ ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆରବସୁକ୍ଳେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅବୟ ପାରୁସିନ୍, ଗାଗାନେବାନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଆସିଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େଲାଇୟ, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ପାରୁସିନ୍ ଆସି ଜିରେ ଇୟଲେ ଗାଗାନେ । ୩୮ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ମନଡ଼ ଏରଗନିୟତାନେନ୍ ଆଗ୍ରାଗାଲନେନ୍ ଆସନ୍, କେନ୍ଆଡ଼େ ଗିୟଲେ ପାରୁସିନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍ । ୩୯ ସିଲଡ଼େ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମ୍ବେନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ସିମ୍ମାନ୍ ତ ସଡ଼ଆନ୍ ଆ କିଣ୍ଡୋଡ଼ ତୁମ୍ ଏଗିୟତାଡ଼େ, ବନ୍ତ ଅମ୍ମବେନ୍ ରାଉନ୍ ତ ପେଲ୍ଲୋଲୋଡ଼ନ୍ ଆବରିୟ । ୪୦ ଏ ଏରବୁଡ଼ିଜି, ଆନା ବାୟରାନ୍ ଗବଡ଼େଲେନ୍, ଆନିନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ନିୟ ପଡ଼ ଅଃଗବଡ଼େଲ୍ଲୋ ? ୪୧ ଆର୍ପାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼େ ଇନିଜି ତକୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ତିୟତିୟବା; ଆରି ଗିୟବା, ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମନଡ଼ ।”

୪୨ “ବନ୍ତ ଯୋଡ଼, ପାରୁସିଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଡ଼େ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୋଦିନାନ୍, ଆରୁଦନ୍, ଆରି କୋଭାବେନ୍ ଆ ଜନବ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଦସମାଏ ଏଡ଼ିୟଡ଼େ, ଆରି ମନଡ଼ ପନ୍ସୁଆଡ଼ିନ୍ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମ୍ ଅମଙ୍ଗଡ଼ାୟ ଏଏମ୍ବେଡ଼ନ୍; ବନ୍ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଲୁମ୍ବା, ଆରି ଆନ୍ନାଜିଆଡ଼େ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମଙ୍ଗଡ଼ାୟ ଏତକୋଡ଼ଡ଼ନେ ।”

୪୩ “ୟୋଡ଼ ପାରୁସିଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଡ଼େ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରନ୍ନୁକ୍ସିଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ତରକ୍ଳମନ୍ ତ ସୟତାରେଡ଼ନ୍ ଅବଲୋମ୍ଲୋମନେନ୍ ଏଲଡ଼ୟଡ଼େ । ୪୪ ଯୋଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଡ଼େ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଃଗିୟତାଏନ୍ ଆ ମସାନ୍ନି ଅନ୍ତମ୍, ତି ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଆଡ଼ଡ଼ିୟତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି କେନ୍ଆଡ଼େ ମସାନ୍ନି ଗାମ୍ଲେ ଅଃକ୍ଳନାଏଜି ।”

୪୫ ସିଲଡ଼େ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଏ ଞ୍ଜନଡ଼ଡ଼ିୟମର୍, କେନ୍ଆଡ଼େଜି ଆମନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ନିୟ ଅଲ୍ଲଗନ୍ତ୍ରୟ ଏମ୍ବେଡ଼ଲେନ୍ ।”

୪୬ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ୟୋଡ଼, ବନ୍ନାୟବର୍ ଆପଡ଼େନେମର୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ପନବରଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଡ଼େ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଲଗିନ୍ତମନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର ଏଲାଉନ୍ତଜି ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଅଜିଡ଼ ଜାକ୍ ଯ ବ ଅଣ୍ଡେରସି ବାଡ଼େ ତିଆଡ଼େ ଇସିଡ଼ ଏଃଡ଼େକ୍ଳେଏ । ୪୭ ଯୋଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଡ଼େ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃଡ଼େ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ମସାନ୍ନି ଏଡ଼ୁବଡ଼େ, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ସମ୍ବେଞ୍ଜି । ୪୮ ତିଆସନ୍, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାକି ତକୋଜି ଆରି ତିଆଡ଼େ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଅବଡ଼ୁୟତନେ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସିନା ପୁର୍ବାଃଡ଼େ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ସମ୍ବେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ମସାନ୍ନିଞ୍ଜି ଏଡ଼ୁବଡ଼େ । ୪୯ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ନିୟ ଆ ଜନନାନ୍ ବାଡ଼େ ବର୍ନେ, ‘ଞ୍ଜେନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃଡ଼େ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତ ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାୟ; ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେଆଡ଼ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ସମ୍ବଡ଼ତଜି ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେଆଡ଼ଡ଼ ତଣ୍ଡାୟତଜି ।’ ୫୦ ପୁତ୍ ଯ ଆଗଡ଼େଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଲନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଅଡ଼କୋନ୍ ପୁର୍ବାଃଡ଼େ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ସମ୍ବେଞ୍ଜି† ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସନ୍ନୁକ୍ଳାୟ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପନାଡ଼ନ୍ ତେଡ଼େ । ୫୧ ଏବଲନଆଡ଼ଡ଼ ଆସ୍ତମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଉଲନ୍, ଜିକରିୟନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ତନମ୍ଲନ୍ ତ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ମଡ଼ିଲୋଡ଼ ଆସ୍ତମ୍ବେଞ୍ଜି ଜାୟ, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସନ୍ନୁକ୍ଳାୟ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପନାଡ଼ନ୍ ତେଡ଼େ । ୫୨, ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍ତବେନ୍, କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପନାଡ଼ନ୍ ତେଡ଼େ ।”

☆ ୧୧:୩୩ ୧୧:୩୩ ମାତିଉ ୫:୧୫; ମାର୍କ ୪:୨୧; ଲୁକ ୮:୧୭ † ୧୧:୫୦ ୧୧:୫୦ ମିବ୍ଞାମେଞ୍ଜି

୫୨ “ଯୋଡ଼, ବନ୍ଦୀୟବରନ୍ ଆପଡ଼େନେମରଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନନାନ୍ ଆ କଡ଼ା ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏତକ୍ଲୋଏନ୍; ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍ ଏଠଗନ୍‌ଲୋ, ଆରି ଗଙ୍ଗନନ୍ ଆସନ୍ ଆସ୍ରାଜେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଏତଡ଼େଞ୍ଜି ।”

୫୩ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତେରେ ସିଲଡ଼ ଆଜିରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବରାବତାଲେ, ୫୪ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଞ୍ଜନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ବନେ ଞ୍ଫମଞ୍ଫମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବନେଜି ବରେଞ୍ଜି ।

୧୨

ଇସ୍ରାୟାଲରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଇୟତମ୍‌ନାବା
(ମାତିଉ ୧୦:୨୬; ୨୭)

୧*ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରୁକୁଡାଲନ୍ ତର୍ତମ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଅଲ୍‌ରାବେଞ୍ଜି; ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍, ଆମ୍ବୁ ଆ ଞ୍ଫଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆ କମିର ଅନ୍ତମ୍ ଆ ଇସ୍ରାୟାଲି ସିଲଡ଼ ଗିୟତମ୍‌ନାବା । ୨*ବନ୍‌ତ ଅଙ୍ଗାତେ ଆୟୁମ୍‌ୟୁମ୍ ତିଆତେ ଗିୟତାଆୟତେ, ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ଆସସ ତିଆତେ ଜନାଲଡ଼ତନେ । ୩*ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗାତେ ଆ ଲୋଡ଼ଡ଼ଲୋଞ୍ଜନ୍ ଏବରନେ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସାଆରଲୋଞ୍ଜନ୍ ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ଆସସସିଂଲୋଞ୍ଜନ୍ ଏବରନେ, ତିଆତେଜି ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ବିଲେଡ଼ଲୋଞ୍ଜନ୍ ବନେନ୍‌ ତେତେ ।”

ଆନାଆତଡ଼ ବତଡ଼ତବୋ
(ମାତିଉ ୧୦:୨୮-୩୧)

୪“ଏ ଗଡ଼ିଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଞ୍ଫେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆନାଜି ତଅଡ଼ନ୍ ସମ୍‌ବତଜି, ବନ୍‌ତ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲୁମେଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ । ୫*ବନ୍‌ତ ଆନାଆତଡ଼ ଏବତଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଞ୍ଫେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାତବେନ୍; ସନମ୍‌ବନ୍ ଆ ତିକ୍ଲି ତଗୋସିଂଲୋଞ୍ଜନ୍ ପନିତନ୍ ଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ଇସ୍‌ର ଆସିଲୋଡ଼ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବତଡ଼ବା; ଓଓ ଞ୍ଫେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବତଡ଼ବା ।”

୬“ଇନି ମନ୍‌ଲୟ ସୟସିଂତିତନ୍ ବାଗୁ ତକା ବାରେ ଅଃଡ଼ମନେ ପଡ଼ ? ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ଜାକିୟ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଃକ୍ଲରୋତାଏ । ୭*ବନ୍‌ତ ଅବଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଉଉ ଜାକିୟ ଆଡ଼ିତି, ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍; ସୟସିଂତିତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ମଡ଼ଗା ।”

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାଜାନ୍ ତ ମନ୍‌ସେନ୍
(ମାତିଉ ୧୦:୩୨-୩୩; ୧୨:୩୨; ରୋମିଅ ୧୦:୯-୧୦)

୮“ଆରି, ଞ୍ଫେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆନା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଞ୍ଫେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃମ୍‌ସେର୍‌ଇୟ, ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ନିୟ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃମ୍‌ସେର୍‌ଏ; ୯*ବନ୍‌ତ ଆନା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଞ୍ଫେନ୍‌ଆତଡ଼ ମ୍‌ସେର୍‌ତୟ, ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ନିୟ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମ୍‌ସେର୍‌ତେ ।”

୧୦* “ଆରି ଆନା, ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ତନେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ; ବନ୍‌ତ ଆନା, ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ନିଶ୍ଚୟବରନ୍ ବର୍ତନେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଅଃଡ଼େଏ ।”

୧୧* “ଆରି, ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍, ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ତ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ବା ଓରୋଡ଼ତବେଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନେଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଇନି ଗାମଲେ ଏଜାଲଡ଼ତେ ଆରି ଇନି ଏଗାମତେ ତିଆସନ୍ ଏଇଃୟମଡ଼ଡ଼ । ୧୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନି ଗନାମନ୍ ତେତେ, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞ୍ଫଡ଼ଞ୍ଫଡ଼ତବେନ୍ ।”

ଏରୁବୁଡ଼ି ଗମାଡ଼ମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୧୩ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଞ୍ଫନଡ଼ଡ଼ିୟମର, ଆପେୟଞ୍ଫେନ୍ ଆନଜେଜି ଞ୍ଫେନ୍ ବୟନ୍ ବଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋଞ୍ଝାଡ଼ଞ୍ଫେନ୍‌ଆତଡ଼ ବରା ।”

୧୪ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଏ ଗଡ଼ି, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ ତ ବନ୍ତାଡ଼ିଞ୍ଜନ୍* ଆସନ୍ ଆନା ଞ୍ଫେନ୍‌ଆତଡ଼ ତବନ୍‌ଡ଼ଲିୟ ?” ୧୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିୟତମ୍‌ନାବା, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗନିୟମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍ ସବଡ଼ାୟନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼ ତିଅଙ୍ଗା ଜାକିୟ ଅନଜେଜିନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ତି ବାରେ ଆନିନ୍ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅଃଞ୍ଝାଡ଼େ ।”

☆ ୧୨:୧ ୧୨:୧ ମାତିଉ ୧୭:୬; ମାର୍କ ୮:୧୫ ☆ ୧୨:୨ ୧୨:୨ ମାର୍କ ୪:୨୨; ଲୁକ ୮:୧୭ ☆ ୧୨:୧୦ ୧୨:୧୦ ମାତିଉ ୧୨:୩୨; ମାର୍କ ୩:୨୯ ☆ ୧୨:୧୧ ୧୨:୧୧ ମାତିଉ ୧୦:୧୯,୨୦; ମାର୍କ ୧୩:୧୧; ଲୁକ ୨୧:୧୪,୧୫ * ୧୨:୧୪ ୧୨:୧୪ ଅକାଲ୍‌ତିନେନ୍

୧୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଅବୟ ଗମାଢ଼ଫରନ୍ ଆ ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଏଲେନ୍ । ୧୭ ସିଲଭେ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଇୟମେନ୍ ‘ଞେନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାଆୟ ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଜନ୍‌ରୋମଞେନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍‌ଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗା ତଡ଼ ।’ ୧୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଞେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଲୁମ୍‌ତାୟ; ମର୍ତ୍ତ୍ୟୁଞେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ପୁସ୍ତୁତାଲେ ସୋଡ଼ାରାତମ୍ ଅନ୍ନେଲେ ଗୁତାୟ, ଆରି ତେଭେ ଜନ୍‌ରୋମଞେଞ୍ଜି ତ ଜନବଞେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍‌ତାଲେ ତକ୍ଲୋତାୟ, ୧୯ ଆରି ଞେନ୍ ପରାନ୍ନାଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତାୟ, ଏ ପରାନ୍ନା, ଗୋଗୋୟ ବର୍ସେଡ଼ ଆସନ୍ ଜନ୍‌ରୋମଞ୍ଜି ଆତର୍ତ୍ତମ୍, ତିଆସନ୍ ଲୋଲୋନା, ଗାଆ, ଜୋମା, ସର୍ତାନା !’ ୨୦ ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ଏ ଏରବୁଡ୍ଡି, ଲଡ଼େ ଆ ତଗଲ୍ ଅମଢ଼ନ୍‌ମ୍ ସିଲଡ଼ ପରାନ୍ନାନ୍‌ମ୍ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ; ସିଲଭେ ଆମନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆମନ୍‌ତମ୍ ଆସନ୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନାଆତେ ତେତେ ?’ ”

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍‌ନେ, “ଆନା ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆସନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ତକ୍ଲୋତେ, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଗମାଢ଼ଫର ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ ।”

ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେନ୍
(ମାତିଉ ୬:୨୫-୩୪)

୨୨ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଇନି ଏଜୋମ୍‌ତେ, ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମ୍‌ତାଲେ, ପରାନ୍ନାବେନ୍ ଆସନ୍, ଅଡ଼େ ଇନି ଏଜିଜିତନେ, ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମ୍‌ତାଲେ ତଅଡ଼ବେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଏଇୟମ୍‌ତଡ଼େ । ୨୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଜନୋମନ୍ ସିଲଡ଼ ପରାନ୍ନାନ୍ ଆରି ସିନ୍‌ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ତଅଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା । ୨୪ କାକାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଇୟମ୍‌ଲେ ଗିୟ୍‌ବା, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃକ୍ଲୁତେଜି କି ଅଃଗତେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ସି° ତଡ଼ କି ତନିଲ୍ ତଡ଼, ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନୋମନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନ୍ତିତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତିଅଙ୍ଗା ଆ ଗୋଗୋୟ ସତଡ଼ ! ୨୫ ଆରି, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ଇୟମ୍‌ତାଲେ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବସନ୍ତି ଅବ୍‌ଗୋଗୋୟଲେ ରପ୍ତିଏ ? ୨୬ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସନ୍ନା କାକାଡ଼ାନ୍ ନିୟ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ତିଲୋ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନ୍ନା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଇନିବା ଏଇୟମ୍‌ତେ ? ୨୭ ତାର୍‌ବାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଇୟମ୍‌ଲେ ଗିୟ୍‌ବା, ତିଆତେଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ତାଡ଼େରନ୍ ଅଃଭବେଜି କି ଅଃକ୍ଲୁବୁଡ଼ନେଜି; ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ସୋଲମନ୍ ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼ କେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତକୋଏନ୍ ଜନଡ଼, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ଜାକ୍‌ୟ୍ ଅଃର୍‌ଲନେ । ୨୮ ବନ୍‌ତ ଅଙ୍ଗା ଅଜିଡ଼ ପଡ଼ିଆଲୋଡ଼ନ୍ ଲଡ଼େ ତକୋ, ଆରି ବିଅଡ଼େଃ କୋଡ଼ାତୁଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପନିତନ୍ ତେତେ, ତି ଆଜିଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ତିୟ୍‌ତେ ଆ ମନଡ଼ ଗବ୍‌ତେଲ୍‌ତେ, ଏ ଅସୋୟ୍ ତର୍ନେମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଅଙ୍ଗା ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଅରଃ ତିୟ୍‌ବେନ୍ !”

୨୯ “ଆରି, ଇନି ଏଜୋମ୍‌ତେ ଆରି ଇନି ଏଗାତେ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାୟ୍‌ଲେ ଏବୁଲ୍ଲେତଡ଼ କି ଏଇୟମ୍‌ତଡ଼ । ୩୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ସାୟ୍‌ଲେ ବୁଲ୍ଲେତଜି; ବନ୍‌ତ କେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ତିଆତେ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଜନା । ୩୧ ଆର୍‌ପାୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ରାଜ୍ୟନ୍ ସାୟ୍‌ବା, ଆରି କେନ୍‌ଆତେଜି ନିୟ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେତେ ।”

ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରନ୍ନାନ୍
(ମାତିଉ ୬:୧୯-୨୧)

୩୨ “ଏ ସନ୍ନା ଗୋସ୍ତା, ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ତି ଆ ରାଜ୍ୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟ୍‌ତେ । ୩୩ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତେ ଇନି ତକୋ ତିଆତେ ତମ୍‌ଲେ ତୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟ୍‌ବାଜି; ଅଙ୍ଗାତେ ଅଃନ୍ତଞ୍ଜିତେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆ ମୁନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆସନ୍ ଅବ୍‌ଜାତାବା; ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ରାଉମରନ୍ ଅତମନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଏ ଆରି ବୋଲୋତନ୍ ଅଃଞ୍ଜୋମେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଅଃନ୍ତଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ରନ୍ନା ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍‌ବା, ୩୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ବେନ୍ ତକୋତେ, ମନ୍‌ବେନ୍ ନିୟ୍ ତେଭେ ତକୋତନେ ।”

ଜଗେଲେ ଆଡ଼କୋତନେଞ୍ଜି ଆ କମ୍‌ବାର୍‌ମରଜି

୩୫ ☆ “କୁଣ୍ଡୁବୁବେନ୍ ଆରେଡୁବ୍ ତକୋନେତୋ ଆରି ପିଙ୍କନ୍ ଆତରତର୍ ତକୋନେତୋ । ୩୬ ☆ଆରି, ସାଉକାରନ୍ ବିବାନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍‌ନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ତେବାତେବା ଅବ୍‌ତାଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରୋରୋନ୍ ଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଜଗେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତକୋନାବା । ୩୭ ସାଉକାରନ୍ ଜିରେ ଅଙ୍ଗା ଆ କମ୍‌ବାର୍‌ମରଜି ଆଜଗେଜି ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଗିଜେଜି ଆନିଞ୍ଜି ସନେନ୍‌ସେନ୍, ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆନିନ୍ ରେଡୁବ୍‌ତାଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍‌ତଙ୍ଗୁମ୍‌ତାଲେ ଆମଡ଼ବାଞ୍ଜି ଜିରେ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ରୋଜୋମେଜି । ୩୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ତୁଡ଼ାବ୍ ତଗଲ୍‌ଇ° ଅଡ଼େ କମ୍‌ସିମୋଲ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଭେଲେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗିଜେଜି ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ତି ଆ କମ୍‌ବାର୍‌ମରଜି ସନେନ୍‌ସେନ୍ । ୩୯ ☆ବନ୍‌ତ କେନ୍‌ଆତେ ଜନାବେନ୍‌ତୋ, ଅଙ୍ଗାବେଡ଼ା ରାଉମରନ୍ ଜିର୍ତାୟ୍, ତିଆତେ ଅସିମରନ୍ ଜନାଏନ୍ ତେନ୍,

☆ ୧୨:୩୫ ୧୨:୩୫ ମାତିଉ ୨୫:୧-୧୩ ☆ ୧୨:୩୬ ୧୨:୩୬ ମାର୍କ ୧୩:୩୪-୩୬ ☆ ୧୨:୩୯ ୧୨:୩୯ ମାତିଉ ୨୪:୪୩,୪୪

ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସିଫନ୍ ଆ ପରୁଆ ଅନ୍ନବ୍‌ପାଲ୍‌ପାଲେ । ୪୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅବ୍‌ଜାତାଲନ୍ ଡକୋନାୟ୍‌ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗାବେଡ଼ା ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଃନ୍ନବ୍‌ଡ଼ିସ୍‌ୟେ, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମନ୍‌ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ।”

ଡର୍ନେ କମ୍ବ୍‌ରିମରନ୍ ଡ ଏରଡର୍ନେ କମ୍ବ୍‌ରିମରନ୍
(ମାତିଉ ୨୪:୪୫-୫୧)

୪୧ ସିଲଭେ ପିତ୍ରନ୍ ବର୍ଚ୍ଚନେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ତୁମ୍ ଅଡ଼େ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ କେନ୍ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ବର୍ତ୍ତଲେନ୍ ?”

୪୨ ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ତିଆସନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଓୟୋଞ୍ଡନ୍, ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ମନଡ଼ତମ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସାଉକାରନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଆଡ଼ଢ଼ ତବ୍‌ନଡ଼ତେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଡର୍ନେତମ୍ ଆରି ବୁଢ଼ିତମ୍ ଗୁମୁସ୍ତାନ୍ ଆନା ? ୪୩ ସାଉକାରନ୍ ଯର୍ଚ୍ଚନ୍ ଅଙ୍ଗା କମ୍ବ୍‌ରିମରନ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆରଲ୍‌ମତେନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଗିଜେ, ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ । ୪୪ ଷେନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନର୍ଜେନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଢ଼ ତି କମ୍ବ୍‌ରିମରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ତବ୍‌ନଡ଼ତେ । ୪୫ ବନ୍‌ଡ଼ ତି ଆ କମ୍ବ୍‌ରିମରନ୍ ସାଉକାରଣେନ୍ ଆ ଜନିର୍ ତିଡ଼ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ଡ଼ିସ୍‌ୟ୍‌ଲେ, କମ୍ବ୍‌ରିମରଞ୍ଜି ଡ କମ୍ବ୍‌ରିବଜଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ଉତନେ ଆରି ଗାଲେ ଜୋମ୍‌ଲେ ଆ ବନ୍ନଲୁନ୍ ଡକୋତନେ, ୪୬ ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଆନିନ୍ ଜଗେଲେ ଅଃଡ଼କୋନେ ଆରି ଅଙ୍ଗାବେଡ଼ା ଆନିନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଏ, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆରି ତି ଆ ବନେଡ଼ା ସାଉକାରନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍, ଆରି ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବାଗୁ ଡେୟ୍‌ଡେୟ୍ ଅମ୍ବେଲେ, ଏରଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଢ଼ ମାୟ୍‌ଡେ ।”

୪୭ “ଆରି ଅଙ୍ଗା କମ୍ବ୍‌ରିମରନ୍ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ଜନାତାଲେ ଅଃନ୍ନବ୍‌ଜାତାନେ ଆରି ସାଉକାରନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ଅନ୍ତମ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଲ୍‌ମେ, ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ତନିତନ୍ ଞାଡ଼ତେ । ୪୮ ବନ୍‌ଡ଼ ଆନା ଏରଜନନାନ୍ ତନିଡ଼ଜୋମନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ଅସୋୟ୍ ତନିତନ୍ ଞାଡ଼ତେ । ଆନାଆଡ଼ଢ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ଆତିୟ୍‌ତିୟ୍, ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ବନେଡ଼ନ୍ ଡେଡେ; ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନା ଆମଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ଡାକିତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ଲଭେଢ଼ଲୋଢ଼ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଡେଡେ
(ମାତିଉ ୧୦:୩୪-୩୬)

୪୯ “ଞେନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଢ଼ନ୍ ତଗୋନ୍ ସନେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍, ତିଆଡେ ନମି ତୁଡୁଏନ୍ନି ଡେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଞେନ୍ ଆରି ଇନି ଅଲ୍‌ସାଜିୟ୍ ? ୫୦ ବନ୍‌ଡ଼ ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ତକ୍‌ବ୍‌ଡାଲୋଢ଼ନ୍ ତକ୍‌ବ୍‌ଡାତନାୟ୍; ଆରି ତିଆଡେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ସୁକ୍ଲେଏନ୍ ଜାୟ୍ ଞେନ୍ ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଏରବନ୍ତଡ଼ନ୍ ଡକୋନାୟ୍ ! ୫୧ ଞେନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଢ଼ନ୍ ସୟ୍‌ନ୍ ପଡ଼ ପାଡ଼ଲାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବ୍‌ଡ଼ିସ୍‌ୟ୍‌ଡେ ? ଇଜ୍ଜା ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇଜ୍ଜା, ଆର୍ପାୟ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଅନମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୫୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ନମିନ୍ତାନ୍ ମିୟ୍‌ଲିନ୍ ମନ୍‌ଲୟ୍ ମନ୍‌ରା ଡକୋଏଞ୍ଜି, ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ଯାଗି ମନ୍‌ରା ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଢ଼, ଆରି ଯାଗି ମନ୍‌ରା ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଢ଼ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଡେଡଜି । ୫୩ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଢ଼ ଆପେୟ୍‌ନ୍, ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଢ଼ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍, ଡାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଢ଼ ଅୟୋଢ଼ନ୍, ଅୟୋଢ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଢ଼ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍, କଉନନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଢ଼ କିନାରନ୍, କିନାରନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଢ଼ କଉନନ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଡେଡଜି ।”

ଅରମ୍ବଡ଼ଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ତିନ୍ନାନ୍ ଏଜନାବା
(ମାତିଉ ୧୨:୨-୩)

୫୪ ଜିସୁନ୍ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବରୁବ୍‌ୟୋଢ଼ଗଡ଼ ମେଗନ୍ ଡୋଲନ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲୋଢ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ସିଲଭେମା ତରୁବନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍ ଏଗାମ୍‌ଡେ, ଆରି ଏଠେଲେମା ଗଡେଲ୍‌ଡେ । ୫୫ ଆରି ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ରିକ୍‌ଜେନ୍ ଇଡେନ୍ ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲୋଢ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଗୋଗୋୟ୍ ଡାଗାଡେ ଏଗାମ୍‌ଡେ ଆରି ଏଠେଲେମା ଗଡେଲ୍‌ଡେ । ୫୬ ଏ ଇସ୍ତାଭାମର୍‌ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରୁଆଢ଼ନ୍ ଡ ପୁତ୍‌ଲୋଢ଼ନ୍ ଆରମ୍ବଡ଼ଜି ରପ୍ତି ଏଜନାଡେ ବନ୍‌ଡ଼ ନମିଜି ଆରମ୍ବଡ଼ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଙ୍ଗାତାଲେ ରପ୍ତି ଏଃଜ୍ଜନାଏ ?”

ଅଲ୍‌ବାଡ଼୍ଡିମରବେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ନାବା
(ମାତିଉ ୫:୨୫, ୨୬)

୫୭ “ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଇନିବା ଆଜାଡ଼ି ପନ୍‌ସୁଆଡିନ୍ ଏଃଲ୍‌ମେ ? ୫୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବନେରାବେନ୍ ସରିନ୍ ପନ୍‌ସୁଆଡିମରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଏଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ତଡ଼ରଲୋଢ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ନାବା,

☆ ୧୨:୫୦ ୧୨:୫୦ ମାର୍କ ୧୦:୩୮

ଅସମୟ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିମରନ୍ ଆମଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼ତବେନ୍, ଆରି ପନ୍‌ସୁଆତିମରନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତବେନ୍, ଆରି ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ପିଡ଼ତବେନ୍ । ୫୯ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆତନିକ୍ଳି ତାକୋନ୍† ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏସୁଜ୍ଞାୟନେନ୍ ଜାୟ ତେତେ ସିଲଡ଼ ଏକ୍ଠାଲେଜନଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଏଃର୍ପ୍ରିଆୟ ।”

୧୩

ଇର୍ସେବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନାୟବା ଇଜ୍ଞାନତେନ୍ ରବୁତବେନ୍

୯୦ ତିଆଡ଼ିତ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିରେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାଇୟ ବରେଜି, “ଗାଲିଲିବାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍ ପିଲୀତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି ।” ୯୧ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଗାଲିଲିମରଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଗୋ ଆଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆନ୍ନା ଗାଲିଲିମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ଇର୍ସେମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ପଡ଼ ଏବଡ଼ିସୟତେ ? ୯୨ ଇଜ୍ଞା, ଏତେଲେ ତଡ଼, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଏନ୍ନାବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତିଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼ମ୍ ସେଏତାୟତବେନ୍ । ୯୩ ଅଡ଼େ ସିଲୋଅଲୋଡ଼ନ୍ ଅଟର ଜଣ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଜରଗେସିଡ଼ନ୍ ଲାଞ୍ଜିତାଲେ ଆର୍‌ବୁଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏବଡ଼ିସୟତେ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ଜିରୁସାଲମବାଜି ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ତୋସାମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ପଡ଼ ଏବଡ଼ିସୟତେ ? ୯୪ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇଜ୍ଞା, ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଏନ୍ନାବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତିଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼ମ୍ ସେଏତାୟତବେନ୍ ।”

ଅଃନୁଜଏନ୍ ଆ ଲୁଆନୁବ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୯୫ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବର୍‌ରେ, “ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାଲୋଡ଼ ଅବୟ ଲୁଆନୁବନ୍ ଆଗୁଗୁ ତକୋଏନ୍ । କୋଭାମରନ୍ ତେତେ ଜିରେ ଆଜନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ସାଜେ; ବନ୍‌ତ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲୋ । ୯୬ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜଗେକୋଭାମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘କେନ୍‌ଆତେ ଯାଗି ବର୍ସେଡ଼ ତେଲୋ, କେନ୍ ଲୁଆନୁବ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଜନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ ସାୟନାୟ, ବନ୍‌ତ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ାୟ, କେନ୍‌ଆତେ ଅତା, ଇନିବା କେନ୍‌ଆତେ ଲବନ୍ ଅଲନ୍‌ବମୋସୁଏ ?’ ୯୭ ବନ୍‌ତ ଜଗେକୋଭାମରନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ପ୍ରବୁ, କେନ୍‌ଆତେ କେନ୍ ଆ ବର୍ସେଡ଼ ନିୟ୍ ଅମରେଡ଼ା, ତିଆଡ଼ିତ୍ ଖେନ୍ ଏରେ ଗାୟଲୋଡ଼ ଗାୟଲେ ଅନ୍ତାଡ଼ିଜନ୍ ତିୟ୍‌ତାୟ । ୯୮ ଆରି ତିକ୍ଳି ଅଜଏନ୍ ତେନ୍ ମନଡ଼, ଅଃନୁଜଲୋ ତେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅଡ଼ଲେସେତା ।”

ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଅବୟ କୁଜ୍ଜିବଜନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡେନ୍

୯୯ ବନିୟତା ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍, ଅବୟ ରନ୍‌କୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ । ୧୦୦ ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଅଟର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ତେତେ ତକୋଏନ୍ । ଆନିନ୍ ଆକୁଜ୍ଜି, ଏକ୍ଠାଲନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅଃର୍ପ୍ରି ବିଡ଼ୟଲନ୍ । ୧୦୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ, ଆମଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େତାଲେ ବରେନ୍, “ଏ ଆଇମର ଏରବସ୍ତନୁମ୍ ସିଲଡ଼ ଆମନ୍ ଅଡ଼ରୁଲମ୍ ।” ୧୦୨ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ ସିଲଡ଼େମା ରୁଡ଼ଜେନ୍ କି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗକ୍ଳେଲେନ୍ ।

୧୦୩ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଆମ୍‌ବନ୍‌ଡେନ୍ ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର ବରାବତାଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଲନ୍‌ମନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ୁ ତିନ୍ନା ତକୋ, ତିଆସନ୍ ତିଆଡ଼ିନ୍ନା ଜିରେ ଆୟ୍ ମବନ୍‌ଡ଼ନାବା, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଏଇୟତଡ଼ାୟ ।”

୧୦୪ ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଏ ଇୟ୍‌ଭାମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଗୁଆଡ଼ାସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ତାଡ଼ଲିୟ୍ ଅଡ଼େ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍ ପଡ଼ୁଡ଼ତାଲେ ଏଃନୁବଗାତାଏ ପଡ଼ ? ୧୦୫ ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଗିୟ୍‌ବା, ଅଟର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ସନ୍‌ମନ୍ ବଣ୍ଡିଲେ ଆଡ଼କ୍ଳୋଏନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ତାକ୍‌ଡ଼ିଅନ୍ କେନ୍ ଆଇମର ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ବଣ୍ଡିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ସନାୟସାୟ ତଡ଼ ପଡ଼ ?” ୧୦୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆବର୍‌ନେନ୍, ଆ ବନେରାମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଗରଜେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାଈଞ୍ଜି ।

ସୋର୍ସୋବାୟନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍
(ମାଡ଼ିଡ଼ ୧୩:୩୧-୩୨; ମାର୍କ ୪:୩୦-୩୨)

† ୧୨:୫୯ ୧୨:୫୯ ତନଶ୍ରେନ୍

୧୮ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆନା ଅନ୍ତମ୍ ? ଆରି, ଖେନ୍ ଆନା ବୟନ୍ ତିଆତେ ଜଡ଼ାୟ ? ୧୯ ତିଆତେ ଅବୟ୍ ସୋର୍ସୋବାୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ତିଆତେ ପାଡ଼ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କୋଭାଲୋଡ଼ନ୍ ବୁଡେନ୍, ଆରି ତିଆତେ ସୋଡ଼ାତାଲେ ଆନୁବେନ୍ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଅନ୍ତଡ଼ି ଜିରେ ଆ କେଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇୟ ବସାନେଜି ।”

କମିରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର
(ମାତିଉ ୧୩:୩୩)

୨୦ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ତ୍ତନେ, “ଖେନ୍ ଆନା ବୟନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଜଡ଼ାୟ ? ୨୧ ତିଆତେ କମିରନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ତିଆତେ ପାଡ଼ଲେ ବକୁଡ଼ି ବାଗୁ ଆଡ଼ା ଆ ଗମ୍ବଲୋଡ଼ ମାୟଲେ ରୁବଲେ ଡକ୍ଲୋଏନ୍, ଆରି ତିକ୍ଳି କମିରନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମାୟାୟଲନ୍ ।”

ରକୋଡ଼ ସନଡ଼ନ୍
(ମାତିଉ ୭:୧୩; ୧୪:୨୧-୨୩)

୨୨ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ତ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ବୁଲେ ବୁଲେଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଗଡ଼ଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୩ ଆରି ଅବୟ୍ନେ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ବରେ, “ପ୍ରୁ, ଅନୁରନ୍ ଆଖ୍ରାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅସୋୟ୍ ପଡ଼ ?”

ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, ୨୪ “ରକୋଡ଼ ତୁଆରାଗଡ଼ ଗଙ୍ଗନ୍ ଆସନ୍ ରବୁକିଞ୍ଜି ଲୁମ୍ବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରାଜି ଗଙ୍ଗନ୍ ଆସନ୍ ଏରଡ଼ଜି ଗୋୟ୍ଡଜି, ବନ୍ତ ଅଃର୍ପ୍ରଏଜି । ୨୫ ଅସିଂମରନ୍ ତୋଲନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ତେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୁଆରାଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଏଡକୋତନେ ଆରି ‘ଏ ପ୍ରୁ, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରୋଲେନ୍’ ଗାମ୍ଲେ ସନଡ଼ନ୍ ଏଡିଡ଼ତେ । ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଜାଲଡ଼ତବେନ୍, ‘ଖେନ୍ ଜନା ତଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏଜିରାୟ୍ !’ ୨୬ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗାମ୍ତେ, ‘ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ଏଜୋମ୍ଲାୟ୍ ଏଗାଲାଇୟ୍, ଆରି ଆମନ୍ ତାଣ୍ଡରେଡ଼ଲେନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ ।’ ୨୭ ଆରି ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ‘ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏଜିରାୟ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା ତଡ଼, ଏ ଏରଡ଼ରମ୍ମମରଜି, ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବ୍ଡାୟ୍ନାବା ।’ ୨୮ **ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ଅବ୍ରାମନ୍, ଇସାକନ୍, ଜାକୁବନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗିୟ୍ଡଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୁଆରାଲୋଡ଼ନ୍ ଆସେସେତନ୍ ଏଗିୟ୍ଡମ୍ତନେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତେଡ଼େ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଯେୟେଡ଼ାନ୍ ତ ରମ୍ବମ୍ଜିନ୍ ତେତବେନ୍ । ୨୯ ଆରି, ଡରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ତ ବରୁବୟୋଡ଼ଗଡ଼, ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ ତ ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍ଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିରେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ବୁଜିଜୋମନ୍ ଇୟ୍ଡାୟ୍ ତଲୁମେଜି । ୩୦ *ଆରି ଗିୟ୍ବା, ତିକ୍ଳିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ଡେ ଆମ୍ବୁଡ଼ତଜି ଆରି ଆମ୍ବୁଡ଼ମରଞ୍ଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ଡେ ତିକ୍ଳିତଜି ।”

ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଡନୁଡ଼ୟମ୍
(ମାତିଉ ୨୩:୩୭-୩୯)

୩୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି, “ତେନ୍ଡେ ସିଲଡ଼ ଜିରା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆମନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ରନକୁନ୍ ସାୟ୍ଡେ ।”

୩୨ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ ତି ବୋଡ଼ାନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଇୟ୍ ବର୍ବା, ‘ଗିୟ୍ବା, ଖେନ୍ ଲଡ଼େ ତ ବିଅଡ଼େଃ ବୁଡନ୍ ଗଡ଼ତାୟ୍, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ମବନ୍ଡ଼ତାଜି ଆରି ଏର୍ଡାଲୋଡ଼ କାକାଡ଼ାଖେନ୍ ସାଡ଼ତାୟ୍ ।’ ୩୩ ବୟ୍ଲେଡ଼, ଲଡ଼େ, ବିଅଡ଼େଃ, ଆରି ଇଆର୍ମୋ, ଖେନ୍ ଜିଚେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅମ୍ବରେଡ଼ତାଲେ ଆନ୍ନାରେଡ଼ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅଃର୍ବକୁଏଜି ।”

୩୪ “ଏ ଜିରୁସାଲମ, ଏ ଜିରୁସାଲମ, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଆମନ୍ ସମ୍ବବେନ୍, ଆରି ଅମଡ଼ନମ୍ ଆନାଗ୍ଲାୟ୍ଡିଆଡ଼ଡ଼ ତିତରେନ୍, ଆୟୋଡ଼ିମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆ କାଗ୍ଲାନ୍ ଆ ଜାୟ୍ଡା ଆ ଅନଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଅବରୁକୁତେ ତିଅନ୍ତମ୍ ତିଅଙ୍ଗା ବେଡ଼ା ପସିୟ୍ନମ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଅନବରୁକୁନ୍ ଆସନ୍ ସାୟ୍ଲାଇୟ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଲଡ଼ୟ୍ଲୋ । ୩୫ ଗିୟ୍ବା ସରେବାସିଂବେନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅନମ୍ବରେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆତେ ସିସିଂତେ, ଆରି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ‘ପ୍ରୁବୁନ୍ ଆଖ୍ରୁମଲୋଡ଼ ଆନା ଇୟଲାଇୟ୍ ଆନିନ୍ ସନେନ୍ସେନ୍,’ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏବର୍ତ୍ତନେ, ତିଆଡ଼ିନ୍ନା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ୍, ଖେନ୍ ଆରି ଏଃଗିଜିୟ୍ ।”

୧୪

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ରୋଗମରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ମବନ୍ଡ଼େନ୍

☆ ୧୩:୨୮ ୧୩:୨୮ ମାତିଉ ୨୨:୧୩; ୨୫:୩୦ ☆ ୧୩:୨୮ ୧୩:୨୮ ମାତିଉ ୮:୧୧,୧୨ ☆ ୧୩:୩୦ ୧୩:୩୦ ମାତିଉ ୧୯:୩୦; ୨୦:୧୭; ମାର୍କ ୧୦:୩୧

୧ ବନିୟତା ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଇଫନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅବୟ ଆମ୍ମଟ୍ଟୁଗଡ଼ମରନ୍ ଆସିଂ ଇୟେଞ୍ଜି, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଆ ମୁକ୍ତାଗତଞ୍ଜି ଅବୟ ଜଡୋଦର* ରୋଗମରନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଆପଡେନେମରଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି; “ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଇଫନ୍ ମନବନ୍‌ଫନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅଡେତେ ଅଡେ ଇକ୍କା ?” ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ିଡ଼ଲେ ସେଡେଞ୍ଜି ।

୪ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମଲେ ମବନ୍‌ଫେନ୍ କି ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଆନିଡ଼ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଅଡେ ତାଡ଼ଲିୟ୍‌ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଇଫନ୍ କୁଆଲୋଫନ୍ ଅସେଡେନ୍ ତେନ୍ ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଅବତାଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଅଃଭବେ ପଡ଼ ?”

୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଇନିଡ଼ ଜାଲଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି ।

ଲନଗତନ୍ ତ ସନାବ୍ଲେନ୍

୭ ଆରି, କନ୍‌ଆମରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାତାଲେ ସୋଡା ସୋଡା ତରଞ୍ଜୁମନ୍ ସେତାଏଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୮ “ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନିଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରା ବିବା ଇଫନ୍ ବୁଜିଜୋମନ୍ ଓଡ୍ଡେତବେନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ସୋଡା ତରଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଫନ୍ ଇୟ୍‌ତଡ଼ ଏତଞ୍ଜୁମେ, ଅସମୟ୍‌ ଆମ୍ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ ମନାନ୍ନେମରଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଅଲ୍‌ନୋଡ୍ଡେଏ, ୯ ଆରି ଅଙ୍ଗାମର ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେଲବେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିରେ, ‘କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତରଞ୍ଜୁମନ୍ ତିୟା’ ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟ୍‌ତାୟ୍‌ ଗାମେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ଗରୟ୍‌ମଡ଼ଲେ ସନ୍ନା ତରଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଫନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ଏତଞ୍ଜୁମେ । ୧୦ ଆର୍‌ପାୟ୍‌ ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେତବେଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ସନ୍ନା ତରଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଫନ୍ ଇୟ୍‌ ତଞ୍ଜୁମ୍‌ବା, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରୋଡ୍ଡେଲବେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଜିରେ, ‘ଏ ଗଡ଼ି ସୋଡା ତରଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଫନ୍ ଆୟ୍‌ ତଞ୍ଜୁମା’ ଇୟ୍‌ତାୟ୍‌ ଗାମେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଆଡ଼ୁଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ମନଫମର ଗିୟ୍‌ତାତବେନ୍ । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଅବସୋଡାତମତନେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବସନ୍ନାନ୍ ତେତେ, ଆରି ଆନା ଅବସନ୍ନାତମତନେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବସୋଡାନ୍ ତେତେ ।”

୧୨ ଆରି ଜିସୁନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ଆରୋଡ୍ଡେଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ନିୟ୍‌ ବରେନ୍, “ତମ୍‌ବାଇଂ ତେଏତୋ କି ତଗଲ୍‌ଇଂ ତେଏତୋ ବୁଜିନ୍ ତିୟେନ୍ ତେନ୍ ଗଡ଼ିନମ୍ ଅଡେ କୁଲମ୍‌ମନ୍ ଅଡେ ବୋଞ୍ଜାଫନ୍‌ମ୍ ଅଡେ ଗମାଡ଼ ତୟ୍‌ଲିସିଂମରନ୍‌ମଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେତଡ଼, ଅସମୟ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଯ୍‌ରେ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେତମଜି ଆରି ଆମନ୍ ଆବଡ଼ିଡ଼ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଖାଡ଼ତେ । ୧୩ ବନ୍‌ତ ବୁଜିନ୍ ଏତିୟେନ୍ ତେନ୍, ତୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜି, କାନ୍ନିମରଞ୍ଜି, ସୋଭାମରଞ୍ଜି, ତ କାଡ଼ମ୍‌ରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେବାଜି; ୧୪ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମନ୍ ଆସିର୍‌ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆବଡ଼ିଡ଼ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆମଫଞ୍ଜି ଇନିଡ଼ ତଡ଼, ଆରି ତରଞ୍ଜୁମରଞ୍ଜି ଯ୍‌ର୍‌ମେଡ଼ଲେ ଆଡ୍ଡୋତନେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମନ୍ ଆବଡ଼ିଡ଼ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।”

ସୋଡା ବୁଜିନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍
(ମାଡ଼ିଭ ୨୨:୧-୧୦)

୧୫ ତିଆତେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଗଗାନେନ୍ ଆଡ଼ୁଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତଞ୍ଜୁମତେ ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ ।”

୧୬ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ବନିୟ୍‌ତା ସୋଡା ବୁଜିନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଏନ୍ କି ଜବ୍‌ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେଏନ୍ । ୧୭ ଆରି, ଗାଗାନେ ବେଡାନ୍ ଆଡ୍ଡେଏନ୍ ଆନିନ୍ କନ୍‌ଆମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ବା ଆ କମ୍‌ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ବରେଞ୍ଜି, ‘ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରାୟ୍‌ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜାତାଆଜେନ୍ ।’ ୧୮ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆବସାଣ୍ଡୁନ୍ କେମାନ୍ ବେକେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଉଲଞ୍ଜି । ଆମ୍ମଟ୍ଟୁ ଅବୟନେ ବର୍‌ରେନ୍, ‘ଞେନ୍ ଅବୟ କୋଭାନ୍ ଖିଲାୟ୍‌, ଞେନ୍ ତିଆତେ ଇୟ୍‌ତେ ଜଗେନାୟ୍‌; କେମାଇଂ ଞେନ୍ ଅଃନ୍ନିଆୟ୍‌ ।’ ୧୯ ଆରି ଅବୟନେ ଗାମେନ୍, ‘ଞେନ୍ ମନ୍‌ଲୟ୍‌ ରାଡ଼ଡ଼ ତାଡ଼ଲିୟ୍‌ନ୍ ଖିଲାୟ୍‌, ଆରି ଞେନ୍ ତିଆତେଜି ଅରେ ଗିୟ୍‌ନାୟ୍‌; କେମାଇଂ ଞେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଆୟ୍‌ ।’ ୨୦ ଆରି ଅବୟନେ ଗାମେନ୍, ‘ଞେନ୍ ରଡ଼ ବିବାଲନାୟ୍‌, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଆୟ୍‌ ।’ ୨୧ ଆରି, ତି ଆ କମ୍‌ପାରିମର ଯ୍‌ର୍‌ନ୍ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆମଡ଼ ତି ଆ ବର୍‌ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ଅବଜନାଏ । ସିଲଭେ ଅସିଂମରନ୍ ବରାବେନ୍ କି ଆ କମ୍‌ପାରିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ଲଜିରତାଲେ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ଡାଣ୍ଡୁରେଡ଼, ରକୋଡ଼ ତଡ଼ରଗଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ତୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜି, କାନ୍ନିମରଞ୍ଜି, ସୋଭାମରଞ୍ଜି, କାଡ଼ମ୍‌ରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତେନ୍ନେ ଓଡ୍ଡେଲେ ଇୟ୍‌ନୋରୋଡ଼ାଜି ।’ ୨୨ ତିକ୍କି ତି କମ୍‌ପାରିମରନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଏ ସାଉକାର ବର୍‌ନେନମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ତେଏନ୍, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଆରି ତରଞ୍ଜୁମମନ୍ ତକୋ ।’ ୨୩ ସିଲଭେ ସାଉକାରନ୍ ତି କମ୍‌ପାରିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍,

* ୧୪:୨ ୧୪:୨ କୋଓଡ଼ସି କୋଓଡ଼ଜଡ଼ ☆ ୧୪:୫ ୧୪:୫ ମାଡ଼ିଭ ୧୨:୧୧ ☆ ୧୪:୧୧ ୧୪:୧୧ ମାଡ଼ିଭ ୨୩:୧୨; ଲୁକ ୧୮:୧୪

“ଅସିଂଞ୍ଚେନ୍ ଏକ୍ସାଲ୍‌ଡେନ୍ ଅଲ୍‌ବରିଜେ ତିଆସନ୍ ରୋଉରେଡନ୍ ଓ କୋଭାରେଡନ୍ ଜିରେ ବୁଜିଜୋମନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଇୟ୍ ବରାଜି ।”^{୨୪} ତିଆସନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତି ଅନୋଡ୍ରେନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ୍‌ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଜାକ୍‌ୟ୍ ବୁଜିଞ୍ଚେନ୍ ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଏଜି ।”

ଞ୍ଚନ୍‌ମେନ୍ ଆଡ୍ରେତବନ୍ ଆସନ୍ ମୁର୍ସେତମ୍‌ନେନ୍
(ମାଡିଉ ୧୦:୩୭-୩୮)

^{୨୫} ବମିୟ୍‌ତା ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆୟ୍‌ରଗୁଡିଃଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, ^{୨୬} ☆ “ଆନା ଜନଡ୍‌ଡେନ୍ ଅମଡ୍‌ଞ୍ଚେନ୍ ଜିରେ ଆପେୟ୍‌ନ୍, ଅୟୋଡ୍‌ନ୍, ତୁକ୍ରିନ୍, ପସିଜନ୍, ବୋଞ୍ଚାଡ୍‌ନ୍ ଆରି ତନାନ୍ ଏଞ୍ଚେଲେ ତ ଆ ପରାନ୍ନାତମନ୍ ଜାକ୍‌ୟ୍ ଅଃମ୍‌ପ୍ରିଏଏ, ଆନିନ୍ ଞ୍ଚନ୍‌ମେନ୍‌ଞ୍ଚେନ୍ ଡେଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଏ । ^{୨୭} ☆ଆନା ଜନଡ୍‌ଡେନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ୍‌ନ୍ ବୋୟ୍‌ଲେ ଞ୍ଚେନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଃସଣ୍ଡୋଡ୍‌ଲ୍‌ୟ୍ ଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଞ୍ଚନ୍‌ମେନ୍‌ଞ୍ଚେନ୍ ଡେଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଏ । ^{୨୮} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲୋଡ୍‌ସିଲଡ୍ ଆନା ମେଡ୍‌ସିଡ୍‌ନ୍ ତୁବ୍‌ତୁବନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟ୍‌ତାଲେ ତିଆତେ ଅନବ୍‌ସୁଜ୍ଜେନ୍ ଜାୟ୍ ତିଅକ୍ସା ତାକୋନ୍ କର୍ସ ଡେଡେ, ଆରି ଆମଡ୍‌ନ୍ ତିୟ୍‌ଡେ ତାକୋନ୍ ତକୋ ଅଡେ ଇକ୍ଳା, ଆମ୍‌ଡ୍‌ ତକ୍ଳମ୍‌ତାଲେ ତିଆତେ ଅଃଡ୍‌ଡିଏ ପଡ୍ ? ^{୨୯} ଅସମୟ୍ ଆନିନ୍ ତିଆତାଲନ୍ ଗୁଲୁଡ୍‌ଗୁଲେ ତିଆତେ ଅବ୍‌ସୁଜ୍ଜେଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଲୋ ଡେନ୍, ତିଅକ୍ସା ମନ୍‌ରା ତିଆତେ ଗିୟ୍‌ଡଜି, ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସୟ୍‌ସୟ୍‌ମୁଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ^{୩୦} ‘କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଗୁସିଡ୍‌ନ୍ ଉଲନ୍ କି ଅବ୍‌ସୁଜ୍ଜେଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଲୋ ।’ ^{୩୧} ଅବୟ୍ ରାଜାନ୍ ଦସ ଅଜାର ସିପ୍ପାୟ୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଓରୋଡ୍‌ତାଲେ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ବକୁଡି ଅଜାର ସିପ୍ପାୟ୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଓରୋଡ୍‌ତାଲେ ଅଲ୍‌ଡିତ୍‌ବାନ୍ ଆରିୟ୍‌ତାଞ୍ଚନ୍ ଆ ରାଜା ବୟ୍‌ନ୍ ଅଲ୍‌ଡିତନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ୍‌ନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତକୋ ଅଡେ ଇକ୍ଳା, ତକ୍ଳମ୍‌ତାଲେ ଆମ୍‌ଡ୍‌ ତିଆତେ ଅଃମ୍‌ପ୍ରିଏମେ ପଡ୍ ? ^{୩୨} ଅଃର୍ପ୍ରିଲୋ ଡେନ୍, ଆନା ଆ ରାଜା ସତାୟ୍‌ଲୋଡ୍‌ ତକୋନ୍ ଆଡିଡ୍‌ ମା ରାଜିନାମା ଏଞ୍ଚେନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅକାଲ୍‌ଡିମରନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସ୍ପାୟ୍‌ଡେ । ^{୩୩} ତିଅକ୍ସା ଅମଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନା ଜନଡ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍‌ଆତେ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଅଃମ୍‌ମ୍‌ରେଡେ, ଆନିନ୍ ଞ୍ଚନ୍‌ମେନ୍‌ଞ୍ଚେନ୍ ଡେଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଏ ।”

ମନଡ୍‌ତତନ୍ ଆ ବସିଡ୍
(ମାଡିଉ ୫:୧୩; ମାର୍କ ୯:୫୦)

^{୩୪} “ବସିଡନ୍ ତ ଲଗଡ୍; ବନ୍‌ଡ ବସିଡନ୍ ନିୟ୍ ମରେଡ୍ ତଡ୍ ଡେନ୍, ତିଆତେ ଏକ୍ସାଲେ ମବ୍‌ରେଡ୍‌ତବୋ ? ^{୩୫} ତିଆତେ ଲବନ୍ ଆସନ୍ ଅଡେ ଲନାସଡ୍‌ତାଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ୍; ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ତୁଆରାନ୍ ସେଡ୍‌ଡଜି । ଅନମ୍‌ଡଡନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଅଲୁଡନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ଡଡେଡୋ ।”

୧୫

ଆରାଡ୍‌ଏନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡା
(ମାଡିଉ ୧୮:୧୨-୨୪)

^୧ ☆ବମିୟ୍‌ତା, ପାନୁବେଡ୍‌ମରଞ୍ଜି ଓ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନମ୍‌ଡଡନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ୍‌ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଜି । ^୨ ସିଲଡେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଡୋସେତାଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ତନେ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାତନେ ।” ^୩ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବୟ୍ ଅନବ୍‌ଜଡ୍‌ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି,

^୪ “ଅମଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ସିଲଡ୍ କେନ୍ ଅକ୍ସାମ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନା ତକୋ, ଆମଡ୍‌ନ୍ ବସଅ ମେଣ୍ଡାନ୍ ତକୋଡେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅବୟ୍ ଆଡ୍‌ଏନ୍ ଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଅନେସ୍‌ତଆତେ ପଡିଆଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ୍‌ତାଲେ ତି ଆରାଡ୍‌ଏନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡା ଅଣ୍ଡ୍‌ ଞ୍ଚାଡେନ୍ ଜାୟ୍ ଅଃନ୍‌ସୋଜେ ପଡ୍ ? ^୫ ଆରି ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଞ୍ଚାଡେନ୍ ଡେନ୍ ସର୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆ ତାରଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ବୋୟ୍‌ଲେ ଅସିଡ୍‌ନ୍ ପାଡ୍‌ତାୟ୍ । ^୬ ଆରି ଆ ଗଡିଞ୍ଜି ଓ ତୟ୍‌ଲିସିଂମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଓଡ୍‌ଡେଲେ ଅବ୍‌ରୁକ୍ଳଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ତ୍ତଜି, ‘ଞ୍ଚେନ୍ ସରିନ୍ ସର୍ତାନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଚେନ୍ ଆରାଡ୍‌ଏନ୍‌ଆତେ ଞ୍ଚେନ୍ ଞ୍ଚାଡ୍‌ଲାୟ୍ ।’ ^୭ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତିଅକ୍ସା ଆନାଜି ଆବ୍‌ୟ୍‌ରବୁଡ୍‌ଡିନେନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ତଡ୍, କେନ୍ ଅକ୍ସାମ୍‌ ଅନେସ୍‌ତ ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ସିଲଡ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଆନା ଆବ୍‌ୟ୍‌ରବୁଡ୍‌ଡିତନେ, କେନ୍ ଅକ୍ସାମ୍‌ ଅବୟ୍ ଇର୍ସେମରନ୍ ଆସନ୍ ରୁଆଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତାନ୍ ଡେଡେ ।”

ଆରାଡ୍‌ଏନ୍ ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବ୍

^୮ “ଇକ୍ଳାନ୍‌ଡେନ୍ କେନ୍ ଅକ୍ସାମ୍‌ ଅକ୍ସା ଆଇବୟ୍ ତକୋ, ଆମଡ୍‌ନ୍ ଦସଟା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍* ତକୋଡେ, ଆରି ଡେଡେ ସିଲଡ୍ ଅବୟ୍ ଆଡ୍‌ଏନ୍ ଡେନ୍, ଏଞ୍ଚେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପିକ୍‌ଜନ୍ ତର୍ରେ ଅସିଡ୍‌ନ୍ ଜଜତାଲେ ତିଆତେ ଅଣ୍ଡ୍‌ ଞ୍ଚାଡେନ୍

☆ ୧୪:୨୨ ୧୪:୨୨ ମାଡିଉ ୧୦:୩୭ ☆ ୧୪:୨୭ ୧୪:୨୭ ମାଡିଉ ୧୦:୩୮; ୧୭:୨୪; ମାର୍କ ୮:୩୪; ଲୁକ ୯:୨୩ ☆ ୧୫:୧ ୧୫:୧ ଲୁକ ୫:୨୯, ୩୦ * ୧୫:୮ ୧୫:୮ ଅବୟ୍ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ବଡିନ୍ନା ଆ ବଡିତାବ୍

ଜାୟ ଲୁବାୟତାଲେ ଅଃସାଜେ ପଢ଼ ? ୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଖାଡ଼େନ୍ ତେନ୍ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ତ ତୟଲିସିଂମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ଅବରୁକୁଲନ୍ ବର୍ତନେ, ‘ଞେନ୍ ସରିନ୍ ସର୍ତାନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୁଣ୍ଡାତାବଞେନ୍ ଆରାଡ଼ଏନ୍‌ଆତେ ଞେନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ ।’ ୧୦ ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନା ଆବୟରୁଡ଼ିତନେ, କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ଇର୍ସେମରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଜି ସର୍ତାତଞ୍ଜି ।”

ଆରାଡ଼ଏନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍

୧୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ତନେ, “ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଜି ବାଗୁ ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୨ ଆ ସନ୍ନା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ ଗାମେନ୍, ‘ଆପେୟ, ଅଙ୍ଗା ଆନଜେଜି ବନ୍ତାଲୋଡ଼ଞେନ୍ ପଡ଼େତେ ତିଆତେ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟ୍‌ୟ ।’ ସିଲଭେ ଆପେୟନ୍ ଅନଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୧୩ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଳି ସନ୍ନା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବରୁକୁତାଲେ ତମେନ୍ କି ସଞାୟ ଡେସାନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ତେଭେ ପରାନ୍‌ସାଞିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଲେ ଆ ତାକୋନ୍ କର୍ସଆଜେନ୍ । ୧୪ ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆକ୍ରର୍ସଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତି ଆ ଡେସାଲୋଡ଼ କାନ୍ତାରାନ୍ ଆରଡ଼ୋଲାଞ୍ଜନ୍ ଆନିନ୍ ସନ୍ନାୟାୟତାଏନ୍ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ଡେସାଲୋଡ଼ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲେ ତକୋନେ, ଆରି ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ତୁରୁତୁରନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ିଆନ୍ ଆସ୍ତାୟେନ୍; ୧୬ ଆରି, କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଜାୟତକୋର ଜୋମେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଜୋମ୍‌ଲେ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ନ୍ ଅନବବୋଓନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲତଜେନ୍, ବନ୍‌ତ ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଭିୟଲଜି । ୧୭ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଆୟତନତମଲନ୍ ବର୍ତନେ, ‘ଆପେୟଞେନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଜି ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ତିଅଙ୍ଗାତି ଲାଗାତେ, ବନ୍‌ତ ଞେନ୍ ଡେନ୍ନେ ଡୋଲେଜନ୍ ବାଭେ ରବୁତ୍‌ୟ । ୧୮ ଞେନ୍ ଡୋଲନ୍ ଆପେୟଞେନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ତେ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ନାୟ, ଆପେୟ, ଞେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍‌ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ନମ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲାୟ; ୧୯ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନୋଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆରି ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼; ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟ କମ୍ପାରିନମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକ୍ଳୋଇ ।’ ୨୦ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଡୋଲନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେନ୍ ।”

“ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ସଞାୟଲୋଡ଼ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ମା ଆପେୟନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଆଗୁଡ଼ିତାଏନ୍ ଆରି ଇରେ ଇୟଲେ କୋଣ୍ଡୋତାଲେ ଜୋର୍ଜୋରେ । ୨୧ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, ‘ଆପେୟ, ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ନମ୍ ଞେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲାୟ, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନୋଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆରି ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ ।’ ୨୨ ବନ୍‌ତ ଆପେୟନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଡ଼ ଅଞିନ୍ ଲପାଡ଼ଲେ କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବରବା, କେନ୍ ଆ ଅଣ୍ଡେରସିଲୋଡ଼ନ୍ ଏନ୍‌ସିନ୍ ତ ତାଲଜଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ଅବରବା, ୨୩ ଆରି ଅବୟ ଜେଲ୍‌ଜେଲ୍ ଜନ୍ତନ୍ ପାଡ଼ଲେ ରକ୍ତୁବା, ଯବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଗାଲେ ଜୋମ୍‌ଲେ ଏସର୍ତାନେବା । ୨୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଞେନ୍ ରବୁଏନ୍, ବନ୍‌ତ ଅମେଡ଼େନ୍, ଆଡ଼ଏନ୍ ବନ୍‌ତ ଆରି ଖାଡ଼ଲାୟ ।’ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସର୍ତାଲଞ୍ଜି ।”

୨୫ “ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆ ସୋଡ଼ା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ କୋଭାନ୍ ତକୋଲାୟ । ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଆଡ଼ୁଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଡେବୁଡ଼ନ୍ ତ ତଡ଼ସେଡ଼ନ୍ ଆ ସନଡ଼ା ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ, ୨୬ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେଆତଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େତାଲେ ବରେନ୍, ‘କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନି ?’ ୨୭ କମ୍ପାରିମରନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ବୋଞାଡ଼ନମ୍ ଯର୍ନାୟ, ଆରି ଆପେୟନ୍‌ମ୍ ବୋଞାଡ଼ନମ୍‌ଆତଡ଼ ଆସୁକ୍ଳା ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଅବୟ ଜେଲ୍‌ଜେଲ୍ ଜନ୍ତନ୍ ରକ୍ତୁଏନ୍ ।’ ୨୮ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ବରାବତାଲନ୍ ଅମ୍ପସିଡ଼ନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲୁଡ଼ୟଲୋ; ବନ୍‌ତ ଆପେୟନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ମବ୍‌ଲଞେ । ୨୯ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, ‘ଗିଜା, ତିୟନେ ବର୍ସେଡ଼ ଡେଲୋ ଞେନ୍ କମ୍ପାରିନମ୍ ଅନ୍ତମ୍ କାକାଡ଼ାତନାୟ, ଆରି ଆଙ୍ଗିୟ ଓୟଲେ ବର୍ନେନମ୍‌ ଅଃନ୍ନାଲେଲାୟ, ଡେଲୋଜନଡ଼େତେନ୍ ଗଡ଼ିଞେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସର୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଙ୍ଗିୟ ଓୟଲେ ଆମନ୍ ବୋଡ଼ାମେଡ଼ ନିୟ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତିୟ୍‌ୟ । ୩୦ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନମ୍ ଅଙ୍ଗାତେ କୁଣ୍ଡୁଡ଼ିବଜଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅନଜେନମ୍‌ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ କର୍ସଆଜେନ୍, ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଯର୍ନାୟ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଜେଲ୍‌ଜେଲ୍ ଜନ୍ତନ୍ ରକ୍ତୁଏନ୍ ।’ ୩୧ ସିଲଭେ ଆପେୟନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ଏ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଆମନ୍ ତିତାନ୍ ଞେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋତନେ, ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଞେନ୍‌ଆତେ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମନ୍‌ଆତେ; ୩୨ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ବୋଞାଡ଼ନମ୍ ରବୁଏନ୍‌ବନ୍ ଆରି ଅମେଡ଼େନ୍, ଆଡ଼ଏନ୍ ବନ୍ ଆରି ଖାଡ଼ଲବୋ, ତିଆସନ୍ ମଅୟତାଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏସର୍ତାନେବା ।’ ”

ବୁଡ଼ି ଗୁମ୍‌ସାନ୍

† ୧୫:୧୮ ୧୫:୧୮ ରୁଆଡ଼ନ୍ ‡ ୧୫:୨୯ ୧୫:୨୯ ଆମନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ବାୟଲ୍‌ୟ

ଆ ସଙ୍କୁରାଜି ଜୋମଲେ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ନ୍ ଅନବ୍‌ବୋଓନ୍ ଆସନ୍ ଆସାଲନ୍ ଡକୋଲନ୍; ଆରି, କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ଅମ୍‌ସୁଜି ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ଜାଲ୍‌ଜାଲ୍‌ଲେଜି । ୨୨ ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଜିରେନ୍ କି ତି ବେକେଡ଼ନେମରନ୍ ରବୁଏନ୍ ଆରି ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଭ୍ରାମନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି; ତିକ୍କି ତି ଗମାଡ଼ମରନ୍ ନିୟ୍ ରବୁଏନ୍, ଆନିନ୍ ତିଲେଞ୍ଜି । ୨୩ ଆରି, ଗମାଡ଼ମରନ୍ ତଗୋସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତପଡ଼ଲଗୋ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆରାଟାଡ଼େନ୍, ସଡ଼ାୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଅଭ୍ରାମନ୍ ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ଲାଜାରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିଜେନ୍ । ୨୪ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଓଡ଼େଲେ ବର୍‌ନେ, ‘ଏ ଆପେୟ୍, ଅଭ୍ରାମ, ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟ୍‌ମତାଲେ ଲାଜାରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟାୟ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଜିରେ ଆ ଅଣ୍ଡେରସିନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକୁବତାଲେ ବତନିକ୍‌କାୟ୍ ଅଲ୍‌ଲୋଡ଼େନ୍ ଜବଡ଼ତଲେ ଆୟ୍ ସବ୍‌ୟ୍‌ଇୟ୍‌ତୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ତେନ୍ନେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ତପଡ଼ଲଗୋ ତେତ୍‌ୟ୍ ।’ ୨୫ ବନ୍‌ଡ଼ ଅଭ୍ରାମନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଏ ତାଙ୍ଗାତାଅନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମନ୍ ମନଡ଼ଞ୍ଜିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, ଆରି ଲାଜାରନ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ମନ୍ନେଆ; ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ନମି କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଖାଡ଼େତେ, ଆରି ଆମନ୍ ତପଡ଼ଲଗୋ ତେତମ୍ । ୨୬ ସିଲଭ୍‌ଲନ୍ ତରକୋନେନମ୍ ତ ତରକୋନେଲେନ୍ ଆ ମଡ଼ିଲୋଡ଼ ଜରୁତମ୍ ଆ ଲୋଓଡ଼ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଆନାଜି ତେନ୍ନେ ସିଲଭ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାୟ୍‌ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏଜି, ଆରି, ତେଭେ ସିଲଭ୍ ଆନିଡ଼ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ପଡ଼ଲେ ଜିରେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଆଜି ।’ ୨୭ ସିଲଭେ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଏ ଆପେୟ୍ ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ କାକୁତ୍‌ତନାୟ୍, ଲାଜାରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆପେୟ୍‌ଖେନ୍ ଆସିଂ ଆସ୍ତାୟା, ୨୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ମନ୍‌ଲୟ୍‌ନେ ତକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ କେନ୍ ଅରସୁତାନ୍ ଆଡ଼କୋନେଲୋଡ଼ ଇୟ୍‌ତଡ଼ାଜି ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସାକିବରନ୍ ଇୟ୍ ତିଏତୋ ।’ ”

୨୯ “ବନ୍‌ଡ଼ ଅଭ୍ରାମନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ର ତକୋ, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବର୍‌ନେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଡ଼େତଜି ।’ ୩୦ ସିଲଭେ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଏ ଆପେୟ୍, ଅଭ୍ରାମ, ତିୟ୍‌ତେ ବାଭେ ସରି ତଡ଼, ବନ୍‌ଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟେନ୍ ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆବ୍‌ୟ୍‌ରବୁଡ଼ିତଞ୍ଜି ।’ ୩୧ ବନ୍‌ଡ଼ ଅଭ୍ରାମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ଆନିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍‌ନେ ଅଃନ୍‌ମଡ଼ଲଜି ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଯର୍‌ମେଡ଼ତାଲେ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି ତେନ୍ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍‌ୟ୍‌ରବୁଡ଼ିନେଜି ।’ ”

୧୭

ଇର୍‌ସେନ୍

(ମାତିଉ ୧୮:୨୭; ୨୧:୨୨; ମାର୍କ ୯:୪୨)

୧ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅଙ୍ଗାଆତେଜି ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇର୍‌ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍ ମା, ବନ୍‌ଡ଼ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆ ଲଭେଡ଼ଲୋଡ଼ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ଯୋଡ଼, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ପନବ୍‌ରତନ୍ ଖାଡ଼େତେ । ୨ ତି ମନ୍‌ରା, କେନ୍ ସନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ଅବୟ୍‌ନେଆତଡ଼ ଇର୍‌ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରବ୍‌ଲୋତେନ୍ ସିଲଭ୍, ଆର୍‌ପାୟ୍ ଆ ସକାଲୋଡ଼ ଅବୟ୍ ଗୋର୍‌ନାଅରନ୍ ଯୋଡ଼ଲେ ସର୍‌ମେୟ୍‌ଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆସେସେଡ଼ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ବନ୍ ତେତେ । ୩ ତିଆସନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ତର୍‌ତମ୍ ଆ ବର୍‌ନେଲୋଡ଼ ଗିୟ୍‌ତମ୍‌ନାବା ।”

“ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ ଲୁମେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କାୟ୍‌ବା, ଆରି ଆନିନ୍ ଆବ୍‌ୟ୍‌ରବୁଡ଼ିଲନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କେମାନ୍ ତିୟ୍‌ବା । ୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ବ ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ସାତତର ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ, ଆରି ସାତତର ଅମଡ଼ବେନ୍ ଯର୍‌ର୍‌ନ୍ ‘ଖେନ୍ ଆବ୍‌ୟ୍‌ରବୁଡ଼ିତନାୟ୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ବର୍‌ବେନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କେମାନ୍ ତିୟ୍‌ବା ।”

ତର୍‌ନେନ୍

୫ ସିଲଭେ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତର୍‌ନେଲେଞ୍ଜି ଅବଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ତିୟ୍‌ଲେନ୍ ।”
 ୬ ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ତର୍‌ନେବେନ୍ ଅବୟ୍ ସୋର୍‌ସୋବାୟ୍‌ଗୋ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ମାଲବେରିନ୍‌ବନ୍ ‘ଅମ୍‌ରା ଆଜତନ୍ ବାଭେ ପୁୟ୍‌ଲନ୍ ସର୍‌ମେୟ୍‌ଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଗୁନା’ ଏଗାମେନ୍ ତେନ୍ ତିଆତେ ବର୍‌ନେବେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େତେ ।”

ଅବୟ୍ କମ୍‌ୟ୍‌ରିମରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୭ “ବନ୍‌ଡ଼ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନା ତକୋ, ଆ କମ୍‌ୟ୍‌ରିମରନ୍ ବସେଡ଼ନ୍ ଅର୍‌ତାଲନ୍, ଇକ୍‌କାନ୍‌ତେନ୍ ତୁର୍‌ତାଡ଼ନ୍ ସିଲଭ୍ ଯର୍‌ର୍‌ନାୟ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ସିଲଭେମା କମ୍‌ୟ୍‌ରିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ‘ଆୟ୍ ଗାଗାନା’ ଗାମ୍‌ଲେ

☆ ୧୭:୩ ୧୭:୩ ମାତିଉ ୧୮:୧୫

ବର୍ତ୍ତେ ? ୮ ଆର୍ତ୍ତାୟ ଆନିନ୍, ‘ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଅବଜାତାଆ, ଆରି ଞେନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ସାତାଞନ୍ ଜାୟ ରେଡ୍ଡୁବଲନ୍ ଗର୍ଗର୍ୟ ରୁରୁଇଂ, ତିକ୍ଳି ଆମନ୍ ଗାଗାନା,’ ଗାମ୍ଲେ ଆ କମ୍ବ୍ରିମରନ୍‌ଆତ୍‌ ଅଞ୍ଚରେ ପଟ୍ ? ୯ କମ୍ବ୍ରିମରନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍‌ତ୍‌ତ୍‌ତାଲେ କାକାଡାନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆନିନ୍ କମ୍ବ୍ରିମରନ୍‌ଆତ୍‌ ସେକ୍‌କେତେ ପଟ୍ ? ୧୦ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବ୍ରେଜି ନିୟ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ କାକାଡା ଏସାତେନ୍ ସିଲଡ୍‌ଲନ୍, ‘ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅକାମି କମ୍ବ୍ରି, ଆକ୍‌ଆତେ କାକାଡାଲେନ୍, ତିଆତେ ତୁମ୍ ଏଲୁମ୍‌ଲାୟ୍’ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନାବା ।”

ଜିସୁନ୍ ଦସଜଣ ମୋଡ୍‌ଫୋରଞ୍ଜିଆତ୍‌ ମବ୍‌ନଡେନ୍

୧୧ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆତିଡ୍ ସମିରୋଣନ୍ ତ ଗାଲିଲିନ୍ ଆ ସଣ୍ଡିଗଡ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୨ ଆରି, ଆନିନ୍ ଅନ୍ନିଡ୍ ଅବୟ୍ ଆ ସାଇ ଆଗ୍‌ନେନ୍ ଆତିଡ୍, ଦସଜଣ ମୋଡ୍‌ଫୋରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ମାୟ୍‌ନେଜି; ୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ସଞ୍ଜାୟ୍‌ଲୋଡ୍ ତନଡ୍‌ତାଲେ, “ଏ ଜିସୁ, ଞନଡ୍‌ତିୟ୍‌ମର, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତ୍‌ ସାୟ୍‌ମ୍‌ଲେନ୍” ଗାମ୍ଲେ ବାକାବଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି ।

୧୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବ୍ରେଜି ଜିରେ ରାଓଡାଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ରମ୍‌ଡ୍ ରମ୍‌ଡ୍‌ଆତ୍‌ ଇୟ୍ ଅବତୁୟ୍‌ନାବା ।”

ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିରା ଜିରା ମନଡେଞ୍ଜି । ୧୫ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ୍‌ସିଲଡ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତମ୍‌ଲନେନ୍ ଆନିନ୍ ମନଡେନ୍, ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତ୍‌ ସେନ୍‌ଲେ ସେନ୍‌ଲେ ଆମଡ୍‌ବାଞ୍ଜି ଯର୍‌ନ୍, ୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆଜଡ୍‌ଲୋଡ୍ ଲୋମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ ସେନେନ୍; ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ସମିରୋଣମର୍ । ୧୭ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଇନି ଦସଜଣଞ୍ଜି ଅଞ୍ଚମ୍‌ଡ୍‌ଲଜି ପଟ୍ ? ୧୮ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆରି ନଜଣ ଅଡେକ୍‌କା ? ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତ୍‌ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତୁମ୍ ପଟ୍ ବଡେସାବାୟ୍ ଯର୍‌ନାୟ୍, ଆନ୍ନିଡ୍ ଆରି ଅଞ୍ଚୟ୍‌ନାଜି ପଟ୍ ?” ୧୯ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ ବରେନ୍, “ଡୋନା, ଜିରା, ତର୍‌ନେମ୍ ଆମନ୍‌ଆତ୍‌ ମବ୍‌ନଡ୍‌ଲମ୍ ।”

**ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ରାଜ୍ୟ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍
(ମାତିଡ ୨୪:୨୩-୨୮, ୩୭-୪୧)**

୨୦ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆକ୍‌କା ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ, ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତ୍‌ ଆରସ୍‌ବୁଡ୍‌ଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅବ୍‌ଗିୟ୍‌ତାଲନ୍ ଅଞ୍ଚିରାୟ୍; ୨୧ ଇକ୍‌କାନ୍‌ଡେନ୍ ‘ଗିୟ୍‌ବା, ତେନ୍‌ନେ ଅଡେ ତେଡେ’ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅଞ୍ଚନେଜି; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ଗିୟ୍‌ବା ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅମ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ତକୋ ।”

୨୨ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଞଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତ୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଅକ୍‌କା ଆତିଡ୍ ଆମ୍ବ୍ରେଜି ମନ୍‌ରା ତାକ୍‌ଡାଅନନ୍ ଆ ତିନ୍ନାଜି ଲୋଡ୍‌ସିଲଡ୍ ବତିନ୍ନା ଓୟ୍‌ଲେ ଏଗିୟ୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଏବର୍‌ଡନେ, ବନ୍‌ତ ଗିୟ୍‌ଲେ ଏଞ୍ଚର୍‌ପ୍ରିଏ, ଏନ୍‌ନେଗୋ ଆ ବନେଡା ଅଡୋତାୟ୍ । ୨୩ ‘ତେଡେ ଗିୟ୍‌ବା, ତେନ୍‌ନେ ଗିୟ୍‌ବା,’ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବ୍ରେଜିଆତ୍‌ ବର୍‌ବେଞ୍ଜି; ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବ୍ରେଜି ଏଇୟ୍‌ତଡ୍, କି ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ ଏସଣ୍ଡୋଡ୍‌ଡ୍‌ଜି । ୨୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ତାବ୍‌ରେଡନ୍ ତିଡେନ୍ ତେନ୍ ଏକ୍‌ଲେ କେନ୍‌ ଆ ରୁଆଡ୍ ସିଲଡ୍ ତି ଆ ରୁଆଡ୍ ଜାୟ୍ ସାଆର୍‌ଡେ ତିଅନ୍ତମ୍ ମନ୍‌ରା ତାକ୍‌ଡାଅନନ୍ ଆଜିର୍‌ତ୍‌ଞ୍ଜି ଆ ତିନ୍ନା ଏଡେଲେ ଗିୟ୍‌ତାତେ । ୨୫ ବନ୍‌ତ ଆମ୍‌ଡ୍‌ ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସତିଡ୍‌ଲେ ସବୟ୍‌ଲେ ପରାନ୍‌ଡଣ୍ଡନ୍ ତେଡେ ଆରି କେନ୍ ନମି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ ବାସ୍‌ବୁଡ୍‌ଜି । ୨୬ ଆରି, ନୋଅନ୍ ଆ ବନେଡାକ୍ ଏକ୍‌କାଗୋ ତେଏନ୍, ମନ୍‌ରା ତାକ୍‌ଡାଅନନ୍ ଆ ବନେଡାକ୍ ନିୟ୍ ଏଡେଗୋ ମା ତେଡେ; ୨୭ ନୋଅନ୍ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଗ୍‌ନେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବିବାନେନ୍, ଅନବ୍‌ବିବାନ୍ ଆରି ଗାଲେ ଜୋମ୍‌ଲେ ମଗାଡେଞ୍ଜି, ଆରି ରିକ୍‌କେତିରନ୍* ଜିରେ ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଅମ୍‌ୟାଆଜେ । ୨୮ ଲୋଟନ୍‌ ଆ ବନେଡାକ୍ ଜାକ୍‌ୟ୍ ଏଡେଗୋମା ତେଏନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗାଗାନେନ୍, ଞିଞ୍ଜିନେନ୍ ତନ୍‌ଶ୍ଚିମନ୍, ଗୁଗୁନ୍‌ବନ୍ ତ ଗୁସିଂଲୋଡ୍‌ନ୍ ମଗାଡେଞ୍ଜି, ୨୯ ବନ୍‌ତ ଲୋଟନ୍‌ ସଦୋମନ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍‌ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ରୁଆଡ୍‌ନ୍ ସିଲଡ୍ ତଗୋନ୍ ତ ତାରୁନ୍ ତରୁବ୍‌ତାଗୋ ଅଡୋତାଲେ ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଜି ଜୋମ୍‌ଡୋଡାଜେଞ୍ଜି । ୩୦ ମନ୍‌ରା ତାକ୍‌ଡାଅନନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତାତେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାକ୍‌ୟ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ତେଡେ ।”

୩୧ ☆ “ତିଆତିନ୍ନା ଆନା ତୋଣ୍ଡୋ ବିଲେଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋଡେ, ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ସିଡ୍‌ନ୍ ଆ ଜନବ୍‌ଜି ପାଡ୍‌ପାଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ପଡ୍‌ଲନ୍ ଜିର୍‌ଡତାୟ୍ ତଡ୍; ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନା କୋଡାଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋଡେ ଆନିନ୍ ଯର୍‌ଡଡ୍‌ନ୍‌ୟାୟ୍ ତଡ୍ । ୩୨ ଲୋଟନ୍‌ ଆ ତୁକ୍ତି ଆ ବର୍‌ନେ ଇୟ୍‌ମବା । ୩୩ ☆ଆନା ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅନବ୍‌ମେଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଏର୍‌ଡେ ଗୋୟ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅକଡ୍‌ୟ୍‌ଡେ, ଆରି ଆନା ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅକଡ୍‌ୟ୍‌ଡେ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅବ୍‌ମେଡ୍‌ଡେ । ୩୪ ଞେନ୍ ଆମ୍ବ୍ରେଜିଆତ୍‌ ବର୍‌ବେନ୍, ତି ଆ ତଗଲ୍‌ ବାଗୁନେ ଆବୟ୍‌ନ୍ ଆ କଟ୍‌ଲୋଡ୍‌ ଲୁଡ୍‌ଡଜି, ଅବୟ୍‌ନେଆତ୍‌ ଅନୋରୋଡ୍‌ନ୍ ତେଡେ, ଆରି ଅବୟ୍‌ନେଆତ୍‌ ଅନମ୍‌ରେଡ୍‌ନ୍ ତେଡେ । ୩୫ ବାଗୁ ଆଇମରନ୍ ଏକ୍‌କାନ୍ ରିଡ୍‌ୟ୍‌ଡଞ୍ଜି, ଅବୟ୍‌ନେଆତ୍‌ ଅନୋରୋଡ୍‌ନ୍ ତେଡେ

* ୧୭:୨୭ ୧୭:୨୭ ସୋଆଡି ☆ ୧୭:୩୧ ୧୭:୩୧ ମାତିଡ ୨୪:୧୭,୧୮; ମାର୍କ ୧୩:୧୫,୧୬ ☆ ୧୭:୩୩ ୧୭:୩୩ ମାତିଡ ୧୦:୩୯; ୧୨:୨୫; ମାର୍କ ୮:୩୫; ଲୁକ ୯:୨୪; ଜନ ୧୨:୨୫

ଆରି ଅବୟବନେଆତଢ଼ ଅନମ୍ରେଡ଼ନ୍ ତେତେ । ୩୭ ବାଗୁ ମନ୍ରାନ୍ କୋଭାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତଜି, ଅବୟବନେଆତଢ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେତେ ଆରି ଅବୟବନେଆତଢ଼ ଅନମ୍ରେଡ଼ନ୍ ତେତେ ।”

୩୭ ସିଲଭେ ଷ୍ଟଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ପ୍ରବୁ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ?” ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ମରାନ୍ ତକୋତେ, ତେଭେ ମରାଜୋମ୍ତିତଞ୍ଜି ନିୟ୍ ରୁକୁତଞ୍ଜି ।”

୧୮

ଜୁଆରବଜନ୍ ତ ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଆନବ୍ଜଡ଼ବର୍

୯ ଏରଲୋଲୋନେନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ କାକାଡ଼ାଲେନ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷ୍ଟଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅବୟବ ଅନବ୍ଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୯ “ଅବୟବ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟବ ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ଆତଢ଼ ଅଃକତଢ଼ଲୋ କି ମନ୍ରାନ୍ଆତଢ଼ ଅଃମ୍ନାନ୍ନେଲୋ । ୩୮ ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅବୟବ ଜୁଆରବଜନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ବବେଡ଼ାନ୍ କି ବବେଡ଼ାନ୍ ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲେ କାକୁତ ଡାଲନ୍ ଇୟଲେ ବର୍ନେ, ‘ବନେରାଞ୍ଜେନ୍ ବୟନ୍ ବିସାରଇୟ୍ ।’ ୪ ଆରି, ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଜବୁ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଅଃମ୍ନବ୍ପନ୍ସୁଆତିଲୋ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତିକ୍ଳି ଇୟମେନ୍, ‘ଞେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ଆତଢ଼ ଅଃକତଢ଼ାୟ୍ କି ମନ୍ରାନ୍ଆତଢ଼ ଅଃମ୍ନାନ୍ନେଲାୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ୫ କେନ୍ ଜୁଆରବଜନ୍ ଞେନ୍ଆତଢ଼ ବାଡ଼ଲି ଆରେନ୍ନେତିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଆରିନ୍ନତେଞ୍ଜି ଞେନ୍ ପନ୍ସୁଆତିତାୟ୍, ଇଜ୍ଜାନ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ତିତାନ୍ ବାଡ଼ଲି ଇୟତାୟ୍ ଏନ୍ନେଇୟ୍ ।”

୧୦ ସିଲଭେ ପ୍ରବୁନ୍ ବର୍ନେ, “କେନ୍ ଏରଡ଼ରମ୍ମମର୍ ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଇନି ଗାମ୍ତେ ତିଆତେ ଅମ୍ତଡ଼ବା । ୧୧ ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତଗଲ୍ ତମ୍ବା ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଆରୋଡ଼େତେଞ୍ଜି, ଇସ୍ପରନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବନେରାଜିଆତଢ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ସନ୍ଏନ୍ ତକୋଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆନିନ୍ ପଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆରିନ୍ନତେଞ୍ଜି ଅଃମ୍ନବ୍ପନ୍ସୁଆତିଏଜି ? । ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆରିନ୍ନତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ ଲପନ୍ସୁଆତିତଜି । ବନ୍ତ, ମନ୍ରା ଡାକଡ଼ାଅନନ୍ ପୁତ ଲୋଡ଼ନ୍ ଇନି ତର୍ନେନ୍ ଇୟତାୟ୍ ଗିଜେ ପଡ଼ ?”

ପାରୁସିନ୍ ତ ପାନୁବେଡ଼ମରନ୍ ଆନବ୍ଜଡ଼ବର୍

୧୨ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ତର୍ତମ୍ନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବ୍ତୁୟ୍ତାଲନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବାସ୍ତେଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଢ଼ ଗିୟଲେ ଜିସୁନ୍ ଅବୟବ ଅନବ୍ଜଡ଼ବରନ୍ ବର୍ନେ । ୧୩ “ବାଗୁ ମନ୍ରା ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ଅବୟବେ ପାରୁସି ଆରି ଅବୟବେ ପାନୁବେଡ଼ମର୍ ।”

୧୪ “ପାରୁସିନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ତମ୍ ଏନ୍ନେଲେ ପାର୍ତନାଲନେ, ‘ଏ ଇସ୍ପର, ଞେନ୍ ଆମନ୍ଆତଢ଼ ସେକେତମ୍, ଞେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅଃରୀଉନାୟ୍, ଅଃଡ଼୍ଡାରିନାୟ୍, ଏରଡ଼ରମ୍ମମର୍ ତଡ଼, ଆରି କେନ୍ ପାନୁବେଡ଼ମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ନିୟ୍ ତଡ଼; ୧୫ ଞେନ୍ ବପାଲିନ୍ ବାଗୁତର ଆନମ୍ତନାୟ୍ ଆରି ଞେନ୍ ଅନର୍ଜେଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଦସମାସ୍ ତିୟ୍ତାୟ୍ ।”

୧୬ “ବନ୍ତ ପାନୁବେଡ଼ମରନ୍ ସଡ଼ାୟ୍ଲୋଡ଼ ତନଡ଼ତାଲେ ରୁଆଡ଼ଗଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଅଃମ୍ନୋମଡ଼ଲୋ, ବନ୍ତ ଆ ମାୟ୍ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଡ଼୍ଡମଲନ୍ ବର୍ନେ, ‘ଏ ଇସ୍ପର, ଞେନ୍ ଇର୍ସେମର୍, ଞେନ୍ଆତଢ଼ ସାୟ୍ମୁମ୍ ।’ ୧୭ *ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପାରୁସିନ୍ ତଡ଼ ଆର୍ପାୟ୍ ପାନୁବେଡ଼ମରନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିତନ୍ ତେଏନ୍ କି ଆନିନ୍ ଆସିତନ୍ ଜିରେନ୍; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ତମ୍ ଅବସୋଡ଼ାଲନ୍ ଅବ୍ତୁୟ୍ତେନେ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅନବ୍ସନ୍ନାନ୍ ତେତେ, ବନ୍ତ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ତମ୍ ଅବସନ୍ନାତନେ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅବସୋଡ଼ାନ୍ ତେତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆସିର୍ବାଦଏନ୍

(ମାତିଉ ୧୯:୧୩-୧୫; ମାର୍କ ୧୦:୧୩-୧୬)

୧୮ ଜିସୁନ୍ ଏଜ୍ଞାଲ୍ତେନ୍ ପସିଜଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସୁଡ଼େତଜି, ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପସିଜଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ବା ଓରୋଡ଼ଲାଜି; ବନ୍ତ ଷ୍ଟଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ କଞେଞ୍ଜି । ୧୯ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ପସିଜଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େଲେ ବର୍ନେ, “ପସିଜଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଞେନ୍ ତନିୟ୍ନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ସାକାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏରଡ଼ତଡ଼େଜି; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ପସିୟ୍ଜିଆତେ । ୨୦ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅଃଜ୍ଞାଏ, ଆନିନ୍ ତେଭେ ଗନ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ ।”

ଗମାଡ଼ମରନ୍

(ମାତିଉ ୧୯:୧୬-୩୦; ମାର୍କ ୧୦:୧୭-୩୧)

☆ ୧୮:୧୪ ୧୮:୧୪ ମାତିଉ ୨୩:୧୨; ଲୁକ ୧୪:୧୧

୧୮ ଅବୟ୍ ଜିଉଦି ଆମ୍ମତ୍ତୁଗଡ଼ମରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଏ ଆଜାଡ଼ି ଖନଡ଼ତିୟମର, ଅଃନୁଞ୍ଚିତେନ୍ ଆ ପରାନ୍ନା ଆଞ୍ଚନାଡ଼୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇନି ଏଞ୍ଜାନାୟ୍ ?” ୧୯ ସିଲତ୍ତେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆଜାଡ଼ି ଗାମ୍‌ଲେ ଇନିବା ବର୍ତ୍ତନେ ? ଅବୟ୍‌ନେନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ି ତଡ଼ । ୨୦ ବନ୍ନାୟ୍‌ବରଞ୍ଚି ତ ଆମନ୍ ଜନା, ଏଡାରିତଡ଼୍‌ନେ, ମନ୍‌ରାନ୍ ଏରକ୍ତଡ଼୍, ଏରାତଡ଼୍‌ନେ, କଣ୍ଡାୟ୍ ସାକିନ୍ ଏତିୟଡ଼୍, ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଅୟୋଡ଼୍‌ବେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ମାନ୍ନେବାଜି ।”

୨୧ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “କେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନ୍ ବନେଣ୍ଡିଆଖେନ୍ ସିଲତ୍ତେ ଲୁମ୍‌ଲେ ଜିରାୟ୍ ।”

୨୨ ଜିସୁନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆମନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଉନା ତକୋ; ଆମନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତମ୍‌ଲୋଡ଼୍ ତମ୍‌ଲେ ତୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଚିଆତଡ଼୍ ବାନ୍ତେଆଜି, ଆରି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆୟ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ୍; ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।” ୨୩ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ମୁସୁକ୍ଳା ତେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଗମାଡ଼ମର ତକୋଏନ୍ ।

୨୪ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ମୁସୁକ୍ଳା ଆଡେଏନ୍‌ଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ, ଜିସୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆନାଜି ଆମଡ଼୍ ରନ୍ନାନ୍ ତକୋ, ଆନିଞ୍ଚି କାକ୍ତୁତ୍ ୮ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼୍ ଗନ୍‌ତଜି । ୨୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼୍ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ଆଗ୍ରନ୍‌ତେନ୍ ସିଲତ୍ତେ ଆପାୟ୍ ସୁଜାନ୍ ଆ ପତୁଡ଼ ଗଡ଼ ଓଟନ୍ ଆଗ୍ରନ୍‌ତେନ୍ ସଜ ।”

୨୬ ଆନାଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତେଞ୍ଚି, ଆନିଞ୍ଚି ବର୍ତ୍ତେ, “ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନା ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଏ ?”

୨୭ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଅଞ୍ଜାତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଏ, ତିଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ ।”

୨୮ ସିଲତ୍ତେ ପିତ୍ରନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଗିଜା ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ରମ୍ମଡ଼୍ ରମ୍ମଡ଼୍‌ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଏସଣ୍ଡୋଡ଼ିତମ୍ ।”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଚି, “ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଚିଆତଡ଼୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆସନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍, ତୁକ୍ରିନ୍, ବୋଞ୍ଚାଡ଼ନ୍, ଆପେୟ୍‌ନ୍, ଅୟୋଡ଼ନ୍, ଆରି ଆ ପସିଜଞ୍ଚି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ, ୩୦ ନମି ଆଡ଼ିନ୍ନାଲୋଡ଼୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ଆରି ତିକ୍ଳି ଆଡ଼ିନ୍ନାଲୋଡ଼୍ ଅଃନୁଞ୍ଚିତେନ୍ ଆ ପରାନ୍ନା ଅଃଞ୍ଚାତେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନ୍ନିଡ଼୍ ତଡ଼ !”

୩୧ ତିକ୍ଳି ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣା ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଚିଆତଡ଼୍ ଆନ୍ନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଚି, “ଗିୟ୍‌ବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍ତ୍ତବୋ, ଆରି ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଚି ମନ୍‌ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇଡେଞ୍ଚି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଡ଼ମ୍‌ତେ; ୩୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଆସିଲୋଡ଼୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ତନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଚି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ତୋସେତଜି, ସୟ୍‌ସୟ୍‌ମୁତଜି, ବିଜଲ୍‌ତଜି, ୩୩ ସାମକାନ୍ ବାଡେ ତିଡ଼ତଜି, ରକ୍ତତଜି, ଆରି ଏର୍ତାଲୋଡ଼୍ ଆନିନ୍ ଯର୍ନେଡ଼ତେ ।”

୩୪ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଜି; କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମଡ଼ଞ୍ଚି ସିଲତ୍ତେ ସଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଇନିଜି ଇନିଜି ବର୍ନେନ୍ ତେଏନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ଆ କାଡ଼୍ ଚୁବକେଡ଼ନେମରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ମବ୍‌ନଡେନ୍

(ମାତିଉ ୨୦:୨୯-୩୪; ମାର୍କ ୧୦:୪୭-୫୨)

୩୫ ଜିସୁନ୍ ଜିରିଓନ୍ ଆତୁୟାଜେନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ଅବୟ୍ ଆ କାଡ଼୍‌ମୁରନ୍ ଅନେଡ଼୍ ରୋଉନ୍ ତକ୍ଳୁମ୍‌ତାଲେ ବେକେଡ଼ଲନେ ।

୩୬ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ଆତୁଡ଼ିୟ୍‌ଲଞ୍ଚି ଆ ସନଡ଼୍‌ଆ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ, କାଡ଼୍‌ମୁରନ୍ “କେନ୍ ଇନି” ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଚି ।

୩୭ ଆନିଞ୍ଚି କାଡ଼୍‌ମୁରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଚି, “ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ତଡ଼୍‌ଗଡ଼୍ ଜିର୍ତ୍ତେ ।”

୩୮ ସିଲତ୍ତେ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡ଼ନ୍ ବାଡେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଏ ଜିସୁ, ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସାୟ୍‌ମ୍‌ୟ୍ ।”

୩୯ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ମତ୍ତୁ ଆଜିରେଞ୍ଚି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ କଡ଼ିଡ଼ା ଗାମ୍‌ଲେ ବବ୍‌ତଡେଞ୍ଚି, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଆରି ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡ଼ନ୍ ବାଡେ ବାକାବ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଏ ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସାୟ୍‌ମ୍‌ୟ୍ ।”

୪୦ ସିଲତ୍ତେ ଜିସୁନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ତି କାଡ଼୍‌ମୁରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଚି, ଆରି, କାଡ଼୍‌ମୁରନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଆତୁଡ଼୍‌ଲାଞ୍ଚନ୍, ଜିସୁନ୍ କାଡ଼୍‌ମୁରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, ୪୧ “ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଲୁମାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମନ୍ ଲତୟ୍‌ତମ୍ ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଖେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଆରି ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଆୟ୍ ।”

୪୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ତର୍ନେନମ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ମବ୍‌ନଡ଼ଲମ୍ ।”

୪୩ ସିଲତ୍ତେମା ଆନିନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଏନ୍, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସେନ୍‌ଲେ ସେନ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼େନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତିଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସେକେଏଞ୍ଚି ।

୧୯

ଜିସୁନ୍ ତ ଜକିଅନ୍

୧ ତିକ୍ଳି ଜିସୁନ୍ ଜିରିଓନ୍ ଗନ୍ଲେ ତିଗଡ଼ ଜିରେନ୍ । ୨ ଆରି ଗିୟବା, ଜକିଅ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ପାନ୍ବେଡ଼ମର୍ ଆରି ଗମାଡ଼ମର୍ । ୩ ଜିସୁନ୍ ଆନା, ତିଆତେ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଜକିଅନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍, ବନ୍ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆୟରେତନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଅଃର୍ପ୍ତ୍ରିଲୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ଡୋୟନାମର୍ ତକୋଏନ୍ । ୪ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ଟଗଡ଼ ଇରେନ୍ କି ଅବୟ୍ ଲୁଆନ୍ବଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତାଜେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ବନ୍ ଜିର୍ତ୍ତେ । ୫ ଜିସୁନ୍ ତେରେ ଅଡୋଏନ୍ କି ତୋଣ୍ଟୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ଜକିଅନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଜକିଅ, ଲପନ୍ନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଲଟେ ଖେନ୍ ଅସିନ୍ମ ତକୋତନାୟ୍ ।”

୬ ସିଲରେ ଜକିଅନ୍ ଲପଲ୍ଲନ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାରେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲାୟ୍ ଓରୋଡ଼େ । ୭ ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଡୋସେଡାଲେ ବର୍ଞ୍ଜି, “ଗିୟବା ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଇର୍ସେମରନ୍ ଆସିଂ ତକୋନେବାନ୍ ଜିରେନ୍ନି ।”

୮ ବନ୍ତ ଜକିଅନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଗିଜା, ଅନର୍ଜେଲୋଡ଼ଞେନ୍ ବବନ୍ତା ଖେନ୍ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟତାଜି, ଆରି କଣ୍ଟାୟତାଲେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ପାଡ଼ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଉଞ୍ଜିଗୁନା ଆବଡ଼ିତ୍ତଲେ ତିୟତାୟ୍ ।”

୯ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଜକିଅନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ, “ଲଟେ କେନ୍ ଆସିଂଲୋଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅବୟ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍; ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଆଡ଼ଏନ୍ ତିଆତେ ସାୟଲେ ଡୋବଡୋବନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଇୟଲାୟ୍ ।”

ସୁନାତାବନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

(ମାତିଉ ୨୫:୧୪-୩୦)

୧୧ ମନ୍ରାଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆରମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବର୍ନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଅଡୋଏନ୍ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଲଗିୟତାରୟ୍ତେ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଡ଼ିସୟେଞ୍ଜି । ୧୨ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବର୍ନେ, “ଅବୟ୍ ମନାନ୍ନେମରନ୍ ରାଜା ତରଞ୍ଜୁମନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଯର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ସଡ଼ାୟ୍ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୩ ଆନିନ୍ ଦସଜଣ ଆ କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡାଲେ ତିଲେ କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ତଡ଼ବୟ୍ ତଡ଼ବୟ୍ ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ତିୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଖେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ଯର୍ନାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ୍ ବେପାରନାୟ୍ବା ।’ ୧୪ ବନ୍ତ ଆ ତେସାମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ କଣ୍ଟୋଡ଼ଗଡ଼ନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାଲେ, ‘କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଜିର୍ତ୍ତେ ଇଆୟତୋ ରାଜାନେ କେନ୍ଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଃଲ୍ଲଡ଼ୟଲେନ୍’ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ଞ୍ଜି ।”

୧୫ “ତିକ୍ଳି ଆନିନ୍ ରାଜା ତରଞ୍ଜୁମନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଯର୍ନେନ୍; ଅଙ୍ଗା କମ୍ବାରିମରଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ତାକୋନ୍ ତିୟଲେ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ବେପାରତାଲନ୍ ଆନା ତିଅଙ୍ଗା ଅର୍ଜେଏନ୍ ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୧୬ ସିଲରେ ଆମ୍ବୁଟ୍ଟ ଅବୟ୍ନେ ଜିର୍ତ୍ତେ ଇୟଲାୟ୍ ବର୍ନେ, ‘ପ୍ରବୁ, ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ମ ବାରେ ଆରି ଦସଟା ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ଅର୍ଜେଲାୟ୍ ।’ ୧୭ ଆନିନ୍ କମ୍ବାରିମରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ତେଲୋ, ମନଡ଼, ତର୍ନେ କମ୍ବାରିମର୍, ଆମନ୍ ଅସୋୟଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ନେଡ଼ମ୍, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଦସଟା ଗଡ଼ାନ୍ ପାଡ଼ା ।’ ୧୮ ଆରି ଅବୟ୍ନେ ଜିର୍ତ୍ତେ ଇୟଲାୟ୍ ବର୍ନେ, ‘ପ୍ରବୁ, ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ମ ବାରେ ଆରି ମନ୍ଲୟ୍ ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ଅର୍ଜେଲାୟ୍ ।’ ୧୯ ମନାନ୍ନେମରନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ବରେନ୍, ‘ଆମନ୍ ନିୟ୍ ମନ୍ଲୟ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ପାଡ଼ା ।’”

୨୦ “ଆରି ଅବୟ୍ନେ ଜିର୍ତ୍ତେ ଇୟଲାୟ୍ ବର୍ନେ, ‘ପ୍ରବୁ, କେରେ ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ମ ଗିଜା, ଖେନ୍ କେନ୍ଆତେ ସିନ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରାଲେ ତକ୍ଳୋଲାୟ୍; ୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବଡ଼ଲମ୍, ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ରଡୋମର୍, ଅଙ୍ଗାତେ ଅଃଡ଼ୁକ୍ଳୋଏ, ତିଆତେ ପାଡ଼ଲେ ଜିର୍ତ୍ତେ, ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ଅଃକ୍ଳୁତେ ତିଆତେ ଗଡ଼ତେ ।’

୨୨ ମନାନ୍ନେମରନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଏ ଆଲ୍ଲେ କମ୍ବାରିମର୍, ତଅଡ଼ମ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାରେ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ପନ୍ସୁଆଡ଼ିତମ୍ । ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ରଡୋମର୍, ଅଙ୍ଗାତେ ଅଃଡ଼ୁକ୍ଳୋଆୟ୍, ତିଆତେ ପାଡ଼ଲେ ଜିର୍ତ୍ତେ, ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ଅଃକ୍ଳୁତାୟ୍, ତିଆତେ ଗଡ଼ତାୟ୍, କେନ୍ଆତେ ଆମନ୍ ଜନା ପଡ଼ ? ୨୩ ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ସୁନାତାବଞ୍ଜେନ୍ ଇନିବା ବେକ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼ୁକ୍ଳୋଲୋ ? ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଖେନ୍ ଯର୍ନାୟ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆଅନ୍ତାବନ୍ ବୟନ୍ ଇୟତାୟ୍ ତବନାୟ୍ ବନ୍ ।”

☆ ୧୯:୧୦ ୧୯:୧୦ ମାତିଉ ୧୮:୧୧

୨୪ “ଆରି ତେତେ ତନଡ଼ଲେ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ବରେନ୍, ‘କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ସୁନାତାବନ୍ ପାଡ଼ଲେ, ଆନା ଆମଡ଼ ଦସଟା ସୁନାତାବନ୍ ତକୋ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟ୍ ତିୟ୍ବା ।’ ୨୫ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ‘ପ୍ରବୁ ଆମଡ଼ନ୍ ତ ଦସଟା ସୁନାତାବନ୍ ତକୋ !’ ୨୬ ✨ଆନିନ୍ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, ‘ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ତକୋ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତନିୟ୍ନ୍ ତେତେ; ବନ୍ତ ଆନା ଆମଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଆମଡ଼ନ୍ ଇନି ତକୋ, ତିଆତେ ନିୟ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ । ୨୭ ✨ବନ୍ତ କେନ୍ ବନେରାଞେଞ୍ଜି, ଆନାଜି ଆମଡ଼ ଞେନ୍ ରାଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଲ୍ଲଡ଼ୟ୍ଲଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତେନ୍ନେ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ତେମଡ଼ଞେନ୍ ରଞ୍ଜୁବାଜି ।’ ”

ଜିସୁନ୍ ଜନିନୟନ୍ ବାରେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଗନ୍ତେ
(ମାତିଉ ୨୧:୧-୧୧; ମାର୍କ ୧୧:୧-୧୧; ଜନ ୧୨:୧୨-୧୯)

୨୮ ଆରି ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ବର୍ତ୍ତନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ାଲନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୯ ଆରି, ଅଙ୍ଗା ଆତିଡ଼ ଆନିନ୍ ଜିତବୁରନ୍ ଆ ତୟ୍ତୟ୍ ବେଡ଼ପାଗିନ୍ ତ ବେତନିଆନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଅଡ଼ୋଏନ୍, ତିଆତିଡ଼ ଆନିନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁନେଆତଡ଼ ବରେ ଆସ୍ତାୟେନ୍, ୩୦ “ତି ମୁକ୍ତାବାବେନ୍ ଆ ସାଇ ଇୟ୍ବା, ତେତେ ଆଗ୍ରନ୍ତେନ୍ ଆତିଡ଼, ଆନା ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆଜିୟ୍ ଆନିନ୍ ଅଶୁଡ଼ ତକ୍ଳୁମେ, ତିଅକ୍ରମ୍ ଅବୟ୍ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟ୍ନ୍ ଲୁଆତନ୍ ବାରେ ଆତବାତନ୍ ଇୟ୍ତେ ଏଗିଜେ; ତିଆତେ ଉଜୁୟ୍ତାଲେ ପାଡ଼ାୟ୍ବା । ୩୧ ଆରି, ଆନିନ୍ ଇନିବା ଏଉଜୁୟ୍ତେ ଗାମଲେ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ ତେନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ସନାୟ୍ସାୟ୍, ଗାମଲେ ଇୟ୍ ବର୍ନାବା ।”

୩୨ ସିଲଡ଼େ ଆରାସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିରେ, ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ଏତେଲେ ଇୟ୍ଲେ ଗିଜେଜି । ୩୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟ୍ନ୍ ଆରୁଜେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ଗୋଡ଼ୌୟ୍ନ୍ ଆ ସାଉକାର “ଇନିବା ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟ୍ନ୍ ଏଉଜୁୟ୍ତେ” ଗାମେନ୍ ?

୩୪ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ସନାୟ୍ସାୟ୍ ।” ୩୫ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ପାଡ଼ଲେ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟ୍ନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ସିନ୍ରି ବେଲ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଅବତକ୍ଳୁମେଞ୍ଜି । ୩୬ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆତିଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ସିନ୍ରି ବେଲେଞ୍ଜି ।

୩୭ ଆରି ଆନିନ୍ ଆଙ୍ଗା ଜିତବୁରନ୍ ଆ ତୁଡ଼ତୁଡ଼ରେଡ଼ ଅଡ଼ୋଏନ୍, ତିଆତିଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆଗିଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ବୋର୍ସା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାରେ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଗକ୍ଲେଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ୩୮ “ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଅଙ୍ଗା ରାଜା ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଆନିନ୍ ସନେନ୍ସେନ୍ । ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସୟ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ।”

୩୯ ସିଲଡ଼େ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଏ ଞନଡ଼ତିୟ୍ମର୍, ଞଡ଼ନେମରନ୍ମଜି ଅବକଡ଼ିଡ଼ାଜି ।”

୪୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ିଡ଼େଞ୍ଜି ତେନ୍, ଅରେଡ଼ଞ୍ଜି ବାକାବତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆସନ୍ ଯେଏନ୍

୪୧ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆଙ୍ଗା ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍, ତିଆତିଡ଼ ଗଡ଼ାନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ତିଆତେ ଆସନ୍ ଯେଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, ୪୨ “ଆମନ୍, ଓଓ, ଆମନ୍ ଲଡ଼େ ସୟ୍ବରଞ୍ଜି ଜନାଲମ୍ ନଡ଼ ! ବନ୍ତ ନମି ତିଆତେଜି ଗନିୟ୍ଗିୟ୍ଲୋଡ଼ନମ୍ ଆସସ ତକୋ । ୪୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସନାୟ୍ମ୍ ତିନ୍ନାନମ୍ ଆମନ୍ ଅଃଲ୍ଲନାଲମନ୍ ଆସନ୍, ଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ବନେରାନମ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଏରେ ପାଡ଼ିଲେ, ଅବ୍ଗେଗେଲେ ତଡ଼ତମ୍ଜି, ୪୪ ଆରି, ଆମନ୍ ତ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ତକୋନ୍, ପସିୟ୍ନମ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଅବ୍ମାୟ୍ମାୟ୍ତଜି, ଆରି ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ଅବୟ୍ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡେଲୋଡ଼ ଅଃନ୍ନବତକ୍ଳୋଏଜି, କେନ୍ ଅକ୍ରମ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଅମଡ଼ନମ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆତିଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ତିଆତିଡ଼ ଆମନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନମ୍ପଡ଼ଲୋ ।”

ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟେନ୍
(ମାତିଉ ୨୧:୧୨-୧୭; ମାର୍କ ୧୧:୧୫-୧୯; ଜନ ୨:୧୩-୨୨)

୪୫ ଆରି ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲନ୍, ତମ୍ତମ୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍ବୁଡ଼େଞ୍ଜି, ୪୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ତକୋ ଇସ୍ବରନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ‘ଅସିଞେନ୍ ପାର୍ତନାସିଡ଼ନ୍ ତେତେ,’ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ରାଉମରଞ୍ଜି ଆ ତଲ୍ଲି ଏଏମ୍ବେଏନ୍ !”

✦ ୧୯:୨୭ ୧୯:୨୭ ମାତିଉ ୧୩:୧୨; ମାର୍କ ୪:୨୫; ଲୁକ ୮:୧୮ ✦ ୧୯:୨୭ ୧୯:୨୭ ମାତିଉ ୨୫:୧୪-୩୦

୪୭ ☆ଆରି ଆନିନ୍ ତିତାନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଟନ୍ ଖନଟନ୍ ତିୟେନ୍, ବନ୍ତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି, ଆମ୍ବୁଟ୍ଟଗଡ଼ଫରଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ୪୮ ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖନଟ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ ତଡ଼ରଜା ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି ।

୨୦

ଜିସୁନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ସେକୁବରନ୍
(ମାତିଉ ୨୧:୨୩-୨୭; ମାର୍କ ୧୧:୨୭-୩୩)

୧ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆତିଡ଼ ସରେବାସିଂଲୋଟନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଟନ୍ ତିୟେନ୍ ଆରି ମନଡ଼ବରନ୍ ଅମ୍ବୁଟ୍ଟବରେଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି, ପାପୁର୍‌ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି, ୨ “ଆମନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଢେ କେନ୍ ଆ କାଢାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତେ, ଆରି, ଆନା କେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟଲମ, ଆନିନ୍ ଆନା ? ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେନ୍ ।”

୩ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ ବନେନ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଞେନ୍ ଜାଲଡ଼ିୟବା, ୪ ଜନନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତକୁବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍, ରୁଆଟନ୍ ସିଲଡ଼ ଖାଡେନ୍ ଅଡେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖାଡେନ୍ ?”

୫ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ବରଞ୍ଜି, “ରୁଆଟନ୍ ସିଲଡ଼ ଗାମ୍‌ଲବୋ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, ଏଢେଲଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଆମଡ଼ନ୍ ଏଃଡ଼ର୍‌ରେ ?” ୬ ‘ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗାମ୍‌ଲବୋ ତେନ୍,’ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଡ଼ରତାଲେ ରକୁଲଡ଼ତଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜନନ୍ ଅବୟ ପୁର୍‌ବାଃତେ ବନେମର୍ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତଞ୍ଜି ।” ୭ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ତିଆତେ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତେଏନ୍, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ ।”

୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଢେଲଡେନ୍ ଞେନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଢେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ, ତିଆତେ ଞେନ୍ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃକବେନ୍ ।”

ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭା ବାଗାଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍
(ମାତିଉ ୨୧:୩୩-୪୭; ମାର୍କ ୧୨:୧-୧୨)

୯ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି । “ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ କୋଭାଲୋଟନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାନ୍ ଗୁଲୁଡ଼ଗୁଲେ ତିଆତେ ଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ବାଗାନ୍ ତିୟଲେ ଜବ୍ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ବଡେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୦ ଆରି, ଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଲଡେନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ସିଲଡ଼ ଆ ବଡ଼ାନ୍ ଅଲ୍‌ତିଏଜି ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ କମ୍‌ବାରିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାନ୍ ଆ ରନୋଡ଼ରୋଡ଼ ବେଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼ବାଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟେନ୍, ବନ୍ତ ତି ଅର୍‌ମରଞ୍ଜି କମ୍‌ବାରିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ତିଡ଼ଲୋଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ଆରିକ୍ଲାସିନ୍ ଅବୟନେଏଞ୍ଜି । ୧୧ ଆନିନ୍ ଆରି ଅବୟ କମ୍‌ବାରିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍; ଆନିଞ୍ଜି, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ ତିଡ଼ଲୋଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ଅଲ୍‌ଗନ୍‌ତ୍ରୟ ଏଢେତାଲେ ଆରିକ୍ଲାସିନ୍ ଅବୟନେଏଞ୍ଜି । ୧୨ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଯାଗି ବେଡ଼ାନ୍ ନିୟ ଆରି ଅବୟ କମ୍‌ବାରିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍; ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ କମ୍‌ବାରିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ ଅସ୍ତାୟାତାଲେ ତୁଆରାନ୍ ସେଡେଞ୍ଜି । ୧୩ ସିଲଡେ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାମରନ୍ ବରନେ, ‘ଞେନ୍ ଇନି ଏଜ୍ଞାଆୟ ? ଞେନ୍ ତରୁଡ଼ୟମ୍‌ତାଞ୍ଜି ତାଜଡ଼ାଅନଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାୟ, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଆରୋ ତେନ୍ ମାନ୍‌ଡେଜି ।’ ୧୪ ବନ୍ତ ବାଗାଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାମରନ୍ ଆ ତାଜଡ଼ାଅନ‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ‘କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତ ଆ ତାଜଡ଼ାଅନନ୍, କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରକୁବା, ଏଢେଲଡେନ୍ ଆନଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତେ ଡେଡେ ।’ ୧୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟା କୋଭାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମ୍‌ଡୁଡ଼ତାଲେ ରକୁଏଞ୍ଜି ।”

“ତିଆସନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ଇୟତାୟ ଏଜ୍ଞାଏଜି ? ୧୬ ଆନିନ୍ ଜିରେ ତି ବାଗାଅର୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ରକୁଆଜେଜି କି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଇୟତାୟ ତିୟେଜି ।”

କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, “ଏଢେଲେ ଡେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼ ।”

୧୭ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ବରନେ, “ଏଢେଲଡେନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଟନ୍ ଅଜ୍ଞା ବନେ କେନ୍ ଆଇତିଡନ୍ ତକୋ, କେନ୍ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଇନି ?”

“ଗୁସିଂମରଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା ଅରେଡ଼ ବାସ୍ତେଏଞ୍ଜି,
ତିଆତେ କୁନେନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ଅରେଡ଼ ତେଏନ୍ ।”

☆ ୧୯:୪୭ ୧୯:୪୭ ଲୁକ ୨୧:୩୭

୧୮ “ତି ଅରେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ଗଲୋଡେ, ଆନିନ୍ ତେୟତେୟତନେ, ଆରି, ଆନା ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ତି ଅରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋଡେ, ତି ଅରେଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରଡ଼ିରଡ଼ି ଏନେଡେ ।”

ପାନୁନ୍ ତନିୟନ୍ ଆ ଆସନ୍ ବର୍ନେନ୍
(ମାତିଉ ୨୨:୧୫-୨୨; ମାର୍କ ୧୨:୧୩-୧୭)

୧୯ ସିଲଭେ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ସିଲଭେମା ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ବମନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡ଼ମଡ଼ଲେ ବର୍ନେନେ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ବତଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୦ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସୋଡ଼ାମରନ୍ ତ ରାଜାନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସନୋରୋଗ୍ଲାୟନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ସାୟଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆ ସରିଡ଼ସିଡ଼ବର ଖମ୍ବମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ତାନ୍ ବାଭେ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ତରମ୍ମମର ଗାମ୍ଲେ ଆରବଡ଼ୁୟତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୨୧ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଜନାତାୟ, ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନେ ଆରି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଡ଼ୁଲମତେ, ଆର୍ପାୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ଇନି ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତେ । ୨୨ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ନେନ୍, କାଈସରନ୍ଆତଡ଼ ପାନୁନ୍ ତନିୟନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନଗତନ୍ ତକୋ ଅଡ଼େ ଇଜ୍ଜା ?”

୨୩ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ସାଡ଼ଆଞ୍ଜି ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ଅବଡ଼ୁଜ୍ ଯୁବା । ୨୪ କେନ୍ତେନେ ଆନା ଆବବ୍ ଆରି ଆନା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ତକୋ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଞ୍ଜି, “କାଈସରନ୍ଆତେ ।”

୨୫ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେନେ, “ଏଭେଲତେନ୍ ଅକ୍ମାତେ କାଈସରନ୍ଆତେ ତିଆତେ କାଈସରନ୍ଆତଡ଼ ତିୟବା; ଆରି, ଅକ୍ମାତେ ଇସ୍ତରନ୍ଆତେ ତିଆତେ ଇସ୍ତରନ୍ଆତଡ଼ ତିୟବା ।”

୨୬ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ସରିଡ଼ସିଡ଼ବରନ୍ ଖମ୍ବଲେ ଅଃର୍ଭିଲଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ସାନ୍ନିତାଲେ କଡ଼ିଡ଼ଲେ ସେତେଞ୍ଜି ।

ୟନର୍ମେଡ଼ନ୍ ଆ ଆସନ୍ ବର୍ନେନ୍
(ମାତିଉ ୨୨:୨୩-୩୩; ମାର୍କ ୧୨:୧୮-୨୭)

୨୭ *ସିଲଭେଲ୍ଲନ୍ ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ ଇଜ୍ଜା ଆଗ୍ରାମତେଞ୍ଜି ଆ ସାଡ଼ୁକିଜି, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ରେ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି, ୨୮ “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର, ମୋସାନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇତେନ୍, ‘ଅନିଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରା ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼, ଡ଼ୁକ୍ରିନ୍ ତକୋନ୍ ତକୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ କୋତନେନ୍ ରବୁଏନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲତେନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍, ତି ଜୁଆରବଜନ୍ ବୟନ୍ ବିବାତାଲନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପସିଜନ୍ କୋତେତୋ ।’ ୨୯ ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ତକୋଏଞ୍ଜି; ଆମ୍ମଡ଼ୁମର ଅବୟ ଆଇବଜନ୍ ବୟନ୍ ବିବାଲନ୍ ବନ୍ତ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ କୋତନେନ୍ ରବୁଏନ୍; ୩୦ ତିକ୍ଳି ଆ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ମର ତି ଆଇବଜନ୍ ବୟନ୍ ବିବାଲନେ ଆରି ଆନିନ୍ ନିୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ କୋତନେନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆରି ତି ଆ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ମର ତି ଆଇବଜନ୍ ବୟନ୍ ବିବାଲନେ ଆରି ଆନିନ୍ ନିୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ କୋତନେନ୍ ରବୁଏନ୍, ୩୧ ତିଅନ୍ତମ୍ ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଅବୟନେ ଆର୍ଭୁଏନ୍ ସିଲଭେଲ୍ଲନ୍ ଆରି ଅବୟନେ ତି ଆବୟନ୍ ଆଇବୟ ବୟନ୍ ବିବାଲଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃକ୍ଳୋଡ଼ନଲଜି । ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ କୋତନେଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି । ୩୨ ତିକ୍ଳି ତି ଆଇବଜନ୍ ନିୟ ରବୁଏନ୍ । ୩୩ ଏଭେଲତେନ୍, ସାତଜଣଞ୍ଜି ତ ତି ଆଇବଜନ୍ ବୟନ୍ ବିବାଲଞ୍ଜି, ଯନର୍ମେଡ଼ ଇଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ତି ଆଇବଜନ୍ ଆନା ଆ ଡ଼ୁକ୍ରି ତେତେ ?”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “କେନ୍ ପୁତ୍ ଲ୍ଲନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଖାଡ଼ବୟତଞ୍ଜି ଆରି ସୁଡ଼ତଞ୍ଜି, ୩୫ ବନ୍ତ ଅକ୍ମା ମନ୍ରାଜି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଭେ ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ବୟନେଜି କି ଅଃସୁଡ଼ନେଜି । ୩୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଃର୍ଭୁଏଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆରି ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ ଆ ଅଅନ୍ ଆଡ଼େଏଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଅଅନ୍ଜି । ୩୭ ଆରି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ତୋତଞ୍ଜି, ମୋସାନ୍ ନିୟ ଜାଡ଼ିଆନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ‘ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ଇସ୍ତର, ଇସାକନ୍ ଆ ଇସ୍ତର, ଜାକୁବନ୍ ଆ ଇସ୍ତର’ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନେ ଅବଜନାଲଡ଼ତନେ । ୩୮ ଆନିନ୍ ତ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ତର ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ଆମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ତର; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମେଡ଼ଜି ।”

୩୯ ସିଲଭେ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଭେ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ବର୍ଞ୍ଜି, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର, ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ନେନେ ।” ୪୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅନିଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୋମଡ଼ଲଜି ।

☆ ୨୦:୨୨ ୨୦:୨୭ ଅନାପ୍ତାୟ ୨୩:୮

କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ନେନ୍

(ମାତିଉ ୨୨:୪୧-୪୬; ମାର୍କ ୧୨:୩୫-୩୭)

୪୧ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଡାଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ? ୪୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆନିନ୍‌ଡମ୍ କନନ୍‌ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ‘ପ୍ରବୁନ୍ ପ୍ରବୁଞ୍ଜେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍,

୪୩ ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜାୟ ବନେରାନମ୍‌ଜିଆଡ଼ଢ଼ ତରଞ୍ଜୋଜଢ଼ନମ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏମ୍‌ନେଆଜି,

ତି ଜାୟ ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ଞେନ୍ ତଙ୍ଗୁମ୍‌ଲେ ତକୋନା ।’

୪୪ ଦାଉଦନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ‘ପ୍ରବୁ’ ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡ଼େଡେ, ଏଡେଲଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଡାଲେ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଡେଏ ?”

ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେନ୍

(ମାତିଉ ୨୩:୧-୩୬; ମାର୍କ ୧୨:୩୮-୪୦)

୪୫ ତିକ୍ତି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆରମ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୪୬ “ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଇୟଡ଼ମ୍‌ନାବା ! ଆନିଞ୍ଜି ଡେଙ୍ଗାରାଡ଼ମନ୍ ଆ ଅଙ୍ଗି ରଲନ୍ ବନୁଲେନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ସୟତାରେଡ଼ନ୍ ଅବ୍‌ଲୋମ୍‌ଲୋମ୍‌ନେନ୍, ରନ୍‌ଦୁଞ୍ସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ତରଞ୍ଜୁମନ୍, ଆରି ବୁଜିଲୋଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ ତରଞ୍ଜୁମନ୍ ଲତୟତଜି; ୪୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି ଆସିଂ ଅଡ଼କୋନ୍ ମତଜି ଆରି ଅବ୍‌ଡୁୟଡାଲନ୍ ଗୋଗୋୟଡ଼ମ୍ ପାର୍ଡନାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ପନବ୍‌ରତନ୍ ଞାଡ଼ତଜି !”

୨୧

ଜୁଆରବଜନ୍ ଆ ତନିୟତିୟ

(ମାର୍କ ୧୨:୪୧-୪୪)

୧ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଏରେ ଆଡ଼ାଡ଼ଡାଲନ୍, ଗମାଡ଼ମରଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ତନିୟତିୟଞ୍ଜି ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ପିଡ଼ିଲୋଡ଼ ଆପ୍ରିଡେଞ୍ଜି ଗିଜେନ୍ । ୨ ଆରି, ଅବୟ ଡୋଲେୟ ଜୁଆରବଜନ୍ ବାଗୁ ସନ୍ନାରାଡ଼ମ୍ ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବ, ଡେଡେ ଆପ୍ରିଡେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଗିୟଲେ ବର୍ନେନ୍, ୩ “ଞେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ଡୋଲେୟ ଜୁଆରବଜନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ପିଡେନ୍ । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନର୍ଜେଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅସୋୟ ଅସୋୟ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ପିଡ଼ିଲୋଡ଼ ପିଡେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଡୋଲେଜିଡ଼ନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅନବ୍‌ମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ତକୋଏନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ପିଡାଜେନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତେଏଃଡେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେନ୍

(ମାତିଉ ୨୪:୧-୨; ମାର୍କ ୧୩:୧-୨)

୫ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ ମନଡ଼ ଅରେଡ଼ନ୍ ତ ତନିୟତିୟ ଜନବଞ୍ଜି ବାଡେ, ମନଡ଼ତମ୍ ଆଡୁବ୍‌ଡୁବ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, ୬ “ଅଙ୍ଗାଡେ ନମି ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଗିୟଡେ, ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ, ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆ ଡୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଅଃଡ଼କୋଏ, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟତନେ ।”

ଜୁଗନ୍ ଆରଞ୍ଜିଡ଼େନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅରମ୍‌ଡ଼ନ୍

(ମାତିଉ ୨୪:୩-୧୪; ମାର୍କ ୧୩:୩-୧୩)

୭ ସିଲଡେ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଞନଡ଼ତିୟମର୍ ଏଡେଲଡେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଙ୍ଗା ଡେଡେ ? ଆରି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଡ଼େରୟଡେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଇନିଜି ଇନିଜି ଅରମ୍‌ଡ଼ନ୍ ଗିୟତାଡେ ?”

୮ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେନ୍, “ଏଙ୍ଗାଲଡେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି କନଣ୍ଡାୟଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଡ଼ଢ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ଗିୟଡ଼ମ୍‌ନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୋଗୋୟନେଡ଼ମ୍ ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଇୟଲେ, ‘ଞେନ୍ ଆନିନ୍,’ ଆରି ‘ତିନ୍ନାନ୍ ଡୁୟାୟଲାୟ’ ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟତାୟ ବର୍ନେଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଏସଣ୍ଡୋଡ଼ଡ଼ଜି । ୯ ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି, ଅଲଡିଡ଼ନ୍ ତ ଗୋଡେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଏଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼େ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବଡ଼ଡ଼ଡ଼ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆଡେଜି ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଡେଡେମା, ବନ୍ତ ସିଲଡେମା ଜୁଗନ୍ ଅଃନ୍‌ନିଡେ ।”

୧୦ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଡେସାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଡେସାନ୍, ଆରି ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଡୋଡନେ, ୧୧ ଆରି ସୋଡ଼ାରା ତକରଲନ୍ ଡେଡେ, ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ରେଡ଼ କାନ୍ତାରାନ୍ ତ ରୋଗାନ୍ ଡେଡେ, ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବରଡ଼ଡ଼ଡ଼ାନ୍ ଆ ଗନଡେଲ୍ ଆରି ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ଅରମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜି ଗିୟତାଡେ । ୧୨ ବନ୍ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଡ଼େଡେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଞମ୍‌ଡ଼ବେଞ୍ଜି ଆରି ରନ୍‌ଦୁଞ୍ସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼

ସୋରୋପ୍ତାୟତାଲେ ତଣ୍ଡାୟତବେଞ୍ଜି, ଆରି ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରାଜାନ୍ ତ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍ତାବା ଓରୋଡ଼ତବେଞ୍ଜି; ^{୧୩} କେନ୍‌ଆତେ ତନେଲୋଡ଼ଞେନ୍ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ରନ୍‌ୟଡ଼ବେନ୍ ତେତେ । ^{୧୪} ☆ତିଆସନ୍, ଇନି ଏଜାଲଡ଼ାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ତିଆ ବନେଲୋଡ଼ ଆମ୍ବୁଫା ଏରନ୍‌ୟମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ ଗବ୍‌ରିବା । ^{୧୫} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡେଲେ ବନେନ୍ ତ ଜନନାନ୍ ତିୟତବେନ୍ ତ, ବନେରାମରବେଞ୍ଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ତିଆତେ ତଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍‌ଏଜି କି ଗଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍‌ଏଜି । ^{୧୬} ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅୟୋଡ଼, ଆପେୟ, ବୋଞ୍ଜାଡ଼, କୁଲମ୍, ଗଡ଼ିବେଞ୍ଜି ନିୟ ସୋରୋପ୍ତାୟତବେଞ୍ଜି, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ରକ୍ତବେଞ୍ଜି, ^{୧୭} ଆରି ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଡକୋଞ୍ଜି ଏଡରୁମଡ଼ତବେଞ୍ଜି । ^{୧୮} ବନ୍‌ତ ଅବଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆ ଉଉ ଜାକିୟ ଅଃମ୍ବୋସ୍‌ଏ । ^{୧୯} ଏରକିକ୍‌ଡ଼ନେନ୍ ଏଡକୋଲନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆ ପରାନ୍ନା ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆସ୍ତେଏଃତେନ୍ ଆ ବନେ ବରନେ
(ମାତିଉ ୨୪:୧୫-୨୧; ମାର୍କ ୧୩:୧୪-୧୯)

^{୨୦} “ଅଞ୍ଜା ଆଡ଼ି ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଗେରେତଜି, ତିଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଗିଜେନ୍ ତେନ୍, ତିଆଡ଼ି ତିଆତେ ସିସିତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାବା । ^{୨୧} ତିଆଡ଼ି ଆନାଜି ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବରୁରେଡ଼ନ୍ ଜିରେତଜି; ଆରି ଆନାଜି ଅମ୍ବ ଗଡ଼ାନ୍ ତକୋତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେତଜି; ଆରି ଆନାଜି ସାଇରେଡ଼ନ୍ ତକୋତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ତଡ଼ାଜି ତଡ଼; ^{୨୨} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡକୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ତେଡ଼ମଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ତିଆତେ ପନ୍‌ବରଡ଼ନ୍ ଆ ବନେଡ଼ା । ^{୨୩} ତିଆଡ଼ି ଆନାଜି ଆଡିଲକୋଡ଼ଜି ଆରି ମେମେଅନ୍‌ତଞ୍ଜି, ଯୋଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେତଜି । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ବରଡ଼ଡ଼ନ୍ ତେତେ ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ପବ୍‌ରଡ଼ଜି । ^{୨୪} ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ିବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରକ୍ତଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏରଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଞମଲେ ବଣ୍ଡିତାଲେ ପାଡ଼ଜି, ଆରି ଆ ଡିନ୍ନାଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ବରିଜେନ୍ ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଞାଡୁବଲେ ତକୋତଜି ।”

ମନ୍‌ରା ଡାଞ୍ଜାଅନନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ
(ମାତିଉ ୨୪:୨୯-୩୧; ମାର୍କ ୧୩:୨୪-୨୭)

^{୨୫} ☆ “ଆରି, ଓୟୋଡ଼ନ୍, ଆଞ୍ଜାୟତାନ୍ ତ ତୁଡୁୟଲୋଡ଼ନ୍ ଅରମ୍ବଡ଼ନ୍ ଗିୟତାତେ, ଆରି, ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡକୋ ତେସାନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେତଜି; ସର୍ମେୟଣ୍ଡାନ୍ ତ ଇଡ଼ୋୟତାନ୍ ଆ ସନ୍‌ସ୍ତାବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ଉଲ୍‌ତଜି । ^{୨୬} ଆରି ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ଗନତେଲ୍‌ଜି ଜଗେତାଲେ, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବଡ଼ଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରାଇଡ଼ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବୋର୍ସାଜି ଅଡକୋନ୍ ମୁଆୟତନେ । ^{୨୭} ☆ତିଆଡ଼ି ମନ୍‌ରା ଡାଞ୍ଜାଅନନ୍ ଆ ଗନ୍‌ପୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ଆ ବୋର୍ସାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମେଗଲୋଡ଼ନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ତିଆତେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗିୟତଜି । ^{୨୮} ଆରି କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଗନତେଲ୍‌ଜି ଉଲନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଡୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ବା ଆରି ମାଞ୍ଜୋବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନୁରବେନ୍ ତୁୟାଲାୟ ।”

ଲୁଆନୁବନ୍ ଗିୟଲେ ଞଡ଼ନେନ୍
(ମାତିଉ ୨୪:୩୨-୩୫; ମାର୍କ ୧୩:୨୮-୩୧)

^{୨୯} ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଲୁଆନୁବନ୍ ତ ଅଡକୋନ୍ ଅରାନ୍‌ବଞ୍ଜି ଗିୟବା; ^{୩୦} ଅଞ୍ଜା ଆଡ଼ି ତିଆତେଜି ଲେଡେଡ଼ତେ, ତିଆଡ଼ି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ, ବୋର୍ସାକନ୍ ଆଞ୍ଜାୟ ତୁୟାଲାୟନି ଗାମ୍‌ଲେ ଏଜନାତେ । ^{୩୧} ତିଅଡ଼ମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଗନତେଲ୍‌ଜି ଏଗିଜେନ୍ ତେନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ତୁୟାଲାୟ, କେନ୍‌ଆତେ ଜନାବେନ୍‌ତୋ ।”

^{୩୨} “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗଡେଲେନ୍ ଜାୟ ନମି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଏଞ୍ଜାଲେଜନଡ଼ ଅଃନ୍ନାଡ଼ଏଜି । ^{୩୩} ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ତେ ବନ୍‌ତ ବନେଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜିୟ ଅଃନ୍ନାଡ଼ଏ ।”

ଜାଗର୍ତ୍ତ ଏଡକୋନେବା

^{୩୪} “ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆସନ୍ ଗିୟତମ୍‌ନାବା, ଅସମୟ ଉଗର୍‌ବେନ୍ ଗାଗାନେ ଜୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼ତବେନ୍, ଗାସାଲ୍‌ତାଲନ୍ ବନ୍‌ଲୁୟାୟତବେନ୍, ଆରି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅନିୟମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଲଗିନ୍‌ତମ୍ ତେତେ, ତିଆ ଡିନ୍ନା ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ ଗଲୋଏ । ^{୩୫} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ଜଡ଼ାନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡ଼ୋତାୟ । ^{୩୬} ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍

☆ ୨୧:୧୪ ୨୧:୧୪ ଲୁକ ୧୨:୧୧,୧୨ ☆ ୨୧:୨୫ ୨୧:୨୫ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୬:୧୨,୧୩ ☆ ୨୧:୨୭ ୨୧:୨୭ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧:୭

ଆଜିତାଞ୍ଚନ ଆ ଗଡେଲ୍‌ଜି ସିଲଡ୍ ଏଡୋବତନେ ଆରି ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ତନଡ୍‌ଲେ ଏରପ୍ରିତେ ତିଆସନ୍ ତିତାନ୍ ଜଗେତାଲେ ପାତ୍‌ନାନାବା ।”

୩୭ ✨ଜିସୁନ୍ ତିତାନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡନ୍ ଞନଡନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ତିଲେ ତଗଲନ୍ ଆନିନ୍ ତୁଡ୍‌ଲନ୍ ଜିରେ ଜିତବୁରନ୍ ଇୟଲେ ତକୋନେ । ୩୮ ଆରି, ଡୋତାନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞନଡ୍ ଅନମଡଡନ୍ ଆସନ୍ ସରେବାସିଡନ୍ ଇୟଲାଜି ।

୨୨

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୨୬:୧-୫; ମାର୍କ ୧୪:୧-୨; ଜନ ୧୧:୪୫-୫୩)

୧ ଏଲାୟପୁର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ କମିରନ୍ ଏରମନାୟ ରୁଟିନ୍ ଆ ଜୋମଜୋମ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ତୁୟାଲେ ପାଡ୍‌ଲାୟ । ୨ ଆରି ସୋଡା ରାଓଡାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି, ଏଙ୍ଗାଲଡେନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଜନା ରକୁଲେ ରପ୍ରିଏଜି, ତିଆସନ୍ ତଡ୍‌ରନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବତଡେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ବନେରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ୍ ଅନବଞ୍ଚମଞ୍ଚମନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଅଡେଏନ୍
(ମାତିଉ ୨୬:୧୪-୧୬; ମାର୍କ ୧୪:୧୦-୧୧)

୩ ତିଆଡିଡ୍ ବାରଜଣଞ୍ଜି ଆମଡ୍‌ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଇସ୍ପାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ୍ ସନୁମନ୍ ଗନେନ୍ । ୪ ଆରି ଆନିନ୍ ଜିରେ ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ସୋଡା ରାଓଡାଞ୍ଜି ତ ସୋଡା ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ୍ ଅବଞ୍ଚମଞ୍ଚମେଜି ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ କଡାଡିନେ । ୫ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାଏଞ୍ଜି କି ତଙ୍ଗାନ୍ ଏତିୟତମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବାସାଏଞ୍ଜି । ୬ ଆରି ଆନିନ୍ ଅଡେତାଲେ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଡେମଡ୍‌ଲୋଡ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସିଲୋଡ୍‌ଞ୍ଜି ଅନବଞ୍ଚମଞ୍ଚମନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡନ୍ ସାୟଲେ ତକୋଲନ୍ ।

ଅନେଲାୟପୁର୍ ଜନୋମନ୍ ଅନବଜାତାନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଞଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୨୬:୧୭-୨୫; ମାର୍କ ୧୪:୧୨-୨୧; ଜନ ୧୩:୨୧-୩୦)

୭ ତିକ୍ତି ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ୍ ଏଲାୟପୁର୍ ଇଡନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନମଡନ୍ ତନିୟନ୍ ଡେଡେ, କମିରନ୍ ଏରମନାୟ ରୁଟିପୁର୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡୋଲାୟ । ୮ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍‌ଆତଡ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବରେ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, “ଗାଗାନେଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ ଏଲାୟପୁର୍ ଜନୋମନ୍ ଇୟନବଜାତାବା ।”

୯ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଏଅବଜାତାନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମନ୍ ଲଡୟତମ୍ ?”

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଗିୟବା, ଆମ୍ବେନ୍ ଗଡାଲୋଡନ୍ ଆଗ୍‌ନଡେନ୍ ଆଡିଡ୍, ସୁଭିଲୋଡନ୍ ତାଆନ୍ ଆପ୍ରାଡ୍‌ଡେନ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଇୟଡେ ଏରବାଡେ; ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆସିଂ ଇୟଡେ ଗନେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସଣ୍ଡୋଡ୍‌ତାଲେ ତି ଆସିଂ ଇୟଲେ ଅସିଡନ୍ ଆ ମୁଡ୍‌ମର‌ଆତଡ୍ ଇୟ ବର୍ବା, ୧୧ “ଞନଡ୍‌ତିୟମରନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ୍ ବର୍ତ୍ତମ୍, ଞେନ୍ ଞଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଙ୍ଗାସିଂଲୋଡ୍ ଅନେଲାୟପୁରନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ପାଡେଡନାୟ, ତି ଆ କନୁଆମରସିଂ ଅଡେଙ୍ଗା ?” ୧୨ ସିଲଡେ ଆନିନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆଜାତାଆୟ ଅବୟ ସୋଡାତମ୍ ଆସିଂ ଡୋଣ୍ଡୋ ମେଡନ୍‌ଆଡେ ଅବଡ୍‌ଡୟତବେନ୍; ଡେଞ୍ଜେ ଇୟନବଜାତାବା ।”

୧୩ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବରେଞ୍ଜି, ଏଡେଲେମା ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନେଲାୟପୁରନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ଇୟଲେ ଅବଜାତାଏଜି ।

ପ୍ରବୁବୋଜନ୍
(ମାତିଉ ୨୬:୨୬-୩୦; ମାର୍କ ୧୪:୨୨-୨୬; ୧ କରନ୍ତି ୧୧:୨୩-୨୫)

୧୪ ଆରି, ତିନ୍ନାନ୍ ଆରଡୋଲାଞ୍ଚନ୍, ଜିସୁନ୍ ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତଙ୍ଗୁମେଞ୍ଜି । ୧୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ତଣ୍ଡନ୍ ଞରାଡ୍‌ତାଞ୍ଚନ୍ ଆମ୍ବୁଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ କେନ୍ ଅନେଲାୟପୁର୍ ଜନୋମନ୍ ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ୍ ଲଡୟଲ୍‌ୟ; ୧୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ୍ କେନ୍ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁ ଗିୟତାଏନ୍ ଜାୟ ଞେନ୍ ଆଜିୟ ଆରି କେନ୍‌ଆଡେ ଅଃଡ୍‌କୋମାୟ ।”

୧୭ ଆରି ଆନିନ୍ ଗିଲ୍‌ନ୍ ଞମ୍‌ଲେ, ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ତିୟଲେ ବର୍‌ନେ, “କେନ୍‌ଆଡେ ପାଡ୍‌ଲେ ରମ୍ବୁଡ୍ ରମ୍ବୁଡ୍‌ବେନ୍ ବନ୍ତାନାବା । ୧୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଜିରାଞ୍ଚନ୍ ଜାୟ ଞେନ୍ ଲଡେ ସିଲଡ୍ ଆଜିୟ ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଅଃଗାଆୟ ।”

☆ ୨୧:୩୭ ୨୧:୩୭ ଲୁକ ୧୯:୪୭

୧୯ ଆରି, ରୁଚିନ୍ ଖମ୍ବଲେ ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ତିଆତେ ରେବ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନିୟନ୍ ଆତ୍ରେଏନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ତଅଡ଼ଞ୍ଜେନ୍; ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ମନନ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମ୍‌ବା ।” ୨୦ ଆନ୍ତୋମେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ଗିଲ୍ଲନ୍ ଖମ୍ବଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “କେନ୍ ଗିଲ୍ଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆକ୍ରତତେନ୍ ମିଞ୍ଜାମ୍‌ଞେନ୍ ବାଞେ ଗନବ୍‌ରିନ୍ ଆତ୍ରେଏନ୍ କେନ୍ ରଡ଼ ଅନଗତନ୍ ।”

୨୧ “ବନ୍‌ଡ ଗିୟବା, ଆନା ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟତ୍‌ୟ, ଆସିନ୍ ଞେନ୍ ସରିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ମେଜଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ । ୨୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆଇଡିଡନ୍ ତକୋ, ଏଞେଲେମା ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ରବୁତେ, ବନ୍‌ଡ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟତେ, ଯୋଡ଼ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ପନବ୍‌ରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।”

୨୩ ତିଆସନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନା କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମ୍‌ରୟତେ, ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ କଡାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

ଆନା ସୋଡା ଗାମ୍‌ଲେ ଅଲ୍‌ଡୁଲ୍‌ବାଞ୍ଜନ୍

୨୪ ✨ଆରି, ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନା ସୋଡା ଗାମ୍‌ଲେ ତନିଡିନ୍ ତେତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ଡୁଲ୍‌ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୨୫ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏରଡନେମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜାଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାସନତଜି, ଆରି ଆନାଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାସନତଜି ଆନିଞ୍ଜି ‘ସନାୟମ୍‌ମର୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତେନ୍ ତେତେ । ୨୬ ✨ବନ୍‌ଡ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଅନ୍ତମ୍ ତେତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ସିନା ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ସୋଡା, ଆନିନ୍ ଆ ସନ୍ନାଗୋ ତେଏତୋ, ଆରି ଆନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଗଡ଼ମର୍ ଆନିନ୍ କମ୍‌ପାରିମରଗୋ ତେଏତୋ । ୨୭ ✨ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ସୋଡା ? ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ତଞ୍ଜୁମ୍‌ତାଲେ ଗାଗାତନେ, ଆନିନ୍ ସୋଡା ଅଡ଼େ, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରୋଜୋମତେ, ଆନିନ୍ ସୋଡା ? ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ତଞ୍ଜୁମ୍‌ତାଲେ ଗାଗାତନେ ଆନିନ୍ ପଡ଼ ସୋଡା ତଡ଼ ? ବନ୍‌ଡ ଞେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅବୟ ସାନାକ୍‌କେମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋତନାୟ ।”

୨୮ “ବନ୍‌ଡ ଅଡ଼କୋ ମନାଲ୍‌ମାଲ୍‌ଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଲନ୍ ଏଜିର୍ତାୟ; ୨୯ ତିଆସନ୍ ଆପେୟଞେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ରାଜ୍ୟନ୍ ସେତାଏନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଞେନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସେତାତାୟ, ୩୦ ✨ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ଞେନ୍ ମେଜଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଏଗାଗାତନେ, ଆରି ତରଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍‌ତାଲେ ବାର କେଞ୍ଜା ଇସ୍ରାଏଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଏସାସନତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ମନୁର୍ସେବର୍ ବର୍ତ୍ତନେ

(ମାତିଡ ୨୨:୩୧-୩୫; ମାର୍କ ୧୪:୨୭-୩୧; ଜନ ୧୩:୩୬-୩୮)

୩୧ “ସିମନ୍, ସିମନ୍, ଗିଜା, ଗମ୍‌ମନ୍ ସାଲୁଣିଲୋଡ଼ନ୍ ଆସ୍ରାୟତବନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ସନ୍‌ମନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନଲ୍‌ୟନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ । ୩୨ ବନ୍‌ଡ ତର୍ତ୍ତେନମ୍ ଏଞ୍ଜାଲତେନ୍ ଆଡ଼ତଡ଼େ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାଲନାୟ; ଆରି ଆମନ୍ ଯର୍ତନାୟ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମ୍‌ଜିଆତଡ଼ ଆୟନବ୍‌ବୋର୍ସାଆଜି ।”

୩୩ ବନ୍‌ଡ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ତ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଞେନ୍ ଆଜାତା ।”

୩୪ ବନ୍‌ଡ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ପିତ୍ର, ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତମ୍, ଲଡ଼େ ଆ ତଗଲ୍ କମ୍‌ସିମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଓଲେନ୍ ଆମନ୍ ଯାଗି ତର ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ମୁର୍ସେତ୍‌ୟ ।”

ଗାଞ୍ଜିଆନ୍, ମୁନାନ୍, କଡ଼ିବନ୍

୩୫ ✨ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅଞ୍ଜା ଆଡିଡ଼ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଞ୍ଜିଆନ୍, ମୁନାନ୍, ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ଏରପନାଡ଼ନ୍ ଆସ୍ରାୟଲବେନ୍, ତିଆଡିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ପଡ଼ ଅବାବ ତେଲବେନ୍ ?” ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇଞ୍ଜା ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ।”

୩୬ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ନମି ଆନା ଆମଡ଼ ଗାଞ୍ଜିଆନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ପାଡ଼େତୋ, ତିଅନ୍ତମ୍ ମୁନାନ୍ ନିୟ୍ ପାଡ଼େତୋ, ଆରି ଆନା ଆମଡ଼ କଡ଼ିବନ୍ ଅବୟ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଆ ମାଟନ୍ ଅବୟ ତମ୍‌ଲେ କଡ଼ିବନ୍ ଖିଏତୋ । ୩୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଅନିଡଲନ୍ ତକୋ, ‘ଆନିନ୍ ଏରମଡ଼ିରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନିଡିନ୍ ତେଏନ୍,’ କେନ୍ ଆଇଡିଡନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତେ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ତେତମେତୋ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆଇଡିଡନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତେଜି ତେତମ୍‌ତେ ।”

୩୮ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତେଞ୍ଜି, “ପ୍ରବୁ ଗିଜା କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ବାଗୁ କଡ଼ିବନ୍ ତକୋ ।”

✨ ୨୨:୨୪ ୨୨:୨୪ ମାତିଡ ୧୮:୧; ମାର୍କ ୯:୩୪; ଲୁକ ୯:୪୭ ✨ ୨୨:୨୬ ୨୨:୨୬ ମାତିଡ ୨୩:୧୧; ମାର୍କ ୯:୩୫ ✨ ୨୨:୨୭ ୨୨:୨୭ ମାତିଡ ୨୦:୨୫-୨୭; ମାର୍କ ୧୦:୪୨-୪୪ ✨ ୨୨:୨୭ ୨୨:୨୭ ଜନ ୧୩:୧୨-୧୫ ✨ ୨୨:୩୦ ୨୨:୩୦ ମାତିଡ ୧୯:୨୮ ✨ ୨୨:୩୫ ୨୨:୩୫ ମାତିଡ ୧୦:୯,୧୦; ମାର୍କ ୭:୮,୯; ଲୁକ ୯:୩; ୧୦:୪

ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଡିୟତେ ସରି ।”

ଜିସୁନ୍ ଜିତବୁରନ୍ ଜିରେ ଇୟଲେ ପାର୍ତନାନେ

(ମାତିଉ ୨୨:୩୭-୪୨; ମାର୍କ ୧୪:୩୨-୪୨)

୩୯ ତିତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ଗଡାନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିତବୁରନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗତନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୪୦ ତେଡେ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି କି ଆନିନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ମନାଲ୍ମାଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ଗଲୋଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା ।”

୪୧ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତାସଡ଼ାୟ୍ ଜିରେ ତୁଡ଼ମୁତାଲେ ଇୟଲେ ପାର୍ତନାନେ, ୪୨ “ଏ ଆପେୟ୍, ଇସୁମ୍ନମ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, କେନ୍ ଗିଲ୍ଲନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବଡ଼ାଜା; ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଇସୁମ୍ନଞ୍ଜେନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ୍ ଇସୁମ୍ନମ୍ ତେଏତୋ ।” ୪୩ ଆରି, ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଅବତୁୟ୍ତାଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟେନ୍ । ୪୪ ଆରି ଆନିନ୍ ଜବ୍ ଇୟମତାଲେ ଆବଲୟନ୍ ପାର୍ତନାଲନ୍, ଆରି ଆ ଓଞ୍ଜୋଲନ୍ ଆ କଜି ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଆକ୍ରଣ୍ଡୋୟ୍ତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଜତତେନ୍ ।

୪୫ ଆରି ଆନିନ୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଲନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିର୍ରାୟ୍, ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଅନିଃୟମନ୍ ବାଡେ ଆତିମତାୟ୍ଜି ଇୟଲାୟ୍ ଗିଜେଜି । ୪୬ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା ଏଲୁଡ଼ତେ ? ମନାଲ୍ମାଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ଗଲୋଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ତୋଲନ୍ ପାର୍ତନାନାବା ।”

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୨:୪୨-୫୨; ମାର୍କ ୧୪:୫୩-୫୦; ଜନ ୧୮:୧୨-୧୮)

୪୬ ଜିସୁନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲନ୍ ଆତିଡ଼, ଗିୟ୍ବା, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅଡୋଲାଜି, ଆରି ବାରଜଣଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ପାରିତ ଜିଉଦା ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ନଡ଼ତାଲନ୍ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜନୋଜୋରନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ୍ । ୪୮ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଜିଉଦା, ଜନୋଜୋରନ୍ ବାଡେ ପଡ଼ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ପାୟ୍ତେ ?”

୪୯ ସିଲଡେ ଇନି ତେତେ ତିଆତେ ଗିୟ୍ଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆ ସନଣ୍ଡୋଡ଼ମରଜି ବର୍ଞ୍ଜି, “ପ୍ରବ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନି କଡ଼ିବନ୍ ବାଡେ ଏଅତାଜି ପଡ଼ ?” ୫୦ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ନେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଆତଡ଼ ଅଡ଼ଲେ ଆଜଡ଼ୋମ୍ଲୁତନ୍ ଗଡ଼ଲେ ସେତେନ୍ ।

୫୧ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ବର୍ଞ୍ନେ, “ଡିୟତେ ସରି,” ଆନିନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତି ମନ୍ରାନ୍ ଆଲୁଡ଼ ସୁଡ଼େଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମବ୍ନଡ଼େନ୍ ।

୫୨ ଆରି ଜିସୁନ୍, ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆରିୟ୍ଲାଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ପାୟ୍ ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ରାଉମରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଏତୁଡ଼ତନାଞ୍ଜିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କଡ଼ିବନ୍ ତ ତେଙ୍ଗାନ୍ ଷମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ତୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିର୍ରାୟ୍ ? ୫୩ ତିତାନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜିନ୍ ଆତିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବିରୁଦଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଅସିବେନ୍ ଏନ୍ନବତୋଲୋ, ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗା ଆତିଡ଼ ଲୋଡ଼ଡ଼ତେ ତିଆତିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରୟ୍ତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।”

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ମୁର୍ସେଏନ୍

(ମାତିଉ ୨୨:୫୨, ୫୮, ୬୯-୭୫; ମାର୍କ ୧୪:୫୩, ୫୪, ୬୬-୭୨; ଜନ ୧୮:୧୨-୧୮, ୨୫-୨୭)

୫୪ ତିକ୍କି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଷମ୍ଲେ ପାଡ଼ଲେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆସିଂ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି; ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ତାସଡ଼ାୟ୍ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୫୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼ି ତାଣ୍ଡଲୋଡ଼ନ୍ ତଗୋନ୍ ସୟ୍ଲେ ଏକ୍ଳାନ୍ ଆତ୍ରଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି, ପିତ୍ରନ୍ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ ତଞ୍ଜୁମେ । ୫୬ ପିତ୍ରନ୍ ତଗୋନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ଲେ ଆତ୍ରକୋଲନେନ୍ ଆତିଡ଼, ଅବୟ୍ କମ୍ପାରିବଜନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ, ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବର୍ଞ୍ନେ, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ନିୟ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ।”

୫୭ ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ଆଇମର୍ ଞେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜନା ତଡ଼ ।”

୫୮ ଗଡ଼େଃ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ନେ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ବର୍ଞ୍ନେ, “ଆମନ୍ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ନେ ।”

ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇକ୍ଳା ବୋଞ୍ଜାଡ଼, ଞେନ୍ ତଡ଼ ।”

୫୯ ଆରି, ବଗଣ୍ଡା ଆ ତିକ୍କି ଆରି ଅବୟ୍ନେ ଆକ୍ରାନ୍ ବର୍ଞ୍ନେ, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ନିୟ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ତକୋଲନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଗାଲିଲିମର୍ ।”

☆ ୨୨:୫୩ ୨୨:୫୩ ଲୁକ ୧୯:୪୭; ୨୧:୩୭

୬୦ ବନ୍ଦ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ବୋଞ୍ଜାଢ଼ ଆମନ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଖେନ୍ ତିଆତେ ଜନା ତଡ଼ ।”

ସିଲତ୍ତେ ପିତ୍ରନ୍ ବର୍ନା ବର୍ନା କମ୍‌ସିମନ୍ ଓଲେନ୍, ୬୧ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆୟର୍‌ଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼େନ୍; ସିଲତ୍ତେ “କମ୍‌ସିମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଢ଼ ଓଲେନ୍ ଆମନ୍ ଯାଗି ତର ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ମୁର୍ସେତ୍‌ୟ୍,” କେନ୍ ଅଜ୍ଞା ବର୍ନେ ପ୍ରବୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ୬୨ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ମନ୍ନେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଜିର୍ରେ ଆକ୍ରାନ୍ ଇୟମ୍‌ତାଲେ ଇୟ୍‌ଲେ ଯେୟେତାନେ ।

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସୟ୍‌ସୟ୍‌ମୁଏଞ୍ଜି ଆରି ତିଡେଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୨:୨୭-୨୮; ମାର୍କ ୧୪:୨୫)

୬୩ ଆରି, ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ତିଡ଼ଲେ ସୟ୍‌ସୟ୍‌ମୁଏଞ୍ଜି । ୬୪ ଆରି ଆ ମୁକ୍ଲନ୍ ଯୁମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଅଡ୍ଡେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ! ବର୍ନା ଲା ଆନା ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ତିଡ଼ଲମ୍ ?” ୬୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜି ବର୍ନେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଜି ।

ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍

(ମାତିଉ ୨୨:୫୯-୬୨; ମାର୍କ ୧୪:୫୫-୬୪; ଜନ ୧୮:୧୯-୨୪)

୬୬ ତୋତାନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି, ପାପୁର୍‌ମରଞ୍ଜି, ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ରୁକ୍ଲୁତାଲନ୍ ଆ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେନ୍ ।”

୬୭ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ବେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତ ଏଃଡ୍ଡେନ୍; ୬୮ ଆରି, ଖେନ୍ ଅସ୍ତୁଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃକ୍ଲାଇଡ଼୍‌ୟ୍ । ୬୯ ବନ୍ଦ ନମିଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଡେ ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ ତକ୍ଲମ୍‌ତେ ।”

୭୦ ସିଲତ୍ତେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବର୍‌ବେଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମନ୍ ଇନି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ପଡ଼ ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବର୍ତ୍ତନେ ।”

୭୧ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ଇନିବା ଆରି ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ? ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ଲବୋ ।”

୨୩

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୨:୧-୨; ୧୧-୧୪; ମାର୍କ ୧୫:୧-୫; ଜନ ୧୮:୨୮-୩୮)

୧ ତିକ୍ଲି ସୋବାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତାକ୍ଲୁତାଲେ ବର୍‌ବେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏରିୟ୍‌ଲାଇୟ୍, କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଜାତିଲେନ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଏମ୍ବେଆୟ୍‌ତେ, ଆରି କାଈସରନ୍‌ଆତଡ଼ ପାନୁନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ରଡ଼ତେ, ଆରି ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଖେନ୍ ଅବିସେକ ତେଲ୍‌ୟ୍, ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ରାଜା ଗାମ୍‌ତମ୍‌ତନେ ।”

୩ ସିଲତ୍ତେ ପିଲାତନ୍, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ପଡ଼ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ?”

ଜିସୁନ୍ ଜାଲଡ଼ଲନେ, “ଆମନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ।”

୪ ସିଲତ୍ତେ ପିଲାତନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଡ଼ିଢ଼ ତୋସାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାୟ୍ ।”

୫ ବନ୍ଦ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଆକ୍ରାନ୍ ବର୍‌ବେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ସମ୍‌ରା ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଲନ୍ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ନିୟ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୁସ୍‌ୟ୍‌ତଜି ।”

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରୋଦନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି

୬ ବନ୍ଦ ପିଲାତନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆରି ବର୍‌ବେନେ, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଇନି ଗାଲିଲିବାୟ୍ ପଡ଼ ?” ୭ ଆରି, ଆନିନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନ୍‌ରା ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଜନାତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରୋଦନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଏରୋଦନ୍ ନିୟ୍ ଜିରୁସାଲମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୮ ଏରୋଦନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ମାଡ୍ଡୁ ସର୍ତ୍ତାଲନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ବର୍‌ବେନ୍ ଆରମଡ଼ଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବୁଟୁ ମା ସିଲଡ଼ ଲତୟ୍‌ତାଏନ୍, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଡ଼ିଢ଼ତେନ୍ ସରାନ୍‌ଡ଼ିତାନ୍ ଆ କାଈଡ଼ା* ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆସାଲନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୯ ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ବର୍‌ବେଞ୍ଜି ଅସ୍ତୁଡ଼େନ୍, ବନ୍ଦ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ିଢ଼

* ୨୩:୮ ୨୩:୮ ଅରମ୍ଭତନ୍

ଅଃକ୍ଳାଲଢ଼ଲନେ । ୧୦ ଆରି, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତନଢ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ମାଡ଼ କାୟକାୟେଞ୍ଜି । ୧୧ ଆରି, ଏରୋଦନ୍ ଆ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତୋସେଲେ ସୟସୟମୁତାଲେ ଅବୟ ମନଢ଼ତମ୍ ଆ ଅଙ୍ଗି ଅବରତାଲେ ଆରି ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ୧୨ ତିଆଡ଼ିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ଏରୋଦନ୍ ତ ପିଲାତନ୍ ତର୍ତମ୍ ମାୟମାୟଲଞ୍ଜି; କେନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ବନେରା ତକୋଲଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି

(ମାଡ଼ିତ ୨୭:୧୫-୨୬; ମାର୍କ ୧୫:୬-୧୫; ଜନ ୧୮:୩୯-୧୯:୧୭)

୧୩ ତି ସିଲଡ଼ଲନ୍ ପିଲାତନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ଅବରୁକୁତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, ୧୪ “କେନ୍ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମଡ଼ୁଡ଼ତାୟ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ୁଞ୍ଜେନ୍ ଏଓରୋଡ଼ଲାୟ; ଆରି ଗିୟବା, ଷେନ୍ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରାୟ ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗା ଆ ବନେଜି କେନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ୁଞ୍ଜେନ୍ ଏବରନେ ତିଅନ୍ତମ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଢ଼ଲାୟ । ୧୫ ଏରୋଦନ୍ ନିୟ ଅଃଞ୍ଜାଢ଼ଲୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ୁଞ୍ଜେନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାୟ; ଆରି ଗିୟବା, କେନ୍ଆନିନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା ଅଃଲୁମ୍ଲୋ । ୧୬ ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ପନବରତନ୍ ତିୟଲେ ଅମ୍ବେଡ଼ତାୟ ।”

୧୭ ପୁର୍ପୁର ଇଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ଅବୟ ଆବଣ୍ଡିମରନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ବୁରେତେ ।

୧୮ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଏକ୍ଲାନ ବାକାବଲେ ବରଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରକ୍ତବା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବାରକାନ୍ ଅମ୍ବୁରବା ।”

୧୯ ତି ବାରକାନ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ଆରମ୍ବୁଡ଼ୁଢ଼ଲାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆର୍ଲକୁଏନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି ।

୨୦ ବନ୍ତ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅନମ୍ବୁରନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତାଲେ ଆନିନ୍ ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବଲଞ୍ଜେଞ୍ଜି ।

୨୧ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସରଢ଼ନ୍ ବାଢ଼େ ବରଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବୁତାୟବା, ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବୁତାୟବା ।”

୨୨ ଆରି, ଆନିନ୍ ଯାଗି ତର ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା ଆନିନ୍ ଇନି ଆ ତୋସା ଲୁମେନ୍ ? ଷେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା ଅଃଞ୍ଜାଢ଼ଲାୟ; ତିଆସନ୍, ଷେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ପନବରତନ୍ ତିୟଲେ ଅମ୍ବେଡ଼ତାୟ ।”

୨୩ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବୁତାୟନେତୋ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସରଢ଼ନ୍ ବାଢ଼େ ବାକାବଲେ ତାକିଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆ ବନାକାବଞ୍ଜି ମା ଜିନୟେନ୍ । ୨୪ ଆରି, ଆ ତାକିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଲନୁମନ୍ ତେଏତୋ ଗାମଲେ ପିଲାତନ୍ ବରନେ । ୨୫ ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଗୋଡ଼େନ୍ ଆରମ୍ବୁଡ଼ୁଢ଼ଲାଞ୍ଜି ଆ ତୋସା ତ ସମ୍ବୁବମରନ୍ ଆ ତୋସାଲୋଡ଼ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଅନମ୍ବୁରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତାକିଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ପିଲାତନ୍ ଅମ୍ବୁରେନ୍, ଆରି ଆଇସ୍ତୁଞ୍ଜି ବାଢ଼େ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବୁତାଜେଞ୍ଜି

(ମାଡ଼ିତ ୨୭:୩୨-୪୪; ମାର୍କ ୧୫:୨୧-୩୨; ଜନ ୧୯:୧୭-୨୭)

୨୬ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆରୋରୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ମାଲ୍ଲେଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରାୟ, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ସିମନ୍ ଆନିନ୍ କୁରିଣିବାୟ, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ ବୋୟଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଆ ତାରଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଜଗଃମଗଃ† ଅକୋୟେଞ୍ଜି ।

୨୭ ଆରି, ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି, ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆଇମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇୟମ୍ତାଲେ ଆ ମାୟଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ତିଡ଼ୁମଲନ୍ ଯେଗଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୮ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ୁଗଡ଼ଞ୍ଜି ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ବରନେ, “ଏ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ଜି, ଷେନ୍ ଆସନ୍ ଏୟେଡ଼ଡ଼, ଆର୍ପାୟ ରମ୍ବୁଡ଼ ରମ୍ବୁଡ଼ ଆସନ୍ ଆରି ପସିୟବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଯେବା; ୨୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗିୟବା, ‘ଆନାଜି ଆଞ୍ଜେବୟଜି, ଆରି ଆନାଜି ଆଞ୍ଜିୟଜା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତିଲକୋତେଜି ଆରି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ମେମେଅନ୍ନେଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନେନ୍ସେନ୍, ସନେନ୍ସେନ୍,’ ଗାମଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିର୍ତାୟ । ୩୦ *ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବରୁଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତଜି, ‘ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଅବସେଡ଼ନାୟ,’ ଆରି ତଡ଼କୁବଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତଜି, ‘ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୁବଲେନ୍ ।’ ୩୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମେଡ଼ୁବନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଏଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆସର୍ନୁବନ୍ ଆରି ଏଙ୍ଗାଗୋ ଅରଃ ତେଏନ୍ ?”

୩୨ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ବାଗୁ ତୋସାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି “ଆଇତାଡ଼ା” ଗାମଲେ ଅବୟ ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି କି ତେଢ଼େ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବୁତାଜେଞ୍ଜି,

† ୨୩:୨୭ ୨୩:୨୭ ବଡ଼ଗାୟ   * ୨୩:୩୦ ୨୩:୩୦ ଅନବଜନାବର ୬:୧୭

ଆରି ତୋସାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ ଆରି ଅବୟନେ ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୩୪ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ବରନେ, “ଏ ଆପେୟ, କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ କେମାନ୍ ତିୟାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ଲୁମ୍‌ତଜି, ତିଆଡେ ଅଃକ୍ଳନାଏଜି ।”

ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ଅକ୍ଳି ବଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବକଡ଼ିଏଞ୍ଜି । ୩୫ ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତନଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଗିୟଗିଜେଞ୍ଜି । ଆରି, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ନିୟ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ସୟସୟମୁତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଆନାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ତୋବେନ୍; ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ କ୍ରିସ୍ତୁ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ତମ୍ ତୋବନେତୋ ।”

୩୬ ଆରି, ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ନିୟ ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେ ସବୁରତାନ୍ ତିୟଲେ, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ସୟସୟମୁଲେ ବରଞ୍ଜି, ୩୭ “ଆମନ୍ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ତେନ୍, ଏଡେଲତେନ୍ ଆମନ୍‌ତମ୍ ତୋବନା ।”

୩୮ ଆରି, ଆବବନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଏନ୍ନେଲେ ନିୟ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ତକୋଏନ୍, “କେନ୍‌ଆଡେ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ।”

୩୯ ଆରି, ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି ତୋସାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ନିୟୁତାଲେ ବରନେ, “ଆମନ୍ ପଡ଼ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ତଡ଼ ? ଆମନ୍‌ତମ୍ ତୋବନା ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ତୋବଲେନ୍ ।”

୪୦ ବନ୍‌ତ ଆରି ଅବୟନେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ କିୟଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ନିୟ ଅଃକ୍‌ତଡ଼ମ୍ ପଡ଼ ? ଆମନ୍ ତ ଏଡେଗୋମା ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ । ୪୧ ଆମନ୍ ତ ଖେନ୍ ତୋସାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲବୋ, ତିଆସନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ, ବନ୍‌ତ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅନିଡ଼ ଆ ତୋସା ଅଃକ୍ଳମ୍‌ଲୋ ।” ୪୨ ଆରି ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଜିସୁ, ଆମନ୍ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନମ୍ ଗନେନ୍ ତେନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଅଜିଡ଼ ଇୟମ୍‌ୟ ।”

୪୩ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତମ୍, ଲଡେ ଆମନ୍ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ପାରତେସାନ୍ ଜିଚେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ

(ମାଡ଼ିଡ଼ ୨୭:୪୫-୫୬; ମାର୍କ ୧୫:୩୩-୪୧; ଜନ ୧୯:୨୮-୩୦)

୪୪ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଅୟମନ୍ ବାରଟା ତେଏନ୍, ଆରି, ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଅଃଞ୍ଜରାଲନ୍ ଯାଗି ଗଣ୍ଡା ଜାୟ ସମ୍‌ରା ତେସାନ୍ ଆଲୋଡ଼ଡ଼ ତକୋଲନ୍ । ୪୫ ଆରି ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ତରଡ଼ନେକାବନ୍ ବାଗୁ ପାଲ୍‌ପାଲ୍ ତେଲେ ପତେଏନ୍ ।

୪୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ବେନ୍ ବାଡେ, ଓଡେଲେ ବରନେ, “ଏ ଆପେୟ, ଖେନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ନମ୍ ପୁରାଡ଼ାଖେନ୍ ସୋରୋପ୍ତାୟତାୟ,” ଏନ୍ନେଲେ ବରନେ କି ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ।

୪୭ ତେଡେ ଇନି ତେଏନ୍ ତିଆଡେ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ତାୟନ୍ ଗିୟଲେ, ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ବରନେ, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅବୟ ତରମ୍‌ମର୍ ତକୋଏନ୍ ।”

୪୮ ଆରି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ତିଅକ୍ଳା ମନ୍‌ରା ତେଡେ ଇୟଲେ କୁଡ଼ାୟନେଜି ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗନତେଲଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ଆ ମାୟଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ତିଡ଼ମଲନ୍ ଯର୍ନାଜି । ୪୯ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆ କୁଲମ୍‌ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆରି ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଏକ୍ଳାନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଆସ୍ତେଡ଼େଞ୍ଜି ଆଇମର୍‌ଜି ତାସଡ଼ାୟ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ କେନ୍‌ଆଡେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିୟଗିଜେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ମସାନ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଳୋଏଞ୍ଜି

(ମାଡ଼ିଡ଼ ୨୭:୫୭-୬୧; ମାର୍କ ୧୫:୪୨-୪୬; ଜନ ୧୯:୩୮-୪୨)

୫୦ ଆରି ଗିୟବା, ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆରାମାତିୟାବାୟ ଜୋସେପ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ମର୍ ଆରି ତରମ୍‌ମର୍, ଆରି ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସୋବାନ୍ ଆ ମରାୟନେମର୍ । ୫୧ ଆନା ଜିଉଦିଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି ବନ୍‌ତ ତିଆଡେ ଆନିନ୍ ଅଃକ୍ଳାୟଲନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଜଗେଲେ ତକୋଲନ୍ । ୫୨ ଆନିନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଇୟଲେ ବେଡେ । ୫୩ ଆରି ତିଆଡେ ଅପ୍ତଡ଼ାଲେ ଲମନ୍‌କାବନ୍ ବାଡେ ବଲେଡ଼ଲେ, ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗାୟଗାୟନ୍ ଅବୟ ମସାନ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତକ୍ଳୋଏଜି, ତି ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ତି ଆ ମସାନ୍‌ଲୋଡ଼ ଆକ୍ଳିୟ ଆନିଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକ୍ଳୋଏଜି । ୫୪ ତିଆଡ଼ିଡ଼ା ଅବଜାତା ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍, ଆରି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ତୁୟାଲେ ପାଡ଼ଲାୟ ।

୫୫ ଆରି, ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜିର୍‌ାଞ୍ଜି ଆଇମର୍‌ଜି ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲେ ମସାନ୍‌ଜି ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଏକ୍ଳାଲେ ତନକ୍ଳୋନ୍ ତେଏନ୍ ତିଆଡେ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ୫୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ନ ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ତ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଇୟଲେ ତୁବେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାକଡ଼ନ୍ ଲୋଲୋଲଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆଡେ ବନ୍‌ାୟବର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଏଡେଲେ ତକୋଏନ୍ ।

☆ ୨୩:୪୯ ୨୩:୪୯ ଲୁକ ୮:୨,୩

୨୪

ଜିସୁନ୍ ଯର୍ମେଡେନ୍

(ମାତିଉ ୨୮:୧-୧୦; ମାର୍କ ୧୬:୧-୮; ଜନ ୨୦:୧-୧୦)

୧ ଆରି, ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତନ୍ ଉନ୍ନା ତି ଆଇମରଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଟନ୍ ଡୋତାନ୍ ଡୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆତୁବେଞ୍ଜି ଆ ମିଞ୍ଜଲ ତ ଲଢ଼ିଡ଼ମେନ୍ ଖମଲେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିଲୋଟନ୍ ଆରେଡ଼ ଆଡେଡ଼ଡେଡ଼ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ୩ ବନ୍ତ ଅମ୍ମନ୍ ଗନଲେ ଇୟଲେ ଗିଜେଞ୍ଜି, ପ୍ରୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅଃନ୍ନିୟଞାଡ଼ଲଜି । ୪ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କାଲାୟ ବିଲାୟ ଡେଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଗିୟବା, ସାଆରଡ଼ମ୍ ଆ ଅଞ୍ଜି ଆରନେଜି ବାଗୁ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟଲାୟ ତନଡେଜି । ୫ ସିଲଡେ ଆଇମରଞ୍ଜି ମାଡୁ ବଡ଼େଞ୍ଜି କି ଜାୟତାନ୍ ବରୁମେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆଇମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମେଡ଼ମରନ୍ଆଡ଼ ଇନିବା ଏସାୟଡେ ? ୬ *ଆନିନ୍ ଡେନ୍ନେ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଡୋଲନେ । ଆନିନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରବେନ୍, ତିଆଡେ ମନ୍ନେବା । ୭ ‘ମନ୍ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟଡ଼ାଲେ ଆଅକ୍ଳାଡ଼ଲୋଟନ୍ ରକ୍ଷୁତଜି ଆରି ଏଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଯର୍ମେଡ଼େ ।”

୮ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବନେନ୍ ମନ୍ନେଏଞ୍ଜି, ୯ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମନ୍ ଏଗାରଜଣଞ୍ଜି ଆରି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମଡ଼ କେନ୍ ଆ କବର ଇୟଲାୟ ଅବଜନାଏଜି । ୧୦ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ମଗ୍ଦଲିନି ମରିଅମନ୍, ଜୋଆନାନ୍, ଜାକୁବନ୍ ଆ ନନ ମରିଅମନ୍ ଆରି କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆଇମରଜି; କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଇୟଲେ ଅବଜନାଏଜି । ୧୧ ବନ୍ତ ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି କନଶ୍ଟାୟବରଗୋ ଅବଡ଼ିସୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆ ବନେଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ର୍ଞ୍ଜି । ୧୨ ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ଡୋଲନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଇରେନ୍, ଆରି ତୁଞ୍ଜୁଡ଼ାଲେ ଅମ୍ମନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେନ୍, ଡେଡେ ସଞ୍ଜର ଲମନ୍କାବନ୍ ତୁମ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନି ଡେଏନ୍ ଗାମଲେ ସାନ୍ନିଡ଼ାଲେ ଆରି ଆସିଡ଼ନ୍ ଯର୍ମନାୟ ।

ଇମ୍ମାୟୁ ତଡ଼ରଲୋଟନ୍

(ମାର୍କ ୧୬:୧୨-୧୩)

୧୩ ଆରି ଗିୟବା, ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁନେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଞ୍ଜି କୋସ* ଆ ସଡ଼ାୟ ଇମ୍ମାୟୁ ସାଇନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୧୪ ଆରି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଗ୍ରଡେଲେନ୍ ଆ ବନେଜି ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ଡମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଗଡ଼ଲଞ୍ଜି । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିନ୍ ତ ଅଲଡୁଲବାଞ୍ଜି ଆଡେଏଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତଡ଼ିୟଲନେ ।

୧୬ ବନ୍ତ ତିଆଡିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ପୁସ୍ତାଲମଡେଞ୍ଜି ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ଅମ୍ମଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପିଲଜି । ୧୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମେନ୍ ତଡ଼ିୟନେରୟ ଅଞ୍ଜା ବନେଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏକଡ଼ାଡ଼ିତନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନି ?”

ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବସର୍ମୁକ୍ତାଲନ୍ ତନଡେଞ୍ଜି । ୧୮ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ କ୍ଲେୟପା ଗାମଲେ ଅବୟନେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଡ୍ରକୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଆମନ୍ ତୁମ୍ ପଡ଼ ଅବୟନେ, କେନ୍ ଆଡ଼ିନ୍ନାରେଡ଼ ଡେନ୍ନେ ଇନିଜି ଡେଏନ୍ ତିଆଡେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଅମ୍ ?”

୧୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଞ୍ଜାଗୋ ଆ ଗନଡେଲ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ ଆ କଡ଼ାଡ଼ି; ଆନିନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଡେମଡ଼ଲୋଡ଼ କାକାଡ଼ାଲୋଟନ୍ ତ ବନେଲୋଟନ୍ ଅବୟ ବୋସାଡ଼ମ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃଡେ ବନେମର୍ ତକୋଏନ୍ । ୨୦ ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଲେଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ାମରଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ ରନବୁ ପନବରଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟଡ଼ାଲେ ଆଅକ୍ଳାଡ଼ଲୋଟନ୍ ଅମଡ଼ାଜେଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି । ୨୧ ବନ୍ତ ଅଞ୍ଜାମର ଇସ୍ତାଏଲନ୍ଆଡ଼ ଅନୁରନ୍ ତିୟଡେ, ତି ଆ ମନ୍ରା କେନ୍ଆନିନ୍ ଗାମଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଆସାଲନାୟ; ବନ୍ତ କେନ୍ଆଡେଜି ଅମରେଡ଼ଡ଼ାଲେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଗ୍ରଡେଲେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଲଡେ ମାୟଲେ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଡେଏନ୍ । ୨୨ ଆରି ନିୟ, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆଇମରଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅବସାନ୍ନିଲେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଟନ୍ ଡୋତାନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ୨୩ ଆରି ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ଅଃନ୍ନିୟଞାଡ଼ଲଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ମନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇୟଲାୟ ବନେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ନିୟ ଅବତନାଲମଡେଞ୍ଜି ଆରି ତି ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋ । ୨୪ ଆରି, ଗଡ଼ିଲେଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଜିରେ ଇୟଲେ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆଇମରଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ବରଞ୍ଜି, ଏଡେଲେମା ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଅଃନ୍ନେଗିୟଲଜି ।”

* ୨୪:୬ ୨୪:୭ ମାତିଉ ୧୬:୨୧; ୧୭:୨୨,୨୩; ୨୦:୧୮,୧୯; ମାର୍କ ୮:୩୧; ୯:୩୧; ୧୦:୩୩,୩୪; ଲୁକ ୯:୨୨; ୧୮:୩୧-୩୩ * ୨୪:୧୩ ୨୪:୧୩ ଏଗାର କିଲୋମିଟର୍

୨୫ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଉଲ୍ଲଜି, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆରପୁଟୁବରଲବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଉଗରବେନ୍ ତିୟ୍ନେ ପଡ଼ ଆଲବିଡ଼୍ଵାଜି ! ୨୬ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ପରାନ୍ତଣୁନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ସନାୟସାୟ ତଡ଼ ପଡ଼ ?” ୨୭ ଆରି ଆନିନ୍, ମୋସାନ୍ ତ ଅଡ଼କୋ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଉଲନ୍ ଅଡ଼କୋ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଷଡ଼ଷଡ଼େଞ୍ଜି ।

୨୮ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ସାଇ ଇୟେଞ୍ଜି ତି ଆ ସାଇ ଆତୁୟାୟବେତେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼, ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ସାଇ ପଡ଼ଲେ ଅଡି ଆଜିତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏନେଲନ୍ । ୨୯ ବନ୍ତ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରଡ଼େଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାଲୁମେନ୍ ଆରି ଲୋଡ଼ଡ଼ରୟତେ ।” ସିଲରେ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଲନେ । ୩୦ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତକ୍ସମ୍ତାଲେ ଆନିନ୍ ରୁଚିନ୍ ଷମ୍ଲେ ଆସିର୍ବାଦଏନ୍, ଆରି ତିଆତେ ରେବ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି । ୩୧ ସିଲରେ ଆ ପୁସ୍ତାଲମତଞ୍ଜି ଆତ୍ରତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ପତେଞ୍ଜି; ଆରି ଆନିନ୍ ଆତେମତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ମାୟଏନ୍ । ୩୨ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କଡାଡିଲଞ୍ଜି, “ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସରିନ୍ କଡାଡିଲନ୍ ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଷଡ଼ଷଡ଼ଲ୍ଲଡ଼ଲନ୍, ତିଆଡିଡ଼ ଇନି ଉଗରଲେନ୍ ଅଃଉଗୋଲୋ ପଡ଼ ?”

୩୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ସିଲରେମା ତୋଲନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍ଞ୍ଜି, ତେତେ ରୁଲ୍ଲନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଏଗାରଜଣଞ୍ଜି ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ୩୪ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଞ୍ଜି, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜାଡିତମ୍ ତୋଲନେ, ଆରି ସିମନ୍ ଆମଡ଼ ଅବ୍ତୁୟଲନେ ।”

୩୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗନତେଲ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ରୁଚିନ୍ ଆରେବେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ପତେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ବର୍ଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବ୍ତୁୟଲନେ

(ମାଡିଡ ୨୮:୧୭-୨୦; ମାର୍କ ୧୬:୧୪-୧୮; ଜନ ୨୦:୧୯-୨୩; ଅନାସ୍ତାୟ ୧:୬-୮)

୩୬ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆବର୍ଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼, ଆନିନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟଲାଇ ତନଡେ, ଆରି ଆନିନ୍ ବର୍ନେ “ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସୟୁନ୍ ତକୋନେତୋ ।”

୩୭ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଓଡ଼ଲେତିଏଞ୍ଜି ଆରି ବତଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ରୁତନ୍ ଏଗିୟତାୟ ଗାମ୍ଲେ ଅବ୍ତିସୟେଞ୍ଜି । ୩୮ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା ଏବାଉଲ୍ଲିତନେ, ଆରି ମନ୍ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇନିବା ଏତାଲ୍ଗଡ଼ତେ ? ୩୯ ଅସିଞ୍ଜେନ୍ ତ ତାଲ୍ଜଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଗିଜିୟବା, ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସୁଡ଼େଲେ ଗିଜିୟବା, କେନ୍ଆତେ ଞେନ୍ତମ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଜେଲ୍ଲୁଞ୍ଜେନ୍ ତ ଅଜାଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତକୋନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଏଗିୟତାୟ, ରୁତନ୍ଆତେ ଏତେଗୋ ତଡ଼ ।”

୪୦ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଏନେଲେ ବର୍ନେ କି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆସିନ୍ ତ ଆ ତାଲ୍ଜଡ଼ନ୍ ଅବ୍ତୁଜେଞ୍ଜି । ୪୧ ଆନିଞ୍ଜି ସର୍ତାଏଞ୍ଜି, ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ର୍ଞ୍ଜି ଆରି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତେନେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନୋମ୍ଜୋମନ୍ ତକୋ ପଡ଼ ?” ୪୨ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ବଗଡ଼ଗଡ଼ ଆଗାୟଗାୟ ଅୟନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି । ୪୩ ଆରି, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଜାଲେ, ଆତେମତଞ୍ଜି ଜୋମେନ୍ ।

୪୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆରି କନବଇଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗାତେ ଆଇଡିତନ୍ ତକୋ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତମେତୋ, ଞେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ନେବେନ୍ ।”

୪୫ ତିଆଡିଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତରମ୍ପ ସାସ୍ତନ୍ ଗନ୍ଲୁଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଏଜି ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ରୁଡ଼ି ସନଡ଼ଞ୍ଜି ରୋଏନ୍ । ୪୬ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, କ୍ରିସୁନ୍ ପରାନ୍ତଣୁନ୍ ତେତେ ଆରି ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଡ଼ତେ, ୪୭ ଆରି ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଲନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାଡିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଇର୍ସେନ୍ କେମାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆବ୍ୟରୁଡ଼ିନାବା ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନେନ୍ ଅନପୁଟୁବରନ୍ ତେତେ । ୪୮ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ସାକିମରଜି । ୪୯ ଆରି ଗିୟବା, ଆପେୟଞ୍ଜେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ବାସାଲନ୍, ତିଆତେ ଞେନ୍ ଅମଡ଼ବାବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ, ବନ୍ତ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଜାୟ କେନ୍ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ତକୋନାୟବା ।”

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍

(ମାର୍କ ୧୬:୧୯-୨୦; ଅନାସ୍ତାୟ ୧:୯-୧୧)

☆ ୨୪:୪୯ ୨୪:୪୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୧:୪

୫୦ ☆ତିକ୍ତି ଜିସୁନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବେତନିଆନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତବନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଜାୟ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଆସିନ୍ ତେକ୍ଲେତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆସିର୍ବାଦଏଞ୍ଜି । ୫୧ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ତିୟା ତିୟା ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନାତାଲେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ । ୫୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଲୋମ୍ଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଢ଼େ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍ଞ୍ଜି । ୫୩ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଗଞ୍ଜେଲେଞ୍ଜି ।

ଯୋହନ ଲିଖିତ ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ସୁସମାଚାର ଜନନ ଆରିତେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରୀଷ୍ଟନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ମନଝବରନ୍ ଆ ସନେକୁଲନ୍

ରଝ ଅନଗଡ଼ଲୋଝନ୍ ଜିସୁ କ୍ରୀଷ୍ଟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଇତିତନ୍ ଉଝି ମନଝବରଝି ଆମଝଲୋଝ ସିଲଡ଼ ଜନନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଅବୟ୍ । ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ମନଝବର୍ ଗାମ୍ତବୋ । ତିଆତେଜି ଜିସୁନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମାତିଉନ୍, ମାର୍କନ୍, ଲୁକନ୍ ତ ଜନନ୍ ଇଡେଝି । ଜିସୁ କ୍ରୀଷ୍ଟନ୍ କରୋକ୍ଲୋଡନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ୯୦ ବର୍ସେଝ ଆ ତିକ୍ଳି ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଞଝନେମର୍ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଇଡେନ୍ । କେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଜନନ୍ ଇଡେନ୍ ଗାମ୍ଲେ କେନ୍ତେନ୍ନେ ରେୟ୍ଲଡ଼ ଆଇତିଡ଼ ତଡ଼ ଜନଝଡେନ୍, ୧ ଜନ, ୨ ଜନନ୍ ତ ୩ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍ତନେ । ଜନନ୍ ଏପିସିଲୋଝନ୍ ଆଡ୍ରେକୋଲନ୍ ଆଡିଡ଼ କେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଇଡେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଲାଝଲେଡ଼ ପାପୁର୍ ଅନିତଲ୍ଲମରଝି ବର୍ଡ଼ଝି ।

ଜନନ୍ ରେୟ୍ଲଡ଼ ବର୍ଡ଼ନେ, “ଜିସୁନ୍ ମା କ୍ରୀଷ୍ଟନ୍, ମନଝ ତୁର୍ମେଡ଼ମର୍, ଆମେଝ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଡାଞଢାଅନ୍ ।” ଜନନ୍ ୨୦:୩୧ କେନ୍ଆଡେ ଡର୍ବନ୍ ଏଞ୍ଜାଲଡେନ୍ ଇନ୍ଲେଝି ଅନମେଝନ୍ ଞଝଡ଼ଲେ ରଢ୍ଢିବୋ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଜନନ୍ ଇଡେନ୍ । କେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଜିଉଦିମରଝି ତ ଏରଡନେମରଝି ଆସନ୍ ଅନିତନ୍ ଡେଏନ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆବର୍ବନେନ୍ ଆନବଜଝବର୍ଜି ଅମରେଝଡାଲେ ଜିସୁନ୍ ଆର୍ଲୁମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡାଜି ତୁମ୍ କେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ଲୋଝ ଆଇତିଡ଼ । ଜିସୁନ୍ ଆ ତକ୍ତୁବଡା, ଆରିଝରିଝଲୋଝନ୍ ତନୋର୍ଡୋରନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନନ୍ ଅଝନ୍ନିଡ଼ଲୋ । କେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଯାଗି ମନଝବରଝି ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାତନ୍ ।

ମନଝବରନ୍ ଆ ପନାଲ୍ଲାଝ

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୧୮
- ୨. ଜିସୁନ୍ ଆର୍ଲୁମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡାଜି । ୧:୧୯-୧୨:୫୦
- ୩. ଜିସୁନ୍ ଆନମେଝ, ରନରୁ, ଯନର୍ମେଝ । ୧୩:୧-୨୦:୩୧
- ୪. ଜିସୁନ୍ ଯର୍ମେଝଲେ ଆଡ୍ରେଲନେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଞଝନେମରଝି ଆମଝ ଅବଡୁୟ୍ଲନେ । ୨୧:୧-୨୫

ଅନମେଝବରନ୍

^୧ ଗନଡେଲନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ବର୍ନେନ୍ ଡକୋଏନ୍, ଆରି ବର୍ନେନ୍ ଡ ଇସ୍ପରନ୍ ଆବୟନ୍ ଡକୋଏଝି । ^୨ ଗନଡେଲନ୍ ଆରୁଲନେନ୍ ଆଡିଡ଼ ତି ଆ ବର୍ନେ ମା ଇସ୍ପରନ୍ ସରିନ୍ ଡକୋଲନ୍ । ^୩ ଇସ୍ପରନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ବାଡେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବଡେଲେନ୍, ଆନିନ୍ ଅମରେଝଡାଲେ ଇନ୍ନିଝ ଅଶ୍ଚୁଝ ଗଡେଲେ । ^୪ ଆମଝନ୍ ଅନମେଝନ୍ ଡକୋଏନ୍ ଆରି ତି ଆନମେଝ ମନ୍ରାଝି ଆ ସନାଆର୍ । ^୫ ତି ସନାଆରନ୍ ଲୋଝଡ଼ଲୋଝନ୍ ତରାଡ଼ଲେ ଜିର୍ତାୟ୍ ଆରି ଲୋଝଡ଼ନ୍ ତିଆଡେ ପମ୍ଝିଡ଼ଲେ ଅଝର୍ବିଏ ।

^୬ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଝ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ଆଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଡେଲୋ, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜନ । ^୭ ଆନିନ୍ ତି ସନାଆରନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ଡେ, ଆରି ତି ଆ ସାକି ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ଏଞ୍ଜାଲଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଡର୍ନେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍ । ^୮ ଆନିନ୍ତମ୍ ତି ଆ ସନାଆର୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ସନାଆରନ୍ ଆ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍ । ^୯ ଅଞ୍ଜା ସନାଆର୍ ପୁତ୍ ନ ଇୟ୍ଲେ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଝିଆଡ଼ ଇୟ୍ଡାୟ୍ ଅବସାଆରେଝି, ତିଆଡେ ମା ଆଜାଡ଼ି ସନାଆରନ୍ ।

^{୧୦} ଆନିନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଝନ୍ ଡକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଅଢ୍ଢେଲେ ପୁତ୍ ଗଡେଲେନ୍, ଡେଲୋଜନଝଡେନ୍ ପୁତ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଅଝନ୍ନିଡ଼ଲୋ । ^{୧୧} ଆନିନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍, ଜନଝଡେନ୍ ଆ ମନ୍ରାତମଝି ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଅଝନ୍ନିଲଜି । ^{୧୨} ବନ୍ତ ତିଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଜାଲେ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଝନ୍ ଡର୍ଝି ତି ଅଡ଼କୋଝି ଇସ୍ପରନ୍ ଆଅନ୍ ଆଡନେ ଆସନ୍ ଆନିଝିଆଡ଼ ଅବସୋଡାନେନ୍ ତିୟେଝି । ^{୧୩} ଆନିଝି ମିଞ୍ଜାମ୍ଲୋଝନ୍ ସିଲଡ଼, ତଅଝନ୍ ଆ ଇସ୍ପମ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଇସ୍ପମ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଝି କରୋକ୍ଲୋଡନ୍ ଅଝଡ଼େଲଜି, ଆର୍ପାୟ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଝ ସିଲଡ଼ ଆନିଝି କରୋକ୍ଲୋଡନ୍ ଡେଏଝି ।

^{୧୪} ଆରି ତି ଆ ବର୍ନେ ତଅଝନ୍ ଗଡେଲେନ୍, ସନାୟ୍ମମନ୍ ଡ ଆଜାଡ଼ିଲୋଝନ୍ ବରିୟ୍ଡାଲେ ଅମଝଲେନ୍ ଡକୋଲନେ, ଆନିନ୍ ଆବୟଡମନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଡାଞଢାଅନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଅଞ୍ଜା ଗନ୍ତୁ ପନେମେଝ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଝ ସିଲଡ଼ ଞଝଡେନ୍ ତିଆଡେ ଇନ୍ଲେଝି ଗିୟ୍ଲବୋ ।

☆ ୧:୬ ୧:୬ ମାତିଉ ୩:୧; ମାର୍କ ୧:୪; ଲୁକ ୩:୧,୨

୧୫ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ଜନନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଢେ ବର୍ତ୍ତନେ, “କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ, ‘ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ କୋଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମ୍ମୁଟ୍ ଆନିନ୍ ତକୋଏନ୍ ।”

୧୬ ତିଆସନ୍ ଆ ସନାୟୁମନ୍ ଆ ବନରିୟ ବାଢେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସନାୟୁମନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ, ଓଓ, ସନାୟୁମନ୍ ସିଲଡ଼ ସନାୟୁମନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍, ବନାୟୁବରନ୍ ମୋସାନ୍ ଆମଡ଼ଗଡ଼ ତିୟତିୟଲଡ଼ଲନ୍, ବନ୍‌ତ ସନାୟୁମନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ଗଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତାୟ । ୧୮ ଆଜିୟ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ଗିଜେ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆବୟତମ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବ୍‌ଗିୟତାଏନ୍ ।

**ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ସାକିବର୍
(ମାଡ଼ିତ ୩:୧-୧୨; ମାର୍କ ୧:୧-୮; ଲୁକ ୩:୧-୧୮)**

୧୯ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ଜିଉଦିମର୍‌ଜି ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ “ଆମନ୍ ଆନା ?” ଗାମଲେ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ଲେବିଅମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଜି । ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ସାକି ତିୟେନ୍ ।

୨୦ ଜନନ୍ ଅଃସସଲନ୍, ଆନିନ୍ ରେୟଲଡ଼ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତଡ଼ ।”

୨୧ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନି ? ଆମନ୍ ପଡ଼ ଏଲିଅ ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇଜ୍ଜା, ଖେନ୍ ତଡ଼ ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଇନି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ପଡ଼ ?”

ଆନିନ୍ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଇଜ୍ଜା ।”

୨୨ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଆନା, ଆମନ୍‌ତମ୍ ବର୍ନା ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରାସ୍ତାୟଲଲେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ବର୍ନେନମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇୟତେ ଏବର୍ନାୟ ।”

୨୩ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଜନନ୍ ଏଡେଲେ ବର୍ତ୍ତନେ,

“ଖେନ୍ ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଢେ ବରର୍ତ୍ତନାଞ୍ଜି ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ସର୍ତ୍ତଡ଼, ଖେନ୍ ଗାମତାୟ, ପ୍ରୁନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ବୁଡ଼ୟବା ।”

୨୪ ଆରି ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆରାସ୍ତାୟଲଲେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୨୫ “ଆମନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତଡ଼, ଏଲିଅନ୍ ତଡ଼, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ତଡ଼, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମନ୍ ଇନିବା ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତିୟତେ ?”

୨୬ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତିୟତବେନ୍, ଆନାଆତଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ଏଅମ୍ମତେ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆତନଡ଼ । ୨୭ ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆ ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ଆ ଜନିବାଡ଼ ଉଜ୍ଜୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ ।”

୨୮ ଜର୍ଦ୍ଦନ ଅଲନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼* ବେତନିଆ ସାଲଲୋଡ଼ନ୍ ଜନନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ତେଡେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଏନ୍ ।

ଆଅନ୍ ମେଣ୍ଡାନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତେ

୨୯ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଇୟଲାୟ, ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଜନନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “କେରେ ଗିୟବା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଅନ୍ ମେଣ୍ଡା, ଆନିନ୍ ପୁଡ଼ିନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ବୋୟଲେ ପାଡ଼ତେ । ୩୦ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ଆମ୍ମୁଟ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ ତି ଆ ମନ୍‌ରା କେନ୍‌ଆନିନ୍, ‘ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଜନମ୍ମୁ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ତେଇଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଆମ୍ମୁଟ୍ ଆନିନ୍ ତକୋଏନ୍ ।’ ୩୧ ଖେନ୍ ନିୟ ଆମ୍ମୁଟ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରନ୍‌ମ୍ମଡ଼ । ବନ୍‌ତ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବସେକୁଲନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ ।”

୩୨ ଆରି, ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ପୁରାଡ଼ାନ୍ କୁଜ୍ଜୁରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଇୟଲାୟ ତାଡ଼ୋୟନେନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାୟ । ୩୩ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଲାୟ, ବନ୍‌ତ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ଇସ୍‌ବର ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍ଲୟ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଜନାଲ୍ଲୟ, ‘ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ଇୟତାୟ ତାଡ଼ୋୟନେନ୍ ଆମନ୍ ଗିୟତେ, ତିଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତିୟତଜି ।’ ୩୪ ଖେନ୍ ତିଆତେ ଗିୟଲାୟ ଆରି ‘ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍’ ଗାମଲେ ସାକିନ୍ ତିୟଲାୟ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ମୁ ଖୁଡ଼ନେମର୍

* ୧:୨୮ ୧:୨୮ ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼

୩୫ ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ ଜନନ୍, ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍, ୩୬ ତି ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ଜିସୁନ୍ ତଡ଼ିୟଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆତିଡ଼ ଜନନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବର୍ରେନେ, “କେରେ ଗିୟବା ଇସ୍ପରନ୍ ଆଅନ୍ ମେଣ୍ଟା ।”

୩୭ ତି ବାଗୁ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜନନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଟୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୮ ଜିସୁନ୍ ଆୟର୍ଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଟୋଡ଼େଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏସାୟଡ଼େ ?” ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ତକୋତନେ, ରାବ୍ବି† ?”

୩୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ୟବା ଆୟ୍ ଗିୟବା ।” ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ ଆ ବରସାସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ଆରି ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ଅୟମନ୍ ତୋତାନ୍ ଦସଟା ଡେଏନ୍ ।

୪୦ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଜି ବାଗୁନେ ଜନନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଟୋଡ଼େଞ୍ଜି, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ଆୟ୍ଅନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୪୧ ଆନିନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ସିମନ୍ଆତଡ଼ ରବାଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଇନ୍ଲେନ୍ ମସିଅନ୍ଆତଡ଼‡ ଏରବାଡ଼ଲାୟ୍ ।” ୪୨ ଆନିନ୍ ସିମନ୍ଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାୟ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ସିମନ୍, ଜନନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ । ଆମନ୍ ‘କେପାଟି’ ଗାମ୍ଲେ ଓଡ଼େଡ଼ମଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ପିଲିପନ୍ ତ ନିତନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି

୪୩ ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲି ଗଡ଼ାନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ପିଲିପନ୍ଆତଡ଼ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଟୋଡ଼ିୟ୍ ।” ୪୪ ପିଲିପନ୍ ବେଡ଼ସାଈଦାବାୟ୍ ତକୋଏନ୍, ଆୟ୍ଅନ୍ ତ ପିତ୍ରନ୍ ନିୟ୍ ତେଭେବାୟ୍ଜି । ୪୫ ପିଲିପନ୍ ନିତନ୍ଆତଡ଼ ରବାଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆ ବର୍ନେ ମୋସାନ୍ ବନାୟ୍ବରଲୋଡ଼ନ୍ ଇଡେନ୍, ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇଡେଞ୍ଜି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏରବାଡ଼ଲାୟ୍ । ଆନିନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ନାଜରିତବାୟ୍ ଜିସୁ ।”

୪୬ ନିତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ନାଜରିତନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତେନ୍ ମନଡ଼ନ୍ଆତେ ଅଲ୍ଡ଼ୁଡ଼ନାୟ୍ ପଡ଼ ?” ପିଲିପନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଜିରାୟ୍ ଆୟ୍ ଗିଜା ।”

୪୭ ନିତନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆଜିର୍ଲାଞ୍ଜିଆତେ ଗିୟଲେ, ଜିସୁନ୍ ନିତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ରେନେ, “କେରେ ଗିୟବା, କେନ୍ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଆଜାଡ଼ି ଇସ୍ରାଏଲ୍ମର, କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ପାତ୍ୟାନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ ।”

୪୮ ନିତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ବଡ଼ଲ୍ୟ ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ପିଲିପ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଓଡ଼େଅମନ୍ ଆମ୍ବଡ଼ୁ ଆମନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆତିଡ଼ ଲୁଆନ୍ବନ୍ ଆ ଜାୟ୍ତା ତକୋଲମ୍, ତିଆତିଡ଼ ଞେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲମ୍ ।”

୪୯ ନିତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଏ ଞନଡ଼ତିୟମର, ଆମନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଆମନ୍ ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆ ରାଜା ।”

୫୦ ଜିସୁନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଞେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଲୁଆନ୍ବନ୍ ଆ ଜାୟ୍ତା ଗିୟଲମ୍ ଗରାମ୍ଲାଞ୍ଜିନ୍ ପଡ଼ ଆମନ୍ ଡର୍ତନେ ? ଆମନ୍ କେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ବର୍ନେଞ୍ଜି ଗିୟଡେ ।” ୫୧ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ରୁଆଡ଼ନ୍ ରୋତନେ ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଜି ମନ୍ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ଡୋଣ୍ଟୋଲୋଡ଼ ଆଡ଼ାୟ୍ଡେଞ୍ଜି ତ ଆପୁଡ଼ତନାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗିୟଡଜି ।”

୨

କାନ୍ନା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବିବା ବୁଜିନ୍

୧ ବାଗୁ ଡିନ୍ନା ଆ ଡିକ୍ଲି ଗାଲିଲି କାନ୍ନା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ବିବାନ୍ ଡେଏନ୍, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆୟୋଡ଼ ତେଭେ ତକୋଏନ୍ । ୨ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ତି ଆ ବିବା ବୁଜିଜୋମନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଓଡ଼େଲାଇ । ୩ ଡିକ୍ଲି ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଆରଞ୍ଜିଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆୟୋଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜିଡେନ୍ ।”

୪ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ତ ଞେନ୍ ଇନି ଆ କୁଲମ୍ ? ଡିନ୍ନାଞେନ୍ ନମିଡ଼ାନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅଡ଼ୋଆୟ୍ ।”

୫ ଆୟୋଡ଼ନ୍ କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ବର୍ତବେନ୍, ତିଆତେ ଲୁମ୍ବା ।”

୬ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନଗଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତାଡୋଡ଼ଲନ୍ ମବଡ଼ିରନେନ୍ ଆସନ୍ ତେଭେ ଅରେଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଡୁବୁଡ଼ବନ୍ ଡାଆନ୍ ଆଡୁକ୍ଳୋ ସଙ୍କରାନ୍ ତୁଡୁ ତକୋଏନ୍ । ତଡ଼ବୟ୍ ସଙ୍କରାଲୋଡ଼ନ୍ ବସଅ ଆଡୁ ଡାଆନ୍ ଞମ୍ଲେ ରପ୍ରିଡେ ।

† ୧:୩୮ ୧:୩୮ ବାଣ୍ଟାଲବୋ ଡେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମନ୍ “ଞନଡ଼ତିୟମର ।” ‡ ୧:୪୧ ୧:୪୧ ବାଣ୍ଟାଲବୋ ଡେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମନ୍ “କ୍ରିସ୍ଟ ।” § ୧:୪୨ ୧:୪୨ ବାଣ୍ଟାଲବୋ ଡେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମନ୍ ପିତ୍ର “ଅରେଡ଼ ।”

୭ ଜିସୁନ୍ କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ସଙ୍କରାଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ତାଆନ୍ ବବ୍ରିୟବା ।” ଆନିଞ୍ଜି ସଙ୍କରାନ୍ ଆ ସଙ୍କା ଜାୟ୍ ତାଆନ୍ ବବ୍ରିଜେଞ୍ଜି । ୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତେଢେ ସିଲଡ଼ ଅଜିଡ଼ ଗେନ୍ଲେ ପାଡ଼ଲେ ବୁଜିନ୍ ଆତୁବେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ପାଡ଼ବା ।” ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ତେଢେ ସିଲଡ଼ ଗେନ୍ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୯ ବୁଜିନ୍ ଆତୁବେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତିଆତେ ମାୟ୍ମାଜେନ୍, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ଢ଼ ସିଲଡ଼ ପନାଡ଼ନ୍ ତେଲୋ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ୁ ଜନାଏ, କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ଆଜନାଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବରନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ବରେନ୍, ୧୦ “ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମ୍ବୁ ଜବୁଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ତିୟତଜି, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ଗାଲୋଡ଼ଢ଼ ଗାଲେ ବନ୍ନୁଲେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆଜବେତନ୍ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାତା ତିୟତଜି । ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମିନ୍ତାନ୍ ମନଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଏଡ଼କ୍ଲୋଏନ୍ ।”

୧୧ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ପର୍ତ୍ତ୍ନ ସୁନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଗାଲିଲି କାନ୍ନା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ଢ଼ ଲୁମ୍ଲେ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଅବଡ଼ୁଜେନ୍, ଆରି ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ତରଞ୍ଜି ।

୧୨ ✨ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍, ଆୟୋଡ଼ନ୍, ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ତ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତେଢେ ଗୋଗୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଅଃନ୍ନେଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ।

**ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୨୧:୧୨-୧୩; ମାର୍କ ୧୧:୧୫-୧୭; ଲୁକ ୧୯:୪୫-୪୭)**

୧୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନେଲାୟ୍ପୁର୍ ତୁୟାଲେ ପାଡ଼ଲାୟ୍, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୪ ଆରି, ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତାଡ଼ଲିୟନ୍, ମେଣ୍ଡାନ୍ ଆରି କୁଛୁର୍ ବେପାରମରଞ୍ଜି ଆରି ବାର୍ବାରତାବମରଞ୍ଜି ତଙ୍ଗୁମଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି । ୧୫ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଲୁଆଡ଼ନ୍ ବାଢେ ଅବୟ୍ ସାମକାନ୍ ତୁବଲେ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ତ ତାଡ଼ଲିୟଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମଡ଼ୁଡ଼ାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ବାର୍ବାରତାବମରଞ୍ଜି ଆ ତାକୋ ବୁର୍ତ୍ତୁରାୟ୍ତାଲେ ଆ ମେଜଞ୍ଜି ସବଡ଼ିତାଜେନ୍ । ୧୬ ଆରି ଆନିନ୍ କୁଛୁର୍ ତମତମନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆତେଜି ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ପାଡ଼ବା, ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଆସିଂ ବେପାରସିଂ* ଏଏମ୍ବେଡ଼ଢ଼ ।” ୧୭ କେନ୍ଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ଢ଼ ଆଇଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ବର୍ନେନ୍ ମନ୍ନେଏଞ୍ଜି, “ଅସିଂନମ୍ ଆସନ୍ ଅନୋମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅମ୍ବଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତଗୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୁଡ଼ୁତେ ।”

୧୮ ସିଲରେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଅବୟ୍ ବର୍ନେନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲନ୍ମମନ୍ ଆସନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଷାଡ଼େନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଜନାଆୟ୍ ? ଆରି ଇନି ଆରମ୍ବଡ଼ ବାଢେ ତିଆତେ ଆମନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅବଡ଼ୁୟ୍ତଲେନ୍ ?”

୧୯ ✨ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ପୁଡ଼ବା, ଞେନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ଢ଼ ତିଆତେ ଆରି ତୁବତାୟ୍ ।”

୨୦ ସିଲରେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ତୁବତୁବନ୍ ଆସନ୍ ବାକୁଡ଼ି ତୁଡ଼ୁ ବର୍ସେଡ଼ ତେଏନ୍, ଆମନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ଢ଼ ତିଆତେ ତୁବଲେ ରପ୍ତିତେ ପଡ଼ ?”

୨୧ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ କେନ୍ଆତେ ବର୍ନେ । ୨୨ ଜିସୁନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଢ଼ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ୋଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ କେନ୍ଆତେ ବର୍ନେ ଗାମ୍ଲେ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍ନେଏଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତରଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ବୁଡ଼ିଜି ଜନାତେ

୨୩ ଏଲାୟ୍ପୁର୍ ଇଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମଲୋଡ଼ଢ଼ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଗିୟ୍ଲେ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ଢ଼ନ୍ ତରଞ୍ଜି । ୨୪ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନିଡ଼ତରନେ ଆରି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨୫ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟ୍ସାୟ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଉଗର୍ଲୋଡ଼ଢ଼ ଇନି ତକୋ ତିଆତେ ଜିସୁନ୍ ଜନାଆଜେନ୍ ।

୩

ଜିସୁନ୍ ତ ନିକଦିମନ୍

୧ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଢ଼ ନିକଦିମ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଟୁଗଡ଼ମର୍ । ୨ ଆନିନ୍ ତଗଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍ଲେ, ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଇୟ୍ଲେ ବରେ, “ଏ ଞନଡ଼ତିୟ୍ମର୍, ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ଯାୟ୍ କେନ୍ଆତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଆମନ୍ ଲୁମ୍ଲେ, ଇସ୍ବରନ୍ ସରିନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଲୁମ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ ।”

☆ ୨:୧୨ ୨:୧୨ ମାଡ଼ିଉ ୪:୧୩ * ୨:୧୭ ୨:୧୭ ସରେୟ୍ତାସିଂ ☆ ୨:୧୯ ୨:୧୯ ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୨୧; ୨୭:୪୦; ମାର୍କ ୧୪:୫୮; ୧୫:୨୯

୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍, ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତମ୍, ବାଗୁତର ଜନମ୍ମ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ ତେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଗିୟ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ ।”

୪ ନିକଦିମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ମନ୍‌ରାନ୍ ବୁଡାଏନ୍ ତେନ୍ ଏକ୍‌ମାତାଲେ ଆରି ବତର ଜନମ୍ମ୍ ଚୁଡଏ ? ଆନିନ୍ ଇନି ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ ଗନ୍‌ଲେ ବାଗୁ ତର କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ଅଲ୍‌ଡେଏ ପଡ଼ ?”

୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍, ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତମ୍, ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତ ପୁରାଡାଲୋଡ଼ନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ ତେନ୍, ଆନ୍ନିଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଗନ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୬ ଅକ୍‌ମାତେ ତଅଡ଼ନ୍ ବାଡେ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେଡେ, ତିଆଡେ ତଅଡ଼ନ୍, ବନ୍‌ତ ଅକ୍‌ମାତେ ପୁରାଡାନ୍ ବାଡେ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେଡେ ତିଆଡେ ପୁରାଡାନ୍ । ୭ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଆରି ବତର ଜନମ୍ମ୍ ଚୁଡବେନ୍‌ତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତମ୍, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ସାନ୍ନି ଡେଡଡ଼ମ୍ । ୮ ରିକ୍‌କେନ୍ ଅଡେକ୍‌ମା ଲଡୟ୍‌ଡେ, ଅଡେଡେ ଇଡ଼ଡେ, ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଆ ସନ୍‌ଡ୍‌ମ୍ ଏଅମ୍‌ଡ଼ଡେ, ବନ୍‌ତ ତିଆଡେ ଅକ୍‌ମାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିର୍‌ତାୟ୍, ଆରି ଅକ୍‌ମାଲୋଡ଼ ଜିର୍‌ଡେ ତିଆଡେ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼କ୍‌ମାଏ । ପୁରାଡାନ୍ ବାଡେ ଜନମ୍ମ୍ ଆଡେଏଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତି ଅକ୍‌ମ୍ ।”

୯ ନିକଦିମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “କେନ୍‌ଆଡେ ଏକ୍‌ମାତାଲେ ଅଲ୍‌ଡେଏ ?”

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ଇସ୍‌ମାଏଲନ୍ ଆ ଖନଡ଼ିଡ଼ମ୍‌ର, ଜନଡ଼େନ୍ ଆମନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଜନାଅମ୍ ପଡ଼ ? ୧୧ ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍ତ୍ତମ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅକ୍‌ମାତେ ଆଜନା, ତିଆଡେ ଏବର୍‌ତନାୟ୍, ଆରି ଇନିଜି ଏଗିୟ୍‌ଲାଇୟ୍, ତିଆଡେଜି ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ଏଡିୟ୍‌ତାୟ୍, ଆରି ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ସାକିଲେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼କ୍‌ମାଏ । ୧୨ ଖେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁଡିନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ବର୍‌ବେନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼କ୍‌ନେ, ଖେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ବର୍‌ବେନ୍ ତେନ୍ ଏକ୍‌ମାଲେ ଏଡ଼ଡ଼ନେ ? ୧୩ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ଆଜିର୍‌ମାଜନ୍ ମନ୍‌ରା ତାକ୍‌ଡାଅନନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ତାଜେ ।”

୧୪ ମୋସାନ୍ ଏକ୍‌ମାଲେ ଆରିଡ଼ିଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସୋଣ୍ଡୋଡ଼ନ୍ ପିଡ଼ଡ଼ଜଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ଡାଜେନ୍, ମନ୍‌ରା ତାକ୍‌ଡାଅନନ୍ ଏଡେଲେମା ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅନମଡାଜନ୍ ତେଡେ । ୧୫ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନାଜନଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ତଡ଼ନେ, ଆନିନ୍ ଅଃଡ଼କ୍‌ମାତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଖଡ଼ଡେ । ୧୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ପୁଡିନ୍ ଏଡେଲେ ଡୁଡ଼ୟ୍‌ମେନ୍ ତ, ଆନିନ୍ ଆବୟ୍‌ଡମ୍ ଆ ଅନନ୍ ତିୟେନ୍, ଆନାଜନଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ତଡ଼ନେ, ଆନିନ୍ ଅଃଡ଼କ୍‌ମାଏ, ଆରି ଅଃଡ଼କ୍‌ମାତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଖଡ଼ଡେ । ୧୭ ପୁଡିନ୍ ଆନବ୍‌ପନ୍‌ସୁଆତି ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାକ୍‌ଡାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଡ଼କ୍‌ମାୟ୍‌ଲାଇୟ୍, ବନ୍‌ତ ପୁଡିନ୍ ଏକ୍‌ମାତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମ୍ପେଲେ ଅନୁରନ୍ ଅଲ୍‌ଖଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍‌ମାୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ।

୧୮ ଆନା ଆମଡ଼ନ୍ ତଡ଼ନେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଅଃଡ଼କ୍‌ମାଏ । ବନ୍‌ତ ଆନା ଅଃଡ଼କ୍‌ନେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ତେଏନ୍ନି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆବୟ୍‌ଡମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଅନ୍ ଆଖୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ଅଃଡ଼କ୍‌ନେ । ୧୯ ଆରି ତି ଆ ପନ୍‌ସୁଆତି କେନ୍‌ଆଡେ, ପୁଡିନ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ସନାଆରନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍, ବନ୍‌ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସନାଆରନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଲୋଡ଼ଡ଼ନ୍ ଲଡ଼ଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ସନାଆରନ୍ ଏଡ଼ରୁମ୍‌ଡ଼େ, ଆରି ଅସମୟ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ତୋସା ଗିୟ୍‌ତାଡେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ସନାଆରନ୍ ଆମଡ଼ ଅଃଡ଼କ୍‌ମାୟ୍ । ୨୧ ବନ୍‌ତ ଆନା ଆଜାଡ଼ି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଡେ, ଏକ୍‌ମାତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାଡେ ଲୁମେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଲ୍‌ଗିୟ୍‌ତାଏ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସନାଆରନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ତ ତକ୍‌ବତାମର୍ ଜନନ୍

୨୨ କେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିଡ଼ଦା ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ତେଡେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ତକ୍‌ବତାନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୨୩ ଆରି ଜନନ୍ ନିୟ୍ ସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଏନୋନଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍‌ବତାନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେଡେ ଗୋଗୋୟ୍ ତାଆନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତେଡେ ଜିର୍‌ରେ ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ତକ୍‌ବତାନେଜି । ୨୪ ☆ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ତକ୍‌କୋଏଜି ।

୨୫ ଅବୟ୍ ଜିଡ଼ଦିମରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ମନ୍‌ଡିରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଲୋଡ଼ ଅଲ୍‌ବାଡେଏଞ୍ଜି । ୨୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍‌ରେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଖନଡ଼ିଡ଼ମ୍‌ର, ଅକ୍‌ମା ମନ୍‌ରା ଜର୍‌ଦନ୍ ଅଲନ୍ ଆ ଅଡିଗଡ଼ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନା ଆ ବର୍‌ନେ ଆମନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, ଗିଜା, ଆନିନ୍ ତକ୍‌ବତାନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିର୍‌ଜି ।”

୨୭ ଜନନ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ ତେନ୍, ମନ୍‌ରାନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଖାଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୨୮ ☆ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ମ୍ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅକ୍‌ମାଡ଼ୁଡ଼ାଲେ ଆସ୍‌ମାୟ୍‌ଲାଇୟ୍‌ୟ୍‌ଜି, କେନ୍‌ଆଡେ ଖେନ୍ ବର୍‌ନାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ

☆ ୩:୨୪ ୩:୨୪ ମାଡିଉ ୧୪:୩; ମାର୍କ ୬:୧୭; ଲୁକ ୩:୧୯,୨୦ ☆ ୩:୨୮ ୩:୨୮ ଜନ ୧:୨୦

ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ମା ସାକିମରଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୨୯ ଆନା ଆଇବଜନ୍ ଓରୋଢ଼ତେ ଆନିନ୍ ବରନ୍, ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗା ସାଙ୍ଗ ବରନ୍ ଆମଢ଼ ତନଢ଼ତାଲେ ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତଢ଼ତେ, ଆନିନ୍ ବରନ୍ ଆ ସର୍ବଢ଼ ଅମତଢ଼ତାଲେ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତାତନେ । ତିଅନ୍ତମ୍ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ସନର୍ତାଞ୍ଜେନ୍ ବରିଜେନ୍ । ୩୦ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଗୋଗୋଜେତୋ, ଆରି ଞ୍ଜେନ୍ ଅସୋଜିୟ୍ତୋ ।”

ରୁଆଢ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆ ମନ୍ରା

୩୧ ଆନା ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ଆନା ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ୍, ଆନିନ୍ ପୁତ୍ରିମର୍, ଆରି ଆନିନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନେ । ବନ୍ତ ଆନା ରୁଆଢ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ୩୨ ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଆଗିୟ୍ଗିୟ୍ ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ଆଅମତଢ଼ ତିଆତେ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତେ, ବନ୍ତ ଆ ସାକିନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃଜ୍ଜାଏଜି । ୩୩ ଆନା ଆ ସାକିନ୍ ଜାତେ, ଇସ୍ବରନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତେ । ୩୪ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନାଆଡ଼ଢ଼ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାଇୟ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏରତନରେତନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ତିୟ୍ତେ । ୩୫ ଆପେୟ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ତୁଡ଼ୟ୍ମତେ, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ଆତେ ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ସୋରୋଗ୍ତାୟ୍ମେନ୍ । ୩୬ ଆନା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆମଢ଼ ତର୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଞ୍ଜାଡ଼େନ୍, ବନ୍ତ ଆନା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଆଲ୍ଲେତେ, ଆନିନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଅଃଗିଜେ, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବବରାବତେ ।

୪

ଜିସୁନ୍ ତ ସମିରୋଣବଜନ୍

୧ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ସିଲଡ଼, ଜିସୁନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଞ୍ଜାଡ଼େନମର୍ ଏମ୍ନେତଜି ଆରି ତକୁବତାନ୍ ତିୟ୍ତଜି ଗାମ୍ଲେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଅମତଢ଼େଞ୍ଜି । ୨ ଜିସୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ତକୁବତାନ୍ ଅଃଭିୟ୍ଲଜି, ବନ୍ତ ଆ ଞ୍ଜାଡ଼େନମରଞ୍ଜି ତକୁବତାନ୍ ତିୟ୍ତେଞ୍ଜି । ୩ ଆ ବର୍ନେନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଅମତଢ଼େଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆଜ୍ଜନାଏନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଉଦା ଗଡ଼ାନ୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଆରି ଗାଲିଲିନ୍ ଯର୍ବନେ । ୪ ଆନିନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ସମିରୋଣଗଡ଼ ଜିରେନ୍ ।

୫ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ସମିରୋଣ ଡେସାଲୋଡ଼ନ୍ ସୁକାର୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼େନ୍ । ତି ଆ ଗଡ଼ା, ଜାକୁବନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜୋସେପନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଅଙ୍ଗା ଲବ ତିୟ୍ତେନ୍ ତି ଆ ତୁୟାୟ୍ଲୋଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୬ ତେଡ଼େ ଜାକୁବନ୍ ଆ କୁଆ ଅବୟ୍ ତକୋଏନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ବଙ୍ଗାଏନ୍ ତି ଆ କୁଆଲୋଡ଼ ତକ୍ଳୁମେନ୍ । ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତମ୍ବାଇଁ ।

୭ ଜିସୁନ୍ ତେଡ଼େ ତକ୍ଳୁମ୍ଲେ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଅବୟ୍ ସମିରୋଣବଜନ୍ ତାଆବାନ୍ କୁଆନ୍ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, “ଞ୍ଜେନ୍ ଇର୍ଗାଲ୍ତାତ୍ତୟ୍, ତାଆନ୍ ତିୟ୍ତୟ୍ ।” ୮ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆ ଞ୍ଜାଡ଼େନମରଞ୍ଜି ଜନୋମନ୍ ଞ୍ଜିଞ୍ଜିବାନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟ୍ତେଞ୍ଜି ।

୯ ସମିରୋଣବଜନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ଜିଉଦିମର୍, ଞ୍ଜେନ୍ ଅବୟ୍ ସମିରୋଣବୟ୍ । ତିଆସନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆ ତାଆ ଆମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଗାତେ ?” ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସମିରୋଣମରଞ୍ଜି ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅଃନୁଲ୍ଗାତ୍ତୟ୍ଲଜି ।*

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, “ଇସ୍ବରନ୍ ଇନି ତିୟ୍ତିୟ୍ଲଡ଼ତନେ, ଆମନ୍ ଜନାଲମ୍ ନଡ଼, ଆରି ଆନା ଗାତାନେନ୍ ଆସନ୍ ତାଆନ୍ ତିୟ୍ତୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ବେଡ଼ତମ୍, ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଆମନ୍ ଅମ୍ନତେନ୍ ନଡ଼, ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଆମନ୍ ବେଡ଼ତେ ବନ୍, ଏଡ଼େଲ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆମନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଅନମେଡ଼ତାନ୍ ତିୟ୍ତମ୍ ବନ୍ ।”

୧୧ ତି ଆଇମରନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଆଞ୍ଜା, ତାଆନ୍ ଗେଜେନନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ବାଲ୍ଟି ତଡ଼, ଆରି କୁଆନ୍ ଜରୁତମ୍, ଏଡ଼େଲ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ସିଲଡ଼ ତି ଅନମେଡ଼ତାନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ? ୧୨ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ଜାକୁବନ୍ କେନ୍ ଆ କୁଆ ଅବଗାୟ୍ଗାୟ୍ମେନ୍ । ଆରି, ଆନିନ୍, ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଞ୍ଜି ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୁନେଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ କୁଆ ଆ ତାଆ ଗାଏଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ ଆମନ୍ ସୋଡ଼ା ?”

୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆନା କେନ୍ ଆ ତାଆ ଗାତେ, ଆନିନ୍ ଆରି ଇର୍ଗାଲ୍ତେ; ୧୪ ବନ୍ତ ଞ୍ଜେନ୍ ଅଙ୍ଗା ତାଆ ତିୟ୍ତାୟ୍, ତିଆତେ ଆନା ଗାତେ, ଆନିନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଃନୁର୍ଗାଲେ, ଆର୍ଯାୟ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଅଙ୍ଗା ତାଆ ତିୟ୍ତାୟ୍, ତିଆତେ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆଡ଼ିୟ୍ତେନ୍ ଆ ତରୁଡ଼ତମ୍ନେତା† ଅନ୍ତମ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଭାୟ୍ ।”

୧୫ ଆଇମରନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଆଞ୍ଜା, ଞ୍ଜେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ତି ଆ ତାଆ ତିୟ୍ତୟ୍, ଏଡ଼େଲ୍ଡେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆଜିୟ୍ ଆରି ଅଃନୁର୍ଗାଲ୍ତୟ୍, ଆରି ତାଆବାନ୍ ତିୟ୍ତେନ୍ ସତାୟ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଅଃନୁଆୟ୍ ।”

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, “ଜିରା, ଅୟ୍ତବନ୍ମଆଡ଼ଢ଼ ତେନ୍ନେ ଓଡ଼େଲ୍ଲେ ଇୟ୍ନୋରୋଡ଼ା ।”

୧୭ ଆଇମରନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଅୟ୍ତବଞ୍ଜେନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ ।”

* ୩:୩୫ ୩:୩୫ ମାଡ଼ିଉ ୧୧:୨୭; ଲୁକ ୧୦:୨୨ * ୪:୯ ୪:୯ ସମିରୋଣମରଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ସିମ୍ବା ଞ୍ଜିଞ୍ଜିମ୍ଲଜି ତି ଆ ସିମ୍ବା ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅଃଞ୍ଜିମ୍ଲଜି † ୪:୧୪ ୪:୧୪ ତୁଡ଼ତମ୍ନେତା

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଅୟତବ୍‌ସେନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼, କେନ୍‌ଆତେ ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍‌ନେ; ୧୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଅୟତବନ୍‌ମଜି ମନ୍‌ଲୟ୍ ମନ୍‌ରା ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ନମି ଅମଡ଼ନମ୍ ଆନା ତକୋ, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅୟତବନ୍‌ମ ତଡ଼, କେନ୍‌ଆତେ ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍‌ନେ ।”

୧୯ ଆଇମରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଆଞ୍ଜା, ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍‌ନେମର୍, କେନ୍‌ଆତେ ଷେନ୍ ଜନାଲେ ରପ୍ରିତାୟ୍ । ୨୦ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼୍ ପୁର୍ପୁର୍‌ଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏଗାମ୍‌ତେ, ଜିରୁସାଲମଲୋଡ଼ନ୍ ତୁମ୍ ପୁର୍ପୁର୍‌ତନେବୋ ।”

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଆଇମର୍, ବର୍‌ନେଞ୍ଜେନ୍ ତର୍‌ନା, ଏନ୍‌ଲେ ତିନ୍‌ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍ ତ, ତି ଆ ତିନ୍‌ନା କେନ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼୍ ଅଡ଼େ ଜିରୁସାଲମଲୋଡ଼ନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଢ଼ ପନ୍‌ରନ୍ ଅଃଡ଼େଏ । ୨୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସମିରୋଣମରଞ୍ଜି ଆନାଆତଢ଼ ଏପୁର୍‌ତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନାଆତଢ଼ ଏପୁର୍‌ତାୟ୍ ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅନ୍‌ରନ୍ ଜିର୍‌ତାୟ୍ । ୨୩ ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜା ଆଡ଼ିତ ଆଜାଡ଼ି ସେନ୍‌ପୁର୍‌ମରଞ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ଆପେୟନ୍‌ଆତଢ଼ ପୁର୍‌ତଜି, ତି ତିନ୍‌ନା ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ଆରି ନମି ନିୟ୍ ଅଡ଼ୋଲ୍‌ୟନ୍‌ନି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଆପେୟନ୍ କେନ୍ ଆ ସେନ୍‌ପୁର୍ ସାୟ୍‌ତେ । ୨୪ ଇସ୍‌ବରନ୍ ପୁରାଡ଼ା, ଆରି ଆନାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ପୁର୍‌ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ପୁରେତଜି ।”

୨୫ ଆଇମରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ମସିଅ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ କ୍ରିସ୍ଟ୍ ଗାମ୍‌ତଜି, ଆନିନ୍ ଜିର୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଷେନ୍ ଜନା, ଅଞ୍ଜା ଆଡ଼ିତ ଆନିନ୍ ଜିର୍‌ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଅବ୍‌ଜନାଲେନ୍ ।”

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଞେନ୍ ଆନିନ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ମା ନମିଞେନ୍ ଆମନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିତନେ ।”

୨୭ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତେତେ ଯର୍‌ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ସରିନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ସାନ୍‌ନି ତେଏଞ୍ଜି । ବନ୍‌ତ “ଆମନ୍ ଇନି ସାୟ୍‌ତେ ? ଅଡ଼େ ଇନିବା ଆନିନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିତନେ ?” ଗାମ୍‌ଲେ ଆନ୍‌ଡ଼ି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅଃକର୍‌ଜି ।

୨୮ ସିଲଡ଼େ ତି ଆଇମରନ୍ ତାଆସୋତନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି, ୨୯ “ୟ୍‌ବା, ଅବୟ୍‌ନେଆତଢ଼ ଆୟ୍ ଗିୟ୍‌ବା, ଷେନ୍ ଇନିଜି ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ବର୍‌ନେ, ଆନିନ୍ ଜାଆରୋ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ?” ୩୦ ସିଲଡ଼େ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଜି ।

୩୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଷନଡ଼ତିୟ୍‌ମର୍, ଗାଗାନା ।”

୩୨ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜା ଜନୋମ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଡ଼ି ଜନାଜି ତଡ଼ ।”

୩୩ ତିଆସନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତର୍‌ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଆନ୍‌ଡ଼ି ଜନୋମନ୍ ପାଡ଼ତିୟ୍‌ଲାୟ୍ ପଡ଼ ?”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅନାପ୍ଲାୟ୍‌ମରଞେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ସୁମ୍ ବାଢେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍‌ଲିଞିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅନବ୍‌ସୁଜେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ମା ଜନୋମ୍‌ଞେନ୍ । ୩୫ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗାମ୍‌ତେ, ‘ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଗଗତନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଉଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜାୟ୍ ତକୋ ।’ ବନ୍‌ତ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍‌ତବେନ୍, ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ଆଲଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ବା, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଗତନ୍ ଆସନ୍ ଅଗୁରେନ୍‌ନି । ୩୬ ନମିନ୍‌ନାନ୍ ଗଗଡ଼ନ୍‌ମରନ୍ ବଡ଼ିନ୍ ଷାଡ଼ତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଃନ୍‌ଞିତେନ୍ ଆନମେଡ଼୍ ଆସନ୍ ଅଜନ୍ ରୁକ୍‌ତେ । ତି ବାଢେ ବୁକ୍‌ଡ଼ନେମରନ୍ ତ ଗଗଡ଼ନ୍‌ମରନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ମାୟ୍‌ଲନ୍ ସର୍‌ତାତଞ୍ଜି । ୩୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ବିଡ଼ତେ ଆରି ଆନ୍‌ମାମର୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଗଡ଼ତେ, କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ । ୩୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ଆଲ୍ ଆସନ୍ ଏଃଲ୍‌ନୁମ୍‌ଲନ୍, ତିଆତେ ଗଗତନ୍ ଆସନ୍ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆପ୍ଲାୟ୍‌ଲବେନ୍, ଆନ୍‌ମାମରଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ଲାବ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।”

୩୯ ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ସମିରୋଣମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ତର୍‌ଞ୍ଜି । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ତି ଆଇମରନ୍, “ଆମ୍‌ଡ଼୍ ଷେନ୍ ଇନିଜି ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ଷେନ୍‌ଆତଢ଼ ବର୍‌ୟ୍ ।” ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ । ୪୦ ଆରି ସମିରୋଣମରଞ୍ଜି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବରେଜି, ତିଆସନ୍ ତେତେ ଆନିନ୍ ବାଗୁ ତିନ୍‌ନା ତକୋଲନ୍ ।

୪୧ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନପ୍‌ସୁବର୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତର୍‌ଞ୍ଜି । ୪୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆଇମରନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ନମି ବର୍‌ନେନମ୍ ତୁମ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ୁର୍‌ନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ତମ୍ ଏଅମ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ୟ୍, ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ପୁର୍‌ନ୍ ଆନ୍‌ରମର୍, ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଜନାଲ୍‌ୟ୍ ।”

ରାଜାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାତନେନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତାକାଡ଼ାଅନ୍‌ଆତଢ଼ ଜିସୁନ୍ ମବ୍‌ନଡ଼େନ୍

୪୩ ବାଗୁ ତିନା ଆ ତିକ୍ତି ଜିସୁନ୍ ତେରେ ସିଲଡ଼ ତୁଝଲନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେନ୍ । ୪୪ ✠ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ବରନେ, “ଆ ସାଇତମ୍‌ଲୋଟନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃମ୍ନାନ୍‌ଏଜି ।” ୪୫ ✠ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଆରିୟଲ୍‌ଆଜନ୍, ତେରେବାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ପୁର୍ପୁରିଟନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍‌ଲୋଟନ୍ ଇନିଜି ଲୁମେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି ।

୪୬ ✠ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଜି ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ କାନ୍ନା ଗଡ଼ାନ୍ ଯର୍ରେନେ । ଆମ୍ନୁଟୁ ତେରେ ଆନିନ୍ ତାଆନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍ । ଆରି ତେରେ ରାଜାସିଂଲୋଟନ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାତନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ କପର୍ନାତମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ବମ୍‌ମଲନ୍ ତକୋଲନେ । ୪୭ ଜିସୁନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ସିଲଡ଼ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିର୍ରାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆରମ୍‌ତଡ଼େନ୍ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍‌ତ ଇୟେନ୍ । ଆରବୁଗୋ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ମନ୍‌ବନ୍‌ଡ଼ବାନ୍ କପର୍ନାତମନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେ । ୪୮ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅରମ୍‌ତନ୍ ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଃଗିୟଲୋ ତେନ୍, ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆକ୍ରାଜନଡ଼ ଏଃଡ଼ୁର୍ନେ ।”

୪୯ ତି ରାଜାସିଂଲୋଟନ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଗାମେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ପସିୟ୍‌ଞେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ରବୁଏନ୍ ଆତିଡ଼ ଇଆୟ୍ ।”

୫୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରା, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ମ୍ ଅମେଡ଼େନ୍‌ନି ।”

ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଡର୍‌ନ୍ ଜିରେନ୍ । ୫୧ ଆରି, ଆନିନ୍ ଜିରା ଜିରା ଆ କମ୍‌ପାରିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରବାଡ଼ତାଲେ “ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ମ୍ ଅମେଡ଼େନ୍” ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟଲ୍‌ୟ ବରେଜି ।

୫୨ ତିଆସନ୍ ଆକ୍ରାବେଡ଼ା ଆନିନ୍ ମନଡ଼େନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ କମ୍‌ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ରୁବନ୍ ସାତଟାରେ ଆନିନ୍ ଅସୁନ୍ ତଡ଼େନ୍ ।” ୫୩ ସିଲଡ଼େ ଆପେୟନ୍ ମନ୍‌ବନ୍‌ଏନ୍ ଅକ୍ରାବେଡ଼ା ଜିସୁନ୍, “ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ମ୍ ଅମେଡ଼େନ୍,” ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମା ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ମନଡ଼େନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ତ ଆସିଂମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଡର୍‌ଞ୍ଜି ।

୫୪ ଜିସୁନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ସିଲଡ଼ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେ କେନ୍‌ଆତେ ବାଗୁତର ଇଡ଼ନ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍ ।

୫

ବଣ୍ଡାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍‌ଲୋଟ୍ ଜିସୁନ୍ ରୋଗମରନ୍‌ଆତଡ଼ ମବ୍‌ନଡ଼େନ୍

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ପୁର୍ପୁର୍ ଅବୟ୍ ତକୋଏନ୍ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨ ଜିରୁସାଲମ୍‌ଲୋଟନ୍ ମେଣ୍ଡା ଗରନ୍‌ନ୍‌ନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍‌ଲୋଟ୍ ଅବୟ୍ ବଣ୍ଡାନ୍ ତକୋ; ଏବ୍ରି ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତିଆତେ ବେତେସଦା ଗାମ୍‌ତଜି, ତି ଆ ବଣ୍ଡାଲୋଟ୍ ମନ୍‌ଲୟ୍ ପିଣ୍ଡାନ୍ ତକୋ । ୩ ତି ଆ ପିଣ୍ଡାରେଡ଼େ ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍ ବମ୍‌ମନେମରଞ୍ଜି, କାଡ଼ମ୍‌ରଞ୍ଜି, ସୋଭାମରଞ୍ଜି ଆରି କାନ୍ନିମରଞ୍ଜି ତକୋଲଞ୍ଜି । ଆକ୍ରାସରଡ଼ ତାଆନ୍ ପୟ୍‌ରତେ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆକ୍ରାୟ୍ ଆକ୍ରାୟ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମର୍ ଅବୟ୍‌ନେ ବଣ୍ଡାଲୋଟନ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ତାଆନ୍ ଇୟଲ୍‌ୟ ପବ୍‌ୟରେ, ଆରି ତାଆନ୍ ଆପ୍ରୟ୍‌ରତେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆନା ବଣ୍ଡାଲୋଟନ୍ ଆମ୍ନୁଟୁ ଗନେନ୍, ଆମ୍‌ତନ୍ ଇନିଜନଡ଼ ଆ ରୋଗ ତକୋଏନ୍ ଜନଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ମନଡ଼େନ୍ । ୫ ତେରେ ଅଟତିରିସି ବର୍‌ସେଡ଼ ଜାୟ୍ ଅବୟ୍ ବମ୍‌ମନେମରନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୬ ଜିସୁନ୍ ତି ଆଗଡ଼ାୟ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଗିୟଲେ, ଗୋଗୋୟ୍ ବର୍‌ସେଡ଼ ଜାୟ୍ ଆ ବମ୍‌ମନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇନି ମନନଡ଼ନ୍ ସାୟ୍‌ତମ୍ ପଡ଼ ?”

୭ ବମ୍‌ମନେମରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆଜ୍ଜା, ତାଆନ୍ ଆପ୍ରୟ୍‌ରତେନ୍ ଆତିଡ଼ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍ନ ବଣ୍ଡାନ୍ ଅନୋରୋଟନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞେଞ୍ଜି ଆନ୍ନୁଡ଼ ତଡ଼; ଆରି, ଞେନ୍ ଜିରା ଜିରା ଆନ୍ନାମର୍ ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ନୁଟୁ ଇୟତେ ଗନେ ।”

୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଡୋନା, ସପାନମ୍ ପାଡ଼ଲେ ତଡ଼ିୟ୍‌ନା ।” ୯ ସିଲଡ଼େମା ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ମନଡ଼େନ୍ ଆରି ଆ ସପାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ତଡ଼ିୟ୍‌ଲନେ ।

ତି ଆ ତିନା ଲୋଲୋନେ ତିନା ତକୋଏନ୍ । ୧୦ ତିଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ନଡ଼େନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଲଡ଼େ ଲୋଲୋନେ ତିନା, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ସପାନ୍ ବୋୟଲେ ଆପ୍ରାଡ଼େତେନ୍ ବର୍‌ନାୟ୍‌ବରନ୍ ଆଲ୍‌କେତେ ।”

୧୧ ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅକ୍ରା ମନ୍‌ରା ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ମବ୍‌ନଡ଼ଲ୍‌ୟ, ଆନିନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ୟ୍‌ୟ, ସପାନମ୍ ପାଡ଼ଲେ ତଡ଼ିୟ୍‌ନା ।”

୧୨ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅକ୍ରା ମନ୍‌ରା ସପାନମ୍ ପାଡ଼ଲେ ତଡ଼ିୟ୍‌ନା ଗାମ୍‌ଲେ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ମ୍, ଆନିନ୍ ଆନା ?”

୧୩ ବନ୍‌ଡ଼, ଆନିନ୍ ଆନା, ତି ଆମ୍‌ନଡ଼େନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅଃକ୍ରନାଲୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେରେ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ତେରେ ସିଲଡ଼ ତୁଝଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

✠ ୪:୪୪ ୪:୪୪ ମାଡ଼ିଜ ୧୩:୫୭; ମାର୍କ ୭:୪; ଲୁକ ୪:୨୪ ✠ ୪:୪୫ ୪:୪୫ ଜନ ୨:୨୩ ✠ ୪:୪୬ ୪:୪୬ ଜନ ୨:୧-୧୧

୧୪ ତିକ୍ତି ଜିସୁନ୍ ତ ତି ଆମ୍ବନଡେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ସରେବାସିଂଲୋଡନ୍ ଅଲରବାଡେଞ୍ଜି, ତେତେ ଜିସୁନ୍ ତି ମନ୍ରାନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଆମନ୍ ମନଡ଼ଲମ୍, ଆରି ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ତଡ଼୍‌, ଇଜ୍ଜାନ୍‌ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ପରାନ୍‌ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ତେତମ୍ ।”

୧୫ ତି ଆ ମନ୍ରା ଜିରେ, ଅଜ୍ଜା ମନ୍ରା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ମବ୍‌ନଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି । ୧୬ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ତି ମନ୍ରାନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଆମ୍ବନଡେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଡଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି । ୧୭ ବନ୍‌ଡ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ କାକାଡାତନ୍, ଆରି ଞେନ୍ ନିୟ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍ ।”

୧୮ କେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଆରାଲ୍‌ଏନ୍ ତୁମ୍ ତଡ଼୍‌, ବନ୍‌ଡ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଡମ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ସରିନ୍ ଅବ୍‌ଜତାଲନେ ।

ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଆ ସନୋଡାନେ

୧୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡିଡମ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଆନିନ୍‌ଡମ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଅ୪ର୍‌ପ୍ରିଏ, ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଅଜ୍ଜାତେ ଲୁମ୍‌ତେ ତିଆତେ ମା ଗିୟ୍‌ଲେ ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଅଜ୍ଜାତେ ଲୁମ୍‌ତେ, ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ନିୟ୍ ତିଆତେ ମା ଲୁମ୍‌ତେ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ତେ, ଆରି ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଇନିଜି ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ତେ, ଆରି କେନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ ସୋଡା ସୋଡା କାକାଡାଞ୍ଜି ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ତେ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେତବେନ୍ । ୨୧ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଏଜ୍ଜାଲେ ଆରବୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଅବ୍‌ତୋଲେ ଅବ୍‌ମେଡ଼୍‌ତଜି, ତି ଅଜ୍ଜମ୍ ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ନିୟ୍ ଆନା ଲତୟ୍‌ତେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅବ୍‌ମେଡ଼୍‌ତେ । ୨୨ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ଡମ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅ୪ନ୍‌ବ୍‌ପନ୍‌ସୁଆତିଏ, ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ସନୋଡାନେନ୍ ତିୟେନ୍ । ୨୩ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଏଜ୍ଜାଲେ ମନାନ୍‌ନ୍‌ନ୍‌ ତେତେ, ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ନିୟ୍ ଏଡେଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମାନ୍‌ନ୍‌ତଜି । ଆନା ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅ୪ନ୍‌ନ୍‌ନ୍‌ଏ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଆରାସ୍ତାୟ୍‌ଲାଇନ୍‌ନ୍‌ ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ନିୟ୍ ଆନିନ୍‌ ଆ୪ନ୍‌ନ୍‌ନ୍‌ଏ ।”

୨୪ “ଆଜାଡିଡମ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନା ବର୍ନେଞେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ତାଲେ ଆନାସ୍ତାୟ୍‌ମରଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଡର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍‌ ଅ୪ନ୍‌ଞିଡେନ୍ ଆନମେଡ଼୍‌ ଞାଡେନ୍, ଆନିନ୍‌ ଆସନ୍‌ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍‌ ଅ୪ଡେଏ, ଆର୍‌ପାୟ୍‌ ରନବୁନ୍‌ ପଡ଼ଲେ ଅନମେଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନେନ୍‌ନି । ୨୫ ଆଜାଡିଡମ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତିନ୍ନାନ୍‌ ଅଡୋତାୟ୍‌, ଆରି ନମି ନିୟ୍‌ ଅଡୋଲାଇନ୍‌, ଅଜ୍ଜା ଆଡିଡ଼୍‌ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍‌ ଆ ସର୍‌ଡ଼୍‌ ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ତଜି ଆରି ଆନାଜି ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ତଜି, ତିଆଡିଡ଼୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଅମେଡ଼୍‌ତଜି । ୨୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଏଜ୍ଜାଲେ ଅନମେଡ଼୍‌ନ୍‌ ତନିୟ୍‌ନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ନ୍‌ ସନୋଡାନେନ୍‌ ତକୋ, ଏଡେଲେ ଅନମେଡ଼୍‌ନ୍‌ ତନିୟ୍‌ନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ନିୟ୍‌ ସନୋଡାନେନ୍‌ ତିୟେନ୍‌ । ୨୭ ଆରି, ଆନିନ୍‌ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍‌ ତେଏନ୍‌, ତିଆସନ୍‌ ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ସନୋଡାନେନ୍‌ ତିୟେନ୍‌ । ୨୮ କେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସାନ୍ନି ତେଡ଼୍‌ବେନ୍‌ ତଡ଼୍‌, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ କେନ୍‌ ଅଜ୍ଜମ୍‌ ତିନ୍ନାନ୍‌ ଅଡୋତାୟ୍‌, ତିଆଡିଡ଼୍‌ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ ସର୍‌ଡ଼୍‌ନ୍‌ ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ତଜି, ୨୯ ସିଲଡ଼୍‌ଲୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିନ୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ତୋଲନ୍‌ ଜିର୍ତାଜି, ଆରି ଆନାଜି ମନଡ଼୍‌ କାକାଡାନ୍‌ ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍‌ମେଡ଼୍‌ଲେ ତୋଲନ୍‌ ଅନମେଡ଼୍‌ନ୍‌ ଞାଡ଼୍‌ତଜି, ଆରି ଆନାଜି ଏରମନ୍‌ଡ଼୍‌ କାକାଡାନ୍‌ ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୋଲନ୍‌ ପନ୍‌ବରଡନ୍‌ ଞାଡ଼୍‌ତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ତନେଲୋଡ଼୍‌ ସାକିନ୍‌

୩୦ “ଞେନ୍‌ ସନୋଡାଞେନ୍‌ ବାଡେ ଇନ୍ନିଡ଼୍‌ ଲୁମ୍‌ଲେ ଅ୪ର୍‌ପ୍ରିଆୟ୍‌, ଇସ୍‌ବରନ୍‌ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଏଜ୍ଜାଲେ ବାୟ୍‌ଡ଼୍‌ୟ୍‌, ଞେନ୍‌ ଏଡେଲେ ପନ୍‌ସୁଆତିତାୟ୍‌, ଆରି ପନ୍‌ସୁଆତିଞେନ୍‌ ଆଜାଡିନ୍‌, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଇସ୍‌ବୁମ୍‌ଞେନ୍‌ ବାଡେ ଲନୁମନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଞେନ୍‌ ଅ୪ନ୍‌ନ୍‌ରାୟ୍‌ ଅ୪ଗୋୟ୍‌ଲାଇନ୍‌, ଆର୍‌ପାୟ୍‌, ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ମରଞେନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ବୁମ୍‌ ବାଡେ ତୁମ୍ ଲନୁମନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଞେନ୍‌ ଏରତାୟ୍‌ ଗୋୟ୍‌ତାୟ୍‌ ।”

୩୧ “ତନେଲୋଡ଼୍‌ଞେନ୍‌ ଞେନ୍‌ଡମ୍‌ ସାକିନ୍‌ ତିୟ୍‌ଲାଇନ୍‌ ତେନ୍‌, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍‌ ତିଆତେ ଆଜାଡିନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଅ୪ଜ୍ଜନାଲଡ଼୍‌ନେ । ୩୨ ବନ୍‌ଡ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ତନେଲୋଡ଼୍‌ଞେନ୍‌ ସାକିନ୍‌ ତିୟ୍‌ତେ, ଆରି ବର୍ନେଞେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଅଜ୍ଜାତେ ସାକିନ୍‌ ତିୟ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଆଜାଡିନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଞେନ୍‌ ଜନା । ୩୩ ✠ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଏଆସ୍ତାୟ୍‌ନ୍‌ ଆରି ଆନିନ୍‌ ଆଜାଡିନ୍‌ ଆ ତନେଲୋଡ଼୍‌ ସାକିନ୍‌ ତିୟେନ୍‌ । ୩୪ ବନ୍‌ଡ ଞେନ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ସାକିନ୍‌ ଅ୪ଜ୍ଜାଆୟ୍‌, ଆର୍‌ପାୟ୍‌ ଏଜ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍‌ ଏଞାଡ଼୍‌ତେ, ତିଆସନ୍‌ କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଞେନ୍‌ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍‌ । ୩୫ ଜନନ୍‌ ଆଡୁଡୁନ୍‌ ଆରି ଆଡରଡରନ୍‌ ଆ ପିଙ୍କ ଅଜ୍ଜମ୍‌ ତକୋଏନ୍‌, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅସୋୟ୍‌ ତିନ୍ନା ଆ ସନାଆରନ୍‌ ବାଡେ ସର୍ତାନେନ୍‌

✠ ୫:୩୩ ୫:୩୩ ଜନ ୧:୧୯-୨୭; ୩:୨୭-୩୦

ଆସନ୍ ଲତୟଲବେନ୍ । ୩୭ ଡନେଲୋଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଜନନ୍ ଆକ୍ରିଏନ୍ ଆ ସାକି ସିଲଡ଼ ଆରି ଅବୟ ସୋଡ଼ା ସାକିନ୍ ତକୋ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଲେ ଅନବସୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟଲ୍‌ୟ, ତିଆତେଜି ଞେନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ, ଆରି ଆପେୟନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ ଗାମ୍‌ଲେ ତିଆତେଜି ମା ଡନେଲୋଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତେ । ୩୮ *ଅନାସ୍ତାୟମରଞ୍ଚେନ୍ ଆପେୟନ୍ ନିୟ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତେ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ସର୍ତ୍ତନ୍ ଅଶ୍ତୁଡ଼ ଏଅମ୍‌ତଡ଼େ ଆରି ଆ ମୁକ୍କାନ୍ ନିୟ ଅଶ୍ତୁଡ଼ ଏଗିଜେ । ୩୯ ଆରି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଅଶ୍ତୁଡ଼ ଏତକ୍ଲୋଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ୁର୍ନେ । ୪୦ ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଚିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଏଞ୍ଚାଡ଼ତାୟ ଅବଡ଼ିସୟଲେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଏପଡ଼େତନେ, ଆରି ତି ଆ ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ର ଞେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତେ । ୪୧ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଚନାଡ଼ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଅଃଲୁତୟବେନ୍ ।”

୪୧ “ଞେନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଚନାଡ଼ ଆସନ୍ ଅଃସାଜାୟ । ୪୨ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଚାଗୋ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତିଆତେ ଞେନ୍ ଜନା, ଆରି ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ଅବୟ ତଡ଼ । ୪୩ ଞେନ୍ ଆପେୟଞ୍ଚେନ୍ ଆଞ୍ଚମ୍‌ଲୋଡ଼ ଇୟଲ୍‌ୟ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଃଲୁକ୍‌ୟ, ଆନ୍ନାମର୍ ଅବୟନେ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆଞ୍ଚମ୍‌ଲୋଡ଼ ଇୟଲ୍‌ୟ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଜାତେ । ୪୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଚନାଡ଼ ଆସନ୍ ଏସାୟତେ, ବନ୍‌ତ ଆବୟତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଚନାଡ଼ ଆସନ୍ ଏଃସାଜେ, ଏଞ୍ଚେଲତେନ୍ ଏଞ୍ଚାତାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏତର୍ତ୍ତନେ ? ୪୫ ଞେନ୍ ଆପେୟଞ୍ଚେନ୍ ଆ ମୁକ୍କାବା ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ କାୟକାୟତାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏନ୍‌ଲେ ଏବଡ଼ିସୟତଡ଼ । ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଚା ମୋସା ଆମଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଚଡ଼ର୍‌ନେ ଆନିନ୍ ମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଡ଼ୋସାତବେନ୍ । ୪୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମୋସାନ୍‌ଆତଡ଼ ଏତର୍ତ୍ତନ୍ ନଡ଼, ଏଞ୍ଚେଲତେନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏତର୍ତ୍ତନ୍ ବନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବର୍ନେଞ୍ଚେନ୍ ଇତେନ୍ । ୪୭ ବନ୍‌ତ ମୋସାନ୍ ଅଞ୍ଚାତେ ଇତେନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ୁର୍‌ନେ ତେନ୍, ଏଞ୍ଚେଲତେନ୍ ବର୍ନେଞ୍ଚେନ୍ ଆରି ଏଞ୍ଚାଲେ ଏତର୍ତ୍ତନେ ?”

ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ଲୟ ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି (ମାଡ଼ିଉ ୧୪:୧୩-୨୧; ମାର୍କ ୬:୩୦-୪୪; ଲୁକ ୯:୧୦-୧୭)

୧ କେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲି ସମେୟ୍‌ୟାନ୍, ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମ୍ ତିବିରିଆ ସମେୟ୍‌ୟାନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼ ଜିରେନ୍ । ୨ ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆ ବୋସାନ୍ ବାଞ୍ଚେ ବମ୍‌ମନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍‌ବନଡ଼େନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି । ୩ ଜିସୁନ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେ ଇୟଲେ ତକ୍ଲୁମେଜି । ୪ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନେଲାୟପୁର୍ ତୁୟାଲେ ପାଡ଼ଲ୍‌ୟ । ୫ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇୟତାଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପିଲିପନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “କେନ୍ ତିୟନେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଚାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ରୁଚିନ୍ ଞିଲେ ପାଡ଼ଲେ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟବୋଜି ?” ୬ ବନ୍‌ତ ପିଲିପନ୍‌ଆତଡ଼ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ବର୍‌ନେ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଇନି ଲୁମ୍‌ତେ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଜନା ।

୭ ପିଲିପନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଜିଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବାଗୁସଅ ତିନାରି* ଆ ରୁଚି ସରି ତଡ଼ ।

୮ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ସିମନନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ ଆୟିଅନ୍ ଗାମେନ୍, ୯ “ତେନ୍ନେ ଅବୟ ଓକାସିଜନ୍ ତକୋ, ଆମଡ଼ନ୍ ଗମ୍‌ନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆଡ଼ୁବଡ଼ୁବନ୍ ଆ ରୁଚି ମନ୍‌ଲୟ ଆରି ବାଗୁ ଆଗାୟଗାୟ ଅୟନ୍ ତକୋ । ବନ୍‌ତ ତିୟନେ ମନ୍‌ରା ଆସନ୍ ତିଆତେ ଏଞ୍ଚାଲେ ସଡ଼ିତୁବେଜି !”

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଡ଼କ୍ଲୁମ୍‌ବାଜି ।” ତି ଆ ପଡ଼ିଆଲୋଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଅଗାବନ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ ତେଞ୍ଚେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକ୍ଲୁମେଞ୍ଜି, ତେଞ୍ଚେ ମନ୍‌ଲୟ ଅଜାର ଓକାମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୧ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଜିସୁନ୍ ତି ରୁଚିନ୍ ଞମ୍‌ଲେ ସନେନ୍‌ସେନ୍ ତିୟଲେ ଆତକ୍ଲୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନ୍ତାଲେ ତିୟେଞ୍ଜି, ତିଅନ୍ତମ୍ ଅୟନ୍ ନିୟ ବନ୍ତାଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତିଅଞ୍ଚା ଜୋମେଞ୍ଜି, ତିୟତେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆବ୍ରୋଓଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍, ଜିସୁନ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଞ୍ଚାଲତେନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ି ମୋସ୍‌ତଡ଼େ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆରଲ୍‌ଗାଏନ୍ ଆ ରୁଚିଜି ତକ୍ଲୋବା ।” ୧୩ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆବ୍ରୋମେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଗମ୍‌ନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆଡ଼ୁବଡ଼ୁବନ୍ ତି ମନ୍‌ଲୟ ରୁଚିଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତିଅଞ୍ଚା ରୁଚିନ୍ ଲାଗାଏନ୍, ତି ଆରେବରେବ୍ ଆ ରୁଚିଜି ଆନିଞ୍ଜି ବାର ଗୁରୁଲ୍‌କି ବବ୍‌ରିଜେଞ୍ଜି ।

୧୪ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ା ଆରଲ୍‌ମେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ, ତେଞ୍ଚେ ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଅଞ୍ଚା ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଇୟତାୟ ବନ୍, ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ।” ୧୫ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼

* ୫:୩୭ ୫:୩୭ ମାଡ଼ିଉ ୩:୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୨   * ୬:୭ ୬:୭ ଅବୟ ତିନାରି ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ବଡ଼ିନ୍ନା ଆ ବଡ଼ି

ବଡ଼ଗାଁୟ ଅନବରାଜାନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଜି ଗୋୟତଜି ଗାମ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଜନାତାଲେ, ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାତାଲନ୍ ଆତିନ୍ସଜନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ତାଆଲୋଟନ୍ ତଡ଼ିୟଲନ୍
(ମାତିଜ ୧୪:୨୨-୩୩; ମାର୍କ ୬:୪୫-୫୨)

୧୬ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆସ୍ତାଲୁମେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଜି ଅନେଡ଼ ସମ୍ବେୟୁୟାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ୧୭ କି ତୋଙ୍ଗାଲୋଟନ୍ ତାୟଲେ ସମ୍ବେୟୁୟାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ କପର୍ନାତମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ତିଆତିଡ଼ ଲୋଟଡ଼ଲେ ପାଟେନ୍, ଆରି ଜିସୁନ୍ ତି ଜାୟ ଆମଟଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାୟ । ୧୮ ତିଆତିଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ରିଙ୍ଗେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ସମ୍ବେୟୁୟାଲୋଟନ୍ ଅଡ୍ଡୋୟତାନ୍ ତୋଲନେ । ୧୯ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅମ୍ନ ସମ୍ବେୟୁୟାଲୋଟନ୍ ମନ୍ଲୟ ଅଡେ ତୁଡୁ କିଲୋମିଟର୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସମ୍ବେୟୁୟାଲୋଟନ୍ ତଡ଼ିୟତାଲନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବଡ଼ଟେଞ୍ଜି । ୨୦ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆଡେ ଖେନ୍, ବଡ଼ଡ଼଼ବେନ୍ ।” ୨୧ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ତୋଙ୍ଗାଲୋଟନ୍ ଅନୋରୋଟନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗାଲୋଟ଼ ଇୟେଞ୍ଜି, ତେତେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତୁଟେଞ୍ଜି ।

ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ସାଜେଞ୍ଜି

୨୨ ତେତେ ଆବୟନ୍ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତୁମ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଟନ୍ ତାୟଲେ ଅମ୍ନ ସମ୍ବେୟୁୟାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନୋରୋଟ଼ଲଜି, ଗାମ୍ଲେ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ଅନେଡ଼ ସମ୍ବେୟୁୟାଲୋଟନ୍ ତନଡ଼ଲେ ଆଡୁକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨୩ ଅଙ୍ଗାଲୋଟ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ସନେନ୍ସେନନ୍ ଆଡ୍ରିୟେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ରୁଚିନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି, ତି ତେତେ ତିବିରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ତୋଙ୍ଗାଞ୍ଜି ଜିରାୟ । ୨୪ ବନ୍ତ ତେତେ ଜିସୁନ୍ ମନ୍ରା ତଡ଼ କି ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍ରାଜି ତଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜ୍ଜନାଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍, ତୋଙ୍ଗାଲୋଟନ୍ ତାୟଲେ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ସାୟଲେ ସାୟଲେ କପର୍ନାତମନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅନମେଟନ୍ ଆଡ୍ରିୟେତେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍

୨୫ ଆରି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ସମ୍ବେୟୁୟାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ଇୟଲାଇୟ ରବାଟେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଷନଡ଼ିୟମର, ଆମନ୍ ଆଙ୍ଗାବେଡ଼ା କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଜିରାୟ ?”

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଗ୍ରିଜେନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼଼ ଏସାୟଡ଼଼଼ୟ, ତିଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ରୁଚିନ୍ ଜୋମ୍ଲେ ଆବ୍ରୋଓଲବେନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼଼ ଏସାୟଡ଼଼଼ୟ । ୨୭ ଆରଞ୍ଜିଡ଼େତେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏକାକାଡ଼ାଡ଼଼ନେ, ଆର୍ପାୟ ଅଙ୍ଗା ଜନୋମ୍ ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ତିୟଡ଼ିୟଲଡ଼଼ତନ୍ ତିଆଡେ ଆସନ୍ କାକାଡ଼ାନାବା । ତି ଆ ଜନୋମ୍ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତିୟଡ଼ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆଡେ ଆସନ୍ ଆପେୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେନ୍ ।”

୨୮ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇସ୍ବରନ୍ ଆରିଃସୁମ୍ତେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏଙ୍ଗାଲଡେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଲୁମ୍ଲେ ଏରପ୍ରିଆୟ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଏଏଙ୍ଗାନାୟ ?”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “ଇସ୍ବରନ୍ ଆନାଆଡ଼଼ ଆସ୍ତାୟଲାଇୟ, ଆମଟନ୍ ତର୍ନାବା । କେନ୍ଆଡେ ମା ଇସ୍ବରନ୍ ଆରିଃସୁମ୍ତେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ।”

୩୦ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “ଏଙ୍ଗାଲଡେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ନମ୍ ରପ୍ରି ଏତର୍ନାୟ, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଇନି ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅବତୁୟତଲେନ୍ ? ବର୍ନା ଇନି ଆମନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ରପ୍ରିତେ ? ୩୧ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆରିଡ଼଼ରିଡ଼ଲୋଟନ୍† ମାନ୍ନାନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି, ତରମ୍ନ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଟନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, ‘ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜନୋମନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ ।’”

୩୨ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ତବେନ୍, ମୋସାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜନୋମନ୍ ଅଃଡ଼ିୟଲବେନ୍, ବନ୍ତ ଆପେୟଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜାଡ଼ି ଜନୋମନ୍ ତିୟଡ଼ବେନ୍ । ୩୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜନୋମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅନମେଟନ୍ ଇୟତାୟ ତିୟେଜି, ତିଆଡେ ମା ଇସ୍ବରନ୍ ଆଡ୍ରିୟେତେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ।”

୩୪ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ପ୍ରବୁ, ଆଏଡ଼ର୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ କେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ତିୟଲେନ୍ ।”

୩୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତି ଅନମେଟନ୍ ଆଡ୍ରିୟେତେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ଖେନ୍ତମ୍, ଆନା ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଇୟତାୟ, ଆନିନ୍ ଆଜିୟ ଅଃଡ୍ଡୋଲୟତାଏ, ଆନା ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତର୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆଜିୟ ଅଃନ୍ନିଗାଲ୍ତାଏ । ୩୬ ବନ୍ତ

† ୨:୩୧ ୨:୩୧ କାଡ଼ାରାଲଲୋଟନ୍

ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏଗିୟଲ୍‌ୟ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଏଃଡୁର୍ନେ । ୩୭ ଆପେୟନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ତିୟତ୍‌ୟ, ଆନିଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଇୟତାଜି, ଆରି ଆନା ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଇୟତାୟ, ଏଙ୍ଗାଲେ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଞେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍‌ମ୍‌ରେଡ଼ାୟ । ୩୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ମ୍‌ଞେନ୍ ବାଢେ ଲନ୍‌ମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃସ୍‌ତ୍‌ଲନାୟ, ଆର୍‌ପାୟ, ଆନାପ୍‌ୟାୟମ୍‌ରଞେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ ବାଢେ ଲନ୍‌ମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ପଡ଼ଲନାୟ । ୩୯ ଆରି, ଅନାପ୍‌ୟାୟମ୍‌ରଞେନ୍ ଆନାଜିଆତଡ଼ ଞେନ୍ ତିୟଲ୍‌ୟ, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଞେନ୍ ଆନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଅନ୍‌ବ୍‌ଆତଆୟ, ଆର୍‌ପାୟ ଅନଞିଡ଼ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍‌ୟର୍‌ନେଡ଼ତାଜି କେନ୍‌ଆତେ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ମ୍‌ତେ । ୪୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍‌ଞିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଞାଡ଼େତଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆପେୟଞେନ୍ ଇସ୍‌ମ୍‌ତେ, ତିଆସନ୍ ଅନଞିଡ଼ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଞେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍‌ୟର୍‌ନେଡ଼ତାଜି ।”

୪୧ “ଞେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପ୍ରଡ଼ଲନାଞନ୍ ଆ ଜନୋମ୍,” ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସ୍‌ମ୍‌ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବିରୁଦ୍‌ତାଲେ ତୋସେଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ୪୨ “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ପଡ଼ ଜୋସେପନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିସ୍‌ମ୍‌ ତଡ଼ ? ଆରି କେନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଏଙ୍ଗାତାଲେ ନମି ଆନିନ୍ ଞେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତନେ ?”

୪୩ ଜିସ୍‌ମ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତନୋସେନ୍ ଅମରେଡ଼ବା । ୪୪ ଅନାପ୍‌ୟାୟମ୍‌ରଞେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ତିଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ତୁମ୍‌ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଇୟଲେ ରପ୍ତିତାୟ, ଆରି ଅନଞିଡ଼ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଞେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବ୍‌ୟର୍‌ନେଡ଼ତାୟ । ୪୫ ପୁର୍‌ୱାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଇଡେଞ୍ଜି, ‘ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଞନଡ଼ନ୍ ଞାଡ଼ତଜି ।’ ଆନା ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଞଡ଼ତନେ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଇୟତାୟ । ୪୬ ଆନିଡ଼ ତେନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଲ୍‌ଗିଜେ, ତି ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମ୍‌ ଏଢେଲେ ତଡ଼, ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇୟଲାୟ, ଆନିନ୍ ତୁମ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଗିୟଗିୟ । ୪୭ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନା ତର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଅଃନ୍‌ଞିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଞାଡ଼େନ୍ । ୪୮ ଞେନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ । ୪୯ ପୁର୍‌ୱା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମାନ୍ନାନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି, ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି । ୫୦ ବନ୍‌ଡ଼ କେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ଆନା କେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ଜୋମ୍‌ତେ ଆନିନ୍ ଅଃର୍‌ରୁଏ । ୫୧ ଞେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପ୍ରଡ଼ଲନାଞନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍, ଆନା କେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ଜୋମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ତକୋତେ, ଓଓ, ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜନୋମ୍ ତିୟତବେନ୍ ତିଆତେ ଜେଲ୍‌ଞେନ୍, ଞେନ୍ ତିଆତେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନମେଡ଼ ଆସନ୍ ତିୟତାୟ ।”

୫୨ ସିଲଡ଼େ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ବରାବତାଲେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ତୁଲ୍‌ବାୟତାଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଆ ଜେଲ୍‌ନ୍ ଜୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟଲେ ରପ୍ତିଲଡ଼ନେ ?”

୫୩ ଜିସ୍‌ମ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ଜେଲ୍‌ ଏଃଢେଲ୍‌ମ୍‌ଲୋ ତେନ୍ ଆରି ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଏଃଗାଲୋ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଏଃଞାଡ଼େ । ୫୪ ଆନା ଜେଲ୍‌ଞେନ୍ ଜୋମ୍‌ତେ ଆରି ମିଞ୍ଜାମ୍‌ଞେନ୍ ଗାତେ, ଆନିନ୍ ଅଃନ୍‌ଞିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଞାଡ଼େ, ଆରି ଞେନ୍ ଅନଞିଡ଼ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବ୍‌ୟର୍‌ନେଡ଼ତାୟ । ୫୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜେଲ୍‌ଞେନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଜନୋମନ୍ ଆରି ମିଞ୍ଜାମ୍‌ଞେନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଗନାଗାନ୍ । ୫୬ ଆନା ଜେଲ୍‌ଞେନ୍ ଜୋମ୍‌ତେ ଆରି ମିଞ୍ଜାମ୍‌ଞେନ୍ ଗାତେ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ତକୋତନେ, ଞେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତକୋତନାୟ । ୫୭ ଆମେଡ଼ ଆପେୟନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆପ୍‌ୟାୟଲ୍‌ୟ ଆରି ଆପେୟନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଞେନ୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ତକୋତନାୟ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନା ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଜୋମ୍‌ତ୍‌ୟ, ଆନିନ୍ ନିୟ ଞେନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଆନମେଡ଼ନ୍ ତକୋତନ୍ । ୫୮ କେନ୍‌ଆତେ ମା ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପ୍ରଡ଼ଲନାଞନ୍ ଆ ଜନୋମ୍, ଅଙ୍ଗା ଜନୋମ୍ ପୁର୍‌ୱା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଜୋମେଞ୍ଜି ଜନଡ଼ତେନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, କେନ୍‌ଆତେ ତିଅନ୍ତମ୍ ତଡ଼; ଆନା କେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ଜୋମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଜାୟ ଆନମେଡ଼ନ୍ ତକୋତନେ ।”

୫୯ ଜିସ୍‌ମ୍‌ କପର୍‌ନାଉମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ରନ୍‌ଦୁସ୍‌ସିଲୋଡ଼ନ୍ ଞନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ବର୍ତ୍ତନେ ।

ଅଃନ୍‌ଞିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆ ବର୍‌ନେ

୬୦ ତିଆସନ୍ ଜିସ୍‌ମ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍‌ପ୍‌ଣ୍ଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟନେ କେନ୍‌ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ଞନଡ଼ ମାଡୁ ଅରସୁତାନ୍, ଆନା କେନ୍‌ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଏ ?”

୬୧ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଆସନ୍ ଜିସ୍‌ମ୍‌ଆତଡ଼ ଆନିଡ଼ ଇନିଡ଼ ଅଃଞର୍‌ଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆ ସନଣ୍ଡେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତୋସେତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସ୍‌ମ୍‌ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆତେ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବିମ୍‌ସେ ତେତବେନ୍ ପଡ଼ ? ୬୨ ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ତକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ ତେଢେ ଯର୍‌ନ୍ ତେନ୍, ଆରି

। ୧୮ ଆନା ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ଭତମନ୍ ବାରେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଟନ୍ ସାୟତେ, ବନ୍ତ ଆନା ଆନାସ୍ତାୟମରନ୍ଆତଡ୍ ଅନବ୍ଗୁଗୁ ପନେମେଟନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତେ, ଆନିନ୍ ଆଜାଡିତମ୍, ଆରି ଆମଟନ୍ ଇନ୍ନିଡ୍ ପାତ୍ୟାନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ୍ । ୧୯ ମୋସାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବନ୍ନାୟ୍ବରନ୍ ଅଃଞ୍ଜିୟ୍ଲବେନ୍ ପଡ୍ ? ତେଲୋଜନଡ୍ତେନ୍ ଅମଡ୍ଲୋଡ୍ବେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନ୍ନିଡ୍ ବନ୍ନାୟ୍ବରନ୍ ଏଃଞ୍ଜିୟ୍ମନେ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଷେନ୍ଆତଡ୍ ରନକୁନ୍ ଏସାୟତେ ?”

୨୦ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ଆତଡ୍ ବୁତନ୍ ସୁମ୍ଲମ୍, ଆନା ଆମନ୍ଆତଡ୍ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତେ ?”

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍ଲାଇ, ଆରି ତିଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ୍କୋନ୍ବେନ୍ ସାନ୍ନି ତେଲବେନ୍ । ୨୨ କେନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଗନବ୍ରେତନ୍ ଆସନ୍ ବାୟ୍ଲବେନ୍, କେନ୍ଆତେ ମୋସାନ୍ ସିଲଡ୍ ତଡ୍, ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁ ଉଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡନ୍ ନିୟ୍ ଓକାସିୟ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଏଗବ୍ରେଡ୍ତେ । ୨୩ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡନ୍ ଅବୟ୍ ଓକାସିଜନ୍ଆତଡ୍ ଗବ୍ରେଡ୍ତାଲେ, ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟ୍ବର ଅଃନ୍ନାଲେଲବୋ ତେନ୍, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡନ୍ ଷେନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ୍ ମରବନ୍ଡ୍ଲାଇଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଷେନ୍ଆତଡ୍ ଏବ୍ବରାବ୍ତୟ୍ ? ୨୪ ତାଣ୍ଡୁନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍ତାତେନ୍ଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଏବିସାରତଡ୍, ତରମ୍ବ ବିସାରନ୍ ଲୁମ୍ବା ।”

କେନ୍ଆନିନ୍ ପଡ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ?

୨୫ ସିଲଡେ ଜିରୁସାଲମବାଜି ଲାଡ୍ଲେନ୍ନେ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରାଆତଡ୍ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଜି ଗୋୟ୍ତଜି, ତି ଆ ମନ୍ରା କେନ୍ଆନିନ୍ ତଡ୍ ପଡ୍ ? ୨୬ ଆରି ଗିୟ୍ବା ଆନିନ୍ ଅବ୍ରାଡ୍ତାଲନ୍ କଡାଡିତନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଇନ୍ନିଡ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅଃର୍ପ୍ତୁଏଜି । କେନ୍ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆଜାଡିତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଜି ପଡ୍ ? ୨୭ ବୟ୍ଲେଡ୍, କେନ୍ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍ଲନାୟ୍, ତିଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନାତବୋ, ବନ୍ତ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଅଞ୍ଜାବେଡା ଜିର୍ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍ତନାୟ୍, ତିଆତେ ଆନ୍ନିଡ୍ ଅଃଞ୍ଜିୟ୍ମାଏଜି ।”

୨୮ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଲୋଡନ୍ ଷନଡନ୍ ତିୟା ତିୟା ସୋଡା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଞେନ୍ ଆନା, ଆରି ଷେନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍ଲନାୟ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡିତମ୍ ଆଜନାଜି ପଡ୍ ? ସନୋଡାତମ୍ଞେନ୍ ବୟ୍ଲନ୍ ଷେନ୍ ଅଃନ୍ନିୟ୍ଲାଇ, ବନ୍ତ ଆନା ଷେନ୍ଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ଲୟ୍ ଆନିନ୍ ଆଜାଡିନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଞ୍ଜିୟ୍ମାଏ । ୨୯ ଷେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଆଜନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍ ଆମଟନ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍ଲନାୟ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ଲୟ୍ ।”

୩୦ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ୍ ଷମ୍ଝମନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନ୍ନିଡ୍ଜା, ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ୍ଲୋଡ୍ ଆସିଞ୍ଜି ତକ୍ଲୋଲେ ଅଃର୍ପ୍ତୁଲଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଅୟ୍ମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଅଡୋଆୟ୍ । ୩୧ ବନ୍ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ୍ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଗୋଗୋୟ୍ନେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ୍ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି କି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ସାନ୍ନି କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍ଲେନ୍, କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଜିର୍ରେ କେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଇଆୟ୍ ଲୁମ୍ଲେ ରପ୍ତୁଏ ପଡ୍ ?”

ଜିସୁନ୍ଆତଡ୍ ଷମ୍ଝମନ୍ ଆସନ୍ ସିସ୍ତାୟ୍ଞିଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାଇ

୩୨ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଆକ୍ରଡାଡିଲଞ୍ଜି ପାରୁସିଞ୍ଜି ଅମ୍ତଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ୍ ଷମ୍ଝମନ୍ ଆସନ୍ ରାଓଡାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ସିସ୍ତାୟ୍ଞିଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ଲେଞ୍ଜି । ୩୩ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞେନ୍ ଆରି ବସନ୍ନେଃ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ୍, ସିଲଡ୍ଲନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ମରଞ୍ଜେନ୍ ଆମଡ୍ ଜିର୍ତେ । ୩୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍ଆତଡ୍ ଏସାୟତଡ୍ତୟ୍, ବନ୍ତ ଏଃର୍ବାଡ୍ତୟ୍; ଆରି, ଷେନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ୍ ତକୋତନାୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେରେ ଇୟ୍ଲେ ଏଃର୍ପ୍ତୁଏ ।”

୩୫ ସିଲଡେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କଡାଡିଲଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ଅଡେଞ୍ଜା ଇୟ୍ତେ ତ, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଅଃର୍ବାଡ୍ବୋ ? କେନ୍ଆନିନ୍ ଇନି ଗ୍ରିକ୍ମରଞ୍ଜି ଆ ଗଡାରେଡ୍ ଆଡ୍ରକୋତନେଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଆମଡ୍ରେଡ୍ ଜିର୍ରେ, ଗ୍ରିକ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଷନଡନ୍ ତନିୟ୍ନ୍ ଆସନ୍ ଜିର୍ତେ ପଡ୍ ? ୩୬ ଆନିନ୍ ଗାମ୍ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍ଆତଡ୍ ଏସାୟତଡ୍ତୟ୍, ବନ୍ତ ଏଃର୍ବାଡ୍ତୟ୍; ଆରି, ଷେନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ୍ ତକୋତନାୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେରେ ଇୟ୍ଲେ ଏଃର୍ପ୍ତୁଏ, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମନ୍ ଇନି ?”

ଅନମେଟନ୍ ଆଡ୍ରିୟ୍ତେନ୍ ଆଲ

୩୭ ଅନଞ୍ଜିଡ୍ ତିନ୍ନାନ୍, ଆ ଗରାମ୍ଗାମନ୍ ପୁରପୁରନ୍ ଆ ସୋଡା ତିନ୍ନାନ୍, ଜିସୁନ୍ ତନଡ୍ତାଲେ ସୋଡା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆନ୍ନିଡ୍ ଇର୍ଗାଲ୍ତାଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମଡ୍ଞେନ୍ ଜିର୍ରେ ଆୟ୍ ଗାତାନେତୋ । ୩୮ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, ଆନା ଅମଡ୍ଞେନ୍ ତର୍ତନେ, ଆ ଉଗରଲୋଡନ୍ ସିଲଡ୍ ଅନମେଟନ୍ ଆଡ୍ରିୟ୍ତେନ୍ ଆଲଡା ପେତେ

☆ ୭:୨୩ ୭:୨୩ ଜନ ୫:୯

୧୮” ୩୯ ଜିସୁନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ, ଆନାଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ତରଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତିକ୍ଲି କେନ୍ ଆ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡା ଖାଡ଼େଞ୍ଜି । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଜାୟ୍ ଜିସୁନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ ଖାଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ତନିୟନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ ଡେଏ ।

ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ତରଞ୍ଜିଆନ୍ନା

୪୦ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ଆରମ୍ଭତଡ଼େଞ୍ଜି, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ।”

୪୧ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ।”

ବନ୍‌ତ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଇନି ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଲ୍‌ଡୁଡ଼ନାୟ୍ ପଡ଼ ? ୪୨ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଲ୍‌ଲୋଡ଼, ଆରି ଆନିନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆତ୍ରକୋନେ ବେତଲିମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କରୋଲ୍‌କୋତନ୍ ତେତେ ।” ୪୩ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଲଡ଼େଡ଼ଲୋଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତରଞ୍ଜିଆନ୍ନା ଡେଏଞ୍ଜି । ୪୪ ଆରି, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଖମନ୍ ଆସନ୍ ମାୟ୍‌ବର୍‌ଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନ୍ନିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ତକ୍ଲୋଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି ।

ଜିଉଦି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁର୍‌ଞ୍ଜି

୪୫ ସିପ୍ଲାୟ୍‌ଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଯର୍‌ଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସିପ୍ଲାୟ୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମେଞ୍ଜି ଇନିବା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଃଡ଼େରୋଡ଼ଲାୟ୍ ?”

୪୬ ସିପ୍ଲାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଏଡ଼େଲେ ବର୍‌ତନ୍ ତ, ଆଜିୟ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଏଡ଼େଲେ ଅଣ୍ଡ଼ ବର୍‌ନେ ।”

୪୭ ସିଲଡ଼େ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଉଲ୍‌ଲବେନ୍ ପଡ଼ ? ୪୮ ଆମ୍‌ଡୁଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ଅଡ଼େ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ତରଞ୍ଜି ପଡ଼ ? ୪୯ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଅଃଡ଼ୁନାଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସନୟ୍‌ପନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।”

୫୦ *କେନ୍ ଆ ଆମ୍‌ଡୁ, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ନିକଦିମ୍ ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତଗଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ । ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୫୧ “ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏରନ୍‌ମଡ଼ନ୍, ଆରି ଆ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଏରଜନନାନ୍, ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଲେନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଅବଡ଼ୋସାତେ ପଡ଼ ?”

୫୨ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ନିୟ୍ ଅବୟ୍ ଗାଲିଲିମର୍ ପଡ଼ ? ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍‌ନେମର୍ ଅଃଡ଼ୁଡ଼ନାୟ୍, କେନ୍‌ଆଡ଼େ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ପଡ଼େଲନ୍ ଗିଜା ।”

୫୩ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ଜିଜି ରେଞ୍ଜି ।

ଅବୟ୍ ତାରିନେବଜନ୍

୧ ଜିସୁନ୍ ଜିତରୁରନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨ ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ନ୍ ଡୋଡାନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଯର୍‌ନାୟ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଆଜିର୍‌ଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ତକ୍ଲୁମ୍‌ତାଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ । ୩ ଆରି ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ତାରିନେବଜନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ପାଡ଼ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ମଡ଼ିନ୍ ତବନ୍‌ଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୪ “ଏ ଖନଡ଼ତିୟ୍‌ମର୍, କେନ୍ ଆଇବୟ୍ ଆତ୍ରାରିଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଖନମନ୍ ତେଲୋ । ୫ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ତିତରଡ଼ାଲେ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଲୋଡ଼ନ୍ ବାୟ୍‌ଲଲେନ୍; ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଇନି ଗାମଡ଼େ ?” ୬ ଏକ୍‌ଲଡ଼େନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବଡ଼ୋସାନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଏଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ମାଲ୍‌ଲେ* କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ବରେଞ୍ଜି । ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ବରୁମ୍‌ତାଲେ ଆ ଅଣ୍ଡେରସିନ୍ ବାଡ଼େ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ିଡ଼ଲଲନ୍ ।

୭ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆବରେଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ ତେକ୍ଲେବଲ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମେଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ଆନା ଏରଡ଼ୋସା, ଆନିନ୍ ଆମ୍‌ଡୁ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତିତରେତୋ ।†” ୮ ଆରି ଆନିନ୍ ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ବରୁମ୍‌ତାଲେ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ିଡ଼ଲଲନ୍ । ୯ ତିଆଡ଼େ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଉଲ୍‌ନ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଅବୟ୍‌ନେ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ତ ମଡ଼ିନ୍ ଆତନଡ଼ନ୍ ଆଇବୟ୍ ତୁମ୍‌ ତେଡ଼େ ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୦ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତେକ୍ଲେବଲ୍‌ନ୍ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆଇମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଆଇମର୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼େକ୍‌ମା ? ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବଡ଼ୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ପଡ଼ ?”

☆ ୭:୫୦ ୭:୫୦ ଜନ ୩:୧,୨ * ୮:୬ ୮:୬ ତୋରରେ † ୮:୬ ୮:୬ ତାରିନେ ଡୋସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଖ୍ରମେଞ୍ଜି ଆଇମର୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ତ ପାପୁର୍ ବନାଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍‌ଆଡ଼େ ଅଃଡ଼ୁୟ୍‌ଲଜି । ବନ୍‌ତ ଆନ୍ନା ପାପୁର୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍‌ଆଡ଼େ ଅବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ଞ୍ଜି ।

୧୧ ଆନିନ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଆନ୍ନିଢ଼ ତଡ଼, ପ୍ରବୁ ।”

ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଝେନ୍ ନିୟ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନବତୋସାଅମ୍, ଜିରା ଲଡେ ସିଲଡ଼ ଆରି ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ତଡ଼ ।”

ଜିସୁନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ସନାଆର୍

୧୨ *ଜିସୁନ୍ ଆରି ପାରୁସିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଝେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ସନାଆର୍, ଆନା ଝେନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତ୍‌ୟ, ଆନିନ୍ ଆଜ୍ଞାୟଜା ଲୋଡ଼ତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃକୁଲ୍‌ଏ, ଆର୍ପାୟ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଷାଡ଼ତେ ।”

୧୩*ସିଲଭେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍‌ତମ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତେ, ସାକିନମ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତଡ଼ ।”

୧୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଝେନ୍ ଆସନ୍ ଝେନ୍‌ତମ୍ ସାକିନ୍ ତିୟଲାୟ ଜନଡ଼ତେନ୍ ସାକିଞ୍ଜେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଝେନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ମାୟ ଆରି ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ, ତିଆତେ ଝେନ୍ ଜନା । ବନ୍‌ତ ଝେନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଅଡେ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ । ୧୫ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏପନ୍‌ସୁଆତିତେ, ଝେନ୍ ଆନ୍ନିଢ଼‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନବ‌ପନ୍‌ସୁଆତିଆୟ । ୧୬ ବନ୍‌ତ ଝେନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିଲାୟ ଜନଡ଼ତେନ୍, ପନ୍‌ସୁଆତିଞ୍ଜେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଝେନ୍ ତିନ୍‌ସୟଞ୍ଜେନ୍ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଅନାସ୍ତାୟମରଞ୍ଜେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଝେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋ । ୧୭ ଆରି, ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ଆ ସାକି ମାୟଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞାତେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ବନାୟବରଲୋଡ଼ବେନ୍ ନିୟ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ।* ୧୮ ଝେନ୍ ଆସନ୍ ଝେନ୍‌ତମ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତାୟ, ଆରି ଅନାସ୍ତାୟମରଞ୍ଜେନ୍ ଆପେୟନ୍ ନିୟ ଝେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତେ ।”

୧୯ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆପେୟନମ୍ ଅଡେଜା ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଝେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଃଜ୍ଞନାୟ, ଆରି ଆପେୟଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ ଏଃଜ୍ଞନାୟ; ଝେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଜନାଲ୍‌ୟ ନଡ଼, ଏଡେଲତେନ୍ ଆପେୟଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ ଏଜନାତେ ବନ୍ ।”

୨୦ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ଷନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତନିୟତିୟ କୁମ୍‌ଡ଼ିଞ୍ଜି ଆଡ଼ୁକ୍ଳୋତେଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡକୋନ୍ ବରନେ, ବନ୍‌ତ ଆନ୍ନିଢ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜମଲଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ଅୟମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅଡୋଆୟ ।

ଝେନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେଡେ ଇୟଲେ ଏଃର୍ପ୍ରିଏ

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଝେନ୍ ଜିର୍ତ୍ତେ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଝେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏସାୟଡ଼ତ୍‌ୟ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ ରବୁତବେନ୍, ଝେନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେଡେ ଇୟଲେ ଏଃର୍ପ୍ରିଏ ।”

୨୨ ତିଆସନ୍ ଜିଡ଼ିଦିମରଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଗାମ୍‌ତେ ଝେନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେଡେ ଇୟଲେ ଏଃର୍ପ୍ରିଏ, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଇନି ଇୟତେ ରକ୍ଷତମ୍‌ନେ ପଡ଼ ?”

୨୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜାୟତାନ୍ ସିଲଡ଼ ଏଡୁଡ଼ଲନାୟ, ବନ୍‌ତ ଝେନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ମାୟ; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼ ଏଡୁଡ଼ଲନାୟ, ବନ୍‌ତ ଝେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼ ତଡ଼ । ୨୪ ତିଆସନ୍ ଝେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ ରବୁତବେନ୍; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ‘ଝେନ୍ ତିଆନିନ୍’ କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ର୍‌ରନ୍ ତେନ୍ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ ରବୁତବେନ୍ ।”

୨୫ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଆନା ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ତି ଆ ବନେ ଝେନ୍ ଆମ୍ପୁଡ଼ ମା ସିଲଡ଼ ବରନାୟ । ୨୬ ବନେଲୋଡ଼ବେନ୍ ବନେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବତୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଗୋଗୋୟ ବନେନ୍ ତକୋ । ବନ୍‌ତ ଅନାସ୍ତାୟମରଞ୍ଜେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଝେନ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ଅମଡ଼ଞ୍ଜଲାୟ, ତିଆତେ ମା ଝେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଜନାତାୟ ।”

୨୭ ଆପେୟନ୍ ଆ ବନେ ଜିସୁନ୍ ବରନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଲଜି । ୨୮ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଏଅମ୍‌ତାୟତେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ତବେନ୍, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ‘ଝେନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ।’ ଆରି ଝେନ୍ ସନୋଡ଼ାଞ୍ଜେନ୍ ବାଡେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଲ୍ଲମାୟ, ଆର୍ପାୟ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଜ୍ଞାତେ ଷନଡ଼ନ୍ ଷାଡ଼ଲାୟ ତିଆତେ ତୁମ୍ ଝେନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଗାମ୍‌ଲେ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜନାତେ । ୨୯ ଅନାସ୍ତାୟମରଞ୍ଜେନ୍ ଝେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିନ୍‌ସୟଞ୍ଜେନ୍ ଝେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନମରଡ଼େଲ୍‌ୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିତାନ୍ ଝେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରଲତୟତେନ୍ ଆ କାଜାଡ଼ା ତୁମ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ ।”

୩୦ ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେଜି କେନ୍‌ଆତେ ଅମଡ଼ଞ୍ଜତାଲେ, ଜବ୍ର ମନ୍‌ରା ଆମଡ଼ନ୍ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ।

* ୮:୧୨ ୮:୧୨ ମାଡ଼ିଉ ୫:୧୪; ଜନ ୯:୫   * ୮:୧୩ ୮:୧୩ ଜନ ୫:୩୧   * ୮:୧୭ ୮:୧୭ ୨ ବିବରଣ ୧୭:୬; ୧୯:୧୫

ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଉରତବେନ୍

୩୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜିଉଦିଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଡର୍ଭଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜିସୁନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜିଞ୍ଜିମ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୩୨ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଏଜନାତେ, ତି ଆଜାଡ଼ି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଉରତବେନ୍ ।”

୩୩ ☆ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା, ଆରି ଆଜିଂୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆ କମ୍ବାରି ଅଣ୍ଡ଼ୁଏ ଏଡକୋନାୟ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼ରୁତବେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍ତନେ ? କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ଇନ୍ ?”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆନା ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍ତେ, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆ କମ୍ବାରି । ୩୫ କମ୍ବାରିମରନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜୁକୋନେ, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତନେ । ୩୬ ତିଆସନ୍, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଉରବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼ରୁତବେନ୍ । ୩୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା, ତିଆତେ ଞେନ୍ ଜନା, ବନ୍ତ ଞନଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଏ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ରନକୁନ୍ ଏସାୟ୍ତେ । ୩୮ ଆପେୟ୍ତେନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ଞେନ୍ ଗିୟ୍ଲାୟ୍, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ବର୍ତନାୟ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆପେୟ୍ତେନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ଏଅମ୍ତଡ଼େନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଲୁମ୍ତେ ।”

୩୯ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଅବ୍ରାମନ୍ ଆପେୟ୍ତେଲେନ୍ ।”
ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନି ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ବା । ୪୦ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅରମ୍ତଡ଼ଞ୍ଜାଞ୍ଜନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜାଡ଼ିଜି ତୁମ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅବଜନାତବେନ୍, ତେଲୋଜନଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଏଏରତେ ଏଗୋୟ୍ତେ; ଅବ୍ରାମନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅଞ୍ଜୁମ୍ଲୋ । ୪୧ ଆପେୟ୍ତେନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଲୁମ୍ତେ ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତାରିନେଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜନମ୍ ଅଞ୍ଜୁଲଲେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ତୁମ୍ ଆବୟ୍ତେନ୍ ଆପେୟ୍ତେଲେନ୍ ।”

୪୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇସ୍ବରନ୍ ଆପେୟ୍ତେଲେନ୍ ନଡ଼, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଏଡ଼ୁଡ଼ୟ୍ତେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଞେନ୍ ତେନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍; ସନୋଡ଼ାଞ୍ଜେନ୍ ବାଡେ ଞେନ୍ ଅଞ୍ଜୁୟ୍ଲାୟ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଞେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାୟ୍ । ୪୩ ଇନିବା ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁଗନ୍ଲୁଡ଼ବେନ୍ ? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଅମ୍ତଡ଼ଞ୍ଜେଲେ ସଏଲେ ଏଞ୍ଜର୍ପ୍ତୁଏ । ୪୪ ଆପେୟ୍ତେଲେନ୍ ସନୁମ୍, ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଡ଼ୁଡ଼ଲ୍ଲନାୟ୍, ଆପେୟ୍ତେଲେନ୍ ଆ ଇସ୍ବମ୍ ବାଡେ ଲନୁମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲତୟ୍ତେବେନ୍ । ଆନିନ୍ ପୁର୍ବାନମା ସମ୍ବର୍ମର, ଆନିନ୍ ଆଜିଂୟ୍ଜା ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅଞ୍ଜୁନେଲୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅବୟ୍ତେ ତଡ଼ । ଆଙ୍ଗା ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାନ୍ ବର୍ତନେ, ଆନିନ୍ତମ୍ ତିଆତେ ବର୍ତନେ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାମର, ଆରି ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାମରଞ୍ଜି ଆ ବାପା । ୪୫ ବନ୍ତ ଞେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବରରତନାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଏଞ୍ଜୁର୍ନେ । ୪୬ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ସାକିନ୍ ତିୟ୍ଲେ ରପ୍ତୁତେ ? ଞେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍ନାୟ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଇନିବା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଏଞ୍ଜୁର୍ନେ ? ୪୭ ଆନା ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଡ଼ୁଡ଼ଲ୍ଲନାୟ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡ଼ଞ୍ଜେ; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜୁଡ଼ଲ୍ଲନାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଏଞ୍ଜୁମ୍ତଡ଼େ ।”

ଜିସୁନ୍ ତ ଅବ୍ରାମନ୍

୪୮ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଅବୟ୍ତେ ସମିରୋଶବାୟ୍ ଆରି ଆମନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଏଞ୍ଜର୍ନାୟ୍ ପଡ଼ ?”

୪୯ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମ୍ ତଡ଼, ଞେନ୍ ଆପେୟ୍ତେଲେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ମାନ୍ନେତାୟ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଏଞ୍ଜୁନ୍ନେଇୟ୍ । ୫୦ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଞେନ୍ ଅଞ୍ଜାଜାୟ୍, ବନ୍ତ ଆରି ଅବୟ୍ତେ ତକୋ, ଆନିନ୍ କେନ୍ଆତେ ସାୟ୍ତେ, ଆରି ତନେଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆନିନ୍ ପନ୍ସୁଆତିତେ । ୫୧ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆନା ଞନଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଞଣ୍ଡୁମ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆଜିଂୟ୍ଜା ଅଞ୍ଜର୍ବୁଏ ।”

୫୨ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ନମି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଜନାଲାୟ୍, ଆମନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବୁତନ୍ ସୁମ୍ଲମ୍, ଅବ୍ରାମନ୍ ତ ପୁର୍ବାଞ୍ଚେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆମନ୍ ଗାମ୍ତେ, ଆନା ଞନଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଞଣ୍ଡୁମ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆଜିଂୟ୍ଜା ଅଞ୍ଜର୍ବୁଏ । ୫୩ ଆମନ୍ ଇନି ଆପେୟ୍ତେଲେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ପଡ଼ ? ଆନିନ୍ ତ ରବୁଏନ୍, ପୁର୍ବାଞ୍ଚେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଆମନ୍ତମ୍ ଆନା ଗାମ୍ଲେ ଅବ୍ତିସୟ୍ତେ ?”

☆ ୮:୩୩ ୮:୩୩ ମାଡ଼ିଉ ୩:୯; ଲୁକ ୩:୮

୫୪ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଟନ୍ ଞେନ୍ତମ୍ ସାୟଲାଇୟ ଡେନ୍, ତିଆତେ ଇନ୍ନିଫ୍ ବରାୟ୍‌ବାୟ୍ ତଡ୍; ବନ୍ତ ଆନାଆତଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରବେନ୍ ଏଗାମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ୍ ଅବ୍‌ଗୁଗୁତେ ଅବ୍‌ପେମେଟଡ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍ । ୫୫ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଶ୍ବୁଫ୍ ଏଜନାଏ, ବନ୍ତ ଞେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଜନା । ଆରି ଞେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଜନା ତଡ୍ ଗାମ୍‌ଲାଇୟ ଡେନ୍, ଏଞେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଞେନ୍ ପାତ୍ୟାମର୍ ତେତ୍‌ୟ୍, ବନ୍ତ ଞେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଜନା, ଆରି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଞେନ୍ ଞ୍ଚୁମ୍‌ତନାୟ୍ । ୫୬ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ତିନ୍ନାଞେନ୍ ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆସାତାଲନ୍ ମଅ୍‌ୟ୍‌ଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ ସର୍ତ୍ତାଲନେ ।”

୫୭ ସିଲଭେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ତ ନମିନ୍ତାନ୍ ପରାସ ବର୍ସେଫ୍ ନିୟ୍ ଅଶ୍ବୁଫ୍ ତେଅମ୍, ଆମନ୍ ଇନି ଅବ୍ରାମନ୍‌ଆତଡ୍ ଗିଜେନ୍ ପଡ୍ ?”

୫୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡିତମ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅବ୍ରାମନ୍ ଅଶ୍ବୁଫ୍ କତେଞ୍ଜି ଆ ଆମ୍ବୁଫ୍ ଞେନ୍ ତକୋ ।”

୫୯ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ଅରେଟନ୍ ଞିତବେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଏରନବରାଡ୍‌ତାନେନ୍ ସରେବାସିଡନ୍ ସିଲଭ୍ ତୁଫ୍‌ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

ଅବୟ୍ କାଡ୍‌ମୁରନ୍‌ଆତଡ୍ ଜିସୁନ୍ ମବ୍‌ନଡେନ୍

୯ ଜିସୁନ୍ ତଡ୍‌ରନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଅବୟ୍ ଆ କାଡ୍‌ମୁରନ୍‌ଆତଡ୍ ଗିଜେନ୍; ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ଜନମ୍‌ନୁ ମା ସିଲଭ୍ ଆ କାଡ୍‌ୟ୍ ୯ ଆରି, ଞ୍ଚୁଫ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଞନଡ୍‌ତିୟ୍‌ମର୍, ଆନା ଇର୍ସେନ୍ ଆରଲୁମେନ୍, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଆକାଡ୍‌ନୁ କରୋଞ୍ଚୋଡନ୍ ତେଲୋ ? କେନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅଡେ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ତ ଆୟୋଫନ୍ ?”

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “କେନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଅଡେ କେନ୍ ଆୟୋଫନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଅଞ୍ଚୁମ୍‌ଲଜି, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା କାକାଡା ଏଞ୍ଚାଲ୍‌ଡେନ୍ କେନ୍ ଆମଡନ୍ ଅଲ୍‌ଗିୟ୍‌ତାଏ, ତିଆସନ୍ ଏନ୍ନେଗୋ ତେଏନ୍ । ୧୧ ଆଡକୋୟୋଫ୍ ଇଡନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ମରଞେନ୍ ଆ କାକାଡା ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ତବୋ; ତଗଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍, ତିଆଡିଡ୍ ଆନ୍ନିଫ୍ କାକାଡାଲନ୍ ଅଞ୍ଚୁମ୍‌ଏଜି । ୧୨ ଞେନ୍ ଅଞ୍ଚା ଜାୟ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଫନ୍ ତକୋ, ତି ଜାୟ୍ ଞେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ।”

୧୩ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଲବଲୋଫନ୍ ବିଜଲ୍‌ତାଲେ ତି ଆ ବିଜଲ୍ ବାଞେ ଲବନ୍ ଆବ୍‌କାଡ୍‌ତୋଏନ୍, ଆରି ତି ଆ କାଡ୍‌ମୁରନ୍ ବାଗୁନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋମଡ୍‌ଲୋଫ୍ କାଡ୍‌ତୋନ୍ ଜଡ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, ୧୪ “ଜିରା, ସିଲୋଅ*, ବଣ୍ଡାଲୋଫନ୍ ଇୟ୍‌ନାମଡ୍‌ନା ।” ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ତୁଫ୍‌ଲନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲେ ଆମଡ୍‌ନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଏନ୍ କି ଇର୍ନାୟ୍ ।

୧୫ ତିଆସନ୍ ଆ ତୟ୍‌ଲିସିଂମରଞ୍ଜି, ଆରି, ଆମ୍ବୁଫ୍ ଆନିନ୍ ଆବ୍‌ଡେବେଡ୍‌ଲନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆନାଜି ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଇନି ତଞ୍ଚୁମ୍‌ତାଲେ ଅଞ୍ଚେଡ୍‌ବେଡ୍‌ଲନ୍ ପଡ୍ ?”

୧୬ ଲାଫ୍‌ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଓଓ ତି ଆନିନ୍,” ଆରି ଲାଫ୍‌ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇଞ୍ଚା, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତି ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟ୍‌ତାତେ ।”

ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞେନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ।”

୧୭ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଞେଲ୍‌ଡେନ୍ ଏଞ୍ଚାଲେ ଆମନ୍ ନମି ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତେ ?”

୧୮ ଆନିନ୍ ବର୍ନେନ୍, “ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ୍ ଜିସୁ ଗାମ୍‌ତଜି, ଆନିନ୍ ବିଜଲନ୍ ବାଞେ ଲବନ୍ ଅବ୍‌କାଡ୍‌ତୋଲେ ବାଗୁନ୍ ଅମଡ୍‌ଲୋଫ୍‌ଞେନ୍ ଜଡ୍‌ଲ୍‌ୟ୍, ସିଲଭ୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ୍ ବର୍‌ୟ୍, ସିଲୋଅ ବଣ୍ଡାଲୋଫନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍‌ନାମଡ୍‌ନା; ତିଆସନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଞେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଆମଡ୍‌ନାଞ୍ଚନ୍, ଅବ୍‌ତାଡନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଲାୟ୍ ।”

୧୯ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଅଡେଞ୍ଚା ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞେନ୍ ଜନା ତଡ୍ ।”

ପାରୁସିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ କାକାଡା ସନ୍ନିଲେଞ୍ଜି

୧୯ ଆମ୍ବୁଫ୍ ଆକାଡ୍ ଆଡ୍‌କୋଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି । ୧୫ ଜିସୁନ୍ ଅଞ୍ଚା ତିନ୍ନା ଲବନ୍ ଅବ୍‌କାଡ୍‌ତୋତାଲେ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ୍‌ଲୋଫ୍ ଜଡ୍‌ଲେ ମବ୍‌ନଡେନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍ । ୧୬ ତିଆସନ୍, ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଚାତାଲେ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଏନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଆରି ବରେଞ୍ଜି । ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ବାଗୁନ୍ ଅମଡ୍‌ଲୋଫ୍‌ଞେନ୍ କାଡ୍‌ତୋନ୍ ଜଡ୍‌ଲ୍‌ୟ୍, ସିଲଭ୍‌ଲନ୍ ଞେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଆମଡ୍‌ନାଞ୍ଚନ୍ ନମି ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତାୟ୍ ।”

* ୯:୫ ୯:୫ ମାଡିଉ ୫:୧୫; ଜନ ୮:୧୨ * ୯:୭ ୯:୭ ବାଣ୍ଡାଲବୋ ଡେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍

୧୬ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଃକ୍ରିରାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ବନ୍ନାୟ୍‌ବରନ୍ ଆଲ୍ଲେତେ ।”

ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇର୍ସେମରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡାଲେ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଏ ?” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏତେଲେ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଏଞ୍ଜି ।

୧୭ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ବତର ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ମବନଡେନ୍ ଗରାମ୍‌ତେନ୍, ଆମନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଗାମ୍‌ତେ ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର ।”

୧୮ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ମା ଆକାଡ଼ ଡୁକୋଏନ୍ ଆରି ନମି ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତେ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ବରେଞ୍ଜି ଜାୟ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ଅଃଡୁର୍‌ଞ୍ଜି । ୧୯ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତାକାଡ଼ାଅନ୍‌ବେନ୍ ପଡ଼ ? ଆନିନ୍ ଆକାଡ଼ନ୍ ଜନମ୍‌ ଡୁତଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବର୍ତ୍ତନେ । ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ନମି ଏଞ୍ଜାଲେ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତେ ?”

୨୦ ସିଲଡ଼େ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ଆପେୟନ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଓଓ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତାକାଡ଼ାଅନ୍‌ଲେନ୍, ଆନିନ୍ ଆକାଡ଼ନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେଲୋ । ୨୧ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ନମି ଏଞ୍ଜାଲେ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତେ, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା ତଡ଼, ଆରି ଆନା ଆମଡ଼ନ୍ ମବନଡେନ୍, ତିଆତେ ନିୟ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା ତଡ଼; ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ବା, ଆନିନ୍ ତ ଆମୟ୍‌ଡ଼ମର, ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ।” ୨୨ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆୟୋଡ଼ ତ ଆପେୟନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ କ୍ରିସୁ ଗାମ୍‌ଲେ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରନ୍ନୁକ୍ସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନମଡ଼ୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି । ୨୩ ତିଆସନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ଆପେୟନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନିନ୍ ଆମୟ୍‌ଡ଼ମର, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ବା ।”

୨୪ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ପଡୁ ଆକାଡ଼ ଆଡୁକୋଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ବାଗୁତର ଓଡ୍ଡେତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗନ୍ନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ବର୍ବା, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଇର୍ସେମର, କେନ୍‌ଆତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା ।”

୨୫ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନିନ୍ ଇର୍ସେମର ପଡ଼ ଅଡେ ଇକ୍ଳା, ତିଆତେ ଷେନ୍ ଜନା ତଡ଼, ଷେନ୍ ଆବୟ୍‌ନ୍ ଜନା, ଷେନ୍ ଆମ୍ପଡୁ ଆକାଡ଼ ଡୁକୋଲ୍‌ୟ୍, ନମି ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତାୟ୍ ।”

୨୬ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନି ଏଞ୍ଜାଲମ୍ ? ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଡାଲେ ଅମଡ଼ନମ୍ ମବନଡେନ୍ ?”

୨୭ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଷେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍‌ନି, ଆରି ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଏଃନ୍ନମଡ଼ଲୋ; ଇନିବା ଆରି ବତର ଅନମଡ଼ୁଡ଼ନ୍ ଏସାୟ୍‌ତେ ? ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରନ୍ ଏମ୍ପେନେନ୍ ଆସନ୍ ଏସାୟ୍‌ତେ ପଡ଼ ?”

୨୮ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କୟ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରନ୍, ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଜି । ୨୯ ଇସ୍‌ରନ୍ ମୋସାନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ବାୟ୍, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ ।”

୩୦ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଷେନ୍ ମବନଡେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ବାୟ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼, କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ୍ ସରାନ୍ନିଡାନ୍ ଆ ବର୍ନେ । ୩୧ ଇସ୍‌ରନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଅଃନ୍ନମଡ଼ତେ, କେନ୍‌ଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ବନ୍‌ତ ଆନାଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଡୁଡ଼ୟ୍‌ମଡ଼ଜି, ଆରି ଆ ଇସ୍‌ମନ୍ ଅନ୍ନମ୍ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଅମଡ଼ତେ । ୩୨ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ଜା କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆକାଡ଼ନ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ମବନଡେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆଜିୟ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅମଡ଼ତେବୋ ! ୩୩ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ଲାୟ୍ ନଡ଼, ଆନିନ୍ ଆଜିୟ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଲୁମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ ବନ୍ ।”

୩୪ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେଲେ, ଆମନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ତଲେନ୍ ?” ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନ୍ନୁକ୍ସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡେଞ୍ଜି ।

ପୁରାଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ କାଡ଼ୁ

୩୫ ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ରନ୍ନୁକ୍ସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆରମଡ଼ତେନ୍, ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ରବାଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇନି ମନ୍‌ରା ତାକାଡ଼ାଅନନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ତ୍ତନ୍ ପଡ଼ ?”

୩୬ ଆନିନ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆନିନ୍ ଆନା ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ୟ୍, ଷେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତର୍ତ୍ତନାୟ୍ ।”

୩୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଗିୟ୍‌ଗିୟ୍, ଆନା ନମିଷେନ୍ ଆମନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିତନେ, ଆନିନ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ।”

୩୮ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଷେନ୍ ତର୍ତ୍ତନାୟ୍,” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତୁଡ଼ମୁତାଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଲୋମେନ୍ ।

୩୯ ଆରି ଜିସୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଅଃଗିଜେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଗିୟଲେ ରପ୍ତିତଜି, ଆରି ଆଗ୍ରିୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି କାଡ଼ତୁଜି, ତି ଆ ପନ୍‌ସୁଆତି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଇୟଲାଇୟ ।”

୪୦ ତେଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆ ପାରୁସିଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଆକାଡ଼କୁ ଅବଡ଼ିସୟତଲେନ୍ ପଡ଼ ?”

୪୧ ଜିସୁନ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “କାଡ଼ଲୁବେନ୍ ନଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ଏରଡୋସା ତେତବେନ୍ ବନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଗିୟଲେ ଏରପ୍ତିତାୟ, ଏଗ୍ରାମତେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ଡୋସାମରଜି ।”

୧୦

ତୁରମେଡ଼ମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୧ ଜିସୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନା ସନଡ଼ଗଡ଼ ମେଣ୍ଡା ଗୁଆଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଗନେ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନ୍ନାଗଡ଼ ଡାୟଲେ ଗନ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ରାଉମର, ସକାମର । ୨ ଆନା ସନଡ଼ଗଡ଼ ଗନ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ତୁରମେଡ଼ମର । ୩ ଜଗେତ୍‌ୟମରନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରୋତେ, ଆନିନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅବଞ୍ଜୁମତାଲେ ଓଡ଼େତଜି, ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆ ସର୍ତ୍ତନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଗୋସ୍ତାମେତନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଲେ ପାଡ଼ତଜି । ୪ ଆନିନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲାଇୟ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାଗଡ଼ଞ୍ଜି ଆମ୍ପଟୁଲନ୍ ଜିର୍ତେ, ଆରି ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼ତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ସର୍ତ୍ତନ୍ ଜନାତଜି । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅମ୍ପଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଆଡ଼଼ ଆଜିୟ ଅଃସଣ୍ଡୋଡ଼େଜି, ଆପାୟ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାରେଡ଼ ଜିର୍ତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅମ୍ପଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ସର୍ତ୍ତ ଅଃନ୍ନମ୍ପଡେଜି ।”

୨ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ତି ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ଇନି ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଜି ।

ଜିସୁନ୍ ମନଡ଼ ତୁରମେଡ଼ମର

୩ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଖେନ୍ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆ ସନଡ଼ । ୮ ଖେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍ପଟୁ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଇୟଲାଇ, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରାଉମରଜି, ସକାମରଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନମ୍ପଡ଼ଲଜି । ୯ ଖେନ୍ ସନଡ଼ନ୍, ଆନା ଅମଡ଼ଗଡ଼ଖେନ୍ ଗନ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଡୋବତନେ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଅମ୍ପନ୍ ଜିର୍ତେ ଆରି ତୁଆରାନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ତେ ତନୁରନ୍ ଇୟତେ ଖାଡ଼େ । ୧୦ ରାଉମରନ୍ ରାଉନେବାନ୍, ରନକୁବାନ୍ ଆରି ଅନବମୋସ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ଇୟତାୟ । ବନ୍‌ଡ଼ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାଇୟ ।”

୧୧ “ଖେନ୍ ମନଡ଼ ତୁରମେଡ଼ମର, ମନଡ଼ ତୁରମେଡ଼ମରନ୍ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ତିୟଡ଼ମତନେ । ୧୨ ଆନା ବର୍ତ୍ତନ୍ନାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଗୋସ୍ତାମେତନ୍ ଜଗେତେ, ଆନିନ୍ ତୁରମେଡ଼ମର ତଡ଼, ଆରି ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆ ସାଉକାର ତଡ଼, ଆନିନ୍ ବଲିଆନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଗିୟଲେ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅମ୍ପରେଡ଼ତାଲେ ଜିର୍ତେ; ଆରି ବଲିଆନ୍ ମେଣ୍ଡାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଏମ୍ପେଆୟତେ । ୧୩ ବର୍ତ୍ତନ୍ନାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ମେଣ୍ଡାନ୍ ଆତୁରତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଜିର୍ତେ ସେଞ୍ଜେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନିୟମେ । ୧୪ ଖେନ୍ ମନଡ଼ ତୁରମେଡ଼ମର । ଆପେୟନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଖେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜନାତେ, ଆରି ଖେନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜନା, ୧୫ ତିଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଜନାତାୟ, ଆରି ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ନିୟ ଖେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆଜନାଜି, ଆରି ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ତିୟତାୟ । ୧୬ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆରି ଆନ୍ନାରେଡ଼ ତକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଗୋସ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟଜି ତଡ଼, ତିଆତେଜି ନିୟ ଖେନ୍ ପାଡ଼ତାୟ । ଆନିଞ୍ଜି ଓନୋଡ଼େଖେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତଜି ଆରି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଆ ତୁରମେଡ଼ମର ଆ ଗୋସ୍ତା ତେତଜି ।”

୧୭ “ଖେନ୍ ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ତରିୟଲାଇଞ୍ଜନ୍ ଆପେୟନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼଼ ତୁଡ଼ୟମତ୍‌ୟ, ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ତିୟଲାଇୟ ତେନ୍, ଖେନ୍ ତିଆତେ ଆରି ଖାଡ଼ତାୟ । ୧୮ ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ପାଡ଼ଲେ ଅଃରପ୍ତିଏଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ଖେନ୍‌ଡ଼ମ୍ ତିଆତେ ତିୟତାୟ । ତିଆତେ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ । ଏନ୍ନେଲେ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼଼ ବାୟଲ୍‌ୟ ।”

୧୯ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆରି ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଏଞ୍ଜି । ୨୦ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ବର୍ତ୍ତଜି, “ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମ୍, ଆନିନ୍ ଆବାୟା, ଇନିବା ଆ ବର୍ନେନ୍ ଏଅମଡ଼ଡ଼ତେ ?”

୨୧ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମ୍‌ମ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତନ୍ ଅଃରପ୍ତିଏ, ବୁତନ୍ ଇନି ଆକାଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆଡ଼଼ ମବନ୍‌ଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଏ ପଡ଼ ?”

ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ବାସ୍ତେଏଞ୍ଜି

☆ ୧୦:୧୪ ୧୦:୧୪ ମାଡ଼ିଉ ୧୧:୨୭; ଲୁକ ୧୦:୨୨

୨୨ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେସିଂପୁରନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ରଡ଼ାଗାୟ । ୨୩ ଆରି ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଲମନନ୍ ଆ ପିଣ୍ଡାଲୋଡ଼ ରୁଲ୍ଲେଲଲନ୍ । ୨୪ ସିଲରେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନଆତଡ଼ ଏରେ ଗେରେଡାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆରି ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତାଲଗଡ଼ତଲେନ୍ ? ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ରେୟଲଡ଼ ବର୍ନା, ଆମନ୍ ପଡ଼ କ୍ରିସୁନ୍ ?”

୨୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବେନ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡୁର୍ନେ, ଆପେୟଞେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗା ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଞେନ୍ ଲୁମ୍ତାୟ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତେ । ୨୬ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡୁର୍ନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଞେନ୍ ତଡ଼ । ୨୭ ମେଣ୍ଡାଞେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସର୍ବଡ଼ଞେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ତଜି ଆରି ଞେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତ୍ତୟ୍ତ୍ତି । ୨୮ ଞେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ତିୟ୍ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆଙ୍ଗାୟ୍ତ୍ତି ଅଃନୋସ୍ତାଏଜି, ଅସିଲୋଡ଼ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ରୁୟ୍ତ୍ତେ ପାଡ଼ଲେ ଅଃର୍ବପ୍ତାଏ । ୨୯ ଆପେୟଞେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ତିୟ୍ତ୍ତୟ୍ତ୍ତି, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ଗା, ଆରି ଆପେୟନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ତିଆତେ ରୁୟ୍ତ୍ତେ ପାଡ଼ଲେ ଅଃର୍ବପ୍ତାଏ । ୩୦ ଆପେୟନ୍ ତ ଞେନ୍ ଆବୟନ୍ ।”

୩୧ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ବତର ଅରେଡ଼ନ୍ ଞିତବେଞ୍ଜି । ୩୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତୁୟ୍ତ୍ତଲବେନ୍, ତି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଙ୍ଗା ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏଡ଼ିଡ଼ତ୍ତୟ୍ତ୍ତି ?”

୩୩ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲରୁମେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଏଃଡ଼ିତରମ୍, ବନ୍ତ ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ନିଣ୍ଡୟ୍ତ୍ତେ, ଆରି ଆମନ୍ ଅବୟ୍ତ୍ତ ମନ୍ରା, ବନ୍ତ ଆମନ୍ ଇସ୍ବର ଗାମ୍ତମ୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ଏଡ଼ିଡ଼ତମ୍ ।”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ବନ୍ନାୟ୍ତ୍ତବର୍ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ, ଇସ୍ବରନ୍ ବର୍ତନେ, ‘ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରଜି ।’ ୩୫ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଅଙ୍ଗାତେ ସାସ୍ତନ୍ ବର୍ତନେ ତିଆତେ ଆଏଡ଼ର୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍, ଆନାଜି ଆମଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ତ୍ତି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ବରଜି ଗନାମନ୍ ତେଲୋ । ୩୬ ଇସ୍ବରନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସେଡ଼ାଡ଼ାଲେ ମଡ଼ିର୍ ଅମ୍ବେଲେ ପୁତ୍ତନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ତ୍ତୟ୍ତ୍ତି, ଞେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଡ଼ାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଗରାମ୍ଲାଞ୍ଜି, ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ନିଣ୍ଡୟ୍ତ୍ତେ ଏଗାମ୍ତୟ୍ତ୍ତି ? ୩୭ ଞେନ୍ ଆପେୟଞେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅଃଲ୍ଲମ୍ଲାୟ୍ତ୍ତି ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏଡ଼ର୍ତଡ଼ନେ । ୩୮ ବନ୍ତ ଞେନ୍ ଆପେୟଞେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅଃଲ୍ଲମ୍ଲାୟ୍ତ୍ତି ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏଃଡ଼ୁର୍ନେ ଜନଡ଼ତେନ୍ କାକାଡ଼ାଞେନ୍ ଗିୟ୍ତ୍ତେ ତର୍ନାବା । ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଞେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋ ଆରି ଆପେୟନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ରପ୍ତି ଏଜନାତେ ।”

୩୯ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଞମ୍ଲମନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତେରେ ସିଲଡ଼ ଜବ୍ଲୟ୍ତ୍ତଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

୪୦ ✨ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଜର୍ଦନନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼ ଜିରେ, ଜନନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼ ତକ୍ବତାନ୍ ତିୟ୍ତେଞ୍ଜି, ତେରେ ଜିରେ ଇୟ୍ତ୍ତେ ତକୋନେ । ୪୧ ଗୋଗୋୟ୍ତନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିର୍ବାଜି । ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲ୍ଲଞ୍ଜି, “ଜନନ୍ ସିନା ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ା ଅଃଲ୍ଲମ୍ଲୋ, ବନ୍ତ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ବର୍ନେ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ।” ୪୨ ଆରି ତେରେ ଗୋଗୋୟ୍ତନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ବଞ୍ଜି ।

୧୧

ଲାଜାରନ୍ ଆ ରନବୁ

୧ ✨ବେତନିଆବାୟ୍ତ୍ତି ଲାଜାରନ୍ ଅସୁଏନ୍ । ବାଗୁନ୍ ଆ ତନାନଞ୍ଜି ମରିଅମନ୍ ତ ମାର୍ତାନ୍ ତି ଆ ସାଇଲୋଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨ ✨କେନ୍ ଆ ମରିଅମ ବତର ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲଡ଼ଲୋଡ଼ ଲଡ଼ିଡ଼ି ମିଞ୍ଜିଲନ୍ ଲାଲେ ଆବବନ୍ ଆ ଉଡ଼ ବାରେ ଆତାଲ୍ଲଡ଼ନ୍ ଗଗଡେନ୍ । କେନ୍ ଆ ବବ୍ରେନ୍ ଲାଜାରନ୍ ଅସୁଏନ୍ । ୩ ତି ଆ ତନାନଜି, “ପ୍ରବୁ, ତନ୍ନୁଡ଼ୟ୍ତମ୍ ଗଡ଼ିନମ୍ ଅସୁତେ,” ଗାମ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ କବରନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ତ୍ତି ।

୪ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “କେନ୍ ଆସୁ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଅନବ୍ଗୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ଆସନ୍ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଡ଼ାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅନବ୍ଗୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ଆସନ୍ ତେତେ ।”

☆ ୧୦:୪୦ ୧୦:୪୦ ଜନ ୧:୨୮ ☆ ୧୧:୧ ୧୧:୧ ଲୁକ ୧୦:୩୮, ୩୯ ☆ ୧୧:୨ ୧୧:୨ ଜନ ୧୨:୩

୫ ଜିସୁନ୍ ମାର୍ତୀନ୍, ଆ ବୋଲ୍‌ମାୟନ୍ ମରିଅମନ୍ ତ ଲାଜାରନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଝ୍‌ୟମେଞ୍ଜି । ୬ ଜିସୁନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆତିଡ଼ ଲାଜାରନ୍ ଅସୁତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଅମତଡ଼େନ୍, ତେଢେ ଆନିନ୍ ଆରି ବାର୍ତା ତକୋଲନ୍ । ୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଷ୍ଟଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମବା ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଏୟର୍ନେବା ।”

୮ ଷ୍ଟଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଷନଡ଼ତିୟମର ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ମିୟତାନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅରେଡ଼ନ୍ ବାଢେ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଆରି ତେଢେ ଏୟର୍ନେବା ଗାମ୍‌ତେ ପଡ଼ ?”

୯ ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେ, “ତମବାନ୍ ବାର ଗଣ୍ଟା ଅଃସାଆରେ ପଡ଼ ? ଆନା ତମବାନ୍ ଆସାଆର୍ ଇଡ଼ନ୍ ତଡ଼ିୟତନେ ଆନିନ୍ ଅଃଡୁଡୁବେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଗିୟତେ । ୧୦ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ତଗଲନ୍ ତଡ଼ିୟଲନ୍ ତେନ୍ ତୁଡୁବ୍‌ତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମତନ୍ ସନାଆରନ୍ ଅବୟ୍‌ତଡ଼ ।” ୧୧ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆବର୍ନେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ବରେଞ୍ଜି, “ଗଡ଼ିଲେନ୍ ଲାଜାରନ୍ ଆତିମଡ଼, ବନ୍‌ତ ଷେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବତୋବାନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ।”

୧୨ ଷ୍ଟଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ପ୍ରବୁ, ଆନିନ୍ ଆତିମଡ଼ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ମନଡ଼ତେ ।”

୧୩ ଲାଜାରନ୍ ଆ ରନବୁବର୍ ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେ, ବନ୍‌ତ ଷ୍ଟଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଲାଜାରନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସୟେଞ୍ଜି । ୧୪ ତିଆସନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରେୟ୍‌ଲଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଲାଜାରନ୍ ରବୁଏନ୍ । ୧୫ ଆରି ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଏତର୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ତେଢେ ଅଃଡୁକୋଲନାଞ୍ଜି, ଷେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସର୍ତାତନାୟ୍, ବନ୍‌ତ ମବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆମତନ୍ ଏଇୟ୍‌ବା ।”

୧୬ ସିଲଡ଼େ ତୋମାନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଦିଦୁମ୍‌* ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆନିନ୍, ଆ ସସ୍‌ ଷ୍ଟଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମବା ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଷନଡ଼ତିୟମରନ୍ ସରିନ୍ ଜିରେ, ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆୟ୍ ରବୁଲଡ଼ନେତୋ ।”

ଜିସୁନ୍ ଯନର୍ନେଡ଼ନ୍ ତ ଅନମେଡ଼ନ୍

୧୭ ଜିସୁନ୍ ବେତନିଆନ୍ ତୁଡ଼େନ୍ କି ଲାଜାରନ୍ ମସାନ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଳୋତାଲେ ଉଞ୍ଜି ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାଏନ୍ । ୧୮ ବେତନିଆନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯାଗି କିଲୋମିଟର୍ ଆ ସଡ଼ାୟ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ । ୧୯ ମାର୍ତୀନ୍ ତ ମରିଅମନ୍ ଆ ବବ୍‌ରେ ଲାଜାରନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନବ୍‌ୟୋବାନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲାଜି ।

୨୦ ଜିସୁନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମାର୍ତୀନ୍ ଆମତଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇୟେନ୍, ବନ୍‌ତ ମରିଅମନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ତକ୍ଳମ୍‌ଲେ ତକୋଲନ୍ । ୨୧ ମାର୍ତୀନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋଲମ୍ ନଡ଼, ବବ୍‌ରେଞ୍ଜେନ୍ ଅଃର୍ବୁଏ ବନ୍ । ୨୨ ବନ୍‌ତ ଆମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନି ବେଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟ୍‌ତମ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଷେନ୍ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ନିୟ୍ ଜନା ।”

୨୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ବବ୍‌ରେନମ୍ ଆରି ଯର୍ନେଡ଼ଲେ ତୋତନେ ।”

୨୪ ମାର୍ତୀନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଯନର୍ନେଡ଼ ଈଡ଼ନ୍, ଆନିନ୍ ଯର୍ନେଡ଼ଲେ ତୋତନେ, ତିଆତେ ଷେନ୍ ଜନା ।”

୨୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଞେନ୍ ଯନର୍ନେଡ଼ନ୍ ତ ଅନମେଡ଼ନ୍ । ଆନା ଅମତଞ୍ଜେନ୍ ତର୍ତନେ, ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅମେଡ଼ତେ; ୨୬ ଆରି ଆନା ଆମେଡ଼ମତ୍ତାନ୍ ଅମତଞ୍ଜେନ୍ ତର୍ତନେ ଆନିନ୍ ଆଜିୟ୍ ଜା ଅଃର୍ବୁଏ । କେନ୍‌ଆତେ ଆମନ୍ ତର୍ତନ୍ ପଡ଼ ?”

୨୭ ମାର୍ତୀନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଓଓ, ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅଙ୍ଗା କ୍ରିଷ୍ଟୁ କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ବନ୍, ଆମନ୍ ତିଆନିନ୍, ଗାମ୍‌ଲେ ଷେନ୍ ତର୍ତନାୟ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଯେଏନ୍

୨୮ ମାର୍ତୀନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେ କି ଆନିନ୍ ଜିରେ, “ଞନଡ଼ତିୟମରନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େତମ୍,” ଗାମ୍‌ଲେ ଆ ବୋଲ୍‌ମାୟନ୍ ମରିଅମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଜନା ଓଡ଼େତାଲେ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେ । ୨୯ ମରିଅମନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅମତଡ଼ତାଲେ, ଲତୋଲନ୍ ଆମତନ୍ ଇୟେନ୍ । ୩୦ ତିଆତିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ଲ ସାଇନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାୟ୍, ବନ୍‌ତ ମାର୍ତୀନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ରବାଡ଼େନ୍ ତି ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ତେଢେନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୩୧ ଅଙ୍ଗା ଜିଉଦିମରଜି ମରିଅମନ୍ ସରିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବବ୍‌ୟୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମରିଅମନ୍ ଲତୋତାଲନ୍ ତୁଝ୍‌ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍‌ଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ, ଆନିନ୍ ମସାନ୍‌ଜି ଜିରେ ଇୟ୍‌ତେ ଯେୟେତାନେ, ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସୟ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ମରିଅମନ୍ ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ସନ୍‌ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ।

* ୧୧:୧୭ ୧୧:୧୭ ରାବଡ଼ା

୩୨ ଜିସୁନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ତକୋଲନ୍ ମରିଅମନ୍ ତେରେ ତୁଡ଼ାତୁଡ଼ା ଆଜ଼ବାନ୍ ତୁଡ଼ମୁତାଲେ ବର୍ରେନେ । “ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋଲମ୍ ନଡ଼, ବବରେଷେନ୍ ଅଃର୍ବୁଏ ବନ୍ ।”

୩୩ ମରିଅମନ୍ ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଆୟରେଞ୍ଜିଆତେ ଗିୟଲେ, ଜିସୁନ୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିଃୟମତାଏନ୍ । ୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଏତିଲେନ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ପ୍ରବୁ, ଜିରାୟ ଆୟ ଗିଜା ।”

୩୫ ଜିସୁନ୍ ଯେଏନ୍ । ୩୬ ଜିଉଦିମରଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଗିୟବା, ଆନିନ୍ ଲାଜାରନ୍ଆତଡ଼ ଏଜ୍ଞାଲେ ତୁଡ଼ୟମେନ୍ ।”

୩୭ ବନ୍ତ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍ ଆମଡ଼ ଅସ୍ତୁତେନ୍ । ଆନିନ୍ ଲାଜାରନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋବଲେ ଅଃର୍ବୁଏ ପଡ଼ ବନ୍ ?”

ଲାଜାରନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲାୟ

୩୮ ଜିସୁନ୍ ଅନିଃୟମତାଏନ୍ କି ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍, ତିଆତେ ଅବୟ ଲୋଡ଼ର, ଆରି ତି ଲୋଡ଼ରନ୍ ଆମୁକ୍ଳାଲୋଡ଼ ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆତଡ଼ତଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୩୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆରେଡ଼ ତେଡ଼ବା ।”

ଆର୍ବୁଏନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆ ତନାନ୍ ମାର୍ତ୍ତାନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ ତିଆତେ ସଅଏନ୍ନି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତିଲୋଡ଼ ତିଲେ ଉଞ୍ଜି ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ ।”

୪୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ତର୍ରେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲତେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଗିୟତେ, କେନ୍ଆତେ ଷେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅଃକର୍ମ ପଡ଼ ?” ୪୧ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅରେଡ଼ନ୍ ତେତେଞ୍ଜି । ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଆପେୟ, ପାର୍ତନାଞ୍ଜେନ୍ ଅମଡ଼ଡେନ୍ ଗାମଲେ ଷେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସେକେତମ୍ । ୪୨ ଆମନ୍ ତିତାନ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତେ କେନ୍ଆତେ ଷେନ୍ ଜନା, ବନ୍ତ କେନ୍ ଏରେ ଆତନଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ ଯ ଗାମଲେ ଏଜ୍ଞାଲତେନ୍ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ଅଲଡ଼ନେଜି, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ରେନାୟ ।”

୪୩ ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ରେଡ଼ ବର୍ରେନ୍, ସୋଡ଼ା ସର୍ଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ରେନେ, “ଲାଜାର, ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ ।” ୪୪ ଆରବୁମରନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ; ଆସିନ୍ ତ ତାଲଜଡ଼ନ୍ ତରିଲନେକାବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆବଲଡ଼ ତକୋଏନ୍ ଆରି ଆ ମୁକ୍ଳାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ସିନ୍ରିନ୍ ଆଜିବାଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଉର୍ବା । ଆରି ଅବଡ଼ଡ଼ୟବା ।”

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ତନ୍ତୁଏଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୬:୧-୫; ମାର୍କ ୧୪:୧-୨; ଲୁକ ୨୨:୧-୨)

୪୫ ତିଆସନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ଜିଉଦିମରଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ଆନାଜି ମରିଅମନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାଇ, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆର୍ଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ତର୍ରେଞ୍ଜି । ୪୬ ବନ୍ତ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିରେ, ଜିସୁନ୍ ଇନିଜି ଲୁମେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି । ୪୭ ତିଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସୋବାନ୍ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ଅବରୁକ୍ଳଲନ୍ ବର୍ରେଞ୍ଜି, “ତି ଆ ମନ୍ରା ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଏଜ୍ଞାନେବୋ ? ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମତେ । ୪୮ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଅମରେଡ଼ଲବୋ ତେନ୍, ଏଡେଲତେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତର୍ରେଞ୍ଜି, ଆରି ରୋମିଅମରଜି ଜିରେ କେନ୍ ସରେବାସିଲେନ୍ ତ ମନ୍ରାଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ଅବମୋସ୍ତାଜେଜି !”

୪୯ ବନ୍ତ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ କାୟାପା, ତି ଆ ବର୍ସେଡ଼ ଆ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନାଜି ତଡ଼ ! ୫୦ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଏରନ୍ବମୋସ୍ତାଲେ, ଆର୍ପାୟ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଆର୍ବୁତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସୁକ୍ଳା । କେନ୍ଆତେ ନିୟ ପଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇୟମଲେ ଏଃର୍ବୁଏ ?” ୫୧ କୟାପାନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ କେନ୍ଆତେ ଅଃକର୍ରେନେ । ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତି ଆ ବର୍ସେଡ଼ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ଆ ତଅଡ଼ଗତନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନାୟ । ଜିସୁନ୍ ତି ଜିଉଦିମରଜି ଆସନ୍, ୫୨ ଜିଉଦିମରଜି ତୁମ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଆଡ଼େଏଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଅନବରୁକ୍ଳନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରବୁତେ, ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ବର୍ରେନେ ।

୫୩ ତି ଆ ତିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଜି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୫୪ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଜିଉଦିମରଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଅବରାଡ଼ତାଲନ୍ ଅଃକ୍ଳେଲୋ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତେରେ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ, ଆରିଡ଼ରିଡ଼ନ୍ ଆ ତୁୟାୟରେଡ଼ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଇପ୍ରଇମ୍ ଗାମଲେ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍, ଆନିନ୍ ତେରେ ଷଡ଼ନେମରଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ ତକୋନେ ।

୫୫ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିଉଦିମରଜି ଅନେଲାୟପୁରନ୍ ତୁୟାୟଲାୟ, ତିଆସନ୍ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ମବଡ଼ିରେନ୍ ଆସନ୍ ସନ୍ନା ସାଇରେଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅନେଲାୟପୁରନ୍ ଆ ଆମ୍ପଡ଼ ତିନ୍ନା ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୫୬ ଆନିଞ୍ଜି

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରେବାସିଂଲୋଟନ୍ ରୁକୁଲନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ତର୍ତମ୍ ଅଲବର୍ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏବଡ଼ିସୟତେ ? ଆନିନ୍ ଇନି ପୁର୍ପୁରବାନ୍ ଅଃନ୍ନିଆୟ ପଡ଼ ?” ୫୭ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଞ୍ଚମ୍‌ଞ୍ଚମନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଟ୍ ତକୋ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଜନାଲବେନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଜନାଲେନ୍‌ବା, ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଞ୍ଚେଞ୍ଜି ।

୧୨

ବେତନିଆ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅବିସେକ

(ମାତିଉ ୨୬:୬-୧୩; ମାର୍କ ୧୪:୩-୯)

୧ ଅନେଲାଇୟପୁରନ୍ ତୁତୁ ତିନ୍ନା ଆ ଆମ୍ବୁଟୁ ଜିସୁନ୍ ବେତନିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍ । ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗା ଲାଜାରୁଆତଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଟ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟର୍ମେଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତେତେ ତକୋଏନ୍ । ୨ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ବୁଜିନ୍ ତୁବେଞ୍ଜି, ମାର୍ତୀନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗର୍ଗରେଞ୍ଜି ରୁରୁଏଞ୍ଜି, ଆନାଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେବାନ୍ ତଙ୍ଗୁମେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଟ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଜାରନ୍ ଅବୟନେ ତକୋଏନ୍ । ୩ ତିଆତିଡ଼ ମରିଅମନ୍ ବବୋଡ଼ା ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଚଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ଲୋଟ୍ ଲାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆ ଉତନ୍ ବାଞ୍ଚେ ବାଗୁନ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ଗଡେନ୍ । ଆରି ଲଡ଼ିଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ସଣ୍ଡେଏନ୍ । ୪ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଜି ଆମଡ଼ଲୋଟ୍ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ପାରିତ ଜିଉଦାନ୍, ଆନା ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଟ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟରୟତେ, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, ୫ “କେନ୍ ଲଡ଼ିଡ଼ମେନ୍ ଯାଗିସ ତିନାରି ବାଞ୍ଚେ ତମ୍‌ଲେ, ଇନିବା ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଃଞ୍ଜିୟଲୋ ?” ୬ ଆନିନ୍ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆରିଃୟମେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ରେନେ, ଏତେଲେ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଅବୟ ରାଉମର । ଆମଡ଼ନ୍ ତଙ୍ଗା ମୁନାନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍, ତେତେ ଇନିଜି ତନକ୍ଲୋନ୍ ତେଲୋ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ରାଉତାଲନ୍ ପାଡେନ୍ ।

୭ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏଙ୍ଗାଲଡେନ୍ ତରିଲ୍‌ନେଞ୍ଚେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ତକ୍ଲୋଲେ ରପ୍ରିଏ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଗାମ୍‌ତଡ଼* । ୮ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ବନ୍‌ତ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତିତାନ୍ ଅଃଡ଼କୋନାୟ ।”

ଲାଜାରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଟ୍ ତନ୍ତୁନ୍

୯ ଜିସୁନ୍ ବେତନିଆଲୋଟନ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆଜ୍ଜନାଏଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ତେତେ ଇୟଲାଇ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଗିୟଗିଜିନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆରବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟର୍ମେଡେନ୍ ତି ଆ ଲାଜାରୁଆତଡ଼ ନିୟ ଗିୟଗିୟବାନ୍ ଇୟଲାଇ । ୧୦ ଲାଜାରନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତନ୍ତୁଏଞ୍ଜି । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଗୋଗୋୟତମ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲେ ତନେଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଜନିନୟନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଗନ୍‌ତନେ

(ମାତିଉ ୨୧:୧-୧୧; ମାର୍କ ୧୧:୧-୧୧; ଲୁକ ୧୯:୨୮-୪୦)

୧୨ ତି ଆବାର୍ତୀନ୍ ଅନେଲାଇୟପୁରନ୍ ଆରିୟଲାଇଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ, ୧୩ ସିଣ୍ଡିଅଲନ୍ ଞ୍ଚମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ସୋଡ଼ା ସର୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଚେ ବର୍ରେଞ୍ଜି, “ଓସାନ୍ନା, ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଚୁମ୍‌ଲୋଟ୍ ଆନା ଜିର୍ତାୟ, ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍, ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆ ରାଜା ସନେନ୍‌ସେନ୍ !”

୧୪ ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଟ୍ ତଙ୍ଗୁମ୍‌ଲେ ଜିର୍ତାୟ, ସାସ୍ତ୍ରଲୋଟନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆଇତିଡ଼, ୧୫ “ଏ ସିଓନନ୍ ଆଇସିୟ, ବତଡ଼ତଡ଼ମ୍, ଗିଜା, ରାଜାନମ୍ ଜିର୍ତାୟ,

ଆନିନ୍ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଟ୍ ତଙ୍ଗୁମ୍‌ଲେ ଜିର୍ତାୟ ।”

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଜି କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବୁଟୁ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଜି; ବନ୍‌ତ ଆଙ୍ଗା ଆନିନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଞ୍ଚାଡେନ୍, ତି ସିଲଡ଼ଲନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଟନ୍ ଆଇତିଡ଼, ଆରି ତି ଅତ୍ରମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ନେଏଞ୍ଜି । ୧୭ ଆରି, ଆନିନ୍ ଲାଜାରନ୍‌ଆତଡ଼ ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଟ୍ ସିଲଡ଼ ଆରବୟର୍ମେଡେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆନାଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତେତେ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୮ ତିଆସନ୍ ନିୟ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମାୟନେବାନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୯ ସିଲଡ଼େ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଏଗିୟତେ, କାକାଡ଼ାଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଡ଼ଜାୟତେ, ଗିୟବା, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡେଞ୍ଜିନି ।”

☆ ୧୨:୩ ୧୨:୩ ଲୁକ ୭:୩୭,୩୮ * ୧୨:୭ ୧୨:୭ ସାୟବା

ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଗ୍ରିକ୍‌ମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସାୟତଜି

୨୦ ପୁର୍ବୁର ଇଡ଼ନ୍ ସେନ୍‌ପୁରବାନ୍ ଆରିୟଲାଇଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗ୍ରିକ୍‌ମରଜି ତକୋଏଞ୍ଜି ୨୧ ଆନିଞ୍ଜି ଗାଲିଲି ଗଡ଼ାନ୍ ବେଡ଼ସାଇଦାବାୟ ପିଲିପନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲେ, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି, “ଏ ଆଜ୍ଞା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଏସାୟତାୟ ।”

୨୨ ପିଲିପନ୍ ଆନ୍ଦ୍ରିଅନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଇୟଲେ ବରେ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନ୍ଦ୍ରିଅନ୍ ତ ପିଲିପନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି । ୨୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ଡେନ୍ ଆ ବନେଡ଼ା ଅଡ଼ୋଲାୟ । ୨୪ ଖେନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ଡ଼ବେନ୍, ଗମ୍ବବାୟନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଡ଼ାଲେ ଅଃର୍ବୁଲୋ ଡେନ୍, ତିଆଡେ ଆବୟନ୍ ତକୋତନ୍ । ବନ୍‌ଡ ତିଆଡେ ରବୁଏନ୍ ଡେନ୍, ଗୋଗୋୟ ସିସାଡେ । ୨୫ ଆନା ଆପରାନ୍ନାଡ଼ମନ୍ ତୁଡ଼ୟମଡେ, ଆନିନ୍ ତିଆଡେ ଅକଡ଼ୟଡେ, ଆରି ଆନା ଆପରାନ୍ନାଡ଼ମନ୍ କେନ୍ ଆ ପୁର୍ବୁଲୋଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଡେ, ଆନିନ୍ ତିଆଡେ ଅଃନ୍ନୁଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆସନ୍ ଡୋବଡେ । ୨୬ ଆନା କାକାଡ଼ାଖେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍ ସାୟଡେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସଞ୍ଜୋଡ଼ିୟଡୋ, ଏଡେଲଡେନ୍ ଖେନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ତକୋତନାୟ, ଆନିନ୍ ନିୟ ଡେଡେ ତକୋତନେ, ଆନା କାକାଡ଼ାଖେନ୍ ଲୁମ୍‌ଡେ, ଆପେୟନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ମାନ୍ନେଡେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁବରନ୍ ବର୍ରେନେ

୨୭ “ନମି ଉଗରୁଖେନ୍ ବିକ୍ଲଡ଼ଡାଡେ଼ ଖେନ୍ ଆରି ଇନି ଗାମାୟ ? ‘ଆପେୟ, କେନ୍ ଆ ବନେଡ଼ା ସିଲଡ଼ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଡୋବୁୟ’ ଗାମାୟ ପଡ଼ ? ବନ୍‌ଡ କେନ୍ ଆସନ୍ ମା ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଡ଼ା ଇୟଲାଇୟ । ୨୮ ଆପେୟ, ଅଞ୍ଜୁମନ୍‌ମ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଡେଏଡୋ ।”

ତିଆଡିଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ସର୍ବଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, “ଖେନ୍ ଅବଗୁଗୁଲାୟ ଅବପେମେଡ଼ଲାୟ, ଆରି ଅବଗୁଗୁତାୟ ଅବପେମେଡ଼ତାୟ ।”

୨୯ ତିଆସନ୍ ଡେଡେ ଆତନଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତିଆଡେ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ, “ରୁଆଡ଼ନ୍ ତୁଡୁଡ଼ଲନ୍,” ଗାମେଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ରାୟ ।”

୩୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ । ୩୧ ନମି କେନ୍ ପୁର୍ବୁନ୍ ଆ ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ି ଅଡ଼ୋଲାୟ, ନମି କେନ୍ ପୁର୍ବୁନ୍ ଆସ୍ରାସନଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆଡ଼ଢ଼ ତୁଆରାନ୍ ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଡେଡେ । ୩୨ ଆରି ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ପୁର୍ବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଡୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅବଡୋଲୁୟଜି ଡେନ୍, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଡିଡ଼ଡାଜି ।” ୩୩ ଆନିନ୍ ଏଜ୍ଞାଡାଲେ ରବୁଡେ, ତି ଆ ବର୍ନେ କେନ୍‌ଆଡେ ବର୍ରେନେ ।

୩୪ ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଜିସୁନ୍ ଆଏଡ଼ର ଆମେଡ଼ ତକୋତନ୍, ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଏଅମଡ଼ଡ଼ଲାୟ । ଏଡେଲଡେନ୍ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଡୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅନବଡୋନ୍ ଡେଡେ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଜ୍ଞାଲେ ଆମନ୍ ବର୍ରେନେ ? ତି ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନା ?”

୩୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆରି ବସନ୍ନେଃ ମଡ୍ରମ୍ ସନାଆରନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତକୋତନେ । ଲୋଡ଼ଡ଼ନ୍ ଏଜ୍ଞାଲୁଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ମଡ଼ଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ସନାଆରନ୍ ତକୋନ୍ ଆଡିଡ଼ ତଡ଼ିୟନାବା, ଆନା ଲୋଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ିୟତନେ, ଆନିନ୍ ଅଡ଼େଜ୍ଞା ଜିଡ଼େ, ତିଆଡେ ଆନିନ୍ ଅଃଜ୍ଞନାଏ । ୩୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଲୁଡେନ୍ ସନାଆରନ୍ ଆଅନ୍ ଡେବେନ୍, ତିଆସନ୍ ସନାଆରନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋନ୍ ଆଡିଡ଼ ସନାଆରଲୋଡ଼ନ୍ ଡର୍ନାବା ।” ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ରେନ କି ଜିରେନ୍ ଆରି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବସଲନ୍ଡ଼ ତକୋଲନେ ।

ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି

୩୭ ଜିସୁନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଡେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଡିୟଡେ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍ ଜନଡ଼ଡେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଞ୍ଜି । ୩୮ ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ନେମର ଜିସାୟନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃଡେବର୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଡେଡ଼ମେନ୍,

“ଏ ପ୍ରବୁ, ବର୍ନେଲେନ୍ ଆନା ଡର୍ରେନେ ?

ଆରି ଆନା ଆମଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅନବଡୁଜନ୍ ଡେଲୋ ?”

୩୯ କେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଡର୍ରେନ ଅଃର୍ବୁଲିଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସାୟନ୍ ଆରି ନିୟ ବର୍ରେନେ,

୪୦ “ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅବକାଡ଼ଏଞ୍ଜି,

ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଇଡ଼ଡେଞ୍ଜି,

ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅମଡ଼ନ୍ ବାଡେ ଗିୟଲେ ଅଃର୍ବୁଏଜି,

ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡେଜି,

☆ ୧୨:୨୫ ୧୨:୨୫ ମାଡିଉ ୧୦:୩୯; ୧୭:୨୫; ମାର୍କ ୮:୩୫; ଲୁକ ୯:୨୪; ୧୭:୩୩ † ୧୨:୨୭ ୧୨:୨୭ କାୟାମାୟା ଡେଡୁୟ ‡ ୧୨:୩୬ ୧୨:୩୭ ଏରନବରାଡ଼ଡାନ୍ନେନ୍

ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅମତ୍ତ୍ରେନ୍ ଅଃୟର୍ନାଜି,
 ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନବ୍‌ବନ୍‌ଡ଼ାଜି ।”

୪୧ କେନ୍‌ଆତେ ଜିସାୟନ୍ ବର୍ରେନେ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଗିଜେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍
 ଆ ବର୍ରେନ୍ ବର୍ରେନେ ।

୪୨ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ଆମ୍ମଟ୍ଟଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ତ୍ରେ ତର୍ରେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅସମୟ
 ରନ୍ତୁକ୍‌ସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମତ୍ତ୍ରେତଲେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ପାରୁସିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡ଼ତାଲେ ତିଆତେ ଅବ୍ରାଡ଼ତାଲନ୍ ଅଃକର୍ରେଞ୍ଜି
 । ୪୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଅଃଲ୍ଲତୟଲଜି, ବନ୍ତ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ
 ପନେମେଡ଼ ଲତଜେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ରେ ବାରେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆନବ୍‌ପନ୍‌ସୁଆତି

୪୪ ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ବର୍ରେନେ, “ଆନା ଅମତ୍ତ୍ରେନ୍ ତର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଅମତ୍ତ୍ରେନ୍ ତୁମ୍ ଅଃଡ଼୍ଟର୍ରେନ୍,
 ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅନାସ୍ତାୟମରଞ୍ଜେନ୍ ଆମତ୍ତ୍ରେ ନିୟ୍ ତର୍ତ୍ତନେ । ୪୫ ଆନା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ତୟ୍, ଆନିନ୍
 ଅନାସ୍ତାୟମରଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଗିୟ୍‌ତେ । ୪୬ ଖେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆନବ୍‌ସାଆର୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଆନା
 ଅମତ୍ତ୍ରେନ୍ ତର୍ତ୍ତନେ ଆନିନ୍ ଆଲୋଡ଼ତନ୍ ଅଃଡ଼୍ଟକୋନେ । ୪୭ ଆନା ବର୍ରେଖେନ୍ ଅମତ୍ତ୍ରେତାଲେ ଅଃଞ୍ଜୁମ୍‌ନେ,
 ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନବ୍‌ପନ୍‌ସୁଆତିଆୟ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆନବ୍‌ପନ୍‌ସୁଆତି ଆସନ୍
 ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ଲାୟ୍, ବନ୍ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୪୮ ଆନା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍‌ସ୍‌ତୟ୍ ଆରି ବର୍ରେଖେନ୍
 ଅଃଲ୍ଲାଏ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିମରନ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ତକୋ । ଖେନ୍ ଅଜା ବର୍ରେ ବର୍ରେନାୟ୍, ତିଆତେ ଅନଞ୍ଜିଡ଼
 ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିତେ । ୪୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଇସ୍‌ମ୍‌ଖେନ୍ ବାରେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃକର୍ରେନାୟ୍,
 ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଇନି ବର୍ରେନାୟ୍, ଏଜାଲେ ବର୍ରେନାୟ୍, ତିଆତେ ଅନାସ୍ତାୟମରଞ୍ଜେନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାୟ୍‌ଲୟ୍ ।
 ୫୦ ଆରି, ଆ ବନାଜନ୍, ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ଼ତନ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା । ତିଆସନ୍ ଅଜା ବର୍ରେଜି,
 ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ରେୟ୍, ତି ଆ ବର୍ରେଜି ତୁମ୍ ଖେନ୍ ବର୍ରେନାୟ୍ ।”

୧୩

ଜିସୁନ୍ ଖିଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅକାଜଡ଼େଞ୍ଜି

୧ ଅନେଲାଇୟ୍‌ପୁରନ୍ ଆ ଆମ୍ମଟ୍ଟ୍ ତିନ୍ନା କେନ୍‌ଆତେ ତେଏନ୍ । କେନ୍ ଆ ପୁତ୍‌ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍
 ଆମତ୍ତ୍ରେ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଜନାଏନ୍ । ଆନିନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆତିଡ଼
 ଅଜା କୁଲମ୍‌ଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ତିତାନ୍ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମେଞ୍ଜି, ଆମତ୍ତ୍ରେ ଆନିନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତନ୍ତୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍ ଅବତୁଜେଞ୍ଜି ।

୨ ତିଆତିନ୍ନା ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖିଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତଗଲ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତକ୍‌ମେଞ୍ଜି । ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼
 ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ସିମନନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍ ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ ସନ୍ତୁମନ୍ ଗନେନ୍ । ୩ ତିଆତିଡ଼
 ଆପେୟ୍‌ନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ସୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍ତ୍ରେ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ରାୟ୍,
 ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍ତ୍ରେ ଜିର୍ରେ, ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଜନାଏନ୍ । ୪ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଗରାଗାନେଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼
 ତୋଲନ୍ ଆ ଅଜିନ୍ ଉୟ୍‌ଲନ୍ ଅବୟ୍ ଟାବାଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆ କୁଣ୍ଡୁଲୋଡ଼ନ୍ ରେଡ଼୍‌ବଲନ୍ । ୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍
 ଅରାସିନେ ସିମ୍ନାଲୋଡ଼ନ୍ ତାଆନ୍ ଲାଏନ୍, କି ଖିଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅକାଜଡ଼ତାଲେ ଆ କୁଣ୍ଡୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆଜିବାତନ୍ ଆ
 ଟାବାଲ୍ ବାରେ ଗଗଡ଼େଞ୍ଜି । ୬ ଆନିନ୍ ଏଡ଼େଲେ ଅକାଜଡ଼ଲେ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆମତ୍ତ୍ରେ ଜିର୍ରାୟ୍, ସିମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼
 ବରେନ୍, “ପ୍ରୁ ଆମନ୍ ପଡ଼ ଖେନ୍ ଅକାଜଡ଼ତୟ୍ ?”

୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଖେନ୍ ଅଜାତେ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ନମି ଅଃଲ୍ଲନାଏ, ବନ୍ତ ତିକ୍‌କି
 ଜନାତମ୍ ।”

୮ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଇକ୍‌କା, ଆମନ୍ ତାଲ୍‌ଜଡ଼େନ୍ ଅକାଜଡ଼ତୟ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଖେନ୍ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନମ୍ ଅଃନ୍ନବ୍‌କାଜଡ଼ଲମ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ଆମନ୍
 ଖିଡ଼ନେମରଞ୍ଜେନ୍ ତଡ଼ ।”

୯ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ପ୍ରୁ ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ତାଲ୍‌ଜଡ଼େନ୍ ତୁମ୍ ତଡ଼, ଅବନାସିଇୟ୍ ଆରି
 ଅବଗଣ୍ଟାଈୟ୍ ।”

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆନା ଆଉସ୍ତାନେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ତୁମ୍ ଅକାଜଡ଼ତବୋ, ଆରି
 ଇନ୍ନିଡ଼ ଗିୟ୍‌ତାନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ମଡ଼ିର; ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ିରଜି, ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ତଡ଼ ।”

୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତେ, ଜିସୁନ୍ ତିଆତେ ଆଜନା; ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଆମଡ଼ିରଜି ତଡ଼ ।”

୧୨ *ଆନିନ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ଞ୍ଜି ଅକାଜଡ଼ତାଲେ ଆ ଅଜିନ୍ ରଲନ୍ ତଙ୍କୁମେନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନି ଲୁମ୍‌ଲାଇ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାତବେନ୍ ପଡ଼ ? ୧୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଞନଡ଼ତିୟମର ଆରି ପ୍ରବୁ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଓଡ଼େଡ଼ିୟ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଏବର୍ତ୍ତନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ଞେନ୍ ।

୧୪ ଞେନ୍ ପ୍ରବୁ, ଞେନ୍ ଞନଡ଼ତିୟମର, ଜନଡ଼ତେନ୍ ଞେନ୍ ତାଲଜଡ଼ବେଞ୍ଜି ଅକାଜଡ଼ଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଡ଼େଲେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ ଅଲ୍ଲନକାଜଡ଼ବା । ୧୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଏଞାଲେ ଲୁମ୍‌ଲାଇ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଡ଼େଲେ ଲୁମ୍‌ବା, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅବଜଡ଼ଲନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମ୍‌ଲେ ଅବଡ଼ୁୟଲବେନ୍ । ୧୬ *ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କମ୍‌ରାମରନ୍ ଆ ସାଡ଼କାରନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ତଡ଼, ଆରି ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଅନାସ୍ତାୟମରନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ତଡ଼ । ୧୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନାତାଲେ, ଏନ୍ନେଲେ ଏଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନେନ୍‌ସେନ୍ ତେତେବେନ୍ ।”

୧୮ “ଞେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଆ ବନେ ଅଃକର୍ନାୟ, ଏଞାଗୋ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଞେନ୍ ସେତାଲାୟ, ତିଆତେ ଞେନ୍ ଜନା; ବନ୍‌ତ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ଏଞାଲତେନ୍ ତେତମେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତେ, ‘ଆନା ଜନୋମ୍‌ଞେନ୍ ଜୋମେନ୍, ଆନିନ୍ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଆ ତନ୍‌କୁଡ଼ିଜଡ଼ନ୍ ଅବଡ଼ୋଏନ୍ ।’ ୧୯ ତିଆତେ ତେଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ‘ଞେନ୍ ତିଆନିନ୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞାଲତେନ୍ ଏତର୍ତ୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ତିଆତେ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ତେଏନ୍ ଆ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଞେନ୍ ନମିଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ । ୨୦ *ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଞେନ୍ ଅରାସ୍ତାୟଲାଞନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଆନା ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାତ୍‌ୟ ଆରି ଆନା ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାତ୍‌ୟ, ଆନିନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରାସ୍ତାୟଲିଞନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଜାତେ ।”

ବନାୟସିନ୍ ଆ ବନେ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ ବର୍ତ୍ତନେ
(ମାଡ଼ିଜ ୨୭:୨୦-୨୫; ମାର୍କ ୧୪:୧୭-୨୧; ଲୁକ ୨୨:୨୧-୨୩)

୨୧ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋ ବନେନ୍‌ନ୍ ଆବର୍ତ୍ତନେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ତୁକ୍ତତାଲନ୍ ଅସ୍ତୁତମ୍‌ଲନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତ୍‌ୟ ।”

୨୨ ଆନାଆତଡ଼ ସେଡ଼ଲେ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତ୍ତନେ ଗାମ୍‌ଲେ ସାନ୍ନିତାଲେ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲନାଡ଼ାଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୩ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ ତୁଡ଼ୟମେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମାୟଡ଼ଲୋଡ଼ ଇଡ଼ତର୍ତ୍ତନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୨୪ ସିମାନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇମ୍ବଡ଼ତାଲେ ବରେନ୍, “ଆନିନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ସେଡ଼ଲେ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅସ୍ତୁଡ଼ା ।”

୨୫ ଆନିନ୍ ଏଡ଼େଲେମା ଜିସୁନ୍ ଆ ମାୟଡ଼ଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ତରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ ଆନିନ୍ ଆନା ?”

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଜାଲଡ଼ଲନେ, “ଆନା ଆସନ୍ ଞେନ୍ କେନ୍ ଆରେବରେବ ରୁଚିନ୍ ଜୋବଡ଼ାତାୟ ଆରି ଆନାଆତଡ଼ ତିୟତାୟ, ଆନିନ୍ ।” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆରେବରେବ ରୁଚିନ୍ ଜୋବଡ଼ାତାଲେ ତିଆତେ ସିମାନ୍‌ନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟେନ୍ । ୨୭ ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଆରେବରେବ ରୁଚିନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସନ୍‌ମାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନେନ୍ । ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଇନି ଲୁମ୍‌ଲୁମାନ୍ ସାୟତମ, ତିଆତେ ଲଲୁମା ।” ୨୮ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଜିଉଦାନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନିବା କେନ୍ ଆ ବନେ ବରେନ୍, ତିଆତେ ଗାଗାନେନ୍ ଆତଙ୍କୁମଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃକ୍ତନାଲଜି । ୨୯ ଜିଉଦାନ୍ ଆମଡ଼ ତକ୍ତା ମୁନାନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ପୁରପୁରନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟସାୟ ଜନବନ୍ ଞିଞିନ୍ ଆସନ୍ ଇକ୍ତାନତେନ୍ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଜିଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ବରେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅବଡ଼ିସୟେଞ୍ଜି ।

୩୦ ଜିଉଦାନ୍ ଆରେବରେବ ରୁଚିନ୍ ଜାଲେ, ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଡାଣ୍ଡନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆତଗଲ୍ ।

ରଡ଼ ବନାଞନ୍

୩୧ ଜିଉଦାନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ନମି ମନ୍‌ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ତରନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ । ୩୨ ଇସ୍ତରନ୍ ମନ୍‌ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ନିୟ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଡ଼େ ମନ୍‌ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଗୁଗୁତେ ଅବପେମେଡ଼ତେ । ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଲଲୁମ୍‌ରୟତେ । ୩୩ *ପସିୟଜି, ଞେନ୍ ଆରି ବସନ୍ନେଃ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏସାୟଡ଼ଡ଼ିୟ; ଆରି, ଞେନ୍ ଅଞାଲୋଡ଼ ଜିଡ଼େ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେଡ଼େ

☆ ୧୩:୧୨ ୧୩:୧୨ ଲୁକ ୨୨:୨୭ ☆ ୧୩:୧୭ ୧୩:୧୭ ମାଡ଼ିଜ ୧୦:୨୪; ଲୁକ ୭:୪୦; ଜନ ୧୫:୨୦ ☆ ୧୩:୨୦ ୧୩:୨୦ ମାଡ଼ିଜ ୧୦:୪୦; ମାର୍କ ୯:୩୭; ଲୁକ ୯:୪୮; ୧୦:୧୭ ☆ ୧୩:୩୩ ୧୩:୩୩ ଜନ ୭:୩୪

ଇୟଲେ ଏଠରଠିଏ, କେନ୍‌ଆତେ ଖେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରାଜି, ଏତେଲେ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ । ୩୪ *ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ତୁଡ଼ୟମ୍‌ବା, କେନ୍ ରଡ଼ ବନାଞ୍ଜନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟତବେନ୍; ଖେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍‌ଲବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏତେଲେ ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ତୁଡ଼ୟମ୍‌ବା । ୩୫ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ତୁଡ଼ୟମ୍‌ବା, ତି ବାତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନାତଜି ।”

ପିତ୍ରନ୍ ଆ ମନୁର୍ସେବର୍

(ମାଡିଉ ୨୬:୩୧-୩୫; ମାର୍କ ୧୪:୨୭-୩୧; ଲୁକ ୨୨:୩୧-୩୪)

୩୬ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ ଆମନ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ଇୟତେ ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଜିଡେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମିଖେନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ତେତେ ଇୟଲେ ଏଠରଠିଏ, ବନ୍‌ତ ତିକ୍ଳି ଏଇୟତେ ।”

୩୭ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ ନମିଖେନ୍ ଇନିବା ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ତେତେ ଇୟଲେ ଅଠରଠିଆୟ ? ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ନିୟ ତିୟତାୟ ।”

୩୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଆଜାଡିତମ୍ ଆମନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ପରାନ୍ନାନମ୍ ତିୟତେ ? ଆଜାଡିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତମ୍, କମ୍‌ସିମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଓଲେନ୍ ଆମନ୍ ଯାଗି ତର ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ମୁର୍ସେତ୍‌ୟ ।”

୧୪

ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ମା ତଡ଼ରନ୍

୧ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଉଗରବେନ୍ ବାଉଲ୍ଲି ତେତଡ଼ ତଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନାବା, ଅମଡ଼ଖେନ୍ ନିୟ ତର୍ନାବା । ୨ ଆପେୟଖେନ୍ ଆସିଂଲୋଡ଼ ଗୋଗୋୟତମ୍ ତରକୋନେସିଡ଼ନ୍ ତକୋ; ଅବୟ ତଡ଼ ନଡ଼, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାମତବେନ୍ ବନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତରକୋନେସିଡ଼ନ୍ ଅନବଜାତାବାନ୍ ଇୟତେ; ୩ ଆରି, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତରକୋନେସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ଅବଜାତାନାୟ ସିଲଡ଼ତେନ୍ ଆରି ଇୟତାୟ, ଆରି ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ତକୋତନାୟ, ତେତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତବେନ୍ । ୪ ଆରି, ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଜିଡେ, ତି ଆ ତଡ଼ର ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜନାଜି ।”

୫ ତୋମାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଜିଡେ, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼, ତି ଆ ତଡ଼ର ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଜନାଆୟ ?”

୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଖେନ୍ ତଡ଼ରନ୍, ଆଜାଡିନ୍ ଆରି ଅନମେଡ଼ନ୍; ଅମଡ଼ଗଡ଼ଖେନ୍ ଅଠକ୍ଳିରୋ ତେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଅଠରଠିଏ । ୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଜନାଲ୍‌ୟ ନଡ଼, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ ଏଜନାତେ ବନ୍, ନମିଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଜନାତେ ଆରି ଏରିୟତେ ।”

୮ ପିଲିପନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଡ଼ୟଲେନ୍, ତିୟତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସରି ।”

୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ପିଲିପ, ତିୟତେ ତିନ୍ନା ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ, ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରି ଅଠକ୍ଳନାଲ୍‌ୟ ପଡ଼ ? ଆନା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲ୍‌ୟ, ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିଜେନ୍, ଏଙ୍ଗାଲେ ଆମନ୍ ‘ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଡ଼ୟଲେନ୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବର୍ତନେ ? ୧୦ ଖେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋତନାୟ, ଆରି ଆପେୟନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତକୋତନେ, କେନ୍‌ଆତେ ଆମନ୍ ଅଠକ୍ଳନେ ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ବର୍ନେଞ୍ଜି ବର୍ତନାୟ, ତିଆତେ ଇସ୍‌ମ୍‌ତମ୍‌ଖେନ୍ ବାତେ ଖେନ୍ ଅଠକ୍ଳନାୟ, ବନ୍‌ତ ଆପେୟନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଆ କାକାଡାନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ । ୧୧ ଖେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋତନାୟ, ଆରି ଆପେୟନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତକୋତନେ, କେନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ତର୍ନାବା, ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ କାକାଡାଖେନ୍ ଗିୟଲେ ତର୍ନାବା । ୧୨ ଆଜାଡିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆନା ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତର୍ତନେ, ଖେନ୍ ଲରୁମ୍‌ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ କାକାଡାଜି, ଆନିନ୍ ନିୟ ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ତିତେ, ତି ସିଲଡ଼ ଆରି ସୋଡା କାକାଡାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ତିତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ଜିଡେ । ୧୩ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜମ୍‌ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଇନି ଏବେଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଆମଡ଼ ଆପେୟନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେତେ । ୧୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜମ୍‌ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଇନିଜନଡ଼ ଏବେଡ଼ଲ୍‌ୟ ତେନ୍, ଖେନ୍ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ତାୟ ।”

ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନିବ୍‌ତେୟବରନ୍

୧୫ “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡ଼ୁଡ଼ୟମ୍‌ଲ୍‌ୟ ତେନ୍, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ବନାୟଖେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ନାବା । ୧୬ ଆରି, ଖେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ପାତନାତନାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ ତନାଲ୍‌ତୋଡ଼ମରନ୍ ତିୟତବେନ୍ । ୧୭ ଆନିନ୍ ଆଜାଡି ପୁରାଡାନ୍ । ପୁତ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲେ ଅଠରଠିଏ,

* ୧୩:୩୪ ୧୩:୩୪ ଜନ ୧୫:୧୭,୧୭; ୧ ଜନ ୩:୨୩; ୨ ଜନ ୧:୫

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଝ୍ ଅଃଗିଜେ କି ଅଃକ୍ଳନାଏ; ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଝ୍ ଏଜନାତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଉଗର୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ତକୋତନେ ।”

୧୮ “ଞେନ୍ ଜିରେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଝ୍ ଅବକୋନ୍‌ରାଲେ ଅମ୍‌ରେଡ୍‌ଲେ ଅଃକ୍ଳିରବେନ୍, ଞେନ୍ ଅମ୍‌ଝ୍‌ବେନ୍ ଯର୍ତ୍ତନାୟ୍ । ୧୯ ବସନ୍‌ଝେ ତକୋ, ପୁତ୍ରିନ୍ ଞେନ୍‌ଆତ୍‌ଝ୍ ଆରି ଅଃଗିଜିୟ୍; ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆତ୍‌ଝ୍ ଏଗିୟ୍‌ତ୍‌ୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍‌ଝ୍‌ତକୋ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମ୍‌ଝ୍‌ଏତକୋତନେ । ୨୦ ଞେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍ ଆମ୍‌ଝ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଝ୍‌ଞେନ୍ ଆରି ଞେନ୍ ଅମ୍‌ଝ୍‌ବେନ୍ ତକୋ, କେନ୍‌ଆତେ ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଅଡୋଲାୟ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜନାତେ ।”

୨୧ “ଆନା ବନାୟ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଜାଲେ ତିଆତେଜି ଷ୍ଟ୍ରୁମ୍‌ତନେ, ଆନିନ୍ ମା ଞେନ୍‌ଆତ୍‌ଝ୍ ତୁଡ୍‌ୟ୍‌ମ୍‌ତ୍‌ୟ୍, ଆରି ଆନା ଞେନ୍‌ଆତ୍‌ଝ୍ ତୁଡ୍‌ୟ୍‌ମ୍‌ତ୍‌ୟ୍, ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଝ୍ ତୁଡ୍‌ୟ୍‌ମ୍‌ତେ, ଆରି ଞେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଝ୍ ତୁଡ୍‌ୟ୍‌ମ୍‌ତାଲେ ଞେନ୍‌ତମ୍‌ ଆମ୍‌ଝ୍‌ନ୍ ଅବତର୍‌ନେତନାୟ୍ ।”

୨୨ ଜିଉଦାନ୍, ଇସ୍‌ସାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ତଡ୍, ଜିସୁନ୍‌ଆତ୍‌ଝ୍ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରୁ, ଇନିବା, ଆମନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆମ୍‌ଝ୍ ଅଃକ୍ଳବ୍‌ତର୍‌ନେଲନେ, ବନ୍‌ତ ଅମ୍‌ଝ୍‌ଲେନ୍ ଅବତର୍‌ନେତନେ ?”

୨୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଝ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଆନ୍ନିଡ୍ ଞେନ୍‌ଆତ୍‌ଝ୍ ତୁଡ୍‌ୟ୍‌ମ୍‌ଲ୍‌ୟ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବର୍‌ନେଞେନ୍ ଷ୍ଟ୍ରୁମ୍‌ତନେ, ଆରି ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଝ୍ ତୁଡ୍‌ୟ୍‌ମ୍‌ତେ, ଆରି ଆପେୟ୍‌ନ୍ ତ ଞେନ୍ ଆମ୍‌ଝ୍‌ଜି ଜିରେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଏତକୋତନାୟ୍ । ୨୪ ଆନା ଞେନ୍‌ଆତ୍‌ଝ୍ ଅଃକ୍ଳୁଡ୍‌ୟ୍‌ମ୍‌ୟ୍, ଆନିନ୍ ବର୍‌ନେଞେନ୍ ଅଃକ୍ଳୁମ୍‌ନେ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଷନଡ୍ ଏଅମ୍‌ଝ୍‌ତଡ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଞେନ୍‌ଆତେ ତଡ୍, ତିଆତେ ଅନାସ୍‌ୟ୍‌ମ୍‌ରଞେନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ଆତେ ।”

୨୫ “ଞେନ୍ ଅମ୍‌ଝ୍‌ବେନ୍ ତକୋନ୍ ଆଡିଡ୍, କେନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଝ୍ ବର୍‌ବେନ୍ । ୨୬ ବନ୍‌ତ ତି ତନାଲଡୋଡ୍‌ମରନ୍ ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍, ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆନାଆତ୍‌ଝ୍ ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ୍‌ଞେନ୍ ଆସ୍‌ୟ୍‌ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଝ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଷଡ୍‌ଞେନ୍, ଆରି ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଝ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ବର୍‌ବେନ୍, ତି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଝ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଏଭାୟ୍‌ବେନ୍ ।”

୨୭ “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଝ୍ ସୟ୍‌ନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଜିର୍‌ବେନ୍, ସୟ୍‌ତମ୍‌ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଝ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଜିର୍‌ବେନ୍; ପୁତ୍ରିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ତନେ, ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଝ୍ ଏଡେଲେ ଅଃକ୍ଳିୟ୍‌ବେନ୍ । ଉଗର୍‌ବେନ୍ ବାଉଲିଡେତଡ୍‌ ତଡ୍ କି ବଡ୍‌ଡ୍‌ତଡ୍‌ ତଡ୍ । ୨୮ ଞେନ୍ ଜିର୍‌ଡେ, ବନ୍‌ତ ଞେନ୍ ଆରି ଅମ୍‌ଝ୍‌ବେନ୍ ଯର୍ତ୍ତନାୟ୍, କେନ୍ ବର୍‌ନେଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଅମ୍‌ଝ୍‌ତଡ୍‌ନେ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆତ୍‌ଝ୍ ଏଡ୍‌ଡ୍‌ୟ୍‌ମ୍‌ଲ୍‌ୟ୍ ନଡ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍ ଆମ୍‌ଝ୍ ଜିର୍‌ଡେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏସଡାତନ୍ ବନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଞେନ୍ ସିଲଡ୍ ମୁଡ୍ । ୨୯ ଆରି, ଇନିଜି ଡେରୟ୍‌ଡେ ତି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଅଙ୍ଗାନ୍‌ଡ୍ ଞେନ୍ ନମିଞେନ୍ ମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଝ୍ ବର୍‌ବେନ୍, ତିଆତେଜି ଡେଏନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତର୍‌ତନେ । ୩୦ ଞେନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଅୟ୍‌ମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଃକ୍ଳତାଡିନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆସ୍‌ୟ୍‌ସନଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଜିର୍‌ତାୟ୍; ଉପରେଡ୍‌ଞେନ୍ ଆମ୍‌ଝ୍‌ନ୍ ଇନ୍ନିଡ୍ ଅବିକାର ତଡ୍ । ୩୧ ବନ୍‌ତ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଞେନ୍‌ଆତ୍‌ଝ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବାୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍, ଏଡେଲେ ଞେନ୍ କାକାଡାତନାୟ୍ । ଏଡେଲଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ଆତ୍‌ଝ୍ ତୁଡ୍‌ୟ୍‌ମ୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ପୁତ୍ରିନ୍ ରପ୍ତି ଜନାତେ ।”

“ଡୋନାବା, ତେନ୍ନେ ସିଲଡ୍ ଏଜିର୍‌ବା ।”

୧୫

ଜିସୁନ୍ ଆଜାଡି ଦ୍ରାକ୍ୟାନୁବନ୍

୧ “ଞେନ୍ ଆଜାଡି ଦ୍ରାକ୍ୟାନୁବନ୍, ଆରି ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍ ଅର୍‌ମରନ୍ । ୨ ଅମ୍‌ଝ୍‌ଞେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା କେଣ୍ଡାରିଞ୍ଜି ତକୋ, ଅଙ୍ଗା କେଣ୍ଡାର୍ ଅଃକ୍ଳଜଏ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଡ୍‌ଲେସେଡେନ୍; ଆରି, ଅଙ୍ଗା କେଣ୍ଡାର୍ ଅଜଡେ, ଗୋଗୋୟ୍ ଅନଜନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ସାଲଡାତେ । ୩ ଅମ୍‌ଝ୍‌ଞେନ୍ ସିଲଡ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ଆ ଷନଡ୍ ବାଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡିର୍‌ବେନ୍ । ୪ ଅମ୍‌ଝ୍‌ଞେନ୍ ତକୋନାବା, ଏଡେଲଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ୍ । କେଣ୍ଡାରନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଦ୍ରାକ୍ୟାନୁବନ୍ ଜାବ୍‌ଲେ ଅଃକ୍ଳକୋଲନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ରପ୍ତି ଅଃକ୍ଳଜଏ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅମ୍‌ଝ୍‌ଞେନ୍ ଏଃକ୍ଳକୋଲନ୍ ତେନ୍ ରପ୍ତି ଅଃକ୍ଳଜବେନ୍ ।”

୫ “ଞେନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାନୁବନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ କେଣ୍ଡାରନ୍; ଆନା ଅମ୍‌ଝ୍‌ଞେନ୍ ତକୋତନେ ଆରି ଞେନ୍ ଆନା ଆମ୍‌ଝ୍ ତକୋତନାୟ୍, ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଅଜଡେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ତିଏ । ୬ ଆନ୍ନିଡ୍ ଅମ୍‌ଝ୍‌ଞେନ୍ ଅଃକ୍ଳକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆଡେୟ୍‌ତଜନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୁଆରାନ୍ ସନେତନ୍ ଡେଡେ, ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ତିଆତେ ଅସର୍‌ଡେ, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ରୁକ୍ଳତାଲେ ତଗୋଲୋଡ୍‌ନ୍ ପିଡ୍‌ଡଜି, ତିଆତେଜି ଜୋମ୍‌ଡୋଡ୍‌ଡେ । ୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଝ୍‌ଞେନ୍ ଏତକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଆରି ବର୍‌ନେଞେନ୍ ଅମ୍‌ଝ୍‌ବେନ୍

ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନି ଏଲଡୟ୍‌ତେ, ତିଆତେ ବେଡ଼ବା, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ ।
 ୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ଅଜଲବେନ୍ ତେନ୍ ଆପେୟ୍‌ସେନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଟନ୍ ତେତେ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡିତମ୍
 ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜେଞ୍ଜି ତେତବେନ୍ । ୯ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମତ୍‌ୟ୍, ଷେନ୍ ନିୟ୍ ଏଠେଲେ
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମତବେନ୍; ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମଲୋଡ଼େନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନାବା । ୧୦ ଷେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆପେୟ୍‌ସେନ୍
 ଆ ବନାୟ୍ ଷଶ୍ଟ୍ରମ୍‌ତାଲନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମଲୋଡ଼େନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋତନାୟ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନାୟ୍‌ଶେଞ୍ଜି
 ଏଞ୍ଜିମ୍‌ଲନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମଲୋଡ଼େନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ଏତକୋତନେ ।”

୧୧ “ସନର୍ତ୍ତାଞ୍ଜେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋନେ, ଆରି ସର୍ତ୍ତାବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଅଲ୍‌ବରିଜେ, ତିଆସନ୍
 କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ବେନ୍ । ୧୨ ଷେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମଲବେନ୍, ଏଠେଲେ
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ତୁଡ଼ୟ୍‌ମବା, କେନ୍‌ଆତେ ବନାୟ୍‌ଶେନ୍ । ୧୩ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍, ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆସନ୍
 ଆପରାନ୍ନାତମନ୍ ଆତ୍ରିୟ୍‌ତେନ୍, କେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ସୋଡ଼ା ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ । ୧୪ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ
 ବାୟ୍‌ତବେନ୍, ତିଆତେ ଏଞ୍ଜିମ୍‌ଲନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗଡ଼ିଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୧୫ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି
 କମ୍‌ବିରିମରଜି ଅଃଗାମ୍‌ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାଉକାରନ୍ ଇନି ଲୁମ୍‌ତେ, ତିଆତେ କମ୍‌ବିରିମରନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଏ;
 ବନ୍‌ତ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗଡ଼ି ଗାମ୍‌ଲବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍ ଆପେୟ୍‌ସେନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼
 ଇନିଜି ଅମଡ଼ଞ୍ଜାୟ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାଲବେନ୍ । ୧୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଃସେତାଲ୍‌ୟ୍,
 ବନ୍‌ତ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଲବେନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ଏବଜଅନେ, ଆରି
 ଜଅବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ନଗରି ଅଲ୍‌ତେଏ, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତବ୍‌ନଡ଼ଲବେନ୍ । ସିଲଡ଼େ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼େନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନି ଏବେଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟ୍‌ତବେନ୍ । ୧୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ତର୍ତମ୍ ଏଲ୍‌ତୁଡ଼ୟ୍‌ମତେ, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ବାୟ୍‌ତବେନ୍ ।”

ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ଏଡ଼ରୁମଡ଼

୧୮ “ପୁତ୍‌ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼
 ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଲ୍‌ୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାବା । ୧୯ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼ ଏଡ଼ୁଡ଼ଲନାୟ୍ ନଡ଼, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମତବେନ୍ ବନ୍; ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼ ଏଃଡ଼ୁଡ଼ଲନାୟ୍, ଆର୍‌ପାୟ୍
 ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼ ସେତାଲବେନ୍, କେନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତବେନ୍ ।
 ୨୦ କମ୍‌ବିରିମରନ୍ ଆ ସାଉକାରନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ତଡ଼, ଗାମ୍‌ଲେ ଅଙ୍ଗା ବର୍‌ନେ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ବେନ୍ ତିଆତେ
 ମନ୍‌ବେ । ଆନିଞ୍ଜି ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍‌ଜି ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ତଣ୍ଡାୟ୍‌ତବେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି
 ବର୍‌ନେଞ୍ଜେ ଷଶ୍ଟ୍ରମ୍‌ଲଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ବର୍‌ନେବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଷଶ୍ଟ୍ରମ୍‌ତଞ୍ଜି । ୨୧ ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଶେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଠେତବେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନା ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍, ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼
 । ୨୨ ଷେନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ରାଜି ନଡ଼, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇର୍‌ସେଲୋଡ଼ନ୍ ତୋସାମରଜି ଅଃଡ଼େଏଜି
 ବନ୍, ବନ୍‌ତ ନମି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଇର୍‌ସେଞ୍ଜି ସନସନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ର୍ ତଡ଼ । ୨୩ ଆନା ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତ୍‌ୟ୍,
 ଆନିନ୍ ଆପେୟ୍‌ସେନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତେ । ୨୪ ଅଙ୍ଗା କାକାଡ଼ାଜି ଆନିଡ଼ ଆରି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଲୁମେଜି, ଷେନ୍ ତି ଆ
 କାକାଡ଼ାଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅଃଲ୍‌ଲ୍‌ମାୟ୍ ନଡ଼, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇର୍‌ସେଲୋଡ଼ନ୍ ତୋସାମରଜି ଅଃଡ଼େଏଜି ବନ୍, ବନ୍‌ତ
 ନମି ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରି ଆପେୟ୍‌ସେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାଗୁନ୍‌ଲେନ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଲଲେଞ୍ଜି ୨୫ ‘ଆନିଞ୍ଜି
 କାକ୍‌ଲାନ ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଲ୍‌ୟ୍‌ଜି ।’ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆଇଡିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ତେତମେ,
 ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ତେତେ ।”

୨୬ “ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଷେନ୍ ତନାଲ୍‌ତୋଡ଼ମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଆଜାଡି ପୁରାଡ଼ାନ୍, ଆପେୟ୍‌ନ୍
 ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଷେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ତିଏ । ୨୭ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଷେନ୍
 ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଡ଼ ସିଲଡ଼ ଷେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଲନ୍ ଏଜିରାୟ୍ ।”

୧୭

୧ “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ତର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବ୍‌ତୋଲନ୍ ଏଡ଼କୋତନ୍ ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ
 ବର୍‌ବେନ୍ । ୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାତବେଞ୍ଜି ଆରି କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରକ୍‌ତବେଞ୍ଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଗକ୍‌ଲୋତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସୟ୍‌ତଜି । ୩ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏନ୍‌ଡେତବେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଏଜି କି ଷେନ୍‌ଆତଡ଼

☆ ୧୫:୧୨ ୧୫:୧୨ ଜନ ୧୩:୩୪; ୧୫:୧୭; ୧ ଜନ ୩:୨୩; ୨ ଜନ ୧:୫ ☆ ୧୫:୨୦ ୧୫:୨୦ ମାଡିଉ ୧୦:୨୪; ଲୁକ ୬:୪୦; ଜନ ୧୩:୧୭

ନିୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଏଜି । ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ବରବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆଡେଜି ତେଏନ୍ ଆଡିଡ଼, ଷେନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଆମ୍ବୁଡ଼ୁ ବରନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏମନ୍‌ଡେତେ । ଆମ୍ବୁଡ଼ୁମା ସିଲଡ଼ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଃକରବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଡକୋଲନାୟ ।”

ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୫ “ନମି ଷେନ୍ ଅନାପ୍ତାୟମରଞ୍ଚେନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ତେ । ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଷେନ୍ ଅଡେକା ଜିର୍ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଡ଼ ଷେନ୍‌ଆଡ଼ ଏଃକରବେନ୍ । ୬ ନମିଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନେଞ୍ଚେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇର୍ଯୋୟମଡ଼ାତବେନ୍ । ୭ ବନ୍‌ଡ଼ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଷେନ୍ ଜିରେନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସୁକ୍ଳା ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍ ଅଃକ୍ରିର୍ଯୋ ତେନ୍ ତି ତନାଲ୍‌ଡୋଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଃକ୍ରିରାୟ, ଷେନ୍ ଜିରେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଷେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆପ୍ତାୟତାୟ । ୮ ଆନିନ୍ ଜିର୍ତେ, ଇର୍ଯେନ୍, ତରମ୍‌ନ୍ ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପନ୍‌ସୁଆତି ଆ ବନେ କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ ଇୟତାୟ ଅବଜନାଏଜି । ୯ ଆନିଞ୍ଚି ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଜି, ତିଆସନ୍ ତିଆଡେ ଇର୍ଯେ । ୧୦ ଷେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଷେନ୍‌ଆଡ଼ ଏଃଗିଜ୍‌ୟ, ତିଆସନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ତରମ୍‌ଞ୍ଚେନ୍ ଆ ବନେ ସାକିନ୍ ତିୟତେ । ୧୧ କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆସ୍ରାସନତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆଡ଼ ଅବଡୋସାଲନେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପନ୍‌ସୁଆତି ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତେ ।”

୧୨ “ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ ବନେଞ୍ଚି ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଡକୋ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି ତିଆଡେଜି ସଏଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ତୁଏ । ୧୩ ବନ୍‌ଡ଼ ଆଜାଡ଼ି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଜିର୍‌ରାୟ ତେନ୍, ଅଡକୋନ୍ ଆଜନାଡ଼ିଜି ଗନ୍‌ଲୁଡନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବୋର୍‌ସାନ୍ ଇୟତାୟ ତିୟବେନ୍ । ଆନିନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଇନିଡ଼ ଅଃକର୍ନେ । ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ଇନିଜି ଆଅମଡ଼ଡ଼, ତିୟତେ ତୁମ୍ ଆନିନ୍ ଇୟତାୟ ବନେ । ଇନିଜି ତେରୟତେ ତି ଅଡକୋନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଇୟତାୟ ଅବଜନାବେନ୍ । ୧୪ ଆନିନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡ଼ ଅବଗୁଗୁ ଅବପେମେଡ଼ତ୍‌ୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବନେ ପାଡ଼ଲେ, ଆନିନ୍ ତିଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅବଜନାତବେନ୍ । ୧୫ ଅକାତେ ଆପେୟଞ୍ଚେନ୍‌ଆଡେ, ତି ଅଡକୋନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡେ, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଗାମ୍‌ଲାୟ, ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବନେ ପାଡ଼ଲେ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅବଜନାତବେନ୍ ।”

ଅନିଃୟମନ୍ ଡ ସର୍ତାନ

୧୬ “ବସନ୍‌ଡ଼େଃ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଷେନ୍‌ଆଡ଼ ଏଃଗିଜ୍‌ୟ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆରି ବସନ୍‌ଡ଼େଃ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍‌ଆଡ଼ ଏଗିୟତ୍‌ୟ ।” ୧୭ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ଡେ ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ବର୍‌ରେଞ୍ଚି, “ଆନିନ୍ ଗାମ୍‌ଡେ, ‘ବସନ୍‌ଡ଼େଃ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଷେନ୍‌ଆଡ଼ ଏଃଗିଜ୍‌ୟ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆରି ବସନ୍‌ଡ଼େଃ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍‌ଆଡ଼ ଏଗିୟତ୍‌ୟ । ଆରି ଆନିନ୍ ଗାମ୍‌ଡେ, ଷେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ତେ ।’ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଇନି ? ୧୮ ‘ବସନ୍‌ଡ଼େଃ’ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଇନି ? ଆନିନ୍ ଇନି ଗାମ୍‌ଡେ, ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଡ଼ନେ ।”

୧୯ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ସନେକ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାଡ଼ାଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଞ୍ଚେନ୍ ଗାମ୍‌ଲାୟ, ‘ବସନ୍‌ଡ଼େଃ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍‌ଆଡ଼ ଆରି ଏଃଗିଜ୍‌ୟ, ବନ୍‌ଡ଼ ବସନ୍‌ଡ଼େଃ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍‌ଆଡ଼ ଆରି ଏଗିୟତ୍‌ୟ ।’ କେନ୍ ଆ ବନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏକଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍, ଇକ୍ଳା ପଡ଼ ? ୨୦ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏୟେତେ, ଏଗୁତେ, ବନ୍‌ଡ଼ ପୁତ୍‌ନ୍ ସର୍ତାତନେ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନିଃୟମଡ଼ାତବେନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଅନିଃୟମବେନ୍ ସର୍ତାନ ଗଡେଲ୍‌ଡେ । ୨୧ କୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ଅଡୋଲାୟ ତେନ୍ କୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍‌ବଜନ୍ ଡଣ୍ଡୁତେ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ପସିଜନ୍ କୋତେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍, ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ପସିଜନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେଲୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ସର୍ତାନ ବାଞ୍ଚେ ବଞ୍ଚାନ୍ କରୋଡ଼ାତେ । ୨୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ତି ଅକ୍ତମ୍ ତେତବେନ୍ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି ଏଃୟମଡ଼େତେ, ବନ୍‌ଡ଼ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆରି ବତର ଲଗିୟତବେନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଉଗରବେନ୍ ସର୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟତେ । ତି ଆ ସର୍ତା ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଡ଼ ତବଲେ ପାଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତୁଏ ।”

୨୩ “ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଅଡୋଲାୟ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଷେନ୍‌ଆଡ଼ ଇନିଡ଼ ଏଃକେଡ଼୍‌ୟ । ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅକ୍ତମ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆଡ଼ ଇନି ଏବେଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ତିଆଡେ ତିୟତବେନ୍ । ୨୪ ନମିଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅକ୍ତମ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଇନିଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏବେଡ଼୍‌ୟ । ବେଡ଼ବା, ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ଏଞ୍ଚାଡ଼ତେ, ଆରି ସନର୍ତାବେନ୍ ବରିୟ ତେତେ ।”

ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ଡୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଜନିନୟନ୍

୨୫ “ଞ୍ଚେନ୍ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଡିନ୍ନାନ୍ ଅଡୋତାୟ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଷେନ୍ ଆରି ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅଃକର୍ବେନ୍, ଆପେୟନ୍ ଆ ବନେ

ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ରେୟଲଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ । ୨୭ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଢ଼ ଏବେଡ଼ତେ । ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଞ୍ଜେନ୍ ତନେଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃକରାୟ୍, ୨୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ତବେନ୍ । ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଞ୍ଜେନ୍ଆତଢ଼ ଏତୁଡ଼ୟମ୍ତବେନ୍ ଆରି ଞ୍ଜେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବିରାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏତର୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ତବେନ୍ । ୨୯ ଞ୍ଜେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ପୁତ୍ରନ୍ ଇୟଲାଇୟ୍; ଆରି ଞ୍ଜେନ୍ ପୁତ୍ରନ୍ ଅମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆପେୟନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଯର୍ତନେ ।”

୨୯ ଆ ଞ୍ଜେନ୍ନେମରଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଗିଜା, ନମି ଆମନ୍ ରେୟଲଡ଼ ବର୍ତନେ, ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବାରେ ଆରି ଅଃକର୍ନେ । ୩୦ ଆମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜନା, ଆରି ଆମନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଢ଼ ସନେକ୍ବରନ୍ ସନାୟ୍ସାୟ୍ ତଡ଼, ତିଆତେ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଜନାଲାଇୟ୍; ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବିରାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ କେନ୍ଆତେ ବାରେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏତର୍ତନାୟ୍ ।”

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନି ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଏତର୍ତନ ପଡ଼ ? ୩୨ ଗିୟ୍ବା, ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ଓଓ, ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ନି, ଅଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେତବେନ୍, ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ରମ୍ଭଡ଼ ଅସି ଏଜିରଜିରତେ, ଆରି ଞ୍ଜେନ୍ ତିନ୍ସୟ୍ଞେନ୍ ତକୋତନାୟ୍ । ବନ୍ତ ଞ୍ଜେନ୍ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ତିନ୍ସୟ୍ଞେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋ । ୩୩ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଜାଲଡ଼େନ୍ ଅମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତକୋତାଲନ୍ ସନୟ୍ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ତିଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ତବେନ୍ । ପୁତ୍ରନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତଣ୍ଡାୟ୍ତବେନ୍, ବନ୍ତ ଅକୋମ୍ଭେନାବା, ଞ୍ଜେନ୍ ପୁତ୍ରନ୍ ଜିନୟ୍ଲାଇୟ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାଲନ୍

୧ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ତନ୍, ରୁଆଡ଼ଗଡ଼ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବର୍ତନେ, “ଆପେୟ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ନି; ତାଜାଡ଼ାଅନନମଆତଢ଼ ଅବ୍ଗୁଗୁଆ ଅବ୍ପେମେଡ଼ା, ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ତାଜାଡ଼ାଅନନମ୍ ଆମନ୍ଆତଢ଼ ଅବ୍ଗୁଗୁତମ୍ ଅବ୍ପେମେଡ଼ତମ୍ । ୨ ଆମନ୍ ଆନାଜିଆତଢ଼ ଅସିଲୋଡ଼ନ୍ ସୋରୋପ୍ଲାୟ୍ଞେ, ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍, ଆମନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡେଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେନ୍ । ୩ ଆରି, ଆମନ୍ ମା ଆବୟତମ୍ ଆଜାଡ଼ି ଇସ୍ବରନ୍, ଆମନ୍ଆତଢ଼ ଜନନାନ୍ ତ ଅନାୟ୍ସାୟ୍ନମ୍ ଜିସୁ ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ଜନନାନ୍ ମା ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ । ୪ ଆମନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଢ଼ ଅଜା କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ତିୟଲାଇୟ୍, ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ସାଡ଼ଲେ ପୁତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆମନ୍ଆତଢ଼ ଅବ୍ଗୁଗୁଲମ୍ ଅବ୍ପେମେଡ଼ଲମ୍ । ୫ ଆରି ନମି, ଏ ଆପେୟ୍, ପୁତ୍ରନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗଡ଼େଲେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଅଜା ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ତକୋଏନ୍, ତି ବାରେ ଆମନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଢ଼ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଅବ୍ଗୁଗୁଇୟ୍ ଅବ୍ପେମେଡ଼ଇୟ୍ ।”

୬ “ଆମନ୍ ପୁତ୍ରନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଜା ମନ୍ରାଜିଆତଢ଼ ଅସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତିୟଲାଇୟ୍, ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁମ୍ନମ୍ ବର୍ତନାୟ୍; ଆନିଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତେ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆମନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତିୟଲାଇୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନେନମ୍ ଞ୍ଜେନ୍ମତଞ୍ଜି । ୭ ଆମନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଢ଼ ଇନିଜି ତିୟଲାଇୟ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍, ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ନମି ଗନ୍ତୁଡ଼େଞ୍ଜି । ୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଢ଼ ଅଜା ବର୍ନେଜି ତିୟଲାଇୟ୍, ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତିୟଲାଇୟ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜାଏଞ୍ଜି, ଞ୍ଜେନ୍ ଅମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସିଲଡ଼ ଜିରାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ଆଜନାଜି, ଆରି ଆମନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଢ଼ ଆୟ୍ସାୟ୍ଲାଇୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ତର୍ତଞ୍ଜି ।”

୯ “ଞ୍ଜେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାତନାୟ୍; ପୁତ୍ରନ୍ ଆସନ୍ ଅଃସ୍ପାର୍ତନାୟ୍, ବନ୍ତ ଆନାଜିଆତଢ଼ ଆମନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତିୟଲାଇୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାତନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତେଜି । ୧୦ ଅଜା ଅଜାତେ ଞ୍ଜେନ୍ଆତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମନ୍ଆତେ, ଆରି ଅଜା ଅଜାତେ ଆମନ୍ଆତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତେ; ଞ୍ଜେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍ଭେଲେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଲାଇୟ୍ । ୧୧ ଞ୍ଜେନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼କୋନାୟ୍, ବନ୍ତ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ପୁତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, ଞ୍ଜେନ୍ ଅମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜିରାୟ୍ । ମଡ଼ିର୍ ଆପେୟ୍, ଅଜା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆମନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଅବ୍ଞୁମ୍ଲାଇୟ୍ ତି ଅଞ୍ଜୁମ୍ନମ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତୋବାଜି, ଆମନ୍ ତ ଞ୍ଜେନ୍ ଏଜାଲେ ଆବୟନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଡ଼େଲେ ଆବୟନ୍ ତେଏତଜି । ୧୨ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଅଜା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆମନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଅବ୍ଞୁମ୍ଲାଇୟ୍ ତି ଅଞ୍ଜୁମ୍ନମ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାରେ ଞ୍ଜେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତୋବ୍ଲାଇୟ୍; ଆରି ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏଜାଲଡ଼େନ୍ ତେତମେ ତିଆସନ୍, ‘ସନେତନ୍ ଆ ଅନ୍ଜି ଅମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଜା ଅବୟନେ ଅଃସେଏଡ଼ଲଜି ।’ ୧୩ ବନ୍ତ ନମି ଞ୍ଜେନ୍ ଅମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଇୟ୍ତାୟ୍, ଆରି ଆ ଉଗର୍ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସର୍ତାଞ୍ଜେନ୍

☆ ୧୭:୧୭ ୧୭:୧୭ ଜନ ୧୩:୧୮

ଏକାଲତେନ୍ ଅଲବରିଜେ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ପୁତର୍ ଲୋଡନ୍ ଡକୋନ୍ ଆଡିଡ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ତନାୟ । ୧୪ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍ନେନମ୍ ତିୟଲାଇ, ଆରି ପୁତର୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଏକାଲେ କେନ୍ ପୁତର୍ ସିଲଡ଼ ତଡ଼, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ପୁତର୍ ସିଲଡ଼ ତଡ଼ । ୧୫ ଆମନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ପୁତର୍ ସିଲଡ଼ ଓରୋଡ଼ାଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଅଃସ୍ତାତନାନାୟ, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ସନ୍ତୁମନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୋବାଜି ଗାମ୍‌ଲେ ପାତନାତନାୟ । ୧୬ ଖେନ୍ ଏକାଲେ ପୁତର୍ ସିଲଡ଼ ଅଃଡ଼ୁଡ଼ଲନାୟ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପୁତର୍ ସିଲଡ଼ ଅଃଡ଼ୁଡ଼ଲନାଜି । ୧୭ ଆଜାଡ଼ି ବର୍ନେନମ୍ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ମବଡ଼ିରାଜି, ବର୍ନେନମ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ । ୧୮ ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ଏକାଲେ ପୁତର୍ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ, ଖେନ୍ ନିୟ ଏରେଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ପୁତର୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇ । ୧୯ ଆରି, ଏକାଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବାରେ ଅଲମଡ଼ିରେଜି, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମବଡ଼ିରତମଡ଼ତନାୟ ।”

୨୦ “ଖେନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଆସନ୍ ଅଃସ୍ତାତନାନାୟ, ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ତଡ଼ତାଲେ ଆନାଜି ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଡର୍ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନିୟ ପାତନାତନାୟ; ୨୧ ଏକାଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ତେଏଜି, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ପାତନାତନାୟ; ଏ ଆପେୟ, ଆମନ୍ ଏକାଲେ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଡକୋତନେ ଆରି ଖେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଡକୋତନାୟ, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ତିଅନ୍ତମ୍ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଡକୋନେତଜି, ଏରେଲତେନ୍ ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ ଗାମ୍‌ଲେ ପୁତର୍ ଡର୍ତନେ । ୨୨ ଆମନ୍ ଡ ଖେନ୍ ଏକାଲେ ଆବୟନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ନିୟ ଏରେଲେ ଆବୟନ୍ ଅନମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍, ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ଅକ୍ଷା ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ତିୟଲ୍‌ୟ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ତିୟଲାଇ । ୨୩ ଏକାଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଅଲଡେଏଜି, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଏକାଲେ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଡକୋତନେ, ଖେନ୍ ଏରେଲେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଡକୋତନାୟ । ଏରେଲତେନ୍ ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ, ଆରି ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ଏକାଲେ ତୁଡ଼ୟମଡ଼୍‌ୟ, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ନିୟ ଆମନ୍ ଏରେଲେ ତୁଡ଼ୟମଡ଼ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ପୁତର୍ ଜନାତେ ।”

୨୪ “ଏ ଆପେୟ, ଆନାଜିଆଡ଼ ଆମନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଖେନ୍ ତିୟଲ୍‌ୟ, ଖେନ୍ ଅକ୍ଷାଲୋଡ଼ ଡକୋତନାୟ, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ତେରେ ଡକୋତାଲନ୍, ଅକ୍ଷା ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ତିୟଲ୍‌ୟ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେତଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଲନଡ଼ୟଖେନ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁତର୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଆ ଆଗ୍ରୁ ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ତୁଡ଼ୟମଲ୍‌ୟ । ୨୫ ଏ ଡରମ୍‌ମର୍ ଆପେୟ, ପୁତର୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ ଅଶ୍ରୁ ଜନାଏ, ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ ଜନାତମ୍, ଆରି ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୨୬ ଆମନ୍ ଅକ୍ଷା ଡନୁଡ଼ୟମ୍ ବାରେ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ତୁଡ଼ୟମଲ୍‌ୟ, ତିଆତେ ଏକାଲତେନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଡକୋତେ, ଆରି ଖେନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଡକୋତନାୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅକ୍ଷୁମ୍‌ମମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅବଜନାଲାଇ ଆରି ଅବଜନାତାଜି ।”

୧୮

ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ ବଶ୍ତିଏଞ୍ଜି

(ମାଡ଼ି ୨୭:୪୭-୫୨; ମାର୍କ ୧୪:୪୩-୫୦; ଲୁକ ୨୨:୪୭-୫୩)

୧ କେନ୍ ଆ ପାତନା ସାଡ଼ଲେ ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ କିଦ୍ରୋଣ ସନ୍ନା ଅଲନ୍ ଆ ଅଡିଗଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି । ତେରେ ଅବୟ କୋଭାନ୍ ଡକୋଏନ୍ ତି ଆ କୋଭାଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଗନେଜି । ୨ ଅକ୍ଷା ଜିଉଦା ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍, ଆନିନ୍ ନିୟ ତେରେ ଆଜନା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଜବ୍ର ଡର ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତେରେ ଇୟୟଲଏଞ୍ଜି । ୩ ତିଆସନ୍, ଜିଉଦାନ୍ ବଡ଼ତ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଡ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆରିୟଲାଇଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟଜିଆଡ଼ ତେରେ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି । ଆନିଞ୍ଜି ପିକ୍‌ନ୍, ବଡ଼ାତୋଡନ୍ ଆରି ଅଡିଆରଞ୍ଜି ଖମ୍‌ଲେ ତେରେ ଇୟେଞ୍ଜି । ୪ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ତେରୟତେ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ଜନାଏନ୍ । ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅକ୍ଷାମ୍‌ଡ଼ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆନାଆଡ଼ ଏସାୟତେ ?”

୫ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ ।”

ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଆନିନ୍ ।”

ଅକ୍ଷା ଜିଉଦା ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ତେରେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆତନଡ଼ ଡକୋଲନ୍ । ୬ “ଖେନ୍ ଆନିନ୍” ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆବରେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼କିଶ୍ରୋଡ଼ ତେଲ୍‌ନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଗୋଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୭ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆରି ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆନାଆଡ଼ ଏସାୟତେ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ ।”

୮ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଖେନ୍ ବର୍ବେନ୍ । ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ଏସାୟତଡ଼୍‌ୟ ତେନ୍, ଏରେଲତେନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ବାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେତଜି ।” ୯ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆବର୍ବେନେନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତେତମେନ୍, “ଆନାଜିଆଡ଼ ଆମନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଖେନ୍ ତିୟଲ୍‌ୟ, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜା ଅବୟନେଆଡ଼ ଖେନ୍ ଅଃନ୍‌ବ୍‌ଆଡ଼ଲଜି ।”

୧୦ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆମତ୍ ଅବୟ କଡ଼ିବନ୍ ତକୋଏନ୍ । ଆନିନ୍ ତିଆତେ ତବ୍ଲେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମରାଆତଡ଼ ଅଡ଼ଲେ ଆର୍ଜଡ଼ୋମ୍ଲୁଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ଲେ ସେଡେନ୍; ତି ଆ କମ୍ବାରିମର ଆଞ୍ଜମ୍ ମାଲ୍ଲକ । ୧୧ *ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “କଡ଼ିବନ୍ କାପଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋଆ, ଆପେୟନ୍ ଅଙ୍ଗା ସିମ୍ମା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ତିୟଲ୍ ଯ୍, ଖେନ୍ ଇନି ତି ଆ ସିମ୍ମାଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ଅଃଗାଆୟ୍ ପଡ଼ ?”

ଆନାନନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଜିସୁନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୫୭-୫୮; ମାର୍କ ୧୪:୫୩-୫୪; ଲୁକ ୨୨:୫୪)

୧୨ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ସିପ୍ପାୟ୍ଝି, ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟ୍ନ୍, ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ପାୟ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଖମେଞ୍ଜି କି ଜିଏଞ୍ଜି । ୧୩ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ମତ୍ ଆନାନନ୍ ଆମତ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ବର୍ସେଡ଼ କାୟାପାନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ଡେଏନ୍, ଆରି ଆନାନନ୍, କାୟାପାନ୍ ଆ କୁଞ୍ଜାର୍ ତକୋଏନ୍ । ୧୪ *ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଆର୍ବୁଡେନ୍ ସୁକ୍ଳା, ଗାମ୍ଲେ କେନ୍ ଆ କାୟାପା ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼େଞ୍ଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ମୁର୍ସେଏନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୬୯-୭୦; ମାର୍କ ୧୪:୬୭-୬୮; ଲୁକ ୨୨:୫୫-୫୬)

୧୫ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଆରି ଅବୟନେ ଖଡ଼ନେମର ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡେଞ୍ଜି । ତି ଆ ଖଡ଼ନେମର ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆଅମ୍ମତ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆସିଂ ଆ ଡାଣ୍ଡୁ ଜିରେନ୍; ୧୬ ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଗରନ୍ନେନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ତନଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍ । ତିଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ଖଡ଼ନେମର ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆଅମ୍ମତ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଜିରେ ଗରନ୍ନେନ୍ ଆକ୍ରଗେଡେନ୍ ଆ କମ୍ବାରିବୟ୍ ଆତଡ଼ ବରେ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ମନ୍ ଓରୋଡେନ୍ । ୧୭ ସିଲଭେ ତି ଗରନ୍ନେନ୍ ଆକ୍ରଗେଏନ୍ ଆ କମ୍ବାରିବୟ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ନିୟ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ଆମତ୍ଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ଅବୟନେ ତଡ଼ ପଡ଼ ?”

ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇଜ୍ଜା, ଖେନ୍ ତଡ଼ ।”

୧୮ ରଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜି ତ ତଡ଼ିୟ୍ସିପ୍ପାୟ୍ଝି ତଗୋନ୍* ସୟ୍ଲେ ତେଡେ ତନଡ଼ତାଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଖଡ଼ଖଡ଼ଲଞ୍ଜି; ପିତ୍ରନ୍ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତେଡେ ତନଡ଼ତାଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଖଡ଼ଖଡ଼ଲନେ ।

ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସେକ୍ସଏନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୫୯-୬୬; ମାର୍କ ୧୪:୫୫-୬୪; ଲୁକ ୨୨:୬୭-୭୧)

୧୯ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ତ ଆ ଖନଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ସେକ୍ସଏନ୍ । ୨୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଖେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଅବ୍ଗିୟ୍ତାଲନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ଲାଇୟ୍; ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ରୁକ୍ତଞ୍ଜି, ରନ୍ନୁକ୍ସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ତିତାନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ଲାଇୟ୍; ଅବସ୍ୟଲନ୍ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଅଃକର୍ନାୟ୍ । ୨୧ ଇନିବା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ସେକ୍ସତ୍ ଯ୍ ? ଆନାଜି ବର୍ନେଖେନ୍ ଅମ୍ତଡେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରାଜି; ଗିଜା, ଖେନ୍ ଇନିଜି ଗାମ୍ଲାଇୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜନାଜି ।”

୨୨ ଜିସୁନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆବର୍ନେନ୍ ତଡ଼ିୟ୍ସିପ୍ପାୟ୍ଝି ଆମତ୍ଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ତି ଆ ତୁୟାୟ୍ ତନଡ଼ଲେ ଆକ୍ରକୋଲନ୍ ଅବୟନେ, ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବତନାଡ଼ ତାଡ଼ଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ଜାଲଡ଼ତେ ?”

୨୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଖେନ୍ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିବରନ୍ ବର୍ନାୟ୍ ଡେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ତି ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିବରନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ବା; ଖେନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ବର୍ନାୟ୍ ଡେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ଇନିବା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ତିଡ଼ତ୍ ଯ୍ ?”

୨୪ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଆନାନନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆଏଡେଡେନ୍ ଆଜିବାତନ୍ କାୟାପା ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମତ୍ ଆସ୍ପାୟେନ୍ ।

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆରି ମୁର୍ସେଏନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୭୧-୭୫; ମାର୍କ ୧୪:୬୯-୭୨; ଲୁକ ୨୨:୫୮-୬୨)

୨୫ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତେଡେ ତନଡ଼ତାଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜିଡ଼ ତେଡେ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ନିୟ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ଆମତ୍ଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ଅବୟନେ ତଡ଼ ପଡ଼ ?”

ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ମୁର୍ସେଡାଲେ ବର୍ନେ, “ଇଜ୍ଜା, ଖେନ୍ ତଡ଼ ।”

୨୬ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମରଜି ଆମତ୍ଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଅଙ୍ଗା କମ୍ବାରିମର ଆଲୁଡ଼ ଗଡେନ୍, ତି ଆ କମ୍ବାରିମର ଆ କୁଲମ୍ ଅବୟନେ ବର୍ନେ, “ତି କୋଭାଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଖେନ୍ ଅଃଗିୟ୍ଲମ୍ ପଡ଼ ?”

୨୭ ପିତ୍ରନ୍ ଆରି ମୁର୍ସେଡାଲେ ବର୍ନେ, “ଇଜ୍ଜା, ଖେନ୍ ତଡ଼,” ଆରି ତେରଡ଼ କମ୍ସିମନ୍ ଓଲେନ୍ ।

* ୧୮:୧୧ ୧୮:୧୧ ମାତିଉ ୨୬:୩୯; ମାର୍କ ୧୪:୩୭; ଲୁକ ୨୨:୪୨   * ୧୮:୧୪ ୧୮:୧୪ ଜନ ୧୧:୪୯,୫୦   * ୧୮:୧୮ 18:18 ଅସାଜନ୍

ପିଲାତନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଜିସୁନ୍

(ମାତିତ ୨୭:୧-୧୧-୧୪; ମାର୍କ ୧୫:୧-୫; ଲୁକ ୨୩:୧-୫)

୨୮ ଅଶ୍ରୁତନ୍ ତୋତାନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ କାୟାପାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ରାଜାସିତନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି; ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନେଲାଇପୁରନ୍ ପାଡ଼େନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଏରମଡ଼ିର ତେତଡ଼ଜି ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରାଜାସିତନ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲଜି । ୨୯ ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼େଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏକାୟକାୟତ୍‌ୟ ?”

୩୦ ଆନିଞ୍ଜି ପିଲାତନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତୋସା କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଲୁମ୍‌ଲୋ ନଡ଼, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ନମ୍ ଏଃନ୍ନୋରୋଡ଼ାୟ ବନ୍ ।”

୩୧ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ବନ୍‌ୟବରବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇୟନବ୍‌ପନ୍‌ସୁଆତିବା ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁ ପନବ୍‌ରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ।”

୩୨ ଆନିନ୍‌ ଏଞ୍ଜାତାଲେ ରବୁତେ, ତି ଆ ବନେ ଜିସୁନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ ବର୍‌ନେ, ତିଆତେ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ତେତମେ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏଡ଼େଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି ।

୩୩ ପିଲାତନ୍ ଆରି ଅମ୍ନ ରାଜାସିତନ୍ ଯର୍‌ନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େତାଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ପଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ?”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍‌ତମ୍ କେନ୍‌ଆତେ ବର୍‌ନେ, ଅଡ଼େ ଆନିନ୍‌ ବନେଞ୍ଜେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ମଜି ?”

୩୫ ପିଲାତନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞ୍ଜେନ୍ ଅବୟ ଜିଉଦିମର ପଡ଼ ? ମନ୍‌ରାନମ୍‌ଜି ତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅସିଲୋଡ଼େନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟଲମ୍‌ଜି, ଆମନ୍ ଇନି ଲୁମେନ୍ ?”

୩୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ରାଜ୍ୟଞ୍ଜେନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼ ତଡ଼, କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼ ରାଜ୍ୟଞ୍ଜେନ୍ ନଡ଼, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ମରଞ୍ଜେଞ୍ଜି ତନେଲୋଡ଼େନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଅଲ୍‌ତିଡ଼ବାନ୍ ତୁଡ଼ତଞ୍ଜି ବନ୍, ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ଞ୍ଜମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିୟଜି ବନ୍ । ବନ୍‌ତ ଇକ୍‌କା, ରାଜ୍ୟଞ୍ଜେନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ତଡ଼ ।”

୩୭ ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ଆମନ୍ ଅବୟ ରାଜା ପଡ଼ ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ତିଆତେ ଆମନ୍ ବର୍‌ନେ, ଞ୍ଜେନ୍ ଅବୟ ରାଜା । ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତନେଲୋଡ଼ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କରୋକ୍ଳୋତନ୍ ତେଲେ, ଞ୍ଜେନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଇୟଲାଇୟ, ଆନାଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତନେଲୋଡ଼ ତକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସର୍‌ଡ଼େନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ତଜି ।”

୩୮ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଇନି ?” ପିଲାତନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍‌ନ୍ କି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ପନବ୍‌ରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଅନିନ୍‌ ଆ ତୋସା ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ାୟ ।”

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁ ପନବ୍‌ରତନ୍ ଆସନ୍ ଅନଡ଼େନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ

(ମାତିତ ୨୭:୧୫-୩୧; ମାର୍କ ୧୫:୬-୨୦; ଲୁକ ୨୩:୧୩-୨୫)

୩୯ “ବନ୍‌ତ ଏଲାଇୟପୁର ଇଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଅବୟ ଆବଣ୍ଡିମରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅମରେଡ଼ତାୟ, କେନ୍‌ଆତେ ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜାଆତଡ଼ ଅନମ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲତୟତବେନ୍ ପଡ଼ ?”

୪୦ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ସଜିରତାଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଇକ୍‌କା, କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତଡ଼, ଆର୍‌ପାୟ ବାରକାନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ା ।” କେନ୍ ଆ ବାରକା ଅବୟ ସକାମର୍ ।

୧୯

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ସାମକାନ୍ ବାଡ଼େ ଅବ୍‌ତିଭିତେନ୍ । ୨ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଅକାଡ଼ନ୍ ବାଡ଼େ ରନୁକ୍‌ବନ୍ ତୁବଲେ ଜିସୁନ୍ ଆବ୍‌ଲୋଡ଼ ଅବ୍‌ରୁକ୍‌ବେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟ ଲୁଲୁ ଅଜିନ୍ ଅବ୍‌ରଏଞ୍ଜି । ୩ ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି, “ଏ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଲୋମ୍‌ତମ୍* !” ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତାତେଞ୍ଜି ।

୪ ପିଲାତନ୍ ଆରି ତୁଆରାନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ଗିୟବା, ରନବୁ ପନବ୍‌ରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନିନ୍‌ ଆ ତୋସା ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ାୟ, କେନ୍‌ଆତେ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜନାତେ, ତିଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍‌ତୁଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଓରୋଡ଼ତାୟ ।” ୫ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ତି ଅକାଡ଼ ରନୁକ୍‌ବନ୍ ତ ଅଣ୍ଡାୟରାନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ରଲନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଜିର୍‌ୟ । ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେରେ ଗିୟବା ତି ଆ ମନ୍‌ରା !”

☆ ୧୮:୩୨ ୧୮:୩୨ ଜନ ୩:୧୪; ୧୨:୩୨ * ୧୯:୩ ୧୯:୩ ଗୋଗୋୟ ବର୍‌ସେଡ଼ ଅମେଡ଼ମ୍‌ତୋ

୭ ତିଆସନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ତଡ଼ିୟସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ସଜିରତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାୟବା, ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାୟବା ।”

ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟନମ୍‌ତାୟବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌େଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନିଡ଼୍ ଆ ଡୋସା ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲାଇ ।”

୯ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ବନାୟବରଲେନ୍ ଅବୟ ତକୋ, ତି ଆ ବନାୟବର ଅକ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌େଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍, ଖେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗତାଅନ୍ ଗାମ୍‌ଡ଼ମ୍‌ତନେ ।”

୮ ପିଲାତନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ତଡ଼ତାଲେ ଆକ୍ଳାନ୍ ବତଡ଼େନ୍ । ୯ ଆନିନ୍ ଆରି ଅମ୍‌ ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମ୍‌ ଅକ୍ଳାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିରାୟ ?”

ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଲଡ଼ଲୋ ୧୦ ସିଲଡ଼େ ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଅଃଞ୍ଜାତାଡ଼ିନେ ପଡ଼ ? ଆମ୍‌ଆତଡ଼ ଅନମ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼େନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ ଆରି ଆମ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନମ୍‌ତାଜନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼େନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍‌ ଜନା ତଡ଼ ପଡ଼ ?”

୧୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ଆତଡ଼ ଅନଡ଼େନ୍ ଅଃଞ୍ଜିୟଲମ୍ ନଡ଼, ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ନମ୍ ଇନିଡ଼୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଅଃଞ୍ଜକୋଏ ବନ୍; ତିଆସନ୍ ଆନା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅସିଲୋଡ଼ନମ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟଲ୍ ଯ ଆ ଇସ୍‌ବେନ୍ ବବରଡ଼ଡ଼ନ୍ ।”

୧୨ ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନମ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସଜିରତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍‌ କାଇସରନ୍ ଆ ଗଡ଼ି ତଡ଼; ଆନା ଆନିନ୍‌ତମ୍ ରାଜା ଗାମ୍‌ଡ଼ମ୍‌ତନେ, ଆନିନ୍ କାଇସରନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ ବଡ଼ନେ ।”

୧୩ କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ତଡ଼ତାଲେ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଆରାନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ “ଅରେଡ଼ପିନ୍” ତିଆତେ ଏବ୍ରି ଲଡ଼ଲଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ “ଗବ୍‌ବତା” ଗାମ୍‌ଲେ ବଡ଼ିଞ୍ଜି, ତେଡ଼େ ତି ପନ୍‌ସୁଆତି ତରଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଳୁମେନ୍ । ୧୪ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅନେଲାଇପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଅନବ୍‌ଜାତା ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍, ଆରି ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ିଡ଼ ତମ୍‌ବାନ୍ † । ପିଲାତନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିୟବା, ରାଜାବେନ୍ !”

୧୫ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବାକାବଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରକ୍ତୁବା, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରକ୍ତୁବା, ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାୟବା ।”

ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ରାଜାବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାୟବା ପଡ଼ ?”

ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “କାଇସରନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼େଡ଼ାଲେ ଆନିଡ଼୍ ଆରି ରାଜାଲେନ୍ ତଡ଼ ।”

୧୬ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନମ୍‌ତାଜନ୍ ଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସୋରୋପ୍ପାୟେଞ୍ଜି । ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି
(ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୩୨-୪୪; ମାର୍କ ୧୫:୨୧-୩୨; ଲୁକ ୨୩:୨୭-୪୩)

୧୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ବୋୟଲେ “ଆଇତାଡ଼ା” ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଜାଗାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଡ଼େନ୍, ତିଆତେ ଏବ୍ରି ଲଡ଼ଲଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ “ଗଲ୍‌ଗତା” ଗାମ୍‌ତଜି । ୧୮ ତେଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ବାଗୁ ମନ୍‌ରା, ଅବୟନେ ବାନ୍ନେଗଡ଼ ଆରି ଅବୟନେ ଅଡ଼ିଗଡ଼, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ମଡ଼ିନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି ।

୧୯ ପିଲାତନ୍ ଅବୟ ଅରବ୍‌ଜନାଅଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ତୋଣ୍ଡେ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଯୋଡ଼େନ୍ । ତେଡ଼େ “ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା” ଗାମ୍‌ଲେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୨୦ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟନେ କେନ୍ ଅରବ୍‌ଜନାଅଲନ୍ ପଡ଼େଲଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌େଣ୍ଡେନ୍ ଅକ୍ଳାଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ତକୋଏନ୍, ତି ଆ ଅଲ୍ଲା ଏବ୍ରି, ଲାଟିନ୍ ଆରି ଗ୍ରିକ୍ ଲଡ଼ଲଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋଏନ୍ ।

୨୧ ତିଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଜି ପିଲାତନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି “ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ଗାମ୍‌ଲେ ଏରନିଡ଼ତାଲେ ଆର୍ପାୟ ‘ଖେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା,’ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ବରନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଇତା ।”

୨୨ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଅକ୍ଳାତେ ଇଡ଼ଲାଇ, ତିଆତେ ମା ତକୋନେତୋ ।”

୨୩ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍, ଉଞ୍ଜି ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଉଞ୍ଜି ବନ୍ତା ଏମ୍‌ଏଞ୍ଜି, ତିଲେ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବ ବନ୍ତା ଲେକାୟ ବନ୍ତାଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଅକ୍ଳିନ୍ ନିୟ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ତି ଆ ଅକ୍ଳି ଆବୟବୟ ତଡ଼, ତୋଣ୍ଡେନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ସମ୍‌ରାନ୍ ଆପଡ଼ପଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୨୪ ତିଆସନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ତର୍ଡ଼ମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଇକ୍ଳା, କେନ୍‌ଆତେ ଅଃଞ୍ଜେବୋ, ବନ୍‌ଡ଼ କେନ୍‌ଆତେ ଆନାଆତେ ତେଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ଏବ୍‌କଡ଼ିବା,” ଏକ୍ଳାଲଡ଼େନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆ କେନ୍ ବନେ ତେଡ଼ମେ;

† ୧୯:୧୪ ୧୯:୧୪ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼ୁ ଗଣ୍ଡା ଇଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼

“ଆନିଞ୍ଜି ସିନ୍‌ରିଞ୍ଜେନ୍ ବନ୍ତାଲଞ୍ଜି,
 ଆରି ଅଜିଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅବକଡ଼ିଏଞ୍ଜି ।”
 ତିଆସନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମେଞ୍ଜି ।

୨୫ ଜିସୁନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ମରିଅମନ୍, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବୋଲ୍‌ମାୟ୍, କ୍ଳେପାନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ମରିଅମନ୍ ତ ମଗ୍‌ଦଲିନି ମରିଅମନ୍ ଆତନଡ଼୍ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨୬ ଜିସୁନ୍, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ଅକ୍ଳା ଷଡ଼୍‌ନେମର୍‌ଆତଡ଼୍ ଆନିନ୍ ତୁଡ଼୍‌ୟମେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତେତ୍ତେ ଆତନଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ, ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନମ୍ ।”

୨୭ ସିଲଡ଼୍‌ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ଷଡ଼୍‌ନେମର୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଅୟୋଡ଼ନ୍‌ମ୍ !” ତି ଆ ଷଡ଼୍‌ନେମର୍‌ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼େନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ
 (ମାତିଉ ୨୭:୪୫-୫୨; ମାର୍କ ୧୫:୩୩-୪୧; ଲୁକ ୨୩:୪୪-୪୯)

୨୮ ନନି ଅଡ଼କୋନ୍ ସୁକ୍ଳେଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଜନାତାଲେ, ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏକ୍ଳାଲ୍‌ତେନ୍ ତେତମେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍, “ଞ୍ଜେନ୍ ଇର୍ଗାଲ୍‌ତାତ୍‌ୟ୍,” ଗାମେନ୍ ।

୨୯ ତେତ୍ତେ ଅବୟ୍ ସିପ୍ପାଲୋଡ଼ନ୍ ସବୁରତାନ୍‌‡ ଆବରିୟ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ କପାଲୋଡ଼ନ୍ ସବୁରତାନ୍ ଜୋବତାତାଲେ ଅବୟ୍ ତାକ୍ଳୋଲୋଡ଼ନ୍ ରପଡ଼ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୩୦ ସିଲଡ଼୍‌ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ତି ସବୁରତାନ୍ ଗାଲେ ବର୍‌ନେ, “ସୁକ୍ଳେଏନ୍ !”

ଆରି ଆନିନ୍ ଆବବନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଏନ୍ନେତାଲେ ରବୁଏନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ପକ୍ଳାଲୋଡ଼୍ ସେଲାନ୍ ବାତ୍ତେ ପଏଞ୍ଜି

୩୧ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅନବଜାତା ତିନ୍ନା ଆତ୍ରକୋଏନ୍, ମରାଞ୍ଜି ଏକ୍ଳାଲ୍‌ତେନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତଡ଼େ ତଡ଼୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନା ସୋଡ଼ା ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆଜଡ଼ଞ୍ଜି ଲବ୍‌ଗଡ଼ନେତୋ, ସିଲଡ଼୍‌ଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆନାଲୋଡ଼୍ ପାଡ଼ନେତୋ, ଗାମ୍‌ଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପିଲାତନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି । ୩୨ ତିଆସନ୍, ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆଜଡ଼୍ ଲବ୍‌ଗଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୩୩ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍‌ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆଜଡ଼୍ ଅଃଲ୍‌ବ୍‌ଗଡ଼ଲଜି । ୩୪ ବନ୍‌ତ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅବୟ୍‌ନେ ସେଲାନ୍ ବାତ୍ତେ ଜିସୁନ୍ ଆ ପକ୍ଳାଲୋଡ଼୍‌ସି ପଏନ୍, ଆରି ତେତ୍ତେ ସିଲଡ଼୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ତ ତାଆନ୍ ତୁଡ଼୍‌ଲନାୟ୍* । ୩୫ ଅକ୍ଳା ମନ୍‌ରା କେନ୍‌ଆତେ ଗିଜେନ୍, ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, ଏକ୍ଳାଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତର୍‌ନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍‌ନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍‌ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଜନା । ୩୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ତନେତମନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଏନ୍, “ଅବୟ୍ ଜନଡ଼୍ ଆଜାଡ଼ନ୍ ଅଃଲ୍‌ବ୍‌ଗଡ଼େଜି ।” ୩୭ ☆ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼୍, “ଆନିଞ୍ଜି ଆନାଆତଡ଼୍ ପଏଞ୍ଜି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଗିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ତରିଲ୍‌ତିଲ୍

(ମାତିଉ ୨୭:୫୭-୬୧; ମାର୍କ ୧୫:୪୨-୪୬; ଲୁକ ୨୩:୫୦-୫୨)

୩୮ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆତ୍ରେଏନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ଲୁନ୍, ଆରାମାତିୟାବାୟ୍ ଜୋସେପନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେ । କେନ୍ ଆ ଜୋସେପ ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନଣ୍ଡୋଡ଼୍‌ମର୍‌ ତକୋଏନ୍, ବନ୍‌ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍ ଆନିନ୍ ଅବସସଲନ୍ ତକୋଲନ୍ । ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅନଡ଼େନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଜୋସେପନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ତିଲ୍‌ତିଲ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ପାଡ଼େନ୍ । ୩୯ ☆ଅକ୍ଳା ନିକଦିମ ତଗଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ଇୟେନ୍, ଆନିନ୍ ତିରିସି କେଜି ଲଡ଼ିଡ଼୍‌ମେନ୍ ଆମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ନ୍ ଅଗୁରୁନ୍ ପାଡ଼ଲାୟ୍ । ୪୦ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ପାଡ଼ଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଲ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆନଗଡ଼୍ ଅନ୍ତମ୍ ତିଆତେ ଲଡ଼ିଡ଼୍‌ମେନ୍ ଜଡ଼ଲେ ସରୁ ଲମନ୍‌କାବନ୍ ବାତ୍ତେ ବଲେତେଞ୍ଜି । ୪୧ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅକ୍ଳାଲୋଡ଼୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି, ତେତ୍ତେ ଅବୟ୍ କୋଭାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ତି ଆ କୋଭାଲୋଡ଼୍ ଅବୟ୍ ରଡ଼୍ ମସାନ୍‌ନ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ତେତ୍ତେ ଆଜିୟ୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ତିଲେଜି । ୪୨ ତିଆସନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନବଜାତାନେ ତିନ୍ନା ଆତ୍ରକୋଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତି ତେତ୍ତେ ଆତୁୟାଜନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ତିଲେଞ୍ଜି ।

‡ ୧୯:୨୯ ୧୯:୨୯ ସବୁର ବ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ § ୧୯:୩୪ ୧୯:୩୪ ପନରାଜାଡ଼ନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ * ୧୯:୩୪ ୧୯:୩୪ ପେଲାୟ୍ ☆ ୧୯:୩୭ ୧୯:୩୭ ଅନବଜନାବର୍ ୧:୭ ☆ ୧୯:୩୯ ୧୯:୩୯ ଜନ ୩:୧,୨

୨୦

ଆରିକ୍ଳା ମସାନ୍ନିନ୍

(ମାତିଉ ୨୮:୧-୮; ମାର୍କ ୧୬:୧-୮; ଲୁକ ୨୪:୧-୧୨)

୧ ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ନୁ ଡିନ୍ନା ଅଣ୍ଡୁଟନ୍ ଡୋଡାନ୍ ଲୋଟଡ଼ ଲୋଟଡ଼ନ୍ ମଗ୍ଦଲିନି ମରିଅମନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆରିୟେନ୍, ତେତ୍ତେ ଆରେଡ଼ ଆଡେଡ଼ତେଡ଼ ଇୟଲେ ଗିଜେ । ୨ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇରେନ୍ କି ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜିସୁନ୍ ଅଜ୍ଞା ଷ୍ଟନ୍ନେମରଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମେନ୍ ତି ଆନ୍ନା ଷ୍ଟନ୍ନେମରନ୍ ଆମଡ଼ ଯର୍ରେନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମରିଅମନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ଆନାଜି ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ପାଟେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଇୟଲେ ତକ୍ଳୋଏଜି, ତିଆତେ ଇନ୍ଲୋଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ।”

୩ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ତ ତି ଆନ୍ନା ଷ୍ଟନ୍ନେମରନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବସାଣୁନ୍ ଇରେଞ୍ଜି, ଆରି ତି ଆନ୍ନା ଷ୍ଟନ୍ନେମରନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ଅବତିକ୍ଲିଲେ ମସାନ୍ନିଲୋଟନ୍ ଆମ୍ମୁ ତୁଟେନ୍ । ୫ ଆରି ଆନିନ୍ ତୁଞ୍ଜୁତାଲେ ଅମ୍ମନ୍ ଆଗିଜେନ୍ ସରୁ ଲମନ୍କାବଞ୍ଜି ଆସେଡ଼, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ଅଃଗନ୍ଲୋ । ୬ ତିକ୍ଳି ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ନିୟ୍ ଆ ତିକ୍ଳିଗତନ୍ ଜିରେ ତୁଡ଼ଲ୍ଲୟ୍ କି ଅମ୍ମ ମସାନ୍ନିନ୍ ଗନ୍ଲେ ଆଗିଜେନ୍, ସରୁ ଲମନ୍କାବଞ୍ଜି ଆସେଡ଼, ୭ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆବବଲୋଡ଼ ଅଜ୍ଞା ସିନ୍ରି ଆଜିବାଡ଼ ତକୋଏନ୍, ତିଆତେ ସରୁ ଲମନ୍କାବନ୍ ବୟନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲୋ, ଆନ୍ନାଲୋଡ଼ ଆଏତେଃ ତକୋଏନ୍ । ୮ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତି ଆନ୍ନା ଷ୍ଟନ୍ନେମରନ୍, ଆନା ମସାନ୍ନିଲୋଟନ୍ ଆମ୍ମୁ ତୁଟେନ୍, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅମ୍ମନ୍ ଗନ୍ଲେ ଗିଜେନ୍ କି ତର୍ରେନ୍ । ୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍, “ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ଡୋତନେ,” ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଟନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜି ତି ଜାୟ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ ଗନ୍ଲୁଡେଜି । ୧୦ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଷ୍ଟନ୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସିଞ୍ଜି ଯର୍ରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ମଗ୍ଦଲିନି ମରିଅମନ୍ ଆମଡ଼ ଅବତୁୟଲନେ

(ମାତିଉ ୨୮:୯-୧୦; ମାର୍କ ୧୬:୯-୧୧)

୧୧ ମରିଅମନ୍ ଯେଲେ ଯେଲେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ତକୋଲନ୍; ଆରି ଆନିନ୍ ଯେଲେ ଯେଲେ ତୁଞ୍ଜୁତାଲେ ଅମ୍ମ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆଗିଜେନ୍, ୧୨ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ତକ୍ଳୋଏଞ୍ଜି, ତି ତେତ୍ତେ ଆବବଗଡ଼ ଅବୟନେ ଆରି ତାଲଜଡ଼ ଗଡ଼ ଅବୟନେ, କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବାଗୁନେ ଜେଏରାତମ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଆରନେଜି ବାଗୁ ପାଞ୍ଜଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆତଜ୍ଞମନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି । ୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ମରିଅମନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା ଯେତେ ?”

ମରିଅମନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆନାଜି ପ୍ରବୁଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ପାଟେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଇୟଲେ ତକ୍ଳୋଏଜି, ତିଆତେ ଷେନ୍ ଜନା ତଡ଼ ।”

୧୪ ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନା ବର୍ନା କିଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆଗିଜେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆତନଡ଼, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଜିସୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ଅଃନ୍ନମ୍ମଡ଼ଲୋ । ୧୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଇନିବା ଯେତେ ? ଆନାଆତଡ଼ ସାୟତେ ?”

ମରିଅମନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ କୋଭାନ୍ ଆଜନଗେମର ଅବତିସୟଲେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆଜ୍ଞା, ଆମନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ପାଟେନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ତକ୍ଳୋଏନ୍, ଷେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ୟ୍, ଆରି ଷେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ପାଡ଼ତେ ।”

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ମରିଅମ ।”

ମରିଅମନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଏବ୍ରି ଲଡ଼ଲ୍ଲଡ଼ଲୋଟନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ରାବୁନି !” ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମନ୍ “ଞ୍ଜନଡ଼ତିୟମର ।”

୧୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ଷମ୍ଲେ ତକ୍ଳୋଡ଼ଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ନମିନ୍ନାନ୍ ଷେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ ଜିରେ; ବନ୍ତ ଆମନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍ ବରାଜି, ଷେନ୍ ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ତ ଆପେୟ୍ବେନ୍, ଆରି ଇସ୍ବରଞ୍ଜେନ୍ ତ ଇସ୍ବରବେନ୍ ଆମଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଜିର୍ଡେ ।”

୧୮ ମଗ୍ଦଲିନି ମରିଅମନ୍ ଜିରେ, ଷେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲୟ୍, ଆରି ଆନିନ୍, ଷେନ୍ଆତଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ବର୍ୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଷ୍ଟନ୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଷ୍ଟନ୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବତୁୟଲନେ

(ମାତିଉ ୨୮:୧୬-୨୦; ମାର୍କ ୧୬:୧୪-୧୮; ଲୁକ ୨୪:୩୬-୪୯)

୧୯ ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ନୁ ଡିନ୍ନା ସାଲ୍ଲମ୍ ବେଡାନ୍ ଷ୍ଟନ୍ନେମରଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ଅସିଲୋଟନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆବନ୍ତଡ଼ଲୋଡ଼ ତି ଆସି ଆ ସନଡ଼ଜି ଆଇଡ଼ଡ଼ ତକୋଏନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଜିରେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ମଡ଼ିନ୍ ତନଡ଼ଡାଲେ, “ଅମଡ଼ବେନ୍ ସୟ୍ନ୍ ତକୋନେତୋ,” ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲ୍ଲୟ୍ ବରେଜି । ୨୦ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ରେନ୍ କି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିନ୍ ତ ଆ ପକ୍କାନ୍ ଅବତୁଜେଞ୍ଜି । ସିଲରେ ଷ୍ଟନ୍ନେମରଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ସର୍ତାଏଞ୍ଜି । ୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ବରେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ବେନ୍ ସୟ୍ନ୍ ତକୋନେତୋ, ଆପେୟନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍ ଯ୍, ଯ୍,

ଞେନ୍ ନିୟ ଏଢେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆସ୍ତାୟତବେନ୍ ।” ୨୨ ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବରୋଡ଼ ବର୍ନିନ୍ ଆଡ଼ଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆରୁୟମଡ଼ାଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଜାବା ।” ୨୩ ✨ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିଡ଼ିଆ ଇର୍ସେ ଏକେମାଏନ୍ ଡେନ୍, ଆ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ କେମାନ୍ ଞାଡ଼ଡେ; ଆରି ଆନିଡ଼ିଆ ଇର୍ସେ କେମାନ୍ ଏଃଢିୟଲୋ ଡେନ୍, ଆ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ କେମାନ୍ ଅଃଞାଡେ ।*

ଜିସୁନ୍ ତ ତୋମାନ୍

୨୪ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ବାରଜଣାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୋମାନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟନେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଦିଦୁମ୍ ଗାମ୍ତଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲୋ । ୨୫ ତିଆସନ୍ ଆନ୍ନା ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ଆଡ଼ ଏରିୟଲାୟ ।”

ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅକାଡ଼ନ୍ ବାଢେ ଆପ୍ରୋସୁଜେନ୍ଆଡେଜି ଅଃରିୟଲାୟ ଡେନ୍, ଆରି ଡେଢେ ଅଢ୍ରେସିଞେନ୍ ବାଢେ ଅଃସୁଡେଲାୟ ଡେନ୍, ଆରି ଆ ପକ୍କାଲୋଡ଼ନ୍ ଅସିଞେନ୍ ବାଢେ ଅଃସୁଡେଲାୟ ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଏଞାଲଜନଡ଼ ଅଃଡ଼ର୍ନାୟ ।”

୨୬ ଆରି ଆଡ଼ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍କି ଆ ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆରି ଅମ୍ମନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ଆରି ତୋମାନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍ । ସନଡ଼ଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଇଡ଼ଡ଼ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଜିରେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ମଡ଼ିନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ, “ଅମଡ଼ବେନ୍ ସୟନ୍ ତକୋନେତୋ,” ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି । ୨୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୋମାନ୍ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଢ୍ରେସିନମ୍ ବାଢେ ଡେନ୍ନେ ସୁଡେଆ, କି ଅସିଞେନ୍ ଗିଜା, ଆରି ଅସିନମ୍ ଡେକ୍କେତାଲେ ପକ୍କାଲୋଡ଼ଞେନ୍ ତକ୍କେଆ; ଏରଡ଼ନେମର୍ ଡେଡ଼ଡ଼ମ୍, ତର୍ନା ।”

୨୮ ତୋମାନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ପ୍ରବୁଞେନ୍, ଇସ୍ବରଞେନ୍ ।”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଞେନ୍ଆଡ଼ ଗରିୟଡ଼ିଞ୍ଜି ତର୍ତନେ ପଡ଼ ? ଆନାଜି ଏରଗନିଜନ୍ ତର୍ଞିଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍ ।”

କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଆ ସନେଡ଼ସେଡ଼

୩୦ ଜିସୁନ୍ ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ ଡେମଡ଼ଲୋଡ଼ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୋଗୋୟଡ଼ମ୍, ଆରି ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ । ୩୧ ଜିସୁନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଞାଡ଼ାଅନ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞାଲଡେନ୍ ଏଡ଼ର୍ତନେ, ଆରି ତରୋଡ଼ ତର୍ନିନ୍ ଏଞାଲଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଏଞାଡ଼ଡେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନିଡ଼ନ୍ ଡେଏନ୍ ।

୨୧

ସାତଜଣ ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଅବଡ଼ୁୟଲନେ

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତିବିରିଆ ଅନେଡ଼ ସମେୟୁଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଆରି ବତର ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବଡ଼ୁୟଲନେ । ଆନିନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅବଡ଼ୁୟଲନେ; ୨ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍, ତୋମାନ୍, ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଦିଦୁମ୍ ଗାମ୍ତଜି, ଗାଲିଲିନ୍ ଆ କାନ୍ନାବାୟ ନିତନ୍, ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଞାଡ଼ାଅନ୍ଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆରି ବାଗୁନେ ଏକ୍କାନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୩ ✨ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଞମୟବାନ୍ ଇୟଡେ ।”

ଆନିଞ୍ଜି ସିମନ୍ଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଏଇୟତାୟ ।” ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ତୋଞାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତାଜେଜି, ଆରି ତି ଆ ତଗଲ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଞମଲେ ଅଃର୍ପିଲଜି । ୪ ଆସ୍ରାଆରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆସରଲଲୋଡ଼ନ୍ ଆତନଡ଼ ତକୋଲନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅଃଞନାଲଜି । ୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ, ପସିୟଜି ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅୟନ୍ ତକୋ ପଡ଼ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଇକ୍କା, ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ।”

୬ ✨ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଡୋଞାନ୍ ଆଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ଜାଲନ୍ ସେଡ଼ବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞାଡ଼ଡେ ।” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲନ୍ ସେଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଏଢେଲେ ଆଗୋଗୋୟ ଅୟନ୍ ଗତରେନ୍ ତ, ଆନିଞ୍ଜି ତିଆଡେ ତିଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପିଲଜି ।

୭ ତିଆସନ୍ ଅଞା ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଜିସୁନ୍ ତୁଡ଼ୟମେନ୍, ଆନିନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ତିଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ।” ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତିଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆରମଡ଼ଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ଅଞିନ୍ ରଲନ୍ ସମେୟୁଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଅନଡ଼ିଡ଼ଲନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ଆବଞ୍ଜୁୟ ତକୋଏନ୍; ୮ ବନ୍ତ ଆନ୍ନା ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅୟନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ ଜାଲ ତିଡ଼ଲେ ତିଡ଼ଲେ ସନ୍ନା ଡୋଞାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରାଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସରଲଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟଲୋଡ଼ ଅଃଡ଼କୋଲଜି, ବାଗୁସା ଅକ୍ତି ଆ ସଡ଼ାୟଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅୟନ୍ ଞମେଞ୍ଜି । ୯ ଆନିଞ୍ଜି ଆସରଲଲୋଡ଼ନ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ଡେଢେ

✨ ୨୦:୨୩ ୨୦:୨୩ ମାଡ଼ିଡ଼ ୧୭:୧୯; ୧୮:୧୮ ✨ ୨୦:୨୩ ୨୦:୨୩ ମାଡ଼ିଡ଼ ୧୭:୧୯; ୧୮:୧୮ ✨ ୨୧:୩ ୨୧:୩ ଲୁକ ୫:୫ ✨ ୨୧:୭ ୨୧:୭ ଲୁକ ୫:୭

ଆରଡ଼େତୋଡ଼ନ୍, ଆରି ତି ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଆଗାୟଗାୟ ଅୟନ୍ ଓ ରୁଚିନ୍ ଆତମ୍ନିଜନ୍ ଇୟଲାୟ ଗିଜେଜି । ୧୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆୟ ଏଞ୍ଜେମେନ୍ ତେତ୍ତେ ସିଲଡ଼୍ ଲାଡ଼୍ଲେଡ଼୍ ପାଟାୟବା ।”

୧୧ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଜିରେ ଅୟନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ ଜାଲ ତିଡ଼୍ଲେ ଇୟଲେ ପାଟେ । ତେତ୍ତେ ସୋଡ଼ାରାତମ୍ ଆୟ ବସଅ ତେପନଟା ତକୋଏନ୍, ତେଲୋଜନଡ଼୍ତେନ୍ ଜାଲନ୍ ଅଃନ୍ନତଡ଼୍ଲୋ । ୧୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ୟବା ଆୟ ଜୋମ୍ବା ।” ଷଡ଼୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଜା ଆମନ୍ ଆନା ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ସନେଚ୍ଚୁନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୋମଡ଼୍ଲଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜନାଜି । ୧୩ ଜିସୁନ୍ ରୁଚିନ୍ ପାଡ଼୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଇୟଲାୟ ତିୟେଜି, ଆରି ତିଅନ୍ତମ୍ ଅୟନ୍ ନିୟ ଇୟଲାୟ ତିୟେଜି । ୧୪ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଆଡ୍ରୋଲନ୍ ସିଲଡ଼୍ଲନ୍, କେନ୍ଆତେ ମାୟଲେ ଯାଗି ତର, ଜିସୁନ୍ ଷଡ଼୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ଅବଡୁୟଲନେ ।

ଜିସୁନ୍ ଓ ପିତ୍ରନ୍

୧୫ ଆନିଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଏ ଜନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସିମନ୍, ଆମନ୍ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼୍ ଗୋଗୋୟ ଡୁଡ଼୍ୟମ୍ତୟ ପଡ଼୍ ?”

ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଓଓ, ପ୍ରବୁ, ଷେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ଡୁଡ଼୍ୟମ୍ତୟ, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଜନା ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଆଅନ୍ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ତୁରାଜି ।” ୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବତର ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଏ ଜନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସିମନ୍, ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼୍ ଡୁଡ଼୍ୟମ୍ତୟ ପଡ଼୍ ?”

ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଓଓ, ପ୍ରବୁ, ଷେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ଡୁଡ଼୍ୟମ୍ତୟ, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଜନା ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଜୁବାୟାଜି ।” ୧୭ ଜିସୁନ୍ ଯାଗି ତର ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଏ ଜନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସିମନ୍, ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼୍ ଡୁଡ଼୍ୟମ୍ତୟ ପଡ଼୍ ?”

ଜିସୁନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଯାଗି ତର ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଆବରେନ୍ ସିଲଡ଼୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼୍ ଜାଲଡେନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଅଡ଼୍କୋନ୍ ଜନା, ଷେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ଡୁଡ଼୍ୟମ୍ତୟ, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଜନା ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ତୁରାଜି ।” ୧୮ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଷେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ବର୍ଡମ୍, “ବନେଣ୍ଡିଆ ଇଡ଼ନ୍ ଆମନ୍ ରେଡୁବଲନ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ଲତୟ ଅଡ଼େତ୍ତେ ବୁଲ୍ଲେଏନ୍, ବନ୍ତ ଆମନ୍ ବୁଡାଲମ୍ ତେନ୍ ଆମନ୍ ତେକ୍କେସିତନେ, ଆନ୍ନାମର୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ଅବରେଡୁବତାଲେ, ଅଡ଼େଙ୍ଗା ଆମନ୍ ଅଃଲ୍ଲତଜମ୍, ଅଡ଼େତ୍ତେ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ଓରୋଡ଼୍ତମ୍ ।” ୧୯ ପିତ୍ରନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ ଆ ରନବୁ ବାତେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼୍ ଅବଗୁଗୁତେ ଅବପେମେଡ଼୍ତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ନେ । ସିଲଡ଼୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଷେନ୍ଆତଡ଼୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ ।”

ଜିସୁନ୍ ଓ ଆ ଡନୁଡ଼୍ୟମ୍ ଷଡ଼୍ନେମରନ୍

୨୦ *ସିମନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆଗ୍ରିଜେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଅଙ୍ଗା ଷଡ଼୍ନେମରନ୍ଆତଡ଼୍ ଡୁଡ଼୍ୟମେନ୍ ଆରି ଆନା ତଗଲ୍ ଗାଗାନେ ଇଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମାୟଡ଼୍ଲୋଡ଼୍ ଇଡ଼୍ତରତାଲନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ଆନା ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତମ୍,” ଗାମ୍ଲେ ବରେନ୍, ଆନିନ୍ କିଣ୍ଡୋଡ଼୍ଗଡ଼୍ ଜିର୍ତାୟ । ୨୧ ତିଆସନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଗିୟଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ, କେନ୍ଆତେ ଆସନ୍ ଇନି ?”

୨୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଜାଲଡେନ୍, “ବାରଜନିରଞ୍ଜେନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ନ୍ ତକୋନେତୋ ଗାମ୍ଲେ ଷେନ୍ ଲତୟଲାୟ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆମନ୍ ଇନି ଅଡ଼ୋଅମ୍ ? ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ !”

୨୩ ସିଲଡେ ତି ଆ ଷଡ଼୍ନେମରନ୍ ଅଃର୍ବୁଏ ଗାମ୍ଲେ ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ଲୋଡ଼୍ ତି ଆ ବନେ ବୁର୍ବୁରାୟଲନେ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅଃର୍ବୁଏ ଗାମ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଅଃକର୍ନେ, “ଷେନ୍ ଯରର୍ତନାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ନ୍ ତକୋନେତୋ ଗାମ୍ଲେ ଷେନ୍ ଲତୟଲାୟ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆମନ୍ ଇନି ଅଡ଼ୋଅମ୍,” ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନେ । ୨୪ ଆନା କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇତେନ୍, ଆନିନ୍ ତି ଆ ଷଡ଼୍ନେମରନ୍; ଆରି ଆ ସାକିନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା ।

ଅନବସୁଜ୍ଜେବରନ୍

୨୫ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମେନ୍; ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ତଡ଼୍ବୟ ତଡ଼୍ବୟ ଅମ୍ଲେଲେ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ନଡ଼୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଅନିଃୟମ୍ଲୋଡ଼୍ଷେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବଇଜି ତନକ୍କୋନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ଲୋଡ଼୍ ଜାଗା ତଡ଼୍ ବନ୍ ।

ପ୍ରେରିତ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନାମ୍ବୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଅନାମ୍ବୟ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆ ବନେ ଆଇଡିଡ଼ । କେନ୍ ଆ ବଇଲୁକନ୍ ଇଡେନ୍ । ଆନିନ୍ ଅବୟ ବୌତମର୍ ଆରି ଆ ଜାତିନ୍ ଗ୍ରୁକ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଷାଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଆ ବନେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ସମ୍ପରା ଜିରୁସାଲମନ୍, ଜିଉଦାନ୍ ତ ସମରିଆନ୍ ଜାୟ ବୁର୍ବୁରାୟଲନ୍ ତି ଆ ବନେଜି ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇ ଅନିଡନ୍ ତେଏନ୍ ୧:୮ ।

କେନ୍ ଅନାମ୍ବୟ ବଇନ୍ ଜିସୁନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ଆ ତିକ୍ଳି ୬୦ ସାଲ ସିଲଡ଼ ତ ୬୪ ସାଲ ଆଡିଡ଼ ଅନିଡନ୍ ତେଏନ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାଓଲନ୍ ବଣ୍ଡିନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ୍ରେକ୍‌ଲନାଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଟ୍ କେନ୍ ଆ ବଇ ଅନିଡଲନ୍ ସୁକ୍ଳେଏନ୍ । ଲୁକନ୍ ନିୟ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଟ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ବୁଲ୍ଲେଏନ୍ ଆରି କେନ୍ ଆ ବଇ ଅନ୍ତିଅକିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିଡନ୍ ତେଏନ୍ ।

ଲୁକନ୍ ଆରିଡେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ତ ଅନାମ୍ବୟ ବଇନ୍ କେନ୍ ବାଗୁ ବଇନ୍ ଆ ସନେଡ଼ସେଡ଼ ଆବୟନ୍ । ଅନାମ୍ବୟ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡିଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ଆଡର୍‌ନେଞ୍ଜି, କେନ୍‌ଆଡେ ଅବୟ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଷନଡ଼ଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ । ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଷାଡ଼ଲବୋ ତେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବୋସାଲଡ଼ତନ୍ ଆରି ମନଡ଼ବରନ୍ ବରେ ରପ୍ରିତବୋ ତିଆଡେ କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଷଡ଼ତନେବୋ ।

ବଇନ୍ ଆ ସନାକ୍ଳାଡ଼

- ୧. ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ମଣ୍ଡୁଡିଜି ଆ ଗନୋଗୋୟ । ୧:୧-୮:୧
- ୨. ମଣ୍ଡୁଡିଜି ଆ ତନଶ୍ଟାୟ ତ ମନଡ଼ବରନ୍ ବୁର୍‌ନ୍ ପାଡେନ୍ । ୮:୨-୧୨:୨୩
- ୩. ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଟ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ପର୍ତ୍ତମ୍ ତର ଅନିୟନ୍ । ୧୨:୨୪-୧୪:୨୮
- ୪. ରଡ଼ ତନେମରଞ୍ଜି ତ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସୋବାନ୍ । ୧୫:୧-୩୫
- ୫. ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଟ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ବାଗୁତର ଇଡ଼ନ୍ ଅନିୟନ୍ । ୧୫:୩୬-୧୮:୨୨
- ୬. ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଟ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଯାଗି ତର ଇଡ଼ନ୍ ଅନିୟନ୍ । ୧୮:୨୩-୨୦:୩୮
- ୭. ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆଡ଼ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି । ୨୧:୧-୨୬:୩୨
- ୮. ପାଓଲନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୭-୨୮

ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନିବ୍‌ଡେୟବରନ୍

୧*ଏ ତିଅପିଲ୍,

ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆସ୍ରେଡ଼ାଏନ୍ ଆନାମ୍ବୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ କି ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଜିରେନ୍, ୨ ତିଆଡିଡ଼ ଜାୟ ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗା ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ତ ଷନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଷେନ୍ ଲୁକ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ ଇଡ଼ଲାୟ । ୩ ଆନିନ୍ ନିୟ ରବୁଏନ୍ କି ଯର୍‌ମେଡ଼ଲେ ଆଡ୍ରେକ୍‌ଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜବ୍ରତର ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆମେଡ଼ ଅବ୍‌ଡୁୟଲନ୍, ଆରି ବାକୁଡ଼ି ତିନ୍ନା ଜାୟ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅବ୍‌ଡୁୟତାଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବନେଜି ବର୍‌ନେ । ୪*ବତର ଆନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଗାଗାନେବାନ୍ ଆଡ୍ରେକ୍‌ମେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ତିଡ଼ ଏଜିରଡ଼, ଆର୍‌ପାୟ ଆପେୟନ୍ ବାସାଲଡ଼ଲନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଙ୍ଗା ବନେ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବର୍‌ବେନ୍, ତିଆଡେ ଜଗେଲେ ତକୋନାବା; ୫*ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକ୍‌ବତାମର୍ ଜନନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍‌ବତାନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ବନ୍‌ଡ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଳି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକ୍‌ବତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ ।”

ଜିସୁନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍

(ମାର୍କ ୧୬:୧୯-୨୦; ଲୁକ ୨୪:୫୦-୫୩)

୬ ଆନାମ୍ବୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ରୁକ୍‌ତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ପ୍ରବୁ, କେନ୍ ଆଡିଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର୍ ଆରି ପଡ଼ ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍‌ୟତେ ?”

☆ ୧:୧ ୧:୧ ଲୁକ ୧:୧-୪ ☆ ୧:୪ ୧:୪ ଲୁକ ୨୪:୪୯ ☆ ୧:୫ ୧:୫ ମାଡିଉ ୩:୧୧; ମାର୍କ ୧:୮; ଲୁକ ୩:୧୬; ଜନ ୧:୩୩

୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆପେୟନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆଙ୍ଗାୟ କି ଅଙ୍ଗା ବେଡ଼ା ଆନିନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଆ ଜାୟତା ତକ୍ଲୋଏନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଏଏରଡ଼ଢ଼ ଏଗୋୟଡ଼ଢ଼ । ୮ *ବନ୍ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟଲାଇୟ ପନ୍ନେ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୋର୍ସାତବେନ୍, ଆରି ଜିରୁସାଲମ୍, ସମ୍ପରା ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ତ ସମିରୋଣାନ୍, ଆରି ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆନେଡ଼ ଜାୟ ଇୟଲେ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ସାକିନ୍ ଇୟତେ ଏଡ଼ିୟେ ।” ୯ *ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆବର୍ଚନ୍ ସିଲଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ଅବୟ ମେଗନ୍ ଜିର୍ରାୟ କି ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ ।

୧୦ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଗିୟବା, ଜେଏତମ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଆଜିଜିନେ ବାଗୁ ମନ୍ରା ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାଇ, ୧୧ ଆରି ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଏ ଗାଲିଲିବାଜି, ଇନିବା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନଡ଼ଲେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ଏସେଡ଼େ ? କେନ୍ ଜିସୁନ୍, ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଗିଜେନ୍, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମା ଯର୍ଚନାୟ ।”

**ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ପାଲତେଡ଼ ଆରି ଅବୟ ଷଢ଼ନେମରନ୍ ସନେଡ଼ାନ୍ ତେଏନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୩-୧୦)**

୧୨ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିତବୁରନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍ଚନେଜି । ତି ଆ ବରୁ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ, ବଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନା ଆ ତଡ଼ର୍* ତକୋଏନ୍ । ୧୩ *ପିତ୍ରନ୍, ଜନନ୍, ଜାକୁବନ୍, ଆହିଅନ୍, ପିଲିପନ୍, ତୋମାନ୍, ବାର୍ତଲମିନ୍, ମାଡ଼ିଉନ୍, ଆଲପିନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜାକୁବନ୍, ଉୟୁବମ୍ ସିମନନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିଉଦାନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଜି ତେଡ଼େ ଜିରେଞ୍ଜି । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜି ଡିଡ଼ାନ୍ ଆଇମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ନନ ମରିଅମନ୍ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ବୋଷାଡ଼ଜି ସରିନ୍ ଆବମନ୍ନ୍ ଏମ୍ଲେଲନ୍ ପାର୍ଚନାଲଞ୍ଜି ।

୧୫ ତେଡ଼େ ବସଅ ବକୁଡ଼ି ମନ୍ରା ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଢ଼ନେମରନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ବୋଷାଡ଼ଜି ଆମଡ଼ ତନଡ଼ଲେ ବର୍ଚନେ; ୧୬ “ଏ ବୋଷାଡ଼ଞ୍ଜି, ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଷମ୍ଝମନ୍ ଆସନ୍ ଆରିୟଲାଇଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତଡ଼ର୍ ଅବଡ଼ୁଜେଞ୍ଜି, ତି ଆ ବର୍ନେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ବୁ ମା ଦାଉଦନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ବର୍ଚନେ, ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ତେତମେନ୍ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ଅବୟନେ ଗାମଲେ ଡନିଡ଼ିନ୍ ତେଏନ୍ ଆରି କେନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ଦୁମନ୍ ଆସନ୍ ତକୋଲନ୍ ।”

୧୮ *ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମଲେ ଆରଜେଏନ୍ ଆ ତକା ବାଡ଼େ ଅବୟ ବସେଡ଼ନ୍ ଷନିନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତି ଆ ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ ସୟୋର୍ମଡ଼ଲେ ଆରକୁଡେନ୍ ଆ କିମ୍ବୋଡ଼ନ୍ ପତଡେନ୍ କି ଆ ଅନଲୟତାନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ । ୧୯ ଆରି, କେନ୍ଆତେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଜନାଏଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍, ତି ଆ ବସେଡ଼ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ବାଡ଼େ “ଅକଲଦମା ।” କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ମିଞ୍ଜାମ୍ ବସେଡ଼ ଗାମଲେ ଅବଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି ।

୨୦ “ଆରି କନନ୍ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼,
‘ଆସିଡ଼ନ୍ ରିକ୍ଳାଏତୋ;
ତେଡ଼େ ଆନିଡ଼ ତକୋତଡ଼ନେ ତଡ଼ ।’
ଆରି ନିୟ ଆଇଡ଼ିଡ଼,
‘ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆନ୍ନାମର୍ ତନିୟନ୍ ତେଏତୋ ।’

୨୧ * ତିଆସନ୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ଆଡ଼କୁବଡ଼ାଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ସିଲଡ଼ ଉଲନ୍, ଅମଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆ ଡିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ତିଅଙ୍ଗା ଡିନ୍ନା ଜାୟ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ୨୨ ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଯର୍ଚେଡ଼ଲେ ଆଡ଼ୋଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସାକିନ୍ ତିୟତବୋ ।”

୨୩ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁ ମନ୍ରା; ଜୋସେପନ୍, ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ସବା ଗାମଡ଼ଜି ଆରି ଜୁସ୍ତ ଗାମଲେ ନିୟ ଓଡ଼େଡ଼ଜି, ଆନିନ୍ ତ ମଡ଼ିଅନ୍, କେନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଆନ୍ନାଏଞ୍ଜି କି ପାର୍ଚନାଲଞ୍ଜି । ୨୪ “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଉଗର୍ ଜନାତେ, ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆ ତକୋନେଲୋଡ଼ ଆସନ୍ କେନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଆନିନ୍ ସେତାଏନ୍; ୨୫ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ପାଲତେଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟ ଷଢ଼ନେମରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆନା ଲୁମଡ଼େ ତିଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅବଜନାଲେନ୍ ।” ୨୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ବାଗୁ ମନ୍ରା ଆସନ୍ ଅବକଡ଼ିଏଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼େ ମଡ଼ିଅନ୍

* ୧:୮ ୧:୮ ମାଡ଼ିଉ ୨୮:୧୯; ମାର୍କ ୧୬:୧୫; ଲୁକ ୨୪:୪୭,୪୮ * ୧:୯ ୧:୯ ମାର୍କ ୧୬:୧୯; ଲୁକ ୨୪:୫୦,୫୧ * ୧:୧୨ ୧:୧୨ ଜିରୁସାଲମନ୍ ତ ଜିତବୁରନ୍ ବକିଲୋମିଟର୍ ତକୋଏନ୍, ଆମ୍ବୁ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ବକିଲୋମିଟରନ୍ ତୁମ୍ ତଡ଼ିୟଲଞ୍ଜି * ୧:୧୩ ୧:୧୩ ମାଡ଼ିଉ ୧୦:୨-୪; ମାର୍କ ୩:୧୬-୧୯; ଲୁକ ୬:୧୪-୧୬ * ୧:୧୮ ୧:୧୮ ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୩-୮ * ୧:୨୧ ୧:୨୧ ମାଡ଼ିଉ ୩:୧୬; ମାର୍କ ୧:୯; ଲୁକ ୩:୨୧; ମାର୍କ ୧୬:୧୯; ଲୁକ ୨୪:୫୧

୨୨ “ଏ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଜି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଅମ୍‌ତଡ଼ବା । ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ ବୋସୀତମନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି, ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରି ଅରମ୍‌ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେନ୍; ତିଆତେଜି ଗିୟଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଲେନ୍ ତି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ଲେ ଆଜନାଜି । ୨୩ *ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ମା ଇସ୍‌ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅସିଲୋଡ଼ବେନ୍ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଗବ୍‌ରିଏନ୍; ଆରି ଆମ୍‌ଲେ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ବାଞ୍ଚେ ବାୟସିତାଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍‌କାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତାଡ଼ଲେ ଏରକ୍‌ସନ୍ । ୨୪ *ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବ୍‌ୟର୍ମେଡ଼େନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରନବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜିଲେ ତକ୍‌ଲେ ଅୱର୍‌ପ୍ରିଏ । ୨୫ ଆରି ଦାଉଦନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେ ବର୍‌ନେ;

‘ଞ୍ଚେନ୍ ତିତାନ୍ ମୁକ୍‌କାବାଞ୍ଚେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଗିୟତାୟ,
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅର୍‌ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ବାଉଲ୍ଲି ଅୱନ୍‌ଲେନାୟ ।

୨୬ ତିଆସନ୍ ଉଗରଞ୍ଚେନ୍ ସର୍‌ତାଲନ୍,
ଆଲାଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ମଅୟଲନ୍,
ଆରି ତଅଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ନିୟ,
ଲୋଲୋତନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଞ୍ଚେନ୍ ଆସାତନାୟ,

୨୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ପରାନ୍‌ନାଞ୍ଚେନ୍ ପାତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ‡ ଅୱନ୍‌ମରେଡ଼େ ।
ଆରି ତନେମରନ୍‌ମଜିଆତଡ଼ ଆମନ୍ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଅୱନ୍‌ବସଅଏ ।

୨୮ ଆମନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଅବ୍‌ତୁୟଲ୍‌ୟ, †
ଆମନ୍ ମୁକ୍‌କାବାନମ୍ ଞ୍ଚେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବ୍‌ସର୍‌ତାତ୍‌ୟ ।”

୨୯ “ଏ ବୋଷାଡ଼ଜି, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ଦାଉଦ ରାଜାନ୍ ଆ ବନେ ଞ୍ଚେନ୍ ରେୟଲଡ଼ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ବର୍‌ତନାୟ, ଆନିନ୍ ଆର୍‌ରୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ତନିଲନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆ ମସାନ୍ନିନ୍ ନମିତ୍ରାନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଲେନ୍ ତକୋ । ୩୦ ଦାଉଦନ୍ ଅବୟ ପୁର୍ବାୱତେ ବନେମର ତକୋଏନ୍, ଆ କେକ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଅବ୍‌ରାଜାଲେ ଆ କୁସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନବ୍‌ତକ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସାଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଆଜନା । ୩୧ କେନ୍‌ଆତେ ଆନିନ୍ ଆଜନାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ପୁର୍ବାୱତେ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ବାଞ୍ଚେ କ୍ରିସୁନ୍ ଆ ଯନର୍‌ମେଡ଼ ଆ ବନେ ବର୍‌ନେ,
‘ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପାତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅୱସେଡ଼ଲଜି,
କି ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ଅୱସଅଲୋ ନିୟ ।’

୩୨ ଇସ୍‌ରନ୍ କେନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବ୍‌ୟର୍‌ମେଡ଼େନ୍, ତି ଆ ବନେଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସାକିନ୍ ଏତିୟତାୟ । ୩୩ ଇସ୍‌ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେନ୍ କି ଆର୍‌ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ନ୍ ଅବ୍‌ତକ୍‌ମେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଏକ୍‌ମଲେ ବାସାଲଡ଼ଲନ୍ ତି ଅକ୍‌ମ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏଷାଡ଼ଲାୟ, ତିଆତେ ଆମ୍‌ଲେ କେନ୍ ନମି ଏଗିୟତେ ଆରି ଏଅମ୍‌ତଡ଼ତେ ।

୩୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଦାଉଦନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅୱକ୍‌କିର୍‌ରୋ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ବର୍‌ତନେ;
‘ପ୍ରବୁନ୍ ପ୍ରବୁଞ୍ଚେନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍,

୩୫ ଞ୍ଚେନ୍ ଅକ୍‌ମ ଜାୟ ବନେରାନମ୍‌ଜି ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନମ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକ୍‌କୋଆଜି,
ତି ଜାୟ ଆମନ୍ ଅର୍‌ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ତକ୍‌ମଲେ ତକୋନା ।”

୩୬ “ତିଆସନ୍ ଏ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଜନାବେନ୍‌ତୋ, ଅକ୍‌ମ ଜିସୁ ଆମ୍‌ଲେନ୍ ଆଅକ୍‌କାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତାଡ଼ଲେ ଏରକ୍‌ସନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁ ଆରି କ୍ରିସ୍ତୁ ଗାମ୍‌ଲେ ତବ୍‌ନଡ଼େନ୍ ।”

୩୭ କେନ୍ ଆ ବନେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି, ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଆପପଗୋ ତେଏଞ୍ଜି, ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ତ ଆନ୍ନା ଅନାସ୍ତାୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବୋଷାଡ଼ଜି, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନି ଏଏକ୍‌ମନାୟ ?”

୩୮ ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଲେ ଆବୟର୍‌ବୁଡ଼ିନାବା, ଆରି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ଇର୍‌ସେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କେମାନ୍ ଆଞ୍ଚନାଡ଼ ଆସନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସୁନ୍ ଆଞ୍ଚମ୍‌ଲୋଡ଼ ତକ୍‌ବ୍‌ତାନାବା; ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍‌ଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆତନିୟତିୟ ଏଷାଡ଼ତେ । ୩୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ ପର୍‌ମାଡ଼ା ଆମ୍‌ଲେ ଆସନ୍, ପସିୟବେଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଆରି ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ରନ୍ ସାଞ୍ଚାୟରେଡ଼ ସିଲଡ଼ ତିଅକ୍‌ମ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େଡ଼ଜି, ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତକୋ ।”

୪୦ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ଜବ୍‌ ବନେଞ୍ଜି ବର୍‌ନନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, “କେନ୍ ପେଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପନବ୍‌ରତନ୍ ଆଜିର୍‌ତାଞ୍ଚନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍‌ଲେ ଅଡ଼ରୁବେନ୍‌ତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଷଡ଼ଞ୍ଚେଞ୍ଜି ।” ୪୧ ଆନାଜି ପିତ୍ରନ୍ ଆ ଷନଡ଼ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ ତର୍‌ଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ତକ୍‌ବ୍‌ତାଲଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଯାଗି ଅଜାର ମନ୍‌ରା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟଲଞ୍ଜି ।

☆ ୨:୨୩ ୨:୨୩ ମାଡ଼ିଡ଼ ୨୭:୩୫; ମାର୍କ ୧୫:୨୪; ଲୁକ ୨୩:୩୩; ଜନ ୧୯:୧୮ ☆ ୨:୨୪ ୨:୨୪ ମାଡ଼ିଡ଼ ୨୮:୫,୬; ମାର୍କ ୧୭:୨; ଲୁକ ୨୪:୫ ‡ ୨:୨୭ ୨:୨୭ ରନବୁମରଞ୍ଜି ଆ ତରକୋନେ § ୨:୨୮ ୨:୨୮ ଅବ୍‌ଜନାଲ୍‌ୟ

ଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟନେନ୍

୪୨ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାମ୍ବୁୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଡକୋଲଞ୍ଜି, ଆ ଷନଡ଼ଞ୍ଜି ଅମ୍ତଡ଼େଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁବୋଜନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି ଆରି ପାର୍ତନାଲନ୍ ଡକୋଲଞ୍ଜି ।

୪୩ ଆରି ଅନାମ୍ବୁୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି, ଅରମ୍ପତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ବଡ଼ଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୪୪ ଧବନ୍ତ ଆନାଜି ଡର୍ନଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅନାମ୍ବୁୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଡକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଲବଞ୍ଜି, ଆନଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମୁର୍ସେଏଞ୍ଜି । ୪୫ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ବସେଡ଼ ଆ ଲବ ଡମେଞ୍ଜି କି ଡାକୋନ୍ ବାଡ଼େଆଜେଞ୍ଜି । ୪୬ ଆନିଞ୍ଜି ଆବମନ୍ନନ୍ ଏମ୍ଲେଲନ୍ ତିତାନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ରୁକ୍ଲଲନ୍ ଡକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ଅସିଂ ଅସିଂ ଇୟଲେ ରୁଟିନ୍ ରେବ୍ଲେ ସର୍ତାନ୍ ବାଡ଼େ ଆରି ଲଗଡ଼ ଉଗରନ୍ ବାଡ଼େ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼଼ ସେକ୍ସେଞ୍ଜି । ୪୭ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତୁଡ଼ୟମେଞ୍ଜି; ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ତିତାନ୍ ମଣ୍ଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଅବମାୟମାୟେଞ୍ଜି ।

୩

ପିତ୍ରନ୍ ଅବୟ ଆ ଗାଡ଼େମରନ୍ ମବନଡ଼େନ୍

୧ ବଡ଼ିନ୍ନା ପାର୍ତନା ଇଡ଼ନ୍, ସାଲୁମନ୍ ଯାଗି ଗଣ୍ଡା ଇଡ଼ନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୨ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଅବୟ ଆ ଗାଡ଼େମରନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବୋୟଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି; ତି ଆ ମନ୍ରା ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ମା ଆ ଗାଡ଼େ ଜନମ୍ମୁ ଡୁତଏନ୍ । ତେଡ଼େ ମନଡ଼ ଗାମଲେ ଅବୟ ଗରନ୍ନେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଡକୋଏନ୍, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆରିୟୁଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବେକେଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ତେଡ଼େ ଅମ୍ରେଡ଼ଲେ ଇୟଲାୟ ଜିରେଜି । ୩ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆରିୟେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ତି ଗାଡ଼େମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବେଡେନ୍ । ୪ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ସେଡେଞ୍ଜି, ଆରି, ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ାୟ ।” ୫ ତି ଗାଡ଼େମରନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଷାଡ଼ତାୟ ଗାମଲେ ଆସାଡ଼ାଲନ୍ ଆମଡ଼ବାଞ୍ଜି ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ସେଡେନ୍ । ୬ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ରୁପା ତଡ଼ କି ସୁନା ତଡ଼, ବନ୍ତ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଇନି ଡକୋ ତିଆଡେ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମନ୍ ତିୟଡମ୍; ନାଜରିତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ତଡ଼ିୟନା ।” ୭ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ତି ଗାଡ଼େମରନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମ୍ସି ଷମ୍ଲେ ଅବଡୋଏନ୍ । ସିଲଡ଼େ ଅବଡାଡ଼ନ୍ ଆ ଡାଲୁଜଡ଼ନ୍ ତ ଆମେଡ଼ଡ଼ିଞ୍ଜି* ରଡୋଏନ୍; ୮ ଆରି ଆନିନ୍ ତୋରଞ୍ଜାମ୍ତାଲେ ତନଡେନ୍, କି ତଡ଼ିୟଲନ୍, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଇଡ଼ୋୟ ଇଡ଼ୋୟଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼଼ ସେନ୍ଲେ ସେନ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲନେ । ୯ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ିୟଲନ୍ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ବେକ୍ସେନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ୧୦ ଆରି କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ ଗାମଲେ ଅବୟ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ଲେ ବେକେଡ଼ଲନ୍ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍ପଡେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ମନଡେନ୍ ତିଆଡେଜି ଗିୟଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ଡେଏଞ୍ଜି ।

ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ବର୍ରେନେ

୧୧ ଆନିନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ସୋଲମନନ୍ ଆ ପିଣ୍ଡାଲୋଡ଼ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ଡେଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇର୍ରାଜି କି ଇୟଲାୟ ରୁକ୍ଲନେଜି । ୧୨ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଗିୟଲେ ବର୍ରେନେ, “ଏ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା କେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ସାନ୍ନି ଡେଡବେନ୍ ? ଇନ୍ଲେନ୍ ବସ୍ତୁଲେନ୍ ବାଡ଼େ ଅଡ଼େ ବୋର୍ସାଲେନ୍ ବାଡ଼େ କେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଏବଡ଼ିୟନେଲାୟ ଗାମଲେ ଅବଡ଼ିସୟଡାଲେ ଇନିବା ଇନ୍ଲେନ୍ଆଡ଼଼ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ଏସେଡ଼ତଲେନ୍ ? ୧୩ ଅବ୍ରାମନ୍, ଇସାକନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ଆ ଇସ୍ବର, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ବର, ଆ କମ୍ବାରିମରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ଆନିନ୍ ଅବଗୁଗୁଏନ୍ ଅବପେମେଡେନ୍; ତି ଆ ଜିସୁ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନେରାମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଏସୋରୋପ୍ତାୟେନ୍, ଆରି ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଅମ୍ରେଡ଼ତାୟ ଆଗ୍ରାମେନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ପିଲାତନ୍ ଆଡେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ର୍ରେନେ । ୧୪ ଧଆନିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ଆରି ଏରଡୋସାମର୍, ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ାଲୋ, ଆପାଲଡେଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ ସମ୍ବବମରନ୍ ଅନମ୍ରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ଏବରେନ୍ । ୧୫ ବନ୍ତ ଅନମେଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଆରବଡ଼ୟଡେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଏରକ୍ସଏନ୍, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଅବଡୋଏନ୍, ତିଆଡେଜି ଇନ୍ଲେନ୍ ସାକିନ୍ ଏତିୟଡାୟ । ୧୬ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଡକୋନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଡ଼େ କେନ୍ ଆ ଗାଡ଼େମର୍ ମନଡେନ୍ । ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଅକ୍ମାଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମଲେ ଏଜନାଏନ୍; ତିଆଡେ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଡର୍ରେନବୋ ଡେନ୍ ତୁମ୍ ଡେଡେ; କେନ୍ ଆ ଗାଡ଼େମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆଡର୍ରେନେନ୍ ଆନିନ୍ ମନଡେନ୍, ତିଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗିଜେନ୍ ।”

୧୭ “ଆରି ନମି, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଏକ୍ମାଲେ ଏରଜନନାନ୍ ବାଡ଼େ ଏଡେଏଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଡେଲେ ଏରଜନନାନ୍ ବାଡ଼େ କେନ୍ଆଡେ ଏଲୁମେନ୍ ଗାମଲେ ଞ୍ଜେନ୍ ଜନା । ୧୮ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆ ବର୍ରେଜି

☆ ୨:୪୪ ୨:୪୪ ଅନାମ୍ବୁୟ ୪:୩୨-୩୫ * ୩:୭ ୩:୭ ତନୁକ୍ଷୁଡ଼ିଜଡ଼ ☆ ୩:୧୪ ୩:୧୪ ମାଡିଉ ୨୭:୧୫-୨୩; ମାର୍କ ୧୫:୬-୧୪; ଲୁକ ୨୩:୧୩-୨୩; ଜନ ୧୯:୧୨-୧୫

ଇସ୍ଵରନ୍ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ଆମ୍ନତ୍ଫୁ ମା ବର୍ନେନେ, ମସିଅନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ; ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବଡେଲେନ୍ । ୧୯ ତିଆସନ୍, ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ଯର୍ନାୟବା, ଏଡେଲଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଇର୍ସେବେନ୍ କେମାତେ । ୨୦ ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଏଞାଡ଼ତେ, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ନତ୍ଫୁ ମା ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟୁ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ । ୨୧ ଆମ୍ନତ୍ଫୁ ମା ମଡ଼ିର୍ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ବାଡେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆରବଜନାଏନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବାରତନ୍ବନ୍ ଆଡେଡେନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତନ୍ । ୨୨ ମୋସାନ୍ ବର୍ନେନେ, ‘ପ୍ରବୁ ଇସ୍ଵରନ୍ ବୋଞାଡ଼ବେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ତବନଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଅଜା ବର୍ନେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ତବେନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଅମଡ଼଼ବା । ୨୩ ଆରି କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ, ଅଜା ମନ୍ରା ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଲ୍ଲେତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନାନ୍ନାନ୍ ତେତେ, ଆରି ରବୁତେ ।’ ୨୪ ସାମୁଏଲ୍ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ନିୟ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେନେ, ଆରି ତିକ୍ଳି ଆ ତିନ୍ନାରେଡ଼ ତିଅଜା ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେଞ୍ଜି, ତି ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେଞ୍ଜି । ୨୫ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତି ଆ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଜି ଆଅନ୍ଜି, ଆରି, ‘କୁଞ୍ଜାବେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ପୁତ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାମରଜି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତଜି’ ଗାମ୍ଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ପୂର୍ବା ଜୋଜୋବେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆମନ୍ ବାସାଲନ୍ । ୨୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ପେଲ୍ଲୋଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ପର୍ତମ୍ ଆ କମ୍ବାରିମରନ୍ଆଡ଼଼ ଗବଡେଲଡ଼ାଲେ ଆସ୍ତାୟଲାୟ ।”

୪

ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ପରନ୍ସୁଆତିଲୋଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍

୧ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆବର୍ନନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆଜ୍ଜଗେତେଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟ୍ଲାଜି । ୨ ଆନିଞ୍ଜି ବରାବେଞ୍ଜି ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ଯନର୍ମେଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେଞ୍ଜି । ୩ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ଆଡ଼଼ ଖମ୍ଲେ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆବାର୍ତାନ୍ ଜାୟ ତକ୍ଳୋଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଅରୁବେନ୍ । ୪ ବନ୍ତ ଜବ୍ର ମନ୍ରାଜି ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜି ଅମଡ଼଼ତାଲେ ତର୍ତ୍ତ୍ଵି; ଆରି ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଓକାମରଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଆ ତନିତି ମନ୍ଲୟ୍ ଅଜାର ତେଏଞ୍ଜି ।

୫ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ରୁକ୍ଲଞ୍ଜି । ୬ ତେତେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ଆନାନନ୍, କାୟାପାନ୍, ଜନନ୍, ଆଲେକଜାଣ୍ଡାରନ୍ ତ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାମରଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୭ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆମୁକ୍ଳାବାଞ୍ଜି ମଡ଼ିନ୍ ତବନଡ଼ଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଜାଲେ ଏଲୁମ୍ତେ ? ଅଜା ବୋର୍ସା ବାଡେ ଅଡେ ଆନା ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଏଲୁମେନ୍ ?”

୮ ପିତ୍ରନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅମ୍ବେଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଏ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ଆରି ଆମ୍ନତ୍ଫୁଗଡ଼ମରଜି, ୯ ଲଡେ ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ ଆ ଗାଡ଼େମରନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏରଲୁମ୍ଲାଖନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଏଜାଲେ ମନଡେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଏବର୍ତଲେନ୍ ? ୧୦ ଏଡେଲଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ଇସ୍ତାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଜନାବା, ଅଜା ନାଜରିତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟୁଆଡ଼଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଏରକ୍ଳୁଏନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଅବଡୋଏନ୍, ତି ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ମନଡେନ୍ କି ନମି କେନ୍ ମୁକ୍ଳାବାବେନ୍ ଆତନଡ଼ । ୧୧ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗୁସିଂମରଞ୍ଜି, ‘ଆମ୍ବେନ୍ ଅଜା ଆରେଡ଼ ଏବାସ୍ତେଏନ୍,

ତିଆତେ କୁନେନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ଅରେଡ଼ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ତି ଆରେଡ଼ ।’

୧୨ ଆନିନ୍ ତୁମ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଜାୟତା ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ବାଡେ ମନ୍ରାନ୍ ଅନୁରନ୍ ଅଃଞାତେ ।”

୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଗିୟ୍ଲେ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଏରପାଟମରଜି ଗାମ୍ଲେ ଜନାତାଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଅମ୍ବେଞ୍ଜି । ୧୪ ବନ୍ତ ତି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି କି, ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ବର୍ନନ୍ ଅଃର୍ପିଲଜି । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି ପନ୍ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ତାଣ୍ଡନ୍ ଜିର୍ବା ଗାମେଞ୍ଜି କି, ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି । ୧୬ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଇନି ଏଜାଗୋ ? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ସମ୍ପରା ଜିରୁସାଲମବାଜି ଜନାଆଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତିଆତେ ସସଲନ୍ ଅଃର୍ପିବୋ । ୧୭ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏଜାଲଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅଃକ୍ଳୁଡ଼ାୟନେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ଆଡ଼଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏବରଡ଼ଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ଏବବଡ଼ଞ୍ଜି ।”

୧୮ ତିକ୍ତି ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆତଢ଼ ଓଡ଼େଡାଲେ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଇନ୍ନିଢ଼ ଏବରତଢ଼ନେ ଆରି ଇନ୍ନିଢ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଏତିୟତଢ଼ ଗାମ୍ଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୧୯ ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏଅମ୍ତଢ଼ଲାୟ୍ ତେନ୍ ମନଡ଼ ଅଡ଼େ ବର୍ନେବେନ୍ ଏଅମ୍ତଢ଼ଲାୟ୍ ତେନ୍ ମନଡ଼, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ବର୍ନାବା । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ ଗାମ୍ବେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଏଗିୟଲାୟ୍ ଆରି ଏଅମ୍ତଢ଼ଲାୟ୍, ତିଆତେଜି ଏରବନରନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତକୋଲନ୍ ଏଃର୍ପୁଆୟ୍ ।” ୨୧ ସିଲତେ ତେତେ ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରା ତକୋଏଞ୍ଜି ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଆସନ୍ ତଢ଼ରନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି, ସତ୍ତର ବବତଢ଼ତାଲେ ଅମ୍ରେଡ଼େଞ୍ଜି । ଇନିଆସନ୍ ଗାମ୍ବେଣ୍ଡେନ୍ ତେତେ ଇନିଜି ତେଏନ୍ ତିଆତେଜି ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆତଢ଼ ସେକ୍ରେଏଞ୍ଜି । ୨୨ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ମନଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତେଏନ୍ ।

ଅନୁସୁବନ୍ ବାତେ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ପାର୍ତନା

୨୩ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ବଶ୍ଟିନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ତ ଆମ୍ବୁଡ଼ଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଇନିଜି ଗାମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇୟ୍ଲେ ବର୍ନେଜି । ୨୪ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆରମ୍ତଡ଼େଞ୍ଜି ଆବମନ୍ନନ୍ ଏମ୍ବେଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସୋଡ଼ା ସର୍ତନ୍ ବାତେ ଏନ୍ବେଲେ ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି; “ଏ ପ୍ରବୁ ଆମନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍, ପୁତ୍ରିନ୍, ସମ୍ବେଣ୍ଡୁଆନ୍ ଆରି ତେତେ ତକୋନ୍ ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବ୍ତେଲେନ୍ । ୨୫ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାତେ ଆମନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ତ କମ୍ବାରିମରନ୍ମ* ଦାଉଦନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନେ,

‘ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇନିଆସନ୍ ବାବନ୍ତ୍ରାବ୍ ବାକାବେଞ୍ଜି,

ଆରି ଇନିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅଃଗତେଲେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପାଡ଼ଲେ ତନ୍ନୁଏଞ୍ଜି ?

୨୬ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆରି ଆନିନ୍ ଆରବିସେକଏନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼,

ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ରାଜାଜି ତନଡ଼େଞ୍ଜି,

ଆରି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ରୁଞ୍ଜୁଲଞ୍ଜି ।’

୨୭ *ଇନିଆସନ୍ ଗାମ୍ବେଣ୍ଡେନ୍ ମଡ଼ିର୍ କମ୍ବାରିମରନ୍ମ ଜିସୁନ୍ ଆତଢ଼ ଆମନ୍ ଅବିସେକଏନ୍, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଏରୋଦନ୍ ତ ପତ୍ରିଅ ପିଲାତନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଇସ୍ବାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ରୁଞ୍ଜୁତାଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଢ଼ ବିରୁଦଏଞ୍ଜି । ୨୮ ବୋର୍ସାନମ୍ ତ ଅନିଃୟମନମ୍ ବାତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନି ତେତମ୍ତେ ଗାମ୍ଲେ ଆମନ୍ ଗବ୍ରିଏନ୍, ତିଆତେ ଲନ୍ଦୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରୁଞ୍ଜୁଲଞ୍ଜି । ୨୯ ପ୍ରବୁ, ନମି ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆତଢ଼ ବବତଢ଼ତଲେଞ୍ଜି, ଆମନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଗିଜା ଆରି ଏରବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବର୍ନେନମ୍ ଅନପ୍ପୁଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ କମ୍ବାରିମରନ୍ମଜିଆତଢ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟାଜି । ୩୦ ଆରି ମଡ଼ିର୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ନମ୍ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ମନବ୍ନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅରମ୍ବତଞ୍ଜି ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ଦୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅସିନମ୍ ତେକ୍ଲେଆ ।”

୩୧ ଆନିଞ୍ଜି ଆପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି ଆ ତିକ୍ତି, ଅଜ୍ଞା ଆ ତରକୋନେଲୋଡ଼ ରୁଞ୍ଜୁଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ତି ତେତେ ମୁଲନେ । ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିଜେଞ୍ଜି କି ଏରବନ୍ତଡ଼ନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅପ୍ପୁଡ଼ବରେଞ୍ଜି ।

ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଅନର୍ଜେଞ୍ଜି ଆବସମାନନ୍ ଞାଡ଼ତଜି

୩୨ *ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବମନ୍ନନ୍ ତ ଆବପରାନ୍ନାନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନର୍ଜେଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆତେ ଅଃଗାମ୍ଲଜି, ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆନର୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ଆବସରିନ୍ ବାଡ଼େଲେ ଜୋମେଞ୍ଜି । ୩୩ ଅନାମ୍ବୁୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ବୋର୍ସାନ୍ ବାତେ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ଯନର୍ମେଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସିର୍ବାଦଏଞ୍ଜି । ୩୪ ତିଆସନ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅବାବ ଅଃଡ଼େଲଜି, ତିଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ଲବସିମା, ଅସିଂ ତକୋଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେଜି ତମେଞ୍ଜି କି ତଜ୍ଞାନ୍ ଅନାମ୍ବୁୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ପାଡ଼ଲେ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ତିୟେଜି; ୩୫ ଆରି ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସନାୟ୍ସାୟ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତିଆତେ ତିୟ୍ତିୟେଞ୍ଜି ।

୩୬ ଆରି, ଜୋସେପନ୍, ଆନିନ୍ ଲେବି କେଜ୍ଞାମର୍ ସାଇପ୍ରସଲୋଡ଼ନ୍ ଜନମ୍ମୁତେଏନ୍, ଅନାମ୍ବୁୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆତଢ଼ ବର୍ନବା ଗାମ୍ଲେ ଅବ୍ଞୁମେଞ୍ଜି, ବାଣ୍ଟାଲବୋ ତେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମନ୍ “ବନବ୍ଯୋ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍” ତେତେ । ୩୭ ଆ ବସେଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ତମ୍ଲେ ତି ଆ ତଜ୍ଞା ଅନାମ୍ବୁୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଇୟ୍ଲେ ତିୟେଜି ।

* ୪:୨୫ ୪:୨୫ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମ୍ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା   ✪ ୪:୨୭ ୪:୨୭ ଲୁକ ୨୩:୭-୧୧; ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୧,୨; ମାର୍କ ୧୫:୧; ଲୁକ ୨୩:୧; ଜନ ୧୮:୨୮,୨୯
 ✪ ୪:୩୨ ୪:୩୨ ଅନାମ୍ବୁୟ ୨:୪୪,୪୫

ଅନାନିଅନ୍ ତ ସପିରାନ୍

^୧ ଅନାନିଅ ଗାମ୍ବଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆ ତୁକ୍ରିନ୍ ଆଜୁମ୍ ସପିରା । ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି କଡାଡିତାଲନ୍ ଅସୋୟ୍ ଆନଜେଞ୍ଜି ତମେଞ୍ଜି । ^୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅନଜେନ୍ ତମ୍ଲେ ଆଞ୍ଜାଡେଞ୍ଜି ଆ ତକା ଲାଡ୍ଲେଡ୍ ସଲେ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି କି ଲାଡ୍ଲେଡ୍ ତକାନ୍ ଅନାମ୍ବୁୟ ଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଇୟ୍ଲେ ତିୟେଜି । ^୩ ସିଲ୍ଲେ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ଅନାନିଅ, ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆମଡ୍ ସସନେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ବସେଡ୍ ତମ୍ଲେ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ଆ ତକା ଲାଡ୍ଲେଡ୍ ସଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍, ଇନିବା ସନ୍ମନ୍ ଉଗରଲୋଡ୍ନମ୍ କାକାଡାଲନ୍ ?” ^୪ ତି ଆ ବସେଡ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ତମେନ୍ ଆଡିଡ୍ ତିଆତେ ଆମନ୍ଆତେ ଅଞ୍ଜକୋଲୋ ପଡ୍ ? ଆରି ତରମେନ୍ ସିଲ୍ଲେଡ୍ ତି ଆ ତକା ଆମନ୍ଆତେ ଅଞ୍ଜକୋଲୋ ପଡ୍ ? ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଉଗରଲୋଡ୍ନମ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇୟ୍ମେନ୍ ? ଆମନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ୍ ଅଞ୍ଜସଲନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ୍ ସସଲନ୍ ।” ^୫ ଅନାନିଅନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆରମ୍ତଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଗୋଡେନ୍ କି ରବୁଏନ୍ । ସିଲ୍ଲେ ତିଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡେଞ୍ଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ବତଡେଞ୍ଜି । ^୬ ଆରି ବେଣ୍ଡିଆମରଞ୍ଜି ଜିର୍ବାଜି କି ଅନାନିଅନ୍ ଆ ମରା ସିନ୍ରିନ୍ ଯୁମ୍ଲେ ବୋୟ୍ଲେ ପାଡେଞ୍ଜି କି ଇୟ୍ଲେ ତିଲେଜି ।

^୭ ଯାଗି ଗଣ୍ଡା ଆ ତିକ୍ଳି ଆ ତୁକ୍ରିନ୍ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍, ବନ୍ତ ଇନି ତେଏନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜନାଲୋ । ^୮ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ବନା ଲା, ତିୟ୍ଡେ ତକା ବାଡେ ପଡ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ବସେଡ୍ ଏତମେନ୍ ?”

ଆନିନ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଓଓ, ତିୟ୍ଡେ ତକା ବାଡେ ବସେଡ୍ ଏତମ୍ଲାଇୟ୍ ।”

^୯ ସିଲ୍ଲେ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପୁରାଡା ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ଇନିବା ବାଗୁନ୍ବେନ୍ ଆବମନ୍ନନ୍ ଏଏମ୍ଲେଲନ୍ ? ଗିଜା, ଆନାଜି ଅୟ୍ତବନ୍ମ୍ ଇୟ୍ଲେ ତିଲେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସନଡ୍ଲୋଡ୍ ଅଡୋଲାଜିନି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ୍* ନିୟ୍ ବୋୟ୍ଲେ ଡାଣ୍ଡୁନ୍ ପାଡ୍ତମ୍ଜି ।” ^{୧୦} ସିଲ୍ଲେ ଅବଡାଡ୍ ସପିରାନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲଡ୍ବା ଗୋଡେନ୍ କି ରବୁଏନ୍ । ଆରି ବେଣ୍ଡିଆମରଞ୍ଜି ଅମ୍ବସିଡ୍ ଗନ୍ଲେ ସପିରାନ୍ ଆରବୁ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ଗିଜେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ତୁଆରାନ୍ ବୋୟ୍ଲେ ପାଡେଞ୍ଜି କି ଆ ଅୟ୍ତବନ୍ ଆ ମସାନ୍ ଆତୟ୍ତୟ୍ ଇୟ୍ଲେ ତିଲେଜି । ^{୧୧} ସିଲ୍ଲେ ଅଡକୋ ମଣ୍ଡିଡ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆରି ତିଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡେଞ୍ଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ବତଡାଜେଞ୍ଜି ।

ବରନ୍ତଡ୍ ତ ସାନ୍ନି କାକାଡାନ୍

^{୧୨} ଅନାମ୍ବୁୟ ଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ଜବ୍ରତମ୍ ଅରମ୍ତଞ୍ଜି ତ ସାନ୍ନି କାକାଡାଞ୍ଜି ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆରି ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ସୋଲମନନ୍ ଆ ପିଣ୍ଡାଲୋଡ୍ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ରୁକ୍ଲୁନେଜି । ^{୧୩} ବନ୍ତ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍ଲୋଡ୍ ସିଲ୍ଲଡ୍ ଆନ୍ନିଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜନୋମଡ୍ଲଜି, ତେଲୋଜନଡ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସେକ୍ଲେଏଞ୍ଜି । ^{୧୪} ଆରି ଜବ୍ରତମ୍ ଓକାମରଞ୍ଜି ତ ଆଇମରଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ୍ ତରଞ୍ଜି କି ମଣ୍ଡିଲୋଡ୍ ମାୟ୍ଲଞ୍ଜି । ^{୧୫} ପିତ୍ରନ୍ ଆଜିର୍ବାଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍ଡେନ୍ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ୍ଲୋଡ୍ ଆ ଉମ୍ଲୁନ୍ ଜାବେତୋ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅସୁମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବୋୟ୍ଲେ ଡାଣ୍ଡୁନ୍ ସପାଲୋଡ୍ ତ କଗଲୋଡ୍ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ତକ୍ଲୋଏଜି । ^{୧୬} ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ରେଡ୍ ଆଡକୋଏନ୍ ସମ୍ପିରାନ୍ ଆ ଗଡାରେଡ୍ ସିଲ୍ଲଡ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅସୁମରଞ୍ଜି ତ ଏରମ୍ଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଓରୋଡ୍ଲାଇଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ମନଡାଜେଞ୍ଜି ।

ଅନାମ୍ବୁୟ ଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜି ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଞ୍ଜାଡେଞ୍ଜି

^{୧୭} ମୁଡ୍ ରାଓଡାନ୍ ତ ଆ ଗଡିଞ୍ଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି, ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ବାଡେ ପସୋୟ୍ଲଗୋ ତେଏଞ୍ଜି । ^{୧୮} ଆରି ଅନାମ୍ବୁୟ ଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜି ଜିଲେ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ୍ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି । ^{୧୯} ବନ୍ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ୍ଲଡ୍ବରମର୍ ଅବୟ୍ନେ ବଣ୍ଡିସିଡ୍ ଆ ସନଡ୍ଲି ରୋଆଜେନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତୁଆରାନ୍ ଅମ୍ତଡ୍ଡାଲେ ଓରୋଡ୍ଲାଇଜି କି ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ବରେଜି; ^{୨୦} “ଜିର୍ବା, ସରେବାସିଂଲୋଡ୍ ତନଡ୍ଡାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ କେନ୍ ଅନମେଡ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡକୋନ୍ ଇୟ୍ ବର୍ବାଜି ।” ^{୨୧} କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡ୍ଡାଲେ ଅନାମ୍ବୁୟ ଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ତୋତାନ୍ ସରେବାସିଡ୍ ଜିର୍ବେ ଞ୍ଜିନଡ୍ ଇୟ୍ଲେ ତିୟେଜି ।

ତିଆଡିଡ୍ ମୁଡ୍ ରାଓଡାନ୍ ତ ଆ ସସିଂ କାକାଡାମରଞ୍ଜି ଜିର୍ବେ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ତ ଇସ୍ତାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆ ପାପୁର୍ମରଞ୍ଜି ଓଡେଡାଲେ ରୁକ୍ଲୁଞ୍ଜି, ଆରି ଅନାମ୍ବୁୟ ଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବଣ୍ଡିସିଡ୍ ସିଲ୍ଲଡ୍ ଅମ୍ତଡ୍ଡାଲେ ଅନୋରୋଡ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ^{୨୨} ସିପ୍ତାୟ୍ଞି ବଣ୍ଡିସିଡ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାମ୍ବୁୟ ଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅଞ୍ଜନେରବାଡ୍ଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ନାଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ବରେଜି, ^{୨୩} “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇୟ୍ଲେ ଏଗିୟ୍ଲାଇୟ୍, ବଣ୍ଡିସିଡ୍ ମନଡ୍ଡମ୍ ଆଇଡ୍ ଆରି ଜଗେସିଂମରଞ୍ଜି ସନଡ୍ଲୋଡ୍ ଆତନଡ୍ଜି, ବନ୍ତ ସନଡ୍ ରୋଲେ ଅମ୍ଲନ୍ ଇୟ୍ଲେ ଏଗିୟ୍ନାଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ୍ ଏଞ୍ଜନେରବାଡ୍ଲାଇୟ୍ ।” ^{୨୪} କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡ୍ଡାଲେ ସରେବାସିଡ୍ ଆ ସିପ୍ତାୟ୍ ତ ସୋଡା ରାଓଡାଞ୍ଜି ଇନି ତେତେ ଗାମ୍ଲେ ଅନାମ୍ବୁୟ ଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଇୟ୍ମଡାଲେ

* ୫:୯ ୫:୯ ମରାନ୍

ସାନ୍ନି ଦେଏଞ୍ଜି । ୨୫ ତିଆଡିଡ଼ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ବରେଜି, “ଅମ୍ତଡ଼଼ବା, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବେନ୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ବଣ୍ଡିଲେ ଏଡ଼କ୍ଳୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ତଜି ।” ୨୬ ତିଆଡିଡ଼ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ତାୟନ୍ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟ୍ଲେ ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଇୟ୍ଲେ ଓରୋଡ଼େଜି । ବନ୍ତ ବଡ଼ଗାୟ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅଃନେଓରୋଡ଼ଲଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅସମୟ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅରେଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତିଡ଼ତଲେଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ବଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୭ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଓରୋଡ଼ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଡେମଡ଼ଲୋଡ଼ ତବନ୍ଡ଼ଲେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି । ୨୮ ✧ “କେନ୍ ଆଞ୍ଜିମଲୋଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଏତିୟ୍ତଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏବର୍ବେନ୍, ବନ୍ତ ଗିୟ୍ବା, ସମ୍ପରା ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖନଡ଼ ଏତିୟ୍ତେନ୍ ଆରି ତି ଆ ମନ୍ରା ଆ ରନବୁ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଏବଡୋସାତଲେନ୍ ।”

୨୯ ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଆନ୍ନା ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜାଲଡ଼ଲଜି, “ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ଏମାନ୍ନେତାୟ୍, ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବନେ ଏଃମ୍ମାନ୍ନେଆୟ୍ । ୩୦ ଅଙ୍ଗା ଜିସୁ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଅକ୍ଳାଡ଼଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତାଡ଼ଲେ ଏରକ୍ସଏନ୍, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ବର ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଏବଡୋଏନ୍ । ୩୧ ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ବାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆବୟ୍ରବୁଡ଼ିନେନ୍ ତ ଇସ୍ବେନ୍ ସିଲଡ଼ କେମାନ୍ ତନିୟ୍ନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆଜିଡ଼ୋମସିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଆମ୍ବୁଗଡ଼ମର୍ ଆରି ଅନୁରମର୍ ଅମ୍ବେଲେ ତବନ୍ଡ଼େନ୍ । ୩୨ ଆରି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଆସନ୍ ସାକିମର୍ଜି, ଆରି ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ମାନ୍ନେତଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆନିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟ୍ତେଞ୍ଜି, ତି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ନିୟ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତକୋ ।”

୩୩ କେନ୍ ଆ ବନେ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବରାବେଞ୍ଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ରନକ୍ସନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି । ୩୪ ବନ୍ତ ଗମଲିଏଲ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ପାରୁସିନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର ଆ ଖନଡ଼ତିୟ୍ମର୍, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ମାନ୍ନେତଜି, ଆନିନ୍ ପନ୍ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ବସନ୍ନେଃ ଆସନ୍ ଅନମଡ଼ୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି; ୩୫ ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଇସ୍ବାଏଲ୍ମରଜି, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏଏଙ୍ଗାତାୟ୍ ଏଗାମ୍ତେ, ତିଆଡେ ଆସନ୍ ଗିୟ୍ତମ୍ନାବା । ୩୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ିତଦାନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ାମର୍ ଗାମ୍ତମ୍ଲନ୍, ଆରି ଉଞ୍ଜିସଅ ମନ୍ରା ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲଜି; ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆରି ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ପିରିଡ଼ପାତାନ୍ ତେଆଜେଞ୍ଜି । ୩୭ ତି ଆ ମନ୍ରା ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ତନିଡିନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆଡିଡ଼ ଗାଲିଲିବାୟ୍ ଜିତଦାନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍ କି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅବରୁକ୍ଷତାଲେ ଗୋଡେନ୍ ଅମଡ଼ୁଡେନ୍; ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ରବୁଏନ୍, ଆରି ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ପିରିଡ଼ପାତାନ୍ ତେଆଜେଞ୍ଜି । ୩୮ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ଡ଼ବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଏଙ୍ଗାତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅମ୍ରେଡ଼ବାଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆନିଃୟ୍ମ ଅଡେ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ତିଆଡେ ରସମ୍ତେ । ୩୯ ବନ୍ତ ତିଆଡେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତଡ଼ଲେ ଏଃର୍ପ୍ରିଏ, ଅସମୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଏଡୋତନ୍ ଗାମ୍ଲେ ରାଡ଼ତାତବେନ୍ ।”

ତେଡେ ଆଡକ୍ଳମ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଗମଲିଏଲ୍ନ୍ ଆ ବନେ ଅମ୍ତଡ଼େଞ୍ଜି । ୪୦ ଆରି ଆନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅମ୍ବସିଡ଼ନ୍ ଓଡେଡୋଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତିଡେଞ୍ଜି କି ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜିମଲୋଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏବରଡ଼ଡ଼ନେ ଗାମ୍ଲେ ବରେ ଅମ୍ରେଡ଼େଞ୍ଜି । ୪୧ ସିଲଡେ ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜିମ୍ ଆସନ୍ ତନିଡନ୍ କନଖନ୍ ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଗାମ୍ଲେ ସର୍ଡାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପନ୍ସୁଆତିସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୪୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତ ଅସିଂ ଅସିଂ ଇୟ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ଟ ଗାମ୍ଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ତେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନପ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲୋଲୋଲଜି ।

ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ସାତଜଣ ସନେତାନ୍

୧ ତିଆଡିଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ଲେ ପାଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଗ୍ରିକ୍ ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଜି ଆ ଜିତଦିଜି ତ ଏବ୍ରିଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଜି ଆ ଜିତଦିଜି ଗୋଡ଼େଲଜି । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆଡିଡ଼ ତିତାନ୍ ଆ ପଡ଼ି ଆସନ୍ ତାକୋନ୍ ଆତ୍ରାନ୍ତେଏଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜୁଆର୍ବଜଞ୍ଜି ମନଡ଼ ଅଃଗିଜେଜି ଗାମ୍ଲେ ଗ୍ରିକ୍ ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଜି ଆ ଜିତଦିଜି ଏବ୍ରିଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଜି ଆ ଜିତଦିଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ଡ଼େଞ୍ଜି । ୨ ତିଆସନ୍ ବାରଜଣ ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଓଡେଡୋଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ଅନପ୍ତୁଡ଼ବରନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଜନୋମ୍ଜୋମନ୍ ଆ ବନାନ୍ତେଲୋଡ଼ ମଗାଡ଼ଲେ ଅଃଡ଼କୋନେବୋ । ୩ ତିଆସନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଙ୍ଗା

✧ ୫:୨୮ ୫:୨୮ ମାଡିଉ ୨୭:୨୫

ମନ୍‌ରାଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ବୁଢ଼ିନ୍ ତକୋ ଏଭେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସାତଜଣ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ସେତାବା ।^୪ ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାତନାନ୍‌ନେନ୍ ତ ମନ୍‌ଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ତନ୍ ।”

^୫ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼କୋ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ତର୍ନେନ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆଞ୍ଜାଞ୍ଜାଞ୍ଜନ୍ ତିପାନ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆରି ପିଲିପନ୍, ପ୍ରକରନ୍, ନିକାନୋରନ୍, ତିମୋନନ୍, ପାର୍‌ନାନ୍ ତ ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ଜିଉଦି ତରମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍‌ରାୟ୍‌ଲନ୍ ଆନ୍ତିଅକିଆବାୟ୍ ନିକଲାୟ୍‌ନ୍ ସେତାଏଞ୍ଜି ।^୬ କେନ୍ ସାତଜଣଞ୍ଜି ଆବବଲୋଡ଼ ଅନାମ୍‌ବୁ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆସିଞ୍ଜି ତକ୍ଲୋତାଲେ ପାତନାଏଞ୍ଜି ।

^୭ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନାଆଜେଞ୍ଜି ଆରି ଜିରୁସାଲମଲୋଡ଼ନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି; ଆରି ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟୁଲଞ୍ଜି ।

ତିପାନନ୍ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି

୮ ତିପାନନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତ ବୋର୍ସାନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ତ ଅରମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜି ଲୁମେନ୍ ।^୯ ବନ୍‌ଡ଼ ଲିବର୍‌ଅ, କୁରିଣିଆ ଆରି ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡ୍ରିଆ ଆଗ୍ରାମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରନ୍‌କୁସିଂ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆରି କିଲିକିଆନ୍ ତ ଆସିଆବାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଜିରାଜି କି ତିପାନନ୍ ଆମଡ଼ ଗୋଡ଼େନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଇ ତବେଜି ।^{୧୦} ଆରି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିପାନନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଭେଲେ ଆ ବୁଢ଼ି ତିଏନ୍ ତ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି ।^{୧୧} ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ମୋସାନ୍ ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ନିଶ୍ଚୟେନ୍, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଅମଡ଼ଲାଇ” ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼େଞ୍ଜି ।^{୧୨} ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ସୁସ୍ମାୟେଞ୍ଜି କି ତିପାନନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ପନ୍‌ସୁଆତିସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ଲାଇ ।^{୧୩} ଆରି ତେଭେ କଣ୍ଡାୟ୍ ସାକିମରଞ୍ଜି ତବନଡ଼େଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ମଡ଼ିର୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ତ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍‌ତନେ ।^{୧୪} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ପୁଡ଼ତେ ଆରି ମୋସାନ୍ ଅକ୍ଷା ବନାୟ୍‌ବର୍‌ଜି ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ଼ଲନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ବାରାୟ୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ବର୍‌ତନେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଅମଡ଼ଲାଇ ।”^{୧୫} ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତେଭେ ଆତକ୍ସୁମନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ତିପାନନ୍ ଆମଡ଼ଗଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ସେତେଞ୍ଜି, ଆରି ତିପାନନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ରାଡ଼ତାଏନ୍ ।

ତିପାନନ୍ ଆ ବର୍ନେ

^୧ ସିଲଭେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତିପାନନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଆ କନାୟ୍‌କାୟ୍‌ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ପଡ଼ ?”

^୨ ତିପାନନ୍ ବର୍‌ତନେ, “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ଆପେୟ୍‌ଜି, ଅମଡ଼ଡ଼ବା । ଆପେୟ୍‌ଲେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆରଣ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକୋନେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ୁ, ଆନିନ୍ ମେସପଟାମିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ତେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ବର ଆମଡ଼ନ୍ ଅବ୍‌ଗିୟ୍‌ତାଲନେ ।^୩ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଅସିନ୍‌ମ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ତେସାତମ୍‌ମ୍ ସିଲଡ଼ ଡୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ୍ ଆରି ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଅକ୍ଷା ତେସା ଅବ୍‌ଡୁୟ୍‌ତମ୍ ତି ଆ ତେସା ଜିରା ।”^୪ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ କଲ୍‌ଡିଅଞ୍ଜି ଆ ତେସା ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଆରଣ ତେସାନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତକୋନେ । ଆରି ଆ ବାପାନ୍ ଆର୍‌ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ନମି ଆକ୍ଷା ତେସାଲୋଡ଼ ଏଡ଼କୋତନ୍ ତି ଆ ତେସା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଇ ।^୫ ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତେଭେ ଇନ୍‌ଡ଼ଜା ଅଃଭିୟ୍‌ଲୋ, ବତାଲଜଡ଼ ଆଜଡ଼ଜଡ଼ ଆ ଲବ ନିୟ୍ ଅଃଭିୟ୍‌ଲୋ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ବାସାଏନ୍ । ଅବ୍ରାମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅକ୍ଷା ତେସା ତିୟ୍‌ତାୟ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ତ ଆ କେକ୍ଳାମରଞ୍ଜିଆତେ ତେତେ । ଇସ୍‌ବରନ୍ ତିଆତେ ଆବ୍ରାସାଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅବ୍ରାମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ କୋତନେ ।^୬ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍‌ତନେ, “ଆ କେକ୍ଳାମରଞ୍ଜି ବଡେସାନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍‌ତେ ତକୋନେଜି ଆରି ତି ଆ ତେସା ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଉଞ୍ଜିଏଅ ବର୍‌ସେଡ଼ ଜାୟ୍ କମ୍‌ାରିନ୍ ତକ୍ଲୋତାଲେ ତଣ୍ଡାୟ୍‌ତାଜି ।^୭ ବନ୍‌ଡ଼ ଅକ୍ଷା ମନ୍‌ରାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ କମ୍‌ାରିନ୍ ତକ୍ଲୋତାଜି ଖେନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ବିସାରତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ତେସା ସିଲଡ଼ ଡୁଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍ନେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ପୁର୍‌ୟ୍‌ଜି ।”^୮ ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍‌ଆତଡ଼ ଗନବରେଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍‌ୁମନ୍ ଆସନ୍ ବରେନ୍; ତି ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଇସାକନ୍ ଆକ୍ରୋତେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଟ ତିନ୍‌ଲୋଡ଼ ଗବରେଡେନ୍; ଇସାକନ୍ ଜାକୁବନ୍‌ଆତଡ଼ ଗବରେଡେନ୍ ଆରି ଜାକୁବନ୍ ଆଅନଞ୍ଜି ବାରଜଣଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗବରେଡେନ୍ ।”

^୯ “ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ତମଞ୍ଜି ଜୋସେପନ୍‌ଆତଡ଼ ସକ୍‌ଭାତାଲେ ମିସର୍ ତେସାବାଜି ଆମଡ଼ କମ୍‌ାରିନ୍ ତମେଞ୍ଜି । ବନ୍‌ଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ତକୋଲନ୍ ।^{୧୦} ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋ ତଣ୍ଡନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋବେନ୍, ଆନିନ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଆ ରାଜା ପାରୋନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଆତୁନଡେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତ ବୁଢ଼ିନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ପାରୋନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମିସର୍ ତେସା ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ଅମ୍ନେଲେ ତବନଡେନ୍ ।^{୧୧} ତିକ୍ଳି

ସମ୍ପରା ମିସର ତେସାନ୍ ତ କିନାନ୍ ତେସାଲୋଟନ୍ କାନ୍ତାରାନ୍ ଅଡୋଲାୟ ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ମାତ୍ତୁ ତଣ୍ଡୁ ତେଏଞ୍ଜି । ତିଆତିଡ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଜନୋମନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି । ୧୭ ମିସର ତେସାଲୋଟନ୍ ଜନ୍ରୋମନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ ଜାକୁବନ୍ ଆରମ୍ଭତେନ୍, ତେତେ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୧୮ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁତର ଇଡ଼ନ୍ ତେତେ ଜନ୍ରୋମବାନ୍ ଆରିୟେଞ୍ଜି ଆତିଡ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସେକୁଲଲନେ, ଆରି ମିସର ତେସାନ୍ ଆ ରାଜା ପାରୋନ୍ ନିୟ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆସିଂମରଜି ଗାମଲେ ଜନାଏନ୍ । ୧୯ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ବାପା, ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ କୁଡ଼ମ୍ପାଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍ ଯାକୁଡ଼ି ପନ୍ରଜଣଞ୍ଜି ମିସର ତେସାନ୍ ଜିରାୟବା ଗାମଲେ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି । ୧୯ ଜାକୁବନ୍ ମିସର ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍ ତେତେ ଆନିନ୍ ଆରି ଆ ଅନଞ୍ଜି ଇୟଲେ ରବୁଏଜି । ୨୦ ଆମରାଞ୍ଜି ସିକମ୍ ତେସାନ୍ ପନାଟନ୍ ତେଏନ୍, ତେତେ ତରିଲନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମୋରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନଜି ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ରୁପାତାବନ୍ ତିୟଲେ ତରିଲନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ମସାନ୍ନି ବସେଡ଼ନ୍ ଞିଏନ୍, ତେତେ ଇୟଲେ ତିଲେଜି ।”

୧୭ “ଆଜ୍ଞାଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆମଡ଼୍ ବାସାଲନେ, ତି ଆ ବର୍ନେ ତୁୟାୟଲେ ଆପ୍ରାଡ଼ଲାଞ୍ଜିନ୍ ମନ୍ରାଲେଞ୍ଜି ମିସର ତେସାଲୋଟନ୍ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୮ ଆତନିକ୍ଳି ମିସର ତେସାଲୋଟନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ନେ ରାଜାଲନେ, ଆନିନ୍ ଜୋସେପନ୍ଆତଡ଼୍ ଜନା ତଡ଼୍ । ୧୯ ଆନିନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅରିସୋୟମ୍ତାନ୍ ଏନେଏଞ୍ଜି, ଆରି ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ରେସାସିୟଜିଆତଡ଼୍ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼୍ବା ଗାମଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବାଞ୍ଚେଞ୍ଜି । ୨୦ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମୋସାନ୍ ଜନମ୍ପୁ ତୁଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗିନିୟ୍ଗିୟଲୋଡ଼୍ ମାତ୍ତୁ ମନଡ଼୍ ତକୋଏନ୍ ଆରି ଯାଗି ଆଜ୍ଞାୟ୍ ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଟନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ତକ୍ଳୋତାଲେ ବନେଞ୍ଜି ଲୋଏଞ୍ଜି । ୨୧ ଆନିନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆରମ୍ଭରେଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍ ପାରୋନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ପାଡ଼େନ୍ ଆରି ଆଅନଡ଼ମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇୟଲେ ବନେ । ୨୨ ମୋସାନ୍ ମିସରମରଞ୍ଜି ଆ ଞନଡ଼୍ ଅଡକୋନ୍ ଞଡ଼ଲନେ ଆରି ବର୍ନେଲୋଟନ୍ ତ କାକାଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଆନିନ୍ ବୋସାଡ଼ମ୍ ତେଏନ୍ ।”

୨୩ “ଆଜ୍ଞା ଆନିନ୍ ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼୍ ତେଏନ୍, ତିଆତିଡ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ତ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ବୁଲ୍ଲେଜାଡ଼ନ୍ ଅନିୟନ୍ ସାଜେନ୍ । ୨୪ ତିଆତିଡ୍ ଅବୟ୍ ମିସରମରନ୍ ଅବୟ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରନ୍ଆତଡ଼୍ ଅରିସୋୟମ୍ତାନ୍ ଆରେନେଏନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ, ମୋସାନ୍ ତି ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରନ୍ଆତଡ଼୍ ତନେତାଲେ ତି ମିସରମରନ୍ଆତଡ଼୍ ରକ୍ଳୁଏନ୍ । ୨୫ ଆନିନ୍ ଅନେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତୋବଡ଼ଜି, ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାତଜି ଗାମଲେ ମୋସାନ୍ ଅବଡ଼ିସୟେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜନାଲଜି । ୨୬ ତି ଆବାଡ଼ାନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆରଲଡ଼ିତେଞ୍ଜି ଆତିଡ୍ ମୋସାନ୍ ଇୟଲେ ରବାଡ଼େଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅନବ୍ମାୟମାୟନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଏ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନୋଞ୍ଜାଡ଼୍ ତେତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ତର୍ଡମ୍ ଏଗୋଡ଼େତନ୍ କି ଏଲଡ଼ିଡ଼େ ?’ ୨୭ ବନ୍ତ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆରି ଅବୟ୍ନେଆତଡ଼୍ ଅରିସୋୟମ୍ତାନ୍ ଏନେଏନ୍, ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍ଆତଡ଼୍ ରୁମ୍ବେଲ୍ତାଲେ ବରେନ୍; ‘ଆନା ଆମନ୍ ଉପରେଡ଼୍ଲୋଡ଼୍ଲେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ତବନ୍ଡ଼ଲମ୍ ?’ ୨୮ ରୁବନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ତି ମିସରମରନ୍ଆତଡ଼୍ ସମ୍ବେନ୍, ଏତେଲେ ମା ଞେନ୍ଆତଡ଼୍ ସନମ୍ବବନ୍ ସାୟତେ ପଡ଼ ?’ ୨୯ ମୋସାନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆରମ୍ଭତେନ୍, ଆନିନ୍ ମିସର ତେସାନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼୍ଲେ ମିଦିଅନ୍ ତେସାନ୍ ଜିରେ ତେତେ ଇୟଲେ ତକୋନେ । ତେତେ ବାଗୁ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଞ୍ଜି ଜନମ୍ପୁ ତେଏଞ୍ଜି ।”

୩୦ “ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼୍ ଆ ତିକ୍ଳି ସିନୟ୍ ବରୁନ୍ ଆରିଡ଼୍ରିଡ଼୍ଲୋଟନ୍ ଅବୟ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼୍ବରମରନ୍ ଅବୟ୍ ଆତୁଡୁ ଜାଡ଼ିଆଲୋଟନ୍ ମୋସାନ୍ ଆମଡ଼୍ ଅବ୍ରାଡ଼ତାଲନ୍ । ୩୧ ମୋସାନ୍ ତିଆତେ ଗିୟଲେ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍, ଆରି ମନଡ଼୍ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଜାଡ଼ିଆନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଆରିୟେନ୍ ଆତିଡ୍, କେନ୍ ଏନେଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼୍ ଅଡୋଲାୟ; ୩୨ ‘ଞେନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋନମ୍ ଆ ଇସ୍ବର, ଅବ୍ରାମନ୍, ଇସାକନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ।’ ସିଲଡ଼େ ମୋସାନ୍ ବନ୍ତଡ଼୍ ମାତ୍ତୁ ମନଡ଼୍ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜନାମଡ଼୍ଲୋ । ୩୩ ତି ସିଲଡ଼୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, ‘ତାଲ୍ଲଡ଼୍ଲୋଟନ୍ମ ଆ ପାଣ୍ଡୋୟ୍ ତବନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼୍ ଆମନ୍ ଆତନଡ଼୍ ତି ତେତେ ମଡ଼ିରଡ଼ମ୍ । ୩୪ ମନ୍ରାଞ୍ଚେଞ୍ଜି ମିସର ତେସାଲୋଟନ୍ ତକୋଜି, ଞେନ୍ ଆ କାକୁଡ଼ି ଞିୟଲାୟ୍ ଆରି ଆ ଯନେଞ୍ଜି ଅମ୍ଭଡ଼୍ଲୋୟ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତେତେ ସିଲଡ଼୍ ତବଲେ ଅନୋରୋଟନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ୍, ଆରି ଯାଆ, ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ମିସର ତେସାନ୍ ଆସ୍ତାୟତମ୍ ।”

୩୫ “ଆନା ଆମନ୍ ଉପରେଡ଼୍ଲୋଡ଼୍ଲେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ତବନ୍ଡ଼ଲମ୍ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ଆତଡ଼୍ ବାସ୍ବେଏଞ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଜାଡ଼ିଆଲୋଟନ୍ ମୋସାନ୍ ଆମଡ଼୍ ଅବ୍ରାଡ଼ତାଲନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼୍ବରମରନ୍ ଅନେଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ସୋଡ଼ାମର୍ ଆରି ପନ୍ସୁଆତିମର୍ ଅନେଲେ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ୩୬ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ମିସର ତେସାଲୋଟନ୍, ସୁପ ସମ୍ବେୟ୍ଲୋଟନ୍ ତ ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼୍ ଜାୟ୍ ଅରମ୍ପଡ଼ଞ୍ଜି ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅମ୍ଭଡ଼୍ଲେ ଓରୋଡ଼୍ଲୋଜି । ୩୭ ମୋସାନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଇସ୍ବରନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍ବେଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଞ୍ଚେ ବର୍ନେମରନ୍ ତବନ୍ଡ଼େ ।’ ୩୮ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆରିଡ଼୍ରିଡ଼୍ଲୋଟନ୍

ଇସ୍ରାଏଲମାନଙ୍କ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍ । ଆନିନ୍ ସିନୟ ବରୁଲୋଫନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲନ୍ ଆ ପାଫ୍‌ଲଡ଼ବରମର ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍; ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନମେଡ଼ବରଞ୍ଜି ଖାଡ଼େନ୍ ।”

୩୯ “ବନ୍‌ତ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଃଲୁତୟଲଜି, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍‌ସେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମିସର ତେସାନ୍ ଯର୍ନେନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି । ୪୦ ଆନିଞ୍ଜି ଆରୋଶନଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘ମୁକ୍ତାବାଲେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ୁତାଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଅନବଜୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ତୁବଲେ ତିୟଲେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ଅକ୍ଷା ମୋସା ମିସର ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ଡ଼ୁଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼ଲଲେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନି ତେଏନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ ।’ ୪୧ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ ତାମୁଡ଼ିନ୍ ଆ କୋଡ଼ତାୟ ତୁବେଞ୍ଜି କି ତିଆତେ ଆସନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆତୁବେଞ୍ଜି ଆ କୋଡ଼ତାୟ ଆସନ୍ ସର୍ତ୍ତାଲଞ୍ଜି । ୪୨ ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ରୁଆଫନ୍ ତ ତୁଡ଼ଜଞ୍ଜି ପୁରପୁରନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ଡ଼,

ଏ ଇସ୍ରାଏଲମରଜି, ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି
ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଫନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍
ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଏଃର୍‌କୁଲୋ ଆରି ଅନମଡ଼ନ୍ ଏଃରିୟଲ୍‌ୟ ।

୪୩ ପୁରପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି କୋଡ଼ତାଜଞ୍ଜି ଏତୁବେନ୍,
ମୋଲକନ୍ ଆତ୍ରକୋନେ ତ
ତୁଡ଼ୟ ଇସ୍‌ସରବେନ୍ ରେମ୍‌ମାନ୍ ଆ କୋଡ଼ତାୟ ଏବୋୟେନ୍ ।

ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିତାଲେ ବାବିଲୋନ୍ ତେସାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଆସ୍ତାୟତବେନ୍ ।”

୪୪ “ଆମନ୍ ଏକ୍ଷାଲେ ଅରବଜଡ଼ନ୍ ଗିଜେନ୍, ତି ଏଡ଼େଗନ୍ ଅବୟ ସାକି ତମୁନ୍ ତୁବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ସରନ୍ ମୋସାନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଫନ୍ ସାକି ତମୁନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି । ୪୫ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଖ୍ରାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ତମୁ ଜିଓସୟନ୍ ବୟନ୍ ବୋୟଲେ ଆମ୍‌ଡ଼ୁଲନ୍ ଜିରେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଦାଉଦନ୍ ଆବନେଡ଼ା ଜାୟ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତକୋଏନ୍; ଆରି ଇସ୍‌ସରନ୍ ଅକ୍ଷା ତେସା ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଗଡ଼ତିତେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତେଡ଼େ ଜିରେ ଇୟଲେ ତକୋନେଜି । ୪୬ ଦାଉଦନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ସନାୟମନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ କି ଆନିନ୍ ଜାକୁବନ୍ ଆ ଇସ୍‌ସର ଆସନ୍ ଅବୟ ତରକୋନେସିଡ଼ନ୍ ଗୁତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ପାର୍ତନାଲନ୍ । ୪୭ ବନ୍‌ତ ସୋଲମନନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗୁଏନ୍ ।”

୪୮ “ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଇସ୍‌ସରନ୍, ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଗୁତେନ୍ ଆ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ ଅଃଡ଼କୋନେ; କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ବର୍‌ରେନ୍;

୪୯ ‘ପୁରୁନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, ରୁଆଫନ୍ ତରକ୍ଷୁମ୍‌ନେଖେନ୍,
ପୁତ୍‌ନ୍ ତରକ୍ଷୋଜଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ।
ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଏକ୍ଷାଗୋ ଆସିଂ ଏଗୁତେ ?
ଅଡ଼େ ଲରୋଲୋନେସିଂଖେନ୍ ଅଡ଼େକ୍ଷା ?

୫୦ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅସିଖେନ୍ ବାଡ଼େ ଖେନ୍ ଅଃଗବତେଲାୟ ପଡ଼ ?”

୫୧ “ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ତିଅକ୍ଷା ଆ ପେଲ୍‌ମରଜି ! ଉଗରବେନ୍ ତିଅକ୍ଷା ଆ ରତୋ ! ଅଲୁଡ଼ବେନ୍ ତିଅକ୍ଷା ଆ କରୁଡ଼ ! ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏସକ୍ଷାତେ; ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଏକ୍ଷାଗୋ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଡ଼େଗୋଜି । ୫୨ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି; ତି ତରମ୍‌ମରନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନାଜି ଇୟଲାୟ ଅସ୍ତୁବରେଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି; ଆରି ନମି ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ବାୟସିତାଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରକ୍ଷୁଏନ୍ । ୫୩ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ପାଫ୍‌ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ବର୍ନାୟବର୍ ଏଖାଡ଼େନ୍, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଏଃମ୍‌ନାନ୍ନେଲୋ ।”

ଅରେଡ଼ନ୍ ବାଡ଼େ ତିଡ଼ଲେ ତିପାନନ୍ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି

୫୪ ତିପାନନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବରାବେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ରମ୍‌ରମ୍‌ଜିଲଞ୍ଜି । ୫୫ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଫନ୍ ବରିୟ ତେଏନ୍ କି ରୁଆଫନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ସେଡ଼େନ୍, ଆରି ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ତ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ ଜିସୁନ୍ ତନଡ଼ଲେ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଗିଜେନ୍ । ୫୬ ଆନିନ୍ ବର୍‌ରେନ୍, “ଗିୟବା, ରୁଆଫନ୍ ଆରୋରୋ* ଆରି ମନ୍‌ରା ତାକ୍ଷଡ଼ାଅନନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ ତନଡ଼ଲେ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟତାୟ ।”

* ୭:୫୭ 7:56 ଆରୋସାଡ଼

୫୭ ବନ୍ଦ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ତ ବାକାବେଞ୍ଜି କି ତୁବ୍ତୁବ୍ଲୁଡ଼ଲଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରୁମ୍ବୁକ୍ଲେଲନ୍ ତିପାନନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରାଜି, ୫୮ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିପାନନ୍ଆତଡ଼ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼ତାଲେ ଅରେଡ଼ନ୍ ବାଢେ ତିଡ଼ଲେ ତିଡ଼ଲେ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି । ଆରି ସାକିମରଞ୍ଜି ରମ୍ବୁଡ଼ ରମ୍ବୁଡ଼ ଆ ସିନ୍ରିଜି ସାଓଲ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋଏଞ୍ଜି । ୫୯ ଆନିଞ୍ଜି ତିପାନନ୍ଆତଡ଼ ଅରେଡ଼ନ୍ ବାଢେ ଆଡ଼ିତେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ପାତନାଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜେନ୍ ପାଡ଼ା ।” ୬୦ ଆରି, ଆନିନ୍ ତୁଡ଼ମୁଡ଼ାଲେ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଢେ ଓଡ଼େଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, କେନ୍ ଆ ଇର୍ସେଞ୍ଜି ଆମନ୍ ତିଡ଼ିତଡ଼ ।” କେନ୍ଆତେ ବର୍ତ୍ତନ କି ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ।

ତିପାନନ୍ ଆରନକ୍ତୁ ଆସନ୍ ସାଓଲନ୍ ନିୟ ଅଡ଼େଏନ୍* ।

ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆତର୍ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ସାଓଲନ୍ ତଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି

୯ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିରୁସାଲମରେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଜବ୍ ତଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି; ତିଆସନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଅଡ଼କୋ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ତ ସମିରୋଶରେଡ଼ନ୍ ପିରିଡ଼ପାଡ଼ାନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୨ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ତିପାନନ୍ ତିଲେଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ଼ୁ ଯେୟେଡ଼ାଲଞ୍ଜି । ୩ *ବନ୍ଦ ସାଓଲନ୍ ଅସିଂ ଅସିଂ ଗନ୍ଲେ, ଓକାମରଞ୍ଜି ତ ଆଇମରଞ୍ଜି, ତିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ସୋରୋସ୍ତାୟତାଲେ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ବିର୍ସେଡ଼ବେଗଡ଼ାୟ ଏନ୍ନେଆଜେନ୍ ।

ସମିରୋଶ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପିଲିପନ୍ ଆ ଞନଡ଼

୪ ସିଲରେ ଅକ୍ମା ମନ୍ରାଜି ପିରିଡ଼ପାଡ଼ାନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସମିରାନ୍ ବୁଲେ ବୁଲେଲେ ମନଡ଼ବରନ୍ ବର୍ତ୍ତନ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୫ ଆରି ପିଲିପନ୍ ସମିରୋଶନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁବରେଜି । ୬ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପିଲିପନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଗିୟଲେ ଆବମନ୍ନନ୍ ବାଢେ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅମଡ଼ତେଞ୍ଜି । ୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ସଜିରତାଲେ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି କାନ୍ନିମରଞ୍ଜି ତ ସୋରୋମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନଡ଼େଞ୍ଜି । ୮ ସିଲରେ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ମନ୍ରାଜି ମାଡ଼ୁ ସର୍ତ୍ତାଲଞ୍ଜି ।

ତନେୟ ସିମନ୍

୯ ବନ୍ଦ ସିମନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ତନେୟତାଲନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସୋଡ଼ାମର୍ ଗାମ୍ତମଲନ୍ ସମିରୋଶମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବବ୍ତଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୧୦ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅକ୍ମାଆତେ ସୋଡ଼ା ଗାମ୍ତବୋ ତି ଆ ବୋର୍ସା କେନ୍ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ସନ୍ନା ସୋଡ଼ା ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଏଞ୍ଜି । ୧୧ ଆନିନ୍ ତନେଜନ୍ ବାଢେ ଜବ୍ ବର୍ସେଡ଼ ତେଲୋ ସମିରୋଶମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବବ୍ତଡ଼ାଜେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସିମନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଏଞ୍ଜି । ୧୨ ବନ୍ଦ ପିଲିପନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆରସ୍ତୁବରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍, ତେଢେ ଆ ମନ୍ରାଜି ପିଲିପନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଆରି ଓକାମର୍ ଆଇମର୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତକ୍ବୁବତାଲଞ୍ଜି । ୧୩ ଆରି ସିମନ୍ ନିୟ ତର୍ତ୍ତନ କି ତକ୍ବୁବତାଲନ୍ ଆରି ପିଲିପନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଅରମ୍ବତଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ଆନିନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍ ।

ସମିରୋଶ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍

୧୪ ସମିରୋଶବାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜାଏଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆନାସ୍ତାୟ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆରମ୍ତଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି ତେଢେ ଇୟେଞ୍ଜି କି, ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଞାଡ଼େତଜି ଗାମ୍ଲେ, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇୟଲେ ପାତନାନେଜି । ୧୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନିଡ଼ ଆମଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାୟ; ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ସତ୍ତର୍ ତକ୍ବୁବତାଲଞ୍ଜି । ୧୭ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆବଲୋଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଞାଡ଼େଞ୍ଜି ।

୧୮ ଅନାସ୍ତାୟ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆବଲୋଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜିଆତେ ଗିୟଲେ, ତନେୟ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ତକ୍ମାନ୍ ଜାସ୍ବେଲେ ବରେଞ୍ଜି, ୧୯ “ଞେନ୍ ଜାୟ ତି ଆ ବୋର୍ସା ତିୟ୍ ଯୁବା, ଆରି ଞେନ୍ ଅକ୍ମା ମନ୍ରା ଆବଲୋଡ଼ ଅସିଞ୍ଜେନ୍ ତକ୍ବୁବତାୟ ଆନିନ୍ ନିୟ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଞାଡ଼େତୋ ।”

୨୦ ବନ୍ଦ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ତକ୍ମାମ୍ ଆମନ୍ ଅମିରା ରସମେତୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ ତକ୍ମାନ୍ ବାଢେ ଞିଞ୍ଜିନ୍ ସାୟତେ । ୨୧ ଆମନ୍ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ମରାୟନେ ତଡ଼,

* ୮: 8:0 ମାୟଲନେ ☆ ୮:୩ ୮:୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୨:୪,୫; ୨୭:୯-୧୧

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଆ ଗନ୍‌ୟାରିୟାଲୋଡ୍‌ ଉଗରନ୍‌ମ୍‌ ମନଡ୍‌ ତଡ୍‌ । ୨୨ ତିଆସନ୍‌, କେନ୍‌ ଇର୍ସେନ୍‌ମ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ଆବ୍‌ୟରବୁଡ୍‌ଲିନ୍‌ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଆମଡ୍‌ ପାର୍ତ୍ତନାନା, ଅସମୟ ଉଗରଲୋଡ୍‌ନମ୍‌ ଆନିଃୟମ୍‌ଜି† ଆସନ୍‌ ଆମନ୍‌ କେମାନ୍‌ ଖାଡ୍‌ତେ ଜାଆରୋ । ୨୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଖେନ୍‌ ଗିୟତମ୍‌, ଆମନ୍‌ ଉଗରଲୋଡ୍‌ନମ୍‌ ଅସାଡ୍‌ଞ୍ଜି ଆବରିୟ ତକୋ, ଆରି ଇର୍ସେନ୍‌ ବାଢେ ଆମନ୍‌ ଆଜିବାଡ୍‌ ।”

୨୪ ସିଲଡେ ସିମନନ୍‌ ଜନନ୍‌ ଡ ପିତ୍ରନ୍‌ଆଡଡ୍‌ ଜାଲଡ୍‌ଲେ ବର୍ରେନେ, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଏବର୍ରେନେ ତିଆଡେଜି ଏଞ୍ଜାଲଡେନ୍‌ ଅମଡ୍‌ଞ୍ଜେନ୍‌ ଅଡୋଡଡାୟ ତଡ୍‌, ତିଆସନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି, ଖେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ପ୍ରବୁନ୍‌ ଆମଡ୍‌ ପାର୍ତ୍ତନାନାବା ।”

୨୫ କେନ୍‌ ଏନ୍ନେଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସାକିନ୍‌ ତିୟେଞ୍ଜି ଆରି ପ୍ରବୁନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ରେନ୍‌ ସମିରୋଶମରଞ୍ଜି ଆ ସାଇରେଡ୍‌ ମନଡ୍‌ବରନ୍‌ ଅସ୍ତୁବ୍‌ରଡ୍‌ଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍‌ ଯର୍ରେଞ୍ଜି ।

ପିଲିପନ୍‌ ଡ ଇତିଓପିଆ ଡେସାନ୍‌ ଆ ମାୟତଲିଆ

୨୬ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଆ ପାଡ୍‌ଲଡ୍‌ବରମର୍‌ ଅବୟନେ ପିଲିପନ୍‌ଆଡଡ୍‌ ବରେନ୍‌, “ଡୋନା, ଅର୍ଜଡୋମ୍‌ଗଡ୍‌ ଅଞ୍ଜା ତଡ୍‌ର ଜିରୁସାଲମନ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ଗଢ୍ଜା ଗଡାନ୍‌ ଅଡୋଏନ୍‌, ତି ଆ ତଡ୍‌ରଗଡ୍‌ ଜିରା ।” ତି ଆ ତଡ୍‌ରଗଡ୍‌ ଆନିଡ୍‌ ଅଃଊଡ୍‌ୟନେଜି । ୨୭ ସିଲଡେ ପିଲିପନ୍‌ ଡୋଲନ୍‌ ଜିରେନ୍‌ । ଆରି ଗିୟବା, ଅବୟ ଇତିଓପିଆ ଡେସାନ୍‌ ଆ ମାୟତଲିଆ ପୁରପୁରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଜିରୁସାଲମନ୍‌ ଇୟେନ୍‌; ଆନିନ୍‌ ଇତିଓପିଆବାଜି ଆ ରାଣି କାଣ୍ଡାକିନ୍‌ ଆ ରନ୍ନାସିଂ ଆ ଗୁମ୍‌ସ୍ତା ଡକୋଏନ୍‌ । ୨୮ ଆନିନ୍‌ ପୁରପୁରନ୍‌ ସାଡ୍‌ଲନ୍‌ ଜିରୁସାଲମନ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ଆୟର୍‌ନାଞ୍ଜନ୍‌ ଆଡିଡ୍‌ ରଞ୍ଜାଲୋଡ୍‌ନ୍‌ ତଞ୍ଜୁମ୍‌ତାଲେ ଜିସାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍‌ ଆ ସାସ୍ତ୍ର ପଡେଗଡ୍‌ଲନାୟ । ୨୯ ତିଆଡିଡ୍‌ ମଡ୍‌ିର୍‌ ପୁରାଡାନ୍‌ ପିଲିପନ୍‌ଆଡଡ୍‌ ବରେନ୍‌, “କେନ୍‌ ଆ ରଞ୍ଜା ଅଡମ୍‌ ଅଡମ୍‌ ଇୟ ଜିରା ।” ୩୦ ସିଲଡେ ପିଲିପନ୍‌ ଇରେନ୍‌ କି ତି ମାୟତଲିଆନ୍‌ ଜିସାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍‌ ଆ ସାସ୍ତ୍ର ଆପ୍ରଡେଲନ୍‌ଆଡେ ଅମ୍‌ଡଡ୍‌ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍‌ ବରେନ୍‌, “ଆମନ୍‌ ଅଞ୍ଜାଡେ ପଡେଡନ୍‌, ତିଆଡେ ଇନି ଗନ୍‌ଲୁଡ୍‌ତମ୍‌ ପଡ୍‌?”

୩୧ ଆନିନ୍‌ ଗାମେନ୍‌, “ଖେନ୍‌ ଆନିଡ୍‌ ଅଃଞ୍ଜଡ୍‌ଞ୍ଜି ଇୟଜି ଡେନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଲେ ଗନ୍‌ଲୁଡ୍‌ୟ ?” ଆରି ଆନିନ୍‌ ରଞ୍ଜାଲୋଡ୍‌ନ୍‌ ଡାୟଲେ ଅମଡ୍‌ଞ୍ଜେନ୍‌ ଆୟ ତଞ୍ଜୁମା ଗାମଲେ ପିଲିପନ୍‌ଆଡଡ୍‌ ଓଡ୍‌ଢେଏନ୍‌ । ୩୨ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ୍‌ନ୍‌ ଅଞ୍ଜାଡେ ଆନିନ୍‌ ପଡେଲନ୍‌, ତିଆଡେ କେନ୍‌;

“ମେଣ୍ଡାନ୍‌ ରନଞ୍ଜନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆପ୍ରାଡ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌ମ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଓରୋଡେଞ୍ଜି,
ଉସ୍ତୁରୁନ୍‌ ଆଗ୍ରଡ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ୍‌ ଆଅନ୍‌ ମେଣ୍ଡାନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଲେ କଡିଡ୍‌ଲେ ସେଡେ,
ଏଡେଗନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଅବକଡିଡ୍‌ଲନ୍‌ ସେଡେନ୍‌ ।

୩୩ ଆନିନ୍‌ ଗନବ୍‌ରଜନ୍‌ ଖାଡେନ୍‌ ଆରି ଆନିଡ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍‌ ଅଃଞ୍ଜନେଲଜି ।
ଆକେଞ୍ଜାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଆନିଡ୍‌ ବର୍ରେନ୍‌ ଅଃର୍‌ପ୍ତୁଏ,
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍‌ ପୁତ୍‌ିନ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ସଲନେ ।”

୩୪ ମାୟତଲିଆନ୍‌ ପିଲିପନ୍‌ଆଡଡ୍‌ ବରେନ୍‌, “ଖେନ୍‌ ଅମଡ୍‌ନମ୍‌ କାକୁଡ୍‌ିନ୍‌ ଡନାୟ, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍‌ ଆନା ଆ ବର୍ନେ କେନ୍‌ ବର୍ରେନେ, ଆନିନ୍‌ତମ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ଅଡେ ଆରି ଆନାମର୍‌ ଆ ବର୍ନେ କେନ୍‌ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ରେନେ ?” ୩୫ ସିଲଡେ ପିଲିପନ୍‌ ଅସ୍ତୁଡ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ୍‌ନ୍‌ କେନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ସିଲଡ୍‌ ଉଲନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଆ ମନଡ୍‌ବର୍‌ ମାୟତଲିଆନ୍‌ ଆମଡ୍‌ ବର୍ରେନେ । ୩୬ ଆନିଞ୍ଜି ତଡ୍‌ରନ୍‌ ଜିରା ଜିରା ଅବୟ ବଣ୍ଡାନ୍‌ ଅଡୋଏଞ୍ଜି; ସିଲଡେ ମାୟତଲିଆନ୍‌ ଗାମେନ୍‌, “କେନ୍‌ ଡେନ୍ନେ ତ ଡାଆନ୍‌ ଡକୋ, ଖେନ୍‌ ଡଞ୍ଜୁବ୍‌ଡାନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇନିଡ୍‌ ପଡ୍‌ ଡନଡ୍‌ଡଡ୍‌ ଡକୋ ?” ୩୭ ପିଲିପନ୍‌ ଗାମେନ୍‌, “ଆମନ୍‌ ସମିରା ଉଗରନ୍‌ ବାଢେ ଡର୍ରେନ୍‌ ଡେନ୍‌, ଏଡେଲଡେନ୍‌ ଆମନ୍‌ ଡଞ୍ଜୁବ୍‌ଡାନ୍‌ ଖାଡ୍‌ଡେ ।” ଆନିନ୍‌ ଜାଲଡ୍‌ଲେ ବର୍ରେନେ, “ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍‌ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଆ ଡାଞ୍ଜାଡାଅନ୍‌ ଗାମଲେ ଖେନ୍‌ ଡର୍ତ୍ତନାୟ ।”

୩୮ ଆରି ଆନିନ୍‌ ରଞ୍ଜାନ୍‌ ଡବ୍‌ନଡା ଗାମଲେ ରଞ୍ଜାନ୍‌ ଆସ୍ତୁଲ୍ଲାୟଡେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଆଡଡ୍‌ ବରେନ୍‌, ପିଲିପନ୍‌ ଡ ମାୟତଲିଆନ୍‌ ବାଗୁଞ୍ଜି ଅମ୍‌ ଡାଆନ୍‌ ଗନେଞ୍ଜି, ଆରି ପିଲିପନ୍‌ ମାୟତଲିଆନ୍‌ଆଡଡ୍‌ ଡଞ୍ଜୁବ୍‌ଡାନ୍‌ ତିୟେନ୍‌ । ୩୯ ଆନିଞ୍ଜି ଡାଆଲୋଡ୍‌ନ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ଡୁଡ୍‌ଲନ୍‌ ଆଜିର୍‌ାଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍‌ ପ୍ରବୁନ୍‌ ଆ ପୁରାଡା ପିଲିପନ୍‌ଆଡଡ୍‌ ଓରୋଡେନ୍‌, ଆରି ମାୟତଲିଆନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍‌ ଗିୟଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତୁଲୋ; ଡେଲୋଜନଡ୍‌ଡେନ୍‌ ସର୍ତ୍ତାନ୍‌ ବାଢେ ଆନିନ୍‌ ଜିରେନ୍‌ । ୪୦ ବନ୍‌ଡ ପିଲିପନ୍‌ ଅସ୍‌ଡୋବ୍‌ ଗଡାଲୋଡ୍‌ନ୍‌ ଗିୟତାଏନ୍‌, ଆରି ଆନିନ୍‌ ଜିରା ଜିରା ଗଡାରେଡ୍‌ନ୍‌ ମନଡ୍‌ବରନ୍‌ ଅସ୍ତୁବ୍‌ରଡ୍‌ତାଲେ କାଈସରିଆ ଗଡାନ୍‌ ଅଡୋଏନ୍‌ ।

ସାଓଲନ୍‌ ଆବ୍‌ୟରବୁଡ୍‌ଲିନ୍‌
(ଅନାସ୍ତାୟ ୨୨:୭-୧୨; ୨୨:୧୨-୧୮)

† ୮:୨୨ 8:22 ଗନବ୍‌ଡେଲ୍‌ବର୍‌ଜି

^୧ ବନ୍ଦ ସାଓଲନ୍ ନମିତ୍ରାନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଷଢ଼ନେମରଜିଆତଡ଼ ରନକୁବରନ୍ ବର୍ତ୍ତନ୍ ବବତଡ଼େଞ୍ଜି । ଆନିନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟେନ୍, ^୨ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆତର୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼ ଦମ୍ଲେସକନ୍ ଆ ସରେବାସିଂରେଡ଼ ଓକାମର ତେଏତୋ କି ଆଇମର ତେଏତୋ ରବାଡ଼େଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନଡେଅଲନ୍ ବେତେନ୍ ।

^୩ ବନ୍ଦ ଆନିନ୍ ଜିରା ଜିରା ଦମ୍ଲେସକନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଆରଡୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସନାଆରନ୍ ଆମଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇୟ ତରାତେ । ^୪ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରୋଡେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ଅବୟ ସର୍ତନ୍ ଅମଡ଼େନ୍, “ଏ ସାଓଲ, ଏ ସାଓଲ, ଆମନ୍ ଇନିଆସନ୍ ଷେନ୍ ତଣ୍ଡାୟତ୍ତୟ ?”

^୫ ସାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍ । “ଏ ପ୍ରବୁ ଆମନ୍ ଆନା ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନାଆତଡ଼ ଆମନ୍ ତଣ୍ଡାୟତେ, ତି ଆ ଜିସୁ ଷେନ୍ । ^୬ ଆର୍ପାୟ ତୋନା, ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟଗନା, ଆରି ଷେନ୍ ଏକାଲେ ବର୍ତମ୍ ଏଡେଲେ ଲୁମା ।”

^୭ ଅକ୍ଷା ମନ୍ରାଜି ସାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ସର୍ତଡ଼ ଅମଡ଼େଞ୍ଜି ସିନା ଆନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଅଃଗିୟଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ^୮ ଆରି, ସାଓଲନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଲନ୍ ଆରାଡ଼ାଡ଼ଲନ୍*, ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଗିୟଲେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ରିଲୋ । ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସାଓଲନ୍ ଆସି ଷମ୍ଲେ ଦମ୍ଲେସକନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି । ^୯ ଆରି ଆନିନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଜାୟ ଗିୟଲେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ରିଲୋ, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃକ୍ଳୋମଲୋ କି ଅଃଗାଲୋ ।

^{୧୦} ଦମ୍ଲେସକନ୍ ଅନନିଅ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ଷଢ଼ନେମରନ୍ ତକୋଏନ୍; ତନାଲ୍ମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅନନିଅ ।”

ଆନିନ୍ ଜାଲଡେନ୍ “ବର୍ନା ପ୍ରବୁ ଷେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତାୟ ।”

^{୧୧} ପ୍ରବୁନ୍ ଅନନିଅନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ତୋନା, ଅବଜାତାନା, ବିଡ଼ୟ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ତଡ଼ରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ତକୋ, ତି ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ଜିରେ ଜିଡ଼ଦାନ୍ ଆସି ଇୟା । ତେଡେ ତାର୍ସ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତକୋ, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ସାଓଲ, ଆନିନ୍ ଇୟସାଜା; ଆନିନ୍ ତେଡେ ପାର୍ତନାତନେ । ^{୧୨} ଆରି, ଅନନିଅ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଇୟଲେ ଆବଲୋଡ଼ନ୍ ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋଏନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଗିୟଲେ ରପ୍ରିତେ ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ତନାଲ୍ମଡ଼ନ୍ ଗିଜେନ୍ ।”

^{୧୩} ଅନନିଅନ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍ରାନମ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତିଅକ୍ଷା ତଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଷେନ୍ ଜବ୍ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼ଲାଇୟ । ^{୧୪} ଆରି, କେନ୍ ତେନ୍ନେ ତିଅକ୍ଷା ମନ୍ରା ଅଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ନମ୍ ପାର୍ତନାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିଲେ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନଡେଅଲନ୍ ଷାଡେନ୍ ।”

^{୧୫} ବନ୍ଦ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରା, ଏରଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼, ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼ ତ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅଞ୍ଜୁମ୍ଷେନ୍ ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଷେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସେତାଲାଇୟ । ^{୧୬} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜୁମ୍ଷେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିଅକ୍ଷା ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେଡେ, ତିଆତେ ଷେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବଜନାତାୟ ।”

^{୧୭} ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନନିଅନ୍ ଜିରେନ୍ କି ସାଓଲନ୍ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆସିଂ ଇୟଲେ ଗନେ, ଆରି, ସାଓଲନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋଲେ ବର୍ନେ, “ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ସାଓଲ, ଆମନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଜରିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅକ୍ଷା ପ୍ରବୁ ଜିସୁ ଅମଡ଼ନମ୍ ଅବତୁୟଲନ୍; ଆମନ୍ ଗିୟଲେ ରପ୍ରିଆ ଆରି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଷାଡ଼ା ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍ଲୟ ।” ^{୧୮} ସିଲଡ଼େ ମା ଅବତାଡ଼ନ୍ ସାଓଲନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆବଲ୍ଲାବା ଅନ୍ତମ୍ଆତେ ଇନିଞ୍ଜି ଅସେତେନ୍ ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ମନଡେନ୍; ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ କି ତକ୍ଳୁବତାଲନ୍, ^{୧୯} ଆରି ଆନିନ୍ ଗାଗାଲନ୍ କି ବସ୍ତୁୟନ୍, ତେଡେ ଦମ୍ଲେସକନ୍ ଆ ତର୍ନେମରଜି ସରିନ୍ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋଲନ୍ ।

ଦମ୍ଲେସକ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସାଓଲନ୍ ଆନସ୍ତୁବର୍

^{୨୦} ଆରି, ଆନିନ୍ ରନ୍ନୁକୁସିଂରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ, ଜିସୁନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାକ୍ଡ଼ାଅନ୍, ଗାମ୍ଲେ ବର୍ବରେ ପାଡେନ୍ ।

^{୨୧} ଆନାଜି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନିତାଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଅକ୍ଷା ମନ୍ରାଜି ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟଲେ ଅବରକୁଏଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିଲେ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଇୟଲାଇୟ, କେନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା ତଡ଼ ପଡ଼ ?”

^{୨୨} ବନ୍ଦ ସାଓଲନ୍ ଆରି ବୋର୍ସାଲେ ପାଡେନ୍, କି ଜିସୁନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ଟୁ ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ଏଡେଲେ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ ତ ଦମ୍ଲେସକନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଡ଼ଦିମରଜି ଆରି ଜାଲଡ଼ଲନ୍ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ରିଲଜି ।

^{୨୩} ଜବ୍ ତିନ୍ନା ଆଡ଼େଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଜିଡ଼ଦିମରଞ୍ଜି ରୁକ୍ଲଲନ୍ କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି; ^{୨୪} ବନ୍ଦ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ସାଓଲନ୍ ଜନାଏନ୍ । ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍ବା

* ୯:୮ ୨:୫ ସାବକୁଡ଼ମଡ଼ଲନ୍ ☆ ୯:୨୩ ୯:୨୩ ୨ କରଞ୍ଜି ୧୧:୩୨,୩୩

ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ତଲ୍ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨୫ ବନ୍ତ ସାଓଲନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ତଗଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟ୍ ସିରାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବତଞ୍ଜୁମ୍‌ଲେ କିଡ଼ାଲଗଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ଅସ୍ତତେଞ୍ଜି ।

ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସାଓଲନ୍

୨୬ ତିକ୍ଲି ଆନିନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍; ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଖଡ଼ନେମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ର୍‌ଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବତଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୭ ବନ୍ତ ବର୍‌ବାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନାମ୍ବୁ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲ୍‌ୟ; ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିଜେନ୍ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍, ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଦମ୍ଲେସକ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବନୋମଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ଅସ୍ତଡ଼ୁବରେନ୍, ତି ଆ ବର୍‌ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ବର୍‌ବାନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ବର୍‌ନେ । ୨୮ କେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ସାଓଲନ୍ ଅନାମ୍ବୁ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆୟର୍‌ୟର୍‌ମନେଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ଅବନୋମଡ଼ଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ଅସ୍ତଡ଼ୁବରେନ୍ । ୨୯ ଆନିନ୍ ଗ୍ରିକ୍ ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆକଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିଜି ସରିନ୍ ଅଲ୍‌ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ସାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୩୦ ତି ଆ ବର୍‌ନେ ତର୍‌ନେ ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜି ଆଜ୍‌ନାଏଞ୍ଜି, ସାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଓରୋଡ଼ଲେ ତାର୍‌ ଗଡ଼ାନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

୩୧ ଏନ୍ନେଗନ୍ ସମ୍‌ରା ଜିଉଦାନ୍, ଗାଲିଲିନ୍ ତ ସମିରୋଣି ତେସାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିଜି ସୟ୍‌ତମ୍‌ ତକୋଏନ୍ । ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍‌ସା ବାଞ୍ଜେ ତର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ତର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଖଣ୍ଡୁମ୍‌ଲଞ୍ଜି ।

ଲୁଦନ୍ ତ ଜାପୋ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପିତ୍ରନ୍

୩୨ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ସମ୍‌ରାନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଲୁଦ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ନିୟ୍‌ ତୁଡ଼େନ୍ । ୩୩ ତେଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ଏନିଅ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ରବାଡ଼େ, ଆନିନ୍ ଆଟ ବର୍‌ସେଡ଼ ତେଏନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ତକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ କାନ୍ନିଏନ୍ । ୩୪ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏନିଅ, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନଡ଼ତମ୍; ତୋନା, ବରେଲ୍‌ବେଲ୍‌ନମ୍‌ଜି ଜୁବାୟା ।” ସିଲଞ୍ଜେ ଏନିଅନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ । ୩୫ ଆରି ଲୁଦ ଗଡ଼ାନ୍ ତ ସାରୋଣିବାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଯର୍‌ନାଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ଦର୍‌କାନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେଡ଼େନ୍

୩୬ ଜାପୋ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଚାବିତା ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ତର୍‌ନେବଜନ୍ ତକୋଏନ୍, ବାଣ୍ଡାଲବୋ ତେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ଦର୍‌କା† । ଆନିନ୍ ମନଡ଼ ଲନ୍‌ମଞ୍ଜି ଲୁମେନ୍ ଆରି ତୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାଜଏଞ୍ଜି । ୩୭ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଅସୁଡ଼ାଲେ ରବୁଏନ୍, ସିଲଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଉମ୍ମାଡ଼ାଲେ ଅବୟ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆସିଂଲୋଡ଼ ଅବଲୁଡ଼ଲୁଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୮ ଆରି, ଲୁଦ ଗଡ଼ାନ୍, ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆସନ୍, ପିତ୍ରନ୍ ଲୁଦ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଅମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ଏନ୍ନେଲେ ବର୍‌ନେ ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଆରି ଅବଡ଼ିତଂନେ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଲଜିରାୟ୍ ।” ୩୯ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ତୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍ । ଆନିନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆସିଂ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି, ତେଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋ ଜୁଆର୍‌ବଜଞ୍ଜି ଯେୟେଡ଼ାଲଞ୍ଜି; ଆରି ଦର୍‌କାନ୍ ଆମେଡ଼ ଇଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗା ଅଜିଜି ଆରି ଅଙ୍ଗା ସିନ୍‌ରିଜି ତାଞ୍ଜେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବତୁଜେଞ୍ଜି । ୪୦ ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅମ୍‌ତୁଡ଼ଡ଼ାଲେ ତୁଡ଼ମ୍‌ଲେ ପାର୍‌ନାଲନ୍; ଆରି ମଡ଼ଗଡ଼ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ବର୍‌ନେ, “ଚାବିତା, ତୋନା ।” ସିଲଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ସାବକୁଡ଼ମଡ଼ଲନ୍, ଆରି ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ତୋଲନ୍ ତଞ୍ଜୁମେନ୍ । ୪୧ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ଚାବିତାନ୍ ଆସି ଖମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବତୋଏନ୍ କି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ଜୁଆର୍‌ବଜଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ନ୍ ଅବତୁଜେଞ୍ଜି । ୪୨ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ସମ୍‌ରାନ୍ ଜନାଆଜେଞ୍ଜି ଆରି ଜବ୍ର ମନ୍‌ରାଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍‌ଞ୍ଜି । ୪୩ ଆରି, ପିତ୍ରନ୍ ଜବ୍ର ତିନ୍ନା ଜାପୋ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସିମନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ଉସାଲ୍ କାକାଡ଼ାମରନ୍ ଆସିଂ ତକୋଲନ୍ ।

ପିତ୍ରନ୍ ତ କନ୍‌ଏଲନ୍

୧ କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କନ୍‌ଏଲ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇଟାଲି ତେସାନ୍ ଆ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଜି ଆ ତଡ଼ଲୋଡ଼ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟ୍ ତକୋଏନ୍; ୨ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ବୟ୍‌ଲେମର୍; ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ବତଡ଼େଞ୍ଜି । ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜବ୍ର ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଞ୍ଜି ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ତିତାନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍‌ନାଲନେ । ୩ ବଡ଼ିନ୍ନା ସାଲ୍‌ମନ୍ ଯାଗି ଗଣ୍ଡା ଇଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ରୟ୍‌ଲଡ଼ତମ୍ ଅବୟ୍ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିଜେନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମର୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ବରେ, “ଏ କନ୍‌ଏଲ୍ !”

† ୯:୩୬ 9:36 ଅଲବ୍

୪ ସିଲରେ ଆନିନ୍ ପାଞ୍ଚଲଢ଼ବରମରନ୍‌ଆତଢ଼ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବାବଡ଼ଢ଼ ବରନେ, “ଏ ପ୍ରବୁ ଇନି ?”

ଆନିନ୍ କନିଏଲନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ପାର୍ତନାନମ୍ ତ ତନିୟତିୟନମ୍‌ଜି ଅନୋକେନ୍ ଆନମଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ତୁଡ଼େନ୍ । ୫ ନମି ଆମନ୍ ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସ୍ତାୟଲେ ସିମନନ୍‌ଆତଢ଼ ଓଡ଼େଲେ ଓରୋଡ଼ାୟ; ଆନୋଡ଼େଞ୍ଜୁମନ୍ ପିତ୍ର । ୬ ଆନିନ୍ ସିମନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଉସାଲ୍ କାକାଡ଼ାମରନ୍ ଆସିଂ ତକୋତନ୍, ଆସିଡ଼ନ୍ ଅନେଡ଼ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ ।” ୭ କନିଏଲନ୍ ସରିନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲନ୍ ଆ ପାଞ୍ଚଲଢ଼ବରମର ଆଜିରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍, ଆନିନ୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ବାଗୁ କମ୍‌ପାରିମରଞ୍ଜି ତ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଆସ୍ତାୟଲେ ଓଡ଼େଲେ ଆ ସିସ୍ତାୟଜି ସିଲଡ଼ ଅବୟ ବୟଲେ ସିସ୍ତାୟନ୍‌ଆତଢ଼ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି । ୮ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେ ବରେ ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ତନାଲ୍‌ମଡ଼ନ୍ ଗିଜେନ୍

୯ ତି ଆବାର୍ତନ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରା ଜିରା ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତମବାନ୍ ବାରଗାରେ ପିତ୍ରନ୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ମେଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୦ ଆରି ଆନିନ୍ ଆଡ଼ୋଲେୟତାଏନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ସାଜେନ୍; ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆତ୍‌ୟତ୍‌ୟଲ୍‌ଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ମୁର୍ସାଏନ୍ କି ତନାଲ୍‌ମଡ଼ନ୍ ଗିଜେନ୍ । ୧୧ ରୁଆଡ଼ନ୍ ରୋଲନେ, ଆରି ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ ମାଟ ଉଞ୍ଜିମନେଡ଼ନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଜବଲ୍‌ୟତାଜି; ୧୨ ତେଡ଼େ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଉଞ୍ଜି ଅଜଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁ, ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଞ୍ଜି ଲବନ୍ ଅବଜାବଲେ ଆତ୍ରଡ଼ିୟତଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁ ତ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଅକ୍ରଡ଼ି ତକୋଜି । ୧୩ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼ ଅବୟ ସରଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, “ପିତ୍ର ତୋନା, କେନ୍‌ଆତେଜି ରକ୍ଷତାଲେ ଜୋମା ।”

୧୪ ବନ୍‌ତ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇଜ୍ଜା ପ୍ରବୁ, ଖେନ୍ ଆଜିୟ୍ ଏରମଡ଼ିରନ୍ ତ ଏରମନଡ଼ନ୍ ଆ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ଜି ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଜୋମାୟ ।”

୧୫ ଆରି ବତର ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼ ସରଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, “ଅଜ୍ଞାତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ମଡ଼ିର୍ ଏମ୍ପେଏନ୍ ତିଆତେ ଆମନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତଡ଼ ଗାମଡ଼ଢ଼ ।” ୧୬ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଯାଗି ତର ଡେଏନ୍ କି, ତି ମାଟନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ।

୧୭ ପିତ୍ରନ୍ ଅଜ୍ଞା ତନାଲ୍‌ମଡ଼ ଗିଜେନ୍, ତି ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଇନି, ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟମ୍‌ତାଲେ ଆନିନ୍ ସାନ୍ନି ଆଡ଼େଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଗିୟବା, କନିଏଲନ୍ ଆରାସ୍ତାୟଲାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସିମନନ୍ ଆସିଂ ଅଡ଼େଜ୍ଞା ଗାମ୍‌ଲେ ସାୟଲେ ସାୟଲେ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ ଇୟଲେ ତନଡ଼େଜି । ୧୮ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟଲେ ବରେଜି, “ସିମନ୍ ପିତ୍ର ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ କନୁଆମରନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋତନ୍ ପଡ଼ ?”

୧୯ ପିତ୍ରନ୍ କେନ୍ ଆତନାଲ୍‌ମଡ଼ ଇୟମ୍‌ଲେ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଯାଗି ମନ୍‌ରା ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ସାୟଡ଼ଢ଼ମ୍‌ଜି । ୨୦ ତୋନା, ଜାୟତାନ୍ ପଡ଼ନା, ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଏରଡ଼ାଲ୍‌ଗଡ଼ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିରା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆସ୍ତାୟଲାଜି ।” ୨୧ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ଜାୟତାନ୍ ପଡ଼ଲନାୟ କି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଗିୟବା, ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଆନାଆତଢ଼ ଏସାୟତେ ଖେନ୍ ଆନିନ୍ । ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଇନିଆସନ୍ ଏଇୟଲାୟ ?”

୨୨ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି “କନିଏଲ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଇନଲେନ୍‌ଆତଢ଼ ଆସ୍ତାୟଲଲେନ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ ଡରମ୍‌ମର, ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଢ଼ ବତଡ଼ତେ, ଅଡ଼କୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ମାନ୍ନେତଜି । ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ଆସିଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େଲେ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଅମଡ଼ନମ୍ ସିଲଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍, ମଡ଼ିର୍ ପାଞ୍ଚଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍ ।” ୨୩ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅମ୍ପସିଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େଲେ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି, ତି ଆ ତଗଲ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତେଡ଼େ ତକୋଲଞ୍ଜି ।

ତି ଆବାର୍ତନ ପିତ୍ରନ୍ ତୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିରେନ୍; ଆରି, ଜାପୋ ଗଡ଼ାବାଜି ନିୟ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

କନିଏଲନ୍ ଆସିଂ ପିତ୍ରନ୍

୨୪ ଆବାର୍ତନ ଆନିଞ୍ଜି କାଈସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି କନିଏଲନ୍ ଆ କୁଲମଞ୍ଜି ତ ଆ ସାଜଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ରୁକ୍ଲଞ୍ଜି କି ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଢ଼ ଜଗେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨୫ ପିତ୍ରନ୍ ଅମ୍ପସିଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରନ୍‌ବେଡ଼ତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କନିଏଲନ୍ ଜିର୍‌ୟାୟ କି ତୁଡ଼ମ୍‌ଲେ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଢ଼ ଇୟଲାୟ ଲୋମେ । ୨୬ ବନ୍‌ତ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅବତୋଲେ ବରେନ୍; “ତୋନା, ଖେନ୍ ନିୟ ଆମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରା ।” ୨୭ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ କନିଏଲନ୍ ବାଡ଼େ କଡ଼ାଡ଼ିଗଡ଼ଲନ୍ ଅମ୍ପସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲଞ୍ଜି, ଆରି ତେଡ଼େ ଜବ୍ ମନ୍‌ରା ରୁକ୍ଲନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ୨୮ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅବୟ ଜିଉଦିମରନ୍ ଏରଜିଉଦିମରନ୍ ସରିନ୍ ମାୟନେନ୍ ଆରି ଆସିଡ଼ନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଅନଡ଼େନ୍ ଅ୪ଊୟେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ମନଡ଼ତମ୍ ଆଜନାଜି; ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍‌ଆତଢ଼ ଏରମଡ଼ିର୍ ଆରି ମନଡ଼ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବରଡ଼ଡ଼େନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ବରୟ । ୨୯ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ନିୟ ଆରୋଡ଼େଲିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଅ୪ନ୍‌ସାଲାୟ, ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଜିର୍‌ୟାୟ । ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଇନିବା ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ଏଓଡ଼େଲ୍‌ୟ ?”

୩୦ କନ୍ ଏଲ୍ ବର୍ରେନେ, “ଉଞ୍ଜି ତିନ୍ନା ଆମ୍ମୁଟ୍ଟୁ ସାଲ୍ଲମନ୍ ଯାଗି ଗଣ୍ଟା ଇଟ୍ଟନ୍ ଖେନ୍ ଅସିଂଖେନ୍ ମା ପାତ୍ତନାଲ୍ଲମାୟ; ଆରି ଗିଜା, ସାଆରତମ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଆଜିଜିନେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ମୁକ୍କାବାଖେନ୍ ତନଟ୍ଟତାଲେ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ବର୍ରେ, ୩୧ ‘କନ୍ ଏଲ୍, ପାତ୍ତନାମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅମ୍ତଡେନ୍, ଆରି ତନିୟ୍ତିୟ୍ନମଜି ଅଡକୋନ୍ ଆନିନ୍ ଗିଜେନ୍ । ୩୨ ତିଆସନ୍ ଜାପୋ ଗଡାନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ତାଲେ ପିତ୍ତ ଗାମ୍ଲେ ଆରୋଡ୍ଡେତେଞ୍ଜି ସିମନ୍ନଆତଡ୍ ଓଡ୍ଡେଲେ ଓରୋଡାୟ୍ । ଆନିନ୍ ଅନେଟ୍ଟ ସର୍ମେୟ୍ଶ୍ଟାଲୋଟ୍ଟନ୍ ଆଡ୍ଡକୋତନ୍ ଉସାଲ୍ କାକାଡାମର୍ ସିମନ୍ନ ଆସିଂ କନ୍ଥୁଆନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ।’ ୩୩ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବ୍ତାଡନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ୍ ଅନୋଡ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟ୍ଲାଜି, ଆରି ବୟ୍ଲେଟ୍, ଆମନ୍ ଅସିଂଖେନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍ । ଆରି, ପ୍ରବୁନ୍ ଇନିଜି ଆମନ୍ଆତଡ୍ ବର୍ରେମ୍, ତିଆତେ ଅନମ୍ତଡ୍ଟନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡକୋନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍କାଗଡ୍ ଏରୁକ୍ଲମାୟ୍ ।”

ପିତ୍ତନ୍ ଆ ଖନଡ୍

୩୪ ସିଲ୍ଲେ ପିତ୍ତନ୍ ଅସ୍ତୁତମ୍ଲନ୍ ଖନଡ୍ଟନ୍ ତନିୟ୍ନ୍ ଆସନ୍ ଉଲ୍ଲେ, “ନମି ଖେନ୍ ଜନାଲେ ରପ୍ତିତାୟ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ୍ ଆବସମାନ୍ନ ଗିୟ୍ତଜି । ୩୫ ଅକ୍ମାଜନଡ୍ ଆ ଜାତିମର୍ ଆରି ଏକ୍ମାଗୋମର୍ ଜନଡ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ୍ ବତଡ୍ଡତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ସେକ୍କେତେ, ଆରି ଆ ଗନିୟ୍ଗିୟ୍ଲୋଟ୍ଟନ୍ ତରମ୍ମ କାକାଡାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ତେ, ପ୍ରବୁନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଆତଡ୍ ଜାତେ । ୩୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ଅକ୍ମା ସନୟ୍ବର୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଇସ୍ତାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟ୍ଲାୟ୍, ତି ଆ ସନୟ୍ବର୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅସ୍ତୁବରେନ୍; କେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ପ୍ରବୁ । ୩୭ ତକ୍ବତାମର୍ ଜନନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆବୟ୍ବରୁଡ୍ଡିନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ତକ୍ବତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆବରେଞ୍ଜି ସିଲ୍ଲଡ୍ଲନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲ୍ଲଡ୍ ଉଲ୍ଲନ୍ ସମ୍ପରା ଇସ୍ତାଏଲ୍ ତେସାଲୋଟ୍ଟନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ତେଏନ୍ ତିଆତେଜି ଅଡକୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୩୮ ଇସ୍ବରନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ନାଜରିତବାୟ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ୍ ମଡ୍ଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ତ ବୋର୍ସାନ୍ ବାଡ୍ଡେ ଅବିସେକଏନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି; ଆନିନ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ସୋଡା ସୋଡା ସାନ୍ନି କାକାଡାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ତେ, ସନ୍ତୁମନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ୍ ମବ୍ନଡେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୩୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ତ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇନିଜି ଅଡକୋନ୍ ଲୁମ୍ତେ, ତିଆତେଜି ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସାକିନ୍ ଏତିୟ୍ତାୟ୍; ସିଲ୍ଲଡ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ଆତଡ୍ ଆଅକ୍ମାତଡ୍ଲୋଟ୍ଟନ୍ ତାଡ୍ଲେ ରକ୍ଷଏଞ୍ଜି । ୪୦ ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଟ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଅବୟ୍ବର୍ମେଡେନ୍ କି ଅବରାଡ୍ଡତାଏନ୍; ୪୧ ଅଡକୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ଆନିନ୍ ଅଃନ୍ନବରାଡ୍ଡତାଲନ୍, ଆର୍ଯାୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ମୁଟ୍ଟୁ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ସାକିମର୍ଜି ଆମଡ୍ ତୁମ୍ ଆନିନ୍ ଅବରାଡ୍ଡତାଲନ୍; ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ସିଲ୍ଲଡ୍ ଯର୍ମେଡ୍ଲେ ଆଡ୍ଡୋଲନ୍ ସିଲ୍ଲଡ୍ଲନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଏଗାଲ୍ଲାୟ୍ ଏଜୋମ୍ଲାୟ୍ । ୪୨ ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ମନ୍ଡବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ତ ଆମେଡ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନବ୍ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ତବ୍ନଡେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ସାକିନ୍ ତନିୟ୍ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ରେଲେନ୍ । ୪୩ ଆନା ଜିସୁନ୍ ଆମଡ୍ ତର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଟ୍ଟନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲ୍ଲଡ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ୍ଡେ, ଗାମ୍ଲେ ଅଡକୋ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ରେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।”

ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ମଡ୍ଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଖାଡ୍ଡେଞ୍ଜି

୪୪ ପିତ୍ତନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଖନଡ୍ଟନ୍ ଆଡ୍ଡିୟେନ୍ ଆଡ୍ଡିଡ୍ ତିଅକ୍ମା ମନ୍ରା ତେଡ୍ଡେ ବର୍ରେନ୍ ଅମ୍ତଡେଞ୍ଜି, ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତଅଡ୍ଲୋଟ୍ ମଡ୍ଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ପଡ୍ଲମାୟ୍ । ୪୫ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ମଡ୍ଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ ଆଞ୍ଜାଡେଞ୍ଜିଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଜାପୋନ୍ ସିଲ୍ଲଡ୍ ପିତ୍ତନ୍ ସରିନ୍ ଆରିୟ୍ଲାଞ୍ଜି ଆଗବ୍ରେଡଞ୍ଜି ଆ ତର୍ନେମର୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୪୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଡ୍ଲଡ୍ ବାଡ୍ଡେ ଆକ୍ତଡାଡ୍ଲିଞ୍ଜି ତ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ୍ ଆସ୍ତେକ୍ଏନ୍ଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି । ୪୭ ତିଆଡିଡ୍ ପିତ୍ତନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ୍ଡମ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ନିୟ୍ ମଡ୍ଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଖାଡ୍ଡେଞ୍ଜି, ତକ୍ବତାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଡ୍ ଇନି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତଡ୍ଲେ ରପ୍ତିଏଜି ପଡ୍ ?” ୪୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଟ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତକ୍ବତାନ୍ ତନିୟ୍ନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ସିଲ୍ଲଡ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆନିଞ୍ଜି ବୟ୍ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ପିତ୍ତନ୍ଆତଡ୍ ରଡେଞ୍ଜି ।

ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଟ୍ ପିତ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ରେ

୧ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ରେ ଜାଏଞ୍ଜି, ଗାମ୍ଲେ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ୍ନେମରଞ୍ଜି ତ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆ ତର୍ନେମର୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨ ବନ୍ତ, ପିତ୍ତନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜିର୍ଲାଞ୍ଜି ସିଲ୍ଲଡ୍ଲନ୍, ଆଗବ୍ରେଡନ୍ ଆ ଖଡ୍ନେମର୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ନିଶ୍ଚୟ୍ତାଲେ ବର୍ରେଞ୍ଜି, ୩ “ଆମନ୍ ଏରଗବ୍ରେଡନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସିଂ ଇୟେନ୍, ଆରି ଆମନ୍ ଆନିଞ୍ଜି

ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଇୟଲେ ଗାଗାନେ ।” ୪ ଆରି, ଆମ୍ବୁ ମା ସିଲଡ଼ ଇନିଜି ଇନିଜି ତେଏନ୍, ତି ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ;

୫ “ଞେନ୍ ଜାପୋ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ପାର୍ତନାଲନାୟ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଞେନ୍ ମୁର୍ସାଲ୍ଲିୟ କି ଅବୟ ତନାଲ୍ଲମତନ୍ ଗିୟଲାଇ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ ମାଟ ଉଞ୍ଜି ମନେଡ଼ନ୍ ଷମ୍ଲେ ଜାୟତାନ୍ ଆଜ୍ରବଲୟତାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଇନିଜିଉ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଅଡୋଲାୟ । ୬ ଆରି ତିଆଡେ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଜାୟ ଅଡୋଲାୟ; ଞେନ୍ ତିଆଡେ ଆସନ୍ ଏରସେଡ଼ମତନେନ୍ ଗିୟଲେ ଇୟମଲାୟ ଆରି ତେଡେ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଉଞ୍ଜି ଆଜଡ଼ନ୍ ଆ ଜଡ଼ୁଜି, କିନ୍ରେଡ଼ ଜଡ଼ୁଜି, ଆ କିମୋଡ଼ଞି ଲବନ୍ ଅବଜାବଲେ ଆଡ଼ୁଡ଼ିୟତଞ୍ଜି ଆ ଜଡ଼ୁଜି ତ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଅନ୍ତଡ଼ିଜି ଗିୟଲାଇ । ୭ ଆରି, ‘ଏ ପିତ୍ର, ତୋନା, କେନ୍ଆଡେଜି ରକ୍ଷୁତାଲେ ଜୋମା ।’ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଆବର ଷଞ୍ଜି ଆ ସରଡ଼ ନିୟ ଞେନ୍ ଅମଡ଼ଞେଲାୟ । ୮ ବନ୍ତ ଞେନ୍ ଗାମ୍ଲାୟ, ‘ଇଞ୍ଜା, ପ୍ରୁ, ଏରମଡ଼ିର ଜନୋମ୍ଜୋମଞ୍ଜି ତ ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ଜୋମଜି ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଆଜିୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗନେ ।’ ୯ ବନ୍ତ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ବତର ଅବୟ ଜନାଲଡ଼ନ୍ ଅଡୋଲାୟ, ‘ଇସ୍ପରନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ମବଡ଼ିରେନ୍, ତିଆଡେ ଆମନ୍ ମଡ଼ିର ତଡ଼ ଗାମ୍ତଡ଼ ।’ ୧୦ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଯାଗି ତର ତେଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିଆଡେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆବଡ଼ିଡେଞ୍ଜି । ୧୧ ଆରି ଗିୟବା, ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗାସି ତକୋଲନାୟ, ସିଲଡ଼େମା ତେରଡ଼ ଯାଗି ମନ୍ରା ତେଡେ ଅଡୋଲାଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ କାଇସରିଆନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଆମ୍ବାୟଲାଇ । ୧୨ ଆରି, ଇନ୍ନିଡ଼ ଏରଡ଼ାଲ୍ଲଗଡ଼ଲେ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ବର ଲିୟ । ଆରି, କେନ୍ ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି ତୁଡୁ ମନ୍ରା ନିୟ ଞେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଏଜିରେନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି କନ୍ ଏଲନ୍ ଆସି ଏଡୁଡେନ୍ । ୧୩ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଅବୟ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ଆତଡ଼ ଗିଜେନ୍, ତି ଆ ବନେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରଲେନ୍, ତି ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର ଅମ୍ପସିଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆମ୍ବାୟଲେ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ଅବନୋଡ଼େଲେ ଓରୋଡ଼ାୟ; ୧୪ ଆନିନ୍ ଜିରେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଷନଡ଼ନ୍ ଇୟତାୟ ତିୟବେନ୍, ଆରି ତି ଆ ଷନଡ଼ ବାଡେ ଆମନ୍, ତ ଅସିନମ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଅନ୍ତରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େତ ।’ ୧୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଞେନ୍ ବନେନ୍ ଅରୁଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବୁ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ପଡ଼ଲନାୟ, ଏଡେଲେମା ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞି ନିୟ ଇୟଲାଇ ପନ୍ନେ । ୧୬ ଚିଆଡ଼ିଡ଼ ପ୍ରୁନ୍ ଆ ବରନ୍ ଆ ବନେ କେନ୍ଆଡେ ଞେନ୍ ମନ୍ନେଲାୟ, ‘ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ତକ୍ଷୁବତାମର ଜନନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଷୁବତାନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଷୁବତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େତ ।’ ୧୭ ତିଆସନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ପ୍ରୁ ଜିସ୍ପୁ କ୍ରିସ୍ପୁନ୍ ଆମଡ଼ ଏତର୍ନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟତିୟଞ୍ଜି ତିୟତିୟଲଡ଼ଲନ୍, ଏଡେଲେମା ଇସ୍ପରନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ତି ଆ ତନିୟତିୟଜି ତିୟେଞ୍ଜି, ଏଡେଲେଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆନା ତ ଇସ୍ପରନ୍ଆତଡ଼ ରଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଆୟ !”

୧୮ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଆରମଡ଼ଡେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ରିଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, କି ଇସ୍ପରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଏଡେଲେଡେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ ଆବୟରୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।”

ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ି

୧୯ ଚିପାନନ୍ ଆ ରନରୁ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତନେମରଞ୍ଜି ତନଶ୍ରାୟନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ପିରିଡ଼ପାଡ଼ାନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ପେନିକିଆ, ସାଇପ୍ରସନ୍ ଆରି ଆନ୍ତିଅକିଆନ୍ ଜାୟ ଜିରେଞ୍ଜି କି ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ତୁମ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଇୟଲେ ଅମ୍ପଡ଼ୁବରେଜି ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ବନେନ୍ ଅୱନ୍ତୁବୁବରଜି । ୨୦ ବନ୍ତ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ସାଇପ୍ରସମରଞ୍ଜି ତ କୁରିଣିଅମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ଗ୍ରିକମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ନିୟ ପ୍ରୁ ଜିସ୍ପୁନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଇୟଲେ ଅମ୍ପଡ଼ୁବରେଜି । ୨୧ ଆରି, ପ୍ରୁନ୍ ଆ ବୋସା ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍, ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତରଞ୍ଜି କି ଆବୟରୁଡ଼ିଲନ୍ ପ୍ରୁନ୍ ଆମଡ଼ ଯରନାଜି ।

୨୨ ତି ଆ କବର ଜିରୁସାଲମ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅମଡ଼ଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନବାନ୍ଆତଡ଼ ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜାୟ ଆମ୍ବାୟେଞ୍ଜି । ୨୩ ଆନିନ୍ ତେଡେ ତୁଡେନ୍ କି ତେଡେ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ସାୟୁମେଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଗିୟଲେ ସର୍ତାତାଏନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍ ବାଡେ ତରନ୍ ପ୍ରୁନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି । ୨୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବର୍ନବାନ୍ ଅବୟ ମନଡ଼ମର, ଆରି ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ତନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ରଡୋତମ୍ ତକୋଏନ୍ । କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପ୍ରୁନ୍ ଆମଡ଼ ମାୟଲଞ୍ଜି ।

୨୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ବର୍ନବାନ୍ ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ସନାୟତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତାର୍ସ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୬ ଆରି, ବର୍ନବାନ୍ ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ରବାଡେ କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍ ଓରୋଡ଼ଲାୟ । ଆନିଞ୍ଜି ତେଡେ ବବସେଡ଼

☆ ୧୧:୧୭ ୧୧:୧୭ ଅନାମ୍ବୁ ୧:୫ ☆ ୧୧:୧୯ ୧୧:୧୯ ଅନାମ୍ବୁ ୮:୧-୪

ମଣ୍ଡୁକିନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି କେନ୍ ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତର୍ନେମରଜିଆତଡ଼ କ୍ରିୟାନ୍ ଗାମ୍ଲେ ପର୍ତ୍ତ୍ନ ରୁର୍ନେନ୍ ତେଲୋ ।

୨୭ ତି ଆତିଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍ ଜିର୍ରାଜି । ୨୮ *ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଗାବ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ କେନ୍ ସମ୍ପରା ପୁର୍ତ୍ନ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା କାନ୍ତାରାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ନେନ୍; କ୍ଲାଡ଼ଦିଅ ସୋଡ଼ା ରାଜାନ୍ ତେସାନ୍ ଆସ୍ରାସନଏନ୍ ଆତିଡ଼ ତି ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ତେତମେନ୍ । ୨୯ ସିଲଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ଆ ରନପ୍ତି ଅନ୍ତମ୍ ଜିଡ଼ଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏସାୟ୍ସିବାଜି ଗାମ୍ଲେ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି । ୩୦ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜେଲେ ତାକୋନ୍ ତଣ୍ଡୁବତାଲନ୍ ତିଆତେ ବର୍ନବାନ୍ ତ ସାଓଲନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ମଣ୍ଡୁକିନ୍ ଆମ୍ପଡ଼ୁଗଡ଼ମରଜି ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

୧୨

ଜାକୁବନ୍ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି

୧ ତିଆତିଡ଼ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ମଣ୍ଡୁକିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି । ୨ ଆନିନ୍ ଜନନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ଜାକୁବନ୍ଆତଡ଼ କଡ଼ିବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରକ୍ଷୁଏନ୍ । ୩ ସିଲଞ୍ଜେ ଜିଡ଼ଦିମରଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଖମ୍ପମନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍ । ତିଆତିଡ଼ କମିରନ୍ ଏରମନାୟ୍ ରୁଟିନ୍ ଆ ପୁର୍ପୁର୍ ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍ । ୪ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ଜିଲେ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍, ଆରି, ବଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଉଞ୍ଜି ମନ୍ରା ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ଜଗେଏଞ୍ଜି । ଅନେଲାୟ୍ପୁରନ୍ ସାଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଅନବପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜେଏନ୍ । ୫ ତିଆସନ୍, ପିତ୍ରନ୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ମଣ୍ଡୁକିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆବମନ୍ନ ଏମ୍ପେଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ବଣ୍ଡିସିଞ୍ଜନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍

୬ ତିକ୍ଲି ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ଼ିନ୍ନା ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିସିଞ୍ଜନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମ୍ପଡ଼ୁଡ଼ଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇୟେନ୍, ତି ଆ ପୁର୍ବା ତଗଲ୍ ପିତ୍ରନ୍ ବାଗୁ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆ ମଡ଼ି ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ତକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ ବାଗୁ ସିକ୍ସୁଡ଼ିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଜିଜି ତକୋଏନ୍, ଆରି ବଣ୍ଡିସିଞ୍ଜନ୍ ଆ ସନଡ଼ଲୋଡ଼ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୭ ଆରି ଗିୟ୍ବା, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର ଅବୟ୍ନେ ଇୟ୍ଲାୟ୍, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଅସିଞ୍ଜନ୍ ସାଆରତମ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ପକ୍କାଲୋଡ଼ ଖମ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତର୍ତ୍ତରେ ବରେନ୍, “ଲତୋନା ।” ସିଲଞ୍ଜେ ପିତ୍ରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ସିକ୍ସୁଡ଼ିନ୍ ଜଲଜେନ୍ । ୮ ଆରି, ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ରେଡୁବନା, ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ରନା ।” ସିଲଞ୍ଜେ ପିତ୍ରନ୍ ରେଡୁବଲନ୍, ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ରଲନ୍; ଆରି ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “କୋଟନ୍ ରନା ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଖେନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ୍ ।” ୯ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ କି ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼େନ୍; ବନ୍ତ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ଆତେଜି ମାଲମ୍ପି ଗାମ୍ଲେ ପିତ୍ରନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଲୋ, ଆନିନ୍ କେନ୍ଆତେ ଖେନ୍ ଗନ୍ମତେନ୍ ଗିୟ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବଡ଼ିସୟେନ୍ । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜି ପର୍ତ୍ତ୍ନ ଆରି ବାଗୁ ଜଗେତ୍ତୟ୍ମରଞ୍ଜି ପଡ଼ଲେ, ଆତନିକ୍ଲି ଗରନ୍ନେନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆଜିରଗଡ଼ତବନ୍ ଆ ଲୋଆଡ଼ ସନଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡ଼ୋଲାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତି ଆ ସନଡ଼ ଆନିନ୍ତମ୍ ରୋଲନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି କି ଅବୟ୍ ତଡ଼ରଗଡ଼ ତଡ଼ିୟ୍ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ସିଲଞ୍ଜେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସବ୍ଡାୟ୍ତାଲନ୍* ଜିରେନ୍ ।

୧୧ ସିଲଞ୍ଜେ ଇନିଜି ତେଏନ୍, ପିତ୍ରନ୍ ତିଆତେଜି ଜନାତାଲେ ବର୍ନେନ୍, “କେନ୍ଆତେ ମାଲମ୍ପିତମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ନମିଖେନ୍ ଜନାଲ୍ୟ । ଏରୋଦନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ଆରି ଇନିଜି ତେତେ ଗାମ୍ଲେ ଜିଡ଼ଦିମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସାଲଞ୍ଜି, ତେଞ୍ଜେ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅନ୍ତୁରନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାୟ୍ ।”

୧୨ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ କି ଜନନ୍ ଆ ନନ ଆସିଂ ଜିର୍ରାୟ୍; ତେଞ୍ଜେ ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରା ରୁକ୍ଷୁତାଲନ୍ ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି; କେନ୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ମାର୍କ ଗାମ୍ଲେ ନିୟ୍ ଓଡ଼େତଜି । ୧୩ ପିତ୍ରନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆ ସନଡ଼ଲୋଡ଼ ଇୟ୍ଲେ ତେବ୍ତେବେନ୍, ରୋଦା ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ କମ୍ପାରିସିଜନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରୋରୋବାନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍ । ୧୪ ଆନିନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ସର୍ତ୍ତ ଜନାତାଲେ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସନଡ଼ନ୍ ଅଃରୋଲୋ, ଆରି ଅମ୍ପନ୍ ଇରେନ୍ କି “ସନଡ଼ନ୍ ଆ ତୁଆରାଗଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ଆତନଡ଼,” ଗାମ୍ଲେ ଇୟ୍ଲେ ବରେଜି । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ବାଇତମ୍ ।” ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ବର୍ନେନ୍, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେଞ୍ଜି, “ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ କେନ୍ଆତେ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର ଅଲ୍ତେଏ ।”

* ୧୧:୨୮ ୧୧:୨୮ ଅନାମ୍ବୁ ୨୧:୧୦ * ୧୨:୧୦ 12:10 ମାୟ୍ସନ୍ † ୧୨:୧୩ ୧୨:୧୩ ଅଇସିୟ୍

୧୭ ତିଆଡ଼ିତ୍ ପିତ୍ରନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ସନଝଲୋଝନ୍ ତେବ୍‌ତେବ୍‌ଲଏନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସନଝନ୍ ରୋଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଗିୟଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୧୭ ଆରି, କଡ଼ିଢ଼ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆସିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ତାରିଆୟଏଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବଣ୍ଡିସିଝନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ୁଢ଼ଲେ ଓରୋଢ଼ଲାଇ, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଆମଢ଼ଞ୍ଜି ବରାୟଲନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜାକୁବନ୍ ତ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ବାଜି ।” ଆନିନ୍ ତେଞ୍ଜେ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାରେଢ଼ଃ ଜିରେନ୍ ।

୧୮ ଆଡ଼ଗାତେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଅଡ଼େଞ୍ଜା ଜିରେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଯୋଢ଼ୟାଢ଼ଲଗୋ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୯ ପିତ୍ରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସନାୟତଝନ୍ ଆସନ୍ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅଞ୍ଚରବାଢ଼ଲଜି; ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ସେକ୍‌ଏଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ରକ୍‌ବା ଗାମ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଜି ।

ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଜିତଦା ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ କାଇସରିଆ ତେସାନ୍ ଜିରେ ତେଞ୍ଜେ ଇୟଲେ ତକୋନେ ।

ଏରୋଦନ୍ ଆ ରନବୁ

୨୦ ତିଆଡ଼ିତ୍ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ସୋର ତେସାନ୍ ତ ସିଦୋନ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ଢ଼ ମାଡ଼ୁ ବରାବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏକ୍‌କାନ୍ ଏମ୍‌ନେତାଲନ୍ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆମଢ଼ ଇୟଲାଇ କି ରାଜାସିଝନ୍ ଆକ୍‌କାଡ଼ାତନେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା କ୍‌କାସ୍ତ୍ରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଆତନେଗତଞ୍ଜି ଇୟଲାଇ ଏମ୍‌ନେଜି; ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମାୟମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ଆମଢ଼ କଡ଼ାଡ଼ିନେବାନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆ ତେସା ସିଲଡ଼ ଜନୋମ୍‌ଜୋମଞ୍ଜି ସୋର ତେସାନ୍ ତ ସିଦୋନ ତେସାନ୍ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ।

୨୧ ବଡ଼ିନ୍ନା ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ରାଜାକାବନ୍ ରଲନ୍ କି ରାଜା ତରଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଝନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍‌ତାଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଢ଼ ଅବୟ ବାସଣନ୍ ତିୟେନ୍; ୨୨ ସିଲଡ଼େ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବାକ୍‌ବଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆଡ଼େ ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସର୍‌ଢ଼, ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ସର୍‌ଢ଼ ତଡ଼ ।” ୨୩ ଅବ୍‌ତାଡ଼ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମର୍ ଅବୟନେ ଏରୋଦନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଇୟଲାଇ ତିଡ଼େ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅଞ୍ଚେକେଲୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବୋକୋତେନ୍ କି ରବୁଏନ୍ ।

୨୪ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡ଼େନ୍ କି ସମ୍‌ରାନ୍ ତୁଢ଼ାଜେନ୍ । ୨୫ ତିକ୍‌କି, ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍‌ନବାନ୍ ସେବା କାକ୍‌ଡ଼ାଞ୍ଜି ସାଡ଼େଞ୍ଜି କି ମାର୍କ ଗାମ୍‌ଲେ ଆରୋଡ଼େଡ଼େଞ୍ଜି ଜନନ୍ ସରିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍‌ଞ୍ଜି ।

୧୩

ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍‌ନବାନ୍ ସେତାଲେ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି

୧ ତିଆଡ଼ିତ୍ ଅନ୍ତ୍ରଅକିଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଲୋଝନ୍ ବର୍‌ନବାନ୍, ସିମନନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ନିଗର* ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡ଼େଡ଼ଜି, କୁରିଣିବାୟ ଲୁକିଅନ୍, ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆସିଂ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ମନଏମନ୍ ତ ସାଓଲନ୍, କେନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ପୁର୍‌ବାଞ୍ଚେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ତ ଞ୍ଜନଡ଼ିୟମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୨ ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆସ୍ତେନ୍‌ପୁରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍ ତ ଆରାମମ୍‌ଲଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଅଞ୍ଜା କାକ୍‌ଡ଼ା ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍‌ନବାନ୍ ଓଡ଼େଲାଇ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆନ୍ନାବାଜି ।”

୩ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍‌ନବାନ୍ ଆ ତଅଢ଼ଲୋଢ଼ ଆସିଞ୍ଜି ତକ୍‌କୋତାଲେ ଆନମ୍‌ତାଲନ୍ ପାର୍‌ତନାଲଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

କୁପ୍ର ଗଡ଼ାଲୋଝନ୍ କାକ୍‌ଡ଼ାନ୍

୪ କେନ୍ ଏନେଲେ ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍‌ନବାନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ବାଞ୍ଜେ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ସେଲୁକିଆ ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, କି ତେଞ୍ଜେ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଜଲୋଝନ୍ ତାୟଲେ କୁପ୍ର ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ସାଲାମି ଗଡ଼ାନ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିତଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରନ୍‌କୁସିଂରେଢ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁବରେଜି; ଆରି ଜନନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ସାଜଏଞ୍ଜି ।

୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼ି ସମେୟାଲୋଝନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ତେସାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ବୁଲେତାଲେ ପାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍‌ଜି, ତେଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ ତନେୟମରନ୍ ଇୟଲାଇ ରବାଢ଼େଜି, ଆନିନ୍ ଅବୟ କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍‌ବାଞ୍ଚେ ବର୍‌ନେମର୍, ଆନିନ୍ ଜିତଦିମର୍, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ବର୍‌ଜିସୁ । ୭ ଆନିନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ସେଗିୟ ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ସାଞ୍ଜ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ତି ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ଅବୟ ବୁଡ଼ିମର୍ । ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଅନମ୍‌ତଝନ୍ ସାଜେନ୍ । ତିଆସନ୍ ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍‌ନବାନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଓଡ଼େଏନ୍ । ୮ ବନ୍‌ତ ତି ତନେୟମର୍ ଅଲ୍‌ଲିମାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ରଡ଼େଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ତରଡ଼ଢ଼ନେ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆଢ଼ସାଲେ ଆତନକ୍‌କୋ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍ । ୯ ବନ୍‌ତ ସାଓଲନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ପାଓଲ ନିୟ ଗାମ୍‌ତଜି, ଆନିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଝନ୍ ବରିୟତାଲେ ତି ତନେୟମରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼େନ୍ କି ବର୍‌ନେ, ୧୦ “ଏ ସନ୍‌ମାନ୍ ଆ ତାକ୍‌ଡ଼ାଅନ୍ ! ଅଡ଼କୋ ମନଢ଼ କାକ୍‌ଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମନ୍

‡ ୧୨:୧୭ ୧୨:୧୭ ଆନ୍ନା ଜିଲ୍ଲା * ୧୩:୧ 13:1 ଯଗା

ତତ୍ତ୍ୱେ, ଏରମନତ୍ତନ୍ ତ କନଶ୍ଚାୟଞ୍ଜି ଅମତ୍ତନମ୍ ଆବରିୟ, ଆଏତ୍ତର ଆମନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତତ୍ତ୍ୱେ କଶ୍ଚାୟ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରତେ ଗୋୟତେ ! ୧୧ ଆରି ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଗିଜା, ପ୍ରବୁନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଆମନ୍ ଗତ୍ତେଃ ଆସନ୍ କାଡ଼ତୁମ୍, ଆମନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଗିୟଲେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତ୍ୟ ।”

ସିଲତ୍ତେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ପୋୟତାନ୍ ତ ଲୋଡ଼ତନ୍ ଅଲ୍ଲିମାନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ରୁବେ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ କାଡ଼ୟୁନ୍, ତିଆସନ୍ ଆସିନ୍ ଖମଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତନୁରିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼େତ୍ତେ ଅଡ଼େନ୍ନେ ଆସାୟଲଗୋ ମନ୍ରାନ୍ ସାଜେନ୍ । ୧୨ ଏତ୍ତେଗନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ରେନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ଅମତଡ଼ଲେ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍ ।

ପିସିଦିଆ ତେସାନ୍ ଅନ୍ତ୍ରୁଅକିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍

୧୩ ତିକ୍ଳି ପାଓଲନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ପାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେ ପମ୍ପୁଲିଆ ତେସାନ୍ ପଗି ଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ରାଜି; ବନ୍ତ ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍ରେନେ । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜି ପଗି ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି କି ପିସିଦିଆ ତେସାନ୍ ଆ ଗଡ଼ା ଅନ୍ତ୍ରୁଅକିଆ ଗାମ୍ଲେ ତେତ୍ତେ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ରନୁକ୍ଳସିଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟଲେ ତକ୍ଳୁମେଜି । ୧୫ ଆରି, ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତ୍ର ପଡ଼େନେନ୍ ଆସୁକ୍ଳେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ରନୁକ୍ଳସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ପାଓଲନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ବରେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇ, “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନିଡ଼ ଆମଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନବତୟୁବନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆୟ ବର୍ନାବା ।” ୧୬ ସିଲତ୍ତେ ପାଓଲନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିନ୍ ବାତ୍ତେ ତାରିଆୟତାଲେ ବର୍ରେନେ;

“ଏ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଜି, ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ୍ଆତଡ଼ ଏବ୍ରତଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅମତଡ଼ବା । ୧୭ କେନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ରାଏ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଏନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମିସର୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିଜିରିୟଲନ୍ ଇୟଲେ ତକୋନେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଗୋଗୋଜେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ବୋର୍ସା ତେନ୍ନାନ୍ ବାତ୍ତେ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମତଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼ଲାଇ । ୧୮ ଆରି ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼ ତେତେ ଆନିନ୍ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଖନଶ୍ଚୁମ୍ ସଏଲେ ତକୋଲନ୍ । ୧୯ ଆରି ଆନିନ୍ କିନାନ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ସାତଟା ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ସାୟତ ଏନ୍ନେଏନ୍ କି ତି ଆ ତେସା ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି । ୨୦ ଆନିଞ୍ଜି ତେତ୍ତେ ଉଞ୍ଜିସଅ ପଟାସ ବର୍ସେଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଜି ।”

“ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ସାମୁଏଲ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଜାୟ ଅନବପନ୍ସୁଆତିମରଞ୍ଜି ତବନଡ଼େନ୍ । ୨୧ ତିକ୍ଳି ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଅବୟ ରାଜାନ୍ ସନାୟସାୟ ଆଗାମେଞ୍ଜି, ଇସ୍ରାଏଲ୍ ବେଞ୍ଜାମିନ୍ କେକ୍ଳାନ୍ ସିଲଡ଼ କିସନ୍ ଆ ଡାକଡ଼ାଅନ୍ ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ତବନଡ଼େନ୍; ଆନିନ୍ ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାସନଏନ୍ । ୨୨ ବନ୍ତ ତିକ୍ଳି ଆଡ଼ିଡ଼ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ରାଜା ତରକ୍ଳୁମନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସ୍ତେତେନ୍ କି ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ଦାଉଦନ୍ ତବନଡ଼େନ୍; ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ ବର୍ନେ ନିୟ ବର୍ରେନେ, ଖେନ୍ ଜିସୟନ୍ ଆ ଡାକଡ଼ାଅନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଖାଡ଼ଲାଇ, ମନ୍ନୁଞ୍ଜେନ୍ ଏକ୍ଳାଗୋ ଆ ମନ୍ନୁନ୍ ନିୟ ଏତ୍ତେଗୋ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଖେନ୍ ବାତ୍ତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମତେ । ୨୩ ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଏକ୍ଳାଲେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନେ ତି ଅନ୍ତ୍ରୁ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଆସନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କେକ୍ଳାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ଅନୁରମରନ୍ ଅମତଡ଼ଲାଇ, ଆନିନ୍ ମା ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ । ୨୪ ଶୁଭିୟୁନ୍ ଅଶ୍ଚୁଡ଼ ଇୟାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ତକ୍ଳୁବତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ପଡ଼ୁ ଜନନ୍ ଅଡ଼କୋ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ବର୍ରେନେ । ୨୫ ଆରି ତକ୍ଳୁବତାମର ଜନନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଶ୍ଚୁଡ଼ ଅବସୁକ୍ଳେଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ବର୍ରେନେ, ‘ଖେନ୍ ଅକ୍ଳା ମନ୍ରା ଅଲ୍ତେଏ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଏବଡ଼ିସୟତେ, ଖେନ୍ ଆନିନ୍ ତଡ଼ । ବନ୍ତ ଗିୟବା, ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆରି ଅବୟନେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆ ଡାକଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ପାଶ୍ଚୋୟ ଆ ଲୁଆଡ଼ ଉଜୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ ।”

୨୬ “ଏ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ କେକ୍ଳା ଇସ୍ରାଏଲ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି ତନାନ୍ଜି ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଏବ୍ରତଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, କେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ମା ଆସ୍ତାୟଲାଇ । ୨୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ତେତ୍ତେ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅନୁରମର ଗାମ୍ଲେ ଅଃକ୍ଳନାଲଜି, ଆରି ତିତାନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଆପ୍ରତେଲଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୋସାତାଲେ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତ୍ରୁମ୍ ଗବତେଲେଞ୍ଜି । ୨୮ ଆରି ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରନକ୍ଳନ୍ ଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୨୯ ଆରି, ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଆଇଡ଼ିଡ଼, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ଆରବସୁକ୍ଳେଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସ୍ତଡ଼ଲେ

☆ ୧୩:୨୪ ୧୩:୨୪ ମାର୍କ ୧:୪; ଲୁକ ୩:୩ ☆ ୧୩:୨୫ ୧୩:୨୫ ଜନ ୧:୨୦; ମାତିଉ ୩:୧୧; ମାର୍କ ୧:୭; ଲୁକ ୩:୧୬; ଜନ ୧:୨୭ ☆ ୧୩:୨୮ ୧୩:୨୮ ମାତିଉ ୨୭:୨୨,୨୩; ମାର୍କ ୧୫:୧୩,୧୪; ଲୁକ ୨୩:୨୧-୨୩; ଜନ ୧୯:୧୫ ☆ ୧୩:୨୯ ୧୩:୨୯ ମାତିଉ ୨୭:୫୭-୬୧; ମାର୍କ ୧୫:୪୨-୪୭; ଲୁକ ୨୩:୫୦-୫୬; ଜନ ୧୯:୩୮-୪୨

ପାଠ୍ୟଲୀଳା କି ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତଲ୍ଲୋଏଜି । ୩୦ ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟର୍ମେଡେନ୍, ୩୧ ✨ଆରି, ଆନାଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜବ୍ରୁ ତିନ୍ନା ଜାୟ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିଜେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ସାକିନ୍ ତିୟତଜି । ୩୨ ଆରି, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ତି ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବଜନାତବେନ୍; ୩୩ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପସିୟଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସ୍ବନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟର୍ମେଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ତିଆତେ ତେତମେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ କନନ୍‌ବଇନ୍ ବାଗୁ ପର୍ବଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ ଆଇତିଡ଼;
 ‘ଆମନ୍ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଞେନ୍,
 ଲଟେ ଞେନ୍ ଆମନ୍ କୋଡ଼ଲମ୍ ।’

୩୪ ଆରି ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ରନସୁମନ୍ ଆସନ୍ ଏରନମ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନବୟର୍ମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ;

‘ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଦାଉଦନ୍ ଆମଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାଲନାୟ,
 ତି ଆଜାଡ଼ିତମନ୍ ତ ଆସିର୍ବାଦଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟତବେନ୍ ।’

୩୫ ସାସ୍ବଲୋଡ଼ନ୍ ଆରି ବଜାଗାଲୋଡ଼ ନିୟ ଆଇତିଡ଼ ତକୋ;

‘ଆମନ୍ ମଡ଼ିର୍‌ମରନ୍‌ମଆତଡ଼ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜବସଅଏ ।’

୩୬ ଦାଉଦନ୍ ଆ ସରିକୋଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବମ୍ ବାତେ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଆରବ୍‌ସୁଜ୍ଜେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ତିଲେଞ୍ଜି, ଆରି ଆ ମରାନ୍ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ରସମେନ୍ । ୩୭ ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଅବୟର୍ମେଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଚର୍‌ସମ୍‌ଲୋ । ୩୮ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଜନାବେନ୍‌ତୋ, କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅମ୍ବେଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ କେମାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ଅନସ୍ବୁଡ଼ବରନ୍ ତେତେ; ୩୯ ଆରି, ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟବର୍ ବାତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ତରମ୍‌ମର୍ ଅଞ୍ଚେଲବେନ୍, ଜିସ୍ବନ୍ ଆମଡ଼ ଆତର୍‌ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ତରମ୍‌ମର୍ ତେତଜି । ୪୦ ତିଆସନ୍ ଗିୟଡ଼ମ୍‌ନାବା, ଅଙ୍ଗାତେ ପୁର୍ବାଞ୍ଚେତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଅସମୟ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଡ଼ୋତଞ୍ଜାୟ ତଡ଼,

୪୧ ‘ଏ ଆଲ୍ଲେମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟବା, ଆରି ସାନ୍ନିତାଲେ ରବୁବେନ୍‌ତୋ;
 ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ବନେଡ଼ାବେନ୍ ଅବୟ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ,
 ଆନିଡ଼ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ବେନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍,
 ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଚେର୍ନେ ।’ ”

୪୨ ପାଠ୍ୟଲନ୍ ତ ବର୍‌ବାନ୍ ମଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିର୍‌ରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଆଜିର୍‌ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଁ ନିୟ ତି ଆ ବର୍‌ନେଜି ଆରି ତାତେଡ଼ ଞନଡ଼ନ୍ ଆୟ ତିୟବା ଗାମ୍‌ଲେ ତେତେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୪୩ ସୋବାନ୍ ଆସୁଜ୍ଜେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜବ୍ରୁତମ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଜିଉଦିଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବାୟଲଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପାଠ୍ୟଲନ୍ ତ ବର୍‌ବାନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି; ଅନାମ୍ବୁୟ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ କତାଡ଼ିତାଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟମ୍‌ଲୋଡ଼ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି ।

ପାଠ୍ୟଲନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନସ୍ବୁଡ଼ବରନ୍ ଉଲନେ

୪୪ ତିକ୍ଲି, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଞ୍ଜନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଅନମ୍‌ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ରୁଞ୍ଜଲଞ୍ଜି । ୪୫ ବନ୍ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଇସ୍ବଭାତାଏଞ୍ଜି, ଆରି ପାଠ୍ୟଲନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ନିଣ୍ଡୟଡ଼ାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗବ୍‌ରେଞ୍ଜି । ୪୬ ସିଲଡ଼େ ପାଠ୍ୟଲନ୍ ତ ବର୍‌ବାନ୍ ଅକୋମଡ଼ତାଲନ୍ ବର୍‌ଞ୍ଜି; “ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ବନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଅନସ୍ବୁଡ଼ବରନ୍ ତେତେ; ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଅଲାତ ଏଏମ୍ବେନ୍ କି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିତମ୍ ଅଞ୍ଚଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍‌ଜି ତଡ଼ ଏଗାମ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍, ଗିୟବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଏଅସ୍ବୁଡ଼ବର୍ତାୟ । ୪୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏନ୍‌ଲେ ବର୍‌ଲେନ୍,
 ‘ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ସମ୍‌ପିରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଏଜି,
 ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାଆରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏମ୍ବେଲମ୍ ।’ ”

୪୮ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି ସର୍ତାତାଏଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଆସନ୍ ସେକ୍‌ଏଞ୍ଜି, ଆରି ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଅଞ୍ଚଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆସନ୍ ସନେତାନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ବର୍‌ନେଲୋଡ଼ ତର୍‌ଞ୍ଜି ।

☆ **୧୩:୩୧** ୧୩:୩୧ ଅନାମ୍ବୁୟ ୧:୩

୪୯ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସମ୍ପରାନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନେ । ୫୦ ବନ୍ତ ଜିଉଦିଲୋଟନ୍ ଆମ୍ବାୟଲଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାବଜଞ୍ଜି ତ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜିଆତଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସୁସ୍ତାୟେଞ୍ଜି କି, ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟତାଲେ ଆ ଗଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ସଣ୍ଡି ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍ବୁଡ଼େଞ୍ଜି । ୫୧ ସିଲଡ଼େ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ତାଲ୍ଲଜଡ଼ଲୋଡ଼ ଆ ଉମ୍ବିଲ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତୁୟୁତୁୟୁତାଲେ ଇକନିଅ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୫୨ ଆରି ଅତ୍ରିଅକିଆନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଜି ସର୍ତ୍ତାନ୍ ତ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଲୋଟନ୍ ବରିଜେଞ୍ଜି ।

୧୪

ଇକନିଅ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍

୧ ଅତ୍ରିଅକିଆ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଏକ୍ଷାଗୋ ତେଏନ୍, ଇକନିଅ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ନିୟ ଏଡ଼େଲେ ମା ତେଏନ୍; ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରନ୍ନୁକ୍ଷିଂଲୋଡ଼ ଗନ୍ଲେ ଏଡ଼େଲେ ଷନଟନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ତ, ଜବୁତମ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକ୍ମରଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ରେଞ୍ଜି । ୨ ବନ୍ତ ଅକ୍ଷା ଜିଉଦିମରଜି ଅଃଡ଼ୁର୍ରେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତନନଟନ୍ ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୁସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୩ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ତେଡ଼େ ଜବୁ ତିନ୍ନା ଜାୟ ତକୋତାଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇଡ଼ତରତାଲନ୍ ଅକ୍ଷୋମଡ଼ଲନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବରେଞ୍ଜି; ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତେଡ଼େ ଅରମ୍ମଡ଼ନ୍ ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଡ଼େ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ବର ଆତନେଗଡ଼ଲୋଡ଼ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୪ ବନ୍ତ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ବାଗୁ ପାଲ୍ଲଡ଼ ତେଏଞ୍ଜି, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଗଡ଼ ତେଏଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଅନାମ୍ବାୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଗଡ଼ ତେଏଞ୍ଜି ।

୫ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅନାମ୍ବାୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅରେଟନ୍ ବାଡ଼େ ତିଡ଼ଲେ ରନକ୍ତନ୍ ଆସନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି । ୬ ତିଆତେ ଅନାମ୍ବାୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆକ୍ରନାଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଲୁକାନିଆ ତେସାନ୍ ଲୁସ୍ତାନ୍ ତ ଦବ ଗଡ଼ାନ୍ ଆରି ତି ଆ ତନ୍ନଡ଼ ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ଜିଉରେଞ୍ଜି । ୭ ଆରି ତେଡ଼େ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁବରେଜି ।

ଲୁସ୍ତାନ୍ ତ ଦବ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍

୮ ଲୁସ୍ତା ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆ ତାଲ୍ଲଜଡ଼ନ୍ ବସ୍ତୁ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଆୟୋଟନ୍ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ ମା ସିଲଡ଼ ଆ ଗାଡ଼େ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆକ୍ଷୟ ତଡ଼ିୟଲନ୍ ଅଃର୍ବୁଲୋ । ୯ ତି ଆ ମନ୍ରା ପାଓଲନ୍ ଆ ଷନଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍ । ପାଓଲନ୍ ତି ଗାଡ଼େମରନ୍ ଆତଡ଼ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼େନ୍ କି ଆନିନ୍ ମନନଟନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତର୍ନେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଜନାଏନ୍; ୧୦ ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଡ଼େ ବର୍ରେନେ, “ତାଲ୍ଲଜଡ଼ନମ୍ ବାଡ଼େ ତୋରଞ୍ଜାମତାଲନ୍ ସବତଡ଼ଲନ୍ ତନଟା ।” ସିଲଡ଼େ ତି ଆ ମନ୍ରା ଇଡ଼ୋୟଲନ୍ ତନଟେନ୍ କି ତଡ଼ିୟଲନ୍ । ୧୧ ପାଓଲନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟଲେ, ତେଡ଼େ ଆ ମନ୍ରାଜି ଲୁକାନିଆ ଲଡ଼ଲଟନ୍ ବାଡ଼େ ବାକାବ୍ଲେ ବର୍ରେଞ୍ଜି, “ଇସ୍ତରଞ୍ଜି ବାଡ଼ସାୟତାଲନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅକ୍ରମ୍ ଏମ୍ନେତାଲନ୍ ଅମଡ଼ରେଡ଼ଲେନ୍ ପଡ଼ଲନାଜି ।” ୧୨ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନବାନ୍ ଆତଡ଼ ବୁଅସ୍ତତି ଗାମ୍ଲେ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆରି ପାଓଲନ୍ ସୋଡ଼ା ଅନସ୍ତୁବରମ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ବୁଦ ଗାମ୍ଲେ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି । ୧୩ ଆରି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ବୁଅସ୍ତତିନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ରାଓଡ଼ା ମନ୍ରାଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଆସନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସଣ୍ଡିତାଟନ୍ ତ ଆ ପଡ଼ୟତାରନ୍ ପାଡ଼ଲାଜି ।

୧୪ ବନ୍ତ ଅନାମ୍ବାୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି, ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ କେନ୍ ଆତେ ଆରମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ଅକ୍ଷି ପେଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇରେଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଡ଼େ ଇୟଲେ ବରେଜି; ୧୫ “ଇନିବା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆତେ ଏଲୁମଡ଼େ ? ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ଅକ୍ରମ୍ ମନ୍ରାଜି; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ବରାୟବାୟତତନ୍ ଆ କୋଡ଼ତାୟଜି ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଆବୟରୁଡ଼ିଲନ୍ ଆମେଡ଼ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ଯର୍ନାୟବା ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ । ଆନିନ୍ ରୁଆଟନ୍, ପୁତନ୍, ସମେୟଣ୍ଡାନ୍ ଆରି ତେଡ଼େଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବ୍ତେଲେନ୍; ୧୬ ଆନିନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ ତଡ଼ିୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୭ ତେଲୋଜନଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ସାକିତତନ୍ ଅକ୍ରମ୍ ଅଃଡ଼ୁକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମେନ୍; ରୁଆଟନ୍ ସିଲଡ଼ ତରୁବନ୍, ଆଡ଼ିନ୍ନାଈଟନ୍ ଅନଜଞ୍ଜି ତ ଜନୋମ୍ ଜୋମଞ୍ଜି ତିୟୁତିୟଲଡ଼ତନ୍, ଆରି ଉଗରଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଅବସର୍ତାଲଡ଼ତନ୍ ।” ୧୮ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ରେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ଏତିୟଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ଅନାମ୍ବାୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ କାକ୍ତୁତ ୪ ରଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଲୁସ୍ତା ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ତିତରେଞ୍ଜି

☆ ୧୩:୫୧ ୧୩:୫୧ ମାଡ଼ିଉ ୧୦:୧୪; ମାର୍କ ୬:୧୧; ଲୁକ ୯:୫; ୧୦:୧୧

୧୯ ଅନ୍ତ୍ରୀକିଆନ୍ ତ ଇକନିଅ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଲୁସ୍ତାନ୍ ଇୟଲେ ତେରେ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼଼ ଇୟଲାୟ ସୁସ୍ତାୟେଜି କି ପାଓଲନ୍ ଆଡ଼଼ ତିତରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ଅବ୍ତିସୟତାଲେ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ତୁଆରାନ୍ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୦ ବନ୍ତ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଏରେ ତନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଡୋଲନ୍ ତନଡ଼େନ୍ କି ଅମ୍ନ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍ । ତି ଆବାର୍ଡ଼ାନ୍ ଆନିନ୍ ବର୍ନବାନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଦବ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ସୁରିଆ ତେସାନ୍ ଅନ୍ତ୍ରୀକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଯର୍ନାଜି

୨୧ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଦବ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବରେଞ୍ଜି ଆରି ତେରେ ଜବ୍ ମନ୍ରାଜି ଷଡ଼ନେମର ଏନ୍ନେଏଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ଲୁସ୍ତାନ୍, ଇକନିଅନ୍ ତ ଅନ୍ତ୍ରୀକିଆନ୍ ଯର୍ନାଜି । ୨୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତେରେ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବ୍ଡୋଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେନ୍ ଜବ୍ ତଣ୍ଡଗଡ଼ ଜିରେ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଗନ୍ତବୋ,” ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୨୩ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଲେ ମଣ୍ଡଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ପାପୁର୍ମରଞ୍ଜି ସେଡାଲେ ତବ୍ନଡ଼େଞ୍ଜି କି ଆନମ୍ତାଲନ୍ ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି, ଆରି ଅଜ୍ଞା ପ୍ରବୁ ଆମଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ଞ୍ଜି, ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ସୋରୋସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

୨୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପିସିଦିଆ ଗଡ଼ାଗଡ଼ ପମ୍ପୁଲିଆନ୍ ଜିର୍ରାଜି । ୨୫ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପଗ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବରେଞ୍ଜି କି ଆଭାଲିଆନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୨୬ ତେରେ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ଅନ୍ତ୍ରୀକିଆନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି; ତେରେ ଆମ୍ନଡ଼ୁ ଆନିଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ତିଆଡେ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତମଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତେରେ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଜଡ଼ଲନାଜି ।

୨୭ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତ୍ରୀକିଆନ୍ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି କି ମଣ୍ଡଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଇୟଲେ ଅବ୍ରୁକ୍ସଏଜି, ଆରି ଇସ୍ତରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ଇନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ଆରି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତର୍ନେନ୍ ଆ ସନଡ଼ ଏଜ୍ଞାଲେ ରୋଏନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତେରେ ଇୟଲେ ବର୍ନେଜି । ୨୮ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତେରେ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜବ୍ ତିନ୍ନା ଜାୟ ତକୋଲଞ୍ଜି ।

୧୫

ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁଞ୍ଜି ଆ ସୋବା

୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରା ଅନ୍ତ୍ରୀକିଆନ୍ ଜିରେ ତେରେ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିଆଡ଼଼ ଏନ୍ନେଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟଲାୟ ତିୟେଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ଏଗବ୍ରେଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ଏୱର୍ପ୍ରିଏ ।” ୨ ସିଲଡ଼େ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ଜବ୍ ଅଲ୍ଲଞାଡ଼ତମେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍, ବର୍ନବାନ୍ ଆରି ଅନ୍ତ୍ରୀକିଆନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ କେନ୍ଆଡେ ଆସନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିନେବାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅନାମ୍ବୁୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପାପୁର୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇୟନେତୋ ଗାମ୍ଲେ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

୩ ମଣ୍ଡଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆରାସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପୈନିକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ତ ସମିରୋଶ ଗଡ଼ାଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାତାଲେ ଆବ୍ୟରୁଡ଼ିଲନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ଞ୍ଜି, ତି ଆ କଡ଼ାଡ଼ିଜି ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଗଡ଼ଲଞ୍ଜି; ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆରମ୍ତଡ଼େଞ୍ଜି ମାଡ଼ୁ ସର୍ତ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଡ଼଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତେରେ ଆ ମଣ୍ଡଡ଼ିମରଞ୍ଜି, ଅନାମ୍ବୁୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପାପୁର୍ମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଡୋଗଡ଼ଲାଜି, ଆରି ଇସ୍ତରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ଅଜ୍ଞା କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେନ୍ ତି ଆ କଡ଼ାଡ଼ିଜି ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ବର୍ଞ୍ଜି । ୫ ବନ୍ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆ ତଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନାଜି ତର୍ଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଡୋଲନ୍ ବର୍ଞ୍ଜି, “ଏରଜିଉଦି ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗନ୍ବରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଷଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଷଡ଼ଞ୍ଜିତବୋଜି ।”

୬ ତିକ୍ତି କେନ୍ଆଡେଜି ଆସନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିନେବାନ୍ ଅନାମ୍ବୁୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପାପୁର୍ମରଞ୍ଜି ରୁକ୍ଲଞ୍ଜି । ୭ ଆରି ମାଡ଼ୁ ଆରଲ୍ଡୁଲ୍ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପିଡ଼ନ୍ ଡୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି ତନାନ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଲ୍ଡେନ୍ ଅଲ୍ଡର୍ନେଜି, ତିଆସନ୍ ଜବ୍ ତିନ୍ନା ଆମ୍ନଡ଼ୁ ଇସ୍ତରନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଞେନ୍ଆଡ଼଼ ସେଡାଲ୍ଲୟ । ୮ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଉଗର୍ଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜ୍ଞାତେନ୍ ଆ ଇସ୍ତର ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟତିୟଲଡ଼ଲନ୍, ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ନିୟ ଏଡ଼େଲେ ମା ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟଲୋଡ଼ ତିୟଲେ ଆତନେଗଡ଼ଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ । ୯ ଆରି, ଇସ୍ତରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଅୱନ୍ନେଲ୍ଡ଼ଲନ୍, ତର୍ନେନ୍ ବାଡ଼େ ଆନିନ୍ ଆ ଉଗର୍ଞ୍ଜି ମବ୍ଡିରେନ୍ ।

୧୦ ତିଆସନ୍ ଅଜ୍ଞା ରାଡ଼଼ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ତ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅୱର୍ପ୍ରିଲବୋ, ତି ଆ ରାଡ଼଼ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତାରଡ଼ଲୋଡ଼ ଅକୋୟତାଲେ ଇନିବା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ଆଡ଼଼ ଏମାଲ୍ଡେ ? ୧୧ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଲେ ତର୍ନେନ୍ ବାଡ଼େ

☆ ୧୫:୭ ୧୫:୭ ଅନାମ୍ବୁୟ ୧୦:୧-୪୩ ☆ ୧୫:୮ ୧୫:୮ ଅନାମ୍ବୁୟ ୧୦:୪୪; ୨:୪

ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଭେଲେ ତର୍ନେନ୍ ବାଭେ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅନ୍ନେଲେ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ ।”

୧୨ ସିଲଭେ ତେଭେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରିଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଅନ୍ନେଲେ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନିଜି ଆରମ୍ପଡ଼ ତ ଇନିଜି ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ତିଆତେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଭ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜି । ୧୩ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଆସୁକ୍ଲେଏନ୍ ସିଲଭ୍‌ଲନ୍ ଜାକୁବନ୍ ବର୍ନେନ୍, “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜି । ୧୪ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏକାମେ ଆଞ୍ଜୁମଡ଼ମନ୍ ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ୍ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେଆଡ଼ଞ୍ଜି ସାୟୁମଡ଼ାଲେ ସେଡ଼ାଲେ ଓରୋଡ଼ଲାଇ, ତିଆତେ ସିମନ୍‌ ବର୍ନେନ୍ । ୧୫ ଆରି, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ବୟନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ମାୟତନେ, ସାସୁଲୋଡ଼ନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆଇଡିଡନ୍ ତକୋ,”

୧୬ “କେନ୍ ସିଲଭ୍‌ଲନ୍ ଖେନ୍ ଯର୍ତନାୟ କି
ଦାଉଦନ୍ ଆପୁଡ଼ସିଂ ଇୟତାୟ ବାରତୁବନାୟ,
ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆରୁଡ଼ଏଞ୍ଜିଆତେ
ତେଭେମା ଇୟତାୟ ଗୁନାୟ,

୧୭ ଏଭେଲେତେନ୍ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆଡ଼ଞ୍ଜି ସାୟତଜି,
ଆରି ଅଡ଼କୋ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଅନେନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଞ୍ଜି ଓଡ଼େଲାଇ ଆନିଞ୍ଜି
ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଞ୍ଜି ସଶ୍ରେଡ଼ଞ୍ଜି ଯଜି,

ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମଡେନ୍ ଆ ପ୍ରବୁ କେନ୍‌ଆତେ ବର୍ତନେ ।

୧୮ ଆମ୍ପଡ଼ୁମା ସିଲଭ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେନ୍ ।”

୧୯ “ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗାମଡ଼ାୟ, ଅକା ଏରଜିଉଦିମରଜି ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ତାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଞ୍ଜି ଆରି ବାଉଲି ଅଃନ୍ନେନ୍ନେବୋଜି । ୨୦ ଆର୍ପାୟ ଆନିଞ୍ଜି କୋଡ଼ତାଜନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଏରମଡ଼ିର୍ ଜନୋମଜୋମଞ୍ଜି ଏଜୋମଡ଼ଞ୍ଜି, ଜୋଣ୍ଡା କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲୁମଡ଼ଞ୍ଜି, ଲମ୍ପସକାତାଲେ ଆରକ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁ ଆ ଜେଲୁ ଏଜୋମଡ଼ଞ୍ଜି, ଆରି ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଏଜୋମଡ଼ଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ସିଚିନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଏଆସ୍ତାୟବାଜି । ୨୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ମା ସିଲଭ୍ ତିଲେ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ତେତେ, ଆରି ତିଲେ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ରନ୍ନୁସିଂରେଡ଼ନ୍ ତି ଆ ବନାୟବର ପଡ଼େନେନ୍ ତେତେ ।”

ଏରଜିଉଦି ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଚିନ୍ ଅନାସ୍ତାୟନ୍

୨୨ ସିଲଭେ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମ୍ପଡ଼ୁଗଡ଼ମରନ୍ ବର୍ସବା ଗାମ୍‌ଲେ ଆରୋଡ଼େତେଞ୍ଜି ଜିଉଦାନ୍, ଆରି ସିଲଭ୍‌ଆଡ଼ଞ୍ଜି ସେଡ଼ାତାଲେ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ସରିନ୍ ଅକ୍ତିଅକିଆନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୨୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଇଡ଼ଲେ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି;

“ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପାପୁର ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି, ଅକ୍ତିଅକିଆନ୍, ସିରିଆନ୍ ତ କିଲିକିଆଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନଞ୍ଜିଆଡ଼ଞ୍ଜି ଏଲୋମଡ଼ବେନ୍ । ୨୪ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଭ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟଲୋଡ଼ ଇୟଲେ, ଅକାତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆଡ଼ଞ୍ଜି ଏଃକାୟଲବେନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ନନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟତାୟ ବାଉଲି ଏନ୍ନେବେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଅମଡ଼ଞ୍ଜିଲାୟ । ୨୫ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ଆବବୁଡ଼ିନ୍ ଏନ୍ନେତାଲନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ସେଡ଼ାତାଲେ, ତନ୍ନୁଡ଼ୟମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ସରିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଞ୍ଜି ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏଆସ୍ତାୟଲାଇ । ୨୬ ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆସନ୍ ଆନମେଡ଼ଞ୍ଜି ମୁର୍ସେତମେଞ୍ଜି । ୨୭ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ତ ସିଲଭ୍‌ଆଡ଼ଞ୍ଜି ଏଆସ୍ତାୟଲାଇ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍ ଏରିଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ କଡ଼ାଡ଼ିବେଞ୍ଜି । ୨୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ସନାୟସାୟ ତନଡ଼ତଡ଼ଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଏଇଡ଼ଲାଇ, ଗୋଗୋୟ ଆରି ବାଉଲି ଅଃନ୍ନେନ୍ନେବୋଜି ଗାମ୍‌ଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏବଡ଼ିସୟଲାଇ; ୨୯ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଏରମଡ଼ିର୍ ଜନୋମଜୋମଞ୍ଜି ଏଜୋମଡ଼ଞ୍ଜି, ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଏଜୋମଡ଼ଞ୍ଜି, ଲମ୍ପସକାତାଲେ ଆରକ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁ ଆ ଜେଲୁ ଏଜୋମଡ଼ଞ୍ଜି ଆରି ଜୋଣ୍ଡା କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲୁମଡ଼ଞ୍ଜି । କେନ୍‌ଆତେଜି ସିଲଭ୍ ସବଡ଼ାୟଲନ୍ ଏଡକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ । ଆସୁକ୍ଳା ତକୋନାବା ।”

୩୦ ସିଚିନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତେଭେ ସିଲଭ୍ ଅକ୍ତିଅକିଆନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି କି ତେଭେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇୟଲେ ଅବରୁକ୍ଷଏଜି, ସିଲଭ୍‌ଲନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଚିନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେଜି । ୩୧ ଆନିଞ୍ଜି ତି ସିଚିନ୍ ପଡ଼େତାଲନ୍ ଉୟବେଞ୍ଜି କି ସଡ଼ାଲଞ୍ଜି । ୩୨ ଜିଉଦାନ୍ ତ ସିଲଭ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅକ୍ତିଅକିଆନ୍ ଆ ତର୍ନେମରଜି ଗୋଗୋୟ ଅୟମ୍ ଜାୟ ଜବ୍ର ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରଞ୍ଜି ବାଭେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନଞ୍ଜିଆଡ଼ଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ଅବନ୍ନୁୟବେଞ୍ଜି ।

୩୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ବସନ୍ତେଃ ତକୋଲଞ୍ଜି କି ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାଇ ଆମତଞ୍ଜି ଯର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଆମତ଼ ସିଲଡ଼ ଉଗୁରିୟ ଅବଜୋଞ୍ଜୋନଲଞ୍ଜି । ୩୪ ବନ୍ତ ସିଲାନ୍ ତେତେ ତକୋନେନ୍ ସାଜେନ୍ । ୩୫ ଆରି, ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ନିୟ୍ ମାୟଲନ୍ ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଅସ୍ତୁବରେଞ୍ଜି ।

ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଆନ୍ନାଲଞ୍ଜି

୩୬ ତିଆଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ତକୋତାଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ବର୍ନବାନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ୟାଆ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗା ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଅସ୍ତୁବରବୋ, ତି ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଏୟର୍‌ନେ କି, ତେତେ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଏମାୟନାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଗୋ ତକୋଜି ଏଗିୟନାଜି ।” ୩୭ ସିଲତେ ବର୍ନବାନ୍, ମାର୍କ ଗାମ୍‌ଲେ ଆରୋଡ଼େତେଞ୍ଜି ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ସରିନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ସାଜେନ୍, ୩୮ ବନ୍ତ ପାଓଲନ୍ ଜନ ମାର୍କନ୍‌ଆତଡ଼ ସରିନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲୁଡ଼ୟଲୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜନ ମାର୍କନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ପମ୍‌ଲିଆନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନାୟ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରବାନ୍ ଆନିନ୍ ଅଃନ୍ନିୟଲୋ । ୩୯ ସିଲତେ ମାଡୁ ଆରଲ୍‌ତୁଲ୍‌ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଆନ୍ନାଲଞ୍ଜି, ବର୍ନବାନ୍ ମାର୍କନ୍‌ଆତଡ଼ ସରିନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ କୁପ୍ରନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ୪୦ ଆରି ପାଓଲନ୍ ସିଲାନ୍‌ଆତଡ଼ ସେତାଏନ୍ କି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡେଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତମ୍‌ଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୪୧ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ସିରିଆନ୍ ତ କିଲିକିଆ ଗଡ଼ାଗଡ଼ ଜିରେ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ରବତୋଗତେନ୍ ।

ତିମତିନ୍, ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ୍ ବୟନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରବାନ୍ ଇୟେନ୍

୧ ପାଓଲନ୍ ଦବ ଗଡ଼ାନ୍ ତ ଲୁସ୍ତା ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟେନ୍ । ତେତେ ତିମତି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ କ୍ରିସ୍ତାନ୍‌ମର ତକୋଲନ୍ । ଆନିନ୍ ଅବୟ କ୍ରିସ୍ତ ତର୍ନେବୟ ଜିଉଦିବୟ ଆଅନ୍ । ବନ୍ତ ଆପେୟନ୍ ଗ୍ରିକ୍‌ମର ତକୋଏନ୍ । ୨ ଲୁସ୍ତା ଗଡ଼ାନ୍ ତ ଇକନିଅ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଆମତ଼ ସିଲଡ଼ ତିମତିନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୩ ପାଓଲନ୍ ତିମତିନ୍‌ଆତଡ଼ ସରିନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ସାଜେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗବରେତେନ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିମତିନ୍ ଆପେୟ ଅବୟ ଗ୍ରିକ୍‌ମର ଗାମ୍‌ଲେ ତିସେଡ଼ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୪ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଗଡ଼ାଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆନାମ୍ବୁୟ ଷଡ଼ନେମରଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆଗ୍ରବିଏଞ୍ଜି ଆ କଡ଼ାଡ଼ିଜି ଷଣ୍ଡୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଷଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୫ କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରତୋଲେ ପାଡେନ୍ ଆରି ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ କି ବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡେଞ୍ଜି ।

ତ୍ରୋୟା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିଜେନ୍

୬ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଅଃଭିୟଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପୁଗିଆନ୍ ତ ଗାଲାତିଆ ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୭ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମୁସିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି କି, ତେତେ ସିଲଡ଼ ବିତୁନିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନ୍‌ବଜିରଜିରଜି । ୮ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମୁସିଆଗଡ଼ ଜିରେ ତ୍ରୋୟାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୯ ଆରି, ତି ଆ ତଗଲ୍ ପାଓଲନ୍ ଅବୟ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିଜେନ୍, ମାକିଦନିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ କାକୁର୍ ଲନ୍ ବର୍ତନେ, “ମାକିଦନିଆନ୍ ଜିରେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆୟ୍ ସାୟ୍‌ମଲେନ୍ ।” ୧୦ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ତନାଲ୍‌ମତ ଆଗିଜେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଏବଜାତାଲନାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମତଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲଲେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଜନାଲାୟ ।

ଲୁଦିଆନ୍ ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍

୧୧ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତ୍ରୋୟାନ୍ ସିଲଡ଼ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ସାମତ୍ରାକିନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆରି ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ନିଆପଲିନ୍ ଏଜିରେନ୍ । ୧୨ ଆରି, ତେତେ ସିଲଡ଼ ପିଲିପି ଗଡ଼ାନ୍ ଏଜିରେନ୍, ତିଆତେ ମାକିଦନିଆନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ା ତକୋଏନ୍, ଆରି ତିଆତେ ଅବୟ ରୋମିଅମରଞ୍ଜି ଆ କୋଲୋନି ତକୋଏନ୍; ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜବ୍ରୁ ତିନ୍ନା ଏଡକୋଲନାୟ । ୧୩ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସନଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଅନେଡ଼ ଅଲନ୍ ଏଜିରେନ୍, ତେତେ ପରାଡ଼ନାନେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏବଡ଼ିସୟଲାୟ, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତେତେ ଏଡକ୍‌ମ୍‌ଲାୟ କି ତେତେ ରୁକୁଲନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆଇମରଜି ସରିନ୍ ଏକଡ଼ାଡ଼ିଲନାୟ । ୧୪ ଆରି, ତୁୟାତିରା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଲୁଦିଆ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଆଇବଜନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ କରୁଲୁୟଗନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ତମେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକ୍‌ଲେ

☆ ୧୫:୩୩ ୧୫:୩୩ ଅନାମ୍ବୁୟ ୧୩:୧୩

ତକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ ନିୟ ଖନଡ଼ଲେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼େନ୍ । ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ମନଡ଼ ତାଲୁଡ଼ଲେ ଅମ୍ତଡ଼େତୋ ଗାମ୍ଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଉଗରନ୍ ରୋଏନ୍ । ୧୫ ଆରି, ଆନିନ୍ ତ ଆସିଂମରଞ୍ଜି ତକୁବତାନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅମ୍ତଡ଼ଲେନ୍ କାକୁତ ଲନ୍ ବର୍ଚ୍ଚନେ, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍ତଡ଼ ତର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଏଇଃୟମେନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରାୟବା ଅସିଂଞେନ୍ ଆୟ୍ ତକୋନାବା ।” ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ବତଗାୟ୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ଆଜନିର୍ ଆସନ୍ ବର୍ଚ୍ଚଲେନ୍ ।

ପିଲିପି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ

୧୬ ବଡ଼ିନ୍ନା ଇନ୍ଲେନ୍ ପାର୍ତନାନ୍ ଏଜିର୍ଚେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍ପୁମନ୍ ଅବୟ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ି କମ୍ପାରିବଜନ୍ ଏରବାଡ଼ଲାୟ୍, ଆମ୍ତଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆ ବୁତ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ଚ୍ଚନ୍ ରପ୍ତିଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ କରମ୍ପା ଗିୟଲେ ରପ୍ତିଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆ ସାଉକାରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ତକ୍କାନ୍ ଅଜେଏଞ୍ଜି । ୧୭ ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ଇନ୍ଲେନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲଲେନ୍ କି ବାକାବଲେ ବର୍ଚ୍ଚନେ, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଇସ୍ପରନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଏରପ୍ତିତେ, ତି ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଚ୍ଚଞ୍ଜି ।” ୧୮ ତି ଆଇସିଜନ୍ ଜବ୍ର ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଏତେଲେ ତୁମ୍ ବର୍ଚ୍ଚର୍ଲନ୍ । ତିକ୍ଳି ପାଓଲନ୍ ବରାବେନ୍ କି ଆୟ୍ରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଏରମ୍ଡିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ଆତଡ଼ ବବତଡ଼ଲେ ବରେନ୍, “ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ବର୍ଚ୍ଚନାୟ୍, କେନ୍ ଆମ୍ତଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରା !” ସିଲଡ଼େ ତି ଏରମ୍ଡିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆଇସିଜନ୍ ଆମ୍ତଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୯ ବନ୍ତ ତି ଆଇସିଜନ୍ ଆ ସାଉକାରଜି ତକ୍କାନ୍ ଅନର୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆରାସାନେଞ୍ଜି ଅଡ଼ଜେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆଜ୍ରନାଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନଆତଡ଼ ଖମ୍ଲେ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସର୍ଚେୟ୍ତାଲୋଡ଼ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ରୋମିଅ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ଆମ୍ତଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୦ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ ଆ ବିରୁଦ୍ଲୋଡ଼ ରୋମିଅ ସୋଡ଼ାମରନ୍ ଆମ୍ତଡ଼ କାୟ୍କାୟ୍ଲେ ବର୍ଚ୍ଚଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିଉଦିମରଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ଡ଼ାଜି । ୨୧ ଅଞ୍ଜା ଅନଗଡ଼ଜି ରୋମିଅମରଞ୍ଜି ଜନାଜାନ୍ ଆସନ୍ ତ ଖଣ୍ଡୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟ୍ବରଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼, ତିଆତେଜି ଖଣ୍ଡୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ଜନାଜାନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ତଜି ।” ୨୨ ସିଲଡ଼େ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ନିୟ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ ଆ ବିରୁଦ୍ଲୋଡ଼ ତୋଲଞ୍ଜି ।

ଆରି, ଆ ଅଞ୍ଜି ଉୟ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାମକାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ବର୍ଚ୍ଚଞ୍ଜି । ୨୩ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନଆତଡ଼ ଜବ୍ର ଅବଡ଼ିଡ଼ିତେଞ୍ଜି କି ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଳୋଏଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନଡ଼ ଜନଗେନ୍ ଆସନ୍ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ଆ ଜନଗେମର୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୨୪ ଏଞ୍ଜାଲେ ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଏତେଲେ ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନଆତଡ଼ ଅମ୍ପ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ତକ୍ଳୋତାଲେ ଆଜଡ଼ଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆରା ସବକବଲେ ଜିଲେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ଆ ଜନଗେମର୍ ଆବୟ୍ବରୁଡ଼ିଲନ୍

୨୫ ବନ୍ତ ତୁଡ଼ାର୍ ତଗଲ୍ ଇଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମ୍ତଡ଼ ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି ଆରି ସେକ୍ରେଲାଞ୍ଜି, ଆରି ଆବଣ୍ଡିମରଞ୍ଜି ଅମ୍ତଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୬ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଏତେଲେ ସୋଡ଼ା ତକର୍ଲନ୍ ତେଏନ୍ ତ, ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ଆ ପୁନାଦି ଯ୍ଲଲନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସନଡ଼ଜି ରୋଆୟ୍ଲନ୍, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆବଣ୍ଡିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ସିକ୍ଳୁଡ଼ିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଜିଜିନ୍ ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜିଆତେ ଉଜୁଜାୟ୍ଲନ୍ । ୨୭ ସିଲଡ଼େ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ଆ ଜନଗେମର୍ ମଡ଼େଏନ୍ କି ତୋଲନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍ତେନ୍, ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ଆ ସନଡ଼ଜି ଆରୋସାଡ଼; ଆରି ଆ ବଣ୍ଡିମରଞ୍ଜି ଅଲ୍ଜିରାଜେଜି ଗାମ୍ଲେ ଅବଡ଼ିସୟ୍ତାଲେ, କଡ଼ିବନ୍ ତବଲେ ରକ୍ତତମ୍ତନାୟ୍ ଗାମେନ୍ । ୨୮ ବନ୍ତ ପାଓଲନ୍ ବାକାବଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ପାବରାତମ୍ତଡ଼େନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଲେନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋଜି ।”

୨୯ ସିଲଡ଼େ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ଆ ଜନଗେମର୍ ପିକ୍ତୋତନ୍ ଆପନାଡ଼ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି କି, ଅମ୍ପସିଡ଼ନ୍ ଇର୍ଚେ ତକର୍ ତକର୍ଚେ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ ଆଜଡ଼ବା ଇୟ୍ଲେ ଲୋମେଜି । ୩୦ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଆରାନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଞ୍ଜାଜି, ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇନି ଏଞ୍ଜାନାୟ୍ ?”

୩୧ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ତଡ଼ ତର୍ନାବା, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆମନ୍ ଆରି ଅସିଂମରବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ ।” ୩୨ ତିକ୍ଳି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ ଆନିନ୍ ତ ଆସିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ବରେଞ୍ଜି । ୩୩ ଆରି ତଗଲନ୍ ତି ଆଡ଼ିଡ଼ ମା ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ଆ ଜନଗେମର୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ତନିତନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆପ୍ରାରାଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ଇୟ୍ଲେ ଗିୟ୍ତାଏ, ଆରି ସିଲଡ଼େମା ଆନିନ୍ ତ ଆସିଂମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତକୁବତାଲଞ୍ଜି । ୩୪ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନଆତଡ଼ ଆସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟ୍ଲେ ରୋଜୋମେଜି, ଆରି ଆସିଂମରଞ୍ଜି ସମ୍ପରାଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆମ୍ତଡ଼ ତର୍ଚନ୍ ମାଡ଼ୁ ସର୍ତାଲଞ୍ଜି ।

୩୫ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ତୋଡାନ୍ ରୋମିଅ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି, “ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଇୟ୍ନମ୍ରେଡ଼ବା,” ଗାମ୍ଲେ ବର୍ଚ୍ଚେ ସିପ୍ପାୟ୍ଞିଆତଡ଼ ଆସ୍ପାୟ୍ଲାଜି ।

୩୭ ତିଆସନ୍ ବଣ୍ଡିସିତନ୍ ଆ ଜନଗେମର୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନମ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇ, ତିଆସନ୍ ବଣ୍ଡିସିତନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଉଗୁରିୟ୍ ଜିର୍ବା ।”

୩୮ ବନ୍‌ଡ଼ ପାଓଲନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସାନ୍ ଏଃଲ୍ଲୁମ୍‌ଲାଇ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ତିଡ଼ଲଲେଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ରୋମିଅବାଜି, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଲଲେଞ୍ଜି, ଆରି ନମି ଅଜନା ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତଲେଞ୍ଜି ପଡ଼ ? ଏଡେଲେ ଅଃଡ଼େ, ଆର୍ପାୟ୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଜିରାୟ୍‌ତଜି କି ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଆରାନ୍ ଓରୋଡ଼ଲେନ୍‌ତଜି ।”

୩୯ ସିଲରେ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାମରଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟ୍‌ଲେ ଅବଜନାଏଜି, ଆରି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ୍ ରୋମିଅବାଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବତଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୯ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସୋଡ଼ାମରଜି ଜିର୍ବାଜି କି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ୍‌ଆତଡ଼ କେମାନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଇ ବେତେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିସିତନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମ୍‌ତୁଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼ଲାଇ କି ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ବା ଗାମ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଜି । ୪୦ ସିଲରେ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ୍ ବଣ୍ଡିସିତନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି କି ଲୁଦିଆନ୍ ଆସିଂ ଇୟ୍‌ଲେ ଗନେଜି, ତେଡେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ମାୟ୍‌ନେଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବନ୍‌ୟ୍‌ବତାଲେ ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ତେସଲନିକି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍

୧ ତିକ୍ତି, ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ୍ ଆମ୍‌ପିପଲିନ୍ ତ ଆପଲ୍ଲୋନିଆ ଗଡ଼ାଗଡ଼ ଜିର୍ବେ ତେସଲନିକି ଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ବାଜି; ତେଡେ ଜିଉଦିମରଜି ଆ ରନ୍‌କୁସିଂ ଅବୟ୍ ତକୋଏନ୍ । ୨ ଆରି ପାଓଲନ୍ ତିତାନ୍ ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଞ୍ଜନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ଡେ, ଏଡେଲେମା ଯାଗି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନା ଆମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲେ, ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବାଡେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞ୍ଜନଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତିୟ୍‌ଜି । ୩ ଆରି, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେଡେ କି ରବୁଡେ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋନେତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼; ଆରି ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଜିସୁ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ବର୍ଡନାୟ୍, ଆନିନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ଟ ।” ୪ ସିଲରେ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ କେନ୍‌ଆତେ ଇମ୍‌ଲଞ୍ଜି କି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍‌ଲଞ୍ଜି; ଆରି ଜିଉଦି ମରାୟ୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍ ଗ୍ରିକ୍‌ମରଜି ତ ସୋଡ଼ାବଜଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜି ମାୟ୍‌ଲଞ୍ଜି ।

୫ ବନ୍‌ଡ଼ ଜିଉଦିମରଜି ଅସାଡ଼ୟ୍‌ମେଞ୍ଜି ଆରି ସର୍ବେୟ୍‌ତାରେଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପେଲ୍‌ମରଜି ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୁସ୍ତାୟେଞ୍ଜି କି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଡେନ୍ ଅମ୍‌ତୁଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଜାସୋନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସିଂ ଇୟ୍‌ଲେ ରୁମୁକ୍ଲେଏଜି । ୬ ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନେରବାଡ଼ଲଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଜାସୋନନ୍ ତ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲେ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାଗଡ଼ମରଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି କି ବାକାବଲେ ବର୍ଞିଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଗୋଡେନ୍ ଅମ୍‌ତୁଡ଼ତଜି, ଆରି ନମି ଆନିଞ୍ଜି ଗଡ଼ାଲେନ୍ ନିୟ୍ ଜିର୍ବାଜି; ୭ ଆରି, ଜାସୋନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିଡ଼ନ୍ ତରକୋନେନ୍ ତିୟ୍‌ଜି, ଜିସୁ ଗାମ୍‌ଲେ ଆରି ଅବୟ୍ ରାଜାନ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି କାଇସରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଃସ୍ତାନ୍ନେଏଜି ।” ୮ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ଡନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାଗଡ଼ମରଜିଆତଡ଼ ଅବଡିରିଆୟ୍‌ତାଲେ ଗୋଡେନ୍ ଅମ୍‌ତୁଡ଼ଲାଇ । ୯ ତିକ୍ତି ଆନିଞ୍ଜି ଜାସୋନନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ତକାନ୍ ପାଡ଼େଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼େଞ୍ଜି ।

ବେରିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୧୦ ଆରି, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଏରନ୍‌ବଡ଼ିଡ଼ଲନ୍ ତଗଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ୍‌ଆତଡ଼ ବେରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ତେଡେ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି କି ଜିଉଦିମରଜି ଆ ରନ୍‌କୁସିଂ ଇୟ୍‌ଲେ । ୧୧ ତେସଲନିକିନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ସିଲଡ଼ ବେରିଆନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ମାଡ଼ ଲବଡ଼ିମରଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଆଡ଼ତିରନ୍ ବୟନ୍ ଞ୍ଜଡ଼ନେମରଜି ଆ ଞ୍ଜନଡ଼ ଅମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ପାଓଲନ୍ ଆବର୍ଡନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅଡ଼େ ଇକ୍ତା ଗାମ୍‌ଲେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ତିତାନ୍ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ପଡ଼େଲଞ୍ଜି । ୧୨ ତିଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ଜିଉଦିମରଜି ତ ଗ୍ରିକ୍‌ମରଜି ତର୍ଞିଞ୍ଜି, ଆରି ସୋଡ଼ାଗଡ଼ମରଜି ତ ସୋଡ଼ାଗଡ଼ବଜଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତର୍ଞିଞ୍ଜି । ୧୩ ବନ୍‌ଡ଼ ବେରିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ପାଓଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅସ୍ତୁବର୍ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ତେସଲନିକିନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତେଡେ ନିୟ୍ ଜିର୍ବେ ଗୋଡେନ୍ ତନବନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲେ ତିରିଆୟେଜି । ୧୪ ସିଲରେ ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ସର୍ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି; ଆରି ସିଲାନ୍ ତ ତିମତିନ୍ ତେଡେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୧୫ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରୋରୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଏଡେନ୍‌ସ ଗଡ଼ାନ୍ ଜାୟ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ପାଓଲନ୍, ସିଲାନ୍ ତ ତିମତିନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଞେନ୍ ଲଜିରାୟ୍‌ତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟ୍ ବର୍ବାଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆବର୍ରେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଯର୍ଡନ୍ ବେରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ବାଜି ।

ଏତେନ୍ଦ୍ର ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୧୭ ପାଓଲନ୍ ଏତେନ୍ଦ୍ର ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ସିଲାନ୍ ତ ତିମତିନ୍ଆଡ଼୍ ଆକ୍ରଗେଏଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍, ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଟ୍ କୋଡ଼ଡାଜନ୍ ଆବରିୟ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନିନ୍ ବରାବେନ୍ । ୧୭ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରନୁକୁସିଂଲୋଟନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି, ଆରି ସରେୟ୍ତାରେଡନ୍, ପାଡ଼ାରରେଡନ୍ ତିତାନ୍ ଆନାଜି ସରିନ୍ ଅଲରବାଡେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼୍ ଖନଡନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୮ ସିଲରେ ଏପିକୁରିଅନ୍ ତ ସ୍ତୋୟିକ ଖନଡ଼ିୟ୍ମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ପାଓଲନ୍ ଅଲଞାଡ଼ତମେଞ୍ଜି, ଆରି, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇନି ବର୍ତନାୟ୍ ଗାମ୍ତେ ?”

ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଣ୍ଡ୍ ଜନାବନ୍ ଆ ସନ୍ନୁମ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଆନିନ୍ ବର୍ତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବଡିସୟ୍ତବୋ ।” ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାଓଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତ ଯନ୍ମେଡନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆରପୁଡ୍ବରେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଏଡେଲେ ବର୍ତ୍ତେ । ୧୯ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ଆଡ଼୍ ଖମ୍ଲେ ଆରିଅପାଗ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ସଦରଲୋଟନ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି କି ଇୟ୍ଲେ ବରେଜି, “ଆମନ୍ କେନ୍ ରଡ଼ ଖନଡନ୍ ତରିୟ୍ତେନ୍ଆଡେ ଇନି, ତିଆଡେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନନାନ୍ ଏସାୟ୍ତାୟ୍ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଖନଡନ୍ ତରିୟ୍ତେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ତେତଲେନ୍; ତିଆସନ୍ ତି ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମଞ୍ଜି ଇନି ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନନାନ୍ ଏସାୟ୍ତାୟ୍ ।” ୨୧ ଏତେନ୍ଦ୍ର ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ତେଡେ ଆଡୁକୋଲଞ୍ଜି ବଡେସାବାଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ରଡ଼ ଖନଡନ୍ ଅନମ୍ତଡନ୍ ଆସନ୍ ତ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ମାଡୁ ଲଡଜେଞ୍ଜି, ଏଡେଲେ ତୁମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅବରୁବଲଞ୍ଜି ତବ୍ଗାଡ଼ଲଞ୍ଜି ।

ଆରିଅପାଗ ସଦରଲୋଟନ୍ ପାଓଲନ୍ ଖନଡ଼

୨୨ ସିଲରେ ପାଓଲନ୍ ଆରିଅପାଗ ସଦରଲୋଟନ୍ ମଡ୍ଡିନ୍ ତନଡ଼ଡାଲେ ବର୍ତନେ, “ଏ ଏତେନ୍ଦ୍ର ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆମେଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍ବେନ୍ ପୁରପୁରମରଜି ଅବଡିସୟ୍ତାୟ୍ । ୨୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଗଡ଼ାବେନ୍ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଗରିୟ୍ଲାଖନ୍ ଆଡିଡ୍ ପୁରପୁରସିଂବେନ୍ ଗିୟ୍ଲାୟ୍, ଆରି, ଅବୟ୍ ତନମ୍ଲିଲନ୍ ନିୟ୍ ଗିୟ୍ଲାୟ୍, ତେଡେ, ‘ଏରଜନନା ଇସ୍ବରନ୍ ଆସନ୍,’ ଗାମ୍ଲେ ଆଇଡିଡ୍; ଆମେଞ୍ଜି ଏରଜନନାନ୍ ଆନାଆଡ଼୍ ଏପୁରଡେ, ନମି ତି ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ବର୍ତନାୟ୍ । ୨୪ ଅଖା ଇସ୍ବର ପୁତ୍ ନ ତ ତେଡେ ତକୋନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ ଜନବ୍ଜି ଗବଡେଲେନ୍, ଆନିନ୍ ରୁଆଡନ୍ ତ ପୁତ୍ ନ ଆ ପ୍ରୁ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆଡୁବଡେନ୍ ଆ ସରେବାସିଂଲୋଟ୍ ଅଃଡୁକୋନେ । ୨୫ ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଅବାବ ତଡ୍, ଆନିନ୍ ଆ ସନାୟ୍ସାଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ସେବାଲେ ଅଃର୍ପିବୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଅନମେଡନ୍, ତନଡ଼ୟ୍ମମନ୍ ତ ଅଡକୋନ୍ ସନାୟ୍ସାୟ୍ଲେଞ୍ଜି ତିୟ୍ତିୟ୍ଲଡ଼ତନ୍ । ୨୬ ଆରି ସମ୍ପରା ପୁତ୍ ଲୋଟନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ସିଲଡ୍ ଅଡକୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଗଡେଏନ୍; ଆରି ଆନିନ୍ ଆଡୁକୋନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ତ ସଣ୍ଡିନ୍ ଗବ୍ରିଏନ୍ । ୨୭ ଆନିନ୍ ଗାମ୍ତେ ଅଡକୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼୍ ସାୟ୍ଲେ ସାୟ୍ଲେ ରବାଡେଡଜି, ତେଲୋଜନଡ଼େନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ୍ ସାଞାୟ୍ରେଡ଼୍ ଅଃଡୁକୋନେ । ୨୮ ଅବୟ୍ନେ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତନେ,

‘ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନମେଡ଼ଲେନ୍, ଗରନ୍ନେଲେନ୍ ତ ତରୁଡ଼ନେଲେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତକୋ ।’

କନନ୍ ଇଡଲ୍ମରନ୍ ନିୟ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତନେ,

‘ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆ କେଜ୍ଜାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ।’

୨୯ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତନଡୁବ୍ କି ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଗନବଡେଲ୍ ବାଡେ ସୁନା କି ରୁପା କି ଅରେଡନ୍ ବୟନ୍ ଆରପ୍ପମଡେଞ୍ଜି ଆ କୋଡ଼ଡାୟ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଃନ୍ନବଡିସୟ୍ବୋ । ୩୦ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼୍ ଅଣ୍ଡ୍ ଜନାଏଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଆନିନ୍ ତୋସାଲେଞ୍ଜି ଅଃଞମ୍ଲୋ, ବନ୍ତ ନମି ଆନିନ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଆରି ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ଆଡ଼୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ୍ ଯର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ତଜି । ୩୧ ଆନିନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ରା ବାଡେ ସମ୍ପରା ପୁତ୍ ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼୍ ଅନବପନ୍ସୁଆଡିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବମିୟ୍ତା ଗବ୍ରିଏନ୍, ତି ଆ ମନ୍ରାଆଡ଼୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ୍ ଅବୟ୍ମେଡ଼ଡାଲେ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆଜାଡିଡମ୍ ଲୁମ୍ତେ ଗାମ୍ଲେ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଅବଜନାଏନ୍ ।”

୩୨ ପାଓଲନ୍, ରନବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ଆଡ୍ରୋତନେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଆବର୍ବନେନ୍ଆଡେ ଅମଡ଼ଡ଼ଡାଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ୍ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼୍ ଗବ୍ରିଏଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ନମ୍ ସିଲଡ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆରି ବତର ଅନମଡ଼ଡନ୍ ଏସାୟ୍ତାୟ୍ ।” ୩୩ ତି ଆ ତିନ୍ନା ସୋବାନ୍ ଅବସୁଜ୍ଜେଡାଲେ ପାଓଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୩୪ ଦିଅନ୍ନୁସିଅ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆନିନ୍ ଆରିଅପାଗ ସଦରନ୍ ଆ ମରାୟ୍ନେମର୍, ଆରି ଦାମାରି ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ଆରି ଜବୁଡମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼ଡାଲେ ତର୍ତ୍ତେ ।

☆ ୧୭:୨୪ ୧୭:୨୪ ଅନାମ୍ବୁ ୭:୪୮

୧୮

କରନ୍ତି ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

^୧ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ଏତେନ୍ସ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ କରନ୍ତି ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍ । ^୨ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆକିଲା ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ଜିଉଦିମରନ୍ ରବାଡେନ୍, ଆନିନ୍ ପତ୍ରବାୟ୍; ଆନିନ୍ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ବୟନ୍ ଇଚାଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ଲାଉଦିଅ ରାଜାନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ବା ଗାମେଞ୍ଜି । ^୩ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଆ ବେପାରମରଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟେନ୍ କି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଇୟଲେ ତକୋନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅତ୍ରମ୍ ତମ୍‌ତୁବ୍‌ମର । ^୪ ଆରି, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ଲୋଟ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଅନବ୍‌ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାକଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ରନ୍‌କୁସିଂଲୋଟନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

^୫ ସିଲାନ୍ ତ ତିମତିନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ସିଲଡ଼ ଆୟର୍‌ନାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଅପ୍‌ସ୍‌ଟୁବରେନ୍, ଆରି ଜିସୁନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ । ^୬ ବନ୍‌ତ ତେତେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ଏଅସ୍‌ଟୁବରଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ରଡେଞ୍ଜି ଆରି ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ଅଜିନ୍ ଉୟଲନ୍ କି ତୁୟ୍‌ତୁୟ୍‌ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମେଞ୍ଜି ସେଏଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍, ତି ଆ ତୋସା ତଅଡ଼ଲୋଟ୍‌ବେନ୍ ମା ଗତରବେନ୍‌ତୋ, ଶେନ୍ ତେତେ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସା ତଡ଼, କେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଶେନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିର୍ତେ ।” ^୭ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆସ୍‌ସେବାତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତିତସ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜୁସ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ନିୟ୍ ଓଡେଡ଼ଜି ଆସିଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍; ଜୁସ୍ ଆସିଂ ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ଆତୟ୍‌ତୟ୍ ତକୋଏନ୍ । ^୮ କ୍ରିସ୍ଟୁ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର, ଆନିନ୍ ତ ଆସିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଡର୍‌ଞ୍ଜି, ଆରି କରନ୍ତି ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଜବ୍ର ମନ୍‌ରା ମନଡ଼ବରନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଲେ ଡର୍‌ଞ୍ଜି କି ତକୁବ୍‌ଡାଲଞ୍ଜି । ^୯ ଆରି, ତଗଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ଅବୟ୍ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିଜେନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଜିର୍ତେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଇୟଲାୟ୍ ବରେ, “ବତଡ଼ତଡ଼ମ୍, ବର୍‌ରନ୍ ତକୋନା, ରିଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋଡ଼ଡ଼େନ୍, ^{୧୦} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଶେନ୍ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ତକୋ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃନେକ୍‌ଆମ୍‌ଜି, ଆରି କେନ୍ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଟ୍ ମନ୍‌ରାଶେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ତକୋଜି ।” ^{୧୧} ପାଓଲନ୍ ତେତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ବବର୍‌ସେଡ଼ ତୁଡ଼ୁ ଆକ୍‌ମାୟ୍ ତକୋଲନ୍ ।

^{୧୨} ଗାଲିୟୋନ୍ ଆକାୟା ତେସାନ୍ ଆ ରାଜା ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ରୁକ୍‌ଡାଲନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆଡ଼଼ ଖମ୍‌ଲେ ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ^{୧୩} ଆନିଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ନାୟ୍‌ବର ଆଲ୍‌ଡାଲେ ଅବାଲ୍‌ଲିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼଼ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ତଜି ।”

^{୧୪} ପାଓଲନ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ଆସ୍‌ବାଜେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଗାଲିୟୋନ୍ ରାଜାନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଜିଉଦିମରଜି, କେନ୍‌ଆଡେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା କି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଇର୍‌ସେ ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ଶେନ୍ ସଏଲେ ବର୍‌ନେବେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ାୟ୍ ବନ୍ । ^{୧୫} ବନ୍‌ତ କେନ୍‌ଆଡେ ବର୍‌ନେନ୍, ଅଞ୍ଜୁମନ୍ ତ ବନ୍‌ନାୟ୍‌ବରବେନ୍ ଆସନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଏଗୋଡେଡ଼ନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମେଞ୍ଜିତମ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ରାଜିନାମା ଏନେନାବା; ଏନେଗନ୍ ଆ କଡ଼ାଡ଼ିଜି ଶେନ୍ ଅଃନୁବ୍‌ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିଆୟ୍ ।” ^{୧୬} ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅମ୍‌ଡୁଡେଞ୍ଜି । ^{୧୭} ଆନିଞ୍ଜି ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର ସୋସ୍‌ତାନାନ୍‌ଆଡ଼଼ ଖମେଞ୍ଜି କି ସବରନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଟ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ତିଡେଞ୍ଜି; ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଆସନ୍ ଗାଲିୟୋନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଗାମ୍‌ଲଜି ।

ପାଓଲନ୍ ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଯର୍‌ନେ

^{୧୮} ପାଓଲନ୍ କରନ୍ତି ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଡର୍‌ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜବ୍ର ତିନ୍ନା ତକୋଡାଲନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ତାଆ ଜାଜଲୋଟନ୍ ଡାୟ୍‌ଲେ ସିରିଆ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍; ପ୍ରିସ୍‌ଲାନ୍ ତ ଆକିଲାନ୍ ନିୟ୍ ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ଆମ୍‌ଡୁ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ବାସାଲନ୍; ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ସିଲଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ କେକେ_ଆନ୍ ଇୟଲେ ଅବ୍‌ଡାଗଡୋନେ । ^{୧୯} ତିକ୍‌କି ଆନିଞ୍ଜି ଏପିସି ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରାଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ପ୍ରିସ୍‌ଲାନ୍ ତ ଆକିଲାନ୍‌ଆଡ଼଼ ତେତେ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ଜିର୍ତେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେଜି । ^{୨୦} ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତିନ୍ନା ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଅଃଡ଼ର୍‌ରନ୍ । ^{୨୧} ଆଜିର୍‌ନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ ତେଏନ୍ ତେନ୍ ଆରି ବତର ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଶେନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ।” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତାଆ ଜାଜଲୋଟନ୍ ଡାୟ୍‌ଲେ ଏପିସି ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରେନ୍ ।

^{୨୨} ଆନିନ୍ କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ତୁଡେନ୍ କି ତାଆ ଜାଜଲୋଟନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍, ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼଼ ନମସ୍କାରତାଲେ, ତେତେ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍ ଜିରେନ୍ । ^{୨୩} ତେତେ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ତକୋଡାଲନ୍, ଆନିନ୍ ଆରି

ଗାଲାତିଆନ୍ ତ ପୁରିଆ, ଜିଲ୍ଲାଗଡ଼ ଜିରେନ୍ କି ତଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବତୋଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବନ୍ଦୁୟବେଞ୍ଜି ।

ଏପିସିନ୍ ତ କରନ୍ତି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆପଲ୍ଲନ୍

୨୪ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆପଲ୍ଲ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଏପିସି ଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ଲାୟ୍, ଆନିନ୍ ଆଲେକକାଣ୍ଡିଆବାୟ୍; ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ମନଡ଼ ଖନଡ଼ତିୟ୍ମର ଆରି ତରମ୍ନ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଆଜନାମର୍ । ୨୫ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଆ ଖନଡ଼ ଆଅମ୍ତଡ଼, ଆରି ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଜନନ୍ ଆ ତକ୍ତୁବତା ଆ ବର୍ନେ ତୁମ୍ ଜନା । ୨୬ ଆନିନ୍ ରନ୍ଦୁକ୍ସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଅବନୋମଡ଼ଲନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍; ଆ ଖନଡ଼ନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ପ୍ରିସ୍ଟିଲାନ୍ ତ ଆକିଲାନ୍ ଆପଲ୍ଲନ୍ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଆ ବର୍ନେ ମନଡ଼ ଇୟ୍ଲେ ଖଡ଼ଖଡ଼େଜି । ୨୭ ଆନିନ୍ ଆକାୟା ତେସାନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସ୍ରାଜେନ୍ ତେଞ୍ଚେ ଆ ତର୍ନେମରଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜନାଜାନ୍ ଆସନ୍ ଏପିସିନ୍ ଆ ତର୍ନେମରଜି ସିଟିନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ରାୟେଞ୍ଜି । ଆନିନ୍ ତେଞ୍ଚେ ତୁଡ଼େନ୍ କି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମୁମ୍ ବାଞ୍ଚେ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍ଲେ ସାଜଏଜି* । ୨୮ ଜିସୁନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ସିଲଡ଼ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅବତୁୟ୍ତାଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅବ୍ରିଡ଼ରିଟାଜେଞ୍ଜି ।

୧୯

ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍

୧ ଆପଲ୍ଲନ୍ କରନ୍ତି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ପାଓଲନ୍ ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆ ଜିଲ୍ଲାରେଡ଼ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଏପିସି ଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ଲାୟ୍ କି ତେଞ୍ଚେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଇୟ୍ଲାୟ୍ ରବାଡ଼େଜି । ୨ ଆରି ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ନେମର ଆଡ଼େଲବେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ପଡ଼ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଇଞ୍ଜା ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅବୟ୍ନେ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ନିୟ୍ ଆଜିୟ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ୁଡ଼ ଏଅମ୍ତଡ଼ାୟ୍ ।”

୩ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଗୋ ଆ ତକ୍ତୁବତା ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତେ, “ଜନନ୍ ଆ ତକ୍ତୁବତା ।”

୪ ପାଓଲନ୍ ବର୍ତ୍ତେ, “ଆନାଜି ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବୟ୍ବରୁଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଜନନ୍ ଆ ତକ୍ତୁବତାଲୋଡ଼ ତକ୍ତୁବତାତଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଜନନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ନେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତର୍ନାବା ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନାବା ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି ।”

୫ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ତକ୍ତୁବତାଲଞ୍ଜି । ୬ ଆରି ପାଓଲନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆସିନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ପଡ଼ଲନାୟ୍; ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଆ ଲଡ଼ଲଡ଼ ବାଞ୍ଚେ ବର୍ତ୍ତେ ଆରି ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ନିୟ୍ ବର୍ତ୍ତେ । ୭ ଆନିଞ୍ଜି ଓଞ୍ଜାମରନ୍ ତୁମ୍ ବାରଜଣା ତକୋଏଞ୍ଜି ।

୮ ପାଓଲନ୍ ଯାଗି ଆଞ୍ଜାୟ୍ ଜାୟ୍ ରନ୍ଦୁକ୍ସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଏରବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଚେ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ଲୋଡ଼ ଅନବତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ । ୯ ବନ୍ତ ତେଞ୍ଚେ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ରତୋ ଉଗର୍ମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନେନ୍ ଅଃଡ଼ର୍ତ୍ତେ, ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଆ ବର୍ନେଜି ନିଣ୍ଡୟେଞ୍ଜି; ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଓରୋଡ଼େନ୍ କି ତୁରାନ୍ନନ୍ ଆ ଇସ୍ତଲିଲୋଡ଼ ତିତାନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲେ ତିୟେଜି । ୧୦ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବାଗୁ ବର୍ସେଡ଼ ପଡ଼େନ୍; ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକ୍ମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡ଼େଞ୍ଜି ।

ସ୍ତେବାନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଜି

୧୧ ଆରି ଇସ୍ତରନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେନ୍ । ୧୨ ଏଡ଼େଲେ ତ ଆ ରୁମାଲନ୍ କି ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ପାଡ଼ଲାଜି ତେନ୍ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଅସୁନ୍ ମନଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୧୩ ବନ୍ତ ଆ ବୁଲ୍ଲେବୁଲ୍ଲେଏଞ୍ଜି ଜିଉଦି ତନେୟ୍ମରଞ୍ଜି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ବାଞ୍ଚେ ବୁତନ୍ ଗନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଅଞ୍ଜା ଜିସୁ ପାଓଲନ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ତ୍ତେ, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତି ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ ।” ୧୪ ଆରି ସ୍ତେବା ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ଜିଉଦି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଞ୍ଜି ସାତଗା ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେଞ୍ଜି ।

* ୧୮:୨୭ 18:27 ସାୟ୍ସିଏଜି ☆ ୧୯:୪ ୧୯:୪ ମାଡ଼ିତ ୩:୧୧; ମାର୍କ ୧:୪,୭,୮; ଲୁକ ୩:୪,୧୭; ଜନ ୧:୨୭,୨୭

୧୫ ସିଲଭେ ଏରମଡ଼ିର ପୁରାତାନ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଏଜନାତାୟ ଆରି ପାଓଲନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଏଅମ୍ମଡ଼ତାୟ, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନାଜି ?”

୧୬ ଆରି ତି ଏରମଡ଼ିର ପୁରାତାନ ଆସୁମ୍ବୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ସ୍ତୋବାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଏଡେନ୍ କି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅବପାରାଆଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆସିଂ ସିଲଭ ବାପନାରାୟମ୍ ଆଡ଼ତ୍ ଜନ୍ ଇରେଞ୍ଜି । ୧୭ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏପିସିବାଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକ୍ମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି । ସିଲଭେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବତଡ଼ାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୮ ଆରି, ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ଆ ତୋସା କାକାଡ଼ାଜି ଆ ବର୍ନେ ଇୟଲାଇୟ ବର୍ନେଜି । ୧୯ ଆତ୍ତନେୟଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ବଇ ପାଡ଼ଲାଇ କି ରୁକ୍ମତାଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ସାୟଲେ ସେତେଞ୍ଜି; ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ବଇଜି ଆ ତକ୍ଷା ଆରିସାବଏଞ୍ଜି ପଗାସ ମାଡ଼ିୟ ତେଏନ୍ । ୨୦ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବୋସାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡ଼େନ୍ କି ସମ୍ପରାନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନ୍ ।

ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଦକ୍ଷାନ୍ ତେଏନ୍

୨୧ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆଡ଼େଏନ୍ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ତ ଆକାୟା ଗଡ଼ାଗଡ଼ ପଡ଼ଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିଉଜିରନ୍ ସାଜେନ୍, “ତେଞ୍ଜେ ସିଲଭ ଖେନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ନିୟ ଇୟଲେ ଜିରନାୟ” ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ବର୍ନେ । ୨୨ ଆରି ଆନିନ୍ ବାଗୁ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ତିମତିନ୍ ତ ଏରାସୁନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ଆନିନ୍ ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଆରି ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋଲନ୍ । ୨୩ ତିଆଡ଼ିତ୍ ମା ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଆସନ୍ ଜବ୍ର ଗୋଡ଼େନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ । ୨୪ ଦିମିତ୍ରିଅ ଗାମଲେ ଅବୟ ସୁନାରିନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଆର୍ଡେମି ସନ୍ତୁମ୍ବଜନ୍ ଆ ମନ୍ରି ରୁପାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତୁବେନ୍, ଆରି ତି ଆ କାକାଡ଼ା ବାଞ୍ଜେ ତନ୍ତୁବ୍ମରଞ୍ଜି ଜବ୍ର ଲାବଲଞ୍ଜି । ୨୫ ଦିମିତ୍ରିଅନ୍ ତନ୍ତୁବ୍ମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଓଡ଼େତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଆଞ୍ଜାଜି, କେନ୍ ଆ ବେପାର ବାଞ୍ଜେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜବ୍ର ଲାବଲଢ଼ଲନ୍ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା; ୨୬ ଆରି ଅସିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତୁବ୍ତୁବନ୍ ଆ କୋଡ଼ତାୟଜି ଇସ୍ବର ତଡ଼ ଗାମଲେ କେନ୍ ପାଓଲନ୍ ବର୍ନେ; ଆନିନ୍ ସତ୍ତର ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତୁମ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଃକର୍ନେ, ଆର୍ପାୟ ସମ୍ପରା ଆସିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ ଜବ୍ର ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଢ଼ ଞଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗିୟତେ ଆରି ଏଅମ୍ତଡ଼ତେ ନିୟ । ୨୭ ଏଞ୍ଜେଲେ ବେପାରଲେନ୍ ଅଲ୍ଲଗନ୍ତୁୟ ତେତାୟ, ଆରି ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ତଡ଼, ଆସିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ତ ସମ୍ପରା ପୁତ୍ ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆର୍ଡେମି ସନ୍ତୁମ୍ବଆଡ଼ଢ଼ ପୁରତଜି, ବନ୍ତ ତିକ୍ସି ଆରି ଏଞ୍ଜେଲେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଅଃସ୍ତୁରେଜି କି ଆ ମନ୍ରିରନ୍ ଅଃସ୍ତୁନ୍ନେଏଜି ।”

୨୮ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବରାବେଞ୍ଜି କି ବାକାବଲେ ବର୍ନେଞ୍ଜି, “ଏପିସିବାଜି ଆସନ୍ ଆର୍ଡେମି ସୋଡ଼ା ସନ୍ତୁମ୍ବଜନ୍ ତକୋ !” ୨୯ ସିଲଭେ ସମ୍ପରା ଗଡ଼ାନ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ପାଡ଼େନ୍ ଏମ୍ଲେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ଆରିୟଲାଇଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ମାକିଦନିଆବାୟ ଗାୟନ୍ ତ ଆରିସ୍ତାର୍କନ୍ ଞମଲେ ଅରଣ୍ଡିନ୍ନେ ପଡ଼ିଆନ୍ ତିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୦ ଆରି ପାଓଲନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନିୟନ୍ ସାଜେନ୍, ବନ୍ତ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ରଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୧ ଆରି ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ପାଓଲନ୍ ଆ ସାଙ୍ଗଜି, ଅରଣ୍ଡିନ୍ନେ ପଡ଼ିଆନ୍ ଇୟଡ଼ଢ଼ ଗାମଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ପାଓଲନ୍ ଆମଡ଼ କବରନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇ । ୩୨ ସିଲଭେ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼େଞ୍ଜେ ଅଡ଼େନ୍ନେ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ନେ ବାକାବେଞ୍ଜି କି ଯୋଡ଼ୟାଡ଼ଲଗୋ ଏମ୍ଲେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତେଞ୍ଜେ ଇନି ଆସନ୍ ରୁକ୍ମଲଞ୍ଜି ତିଆତେ ନିୟ ଜନାଜି ତଡ଼ । ୩୩ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଆସନ୍ ଆଲେକ୍ତାଣ୍ଡରନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଅବ୍ନିଶ୍ଟାଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଆମ୍ମଡ଼ୁଗଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ତବନଡ଼େଞ୍ଜି; ସିଲଭେ ଆଲେକ୍ତାଣ୍ଡରନ୍ ତେକ୍ସେସିଲନ୍ କଡ଼ିଡ଼ଲେ ସେକ୍ଷା ଗାମଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ତାରିଆୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତନେଗଡ଼ ଏମ୍ଲେଡ଼ାଲନ୍ ବର୍ନେ । ୩୪ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅବୟ ଜିଉଦିମର ଗାମଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଜ୍ଜନାଏଞ୍ଜି ସିଲଭଲ୍ଲନ୍, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆବସର୍ଡ଼ନ୍ ଏମ୍ଲେଡ଼ାଲନ୍ ବାଗୁ ଗଣ୍ଟା ଜାୟ ବାକାବଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, “ଏପିସିବାଜି ଆସନ୍ ଆର୍ଡେମି ସୋଡ଼ା ସନ୍ତୁମ୍ବଜନ୍ ତକୋ !” ଗାମଲେ ବର୍ନେଞ୍ଜି ।

୩୫ ଆରି, ଏପିସି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ଗୁମୁସ୍ତା ମନ୍ରାଞ୍ଜି କଡ଼ିଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋନେ ଆସନ୍ ବର୍ନେ, “ଏ ଏପିସିବାଜି, ଏପିସି ଗଡ଼ାନ୍ ଆର୍ଡେମି ସୋଡ଼ା ସନ୍ତୁମ୍ବଜନ୍ ଆ ମନ୍ରି ତକୋ, ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଭ ଆରସେଡ଼ଲାଇନ୍ ଆ କୋଡ଼ତାୟ ପୁରତଜି ଗାମଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଜନାଜି । ୩୬ ଆନ୍ନିଡ଼ କେନ୍ଆତେ ଇକ୍ଷା ଗାମଲେ ଅଃର୍ପିଏ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କଡ଼ିଡ଼ଲେ ତକୋନାବା, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଏରଜନନାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏଲୁମ୍ତଡ଼ । ୩୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଏରୋରୋଡ଼ଲାଇନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ପୁରପୁରସିଡ଼ନ୍ ସିଲଭ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃର୍ପାତଲଞ୍ଜି କି ସନ୍ତୁମ୍ବଲେନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ନିଶ୍ଟୟବରନ୍ ଅଃକର୍ନେଜି । ୩୮ ଦିମିତ୍ରିଅନ୍ ତ ତନ୍ତୁବ୍ମରଞ୍ଜି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ କନାୟକାୟବରନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ବର୍ନେତଜି, ପନ୍ସୁଆଡ଼ିସିଡ଼ନ୍ ତିତାନ୍ ଆରୋରୋ ତକୋତନ୍, ଆରି ଅନବ୍ପନ୍ସୁଆଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ନିୟ ତକୋଜି । ୩୯ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆନ୍ନା ଆ କଡ଼ାଡ଼ି

ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ରନ୍ନୁଲ୍ଲୋଡନ୍ ରାଜିନାମା ଏମ୍ମେନେତେ । ୪୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲଡେ ଆ ଗୋଡେ ଆସନ୍ ବିରୁଦଲୋଡ୍‌ଲେନ୍ କନାୟକାୟବରନ୍ ତୁଡ୍‌ତନାୟ; କେନ୍ ଆ ଗୋଡେ ଇନିବା ତୁଡ୍‌ଲନାୟ ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନ୍ନିଡ୍‌ ବରନ୍ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଆୟ ।” ୪୧ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବରନ୍ କି ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

୨୦

ମାକିଦନିଆନ୍ ତ ଆକାୟାନ୍ ଜନିରନ୍

୧ ଗୋଡେନ୍ ଆରିଡ୍‌ରିଡେନ୍ ସିଲଡ୍, ପାଓଲନ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଅବରୁଲ୍ଲୁତାଲେ ଅନବଡ୍‌ୟୁବ୍‌ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ସିଲଡ୍‌ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅମ୍‌ରେଡ୍‌ଲେ ମାକିଦନିଆନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨ ଆନିନ୍ ତି ଆ ଜିଲ୍ଲାଗଡ୍ ଜିରେନ୍ କି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଞନଡନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେଜି, ସିଲଡ୍‌ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଗ୍ରିସ୍ ତେସାନ୍ ଜିରାୟ । ୩ ଆନିନ୍ ତେଡେ ଯାଗି ଆକ୍ଷାୟ ତକୋତାଲନ୍ ତେଡେ ସିଲଡ୍ ତାଆ ଜାଜଲୋଡନ୍ ତାୟଲେ ସିରିଆ ତେସାନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ଆସ୍ତାଜେନ୍ ଆଡିଡ୍, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ୍ ତନ୍ନୁଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ମାକିଦନିଆଗଡ୍ ଯର୍ନେନ୍ ସାଜେନ୍ । ୪ ଆରି, ବେରିଆବାୟ ପୁରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ସୋପାତ୍ରନ୍, ତେସଲନିକିବାୟ ଆରିସ୍ତାର୍କନ୍ ତ ସେକୁନ୍, ଦବ୍‌ବାୟ ଗାୟନ୍; ଆସିଆବାୟ ତୁକିକନ୍ ତ ତରପିମନ୍ ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ମୁଟ୍ ଜିରେ ଡ୍ରୋୟା ଗଡାଲୋଡନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଜଗେଲେଞ୍ଜି । ୬ କମିରନ୍ ଏର୍‌ମନାୟନ୍ ଆ ରୁଟି ପୁର୍ପୁର୍ ଡିନ୍ନାନ୍ ସାଡଲନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପିଲିପି ଗଡାନ୍ ସିଲଡ୍ ତାଆ ଜାଜଲୋଡନ୍ ତାୟଲେ ଏଜିରେନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମନ୍‌ଲୟ ଡିନ୍ନାଲୋଡ୍ ଡ୍ରୋୟା ଗଡାନ୍ ତୁଡ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ ମାୟନାୟ, ତେଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସାତ ଡିନ୍ନା ଏଡକୋନାୟ ।

ପାଓଲନ୍ ଆ ସନେସଇଁ ଡ୍ରୋୟାନ୍ ଇୟେନ୍

୭ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତନ୍ ଡିନ୍ନା ପ୍ରବୁବୋଜନ୍ ଆଜନୋମ ଆସନ୍ ଏରୁଲ୍ଲନାୟ, ତିଆଡିଡ୍ ପାଓଲନ୍ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାଜେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ତଗଲ୍ ଜବ୍ ଅୟମ୍ ଜାୟ ଞନଡନ୍ ତିୟେନ୍ । ୮ ଅକ୍ଷା ଆସିଂଲୋଡ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ରୁଲ୍ଲନ୍ ଏଡକୋଲନାୟ, ତେଡେ ଗୋଗୋୟଡମ୍ ପିକଞ୍ଜି ଆତରତର୍ ତକୋଏନ୍ । ୯ ଆରି, ତେଡେ ଯୁଡୁକ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ ଜର୍କାଲୋଡନ୍ ଆତକ୍ଷମ୍ ତକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ ଜବ୍ ମବ୍‌ମବତାଏନ୍; ପାଓଲନ୍ ଅୟମତମ ଞନଡନ୍ ଆଡ୍ରିୟେନ୍ ଆନିନ୍ ତିମ୍‌ସ୍ତାନ୍ ବାଡେ ଯାଗି ତେଡେଡ୍‌ସିଡନ୍ ସିଲଡ୍ ଜାୟତାନ୍ ଅସେଡ୍‌ଲାୟ । ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଆରବଡୋଏଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଆନିନ୍ ଆରବୁ । ୧୦ ଆରି ପାଓଲନ୍ ଜାୟତାନ୍ ପଡଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ କୋଣ୍ଡୋଲେ ଇୟଲାୟ ଞମେ କି ବର୍ନେ, “ବାଡଲ୍ଲି ତେଡଡ୍‌ବେନ୍ ତଡ୍, ଆନିନ୍ ଆମେଡ୍ ।” ୧୧ ସିଲଡ୍‌ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଜିରେନ୍ କି ରୁଟିନ୍ ରେବ୍‌ଲେ ଜୋମେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଆତୁଗାତେନ୍ ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ କଡାଡିତାଲନ୍ ତେଡେ ସିଲଡ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୨ ତି ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ ଆରମେଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଅସିଡନ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି, ସିଲଡ୍‌ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଞାଡେଞ୍ଜି ।

ଡ୍ରୋୟାନ୍ ସିଲଡ୍ ମିଲିତ ଗଡାନ୍ ଆଜନିର୍

୧୩ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜାଜଲୋଡନ୍ ତାୟଲେ ଆମ୍ମୁଟ୍ ଆସସ୍ ଗଡାନ୍ ଏଜିରେନ୍, ତେଡେ ସିଲଡ୍ ଜାଜଲୋଡନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ଅନୋରୋଡନ୍ ଆସନ୍ ଏକଡାଡିଲନାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ରୋଡଗଡ୍ ବନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାଜେନ୍ । ୧୪ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସସ୍ ଗଡାଲୋଡନ୍ ଏରବାଡ୍‌ଲାୟ କି, ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ମିଡୁଲିନି ଗଡାନ୍ ଏଜିରେନ୍ । ୧୫ ତେଡେ ସିଲଡ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ କିଅସ୍ ତେସାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଏଡୋଏନ୍, ବାର୍ତାଲୋଡ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସାମ୍ ତେସାନ୍ ଏଡୁଡେନ୍ । ୧୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆସିଆ ତେସାଲୋଡନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଡିନ୍ନା ତକୋନେନ୍ ଅଃସାୟଲୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏପିସିନ୍ ସିଲଡ୍ ଅବଡାଡନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାଜେନ୍, ଆରି ପେଣ୍ଡିକସ୍ ଇଡନ୍ ଆନିନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡାଲୋଡନ୍ ତକୋନେନ୍ ସାଜେନ୍ ।

ଏପିସି ମଣ୍ଡଡିନ୍ ଆ ପାପୁର୍‌ମରଜିଆତଡ୍ ପାଓଲନ୍ ଞନଡନ୍ ତିୟେନ୍

୧୭ ପାଓଲନ୍ ମିଲିତ ଗଡାଲୋଡନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଏପିସି ମଣ୍ଡଡିନ୍ ଆ ପାପୁର୍‌ମରଜିଆତଡ୍ ଓଡ୍ଡେଲେ ଅନୋରୋଡନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୧୮ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆମଡ୍ ଆଡୁଡ୍‌ଲାଞ୍ଜି ସିଲଡ୍‌ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଅରିୟଲାଞ୍ଜି ସିଲଡ୍‌ଲ୍ଲନ୍ ଏକ୍ଷାଲେ ଞେନ୍ ଆଏଡର୍ ଆମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଲନାୟ, ଆରି ଏକ୍ଷାଲେ ଞେନ୍ ଞଣ୍ଡମ୍‌ଲନାୟ, ତିଆତେ ଆମେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୧୯ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ତନ୍ନୁଲୋଡ୍ ଞେନ୍ ତିଅକ୍ଷା ଆ ତନଣ୍ଡାୟ ଞାଡ୍‌ଲାୟ, ତେଲୋଜନଡ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେଜି ଅଡକୋନ୍ ସଏତାଲେ ଆମଡ୍‌ଞେନ୍ ଜବ୍‌ତଡ୍‌ଲେ ଲବ୍‌ଗଃଡମ୍‌ଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମ୍‌ଲାୟ; ୨୦ ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ମନଡ୍‌ବରନ୍ ଅରଣ୍ଡୁବର୍ତାଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଆରି ଅସିଂବେନ୍ ଞନଡନ୍ ତରିୟଲାଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍, ଉପକାରବେନ୍ ଆସନ୍ ଆ କଡାଡିଜି ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅଃସସଲନାୟ । ୨୧ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆବ୍‌ୟର୍‌ବୁଡ୍‌ଲିଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ୍ ଜିରାୟତଜି ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଲେନ୍ ଆମଡ୍ ତର୍ନେତଜି

ଗାମ୍ଭୀର ଶେନ୍ ଆମତଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତିୟଲାଇ ୨୨ ଆରି ଗିୟବା, ନମି ଶେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ ଆ ବନେ ମାନ୍ନେଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍ତ୍ତେ, ତେତେ ଶେନ୍ ଇନି ଇୟତାୟ୍ ତେଇଁ ଶେନ୍ ତିଆତେ ଜନା ତଡ଼; ୨୩ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ ଶେନ୍ ଆତଡ଼ ଅବଜନାଲ୍ ଯ୍, ଶେନ୍ ତିଲେ ଗଡାନ ଆ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ୍ । ୨୪ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମା ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରୁ ଜିସୁନ୍ ଶେନ୍ ଆତଡ଼ ବିଡାରନ୍ ତିୟଲ୍ ଯ୍, ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଅନବସୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଶେନ୍ ଅନମେଡ଼ଶେନ୍* ଅବସନ୍ନାଲାଇ ।”

୨୫ ଆରି, ଗିୟବା, ଶେନ୍ ଆନାଜି ଆମଡ଼ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବନେ ଅସ୍ତୁବରାୟ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଜ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍, ମୁକ୍କାଶେନ୍ ଆରି ନମି ସିଲଡ଼ ଏଃଗିଜ୍ ଯ୍ । ୨୬ ତିଆସନ୍ ଲଡ଼େ ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଜ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଜ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ସେଏଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ଆସନ୍ ଶେନ୍ ଆରି ତୋସା ତଡ଼ । ୨୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଶେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍‌ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ଅନ୍ନିଡ଼ଆତେ ଶେନ୍ ଅଃସସଲନାୟ୍ । ୨୮ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଜ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆସନ୍, ଆରି ଅକ୍ମା ମଣ୍ଡୁଡ଼ି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାତେ ଞିଏନ୍, ତିଆତେ ତନୁରତୁରନ୍ ଆସନ୍, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ ଆମ୍ବେଜ୍ଜିଆତଡ଼ ତି ଆ ଗୋସ୍ତୁଲୋଡ଼ ମୁଡ଼ମର୍ ଅମ୍ବେଲେ ତବନଡ଼ଲବେନ୍, ତି ଆ ବନେଲୋଡ଼ଜି ଗିୟତମ୍‌ନାବା । ୨୯ ଶେନ୍ ଜିରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଅମଡ଼ବାବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ବଲିଆକିଡ଼ଜ୍ ଇୟତାୟ୍ ଗନେଜି, ଆରି ଆନିଜ୍ଜି ଗୋସ୍ତୁନ୍ ଆମେଡ଼ ଅଃନ୍ନାୟ୍ ତକ୍ଲୋଏଜି, ଗାମ୍ଭୀର ଶେନ୍ ଜନା । ୩୦ ଆରି, ମନ୍‌ରାବେଜ୍ଜି ମା ଆମ୍ବେଜ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟ୍‌ତାଲେ ତଡ଼ରନ୍ ଅକାଡ଼ତବେଜ୍ଜି । ୩୧ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଜ୍ଜି ମବଡ଼େଲନ୍ ତକୋନାୟ୍‌ବା, ଆରି ଶେନ୍ ତମ୍‌ବା ତଗଲ୍, ଯାଗି ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ୍ ଯେଲେ ଆମଡ଼ାଶେନ୍ ଜବ୍‌ରଡ଼ଲେ ଆମ୍ବେଜ୍ଜିଆତଡ଼ ଞିନଡ଼ନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ଶେନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଃଲୋଲୋଲନାୟ୍, କେନ୍ ଆ ବନେ ମନ୍ନେବା ।

୩୨ “ଶେନ୍ ନମି ଆମ୍ବେଜ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ତରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତ ଆ ସନାୟ୍‌ମାନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ତବେନ୍, ତି ଆ ବନେ ଆମ୍ବେଜ୍ଜି ମବଡ଼ଡ଼ତବେନ୍ ଆରି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ଆସିର୍ବାଦଜ୍ଜି ଆମ୍ବେଜ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟତବେନ୍ । ୩୩ ଶେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ରୁପା କି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ସୁନା କି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ସିନ୍‌ରି ଅଃଲୋବଲାଇ । ୩୪ କେନ୍ ବାଗୁ ଅସିଶେନ୍ ବାତେ କାକାଡ଼ାଲନ୍ ଶେନ୍ ତ ଗଡ଼ିଶେଜ୍ଜି ଅମେଡ଼ତଲେନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଜ୍ଜି ଜନାଜି । ୩୫ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ କାକାଡ଼ାତାଲନ୍ ତୋଲେୟ୍‌ମରଜ୍ଜି ସାଜତବୋଜି, ଆରି, ‘ଆନ୍ନାମରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକ୍ରାତବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ୍ ଆନ୍ନାମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଡ଼ିୟ୍‌ତବନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତ୍ତା ।’ ପ୍ରୁ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତ୍ତନେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଜ୍ଜି ମନନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଶେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବଜଡ଼ଲେ ଅବଡ଼ୁୟ୍‌ଲବେନ୍ ।”

୩୬ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତନ୍ କି ପାଓଲନ୍ ତୁଡ଼ମୁତାଲେ ଆନିଜ୍ଜି ସରିନ୍ ପାର୍ତନାଲନ୍ । ୩୭ ଆରି ଆନିଜ୍ଜି ଅଡ଼କୋଜ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ କୋଶ୍ଟୋତାଲେ ଯେଏଜ୍ଜି କି ଜୋଜୋରେଜ୍ଜି । ୩୮ ଆମ୍ବେଜ୍ଜି ମୁକ୍କାଶେନ୍ ଆରି ଏଃଗିଜ୍ ଗାମ୍ଭୀର ପାଓଲନ୍ ଆବର୍ତ୍ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଜ୍ଜି ମାଡ଼ୁ ଆର୍ଗୁଡ଼ିତାଏଜ୍ଜି; ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଜ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତାଆ ଜାଜନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଜାୟ୍ ଜୋଜୋନେଜ୍ଜି ।

୨୧

ପାଓଲନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେନ୍

୧ ତେତେ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟ୍‌ଲେ କୋସ ତେସ୍ତାନ୍ ଏଜିର୍‌ରାୟ୍, ଆରି ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ରୋଦାନ୍ ଏଡୋଲାଇୟ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାତାରା ଗଡାନ ଏଜିର୍‌ରାୟ୍ । ୨ ଆରି, ତେତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପେନିକିଆ ତେସାନ୍ ପଡ଼ଲେ ଆଜିର୍ତେନ୍ ଆ ଜାଜ ଅବୟ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାଇୟ୍ କି ତେତେ ତାୟ୍‌ଲେ ଏଜିରେନ୍ । ୩ କୁପ୍ର ତେସାନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅକାବଡ଼ିଗଡ଼ ଆଜିର୍‌ଜିର୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ସିରିଆ ତେସାନ୍ ଏଜିରେନ୍ କି ସୋର ଗଡାନ ଇୟ୍‌ଲେ ଏପଡନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ତି ଆ ଜାଜଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିନିସଜ୍ଜି ଅସ୍ତଡେଜ୍ଜି । ୪ ତେତେ ଆ ତର୍ନେମରଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏରବାଡ଼ଲାଇ, ଆରି ଆନିଜ୍ଜି ସରିନ୍ ବପାଲ୍ଲି ଏଡକୋଲନାୟ୍, ପାଓଲନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍ତଡ଼େ ତଡ଼ ଗାମ୍ଭୀର ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ ଆନିଜ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାଏଜ୍ଜି । ୫ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତେତେ ବପାଲ୍ଲି ତକୋତାଲନ୍ ଆନିଜ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଏଜିରେନ୍; ତେତେ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜ୍ଜି ଅଡ଼କୋଜ୍ଜି ଆ ତୁକ୍ରିଜ୍ଜି, ଆ ପସିଜ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେଜ୍ଜିଆତଡ଼ ଗଡାନ ସିଲଡ଼ ଅନେଡ଼ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାୟ୍ ଜାୟ୍ ଜୋନ୍‌ଜୋନ୍‌ଲଲେଜ୍ଜି, ଆରି ତେତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ତୁଡ଼ମୁଲେ ଏପାର୍ତନାଲନାୟ୍ । ୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିଜ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଜିର୍ତେ ଏଗାମ୍‌ଲାଇ କି ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଏଡାଜେନ୍, ଆରି ଆନିଜ୍ଜି ଅସିଡ଼ନ୍ ଯର୍‌ଜ୍ଜି ।

୭ ସୋର ଗଡାନ ସିଲଡ଼ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟ୍‌ଲେ ତାଆଗଡ଼ ଜିର୍ତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପତଲମାଇ ତେସାନ୍ ଏଡୁଡେନ୍, ଆରି ତେତେ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜ୍ଜି ରବାଡ଼ତାଲେ ଏଲୋମ୍‌ଲାଇ, ତେତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିଜ୍ଜି ସରିନ୍ ଆବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ ଏଡକୋଲନାୟ୍

☆ ୨୦:୨୪ ୨୦:୨୪ ୧ ତିମତି ୪:୭ * ୨୦:୨୪ 20:24 ପରାନ୍ନାଶେନ୍

୧୮ ଧର୍ମ ଆବାହନ ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ତେଭ୍ୟୋଃ ସିଲତ୍ଵ କାଞ୍ଚିରା ଗତାନ୍ ଏଜିରେନ୍ । ତେଭ୍ୟୋଃ ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ମନଃସ୍ଵର ଅନସ୍ତୁତ୍ଵବରମର ପିଲିପନ୍ ଆସିଂ ଇୟଲେ ଏତକୋନାୟ, ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ କାଞ୍ଚାତାମରଜି ସାତଜଣଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଅବୟନେ ତକୋଏନ୍ । ୧୯ ଆ ତାଞ୍ଚାଡ଼ିଅନଞ୍ଜି ଉଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେବୟଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଶ୍ଵତ୍ଵ ସୁତଂନେଜି । ୧୦ ଧର୍ମ ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ତେଭ୍ୟୋଃ ଜବ୍ର ତିନ୍ନା ଏତ୍ରକୋଲନାଞ୍ଜି ସିଲତ୍ଵଲ୍ଲନ୍, ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ସିଲତ୍ଵ ଆଗାବ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଇୟଲାଇୟ । ୧୧ ଆନିନ୍ ଅମତ୍ଵଲେନ୍ ଇୟଲାଇୟ କି ପାଓଲନ୍ ଆ ରନେତ୍ଵ ଖମ୍ଲେ, ଆନିନ୍ତମ୍ ଆସିନ୍ ତ ଆଜତନ୍ ଜିଲନ୍ କି ବର୍ନେ, “ମଡ଼ିର୍ ପୁରାତାନ୍ ଖେନଆତତ୍ଵ ଅବଜନାଲ୍ଲିୟ, କେନ୍ଆତେ ଆରେତ୍ଵତନେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତତ୍ଵ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଏନ୍ନେଗନ୍ ଜିଲେ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତଜି ।”

୧୨ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତ୍ଵତାଲେ ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ତେଭ୍ୟୋଃ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରତତ୍ଵ ଗାମ୍ଲେ ପାଓଲନ୍ଆତତ୍ଵ ଏରତ୍ଵଲାଇୟ । ୧୩ ବନ୍ତ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆମ୍ବେନ୍ ଇନି ଏଲ୍ଲୁମ୍ତେ, ଇନି ଆସନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଯେଲେ ଖେନଆତତ୍ଵ ଏବସନିତାତାତ୍ଵ ? ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବଣ୍ଡିନ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ତତ୍, ପ୍ରୁ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆସନ୍ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଖେନ୍ ଅବଜାତାଲନାୟ ।”

୧୪ ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ଆନିନ୍ଆତତ୍ଵ ତିୟତେ ଏବର୍ରାୟ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅଃତ୍ଵର୍ନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏବର୍ରାୟ, “ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏତୋ ।”

୧୫ ତେଭ୍ୟୋଃ ଗତ୍ଵେ ଏତକୋଲନାୟ କି, ଜିନିସଲେଞ୍ଜି ଖମ୍ଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଏଜିରେନ୍ । ୧୬ କାଞ୍ଚିରା ତେସାନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ନିୟ ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ସରିନ୍ ଜିରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି କୁପ୍ର ତେସାବାୟ ମନାସୋନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ପାପୁର୍ ଖଡ଼ନେମରନ୍ଆତତ୍ଵ ଓରୋଡ଼ଲାଇ, ଆସିତ୍ଵନ୍ ବନ୍ ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ଏତକୋତନାୟ ।

ପାଓଲନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ଅଲ୍ଲରବାଡ଼େଞ୍ଜି

୧୭ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଏତ୍ରଡ଼େନ୍, ସର୍ତାନ୍ ବାଭେ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଚାଡ଼େଞ୍ଜି ଇନ୍ଦ୍ରେଣଆତତ୍ଵ ଜାଲଲେଞ୍ଜି । ୧୮ ତି ଆବାହନ ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜାକୁବନ୍ ଆସିଂ ଏଇୟେନ୍; ତେଭ୍ୟୋଃ ମଣ୍ଡିତ୍ଵନ୍ ଆ ପାପୁର୍ମରଜି ଅତ୍ରକୋଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୯ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ଵ ନମସ୍ତାରଏଞ୍ଜି କି ବର୍ନେନ୍ ଉଲନେ, ଆ କାଞ୍ଚାତାନ୍ ବାଭେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ଵ ଇନିଜି ଲୁମେନ୍ ତି ଅତ୍ରକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ନେ । ୨୦ ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତ୍ଵଡ଼େଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ଅତ୍ରକୋଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ଆତତ୍ଵ ସେକ୍ଵଏଞ୍ଜି, ସିଲତ୍ଵଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ଆତତ୍ଵ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ବୋଞ୍ଚାଡ଼, ଆମନ୍ ଗିୟତେ ଅଜାର ଅଜାର ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପ୍ରୁ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ଵ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବନ୍ନାୟବରନ୍ ନିୟ ମାନ୍ନେତଜି । ୨୧ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ତେସାଲୋଡ଼ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିମରଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟବର୍ ଅନମ୍ରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍, ଆ ଅନଞ୍ଜିଆତତ୍ଵ ଏରଗନ୍ବରେତନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆରଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଅନୋକ୍ଵା କାଞ୍ଚାତାଞ୍ଜି ଏଲ୍ଲୁମ୍ତତ୍ଵ ଗାମ୍ଲେ ଆମନ୍ ଖନତନ୍ ତିୟତଜି ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି କବରନ୍ ଅମତ୍ଵଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୨ ତେନ୍ନେ ଆମନ୍ ଜିରାୟ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ତେନ୍, ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ଇନି ଏଞ୍ଜାନେବୋ ? ୨୩ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ଇନି ଏଗାମ୍ତମ୍, ଏଭେଲେ ଲୁମା, ତେନ୍ନେ ଉଞ୍ଜି ମନ୍ରା ସିବ୍ତେୟବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି; ୨୪ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ମନଡ଼ିର୍ କାଞ୍ଚାତାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ଲେ ଆ କର୍ସଞ୍ଜି ଜଜା; ସିଲତ୍ଵଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆବବଞ୍ଜି ଅବତାଗଡ଼ୋତଞ୍ଜି । ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନେନମ୍ଜି ଆରମ୍ତଡ଼େଞ୍ଜି ଆ କବର ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତତ୍, ଆର୍ପାୟ ଆମନ୍ ନିୟ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟବର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍ତନେ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାତଜି । ୨୫ ଧର୍ମ ଅକ୍ଵା ଏରଜିଉଦିମରଜି ତର୍ନେମର୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କୋଡ଼ତାଜନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଆରମତ୍ଵତେଞ୍ଜି ଏରମଡ଼ିର୍ ଜନୋମ୍ଜୋମଞ୍ଜି ଏଜୋମ୍ତତ୍ଵ, ମିଞ୍ଚାମନ୍ ଏଜୋମତତ୍ଵ, ଲମ୍ପସକାତାଲେ ଆର୍କ୍ତୁତେଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁ ଆ ଜେଲୁ ଏଜୋମତତ୍ଵ, ଜୋଣ୍ଡା କାଞ୍ଚାତାନ୍ ଏଲ୍ଲୁମ୍ତତ୍ଵ ଗାମ୍ଲେ ସିଚିନ୍ ଇତ୍ଵଲେ ଆମତ୍ଵଞ୍ଜି ଏଆସ୍ତାୟଲାଇୟ ।”

୨୬ ସିଲତ୍ଵେ ପାଓଲନ୍ ତି ଆବାହନ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ମବଡ଼ିରଲନ୍; ସିଲତ୍ଵଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ସରେବାସିତ୍ଵନ୍ ଇୟଲେ ମନଡ଼ିର୍ କାଞ୍ଚାତାନ୍ ଆକ୍ଵା ସୁଜ୍ଵେତେ, ଆରି ଆକ୍ଵା ଅନମତ୍ଵନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି ।

ପାଓଲନ୍ଆତତ୍ଵ ସରେବାସିତ୍ଵନ୍ ସିଲତ୍ଵ ଜିଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି

୨୭ ମନଡ଼ିର୍ କାଞ୍ଚାତାନ୍ ସାତ ତିନ୍ନା ଆତ୍ରେଏନ୍ ସିଲତ୍ଵ, ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତତ୍ଵ ଗିଜେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ତେଭ୍ୟୋଃ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତତ୍ଵ ସୁସ୍ତାୟତାଲେ ପାଓଲନ୍ଆତତ୍ଵ ଖମ୍ଲେଞ୍ଜି । ୨୮ ଆନିଞ୍ଜି ବାକ୍ଵଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଏ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଜି ! ଇନ୍ଦ୍ରେଣଆତତ୍ଵ ସାୟସିଲେନ୍ବା, କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅତ୍ରକ୍ଵା ଜାକ୍ଵତେନ୍ ଇୟଲେ ଜାତିଲେନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼, ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟବର୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତ ସରେବାସିତ୍ଵନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଖନତନ୍ ତିୟତେ; ଆରି ନମି ଲାଡ଼ଲେତ୍ଵ ଗ୍ରିକ୍ମରଞ୍ଜିଆତତ୍ଵ ମଡ଼ିର୍ ସରେବାସିତ୍ଵନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ

☆ ୨୧:୮ ୨୧:୮ ଅନାସ୍ତାୟ ୭:୫; ୮:୫ ☆ ୨୧:୧୦ ୨୧:୧୦ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୧:୨୮ ☆ ୨୧:୨୫ ୨୧:୨୫ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୫:୨୯

ଏରମଡ଼ିର ଏମ୍ଲେଡେ ।” ୨୯ ✨ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ଏପିସିବାୟ ତରପିମନ୍ ରବାଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ମା ତରପିମନ୍‌ଆତଡ଼ ସରେବାସିଡନ୍ ଓରୋଡ଼ଲାଇୟ ଅବଡିସୟେଞ୍ଜି ।

୩୦ ସିଲଭେ ସମ୍ପରା ଗଡ଼ାନ୍ ଯୋଡ଼ୟାଡ଼ଲଗୋ ଡେଏଞ୍ଜି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରୁକୁରୁକୁଲନ୍ ଇରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ସରେବାସିଡନ୍ ସିଲଭ ଡିଡ଼ଲେ ଡାଣ୍ଡନ୍ ଅମଡୁଡ଼ଲାଇ; ସିଲଭଲନ୍ ସରେବାସିଡନ୍ ଆ ସନଡ଼ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇଡ଼ଡାଜେଞ୍ଜି । ୩୧ ଆବରାବମରଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି; ବନ୍‌ଡ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ସମ୍ପରା ଜିରୁସାଲମଲୋଟନ୍ ଗୋଡେନ୍ ଅଲଡିଡନ୍ ଡେଡେ ଗାମ୍‌ଲେ ରୋମିଅ ମୁଡ ସିପ୍ପାୟନ୍ ଆମଡ଼ କବରନ୍ ଅଡୋଏନ୍ । ୩୨ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଅବଡାଡନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଡେଡେ ଇୟଲାଇ । ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ମୁଡ ସିପ୍ପାୟନ୍ ତ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଡିଡ଼ଡିଡନ୍ ଅମରେଡେଞ୍ଜି । ୩୩ ସିଲଭଲନ୍ ମୁଡ ସିପ୍ପାୟନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାଗୁ ସିକୁଡିନ୍ ବାଡେ ଜିଜିନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି; ସିଲଭଲନ୍ “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନା ଆରି ଆନିନ୍ ଇନି ଲୁମ୍‌ଡେ,” ଗାମ୍‌ଲେ ସେକୁଏଞ୍ଜି ? ୩୪ ସିଲଭେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବାକାବଲେ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବନେଜି ବରଞ୍ଜି, ଆରି ଗୋଡେନ୍ ଇନିବା ତୁଡ଼ଲନାୟ ତିଆଡେ ମୁଡ ସିପ୍ପାୟନ୍ ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲୋ, ତିଆସନ୍ ମୁଡ ସିପ୍ପାୟନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍ପସିଡନ୍ ଅନୋରୋଟନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୩୫ ଆନିଞ୍ଜି ଅସିଡନ୍ ଆ ପାଉଡଲୋଡ଼ ପାଓଲନ୍ ଆରମଡୁଡେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଡେଡେ କେରେମ୍‌ଲେ ଡକୋଲଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ବୋୟଲେ ଓରୋଡେଞ୍ଜି । ୩୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରକୁବା,” ଗାମ୍‌ଲେ ସନ୍‌ଲେ ଗଡ଼ଲେ ପାଡେଞ୍ଜି ।

ପାଓଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଡମ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍

୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆଡୁକୋନେଲୋଡ଼ ଆରୋରୋଡେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼, ଆନିନ୍ ମୁଡ ସିପ୍ପାୟନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଞେନ୍ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ରପ୍ରି କଡ଼ାଡିନାୟ ପଡ଼ ?”

ସିଲଭେ ମୁଡ ସିପ୍ପାୟନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆମନ୍ ଗ୍ରିକ୍‌ବରନ୍ ଗୟଡେ ପଡ଼ ? ୩୮ ଏଡେଲଡେନ୍ ଅକ୍ମା ମନ୍‌ରା ମିସର୍ ଡେସାଲୋଟନ୍ ଗୋଡେନ୍ ଅମଡୁଡ଼ଡାଲେ ଉଞ୍ଜି ଅଜାର କିନ୍‌ରେଡ଼ମରଞ୍ଜି* ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଟନ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି, ଆମନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଡଡ଼ ତ ?”

୩୯ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞେନ୍ ଅବୟ ଜିଉଦିମର, ଆରି ଞେନ୍ କିଲିକିଆ ଡେସାଲୋଟନ୍ ଡାର୍ସ ଗଡ଼ାବାୟ; କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ବନେନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅଜିଡ଼ ରୟଡନ୍ ତିୟ୍‌ୟ ।”

୪୦ ପାଓଲନ୍ ବନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେନ୍ ସିଲଭଲନ୍, ଆନିନ୍ ପାଉଡଲୋଟନ୍ ତନଡ଼ଡାଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରିଡ଼ଲନ୍ ଡକୋନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଆସିନ୍ ବାଡେ ଡାରିଆୟଏଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରିଡ଼ଲନ୍ ଆଡୁକୋଲଞ୍ଜି ସିଲଭ ଆନିନ୍ ଏବ୍ରିଲଡନ୍ ବାଡେ ବରନେ ।

୨୨

୧ “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି ଆରି ଆପେୟଜି, ମୁକ୍ତାବାବେନ୍ ଞେନ୍ ଇନିଜି ବର୍ଡନାୟ ତିଆଡେ ଅମଡ଼ଡ଼ବା ।” ୨ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏବ୍ରିଲଡନ୍ ବାଡେ ଆକ୍ରଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍‌ଆଡେ ଅମଡ଼ଡ଼ଡାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ରିଡ଼ରିଡ଼େଞ୍ଜି; ଆରି ପାଓଲନ୍ ବନେନ୍ ଉଲନେ;

୩ ✨“ଞେନ୍ ଅବୟ ଜିଉଦିମର, କିଲିକିଆ ଡେସାନ୍ ଡାର୍ସ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଜନମ୍ପ ଡୁଡଲ୍‌ୟ, ବନ୍‌ଡ କେନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଞେନ୍ ସୋଡ଼ାଲ୍‌ୟ, ଆରି ଗମଲିଏଲନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଭ ଞେନ୍ ଖଡ଼ଲନାୟ; ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ବନାୟବର ଞେନ୍ ମନଡ଼ ଖଡ଼ଲନାୟ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅକ୍ତମ୍ ଞେନ୍ ନିୟ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ଅନୁୟୁବନ୍ ଡକୋଏନ୍; ୪ ✨ଆନାଜି କେନ୍ ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ତଡ଼ିୟଲଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ଞେନ୍ ରନବୁନ୍ ଜାୟ ଡଣ୍ଡାୟଲାଇ, ଆରି ଆଇମରଞ୍ଜି ଡ ଓକାମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଲାଇ । ୫ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଆସନ୍ ମୁଡ ରାଓଡାନ୍ ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ନିୟ ସାକିନ୍ ଡକୋଜି, କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଖମ୍‌ଲେ ତ ସିକୁଡିନ୍ ବାଡେ ଜିଲେ ଅନବଡ଼ଣ୍ଡାୟନ୍ ଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆପନାଡ଼ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ମୁଡ ରାଓଡାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଭ ଅନଡେଅଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଦମ୍ଲେସକ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଆଡୁକୋଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଆମଡ଼ ଇୟେନ୍ ।”

**ଆରାବୟରୁଡ଼ିଲନ୍ ଆ ବନେ ପାଓଲନ୍ ବରନେ
(ଅନାସ୍ତାୟ ୯:୧-୧୯; ୨୬:୧୨-୧୮)**

୬ “ଞେନ୍ ଜିରା ଜିରା ଦମ୍ଲେସକନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଆରଡୋଏନ୍ ଆଡିଡ଼, ଏରକୋମଡ଼ଡାଗୋ ଡଡ଼ିଡ଼ ଡମ୍‌ବାନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଭ ସନାଆରନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଅଡୋଲାଇ । ୭ ସିଲଭେ ଞେନ୍ ତୁମ୍ପଡ଼ାଲେ ଜାୟଡାନ୍ ଅକୁଡଲ୍‌ୟ, ଆରି ଅବୟ ସର୍‌ଡନ୍ ଞେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଲାଇ, ‘ସାଓଲ, ସାଓଲ ! ଇନିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଡଣ୍ଡାୟଡ଼ିୟ ?’ ୮ ଞେନ୍

☆ ୨୧:୨୯ ୨୧:୨୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୦:୪ * ୨୧:୩୮ 21:38 ସକାମରଞ୍ଜି ☆ ୨୨:୩ ୨୨:୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୫:୩୪-୩୯ ☆ ୨୨:୪ ୨୨:୪ ଅନାସ୍ତାୟ ୮:୩; ୨୬:୯-୧୧

ଜାଲଢ଼ଲାୟ, ‘ଆମନ୍ ଆନା ପ୍ରବୁ ?’ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଆମନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟତେ, ତିଆନିନ୍ ଖେନ୍ ନାଜରିତବାୟ ଜିସୁନ୍ ।’^{୯୬} ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଆତ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ସନାଆରନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆ ସର୍ତ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନମତଡ଼ଲଜି ।^{୯୭} ସିଲଭେ ଖେନ୍ ଗାମଲାୟ, ‘ଖେନ୍ ଇନି ଏଞ୍ଜାନାୟ, ପ୍ରବୁ ?’ ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଗାମଲିୟ, ‘ତୋନା ଦମ୍ବେସକନ୍ ଜିରା, ଆରି ଆମନ୍ ଇନି ଆ କାକାଡ଼ା ଲନ୍ନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଗବ୍ରିଏନ୍ ତେତେ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବନରନ୍ ତେତେ ।’^{୯୮} ଖେନ୍ ତି ସନାଆରନ୍ ବାଢେ ଇନ୍ନିଢ଼ ଗିୟଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଲାୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଆତ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତୁରିୟତାଲେ ଦମ୍ବେସକନ୍ ଓରୋଡ଼ଲିୟ ।”

^{୯୯} “ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅନନିଆ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଖଣ୍ଡମଲନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଅବୟ ତରମ୍ମମର, ତେତେ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଏଞ୍ଜି ।^{୧୦୦} ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଜିରେ ଇୟଲାୟ ତନଡେ କି ଇୟଲାୟ ବରଲିୟ, ‘ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ସାଓଲ, ଆମନ୍ ଗିୟଲେ ରପ୍ତିଆ ।’ ସିଲଭେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଆରି ଗିୟଲେ ରପ୍ତିଲାୟ କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ଲାୟ ।^{୧୦୧} ଆରି, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ପର ଆ ଇସ୍ପୁମ୍ ଇନି ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ତି ତରମ୍ମମରନ୍ଆତଡ଼ ଗନିଜନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ଆ ତଅତନ୍ ସିଲଡ଼ ବର୍ନେନ୍ ଅନମତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସେତାଲମ୍ ।^{୧୦୨} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇନିଜି ଗିଜେନ୍ ଆରି ଅମତଡ଼େନ୍ ତିଆତେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ସାକିମର୍ ତେତମ୍ ।^{୧୦୩} ଆରି ନମିଖେନ୍ ଆମନ୍ ଇନିବା ଅବଡ଼ିତନ୍ ? ତୋନା, ତକୁବତାନା ଆରି ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ପାତନାନା, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଇର୍ସେନମ୍ଲି କେମାନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।”

ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନସ୍ପୁଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ସନେତାନ୍ ତେଏନ୍

^{୧୦୪} “ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଜିରୁସାଲମାନ୍ ଯର୍ଭନ୍ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ପରାତନାଲନାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍ ମୁର୍ସାଲିୟ କି ଅବୟ ତନାଲମତନ୍ ଗିୟଲାୟ; ^{୧୦୫} ଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲାୟ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବରଲିୟ, ‘ଜିରୁସାଲମାନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରା, ଆମନ୍ ଆରି ଅବଡ଼ିତନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆ ମନ୍ରାଜି ଖେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନମ ଅଃନ୍ନମତଡ଼େଜି ।’^{୧୦୬} ସିଲଭେ ଖେନ୍ ଜାଲଢ଼ଲାୟ, ‘ପ୍ରବୁ, ଖେନ୍ ରନ୍ନୁସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ଅମଡ଼ନମ ଆତର୍ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ବଣ୍ଡିଲାଜି ଆରି ତିଡ଼ଲାଜି କେନ୍ଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ଡ଼ ଜନାଜି ।^{୧୦୭} *ସାକିମରନ୍ମ ତିପାନନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତମ୍ବବେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଖେନ୍ ନିୟ ତେତେ ତକୋଲନାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ନିୟ ଅଡେଲାୟ, ଆରି ରନକୁମରଞ୍ଜି ଆ ସିନ୍ରି ଖେନ୍ ଜଗେଲାୟ ।’^{୧୦୮} ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବରଲିୟ, ‘ଜିରା, ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଜବୁ ସଡ଼ାୟ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟତମ୍ ।”

^{୧୦୯} ମନ୍ରାଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆରମତଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ବାକାବଲେ ବର୍ଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ପୁତର୍ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼ବା, ଆନିନ୍ ରକୁବା, ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋତଡ଼ନେ ତଡ଼ ।”^{୧୧୦} ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବାକାବଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆ ସିନ୍ରିଞ୍ଜି ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ସେତେଞ୍ଜି, ଆରି ଆଉମରିଲନ୍ ତୁଡ଼ରେଞ୍ଜି ।^{୧୧୧} ସିଲଭେ ମୁଡ଼ ସିସ୍ତାୟନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ବସିଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇନିଆସନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ପାଓଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସାମକାନ୍ ବାଢେ ତିଡ଼ବା ଗାମେଞ୍ଜି ।^{୧୧୨} ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ତିଡ଼ତିତନ୍ ଆସନ୍ ଆକ୍ରିଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ ତେତେ ତନଡ଼ଲେ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅବୟ ରୋମ୍ ତେସାବାୟ ତୋସାନ୍ ଲୁମେନ୍ ଅଡେ ଅଃଲ୍ଲମ୍ଲୋ ଏରନ୍ବପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସାମକାନ୍ ବାଢେ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ପଡ଼ ?”

^{୧୧୩} କେନ୍ଆତେ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଅମତଡ଼େନ୍ କି ଆନିନ୍ ମୁଡ଼ ସିସ୍ତାୟନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେ, “ଆମନ୍ ଇନି ଏଞ୍ଜାତନ୍ ? କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅବୟ ରୋମ୍ ତେସାବାୟ ।”

^{୧୧୪} ମୁଡ଼ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଜିର୍ଭାୟ କି ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେ, “ଖେନ୍ ଜାଲଢ଼ଲିୟ, ଆମନ୍ ଇନି ରୋମ୍ ତେସାବାୟ ପଡ଼ ?”

ପାଓଲନ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଓଓ ।”

^{୧୧୫} ମୁଡ଼ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଗାମେନ୍ “ଜବୁ ତଞ୍ଜାନ୍ କର୍ସତାଲେ ଖେନ୍ ରୋମିଅବାୟ ତେଲିୟ ।”

ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଜନମ୍ବୁଞ୍ଜିନ୍ ମା ସିଲଡ଼ ରୋମିଅବାୟ ।”

^{୧୧୬} ସିଲଭେ ଆନାଜି ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ତାରିତେଞ୍ଜି; ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସିଙ୍କୁଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ଜିଏଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅବୟ ରୋମିଅବାୟ ଗାମ୍ଲେ ଆକ୍ରନାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମୁଡ଼ ସିସ୍ତାୟନ୍ ମାଡ଼ୁ ବତଡେନ୍ ।

ପନ୍ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍

☆ ୨୨:୨୦ ୨୨:୨୦ ଅନାସ୍ତାସ ୭:୫୮

୩୦ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନିଆସନ୍ କାୟକାୟେଞ୍ଜି; କେନ୍ଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ମୁଡ଼ ସିପ୍ପାୟନ୍ ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଉୟଲେ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲେ ଆ ମୁକ୍ତାବାଞ୍ଜି ଇୟଲେ ତବନଡ଼େ ।

୨୩

୧ ଆରି ପାଓଲନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ବର୍ଚନେ, “ଏ ଇସ୍ରାଏଲମରଜି, ଖେନ୍ ନମିତ୍ରାନ୍ ମନଡ଼ ବୁଢ଼ିନ୍ ବାଢ଼େ ଇସ୍ପରନ୍ ଆତେମଡ଼ ଖଣ୍ଡମତନାୟ ।” ୨ କେନ୍ ଆ ବର୍ଚେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆନାନନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ ତିଡ଼ବା ଗାମ୍ଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ଆତନଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବାଞ୍ଚେଞ୍ଜି । ୩ ପାଓଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଏ ଜେଏଡ଼ମନ୍ ଆ କିତ୍ରାଲ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ତିଡ଼ତମ, ଆମନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ବାଢ଼େ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅବପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ତକ୍ସମଡ଼େ, ଆରି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ତିଡ଼ବା ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାୟଲୋଡ଼ ବାୟଲେ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆଲ୍ଲେତେ ପଡ଼ ?”

୪ ସିଲଡ଼େ ପାଓଲନ୍ ଆମଡ଼ ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟତେ ପଡ଼ ?”

୫ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ଜି, ଆନିନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଜନା ତଡ଼; ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ‘ସୋଡ଼ାମରବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ଏସୟପଡ଼ତ’ ।”

୬ ପନ୍ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ସାଦୁକିଜି ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ପାରୁସିଜି ତକୋଜି ଗାମ୍ଲେ ପାଓଲନ୍ ଆଜ୍ଞନାଏନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ବାକାବଲେ ବର୍ଚନେ, “ଏ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ଜି, ଖେନ୍ ପାରୁସି ଆରି ଖେନ୍ ପାରୁସିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍; ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡ଼ତଜି ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ତର୍ଚନାୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅବପନ୍ସୁଆତିତୟଜି ।”

୭ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ଚେ ଆବର୍ଚନେନ୍ ସିଲଡ଼ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଗୋଡ଼େନ୍ ଏମଡ଼ଡ଼ଲାଇ କି ଆନିଞ୍ଜି ପାଲ୍ଲାଡ଼ଲଞ୍ଜି । ୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅୟର୍ମେଡ଼େଜି, ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜି ଅବୟ ତଡ଼ ଆରି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ଗାମ୍ତଜି; ବନ୍ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡ଼ତଜି, ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜି ତକୋଜି ଆରି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ତର୍ଚଞ୍ଜି । ୯ ସିଲଡ଼େ ମାଡ଼ୁ ଗୋଡ଼େଲଞ୍ଜି, ଆରି ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆ ତଡ଼ଲୋଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତନଡ଼ତାଲେ ବର୍ଚଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା ଏଃଗିୟଲାୟ, ଅସମୟ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ପୁରାଡ଼ା କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମର ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ବର୍ଚନେ ।”

୧୦ ସିଲଡ଼େ ଗୋଡ଼େନ୍ ଏଡ଼େଲେ ଗୋଗୋଜେନ୍ ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ତେୟତେୟଲେ ସେଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ଅବଡ଼ିସୟତାଲେ ମୁଡ଼ ସିପ୍ପାୟନ୍ ବତଡ଼େନ୍; ତିଆସନ୍ ଗୋଡ଼େମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆଡ଼କୋନେଲୋଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଞ୍ଚେଞ୍ଜି ।

୧୧ ତି ଆ ତଗଲ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆମଡ଼ ତନଡ଼ତାଲେ ବର୍ଚନେ, “ଅକୋମଡ଼ନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ଚେଖେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, ତି ଅକ୍ରମ୍ ଆମନ୍ ରୋମ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ ସାକିନ୍ ଇୟତେ ତିୟେ ।”

ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ତନ୍ତନ୍

୧୨ ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍ ତୋତାନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ରୁକ୍ତାଲନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏରକୁଆଞ୍ଜିନ୍ ଜାୟ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଃକ୍ଳୋମାୟ କି ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଃଗାଆୟ ଗାମ୍ଲେ ପର୍ମାଡ଼ାଲଞ୍ଜି । ୧୩ ବାକୁଡ଼ି ମନ୍ରା ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟନେ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

୧୪ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ଆମ୍ପଡ଼ୁଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିର୍ଚେ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏରକୁଏନ୍ ଜାୟ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଃଗାଗାନାୟ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏପର୍ମାଡ଼ାଲନାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ରବୁଏନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଗାଗାଲନାୟ ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସନୟପଡ଼ାତଲେନ୍ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ଚେଜି ମନଡ଼ ସେକ୍ତାଲେ ଆନିନ୍ ଏବପନ୍ସୁଆତିତାୟ ଗାମ୍ଲେ କଣ୍ଡାୟଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ମାୟଲନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ଆତଡ଼ ଇୟ ବର୍ବା । ଆରି ଆନିନ୍ ତେନ୍ନେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ଏଡ଼କୋତନାୟ ।”

୧୬ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଆକ୍ରଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ପାଓଲନ୍ ଆ ବଞ୍ଚାଅନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େନ୍ କି ଆନିନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆଡ଼କୋନେଲୋଡ଼ ଇୟଲେ କେନ୍ ଆ ବର୍ଚେ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଅବଜନାଏ । ୧୭ ସିଲଡ଼େ ପାଓଲନ୍ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଆ ବେଣ୍ଡିଆସିୟ ମୁଡ଼ ସିପ୍ପାୟନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ା; ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ ବର୍ଚେନ୍ ବର୍ତାୟ ଗାମ୍ତେ ।” ୧୮ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟନ୍ ତି ବେଣ୍ଡିଆସିଜିନ୍ଆତଡ଼ ମୁଡ଼ ସିପ୍ପାୟନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ

☆ ୨୩:୩ ୨୩:୩ ମାଡ଼ିଉ ୨୩:୨୭,୨୮ ☆ ୨୩:୬ ୨୩:୬ ଅନାମ୍ବୁୟ ୨୬:୫; ପିଲିପି ୩:୫ ☆ ୨୩:୮ ୨୩:୮ ମାଡ଼ିଉ ୨୨:୨୩; ମାର୍କ ୧୨:୧୮; ଲୁକ ୨୦:୨୭

ଇୟଲେ ବରେ, “ଆବଣ୍ଡିନ୍ ଆ ପାଓଲ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେଲ୍‌ୟ କି କେନ୍ ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ନମ୍ ଆନୋରୋଡ଼ ଆସନ୍ ବର୍‌ୟ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ ଗାମତେ ।”

୧୯ ମୁଡ଼ ସିପ୍ତାୟନ୍ ତି ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ ଆସି ଖମ୍‌ଲେ ଆସସରେଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼େନ୍ କି ଇୟଲେ ବରେ, “ଇନି ଆ ବର୍ନେ ଡକୋ ବର୍‌ୟ ?”

୨୦ ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ ଗାମେନ୍, “ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନଡ଼ ଏସେକ୍ସୁତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ କଣ୍ଡାୟତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିସିଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବିଅଡ଼େଃ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ବରମ୍‌ଜି । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଡ଼ଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ରକ୍ସୁଏଞ୍ଜି ଜାୟ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଃଜ୍ଞୋମାୟ କି ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଃଗାଆୟ ଗାମ୍‌ଲେ ବାକ୍ସୁଡ଼ି ମନ୍‌ରା ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟନେ ପର୍ମାଡ଼ାଲଞ୍ଜି; ଆରି ଆମନ୍ ନମି ଇନି ଗାମ୍‌ତେ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ଡକୋଡ଼ଞ୍ଜି ।”

୨୧ ସିଲଡ଼େ ମୁଡ଼ ସିପ୍ତାୟନ୍ ଗାମେନ୍, “ମୁଡ଼ ସିପ୍ତାୟନ୍‌ଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍‌ୟ,” ଗାମ୍‌ଲେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ବର୍ଡ଼ଡ଼େନେ ଗାମ୍‌ଲେ ତି ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେ ଆସ୍ତାୟେନ୍ ।

ପେଲିକ୍ସ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆମଡ଼ ପାଓଲନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି

୨୩ ମୁଡ଼ ସିପ୍ତାୟନ୍ ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ସୋଡ଼ା ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଓଡ୍ଡେତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “କାଈସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜାୟ ଆଜନିର୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼େ ଆ ତଗଲ୍ ନ ଗଣ୍ଡାନ୍ ଆତିଡ଼ ବାଗୁସ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି, କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କ୍ସୁମତେଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ତାୟଜି ଯାକ୍ସୁଡ଼ି ଦସ ମନ୍‌ରା, ସେଲାନ ଆଞ୍ଜୁମତେଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ତାୟଜି ବାଗୁସଥ ମନ୍‌ରା ଆରି ଖାଜଡ଼ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ବାଗୁସଥ ମନ୍‌ରା ଅବଜାତାବାଜି । ୨୪ ପାଓଲନ୍ ଆଜନିର୍ ଆସନ୍ କୁର୍ତ୍ତାନ୍ ତିୟବା ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପେଲିକ୍ସ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ବା ।”

୨୫ ଆରି ମୁଡ଼ ସିପ୍ତାୟନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଅବୟ ସିଚିନ୍ ଇଡ଼ଲେ ପେଲିକ୍ସ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍,

୨୬ “ମାନନିଅ ପେଲିକ୍ସ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ନମସ୍ତାର, ଖେନ୍ କ୍ଲାଉଦିଅ ଲୁସିଆନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ, ୨୭ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଖମ୍‌ଲେ ରନକ୍ସୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଅବୟ ରୋମିଅବାୟ, ଗାମ୍‌ଲେ ଆଜ୍ଞନାଲିଞ୍ଜିନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଖେନ୍ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟେନ୍ କି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଡୋବ୍‌ନାୟ । ୨୮ ଇନିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଅବଡ଼ୋସାତଜି ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍, ଖେନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଓରୋଡ଼େନ୍ । ୨୯ ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ରନକ୍ସୁନ୍ ଆସନ୍ କି ବନଣ୍ଡିନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଡୋସା ଅଃଲ୍‌ମ୍‌ଲୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଜନାଲାୟ; ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆ କତାଡ଼ିଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଲ୍‌ଖାଡ଼ତମେଞ୍ଜି କି କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଡ଼ୋସାଏଞ୍ଜି । ୩୦ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ରନକ୍ସୁନ୍ ଆସନ୍ ତନ୍ତୁତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ କବରନ୍ ଖିରାଡ଼ଲାଞ୍ଜିନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ନମ୍ ଆସ୍ତାୟଲାୟ । କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରବଡ଼ୋସାତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ ତେମଡ଼ନମ୍ କେନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ସାକିନ୍ ଇୟ ତିୟବା ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ୟ ।”

୩୧ ସିଲଡ଼େ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ମୁଡ଼ ସିପ୍ତାୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ତି ଆ ତଗଲ୍ ଆନ୍ତ୍ରପାତ୍ରି ଗଡ଼ାନ୍ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ୩୨ ଖାଜଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ତାୟଜି ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ତେଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼କୋନେଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଯର୍‌ଞ୍ଜି ଆରି କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କ୍ସୁମତେଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ତାୟଜି ଆସିଲୋଡ଼ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି । ୩୩ କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କ୍ସୁମତେଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ତାୟଜି କାଈସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି କି ତେଡ଼େ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଚିନ୍ ତ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ସୋରୋସ୍ତାୟେଜି । ୩୪ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ସିଚିନ୍ ପଡ଼େଲନ୍ କି ଆମନ୍ ଅଜା ଆ ରାଜ୍ୟ ସିଲଡ଼ ଜିର୍‌ୟାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍ । ପାଓଲନ୍ କିଲିକିଆବାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଜନାଏନ୍ କି ବର୍‌ନେ; ୩୫ “ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରବଡ଼ୋସାତମଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତୁଡ଼ଲାଜି ସିଲଡ଼ତେନ୍ ବର୍ନେନମ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଲାୟ ।” ଆରି ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରୋଦନ୍ ଆ ରାଜାସିଲୋଡ଼ ତନକ୍ସୋନ୍ ଆସନ୍ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ବରେଞ୍ଜି ।

୨୪

ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ କେସୁଏଞ୍ଜି

୧ ମନ୍‌ଲୟ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ସି ଆନାନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆମ୍‌ଡ଼ୁଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ତର୍ତ୍ତୁଲ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଅକାଲ୍‌ତିନ୍ ସରିନ୍ କାଈସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ପେଲିକ୍ସ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲେ କେସୁଏଜି । ୨ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରୋଡ଼େଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ତର୍ତ୍ତୁଲ୍‌ନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆମଡ଼ କାୟକାୟଲେ ବର୍‌ନେ;

“ଏ ମାନନିଅ ପେଲିକ୍ସ, ସାସନନମ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନମିଡ଼ାନ୍ ଉଗୁରିୟ ଏଡକୋଡନାୟ ଆରି ଆମନ୍ ଉପକାରଲେନ୍ ଆସନ୍ ବୁଡ଼ିନମ୍ ବାଡ଼େ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲରୁମତେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏରାମ୍‌ୟ ଏଡକୋଡନାୟ । ୩ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଏସେକ୍ସେତମ୍ ଆରି ଅମଡ଼ନମ୍ ଏବୟଲେଡ଼ତନାୟ । ୪ ଖେନ୍ ଆରି

ଗୋଗୋୟ ଅଞ୍ଜନବଦ୍ଧିତଂ, ତିଆସନ୍ ସନାୟୁମନମ୍ ବାରେ ବର୍ନେବେଞ୍ଜି ଅନମତଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଅମତଞ୍ଜମ୍ କାକୁତ ଚନାୟ ।^୫ କେନ୍ ଆ ମନରା ମା ଗୋତେନ୍ ଆନମତୁଞ୍ଜମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଜନାଲ୍ଲୟ; ଆନିନ୍ ସମିରା ପୁତ୍ରିନ୍ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ଗୋତେନ୍ ଅମତୁଞ୍ଜତେ ଆରି କେନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅବୟ୍ ନାଜରିତବାୟ୍ଜି ଆ ମରାୟନେମର୍ ।^୬ ସରେବାସିତ୍ତନ୍ ଏରମତ୍ତିର୍ ଆରେମ୍ନେଏନ୍ ଆତିତ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍ଆତ୍ତ୍ ଖମ୍ଲେ ଏବଣ୍ଡିଲ୍ଲୟ କି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ଆତ୍ତ୍ ଏବପନ୍ସୁଆତିଲ୍ଲୟ ।^୭ ବନ୍ତ ମୁତ୍ ସିପ୍ପାୟନ୍ ଲୁସିଆନ୍ ଇୟ୍ଲୟ କି ଅବାଲ୍ଲିନ୍ ଅସିଲୋତ୍ଲେନ୍ ସିଲତ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ ରୁୟ୍ଲେ ପାଟେନ୍, ି ଆରି କେନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋତ୍ତନ୍ କନାୟକାୟମରଞ୍ଜି ଅମତଞ୍ଜମ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ଲେନ୍ । ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଅତ୍ତକୋନ୍ କେନ୍ ଆ ମନରା ଆ ବିରୁଦଲୋତ୍ତ୍ ଏକାୟକାୟତମ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ତମ୍ କେନ୍ ଆ ମନରାଆତ୍ତ୍ ବରେନ୍ ତେନ୍ ରପ୍ତି ଜନାତେ ।”^୮ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ମାୟଲନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆଜାଡିନ୍ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ଲେ ।

ପେଲିକ୍ସ ରାଜ୍ୟପାତନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ପାଓଲନ୍ ବର୍ନେନେ

^{୧୦} ସିଲତ୍ରେ ରାଜ୍ୟପାତନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତ୍ତ୍ ତାରିଆୟେନ୍, ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆମନ୍ ଜବ୍ ବର୍ସେତ୍ତ୍ ତେଏନ୍ କେନ୍ ଆ ମନରାଜି ସାସନତ୍ତି ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଜନା, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅକୋସାଲନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ ।^{୧୧} ଆମନ୍ ସେକ୍ସଏନ୍ ତେନ୍ ଜନାତମ୍, ଲତେ ମାୟଲେ ବାର ତିନ୍ନା ତେତେ, ତି ସିଲତ୍ଲେନ୍ ଆରି ଅଞ୍ଜୋଗୋଜେ, ଖେନ୍ ବନିୟତା ଗିର୍ଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟେନ୍ ।^{୧୨} ସରେବାସିଲୋତ୍ତନ୍ ଆନ୍ତିତ୍ ସରିନ୍ ଅଞ୍ଜୋତେଲନାୟ, ଆରି ରନ୍ଦୁକ୍ସିଲୋତ୍ତନ୍ କି ଗଡାଲୋତ୍ତନ୍ ଅନ୍ତିତ୍ଲୋତ୍ତ୍ ଗୋତେନ୍ ତନବନ୍ ଆସନ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜତ୍ତ୍ଲୋତ୍ତ୍ ।^{୧୩} ଆରି, ନମି କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବିରୁଦଲୋତ୍ତ୍ ଅମତଞ୍ଜମ୍ ଇନିଜି ଇୟତାୟ କାୟକାୟମ୍, ତିଆତେଜି ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତିୟ୍ଲେ ଅଞ୍ଜର୍ପ୍ତିଏଜି ।^{୧୪} ଖେନ୍ ଅମତଞ୍ଜମ୍ ବର୍ତନାୟ ଅଙ୍ଗା ଆ ତତ୍ତ୍ ଆନିଞ୍ଜି କଣ୍ଡାୟ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତେ, ତି ଆ ତତ୍ତ୍ ସନ୍ଲେ ଖେନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ବର ପୁର୍ତାୟ; ଆରି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ତ ପୁର୍ବାଞ୍ଜେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ବଇଲୋତ୍ତ୍ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଖେନ୍ ତର୍ତନାୟ ।^{୧୫} ମନତ୍ତ୍ମର୍ ଆରି ଏରମନତ୍ତ୍ମର୍ ଅତ୍ତକୋଞ୍ଜି ଯର୍ମେତ୍ତ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଆସାତ୍ତ୍, ତି ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଏତେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମତ୍ ଆସାଖେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଅମତ୍ତ୍ବେନ୍ ବର୍ତନାୟ ।^{୧୬} ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ନିୟ୍ ତିତାନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତ ମନରାନ୍ ଆ ତେମତ୍ଲୋତ୍ତ୍ ମତି ବୁଡିନ୍ ବାରେ ଏରତୋସାତାଗୋ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରତାୟ ଗୋୟତାୟ ।^{୧୭} ଜବ୍ ବର୍ସେତ୍ତ୍ଲୋତ୍ତ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜାତିମର୍ତ୍ତେଞ୍ଜି ଆମତ୍ ତନିୟ୍ତିୟନ୍ ପନାତ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନମତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍ଲୟ ।^{୧୮} ତି ଆ ବନେଡା ଖେନ୍ ସରେବାସିଲୋତ୍ତନ୍ ମନତ୍ତିର୍ କାକାଡାନ୍ ଲରୁମ୍ଲାଞ୍ଜି ଆତିତ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିୟ୍ଲିୟ୍ଜି; ଅମତ୍ତ୍ଲୋତ୍ତ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜକୋଲଜି କି ଆନ୍ତିତ୍ ସରିନ୍ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜୋତେଲନାୟ ।^{୧୯} ବନ୍ତ ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ତେତେ ତକୋଏଞ୍ଜି; ବିରୁଦଲୋତ୍ତ୍ ଅମତ୍ତ୍ଲୋତ୍ତ୍ ଇନ୍ତିତ୍ ଆ ବର୍ନେ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅମତଞ୍ଜମ୍ ଇୟ୍ଲେ ଇୟତାୟ କାୟକାୟମ୍ ବନ୍ ।^{୨୦} ଅତେ ଖେନ୍ ଆରବପନ୍ସୁଆତିଲିଞ୍ଜି ଆତିତ୍ ଇନି ଆ ଇର୍ସେ ଲୁମ୍ଲାୟ ତ ଖେନ୍ ତେତେ ତୋସାଲ୍ଲିୟ୍, ତିଆତେ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋନ୍ ଆ ମନରାଜି ବର୍ନେତଜି ।^{୨୧} ପନ୍ସୁଆତିମରଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍ତାବା ତନତ୍ତ୍ଲେ ତରକୋଲନାଞ୍ଜି ଆତିତ୍, ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତନାୟ, ‘ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ମେତ୍ତ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ତର୍ତନାୟ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲତେ ଖେନ୍ ଏବପନ୍ସୁଆତିତ୍ତ୍ ।”

^{୨୨} ପେଲିକ୍ସ ରାଜ୍ୟପାତନ୍ କେନ୍ ଆ କତାଡି ମନତ୍ ଜନା, ତିଆସନ୍ ଅଞ୍ଜବପନ୍ସୁଆତିଲଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଲୁସିଆନ୍ ମୁତ୍ ସିପ୍ପାୟନ୍ ଜିର୍ବାୟ୍ ତେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆସନ୍ ଏକତାଡିନେବା ।”^{୨୩} ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତ୍ତ୍ ବଣ୍ଡିଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡା ସିପ୍ପାୟନ୍ଆତ୍ତ୍ ବରେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ଆତ୍ତ୍ ଗୋଗୋୟ ଏତଣ୍ଡାୟତ୍ତ୍ ଗାମେନ୍, ଆନିନ୍ଆତ୍ତ୍ ସନାକ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆ କୁଲମଞ୍ଜି ଇୟ୍ଲାଇ ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରତ୍ତେଜି ଗାମେନ୍ ।

ପେଲିକ୍ସନ୍ ତ ଦୁସିଲାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ପାଓଲନ୍ ତନତ୍ତେନ୍

^{୨୪} ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ତି ପେଲିକ୍ସନ୍ ତ ଆ ଦୁକ୍ତିନ୍ ଜିଉଦିବୟ୍ ଦୁସିଲାନ୍ ବାରେ ଇୟ୍ଲାଇ କି ପାଓଲନ୍ଆତ୍ତ୍ ଓଡ୍ଡେତାଲେ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଆତର୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତ୍ତେଞ୍ଜି ।^{୨୫} ବନ୍ତ ପାଓଲନ୍ ତରମ୍ଲନ୍, ଆଇୟମନ୍ତମନେନ୍ ତ ଆଜିତାଞ୍ଜି ଆ ପନ୍ସୁଆତି ତିନ୍ନା ଆ ବର୍ନେଜି ଆବର୍ନେନ୍ ସିଲତ୍ଲେନ୍, ପେଲିକ୍ସନ୍ ବତତେନ୍ କି, “ଆମନ୍ ନମିଖେନ୍ ଜିରା, ରୟତ୍ତନ୍ ଏଞ୍ଜାତ୍ଲୟ୍ ତେନ୍ ଆରି ବତର ଏଓଡ୍ଡେତମ୍,” ଗାମ୍ଲେ ପାଓଲନ୍ଆତ୍ତ୍ ବରେନ୍ ।^{୨୬} ଆରି ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ତକାନ୍ ଶାତ୍ତାୟ ଗାମ୍ଲେ ଆସାଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତ୍ତ୍ ଓଡ୍ଡେତାଲେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ କତାଡିଲନ୍ ।^{୨୭} ବାଗୁ ବର୍ସେତ୍ ଆତ୍ତେଏନ୍ ସିଲତ୍ଲେନ୍ ପେଲିକ୍ସନ୍ ଆ

☆ ୨୪:୧୭ ୨୪:୧୭ ଅନାପ୍ତାୟ ୨୧:୧୭-୨୮ ☆ ୨୪:୨୧ ୨୪:୨୧ ଅନାପ୍ତାୟ ୨୩:୭

ପାଲ୍‌ତେଡ଼ ପକ୍ଷୀ ପେସୁସ୍ ରାଜ୍ୟପାତ୍ର ଅନ୍ୱେଷଣେ ତବ୍‌ନଟେଞ୍ଜି, ପେଲିକ୍‌ସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନବ୍‌ସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ବଞ୍ଚିତାଲେ ଜିରେନ୍ ।

୨୫

୧ ପକ୍ଷୀ ପେସୁସ୍ ରାଜ୍ୟପାତ୍ର ତେଏନ୍ କି ଯାଗି ତିନ୍ନା ଆତ୍ରେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨ ଆରି ତେରେ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ପାଓଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ପକ୍ଷୀ ପେସୁସ୍ ଆମଡ଼ କାୟକାୟେଞ୍ଜି । ୩ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଓଡ୍ଡେତାଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼ କାକୂତ୍‌ଲଞ୍ଜି, ଆରି ତଡ଼ରନ୍ ଜିରାୟ ଆତିଡ଼ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି । ୪ ପକ୍ଷୀ ପେସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ବଞ୍ଚିଲେ ଆତକ୍ଲୋ, ଆରି ଖେନ୍ ତେରେ ଲଜିରତେ । ୫ ତିଆସନ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ସୋଡ଼ାମରବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସରିନ୍ କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଇଆୟତଜି ଆରି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ଇଆୟତୋ କାୟକାୟେଜି ।”

୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଟ ତିନ୍ନା ଅତେ ଦସ ତିନ୍ନା ତକୋତାଲନ୍ କାଇସରିଆନ୍ ଯର୍ରେନେ, ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ପନସୁଆତି କୁସ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୁମତାଲେ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେଲେ ଓରୋଡ଼ାୟବା ଗାମେନ୍ । ୭ ପାଓଲନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜିନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଉଞ୍ଜିମନେଡ଼ ଗେରେଲେ ତନଟେଞ୍ଜି କି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ କନାୟକାୟବରଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେଜି ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ଅଃର୍ପିଲଜି । ୮ ସିଲଡ଼େ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ବନାୟବର ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅତେ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅତେ କାଇସରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃଲ୍ଲୁମାୟ ।”

୯ ବନ୍‌ତ ପେସୁସ୍ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ ଯତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେ ତେରେ ତେମଡ଼ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ କତାଡ଼ିଜି ଆସନ୍ ପନସୁଆତିନ୍ ଏତକ୍ଲୁମାୟବା, ଆମନ୍ ଅତେତେ ପଡ଼ ?”

୧୦ ସିଲଡ଼େ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ କାଇସରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ପନସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତନଡ଼, ତେରେ ମା ଖେନ୍ ଆସନ୍ ପନସୁଆତିନ୍ ତେଏତୋ । ଖେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସାନ୍ ଅଃଲ୍ଲୁମାୟ, ତିଆତେ ଆମନ୍ ନିୟ ଜନା । ୧୧ ଖେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଆଲ୍ଲେତାଲେ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଜିନାଡ଼ ଅକ୍ତମ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା ଲୁମାୟ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇକ୍ଲା ଅଃଗାମାୟ; ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବିରୁଦଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଆବର୍ତନେଞ୍ଜି ଆ କନାୟକାୟବରଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତଡ଼ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଡ଼ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ କେନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସୋରୋସ୍ତାୟଲେ ଅଃର୍ପିଲ୍ଲିୟଜି; ଖେନ୍ କାଇସରନ୍ ଆମଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନାୟ ।”

୧୨ ସିଲଡ଼େ ପେସୁସ୍ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ ମନ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ବୟନ୍ କତାଡ଼ିଲନ୍ କି ବର୍ରେନେ, “ଆମନ୍ କାଇସରନ୍ ଆମଡ଼ ଅନବ୍‌ପନସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ରେନେ, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ କାଇସରନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରା ।”

ଆଗ୍ରିପା ରାଜାନ୍ ତ ବନ୍‌କିନ୍ ଆମଡ଼ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି

୧୩ ତିଆଜ୍ଜା ତିନ୍ନା ଜିରେନ୍ କି ଆଗ୍ରିପା ରାଜାନ୍ ତ ବନ୍‌କିନ୍, ପକ୍ଷୀ ପେସୁସ୍ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼ କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟଲାଇ । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜି ତେରେ ଜବ୍ରୁ ତିନ୍ନା ତକୋଲଞ୍ଜି, ପେସୁସ୍ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଗ୍ରିପା ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼ ବର୍ରେନେ, “ପେଲିକ୍‌ସନ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ବଞ୍ଚିଲେ ଜିରେନ୍; ୧୫ ଖେନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆରିୟେନ୍ ଆତିଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅମଡ଼ଖେନ୍ କାୟକାୟଲ୍‌ୟଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବତୋସାତାଲେ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ବର୍‌ୟଜି । ୧୬ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବରାଜି, ପନସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ କନାୟକାୟମରଞ୍ଜି* ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ ଅବୟ ତୋସାମରନ୍+ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ତନେଲନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଖାଡେନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବତୋସାତାଲେ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ରୋମିଅମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନୋକ୍ଲାନ ଏଡେଲେ ତଡ଼ । ୧୭ ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତେନ୍ନେ ଜିରାଜି, ଆରି ଖେନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ପନସୁଆତିନ୍ ତକ୍ଲୁମତାଲେ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଓଡ୍ଡେଲେ ଓରୋଡ଼ାୟବା ଗାମ୍‌ଲେ ବରାଜି । ୧୮ ସିଲଡ଼େ କନାୟକାୟମରଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ବରଞ୍ଜି, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଜାଆରୋ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତୋସା ତୁଡ଼ତନାୟ ଗାମ୍‌ଲାୟ, ବନ୍‌ତ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସାନ୍ ଅଃଡୁଡ଼ଲନାୟ । ୧୯ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ତରମ୍‌ଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ତ ଜିସୁ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଆରବୁମରନ୍ ଆମେଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ପାଓଲନ୍ ବର୍ରେନେ, ତି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଡେଲଞ୍ଜି । ୨୦ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କତାଡ଼ିଜି ଏକ୍ଲାଲେ ସେକ୍ଲୁଲାୟ ତେନ୍ ଜନାଆୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆରି ବୁଡ୍ଡିଜା ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ, ତିଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେ ପନସୁଆତିନ୍ ଏତକ୍ଲୁମାୟବା, ଆମନ୍ ଅତେତେ ପଡ଼, ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ବରାୟ । ୨୧ ବନ୍‌ତ ପାଓଲନ୍, ରାଜାନ୍ କେନ୍

* ୨୫:୧୭ 25:16 ବାକାବରିଞ୍ଜି † ୨୫:୧୭ 25:16 ମୁଦେୟ

ଆ ପନ୍‌ସୁଆତି ଗବ୍‌ରିଏତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କାଲସରନ୍ ଆମଡ଼ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଆସ୍ତାୟାଞ୍ଚନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ ବଣ୍ଡିଲେ ତକ୍ଳୋବା ଗାମ୍‌ଲାୟ ।”

୨୨ ସିଲତ୍ତେ ଆଗ୍ରିପାନ୍ ପେସ୍ତୁସନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଞେନ୍ ନିୟ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବର୍‌ନେ ଅନମ୍‌ତଡ଼ନ୍ ସାୟତାୟ ।”

ପେସ୍ତୁସନ୍ ଗାମେନ୍, “ବିଅଡେଃ ଆମନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବର୍‌ନେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତେ ।”

୨୩ ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍ ଆଗ୍ରିପାନ୍ ତ ବନ୍ କିନ୍ ମୁଡ଼ ସିସ୍ତାୟନ୍ ତ ଗଡାନ୍ ଆ ସୋଡାମରଜି ବୟନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିସିଡନ୍ ଗନ୍‌ଲନାଜି, ଆରି ପେସ୍ତୁ ରାଜ୍ୟପାଡନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଅମ୍‌ଲେ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ୨୪ ପେସ୍ତୁ ରାଜ୍ୟପାଡନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଏ ଆଗ୍ରିପା ରାଜା, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସରିନ୍ ତେନ୍ନେ ଆତକ୍ସୁମନ୍ ଆ ସୋଡାମରଜି, ଆମ୍‌ଲେ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଏରିୟତେ; ତେନ୍ନେ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ତ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଜିରେ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇୟଲାୟ କାୟକାୟୟଜି, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନକ୍ସନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ବାକାବଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଚି । ୨୫ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଚନାଡ଼ ଅତ୍ରମ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ିଡ଼ି ଆ ତୋସା ଅଞ୍ଚୁମ୍‌ଲୋ, ଆରି ରାଜାନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ବିସାରଇୟତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ବର୍‌ନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତେତ୍ତେ ଆସ୍ତାୟତାୟ ଗାମ୍‌ଲାୟ । ୨୬ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବର୍‌ନେ ଇଡ଼ଲେ ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ିଡ଼ି ତଡ଼ । ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବର୍‌ନେଜି ମନଡ଼ ସେକ୍ସତାଲେ ଇଡ଼ିତନ୍ ଆସନ୍, ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆରି ଏ ଆଗ୍ରିପା ରାଜା ମୁକ୍ତାବାନମ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାୟ । ୨୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅବୟ୍ ବଣ୍ଡିମରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ କନାୟକାୟବରଞ୍ଚି ଏରନ୍‌ତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲବୋ ତେନ୍, ତିଆତେ ମନଡ଼ ଅଞ୍ଚେଏ ଗାମ୍‌ଲେ ଞେନ୍ ଅବଡ଼ିସୟତାୟ ।”

୨୨

ଆଗ୍ରିପାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ପାଓଲନ୍

୧ ସିଲତ୍ତେ ଆଗ୍ରିପାନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍‌ତମ୍ ତନେଲନ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଏଡିୟଲମ୍ ।” ଆରି ପାଓଲନ୍ ତେକ୍ସେସିଲନ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ଉଲନ୍;

୨ “ଏ ଆଗ୍ରିପା ରାଜା, ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ବିରୁଦଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଇନିଜି ଆ ବର୍‌ନେଜି କାୟକାୟତାଲେ ଅବଡୋସାତୟ୍‌ୟଜି, ତି ଆ ବର୍‌ନେଜି ଆସନ୍ ଞେନ୍‌ତମ୍ ତନେତମ୍‌ଲନ୍ ମୁକ୍ତାବାନମ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଷିରାଡ଼ଲାଞ୍ଚନ୍ ଞେନ୍ କରମ୍ପାତମ୍ ଗାମ୍‌ତମ୍‌ତନାୟ; ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଆନୋକ୍ତା ଷ୍ଟ୍ରମ୍‌ନେଞ୍ଚି ତ ଆ ବର୍‌ନେଞ୍ଚି ଆମନ୍ ମନଡ଼ତମ୍ ଜନା, ତିଆସନ୍ ବର୍‌ନେଞେନ୍ ଆମନ୍ ମନଡ଼ ତାଲୁଡା ଗାମ୍‌ଲେ ଞେନ୍ ବର୍ତମ୍ ।”

୪ “ବେଣ୍ଡିଆ ଇଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଞେନ୍ ମନ୍‌ରାଞେଞ୍ଚି ଆମଡ଼ ଆରି ତିକ୍ତି ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଞେନ୍ ଏଞାଲେ ଷ୍ଟ୍ରମ୍‌ଲନାୟ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଚି ଜନାଜି; ୫ ଞେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ପାରୁସି ଗାମ୍‌ଲେ ତରମ୍‌ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ନ୍ ତକୋ, ତି ଆ ତଡ଼ଲୋଡ଼ ଞେନ୍ ମାୟଲନାୟ, ଆନିଞ୍ଚି ତିଆତେ ଜନାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଚି ଲତଜେଞ୍ଚି ତେନ୍ ତିଆତେ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେତଜି । ୬ ଆରି ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଚି ଆମଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଅଞାତେ ବାସାଲନେ, ତି ଆବ୍ରାସାଲନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଅରାସାତନାଞ୍ଚନ୍, ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ତବନ୍‌ଡ଼ଲୟ୍‌ୟଜି । ୭ ବାର କେଜ୍ଜାଲେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତିଆତେ ଏଞାଡ଼ତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାଲନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍‌ବା ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାତଞ୍ଚି । ଏ ରାଜା, ତି ଆସାଲୋଡ଼ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଡୋସାତୟ୍‌ୟଜି । ୮ ଇସ୍ପରନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଚି ଅବଡୋତଜି, ଇନିବା ଆମ୍‌ଲେ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ କଣ୍ଡାୟ୍ ଏବଡ଼ିସୟତେ ?”

୯ “ଞେନ୍ ନିୟ୍ ନାଜରିତବାୟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଚୁମ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଜବ୍ ଲନ୍‌ମଞ୍ଚି ଲୁମ୍‌ତାୟ୍ ଅବଡ଼ିସୟଲାୟ । ୧୦ ଆରି ସୋଡା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଚି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନଡେଅଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଚି ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ବଣ୍ଡିଲାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଆର୍‌କ୍ସଏଞ୍ଚି ଆଡିଡ଼ ଞେନ୍ ନିୟ୍ ବୋଟନ୍ ତିୟଲାୟ, ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଞେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲାୟ । ୧୧ ଆରି ଅଡ଼କୋ ରନ୍‌କ୍ସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଟୟଲେ ବର୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟଲାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଏତେଲେ ବରାବଲୟ୍‌ୟ ତ ଆନ୍ନା ଆ ଗଡାରେଡ଼ ନିୟ୍ ଇୟଲେ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ତଣ୍ଡାୟନାଜି ।”

ପାଓଲନ୍ ଆରାବୟ୍‌ରବୁଡ଼ିଲନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ

୧୨ “କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚିଆତଡ଼ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଚି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନଡେଅଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଦମ୍‌ଲେସକନ୍ ଅରିୟେନ୍ ଆଡିଡ଼, ୧୩ ଏ ରାଜା, ତଡ଼ିଡ଼ ତମ୍‌ବାନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଞେନ୍ ଗିୟଲାୟ, ତି ଆ ସନାଆର୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ତ ସରିନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ଇୟଲାୟ ତରାତେ । ୧୪ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଅକ୍ସୁଡ଼ଲଲେନ୍, ଆରି ଏବ୍ରିଲଡ଼ନ୍

✧ ୨୨:୫ ୨୨:୫ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୩:୨; ପିଲିପି ୩:୫ ✧ ୨୨:୯ ୨୨:୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୮:୩; ୨୨:୪,୫

ଅବୟ୍ ମନରାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏଜିରେନ୍, ଆନିନ୍ ମାକିଦନିଆ ତେସାନ୍ ତେସଲନିକି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତନ୍ । ୩ ଡି ଆବାର୍ଡାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସିଦୋନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଏଡୋଏନ୍, ଆରି ଜୁଲିଅନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ କାନକାରମ୍ତାଏନ୍ କି ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇୟଲେ ଅନବସାକ୍ଲେନେନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ୪ ଇନ୍ଲେନ୍ ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଏଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ରିକ୍ଲେନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ସାକ୍ପସଗଡ଼ ଅନେଡ଼ ଅନେଡ଼ ସମ୍ବେୟ୍ସ୍ତା ଏଜିରେନ୍ । ୫ କିଲିକିଆନ୍ ତ ପମ୍ପୁଲିଆ ତେସାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଆ ସମ୍ବେୟ୍ସ୍ତା ପଡ଼ଲେ ଲୁକିଆ ତେସାନ୍ ମୁରା ଗଡ଼ାନ୍ ଏଜିରାୟ୍ । ୬ ତେଡେ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଇଗାଲିନ୍ ଆଜିର୍ଡେନ୍ ଅବୟ୍ ଆଲେକ୍ତାଣ୍ଟା ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍ତାୟଲଲେନ୍ ।

୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜବ୍ର ଡିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଲବିଡ଼୍ଟା ଏଜିରେନ୍ କି କାକୁତ ୪ କିଦରନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଏଡୋଏନ୍, ରିକ୍ଲେନ୍ ଆ ମାଡ଼ୁ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆରି ଆମ୍ପୁଡ଼ୁ ଜିରେ ଏଃର୍ପ୍ରିଲାୟ୍, ତିଆସନ୍ ସାକ୍ଲୋନିନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଜିରେ କ୍ରିଡିନ୍ ଆରଲୋଲୋନେସିଂଗଡ଼ ଏଜିରେନ୍ । ୮ ଆରି କାକୁତ ୪ ଅନେଡ଼ ଅନେଡ଼ ସମ୍ବେୟ୍ସ୍ତାଗଡ଼ ଜିରେ “ମନଡ଼ ବନ୍ଦର” ଗାମ୍ଲେ ତାଆ ଜାଜନ୍ ଆଡ୍ରକୋନେଲୋଡ଼ ଏଜିରାୟ୍; ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଲାସିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ତୁୟାୟ୍ତମ୍ ।

୯ ଇନ୍ଲେନ୍ ତେଡେ ଜବ୍ର ଡିନ୍ନା ଏଡକୋଲନାୟ୍, ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନମ୍ତୋଲ୍ପୁର* ସୁକ୍ଲେଏନ୍, ତିଆଡିଡ଼ ସମ୍ବେୟ୍ସ୍ତାଗଡ଼ ଆଜନିର୍ ବବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି; ୧୦ “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ଇନ୍ଲେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଜିର୍ବୋ ତେନ୍; ତିଆତେ ବବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେଡେ, ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ବୋଜଜି ତ ଜାଜନ୍ ତୁମ୍ ଅଃମ୍ପୋସ୍ତାଏ, ଆର୍ପାୟ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ରବୁଲଡ଼ତନ୍, ତିଆତେ ଞେନ୍ ରପ୍ରି ଜନାତାୟ୍ ।” ୧୧ ବନ୍ତ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଃନ୍ନମ୍ତଡ଼ଲୋ, ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତ ଜାଜନ୍ ଆ ସାଉକାର ଆ ବର୍ନେ ତୁମ୍ ଅମ୍ତଡ଼େନ୍ । ୧୨ ଡି ଆ ବନ୍ଦରଲୋଡ଼ ରଡ଼ା ଇଡ଼ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଲଗଡ଼ ତଡ଼; ତିଆସନ୍ ଏକ୍ପାଲେଜନଡ଼େନ୍ ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଜାଜନ୍ ସଲ୍ଲାୟ୍ଲେ ପାଡ଼ଲେ ପନିକ୍ସ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ତେଡେ ରଡ଼ା ଇଡ଼ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବର୍ଞ୍ଜି; ପନିକ୍ସ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ବନ୍ଦର କ୍ରିଡି ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଅକାବଡ଼ି ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ ତ ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍ ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ମୁକ୍ତାଲେ ତକୋତନ୍ ।

ସମ୍ବେୟ୍ସ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ରିକ୍ଲେଡିରନ୍

୧୩ ଲବିଡ଼୍ଟା ଲବିଡ଼୍ଟା ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍ଗଡ଼ ଆ ରିକ୍ଲେ ଇଡ଼ଲାୟ୍, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବର୍ନେଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗଡେଲେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବଡିସୟ୍ତାଲେ ଅନାକ୍ଲନ୍ ତବଲେ କ୍ରିଡି ତେସାନ୍ ଅନେଡ଼ ଅନେଡ଼ ସମ୍ବେୟ୍ସ୍ତାଗଡ଼ ଏଜିରେନ୍ । ୧୪ ବନ୍ତ ବସନ୍ନେଃ ତକୋଡାଲନ୍ ଅକାବଡ଼ି ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ଆ ରିକ୍ଲେଡିର ଅଡୋଲାୟ୍ କି ଜାଜନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ତଡ଼େ । ୧୫ ରିକ୍ଲେଡିରନ୍ ଆଜିରଗଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍ ଜାଜନ୍ ଅବମୁକ୍ତାଲେ ତକ୍ଲୋଲେ ଏଃର୍ପ୍ରିଲାୟ୍, ତିଆସନ୍ ରିକ୍ଲେନ୍ ବାଡେ ପାଡ଼ରିଡେଡୋ ଗାମ୍ଲେ ଜାଜନ୍ ଏଅମ୍ରେଡ଼ଲାୟ୍ । ୧୬ ଆରି, କ୍ଲାଉଦ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ମଡ଼ି ସମ୍ବେୟ୍ସ୍ତାନ୍ ଆ ତେସା ଆ ଲରୋଲୋନେସିଂଲୋଡ଼ ଏଜିରେନ୍ କି କାକୁତ ୪ ଜାଜନ୍ ଆ ତୋକ୍ପା ତବଲେ ଏରପ୍ରିଲାୟ୍ । ୧୭ ଆରି ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତିଆତେ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅମ୍ତାୟ୍ଲେ ଜାଜନ୍ ମାୟ୍ଲେ ରବଡୋଲେ ଜିଏଞ୍ଜି, ଆରି ଜାଜନ୍ ଅସମୟ୍ ସୁତ ୮ନ୍ ଆ ଲକିୟ୍ସଲରେଡ଼ ଅକ୍ତାଡ଼ତନ୍ ଗାମ୍ଲେ, ଆନିଞ୍ଜି ପାଲଞ୍ଜି ତାବରୁୟ୍ତାଲେ ରିକ୍ଲେନ୍ ବାଡେ ଜାଜନ୍ ପାଡ଼ରିଡେଡୋ ଗାମ୍ଲେ ଅମ୍ରେଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୮ ରିକ୍ଲେଡିରନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ଲେ ପାଡେନ୍, ତିଆସନ୍ ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଡି ଆବାର୍ଡାନ୍ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବୋଜଜି ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ସେଡେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆରି ଏର୍ଡାଈଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଜନ୍ ଆ ଞନଶ୍ଚମ୍ଜି ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ସେଡେଞ୍ଜି । ୨୦ ଜବ୍ର ଡିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍, ଆକ୍ପାଜନ୍ ଅଃଗିୟ୍ତାଲୋ, ଆରି ରିକ୍ଲେଡିରନ୍ ଅଃନ୍ନାରେଡ଼ଲନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆରି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏଃନ୍ନାସାଲନାୟ୍ ।

୨୧ ଆରି, ଜବ୍ର ଡିନ୍ନା ତେଏନ୍ ଅଡକୋଲଲେନ୍ ଆନମନ୍ ଏଡକୋଲନାୟ୍, ସିଲଡେ ପାଓଲନ୍ ତନଡ଼ଲେ ବର୍ନେ, “ଏ ମନ୍ରାଜି, ବର୍ନେଞେନ୍ ମାନ୍ନେଲେ କ୍ରିଡିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାଜନ୍ ଅଃନ୍ନୟ୍ଲବୋ ନଡ଼, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଅଃଡେଆୟ୍ ବନ୍ । ୨୨ ବନ୍ତ ନମିଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଡବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅକ୍ବୋର୍ସାନାବା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃର୍ବୁଲଡ଼ନେ; ଜାଜନ୍ ତୁମ୍ ମୋସ୍ତେ† । ୨୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଅକ୍ପା ଇସ୍ବର ଆ ମନ୍ରା, ଆରି ଞେନ୍ ଅକ୍ପା ଇସ୍ବରଆତଡ଼ ସେବାତାୟ୍, ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରନ୍ ଲଡେ ଆ ତଗଲ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ବର୍ନେ; ୨୪ ‘ପାଓଲ, ବଡ଼ଡ଼ତଡ଼ମ୍, ଆମନ୍ କାକ୍ସର୍ ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼ ତୁଡ଼େ; ଆରି ଗିଜା, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଆଜିର୍ଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ସାୟ୍ମ୍ତାଲେ ଅବମେଡ଼େଞ୍ଜି ।’ ୨୫ ତିଆସନ୍, ଏ ମନ୍ରାଜି, ଅକ୍ବୋର୍ସାନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏକ୍ପାଲେ ବର୍ ୯ୟ୍, ଏଡେଲେ

* ୨୭:୯ 27:9 ଆନମ୍ଗାର୍ପୁର † ୨୭:୨୨ 27:22 ପଲଡ଼େ

ମା ତେତେ, ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଡର୍ତ୍ତନାୟ । ୨୭ ବନ୍ତ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏକ୍‌ଲେଜନଡ଼େନ୍ ଅବୟ୍ ତେସ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ † ଜିର୍ତ୍ତବୋ ।”

୨୭ ଜନିରଜିରଲେନ୍ ଚଉଦ ତିନା ଆଡ୍ରେଏନ୍ ଆଡିଡ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆଦ୍ରିଆ ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ରିକ୍ଷେଡିରନ୍ ବାଡ୍ରେ ଜାଜନ୍ ପାଡ଼ତାଲେ ଜିରା ଜିରା, ତୁଡ଼ାର ତଗଲ୍ ଇଡ଼ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସରଲନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଅଡୋଲବୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତାଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨୮ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତେଡ୍ରେ ତାଆନ୍ ଆ ଜନରୁ ତରେଡ୍‌ଲେ ଆଗ୍ରିଜେଞ୍ଜି, ବସଅ ବକୁଡି ପୁଟ ତକୋଏନ୍, ଆରି ତାଅଡିଃ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲେ ତରେଡେଞ୍ଜି ନବେ ପୁଟ ତକୋଏନ୍ । ୨୯ ଅସମୟ୍ ଜାଜନ୍ ଅରେଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍‌ତେ ତଡ଼େ ଗାମ୍‌ଲେ, ଆନିଞ୍ଜି ଜାଜନ୍ ଆ ତିକ୍ଲିଗଡ଼ ଉଞ୍ଜି ଅନାଙ୍କଲନ୍ ପିଡେଞ୍ଜି କି ଆସ୍ତାଆରେନ୍ ଜାୟ୍ ଜଗେଲେ ଏଡକୋଲନାୟ । ୩୦ ଆରି, ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତାଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜାଜନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଅନାଙ୍କଲନ୍ ଏପିଡ଼ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ କଣ୍ଡାୟ୍‌ତାଲେ, ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋଏନ୍ ଆ ତୋକ୍‌ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଅସ୍ତୁଡ୍‌ଲେ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସଲନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି । ୩୧ ବନ୍ତ ପାଓଲନ୍ ସୋଡା ସିସ୍ତାୟନ୍ ତ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡୁକୋଲଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଃନ୍‌ମେଡ଼ବେନ୍ ।” ୩୨ ସିଲଡେ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ତୋକ୍‌ସାନ୍ ଆ ଲୁଆଡ଼ଜି ଅଡକୋନ୍ ଗଡ୍‌ଲେ ତିଆଡେଜି ଅମ୍ବ ତାଆନ୍ ସେଡେଞ୍ଜି ।

୩୩ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ସାଆରେନ୍ ଆଡିଡ୍ ପାଓଲନ୍ ଗାଗାନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଲଡେ ମାୟ୍‌ଲେ ଚଉଦ ତିନା ତେଏନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ଏଡକୋଲନ୍ ଆରି ଇନ୍‌ଡିଏ ଷଃଡ୍‌କ୍ଲୋମ୍‌ଲୋ ଆଡୋଲେୟ୍ ଏଡକୋଲନ୍ । ୩୪ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗାଗାନାବା ଗାମ୍‌ତବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍; ଆରି ଅବ୍‌ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆ ଉଡ ଅବୟ୍ ଜାକ୍‌ୟ୍ ଅଃଡ୍‌ମୋସ୍‌ସ୍‌ଏ ।” ୩୫ ପାଓଲନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ବର୍‌ନ୍ କି ରୁଚିନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଡେମଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼ ସେକ୍‌ଡାଲେ ତିଆଡେ ରେବ୍‌ଲେ ଜୋମେନ୍ । ୩୬ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ବୋର୍‌ସାଏଞ୍ଜି କି ରମ୍ବଡ଼ ଗାଗାଲଞ୍ଜି । ୩୭ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡକୋଲେନ୍ ବାଗୁସଅ ସଡୁରି ତୁଡୁ ମନ୍‌ରା ଏଡକୋଲନାୟ । ୩୮ ଆନିଞ୍ଜି ବୋଓବୋଓ ଗାଗାଲଞ୍ଜି କି ଜାଜନ୍ ଅନବ୍‌ଲିଆରନ୍ ଆସନ୍ ଗମ୍‌ନ୍ ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ସେଡେଞ୍ଜି ।

ଜାଜନ୍ ପଲାଡେନ୍

୩୯ ଆସ୍ତାଆରେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡେକ୍‌ଆ ଅଡୋଏନ୍, ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତାଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତିଆଡେ ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି, ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ଲକିୟ୍‌ସଲନ୍ ଆଗ୍ରିଜେଞ୍ଜି, ଜାଜନ୍ ସଲ୍‌ୟ୍‌ଲେ ତେଡ୍ରେ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବର୍‌ଞ୍ଜି । ୪୦ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାଙ୍କଲଞ୍ଜି ଆ ଲୁଆଡ଼ ଅଡକୋନ୍ ଗଡ୍‌ଲେ ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ରେଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଅନବ୍‌ସେଡ଼ ପନଃଡ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆ ଲୁଆଡ଼ଜି ଉଡୁୟ୍‌ତାଲେ ରିକ୍ଷେନ୍ ଆଜିରଗଡ଼ଲାଞ୍ଜିନ୍ ପାଲଞ୍ଜି ଅବଡୋଡାଲେ ଅନେଡ଼ ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୪୧ ବନ୍ତ ଜାଜନ୍ ବାଗୁ ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆମ୍‌ୟ୍‌ଲୋଡ଼ତନେନ୍ ଅଡୋଏନ୍, ଆରି ଜାଜନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଲକିୟ୍‌ସଲ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତିଲ୍‌ନେ, ତିଆଡେ ଆରି ଅଃଡୁଡ଼ଲନାୟ୍, ଆରି ଆ ତିକ୍ଲିଗଡ଼ନ୍ ଇଡ୍‌ଡୋୟ୍‌ତାନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ତଡ଼ଞ୍ଜାଏନ୍ ଜାଜନ୍ ପଲାଡାଜେନ୍ ।

୪୨ ତିଆଡିଡ଼ ଆବଣ୍ଡିମରଞ୍ଜି ପୁପୁଡାଲନ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଜିର୍ତ୍ତଜି ଗାମ୍‌ଲେ, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଏରକ୍‌ବାଜି ଗାମ୍‌ଲେ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି । ୪୩ ବନ୍ତ ସୋଡା ସିସ୍ତାୟନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆଡ଼ ଅନବ୍‌ମେଡ଼ନ୍ ସାଜେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆବଣ୍ଡିମରଞ୍ଜି ଏରକ୍‌ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ଆନାଜି ପୁପୁଡାନ୍ ଏଗୟ୍‌ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଏଡ଼ବା କି ପୁପୁଡାଲନ୍ ଆମ୍‌ଡୁଡୁବ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଜିର୍‌ବା । ୪୪ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ନ୍ ଅରା ପଗାନ୍ ଇକ୍‌କାନ୍‌ଡେନ୍ ଜାଜନ୍ ଆଲଗଡ଼ଞ୍ଜି ଆରାଜି ଞ୍ଫଲେ ଜିରେଡଜି ଗାମେନ୍ । କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡକୋଲେନ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଏଡୁଡେନ୍ ।

୨୮

ମାଲ୍‌ଗା ତେସ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍

୧ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅପଡ଼ଲଲେନ୍ କି ଅନେଡ଼ ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଜିରେ ତିଆଡେ ମାଲ୍‌ଗା ତେସ୍ତା ଗାମ୍‌ଲେ ଏଜନାଲାୟ୍ । ୨ ଆରି, ତେଡ୍ରେ ବର୍‌ବରମରଞ୍ଜି* ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ ସାୟ୍‌ମ୍‌ତାଲେ ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍ ବାଡ୍ରେ ଜାଲଲେଞ୍ଜି, ତିଆଡିଡ଼ ତେଡ୍ରେ ତରୁବନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍ ଆରି ରଡା, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତଗୋନ୍ ସୟ୍‌ଞ୍ଜି । ୩ ପାଓଲନ୍ ବବିଡ୍ଡା ଅଞ୍ଜଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ମେନ୍ ଆଡିଡ଼, ଉଗୋନ୍ ଆ ମାଡୁ ତେଡ୍ରେ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଜାଆଡନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍ କି ପାଓଲନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ରମ୍‌ଲେ ଜିଲ୍‌ନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୪ ପାଓଲନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତି ଜାଆଡନ୍ ଜିଲ୍‌ନ୍ ଆସ୍ତେଡେନ୍‌ଆଡେ ଗିୟ୍‌ଲେ, ବର୍‌ବରମରଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ସମ୍‌ବେନ୍, ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନୟ୍‌ତାଲେ ଜିର୍‌ୟ୍‌ ଜନଡ଼େଡେନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ କରମ୍‌ା ତଡ଼ ।” ୫ ବନ୍ତ ପାଓଲନ୍ ତି ଜାଆଡନ୍ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ପିଡେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଡିଏ ଅଃଡ୍‌ଡେଲୋ ।

† ୨୭:୨୭ 27:26 ମଡ୍ଡି ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ ତେସା * ୨୮:୨ 28:2 ଏରକ୍‌ଜୁନେମରଞ୍ଜି

୭ ଆନିନ୍ କୋଓଡ଼ତେ ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଗୋଡ଼ଲେ ଜିର୍ତ୍ତେ କି ରବୁତେ, ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜଗେଏଞ୍ଜି; ବନ୍ତ ଜବ୍ ଅୟମ୍ ତେଏନ୍ ସିନା ପାଓଲନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଡ଼େଲୋ, ତିଆସନ୍ “କେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ ଇସ୍ବର” ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ।

୮ ତି ମାଲ୍ଟା ତେସ୍ତାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର ଆ ବସେଡ଼ ତେଡେ ତକୋଏନ୍, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ପଲ୍ଲିଅ, ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ଲଲେନ୍ କି ଇନ୍ଲେନ୍ ତେଡେ ଆ କନ୍ଥାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଜାୟ ଇୟଲେ ଏଡକୋନାୟ । ୮ ତିଆଡିଡ଼ ପଲ୍ଲିଅନ୍ ଆ ବାପା ଅସୁନ୍ ତ ଆମାସୟ ରୋଗନ୍ ଆସନ୍ ଲୁଡଲେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ପାଓଲନ୍ ଅମ୍ବସିଡ଼ନ୍ ଜିର୍ତ୍ତେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାଲନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆସିନ୍ ତକ୍ଲୋଡାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମବନଡେନ୍ । ୯ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆଡେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତି ତେସ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡୁକୋଏଞ୍ଜି ଆ ବମ୍ବମ୍ବେନେମରଜି ନିୟ ପାଓଲନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ ଇୟଲାୟ ମନଡେଜି । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାଡୁ ମନଡ଼ ସାକ୍ଲେଲଲେଞ୍ଜି, ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ଏଜିର୍ତ୍ତେ ଏଗ୍ରାମ୍ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ଼, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ସନାୟସାୟ ତିଆତେଜି ଅଡକୋନ୍ ଇୟଲାୟ ତିୟଲେ ଜିର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ।

ମାଲ୍ଟାନ୍ ସିଲଡ଼ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଜନିରନ୍

୧୧ ଯାଗି ଆକ୍ମାୟ ଆ ତିକ୍ଲି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଲେକଜାଣ୍ଡ୍ରା ତେସାନ୍ ଆ ଜାଜଲୋଡ଼ ତାୟଲେ ଏଜିରେନ୍, ତି ଆ ଜାଜ କେନ୍ ମାଲ୍ଟା ତେସ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍† ରଡ଼ା ଇଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍, ତି ଜାଜନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‡ “ବାଗୁ ଇସ୍ବର ।” ୧୨ ଇନ୍ଲେନ୍ ସୁରାକ୍ସା ଗଡ଼ାନ୍ ଏଡୁଡେନ୍ କି ତେଡେ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଇୟଲେ ଏଡକୋନାୟ । ୧୩ ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଆରି ଏଜିରେନ୍ କି ରେଗିଅମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଏଡୁଡେନ୍, ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ଆ ରିକ୍ଟେ ଇଡ଼ଲାୟ କି ବାଗୁ ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ପିତେଅଲି ଗଡ଼ାନ୍ ଏଡୁଡେନ୍ । ୧୪ ତେଡେ ଇନ୍ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟାନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଏରବାଡ଼ନାଜି, ଆରି ତେଡେ ଆନିଞ୍ଜି ସାତ ତିନ୍ନା ତକୋନାବା ଗାମ୍ଲେ ରଡ଼ଲଲେଞ୍ଜି; ଏଡେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଏଡୁଡେନ୍ । ୧୫ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି କବରଲେନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରନବାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ “ଆପିଅ ସରେୟତାନ୍” ତ “ୟାଗି ତରକୋନେସି” ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାଜି; ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକ୍ସଏନ୍ ଆରି ବୋର୍ସାଏନ୍ ।

ରୋମ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍

୧୬ ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ତୁଡ଼ା ତୁଡ଼ା, ପାଓଲନ୍ ତ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆକ୍ରଗେଏଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟଜି ଆନ୍ନା ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ଅସିଡ଼ନ୍ ତିୟଲାଜି ।

୧୭ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଲି ପାଓଲନ୍ ତେଡେ ଆଡୁକୋତଞ୍ଜି ଜିଉଦି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିର୍ତ୍ତାଜି କି ଇୟଲାୟ ରୁକ୍ଲୁନେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ଖେନ୍ ମନ୍ରାଲେଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ କି ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆନୋକ୍ଲା ଖଣ୍ଡମନେଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସାନ୍ ଅଃଲ୍ଲମ୍ଲାୟ, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଲ୍ଲିୟଜି କି ରୋମିଅମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟଲ୍ଲିୟଜି । ୧୮ ଆନିଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅବପନ୍ସୁଆତିଲ୍ଲିୟଜି, ବନ୍ତ ରନବୁ ପନବରଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି, ତିଆସନ୍ ରୋମିଅମରଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅନମ୍ରେଡ଼ନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି । ୧୯ *ବନ୍ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇଜ୍ଜା ଗାମେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାଖେଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅମଡ଼ଖେନ୍ କନାୟକାୟବରନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଖେନ୍ କାଇସରନ୍ ଆମଡ଼ ଅନବପନ୍ସୁଆତିନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ତନାୟ । ୨୦ ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ କଡ଼ାଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମଡ଼ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆସାତଞ୍ଜି, ତି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଲଡ଼େ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ସିକ୍ସୁଡିନ୍ ବାଡେ ଜିଲ୍ଲିୟଜି ।”

୨୧ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବର୍ନେନମ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ସିଡି ଏଃଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେଞ୍ଜି ବିରୁଦଲୋଡ଼ନମ୍ କନାୟକାୟନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଅଃନ୍ନିୟଲାଜି । ୨୨ ବନ୍ତ ଆମନ୍ ଇନି ଗାମତେ, ତିଆତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅନମ୍ଡଡ଼ନ୍ ଏସାୟତାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ତଡ଼ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ତଞ୍ଜି ।”

୨୩ ଆନିଞ୍ଜି ବଡିନ୍ନା ଆ ଜୋଗା ଗବ୍ରିଏଞ୍ଜି, ଆରି ତି ଆ ଜୋଗା ଜବ୍ ମନ୍ରା ପାଓଲନ୍ ଆଡୁକୋନେସି° ଇୟଲାଜି; ପାଓଲନ୍ ତୋତାନ୍ ସିଲଡ଼ ତଗଲନ୍ ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ ଆକଡିଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବାଡେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଅନବତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୨୪ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ତି ଆ ବର୍ନେଜି ତର୍ତଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଅଃଡ଼ର୍ତଞ୍ଜି । ୨୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଆବମନ୍ନନ୍ ଅଃଡ଼େଲଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଜିଜି ରାଜେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ପାଓଲନ୍

† ୨୮:୧୧ 28:11 ମଡ୍ରି ସମ୍ବେନ୍ନିୟାନ୍ ଆ ତେସା ‡ ୨୮:୧୧ ୨୮:୧୧ ଆରମ୍ବଡ଼ * ୨୮:୧୯ ୨୮:୧୯ ଅନାମ୍ବୁ ୨୫:୧୧

ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ନେନ୍, “ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜିଆଡ଼
ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆ ବର୍ନେ ବରେଞ୍ଜି, ^{୨୭} ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍;

‘କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ ଇୟ ବର୍ବାଜି,

ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଅମତଡ଼ାନ୍ ଅମତଡ଼ାନ୍ ଏଅମତଡ଼ତେ; ବନ୍ତ ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ବେନ୍,

ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଏଗିୟତେ, ବନ୍ତ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଜ୍ଜନାବେନ୍;

^{୨୮} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ଉଗର୍ ରତୋଏନ୍,

ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଲୁଡ଼ନ୍ ବାଢେ କାକୁଡ଼ି ଅମତଡ଼େଞ୍ଜି,

ଆରି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆମତଡ଼ି ପିମ୍ମଡ଼େଞ୍ଜି,

ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅମତନ୍ ବାଢେ ଅଃଗିଜେଜି,

ଅଲୁଡ଼ନ୍ ବାଢେ ଅଃନ୍ନମତଡ଼େଜି,

ଉଗର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼େଜି,

ଆରି ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅଃୟର୍ନାଜି,

ଞ୍ଜେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅଃନ୍ନବମବନଡ଼ାଜି ।’

^{୨୯} ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନାମ୍ନାୟନ୍ ତେଏନ୍, କେନ୍ଆଡେ
ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଜନାବା; ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଅମତଡ଼ତଜି ।” ^{୩୦} ଆରି ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବର୍ନେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍
ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତର୍ଡ଼ମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲ୍ଲି କି ଜିଜି ରାଜେଞ୍ଜି ।

^{୩୧} ପାଓଲନ୍ ଅବୟ ଅସିଡ଼ନ୍ ବଡ଼ାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ବାଗୁ ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ତେଢେ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍
ଆସନ୍ ଆରିୟଲ୍ଲାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ ଆନିନ୍ ସାଙ୍କ୍ଲେଏଞ୍ଜି । ^{୩୨} ଆରି, ଏରବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଢେ ଅକୋର୍ସାଲନ୍ ଆନିନ୍
ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ନେନ୍, ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଞ୍ଜନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ ।

ରୋମୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲକ ପତ୍ର ରୋମିଅ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାସ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ରୋମ୍ ତେସାଲୋଟନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଳିଜି ବନ୍‌ଲୋବାନ୍ ପାଓଲନ୍ ଅନିୟନ୍ ସାଜେନ୍ । ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତେତ୍ରେ ଆରିୟ୍‌ତେନ୍ ଆ କବର ରୋମିଅବାଜିଆତଡ୍ ଅନବ୍‌ଜନାନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ଆନିନ୍ ତେତ୍ରେ ଆ କ୍ରିସ୍ଟାନୁମରଜି ସରିନ୍ ଅଜିଡ୍ କାକାଡାତାଲନ୍ ସ୍ତେନ୍ ତେସାନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାଜେନ୍ । କ୍ରିସ୍ଟାନୁ ଡର୍ନେଗତନ୍ ଡ କ୍ରିସ୍ଟାନୁ ଅନମେଟନ୍ ଆ ମଡଗା ଆନିନ୍ ଏକ୍ସାଲେ ଗନ୍‌ଲୁଡେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଟ୍ ଇଡେନ୍ । ପାଓଲନ୍ ଆରସ୍ତୁବରେନ୍ ଆ ମନଡ୍‌ବରଜି ଆ ବର୍ନେ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଇଡିଡ୍ । ପାଓଲନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଆ କ୍ରିସ୍ଟାନୁଜି ନମସ୍କାରଏନ୍ ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏକ୍ସାଲେ ପାର୍ତନାତନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଜି ନିୟ୍ ଇଡେନ୍ । ଇସ୍‌ବରନ୍ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆରି ଅନବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଇନିଜି ଆ କାକାଡା ଲୁମେନ୍ ତିଆଡେ କ୍ରିସ୍ଟାନୁମରଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ମନଡ୍‌ତମନ୍ ଆ ବର୍ନେ । ତି ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ନେଲେ ମନ୍‌ରାଜି ସଞ୍ଜର୍ ଡର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ରପ୍ରିଡେ । ୧:୧୭

ପାଓଲନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, ଜିଉଦିମର ତେଏଡୋ କି ଏରଜିଉଦିମର ତେଏଡୋ, ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ସଡାଜେଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଡର୍ନବୋ ତେନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ବୟନ୍ ଆରି ମାୟଲନ୍ ରପ୍ରିଡବୋ । ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍, ମଡ୍‌ଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ମନ୍‌ରାଜି ଇର୍ସେନ୍ ଡ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ୍ ଅଡ୍‌ରୁଡାଲେ ରଡ୍ ଅନମେଟନ୍ ଞାଡ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଡେ । ୫-୮ ପର୍ବଲୋଟନ୍ ଜିଉଦିମରଜି ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନନ୍, ପାଓଲନ୍ ଡର୍ନେମରଜି ଆସନ୍ ମଡ୍‌ଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇଡେନ୍ । ଜିଉଦିମରଜି ଡ ଏରଜିଉଦିମରଜିଆତଡ୍ ଅନୁରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡା କାକାଡାନ୍ ଲୁମେନ୍, ଜିଉଦିମରଜି ଜିସ୍ଟୁଆତଡ୍ ଅଃକ୍ସାଲଜି କେନ୍‌ଆଡେ ଅବୟ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ କାକାଡା ଆରି ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆନିନ୍ ସାୟ୍‌ମେଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆଡେ ନିୟ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ କାକାଡା । ବନ୍‌ଡ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, ଜିଉଦିମରଜି ଆଏଡ୍‌ର୍ ଜିସ୍ଟୁଆତଡ୍ ଅଃକାସେଏଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ବଡିନ୍ନା ଜିସ୍ଟୁନ୍ ଆମତ୍ ଡର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ଆରି ଅନୁରନ୍ ଞାଡ୍‌ଡଜି ।

ଆଡନିକ୍ସି ଏକ୍ସାଲେ କ୍ରିସ୍ଟୁ ଡରମ୍‌ତମ୍‌ଲୋଟନ୍ ଞଣ୍ଡମ୍‌ତନେବୋ, ଆରି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଏକ୍ସାଲେ ଆନ୍ନାମରଜିଆତଡ୍ ତୁଡ୍‌ୟମେଞ୍ଜି ଏଡେଲେ ମା ଇନଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆନ୍ନାମରଜିଆତଡ୍ ତୁଡ୍‌ୟମ୍‌ତବୋଜି, ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ୍ ଏକ୍ସାଲେ ସେବାତବୋ, ତେସାନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟାନୁମରଜି ଆ କାକାଡା ଇନି, ଆରି ଆନିନ୍ ଏକ୍ସାଲେ ଆ ବିବେକନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ଞଣ୍ଡମ୍‌ତନେ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆଡନିକ୍ସି ପର୍ବରେଡନ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡେନ୍ । ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ଲାଡ୍‌ଲେଡ୍ ବୋଞାଡ୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ୍ ନମସ୍କାରଏନ୍ କି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକେଡାଲେ ଅନିଡଲନ୍ ଅବ୍‌ସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାକ୍ଲାଡ୍

- ୧. ସନେକୁଲନ୍ । ୧:୧-୧୭
- ୨. ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ଅନୁରନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ । ୧:୧୮-୩:୨୦
- ୩. ଅନୁରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ କାକାଡା । ୩:୨୧-୪:୨୫
- ୪. କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ରଡ୍ ଅନମେଟନ୍ । ୫:୧-୮:୩୯
- ୫. ଇସ୍‌ବରନ୍‌ମରଜି ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ କାକାଡା । ୯:୧-୧୧:୩୬
- ୬. କ୍ରିସ୍ଟାନୁଞ୍ଜି ଆ ଞଣ୍ଡମ୍‌ନେ । ୧୨:୧-୧୫:୧୩
- ୭. ଅନବ୍‌ସୁଜ୍ଞେବରନ୍ । ୧୫:୧୪-୧୬:୨୭

^୧ ପାଓଲନ୍, ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ କାକାଡାମର ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ମନଡ୍‌ବର୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଞଡ୍‌ନେମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନୋଡ୍‌ଡେନ୍ ତେଏନ୍ ।

^୨ ଡର୍ନେ ସାସ୍ତଲୋଟନ୍ ଆଇଡିଡନ୍ ଅଡ୍‌ମ୍ ମନଡ୍‌ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍ ମା ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ନେମରଜି ଆମତ୍ ବାସାଲନ୍ । ^୩ କେନ୍‌ଆଡେ ଆ ଡାକ୍‌ଡାଅନନ୍ ଆ ବର୍ନେ, ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅଡ୍‌ମ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କେକ୍ସାଲୋଟ୍ ସିଲଡ୍ ଆନିନ୍ ଜନମ୍‌ଲୁଡେଏନ୍; ^୪ ବନ୍‌ଡ ମଡ୍‌ଡିର୍ ପୁରାଡାଲୋଟନ୍ ଜିସ୍ଟୁନ୍ ଆରବୁମରଜି ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଯର୍ମେଡ୍‌ଲେ ଡୋଲନ୍ କି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଡାକ୍‌ଡାଅନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନସ୍ତୁଡନ୍ ତେଏନ୍ । ^୫ ଅଡ୍‌କୋ ଜାଡିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଡର୍ନେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ମାନ୍ନେଏଡଜି ଗାମ୍‌ଲେ ମନଡ୍‌ବରନ୍

ଅନବଦନାନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ ଜ୍ଞେନଆତଢ଼ ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଖଢ଼ନେମର୍ ଅମ୍ଲେଲେ ମନଢ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ରୟଢ଼ନ୍ ତିୟ୍ଲିୟ୍ । ୭ ରୋମ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ଆତଢ଼ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଲବେନ୍ ।

୭ ରୋମ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନାଜିଆତଢ଼ ଇସ୍ଵରନ୍ ତୁଢ଼ୟ୍ମତଜି ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆରୋଡ଼େନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ କେନ୍ ସିଟିନ୍ ଇଡ଼ତାୟ୍ ।

ଆପେୟ୍ ଇସ୍ଵରଲେନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ସନାୟ୍ମମନ୍ ତ ସନୟ୍ମନ୍ ଅମଢ଼ବେନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟ୍ତୋ ।

ସନେକ୍ସେନନ୍ ବାଢ଼େ ପାର୍ଡନାନ୍

୮ ଅକାମ୍ପଟ୍ଟ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଜ୍ଞେନ୍ ଇସ୍ଵରଜ୍ଞେନଆତଢ଼ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ସେକ୍ସେତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଢ଼ ଡର୍ନେମର୍ ଗାମ୍ଲେ ପୁତ୍ ନିଆ ମନ୍ରାଜି ଜନାଏଞ୍ଜି । ୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଇସ୍ଟୁମ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେଜନଡ଼ ଜ୍ଞେନ୍ ଅମଢ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ରୟଢ଼ନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ୍, ୧୦ ତିଆସନ୍ ଜ୍ଞେନ୍ ଅଞ୍ଜୁମ୍ବେନ୍ ଇଡ଼ଲେ ତିତାନ୍ ପାର୍ଡନାତନାୟ୍; ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଢ଼ ପୁରାଡ଼ାଜ୍ଞେନ୍ ତିୟ୍ଲେ ଆ ଡାକ୍ତାଅନନ୍ ଆନସ୍ତୁବର୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ତୁମ୍ ଜ୍ଞେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତକୋ । ୧୧ ଅମଢ଼ବେନ୍ ଇୟ୍ଲେ ଜ୍ଞେନ୍ ଖରାଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅବଜନାଲେ ଡର୍ନେବେଞ୍ଜି ରବଡ଼ୋତାୟ୍, କେନ୍ଆତେ ଇସ୍ଟୁମ୍ଜେନ୍ ତକୋ । ୧୨ ଡର୍ନେବେନ୍ ତ ଡର୍ନେଜ୍ଞେନ୍ ବାଢ଼େ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଡର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବଡ଼ୋଲେ ରପ୍ତିତବୋ ।

୧୩ ✠ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାଜି ଅମଢ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଜ୍ଞେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ତର ଇସ୍ଟୁମ୍ଲାୟ୍, ବନ୍ତ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆସନ୍ ନମିଡ଼ାନ୍ ଇୟ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଆୟ୍ । ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଢ଼ରେଡ଼ ନିୟ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ରେ ଜ୍ଞେନ୍ ମନଅଞ୍ଜନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ୍, ଅମଢ଼ବେନ୍ ନିୟ୍ ଏଢ଼େଗନ୍ ଲନ୍ନୁମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଜ୍ଞେନ୍ ଇସ୍ଟୁମ୍ତାୟ୍ । ୧୪ ଗ୍ରିକ୍ମର୍ ତେଏତୋ କି ବର୍ବରମର୍ ତେଏତୋ, ଆପଡ଼େନେମର୍ ତେଏତୋ କି ଏରପଡ଼େନେମର୍ ତେଏତୋ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଢ଼ ଜ୍ଞେନ୍ ଲନ୍ନୁମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଢ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ୍ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଏ ରୋମ୍ ତେସାବାଜି ଅମଢ଼ବେନ୍ ନିୟ୍ ଜ୍ଞେନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ସାୟ୍ତାୟ୍ ।

ମନଢ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା

୧୬ ✠ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ଜ୍ଞେନ୍ ଅଃଗରଜ୍ଞିୟ୍, ଆନାଜି ତର୍ଡ଼ଞ୍ଜି ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ତନିୟ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା, ଆମ୍ପଟ୍ଟ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିକ୍ଳି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନିୟ୍ । ୧୭ ମନ୍ରାନ୍ ଏଞ୍ଜାତାଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଢ଼ ଡର୍ନେମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଜନାଲଡ଼ନେ, କେନ୍ ଆ ତଡ଼ରନ୍ ତେଢ଼େ ଅବରାଡ଼ତାଏନ୍ । ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଉନେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନବସ୍ତୁଜ୍ଞେନ୍ ଜାୟ୍ ଆବୟନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଡର୍ନେନ୍ । ତରମ୍ପ୍ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଗାମ୍ତେ; “ଇସ୍ଵରନ୍ ଆଗନିୟ୍ଗିୟ୍ଲୋଡ଼ ଡର୍ନେନ୍ ବାଢ଼େ ଆନା ଡର୍ନେମର୍ ଗାମ୍ଲେ ରାଡ଼ତାତେ, ଆନିନ୍ ଅମେଡ଼ତେ ।”

ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ

୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରାଜି ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଢ଼େ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ସଞ୍ଜାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ଗିୟ୍ତାତେ; ୧୯ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନିଜି ଜନନାନ୍ ତକୋ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ କେନ୍ଆତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି । ୨୦ ଇସ୍ଵରନ୍ ପୁତ୍ ନିଆ ଆଗ୍ରବଡ଼େଲେନ୍ ସିଲଡ଼, ଅଃଗିୟ୍ତାଏନ୍ ଆ ଗୁନଜି, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ମନଢ଼ ଅବଗିୟ୍ତାଏନ୍; ଆ ଗନବଡ଼େଲଞ୍ଜି ଗିୟ୍ଲେ ଜନାଲେ ରପ୍ତିତବୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନନ୍ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଜି । ୨୧ ✠ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ଆତଢ଼ ଜନାତାଲେ ନିୟ୍ ଇସ୍ଵର ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅଃମ୍ନାନ୍ନେଲଜି କି ଅଃସେକ୍ସେଲଜି । ଆର୍ସାୟ୍ ଆନିଃୟ୍ମଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମନଢ଼ ତଡ଼ ଆରି ଅଃଜ୍ଜନାଏଞ୍ଜି ଆନିଃୟ୍ମ୍ ଲୋଡ଼ଡ଼ୁମ୍ ତେଏନ୍ । ୨୨ ଇନ୍ଲେନ୍ ବୁଡ଼୍ଡିମରଜି ଗାମ୍ତମ୍ଲଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଏରବୁଡ଼୍ଡିମରଜି ତେଏଞ୍ଜି; ୨୩ ଆରି ଅଃର୍ବୁଏନ୍ ଆ ଇସ୍ଵର ଏରସନେକ୍ସେନ୍ ଆର୍ସାୟ୍ ଆର୍ବୁତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ଜନ୍ତୁ, ଅନ୍ତିତନ୍ ତ କିମ୍ପୋଡ଼ନ୍ ବାଢ଼େ ଆତ୍ରଡ଼ିୟ୍ତଞ୍ଜି ଉଞ୍ଜି ଅଜଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁ ଅନ୍ତମ୍ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ତୁବ୍ଲେ ପୁରେଞ୍ଜି ।

୨୪ ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼େଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ତର୍ଡ଼ମ୍ ଗରନ୍ରଜନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେତଜି ଗାମ୍ଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅମ୍ରେଡ଼ସାତେଞ୍ଜି । ୨୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ି ଇସ୍ଵରନ୍ ଅଃଜ୍ଜାଲଜି,

✠ ୧:୧୩ ୧:୧୩ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୯:୨୧ ✠ ୧:୧୭ ୧:୧୭ ମାର୍କ ୮:୩୮ ✠ ୧:୨୧ ୧:୨୧ ଏପିସି ୪:୧୭,୧୮

ଆପାୟ କନଶ୍ଚାୟନ୍ ଜାଏଞ୍ଜି, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗ୍ରବତେଲେନ୍ଆତେ ପୁରେଞ୍ଜି ଆରି ସେବାଏଞ୍ଜି, ଗନବତେଲ୍‌ମର ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଅଃସ୍ବର୍ତ୍ତ୍ସି, ତିଆସନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

୨୬ କେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗରନ୍‌ରଜନ୍ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ଆମ୍ରଗାତେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ତୁକ୍ରିଞ୍ଜି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏରଲ୍‌ନୁମନ୍ ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେଞ୍ଜି । ୨୭ ଆରି, ଓକାମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଡେଗନ୍ ଆ ତୁକ୍ରିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏରତକୋନେନ୍, ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆଇସ୍ବୁମଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଓକାମରନ୍ ତ ଓକାମରନ୍ ଗରନ୍‌ରୟ୍‌ତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେଞ୍ଜି*, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗରନ୍‌ରୟ୍‌ତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆ ପନବ୍‌ରଡ଼ ଞାଡେଞ୍ଜି ।

୨୮ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜାଡ଼ି ବୁଡ଼ିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅଃକ୍ଲାଲଜି ତିଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡେଞ୍ଜି, ଆରି ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଃୟ୍‌ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅଃଞ୍ଜୁମ୍‌ନେଜି । ୨୯ ଆନିଞ୍ଜି ପେଲ୍ଲାନ୍, ଏରମଡ଼ିରନ୍, ଲୋବନ୍, ଇସ୍ବରାନ୍, ସଙ୍ଗିରାନ୍, ରକ୍ତମରନ୍, ଅଲ୍‌ବାଡେନ୍, କନଶ୍ଚାୟନ୍ ତ ମନଡ଼ତତଞ୍ଜିଆତେ ଆବରିୟ୍; ୩୦ ଆନିଞ୍ଜି ନିଶ୍ଚୟ୍‌ବରନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଅନେଡ଼ରୁମତନ୍, ମନେଡେନ୍, ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ନେନ୍, କଳ୍‌ନ୍, ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଅଃକ୍ଲାନ୍‌ଏଜି; ୩୧ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡେଜି, ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଅଃକ୍ଲାନ୍‌ଏଜି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତନ୍ତୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ ଆରି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କାନକାରମ୍ ଅଃଗାମେଜି । ୩୨ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଜି ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟ୍‌ବର ଅନ୍ତମ୍ ଏନ୍‌ଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ତୁଡ଼ୁରେଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଏରମଡ଼ିର୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମତଜି ଆରି ଏନ୍‌ଗନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲ୍‌ମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ତନେତଜି ।

୨

ଇସ୍ବରନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିତେ

୧ ✧ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନିବା ଏବପନ୍‌ସୁଆତିତେ ? ଆମ୍ବେନ୍ ଏକ୍ସାଗୋମର ଜନଡ଼ତେନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ । ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ଡୋସା ଞମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍ ତିଆତେ ଏଲ୍‌ମତେ, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍ ଏବଡୋସାତମ୍‌ତନ୍ । ୨ ଆରି ଆନାଜି ଏନ୍‌ଗନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମତଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବପନ୍‌ସୁଆତିତଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା । ୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି ଅକ୍ସା ଏରମନ୍‌ଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ଅବଡୋସାତଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଏଃଞ୍ଜାଡ଼ାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଇଃୟ୍‌ମତେ ପଡ଼ ? ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆବ୍‌ୟ୍‌ରୁଡ଼ିନେତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଜଗେତବେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଏରଜନନାନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ସନାୟ୍‌ମନ୍, ସନଏନ୍ ତ ଗୋଗୋୟ୍ ସନଏନ୍ ଏଆଲ୍‌ଡେ କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଜନା । ୫ ବନ୍‌ଡ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରଡୋ ଆରି ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଏଃକ୍ଲାବ୍‌ୟ୍‌ରୁଡ଼ିନେ ତିଆସନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗୋଗୋୟ୍ ପନବ୍‌ରଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ । ୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆରଲ୍‌ମେଞ୍ଜି ଆ ବଡ଼ି ତିୟ୍‌ତଜି । ୭ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ଗେ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍, ଲନୋମନ୍ ତ ଅଃର୍‌ବୁଏନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ସଏଲେ ଅନ୍‌ୟ୍‌ବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମତଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଃନ୍ତୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ତିୟ୍‌ତଜି । ୮ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ଗେ ଞେନ୍ ତୁମ୍ ଆଗ୍ରାମତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ଆରି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଆନ୍ନା ଆ ତଡ଼ର୍‌ଗଡ଼ ଞାତଞ୍ଜି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ଲାତେ । ୯ ଆନାଜି ପେଲ୍ଲା କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପନବ୍‌ରଡ଼ନ୍ ତ ତନଶ୍ଚାୟ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍, ପର୍ତ୍ତମ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ବା ଅଡୋତାୟ୍ । ୧୦ ବନ୍‌ଡ ଆନାଜି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମତଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍‌ଡେତଜି, ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ସନୟ୍‌ନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆରି ଆତନିକ୍ଲ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତିୟ୍‌ତଜି । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଆବସରିନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିତଜି ।

୧୨ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟ୍‌ବର ଅଶ୍ଚୁଡ଼ ଞାଡେଜି, ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଏରଞ୍ଜନାଡ଼ନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଏରଞ୍ଜନାଡ଼ନ୍ ଅସେଡ଼ତଜି । ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଆଜନାଜି ବନ୍‌ଡ ଆନିଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପନବ୍‌ରଡ଼ନ୍ ଞାଡ଼ତଜି । ୧୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଆରମ୍‌ତଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତରମ୍‌ମର୍ ତେଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, ବନ୍‌ଡ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍ରାନ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତରମ୍‌ମର୍ ତେତଜି । ୧୪ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼, ବନ୍‌ଡ ଆନିଞ୍ଜି ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ମାନ୍‌ଡେତଜି, ତିଆତେ ମା ଆ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ । ୧୫ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ନେଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତବୋ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଞ୍ଜି ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ । କେନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରଞ୍ଜି ଆନିଃୟ୍‌ମଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଜନାଲଡ଼ତନ୍, ମନଡ଼ ଅନିଃୟ୍‌ମ୍ ଆଡିଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ଆଡ଼ତେ ଆରି ମନଡ଼ତତନ୍ ଆନିଃୟ୍‌ମ୍ ଆଡିଡ଼ ଆ ବୁଡ଼ିନ୍ ଅବଡୋସାତେ । ୧୬ ଅକ୍ସା ତିନ୍ନା ଇସ୍ବରନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍

* ୧:୨୭ 1:27 ଓକାମରନ୍ ତ ଓକାମରନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ✧ ୨:୧ ୨:୧ ମାଡିଉ ୭:୧; ଲୁକ ୬:୭

ବାଢ଼େ ମନରାନ୍ ଆ ସନସବରଜି ପନ୍ସୁଆତିତେ ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଖେନ୍ ବରର୍ନନାଞ୍ଚନ୍ ଆ ମନଢ଼ବର ଅନ୍ତମ୍ କେନ୍ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତେ ।

ଜିଉଦିମରନ୍ ତ ବନାୟବରନ୍

୧୭ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଢ଼ ଆସାତାଲନ୍ ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଜିଉଦିମର ଗାମ୍ତମଲନ୍ ଏବସୋଡ଼ାତମ୍ତନ୍ । ୧୮ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନାୟବରନ୍ ସିଲଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଆ ଇସ୍ଵମନ୍ ଇନି ଏଜନାତେ, ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ମନଢ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ମନଢ଼ ତଡ଼ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିଏନ୍ । ୧୯ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଜନାଜି ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ କାଡ଼ମ୍ବୁରଞ୍ଜି ଆନବତୁରିୟମରଜି, ଆଲୋଡ଼ତ୍ରେଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ମନରାଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ସନାଆରନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ୨୦ ଆମ୍ବେନ୍ ଏରବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ଖଡ଼ମରଜି, ଆଉଲ୍ଲମରଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ତିୟମର । ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତ ବୁଡ଼ିନ୍ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତର୍ଡ଼ନ୍ । ୨୧ ଆମ୍ବେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଏତିୟତେ, ବନ୍ତ ଇନିବା ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ? “ଏରାଉତଡ଼େନ୍” ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଏତିୟତେ, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେନ୍ ଇନିବା ଏରାଉତନ୍ ? ୨୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି “ଏଡ଼ାରିତଡ଼େନ୍” ଏଗାମ୍ତେ, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଏଡ଼ାରିତନ୍ ? ଆମ୍ବେନ୍ କୋଡ଼ତାୟପୁରନ୍ ଏବାସ୍ଵେତେ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ଆତେ ଇନିବା ଏରାଉତନ୍ ? ୨୩ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନାୟବର ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ ଗାମ୍ଲେ ଏବସୋଡ଼ାତମ୍ତନ୍ ବନ୍ତ ବନାୟବରଞ୍ଜି ଏରଞ୍ଜିମ୍ବେନ୍ ଇନିବା ଆମ୍ବେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ଆତଡ଼ ଏଆଲ୍ଲେତେ ? ୨୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ଵଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ “ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିରେଡ଼, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଗନବରୟଗୋ ତେତେ ।”

୨୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଏମାନ୍ନେଏନ୍ ତେନ୍, ଗନବରେତନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ମା ଖଣ୍ଡମ୍ବେନ୍ ତେତେ; ବନ୍ତ ବନାୟବରନ୍ ଏଞ୍ଜାନ୍ନେଲୋ ତେନ୍, ଗନବରେତନ୍ ଏରଗନବରେତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୨୬ ଅସମୟ ଏରଗନବରେଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରନ୍ ବନାୟବରନ୍ ମାନ୍ନେଏନ୍ ତେନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗନବରେଡ଼ମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଞ୍ଜିତଏ ପଡ଼ ? ୨୭ ଏରଗନବରେଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ବନାୟବରନ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପନ୍ସୁଆତିତବେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗବରେଡ଼ଲନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ତିଆତେ ଏଞ୍ଜାନ୍ନେଏ । ୨୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗନବରେତନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ ଗାମ୍ଲେ ମନରାନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ତର୍ନେମର ଅଞ୍ଜିତଏ, ୨୯ ଆ ଖନଣ୍ଡମନ୍ ଗିୟଲେ ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଜିଉଦିମର ଗାମ୍ତବୋ, ଆନା ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଢ଼େ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ଗନବରେତନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗନବରେତନ୍ ତେଏନ୍, ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନରାଜି ମନରାନ୍ ଆମ୍ବେ ସିଲଡ଼ ସନେନ୍ସେନନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ଼େ, ବନ୍ତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍ବେ ସିଲଡ଼ ଖାଡ଼ତେ ।

୩

୧ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତେ ଇନି ମନଢ଼ ? ଗବରେଡ଼ଲନ୍ବୋ ତେନ୍ ଇନି ଖାଡ଼ତବୋ ? ୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଏରତର୍ନେମର ଅଲ୍ଲଡ଼େଏଜି, ବନ୍ତ ତିଆସନ୍ ପଡ଼ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍ବେ ଆ ତର୍ନେ କାଜ୍ଜାନ୍ ତେଏ ? ୪ କେନ୍ଆତେ ତେତଡ଼ ତଡ଼, ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ କଣ୍ଡାୟମର ତେଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍, ସାସ୍ଵଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼;

“ବର୍ନେନମ୍ ବାଢ଼େ ଆମନ୍ ଏରତୋସା ତେତମ୍;

ଆମନ୍ ଆପ୍ତମ୍ସୁଆତିତମଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମନ୍ ଜିନୟତମ୍ ।”

୫ ବନ୍ତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ମନଢ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଢ଼େ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଲେନ୍ ଅବତୁୟଲ୍ଲଡ଼େଲନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନି ଗାମ୍ବୋ ? ଅଙ୍ଗା ଇସ୍ଵର ବନ୍ତ୍ରାବନ୍ ବାଢ଼େ ପନବରତନ୍ ତିୟତିୟଲ୍ଲଡ଼େତନ୍, ଆନିନ୍ ଏରତରମ୍ବମର ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ମନରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବର୍ତନାୟ । ୬ ତିଆତେ ଆଜ୍ଜିୟ ତେତଡ଼ ତଡ଼ । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଢେଲ୍ଲଡ଼େନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼ ପନ୍ସୁଆତିଏଜି ?

୭ ବନ୍ତ କଣ୍ଡାୟ ବର୍ନେଖେନ୍ ବାଢ଼େ ଇସ୍ଵରନ୍ଆତଡ଼ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍ଲଡ଼େନ୍ ଖେନ୍ ଇର୍ସେମର ଗାମ୍ଲେ ଇନିବା ଅଲ୍ଲବିସାରଇୟଜି ? ୮ ଏଢେଲ୍ଲଡ଼େନ୍ “ମନଢ଼ ଜଅନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଯବା, ଇନ୍ଲେନ୍ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏଲ୍ଲମ୍ବା” ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅରଞ୍ଜ ବର୍ନେବନ୍, କେନ୍ ଆ ମନରାଜି ଏଢେଲେ ବର୍ତଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ମନରାଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗବରୟଲ୍ଲଡ଼େତଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପନବରତନ୍ ତକୋ, ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଖାଡ଼ତଜି ।

ତରମ୍ବମରନ୍ ଆନିଡ଼ ତଡ଼

୯ ଏଢେଲ୍ଲଡ଼େନ୍ ଇନି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ କାକୂତ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ମନଢ଼ ପଡ଼ ? ଇଜ୍ଜା ଏଢେଲେ ତଡ଼, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିମା ଅବଜନାଲବେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେ ଇର୍ସେନ୍ ତକୋ । ୧୦ ତରମ୍ବ ସାସ୍ଵଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ;

“ତର୍ନେମରନ୍ ଆନ୍ନିତ୍ ତତ୍ ଅବୟନେ ଜାକିୟ୍ ଇଜ୍ଜା,
 ୧୧ ବୁଡ୍ଡିମରନ୍ ଅବୟନେ ଜାକିୟ୍ ଇଜ୍ଜା,
 ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ଆତତ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନ୍ନିତ୍ ତତ୍ ।
 ୧୨ ଅଡ୍ କୋଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ସଞ୍ଜାଜେଞ୍ଜି;
 ଅଡ୍ କୋଞ୍ଜି ମନଡ୍ ତତନ୍ ଆ ତଡ୍ ରଗତ୍ ଜିରେଞ୍ଜି;
 ଆନା ମନଡ୍ କାକାଡାନ୍ ଆରଲୁମ୍ ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନ୍ନିତ୍ ତତ୍, ଅବୟନେ ଜାକିୟ୍ ଇଜ୍ଜା ।
 ୧୩ ଆ କଡାଡିଞ୍ଜି ବରନ୍ତନ୍ ସାଣ୍ଡୁବରଞ୍ଜି ତକୋ;
 ଆ ତଅଡ୍ ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲତ୍ କଣ୍ଡାୟ୍ ବରନ୍ ତୁଡ୍ ତନାୟ୍,
 ଆଉସାଲ୍ ତମ୍ ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ବରନ୍ତନ୍ ବିସଜତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋ;
 ୧୪ ଆ ତଅଡ୍ ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଅସାଡ୍ ଯମନ୍ ତ ସନୟ୍ ପନ୍ ଆବରିୟ୍ ।
 ୧୫ ରନକ୍ କୁନ୍ ଆସନ୍ ଆତାଲ୍ ଜଡ଼ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଲଇରତେ;
 ୧୬ ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ତଡ୍ ରଗତ୍ ଜିର୍ତ୍ତି, ତେତେ ଅନସେତନ୍ ତ ପନବ୍ ରତନ୍ ତକୋ ।
 ୧୭ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସନୟ୍ ତଡ୍ ରନ୍ ଅଞ୍ଜନାଏଜି,
 ୧୮ ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ଆତତ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜତଡେଜି ।”

୧୯ ଆରି ଇନଲେନ୍ ତ ଜନା, ବନାୟ୍ ବରନ୍ ଇନିଜି ଗାମ୍ ତେ ତି ଅଡ୍ କୋନ୍ ବନାୟ୍ ବରନ୍ ଏରମାନ୍ନେଲେ ଆଡ୍ କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତତ୍ ବର୍ତ୍ତି । କେନ୍ ପୁତ୍ ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆପ୍ତୟ୍ ଆତିତେନ୍ ଆତିତ୍ ବନାୟ୍ ବରନ୍ ଆମ୍ବାନ୍ନେତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଇନଲେନ୍ ଏରତୋସା ଗାମ୍ ଲେ ବରନ୍ ଅଞ୍ଚରପ୍ତଏଜି । ୨୦ *ଇନିଆସନ୍ ଗାମ୍ ଫେଣ୍ଡେନ୍ ବନାୟ୍ ବରନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ଅନ୍ନିତ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇସ୍ପରନ୍ ଆଗନିୟ୍ ଗିୟ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତରମ୍ମମ୍ ଗାମ୍ ଲେ ତନିତିନ୍ ଅଞ୍ଚେଟ୍; ବନାୟ୍ ବରନ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲତ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଇର୍ସେମ୍ ଗାମ୍ ଲେ ଜନାତେ ।

ତର୍ନେନ୍ ଅନ୍ନେଲେ ତରମ୍ମମ୍ ତେତେଲଡ଼ତନ୍

୨୧ ବନ୍ତ ନମି ବନାୟ୍ ବରନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼େଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ତରମ୍ମ ରାଡ଼ତାତେ । ଆରି ତି ଆ ବର୍ନେ ବନାୟ୍ ବରନ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତ ପୁର୍ବାଞ୍ଚେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ ତେ । ୨୨ *ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଆତର୍ତନେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆଗନିୟ୍ ଗିୟ୍ ଲୋଡ଼ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ମାନ୍ନେଲେ କାକାଡାତନ୍ ଗାମ୍ ଲେ ତନିତିନ୍ ତେତେ । ଇସ୍ପରନ୍ ଆମତ୍ ଆତର୍ତନେନ୍ ଆ ମନ୍ରାନ୍ ତୁମ୍ ଞାଡ଼ତେ । ୨୩ ଇନିଆସନ୍ ଗାମ୍ ଫେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ୍ କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇର୍ସେ କାକାଡାନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସନେନ୍ ସେନନ୍ ସିଲତ୍ ସଞ୍ଜାଜେଞ୍ଜି । ୨୪ ଇନ୍ନିତ୍ ଏରତନିୟ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସନାୟ୍ ବାତେ ଆନିଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତରମ୍ମମ୍ ଗାମ୍ ଲେ ତନିତିନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୨୫ ଜିସୁନ୍ ଆ ରନକ୍ ବାତେ ଆମତ୍ ଆତର୍ତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ଇର୍ସେ କେମାନ୍ ଞାଡ଼େତଜି ଗାମ୍ ଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତତ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ ଏରଞ୍ଚନମ୍ ସଏଲେ ତକୋଲନ୍, ଇନିଆସନ୍ ଗାମ୍ ଫେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ତରମ୍ମନ୍ ଅନବ୍ ତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଲୁମେନ୍ । ୨୬ ନମି ଆନିନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ କାକାଡାଲନ୍ ଗାମ୍ ଲେ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି କେମାନ୍ ତନିୟ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଲୁମେନ୍ । ଆନିନ୍ ତମ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଲୁମେନ୍ ଆରି ଆନାଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ତର୍ତଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ କାକାଡାତନ୍ ଗାମ୍ ଲେ ତନିତିନ୍ ତେତଜି ।

୨୭ ଏତେଲ୍ ତେନ୍ ଇନିଲୋଡ଼ ଇନଲେନ୍ ଅବସୋଡାତମ୍ ନେବୋ ? ଇଜ୍ଜା, ଏତେଗନ୍ ଆତେ ଇନ୍ନିତ୍ ତତ୍ ? ଅବସୋଡାତମ୍ ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼େଲେ ଇନି ତକୋ ? ବନାୟ୍ ବରନ୍ ମାନ୍ନେତବୋ ଗାମ୍ ଲେ ପଡ୍ ? ଇଜ୍ଜା, ବନ୍ତ ତର୍ନେଲେନ୍ ବାତେ ଅବସୋଡାତମ୍ ତନବୋ । ୨୮ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆମତ୍ ତରତନ୍ ବନ୍ ଆସନ୍ ଆ ବନାୟ୍ ବରଞ୍ଜି ମାନ୍ନେଲେ କାକାଡାତନେ ଗାମ୍ ଲେ ତନିତିନ୍ ତେତେଲଡ଼ତନ୍, ବନ୍ତ ବନାୟ୍ ବରନ୍ ଆମ୍ବାନ୍ନେତବନ୍ ଆସନ୍ ତତ୍ । ୨୯ ଇସ୍ପରନ୍ ଇନି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଆ ଇସ୍ପର ପଡ୍ ? ଆନିନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ପର ନିୟ୍ ତତ୍ ପଡ୍ ? ଓଓ ଇସ୍ପରନ୍ ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆ ଇସ୍ପର । ୩୦ *ଇନିଆସନ୍ ଗାମ୍ ଫେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆବୟନେନ୍, ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଗନବ୍ ରେତନ୍ ତ ତର୍ନେନ୍ ବାତେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆତତ୍ ତରମ୍ମମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜାତଜି । ୩୧ ଏତେଲ୍ ତେନ୍, ତର୍ନେଲେନ୍ ବାତେ ଇନଲେନ୍ ବନାୟ୍ ବରନ୍ ସବ୍ ଡାୟ୍ ତବୋ ପଡ୍ ? ତିଆତେ ଆଜିୟ୍ ତେତଡ୍ ତତ୍, ଆର୍ପାୟ୍, ଇନଲେନ୍ ବନାୟ୍ ବରନ୍ ରତୋ ଗାମ୍ ଲେ ଏଞ୍ଚିଣ୍ଡମ୍ ନେବା ।

ଅବ୍ରାମନ୍ ଆନବ୍ ଜଡ଼

☆ ୩:୨୦ ୩:୨୦ ଗାଲାତି ୨:୧୬ ☆ ୩:୨୨ ୩:୨୨ ଗାଲାତି ୨:୧୬ ☆ ୩:୩୦ ୩:୩୦ ଗାଲାତି ୩:୨୦

୧ ଏତେଲୁତେନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଇନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ବର୍ନେବୋ ?
 ୨ ଅବ୍ରାମନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନ୍ନିୟ୍ରିୟ୍ଲୋଡ଼ ରାଡ଼ତାଏନ୍ ନଡ଼, ଆନ୍ନିନ୍ ଅବ୍ୟୋଡ଼ାତମତନ୍ ବନ୍, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନ୍ନିୟ୍ରିୟ୍ଲୋଡ଼ ଅଃଡ଼େଲୋ । ୩ *ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍, “ଅବ୍ରାମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେ ଆରି ଆ ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନ୍ନିଆଡ଼ଡ଼ ତରମ୍ମମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜାଏନ୍ ।” ୪ ଆନା କାକାଡ଼ାତନ୍, ଆନ୍ନିନ୍ ସନାୟ୍ମୁମନ୍ ବାଡ଼େ ଆ ବଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ କାକ୍ଲାନ୍ ଅଃଞାଡ଼େ । ୫ ବନ୍ତ ଆନା ଆନ୍ନିନ୍ତମ୍ ଆମଡ଼ ଏରଡ଼ର୍ନେନ୍, ଆର୍ଯାୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେ, ଆ ତର୍ନେନ୍ ବାଡ଼େ ଆ ଇର୍ସେନ୍ କେମାନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍ତେନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ଆନ୍ନିଆଡ଼ଡ଼ ତରମ୍ମମର୍ଗୋ ଜାଡ଼େ । ୬ ଅଞା ମନ୍ରା ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏରଗନ୍ନିୟ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଜାଏନ୍ ତେନ୍, ଦାଉଦନ୍ ନିୟ୍ ଆନ୍ନିଆଡ଼ଡ଼ ସନେନ୍ସେନ୍ ତିୟ୍ତେ;

୭ “ଆନା ଆ ଡୋସା ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, ଆନ୍ନିନ୍ ସନେନ୍ସେନ୍,

ଆନା ଇର୍ସେ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, ଆନ୍ନିନ୍ ସନେନ୍ସେନ୍,

୮ “ଆନା ଆ ଇର୍ସେ ପ୍ରବୁନ୍ ଅଃଞାମେ, ଆନ୍ନିନ୍ ସନେନ୍ସେନ୍ ।”

୯ ଏତେଲୁତେନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଗନ୍ବରେଡ଼ମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍ ତେଏତୋ ଗାମ୍ଲେ ବରେଞ୍ଜି ଅଡ଼େ ଏରଗନ୍ବରେଡ଼ମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ବରେଞ୍ଜି ? ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ବର୍ନେବୋ ତର୍ନେନ୍ ବାଡ଼େ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନ୍ନିୟ୍ରିୟ୍ଲୋଡ଼ ଅବ୍ରାମନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୦ କେନ୍ଆତେ ଆଞା ତେଏନ୍ ? ଅବ୍ରାମନ୍ ଗନ୍ବରେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼େନ୍ ଆ ତିକ୍ଳି ଅଡ଼େ ତାଆମ୍ମଡ଼ ? ତାଆମ୍ମଡ଼, ତିକ୍ଳି ତଡ଼ । ୧୧ ଗନ୍ବରେଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଏନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ତର୍ନେ ବାଡ଼େ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନ୍ନିଆଡ଼ଡ଼ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ତିଏନ୍ । ଅବ୍ରାମନ୍ ବନ୍ନାୟ୍ବରନ୍ ମନ୍ନେଏନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅନ୍ବଜଡ଼ ଅରମ୍ମତନ୍ ଅବଜନାଏନ୍ । ଇନ୍ଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ଏରଗନ୍ବରେଡ଼ନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଏଲୁମ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍ତଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବାପା ଅବ୍ରାମନ୍ । ୧୨ ଆପେୟ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଗନ୍ବରେଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଏନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ ଅଞା ତର୍ନେନ୍ ତକୋଏନ୍, ଗନ୍ବରେଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନମେଡ଼ଲୋଡ଼ ଏତେଗନ୍ ଆ ତର୍ନେ ଅବଡ଼ୁୟ୍ଲେ ରଡ଼ିଏଞ୍ଜି ତେନ୍, ଅବ୍ରାମନ୍ ନିୟ୍ ଆ ବାପାଞ୍ଜି ତେତେ ।

ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନ୍ବିତେୟ୍ବର

୧୩ *ଅବ୍ରାମନ୍ ବନ୍ନାୟ୍ବରନ୍ ଆମ୍ମାନ୍ନେଏନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ଆ ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ବାଡ଼େ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ଆଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିନ୍ ତ ଆ କେକ୍ଲାଞ୍ଜି ପୁତ୍ ନ୍ ଆନ୍ନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ତେତେ ଗାମ୍ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନେ । ୧୪ *ଆନାଜି ବନ୍ନାୟ୍ବରନ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ଆନ୍ନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତନିୟ୍ତିୟ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏତେଲୁତେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତର୍ନେ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନ୍ବିତେୟ୍ବର ନିୟ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ । ୧୫ ବନ୍ନାୟ୍ବରନ୍ ଅଃମ୍ମାନ୍ନେଏନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆଉପରେଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ତକୋ । ବନ୍ତ ଅଞାଲୋଡ଼ ବନ୍ନାୟ୍ବରନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼, ତେତେ ବନ୍ନାୟ୍ବରନ୍ ଅନାଲେନ୍ ନିୟ୍ ଅଃଡ଼ୁଡ଼ନାୟ୍ ।

୧୬ *ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନ୍ବିତେୟ୍ବର ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଆନାଜି ବନ୍ନାୟ୍ବରନ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ଆନ୍ନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନ୍ବିତେୟ୍ବର ଅଃଡ଼େ । ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନିୟ୍ ତକୋ, ଇନ୍ଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ବାପାଞ୍ଜି । ୧୭ କେନ୍ଆତେ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ, “ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ବାପା ଏମ୍ଲେମ୍ ।” କେନ୍ ଆ ସନ୍ବିତେୟ୍ବର ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନ୍ନିୟ୍ରିୟ୍ଲୋଡ଼ ମନ୍ଡ଼, ଆଞା ଇସ୍ବର ଆମଡ଼ ଅବ୍ରାମନ୍ ତର୍ନେ, ଆ ବର୍ନେନ୍ ବାଡ଼େ ଆରବୁମରନ୍ ଅବମେଡ଼ତେ ଆରି ବର୍ନେନ୍ ବାଡ଼େ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବ୍ତେଲ୍ତେ । ୧୮ ଅରାସାନେ ତଡ଼ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆସାତାଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେ, ତିଆସନ୍ ଆନ୍ନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଆ କେକ୍ଲାମରଞ୍ଜି ଆ ବାପା ତେଏନ୍, “କେକ୍ଲାନମ୍ଜି ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ତୁତୁୟ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେଜି ।” ୧୯ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନ୍ନିନ୍ ବସଥ ବର୍ସେଡ଼ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆସନ୍ ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ଆର୍ବୁତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ ଆରି ସାରାନ୍ ଆଡ଼ୁକ୍ଲେଅନନ୍* ନିୟ୍ ଆର୍ବୁତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନାଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନ୍ନିନ୍ ଆ ତର୍ନେନ୍ ଅଃନ୍ତମ୍ରେଡ଼ଲୋ । ୨୦ ଆନ୍ନିନ୍ ଆ ତର୍ନେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃସଡ଼ାୟ୍ଲୋ, କି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନ୍ବିତେୟ୍ବର ଅଃଡ଼ାଲ୍ଗଡ଼ଲୋ । ଆନ୍ନିନ୍ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରଡ଼ୋ ଗାମ୍ଲେ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଆନ୍ନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼ ସେକ୍ସେଏନ୍ । ୨୧ ଅଞାତେ ଇସ୍ବରନ୍ ବାସାଲନ୍, ଆନ୍ନିନ୍ ତିଆତେ ମନ୍ନେତେ ଗାମ୍ଲେ ଆ ତର୍ନେନ୍ ରଡ଼ୋ ତକୋଏନ୍ । ୨୨ ତିଆସନ୍ ଆ ତର୍ନେନ୍ ବାଡ଼େ ଅବ୍ରାମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନ୍ନିୟ୍ରିୟ୍ଲୋଡ଼, “ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେଏନ୍ ।” ୨୩ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ “ଆନ୍ନିନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେତେ” ଅବ୍ରାମନ୍ ତୁମ୍ ଆସନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ । ୨୪ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେବୋ ତେନ୍,

☆ ୪:୩ ୪:୩ ଗାଲାତି ୩:୬   ☆ ୪:୧୩ ୪:୧୩ ଗାଲାତି ୩:୨୯   ☆ ୪:୧୪ ୪:୧୪ ଗାଲାତି ୩:୧୮   ☆ ୪:୧୭ ୪:୧୭ ଗାଲାତି ୩:୬   * ୪:୧୯ ୪:୧୯ ପିଣ୍ଡ

ତରମ୍ଭମ୍ଭର ଗାମ୍ଭଲେ ତନିତ୍ତିନ୍ ତେତେଲଢ଼ତନ୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଅବ୍‌ୟର୍‌ବେତେନ୍ ।
୨୫ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଇର୍‌ସେଲେନ୍ ଆସନ୍ ତିୟ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍ ଆରି ତରମ୍ଭମ୍ଭର ଗାମ୍ଭଲେ ତନିତ୍ତିନ୍ ଆସନ୍ ଯର୍‌ବେତେନ୍ ।

୫

ଇସ୍‌ବରନ୍ ବାଢେ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆତ୍ରକୋନେ

୧ ନମି ତର୍‌ନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ତରମ୍ଭମ୍ଭର ଗାମ୍ଭଲେ ତନିତ୍ତିନ୍ ତେତେଲଢ଼ଲନ୍, ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସୟ୍‌ ଗାମ୍ଭଲେ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ୨ ଜିସୁନ୍ ତର୍‌ନେଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନମି ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଜନନାନ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଢ଼ଲନ୍ । ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ଲୋଡ଼ ମାୟ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆସାଲେନ୍ ତକୋ । ୩ ଆତିୟ୍‌ତେନ୍ ତଡ଼, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତୁକ୍‌ ଆତଶ୍‌ଲୋଡ଼ ନିୟ୍‌ ସର୍‌ତାତନ୍‌ବୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆସାୟ୍‌ଲେ ଏରନମ୍‌ନେନ୍ ତୁକ୍‌ନ୍ ଆସ୍‌ଏତବନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଉୟ୍‌ବଲଢ଼ତନ୍ । ୪ ଆରି ତୁକ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍‌ସାନ୍ ଷ୍ଟ୍ରମ୍‌ନେନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ୍‌ ଆରି ବୋର୍‌ସା ଷ୍ଟ୍ରମ୍‌ନେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆସାନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ୍ । ୫ ଆସାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନ୍‌ବ୍‌ମ୍‌ୟ୍‌କାଲଢ଼ନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମଡ଼ିର୍‌ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆ ତନ୍‌ହ୍‌ୟ୍‌ମନ୍ ଲାଏନ୍ ।

୬ ଅଜା ଆତିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗେଗେଲଢ଼ଲନ୍ ତିଆତିଡ଼, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଏରମାନ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ରବୁଏନ୍ । ୭ ତରମ୍ଭମ୍ଭରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନ୍‌ଡ଼ି ରକ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍‌ୟ୍‌ତମ୍‌ନେ, ମନଢ଼ମରନ୍ ଆସନ୍ ରକ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍‌ଡ଼ି ତିୟ୍‌ତମ୍‌ନେ ପଡ଼ ? ୮ ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇର୍‌ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଲଢ଼ଲନ୍ ଆତିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ରବୁଏନ୍, କେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ତିଆଜା ତୁଡ଼ୟ୍‌ମ୍‌ଲଢ଼ଲନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ଲଢ଼ଲନ୍ । ୯ କେନ୍‌ଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ନମି ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଢେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତରମ୍ଭମ୍ଭର ଗାମ୍ଭଲେ ତନିତ୍ତିନ୍ ତେତେଲଢ଼ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼ରୁଲଢ଼ଲନ୍ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବନେରା ଆତ୍ରକୋଲଢ଼ଲନ୍ ଆତିଡ଼ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆରନବୁ ବାଢେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍‌ବୋ, କେନ୍‌ଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଅନ୍‌ରନ୍ ଷାଡ଼ତବୋ । ୧୧ ଆରି ତିଆତେ ତୁମ୍ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଅଜା ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନମି ମାୟ୍‌ଲନ୍‌ବୋ, ତି ଆ ଜିସୁ ଅମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଅବ୍‌ସୋଡ଼ାଡ଼ମ୍‌ତନ୍‌ବୋ ନିୟ୍ ।

ଆଦମନ୍ ତ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍

୧୨ ତି ଆ ତିନ୍‌ନ୍‌ ଆଦମନ୍ ଆଲଡେଡ଼ଲୋଡ଼ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ ଷାରେନ୍ ଆରି ଇର୍‌ସେନ୍ ବାଢେ ରନବୁନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍ । ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରନବୁନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାତିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଷାରେନ୍ । ୧୩ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ି ତେଏନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ ତକୋଏନ୍; ବନ୍‌ତ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଅବ୍‌ୟ୍‌ତଡ଼ନ୍ ଆତିଡ଼ ଇର୍‌ସେନ୍ ତନିତ୍ତିନ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ । ୧୪ ଆଦମନ୍ ସିଲଡ଼ ମୋସାନ୍ ଆ ତିନ୍‌ନ୍‌ ଜାୟ୍‌ ଆନ୍‌ଡ଼ି ଆଦମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଆଲେଲେ ଇର୍‌ସେନ୍ ଅଃଲ୍‌ମ୍‌ଲଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଉପରେଡ଼ ରନବୁନ୍ ରାଜାଗଡ଼ଲନ୍ । ଆନା ଜିର୍‌ତାୟ୍‌ ବନ୍, ଆନିନ୍ ଆଦମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ।

୧୫ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ତରଡ଼ିଆନ୍‌ ତକୋ । ଆଦମନ୍ ଆ ଇର୍‌ସେ ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆତ୍ରିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଢ଼ଲନ୍ ଆ ବୋର୍‌ସା ଆବସରିନ୍ ତଡ଼ । ବମନ୍‌ରା ଆ ଇର୍‌ସେ ବାଢେ ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି । ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଅଜା ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆତେ ଗୋଗୋୟ୍‌ ବୋର୍‌ସାତମ୍ । ୧୬ ବମନ୍‌ରା ଆ ଇର୍‌ସେ ବାଢେ ମନ୍‌ରାନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ତୋସାତାଏନ୍, ବନ୍‌ତ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ନେ ଗୋଗୋୟ୍‌ ଇର୍‌ସେନ୍ ତକୋଏନ୍ ଆରି କେମାନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ି ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍, ଇସ୍‌ବରନ୍ ତି ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତୋସା ତଡ଼ ଗନାମନ୍ ତେତେ । ୧୭ ବମନ୍‌ରା ଆ ଇର୍‌ସେ ବାଢେ ରନବୁନ୍ ରାଜାତନ୍, ବନ୍‌ତ ଆନ୍‌ ବମନ୍‌ରା ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଗୋଗୋୟ୍‌ ସୋଡ଼ା, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ି ଏରତନିୟ୍‌ନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ବାଢେ ତରମ୍ଭମ୍ଭର ଗାମ୍ଭଲେ ତନିତ୍ତିନ୍ ତେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ଜିନୟ୍‌ଲେ ଅମେଡ଼ତଜି ।

୧୮ ବମନ୍‌ରା ଆ ଇର୍‌ସେ ବାଢେ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପନବ୍‌ରତନ୍ ଷାଡ଼େଞ୍ଜି, ଏତେଲେମା ବମନ୍‌ରା ଆ ତରମ୍ଭ ବାଢେ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅନ୍‌ରନ୍ ତ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଷାଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୯ ବମନ୍‌ରା ଆରାଲେଲନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇର୍‌ସେମର୍‌ ତେଏଞ୍ଜି, ଏତେଲେମା ବମନ୍‌ରା ଆମ୍‌ନ୍‌ଏନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତରମ୍ଭମ୍ଭର ଗାମ୍ଭଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ତନିତ୍ତିନ୍ ତେତଜି ।

୨୦ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଷ୍ଟ୍ରମ୍‌ନେନ୍ ଆଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ପାଡ଼େନ୍, ବନ୍‌ତ ଇର୍‌ସେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ଆପ୍ରାଡ଼େନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ନିୟ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ପାଡ଼େନ୍ । ୨୧ ଇର୍‌ସେନ୍ ଏଜାଲେ ରନବୁରେଡ଼ନ୍ ରାଜାଲନ୍,

ଏତେଗନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାତେ ଡରମ୍ମମର ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ତିୟ୍ତିୟ୍ଲଡ଼ତନ୍ ।

ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ରନବୁନ୍ ବନ୍ତ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଆମେଡ଼ନ୍

^୧ ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନି ଗାମ୍ବୋ ? ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନି ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନେବୋ ପଡ଼ ? ^୨ ଆଜିୟ୍ ଏତେଲେ ତେତଡ଼ ତଡ଼, ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆରବୁ, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆରି ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନେବୋ ? ^୩ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଜନା, ତକୁବତାନ୍ ବାତେ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆ ରନବୁଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନିୟ୍ ରବୁଲଡ଼ଲନ୍ । ^୪ ତକୁବତାନ୍ ବାତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆ ରନବୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ତିଲ୍ଲନ୍ବୋ । ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆ ବାପାନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ବାତେ ଯର୍ମେଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ରଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋତନ୍ବୋ ।

^୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ରନବୁଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ମାୟଲନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆବୟନ୍ ତେତେଲଡ଼ଲନ୍, ଆ ଯନର୍ମେଡ଼ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲଡ଼ତନ୍ । ^୬ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜାୟ୍, କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପାପୁର ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ଆସନ୍ ରବୁଲଡ଼ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଲେଞ୍ଜି ସଲନେ ଆରି ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ କେମାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲବୋ । ^୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନରାନ୍ ରବୁଏନ୍ ତେନ୍, ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ତେ । ^୮ ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆର୍ବୁଲଡ଼ଲନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଅମେଡ଼ଲଡ଼ତନ୍ ଗାମ୍ଲେ ତର୍ଡନ୍ବୋ । ^୯ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା, କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଯର୍ମେଡ଼େନ୍, ତିଆସନ୍ ଆଜିୟ୍ ଆନିନ୍ ଅଃର୍ବୁଏ । ଆଉପରେଡ଼ନ୍ ରନବୁନ୍ ରାଜାଲନ୍ ଅଃର୍ବୁଏ । ^{୧୦} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍, କେନ୍ଆତେ ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ଆବତରନ୍ ରବୁଏନ୍ । ଅଙ୍ଗା ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ନମି ଆମେଡ଼ ତକୋ, ତିଆତେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମ୍ବାୟନେ ଆନମେଡ଼ । ^{୧୧} ଏତେଲେମା ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇର୍ସେନ୍ ବାତେ ରବୁଲଲେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବଡ଼ିସୟ୍ବା, ନମି ଆମ୍ବେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ବୟନ୍ ଏମାୟଲନ୍ ।

^{୧୨} ତିଆସନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ରାଜାତଡ଼ନେ ତଡ଼, ତଅଡ଼ବେନ୍ ଆନବମଅୟ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ମଗାଃତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ^{୧୩} ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ ତିୟ୍ଡତମ୍ଲନ୍ ଏରମଡ଼ିର୍ ଞ୍ଜୁମନେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ତେତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ଆର୍ପାୟ୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍ଡତମ୍ନାବା । ^{୧୪} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ରାଜାତଡ଼ନେ ତଡ଼, ନମି ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ବନାୟ୍ବରନ୍ ଆ ଜାୟ୍ତା ଏଃଡ଼କୋନେ, ବନ୍ତ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ଲୋଡ଼ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ତକୋ ।

ଡରମ୍ମନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର

^{୧୫} ଏତେଲ୍ତେନ୍ ବନାୟ୍ବରଲୋଡ଼ନ୍ ନମି ଇନ୍ଲେନ୍ ଇକ୍ଳା, ବନ୍ତ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ଲୋଡ଼ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ତକୋନେବୋ ପଡ଼ ? ଆଜିୟ୍ ଏତେଲେ ତେତଡ଼ ତଡ଼ । ^{୧୬} ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଜନା, ଆନା ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡ଼ଲେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏମାନ୍ନେତେ, ଆମ୍ବେନ୍ ଆ କମ୍ବାରିନ୍ ତେତବେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର ତେନ୍, ଇର୍ସେନ୍ ଆ ବଡ଼ି ରନବୁନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ; ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଏକାକାଡ଼ାଲନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ । ^{୧୭} ଇସ୍ପରନ୍ଆତଡ଼ ସନେନ୍ସେନନ୍ ତେଏତୋ, ଆମ୍ବୁଟୁ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର ତକୋଲବେନ୍, ମନଡ଼ବରନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜାଡ଼ି ଞ୍ଜନଡ଼ଞ୍ଜି ଞାଡ଼ଲେ ବରିୟ୍ ଉଗରବେନ୍ ବାତେ ଏମାନ୍ନେତେ । ^{୧୮} ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ଡରମ୍ମନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର ତେଲବେନ୍ । ^{୧୯} ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଏରବପ୍ପୁରଜି, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ମନରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବର୍ଡନାୟ୍, ଆମ୍ବୁଟୁ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଏରମଡ଼ିର୍ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼ଲେ ଏତକୋଲନ୍ । ଏତେଗନ୍ ମଡ଼ିର୍ ଅମ୍ନେନେନ୍ ଆସନ୍ ନମି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି ଆ ମନରା ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ତିୟ୍ଡତମ୍ନାବା ।

^{୨୦} ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ଆ କମ୍ବାରି ଏଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନାନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲ୍ତୟ୍ଲବେନ୍ । ^{୨୧} ଅଙ୍ଗାଜିଆତେ ନମି ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଗରୟ୍ଡାତବେନ୍, ତି ଆଡ଼ିଡ଼ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଲୁମେନ୍, ତି ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଇନି ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ? ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆ ବଡ଼ି ରନବୁନ୍ । ^{୨୨} ବନ୍ତ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ନମି ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର ତେଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ମଡ଼ିର୍ ଞ୍ଜୁମନେନ୍ ଆ ଜଅ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍, କେନ୍ ଆ ବଡ଼ି ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ । ^{୨୩} ଇର୍ସେନ୍ ଆ ବଡ଼ି ରନବୁନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ତନିୟ୍ଡିୟନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ।

☆ ୬:୪ ୬:୪ କଲସି ୨:୧୨

ବିବାନେନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

^୧ ଏ ବୋଷାଡ଼ ତନାନ୍ତି, ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋତନ୍, ତି ଜାୟ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ରାଜାତନ୍, ଆମେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ଆଜନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତାଜି ।
^୨ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ଆମେଡ଼ମରାନ୍ ଜାୟ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋତନେ, ବନ୍‌ତ ଆ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ରବୁଏନ୍ ତେନ୍, ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମନ୍ ବାଞ୍ଚେ ତକୋତନ୍ ।
^୩ ଆ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ଆମେଡ଼ମରାନ୍ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆନ୍ନା ଆ ଓକାମର ବୟନ୍ ତକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ତାରିତନ୍ ଗାମ୍‌ତବୋ; ବନ୍‌ତ ଆ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ରବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାମରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ତାରିନେବୟ୍ ଅଃଡ଼େଏ ।
^୪ ଏ ବୋଷାଡ଼ ତନାନ୍ତି, ଆମେନ୍ ନିୟ୍ ବନାୟ୍‌ବର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ବାଞ୍ଚେ ରବୁଲବେନ୍, ଏଞ୍ଚେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଅଜନ୍ ଅନବଜନ୍ ଆସନ୍, ଆନା ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍‌ତନ୍‌ବୋ ।
^୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆଙ୍ଗା ତଅଡ଼ ଗନିୟ୍‌ମତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତଅଡ଼ଲେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଇର୍ସେନ୍ ଆରଲୁମ୍‌ଲନ୍‌ବୋ ଆ ବଡ଼ି ଆଜ ଅନବରାଡ଼ତାନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଲୁମେନ୍ ।
^୬ ବନ୍‌ତ ଇନିଲୋଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆଜିବାଡ଼ ତକୋଲନ୍‌ବୋ, ନମି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ; ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅଃଲୁମ୍‌ବୋ, ରଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ଲନ୍‌ମ୍‌ତନ୍‌ବୋ ।

ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ତ ଇର୍ସେନ୍

^୭ ଇନି ଗାମ୍‌ବୋ, ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ଇନି ଇର୍ସେ ପଡ଼ ? ତିଆତେ ଆଜିୟ୍ ତେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼ । ବନ୍‌ତ ଇର୍ସେନ୍ ଇନି, ତିଆତେ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ତଡ଼ ନଡ଼ ଖେନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାୟ୍‌ ବନ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ “ଏଲୋବଡ଼ଡ଼ନେ” ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅଃକର୍‌ୟ୍ ନଡ଼ ଲୋବନ୍ ଇନି ଖେନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାୟ୍‌ ବନ୍ ।
^୮ ବନ୍‌ତ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଇର୍ସେନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ କି ଅଡ଼କୋ ଗନିୟ୍‌ମତ୍‌ଞ୍ଜି ଲୋବ ଗାମେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ତଡ଼ ନଡ଼, ଇର୍ସେନ୍ ଆରବୁ ତକୋଏନ୍ ବନ୍ ।
^୯ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଇଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋଲ୍‌ୟ୍; ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଆଜ୍ଜନାଲିଞ୍ଜିନ୍ ସିଲଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ଅମେଡ଼େନ୍ ଆରି ଖେନ୍ ରବୁଲ୍‌ୟ୍ ।
^{୧୦} ଅଙ୍ଗା ବନାୟ୍‌ବର୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆତେ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼େନ୍ ଆରବୁ ଗାମ୍‌ଲେ ରାଡ଼ତାଏନ୍ ।
^{୧୧} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଇର୍ସେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍, ଆରି ତିଆତେ ବୟନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ରକ୍ତୁଲ୍‌ୟ୍ ।

^{୧୨} ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ମଡ଼ିର୍, ବନାୟ୍‌ବରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମଡ଼ିର୍, ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆରି ମନଡ଼ ।
^{୧୩} ଏଞ୍ଚେଲ୍‌ତେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ମନଡ଼, ତିଆତେ ପଡ଼ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼େନ୍ ଆରବୁ ତେଏନ୍ ? ତିଆତେ ଆଜିୟ୍ ତେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼; ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ଇର୍ସେନ୍ ମା ଲୁମେନ୍, ମନଡ଼ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଖଣ୍ଡୁମ୍‌ତାଲନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଇର୍ସେ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ଡୁୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍ ।
 ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଇର୍ସେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ରାଡ଼ତାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଇର୍ସେନ୍ ବରନ୍‌ଡ଼ନ୍ ରାଡ଼ତାଏନ୍ ।

ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ ତନାଲଗତନ୍

^{୧୪} ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ପୁରାଡ଼ାତାଗୋ, କେନ୍‌ଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା; ବନ୍‌ତ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆ କମ୍‌ାରି ।
^{୧୫} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଇନି ଲୁମ୍‌ତାୟ୍ ତିଆତେ ଖେନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଆୟ୍, ଖେନ୍ ଇନିଜି ଲନ୍‌ମ୍‌ନ୍ ସାୟ୍‌ତାୟ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଆୟ୍, ବନ୍‌ତ ଇନିଜି ଅସାତାୟ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍ ।
^{୧୬} ବନ୍‌ତ ଇନିଜି ଖେନ୍ ଅସାତାୟ୍ ତିଆତେ ଖେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଚେଲ୍‌ତେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ମନଡ଼ ତିଆତେ ଖେନ୍ ତର୍ତନାୟ୍ ।
^{୧୭} ତିଆସନ୍ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଖେନ୍ ଅଃଲୁମାୟ୍, ବନ୍‌ତ ଅମଡ଼େନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ତେ ।
^{୧୮} ଖେନ୍ ଜନା, ଅମଡ଼େନ୍, ତଅଡ଼ଲୋଡ଼େନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ିଡ଼ ମନଡ଼ଞ୍ଜିଆତେ ଅଃଡ଼କୋନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲନ୍‌ମ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ସାୟ୍‌ତାୟ୍, ବନ୍‌ତ ଲୁମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଆୟ୍ ।
^{୧୯} ତିଆସନ୍ ଇନିଜି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍‌ମ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ସାୟ୍‌ତାୟ୍, ତିଆତେ ଅଃଲୁମାୟ୍, ବନ୍‌ତ ଅଙ୍ଗାତେ ଖେନ୍ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଲୁଡ଼ୟ୍ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍ ।
^{୨୦} ଅଙ୍ଗାତେ ଖେନ୍ ଅଃଲୁଡ଼ୟ୍, ତିଆତେଜି ଖେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ଖେନ୍ ଅଃଲୁମାୟ୍, ଆର୍‌ପାୟ୍ ଅମଡ଼େନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ତେ ।

^{୨୧} ଖେନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍‌ମ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ସାୟ୍‌ତାୟ୍, ବନ୍‌ତ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ଖେନ୍ ଗିୟ୍‌ତାୟ୍ ଆରି ଅମଡ଼େନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ତକୋ ।
^{୨୨} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍‌ଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ସର୍ତାତନାୟ୍ ।
^{୨୩} ବନ୍‌ତ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼େନ୍ ଅବୟ୍ ଆନ୍ନା ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟ୍‌ତାୟ୍,

✠ ୭:୧୫ ୭:୧୫ ଗାଲତି ୫:୧୭

ଅନିୟମିତ ଥିବା ବିରୁଦ୍ଧଲୋକ୍ଷେପ ତିଆରି କରୁଛନ୍ତି; ଆରି ତଥ୍ୟଲୋକ୍ଷେପ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଆ ଇର୍ଷ୍ୟ ତକୋ, ତିଆରେ ବାରେ ଖେନିଆତଡ଼ ଜିଲେ ତକ୍ଲୋତୟ । ୨୪ ଯୋଡ଼, ଖେନି ଅବୟ ଏରକରମ୍ପାମର, କେନ୍ ରନବୁ ତଅଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ଖେନିଆତଡ଼ ତୋବୟ ? ୨୫ ଇସ୍ପରନିଆତଡ଼ ସନେନ୍ସେନନ୍ ତେଏତୋ, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ଲେଲେ କେନ୍ଆତେ ଲନୁମନ୍ ତେଏନ୍;

ଖେନି ମନୁଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ପରନି ଆ ବନାୟବର ଆ କମ୍ପାରିମର, ବନ୍ତ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନି ଇର୍ଷ୍ୟନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମର ।

୮

ପୁରାତାନ ଆନମେଡ଼

୯ ଆନାଜି କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋଜି ନମି ଆନିଞ୍ଜି ତୋସାମର ଅଃଡ଼େଏଜି । ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନମେଡ଼ ପୁରାତାନ ଆ ବନାୟବର ବାରେ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇର୍ଷ୍ୟନ୍ ତ ରନବୁତାଗୋ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ସିଲଡ଼ ତନାଣ୍ଡେନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ । ୧୧ ମନ୍ରାନ୍ ଏରବସ୍ତୁମ୍ ତିଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଲୁମ୍ଲେ ଅଃରପ୍ରିଲୋ, ତିଆରେ ଇସ୍ପରନି ଲୁମ୍ଲେନ୍; ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଇର୍ଷ୍ୟ ଆନବତଣ୍ଡାୟ ଆସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ତମନ୍ ଇର୍ଷ୍ୟମରନ୍ ଅନ୍ତମ ଆସ୍ତାୟଲାଇ, ଆରି କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଇର୍ଷ୍ୟନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅବତଣ୍ଡାୟେନ୍ । ୧୨ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନମି ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ଆନିୟମନ୍ ଅନ୍ତମ ତଡ଼, ବନ୍ତ ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ ବାରେ ଖଣ୍ଡମତନ୍ବୋ, ଅମଡ଼ଲେନ୍ ବନାୟବରଞ୍ଜି ଆନିୟମନ୍ ଅନ୍ତମ ଅଃଗତେଲେ । ୧୩ ଆନାଜି ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ଆନିୟମନ୍ ଅନ୍ତମ ଲନୁମତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ଆନିୟମନ୍ ଅନ୍ତମ ଖଣ୍ଡମତଞ୍ଜି । ବନ୍ତ ଆନାଜି ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ ଆ ବର୍ନେ ବାରେ ଲନୁମତଞ୍ଜି, ଆନିୟମଞ୍ଜି ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ ଆ ବର୍ନେ ବାରେ ଖଣ୍ଡମତଞ୍ଜି । ୧୪ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆନିୟମନ୍ ରନବୁତାଗୋ, ବନ୍ତ ପୁରାତାନ ଆନିୟମନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତ ସନୟନ୍ ତକୋ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆନିୟମନ୍ ଇସ୍ପରନି ବୟନ୍ ତେତେଲଡ଼ତନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍ପରନି ଆ ବନାୟବର ଅଃମ୍ପାନ୍ନେଏ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ଅଃରପ୍ରିଏ । ୧୬ ଆନାଜି ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ତେଲେ ଖଣ୍ଡମତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନିଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନବସର୍ତ୍ତାଏଜି ।

୧୭ ଇସ୍ପରନି ଆ ପୁରାତା ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାରେ ଏଃଖଣ୍ଡମ୍ବେନ୍, ଆର୍ସାୟ ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ ଆ ବର୍ନେ ଏମାନ୍ନେତେ; କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ପୁରାତା ଆନା ଆମଡ଼ ଅବୟ ତଡ଼, ଆଜିୟଜା ଆନିନ୍ ଆ ମନ୍ରାନ୍ ଅଃଡ଼େଏ । ୧୮ ବନ୍ତ ଅମଡ଼ବେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଇର୍ଷ୍ୟନ୍ ବାରେ ତଅଡ଼ବେନ୍ ରବୁଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ ଆମ୍ବେନ୍ଆତଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତିୟତବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ପରନି ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ତରମ୍ପମର ଗାମ୍ଲେ ତନିତନ୍ ତେଲବେନ୍ । ୧୯ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆରବୟର୍ମେଡ଼େନ୍ ଆ ଇସ୍ପର ଆ ପୁରାତା ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ତି ଆ ପୁରାତା ଆ ସନାୟସି ବାରେ ରନବୁ ତଅଡ଼ବେନ୍ ନିୟ ଇସ୍ପରନି ଅବମେଡ଼ତେ ।

୨୦ ଏତେଲତେନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଲନୁମ୍ଲେଞ୍ଜି, ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଖଣ୍ଡମ୍ବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଃଡ଼କୋନେବୋ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆନିୟମତମବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ରବୁତବେନ୍; ବନ୍ତ ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ ଆ ସନାୟସି ବାରେ ଇର୍ଷ୍ୟବେଞ୍ଜି ଏରକ୍ଷୁଏନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଅମେଡ଼ତବେନ୍ । ୨୨ ତିଆମ୍ପା ମନ୍ରା ଇସ୍ପରନି ଆ ପୁରାତା ବାରେ ଖଣ୍ଡମତଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନି ଆ ପସିୟଜି ତେତଜି । ୨୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ପରନି ଆତ୍ରିୟଲବେନ୍ ଆ ପୁରାତା ବାରେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କମ୍ପାରିନ୍ ସିଲଡ଼ ତାଣ୍ଡେଲବେନ୍; ଆମ୍ବେନ୍ ଆରି ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍; ଇସ୍ପରନି ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍ଲେ ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ଆ ବୋର୍ସାନ୍ ଇମ୍ଲନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନମି ଇସ୍ପରନିଆତଡ଼ “ଆପେୟ” ଗାମ୍ଲେ ଓଡ଼େତବୋ । ୨୪ ଇସ୍ପରନି ଆ ପୁରାତା ତ ପୁରାତାଲେନ୍ ବାରେ ମାୟଲନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଇସ୍ପରନି ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍ଲେ ସାକିନ୍ ତିୟତଜି । ୨୫ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ପରନି ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତେନ୍, ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆତ୍ରିୟତେନ୍ ଆସିର୍ବାଦଜି ନିୟ ଇନ୍ଲେନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ । କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନି ଇନିଜି କୁଡ଼ାୟଲେ ତକ୍ଲୋଏନ୍ ତେତେ ନିୟ ବାଗାଲେନ୍ ତକୋ; ଜିସୁନ୍ ଆ ତୁକ୍ଲୋଡ଼ ନିୟ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମାୟନେ, ଏତେଲତେନ୍ ଆନିନ୍ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନିୟ ଖାଡ଼ତବୋ ।

ପୁରାତେ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼

୨୬ ଖେନି ଇୟମତାୟ, ଅଜା ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ବାରେ ତିକ୍ଳି ଆ ଜୁଗ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଗନ୍ତବୋ, ତି ସିଲଡ଼ ନମି ଆ ତଣ୍ଡି ଇନ୍ଡ଼ ତଡ଼ । ୨୭ ଇସ୍ପରନି ଆ ପସିୟଜିଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ଗନତେଲଞ୍ଜି ମନଅଞ୍ଜି ବାରେ ଜଗେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି । ୨୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗନ୍ତବେଲଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନୟପନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଆ ତଡ଼ରନ୍ ସିଲଡ଼ ସତ୍ତାଜେନ୍, ବନ୍ତ ତେତେ ଅରାସାନେନ୍ ତକୋ । ୨୯ ବଡ଼ିନ୍ନା ଇସ୍ପରନି ଆ ପସିୟଜି

☆ ୮:୧୧ ୮:୧୧ ୧ କରଞ୍ଜି ୩:୧୭ ☆ ୮:୧୫ ୮:୧୫ ଗାଲତି ୪:୫-୭

ଆ ସେକେଲୋଡ଼ ମାୟଲନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଅନସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତେ । ୨୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ନନିନ୍ତାନ୍ ଅଡ଼କୋ ଗନତେଲଞ୍ଜି କୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍‌ବଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବତ୍ତାନ୍ ବାତେ ଯେୟେତାତନ୍ । ୨୩ *ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ ତୁନିୟତିୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ; ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସିଂମର୍ ତେଲେ ତର୍ଡ଼ମ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ଅନୁୟୁବନ୍ ବାତେ ଜଗେତବୋ । ୨୪ ଆସାଲନ୍ ତରକୋତମ୍‌ବନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ, ବନ୍‌ତ ଅଙ୍ଗାତେ ଗିୟଲେ ଆସାତନ୍‌ବୋ ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆସା ତଡ଼; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଇନି ଗିୟତେ ଆନିନ୍ ଇନିଆସନ୍ ଆସାନେ ? ୨୫ ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଅଃଗିୟବୋ, ତିଆତେ ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆସାଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅନୁୟୁବନ୍ ବାତେ ଜଗେତବୋ ।

୨୬ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏରବସ୍ତୁ, ବନ୍‌ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାୟସିଲଡ଼ତନ୍; ଏଙ୍ଗାଲେ ପାର୍ତ୍ତନାତନ୍‌ବୋ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏରଲୋଲୋନେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ କାକୁତ ତନେ । ୨୭ ଆନା ଉଗରଲେନ୍ ମେଲମେଲତେ, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ଇନି ଆନିନ୍ ଜନାତେ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାତେ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାକୁତ ତନେ ।

୨୮ ଆନାଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍‌ତଜି ଆରି ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାତେ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସୁକ୍ଷ୍ମ ସାମଡ଼ ତକ୍ଳୋତଜି, ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା । ୨୯ ଆନାଜିଆତଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ସେତାଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍‌ଡ଼ୁମା ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନେମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଗବ୍‌ରିଏନ୍, ଏଡେଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ୁଅନନ୍ ତେତେ । ୩୦ ଆନାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନୋଡ଼େନ୍ ବାତେ ତନମ୍‌ଜିଜନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ତରମ୍‌ମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତିନ୍ ତେତଜି ଆରି ସନେକେନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍

୩୧ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନି ଗାମ୍‌ବୋ ? ଇସ୍‌ରନ୍ ଅମଡ଼ଗଡ଼ଲେନ୍ ତେନେଲଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍, ବନେରାମରଲେନ୍ ଆନା ? ୩୨ ଇସ୍‌ରନ୍ ବନେରାମରଲେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଏରଡନଡ଼ତଡ଼, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିୟତମେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଇନି ଅଡ଼କୋନ୍‌ଆତେ ଅଃଖିୟତିୟଲଡ଼ନେ ପଡ଼ ? ୩୩ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସ୍‌ସେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ବିରୁଦତାଲେ ଆନା ଅବତୋସାଲେ ରପ୍ରିଏଜି ? ଆନିଞ୍ଜି ଏରତୋସାମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ବର୍‌ନେ । ୩୪ ଏଡେଲତେନ୍ ଆନା ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତୋସାଲେ ରପ୍ରିଏଜି ? କ୍ରିସ୍‌ ଜିସ୍‌ନ୍ ରବୁଏନ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ତାଲେ ତୋଲନ୍ କି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ସିଗଡ଼ ଆତକ୍ଳୁମ୍ । ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତ୍ତନାତନ୍ । ୩୫ ଏଡେଲତେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନା ଅବନାନ୍ନାଲେ ରପ୍ରିଲଡ଼ନେ ? ଇନି ଆ ତୁକ୍ଳ, ଇନି ଆ ତନଶ୍ଟାୟ, ଇନି ଆ ନନିଶ୍ଟୟନ୍ ଅଡ଼େ ଇନି ଆ କାନ୍ତାରା, ଇନି ଆ ତୋଲେୟ ଅଡ଼େ ଇନି ଆ ରନବୁ ? ୩୬ ସାସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼,

“ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତିତାନ୍ ରନବୁନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ଗଲୋତଲେନ୍,
 ରନକ୍ଳୁନ୍ ଆସନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମେଣ୍ଡା ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତେତଲେନ୍ ।”

୩୭ ଆନା ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍‌ଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ନେଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନୟଲଡ଼ଲନ୍ । ୩୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରନବୁ ତେଏତୋ କି ଅନମେଡ଼ ତେଏତୋ, ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମର୍ ତେଏତୋ କି ରାଜା ତେଏତୋ, ନମି ତେଏତୋ କି ପୁର୍ବାଃତେ ତେଏତୋ କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ବୋର୍ସା ତେଏତୋ, ୩୯ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ତେଏତୋ କି ଜାୟତାନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ତେଏତୋ କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଗନତେଲ୍ ତେଏତୋ, ପ୍ରବୁ ଜିସ୍‌ନ୍ ଅମ୍‌ନେଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଅମ୍‌ନେଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଡ଼ନେ, କେନ୍‌ଆତେ ଖେନ୍ ଜନା ।

ଇସ୍‌ରନ୍ ତ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି

୧ ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆତେମଡ଼ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍‌ତ୍ତନାୟ, ପାତ୍ୟା ଅଃକର୍‌ନାୟ, ମନଡ଼ ବୁଡ଼ିଖେନ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାତେ ଖେନ୍ କେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତାୟ । ୨ ଖେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଆ ତୁକ୍ଳ ଖାଡ଼ତାୟ, ଆରି ଉଗରଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁକ୍ଳନ୍ ଅଃସତାଜେ, କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଖେନ୍ ଅଃକ୍ଳଶ୍ଟାୟାୟ । ୩ ସର୍‌ ଜିଉଦି ବୋଖାଡ଼ ତନାନ୍‌ଖେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍‌ତମ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନୟପନ୍ ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ସାୟତଜି । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଅନ୍‌ତମ୍‌ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଜାଏଞ୍ଜି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଅବତୁଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ ସିବ୍‌ତେୟବରନ୍ ତକ୍ଳୋଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନାୟବରନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସିବ୍‌ତେୟବରନ୍

☆ ୮:୨୩ ୮:୨୩ ୨ କରକ୍ତି ୫:୨-୪

ଆଜ୍ଞାଦେଖି ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ି ଗାମ୍‌ଲେ ଗିର୍ଜାତଞ୍ଜି । ୫ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ କେଜ୍ଜା ଆରି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍ ତି ଆ କେଜ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଜନମ୍ମ ହୁତଏନ୍, ଇସ୍‌ସରନ୍‌ଆତଡ଼ ତିତାନ୍ ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ଡେଏଡୋ । ଆମେନ୍ ।

୬ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ଡେୟବର୍ ଅଃଗଡେଲୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଅଃକର୍ନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତଡ଼ । ୭ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାମରଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ଅନ୍‌ଜି ତଡ଼ । ଇସ୍‌ସରନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଜ୍ଞା କେଜ୍ଜାମରନ୍‌ମଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ବାସାଲନାୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଇସାକନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ସିଲଡ଼ ଜନମ୍ମ ହୁତଡେଜି ।” ୮ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍, ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଅନ୍ ଆଜ୍ଞାୟ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆଅନ୍ ଅଃଡ୍ରେଏ, ଆକ୍ରୋଡେଞ୍ଜି ଆ ଅନ୍‌ଜି ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ଡେୟ ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଆ ଅନଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ତନିଡିନ୍ ଡେତଜି । ୯ କେନ୍‌ଆଡେ ତ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ଡେୟବର୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ବର୍ସେଡ଼ ଏଡେଲେମା ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏୟର୍ତନାୟ୍, “ତିଆଡିଡ଼ ସାରାନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଅବୟ୍ ଓକାସିୟ୍ ତକୋଡେ ।”

୧୦ ତିୟ୍‌ଡେ ତୁମ୍ ତଡ଼, ରିବିକାନ୍ ନିୟ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ବାଡେ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଜୋଜୋଲେନ୍ ଇସାକନ୍ ବୟନ୍ ଆମାୟ୍‌ଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ତିଲକୋଡେନ୍ । ୧୧ ଆନିଞ୍ଜି ପସିଜନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ କୋଡେଞ୍ଜି ଆମ୍ମଡ଼, ଇନ୍ନିଡ଼ ମନଡ଼ କି ମନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅଃଲ୍ଲମ୍‌ଲଜି, ଆମ୍ମଡ଼ମା ଇସ୍‌ସରନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍‌ରେନେ । ୧୨ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ବାଡେ ତଡ଼, ବନ୍‌ଡ଼ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ୍ରେଲେ ସେଡାଏଞ୍ଜି; ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆସୋଡ଼ା ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ଆ ସନ୍ନା ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ଆତଡ଼ ସାକ୍ରେଡେ ।” ୧୩ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡନ୍ ଅନ୍ତମ୍, “ଖେନ୍ ଜାକୁବନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍‌ତାୟ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଏସୋନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡରୁମ୍‌ତାୟ୍ ।”

୧୪ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନି ଗାମ୍‌ବୋ, ଇସ୍‌ସରନ୍ ଇନି ମନଡ଼ ଲୁମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ ପଡ଼ ? କେନ୍‌ଆଡେ ଆଜ୍ଞାୟ୍ ଡେଡ଼ ତଡ଼ । ୧୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ମୋସାନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଲଡୟ୍‌ତୟ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଖେନ୍ ସାୟ୍‌ମ୍‌ତାୟ୍ ।” ୧୬ ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଆଡେ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ବାଡେ ଗଡେଲ୍‌ଡେ, ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଇସ୍‌ସୁମ୍ କି ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଡେ ଅଃଡ୍ରେଏ । ୧୭ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ମିସର୍ ଡେସାନ୍ ଆ ରାଜାଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ସମ୍‌ରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଗନ୍ନୁଗୁଞ୍ଜେନ୍, ଆମନ୍ ସନ୍‌ଲେ ଜନାଏତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବରାଜାଲମ୍ ।” ୧୮ ତିଆସନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଲଡୟ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କାନକାରମ୍ ଗାମ୍‌ଡେ, ଆରି ଆନାଆତଡ଼ ଲଡୟ୍‌ଡେ ଆ ଉଗରନ୍ ରବ୍‌ଡୋଡେ ।

ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ଆରି ଆ ସନାୟ୍‌ମନ୍

୧୯ ଆମ୍ମେନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏବର୍‌ଡୟ୍, “ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନିଆସନ୍ ଡେସାନ୍ ଖମ୍‌ଡେ ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ସୁମନ୍ ଆନା ତଡ଼ତଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଏ ?” ୨୦ ବନ୍‌ଡ଼ ଏ ଗଡ଼ିଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆମ୍ମେନ୍ ଆନା ତ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଏଡଡ଼ତଡ଼ଡେ ? “ଇନିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଗଡେଲ୍‌ଡୟ୍” ଗାମ୍‌ଲେ ସୁଞ୍ଜିନ୍ କୁମ୍‌ଜନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ନେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୨୧ କୁମ୍‌ଜନ୍ ବକୋସ୍ତା ଲବନ୍ ବାଡେ ଅବୟ୍ ସୁଞ୍ଜିନ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ସୁଞ୍ଜିନ୍ ଏରଞ୍ଜିମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁବ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ ପଡ଼ ?

୨୨ ଇସ୍‌ସରନ୍ ନିୟ୍ ଏଡେଲେ ଲୁମ୍‌ଡେ । ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବନ୍ ଅନବ୍‌ଡୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଆ ବୋସାନ୍ ଅନବ୍‌ଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲଡଜେନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନାଜି ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବନ୍ ବାଡେ ଅନବ୍‌ସେଡନ୍ ଆସନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ସଏଲେ ତକୋଡନ୍ । ୨୩ ଆରି ଆ ଗନ୍ନୁଗୁ ପନେମେଡନ୍ ଅନବ୍‌ଡୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ମା ଆ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ବାଡେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡାଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍ । ୨୪ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏଡ଼ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ୍ରେଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍ । ୨୫ ଓସେଅନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଇସ୍‌ସରନ୍ ବର୍‌ରେନେ;

“ଆନାଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ତଡ଼,
ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ‘ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି’ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଓଡ୍ରେଲ୍‌ଲଜି ।
ଆନାଜିଆତଡ଼ ଖେନ୍ ଅଃଡ୍ରେୟମ୍‌ଲଜି
ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍‌ତାଜି ।

୨୬ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ‘ଆମ୍ମେନ୍ ମନ୍‌ରାଲେଞ୍ଜି ତଡ଼’ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ରାଜି,
ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡେଡେ ମା ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ପସିୟ୍‌ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଅନୋଡ୍ରେନ୍ ଡେତଜି ।”

୨୭ ଆରି ଜିସାୟନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡନ୍ ବାଡେ ବର୍‌ରେନେ; “ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ସର୍‌ମେୟ୍‌ଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଲକିୟ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି ଜନଡ଼ଡେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅସୋୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅନ୍ନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତଜି । ୨୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ପୁତ୍‌ନ୍ ଲଜିର୍ ଅବ୍‌ପନ୍‌ସୁଆଡିଡେ ।” ୨୯ ଆରି, ଜିସାୟନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ ଏଜ୍ଞାଲେ ବର୍‌ରେନେ, “ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋସା ପ୍ରବୁନ୍ କେଜ୍ଜାମରଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଡ୍ରେୟଲ୍‌ଜି ନଡ଼, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସଦୋମନ୍ ତ ଗମୋରାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଡେଡେଲ୍‌ଡ଼ତନ୍ ବନ୍ ।”

ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାଠଲନ୍ ଆ ପାଠନା

୩୦ ତିଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମତ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ କେନ୍‌ଆତେ ବର୍ନେ ରପ୍ରିତବୋ, ଆନିଞ୍ଜି ତରମ୍ମମର୍ ଅମ୍ଲେନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲ୍‌ତୟଲ୍‌ଜି, ବନ୍‌ତ ଆ ତର୍ନେଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ନେମର୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୩୧ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ତରମ୍ମମର୍ ଅମ୍ଲେନେନ୍ ଆସନ୍ ବନ୍‌ମାୟବରନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ବନ୍‌ମାୟବରନ୍ ସନ୍ନିଲ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଲ୍‌ଜି । ୩୨ ଇନିଆସନ୍ ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଃସାୟଲ୍‌ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କାକାଡାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସାଜେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଅରେଞ୍ଡେନ୍ ଗତରଡାଲେ “ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡୁବେଞ୍ଜି ।” ୩୩ ସାସ୍ତଲୋଞ୍ଡେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆଇଡିଡ୍ ତକୋ;

“ଗିୟବା, ଷେନ୍ ସିଓନଲୋଞ୍ଡେନ୍ ଅବୟ ତନୁଡୁବ୍ ଅରେଞ୍ଡେନ୍

ତ ଅବୟ ଆପାଲ୍‌ସିବରନ୍ ତିଲ୍ଲାୟ ।

ତେଞ୍ଜେ ମନ୍‌ରାନ୍ ତୁଡୁବ୍‌ଲେ ଅକୁଡ୍‌ତଜି ।

ବନ୍‌ତ ଆନାଜି ଆମତ୍‌ନ୍ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅଃମ୍ମସ୍ତୁକ୍ଲାଏଜି ।”

୧୦

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍, ତନାଜି, ଜାତିମରଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ୍‌ତଜି କେନ୍ ଆସନ୍ ଉଗର୍‌ଲୋଞ୍ଡେଞ୍ଜେନ୍ ଅନିସ୍ତୁମ୍‌ଞେନ୍ ତକୋ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମତ୍ ପାଠନାତନାୟ । ୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମତ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ସର୍ତାନ୍ ତକୋ, ବନ୍‌ତ ତି ଆ ସର୍ତା ଆଜାଡି ବୁଞ୍ଜିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତଡ୍ । ୩ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ତରମ୍ମବର୍ ଏରଜନନାନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆଡ୍ରିୟତିୟଲ୍‌ଡ୍‌ଲନ୍ ଆ ତରମ୍ମ ତଡ୍‌ରନ୍ ଅମ୍‌ରେଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ତରମ୍ମନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତର୍ନେବୋ ତେନ୍ ବନ୍‌ମାୟବରନ୍ ଆ ଞ୍ଜୁମ୍‌ନେ ସୁଜ୍ଜେତେ, ଆମତ୍‌ନ୍ ତର୍ନେବୋ ତେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଞ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିଡିନ୍ ତେତେ ।

ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଅନୁରନ୍

୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ଇତେନ୍ “ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବନ୍‌ମାୟବର୍ ମାନ୍ନେତେ, ତିଆତେ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ଅମେଡ୍‌ତେ ।” ୬ ବନ୍‌ତ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତରମ୍ମମର୍ ତେତେଲ୍‌ଡ୍‌ତନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସାସ୍ତଲୋଞ୍ଡେନ୍ ଆଇଡିଡ୍ ତକୋ, “କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ୍ ଅସ୍ତଡ୍‌ଲେ ଆନୋରୋଞ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ରୁଆଞ୍ଡେନ୍ ଇୟଲେ ରପ୍ରିଏ ?” ଏନ୍ନେଲେ ଏବର୍‌ତଡ୍‌ଡେନ୍ । ୭ ଆରି, “କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ୍ ଅବଡୋଲେ ଅନୋରୋଞ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍, ଆନା ପାତାଡନ୍ ଇୟଲେ ରପ୍ରିଏ ?” କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ନିୟ ଏବର୍‌ତଡ୍‌ଡେନ୍ । ୮ ସାସ୍ତଲୋଞ୍ଡେନ୍ ଆଇଡିଡ୍‌ନ୍ ଅଡ୍‌ମ୍, “ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତ୍‌ବେନ୍, ଉସାଲ୍‌ତମ୍‌ଲୋଞ୍ଡେବେନ୍ ତ ଉଗର୍‌ଲୋଞ୍ଡେବେନ୍ ତକୋ ।” କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମା ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏବର୍‌ତନାୟ । ୯ ଜିସ୍ତୁନ୍‌ଆତଡ୍ ପ୍ରୁ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବର୍‌ତନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍‌ଲୋଞ୍ଡେନ୍ ସିଲ୍‌ଡ୍ ଅବଡୋଏନ୍, ଗାମ୍‌ଲେ ଉଗର୍‌ଲୋଞ୍ଡେବେନ୍ ଏତର୍‌ତନ୍ ତେନ୍, ଆମେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ତେ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଉଗର୍‌ଲୋଞ୍ଡେନ୍ ତର୍ନେବୋ ତେନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଞ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିଡିନ୍ ତେତେଲ୍‌ଡ୍‌ତନ୍, ଆରି ବର୍ନେବୋ ତେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ୍‌ତବୋ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ସାସ୍ତନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, “ଆନା ଜନଡ୍‌ତେନ୍ ଆମତ୍‌ନ୍ ତର୍ନେ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅଃମ୍ମସ୍ତୁକ୍ଲାଏ ।” ୧୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ତଡ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ପ୍ରୁ, ଆରି ଆନାଜି ଆମତ୍‌ନ୍ ପାଠନାତଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆସିର୍‌ବାଦତଜି । ୧୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ “ଆନା ଜନଡ୍‌ତେନ୍ ପ୍ରୁନ୍ ଆମତ୍‌ନ୍ ପାଠନାଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ୍‌ତେ ।”

୧୪ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆମତ୍‌ବାନ୍ ଏରତର୍ନେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ପାଠନାନେଜି ? ଆରି ମନଡ୍‌ବରଞ୍ଜି ଏରନମ୍‌ତଡ୍‌ଡେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ତର୍ନେଜି ? ମନଡ୍‌ବରଞ୍ଜି ଏରନବଜନାନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଏଞ୍ଜାଲେ ଅମ୍‌ତଡ୍‌ଡେଜି ? ୧୫ ଆରି ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଞ୍ଜେନେମର୍ ତଡ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲେ ଅବଜନାଏଜି ? ସାସ୍ତଲୋଞ୍ଡେନ୍ ଆଇଡିଡ୍, “ମନଡ୍‌ବରନ୍ ଆପ୍ରାଡ୍‌ତାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ୍ ତିଅଞ୍ଜା ଆ ମନଅୟ ।” ୧୬ ବନ୍‌ତ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ମନଡ୍‌ବରନ୍ ଅଃକ୍ଲାଲ୍‌ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସାୟନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ପ୍ରୁ, ବର୍ନେଲେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ୍‌ଲେ ଆନା ତର୍ନେଞ୍ଜି ?” ୧୭ ତିଆସନ୍, ଅନମତଡ୍‌ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତର୍ନେନ୍ ତୁଡ୍‌ତନାୟ, ଆରି ତି ଅନମତଡ୍‌ନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ତେତେ ।

୧୮ ବନ୍‌ତ ଷେନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ତି ଆ ବର୍ନେ ଅସ୍ତୁଡ୍ ଅମ୍‌ତଡ୍‌ଡେଜି ପଡ୍ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍‌ତଡ୍‌ଡେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତଲୋଞ୍ଡେନ୍ ଆଇଡିଡ୍;

“ଆ ସର୍ତଞ୍ଜି ସମ୍ପରା ପୁତ୍‌ନ୍ ବିଡ୍‌ଲନେ,

ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଜନଡିୟ ଜାୟ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ସଡ୍‌ସନ୍ ।”

୧୯ ଷେନ୍ ଆରି ବତର ବର୍ତନାୟ, ଇନି ତିଆତେ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଅଃକ୍ଲନାଲ୍‌ଜି ପଡ୍ ? କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ମଡ୍‌ମା ମୋସାନ୍ ବର୍ନେନ୍;

“ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡେଞ୍ଜି ଆ ଜାତିମରଜି ଖଣ୍ଡମତାଜି,
 ମନ୍‌ରାଞେଞ୍ଜି ଅବନ୍‌ସ୍ମାତାଜି
 ଆରି ଆ ଉଲ୍ଲୁ ଜାତିମରଞ୍ଜି ବାଞେ
 ମନ୍‌ରାଞେଞ୍ଜି ଏକବରାବତାଜି ।”

୨୦ ଅକୋର୍ଯାଲନ୍ ଆରି ବତର ଜିସାୟନ୍ ବର୍‌ନେ,
 “ଆନାଜି ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃସାଜି ଯୁଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ରବାଡ଼ି ଯୁଜି;
 ଆନାଜି ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃକର ଯୁଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଞେନ୍ ଅବଗିୟତାତନାୟ ।”

୨୧ ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ବର୍‌ନେ, “ଆଲ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି ଡ ସଙ୍ଗାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞେନ୍ ଆଏଡ଼ର
 ତେକ୍‌କେସିଲନ୍ ଓଡ଼େତାଜି ।”

୧୧

ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍

୧ * ଞେନ୍ ବର୍‌ନାୟ, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆ ମନ୍‌ରାତମଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡେଞ୍ଜି ପଡ଼ ? ଏଡେଲେ ଆଜିୟ୍
 ତେଡ଼ି ତଡ଼ । ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମର, ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ କୁଡ଼ମ୍ ଆରି ବେଞ୍ଜାମିନ୍ କେଜ୍ଜାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜନମ୍
 ତେଲ୍ ଯୁ । ୨ ଆମ୍‌ଡ଼ୁମା ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜିୟ୍ ଅଃନ୍‌ମରେଡ଼ଲଜି, ଆମ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍
 ଏପଡେଲନେ, ଏଲିଅନ୍ ଏକାଲେ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆମଡ଼ କାୟକାୟଲେ ବର୍‌ନି; ୩ “ଏ
 ପ୍ରବୁ, ଆନିଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରନମଜିଆତଡ଼ ରକ୍ଷୁଞ୍ଜି, ଆରି ତନମିଲଞ୍ଜି ପାଲେ ଅବମୋସ୍‌ସୁଞ୍ଜି, ଞେନ୍ ତୁମ୍
 ଅମେଡ଼ଲ ଯୁ, ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରଡ଼ି ଗୋୟତଜି ।” ୪ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଏଲିଅନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍,
 “ଆନାଜି କଣ୍ଡାୟ୍ ବାଲ୍ ସନୁମନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ମୁଲେ ଅଃଲ୍ଲୋମଲଜି ଏଡେଗନ୍ ସାତ ଅଜାର ମନ୍‌ରାଜି ଞେନ୍ ଆସନ୍
 ତକ୍‌କୋଲାୟ ।” ୫ ନମି ନିୟ୍ ଏଡେଗନ୍ ମା ତେତେ, ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଇର୍‌ସୋୟମ୍ ଗାମଲେ ଆନାଜିଆତଡ଼ ସେତାଏଞ୍ଜି,
 ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅସୋୟନେ ତକୋଜି । ୬ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାଞେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାସ୍‌ସୁଞ୍ଜି, ଆ ମନଡ଼
 କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃକାସେଲଜି ନଡ଼, ଆ ସନାୟୁମନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅଃଡ଼େଏ ବନ୍ ।

୨ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନି ତେଏନ୍ ? ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଇନି ସାଜେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି । ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆସ୍ତେତାଏଞ୍ଜି ଆ
 ମନ୍‌ରାଜି ଅବୟ୍ ସନ୍ନା ଜାତିନ୍ ଖାଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆନୋଡ଼େ ଅଃଡ଼ାଲୁଡ଼ଲଜି । ୮ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆ
 ବର୍‌ନେ ଅଡ଼ମ, “ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଡ ଆଉଗରଞ୍ଜି ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଅବନ୍‌ଲୁଏଞ୍ଜି, ନମିନ୍‌ଗାନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏଜି କି ଅମଡ଼ଲେ
 ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏଜି ।” ୯ ଆରି ଦାଉଦନ୍ ଗାମତେ,

“ପ୍ରବୁବୋଜ ଇଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାସଲୋଡ଼ନ୍ ଗତରେତଜି;
 ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ନ୍ ଡ ତଣ୍ଡନ୍ ଖାଡେତଜି ।

୧୦ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି କାଡ଼ୁତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଡ଼ି ଗିୟଲେ ରପ୍ରିଡ଼େଜି ତଡ଼;
 ତିତାନ୍ ପନବରଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଆ କୁଣ୍ଡରୁଞ୍ଜି ବାକଡ଼ୋଏତୋ ।”

୧୧ ଞେନ୍ ବର୍‌ନାୟ, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆଡୁଡୁବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅସେଡ଼ଲେ ମୋସ୍‌ସୁଞ୍ଜି ପଡ଼ ? ଏଡେଲେ ତଡ଼
 ଆନିଞ୍ଜି ଇର୍‌ସେନ୍ ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବଇସ୍‌ସାନ୍ ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୁରନ୍ ତନିୟନ୍
 ତେଏନ୍ । ୧୨ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ଇର୍‌ସେ ସମିରା ପୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଆସିର୍‌ବାଦନ୍ ପାଡ଼ଲାୟ, ଅଡ଼କୋ
 ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ମରଡ଼ତତନ୍ ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ଆସିର୍‌ବାଦନ୍ ଖାଡେଞ୍ଜି । ଅଡ଼କୋ
 ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଖାଡେଞ୍ଜି ନଡ଼ ତି ବାଞେ ଆରି ତିଅକା ଆସିର୍‌ବାଦନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼େଜି ବନ୍ !

ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନୁରନ୍

୧୩ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞେନ୍ ବର୍‌ନାଜି, ଆମ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନାୟାୟ୍ ଖଡ଼ନେମରନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଲରୁମତାଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍
 ଞେନ୍ ସୋଡ଼ା ଗାମଡ଼ମତନାୟ । ୧୪ ଜାତିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବବରାବଲେ, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌
 ତୋବଲେ ରପ୍ରିଡ଼ାୟ । ୧୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସ୍ତଡ଼ାଜେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍ରାଏଲ୍ ବୟନ୍
 ମାୟଲଞ୍ଜି, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ସମିରା ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜାଏଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆରବୁମରନ୍ ଆ ଯର୍‌ମେଡ଼ତେନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଅଃଡ଼େଏ
 ପଡ଼ ?

୧୬ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆମଡ଼ ଆପ୍ରାଡ଼ଲବନ୍ ଆପର୍‌ଡ଼ମ୍‌ନୁ ଆରେବରେବ ରୁଡ଼ିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଅଡ଼କୋ ରୁଡ଼ିନ୍ ନିୟ୍
 ତିଅଡ଼ମ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେତେ; ଆରି ଅବୟ୍ ଅରାନ୍‌ବନ୍ ଆ ମୁଡ଼ଜତନ୍ ଅମଡ଼ଲବୋ ତେନ୍, ଆ କେଣ୍ଡାରନ୍ ନିୟ୍ ଅଡ଼କୋନ୍
 ତିଅଡ଼ମ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେଏନ୍ ଗାମତବୋ । ୧୭ ବନ୍‌ଡ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ କେଣ୍ଡାରଞ୍ଜି ତେୟଲେ ସନେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆମ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି

* ୧୧:୧ ୧୧:୧ ପିଲିପି ୩:୫

କିନ୍ତୁ କିତନୁବନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାରିଜି ଡେଲବେନ୍ ଜନଝଡେନ୍ ତେତ୍ରେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜୁଡେଲବେନ୍,* ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିତନୁବନ୍ ଆ ମୁଡଜଡଲୋଡ଼ ଏମାୟଲନେ । ୧୮ ଅଲଡୋବଲେ ସନେତନ୍ ଆଡ୍ରେନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାରିଜି ଆମ୍ବେନ୍ ସନ୍ନା ଏଗାମଡ଼ଡ଼, ଆମ୍ବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଏବ୍‌ସୋଡାତମତନ୍ ? ଆମ୍ବେନ୍ ଅବୟ୍ କେଣ୍ଡାରିନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଆ ମୁଡଜଡନ୍ ଆଞ୍ଜମଞ୍ଜମ୍ ତଡ଼ ବନ୍ତ ଆ ମୁଡଜଡନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଆଞ୍ଜମଞ୍ଜମ୍ ।

୧୯ ଆର୍ପାୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ରନ୍ ଏରପ୍ରିଡେ, “ଓଓ, କେଣ୍ଡାରିଞ୍ଜି ଅଲଡୋବଲେ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଜନୁଡେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ତେଏନ୍ ।” ୨୦ କେନ୍‌ଆଡେ ଆଜାଡିନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡୁର୍‌ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଆନ୍ନାଏଞ୍ଜି, ଏଡର୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆସନ୍ ଏରନ୍‌ବ୍‌ସୋଡାତନେନ୍ ମାନ୍ନେବା । ୨୧ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ପନବ୍‌ରଡନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଅମ୍‌ରେଡ଼େଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପନବ୍‌ରଡନ୍ ଏରଡନିୟନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତଲେନ୍ ଏଗାମଡେ ପଡ଼ ? ୨୨ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଡେଲେ ମା ଏରସନାୟ୍‌ମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଗିୟ୍‌ତବୋ; ଆନାଜି ଏରମାନ୍ନେମରଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଏରସନାୟ୍‌ମ୍ ଅଃଗାମେ, ବନ୍ତ ଆନାଜି ମାନ୍ନେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ତକୋ । ବନ୍ତ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟ୍‌ଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ନିୟ୍ ଅନବ୍‌ସେଡନ୍ ତେତେ । ୨୩ ଆନିଞ୍ଜି ଏରଡର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତଞ୍ଜିନେଜି ତଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ କେଣ୍ଡାରିଲୋଡ଼ନ୍ ଜନୁଡେନ୍ ତେତେଜି; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଆରି ବତର ଅନବ୍‌ଜୁଡେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ରପ୍ରିଡେ । ୨୪ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି କିନ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ଆ ଜିତନୁବ୍ ଆଲଗଡ଼ କେଣ୍ଡାରିନ୍ ଅନ୍ତମ୍, କିନ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ଆ ଜିତନୁବ୍ ଆ କେଣ୍ଡାରି ତ ଆଗୁଗୁ ଜିତନୁବନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାରିଲୋଡ଼ ଜନୁଡେନ୍ ତେଲବେନ୍ । ଏଡେଲଡେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ମା ଆଜାଡି କେଣ୍ଡାରିନ୍; ତିଆସନ୍ ଅଡ଼ଲେ ଆସ୍‌ସେଡେଞ୍ଜି ଆ କେଣ୍ଡାରିଲୋଡ଼ ଆରି ବତର ଇସ୍‌ବରନ୍ ଜୁଡେଲେ ରପ୍ରିଡେ ।

ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଉପରେଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍

୨୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍‌ଜି, କେନ୍‌ଆଡେଜି ଅବୟ୍ ଆଜାଡିତମ୍ ଆ ବର୍‌ନେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍ ବୁଡ଼ିମର ଏଗାମଡ଼ଡ଼ନେ; ଇସ୍‌ବଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ପେଲ୍ଲା ଆଏଡ଼ର୍ ଅଃଡୁକୋଏ, ବନ୍ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜି ଜାୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏଡେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି । ୨୬ ଏଡେଲଡେନ୍ ସାସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଅନ୍ତମ୍, ଅଡ଼କୋ ଇସ୍‌ବଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ତଜି ।

“ସିଓନନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନୁରମରନ୍ ଜିର୍‌ତାୟ୍,

ଆରି ଜାକୁବନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଇର୍‌ସେନ୍ ସବ୍‌ଡାୟ୍‌ଡେ ।

୨୭ ଆ ଇର୍‌ସେଞ୍ଜି ଆସ୍‌ବ୍‌ଡାୟ୍‌ଡେନ୍ ଆଡିଡ଼
ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ କେନ୍ ଅନଗଡନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍ ।”

୨୮ ମନନଝବେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ମନଝବରନ୍ ଆଲେଡାଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆବନେରା ତେଏଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆସ୍‌ସେଡାଏନ୍ ଆସନ୍ ତ ପୁର୍‌ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗଡ଼ିମର୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୨୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଡନିୟ୍‌ଡିୟ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତ ଆନୋଡ୍ରେନ୍ କାଜ୍‌ଜାନ୍ ଅଃଡ୍ରେ । ୩୦ ଆମ୍ବୁଡ଼୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଅଃଡ଼ାନ୍ନେଲଜି; ବନ୍ତ ନମି ଅମାନ୍ନେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଞାଡେଞ୍ଜି । ୩୧ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଞାଡେଞ୍ଜି, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ନମି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାଜେଞ୍ଜି, ତେଲୋଜନଝଡେନ୍ ବଡିନ୍ନା ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍‌ରନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଞାଡ଼ତଜି । ୩୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଏରମାନ୍ନେମର୍ ଅମ୍‌ନେନେନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼େଞ୍ଜି, ଏଡେଲଡେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଞାଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଡବୋ ।

ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼

୩୩ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗିଆନ ତ ଆ ବୁଡ଼ିନ୍ ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଡବୋ, ଆ ଗନବ୍‌ରିବର୍ ଆନା ଞଡ଼ଞ୍ଜିଲେ ରପ୍ରିଏ ? ଆ ତଡ଼ରନ୍ ଆନା ରପ୍ରି ଜନାଏ ? ୩୪ ସାସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍,

“ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିଃୟ୍‌ମ୍ ଆନା ଜନାଲେ ରପ୍ରିଏ ?
ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଆନା ଞଡ଼ଞ୍ଜିଲେ ରପ୍ରିଏ ?

୩୫ ଆନା ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ତନିୟ୍‌ଡିୟ୍‌ନ୍ ତିୟେନ୍,
ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଆବ୍‌ଡିଡ଼ତେ ?”

୩୬ ✨ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଗବ୍‌ଡେଲେନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ନେଲେ ଆରି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ । ଆଏଡ଼ର୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏଡୋ । ଆମେନ୍ ।

* ୧୧:୧୭ ୧୧:୧୭ କଲମିଲବେନ୍ ☆ ୧୧:୩୭ ୧୧:୩୭ ୧ କରଜି ୮:୬

୧୨

ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନେବା

^୧ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍ତି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅମଡ଼ବାଲେନ୍ ତକୋନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବୁଡ଼ ତଅଡ଼ବେନ୍ ଆମେଡ଼, ମଡ଼ିର୍ ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆକ୍ରାତେନ୍ ଆନମଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତମଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଅବସର୍ତ୍ତାବା, କେନ୍‌ଆତେ ମା ଆଜାଡ଼ି ସନେନ୍‌ପୁରନ୍ । ^୨ କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଖଣ୍ଡମତନ୍, ଏଡେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜିମତଡ଼ନେ, ଇସ୍ଵରନ୍ ଅନିଃୟମ୍‌ବେଞ୍ଜି ରଡ଼ ଏମ୍ବେଏତୋ ଆରି ମନ୍‌ବେନ୍ ମେତ୍ରନ୍ ଆନ୍ନାଏତୋ । ଏଡେଲେତେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ଇନି ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇନିଜି ମନଡ଼ତମ୍, ମନଅୟତମ୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତିଆତେ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ ।

^୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଖାରାଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ସୋଡ଼ା ଗାମତଡ଼ନେ ତଡ଼, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆଡ଼ିୟତବେନ୍ ଆ ତନେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲବ୍‌ଗଡ଼ତମଲନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍ ଇୟମ୍‌ବା । ^୪ *ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ତଅଡ଼ କେଣ୍ଡାରଞ୍ଜି ତକୋ, ଆରି ଅଡ଼କୋ ତଅଡ଼ କେଣ୍ଡାରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ତକୋ । ^୫ ଏଡେଗନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟନେତମ୍, ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମାୟଲନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍‌ବନ୍ ଆସନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଆରି କେଣ୍ଡାର ତଅଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ^୬ *ତିଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଆଞ୍ଜାଡ଼ଲବନ୍ ଆ ବୋର୍ସାଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମନଡ଼ ଏଞ୍ଜିମ୍‌ନେବା । ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ ତେନ୍, ତନେଲେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅନ୍ତମ୍ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତବୋ । ^୭ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲେତେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ବା; ଖନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତବୋ । ^୮ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅନବଡ଼ୟୁବନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ତବୋ । ତନିୟତିୟନ୍ ତନିୟନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତନିୟତିୟନ୍ ତିୟେତୋ ।

^୯ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ତାୟାନ୍ ତକୋତଡ଼ନେ ତଡ଼, ଅଙ୍ଗାଆତେଜି ମନଡ଼ ତଡ଼ ତିଆତେ ଏଡୁଡ଼ୟମତଡ଼, ଅଙ୍ଗାଆତେ ମନଡ଼ ତିଆତେ ଖମ୍‌ଲେ ତକୋବା । ^{୧୦} କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆମଡ଼ ଏତର୍ତ୍ତନେନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ୟମ୍‌ବା ଆରି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ମାନ୍‌ବୋ । ^{୧୧} କାକାଡ଼ା ଇଡ଼ନ୍ ଏଆଡ଼ସାତଡ଼ନେ । ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବନ୍‌ୟୁବଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆଡ଼ ସେବାବା । ^{୧୨} ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡୁନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ରବ୍‌ଡୋଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆଏଡ଼ର୍ ପାର୍ତ୍ତନାଲନ୍ ତକୋନାବା । ^{୧୩} ବୟଲେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆ ସନାୟୁସାୟ ଜିନସଞ୍ଜି ତିୟବାଜି, ସାକ୍ଲେକୁଲନ୍ କରୋଡ଼ାତଡ଼ବେନ୍ ।

^{୧୪} *ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅବତଣ୍ଡାୟତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତ୍ତନାନାବା । ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆସିର୍ବାଦବାଜି, ଏସୟପତଡ଼ଜି । ^{୧୫} ସର୍ତ୍ତାଲନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ଯେୟେଡ଼ାମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଯେୟେଡ଼ାନାବା । ^{୧୬} ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼ ଆବମନ୍‌ନ୍ ଅମ୍ବେନାବା । ଏବସୋଡ଼ାତଡ଼ନେ, ଇନ୍ନିଡ଼ତତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ସାଙ୍ଗନାବା । ବୁଡ଼ିମର୍ ଏଗାମତଡ଼ନେ ।

^{୧୭} ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ମନଡ଼ ଅଃଗିୟଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏମ୍ବେତଡ଼ । ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ମନଡ଼ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ବା । ^{୧୮} ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସରିନ୍ ସନୟୁନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏର୍‌ବା ଗୋୟବା । ^{୧୯} ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍ତି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ ଏଡୁଲ୍‌ତଡ଼ନେ, ବନ୍‌ତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନେରାମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ବା । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ିଡ଼, “ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, ଖେନ୍ ପନବରତନ୍ ତିୟତାୟ, ଆନିନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ ବଡ଼ି ଖେନ୍ ତିୟତାୟ ।” ^{୨୦} ତରମ୍ ସାସ୍ତନ୍ ଗାମ୍‌ତେ; “ବନେରାମର୍‌ବେନ୍ ଆଡୋଲେୟ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟବା; ଆଇର୍ଗାଲ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଗାଗାନେନ୍ ତିୟବା; ଏନ୍ନେଗନ୍ ଏଲୁମେନ୍ ତେନ୍ ଆବଲୋଡ଼ନ୍ ଆରଡ଼େତୋତନ୍ ଏଡୁକ୍ଲୋତେନ୍ ତେତେ ।” ^{୨୧} ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ବାଞ୍ଜେ ଏବ୍‌ନାରେଡ଼ନେ; ବନ୍‌ତ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅବ୍‌ନାରେବା ।

୧୩

ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା

^୧ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ମାନ୍‌ବୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଅଃକ୍‌ୟଲୋ ତେନ୍, ଆନ୍ନିଡ଼ ସୋଡ଼ାଗତନ୍ ଆସନ୍ ଅବିକାରନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼େଜି, ସୋଡ଼ାଗତନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ ଇସ୍ଵରନ୍ ତମ୍‌ଜେଞ୍ଜି । ^୨ ତିଆସନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆନାଜି ସଙ୍ଗାତଜି ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଇନି ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଆନା ଅଃଲୁମେ, ଆନିନ୍

☆ ୧୨:୪ ୧୨:୪ ୧ କରନ୍ତି ୧୨:୧୨ ☆ ୧୨:୭ ୧୨:୭ ୧ କରନ୍ତି ୧୨:୪-୧୧ ☆ ୧୨:୧୪ ୧୨:୧୪ ମାଡ଼ିଉ ୫:୪୪; ଲୁକ ୭:୨୮

ଆସନ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ତେଏନ୍ । ^୩ ଆନାଜି ମନଝ କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍ବଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଝ ଅଃକତଝେଜି, ଆରି ଆନାଜି ମନଝ କାକାଡାନ୍ ଅଃଲୁମେଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ବନ୍ତଝ । ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଝ ଏରବନ୍ତଝନ୍ ଆସନ୍ ଆମେନ୍ ଏସାୟତେ ପଝ ? ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ମନଝ କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍ବବା, ଆରି ଆମଝନ୍ ସିଲଡଝ ସନେକେନ୍ ଏଞ୍ଜାଝତେ । ^୪ ସନ୍ଧୁକ୍ଳାବେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଝ ସନେଡାନ୍ ତେଏନ୍ । ବନ୍ତ ଆମେନ୍ ମନଝ କାକାଡାନ୍ ଏଃଲୁମ୍ଲୋ ତେନ୍, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଝ ଏବତଝତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଝ ତନଶ୍ଯାୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତୁମ୍ ତକୋ । ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଝ ସେତାଏନ୍, ଆରି ମନଝ କାକାଡାନ୍ ଅଃଲୁମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଝ ତଶ୍ଯାୟତଜି । ^୫ ତିଆସନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଝ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ବନ୍ତଝନ୍ ଆସନ୍ ତଝ, ବନ୍ତ ବିବେକନ୍ ବାଭେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଝ ମାନ୍ନେବାଜି ।

^୬ ଧିଆସନ୍ ଆମେନ୍ ପାନ୍ନୁନ୍ ଏତିୟତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି କାକାଡାନ୍ ଆମ୍ବାନ୍ନେତେନ୍ ଆତିଡଝ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଝ ସେବାତଜି । ^୭ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଝ ଇନି ତନିୟନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ତିୟବା; ଆମେନ୍ ଅକ୍ଷାତେ ପାନ୍ନୁନ୍ ଏତିୟତେ ତିଆତେ ତିୟବା ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଝ ମନଅଞ୍ଜିନ୍ ବାଭେ ମାନ୍ନେବା ।

ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଅଲ୍ଡୁଝୟମ୍ବା

ଠ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଝ ଅଲ୍ଡୁଝୟମ୍ବା କେନ୍ଆତେ ଅମରେଝଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆମଝ ଇନିଞ୍ଜିକା ସାଉତାତଝବେନ୍ ତଡଝ । ଆନା ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଝ ତୁଝୟମ୍ବାତେ ଆନିନ୍ ବନ୍ନାୟବରନ୍ ମାନ୍ନେତେ । ^୯ “ଏଡାରିତଝନେ, ମନ୍ରାନ୍ ଏରକ୍ଷତଝ, ଏରାଉତଝନେ, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତେ ଇନିଞ୍ଜି ଏଲୋବତଝ ।” କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟବରଲୋଡଝ ତକୋ, “ଆମେନ୍ ଏକ୍ଷାଲେ ଆମେନ୍ତମ୍ ଏଡୁଝୟମ୍ବାତନ୍, ଏଭେଲେମା ତୟଲିସିଂମରବେଞ୍ଜିଆତଝ ତୁଝୟମ୍ବାଜି ।” ^{୧୦} ଆମେନ୍ ଆନାଆତଝ ଏଡୁଝୟମ୍ବାତେ, ଆନିନ୍ଆତଝ ଆକ୍ଷୟ ଏଃସକ୍ଷଭାଏ, ଏଡୁଝୟମ୍ବାତେନ୍ ଆସନ୍ ଆମେନ୍ ବନ୍ନାୟବରନ୍ ଏମାନ୍ନେତେ ।

^{୧୧} ନମି ଆମେନ୍ କେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍ବବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଜନା, ତନିମତନ୍ ସିଲଡଝ ତୋନେନ୍ ଆସନ୍ ବେଡାନ୍ ତୁୟାୟଲାଇୟ; ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆତର୍ରନ୍ବୋ ସିଲଡଝ ନମି ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଝ ଆସନ୍ ତୁୟାୟତମ୍ । ^{୧୨} ତଗଲନ୍ ସଝାୟଲେ ପାଝେନ୍, ସନାଆରନ୍ ତୁୟାୟଲେ ପାଝତାୟ । ଯବା, ଲୋଝଡଝ କାକାଡାଞ୍ଜି ଏଅମରେଝବା ଆରି ଆ ସାଆରଲୋଝନ୍ ଅଲ୍ଡୁଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଏବଜାତାନାବା । ^{୧୩} ଆ ସାଆରଲୋଝନ୍ ଆକ୍ରାକାଡାତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜାୟମ୍ବାନେବା । ଜୋଶ୍ଯାଡାନ୍, ଗାସାଲନ୍, ବନ୍ନାୟବରନ୍ ଅନାଲ୍ଲେନ୍, ପେଲ୍ଲାନେନ୍, ଗୋଡେନ୍, ଅଲ୍ଡିତନ୍, ଅଲ୍ଡକ୍ଷଭାଲୋଝନ୍ ମଗାଡଝଲନ୍ ଏଡକୋଡଝନେ । ^{୧୪} ଆମେଞ୍ଜି ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଞ୍ଜାୟମ୍ବାନେ ଅନ୍ତମ୍ ଆମେନ୍ ଞ୍ଜାୟମ୍ବାନାବା, ଆରି ଇସ୍ବେନ୍ ଅମରେଝଲେ ଲୋବନ୍ ସିଲଡଝ ସଝାୟ ତକୋନାବା ।

୧୪

ଆନ୍ନାମରନ୍ ଆ ତୋସା ଏଞ୍ଜମତଝ

^୧ ଅକ୍ଷା ମନ୍ରା ତର୍ନେଲୋଝନ୍ ଏରବସ୍ତୁ ଆନିନ୍ଆତଝ ନିୟ ଜାବା, ବନ୍ତ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଆ ବର୍ନେଜି ଅମତୁଝଡାଲେ ଆମେଞ୍ଜି ଏଲ୍ବାଡୁଡଝ । ^୨ ଆନା ତର୍ନେଲୋଝନ୍ ମରଝ, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ଜି ଜୋମ୍ତେ, ବନ୍ତ ତର୍ନେଲୋଝନ୍ ଏରବସ୍ତୁରନ୍ ଓଆବନ୍ ଜୋମ୍ତେ । ^୩ ଆନା ଜୋମ୍ତେ ଅଃକ୍ଳୋମେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଝ ଗବ୍ବରୟତଝ ତଡଝ, ଆନା ଅଃକ୍ଳୋମେ ଆକ୍ରୋମ୍ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଝ ଆନିନ୍ ଅବତୋସାତଝେ ତଡଝ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଝ ନିୟ ଜାଏନ୍ । ^୪ ଆମେଞ୍ଜି ଆନା ତ ଆନ୍ନାମରନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମରଆତଝ ଏବତୋସାତେ ? ଆ କାକାଡାନ୍ ଆନିନ୍ ଗବ୍ବତେଲ୍ତେ ଅଡ଼େ ଅଃଗବ୍ବତେଲେ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆମଝ ଆନିନ୍ ତନଝତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ କମ୍ବାରିନ୍ଆତଝ ପ୍ରୁନ୍ ତୁମ୍ ତବନ୍ତଝଲେ ରପ୍ତିତେ ।

^୫ ଅବୟନେ ଗାମ୍ତେ ଆନ୍ନା ଜୋଗାଞ୍ଜି ସିଲଡଝ ଅବୟ ଜୋଗାନ୍ ଗୋଗୋୟ ସୋଡ଼ା, ବନ୍ତ ଆରି ଅବୟନେ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜୋଗା ସମାନ ଗାମ୍ତେ । ତିଆସନ୍ ଆନା ଏକ୍ଷାଲେ ଇୟମ୍ତେ ଆନିନ୍ତମ୍ ତିଆତେ ଗବ୍ବିଏତୋ । ^୬ ଆନା ଅବୟ ଜୋଗାନ୍ ସୋଡ଼ା ଗାମ୍ତେ ପ୍ରୁନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁମେତୋ, ଜନୋମ୍ଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଞ୍ଜି ତନଝତଝ ତଡଝ, ଇସ୍ବରନ୍ଆତଝ ସେକେଲେ ଆନିନ୍ ଜୋମେତୋ, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ସନେକେନ୍ ଞ୍ଜାଝତେ । ଅକ୍ଷା ମନ୍ରା ଇନିଞ୍ଜି ଜନୋମ୍ଜୋମନ୍ ଅଃକ୍ଳୋମେ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଝ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ଲୁମେତୋ ଆରି ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଝ ସେକେଏତୋ । ^୭ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନମେତେ ଆରି ଆନିନ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ଅଃର୍ବୁଏ । ଠ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମେଝଲ୍ଡଝଲନ୍ ତେନ୍ ପ୍ରୁନ୍ ଆସନ୍ ଅମେଝଲ୍ଡଝତନ୍, ରବୁଲ୍ଡଝଲନ୍ ତେନ୍ ପ୍ରୁନ୍ ଆସନ୍ ରବୁଲ୍ଡଝତନ୍ । ତିଆସନ୍ ଅମେଝଲ୍ଡଝଲନ୍ ତେନ୍ କି ରବୁଲ୍ଡଝଲନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ପ୍ରୁନ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ । ^୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ରବୁଏନ୍ କି ଯର୍ନେଝେନ୍ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମେଝ ଆରି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ ପ୍ରୁ ତେଏନ୍ । ^{୧୦} ଧିଆସନ୍

☆ ୧୩:୬ ୧୩:୬ ମାଡଝ ୨୨:୨୧; ମାର୍କ ୧୨:୧୭; ଲୁକ ୨୦:୨୫ ☆ ୧୪:୧ ୧୪:୧ କଲସି ୨:୧୭ ☆ ୧୪:୧୦ ୧୪:୧୦ ୨ କରନ୍ତି ୫:୧୦

ବୋଷାଡ଼ନମ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଇନି ଆସନ୍ ଅବତୋସାତେ ? ଆରି, ବୋଷାଡ଼ନମ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଇନି ଆସନ୍ ଏଡ଼ରୁମ୍‌ଡ଼ତେ ? ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ କୁସ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ଢ଼ଢ଼ମ୍‌ତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍‌କ୍ଳାବାନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ତନଡ଼ବୋ ।^{୧୧} ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ,
“ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, ଖେନ୍ ଆମ୍‌ତେ ଇସ୍‌ରନ୍,

ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ମୁକ୍ଳାବାଖେନ୍ ତୁଡ଼ମ୍‌ତଜି,
ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ପ୍ରବୁ ଗାମ୍‌ତ୍‌ୟ୍‌ଜି ।”

^{୧୨} ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌କ୍ଳାଲୋଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ଢ଼ ରମ୍‌ଡ଼ଢ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଆ ଇସାବ ତିୟ୍‌ତବୋ ।

ଅବୟନେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଏଗର୍‌ଲୋଡ଼ଢ଼

^{୧୩} ତିଆସନ୍, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଏବିସାରଡ଼ଢ଼, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ବୋଷାଡ଼ବେନ୍ ଆସନ୍ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ କି ତନଶ୍ଟାୟ୍‌ମର ତେଡ଼ଢ଼ବେନ୍ ତଡ଼, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍‌ବେନ୍ ଇୟ୍‌ମବା ।^{୧୪} ଖେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ତେ ଡ଼ର୍‌ନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର ତଡ଼, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର ଗାମ୍‌ଲେ ଡ଼ର୍‌ନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର ତେତେ ।^{୧୫} ଆମ୍‌ନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆଜନୋମ୍ ଆଜ୍ଞୋମ୍‌ତେନ୍ ଆସନ୍ ବୋଷାଡ଼ନମ୍‌ ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ ସିନ୍ତାଲନ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍‌ନ୍ ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍ ବାଡ଼େ ଏଃଞ୍ଜୁମ୍‌ନେ । ଅକ୍ଳା ବୋଷାଡ଼ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ରବୁଏନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଆମ୍‌ନ୍ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍ ବାଡ଼େ ଗର୍‌ଲୋଡ଼ଢ଼ ।^{୧୬} ଆମ୍‌ବେନ୍ ଅକ୍ଳାଆତେ ମନ୍‌ଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସୟ୍‌ତେ, ତିଆତେ ବାଡ଼େ ଆମ୍‌ବେନ୍ ଡ଼ୋସାଡ଼ଢ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ।^{୧୭} ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଗାଗାନେନ୍ ତ ଜୋମ୍‌ଜୋମ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍‌ଡ଼ ଡ଼ରମ୍‌ନ୍, ସନୟ୍‌ନ୍ ତ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଡ଼େ ସର୍ତ୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ।^{୧୮} ଆନା ଏନ୍ନେଲେ କ୍ରିସ୍‌ନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସେବାତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅବ୍‌ସର୍ତ୍ତାତେ, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ।

^{୧୯} ତିଆସନ୍, ଅକ୍ଳାଜିଆତେ ସନୟ୍‌ନ୍ ତ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ଖାଡ଼ଢ଼ବୋ, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ମବ୍‌ରଡ଼ଢ଼େ ତିଆତେଜି ଏଲ୍‌ମବା ।^{୨୦} ଅଜିଡ଼ ଆଜନୋମ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏବ୍‌ମୋସ୍‌ତଡ଼ । ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ଜନୋମ୍‌ଜି ଜୋମ୍‌ଲେ ରପ୍ତିତବୋ, ବନ୍‌ଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜନୋମ୍ ବାଡ଼େ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ଡ଼ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ବେନ୍ ତେନ୍, ତି ଆ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍ ଏଜୋମ୍‌ତଡ଼ ।^{୨୧} ଜୋମ୍‌ଜେଲ୍‌ବେନ୍ ତ ଦ୍ରାକ୍ୟାଡ଼ାନ୍ ଗାଗାନ୍ ଆସନ୍ ବୋଷାଡ଼ବେନ୍ ଡ଼ର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆମ୍‌ବେନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଢ଼ବା ।^{୨୨} ଡ଼ର୍‌ନେମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ତୁମ୍‌ ଜନାଏତୋ, ଅକ୍ଳା ମନ୍‌ରା ମନ୍‌ଡ଼ ଇୟ୍‌ମ୍‌ଲେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତେ, ଆରି ତିକ୍ଳି ଆନିନ୍ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଅଃଡ଼ୋସାଏ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ସନେନ୍‌ସେନ୍ ।^{୨୩} ବନ୍‌ଡ଼ ଆନା ଡ଼ାଲ୍‌ଗଡ଼ଲେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍ ଜୋମ୍‌ତେ, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଡ଼ୋସାମ୍‌ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ବେନ୍ ଆନିନ୍ ଡ଼ର୍‌ନେନ୍ ବାଡ଼େ ଅଃଡ଼ୋମେ; ଆରି ଅକ୍ଳାତେ ଡ଼ର୍‌ନେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃଡ଼ୁଡ଼ନାୟ୍, ତିଆତେ ଇର୍ସେ

୧୫

ଆନ୍ନାମରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅବ୍‌ସର୍ତ୍ତାବା

^୧ ଡ଼ର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆନାଜି ବୋର୍ସା, ଆନିଞ୍ଜି ଡ଼ର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଏରବ୍‌ସ୍ତୁରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସାୟ୍‌ସିବା । ଆଡ଼ିନ୍‌ସଜନ୍ ଅବ୍‌ସର୍ତ୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରଡ଼ଢ଼ ଗୋୟ୍‌ତଡ଼ ତଡ଼ ।^୨ ଆର୍‌ପାୟ୍, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ସୁକ୍ଳା ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ଆ ଡ଼ର୍‌ନେଞ୍ଜି ଅନବ୍‌ବୋର୍ସାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅବ୍‌ସର୍ତ୍ତାତବୋଜି ।^୩ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆଡ଼ିନ୍‌ସଜନ୍ ଅନବ୍‌ସର୍ତ୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଲ୍‌ମଲୋ । ଆର୍‌ପାୟ୍, ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌, “ଆନାଜି ଆମ୍‌ବେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଗର୍‌ରୟ୍‌ଲବେଞ୍ଜି ତି ଆ ଗନବ୍‌ରୟ୍ ଖେନ୍ ସଏତାୟ୍ ।”^୪ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଢ଼ି ସନ୍‌କ୍ଳାଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅନିଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ଏରକିକ୍ଳିଡ଼ନେନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ସାସ୍ତ୍ର ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅନ୍‌ୟ୍‌ବନ୍ ତ ସନଏନ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ଼ତନ୍ ।^୫ ଅନ୍‌ୟ୍‌ବନ୍ ତ ସନଏନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଆବମନ୍‌ନ୍ ଅମ୍‌ନେନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ବେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ତିୟ୍‌ବେନ୍‌ତୋ ।^୬ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆବୟ୍‌ନ୍ ଆ ସର୍‌ଡ଼ନ୍ ବାଡ଼େ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସେକେବା ।

ଏରଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ବରନ୍

^୭ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଏକ୍ଳାଲେ ଆମ୍‌ବେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲବେନ୍, ଏଡ଼େଗନ୍ ଆମ୍‌ବେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଡ଼ର୍‌ତମ୍‌ ଅଲ୍‌ଜାବା ।^୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ବେନ୍ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ଗନବ୍‌ରେତନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ କାକାଡ଼ାମର୍ ଏମ୍‌ଏନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ପୁର୍‌ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆମ୍‌ତେ ଆବ୍ରାସାଲନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଗର୍‌ରିତେ ।^୯ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଆସନ୍ ଏରଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସେକେତଜି । ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼,
“ଏରଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ତେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍‌ନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସେକେତମ୍,

ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକ୍‌କେତମ୍ ।”
 ୧୦ ଆରି ବତର କେନ୍‌ଆତେ ବର୍ତ୍ତନାୟ,
 “ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ସର୍ତ୍ତାନେତଜି ।”
 ୧୧ ଆରି ବତର,
 “ଅଡ଼କୋ ଏରଜିଉଦିମରଜି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକ୍‌କେବା;
 ଆରି, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକ୍‌କେଏତଜି ।”
 ୧୨ ଆରି, ଜିସାୟନ୍ ବର୍‌ରନେ,
 “ଜିସିନ୍ ଆ କେକ୍‌ଲୋଟ୍‌ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ତୁଡ଼ତନାୟ,
 ଆନିନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାସନତେ,
 ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଆସାତଞ୍ଜି ।”

୧୩ ଅଡ଼କୋନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆରାସାତଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍‌ସର, ତର୍‌ନେବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସର୍ତ୍ତା ତ ସନୟୁନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ବରିୟ୍ ତେବା, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ମରଡ଼ବେନ୍‌ତୋ ।

ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୧୪ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍‌ଖେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଲ୍‌ସାଜତେ ଆରି ଅମଡ଼ବେନ୍ ମନଡ଼ ରୁଡ଼ିନ୍ ତକୋ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଗୟତେ, ତର୍ତ୍ତମ୍ ନିୟ୍ ଏଲ୍‌ଞ୍ଜିଞ୍ଜିଲେ ଏରପ୍ରିତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଜନା । ୧୫ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼
 ଆସ୍ତେତାଲିଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ଅବନୋମଡ଼ଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନେଭାୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲ୍‌ୟାୟ
 । ୧୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏକାଲ୍‌ତେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମଡ଼ିର୍‌ତାଲନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍
 ଅନ୍ତମ୍ ଜନାଜାନ୍ ତେତଜି, ତିଆସନ୍ ଆମଡ଼ବାଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍ ଅମ୍ବେଲନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍
 ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କକାଡ଼ାତନାୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆ ସନାୟୁମନ୍ ଖାଡ଼ଲ୍‌ୟାୟ । ୧୭ କ୍ରିସ୍ଟୁ
 ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମ୍‌ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସୋଡ଼ାମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଡ଼ିସୟତନାୟ
 । ୧୮ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆମଡ଼ ଅନବତର୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଇନିଜି ଅସିଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଲୁମେନ୍, କେନ୍
 ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ବର୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଓମଡ଼ଲ୍‌ୟାୟ । ୧୯ କେନ୍‌ଆତେଜି ଆନିନ୍ ଲୁମେନ୍, ଅରମ୍ବତନ୍ ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି,
 ଇସ୍‌ସରନ୍ ମଡ଼ିର୍ ବୋର୍ସାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍‌ନେନ୍ ତ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁମେନ୍; ତିଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଇଲିରିକନ୍
 ଏରିୟେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ରରେଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅସ୍ତୁବର୍‌ରାୟ । ୨୦ ଅଡ଼େକ୍‌ସେଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି
 ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼େଜି, ତେଞ୍ଜେ ଅନସ୍ତୁବର୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସାୟତାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ଜିନ୍ନି ଆ
 ତୋଣ୍ଡୋ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗୁଗୁନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଃସାଜାୟ । ୨୧ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ;
 “ଆନାଜି ଆ ବର୍‌ନେନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଖାଡ଼େଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗିୟତଜି,
 ଆନାଜି ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼େଜି ଆନିଞ୍ଜି ଜନାତଜି ।”

ପାଓଲନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାଜେନ୍

୨୨ ✨ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ତର ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲ୍‌ୟାୟ । ୨୩ ବନ୍‌ଡ଼ କେନ୍ ଆ
 ତେସାଲୋଡ଼ କାକାଡ଼ାଖେନ୍ ସୁଜ୍ଞେଏନ୍, ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ବର୍‌ସେଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ସାୟଲ୍‌ୟାୟ,
 ନମି ଲନଡ଼ୟ୍‌ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗଡ଼େଲ୍‌ତେ । ୨୪ ଖେନ୍ ସ୍ତେନ୍ ତେସାନ୍ ଆରିୟ୍‌ତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ
 ଇୟତାୟ୍ ଜିରବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟମ୍‌ଲାୟ, ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ତକୋତାଲନ୍ ତେଞ୍ଜେ ସିଲଡ଼ ସ୍ତେନ୍ ତେସାନ୍
 ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅବତୁଜ୍‌ୟବା । ୨୫ ✨ଅବତାଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ସନାକ୍‌କେନ୍ ଆସନ୍
 ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତୁଡ଼ଲ୍‌ନାୟ । ୨୬ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼
 ତଡ଼, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ତ ଆକାୟା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଏତିୟ୍‌ତାୟ
 ଗାମେଞ୍ଜି । ୨୭ ✨କେନ୍‌ଆତେ ଆ ଇସ୍ତୁମଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା, ଆନିଞ୍ଜି ଏନ୍‌ଲେ ଲୁମ୍‌ତଜି; ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍
 ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ମାୟେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼
 ସାୟସିଏତଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି । ୨୮ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତି ଆ ତକା ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ଲନ୍‌ମୁମ୍‌ଖେନ୍
 ଅବସୁଜ୍ଞେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଖେନ୍ ସ୍ତେନ୍ ତେସାନ୍ ଯର୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଜଡ଼ତନାୟ । ୨୯ ଆକା ଅମଡ଼ବେନ୍
 ଇୟତାୟ, କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବରିୟ୍ ଆସିର୍‌ବାଦନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା ।

୩୦ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍‌ଜି, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍‌ଲଡ଼ଲନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମନ୍
 ଆସନ୍, ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ କାକୁତ୍‌ତନାୟ, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ପାଡ଼ନାବା । ୩୧ ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଲ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି

✨ ୧୫:୨୨ ୧୫:୨୨ ରୋମିଅ ୧:୧୩ ✨ ୧୫:୨୫ ୧୫:୨୫ ୧ କରନ୍ତି ୧୭:୧-୪ ✨ ୧୫:୨୭ ୧୫:୨୭ ୧ କରନ୍ତି ୯:୧୧

ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ଅତ୍ତୁର୍ ଯତୋ, ଆରି ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାଞ୍ଚେନ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଚି ଜାଏତଜି, ତିଆତେଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା । ୩୨ ଇସ୍ବରନ୍ ଲତଜେନ୍ ତେନ୍, ସର୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଞେନ୍ ଅମତ୍ତ୍ବେନ୍ ଇୟତାୟ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ସରିନ୍ ତକୋଲନ୍ ଲୋଲୋନେନ୍ ଷାଡ଼ତାୟ । ୩୩ ସନୟନ୍ ଆତ୍ରିୟତେନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ । ଆମେନ୍ ।

୧୭

ସନଙ୍କଡେନ୍

୧ କେଙ୍କେ ଆ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ସନେବାବୟ, ପିବେ ତନାନନ୍ଆତଡ୍ ଅମତ୍ତ୍ବେନ୍ ଆସ୍ବୟତାୟ । ୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ବୟଲେମରଞ୍ଚିଆତଡ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ୍ ଜାବାଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ଷଣ୍ଡୁମ୍ବାଜି, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ସନାୟସାୟ ତକୋ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ତିୟବା; ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟନେ ମନଡ୍ ଗଡ଼ିମର ତେଏନ୍ । ୩ କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସ୍ଟୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ୍ ସସ୍ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଚେନ୍ ପ୍ରିସ୍ଟିଲାନ୍ ତ ଆକିଲାନଆତଡ୍ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା । ୪ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଆ ପରାନ୍ନାଞ୍ଚି ଅର୍ଜାତମ୍ଲଞ୍ଚି, ଞେନ୍ ତୁମ୍ ଆସନ୍ ତଡ୍, ବନ୍ତ ଅତ୍ତକୋ ଏରଜିତଦି ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଚି ସେଙ୍କେତଜି । ୫ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସିଂରେଡ଼ଞ୍ଚି ଆର୍ତ୍ତୁକୁଲଞ୍ଚି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ୍ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା । ୬ ତନ୍ତୁଡ୍ଯମ୍ମମର ଗଡ଼ିଞ୍ଚେନ୍ ଏପାଇତନ୍ଆତଡ୍ ନମସ୍ବାରବା, ଆନିନ୍ ଆସିଆ ତେସାଲୋଡନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ତନେମର ତେଏନ୍ । ୭ ମରିଅମନ୍ଆତଡ୍ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ କାକାଡ଼ାଲନ୍ । ୮ ଆୟନିକନ୍ ତ ଜୁନିଆନ୍ଆତଡ୍ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା, କେନ୍ ବାଗୁ ଜିତଦିମରଞ୍ଚି ଞେନ୍ ସରିନ୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡନ୍ ତକୋଏଞ୍ଚି; ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଆନିଞ୍ଚି କ୍ରିସ୍ଟୁଲଞ୍ଚି, ଆରି ଅନାସ୍ବୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମତ୍ତ୍ଲୋଡ୍ ସିଲତ୍ ଅତ୍ତକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ୍ ଜନାଜି ।

୯ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ତନ୍ତୁଡ୍ଯମ୍ମତମ୍ ଆସ୍ବିଆତନ୍ଆତଡ୍ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା । ୧୦ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଚେନ୍ ଉର୍ବାଣନ୍ ତ ତନ୍ତୁଡ୍ଯମ୍ମ ଗଡ଼ିଞ୍ଚେନ୍ ସ୍ବାକୁନ୍ଆତଡ୍ ନିୟ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା । ୧୧ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ସିଲତ୍ ଆଜ୍ଜିନୟେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆପେଲାନଆତଡ୍ ନମସ୍ବାରବା, ଆରି ଆରିସ୍ବୁଲନ୍ ଆସିଂମରଜି ଅତ୍ତକୋଞ୍ଚି ନମସ୍ବାରବା । ୧୨ ଜାତିମରଞ୍ଚେନ୍ ଏରୋଦିଆନ୍ ତ ନାକ୍ ସନ୍ ଆସିଂମର କ୍ରିସ୍ଟୁ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ଞ୍ଚିଆତଡ୍ ନିୟ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା ।

୧୩ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ୍ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଚି କୁପେଶାନ୍ ତ କୁରୁପୋସାନ୍ଆତଡ୍, ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ ଆକାକାଡ଼ାଲନ୍ ପସ୍ ନଆତଡ୍ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା । ୧୪ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସ୍ବେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ରା ରୁପନ୍ ତ ଆୟୋଡନ୍ ନମସ୍ବାରବା, ଆନିନ୍ ନିୟ ଅୟୋଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୧୫ ଅସୁକ୍ ତନ୍, ପ୍ଲେଗୋନନ୍, ଅର୍ମିସନ୍, ପାତ୍ରବାନ୍, ଅର୍ମାସନ୍ ତ ଆନିଞ୍ଚି ସରିନ୍ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଚି ଆ ତନେ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ ତନାନଞ୍ଚିଆତଡ୍ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା । ୧୬ ପିଲଲଗନ୍ ତ ଜୁଲିଅନ୍, ନିରୁସନ୍ ତ ଆ ତନାନଞ୍ଚି, ଆରି ଅଲୁମ୍ମାନ୍ ତ ଆନିଞ୍ଚି ସରିନ୍ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଚି ଅତ୍ତକୋ ବୟଲେମରଞ୍ଚି ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା ।

୧୭ ମଡ଼ିର୍ ଜନୋଜୋରନ୍ ବାଞ୍ଚେ ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲନମସ୍ବାରବା । ଅତ୍ତକୋ କ୍ରିସ୍ଟୁ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ୍ ନମସ୍ବାରତବେଞ୍ଚି ।

ଅନବ୍ସୁକ୍ତେବରନ୍

୧୮ ଏ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ ତନାନଜି, ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ୍ ଅବନ୍ତୁୟବତବେନ୍, ଅଜ୍ଞା ଆ ଞନଡ଼ଞ୍ଚିବରଜି ଆମ୍ବେନ୍ ଏଜାଏନ୍ ତିଆତେ ଆନାଜି ସଜଞ୍ଚାତାଲେ ଅମତ୍ତ୍ବେନ୍ ସିଲତ୍ ପାଲ୍ଲାଡ଼ଲନ୍ ଆନ୍ନା ଆ ଞନଡ଼ ତିୟତଜି, ଆମତ୍ତ୍ ସିଲତ୍ ସବଡ଼ାୟଲନ୍ ତକୋନାବା । ୧୯ ଆନାଜି ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ୍ ମଗାଡ଼ତଜି ଆନିଞ୍ଚି କ୍ରିସ୍ଟୁ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ୍ ଅଃସେବାଏଜି, ଆନିଞ୍ଚି ଆ କିମ୍ବୋଡ଼ଞ୍ଚି ଆସନ୍ ବାଉଲ୍ଲି ଏମ୍ବେତଞ୍ଚି । ତମୟବରଞ୍ଚି ତ କଣ୍ଡାୟବରଞ୍ଚି ବାଞ୍ଚେ ସନ୍ନାମରଞ୍ଚିଆତଡ୍ କଣ୍ଡାୟତଜି । ୨୦ ବନ୍ତ, ମନଡ଼ବରଲୋଡନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏତର୍ତନେ ଗାମଲେ ଅତ୍ତକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଜନାଜି, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ସର୍ତାତ୍ ଯ । ଆଜାଡ଼ିବରଞ୍ଚି ବାଞ୍ଚେ ବୁଡ଼ିବେନ୍ତୋ ଆରି ଆଜାଡ଼ିତତନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ୍ ମଗାଃଡ଼ତ୍ବେନ୍ ତଡ୍, କେନ୍ଆତେ ଅନିସ୍ଟୁମ୍ ଞେନ୍ । ୨୧ ଏଞ୍ଚେଲ୍ତେନ୍ ସନୟନ୍ ଆତ୍ରିୟତେନ୍ ଆ ଇସ୍ବର, ଅସୋୟ ତିନ୍ନାଲୋଡ୍ ତାଲ୍ଲଡ଼ବେନ୍ ଆ ଜାୟତା ସନ୍ତୁମନ୍ଆତଡ୍ ଏଞ୍ଚାତାତେ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଅମତ୍ତ୍ବେନ୍ ତକୋନେତୋ ।

୨୨ ଏସ୍ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଚେନ୍ ତିମତିନ୍ ତ ତେସାବାୟଞ୍ଚେନ୍ ଲୁକିଅନ୍, ଜାସୋନନ୍ ତ ସୋସିପାତ୍ରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ୍ ନମସ୍ବାରତବେଞ୍ଚି ।

୨୩ ଞେନ୍ ତେରତିଅନ୍, ପାଓଲନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଅରିଡ଼ତାଞ୍ଚିନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ୍ ନମସ୍ବାରତବେନ୍ ।

☆ ୧୭:୩ ୧୭:୩ ଅନାସ୍ବୟ ୧୮:୨ ☆ ୧୭:୧୩ ୧୭:୧୩ ମାର୍ଜ ୧୫:୨୧ ☆ ୧୭:୨୧ ୧୭:୨୧ ଅନାସ୍ବୟ ୧୭:୧

୨୩ ମଣ୍ଡିତ୍ତିନ୍ ଆ ସାଙ୍କ୍ସକୁଲ୍‌ମର ଗାୟନ୍ ଓ ଆସିଫନ୍ ଆର୍ଭୁକ୍ସତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ନମସ୍କାରତବେଞ୍ଜି; ତି ଆ ଗଡ଼ା ତକ୍ଲୋଡ଼ାବ୍‌ମର ଏରାସ୍‌ମ୍ ଓ କାର୍ତ୍ତ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ନମସ୍କାରତବେନ୍ । ୨୪ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ ।

ପାଠନାନ୍ ଓ ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇତଲନ୍ ଅନବସୁକ୍ଲେନ୍

୨୫ ଜିରାୟ୍‌ବା, ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଏସେକ୍‌କେବା, ତର୍ନେବେଞ୍ଜି ରନବ୍‌ଡୋନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ମ୍ ଆ ମନଢ଼ବର ବର୍‌ନାୟ୍ ଆରି ଆମ୍ବ୍‌ଡୁମା ସିଲଡ଼ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଜରୁ ବର୍‌ନେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଅବ୍ରାଡ଼ତାଏନ୍ । ୨୬ ତି ଆ ଜରୁ ବର୍‌ନେଞ୍ଜି ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ ରାଡ଼ତାଏନ୍, ଆରି ତିଆତେ ନମି ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମାଡ଼ ଅନସ୍‌ଟୁବରନ୍ ଡେତେ, କେନ୍‌ଆତେ ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତର୍‌ନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ମାନ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତଜି ।

୨୭ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜନାମର ଇସ୍‌ରନ୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ମ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆଏଡ଼ର୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଢ଼ନ୍ ଡେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

କରିହ୍ନୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର କରନ୍ତି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ନୁ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କରନ୍ତିବାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ନୁ ସିଟିଲୋଡ୍, କରନ୍ତି ଗଡ଼ାଲୋଡନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତ୍ରବନଡେନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଳୀମରଜି କ୍ରିଷ୍ଟୁ ଅନମେଡ୍ଲୋଡନ୍ ତ କ୍ରିଷ୍ଟୁ ତର୍ନେଲୋଡନ୍ ଆସନ୍ ଆଗ୍ରୋଡେଲଜି ଆ କଡ଼ାଡ଼ିଜି ଆଇଡିଡ୍ ୧:୧ । ଆକାୟା ରାଜ୍ୟଲୋଡନ୍ କରନ୍ତିନ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ା, ଆରି ତିଆତେ ରୋମ୍ ଡେସାନ୍ ଆ ରାଜଦାନି ତକୋଏନ୍ ୧୭:୫-୯ ।

ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟୁନ୍ କରୋକ୍ଲୋଡନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ୫୫ ବର୍ସେଡ୍ ଆ ତିକ୍ଲି କେନ୍ ଆ ସିଟି ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍ଲେ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ପାଓଲନ୍ ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଡନ୍ ତକୋଡାଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡେନ୍ । କରନ୍ତି ମଣ୍ଡଳୀଲୋଡନ୍ ମନ୍ରାଜି ଗୋଡେନ୍ ପାଡେନ୍ ଏମ୍ନେଡଜି, ତାରିଡଜି ଆରି ପରାନ୍ସାଡିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ତଜି ଗାମ୍ଲେ ପାଓଲନ୍ ଆରମ୍ତଡେନ୍, କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍ଲେ ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ୍ ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତରଡ୍ଆନ୍ନା ଆରେମ୍ନେଡନେଜି, ଖାଡ୍ବୟନେନ୍ ତ ସୁଡ୍ନେନ୍, ମଡିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟ୍ଡିୟ୍ ତ ଯନର୍ମେଡନ୍ ଆ କଡ଼ାଡ଼ିଜି ଆଇଡିଡ୍ ୧୩ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାକ୍ଲାଡ୍

- ୧. ପାଓଲନ୍ କରନ୍ତିବାଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ୍ ସେକ୍ରେଡେ । ୧:୧-୯
- ୨. କରନ୍ତି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତରଡ୍ଆନ୍ନା ଡେଏଜି । ୧:୧୦-୪:୨୧
- ୩. ପରାନ୍ସାଡିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା । ୫:୧-୭:୪୦
- ୪. କ୍ରିଷ୍ଟାନୁମରଜି ତ ଏରକ୍ରିଷ୍ଟାନୁମରଜି* । ୮:୧-୧୧:୧
- ୫. ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ତ ଗିର୍ଜାନେନ୍ । ୧୧:୨-୧୪:୪୦
- ୬. କ୍ରିଷ୍ଟୁନ୍ ଆ ଯନର୍ମେଡ୍ ତ ତର୍ନେମରଜି । ୧୫:୧-୫୮
- ୭. କ୍ରିଷ୍ଟାନୁମରଜି ଆ ତନିୟ୍ଡିୟ୍ । ୧୬:୧-୪
- ୮. ଅନବ୍ସୁଜ୍ଜେବରନ୍ । ୧୭:୫-୨୪

୧ ଇନ୍ଲେନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ସୋସ୍ତ୍ରିନା ବୋଷାଡନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁନ୍ ବାଡେ କ୍ରିଷ୍ଟୁ ଜିସୁନ୍ ଆରୋଡ୍ଡେଲଲେନ୍ ଆନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ୍ନେମରଜି;

୨ *କରନ୍ତି ଗଡ଼ାଲୋଡନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଳୀ, ଆରି ଆନାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଡିର୍ମର ଆତନେ ଆସନ୍ ଅନୋଡ୍ଡେନ୍ ଡେଏଜି, ଆରି ଆନାଜି ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟୁନ୍ ସରିନ୍ ଆମ୍ପାୟଲଜି ଆସନ୍ ଆନିଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଡେଏଜି, ଆରି ସମ୍ପରାନ୍ ତିଅଜା ମନ୍ରା ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟୁଲେନ୍ଆତଡ୍ ସେନ୍ପୁରଡଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍ଲେ ଏଆପ୍ତାୟ୍ଡାୟ୍;

୩ ଆପେୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟୁନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ସନାୟ୍ମନ୍ ତ ସନୟ୍ମନ୍ ଅମଡ୍ବେନ୍ ଅଡୋଆୟ୍ଡୋ ।

କ୍ରିଷ୍ଟୁନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଆସିର୍ବାଦନ୍

୪ କ୍ରିଷ୍ଟୁ ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଇସ୍ବର ଆମ୍ନେଜିଆତଡ୍ ସାୟ୍ମଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆଏଡର୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ୍ ସେକ୍ରେଡାୟ୍ । * ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ନେଜି କ୍ରିଷ୍ଟୁନ୍ ଆମତ୍ ଏମ୍ପାୟଲନେନ୍ ସିଲଡ୍ଲନ୍ ଅଡକୋନ୍ଆତେ ଏଷାଡେନ୍, ଆରି ଖନଡନ୍ ତନିୟ୍ ଆସନ୍ ବୋସାନ୍ ତ ବନ୍ନୁଡ୍ଲୋଡନ୍ ଆମ୍ନେଜି ଗମାଡ୍ଲବେନ୍ । ୬ କେନ୍ ଏମ୍ନେଲେ କ୍ରିଷ୍ଟୁନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅମଡ୍ବେନ୍ ରବ୍ଡୋଲେ ଗନବ୍ରିନ୍ ଡେଏନ୍ । ୭ ତିଆସନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟୁଲେନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍ଡାତେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଏଜ୍ଜଗେଡେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆମ୍ନେଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟ୍ଡିୟ୍ଲୋଡ୍ ଇନ୍ନିଡ୍ ଅ୪ନ୍ସୋୟ୍ବେନ୍ । ୮ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟୁନ୍ ଆ ତିନ୍ନାଏ ଏଜ୍ଜାଲ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ନେଜି ଏରଡୋସା ଡେଡବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ନେଜିଆତଡ୍ ଆତନିକ୍ଲି ଜାୟ୍ ଜୁବାୟ୍ଲେ ତକ୍ଲୋଡବେନ୍ । ୯ ଅଜା ଇସ୍ବର ଆଅନ୍ତମନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟୁଲେନ୍ ଆମତ୍ ରୁକ୍ଲଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ନେଜିଆତଡ୍ ଓଡ୍ଡେଲବେନ୍ ଆନିନ୍ ଆଏଡର୍ ତର୍ନେମର ।

ମଣ୍ଡଳୀଲୋଡନ୍ ପନାକ୍ଲାଡନ୍

* : ୧:୦ କୋଡ୍ଡାୟ୍ପୁରମରଜି ☆ ୧:୨ ୧:୨ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୮:୧

୧୦ ଏ ବୋଷାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ତି, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ କାକୁତ ତନାୟ, ଏକ୍ରତାଡ଼ିତନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆବମନ୍ନନ୍ ଏମ୍ଲେଲନ୍ ମାୟମାୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏତେଲ୍ଲତେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ଜା ପନାଲ୍ଲାଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼ୁକୋଏ; ଆବୟନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ଆରି ଆବୟନ୍ ଆସନେଡ଼ସେଡ଼ ଅମ୍ଲେଲନ୍ ଆବୟନ୍ ଅମ୍ଲେନାବା । ୧୧ ଏ ବୋଷାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ତି ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅଲ୍ଲବାଡ଼େନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ କ୍ଲୟନ୍ ଆସିଂମରଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଖେନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅବଜନାଲ୍ଲୟଜି । ୧୨ *ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଆ ବନେ ଏବର୍ଡ଼ନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଜନାଲ୍ଲୟ, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍ଲତଜି ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ସନଶ୍ଲୋଡ଼ମର, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍ଲତଜି ଖେନ୍ ଆପଲ୍ଲନ୍ ଆ ସନଶ୍ଲୋଡ଼ମର, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍ଲତଜି ଖେନ୍ କେପାନ୍ ଆ ସନଶ୍ଲୋଡ଼ମର, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍ଲତଜି ଖେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ସନଶ୍ଲୋଡ଼ମର । ୧୩ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଇନି ପାଲ୍ଲାଡ଼ଲନ୍ ପଡ଼ ? ପାଓଲନ୍ ଆମ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆଅକ୍ଳାଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରବୁଏନ୍ ପଡ଼ ? ଅଡ଼େ ପାଓଲନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି ତକ୍ଲୁବତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ପଡ଼ ?

୧୪ *ଖେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସେକେତାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଲେନ୍ ଖେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ତ ଗାୟନ୍ ତୁମ୍ ତକ୍ଲୁବତାନ୍ ତିୟଲ୍ଲଜି, ଆରି ଆମ୍ଲେଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ତକ୍ଲୁବତାନ୍ ଅଃଡ଼ିୟଲ୍ଲୟ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ତକ୍ଲୁବତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆନ୍ନିଡ଼ ବର୍ଡ଼ନ୍ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଜି । ୧୬ *ଓଓ, ଖେନ୍ ତିପାନ୍ ଆସିଂମରଜି ନିୟ ତକ୍ଲୁବତାନ୍ ତିୟଲ୍ଲଜି, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ତକ୍ଲୁବତାନ୍ ତିୟଲ୍ଲଜି ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ମନ୍ନେଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଆୟ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଲେନ୍ ତକ୍ଲୁବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅଃନ୍ନାପ୍ପାୟଲ୍ଲୟ, ଆର୍ପାୟ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଆପ୍ପାୟଲ୍ଲୟ; ଏଞ୍ଜାଲ୍ଲତେନ୍ ଆଅକ୍ଳାଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ରନବୁ ଆ ବୋର୍ସା ମୋସ୍ପୁତଡ଼େ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଡ଼ବରନ୍ ତମୟବରନ୍ ବାତେ ତେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼ ।

କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ତ ଆ ବୁଡ଼ିନ୍ ତକୋ

୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଲେନ୍ ଆସ୍ବେଏଃଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ଆଅକ୍ଳାଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ଆ ବନେ ଆ ଉଲ୍ଲବରଗୋ†; ବନ୍ତ ଇନଲେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ଲବନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ କେନ୍ଆଡ଼େ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା । ୧୯ ତିଆସନ୍ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତନ୍ ତକୋ,

“ଖେନ୍ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆ ବୁଡ଼ି ଅବସେଡ଼ତାୟ,

ଆରି ଜନାମରଞ୍ଜି ଆଜନା ଅଃକ୍ଳାଆୟ ।”*

୨୦ ତିଆସନ୍ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଅଡ଼େଞ୍ଜା ? ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଅଡ଼େଞ୍ଜା ? କେନ୍ ଆ ଜୁଗ ଅଲ୍ଲବାଡ଼ୁମରଞ୍ଜି ଅଡ଼େଞ୍ଜା ? ଇସ୍ବରନ୍ ଇନି କେନ୍ ଜଗତନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ଆ ଉଲ୍ଲ ଗାମ୍ଲେ ଅଃକର୍ଡ଼ନ୍ ପଡ଼ ?

୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ଗିୟତାଏନ୍ ଜନଡ଼ଡ଼େନ୍, ଜଗତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବୁଡ଼ିଞ୍ଜି ବାତେ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଜନାଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଲ୍ଲଜି, ତିଆସନ୍ ଇନଲେନ୍ ଏରସ୍ପୁଡ଼ବରତାଞ୍ଜି ଆ ଉଲ୍ଲବର ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆଡ଼ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଡ଼ ଅନୁରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଲତଜେନ୍ । ୨୨ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅରମ୍ପତନ୍ ସାୟତଜି, ବନ୍ତ ଗ୍ରିକ୍ମରଞ୍ଜି ବୁଡ଼ିନ୍ ସାୟତଜି । ୨୩ ବନ୍ତ ଇନଲେନ୍ ଆଅକ୍ଳାଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଏଅସ୍ପୁଡ଼ବର୍ତାୟ, ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନଡ଼ଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୪ ବନ୍ତ ଜିଉଦିମର ଡେଏଡୋ, ଏରଜିଉଦିମର ଡେଏଡୋ, ଆନାଜି ଅନୋଡ଼େନ୍ ଡେଏଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ତୁମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ତ ବୁଡ଼ିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲବର ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ବୁଡ଼ି, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଏରବୋର୍ସାବର ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ବୋର୍ସା ତକୋ ।

୨୬ ଏ ବୋଷାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ତି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆରୋଡ଼େଲବେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଏତକୋଲନ୍, ତିଆଡ଼େ ଇୟମ୍ଲେ ଗିୟବା, ପୁତ୍ ନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଜବ୍ରତମ୍ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତ ଆମ୍ଲୁଡ଼ଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୨୭ ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଗନବ୍ରଜନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆ ଉଲ୍ଲମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ସେଡାଏଞ୍ଜି, ଆରି ବୋର୍ସାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଗନବ୍ରଜନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାତଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଡ଼ ସେଡାଏଞ୍ଜି । ୨୮ ପୁତ୍ ନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ଇନିଜି ସୋଡ଼ା ତକୋ, ତିଆଡ଼େ ଅନବସେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆସେନେଡ଼ସେଡ଼ିଆଡ଼େ ତ ସନ୍ନାରାନ୍ଆଡ଼େ ସେଡାଏନ୍ । ୨୯ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାଲୋଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଗର୍ବତଡ଼ନେ ତଡ଼ । ୩୦ ଆନିନ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିଷ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଏମାୟଲନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇନଲେନ୍ ଆସନ୍ ବୁଡ଼ିନ୍ ଅନ୍ତମ୍; ଆନିନ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତରମ୍ପମର, ମଡ଼ିରମର ଡେଲେ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲବୋ । ୩୧ ତିଆସନ୍ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ “ଆନା ଗର୍ବତନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଇନି ଲୁମେନ୍, ତିଆଡ଼େ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଗର୍ବନେଡୋ ।”*

* ୧:୧୨ ୧:୧୨ ଅନାପ୍ପାୟ ୧୮:୨୪ ☆ ୧:୧୪ ୧:୧୪ ଅନାପ୍ପାୟ ୧୮:୮; ଅନାପ୍ପାୟ ୧୯:୨୯; ରୋମିଅ ୧୭:୨୩ ☆ ୧:୧୭ ୧:୧୭ ୧ କରନ୍ତି ୧୭:୧୫ † ୧:୧୮ 1:18 ଇନ୍ନିଡ଼ ବରାୟବାୟ ତଡ଼ ☆ ୧:୧୯ ୧:୧୯ ଜିସାୟ ୨୯:୧୪ ☆ ୧:୩୧ ୧:୩୧ ଜିରିମିୟ ୯:୨୪

୨

ଆଅକ୍ଳାତଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଆୟୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ

୧୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନଜି ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇୟଲାୟ ଅସ୍ତୁବର୍ନାଞ୍ଜନ୍ ଆତିଡ଼ ବୁଡ଼ିଞ୍ଜେନ୍ ବାଢେ କି ତମୟବରନ୍ ବାଢେ ଖେନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଅଃଭିୟଲାୟ । ୧୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆତିଡ଼, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତ ଆନିନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତୁମ୍ ଜନାଇୟଡ଼ୋ, ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ଜନାତଡ଼ିୟ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲାୟ । ୩୧*ତି ଆତିଡ଼ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ବୋର୍ସା ତଡ଼, ଆରି ବନ୍ତଡ଼ନ୍, ତନକରନ୍ ବାଢେ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋଲନାୟ । ୪ ଖନଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତ ଅନସ୍ତୁବରଞ୍ଜେନ୍ ଗିଆନନ୍ ତ ତମୟବରନ୍ ବାଢେ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ, ଖେନ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଢେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଲାୟ । ୫ ତିଆସନ୍, ତର୍ନେବେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ବାଢେ ଏରତନମ୍ଲିଜନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଢେ ତନମ୍ଲିଜନ୍ ତେଏନ୍ ।

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି

୧୩ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମୟଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ବର୍ନେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ କେନ୍ ଆ ଜୁଗଲୋଡ଼ ଆ ବୁଡ଼ି ତଡ଼, କି କେନ୍ ଆ ଜୁଗଲୋଡ଼ ଆସ୍ତେଏଃଡ଼େଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଗୁଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ ବୁଡ଼ି ତଡ଼ । ୧୪ ଆର୍ପାୟ, ଅବସସଲେ ଆଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅନବଗୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଅଶ୍ତୁ ଗତେଲେନ୍ ଆମ୍‌ଗୁ ଇସ୍‌ରନ୍ ତି ଆସସନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ସେତାଲେ ତକୋଏନ୍ । ୧୫ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ତି ଆ ବୁଡ଼ି ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜନାଏଞ୍ଜି ନଡ଼, ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଆଅକ୍ଳାତଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃର୍‌କୁଏଜି ବନ୍ । ୧୬ ତରମ୍‌ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼, “ଅମଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଅଶ୍ତୁ ଗିଜେ, ଅଲୁଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଅଶ୍ତୁ ଅମଡ଼ତେ,

ଆରି ଇନିଜି ଗତେଲ୍‌ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଜିୟ ଅଶ୍ତୁ ଇୟମେ,

ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଆଡ଼ୁଡ଼ୟମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ତୁବଲେ ତକୋଏନ୍ ।”

୧୭ ବନ୍‌ତ, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଢେ ତି ଆସସନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବଜନାଲଡ଼ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ତି ଆ ପୁରାଡ଼ା ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସନସବରଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସାୟତଡ଼ତେ । ୧୮ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଗନବତେଲ୍‌ବରଜି, ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଅମ୍‌ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତୁମ୍ ଜନାତେ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆରି ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ; ତିଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତୁମ୍ ଜନାତେ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆରି ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୧୯ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜଗତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲବୋ, ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସାୟମ୍‌ତାଲେ ଆଡ଼ିୟତିୟଲଡ଼ଲନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ରପ୍ରି ଜନନାନ୍ ଆସନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଞାଡ଼ଲବୋ ।

୨୦ ତିଆସନ୍ ପୁରାଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ଆବର୍ତନବନ୍ ଆତିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜଗତନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ବାଢେ ବର୍ନେନ୍ ଅଃକର୍‌ବୋ; ଆର୍ପାୟ, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଢେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତବୋ । ୨୧ ବନ୍‌ତ ଜଗତନ୍ ଆ ତରମ୍‌ତମ୍‌ଲୋଡ଼ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆ ବର୍ନେଜି ଅଃକ୍ଳାଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଗନଲୁଡ଼େ, ଆରି ତିଆତେଜି ଆନିନ୍ ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, ତିଆସନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନେନ୍ ତେତେ । ୨୨ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସେକ୍ତେ*, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅଃସେକ୍ତେଜି । ୨୩ ତରମ୍‌ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼, “ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଃୟମ୍‌ ଆନା ଜନାଲେ ରପ୍ରିଏ ?

ଆନା ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଞାଡ଼ଲବୋ ରପ୍ରିଏ ?”

ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍‌ ଞାଡ଼ଲବୋ ।

୩

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସ୍ତେବାତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନଜି, ପୁରାଡ଼ାତାଗୋ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ ଆବର୍ତବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅଃକର୍‌ବେନ୍, ଆର୍ପାୟ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ କ୍ରିସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ରେସାସିଜନ୍‌ଆତଢ଼ ଆବର୍ତବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍‌ବେନ୍ । ୨ *ଖେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆଡ଼ବୁନ୍ ଅବଗାଲବେନ୍, ଆରି ଆନ୍ନା ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ଞ୍ଜି ଅଃଭିୟଲବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜାଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଲୋ, ଆରି ନମି ନିୟ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୩ ନମିତ୍ତାନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜୁମ୍‌ତନ୍, ଅମଡ଼ବେନ୍ ସଙ୍ଗାନ୍ ତ ଗୋଡ଼େନ୍ ପାଡ଼େନ୍ ତକୋ;

☆ ୨:୩ ୨:୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୯ * ୨:୧୫ 2:15 ଅଲ୍ଲେ ଗିୟତେ ☆ ୩:୨ ୩:୨ ଏବ୍ରି ୫:୧୨,୧୩

ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜିମ୍‌ମ୍‌ନେ ପଡ଼ ?
୪*ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅବୟନେ ଗାମ୍‌ଡେ, “ଞେନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ସନଶ୍ଟୋଫର୍, ” ଆରି ଅବୟନେ ଗାମ୍‌ଡେ, “ଞେନ୍
ଆପଲ୍‌ନ୍ ଆ ସନଶ୍ଟୋଫର୍, ” ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏନ୍‌ଲେ ଏବର୍ଡନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ?

୫ ଆପଲ୍‌ନ୍ ଆନା ? ପାଓଲନ୍ ଆନା ? ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସଭର୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଞଡ଼ନେମରଜି; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ଫ୍
ଡର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏସାଜତବେନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍‌ଫ୍ ସିଲଡ଼ ତିଲେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍
ଏଞ୍ଜାଫ୍‌ଲାୟ୍ ଏଡେଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଲନ୍‌ମ୍‌ତନାୟ୍ । ୬*ଞେନ୍ ଅନୁବନ୍ ଗୁଲ୍‌ୟ୍, ଆପଲ୍‌ନ୍ ରୁଡାନ୍‌ବେନ୍, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍
ତିଆଡେ ଅବସୋଡାଏନ୍ । ୭ ତିଆସନ୍ ଆନା ଅନୁବନ୍ ଗୁଡେ ଅଡେ, ଆନା ରୁଡାଡେ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ ତଡ଼, ବନ୍‌ଡ
ଇସ୍‌ରନ୍ ତୁମ୍ ଅନୁବନ୍ ଅବସୋଡାଡେ, ଆନିନ୍ ମା ମୁଡ଼ମର୍ । ୮ ଗୁଗୁତ୍‌ୟ୍‌ମରନ୍ ତ ରୁଡାଡ଼୍‌ୟ୍‌ମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି
ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବୟନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତିଲେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ କାକାଡାଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଫ୍ ପୁରସ୍ତାରନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି ।
୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସସ୍ କାକାଡାମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କୋଭା ତ ଇସ୍‌ରନ୍
ଆସିଂ ।

୧୦ ଞେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍‌ଲିଞ୍ଜନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ବାଭେ ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ବୁଡ଼ି ଗୁସିଂମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତନିୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆରି
ଆନ୍ନାମର୍ ତି ଆ ଜିଞ୍ଜିଲୋଫ୍ ତୁବ୍‌ସିଂତନ୍; ବନ୍‌ଡ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତୁବ୍‌ତବୋ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତିଲେ ମନ୍‌ରାନ୍
ଏଆୟ୍‌ତନନେବା । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜିଞ୍ଜି ଆତୁବ୍‌ତୁବ୍ ତକୋ, ତିଆଡେ ଅମ୍‌ରେଫ୍‌ଲେ ଆନ୍ନା ଆ ଜିଞ୍ଜି
ଆନ୍ନିଫ୍ ତୁବ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, ତି ଆ ଜିଞ୍ଜିଅର୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ । ୧୨ ତି ଆ ଜିଞ୍ଜିଲୋଫ୍ ଲାଫ୍‌ଲେନ୍‌ସୁନାନ୍, ରୁପାନ୍, ମଡ଼ଗାଡ଼ମନ୍
ଆରେଫ୍, ଅରାନ୍, ଅଜିଞ୍ଜନ୍, ଅଲଡ଼ନ୍ ବାଭେ ତୁବ୍‌ତଜି । ୧୩ ଆରି, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ କାକାଡା ଏଙ୍ଗାଗୋ ତକୋ,
ତିଆଡେ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆ ଡିନ୍ନାଈଂ ଗିୟ୍‌ତାଡେ, ତି ଆ ଡିନ୍ନା ତଗୋନ୍ ବାଭେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ କାକାଡା ଅଲ୍ଲେ ଗନିଜନ୍
ଡେଡେ । ୧୪ ଆନା ଇନି ତୁବେନ୍, ତି ଆ କାକାଡା* ଏରନ୍‌ବମୋସ୍ତାନ୍ ତକୋଏନ୍ ଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଓଞ୍ଜୋଲ୍‌କୁଜନ୍ ଞାଫ୍‌ଡେ;
୧୫ ଆରି ଆନ୍ନିଫ୍ ଆ କାକାଡା ଜୋମ୍‌ଡୋଡେନ୍ ଡେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡେ ମୋସ୍ତାଡେ, ଡେଲୋଜନ୍‌ଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ଅମେଫ୍‌ଡେ,
ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ ତଗୋଗଡ଼ ଆଜିଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍ ଡେଡେ ।

୧୬ *ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁରାଡା
ଉଗର୍‌ଲୋଫ୍‌ବେନ୍ ତକୋତନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ୧୭ ଆନ୍ନିଫ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ
ଅବସେଡେନ୍ ଡେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଫ୍ ଅବସେଡ଼େ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ
ସରେବାସିଂ ମଡ଼ିରଡ଼ମ୍, ତି ଆ ସରେବାସିଂ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ।

୧୮ ଆନ୍ନିଫ୍ ଆନିନ୍‌ଡମ୍ କଣ୍ଡାୟ୍‌ଡ଼େନ୍ ତଡ଼, ଅନ୍ନିଫ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ନମି ଆ ଜୁଗଇଂ ବୁଡ଼ିମର୍ ଗାମ୍‌ଡମ୍‌ଲନ୍ ଡେନ୍,
ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବୁଡ଼ିମର୍ ଡେଲେ ରପ୍ରିଏ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଉଲ୍‌ମର୍‌ଗୋ ଡେଏଡୋ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍
କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଫ୍ ଆ ଉଲ୍‌; ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଫ୍‌ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, “ଆନିନ୍
ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଫ୍ ଆ ସାଡ଼୍‌ଆଲୋଫ୍‌ଞ୍ଜି ଞମ୍‌ତଜି ।” * ୨୦ ଆରି ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଫ୍‌ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, “ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆ
ଗନବ୍‌ଡେଲ୍‌ବର୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଜନାଡେ ।” ୨୧ ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଫ୍ ଗର୍ବତଡ଼େନ୍ ତଡ଼,
ଆଜାଡିଡମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆଡେ । ୨୨ ପାଓଲନ୍, ଆପଲ୍‌ନ୍, କେପାନ୍, ପୁତ୍‌ନ୍, ଅନମେଫ୍‌ନ୍, ରନବୁନ୍, ନମି,
ପୁର୍ବାଃଡେ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆଡେ । ୨୩ ଆରି, ଆମ୍ବେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍‌ଆଡେ, କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡେ ।

୪

ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଞଡ଼ନେମରଜି ଆ କାକାଡା

୧ ମନ୍‌ରାଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼ଫ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆ କାକାଡାମରଜି, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଜରୁ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଆ ଗୁମ୍‌ସ୍ତା ଗାମ୍‌ଲେନ୍‌ତଜି
। ୨ ଆରି, ଗୁମ୍‌ସ୍ତା କାକାଡାନ୍ ଆରଲ୍‌ମ୍‌ଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଡର୍ନେଡମ୍ ତକୋନେନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ । ୩ ବନ୍‌ଡ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
ଅମ୍ବେଲେ, ଅଡ଼େ ଅନ୍ନିଫ୍ ଆ ସବରଲୋଫ୍ ଞେନ୍‌ଆଡ଼ଫ୍ ଅନବ୍‌ବିସାରନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ ତଡ଼, ଞେନ୍ ନିୟ୍ ଞେନ୍‌ଡମ୍
ଅଃନ୍‌ବ୍‌ବିସାରନାୟ୍ । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଞେନ୍ ଇନିଜି ଆ ଡୋସା ତକୋ ତିଆଡେ ଞେନ୍ ଜନା ତଡ଼,
ଡେଲୋଜନ୍‌ଡ଼େନ୍ ଞେନ୍ ଏରଡୋସାମର୍ ତଡ଼, ବନ୍‌ଡ ପ୍ରବୁନ୍ ଞେନ୍‌ଆଡ଼ଫ୍ ବିସାରତ୍‌ୟ୍ । ୫ ତିଆସନ୍, ଡିନ୍ନାନ୍
ଆମ୍‌ଫ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ଫ୍ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ୍ ଆନ୍ନିଫ୍‌ଆଡ଼ଫ୍ ଏବିସାରତଡ଼; ଆନିନ୍ ଆ ଲୋଫ୍‌ଡ଼ଲୋଫ୍‌ନ୍ ଆସସନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆ
ସାଆରଲୋଫ୍‌ନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଫ୍‌ତାୟ୍, ଆରି ଉଗର୍‌ଲୋଫ୍‌ନ୍ ଆ ଗନବ୍‌ଡେଲ୍‌ବର୍‌ଜି ଅମ୍‌ଡ଼ଫ୍‌ତାୟ୍, ତି ଆଡିଡ଼ ତିଲେ ମନ୍‌ରାନ୍
ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ଫ୍ ସିଲଡ଼ ସନେକେନ୍ ଞାଫ୍‌ଡ଼ଜି ।

* ୩:୪ ୩:୪ ୧ କରନ୍ତି ୧:୧୨ * ୩:୬ ୩:୬ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୮:୪-୧୧; ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୮:୨୪-୨୮ * ୩:୧୪ 3:14 ତନ୍‌ତୁବ୍ * ୩:୧୭ ୩:୧୭ ୧ କରନ୍ତି ୭:୧୯;
୨ କରନ୍ତି ୭:୧୭ * ୩:୧୯ ୩:୧୯ ଆୟୋବ ୫:୧୩

୭ ଏ ବୋଷାଢ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଷଢ଼ନେବେନ୍ ଆସନ୍ ଆପଲ୍ଲନ୍ ତ ଖେନ୍ତମ୍ ଅବ୍ଜଢ଼ତମ୍ଲନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇଡ଼ଲ୍ଲାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆଇଡିଡ଼ ତିଆଡେଜି ଏଆଲ୍ଲେଡ଼, କେନ୍ଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଷଢ଼ନାବା, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆସନ୍ ଏଗର୍ବତଢ଼ନେ, କି ଆନ୍ନିଡ଼ଆଡ଼ ଏସଙ୍ଗାଡ଼ । ୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମ୍ବେନ୍ଆଡ଼ ସୋଡ଼ାମର୍ ଅମ୍ବେଲବେନ୍ ? ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନିୟ୍ଡିୟନ୍ ବାଢେ ଏଷଞାଢ଼ଲନ୍ଆଡେ, ଅମ୍ବେବେନ୍ ଇନି ତକୋ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନିୟ୍ଡିୟନ୍ ବାଢେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞାଢେନ୍, ବନ୍ତ ତିଆଡେଜି ତନିୟ୍ଡିୟନ୍ ବାଢେ ଏଷଞାଢ଼ଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇନିବା ଏଗର୍ବତନ୍ ?

୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ସନାୟ୍ସାୟ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞାଢ଼ାଜେନ୍ ପଡ଼ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଗମାଢ଼ଲବେନ୍ ପଡ଼ ? ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ରାଜା ତେଲବେନ୍ ପଡ଼ ? ଆଜାଡିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରାଜା ତେଲବେନ୍ ତେନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ ବନ୍, ଏଢେଲ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଏରାଜାତନାୟ୍ ବନ୍ । ୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍ ମନ୍ନେତାୟ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼, ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆ ତିକ୍ଳିଗଡ଼ ତକ୍ଳୋତାଲେ ରନବୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ଲଲେନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସମ୍ପରା ପୁତ୍ ଓନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ତନିକ୍ଳଲାୟ୍ଗୋ ତେତଲେନ୍ । ୧୦ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଉଲ୍ଲମର୍ଡି ତେଲଲେନ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆମଡ଼ ଏମାୟ୍ଲନ୍ ବୁଡ଼ିମର୍ ତେଲବେନ୍; ଇନ୍ଲେନ୍ ବସ୍ତୁତଡ଼, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବସ୍ତୁତମ୍; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍ତମ୍, ବନ୍ତ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏରସନେନ୍ସେନ୍ତମ୍ । ୧୧ ନମିତ୍ତାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଡୋଲେୟ୍, ଆଇଗାଲ୍, ସିନ୍ରି ତଡ଼, ଅସିଂ ତଡ଼ ଆରି ତନିତନ୍ ଜୋମଲେ ଏବୁଲ୍ଲେତାୟ୍ । ୧୨ *ଅସିତମ୍ଲେନ୍ ବାଢେ ଏକାକାଡ଼ାତନାୟ୍, ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ଆଡ଼ କୟ୍ ଲିଲେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଏଆସିର୍ବାଦତାୟ୍, ତଣ୍ଡାୟ୍ଲଲେଞ୍ଜି ତେନ୍, ସଏଲେ ଏଡକୋତନାୟ୍ । ୧୩ ଗନବ୍ବରଜନ୍ ଏଞାଢ଼ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଲବଡ଼ିବରନ୍ ବାଢେ ଏଜାଲ୍ଡ଼ଲାୟ୍, ନମିତ୍ତାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ପୁତ୍ ଓନ୍ ଆସନ୍ ପରାନ୍ସାଡିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲଲେନ୍, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡିଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲଲେନ୍ ।

୧୪ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଗନବ୍ବରଜନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଷନ୍ନିଡ଼ଲାୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ତନୁଡ଼ୟ୍ ଅଅନ୍ଶେଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଷନଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇଡ଼ତାୟ୍ । ୧୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଷନଡ଼ନ୍ ତନିୟ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍ବେବେନ୍ ଦସ ଅଜାର ଷନଡ଼ମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆପେୟ୍ବେନ୍ ଆବୟ୍ନ୍ ତକୋ, ଅମ୍ବେବେନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ତ୍ତାଲେ, କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆମଡ଼ ଷେନ୍ ଆପେୟ୍ବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲ୍ଲୟ୍ । ୧୬ *ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍ଆଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ୟ୍ବା* । ୧୭ ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଅମ୍ବେବେନ୍ ତିମତିନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାୟ୍, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ତନୁଡ଼ୟ୍ମତମ୍ ଆରି ତନେତମନ୍ ଆ ତାକାଡ଼ାଅନ୍; କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋତାଲନ୍ ଷେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଷଣ୍ଡୁମ୍ତନାୟ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମାଣ୍ଡିରେଡ଼ନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ତାୟ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଇୟ୍ତାୟ୍ ବର୍ବେନ୍ ।

୧୮ ଷେନ୍ ଅମ୍ବେବେନ୍ ଅଷନ୍ନିଆୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ନେତାଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗର୍ବତଞ୍ଜି । ୧୯ ବନ୍ତ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଷେନ୍ ଅମ୍ବେବେନ୍ ଲଇୟ୍ତାୟ୍, ଆରି ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଜି ଗର୍ବତଞ୍ଜି, ଷେନ୍ ସଉର୍ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅଷନ୍ନାୟ୍ ଅମ୍ବେଡ଼ାୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଆ ବୋର୍ସାଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ତକୋ ଇୟ୍ତାୟ୍ ଗିୟ୍ନାୟ୍ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ବର୍ନେନ୍ ବାଢେ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ବାଢେ ଗନିଜନ୍ ତେତେ । ୨୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଲତୟ୍ତବେନ୍ ? ଷେନ୍ ତାଙ୍ଗୋନ୍ ଷମ୍ଲେ ଅମ୍ବେବେନ୍ ଇଆୟ୍, ଅଡ଼େ ତନୁଡ଼ୟ୍ମତମ୍ ତ ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ଅମ୍ବେବେନ୍ ଇଆୟ୍ ?

୫

ଜୋଣ୍ଡାନ୍, କୁଣ୍ଡିନ୍

୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଡାରିତନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଷେନ୍ ଅମ୍ବେବେନ୍ତାୟ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଡାରିତନ୍, ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଢେଲେ ଅଷଡ଼ାରିନେଜି; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆପେୟ୍ବେନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ବୟ୍ନ୍ ନିୟ୍ ଏଡାରିତନ୍ । ୨ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗର୍ବତନ୍ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗରୟ୍ତାତବେନ୍ ବନ୍, ଆରି ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମ୍ବେଡ଼ା । ୩ ଷେନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ବାଢେ ତେଡେ ଅଷଡ଼କୋଲ୍ଲୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଷେନ୍ ତେଡେ ତକୋତାଲନ୍, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ଷେନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ବିସାରଲାୟ୍ନି । ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଏର୍ଭୁଲ୍ଲନ୍ ଆଡିଡ଼, ଷେନ୍ ନିୟ୍ ତେଡେ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅମ୍ବେଲେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଲନାୟ୍ । ୫ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମ୍ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତଅଡ଼ ଅନବ୍ସେତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ସନୁମନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ବା, ଏଢେଲ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅମ୍ବେବେନ୍ ।

* ୪:୧୭ ୪:୧୭ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୮:୩ * ୪:୧୭ ୪:୧୭ ୧ କରନ୍ତି ୧୧:୧; ପିଲିପି ୩:୧୭ * ୪:୧୭ 4:16 ଷେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେନାବା

୭ *ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏନ୍ତେଲେ ଏଗର୍ବତଢ଼ନେ, ତିଆତେ ମନଢ଼ ତଡ଼; ଅସୋୟ କମିରନ୍ ନିୟ ସମିରା ମଇଦାଲୋଡ଼ନ୍ କମିରନ୍ ତୁମ୍ ଅମ୍ଭେତେ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ୭ ଅମ୍ଭେବେନ୍ ସିଲଡ଼ କମିରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ଇର୍ସେ ସବଡ଼ାୟତାଲେ ମବଡ଼ିରନାବା, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କମିରନ୍ ଏରମନାୟନ୍ ଆ ମଇଦା ଅନ୍ତମ୍ ତେତବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅନେଲାଇୟପୁରନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଅନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ନିୟ ଅନମଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତିୟତମ୍ଲନ୍ । ୮ ତିଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ଇନ୍ଲେନ୍ ପାପୁର କମିରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପେଲ୍ଲାଇଞ୍ଜି ତ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅମ୍ଭେତେଡ଼ତାଲେ, କମିରନ୍ ଏରମନାୟନ୍ ଆ ରୁଟି ଅନ୍ତମ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତ ମଡ଼ିରନ୍ ବାଭେ ପୁରପୁରନ୍ ଲୁମ୍ବା ।

୯ ଜୋଣ୍ଡାମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଏମାୟତଢ଼ନେ ଗାମ୍ଲେ, ଷେନ୍ ଆମ୍ଭୁଡ଼ୁ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟଲାଇୟ । ୧୦ କେନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଜୋଣ୍ଡାମରଞ୍ଜି, କୁସ୍ତାମରଞ୍ଜି, ବୁର୍ତମରଞ୍ଜି ତ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ଆପୁରତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ବୟନ୍ ଏମାୟତଢ଼ନେ ଗାମ୍ଲେ ଅଃକର୍ବେନ୍; ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ପୁତ୍ ନି ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜନିରନ୍ ତେତେ । ୧୧ ଅନିଡ଼ୁ ଆ ମନ୍ରା ସର୍ବ ଡର୍ନେମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଜନାଏଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଜୋଣ୍ଡାତନ୍, କୁସ୍ତାତନ୍, କୋଡ଼ତାଜନ୍ ପୁରତେ, ମନ୍ରାନ୍ ନିଶ୍ଚୟତେ, ଗାସାଲତନ୍, ଆଡ଼ସାତନ୍, ରାଉତନ୍, ଏଭେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ଏମାୟତଢ଼ନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏଗାଗାତଢ଼ନେ, ଗାମ୍ଲେ ଇଡ଼ଲେ ଅମ୍ଭେବେନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇୟ ।

୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜାଡ଼ଲନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଇନିବା ଷେନ୍ ବିସାରଆଜି ? ଅମ୍ଭନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ଭେନ୍ ଏଃକିସାରଏଜି ପଡ଼ ? ୧୩ ବନ୍ତ ଆନାଜି ଜାଡ଼ଲନ୍ ତକୋଜି, ଇସ୍ତରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବିସାରତଜି, ତି ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଅମ୍ଭେବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମ୍ଭୁଡ଼ୁବାଜି ।

କ୍ରିସ୍ଟାନୁମରଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ କନାୟକାୟବରନ୍

୧ ଅମ୍ଭେଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନିଡ଼ୁ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅନିଡ଼ୁ ଆ ମନ୍ରା ଅଲ୍ସକାଭାନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ବିସାରନ୍ ଆସନ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି* ଆମ୍ଭେ ଏରନିୟନ୍, ଏରଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେ ଇୟତେ ପଡ଼ ? ୨ ଆରି ବୟଲେମରଞ୍ଜି ପୁତ୍ ନି ବିସାରତଜି ଗାମ୍ଲେ, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ପୁତ୍ ନି ବିସାରଲେ ଏରପ୍ରିଏନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସନ୍ନାରାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବିସାରଲେ ଅରଃ ଏରପ୍ରିଏନ୍ ? ୩ ଇନ୍ଲେନ୍ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବିସାରତବୋଜି, ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ସନ୍ନାରାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବିସାରଲେ ଅରଃ ଏରପ୍ରିଏନ୍ ? ୪ କେନ୍ ଏନ୍ତେଗନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବିସାରନ୍ ଆସନ୍, ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ସନ୍ନାରାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ଭେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନିବା ଏଇୟତେ ? ୫ ଷେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗନ୍ବରୟମତନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନାୟ, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ ତେନ୍, ତିଆତେ ବିସାରନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍ଭେଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନିଡ଼ୁ ଏଭେଲେ ବୁଡ଼ିମରନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ପଡ଼ ?

୬ ବନ୍ତ, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅବୟ ଡର୍ନେମରନ୍ ଆରି ଅବୟ ଡର୍ନେମରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ସଦରନ୍ ଜିରେ ଇୟତେ ଏକାୟକାୟେ, ଆରି ତିଆତେ ଏରଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ବିସାରତଜି ।

୭ ଅମ୍ଭେବେନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ତୋସାନ୍ ତକୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଏଲ୍ସକାଭାତେ କି ବିସାରନ୍ ଆସନ୍ ଏଲ୍କାୟକାୟତେ, ଆର୍ପାୟ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନିବା ଏରଡର୍ନେମନ୍ ତ ବନକତନ୍ ସଏଲେ ଏଃଡ଼ୁକୋନେ ? ୮ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଏଲ୍ବୁର୍ତତେ, ଆରି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ଆ କିଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ଏରଡର୍ନେମନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲ୍ଲୁମ୍ତେ । ୯ ଏରଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ତରକୋନେନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼େଜି, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? କନଶ୍ଟାୟଲୋଡ଼ ଗଲୋଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଜୋଣ୍ଡାମରନ୍, କୋଡ଼ତାୟପୁରମରନ୍, ତାରିନେମରନ୍, ଓକାମରନ୍ ତ ଓକାମରନ୍ ବୟନ୍ ଆଡ଼କୋତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ଗିୟମଡ଼ବୟମରନ୍, ୧୦ ରାଉମରନ୍, ରନ୍ନାମଡ଼ମରନ୍, ଗାସାଲମରନ୍, ତନୋସେମରନ୍, ବୁର୍ତମରନ୍, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ତରକୋନେନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼େଜି । ୧୧ ଆରି ଅମ୍ଭେଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଲବେନ୍, ବନ୍ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ତ ଇସ୍ତରଲେନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାଭେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର ତେଲବେନ୍; ଇସ୍ତରନ୍ ଆସନ୍ ଏଡ଼ିୟତମ୍ଲନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଡର୍ନେମର୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେଲବେନ୍ ।

ଇସ୍ତରନ୍ଆତଡ଼ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତଅଡ଼ବେନ୍ ତିୟତମ୍ନାବା

୧୨ *ଲାଡ଼ଲେନ୍ ବର୍ତଞ୍ଜି, “ଷେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ଲୁମ୍ଲୁମ୍ ଆସନ୍ ଇନିଡ଼ୁ ତନଡ଼ତଡ଼ ତଡ଼ ।” ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋନ୍ଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ଲୁମ୍ଲୁମ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନିଡ଼ୁ ତନଡ଼ତଡ଼ ତଡ଼ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଷେନ୍ ଆନିଡ଼ୁ ଆ ଜାୟତା ଅଃଡ଼ୁକୋନାୟ । ୧୩ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଗାମ୍ତଜି, “ଜନୋମ୍ଜୋମନ୍ କିମ୍ପୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍, ଆରି କିମ୍ପୋଡ଼ନ୍ ଜନୋମ୍ଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ।” ବନ୍ତ ଇସ୍ତରନ୍ ବାଗୁନ୍ ଅବସସତେ; ତଅଡ଼ନ୍

☆ ୫:୭ ୫:୭ ଗାଲତି ୫:୯ * ୭:୧ 6:1 ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ☆ ୭:୧୨ ୭:୧୨ ୧ କରକ୍ତି ୧୦:୨୩

ଜୋଣ୍ଡାଦାନେନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ୍ ତଅଢନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡା ଆସନ୍ ଷ୍ଟ୍ରମ୍‌ନେନ୍ ତେଏତୋ, ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ତଅଢନ୍ ଆସନ୍ । ୧୪ ଇସ୍‌ରନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବତୋଏନ୍, ଆରି, ଆନିନ୍ ଆ ବୋର୍ସାନ୍ ବାଢେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଅବତୋଲଡ଼ତନ୍ ।

୧୫ ତଅଢ଼ବେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ ଅନ୍ତମ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଷେନ୍ ଇନି କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ ପାଡ଼ଲେ ଜୋଣ୍ଡାଡ଼ି ତଅଢ଼ ଅମ୍ବେଆୟ୍ ପଡ଼ ? ଏଢେଲେ ତେତଡ଼ ତଡ଼ । ୧୬ ଆରି, ଆନା ଜୋଣ୍ଡାଡ଼ିବଜନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଆ ତଅଢ଼ ଅନ୍ତମ୍ ତେତଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, “ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବତଅଢ଼ନ୍ ତେତଜି ।” ୧୭ ବନ୍‌ତ, ଆନା ପ୍ରବୁନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍‌ତନେ, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ବୟନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ପୁରାଡା ତେତଜି ।

୧୮ ଜୋଣ୍ଡାଦାନେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବଞ୍ଚାୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା, ମନ୍‌ରାନ୍ ଇନିଜନ୍‌ଡ଼ ଆ ଇର୍ସେ ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ତଅଢ଼ନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଅଃଡ଼େଏ; ବନ୍‌ତ ଆନା ଜୋଣ୍ଡାନ୍ ତ ଜୁଣ୍ଡାଡ଼ି କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଆ ତଅଢ଼ନ୍ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ । ୧୯ *ତଅଢ଼ବେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍, ଆରି ତଅଢ଼ବେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ, ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍‌ଆତେ ତଡ଼ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜବ୍ର ମଡ଼ଗା ବାଢେ ଷ୍ଟିନିନ୍ ତେଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ତଅଢ଼ବେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେବା ।

ବିବାନେନ୍ ଆସନ୍ ସେକ୍ସବରନ୍

୧ ଆମ୍ବେନ୍ ଅଙ୍ଗା ବର୍ନେଜି ସିଟିଲୋଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅମ୍‌ଡ଼ଞେନ୍ ଏଆସ୍‌ୟ୍‌ଲାୟ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆସନ୍ ଷେନ୍ ଜାଲଡ଼ତବେନ୍ ।

୩ ଓକାମରନ୍ ଆଇମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃସୁଡେଲୋ ତେନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ; ୨ ବନ୍‌ତ ଜୋଣ୍ଡାନ୍ ଆ ବନ୍ତଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଓକାମରନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ତକୋଏତୋ, ଆରି ଅଡ଼କୋ ଆଇମରନ୍ ଆ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ତକୋଏତୋ । ୩ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ତଅଢ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟେତୋ, ଆରି ତୁକ୍ତିନ୍ ତଅଢ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ଆ ଅୟ୍‌ତବନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟେତୋ । ୪ ଆସୁଡ଼ଂନେବଜନ୍ ଆ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅଦିକାର ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତକୋ, ତି ଅନ୍ତମ୍ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ଆ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅଦିକାର ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତକୋ । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ନମ୍‌ରେଡ଼ତଡେଜି ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବମନ୍‌ନ୍ ବାଢେ କଡାଡ଼ିତାଲନ୍ ପାଡ଼ନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ଆନ୍ନାନେତଜି; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନୁମ୍‌ନ୍ ଆ ତନୋରତୋର୍‌ଲୋଡ଼ ଗଲୋଡାଲେ ଆଇୟ୍‌ସିଲନ୍ ଆଇୟ୍‌ଜଡ଼ଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଏ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ନାବା ।

୬ ଷେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ଅଃକର୍‌ନାୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଷ୍ଟନଡ଼ଞ୍ଜିବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ବର୍ତବେନ୍ । ୭ ବନ୍‌ତ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଷେନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ତକୋନେତଜି ଗାମ୍‌ତାୟ୍; ତିଲେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍ ଷାଡେଞ୍ଜି, ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଷାଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ନ୍ ଆନ୍ନାଆତେ ଷାଡେଞ୍ଜି ।

୮ ବନ୍‌ତ ଏର୍‌ବିବାନେମରଞ୍ଜି, ତ ଜୁଆର୍‌ବଜଞ୍ଜି ବର୍ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଷେନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ତକୋଲଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ । ୯ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆଇୟ୍‌ସିଲନ୍ ଆଇୟ୍‌ଜଡ଼ଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବିବାନେତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଅଢ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡାଲୋଡ଼ ଅରୟ୍ ଅରୟ୍ ଆଡ୍ରେତବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ୍ ବିବାଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍ ମନଡ଼ ।

୧୦ *ବନ୍‌ତ ଆବିବାନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତାଜି, କେନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ଷେନ୍ ଅଃକର୍‌ନାୟ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତଜି, ତୁକ୍ତିନ୍ ଆ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାତଡ଼ନେ ତଡ଼; ୧୧ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଆ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆରି ସୁଡ଼ଂତଡ଼ନେ ତଡ଼, ଇଜ୍‌ଜାନ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଆ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍‌ନେତୋ, ଅୟ୍‌ତବନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍‌ଡ଼ୁଡ଼ତଡେ ତଡ଼ ।

୧୨ ଷେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତାଜି, କେନ୍‌ଆତେ ପ୍ରବୁନ୍ ଅଃକର୍‌ନେ, ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ତି ଏର୍‌ଡର୍‌ନେବୟ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନେନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍‌ଡ଼ୁଡ଼ତଡେ ତଡ଼ । ୧୩ ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆଇବୟ୍ ଆ ଅୟ୍‌ତବ୍ ଏର୍‌ଡର୍‌ନେମର୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତୁକ୍ତିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନେନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ତି ଆଇବଜନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍‌ଡ଼ୁଡ଼ତଡେ ତଡ଼ । ୧୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଡର୍‌ନେବୟ୍ ତୁକ୍ତିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଏର୍‌ଡର୍‌ନେ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଡର୍‌ନେମର୍ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଏର୍‌ଡର୍‌ନେବୟ୍ ତୁକ୍ତିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେଏନ୍; ଏଢେଲେ ତଡ଼ ନଡ଼ ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଏର୍‌ମଡ଼ିର୍ ତେତଜି

* ୭:୧୯ ୭:୧୯ ୧ କରକ୍ତି ୩:୧୭; ୨ କରକ୍ତି ୭:୧୭ * ୭:୧୦ ୭:୧୦ ମାଡ଼ିଉ ୫:୩୨; ୧୯:୯; ମାର୍କ ୧୦:୧୧,୧୨; ଲୁକ ୧୭:୧୮

ବନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଅମ୍ଳେଲେ ନମି ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼ିର ତେଏଞ୍ଜି । ୧୫ ଆରି ଏରତର୍ନେମରନ୍ ତର୍ନେବୟ୍ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାନେନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାନେତୋ, ଆରି ଏରତର୍ନେବଜନ୍ ତର୍ନେମର୍ ଅୟ୍ତବନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାନେନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାନେତୋ; ତେଞ୍ଜେ ଆରି ତର୍ନେମରନ୍ ତ ତର୍ନେବଜନ୍ ଆଜିବାଡ଼ଜି ତଡ଼, ଇସ୍ଵରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନୟ୍ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଓଡ଼େଲଡ଼ଲନ୍ । ୧୬ ତିଆସନ୍, ଏ ଆସୁଉଁନେ ତର୍ନେବୟ୍ ଆମନ୍ ଅମ୍ଳେଲେ ଏରତର୍ନେମର୍ ଅୟ୍ତବନ୍ମ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତେ ଗାମ୍ଲେ ଆମନ୍ ଜନା ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆରି, ଏ ଆଖାଡ଼ବୟ୍ନେ ତର୍ନେମର୍ ଆମନ୍ ଅମ୍ଳେଲେ ତୁକ୍ତିନମ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତେ ଗାମ୍ଲେ ଆମନ୍ ଜନା ତଡ଼ ପଡ଼ ?

ଇସ୍ଵରନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଓଡ଼େଲଡ଼ଲନ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ଏଞ୍ଜିମ୍ନେବା

୧୭ ପ୍ରବୁନ୍, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ତନିୟ୍ତିୟ୍ନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ଓଡ଼େଏନ୍, ଆନିନ୍ ତି ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍ନେତୋ, ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଏନ୍ନେଲେ ମା ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ତାଜି । ୧୮ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଗନବ୍ରେତନ୍ ତେଏନ୍ କି ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଏରଗନବ୍ରେତମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବ୍ରିୟ୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଡ଼ ଗୋୟ୍ତଡ଼ ତଡ଼; ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଏରଗନବ୍ରେତନ୍ ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଗବ୍ରେତଡ଼ନେ ତଡ଼ । ୧୯ ଗନବ୍ରେତନ୍, ଏରଗନବ୍ରେତନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଆର୍ଯ୍ୟାୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନ୍ୟାୟ୍ବର୍ ତୁମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍ନାବା । ୨୦ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରୋଡ଼େଲବେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ତକୋଲବେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେମା ତକୋନାବା । ୨୧ ଆମ୍ବେନ୍ କମ୍ପାରିନ୍ ଏଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲବେନ୍ ପଡ଼ ? ଏଇଃୟ୍ମତଡ଼, ଆର୍ଯ୍ୟାୟ୍ ଅଙ୍ଗା ଆମ୍ବେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ରବ୍ୟ୍ଡ଼ନାବା । ୨୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା କମ୍ପାରିନ୍ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏନ୍, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆତ୍ରାଣ୍ଡେଏନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତେତେ; ଆରି ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆଅମ୍ରେଡ଼ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମର୍ ତେତେ । ୨୩ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜବ୍ ମଡ଼ଗା ବାଞ୍ଜେ ଖିଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କମ୍ପାରି ଏତକୋତଡ଼ନେ । ୨୪ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରୋଡ଼େଲବେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଏତକୋଲନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେ ମା ଇସ୍ଵରନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନାବା ।

ଏରବିବାନେମରଞ୍ଜି ତ ଆ ଜୁଆର୍ବଜଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ

୨୫ ଆପୟ୍ଲଡ଼ବଜଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଖାଡ଼ାୟ୍, ବନ୍ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଖେନ୍ ତର୍ନେମର୍ ଆଡ଼େଲିଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ମଞ୍ଜେନ୍ ବର୍ତନାୟ୍ ।

୨୬ ଖେନ୍ ଗାମ୍ତାୟ୍, ନମି ଆରଡ଼ୋତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିଜି ଆସନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ତକୋ, ତି ଅନ୍ତମ୍ ମା ତକୋଲନ୍ ତେନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ । ୨୭ ଆମ୍ବେନ୍ ଆଖାଡ଼ବୟ୍ନେ ପଡ଼ ? ଏଞ୍ଜେଲେତେନ୍ ତୁକ୍ତିବେନ୍ଆତଡ଼ ଅନମ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଡ଼ ଗୋୟ୍ତଡ଼, ଆମ୍ବେନ୍ ଏରଖାଡ଼ବୟ୍ନେ ପଡ଼ ? ଏଞ୍ଜେଲେତେନ୍ ଖାଡ଼ବୟ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଡ଼ ଗୋୟ୍ତଡ଼ । ୨୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବିବାଲନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଇର୍ସେ ତଡ଼; ଆରି ଆପୟ୍ଲଡ଼ବଜନ୍ ସୁତ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଇର୍ସେ ତଡ଼; ବନ୍ତ ଆବିବାନେମରଞ୍ଜି ମାଡ଼ୁ ତଣ୍ଡୁ ତେତଜି, ତିଆସନ୍ ତେଞ୍ଜେ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅତରୁବେନ୍ତୋ ଗାମ୍ତାୟ୍ ।

୨୯ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଖେନ୍ ଗାମ୍ତାୟ୍, ତିନ୍ନାନ୍ ଅସୋୟ୍ତମ୍ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଜି ଆଖାଡ଼ବୟ୍ନେଜି ଆନିଞ୍ଜି ଏରଖାଡ଼ବୟ୍ନେମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋନେତଜି । ୩୦ ଆରି ଆନାଜି ଯେୟେତାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃୟେଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ତକୋନେତଜି, ଆରି ଆନାଜି ସର୍ତାତଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅଃସର୍ତାନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ତକୋନେତଜି, ଆନାଜି ଖିଞ୍ଜିତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଏରଞ୍ଜିନେମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋନେତଜି । ୩୧ ଆରି, ଆନାଜି ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼ଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃମ୍ମଗାତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ତକୋନେତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ ପୁତ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଅଃଡ଼କୋଏ ।

୩୨ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଇଃୟ୍ମତଡ଼େ ଗାମ୍ତବେନ୍, ଏରବିବାନେମରନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ଅନବ୍ସର୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟ୍ମଲତେ । ୩୩ ବନ୍ତ ଆଖାଡ଼ବୟ୍ନେମରନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ଆତଡ଼ ଅନବ୍ସର୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପୁତ୍ ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆସନ୍ ଇୟ୍ମଲତେ । ୩୪ ଏରସୁଉଁନେବଜନ୍ ତ ଆପୟ୍ଲଡ଼ବଜନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ତ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ମଡ଼ିର୍ ଅମ୍ଳେଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇୟ୍ମଲତେ; ବନ୍ତ, ଆସୁଉଁନେବଜନ୍ ଆ ଅୟ୍ତବନ୍ଆତଡ଼ ଅନବ୍ସର୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇୟ୍ମଲତେ ।

୩୫ ସୁକ୍ତବେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଖେନ୍ ଅଃକନାୟ୍, ଆର୍ଯ୍ୟାୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଡ଼ ଖଣ୍ଡମ୍ତାଲନ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍ତମଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ସେକେବା ଗାମ୍ତବେନ୍ ।

୩୬ ଅନ୍ନିଡ଼ ଅବୟ୍ ଓକାମରନ୍ ଅବୟ୍ ଆ ପୟ୍ଲଡ଼ବଜନ୍ ଜଡ଼ଜଡ଼େନ୍, ଆରି ତି ଓକାମରନ୍ ଆ ଜନଡ଼ଜଡ଼ବଜନ୍ଆତଡ଼ ଅସ୍ତାକ୍ଲଗୋ ଅମ୍ଳେତେ, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟ୍ସାୟ୍ଜି ସଏଲେ ଅଃର୍ପିଆୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବ୍ତିସୟେନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବିବାନେତଜି; ତେଞ୍ଜେ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଇର୍ସେ ତଡ଼ । ୩୭ ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗା ଓକାମର୍ ଆ

ଜନତ୍ୱଜତ୍ୱବଜନ ଆଏଡେଭେନ୍ ଆପୟଲତନ୍ ତକୋନେତୋ ଗାମତେ, ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଃଇବାନାୟ ଗାମଲେ ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍ ବାଞ୍ଛେ ଗବ୍ରିତାଲେ, ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟସାୟଜି ସଏଲେ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ମନଡ଼ ଲୁମେନ୍ । ୩୮ ତିଆସନ୍, ଅକ୍ଷା ମନ୍ରା ଆ ଜନତ୍ୱଜତ୍ୱବଜନ ବୟନ୍ ବିବାତନ୍, ଆନିନ୍ ମନଡ଼ ଲୁମ୍ତେ, ବନ୍ତ ଅକ୍ଷା ମନ୍ରା ଆ ଜନତ୍ୱଜତ୍ୱବଜନ ବୟନ୍ ଅଃଇବାନେ, ଆନିନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ମନଡ଼ ଲୁମ୍ତେ ।

୩୯ ଅୟତବନ୍ ଆମେଡ଼ ଆଡ୍ରକୋତେନ୍ ଜାୟ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆ ପୟଲତ୍ୱବଜନ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ; ବନ୍ତ ଅୟତବନ୍ ରବୁଏନ୍ ତେନ୍, ତି ଆଇବଜନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଲତୟତେ* ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆତର୍ତନେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ବୟନ୍ ବିବାନେତୋ । ୪୦ ବନ୍ତ, ଆନିନ୍ ଏରସୁଉନେନ୍ ତକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଗୋଗୋୟ ସର୍ତାତନ୍, ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାଞ୍ଛେ ଖେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଅବ୍ତିସୟତାୟ ।

୮

ଜନୋମଞ୍ଜି କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆମଡ଼ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ

୧ ଜନୋମଜୋମଞ୍ଜି କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆମଡ଼ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନାୟ ।

ଅଡ଼କୋନ୍ଲେନ୍ ଆମଡ଼ ଗିଆନନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା; ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ଗିଆନନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ କକ୍ତି ତନ୍, ବନ୍ତ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ମବ୍ବଡ଼ତେ । ୨ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍, ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ଜନା ଗାମତମଲନ୍ ତେନ୍, ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଆନିନ୍ ଇନି ଜନନାନ୍ ସନାୟସାୟ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ନମିତ୍ତାନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନା ତଡ଼ । ୩ ବନ୍ତ ଆନା ଇସ୍ୱରନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ତେ, ଇସ୍ୱରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ତଡ଼ତେ । ୪ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆମଡ଼ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜି ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା; ପୁତ ଲୋଡ଼ନ୍ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ବରାୟବାୟ ତଡ଼, ଆବୟନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ତୁମ୍ ତକୋ, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ । ୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ କି ପୁତ ଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ, ଆନାଜିଆତଡ଼ “ସନ୍ତୁମ୍” ଗାମଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଲ୍ତକୋଏଜି, ଆରି କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ “ସନ୍ତୁମଞ୍ଜି” ତ “ବୋଗବାନଞ୍ଜି” ତକୋଜି; ୬ ତେଲୋଜନତ୍ୱତେନ୍ ଇସ୍ୱରଲେନ୍ ଆବୟନ୍ ତକୋ, ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ଆତେ ଗତେଲେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋଜି; ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତୁମ୍ ଆବୟନ୍ ପ୍ରବୁଲେନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବ୍ତେଲେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋଜି ।

୭ ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ କେନ୍ ଆ ଗିଆନ ଅବୟ ତଡ଼, ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ନମିତ୍ତାନ୍ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜି ଜୋମ୍ତଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବିବେକତତନ୍ ଆସନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍ତଜି । ୮ ଜନୋମଜୋମଞ୍ଜି ବାଞ୍ଛେ ଇସ୍ୱରନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଜାଜାଲଡ଼ତନ୍, ଅଃକ୍ତାଜାଲଡ଼ନେ, ଏଞ୍ଜେଲେ ତଡ଼; ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଜୋମ୍ଲବୋ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଲ୍ଲାବଲଡ଼ନେ କି, ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଅଃକ୍ତାମ୍ଲବୋ ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃନ୍ତଡ଼ୟଲଡ଼ନେ ।

୯ ବନ୍ତ ଗିୟତମ୍ନାବା, ଅସମୟ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଗାମଲେ ଏରବସ୍ତ ତୁର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆଡୁଡୁବଗୋ ତେଡ଼ଡ଼ଜି ତଡ଼ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଅବୟ ଏରବସ୍ତ ତୁର୍ନେମରନ୍, ଆମ୍ନେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ “ଆଜନାମରନ୍” ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜୋମଜି ଏକ୍ତୋମ୍ତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଗିୟଲବେନ୍ ତେନ୍; ଏଞ୍ଜେଲେତେନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଜୋମ୍ତୋମନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୋମଡ଼େ ପଡ଼ ? ୧୧ ଏରବସ୍ତ ତୁର୍ନେମର ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରବୁଏନ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ନେନ୍ ଗିଆନବେନ୍ ବାଞ୍ଛେ ତି ଏରବସ୍ତ ତୁର୍ନେମର ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ଆତଡ଼ ଏବ୍ମୋସ୍ତାତେ । ୧୨ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ସସ୍ ତୁର୍ନେମର ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍ଲେ, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ଏଲୁମ୍ତେ, ଆରି ଏରବସ୍ତ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ଆ ବିବେକ ଏବ୍ପାରାତେ । ୧୩ ତିଆସନ୍, ଖେନ୍ ଜେଲୁନ୍ ଜରୋମତାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଖେନ୍ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେତେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଖେନ୍ ଏକ୍ମାଲ୍ତେନ୍ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋତଡ଼େ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜେଲୁନ୍ ନିୟ ଅଃକ୍ତାମାୟ ।

୯

ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା

୧ ଖେନ୍ ଇନି ଅନ୍ତରନ୍ ଖାରାଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ଇନି ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମର ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ଇନି ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଏରଗନିୟ ପଡ଼ ? ଆମ୍ନେଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଲରୁମ୍ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆ ଜଅଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ୨ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମର ଗାମଲେ ଅଃକ୍ତାଲ୍ଲୟଜି ଜନତ୍ୱତେନ୍ ଆମ୍ନେନ୍ ଏଜାଲ୍ଲୟ,

* ୭:୩୯ 7:39 ମନ୍ନାତେ

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମତ୍ ଏମ୍‌ୟଲନ୍ ସିଲଡ୍‌ଲନ୍, ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖଡ୍‌ନେମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜନାଏନ୍ ।

୩ ଆନାଜି ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ଗବ୍‌ରୟ୍‌ତ୍‌ୟ୍‌ଜି ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଏନ୍‌ଲେ ଜାଲଡ଼ତାଜି; ୪ ଗାଗାନେନ୍ ଜୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅମତ୍‌ଖେନ୍ ଅଦିକାର ତଡ଼ ପଡ଼ ? ୫ ଖେନ୍ ଆନ୍ନା ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖଡ୍‌ନେମର୍‌ଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି ତ କେପାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ ତର୍ନେବଜନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ବିବାତାଲନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ବନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅମତ୍‌ଖେନ୍ ଅଦିକାର ତଡ଼ ପଡ଼ ? ୬ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ତୁମ୍ ପଡ଼ ଏକାକାଡ଼ାନାୟ୍ ? ୭ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତଜ୍‌ଜାନ୍ ମା କର୍ସତାଲେ ଆନିନ୍ ସିସ୍ତାୟ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେ ପଡ଼ ? ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାନ୍‌ବନ୍ ଗୁଲେ ଦ୍ରାକ୍ୟା କୋଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ରୋଡ଼ଲେ ଅଃଜ୍ଞୋମେ ପଡ଼ ? ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ମେଣ୍ଡାନ୍ ବନ୍‌ଲେ ଆଡ଼ବୁନ୍ ଅଃଗାଏ ପଡ଼ ?

୮ ଖେନ୍ ଇନି ମନ୍‌ରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନାୟ୍ ପଡ଼ ? ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଲୋଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଃକର୍ନେ ପଡ଼ ? ୯ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଲୋଡ଼ କେନ୍‌ଆଡେ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ, “ଅବଞ୍ଜାତାଡ଼ନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଏଡାମ୍‌ତଡ଼ ।” ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନି ଅର୍ତତାଡ଼ନ୍ ତୁମ୍ ଆସନ୍ ଇୟମ୍‌ତେ ପଡ଼ ? ୧୦ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଃକର୍ନେ ପଡ଼ ? ୧୧, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତେଲୋ; ଆନା ଅର୍ତତନ୍ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାତାଲନ୍ ଆନିନ୍ ଅର୍ତତନ୍, ଆରି ଆନା ଅବଞ୍ଜାତନ୍ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ବନ୍ତାନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାଲନ୍ ଆନିନ୍ ଅବଞ୍ଜାତନ୍ । ୧୨ * ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ଜମ୍‌ଲ୍‌ ଏବୁଡ଼ଲାୟ୍, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ପୁଡ଼ନ୍ ଆ ଜନ୍‌ରୋମ୍ ଏଗଡ଼ଲାୟ୍ ତେନ୍, ତିଆଡେ ଅଃଡ଼େଏ ପଡ଼ ?

୧୩ ଆନ୍ନାମର୍‌ଞ୍ଜି ଅମତ୍‌ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ବନ୍ତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଏଃନ୍ନାସାନ୍‌ୟ୍ ପଡ଼ ?

ବନ୍‌ଡ଼ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍‌ଡ଼ବର୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋଡ଼ତାୟ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସଏଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଡକୋତନାୟ୍ । ୧୩ ଆନାଜି ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜନୋମନ୍ ଖାଡ଼ତଜି, ଆରି ଆନାଜି ତରୋମ୍‌ଡ଼ ତନମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତରୋମ୍‌ଡ଼ ତନମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜନୋମନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ । ୧୪ *ତିଅନ୍ତମ୍, ଆନାଜି ମନ୍‌ଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବରତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ କାକାଡ଼ା ବାଡେ ଅମେଡ଼ତଜି, କେନ୍‌ଆଡେ ପ୍ରବୁନ୍ ବର୍ତନେ ।

୧୫ ବନ୍‌ଡ଼ ଖେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଃନ୍ନେମ୍‌ଲନାୟ୍, ଆରି ଖେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲୁମ୍‌ବା ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଃନ୍ନିତାୟ୍; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଦନର୍ପଞ୍ଜେନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନ୍ନାମର୍ ଆବର୍ତନେନ୍ ସିଲଡ଼, ଆର୍ପାୟ୍ ଖେନ୍ ରବୁଲ୍‌ୟ୍ ତେନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ ତେଡେ । ୧୬ ଖେନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ବରନ୍ ଅରସ୍ତୁବର୍ତାଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଅଃକର୍ପନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ତିଆଡେ ଅଃଲୁମ୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍ ଅଃଡ଼େଏ, ଆରି ଖେନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ବରନ୍ ଅଃନ୍ନସ୍ତୁବର୍ତାୟ୍ ତେନ୍, ଖେନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ୍ । ୧୭ ଇସ୍ତୁମ୍‌ତମ୍‌ଖେନ୍ ବାଡେ କେନ୍‌ଆଡେ ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ପୁରସ୍ତାୟ୍* ତକୋ; ଆରି ଇସ୍ତୁମ୍‌ଖେନ୍ ବାଡେ କେନ୍‌ଆଡେ ଅଃଲୁମ୍‌ଲାୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ବିଡାନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ତିୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍ । ୧୮ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଓଞ୍ଜୋଲ୍‌କୁୟ୍‌ଖେନ୍ ଇନି ? ଖେନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ ଏରକନର୍ସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମତ୍ ମନ୍‌ଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ତାୟ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ମା ଓଞ୍ଜୋଲ୍‌କୁୟ୍‌ଖେନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ବରନ୍ ଅରସ୍ତୁବର୍ତାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଓଞ୍ଜୋଲ୍‌କୁଜନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ ଅଃକେଡ଼ବେନ୍ ।

୧୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନ୍‌ଡ଼ ଆ କମ୍‌ୟ୍‌ରିମର୍ ତଡ଼ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ କମ୍‌ୟ୍‌ରିମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲ୍‌ୟ୍ । ୨୦ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଜିଡ଼ଦିମର୍‌ଞ୍ଜିଆଡ଼ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଆୟ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିଡ଼ଦିମର୍‌ଞ୍ଜି ଆମତ୍ ଜିଡ଼ଦିମର୍‌ଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍‌ଲେନାୟ୍; ଆରି ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟ୍‌ବର ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ ଆଞ୍ଜାଡ଼ ଆସନ୍, ଖେନ୍ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଆ ଜାୟ୍‌ତା ଅଃଡ଼କୋଲନାୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଆ ଜାୟ୍‌ତା ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍‌ଲେନାୟ୍ । ୨୧ ତିଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଏରଜିଡ଼ଦିମର୍‌ଞ୍ଜିଆଡ଼ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଆୟ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟ୍‌ବର ଅଃନ୍ନଲ୍‌ଲାୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟ୍‌ବର ଖଣ୍ଡମ୍‌ତାଲନ୍ ଏରଜିଡ଼ଦିମର୍‌ଞ୍ଜି ଆମତ୍ ଏରଜିଡ଼ଦିମର୍‌ଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍‌ଲେନାୟ୍ । ୨୨ ଏଞ୍ଜାଲେ ଖେନ୍ ଏରବସ୍ତୁରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଏରବସ୍ତୁରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ଏରବସ୍ତୁରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍‌ଲେନାୟ୍; ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଏଞ୍ଜାଗୋଜନ୍‌ଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରା ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଆୟ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍‌ଲେନାୟ୍ ।

୨୩ ଖେନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବରେ, ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍ । ୨୪ ଅଣ୍ଡିନ୍‌ ପଡ଼ିଆଲୋଡ଼ନ୍ ଆନାଜି ଇର୍ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଇର୍ତଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ଆବୟ୍‌ନେନ୍ ତୁମ୍ ଓଞ୍ଜୋଲ୍‌କୁଜନ୍ ଖାଡ଼ତେ,

* ୯:୯ ୯:୯ ଡିମତି ୫:୧୮ * ୯:୧୧ ୯:୧୧ ରୋମିଅ ୧୫:୨୭ * ୯:୧୪ ୯:୧୪ ମାତିଉ ୧୦:୧୦; ଲୁକ ୧୦:୭ * ୯:୧୭ 9:17 ଓଞ୍ଜୋଲ୍‌କୁଜନ୍

ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଜନାଜି ତତ୍ ପଢ଼ ? ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଓଞ୍ଚୋଲ୍‌କୁଜନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ତିଅନ୍ତ୍ରମ୍ ଇରବା । ୨୫ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଅଣ୍ଡିନ୍ନେଲୋଟନ୍ ଅଲ୍‌ବାଡ଼ୁତେ, ଆନିନ୍ ଖଡ଼ନେ ଇଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ବର୍ନେଲୋଟନ୍ ଜୁଲନ୍ ତକୋତନ୍; ଆନିଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ରନ୍ନୁକ୍‌ବ୍ ଆଞ୍ଚନାଡ଼୍ ଆସନ୍ ଇରତଜି, ତି ଆ ରନ୍ନୁକ୍‌ବ୍ ମୋସ୍‌ସ୍‌ତେ†, ବନ୍‌ଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଙ୍ଗା ରନ୍ନୁକ୍‌ବ୍ ଆଞ୍ଚନାଡ଼୍ ଆସନ୍ ଇରତବୋ, ତି ଆ ରନ୍ନୁକ୍‌ବ୍ ଆଜିନ୍‌ୟ୍ ଅଞ୍ଚୋସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ । ୨୬ ତିଆସନ୍, ଖେନ୍ ଏରସନେଡ଼୍‌ସେଡ଼ନ୍ କାଣ୍ଡାରେଡ଼୍ ଅଞ୍ଚନ୍‌ରେ; ଅବୟ୍ ସନେଡ଼୍‌ସେଡ଼୍ ଜାଗାଲୋଟନ୍ ତୁଡ଼୍‌ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଇରତେ, କୁମ୍‌କୁମ୍‌ସିଲନ୍ ଆରଲ୍‌ତିଡ଼୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ଖେନ୍ ତିଡ଼୍‌ତାୟ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଖେନ୍ କାଣ୍ଡାରେଡ଼୍ ରିଙ୍ଗେନ୍ ଅଞ୍ଚିତାୟ୍ । ୨୭ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆମାଡ଼୍ ମନଡ଼୍‌ବରନ୍ ଅସ୍ତ୍ରୁଡ଼୍‌ବରାୟ୍ ଜନଡ଼୍‌ତେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଚନାସ୍‌ସ୍‌ତାୟ୍‌ୟ୍, ତିଆସନ୍ ତଣ୍ଡନ୍ ସଏଲେ ତଅଡ଼୍‌ଖେନ୍ ରବ୍‌ତୋଲେ ଆକ୍‌ୟ୍‌ଲେ ତକୋତନାୟ୍ ।

୧୦

କୋଡ଼୍‌ତାୟ୍‌ସୁମନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଆକ୍‌ୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନେନ୍

୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଚାଡ଼୍‌ଜି, ତନାଜି, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ମନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ମେଗନ୍ ଆ ଜାୟ୍‌ତା ଏରାମ୍‌ୟ୍‌ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସମେନ୍‌ୟ୍‌ଶ୍ଚାଗଡ଼୍ ତଡ଼ିୟ୍‌ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ମୋସାନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆସ୍‌ସ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ମେଗଲୋଟନ୍ ତ ସମେନ୍‌ୟ୍‌ଶ୍ଚାଲୋଟନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତକ୍‌ବ୍‌ତାଲଞ୍ଜି । ୩ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆବୟ୍‌ନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ ଜୋମେଞ୍ଜି, ୪ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ପୁରାଡ଼ା ଅରେଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ତାଆନ୍ ଗାଏଞ୍ଜି, ଆରି କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ମା ତି ଅରେଡ଼ନ୍ । ୫ ତେଲୋଜନଡ଼୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଟ୍ ସିଲଡ଼୍ ଜବ୍ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଞ୍ଚଲ୍‌ତୟ୍‌ଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କିନ୍‌ରେଡ଼୍‌ରେଡ଼ନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆ ମରାଞ୍ଜି ଅଞ୍ଚିଲ୍‌ଜି, ଅଡ଼େଡ଼େ ଅଡ଼େନ୍ନେ ଆଗଡ଼ାୟ୍ ଗଡ଼ାୟ୍ ତକୋଲନ୍ ।

୬ ଆନିଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ପରାନ୍‌ସାଉନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ମଗାଡ଼େଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଡ଼େଲେ ଅଞ୍ଚଲ୍‌ମ୍‌ବୋ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ତେଏନ୍ । ୭ ଆନିଞ୍ଜି ଲାଡ଼୍‌ଲେନ୍ନେ ଏଙ୍ଗାଲେ କୋଡ଼୍‌ତାଜନ୍ ପୁରେଞ୍ଜି, ଏଡ଼େଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କୋଡ଼୍‌ତାଜନ୍ ଏପୁରତଡ଼୍, ତରମ୍‌ ସାସ୍‌ଲୋଟନ୍ ଆକ୍‌ତିଡ଼୍ ତକୋ, “ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତକ୍‌ମ୍‌ଲେ ଜୋମେଞ୍ଜି, ଗାଏଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ତଡ଼୍‌ସେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତୋଲଞ୍ଜି* ।” † ଆନିଞ୍ଜିଲୋଟ୍ ଲାଡ଼୍‌ଲେନ୍ନେ ତାରିଲଞ୍ଜି କି ଆବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ ବକୁଡ଼ି ଯାଗି ଅଜାର ମନ୍‌ରାନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଡ଼େଲେ ଅଞ୍ଚଡ଼ାରିନେବୋ । ୯ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଟ୍ ଲାଡ଼୍‌ଲେନ୍ନେ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ମାଲେଞ୍ଜି କି ତୋଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ଲେ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଡ଼େଲେ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅଞ୍ଚଲ୍‌ବୋ । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଟ୍ ଲାଡ଼୍‌ଲେନ୍ନେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ତୋସେଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ରନକୁମ୍‌ର୍ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବର୍‌ମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଡ଼େଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଏତୋସେତଡ଼୍ ।

୧୧ ଆନିଞ୍ଜି ଏଡ଼େଗୋ ଆଡ଼େଏଞ୍ଜିଆତେ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ୍ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ତେଏନ୍; ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆୟ୍‌ତନଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜୁଗନ୍ ଆରଞ୍ଜିଡ଼୍‌ରୟ୍‌ତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ ।

୧୨ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଖେନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋତନାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସୟ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଅଞ୍ଚୋଗେଡ଼େ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆୟ୍‌ତନଲନ୍ ତକୋନେତୋ । ୧୩ ଅମାଡ଼୍‌ବେନ୍ ଅଙ୍ଗା ତନୋରତୋରଜି ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ତିଆତେଜି ମା ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମାଡ଼୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍; ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଙ୍ଗାଆତେ ବାସାତନ୍, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ତେ ମା । ମନ୍‌ରାନ୍ ଅଙ୍ଗା ତନୋରତୋର ସଏଲେ ଅଞ୍ଚର୍‌ପ୍ରିଏ, ଏଡ଼େଗନ୍ ଆ ତନୋରତୋର ଆମାଡ଼୍ ଅଞ୍ଚନ୍‌ଡ଼ୋଆୟ୍; ଆରି ତନୋରତୋରନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତିଆତେ ସଏଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତଡ଼୍‌ରନ୍ ନିୟ୍ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ତବେନ୍ ।

୧୪ ଏ ବୋଞ୍ଚାଡ଼୍‌ଜି, ତନାଜି, କୋଡ଼୍‌ତାଜନ୍ ଏପୁରତଡ଼୍ । ୧୫ ଖେନ୍ ରୁଡ଼ିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍ତ୍ତାଜି, ଏଡ଼େଲେ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଙ୍ଗାଆତେ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିତମ୍ ଇୟ୍‌ମ୍‌ଲେ ଜନାବା । ୧୬ *ପ୍ରବୁବୋଜ ଇଡ଼ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଗିଲ୍‌ ଖଣ୍ଡିମ୍‌ତନ୍‌ବୋ ତିଆତେ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସେକ୍‌କେତବୋ, ତି ଆ ଗିଲ୍‌ଲୋଟ୍ ଆଗ୍ରାତବନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ଆ ମିଞ୍ଚାମ୍‌ଲୋଟ୍ ମାୟ୍‌ତନ୍‌ବୋ; ଆରି ରୁଟିନ୍ ରେବ୍‌ଲେ ଆଜୋମ୍‌ତବନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ଆ ତଅଡ଼୍‌ଲୋଟ୍ ମାୟ୍‌ତନ୍‌ବୋ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଟିନ୍ ଆବୟ୍‌ନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ନେ ତେଡେଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ଜନଡ଼୍‌ତେନ୍ ଆବୟ୍‌ନ୍ ଆ ତଅଡ଼୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍, ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ତି ଆବୟ୍‌ନ୍ ଆ ରୁଟିଲୋଟ୍ ଆମାୟ୍‌ନେଜି ।

୧୮ ଆନାଜି ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ କେଜ୍‌ଜାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଗିୟ୍‌ବାଜି; ଆନାଜି ତରୋମ୍‌ଗୋଡ଼୍ ତନମ୍‌ଲ୍‌ଲୋଟନ୍ ଆରମାଡ଼୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ଜି ଜୋମ୍‌ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତରୋମ୍‌ଗୋଡ଼୍ ତନମ୍‌ଲ୍‌ଲନ୍ ଆ ସନେକ୍‌କେଲୋଟ୍ ଆମାୟ୍‌ନେଜି ତତ୍ ପଢ଼ ? ୧୯ ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ କୋଡ଼୍‌ତାୟ୍‌ସୁମନ୍ ତ କୋଡ଼୍‌ତାଜନ୍ ଆ ମୁକ୍‌କାବା ଆରମାଡ଼୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ଜି

† ୯:୨୫ 9:25 ସେଏଡ଼୍‌ତେ ☆ ୧୦:୭ ୧୦:୭ ତଡ଼ିୟ୍‌ନେ ୩:୨-୭ ☆ ୧୦:୧୭ ୧୦:୧୭ ମାଡ଼ିଜ ୨୭:୨୭-୨୮; ମାର୍କ ୧୪:୨୨-୨୪; ଲୁକ ୨୨:୧୯,୨୦

ତକୋ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ ପଡ଼ ? ୨୦ ଇଚ୍ଛା, ଏତେଲେ ତଡ଼, ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇନିଜି ଅନମଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଏରସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍, ବୁତଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତଜି; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୁତଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏତକୋତଡ଼ନେ ଗାମତବେନ୍ । ୨୧ ପ୍ରବୁନ୍ ତ ବୁତନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାତାନେ ଗିଲ୍ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗାଲେ ଏଃର୍ପ୍ତ୍ରିଏ; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ତ ବୁତନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଗାଗାଲନ୍ ଏଃର୍ପ୍ତ୍ରିଏ । ୨୨ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନି ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ବବରାବବୋ ପଡ଼ ? ଇସ୍ବରନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ ବୋର୍ସା ପଡ଼ ?

୨୩ ☆ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗାମତେ, “ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ଲୁମ୍ଲୁମ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ ।” ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ଲୁମ୍ଲୁମ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ, ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ମନଡ଼ ତଡ଼ । ୨୪ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍ରା ଆନିନ୍ତମ୍* ଆ ସୁକ୍ଳ ଆସନ୍ ଏରତଡ଼ ଗୋୟତଡ଼ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ସୁକ୍ଳ ଆସନ୍ ନିୟ ଏରେତୋ ଗୋଜେତୋ ।

୨୫ ସରେୟତାନ୍ ଇନିଜି ତମତଜି, ବିବେକବେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏରବନରନ୍ ତିଆତେ ଜୋମ୍ବା । ୨୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, “ପୁତ୍ ନ୍ ଆରି ତେତେ ତକୋନ୍ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତେ ।”

୨୭ ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅବୟନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଏସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନିଜି ରୋଜୋମତବେଞ୍ଜି, ବିବେକବେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏରବନରନ୍ ତିଆତେ ଜୋମ୍ବା । ୨୮ ବନ୍ତ, “ତିଆତେ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଆରମଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜୋମ୍” ଗାମଲେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ରେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତ ବିବେକବେନ୍ ଆସନ୍ ତିଆତେ ଏଜୋମତଡ଼ ।

୨୯ ବିବେକବେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ଅଃକର୍ନାୟ, ବନ୍ତ ତି ଆ ମନ୍ରା ଆ ବିବେକ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ । ଆମ୍ବେନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବରେ ଏରପ୍ତିତ୍ ଯ୍, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ତନଡ଼ତଡ଼ ତଡ଼ ଗାମଲେ ଇନିଆସନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ବିବେକ ବାତେ ଅଲ୍ବର ଯ୍ ?

୩୦ ଖେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେତାଲେ ଅଙ୍ଗା ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଜୋମ୍ତାୟ, ତି ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଇନିବା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅଲ୍ବିଣ୍ଡୟ ଯ୍ ?

୩୧ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଜୋମ୍ବା, ଗାବା, ଅଡ଼େ ଇନିଜି ଏଲୁମତେ ତିଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଗନ୍ତୁଗୁନ୍ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲୁମ୍ବା । ୩୨ ଜିଉଦିମର୍ ତେଏତୋ କି ଏରଜିଉଦିମର୍ ତେଏତୋ କି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିଡ଼ି ତେଏତୋ, ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ଲତେଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତୁଡୁବତଡ଼େ ତଡ଼ । ୩୩ ଖେନ୍ ନିୟ ସୁକ୍ଳତମଖେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୋରାୟ ଅଃଗୋଜାୟ, ଆର୍ପାୟ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅନ୍ତରନ୍ ଖାଡ଼େତଜି ଗାମଲେ, ଗୋଗୋୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ସୁକ୍ଳ ଆସନ୍ ଲନ୍ତୁମତନାୟ ।

୧୧

୧ ☆ ଖେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ତାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏତେଲେ ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲୁମ୍ବା ।

ଗିର୍ଜା ଇଡ଼ନ୍ ମୁମ୍ବାମନେନ୍

୨ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେକେତବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ତିତାନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏମନ୍ନେତ୍ ଯ୍, ଆରି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତରିୟଲବେନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜୁମତନ୍ । ୩ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାବେନ୍ତୋ, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତିଲେ ଓକାମରନ୍ ଆବବ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅୟତବନ୍ ତୁକ୍ରିନ୍ ଆବବ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆବବ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୪ ତିଆସନ୍, ଅଙ୍ଗା ଓକାମର୍ ଆବବନ୍ ମୁମ୍ବାମତାଲନ୍ ପାର୍ତନାତନ୍ ଇଚ୍ଛାନତେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ତନେ ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆତଡ଼ ଅଲ୍ଗନ୍ତୁୟ୍ ଅମ୍ବେତେ । ୫ ଆରି, ଅଙ୍ଗା ଆଇମର୍ ଆବବନ୍ ଏରୟ୍ମୁମ୍ବାମନେନ୍ ପାର୍ତନାତନ୍ ଇଚ୍ଛାନତେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆ ଅୟତବନ୍ଆତଡ଼ ଅଲ୍ଗନ୍ତୁୟ୍ ଅମ୍ବେତେ, ତି ଆଇମର୍ ଆତାଗଡ଼ିବବନ୍ ଆଇମର୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଇମରନ୍ ଆବବନ୍ ଅଃୟ୍ମୁମ୍ବାମଲନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଉତନ୍ ନିୟ ଗଡ଼ନେତୋ, ବନ୍ତ ଗରେତୁନ୍ ତ ଅବତାଗଡ଼ିବବନେନ୍ ଆଇମରନ୍ ଆସନ୍ ଗରନ୍ରଜନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆବବନ୍ ମୁମ୍ବାମନେତୋ । ୭ ଓକାମରନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳା ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗନ୍ତୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଓକାମରନ୍ ମୁମ୍ବାମତଡ଼ନେ ତଡ଼; ବନ୍ତ ଆଇମରନ୍ ଓକାମରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ । ୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଇମରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଓକାମରନ୍ ଅଃଗତେଲ୍ଲୋ, ବନ୍ତ ଓକାମରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଇମରନ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୯ ଆରି ଆଇମରନ୍ ଆସନ୍ ଓକାମରନ୍ ଅଃଗତେଲ୍ଲୋ, ବନ୍ତ ଓକାମରନ୍ ଆସନ୍ ଆଇମରନ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୧୦ ତିଆସନ୍, ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଆଇମରଞ୍ଜି ମୁମ୍ବାମବବନେତଜି । ୧୧ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓକାମରନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଇମରନ୍ ଆନ୍ନା ତଡ଼, ଆରି ଆଇମରନ୍ ସିଲଡ଼ ଓକାମରନ୍

☆ ୧୦:୨୩ ୧୦:୨୩ ୧ କରନ୍ତି ୬:୧୨ * ୧୦:୨୪ 10:24 ଆତିନସଜନ୍ ଆ ସୁକ୍ଳ ଆସନ୍ ଏରତଡ଼ ଗୋୟତଡ଼ ତଡ଼ ☆ ୧୧:୧ ୧୧:୧ ୧ କରନ୍ତି ୪:୧୭; ପିଲିପି ୩:୧୭

ଆନ୍ନା ତତ୍ । ୧୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଓକାମରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ଆଇମରନ୍ ଗନଡେନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ତି ଆଇମରନ୍, ଓକାସିୟ୍ କୋତେନ୍; ବନ୍ତ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ଗତେଲେନ୍ ।

୧୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ପତ୍ ଇୟମ୍‌ବା, ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ଏରୟ୍‌ମ୍‌ରାମ୍‌ବବ୍‌ନେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମତ୍ ପାର୍ତନାଲନ୍ ତେନ୍, ମନତ୍ ତେଏ ପତ୍ ? ୧୪ ଓକାମରନ୍ ଉଉନ୍ ତଲ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଗରନ୍‌ରଜନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖନତ୍‌ନ୍ ଏଞ୍ଜାତ୍‌ଲୋ ପତ୍ ? ୧୫ ବନ୍ତ ଆଇମରନ୍ ଉଉନ୍ ତଲ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତିଆତେ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେତ୍ ତେତେ, ତେକ୍ମା ଉଉନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ତରମ୍‌ତମନ୍ । ୧୬ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋତ୍ ଆନିତ୍ ଅଲ୍‌ବାତ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଆନିନ୍ ଜନାଏତୋ, ଅମତ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍ ଅତ୍ତମ୍ ଅନୋକ୍ଲାନ୍ ଅବୟ୍ ତତ୍, ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡିଲୋତ୍ କେନ୍ ଅତ୍ତମ୍ ଅନୋକ୍ଲାନ୍ ଅବୟ୍ ତତ୍ ।

ପ୍ରବୁବୋଜନ୍

(ମାଡିଉ ୨୬:୨୬-୨୯; ମାର୍କ ୧୪:୨୨-୨୫; ଲୁକ ୨୨:୧୪-୨୦)

୧୭ ଗିର୍ଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରୁକ୍ଲତନ୍, ବନ୍ତ ତେତ୍ରେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନତ୍ କାକାଡାନ୍ ଏରଲନ୍‌ମନ୍ ଏରମନତ୍ କାକାଡାଞ୍ଜି ଏଲ୍‌ମତେ; ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଅଞ୍ଜେକେବେନ୍, ଆର୍ପାୟ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ତବେନ୍ । ୧୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ପତ୍‌ମା ସିଲତ୍ ଖେନ୍ ଅମତ୍‌ତ୍‌ଲାୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରନ୍‌କ୍ଲୁସିତ୍‌ନ୍ ଆବରୁକ୍ଲନ୍ ଆତ୍ରେତବନ୍ ଆଡିତ୍ ଅମତ୍‌ଲୋତ୍‌ବେନ୍ ସିଲତ୍ ପନାଲ୍‌ତ୍‌ବରନ୍ ତୁଡ୍‌ତନାୟ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଆକାଡିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଅଜିତ୍ ତର୍ତନାୟ୍ । ୧୯ ଅମତ୍‌ଲୋତ୍‌ବେନ୍ ସିଲତ୍ ପନାଲ୍‌ତ୍‌ନ୍ ତୁଡ୍‌ଲନାୟ୍ ତେନ୍, ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ସଏଲେ ଆଜ୍‌ଜିନ୍‌ୟ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତୁଡ୍‌ତନାଜି । ୨୦ ଅକ୍ମାଆଡିତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରୁକ୍ଲତନ୍, ତିଆଡିତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁବୋଜନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ଏଞ୍ଜଲ୍‌ମେ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁବୋଜ ଇତ୍‌ନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ରମ୍ପତ୍ ରମ୍ପତ୍ ଆ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍ ଜୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ବାଉଲ୍ଲି ଅମ୍ବେତ୍‌ଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଆତୋଲେୟ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଆବନ୍‌ଲ୍ଲୁ ତକୋତନ୍ । ୨୨ ଗାଗାନେନ୍, ଜୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସିବେନ୍ ଅବୟ୍ ତତ୍ ପତ୍ ? ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡି ଆମ୍ବେନ୍ ଏଞ୍ଜାନ୍ନେଏ ପତ୍ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତତ୍ ଏଗବ୍‌ରୟ୍‌ମତ୍‌ତଜି ପତ୍ ? ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଇନି ଗାମ୍‌ବେନ୍ ? ଖେନ୍ ଇନି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ସେକେବେନ୍ ପତ୍ ? କେନ୍‌ଆତେ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଅଞ୍ଜେକେବେନ୍ । ୨୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ଇନିଜି ଖନତ୍‌ନ୍ ଖାତ୍‌ଲାୟ୍, ତିଆତେଜି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଖାତ୍‌ଖାତ୍‌ଲବେନ୍; ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ପନ୍ ବନେରାମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋତ୍ ସନୋରୋସ୍ପାୟ୍‌ନ୍ ଆତ୍ରେଏନ୍ ଆ ତଗଲ୍, ୨୪ ଆନିନ୍ ରୁଟିନ୍ ଖମ୍‌ଲେ, ଇସ୍ପରନ୍‌ଆତତ୍ ସେକେତାଲେ ତିଆତେ ରେବ୍‌ଲେ ବର୍‌ନେ, “କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତଅଡ୍‌ଖେନ୍, ଖେନ୍‌ଆତତ୍ ମନନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମ୍‌ବା ।” ୨୫ ରୁଟିନ୍ ଆକ୍ରୋମେଞ୍ଜି ସିଲତ୍‌ଲନ୍, ଏତେଲେମା ଆନିନ୍ ଗରାଗାଗିଲ୍ଲନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ବର୍‌ନେ, “କେନ୍ ଆ ଗରାଗାଗିଲ୍ଲନ୍ ମିଞ୍ଜାମ୍‌ଖେନ୍ ବାତ୍ରେ ଆ ଗନବ୍‌ରିନ୍ ଆତ୍ରେଏନ୍ ରତ୍ ଅନଗତନ୍, ତିଆକ୍ମା ତର ଆମ୍ବେନ୍ କେନ୍ ଗରାଗାଗିଲ୍ଲୋତ୍‌ନ୍ ଏଗାତେ, ତିୟ୍‌ତେ ତର ତଅଡ୍‌ଖେନ୍ ମନନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମ୍‌ବା ।”

୨୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆକ୍ମା ତର ଆମ୍ବେନ୍ କେନ୍ ଆ ରୁଟି ଏଜୋମ୍‌ତେ, ଆରି କେନ୍ ଗରାଗାଗିଲ୍ଲୋତ୍‌ନ୍ ଏଗାତେ, ତିୟ୍‌ତେ ତର ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଆ ରନବୁବରନ୍ ଏବର୍ତନେ । ୨୭ ତିଆସନ୍ ଆନା ଏରମନାନ୍ନେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ରୁଟି ଜୋମ୍‌ତେ, ଆରି କେନ୍ ଆ ଗିଲ୍ଲୋତ୍ ଗାତେ, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ତ ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋତ୍ ଇର୍ବେନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ । ୨୮ ବନ୍ତ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅଲ୍‌ତମ୍‌ନେତୋ, ସିଲତ୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ରୁଟି ଜୋମେତୋ, ଆରି କେନ୍ ଗରାଗାଗିଲ୍ଲୋତ୍‌ନ୍ ଗାଏତୋ । ୨୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅକ୍ମା ମନ୍‌ରା ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତଅଡ୍ ଇନ୍ନିତ୍ ଏରଜନନାନ୍, ତିଆତେ ଜୋମ୍‌ତେ ଆରି ଗାତେ, ଆନିନ୍ ପନବ୍‌ରତନ୍ ଖାତ୍‌ତେ । ୩୦ କେନ୍ ଆସନ୍ ଅମତ୍‌ଲୋତ୍‌ବେନ୍ ସିଲତ୍ ଲାଡ୍‌ଲେନ୍ନେ ଏରବ୍‌ପ୍‌ଲ୍ଲି, ବମ୍‌ମ୍‌ତ୍‌ଞ୍ଜି ଆରି ଲାଡ୍‌ଲେନ୍ନେ ରବୁଏଞ୍ଜି । ୩୧ ଆମ୍ପତ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଲ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ପନବ୍‌ରତନ୍ ଅଞ୍ଜାତ୍‌ବୋ । ୩୨ ପୁତ୍‌ନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ଏକ୍ମାଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ପନବ୍‌ରତନ୍ ଅଞ୍ଜାତ୍‌ବୋ, ତିଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ ପନ୍‌ସୁଆଡିତାଲେ ପବ୍‌ରଡ୍‌ଲତ୍‌ତନ୍ ।

୩୩ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାତ୍‌ଖେଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଖେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁବୋଜନ୍ ଜୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଏରୁକ୍ଲନ୍ ଆଡିତ୍, ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ଜଗେବା । ୩୪ ଆମ୍ବେନ୍ ଏରୁକ୍ଲତନ୍ ଆସନ୍ ଏକ୍ମାଲ୍‌ତେନ୍ ପନବ୍‌ରତନ୍ ଏଞ୍ଜାତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିତ୍ ତୋଲେଜେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅସିତ୍‌ନ୍ ଗାଗାତାଲନ୍ ଜିରାୟ୍‌ତୋ, ଖେନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍ ତି ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ବର୍ନାୟ୍ ।

୧ ଏ ବୋଷାଢ଼ଜି, ତନାନ୍ତଜି, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟତିୟ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରଜନନାନ୍ ତକୋନାବା ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଅଃକ୍ତଜିୟ । ୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରଜିତଦିମରଜି ଆତ୍ରକୋଲବେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଃକ୍ତଡ଼ାଡ଼ିନେଞ୍ଜି ଆ କୋଡ଼ଡ଼ାୟସୁମଜି ପୁରେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସଫାୟଲବେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୩ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଖାଡ଼ଲେ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍ରା “ଜିସୁନ୍ ସୟପଏଞ୍ଜି,” ଗାମ୍ଲେ ଅଃକ୍ତବର୍ନେ, ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍ରା ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏରଞ୍ଜନାଢ଼ନ୍ “ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ପ୍ରୁ,” ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନନ୍ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତ ।

୪ *ସନାୟୁମନ୍ ବାଢେ ଆଞ୍ଜାଡ଼ଲବନ୍ ଆ ତନିୟତିୟଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ତକୋ, ବନ୍ତ ଆବୟନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ତିୟତିୟଲଡ଼ତନ୍ । ୫ ସେବା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ତକୋ, ବନ୍ତ ପ୍ରୁନ୍ ଆବୟନ୍ । ୬ ସେବା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ତକୋ, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆବୟନ୍, ଆନିନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟତିୟଲଡ଼ତନ୍ । ୭ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସୁକ୍ତ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ତରଢ଼ଆନ୍ନା ଗିୟତାତେ । ୮ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ସନାୟୁମନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରା ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ଞନଢ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗିଆନନ୍ ବାଢେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୯ ତି ଆ ପୁରାଡ଼ା ମା ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଆଡ଼ଢ଼ ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟତିୟଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଆଡ଼ଢ଼ ରୋଗନ୍ ମନ୍ବନ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟତିୟଜି । ୧୦ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆଲନ୍ନୁମ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାଜି ଅନବମତନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ବାଢେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ତି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ବନାଣ୍ଡାନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୧ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆବୟନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆନିନ୍ ଲୁମ୍ତେ; ଆଇସୁମନ୍ ବାଢେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ତନିୟତିୟନ୍ ବାଢେଲେ ତିୟତିୟଜି ।

ଅବୟ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ନ୍

୧୨ *ଏଞ୍ଜାଲେ ତଅଡ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ଆରି ତେଢେ ଗୋଗୋୟ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ଞ୍ଜି ତକୋ, ବନ୍ତ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ତକୋଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ତକୋ, କ୍ରିସୁନ୍ ନିୟ ତିଅନ୍ତମ୍ । ୧୩ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜିଉଦି ତେଏତୋ କି ଏରଜିଉଦି ତେଏତୋ, କମ୍ବାରିମର୍ ତେଏତୋ କି କମ୍ବାରିମର୍ ତେଡ଼ଢ଼ ତଡ଼, ଅଡ଼କୋଲେନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାଢେ ଆବତଅଡ଼ନ୍ ଆତନେ ଆସନ୍ ତକ୍ତବତାଲନ୍ବୋ, ଆରି ଅଡ଼କୋଲେନ୍ ଆବପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଗାଲବୋ ।

୧୪ ତଅଡ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ ବାଢେ ଅଃଗତେଲ୍ଲୋ, ଆର୍ପାୟ ଗୋଗୋୟ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ଞ୍ଜି ମାୟଲେ ଅବୟ ତଅଡ଼ନ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୧୫ “ଖେନ୍ ଅସି ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମାୟନେ ତଡ଼,” ଗାମ୍ଲେ ତାଲଜଡ଼ନ୍ ବର୍ନନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲତେନ୍ ତିଆତେ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଏରଡକୋନେନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତ । ୧୬ “ଖେନ୍ ଅମଡ଼ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମରାୟନେ ତଡ଼” ଗାମ୍ଲେ ଅଲୁଡ଼ନ୍ ବର୍ନନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲତେନ୍ ତିଆତେ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଏରଡକୋନେନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତ । ୧୭ ଅଡ଼କୋ ତଅଡ଼ନ୍ ଅମତନ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲତେନ୍ ଏଞ୍ଜାତାଲେ ଅମତଡ଼ବୋ ? ଆରି ଅଡ଼କୋ ତଅଡ଼ନ୍ ଅଲୁଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲତେନ୍ ଏଞ୍ଜାତାଲେ ଞୁତବୋ ? ୧୮ ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଲନତଜନ୍ ବାଢେ ତଡ଼ବୟ ତଡ଼ବୟ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜୁତେଏନ୍ । ୧୯ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବୟନ୍ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ତଅଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଗୋ ତେତେ ବନ୍ ? ୨୦ ତିଆସନ୍, କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟତମ୍ ତକୋ ବନ୍ତ ତଅଡ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ।

୨୧ ଅମତନ୍ ଅସିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତ, “ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ସନାୟୁସାୟ ତଡ଼ ।” ଅଡ଼େ ଅବବନ୍ ତାଲଜଡ଼ନ୍ ବରେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତ, “ଅମଡ଼ବେନ୍ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ସନାୟୁସାୟ ତଡ଼ ।” ୨୨ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ଞ୍ଜି ଏରବସ୍ତୁ ଅନ୍ତମ୍ ଅବଡ଼ିସୟଲବେନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସନାୟୁସାୟ । ୨୩ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜା କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ ସନାୟୁସାୟ ତଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ଅବଡ଼ିସୟଲବୋ ତେନ୍, ତିଆତେଜି ଇନ୍ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଜୁବାୟତବୋ ଆରି ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଅନିଃୟମ୍ଲେନ୍ ତକୋ । ୨୪ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆମନ୍ତ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନ୍ବୁବାୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନିୟମ୍ବୋ, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ତଅଡ଼ଲେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଗବତେଲେନ୍ ତ ଅଞ୍ଜା କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ଞ୍ଜି ଜନ୍ବୁବାୟନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟୁସାୟ, ତିଆତେଜି ଗୋଗୋୟ ମନଡ଼ତମ୍ । ୨୫ ତିଆସନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ଞ୍ଜି ତରଢ଼ଆନ୍ନା ତେଲେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତ, ଆର୍ପାୟ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଆ ସନ୍ନୁକାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇୟମତଜି । ୨୬ ଅବୟ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ନ୍ ବଭାଏନ୍ ତେନ୍, ଅଡ଼କୋ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ଞ୍ଜି ବଭାତଜି; ଅବୟ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଅଡ଼କୋ କେଣ୍ଡା ଡ଼ଅଡ଼ଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ସର୍ତାତଞ୍ଜି ।

* ୧୨:୪ ୧୨:୪ ରୋମିଅ ୧୨:୨-୮   * ୧୨:୧୨ ୧୨:୧୨ ରୋମିଅ ୧୨:୪,୫

୨୭ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆ ତଅଢ଼, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ତି ଆ ତଅଢ଼ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି । ୨୮ ☆ଆରି, ଇସ୍‌ବରନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଲୋଢ଼ନ୍ ପର୍ତ୍ତମ୍ନ ଆନାପ୍ତାୟ୍ ଜନଢ଼ମରଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜନଢ଼ତିୟ୍‌ମରଞ୍ଜି ସେତାଏଞ୍ଜି; ଆରି ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲ୍ଲୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ରୋଗନ୍ ଆମ୍ବବନ୍‌ଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ସନାୟ୍‌ସିମରଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ାଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆବର୍ତ୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସେତାଏଞ୍ଜି । ୨୯ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଜନଢ଼ନେମରଜି ପଢ଼ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଜି ପଢ଼ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜନଢ଼ତିୟ୍‌ମରଜି ପଢ଼ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତଜି ପଢ଼ ? ୩୦ ଅଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରୋଗନ୍ ମନ୍‌ବନ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ପଢ଼ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ କଡ଼ାଡ଼ିତଞ୍ଜି ପଢ଼ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ନ୍ ବାଣ୍ଡାଲେ ରପ୍ତିଏଜି ପଢ଼ ?

୩୧ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାରାନ୍ ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଜି ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟ୍‌ବା, ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ମନ୍‌ଡ଼ ତଢ଼ରନ୍ ଅବତୁୟ୍‌ତବେନ୍ ।

୧୩

ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍

୧ ଖେନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତ ପାଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆ ଲଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ନାୟ୍ ଜନଢ଼ତେନ୍, ଅମଢ଼ଖେନ୍ ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ତ°, ତ° ଆସ୍ତ୍ରାତେନ୍ ଅବୟ୍ ପିଉଡ଼ ଗଣ୍ଡନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଇଜ୍ଜାନ୍ ଜି°, ଜି° ଆସ୍ତ୍ରାତେନ୍ ଆ ତାଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲ୍‌ୟ୍ । ୨ ☆ଆରି ଖେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅମଢ଼ଖେନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତକୋତେ ଆରି ଅଡ଼କୋ ଜରୁବରଞ୍ଜି ତ ତରମ୍‌ବରନ୍ ଅନପ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବୁଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ୍, ଆରି ବରୁନ୍ ଅନବ୍‌ତେନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ନେଖେନ୍ ତକୋଏନ୍ ଜନଢ଼ତେନ୍, ବନ୍‌ତ ଅମଢ଼ଖେନ୍ ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ । ୩ ଆରି, ତୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜି ଜନୋମନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ବାଞ୍ଜେତାୟ୍, ଆରି ତଗୋଲୋଢ଼ନ୍ ଜନୋମ୍‌ତୋତନ୍ ଆସନ୍ ତଅଢ଼ଖେନ୍ ସୋରୋପ୍ତାୟ୍‌ତମ୍‌ଲିନାୟ୍ ଜନଢ଼ତେନ୍, ବନ୍‌ତ ଅମଢ଼ଖେନ୍ ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ବରାୟ୍‌ବାୟ୍ ତଡ଼ ।

୪ ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସଏତେ, ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମଲୋଢ଼ନ୍ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତକୋ, ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ଭାନ୍, ଅଃନ୍ନବ୍‌ସୋଡ଼ାତମ୍‌ନେ, ଅଃନ୍ନକ୍ଳି_ନେ, ୫ ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍ ଅଃସାଞ୍ଜେଡ଼ନେ, ଆତିନ୍‌ସଜନ୍ ଆ ସୁକ୍ଳ ତୁମ୍ ଅଃଗିଜେ, କାକ୍ଳାନ୍ ଅଃକରାବନେ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ସଙ୍ଗାଏଞ୍ଜି ତେନ୍ ତିଆତେ ମନ୍‌ଲୋଢ଼ନ୍ ଅଃଡ଼କ୍ଳୋଏ, ୬ ମନ୍‌ଡ଼ତତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଢ଼ ଅଃସର୍ତ୍ତାନେ, ବନ୍‌ତ ଆକାଡ଼ିଲୋଢ଼ନ୍ ସର୍ତ୍ତାନେ, ୭ ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସଏତେ, ଅଡ଼କୋନ୍ ତର୍ତ୍ତନେ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସାତନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ନିୟ୍ ସେଏଲେ ତକ୍ଳୋତେ ।

୮ ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେ, ବନ୍‌ତ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ସତନେ, ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଅଞ୍ଜିଡ଼ତେ, ବୁଡ଼ିନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ସତନେ । ୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅସୋୟ୍ ଜନାଲଢ଼ତନ୍, ଆରି ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ଅସୋୟ୍ ବର୍ତ୍ତନବୋ; ୧୦ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବନରିଜନ୍ ଆସନ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ତେନ୍, କେନ୍ ଅସୋୟ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜି ସତନେ ।

୧୧ ପସିଜିଡ଼ନ୍, ଖେନ୍ ପସିୟ୍‌ଗୋ ମା କଡ଼ାଡ଼ିଲନାୟ୍, ପସିୟ୍‌ଗୋ ମା ଇୟ୍‌ମଲାୟ୍, ପସିୟ୍‌ଗୋ ମା ମନ୍ନେଲାୟ୍; ଖେନ୍ ମୟ୍‌ଡ଼ମର ଆଡ଼େଲିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ନମି ଆରି ସନ୍ନାସିଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅଃନ୍ନେଣ୍ଡେନାୟ୍ । ୧୨ ନମି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନିଜି ଗିୟ୍‌ତବୋ, ତିଆତେ ତନପଡ଼ାଲୋଢ଼ନ୍ କାରୁଆ ଆଗିୟ୍‌ତାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟ୍‌ତବୋ; ବନ୍‌ତ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାନ୍ ତ ମୁକ୍ଳାଲେନ୍ ଅଲ୍‌ଗିୟ୍‌ତବୋ । ଖେନ୍ ନମି ଅସୋୟ୍ ଜନାତାୟ୍, ବନ୍‌ତ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ବୁଡ଼ିଖେନ୍ ବରିୟ୍‌ତେ ।

୧୩ ତିଆସନ୍, ତର୍ନେନ୍, ଆସାନେନ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍, କେନ୍ ଯାଗିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତନ୍, କେନ୍ ଯାଗିଲୋଢ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ।

୧୪

ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ତ ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ନ୍

୧ ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମଲୋଢ଼ନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅବନ୍‌ୟ୍‌ବନାବା; ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଜି, ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆରି ଏଙ୍ଗାଲେ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଏରପ୍ତିତେ ତିଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟ୍‌ବା । ୨ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅଃକରେ, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆଡ଼଼ ବର୍ତ୍ତେ, ତିଆସନ୍ ତିଆତେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃଗନ୍‌ଲୁତେଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜରୁବରଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତନେ । ୩ ବନ୍‌ତ ଆନା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜନଢ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ତେ ତିଆତେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼

☆ ୧୨:୨୮ ୧୨:୨୮ ଏପିସି ୪:୧୧ ☆ ୧୩:୨ ୧୩:୨ ମାଡ଼ିଉ ୧୭:୨୦; ୨୧:୨୧; ମାର୍କ ୧୧:୨୩

ଏରଡନେମରନ୍ ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ ସେଛୁତ୍ ଯୁମରନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ତେତ୍ରେ ଇନି ଅମ୍ତଡ଼ତେ, ତିଆତେ ବାତ୍ରେ ଆନିନ୍ ଆ ଇର୍ସେନ୍ ଜନାଲେ ରପ୍ତୁତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ବିସାରତନେ, ୨୫ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ଆସନସବରୁଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତୁଡ଼ାୟତନାୟ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ଚନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ତ୍ ଲୋମ୍ଲେ ସେକେତେ, ଆରି “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋ” ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତନେ ।

ସନୟୁନ୍ ବାତ୍ରେ ଏରିଜାନେବ

୨୬ ଏ ବୋଷାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଲନ୍ଦୁମ୍ବେନ୍ ଇନି ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରୁଲ୍ଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କନନନ୍, ଖନଡ଼ନ୍, ଅନବଜନାବରନ୍, ଆନ୍ନା ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ତ ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମ୍, ଆରି ଇନିଜି ତକୋ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖଡ଼ଖଡ଼ବାଜି, ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନରଡ଼ ଆସନ୍ ତିଆତେଜି ଲୁମ୍ବା । ୨୭ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନ୍ନା ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାତ୍ରେ ବର୍ଚନ୍ ତେନ୍, ଏତ୍ରେଲ୍ତେନ୍ ବାଗୁନେ ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ ଗୋଗୋୟନେ ତେଏଞ୍ଜି ତେନ୍, ଯାଗି ମନ୍ରା ତଡ଼ବୟନେ ବର୍ଚେତଜି, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଅବୟନେ ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମ୍ ବାଣ୍ଡାଏତୋ । ୨୮ ଆନ୍ନା ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମ୍ ବନାଣ୍ଡାନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ତେନ୍, ରନ୍ଦୁଲ୍ଲୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆନ୍ନା ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାତ୍ରେ ବର୍ଚେନ୍ ଆସାୟତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା କଡ଼ିଡ଼ଲେ ସେତେତୋ, ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍ନେ ମନ୍ନେ ଇସ୍ବରନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିନେତୋ । ୨୯ ବାଗୁ ମନ୍ରା ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ ଯାଗି ମନ୍ରା ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ଚେତଜି, ଆରି ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅଡ଼େ ଇଜ୍ଜା ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ଇୟମେତଜି । ୩୦ ବନ୍ତ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଲୋଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ଚେ ଅମ୍ତଡ଼ତେନ୍ ତେନ୍, ଏତ୍ରେଲ୍ତେନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ରିଡ଼ଲନ୍ ତକୋନେତୋ ରୟ । ୩୧ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ତଡ଼ବୟନେ ଖନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼େତଜି, ଏତ୍ରେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଏଞ୍ଜଡ଼ତନେ ଆରି ଅଡ଼କୋବେନ୍ ଅନ୍ନୁୟବନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ । ୩୨ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ଚେମରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ଚେମରନ୍ ଆ ବର୍ଚେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନେତୋ । ୩୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ଆରମ୍ତୁଡ଼ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ତଡ଼, ଆନିନ୍ ସନୟୁନ୍ ଆଡ଼ିୟତିୟଲଡ଼ତନ୍ ଆ ଇସ୍ବର । ୩୪ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆ ରନ୍ଦୁଲ୍ଲୁସିଂଲୋଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲେ ତେତେ, ତିଅଡ଼ମ୍ ଆଇମରଞ୍ଜି ରନ୍ଦୁଲ୍ଲୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ରିଡ଼ଲନ୍ ତକୋନେତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବର୍ଚେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରୟଡ଼ନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି, ଆର୍ପାୟ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନେତଜି । ୩୫ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ଚେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ଲଜି ତେନ୍, ଅସିଡ଼ନ୍ ଜିର୍ଚେ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ଅୟତବଞ୍ଜିଆଡ଼ ଇୟ ବରେତଜି । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଇମରଞ୍ଜି ମଣ୍ଡୁଡ଼ିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ଚେନ୍ ଆସନ୍ ଗନ୍ରୟତାଗୋ ।

୩୬ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ଚେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନାୟ ପଡ଼ ? ଅଡ଼େ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ଚେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତୁମ୍ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ଚାୟ ପଡ଼ ? ୩୭ ଆନ୍ନିଡ଼ ଖେନ୍ ଅବୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ଚେମର ଆରି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟତିୟଜି ଖେନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ଚନ୍ ତେନ୍, ଏତ୍ରେଲ୍ତେନ୍ ଖେନ୍ ଇନିଜି ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବନାୟବର ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ଜନାଏତୋ । ୩୮ ବନ୍ତ ଆନ୍ନିଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ଚେଜି ଅଃଜ୍ଜାଲୋ ତେନ୍, ଏତ୍ରେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ତ୍ ଏଜାଡ଼ତ୍ ।

୩୯ ତିଆସନ୍ ବୋଷାଡ଼ଖେଞ୍ଜି, ତନାନ୍ଖେଞ୍ଜି, ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ଚେନ୍ ଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟବା, ଆରି ଆନ୍ନା ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାତ୍ରେ ବର୍ଚେନ୍ ଆସନ୍ ଏରଡ଼ତଡ଼ । ୪୦ ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ଚେଜି ମନଡ଼ ଗାମ୍ଲେ, ଆରି ସନୟୁନ୍ ବାତ୍ରେ ଲୁମ୍ବା ।

୧୫

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଯନର୍ଚେଡ଼

୧ ଏ ବୋଷାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜା ମନଡ଼ବର୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ଚାୟ, ଅଞ୍ଜାଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜାଏନ୍, ଆରି ଆନା ଆଉପରେଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତର୍ଚନେ, ଖେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ଚେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ଏଭାୟତବେନ୍ । ୨ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଡ଼ ଏଞ୍ଜାୟଲନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନ୍ନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାୟଲନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କାଜ୍ଜାନ୍ ଏତର୍ଚନେ ।

୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଇନିଜି ଆ ଖନଡ଼ ଖାଡ଼ଲାୟ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମୁଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ତିୟଲବେନ୍; ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ଅଡ଼ମ୍ ଇର୍ସେଲେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରବୁଏନ୍, ୪ ✱ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିଲେଞ୍ଜି, ଆରି ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଆନିନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଯର୍ଚେଡ଼େନ୍ । ୫ ✱ଆନିନ୍ କେପାନ୍ ଆମଡ଼ ଅବ୍ଗିୟତାଲନ୍, ଆରି ତିକ୍ଲି ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବ୍ଗିୟତାଲନ୍ । ୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିକ୍ଲି ଆବସାଣ୍ଡନ୍ ମନ୍ଲୟ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ତର୍ଚେ ବୋଷାଡ଼ଖେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବ୍ଗିୟତାଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରା ନମିନ୍ତାନ୍ ଆମେଡ଼

✱ ୧୫:୪ ୧୫:୪ ମାଡ଼ିଉ ୧୨:୪୦; ଅନାସ୍ତାୟ ୨:୨୪-୩୨ ✱ ୧୫:୫ ୧୫:୫ ଲୁକ ୨୪:୩୪; ମାଡ଼ିଉ ୨୮:୧୭,୧୭; ମାର୍କ ୧୭:୧୪; ଲୁକ ୨୪:୩୭; ଜନ ୨୦:୧୯

ତକୋଜି, ବନ୍ଦ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ରବୁଏଞ୍ଜି । ୭ ତି ଆ ତିକ୍ତି ଆନିନ୍ ଜାକୁବନ୍ ତ ଅଡ଼କୋ ଆନାସ୍ତାୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବ୍ରିୟତାଲନ୍ ।

୮ *ଆତନିକ୍ତି ଷେନ୍ ଅବୟ ଏରତନକୋଡ଼ଗାୟସିଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼, ଅମଡ଼ଷେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବ୍ରିୟତାଲନ୍ । ୯ *ଆନାସ୍ତାୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼, ଷେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସନ୍ନା, ଆନାସ୍ତାୟ ଷଡ଼ନେମର ଅଞ୍ଜୁମନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଷେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଜି ତଣ୍ଡାୟଲାଇ । ୧୦ ବନ୍ଦ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅନ୍ନେଲେ ଷେନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଷେନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଆଡ଼ିୟଲିଞ୍ଜନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅଃନ୍ନୋସ୍ତାୟଲୋ; ଆନ୍ନା ଆନାସ୍ତାୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଷେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଲନ୍ଦୁମନ୍ ଲୁମ୍ତାୟ, ବନ୍ଦ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଷେନ୍ ଅଃଲୁମାୟ, ଆର୍ପାୟ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅମଡ଼ଷେନ୍ ତକୋନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଗଡେଲଡେ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ତେଏତୋ, କି ଆନିଞ୍ଜି ତେଏତୋ, ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଲେନ୍ ତି ଆବୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏବର୍ନାୟ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଏତର୍ନେ ।

ୟନର୍ମେଡ଼ଲେନ୍

୧୨ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରବୁଏନ୍ କି ଯର୍ମେଡ଼େନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଅସ୍ତୁବର୍ତାୟ, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ମେଡ଼େଜି ଗାମ୍ଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ବର୍ତଞ୍ଜି ? ୧୩ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ମେଡ଼ଲଜି ତେନ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ନିୟ୍ ରବୁତାଲେ ଅଃୟର୍ମେଡ଼ଲୋ; ୧୪ ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରବୁତାଲେ ଅଃୟର୍ମେଡ଼ଲୋ ତେନ୍, ଷନଡ଼ଲେଞ୍ଜି କାଜ୍ଜାନ୍ ମୋସ୍ତାୟନ୍, ଆରି ତର୍ନେବେନ୍ ନିୟ୍ କାଜ୍ଜାନ୍ ମୋସ୍ତାୟନ୍ । ୧୫ ଆରି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କନଶ୍ଟାୟବର୍ଗୋ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ, ଇସ୍ପରନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବ୍ରିୟର୍ମେଡ଼େନ୍, ବନ୍ଦ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ମେଡ଼ଲଜି ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃନ୍ନବ୍ରିୟର୍ମେଡ଼ଲୋ । ୧୬ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ମେଡ଼ଲଜି ତେନ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ନିୟ୍ ଅଃୟର୍ମେଡ଼ଲୋ । ୧୭ ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃୟର୍ମେଡ଼ଲୋ ତେନ୍, ତର୍ନେବେଞ୍ଜି କାଜ୍ଜାନ୍ ମୋସ୍ତାୟନ୍, ଆରି ନମିନ୍ନାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇର୍ବେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଜି । ୧୮ ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରାଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ମୋସ୍ତାୟଞ୍ଜି । ୧୯ କେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେବୋ ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ।

୨୦ ବନ୍ଦ ଆର୍ବୁଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଯର୍ମେଡ଼ତଜି ଗାମ୍ଲେ ଅନବ୍ଡୁଜନ୍ ଆସନ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରବୁଏନ୍ କି ପର୍ତମ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନ୍ । ୨୧ ବମନ୍ରା ଆଲଡେଡ଼ଲୋଡ଼ ରନବୁନ୍ ପୁତ୍ ଗନ୍ଲାଇ, ତିଅନ୍ତମ୍ ବମନ୍ରା ଅନ୍ନେଲେ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡ଼ତଜି । ୨୨ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆଦମନ୍ ଆଲଡେଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ରବୁତଜି, ତିଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅନ୍ନେଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଷାଡ଼ତଜି । ୨୩ ବନ୍ଦ ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆଡିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋତଞ୍ଜି, ପର୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଯର୍ମେଡ଼େନ୍, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍ ଆସ୍ତୋଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋତଞ୍ଜି; ୨୪ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜୁଗନ୍ ଅଞ୍ଜିଡ଼ତେ, ତି ଆ ତିନ୍ନା କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅଡ଼କୋ ରନପ୍ରିନ୍, ବୋର୍ସାନ୍ ତ ସାସନ୍ ଅବନାରେତାଲେ ଆପେୟ ଇସ୍ପରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତେ । ୨୫ ଅଡ଼କୋ ବନେରାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଆ ତାଲଜଡ଼ନ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକ୍ଳୋଏନ୍ ଜାୟ, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ସାସନତେ । ୨୬ ଆତନିକ୍ତି ବନେରାମରନ୍ ରନବୁନ୍ ନିୟ୍ ଆରେତେ । ୨୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ, “ଇସ୍ପରନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ବା ତକ୍ଳୋଏନ୍” ଇସ୍ପରନ୍ କେନ୍ “ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼” ଆମାୟନେ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତକ୍ଳୋତେ । ୨୮ ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତାଞ୍ଜାଅନନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆଡେତେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍, ଆନିନ୍ତମ୍ ଆପେୟ ଇସ୍ପରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତିୟଡ଼ମ୍ତନ୍, ଆରି ସମ୍ପରାନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ତୁମ୍ ସାସନତେ ।

୨୯ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ମେଡ଼ଲଜି ତେନ୍, ଆନାଜି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତକ୍ଳୁବତାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ଏଞ୍ଜାନେଜି ? ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ମେଡ଼ଲଜି ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଇନିବା ତକ୍ଳୁବତାନେଜି ? ୩୦ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇନିବା ତିତାନ୍ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଡେ ତକୋତନ୍ବୋ ? ୩୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାଜି, ଅନମେଡ଼ଲେନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଆମଡ଼ ଆମ୍ବାୟଲନ୍ ଆସନ୍, ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଦର୍ପଲନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଷେନ୍ ତିତାନ୍ ରବୁତ୍ ଯ୍ । ୩୨ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାଲନ୍ ଏପିସି ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ କିନ୍ରେଡ଼ ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଷେନ୍ ଅଲ୍ଲୁଜ୍ଜେଲାଇ ନଡ଼, ଷେନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ ? ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ମେଡ଼ଲଜି ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ “ୟବା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଜୋମ୍ବା, ଏଗାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବିଅଡେଃ ଇନ୍ଲେନ୍ ରବୁଲଡ଼ତନ୍ ।”

୩୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କନଶ୍ଟାୟଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, “ପେଲ୍ଲାମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ମନଡ଼ମରନ୍ ନିୟ୍ ଅସେଡ଼ତେ ।” ୩୪ ତିଆସନ୍ ମନଡ଼ ତକୋନାବା, ଇର୍ବେନ୍ ଏଲୁମ୍ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରା ଇସ୍ପରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଏଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଗନବ୍ରିଜନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଷେନ୍ ବର୍ତନାୟ ।

☆ ୧୫:୮ ୧୫:୮ ଅନାସ୍ତାୟ ୯:୩-୬ ☆ ୧୫:୯ ୧୫:୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୮:୩

ଆୟର୍ନେଟେନ୍ ଆ ତଅଡ଼

୩୫ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଯର୍ନେଡ଼ତଜି ? ଏଙ୍ଗାଗୋ ଆ ତଅଡ଼ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିର୍ତାଜି ?” ୩୬ ଏ ଉଲ୍ଲଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜମ୍ମଲ୍ ଏବୁଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଅଃର୍ବୁଲୋ ତେନ୍ ଅଃସ୍ତବାୟ । ୩୭ ଆରି, ଅନୁବନ୍ ଅଙ୍ଗାଆତେ ତୁଡ଼ତନାୟ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଃକୁଡ଼ଲୋ, ବନ୍ତ ଗମ୍ମନ୍ ତେଏତୋ କି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ ତେଏତୋ ତିଆତେ ସତ୍ତର ଆବାୟନ୍ ତୁମ୍ । ୩୮ ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁମନ୍ ବାରେ ଆନିନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ତେ, ଆରି ତିଲେ ଜମ୍ମଲନ୍ ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ତେ ।

୩୯ ଅଡ଼କୋ ତଅଡ଼ଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ ଆବୟନ୍, ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ତକୋ, ଆରି ଅନ୍ତତଞ୍ଜି ତ ଅୟଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ତକୋ ।

୪୦ ରୁଆଡ଼ ତଅଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଆରି ପୁତର୍ ତଅଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ରୁଆଡ଼ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଅବୟ୍ ତକୋ, ଆରି ପୁତର୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଆରି ଆନ୍ନା ତକୋ । ୪୧ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଆନ୍ନା ତକୋ, ଆଙ୍ଗାଜନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଆନ୍ନା ତକୋ, ଆରି ତୁଡ଼ଜଞ୍ଜି ଆ ସନାଆର୍ ଆନ୍ନା ତକୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଅବୟ୍ ତୁଡ଼ଜନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଅବୟ୍ ଆନ୍ନା ତୁଡ଼ଜନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଆନ୍ନା ତକୋ ।

୪୨ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ ଯନର୍ନେଡ଼ ନିୟ୍ ଏରେଗନ୍ମା ତେତେ, ଅଙ୍ଗା ତଅଡ଼ ତିଲ୍ତବୋ, ତିଆତେ ରସମ୍ତେ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିକ୍ଳି ଯର୍ନେଡ଼ଲେ ତୋତନ୍ । ୪୩ ତରିଲ୍ତବନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ମନଡ଼ ତଡ଼ ଆରି ବୋର୍ସା ତଡ଼; ବନ୍ତ ତିକ୍ଳି ତିଆତେ ମନଡ଼ତମ୍ ଆରି ବୋର୍ସାତମ୍ ଅମ୍ବେଲେ ତୋତନେ । ୪୪ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ତିଲ୍ତବୋ, ଆରି ପୁରାଡ଼ା ତଅଡ଼ନ୍ ଯର୍ନେଡ଼ଲେ ତୋତନ୍; ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏରେଲ୍ତେନ୍ ପୁରାଡ଼ା ତଅଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ତକୋ । ୪୫ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, “ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆଦମନ୍ ଅବୟ୍ ଆମେଡ଼ମରନ୍ ଗତେଲେନ୍” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆତନିକ୍ଳି ଆଦମନ୍ ଅନମେଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତେଏନ୍ । ୪୬ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ପୁରାଡ଼ା ତଅଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲୋ, ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍, ବନ୍ତ ତିକ୍ଳି ପୁରାଡ଼ା ତଅଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋଲାଇୟ୍ । ୪୭ ଆପର୍ତମ୍ମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ପୁତର୍ ନ୍ ଆ ଲବ ବାରେ ଗନ୍ବତେଲନ୍ ତେଏନ୍, ବନ୍ତ ତିକ୍ଳି ଆ ମନ୍ରା ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ମାୟ୍ । ୪୮ ଆନାଜି ପୁତର୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଗତେଲେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍; ଆରି ରୁଆଡ଼ମରଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ । ୪୯ ଆରି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଲବନ୍ ବାରେ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ତେତେଲଡ଼ଲନ୍, ଏରେଲେମା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ତେତେଲଡ଼ତନ୍ ।

୫୦ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଜେଲୁ, ମିଞ୍ଜାମ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ବାରେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଜିରେ ଅଃର୍ବୁବୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆର୍ସମ୍ତେନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅଃର୍ସମେନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଞାଡ଼ଲେ ଅଃର୍ବୁଏ ।

୫୧ ☆ଅମ୍ତଡ଼ବା, ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ୍ ଜରୁତମନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତବେନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଲେନ୍ ଅଃର୍ବୁଲଡ଼ନେ, ୫୨ ବନ୍ତ ଆତନିକ୍ଳି ପନେତନ୍ ଆସ୍ତାତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଆବସାଣ୍ଡନ୍, ଆବରିୟାବ୍ମତନ୍ ଅଡ଼କୋଲେନ୍ ଆନ୍ନା ତଅଡ଼ ତେତେଲଡ଼ତନ୍* ; ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ନେଡ଼ଲେ ତୋତଞ୍ଜି, ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଲେନ୍ ଆନ୍ନା ତଅଡ଼ ତେତେଲଡ଼ତନ୍ । ୫୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ କେନ୍ ଆର୍ସମ୍ତେନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅଃର୍ସମେନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ରତନ୍ବୋ, ଆରି କେନ୍ ଆର୍ସମ୍ତେନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅଃର୍ବୁଏନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ରତନ୍ବୋ । ୫୪ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆର୍ସମ୍ତେନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅଃର୍ସମେନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଆରି ଆର୍ସମ୍ତେନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅଃର୍ବୁଏନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଜିଜିଲନ୍ବୋ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, କେନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତେତମ୍ତେ; “ଜନିନୟନ୍ ରନବୁନ୍ ଅବନାରେଏନ୍ ।”

୫୫ “ଏ ରନବୁ, ଜନିନୟନମ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ?

ଏ ରନବୁ, ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନମ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ?”

୫୬ ରନବୁନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଇର୍ସେନ୍, ଆରି ଇର୍ସେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର୍ । ୫୭ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ବୁ କ୍ରିସ୍ବୁଲେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍ଜିନୟଲଡ଼ଲନ୍ ।

୫୮ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ତନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବ୍ତୋଲନ୍, ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋନାବା; ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ କାକାଡ଼ାବେଞ୍ଜି ଆଙ୍ଗାୟ୍ ଅଃମ୍ମୋସ୍ସ୍ଏ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ତିଆସନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଅବ୍ନୁୟ୍ବଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ବା ।

ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନିୟ୍ତିୟନ୍

୧ ☆ବୟ୍ଲେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନିୟ୍ତିୟନ୍ ତଣ୍ଡବ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଗାଲାତି ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ବର୍ବାଜି,

☆ ୧୫:୫୧ ୧୫:୫୧ ୧ ତେସଲନିକି ୪:୧୫-୧୭ * ୧୫:୫୨ 15:52 ତଅଡ଼ଲେନ୍ ବାଡ଼ସାୟତନ୍ ☆ ୧୭:୧ ୧୭:୧ ରୋମିଅ ୧୫:୨୫,୨୬

ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ନିୟ ଏତେଲେ ତନିୟତିୟନ୍ ତଣ୍ଡୁବନାବା । ୨ ରନପ୍ରିବେନ୍ ଗିୟଲେ, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତିଲେ ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ନ ତ୍ରିନ୍ନା ତନିୟତିୟନ୍ ତଣ୍ଡୁବଲନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ଲେ ତକ୍ଳୋବା, ଏତେଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଇୟଲାଇ ଆତିଡ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆରି ଏଃଉନ୍ରବ୍ନେ । ୩ ଆରି ଖେନ୍ ତୁଝଲାଇ ସିଲଡ୍ ତେନ୍, ଅକ୍ଷା ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ଭେନ୍ ସକ୍ଳେୟଜି ଏବ୍ଡିସୟତେ, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସିଗିନ୍ ତିୟଲେ ତନିୟତିୟବେଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆପନାଡ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇୟତାୟ ଆସ୍ତାୟନାଜି । ୪ ଆରି, ଖେନ୍ ନିୟ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟସାୟ ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଇୟଲେ ରପ୍ରିଡ୍ଜି ।

ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୫ *ଖେନ୍ ମାକିଦନିଆ ତେସାନ୍ ଇୟତେ, ତିଆସନ୍, ଖେନ୍ ମାକିଦନିଆଗଡ୍ ଅମାଡ୍ବେନ୍ ଇୟତାୟ । ୬ ଆରି, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋତନାୟ, ଇକ୍ଳାନ୍ତେନ୍ ରଟାଗାଜନ୍ ନିୟ ତେତେ ତକୋତନାୟ, ଅକ୍ଷାଆତିଡ୍ ଖେନ୍ ଅଡେକ୍ଷା ଇୟତେ, ତେତେ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ୍ ତଡ୍ତରନ୍ ଅବ୍ତୁଜ୍ ଇୟବା । ୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆତିଡ୍ କେନ୍ଗଡ୍ ଜରିରତେନ୍ ଆତିଡ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ରନବାଡ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଃଲ୍ଲତଜ୍ ଇୟ, ପ୍ରବୁନ୍ ରୟଡ୍ ତିୟଲ୍ ଇୟ ତେନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗୋଗୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋନେନ୍ ସାୟତାୟ ।

୮ *ବନ୍ତ ଖେନ୍ ପେଣ୍ଟିକସ୍* ତିନ୍ନାକଡ୍ ଜାୟ ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଡ୍ ତକୋତନାୟ । ୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନବ୍ଜଅନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଖେନ୍ ଆସନ୍ ତଡ୍ତରନ୍ ଆରୋରୋ ତକୋ, ଆରି ବନେରାମରୁଖେଞ୍ଜି ନିୟ ଗୋଗୋୟ ତକୋଜି ।

୧୦ *ତିମତିନ୍ ଅମାଡ୍ବେନ୍ ଇୟଲାଇ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଡ୍ଡକୋତନ୍ ଆତିଡ୍ ଏକ୍ଷାଲତେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରବଡ୍ଡେନ୍ ବାତେ ତକୋଲନ୍ ରପ୍ରିଏ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆୟତନନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଖେନ୍ ଅକ୍ଷମ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ତେ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଆନିଡ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଅବ୍ତୋସାତଡ୍ଡେଜି ତଡ୍, ଆନିନ୍ ଏକ୍ଷାଲତେନ୍ ଅମାଡ୍ବେନ୍ ଏରାମ୍ପୟ ଜିରେ ରପ୍ରିତାୟ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ତଡ୍ତରନ୍ ଅବ୍ତୁୟବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତନେ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାଜି ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋତନାୟ ।

୧୨ ଆପଲ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତନାୟ, ତନେ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅମାଡ୍ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଗଞ୍ଜେଲାଇ, ବନ୍ତ ନମି ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅଃଲ୍ଲତଜେ, ରୟଡ୍ ଖାଡ୍ଡେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମାଡ୍ବେନ୍ ଇୟତାୟ ।

ଅନବ୍ସୁକ୍ଳେବରନ୍

୧୩ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅନେଡାୟ ଏତକୋଡ୍ଡେନେ, ତନେଲୋଡ୍ ରବ୍ଡୋଲନ୍ ତକୋନାବା, ଅକ୍ଷୁୟବଲନ୍ ଅକ୍ଷୋସାନା ।

୧୪ ତନ୍ତୁଡ୍ଡୟମନ୍ ବାତେ କାକାଡ଼ାବେଞ୍ଜି ଲୁମ୍ବା ।

୧୫ *ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ଜି, ତନାଜି, ତିପାନନ୍ ଆସିମରଜି ଆକାୟାଲୋଡ୍ ଆମ୍ପଡ୍ କ୍ରିସ୍ତୁମରଜି; ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବୟଲେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସନାକ୍ଳେନ୍ ଆସନ୍ ତିୟଡ୍ମଲଞ୍ଜି, ତିଆ ବନେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୧୬ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆକ୍ଷାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି ତ ଆରଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବନେ ମାନ୍ନେବା ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ତବେନ୍ ।

୧୭ ତିପାନନ୍, ପର୍ତ୍ତନାତନ୍ ତ ଆକାକଜନ୍ ତେନ୍ନେ ଆରିୟଲାଇଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସର୍ତାତ୍ ଇୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ମନ୍ରାତତନ୍ ଆତିଡ୍ କାକାଡ଼ାବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି, ୧୮ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାଖେନ୍ ତ ପୁରାଡ଼ାବେଞ୍ଜି ଅବ୍ସର୍ତାଲଡ୍ଲଞ୍ଜି, ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ୍ ମାନ୍ନେବାଜି ।

୧୯ *ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ୍ଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି, ଆକିଲାଇ ତ ପ୍ରିସ୍ତାନ୍ ଆରି ଆସିଡ୍ ଆଗିର୍ଜାତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି । ୨୦ ତେନ୍ନେ ଅଡ୍ଡକୋ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି ।

ମଡ୍ଡି ଜନୋଜୋରନ୍ ବାତେ ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲନମସ୍ତାରବା ।

୨୧ ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଅସିଡ୍ମଖେନ୍ ବାତେ ଇଡ୍ଲେ ନମସ୍ତାରତବେନ୍ ।

୨୨ ଅକ୍ଷା ମନ୍ରା ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ୍ ଅଃଡ୍ଡୁଡ୍ଡୟମେ, ଆନିନ୍ ସନୟପନ୍ ଗତରେତୋ ।

ମାରାନା ତା କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମନ୍ ପ୍ରବୁଲେନ୍ ଜିରାୟତୋ ।

୨୩ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ ।

୨୪ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ ଆମାଡ୍ ତନ୍ତୁଡ୍ଡୟମ୍ଖେନ୍ ଅଡ୍ଡକୋବେନ୍ ଆମାଡ୍ ତକୋନେତୋ ।

☆ ୧୭:୫ ୧୭:୫ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୯:୨୧ ☆ ୧୭:୮ ୧୭:୮ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୯:୮-୧୦ * ୧୭:୮ ୧୭:୮ ଜିସୁନ୍ ରବୁଏନ୍ କି ଯର୍ମେଡ୍ଲେ ଆଡ୍ଡୋଲନ୍ ପରାସ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ତି ପେଣ୍ଟିକସ୍ ଗିର୍ଜାନ୍ ତକ୍ଳମେଞ୍ଜି ☆ ୧୭:୧୦ ୧୭:୧୦ ୧ କରକ୍ତି ୪:୧୭ ☆ ୧୭:୧୫ ୧୭:୧୫ ୧ କରକ୍ତି ୧:୧୭ ☆ ୧୭:୧୯ ୧୭:୧୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୨

କରିଷ୍ଣୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଠକଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପତ୍ର କରକ୍ତି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଠକନ୍ ବାଗୁତର ଇତ୍ତନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କରକ୍ତି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପାଠକନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସୁଙ୍ଗାଏଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ବାଗୁତର ଇତ୍ତନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ କରକ୍ତିବାଜି ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ ୧:୧ । ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲାଡ୍‌ଲେନ୍ନେ ପାଠକନ୍‌ଆତଡ୍ ତିଡ୍‌ତିତନ୍ ନିୟ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଲତ୍‌ୟମନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବାଢେ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍ ୨:୧୩ ।

ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ କରୋକ୍ଳୋତନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ୫୫-୫୬ ବର୍ସେଡ୍ ଆ ତିକ୍ଳି କେନ୍ ଆ ସିଟି ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଷଡ୍‌ନେମର୍ ପାଠକନ୍ ଇଡେନ୍ । ପାଠକନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ଆଡ୍ରେକୋଲନ୍ ଆଡିଡ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡେନ୍ ୨:୩-୪ । ଲାଡ୍‌ଲେଡ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଷଡ୍‌ନେମର୍ ଗାମ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍ ପାଠକନ୍‌ଆତଡ୍ ସଙ୍ଗାଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ପାଠକନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଆତନିକ୍ଳିରେଡ୍ ଇଡେନ୍ ।

ବଇନ୍ ଆ ସନାକ୍ଳାଡ୍

- ୧. ସନେକୁଲନ୍ । ୧:୧-୧୧
- ୨. ପାଠକନ୍ ତ କରକ୍ତି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ । ୧:୧୨-୭:୧୬
- ୩. ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆ କ୍ରିସ୍ତାନୁଜି ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍ । ୮:୧-୯:୧୫
- ୪. ପାଠକନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଷଡ୍‌ନେମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତନେ । ୧୦:୧-୧୩:୧୦
- ୫. ଅନବ୍‌ସୁକ୍ଳେବରନ୍ । ୧୩:୧୧-୧୩

୧* ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାଠକନ୍ ତ ତିମତି ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ବାଢେ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ ଆନାପ୍ତାୟ୍ ଷଡ୍‌ନେମର୍‌ଜି, କରକ୍ତି ଗଡାଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଳୀ ତ ଆକାୟା ତେସାଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଡ୍ରେକୋତଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋ ବୟ୍‌ଲେମର୍‌ଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଟିନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଏଆପ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍ ।

୨ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତ ସନୟ୍‌ନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡୋଆୟ୍‌ତୋ ।

ପାଠକନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେତେ

୩ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଲେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ର ତ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ, ଆନିନ୍ ସନାୟ୍‌ମତ୍‌ୟ୍‌ମର୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆରି ବନବ୍‌ୟୋମର୍ ଇସ୍‌ରନ୍ । ୪ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେତଜି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତି ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଆସନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡ୍ରେତେଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆଡିଡ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବବ୍‌ୟୋଲଡ୍‌ଲନ୍ । ୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତଣ୍ଡନ୍ ଷାଡ୍‌ତବୋ, ଏଡେଲେମା କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଷାଡ୍‌ତବୋ । ୬ ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ଲାୟ୍‌ ତେନ୍, ତିଆତେ ବନବ୍‌ୟୋବେନ୍ ତ ଅନୁରବେନ୍ ଆସନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ଲାୟ୍‌ ତେନ୍, ତିଆତେ ବନବ୍‌ୟୋବେନ୍ ଆସନ୍; ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ତନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ସଏଲେ ଏଡକୋତନାୟ୍, ଏଡେଲେମା ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ସଏଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ତ ବୋସାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ତେ । ୭ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜବ୍ରୁ ଏଆସାତନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ଲାୟ୍‌ ଆଡିଡ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏସାୟ୍‌ସିଲେନ୍, ଏଡେଗନ୍ ଏଡେଲେମା ବନବ୍‌ୟୋ ଇତ୍ତନ୍ ନିୟ୍ ଏସାୟ୍‌ସିତଲେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା ।

୮*ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସିଆ ତେସାଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅଙ୍ଗା ତନଣ୍ଡାୟ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ଲାୟ୍‌ ତିଆତେ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଜନାବେନ୍‌ତୋ; ତେଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜବ୍ରୁ ତନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ଲାୟ୍‌, ତିଆସନ୍ ଆସନ୍ ଅନମେଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜାସାଲନାୟ୍ । ୯ ରନବୁ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସୋରୋପ୍ତାୟ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅବ୍‌ତିସୟ୍‌ଲାୟ୍‌, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରମ୍ନଡ୍ ଆମତ୍ ଏରନାସାନେନ୍, ଅଙ୍ଗା ଇସ୍‌ର ଆରବୁମର୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବ୍‌ତୋତେ, ଆମତ୍‌ନ୍ ଏଆସାଲନାୟ୍ । ୧୦ ଆନିନ୍ ବରଡ୍‌ଡ୍‌ନ୍ ଆ ରନବୁଗଡ୍‌ ସିଲଡ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଡୋବ୍‌ଡୋବ୍‌ଲଡ୍‌ଲନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ନିୟ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଡୋବ୍‌ଡୋବ୍‌ଲଡ୍‌ତନ୍; ଆମତ୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅରାସାନେଲେନ୍ ତକୋ । ୧୧ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଙ୍ଗା ସନାୟ୍‌ମ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ଲାୟ୍‌, ତିଆତେ ଅମ୍ନେଲେ ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେତଜି ।

ପାଠକନ୍ ଆ କାକାଡା

☆ ୧:୧ ୧:୧ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୮:୧ ☆ ୧:୮ ୧:୮ ୧ କରକ୍ତି ୧୫:୩୨

୧୭ ପୁତ୍ର ଲୋଡ଼ନ୍ ଉପରେଢ଼ବେନ୍, ପୁତ୍ର ଥିନ୍ ଆ ବୁଢ଼ି ବାଢ଼େ ଇନ୍ଲେଞ୍ଚି ଏଞ୍ଚିଶ୍ରମଲନାୟ, ଆର୍ପାୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟା, ମନଡ଼ିରନ୍ ତ ଲବଡ଼ିନ୍ ବାଢ଼େ ଏଞ୍ଚିଶ୍ରମଲନାୟ ଗାମ୍ଲେ ବିବେକଲେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତେ । କେନ୍ଆତେ ଅବସୋଡ଼ାତମନେଲେନ୍ । ୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଇନିଜି ପଡ଼େଡ଼ାଲନ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ତିଆତେଜି ତୁମ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏଆସ୍ତାୟତାୟ, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଞ୍ଚିତାୟ । ୧୯ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଚନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏଦର୍ପତନ୍, ଏଡ଼େଗନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଦର୍ପତନାୟ; କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅସୋୟ ଏଜନାଏନ୍, ଏଡ଼େଲେମା ଆତନିକ୍ଳି ଜାୟ ଏଜନାତେ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ ।

୧୯ ଖେନ୍ ଆଜ୍ଞାନାଲିଞ୍ଚନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବୁ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ସାୟଲାୟ, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ବାଗୁତର ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଏଞ୍ଚାଡ଼ତେ ବନ୍ । ୧୯* ଆରି, ଅମଡ଼ଗଡ଼ବେନ୍ ମାକିଦନିଆ ତେସାନ୍ ଇୟତେ, ଆରି ମାକିଦନିଆ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଯର୍ତନାୟ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ତଡ଼ରନ୍ ଅବଡୁଜିୟବା, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବୁ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ସାୟଲାୟ । ୧୯ ଖେନ୍ କେନ୍ଆତେଜି ଲରୁମ୍ଲାଞ୍ଚନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଗବ୍ରିୟମ୍ଲନ୍ ଅଞ୍ଚଲମ୍ଲାୟ ପଡ଼ ? ଅଡ଼େ, ଖେନ୍ ଇନି ଇୟମ୍ତାୟ ତିଆତେ ପୁତ୍ର ଥିନ୍ ଆନିଞ୍ଚୟମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପଡ଼ ଲୁମ୍ତାୟ, ତିଆସନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ “ଓଓ” ଆରି “ଇକ୍ଳା” ବାଗୁନ୍ ଗଡ଼େଲତେ ? ୧୮ ଆଜାଡ଼ି ଇସ୍ବରନ୍ ତିଆତେ ଜନାତେ, ତିଆସନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ବର୍ନେଲେନ୍ “ଓଓ” ଆରି “ଇକ୍ଳା” ଅଞ୍ଚେଏ । ୧୯* ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍, ସିଲନ୍ ତ ତିମତିନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏରସ୍ତୁବରଲାଞ୍ଚନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍, ଆବସାଣ୍ଡନ୍ ଆଜିୟ “ଓଓ” ଆରି “ଇକ୍ଳା” ଅଞ୍ଚାମେ, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଲନଡ଼ୟ “ଓଓ” ତୁମ୍ ଗାମେନ୍ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବଡ଼େୟବରଜି ଅଡ଼କୋନ୍ “ଓଓ” ତେତେ; ତିଆସନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ “ଆମେନ୍” ଗାମ୍ତବୋ । ୨୧ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ତ ଇନ୍ଲେଞ୍ଚି କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଗବ୍ରିଲଡ଼ଲନ୍, ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଚିଆଡ଼ଡ଼ ଆନିନ୍ ତବ୍ନଡ଼ଲଡ଼ଲନ୍ । ୨୨ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଚିଆଡ଼ଡ଼ ଅବଜିଡ଼ଲଡ଼ଲନ୍, ଉଗର୍ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନ୍ସକାରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତିୟତିୟଲଡ଼ଲନ୍ ।

୨୩ ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ସାକିମର୍ଖେନ୍, ଆନିନ୍ ଉଗର୍ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆନିଞ୍ଚୟମ୍ ଜନାତେ, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆଡ଼ଡ଼ ଏଞ୍ଚାଲତେନ୍ ଅଞ୍ଚବଡ଼ୁକ୍ଳବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆରି କରନ୍ତି ଗଡ଼ାନ୍ ଅଞ୍ଚିଆୟ । ୨୪ ତର୍ନେବେନ୍ ଆଉପରେଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଚି ଏଞ୍ଚିବସୋଡ଼ାତମନାୟ, ଏଞ୍ଚାଲତେନ୍ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ରବଡ଼ୋଲନ୍ ଏଡ଼କୋତନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆଡ଼ଡ଼ ଅନବସର୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏଲନ୍ତୁମ୍ତନାୟ ।

୨

୧ ବନ୍ତ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଖେନ୍ ଇୟଲାୟ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଆରି ତୁକ୍ଳତାତବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଞ୍ଚିଆୟ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ତଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଗବ୍ରିଲାୟ । ୨ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆଡ଼ଡ଼ ତୁକ୍ଳନ୍ ତିୟଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆନା ଖେନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅବସର୍ତାଲ୍ଲୟ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଅମ୍ରେଡ଼ଲେ ଏଡ଼େଗନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ । ୩ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଟିନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟଲାୟ, ଆନାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ସର୍ତାତୟ, ଖେନ୍ ତେତେ ଇୟଲେ ଆମଡ଼ଞ୍ଚି ସିଲଡ଼ ତୁକ୍ଳନ୍ ଅଞ୍ଚାତାୟ, ସର୍ତାଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ନିୟ ଏସର୍ତାତନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ । ୪ ତୁକ୍ଳନ୍, ଅନିଞ୍ଚୟମ୍ ତ ଯେଲେ ଆମଡ଼ାଖେନ୍ ଜବ୍ରିଡ଼ଲେ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଚା ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆଡ଼ଡ଼ ତୁକ୍ଳନ୍ ଆସନ୍ ତିଆତେ ଇଡ଼ଲେ ଅଞ୍ଚାସ୍ତାୟଲାୟ, ଆର୍ପାୟ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆଡ଼ଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ତବେନ୍, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଜନାବେନ୍ତୋ ।

ତୋସାମରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍

* ଆନ୍ନିଡ଼ ଅବୟନେ ଆନ୍ନିଡ଼ଆଡ଼ଡ଼ ତୁକ୍ଳନ୍ ତିୟେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ତୁକ୍ଳନ୍ ଅଞ୍ଚିୟଲ୍ଲୟ, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆଡ଼ଡ଼ ନିୟ ତୁକ୍ଳନ୍ ତିୟଲବେନ୍ । କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଅଞ୍ଚକର୍ନାୟ । ୧ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ଆ ବର୍ନେ ବାଢ଼େ ଆନିନ୍ ପନବ୍ରିତନ୍ ଞାଡ଼େନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ତେଏନ୍ । ୨ ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଚାଲତେନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ତୁକ୍ଳନ୍ ଅଞ୍ଚାତେ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ନମି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ କେମାନ୍ ତିୟବା, ଆରି ବବ୍ଯୋବା । ୩ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମ୍ ବାଢ଼େ ତକୋନାବା ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆଡ଼ଡ଼ ବର୍ତବେନ୍ । ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ତିତାନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଲୁମ୍ତେ ଅଡ଼େ ଇକ୍ଳା, ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟଲାୟ । ୫ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଆନାଆଡ଼ଡ଼ କେମାନ୍ ଏତିୟତେ, ଖେନ୍ ନିୟ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ କେମାନ୍ ତିୟତାୟ, ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ଆଡ଼ଡ଼ କେମାନ୍ ତିୟଲାୟ ତେନ୍, ତିଆତେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆତେମଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଆସନ୍ କେମାନ୍ ତିୟଲାୟ । ୬ ତିଆସନ୍ ସନ୍ତୁମ୍ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଜନିନୟନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଚାତେ, ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଚି ସନ୍ତୁମ୍ ଆ ଗନବଡ଼େଲବରଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନା ।

* ୧:୧୨ ୧:୧୨ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୯:୨୧ * ୧:୧୯ ୧:୧୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୫ * ୧:୨୦ ୧:୨୦ ଆମେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏତୋ

ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଆପ୍ରତେତଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଆ ଯନ୍ତୁମରାମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆୟୁମୟୁମ୍ ତକୋତନ୍ ।^{୧୭} ବନ୍ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଢ଼ ଯର୍ନାଜି ତେନ୍, ତି ଯନ୍ତୁମରାମନ୍ ସଞ୍ଜାୟତେ ।^{୧୮} କେନ୍ଆତେ ସାସ୍ତଲୋଞ୍ଜନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ, “ପ୍ରବୁନ୍ ତୁମ୍ ପୁରାଡା,” ଅଞ୍ଜାଲୋଢ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପୁରାଡାନ୍ ତକୋ, ତେଞ୍ଜେ ଅନୁରନ୍ ତକୋ ।^{୧୯} ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ଲେନ୍ ଆୟୁମୟୁମ୍ତତନ୍ ଆ ତନପଡାଲୋଢ଼ ଆଗ୍ରିୟତବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ଗିୟଲେ ଗିୟଲେ ଗନ୍ତୁଗୁ ପନେମେଞ୍ଜନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଗନ୍ତୁଗୁ ପନେମେଞ୍ଜନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେଲଡ଼ତନ୍; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପୁରାଡା ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗତେଲଡ଼େ ।

୪

ମନଢ଼ବରନ୍ ଆ ସନାଆର

^୧ ଇନ୍ଲେନ୍ ସନାୟୁମନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ଲାଇୟ କି କେନ୍ ସେବା କାକାଡାନ୍ ଲନ୍ତୁମନ୍ ଆସନ୍ ରୟଞ୍ଜନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ଲାଇୟ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ବିମୁର୍ସେ ଏଞ୍ଜେଣ୍ଡେନାୟ ।^୨ ଗରନ୍ରଜନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତ ଆସସନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଅମରେଢ଼ଲାଇୟ, ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଞ୍ଜୁର୍ତନାୟ, କଣ୍ଡାୟତାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏଞ୍ଜେଣ୍ଡେନାୟ, ବନ୍ତ ଆଜାଡିନ୍ ଆ ସନାଆର ଅବତୁୟତାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆତେମଡ଼ଲୋଢ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ବିବେକଲୋଢ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ଅବ୍ରିୟତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଏଏର୍ତାୟ ଏଗୋୟତାୟ ।^୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏରସ୍ତୁବରତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ମନଢ଼ବର ସଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଆନ୍ନା ତଡ଼ରଗତନ୍ ଆଜିର୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ତୁମ୍ ସଲନ୍ ତକୋତନ୍ ।^୪ ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁର୍ନେଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ପୁତନ୍ ଆ ରାଜା ଆ ବୁଡ଼ିଞ୍ଜି ଅବକାଡ଼ୟୁନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁଗୁ ପନେମେଢ଼ ଆ ମନଢ଼ବର ଆ ସନାଆର ଆନିଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ଅଞ୍ଚିଏଜି ।^୫ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜୁସ୍ତୁବର୍ନାୟ, ବନ୍ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତୁମ୍ ପ୍ରବୁ ଗାମ୍ଲେ, ଆରି ଜିସ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ କାକାଡାମରବେଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ଏଅସ୍ତୁବର୍ତାୟ ।^୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଇସ୍ବର “ଲୋଡ଼ତନ୍ ସିଲଡ଼ ସାଆରନ୍ ଗିୟତାଏତୋ,” ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନେ, ତି ଆ ଇସ୍ବର କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଢ଼ ଆଗ୍ରିୟତାତେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁଗୁ ପନେମେଢ଼ ଗିଆନନ୍ ଆ ସନାଆର ଅନବତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଉଗରଲୋଢ଼ଲେନ୍ ଅବସାଆରେନ୍ ।*

^୭ ଇସ୍ବରନ୍ ତୁମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସାତମ୍, ତିଆତେ ଅମଢ଼ଲେନ୍ ଅଞ୍ଜୁଢ଼ଲନାୟ ଗାମ୍ଲେ ଅନବତୁଜନ୍ ଆସନ୍, ଲବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତୁବତୁବନ୍ ଆ ସିମ୍ପାଲୋଢ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ ରୁଆଞ୍ଜନ୍ ଆ ରନ୍ନା ଞାଡ଼ଲବୋ ।^୮ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜବ୍ର ତଞ୍ଜେ ତେତଲେନ୍, ବନ୍ତ ବିମୁର୍ସେ ଅଞ୍ଜେଲେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ବାଉଲ୍ଲି ତେଲଲେନ୍, ବନ୍ତ ମୁସୁକ୍ତା ଅଞ୍ଜେଲେନ୍ ।^୯ ଇନ୍ଲେନ୍ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ଲାଇୟ, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଆଜିୟ୍ ଅଞ୍ଜମ୍ରେଢ଼ଲେନ୍, ଗୋଗୋୟ୍ ତର ଇନ୍ଲେନ୍ ତନିତନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ଲାଇୟ, ବନ୍ତ ଅଞ୍ଚିବୁଲଲେନ୍ ।^{୧୦} ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଜିସ୍ତନ୍ ଆ ରନବୁ, ତଅଢ଼ଲୋଢ଼ଲେନ୍ ଏଇମତନାୟ, ତିଆସନ୍ ଜିସ୍ତନ୍ ଆନମେଢ଼ ନିୟ୍ ତଅଢ଼ଲୋଢ଼ଲେନ୍ ଗିୟତାତେ ।^{୧୧} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସ୍ତନ୍ ଆନମେଢ଼ ଜେଲୁ ତଅଢ଼ଲୋଢ଼ଲେନ୍ ଅନବ୍ରିୟତାନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମେଢ଼ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଜିସ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ରନବୁଲୋଢ଼ନ୍ ଏତିୟତମତନାୟ ।^{୧୨} କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଅମଢ଼ରେଢ଼ଲେନ୍ ରନବୁନ୍ କାକାଡାତନ୍, ଆରି ଅମଢ଼ରେଢ଼ବେନ୍ ଅନମେଢ଼ନ୍ କାକାଡାତନ୍ ।

^{୧୩} ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଞ୍ଜନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ, “ଞେନ୍ ତର୍ନାୟ, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ବର୍ନାୟ ।” ତି ଆଇଡିଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ତି ତର୍ନେ ପୁରାଡାନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ଲାଇୟ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏତର୍ନାୟ କି ଏବର୍ନାୟ ।†^{୧୪} ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା, ଇସ୍ବରନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତନ୍ଆତଡ଼ ଆରବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବ୍ରିୟତାଲେ ଅବତୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଜିସ୍ତନ୍ ସରିନ୍ ଅବ୍ରିୟତାଲଡ଼ତନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନିୟ୍ ଆମଢ଼ବାନ୍ ଓରୋଢ଼ଲଡ଼ତନ୍ ।^{୧୫} ସୁକ୍ତବେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତେ, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଜବ୍ର ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଢ଼ ଞାରେ ପାଡ଼ତେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁଗୁ ପନେମେଢ଼ନ୍ ସେକେଏତଜି ।

ତର୍ନେଲୋଞ୍ଜନ୍ ଅନମେଢ଼ନ୍

^{୧୬} ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଞ୍ଜଞାଲେନ୍, ଜେଲୁ ତଅଢ଼ଲେନ୍ ଅସର୍ରେ ପାଡ଼ତେ, ବନ୍ତ ପୁରାଡାଲେନ୍ ବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ କି ବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ ରଡ଼ ତେତେ ।^{୧୭} କେନ୍ ଅସୋୟତମ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଅଞ୍ଜକୋନେନ୍ ଆ ତୁକ୍ତ, ତନଶ୍ଟାୟଞ୍ଜି, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଅଞ୍ଜଞିତେନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁଗୁ ପନେମେଢ଼ ଆନର୍ଜେ ପାଡ଼ତିୟଲଡ଼ତନ୍ ।^{୧୮} ତିଆସନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଗ୍ରିୟତାତେନ୍ଆତେ ଏରସନେଢ଼ସେଢ଼ନ୍ ଅଞ୍ଚିୟତାଏନ୍ଆତେ ସେଢ଼ସେଢ଼ତବୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଗ୍ରିୟତାତେନ୍ଆତେ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ତକୋତନ୍, ବନ୍ତ ଅଞ୍ଚିୟତାଏନ୍ଆତେ ଅଡ଼କୋ ତିନ୍ନାନ୍ ତକୋତନ୍ ।

* ୪:୭ ୪:୭ ପର୍ତମ୍ପୁ; ୩ † ୪:୧୩ ୪:୧୩ କନନ୍ ୧୧୭; ୧୦

୧୯ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା, ପୁତ୍ର ଉତ୍ପତ୍ତୀଗୋ ଆ ତମ୍ଭୁଲୋଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ, ଆରି ତିଆତେ ପଲ୍ଲାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଇସ୍‌ବରନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼େନ୍ ଆଲ୍‌ମ୍‌ୟ ଅଃସ୍‌ତ୍ରଲୋଡ଼େନ୍ ଆସିଂ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲ୍‌ଡ଼େନ୍, ତି ଆସିଂ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅଃଡୁବ୍‌ଲୋ, ଇସ୍‌ବରନ୍ ମା ତୁବେନ୍ । ୨୦ ପୁତ୍ର ଉତ୍ପତ୍ତୀ ଆସିଂଲୋଡ଼େ ତକୋତାଲନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼େ ତକୋନ୍ ଆସିଂ ଆ ସିନ୍‌ରି ଜିଜିନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଯେୟେତାତନ୍‌ବୋ । ୨୧ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼େ ତକୋନ୍ ଆସିଂ ଗନ୍‌ଲବୋ ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆରି ଆଡ଼େନ୍‌ୟ ଉତ୍ପତ୍ତୀ ଅଃସ୍‌ତ୍ରତେଲ୍‌ଡ଼େନେ । ୨୨ କେନ୍ ପୁତ୍ର ଉତ୍ପତ୍ତୀଲୋଡ଼େ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍‌ବନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ବିକ୍ଳତନ୍ ବାଡ଼େ ଯେୟେତାତନ୍‌ବୋ, ଜେଲୁ ତଅଡ଼େନ୍ ଅନମ୍‌ରେଡ଼େନ୍ ଅଃସାୟ୍‌ବୋ, ଆର୍‌ପାୟ୍ ରୁଆଡ଼େ ତଅଡ଼େନ୍ ଜିଜିତାଲନ୍, ରନ୍‌ବୁ ତଅଡ଼େନ୍ ନିୟ୍ ଅମେଡ଼େତୋ ଏଗାମତାୟ୍ । ୨୩ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼େ କେନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍‌ଜାତାଲ୍‌ଡ଼େଲନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼େ ଆନ୍‌ସକାରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲ୍‌ଡ଼େଲନ୍ ।

୨୪ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତିତାନ୍ ଏକୋର୍‌ସାତନାୟ୍, ତିଅଜା ତିନ୍‌ନା ଜେଲୁ ତଅଡ଼େନ୍ ବାଡ଼େ ତକୋତନ୍‌ବୋ ତିୟ୍‌ତେ ତିନ୍‌ନା ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼େ ସିଲ୍‌ଡ଼ ସଡ଼ାୟ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା । ୨୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତାତେନ୍‌ଆଡ଼େଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଃସ୍‌ତ୍ରମ୍‌ନେବୋ, ଆର୍‌ପାୟ୍ ତନେନ୍‌ ବାଡ଼େ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତନ୍‌ବୋ । ୨୬ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଉୟ୍‌ବ୍‌ ତକୋ, ଆରି କେନ୍ ଆ ଜେଲୁ ତଅଡ଼େନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼େତାଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଏସର୍‌ତାତନାୟ୍ । ୨୭ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼େଜା ଜନଡ଼ ଏତକୋଲନାୟ୍ ତେନ୍, ଅସିଂଲେନ୍ ତେଏତୋ କି ଆନ୍‌ନାରେଡ଼େ ତେଏତୋ, ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆଡ଼େ ଅନବ୍‌ସର୍‌ତାନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଏରବା ଏଗୋୟ୍‌ବା । ୨୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନେଲେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆ କୁସ୍‌ଟ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଇୟ୍‌ତେ ତନଡ଼େବୋ, ତଅଡ଼େଲେନ୍ ବାଡ଼େ ଆରଲୁମ୍‌ଲବନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ତ ଏରମନ୍‌ଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼େତବୋ ।

କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ବୟନ୍ କୁଲମ୍‌ ତେଲ୍‌ୟ୍

୨୯ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆଡ଼େ ଇନିବା ବଡ଼ନ୍‌ତବୋ, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନ୍‌ନାମରଖିଆଡ଼େ ଅନବ୍‌ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଏଖଡ଼େଖଡ଼େତାଜି; ଇସ୍‌ବରନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼େ ଜନାତେ, ଆରି ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼େ ଏଜନାତଲେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍ । ୩୦ ଆରି ଅମ୍‌ଡ଼େବେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଃସେକେତମନାୟ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନାଜି ଉଗରନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼େ ଏରନ୍‌ବସୋଡ଼ାତମନେନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼େ ଅବସୋଡ଼ାତମତଞ୍ଜି, ଏକାଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼େ ଜାଲ୍‌ଡ଼େଲେ ଏରପ୍ରିତଜି, ତିଆସନ୍ ତନେଗଡ଼େଲେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଅବସୋଡ଼ାତମନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼େନ୍ ଏତିୟ୍‌ତବେନ୍ । ୩୧ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୁଡ଼ିଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୁଡ଼ିଜି ତଡ଼ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ବୁଡ଼ିଜି ତଡ଼; ଅଡ଼େ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୁଡ଼ିଜି ପଡ଼ ? ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୁଡ଼ିଜି ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବୁଡ଼ିଜି । ୩୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆ ତନ୍‌ଡ଼େୟ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼େ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତଲେନ୍, ଅବୟ୍‌ନେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି । ୩୩ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍ ତିଆସନ୍, ଆନାଜି ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ତକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆସନ୍ ଅଃସ୍‌ତ୍ରମେଡ଼େଜି, ଆର୍‌ପାୟ୍ ଆନା ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍ ସିଲ୍‌ଡ଼େଲ୍‌ନ୍ ଯର୍‌ମେଡ଼େଲେ ତୋଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଅମେଡ଼େତଜି ।

୩୪ ନମି ସିଲ୍‌ଡ଼େ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଉତ୍ପତ୍ତୀଗୋ ଆନ୍‌ଡ଼େଆଡ଼େ ଅଃଜ୍ଜନାବୋ, ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଉତ୍ପତ୍ତୀଗୋ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍‌ଆଡ଼େ ନିୟ୍ ଜନାଲବୋ ଜନଡ଼େତେନ୍, ନମି ଆରି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼େ ଏଡ଼େଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାବୋ । ୩୫ ତିଆସନ୍ ଆନ୍‌ଡ଼େ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ତକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ରଡ଼େ ଗତେଲେନ୍, ପାପୁରନ୍‌ଆଡ଼େଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସଲନେ, ଗିୟ୍‌ବା, ରଡ଼େଆଡ଼େ ଅଡ଼ୋଲ୍‌ୟ । ୩୬ ବନ୍‌ଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ସିଲ୍‌ଡ଼େ ଅଡ଼ୋଲ୍‌ୟ, ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ବୟନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼େ ଅବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ଲ୍‌ଡ଼େଲନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଆନ୍‌ନାମରଖି ଅନବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼େ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ତିୟ୍‌ଲେଲେନ୍ । ୩୭ ତି ଅନବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ନ୍ ଆ ବନେ କେନ୍‌ଆଡ଼େ, ଇସ୍‌ବରନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ଜାତିମରଖି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଅବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ନ୍; ଆନିନ୍ ପୁତ୍ର ଉତ୍ପତ୍ତୀ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଇର୍‌ସେ ଏରଡ଼ିନିଡ଼ିନ୍ ଅନବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ନ୍ ଆ ବନେ ଅମ୍‌ବେଞ୍ଜିଲେନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ଲେଲେନ୍ ।

୩୮ ତିଆସନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆଡ଼େ ଓଡ଼େତବେନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଗଡ଼େ ତେନେଲନ୍ ବନେନ୍ ଏବର୍‌ତନାୟ୍; ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍‌ନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଗଡ଼େ ତେନେଲନ୍ ଏବର୍‌ତବେନ୍ । ୩୯ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଅଜିଡ଼େ ଜାକ୍‌ୟ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ ଅଃଜ୍ଜକୋଲୋ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼େ ଆସନ୍ ଇର୍‌ସେମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼େ ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ବୟନ୍ ତରମ୍‌ମରଜି ତେଡେଲ୍‌ଡ଼େତନ୍ ।

☆ ୫:୧୦ ୫:୧୦ ରୋମିଅ ୧୪:୧୦

୧ ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏରଲନ୍ମତନାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଢେନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ କାଞ୍ଜାନ୍ ମୋସ୍ଵତଢେ ତଡ଼ । ୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ; “ସନାୟୁମ୍ ତିନ୍ନାଈଢନ୍

କାକୁତ୍ ବେନ୍ ଖେନ୍ ଅମତଢ଼ଲାୟ,
ଆରି ଅନୁର୍ ତିନ୍ନା ଈଢନ୍

ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସାୟସିଲବେନ୍ ।”
ଗିୟବା, କେନ୍ଆତେ ମା ସନାୟୁମ୍ ତିନ୍ନାନ୍, ଗିୟବା, କେନ୍ଆତେ ମା ଅନୁର୍ ତିନ୍ନାନ୍ ।

୩ ଏଞ୍ଜାଲ୍ଡେନ୍ ସେବା କାଞ୍ଜାତେଲେନ୍ ଆସନ୍ ନିଶ୍ଵୟନ୍ ଅଡୋତଢ଼ାୟ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ କାଞ୍ଜାଡ଼ାଲୋଢ଼ବେନ୍ ଇନ୍ନିଢ଼ ଏଠଢ଼ୁଡ଼ତଢ଼ବେନ୍ । ୪ ଆପାୟ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ କାଞ୍ଜାଡ଼ାମରଜି ଗାମ୍ଲେ ଆଏଡ଼ର୍ ସାକିନ୍ ଏତିୟତାୟ; ଅଡ଼କୋନ୍ ସଏତାଲେ, ପନବରଡ଼ ଇଢନ୍, କାକୁତ୍ ଇଢନ୍, ବିକ୍ଠୁ ଇଢନ୍, ୫ ଶତନିତନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଆବ୍ରାହିଲଲେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଦଞ୍ଜା ଇଢନ୍, କାଞ୍ଜାଡ଼ା ଇଢନ୍, ତିମତ୍ନେତତନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଆତୋଲେଜନ୍, ୬ ମନଡ଼ିରଲୋଢ଼ନ୍, ଗିଆନଲୋଢ଼ନ୍, ସନଏଲୋଢ଼ନ୍, ଲବଡ଼ିନ୍ ବାଞ୍ଜେ, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମତ୍, ଏରଇସ୍ଵତାନ୍ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ବାଞ୍ଜେ, ୭ ଆଜାଡ଼ି ବର୍ନେଲୋଢ଼ନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବୋର୍ସାଲୋଢ଼, ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗତନ୍ ତ ଅର୍କାବଡ଼ିଗତନ୍ ତରମ୍ପନ୍ ଆ ଅତିଆରଜି ବାଞ୍ଜେ, ୮ ସନେକେନ୍ ତ ଗବନ୍ରଜନ୍ ବାଞ୍ଜେ, ତନେକେନ୍ ତ ବନରଡ଼ୋଢ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଜାଡ଼ିମରଜି, ବନ୍ତ ପାତ୍ୟାମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ୯ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅମ୍ପଡ଼ତଲେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଏରନମ୍ପତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମେଡ଼, ବନ୍ତ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍, ତନଶ୍ଵାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ତାୟ, ବନ୍ତ ଅଃର୍ବୁଲେନ୍, ୧୦ ଯେୟେତାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍, ବନ୍ତ ଆଏଡ଼ର୍ ଏସଡ଼ାତନାୟ, ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍, ବନ୍ତ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜବ୍ ମନ୍ରା ଏବଗମାଡ଼ଲାଜି, ଇନ୍ନିଢ଼ତତନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ବନ୍ତ ଅମତ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତକୋ; ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନ୍ନିଢ଼ତତନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ବନ୍ତ ଅମତ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତକୋଆୟ ।

୧୧ ଏ କରକ୍ତିବାଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅମତ୍ଲେନ୍ ଉଗର୍ଲେନ୍ ଏରୋଲାୟ । ୧୨ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏଡ଼ୁଡ଼ୟମତବେନ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଢ଼ ଏଠଢ଼ୁଡ଼ୟମଲେନ୍ । ୧୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଅନ୍ଶେଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ, ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେମା ଉଗର୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ରୋବା ।

ଆମେଡ଼ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସରେବାସି°

୧୪ ଏରଡ଼ର୍ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏକ୍ଠାନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏକାଞ୍ଜାଡ଼ାତଢ଼େ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ପନ୍ ତ ଏରଡ଼ରମ୍ପନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ମାୟନେଜି ? ଆରି ଲୋଡ଼ତନ୍ ତ ସନାଆରନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ମାୟନେଜି ? ୧୫ ବିଲିଆରନ୍* ତ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆବମନ୍ନନ୍ ତେଏଜି ? ତର୍ନେମରନ୍ ତ ଏରଡ଼ର୍ନେମରନ୍ ଇନ୍ନିଢ଼ ଆ ବର୍ନେଲୋଢ଼ ଆବମନ୍ନନ୍ ତେଏଜି ପଡ଼ ? ୧୬ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସରେବାସି°ଲୋଢ଼ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ତକ୍ଳୋତବୋ ପଡ଼ ? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମେଡ଼ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସରେବାସି°, ଇସ୍ଵରନ୍ ଗାମ୍ତେ,

“ମନ୍ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଆମତ୍ ଖେନ୍ ତକୋତନାୟ
ଆରି ଆମତ୍ଞେ ଖେନ୍ ବୁଲେତାୟ;

ଖେନ୍ ଆ ଇସ୍ଵରଞ୍ଜି ତେତାୟ,
ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ତେତଜି ।”

୧୭ ତିଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମ୍ତେ,
“ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମତ୍ଞେ ସିଲଡ଼ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରାୟବା
ଆରି, ଆମତ୍ଞେ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାବା ।

ଏରମଡ଼ିରଞ୍ଜିଆତେ ଏସୁଡ଼େତଡ଼,
ଆରି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାତବେନ୍ ।

୧୮ ଖେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ତେତାୟ,
ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତାଞ୍ଜାଡ଼ାଅନ୍ଶେଞ୍ଜି ତ ତାଞ୍ଜାଡ଼ିଅନ୍ଶେଞ୍ଜି ତେତବେନ୍,
କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ, ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସା ପ୍ରବୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ।”

☆ ୬:୫ ୬:୫ ଅନାୟାୟ ୧୬:୨୩ * ୬:୧୫ 6:15 ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ☆ ୬:୧୭ ୬:୧୭ ୧ କରକ୍ତି ୩:୧୭; ୬:୧୯

୧୧ ତିଆସନ୍, ଏ ତନୁଝୟମତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଚେଞ୍ଚି, କେନ୍ ଅଡକୋ ସନିବତେୟବରନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଞାଡ଼ଲବୋ । ଏରମଡିର ତଅଡ଼ଲେନ୍ ତ ପୁରାଡ଼ାଲେନ୍ ସିଲଡ଼, ଜିରାୟବା ଏମବଡ଼ିରନେବା ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଲେ ମଡ଼ିର ଗାମ୍ଲେ ଏଡକୋନେବା ।

ପାଓଲନ୍ ଆ ସର୍ତ୍ତା

୧୨ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ତରକୋନେନ୍ ତିୟଲେନ୍ବା, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଏଃକୁର୍ତ୍ତଲାୟ, ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଏଃକୁଣ୍ଡାୟଲାୟ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆଞ୍ଚନାଡ଼ ଆସନ୍ ଏଃକୁଣ୍ଡାୟଲାୟ । ୧୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଅନବତୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅଃକର୍ନାୟ, ଞେନ୍ ଆମ୍ବୁଫା ବର୍ନାୟ, ଉଗରଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ତରକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏଞାଡ଼େନ୍, ରବୁଲଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଚି ମାୟଲନ୍ ରବୁଲଡ଼ନେତୋ, ଆରି ଅମେଡ଼ଲଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅମେଡ଼ଲଡ଼ନେତୋ । ୧୪ ଞେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତର୍ତନାୟ, ତୁକ୍ ଇଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଅମ୍ବେଲେ ଞେନ୍ ବନବୟୋନ୍ ଞାଡ଼ତାୟ, ଆରି ଞେନ୍ ଆଏଡ଼ର ସର୍ତ୍ତାତନାୟ ।

୧୫ *ମାକିଦନିଆନ୍ ଏଡ଼ଡ଼େନ୍ ସିନା ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଃଲୋଲୋଲନାୟ, ତେଡ଼େ ଅଡ଼େଞ୍ଚା ଜନଡ଼ତେନ୍ ଅଲଡ଼ିତନ୍ ତ ଗୋଡ଼େନ୍ ଆ ବନ୍ତଡ଼ ତକୋଏନ୍, ଏଡ଼େଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେଲଲେନ୍, ତିଆସନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ଲେନ୍ ସୟ୍ ତଡ଼ । ୧୬ ବନ୍ତ ବିମୁର୍ସେ ଆଡ଼େଡ଼େଞ୍ଚି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବନବୟୋନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ଇସ୍ବର, ତିତସନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବବୟୋଲଲେନ୍ । ୧୭ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆରିୟଲାଞ୍ଚନ୍ ତୁମ୍ ତଡ଼ ଆସନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟଲେ ଅଞା ବନବୟୋ ଇୟଲାୟ ଞାଡ଼େ, ତିଆତେ ବାଡ଼େ ନିୟ ଇନ୍ଲେନ୍ ବନବୟୋନ୍ ଏଞାଡ଼ଲାୟ; ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋମଡ଼ବେଞ୍ଚି ତ ଯେୟେତାବେଞ୍ଚି ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବର୍ରେନ୍, ତିଆତେଜି ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଞେନ୍ ଗୋଗୋୟ ସର୍ତ୍ତାଲିୟ ।

୧୮ ସିଚିଞେନ୍ ପଡ଼େତାଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ସନିନ୍ତାତାଲବେନ୍ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍, ଞେନ୍ ତି ଆ ସିଚି ଅରିଡ଼ଲାଞ୍ଚନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ନଲୋଡ଼ଞେନ୍ ସନିନ୍ତା ତଡ଼, ତି ଆ ସିଚି ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ଅବସନିନ୍ତାତାଲବେନ୍ ନଡ଼, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ସିନ୍ତାତନାୟ ବନ୍ । ୧୯ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଆରବସିନ୍ତାତାଲବେନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ନମି ଅଃସର୍ତ୍ତାନାୟ, ଆର୍ପାୟ କେନ୍ ସନିନ୍ତାବେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ; ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁମ୍ ବାଡ଼େ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ସନିନ୍ତାତାଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଡ଼େଲବେନ୍ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞା ସନିନ୍ତା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁମ୍ ବାଡ଼େ ଅଡ଼ୋଆୟ, ତିଆତେ ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଚନାଡ଼ ଆସନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟ, ତି ଆ ସନିନ୍ତା ଆସନ୍ ଅଃୟେୟେତାନେବୋ; ବନ୍ତ ପୁତ୍ ନିଆ ସନିନ୍ତା ବାଡ଼େ ରବୁଲଡ଼ତନ୍ । ୨୧ ତିଆସନ୍ ଗିୟବା, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁମ୍ ବାଡ଼େ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି କେନ୍ ଆ ସନିନ୍ତା ଏଞାଡ଼େନ୍, ତିଆତେ ଅମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ତିଅଞା ଆ ସର୍ତ୍ତା, ତିଅଞା ଆ ବନ୍ତଡ଼, ତିଅଞା ଆ ବନ୍ତଡ଼ାବ୍, ତିଅଞା ଆ ଲନତୟ, ତିଅଞା ଆନୁୟବ୍, ତିଅଞା ଅନୁୟାନ୍, ତିଅଞା ଅଲଡ଼ଲବାଞ୍ଚନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ତୋସା ତଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ଅବତୁୟତମଲନ୍ ଏରପ୍ରିଏନ୍ ।

୨୨ ଆନାଜି ଆନ୍ନାମରନ୍ ବୁର୍ତ୍ତଜି, ଆରି ଆନାଜି ବନ୍ତର୍ତନ୍ ସଏତଜି, ଆନିଞ୍ଚି ଆସନ୍ ଞେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ଼ଲେ ଅଃନ୍ନାୟାୟଲାୟ, ଆର୍ପାୟ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଚି ଆସନ୍ ସର୍ତ୍ତାବେନ୍ ତିଅଞା ତକୋ, ତିଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଗିୟତାଏତୋ,

୨୩ ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଚି ତିଅଞା ବନବୟୋନ୍ ଏଞାଡ଼ଲାୟ, ତିଆତେ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟଲାୟ ।

ସତ୍ତର ଇନ୍ଲେନ୍ ତୁମ୍ ଏଃସର୍ତ୍ତାଲନାୟ, ତିତସନ୍ ଆ ସନର୍ତ୍ତା ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏସର୍ତ୍ତାଲନାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଅଡ଼କୋବେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆ ପୁରାଡ଼ା ସୟ୍ ତେଏନ୍ । ୨୪ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଆସନ୍ ତିତସନ୍ ଆମତ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମଲନାୟ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗରଜିୟ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଏବର୍ନାୟ, ଏଡ଼େଗନ୍ ତିତସନ୍ ଆମତ୍ ନିୟ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମନେଲେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତେଏନ୍ । ୨୫ ଆରି, ଏଞାଲେ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ତ ତନକରନ୍ ବାଡ଼େ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲେ ଅଡ଼କୋବେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏମାନ୍ନେଏନ୍, ତିଆତେ ମନ୍ନେତାଲେ ତିତସନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ ଆ ତନୁଝୟମନ୍ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡ଼େନ୍ । ୨୬ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସାତାଲନ୍ ଞେନ୍ ଗୋଗୋୟ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ ।

କ୍ରିଷ୍ଟାନୁମରଞ୍ଚି ଆ ତନିୟତିୟ

☆ ୭:୫ ୭:୫ ୨ କରନ୍ତି ୨:୧୩

୧ ☆ଏ ବୋଷାଢ଼ଜି, ତନାନ୍ଦଜି, ମାକିଦନିଆନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଜି ଏକାଲେ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଏବଞ୍ଜନାତବେନ୍ । ୨ ଆନିଞ୍ଜି ବରକ୍ରତ୍‌ଞ୍ଜି ଆ ଡ଼ଣ୍ଡୁ ବାଞ୍ଜେ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଡୋଲେୟ୍‌ମରଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତାୟ୍, ଆରନ୍‌ପ୍ରିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୪ ଜିଉଦା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଡକୋନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼଼ ସନାୟୁସିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ରୟ୍‌ଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏଡୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଲେନ୍ ବର୍‌ଞ୍ଜି । ୫ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଠନ୍‌ସାଲନାୟ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ଇସ୍‌ସୁମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବୁଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ବୁଡ଼ ଆ ପ୍ରୁ ଆମଡ଼ ତିୟ୍‌ତମଲଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ତିକ୍ତି ଅମଡ଼ଲେନ୍ ତିୟ୍‌ତମଲଞ୍ଜି । ୬ ତିତସନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆନିନ୍ ଏକାଲେ ଉଲନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେମା ଅନବ୍‌ସୁଜ୍‌ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଏବର୍‌ରାୟ୍ । ୭ ଆରି, ତର୍‌ନେନ୍, ବର୍‌ନେନ୍, ବୁଡ଼ିନ୍, ଅନ୍‌ୟୁବନ୍, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ତନ୍‌ଡ଼ୟ୍‌ମବେନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଗିୟ୍‌ତାତେ, ଏଞ୍ଜେଲେମା ସନାୟୁମ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଗିୟ୍‌ତାଏଡୋ ।

୮ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆବ୍‌ୟୁତବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଃକର୍‌ବେନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ସେବା କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆନ୍‌ୟୁବ୍ ଅବଞ୍ଜଡ଼ାଲେ ତନ୍‌ଡ଼ୟ୍‌ମବେନ୍ ତିଅକ୍‌ମା ଡକୋ, ତିଆଡେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଏରତାୟ୍ ଗୋୟ୍‌ତାୟ୍ । ୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଜନା, ଆନିନ୍ ଗମାଡ଼ମର ଡକୋଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଡୋଲେୟ୍‌ମର ତେଏନ୍ ତିଆସନ୍ ଆ ତନୋଲେଜନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗମାଡ଼ଲବେନ୍ ।

୧୦ କେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଖଡ଼ଞ୍ଜିତବେନ୍, ତିଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତେଡେ; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଏଡ଼ଲନ୍, ଆରି କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ଆମ୍ବୁଡ଼ ଏବର୍‌ରନ୍; ୧୧ ତିଆସନ୍ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅବ୍‌ସୁଜ୍‌ଜେବା । କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଅନ୍‌ୟୁବ୍‌ବେନ୍ ଏକାଲେ ଡକୋଏନ୍, କାକାଡ଼ାନ୍ ଅନବ୍‌ସୁଜ୍‌ଜେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ମା ଲୁମ୍‌ବା । ୧୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ତିୟ୍‌ତିୟନ୍ ଏସାଜେନ୍ ଡେନ୍, ରନପ୍ରିବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇନି ଏତିୟ୍‌ଡେ, ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ତିଆଡେ ଜାତବେନ୍, ରନପ୍ରିବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ତିୟ୍‌ବା ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃକର୍‌ନେ ।

୧୩ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ସୁକ୍ତ ଡକୋନେଡ଼ଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଡ଼ଣ୍ଡୁବେନ୍‌ଡୋ, ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଅଃକର୍‌ନାୟ୍, ୧୪ ବନ୍‌ଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଡକୋ, ତିଆସନ୍ କରାକ୍‌କୂର୍‌ନ୍ ଆଡ଼କୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିୟ୍‌ବାଜି; ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କରାକ୍‌କୂର୍‌ନ୍ ଏଡ଼କୋଡ଼ନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତିୟ୍‌ତବେଞ୍ଜି, କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଡର୍‌ଡ଼ମ୍ ଅଲ୍‌ସାଜବା । ୧୫ ଡରମ୍ ସାସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, “ଆନା ଗୋଗୋୟ୍ ଡର୍‌ଡ଼ମେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡେ ଇନ୍‌ଡ଼ି ଅଃଲ୍ଲାଗାଲୋ, ଆନା ଅସୋୟ୍ ଡର୍‌ଡ଼ମେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡେ ଅଃନ୍‌ଡ଼ିଡ଼ଲୋ ।”☆

ତିତସନ୍ ଡ ଆ ସାକ୍‌ଞ୍ଜି

୧୬ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ସନେକେନ୍ ତେଏଡୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ତିତସନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ସନାୟୁସିନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ୟ୍‌ଡେ । ୧୭ ଆନିନ୍ ସଞ୍ଜର ବର୍‌ନେଲେନ୍ ତୁମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଃନ୍‌ଡ଼େଲୋ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅବନ୍‌ୟୁବ୍‌ଲନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ସାୟ୍‌ଡେ । ୧୮ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ବୋଷାଢ଼ଲେନ୍ ଏଆସ୍‌ୟାୟ୍‌ତାୟ୍, ମନଡ଼ବରନ୍ ଆନସ୍‌ପୁଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୧୯ ଆଡ଼ିୟ୍‌ଡେନ୍ ଡଡ଼, ବନ୍‌ଡ଼ ପ୍ରୁନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ ଆସନ୍ ଡ ଅନ୍‌ୟୁବ୍‌ଲେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଅନବଞ୍‌ଜନାନ୍ ଆସନ୍, ଅକ୍‌ମା ସନାୟୁମ୍ କାକାଡ଼ା ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଲୁମ୍‌ତାୟ୍ ତିଆଡେ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ସେଡାଏଞ୍ଜି ।

୨୦ କେନ୍ ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଜି ଆସନ୍ ଆନ୍‌ଡ଼ି ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅବଡୋସାଡ଼଼ଲେଞ୍ଜି ଡଡ଼, ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆୟ୍‌ତନଲନ୍ ଏଞ୍ଜିମ୍‌ତନାୟ୍ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସଞ୍ଜର ପ୍ରୁନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ତୁମ୍ ଡଡ଼, ବନ୍‌ଡ଼ ମନ୍‌ରାଜି ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ନିୟ୍ ମନଡ଼ ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଏଇଃୟ୍‌ମ୍‌ତାୟ୍ ।

୨୨ ଆରି ଅକ୍‌ମା ବୋଷାଢ଼ଆଡ଼଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏଆସ୍‌ୟାୟ୍‌ଲାୟ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଡର ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଏମାଲ୍‌ଲାୟ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଡର୍‌ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ କାକାଡ଼ାତନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଜନାଲାୟ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଡର୍‌ଡ଼ନ୍, ତିଆସନ୍ ନମି ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଉୟ୍‌ବଡ଼ମେନ୍ । ୨୩ ତିତସନ୍, ଆ ବର୍‌ନେ ଆନ୍‌ଡ଼ି ବର୍‌ବେଞ୍ଜି ଡେନ୍, ଆନିନ୍ ମରାୟ୍‌ନେମର୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସର୍‌ କାକାଡ଼ାମର୍‌ଞ୍ଜେନ୍; ଆରି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆରିୟ୍‌ଡାଞ୍ଜି ବୋଷାଢ଼ଲେଞ୍ଜି ଆ ବର୍‌ନେ ଅସମୟ୍ ଆନ୍‌ଡ଼ି ବର୍‌ବେନ୍ ଡେନ୍, ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ସେଡାଲେ ଆସ୍‌ୟାୟ୍‌ଲାଜି, ଆରି କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୪ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତନ୍‌ଡ଼ୟ୍‌ମବେନ୍

☆ ୮:୧ ୮:୧ ରୋମିଅ ୧୫:୨୭ ☆ ୮:୧୫ ୮:୧୫ ଡଡ଼ିୟ୍‌ନେ ୧୭:୧୮

ଅବତୁୟବା, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନାତଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏରବସୋଡାତମ୍‌ଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡିନ୍ ମା ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତଜି ।

ଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନିୟତିୟନ୍

୧ ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡନ୍ ଡକୋନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ତନିୟତିୟନ୍ ଅନାମ୍ବାୟନ୍ ଆସନ୍ ସିଚିନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅନ୍ୟାୟାୟାୟ । ୨ ଅନ୍ନୁୟୁବ୍‌ବେନ୍ ଖେନ୍ ଜନା, ତି ଆ ବର୍ନେ ମାକିଦନିଆ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ବର୍ନେବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବସୋଡାତମ୍‌ତନାୟ, ଆକାୟା ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍‌ଜି ତନିୟତିୟନ୍ ଅନାମ୍ବାୟନ୍ ଆସନ୍ ମିୟନ୍‌ମନ୍ ମା ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଜାତାଲଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ବର୍ନାୟା, ଅନ୍ନୁୟୁବ୍‌ବେନ୍ ଗିୟଲେ ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରା ସର୍ତ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୩ ନମି ଖେନ୍ କେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆମ୍ବାୟତାଜି, ଗିୟବା, କେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେ ଅବସୋଡାତମ୍‌ନେଲେନ୍ କାଜ୍ଜାନ୍ ମୋସ୍ତତେ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନିୟତିୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅବଜାତାଲନ୍ ଡକୋନାବା । ୪ ଅସମୟ ମାକିଦନିଆନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟଲେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରବଜାତାନ୍ ଇୟଲାୟ ଗିୟବେନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏରାସାତନାଞ୍ଜନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗରୟମଡ଼ତଲେନ୍ । ୫ ତିଆସନ୍ ଅଜାଆତେ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବାସାଲନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବୁ ମା ବେକେଡ଼ଲେ ତର୍ତ୍ତମଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆମ୍ବାୟତାଜି, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଇୟଲାୟ ଆଡ଼ିଡ଼ ତନିୟତିୟନ୍ ଆବେଡ଼ବେଡ଼ ଇୟତାୟ ଗିୟନାୟ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କୁସ୍ତଲନ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ଏତିୟଡ଼଼, ଅସ୍ତସିଲନ୍ ତିୟବା ।

୬ ଆନା ଅସୋୟ ଜମ୍‌ଲନ୍ ବିଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଅସୋୟ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଞାଡ଼ତେ; ଆନା ଗୋଗୋୟ ଜମ୍‌ଲନ୍ ବିଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଞାଡ଼ତେ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡିନ୍ । ୭ ତିଲେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡନ୍ ଏଜାଲେ ଗବ୍‌ରିତେ, ଏଠେଲେ ଲୁମେତୋ, ତୁକ୍ଲନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତିୟଡ଼ତେ ତଡ଼ କି ଜଗଃମଗଃ ତିୟଡ଼ତେ ତଡ଼; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଲତୟତେ । ୮ ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତନିୟତିୟଜି ଆ ସନାୟୁମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗୋଗୋୟ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ଗୋଗୋୟ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ବା । ୯ ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଡନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼; “ଆନିନ୍ ଅସ୍ତସିଲନ୍ ବାଞ୍ଜେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତିୟତିୟନ୍ ତିୟେନ୍; ଆ ତରମ୍ ଆଏଡ଼ର ଡକୋତେ ।”

୧୦ ଆରି, ଆନା ବୁକ୍ତୁଡ଼ନେମରନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜମ୍‌ଲନ୍ ତିୟତେ, ଆରି ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ତିୟତିୟଲଡ଼ତନ୍, ବୁକ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜମ୍‌ଲନ୍ ତିୟତବେନ୍, ଆରି ତିଆତେ ଅବଗୋଗୋୟତେ, ଆରି ତରମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆ ଜଅ ଅବଗୋଗୋୟତେ । ୧୧ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗମାଡ଼ତବେନ୍, ଆରି ତିତାନ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ତିୟଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ଆରି ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆଡ଼଼ ସନେକେନନ୍ ତେତେ । ୧୨ ତନିୟତିୟବେଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ସନାୟୁସାୟ ତୁମ୍ ଅଃସଡ଼ାଜେ, ବନ୍‌ଡ଼ କେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଗୋଗୋୟ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ଗୋସୋରେ ଡୁଡ଼ତନାୟ । ୧୩ କେନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡ଼ା ବାଞ୍ଜେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍‌ଡ଼ବରଲୋଡ଼ ଏଡ଼ର୍ଡ଼ନ୍, ଆରି, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମରାୟନେବେନ୍ ତ ତନିୟତିୟବେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ, ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆଡ଼଼ ସେକେତଜି । ୧୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ଡନାତଞ୍ଜି । ୧୫ ଜିରାୟବା, ଅବଜଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିବନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ତନିୟତିୟଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଏସେକେବା ।

ପାଓଲନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ

୧ ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଅମଡ଼ବେନ୍ ଖେନ୍ ଲବ୍‌ଗଃତମ୍‌ଲନ୍ ଡକୋତନାୟ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟ ଡକୋଲ୍‌ୟ ଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍ ଅକୋମଡ଼ତନାୟ, ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ସନୟୁ ତ ଲବ୍‌ଗଃତମ୍‌ନେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅବନେଭାୟଲେ ବର୍ତ୍ତବେନ୍; ୨ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏଞ୍ଜୁମ୍‌ତନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନାଜି ଅବତିସୟତଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼଼ ଅନୋମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅବତୁୟତାଜି ଗାମ୍‌ଲାୟ, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଲ୍‌ରବାଡ଼ଲବୋ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅନମେଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆରି ଅଃନ୍‌ବତୁୟବେନ୍ । ୩ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏଞ୍ଜୁମ୍‌ତନାୟ, ବନ୍‌ଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏଃନ୍‌ଲୁକ୍‌ଜୁଡ଼େଆୟ । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଲ୍‌ଜୁକ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅତିଆରଲେଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନିଆତେଜି ତଡ଼, ବନ୍‌ଡ଼ ରତୋତମନ୍ ଆସିଂ ପାଡ଼ୋ ଅନେମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ବୋସା ଡକୋ । ୫ ଅଲ୍‌ବାଡ଼ୁବରଞ୍ଜି ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆଡ଼ନଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାଡ଼ୋ ଏଅମ୍ବେତାୟ, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଗନ୍‌ବଡେଲ୍‌ବର

କ୍ରିଷ୍ଣୁନାତଡ଼୍ଫ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏବଣ୍ଡିତାୟ । ୬ ଆରି, ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିଷ୍ଣୁନାତଡ଼୍ଫ ଏମାନ୍ନେତେ, ତି ଆଡିଡ୍ ଏରମାନ୍ନେବେଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍ ସନବଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ଏଡକୋତନାୟ ।

୭ ତୁଅରାନ୍ ଇନିଜି ତକୋ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟବା, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଅବୟନେ ଖେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଣୁନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଗାମ୍ଲେ ଡର୍ଭନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଇୟମ୍ଲେ ଗିୟତମ୍ନେତୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ କ୍ରିଷ୍ଣୁନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ଇନ୍ଲେନ୍ ନିୟ ଏଡେଲେ ମା କ୍ରିଷ୍ଣୁନ୍ ଆ ମନ୍ରା । ୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ଫ ପାଡ଼ୋ ଅନେମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ବୋର୍ସାନ୍ ଅଃଞ୍ଜିୟଲଲେନ୍ ଆର୍ପାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ଫ ମନବରଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ଫ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟଲଲେନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍ଲନ୍ ବର୍ଭନାୟ ଜନଡ଼୍ଡେନ୍, ଖେନ୍ ଅଃଗରଜ୍ ଯ । ୯ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ଫ ବନବଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟତାୟ ଏବଡିସୟତଡ଼୍ଫ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍ତଜି, “ପାଓଲନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼୍ଫ ଆଇଡିଡନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଲଗିନ୍ତମ୍ ଆରି ବୋର୍ସାତମ୍, ବନ୍ତ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ବସ୍ତୁତଡ଼୍ଫ ରାଡ଼ତାତେ ଆରି ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼୍ ତଡ଼୍ଫ ତିସୟଲଡ଼୍ଡେନ୍ ।” ୧୧ ଇନ୍ଲେନ୍ ସଡ଼ାୟଲୋଡ଼୍ଫ ତକୋତାଲନ୍ ସିଟିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାଆତେ ଏଇଡ଼ତାୟ, ତେଡେନ୍ ତକୋତାଲନ୍ କାକାଡ଼ାଲେନ୍ ନିୟ ଏଡେଲେମା ଏଲୁମ୍ତାୟ, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି କେନ୍ଆତେ ଜନାଏଡ଼ଜି ।

୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ସେକେତମ୍ତଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍ଫ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନିଡିନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନବଜଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଃନ୍ନୋମଡ଼ାୟ, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ଆ ଉଲ୍ଲଜି, ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଅବଜଡ଼୍ଡାଲନ୍ ଜନାତଜି । ୧୩ ବନ୍ତ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସଣ୍ଡିନ୍ ପଡ଼ଲେ ଏଃନ୍ନବସୋଡ଼ାତମ୍ନାୟ, ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା କାକାଡ଼ା ଲନ୍ନୁମ୍ ଆସନ୍ ଗବ୍ରିଏନ୍, ତି ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼୍ଫ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍ତନ୍ବୋ, ତେଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଆମାୟନେଜି । ୧୪ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଣୁନ୍ ଆ ମନଡ଼୍ବର୍ ପାଡ଼ଲେ ଅମଡ଼୍ବେନ୍ ଏରିୟଲାଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍, ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ସଣ୍ଡି ପଡ଼ଲେ ଏଃଲ୍ଲନ୍ନୁମ୍ଲନାୟ । ୧୫ ଇନ୍ଲେନ୍ ସଣ୍ଡିଲେନ୍ ପଡ଼ଲେ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଏଃନ୍ନବସୋଡ଼ାତମ୍ନାୟ, ବନ୍ତ ଡର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ମରଡ଼୍ବେନ୍ତୋ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ନେଲେ କାକାଡ଼ାଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ଲେ ଖାରେ ପାଡ଼େତୋ । ୧୬ ଆରି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆନ୍ନାମରନ୍ ଆ ସଣ୍ଡିରେଡ଼୍ଫ ଆନିନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନବସୋଡ଼ାତମ୍ନେବୋ, ଆର୍ପାୟ ଅମଡ଼୍ବେନ୍ତେବେନ୍ ମନଡ଼୍ବରନ୍ ଏଅସ୍ତୁବର୍ବା ।

୧୭ ଡରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ୍ ତକୋ, “ଆନା ଅବସୋଡ଼ାତମ୍ନେନ୍ ସାୟତେ, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍ନେତୋ ।” ୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆନିନ୍ତମ୍ ସେକେତମ୍ତନ୍, ଆନିନ୍ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ଫ ଜିନୟେ, ବନ୍ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନାଆତଡ଼୍ଫ ସେକେତେ, ଆନିନ୍ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଜିନୟେନ୍ ।

୧୧

ପାଓଲନ୍ ତ କଣ୍ଡାୟ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି

୧ ଇନ୍ନିଡ଼୍ଫ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼୍ଫ ଖେନ୍ ଅଜିଡ଼୍ଫ ଆ ଉଲ୍ଲ ତକୋଲ୍ ଯ ଜନଡ଼୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସଏବା । ୨ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନ୍ନୁୟ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଉୟ୍ବତ୍ ଯ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡିର୍ ପୟଲଡ଼୍ଫବଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆବୟନ୍ ବରନ୍ କ୍ରିଷ୍ଣୁନ୍ ବୟନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ଫ ଅନବମାୟମାୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସିବଡେୟ୍ବର୍ଭନାୟ । ୩ ବନ୍ତ ଜାଆତନ୍ ଆ ସାଡ଼ୁଆନ୍ ବାଡେ ଅବାନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ଏଙ୍ଗାଲେ କଣ୍ଡାୟେନ୍, ଅସମୟ୍ ଏଡେଗନ୍ ମନ୍ନବେଞ୍ଜି କ୍ରିଷ୍ଣୁନ୍ ଆମଡ଼୍ଫ ଲବଡ଼ିନ୍ ତ ମନଡ଼ିରନ୍ ସିଲଡ଼୍ଫ ଅସେଃଡ଼୍ଡେବେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ବଡ଼ଡ଼୍ଫ ଯ । ୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜିସୁ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଅସ୍ତୁବର୍ବାୟ, ତି ଆ ଜିସୁ ଆ ବର୍ନେ ଅମରେଡ଼୍ଡାଲେ ଆନ୍ନା ଜିସୁ ଆ ବର୍ନେ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଅମଡ଼୍ବେନ୍ ଜିରେ ଇୟଲ୍ମାୟ୍ ଅସ୍ତୁବରେ ତେନ୍, ଆରି, ଅଙ୍ଗା ପୁରାଡ଼ା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃକ୍ଲାଲୋ, ଏଡେଗନ୍ ଆନ୍ନା ଆ ପୁରାଡ଼ା ଜାବା ଗାମ୍ଲେ ଇୟଲ୍ମାୟ୍ ବର୍ନେନ୍ ତେନ୍, ଆରି, ଅଙ୍ଗା ମନଡ଼୍ବର୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃକ୍ଲାଲୋ, ତି ସିଲଡ଼୍ଫ ଆନ୍ନା ଆ ମନଡ଼୍ବର୍ ଇୟଲ୍ମାୟ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଉଗୁରିୟ୍ ଏଜାତେ ।

୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ସୋଡ଼ା ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ଲୋଡ଼୍ଫ ସିଲଡ଼୍ଫ ଖେନ୍ ନିୟ ଅନ୍ନିଡ଼୍ଫ ଆ ଗୁନଲୋଡ଼୍ଫ ଅସୋୟ୍ ତଡ଼୍ଫ, ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଅବଡିସୟତାୟ । ୬ ଖେନ୍ ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃନ୍ନୟ୍ଲାୟ୍ ଜନଡ଼୍ଡେନ୍, ବୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ସୋଡ଼ା, ଆଜାଡିତମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ଫ ଏବରବେନ୍ ।

୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ମରଡ଼୍ବେନ୍ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଲବ୍ଗଃଡ଼ମଲନ୍ ଅମଡ଼୍ବେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନଡ଼୍ବର୍ ଅସ୍ତୁବର୍ବାୟ, ତେଡେ ଖେନ୍ ଇନି ଆ ଇର୍ସେ ଲୁମ୍ଲାୟ୍ ? ୮ ଅମଡ଼୍ବେନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲରୁମ୍ଲାଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍, ଆନ୍ନା ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼୍ଫ ସିଲଡ଼୍ଫ ବଡିନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ୍ । ୯ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଡରକୋଲନାଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଅମଡ଼୍ଫଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ଫ ଅଃଡ଼କୋଲୋ, ତିଆଡିଡ୍ ଖେନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼୍ଫ ଆ ମନ୍ରା ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍ଲେଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମାକିବନିଆ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼୍ଫ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି ଡର୍ନେ ବୋଞାଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ସନାୟସାୟ୍ ତିଆତେଜି

☆ ୧୧:୯ ୧୧:୯ ପିଲିପି ୪:୧୫-୧୮

ପାଠକ୍ତିୟଲିୟାଜି, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ି ଆନ୍ନିଡ଼ିଆଡ଼ି ବାଉଲି ଅଃନ୍ନେଲୋଲିୟା, ଆରି ବିଅଜି ନିୟ ବାଉଲି ଅଃନ୍ନେଲୋଲିୟା । ୧୦ ଅମଡ଼ିଅନେ ତକୋନି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଜାଡ଼ି ସାକିନ୍ ତକ୍ଲୋଲେ ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଆକାୟା ତେସାରେଡ଼ି କେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମନେଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ି ଗଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପିଏ । ୧୧ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ି ଅଃଡ଼ୁଡ଼ିୟାମ୍ବେନ୍ ପଡ଼ ? ତିଆତେ ଇସ୍ପରନ୍ ଜନାତେ ।

୧୨ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ନମି ଅଜ୍ଞାଆତେ ଲୁମ୍ତାୟ, ତିଆତେ ଲୁମ୍ଲେ ତକୋତନାୟ, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଲ୍ଲମ୍ତନାୟ ଗାମ୍ଲେ ଆନାଜି ଅବସୋଡ଼ାତମତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅବସୋଡ଼ାତମନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ି ଅଃଞ୍ଜାଡେଜି । ୧୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କଣ୍ଡାୟ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଜି ଆରି କଣ୍ଡାୟ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଜି ଅନ୍ତମ୍ ତୁଡ଼ତନାଜି । ୧୪ ଆରି କେନ୍ ଆସନ୍ ସାନ୍ନି ତେଡ଼ିବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସନୁମନ୍ ନିୟ ସନାଆର୍ ପାଡ଼ିଲଡ଼ିବର୍ମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବରାଡ଼ିତାତନ୍* । ୧୫ ତିଆସନ୍, ସନୁମନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି ନିୟ ତରମ୍ମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବତୁୟତମଲଞ୍ଜି ତେନ୍, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଡ଼ିବେନ୍ ତଡ଼, ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନଞ୍ଜିଡ଼ି ତିନ୍ନା ଇଡ଼ି ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ିତଜି ।

ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମର ପାଠଲନ୍ ଆ ତଣ୍ଡ

୧୬ ଖେନ୍ ଆରି ବର୍ତନାୟ, ଆନ୍ନିଡ଼ି ଖେନ୍ଆଡ଼ି ବୁଡ଼ି ତଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ଅବୁଡ଼ିସୟତଡେ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଅନ୍ତମ୍ ଏବୁଡ଼ିସୟେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ବୁଡ଼ିତତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼ି ଜାଲ୍ଲୟବା, ଆରି ଖେନ୍ ନିୟ ଅବସୋଡ଼ାତମନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସୋୟ ରୟଡ଼ି ଖାଡ଼ିଲେ ରପ୍ତିତାୟ । ୧୭ ଖେନ୍ ଅଜ୍ଞାଆତେ ବର୍ତନାୟ, ତିଆତେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ବାଡେ ଅଃକର୍ନାୟ, ବନ୍ତ ବୁଡ଼ିତତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅକ୍ଲୋମଡ଼ିଲନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମଲନ୍ ବର୍ତନାୟ । ୧୮ ଲାଡ଼ିଲେନ୍ନେ ଜେଲ୍ଲୁ ତଅଡ଼ି ଅନ୍ତମ୍ ଆରବସୋଡ଼ାତମତଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ନିୟ ଏଡେଲେ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୁଡ଼ିମର ଗାମ୍ଲେ ସର୍ତାନ୍ ବାଡେ ଏରବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସଏଲେ ଏତକୋତନ୍ । ୨୦ ଆନ୍ନିଡ଼ି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ି କମ୍ବାରିନ୍ ତକ୍ଲୋତବେନ୍, ଅନଜେବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନି ଜୋମ୍ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୋଡେଡ଼ିଲୋଡ଼ି ଗବତରେ ଖମ୍ତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନ୍ ଆରି ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ିବେନ୍ ତାଉବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଏସଏତେ ।

୨୧ ଗନ୍ତଜନ୍ ବାଡେ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ିବେନ୍ ବର୍ତନାୟ, କେନ୍ଆତେଜି ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏରବସ୍ତୁ ହୁତଲଲେନ୍ ।

ବନ୍ତ ଇନ୍ନିଡ଼ି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ି ଆନ୍ନିଡ଼ି ଅବସୋଡ଼ାତମନେନ୍ ଆସନ୍ ଓମଡେନ୍ ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବର୍ତନାୟ, ଅମଡ଼ିଖେନ୍ ନିୟ ଅନୋମଡ଼ି ତକୋ । ୨୨ ଆନିଞ୍ଜି ଏବୁମରଜି ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ନିୟ ଏବୁମର । ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଜି ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମର । ଆନିଞ୍ଜି ଅବ୍ରାମନ୍ ଆଅନ୍ନି ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ନିୟ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆଅନ୍ନି । ୨୩ *ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ଆବାୟାମରଗୋ ବର୍ତନାୟ, ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ି ଖେନ୍ ମନଡ଼ି କାକାଡ଼ାମର, ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ କାକାଡ଼ାତନାୟ, ଜବ୍ରୁ ତର ବଣ୍ଡିସଡ଼ି ଜିରେନ୍, ଜବ୍ରୁ ତନିତନ୍ ସଏଲାୟ, ଆରି ଜବ୍ରୁ ତର ରନବୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଗଲୋଲିୟା । ୨୪ ଖେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ି ସିଲଡ଼ି ମନ୍ଲୟ ତର ଅବୟ ଉନା ବାକୁଡ଼ି ତନିତନ୍ ଖାଡ଼ିଲାୟ । ୨୫ *ରୋମିଅମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ି ସିଲଡ଼ି ଯାଗି ତର ସାମକାନ୍ ବାଡେ ତନିତନ୍ ଖାଡ଼ିଲାୟ, ବତର ଅରେଡ଼ି ବାଡେ ତନିତନ୍ ଖାଡ଼ିଲାୟ, ଯାଗି ତର ଜାଜଲୋଡ଼ି ଅନସେତନ୍ ସଏଲାୟ, ସମ୍ବେୟାଲୋଡ଼ି ତଗଲ୍ ତମ୍ବା ବଡ଼ିନ୍ନା ତକୋଲନାୟ । ୨୬ *ଜବ୍ରୁ ତର ଜିଉଦିର ଇଡ଼ି, ଅଲନ୍ ଆ ବନ୍ତଡ଼ି, ରାଉମରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତଡ଼ି, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତଡ଼ି, ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତଡ଼ି, ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ବନ୍ତଡ଼ି, ଆରି ଆରିଡ଼ିରେଡ଼ି ଆ ବନ୍ତଡ଼ି, ସମ୍ବେୟାଲ୍ ଆ ବନ୍ତଡ଼ି, କଣ୍ଡାୟମରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତଡ଼ିଲୋଡ଼ି ଗଲୋଲିୟା । ୨୭ ଜବ୍ରୁ କାକାଡ଼ାଲନାୟ, ବିକ୍ତଡ଼ି ସଏଲାୟ, ଜବ୍ରୁ ତର ଏରଡ଼ିମଡ଼ିନେନ୍ ତକୋଲନାୟ, ତୋଲେଜନ୍ ତ ଇର୍ଗାଲନ୍ ବାଡେ ତକୋଲନାୟ, ଜବ୍ରୁ ତର ଆନମନ୍ ତକୋଲନାୟ, ଆପତେନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଜିଜିତାଲନ୍ ରଡ଼ାଲୋଡ଼ି ତକୋଲନାୟ । ୨୮ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନି ଆ ବର୍ନେଜି ଅମ୍ରେଡ଼ିଲେ, ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଆସନ୍ ଅନିଃୟମନ୍, ତିତାନ୍ ମନ୍ନଲୋଡ଼ିଖେନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ । ୨୯ ଆନ୍ନିଡ଼ି ବସ୍ତୁତଡ଼ି ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଖେନ୍ ନିୟ ବସ୍ତୁତଡ଼ି ଅଃଡ଼ୁଡ଼ିୟା ପଡ଼ ? ଆନ୍ନିଡ଼ି ଇସ୍ବେଲୋଡ଼ି ଗଲୋଏନ୍ ତେନ୍, ଖେନ୍ ଇନି ଅଃସିନ୍ତାନାୟ ପଡ଼ ?

୩୦ ଖେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମଲନାୟ ତେନ୍, ଏରବସ୍ତୁଖେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟ । ୩୧ କେନ୍ଆତେ ଖେନ୍ କଣ୍ଡାୟ ଅଃକର୍ନାୟ, ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତନ୍ ଆ ଇସ୍ପର ତ ଆପେୟନ୍ କେନ୍ଆତେ ଜନାତେ, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ି ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ । ୩୨ *ଖେନ୍ ଦମ୍ବେସକ ଗଡ଼ାନ୍ ତରକୋଲନାୟ ଆଡ଼ି ଆରେତା ରାଜାନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ି ଖେନ୍ଆଡ଼ି ଜିଲେ ଆପନାଡ଼ି ଆସନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ି ଏରେବୟଲେ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଅବଜଗେଏଞ୍ଜି । ୩୩ ବନ୍ତ ଅବୟ ତୋଡ଼ୋଡ଼ିଲୋଡ଼ି ଅବୟ ଜର୍କାଗଡ଼ି ଖେନ୍ଆଡ଼ି ଅସ୍ତୁଲିୟାଜି, ଆରି ଆସିଲୋଡ଼ି ସିଲଡ଼ି ଖେନ୍ ଅଡ଼ୁଲିୟା ।

* ୧୧:୧୪ 11:14 ବାଡ଼ିସାୟତନ୍ ☆ ୧୧:୨୩ ୧୧:୨୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୭:୨୩ ☆ ୧୧:୨୫ ୧୧:୨୫ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୭:୨୨; ଅନାସ୍ତାୟ ୧୪:୧୯ ☆ ୧୧:୨୭ ୧୧:୨୭ ଅନାସ୍ତାୟ ୯:୨୩; ଅନାସ୍ତାୟ ୧୪:୫ ☆ ୧୧:୩୨ ୧୧:୩୨ ଅନାସ୍ତାୟ ୯:୨୩-୨୫

ପାଓଲନ୍ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିଜେନ୍

^୧ ଅବସୋଡ଼ାତମନେନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଖେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟ, ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଜ୍ଞା ତନାଲ୍‌ମତ ଅବତୁୟଲ୍‌ୟ, ଆରି ଅଜ୍ଞା ଅନବଜନାବର୍ ତିୟଲ୍‌ୟ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ । ^୨ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାଲନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଖେନ୍ ଜନା, ଚଉଦ ବର୍ଷେଡ଼ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆନିନ୍ ଅନବୟାଗି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜାୟ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ବାଢେ ଜିରେନ୍ ଅଡେ ଗନ୍ତୁମତେ ଗିଜେନ୍, ଖେନ୍ ତିଆତେ ଜନା ତଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ତୁମ୍ ଜନାତେ । ^୩ ଆରି, ଖେନ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନା, ଆନିନ୍ ପାରତେସାନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅଡେ ଆନିନ୍ ଗନ୍ତୁମତେ ଗିଜେନ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା ତଡ଼, ଇସ୍ପରନ୍ ତୁମ୍ ଜନାତେ । ^୪ ଆରି ଅଜ୍ଞାଆତେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବର୍ତନ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଜି, ତି ଏଢେଗନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନିନ୍ ତେଢେ ଇୟଲେ ଅମତଡେ । ^୫ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟ, ବନ୍‌ଡ ଖେନ୍‌ତମ୍ ଆସନ୍ ତ ଏରବସ୍ତୁଖେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟ, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ଅଃନ୍ନବସୋଡ଼ାତମନାୟ । ^୬ ଆରି ଖେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମନାୟ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲମରଗୋ ଅଃଡ଼େଇୟ, ବନ୍‌ଡ ଖେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍ତନାୟ; ଖେନ୍ ଅଃନ୍ନବସୋଡ଼ାତମନାୟ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଲରନ୍‌ମତନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଗିୟତ୍‌ୟଜି, ଆରି ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ବର୍ନେନ୍ ଏଜାଲେ ଅମଡ଼ଡ଼ତଜି, ତିୟତେ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ ବର୍ନେଖେନ୍ ବର୍ତଡ଼ନେଜି ତଡ଼ ।

^୭ ଆରି, ଖେନ୍ ଏଜାଲତେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଅଃଗର୍ବନାୟ, ତିଆସନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଅବୟ ଅକାଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ଳୋ, ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ତିଆତେ ସନ୍ତୁମନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇ, ଏଢେଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଅଃଗର୍ବନାୟ । ^୮ ତିଆତେ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଯାଗି ତର କାକ୍ତ୍‌ଲନାୟ । ^୯ ଆରି, ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ୟ, “ସନାୟୁମଖେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ତିୟତେ ସରି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏରବସ୍ତୁ ତେଲବେନ୍ ତେନ୍, ବୋର୍ସାଖେନ୍ ରାଡ଼ତାତେ ।” ଏଜାଲତେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ତକୋତନେ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ ସର୍ତାନ୍ ବାଢେ ଏରବସ୍ତୁଖେନ୍ ଆସନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟ । ^{୧୦} କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏରବସ୍ତୁ, ଗନବରଜନ୍, ସନିନ୍ତାନ୍, ତନଶ୍ଟାୟନ୍, ବଡ଼ତନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସର୍ତାତ୍‌ୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆଡିଡ଼ ଖେନ୍ ଏରବସ୍ତୁ ତିଆଡିଡ଼ ଖେନ୍ ବୋର୍ସାତମ୍ ।

କରନ୍ତି ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆନିଃୟମ୍

^{୧୧} ଖେନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲମରଗୋ ଅମ୍ବେଲନାୟ, ଏଢେଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଗଞ୍ଜେଲ୍‌ୟ, ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏସେକେତ୍‌ୟ ବନ୍, ଖେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଗୁନଲୋଡ଼ ଅସୋୟ ତଡ଼ । ^{୧୨} ଖେନ୍ ଅକୋର୍ସାଲନ୍ ଅଡ଼କୋ ଅରମ୍ପତନ୍, ବୋର୍ସା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲେ, ଖେନ୍ ଅବୟ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମର ଗାମ୍‌ଲେ ଅବତୁୟଲନାୟ । ^{୧୩} ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍ବେଲବେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍ବେରେଡ଼ଲେ ଆନ୍ନା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଅକସୋୟଲବେନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ କେମାନ୍ ତିୟ୍‌ୟବା ।

^{୧୪} ଗିୟବା, ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଯାଗି ତର ଅବଜାତାଲନାୟ, ଖେନ୍ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍ବେଲବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ତକାବେନ୍ ଅଃସାଜାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାୟତବେନ୍; ପସିଜଞ୍ଜି ଆପେୟଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍‌ଲେ ଅଃଡ଼କ୍ଳୋଏଜି, ଆର୍ସାୟ ଆପେୟଞ୍ଜି ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍‌ଲେ ତକ୍ଳୋତଜି । ^{୧୫} ଆରି ପୁରାଡ଼ାବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସର୍ତାନ୍ ବାଢେ କର୍ସତାୟ, ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ନିୟ୍ ତିୟତାୟ, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ ତୁଡ଼ୟମତବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅସୋୟ ଏତୁଡ଼ୟମତ୍‌ୟ ପଡ଼ ?

^{୧୬} ବନ୍‌ଡ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍ବେଲବେନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଓଓ ଏଗାମ୍‌ତେ, ବନ୍‌ଡ ଖେନ୍ କଣ୍ଡାୟତାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲବେନ୍ । ^{୧୭} ଖେନ୍ ଆନାଜିଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇ, ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅବୟନେ ଅମ୍ବେଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ବେଡ଼ଲବେନ୍ ପଡ଼ ? ^{୧୮} ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତିତସନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ମାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାଇ, ତିତସନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଞାଡେନ୍ ପଡ଼ ? ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନି ଆବୟନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଃଞ୍ଜୁମ୍‌ନାୟ ପଡ଼ ? ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନି ଆବୟନ୍ ତଡ଼ର୍ଗତ୍ ଏଃଞ୍ଜୁୟଲନାୟ ପଡ଼ ?

^{୧୯} ନମିନ୍ତାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବର୍ନେଲେଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବଡିସୟତେ ତେତେ, ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ, ବନ୍‌ଡ ଏ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମ୍ କୁଲମ୍‌ଖେଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନରଡ଼ବେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ । ^{୨୦} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅସମୟ ଖେନ୍ ଇୟଲାଇ ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଜାଲେ ଗିୟଗିଜନ୍ ସାୟତାୟ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନାୟଗିୟବେନ୍,

ଗାଳାତୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପତ୍ର ଗାଳାତି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍ଲେ ଗାଳାତିବାଜି ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ଆସିଆ ସୋଡା ତେସାନ୍ ଅକାବଡ଼ିଗଡ଼ ଗାଳାତି ତେସାନ୍ ତକୋ । କ୍ରିସ୍ଟ ପୁର୍ବା ୨୦୦ ଇଡ୍ଲନ୍ ଗଲ୍‌ସମରଞ୍ଜି ତ ସେଲ୍‌ଟମରଞ୍ଜି ତେଡ୍ରେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ପାଓଲନ୍ ମନତ୍‌ବରନ୍ ଅନପ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଆରିୟେନ୍ ଆଡିଡ୍ରେ ତେଡ୍ରେ ରୋମିଅ ରାଜାଞ୍ଜି ସାସନ-ଏଞ୍ଜି ୧:୧ । କ୍ରିସ୍ଟ ପୁର୍ବା ୨୫ ଆଡିଡ୍ରେ ଅଗସ୍ତସ ରାଜାନ୍ ତି ଆ ତେସା ଗାଳାତି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଞ୍ଚୁମେନ୍ ।

ପାଓଲନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ତ ଆ ତନେନ୍ ଆ ବନେଜି କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଇଡିଡ୍ । ପାଓଲନ୍ କ୍ରିସ୍ଟାନୁନ୍ ଅଣ୍ଡୁ ମାୟନେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆନିନ୍ ଇନିଜି ଲୁମେନ୍, ତି ଆ ବନେଜି କେନ୍ ଆ ସିଟି ପଡେଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍ ଜନାଲଡ୍‌ତନ୍ । ରଡ୍ କ୍ରିସ୍ଟାନୁମରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ତର୍ଡମ୍ ଅଲ୍‌ବାଡ୍ଡେନ୍, ଅଲ୍‌ଡୁସେନ୍ ତେ-ଏଞ୍ଜି, ତିଆଡିଡ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍ଲେ ଗାଳାତିବାଜି ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ପଡେତାଲନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଅନ୍ ଅଃଡ୍ଡେଏଜି, ଆର୍ପାୟ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ତର୍ଡଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଅନ୍ ତେତଜି, ଗାମ୍‌ଲେ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ୍ ଇଡେନ୍ ୩:୨୬ । ଇସ୍‌ବରନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ତନବାତନ୍ ସିଲଡ୍ ଉଲ୍‌ଲୁୟଲଡ୍‌ଲନ୍ ୫:୧, ମଡିର ପୁରାଡାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ତୁରୁୟଲଡ୍‌ତନ୍ ୫:୧୬ ।

ଗାଳାତି ମଣ୍ଡଳିଲୋଡନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି କଣ୍ଡାୟ ଖନଡ୍‌ତିୟମରଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ୍ ଅମ୍‌ଡଡ୍‌ତାଲେ ଆତନେଞ୍ଜି ଅବସେତେଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆକାଡି ତଡ୍‌ରଗତନ୍ ଆରି ଅନବୟନେନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡେନ୍ । ପାଓଲନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ୍‌ନେମର୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ମନତ୍‌ବରନ୍ ଅନପ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଅନିଡ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍ ଅଃଡ୍‌ନୋଡ୍ଡେଲୋ, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍ ଓଡ୍ଡେଏନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ମନତ୍‌ବରନ୍ ଅନପ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଅନାପ୍ତାୟନ୍ ତେଲୋ । ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ତର୍ଡଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆମତ୍‌ଞ୍ଜି ତନୁଡ୍‌ୟମନ୍ ଗିୟତାତେ, କେନ୍‌ଆତେ କ୍ରିସ୍ଟାନୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ ଅରମ୍‌ତନ୍ ।

ବଇନ୍ ଆ ସନାଲ୍‌ଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୫
- ୨. ପାଓଲନ୍ ଅବୟ ଖଡ୍‌ନେମର୍ । ୧:୬-୨:୨୧
- ୩. ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଆ ମନତ୍‌ବର୍ । ୩-୪
- ୪. କ୍ରିସ୍ଟାନୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନମରେଡ୍‌ସାତନ୍ ତ ଆ କାକାଡାଞ୍ଜି । ୫:୧-୬:୧୦
- ୫. ଅନବସୁଜ୍ଜେବରନ୍ । ୬:୧୧-୧୮

ସନଙ୍କଡେନ୍

^୧ ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଖେନ୍ ଅବୟ ଆନାପ୍ତାୟ ଖଡ୍‌ନେମର୍, ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ତଡ୍ କି ମନ୍‌ରାନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ତଡ୍, ବନ୍‌ଡ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଆରି ଅଙ୍ଗା ଇସ୍‌ବର ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ଅବଡୋଏନ୍ ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡଡ୍ ଓଡ୍ଡେଲ୍‌ୟ । ^୨ ଆରି ଖେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନ୍ ତନେ ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଜି, ଗାଳାତି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡଡ୍ ଲୋମତବେଞ୍ଜି ।

^୩ ଆପେୟ ଇସ୍‌ବରଲେନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ସନାୟମନ୍ ତ ସନୟନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡୋଆୟତୋ ।

^୪ ଆପେୟ ଇସ୍‌ବରଲେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ବୁ ବାଡେ କେନ୍ ଇର୍ସେ ପୁତ୍ ଲୋଡନ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ତନାଣ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତିୟଡମ୍‌ଲନେ । ^୫ ଆଏଡ୍‌ର୍ ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍ ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

ମନତ୍‌ବରନ୍ ଆବୟନ୍

^୬ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ବାଡେ ଆନା ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଓଡ୍ଡେଲବେନ୍, ଆମତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ୍ ଆମ୍ନେନ୍ ଆ ମନତ୍‌ବରନ୍ ସିଲଡ୍ ସଡାୟଲବେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଖେନ୍ ସାନ୍ନି ତେତ୍‌ୟ । ^୭ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ବାଡଲ୍ଲି ଅମ୍ନେତବେଞ୍ଜି, ଆରି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନତ୍‌ବର୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଅନେମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରଡଜି ଗୋୟତଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନପ୍ତୁବର୍ ମା ଏତର୍ଡନେ । ^୮ ବନ୍‌ଡ ଅଙ୍ଗା ମନତ୍‌ବର୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଏଅପ୍ତୁବର୍‌ୟାୟ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତେଏତୋ କି ରୁଆଡ୍ ପାଡ୍‌ଲଡ୍‌ବର୍‌ମର୍ ତେଏତୋ, ତି ଆ ମନତ୍‌ବର୍ ଅମ୍‌ରେଡ୍‌ତାଲେ ଆନ୍ନା ଆ ମନତ୍‌ବର୍ ଅପ୍ତୁବରେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ସନୟପନ୍ ଖାଡେତୋ

୧୮ ଏକାମେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ଭୁ ମା ଏବର୍‌ନାୟ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ନମି ଆରି ବତର ବର୍ତନାୟ, ଅକ୍ଷା ମନଡ଼ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏକାଏନ୍, ତିଆତେ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନ୍ନା ଆ ମନଡ଼ବର ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଇୟଲ୍‌ୟ ଅପ୍ପୁଟ୍‌ବରେ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ସନୟପନ୍ ଖାଡ଼େତୋ ।

୧୯ ଖେନ୍ ପଡ଼ ନମି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼୍ ଅଡ଼େ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼୍ ମନଡ଼ମର୍ ଅମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ଲନ୍‌ମତନାୟ ? ଅଡ଼େ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅନବସର୍ତନ ଆସନ୍ ପଡ଼୍ ଏରତାୟ ଗୋୟ୍‌ତାୟ ? ଆରି ନମି ନିୟ୍ ଖେନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବସର୍ତଲାଇ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍ ତଡ଼୍ ।

ପାଓଲନ୍ ଏକାମେ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍ ତେଏନ୍

୧୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଅକ୍ଷା ମନଡ଼ବର ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅପ୍ପୁଟ୍‌ବର୍‌ବେନ୍, ତିଆତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ ବାଡ଼େ ତଡ଼୍; ୧୯ ଖେନ୍ ତିଆତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲ୍‌ୟ କି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲ୍‌ୟ, ବନ୍‌ତ ଜିସ୍‌ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ଖେନ୍ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍ ତିଆତେ ଖଡ଼ଖଡ଼ଲ୍‌ୟ ।

୧୩ *ଆମ୍ଭୁ ଖେନ୍ ଜିଉଦି ତରମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତରକୋଲ୍‌ନାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେଖେଞ୍ଜି ଏକାମେ ତକୋଏନ୍ ତିଆତେ ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ଖେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିମର୍‌ଜି ମାଡ଼୍ ତଣ୍ଡାୟଲାଇ ଆରି ତିଆତେ ଅନବସ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ଏର୍‌ୟାୟ ଗୋୟ୍‌ଲାଇ । ୧୪ *ଆରି, ପୁର୍‌ବା ଜୋଜୋଖେଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜାମ୍‌ଲଞ୍ଜି ଆନୋକ୍‌କାଜି ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ସରିକୋଡ଼ମର୍‌ଖେଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍ ଖେନ୍ ଜିଉଦି ତରମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍‌ଗୁଡ଼ଲ୍‌ନାୟ ।

୧୫ *ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍, ଅୟୋଡ଼୍‌ଖେନ୍ ଆ କିମ୍‌ଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼୍ ସେଡାଲ୍‌ୟ, ଆରି ଆ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ବାଡ଼େ ଖେନ୍ ଓଡ଼େଲ୍‌ୟ, ୧୬ ଖେନ୍‌ଆଡ଼୍ ଏରଜିଉଦିମର୍‌ଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନପ୍ପୁଟ୍‌ବର୍‌ବାନ୍ ଅନାପ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାକ୍‌ଡାଅନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ଖେନ୍ ଅବ୍‌ଗିୟ୍‌ତାଲନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼୍ ଖେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ବୟନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ିଲ୍‌ନାୟ । ୧୭ ଆରି ଖେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଆମ୍ଭୁ ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍‌ଜି ଆମ୍‌ଡ଼୍ ନିୟ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ିଲ୍‌ଲୋ; ସିଲଡ଼େ ଅବ୍‌ତାଡ଼ନ୍ ଆରବ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍, ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ଖେନ୍ ଆରି ଦମ୍ବେସକନ୍ ଯର୍‌ନାୟ । ୧୮ *ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ଯାଗି ବର୍‌ସେଡ଼୍ ଆ ତିକ୍‌ଲି ଖେନ୍ ପିତୁନ୍ ସରିନ୍ କଡାଡ଼ିନେବାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟେନ୍, ଆରି ତେଡ଼େ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ନ୍ ପନ୍‌* ତିନ୍ନା ତକୋଲ୍‌ନାୟ । ୧୯ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍ ଜାକୁବନ୍ ତୁମ୍‌ ରବାଡ଼୍‌ଲାଇ, ଆରି ଆନ୍ନା ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍‌ଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଅଃର୍‌ବାଡ଼୍‌ଲାଇ ।

୨୦ ଖେନ୍ ଇନିଜି ଆ ବର୍‌ନେ ଇଡ଼୍‌ଲେ ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆପ୍ତାୟ୍‌ତାୟ, ଗିୟ୍‌ବା, ଖେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଡ଼େମଡ଼୍ ବର୍‌ତନାୟ, ଅଃଞ୍ଜାୟ୍‌ବେନ୍ ।

୨୧ ତିକ୍‌ଲି ଖେନ୍ ସିରିଆ ତେସାନ୍ ତ କିଲିକିଆରେଡ଼ନ୍ ଇୟେନ୍ । ୨୨ ତିଆଡ଼ିଡ଼୍ ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିମର୍‌ଜି ଖେନ୍‌ଆଡ଼୍ ଆଜନାଜି ତଡ଼୍ । ୨୩ ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ସଉର୍ ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼୍‌ଲେନ୍‌ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଅକ୍ଷା ମନ୍‌ରା ଆମ୍ଭୁ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତଣ୍ଡାୟଲଡ଼୍‌ଲନ୍, ଆନିନ୍ ତର୍‌ନେଲେନ୍ ଅନବସ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ନମି ମନଡ଼ବରନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଅପ୍ପୁଟ୍‌ଲଡ଼୍‌ନେ ।” ୨୪ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼୍ ସେକେଏଞ୍ଜି ।

୨

ପାଓଲନ୍ ତ ଆନ୍ନା ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍‌ଞ୍ଜି

୧ *ତଉଦ ବର୍‌ସେଡ଼୍ ଆ ତିକ୍‌ଲି ବର୍‌ନବାନ୍ ବୟନ୍ ଖେନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍‌ନେ, ଖେନ୍ ତିତସନ୍ ନିୟ୍ ସରିନ୍ ଓରୋଡ଼େନ୍ । ୨ ତେଡ଼େ ଅନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଖେନ୍ ଅନପ୍ପୁଟ୍‌ବରନ୍ ଖାଡ଼୍‌ଲାଇ କି ଇୟେନ୍, ଏରଜିଉଦିମର୍‌ଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼୍ ଖେନ୍ ଅକ୍ଷା ବର୍‌ନେ ଅପ୍ପୁଟ୍‌ବର୍‌ତାୟ, ତି ଆ ମନଡ଼ବର ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅବୟ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ କଡାଡ଼ିନେ ଇଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ାମର୍‌ଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼୍ ବର୍‌ନାୟ; ଆମ୍ଭୁ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ନମି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏକାଲ୍‌ତେନ୍ କାଜ୍‌ଜାନ୍ ମୋସ୍‌ତଡ଼େ ତଡ଼୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆୟ୍‌ତନଲ୍‌ନାୟ । ୩ ଗଡ଼ିଖେନ୍ ତିତସନ୍ ନିୟ୍ ଅବୟ୍ ଗ୍ରିକ୍‌ମର୍, ବନ୍‌ତ, ଆନିନ୍ ବଡ଼ାୟ୍ ଗବ୍‌ରେଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ଏଃକର୍‌ୟାୟ । ୪ ଆନିନ୍ ଗବ୍‌ରେଡ଼ନେତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଲାଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତର୍‌ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି ଗାମ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍ ସେକ୍‌ତ୍‌ୟ୍‌ମର୍‌ଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲଞ୍ଜି; ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍‌ ଜିସ୍‌ନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍ ଆମ୍‌ୟ୍‌ଲନ୍‌ବୋ ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ଅକ୍ଷା ଅନ୍‌ର ଖାଡ଼୍‌ଲବୋ, ତିଆତେ ସେକ୍‌ଏଞ୍ଜି । ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି‌ଆଡ଼୍ ଆରି ବନ୍‌ୟାୟ୍‌ବରନ୍ ଆ କମ୍‌ାରି ଅନେମ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୫ ବନ୍‌ତ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ବେନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଜିଡ଼୍ ଜାକ୍‌ୟ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ନ୍ ଏଃଡ଼ିୟ୍‌ଲାଇ ।

୬ ବନ୍‌ତ ଅକ୍ଷା ମନ୍‌ରାଜି‌ଆଡ଼୍ ଆମ୍ଭୁ ଗଡ଼ମର୍‌ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଏକାଗୋମର୍‌ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ତେଡ଼େ ଖେନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼୍ ଅଃନ୍‌ଡ଼ୋଇ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍‌ଆଡ଼୍ ଅଃଡ଼୍‌ଲମ୍‌ତେ, ତି ଆମ୍ଭୁ ଗଡ଼ମର୍‌ଞ୍ଜି

* ୧:୧୩ ୧:୧୩ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୮:୩: ୨୨:୪,୫: ୨୬:୯-୧୧ * ୧:୧୪ ୧:୧୪ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୨୨:୩ * ୧:୧୫ ୧:୧୫ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୯:୩-୬; ୨୨:୭-୧୦; ୨୬:୧୩-୧୮ * ୧:୧୮ ୧:୧୮ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୯:୨୬-୩୦ * ୧:୧୮ ୧:୧୮ ବାଗୁପାଲ୍ଲି ବଡ଼ିନ୍ନା * ୨:୧ ୨:୧ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୧:୩୦; ୧୫:୨

୧ ଏ ଏରବୁଡ଼ି ଗାଳାତିବାଜି, ଆନା ଆମ୍ବେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଫରାୟଲବେନ୍ ? ଆଅକ୍ଳାଡ଼଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆରନବୁ ଆ ବର୍ନେଜି ଅମଡ଼ବେନ୍ ମନଡ଼ତମ୍ ଅନବତୁଜନ୍ ତେଲୋ । ୨ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼଼ ବରାୟବା, ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମାନ୍ନେଡ଼ାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍, ଅଡ଼େ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ଏଡ଼ର୍ନ ଆସନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ? ୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜିଡ଼ ଓୟଲେ ବୁଡ଼ିଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜା ଆନମେଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଡ଼େ ଏଡ଼ଲନ୍, ନମି ତିଆଡ଼େ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ବେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଡ଼େ ଏବସୁଜ୍ଜେଡ଼ାୟ ଏଗାମ୍‌ତେ ପଡ଼ ? ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କାଜ୍ଜାନ୍ ପଡ଼ ପରାନ୍‌ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ତେଲବେନ୍ ? ତେଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ପଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲନ୍ ? ୫ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଏଡ଼ର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟଲବେନ୍ ପଡ଼ ? ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାମ୍‌ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ତେ ପଡ଼ ? ଅଡ଼େ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ଏଡ଼ର୍ନ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ତେ ?

୬ *ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟମବା; ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, “ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ଡ଼ର୍ନେ, ଆରି ଆ ଡ଼ର୍ନେନ୍ ବାଡ଼େ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଡ଼ରମ୍‌ମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜାଏନ୍ ।” ୭ *ତିଆସନ୍ ଆନାଜି ଡ଼ର୍ଡ଼ଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅବ୍ରାମନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି । ୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଡ଼ରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ଡ଼କୋ, ଡ଼ର୍ନେନ୍ ବାଡ଼େ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏରଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଡ଼ରମ୍‌ମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତିଡ଼ଜି; “ଆମନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ପୁତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।” କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବ୍ରାମନ୍ ଆମଡ଼ ଅନସ୍ତୁଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ । ୯ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆଡ଼ର୍ନେନ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନାଜି ଡ଼ର୍ଡ଼ଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।

୧୦ ଆନାଜି ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆସାଡ଼ଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସନୟପନ୍ ଆବନ୍ତୁଡ଼ଲୋଡ଼ ଜୁଲନ୍ ଡ଼କୋଡ଼ଞ୍ଜି । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଡ଼ରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ଡ଼କୋ, “ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଇନିଜି ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତେଲୋ, ତିଆଡ଼େ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃମ୍‌ମାନ୍ନେଲୋ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ସନୟପନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।” ୧୧ ତିଆସନ୍ ତେନ୍ନେ ଜନାଲଡ଼ତନ୍, ବନାୟବରନ୍ ବାଡ଼େ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟରିୟଲୋଡ଼ ଡ଼ରମ୍‌ମର୍ ଅଃଡ଼େଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଡ଼ରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ଡ଼କୋ, “ଡ଼ର୍ନେନ୍ ବାଡ଼େ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ଏରଡ଼ୋସା ଆଡ଼େତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତୁମ୍ ଅମେଡ଼ତେ ।” ୧୨ ବନ୍‌ଡ଼ ବନାୟବରନ୍ ଡ଼ ଡ଼ର୍ନେନ୍ ଆବୟନ୍ ତଡ଼ । ଡ଼ରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ଡ଼କୋ, “ଅଜା ମନ୍‌ରା ବନାୟବରଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ କାକାଡ଼ାଡ଼ନ୍, ଆନିନ୍ ଅମେଡ଼ତେ ।”

୧୩ ବନ୍‌ଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ସନୟପନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ କି ବନାୟବରନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ସନୟପ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଡ଼ାଣ୍ଡେଲଡ଼ଲନ୍, ଡ଼ରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ଡ଼କୋ, “ଆନାଆଡ଼଼ ଅରାନ୍‌ବଲୋଡ଼ନ୍ ଯନୋତନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ସନୟପନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ ।” ୧୪ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅଜା ଆସିର୍ବାଦ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସିବ୍‌ଡ଼େୟବରନ୍*, ଏରଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଏଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଡ଼ଜି, ତିଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍; ତିଆସନ୍ ଡ଼ର୍ନେନ୍ ବାଡ଼େ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ଡ଼େୟବର ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଡ଼ବୋ ।

ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଡ଼ ସିବ୍‌ଡ଼େୟବରନ୍

୧୫ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଖେନ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବର୍ଡ଼ବେନ୍; ବାଗୁ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ସିବ୍‌ଡ଼େୟବରନ୍ ସନ୍ତକଏଞ୍ଜି ତେନ୍, ତି ଆ ସନିବ୍‌ଡ଼େୟବର ଆନ୍ନିଡ଼ ଆଲ୍ଲେଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଏଜି, ଆରି ତେଡ଼େ ଇନ୍ନିଡ଼ ମାୟଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଏଜି । ୧୬ ଅବ୍ରାମନ୍ ଡ଼ ଆ କେଜ୍ଜାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆମଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ସିବ୍‌ଡ଼େୟବରନେ, ଜବୁ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ଡ଼ଡ଼, କେଜ୍ଜାମର୍‌ନମ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ତିଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ଆଡ଼଼ ସେଡ଼ମଡ଼ଲେ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବନରନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୭ ଖେନ୍ ବର୍ଡ଼ନାୟ, ଇସ୍‌ରନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ବୟନ୍ ଅବୟ ଅନଗତନ୍ ଗବ୍‌ରିଏନ୍, ଆରି ତିଆଡ଼େ ଆନିନ୍ ମନାନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ସିବ୍‌ଡ଼େୟବରନ୍, ଆରି ଅଜା ବନାୟବର ଉଞ୍ଜିସଅ ବକୁଡ଼ି ଦସ ବର୍ସେଡ଼ ଆ ତିକ୍କି ତନିୟନ୍ ତେଲୋ, ତି ଆ ବନାୟବର କେନ୍ ଅନଗତନ୍ ଆଲ୍ଲେଡ଼ାଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ଡ଼େୟବରନ୍ ଗଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଏ । ୧୮ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଖଣ୍ଡମ୍‌ତାଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ଡ଼େୟବର ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଲବୋ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆଡ଼େ ଆ ସନିବ୍‌ଡ଼େୟବରନ୍ ଆ ଜଅ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ଡ଼ନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍ତିବୋ; ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ଡ଼େୟବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍‌ଆଡ଼଼ ତିୟେନ୍ ।

୧୯ ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଇନିବା ତନିୟନ୍ ତେଲୋ ? ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାଜି ଅନବତୁଜନ୍ ସାଜେନ୍, ଆରି ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାମର୍ ଆନାଆଡ଼଼ ସେଡ଼ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏଡ଼େଲେ ସିବ୍‌ଡ଼େୟବରନ୍, ତି

* ୩:୬ ୩:୬ ରୋମିଅ ୪:୩ * ୩:୭ ୩:୭ ରୋମିଅ ୪:୧୭ * ୩:୧୪ 3:14 ବାସାଲନ୍

ଆ ମନ୍ଦରା ଅଶ୍ରୁତ୍ ଜିରାଞ୍ଚନ୍ ଜାୟ ବନାୟବରନ୍ ଜନଶ୍ରମନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଅବୟ ଅକାଲ୍ତିମରନ୍ ଆସିଲୋଡ୍ ରୁଆଡ୍ ପାଡ୍ଲଡ୍ବରମରନ୍ ବନାୟବରନ୍ ତିୟେନ୍ । ୨୦ ଅକାଲ୍ତିମରନ୍ ଆବମିୟତାଲ୍ଗତନ୍ ଅଃଡ୍ଡୁନେଏ, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆବୟନ୍ ।

ବନାୟବରନ୍ ଆ ସନେଡ୍ସେଡ୍

୨୧ ବନାୟବରନ୍ ଇନି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍ତେୟବରନ୍ ସଙ୍ଗାତେ ପଡ୍ ? ଇଜ୍ଜା, ଏଡ୍ଡେଲେ ତଡ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ୍ ଅନମେଡ୍ଡନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ତକୋଏନ୍ ନଡ୍, ଏଡ୍ଡେଲ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ତିଆତେ ମାନ୍ନେତାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ୍ ତରମ୍ମମରନ୍ ତେତେ ବନ୍ । ୨୨ ବନ୍ତ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତଲୋଡ୍ ଆଇଡିଡ୍ ତକୋ, ଅଡ୍ଡକୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଆ ଜାୟତା ତକୋଜି, ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସ୍ବୁ ଆମଡ୍ ତରଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ସନିବ୍ତେୟବରନ୍ ଆସିର୍ବାଦ ଞାଡ୍ଡଜି ।

୨୩ ବନ୍ତ ତର୍ନେନ୍ ଅଶ୍ରୁତ୍ ଜିରାଞ୍ଚନ୍ ଆଡିଡ୍, ଆରି ତି ତର୍ନେନ୍ ଅଶ୍ରୁତ୍ ଞାଡ୍ଡବନ୍ ଆଡିଡ୍, ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବଣ୍ଡିଲେ ତକ୍ଲୋଲ୍ଡଲନ୍ । ୨୪ କ୍ରିସ୍ବନ୍ ଅଶ୍ରୁତ୍ ଜିରାଞ୍ଚନ୍ ଜାୟ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ମନେଲ୍ମେଲ୍ମରଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଲନ୍, ବନ୍ତ ତିଲ୍ଲି ସତ୍ତର ତର୍ନେନ୍ ତୁମ୍ ବାଡ୍ଡେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତରମ୍ମମରନ୍ ତେତେଲ୍ଡଲନ୍ । ୨୫ ନମି ତର୍ନେନ୍ ଆ ଜୋଗା ଅଡ୍ଡୋଲାୟ, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆରି ବନାୟବରନ୍ ମନେଲ୍ମେଲ୍ମରନ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଃଡ୍ଡୁକୋନେବୋ ।

୨୬ ତର୍ନେନ୍ ବାଡ୍ଡେ କ୍ରିସ୍ବୁ ଜିସ୍ବୁନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ୍ଡକୋନବେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଅନ୍ ତେଲବେନ୍ । ୨୭ ତକ୍ବତାନ୍ ବାଡ୍ଡେ ଆମ୍ବେନ୍ କ୍ରିସ୍ବୁନ୍ ସରିନ୍ ଆବୟନ୍ ତେଲବେନ୍, ଆରି ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ବୁନ୍ ସିନ୍ରିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଜିଜିଲନ୍ । ୨୮ ତିଆସନ୍ ଜିଉଦିମର୍ ତେଏତୋ କି ଏରୁଜିଉଦିମର୍ ତେଏତୋ, କମ୍ବାରିମର୍ ତେଏତୋ କି ଏରୁକମ୍ବାରିମର୍ ତେଏତୋ, ଓକାମର୍ ତେଏତୋ କି ଆଇମର୍ ତେଏତୋ, ଇନ୍ନିଡ୍ ଆନ୍ନା ତଡ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ବୁ ଜିସ୍ବୁନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ତେଲବେନ୍ । ୨୯ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାମର୍ଜି, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଇନି ସିବ୍ତେୟବରନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଡ୍ଡେ ।

୪

୧ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆପେୟନ୍ ଆନଜେ ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ଆଅନନ୍ଆତେ ତେତେ, ବନ୍ତ ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ଞାଡ୍ଡେନ୍ ନିୟ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅଶ୍ରୁତ୍ ସୋଡାଏନ୍ ଜାୟ କମ୍ବାରିମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋତନ୍ । ୨ ଆପେୟନ୍ ଆଗ୍ରବ୍ରିଏନ୍ ଆ ଜୋଗା ଅଶ୍ରୁତ୍ ଅଡ୍ଡୋଆଞ୍ଚନ୍ ଜାୟ, ଆପେୟନ୍ ଅୟୋଡ୍ଡଞ୍ଜି ତ ଗୁମ୍ବୁସାଞ୍ଜି ସନ୍ନାସିଜନ୍ଆତଡ୍ ଜୁଲେଜାବ୍ଲେ ତକ୍ଲୋତଜି । ୩ ଏଡ୍ଡେଲେମା ଅଙ୍ଗାଆଡିଡ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ପୁରାଡାଲୋଡ୍ ପସିୟ୍ଗୋ ତକୋଲ୍ଡଲନ୍, ତିଆଡିଡ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଆ କମ୍ବାରି ତକୋଲ୍ଡଲନ୍ । ୪ ବନ୍ତ ଜୋଗାନ୍ ଆରଡ୍ଡୋଲାଞ୍ଚନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ଆତଡ୍ ଆଗ୍ଗାୟଲାୟ, ଆନିନ୍ ଆଇମରନ୍ ଆ କିମ୍ବୋଡ୍ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଜନମ୍ ଚୁତଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋଲନ୍ । ୫ ବନାୟବରନ୍ ବାଡ୍ଡେ ଆଜିବାତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ୍ ତାଣ୍ଡେତାଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଅନଜି ଅନେମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇୟଲାୟ ।

୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନଜି, ତାଙ୍ଗଡିଅନଜି, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଆ ପୁରାଡା ଉଗର୍ଲୋଡ୍ଲେନ୍ ଆଗ୍ଗାୟଲାୟ, ତି ଆ ପୁରାଡା “ଆପେୟ” ଗାମ୍ଲେ ଓଡ୍ଡେତେ । ୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି କମ୍ବାରିମର୍ ତଡ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତାଙ୍ଗଡାଅନଜି, ତାଙ୍ଗଡିଅନଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନଞ୍ଜି, ଆ ତାଙ୍ଗଡିଅନଞ୍ଜି ଆଡ୍ଡେଲବେନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆଅନଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ତକ୍ଲୋଏନ୍ ତି ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତିୟ୍ତବେନ୍ ।

ଗାଳାତି ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆନିଃୟମ୍

୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନାଜି ଆଜାଡିନ୍ ଇସ୍ବର ତଡ୍, ଆମଡ୍ଡଞ୍ଜି କମ୍ବାରିନ୍ ଏତକୋଲନ୍ । ୯ ବନ୍ତ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ୍ ଏଜନାଏନ୍, ଞ୍ଚେନ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ନମି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜନାତେ; ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଆରି ତି ବୋର୍ସାତତନ୍, ଇନ୍ନିଡ୍ ବରାୟ୍ବାୟ୍ତତନ୍ ଆ କୋଡ୍ଡାୟ୍ସୁମ୍ଜି ଆମଡ୍ ଯର୍ନେନ୍ ଏସାୟ୍ତେ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଆରି ଆମଡ୍ଡଞ୍ଜି କମ୍ବାରିନ୍ ତକୋନେନ୍ ଏସାୟ୍ତେ ? ୧୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲାଡ୍ଲେଡ୍ ତିନ୍ନାନ୍, ଜୋଗାନ୍, ଆଙ୍ଗାଜନ୍ ବର୍ସେଡ୍ ମାନ୍ନେତାଲେ ଏପୁର୍ପୁର୍ତନ୍ । ୧୧ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ଲୁମ୍ଲାୟ, ତିଆତେ ଅସମୟ୍ ମୋସ୍ତଡ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ସନିନ୍ତାତାତ୍ତୟ୍ ?

୧୨ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ଡଜି, ତନାଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଞ୍ଚେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେଲନାୟ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ୍ ଆଜିୟ୍ ଏଃଇଡ୍ଲୟ୍ । ୧୩ ଞ୍ଚେନ୍ ଅରସୁଲିଞ୍ଚନ୍ ଆସନ୍ ପର୍ତ୍ତମ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଅମଡ୍ଡବେନ୍ ମନଡ୍ବରନ୍ ଅସ୍ତୁଡ୍ବରାୟ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା । ୧୪ ବନ୍ତ, ତଅଡ୍ଡଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ ଜନଡ୍ଡେନ୍, ତଅଡ୍ଡଞ୍ଚେନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଃଇରାବ୍ଲବେନ୍ କି

୭ ଇସ୍‌ରାଏଲୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅପରାଧୀୟ କରିବା, ଅସମ୍ଭବ ଆନନ୍ଦ ଆଣିବା ଏକାକୀୟତା ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଆମ୍ଭେଙ୍କୁ ଉପକ୍ରମିତ କରିବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ମନରାନ୍ ଇନି ବିଦ୍‌ଭେ, ତିଆତେମା ଗତ୍‌ଭେ । ୮ ଅଜ୍ଞା ମନରା ଆ ତଅଞ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ବିଦ୍‌ଭେ, ଆନିନ୍ ତଅଞ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆପ୍ରତାବତାଞ୍‌ନ୍ ଆର୍‌ସମତେନ୍ ଆ ଜନ୍‌ରୋମ୍ ଗତ୍‌ଭେ; ଆରି ଅଜ୍ଞା ମନରା ପୁରାତାନ୍ ଆସନ୍ ବିଦ୍‌ଭେ, ଆନିନ୍ ପୁରାତାନ୍ ସିଲଡ୍‌ ଆଡ୍‌ଡ୍‌ତନାଞ୍‌ନ୍ ଅନମେଡ୍‌ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଗତ୍‌ଭେ । ୯ ଇନ୍‌ଲେଞ୍‌ଜି ମନଡ୍‌ କାକାଡାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଞ୍‌ନ୍‌ବମଜ୍‌ମେନ୍‌ବୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଅଞ୍‌ମଜ୍‌ମେନ୍‌ଭେନ୍‌ ତେନ୍ ଆ ତିନ୍‌ନା ଇଡ୍‌ନ୍ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଗତ୍‌ଭେ । ୧୦ ତିଆସନ୍, ତିଆଜ୍‌ମା ତର ରୟ୍‌ଡ୍‌ନ୍ ଞାଡ୍‌ତବୋ, ତର୍‌ନେସିଂମରଲେଞ୍‌ଜି ଆସନ୍ ମନଡ୍‌ କାକାଡାନ୍ ଏଲୁମ୍‌ବା ।

ଆତନିକ୍‌କି ଞନଡ୍‌ଞ୍‌ଜନ୍

୧୧ ଗିୟ୍‌ବା, ସୋଡାରାତମ୍ ଆ ଅକ୍ୟର ବାଞ୍‌ରେ ଞେନ୍ ଅସିତମ୍‌ଞେନ୍ ବାଞ୍‌ରେ ସିଟିନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଅମଡ୍‌ବାବେନ୍ ଆମ୍ଭାୟତାୟ । ୧୨ ଅଜ୍ଞା ମନରାଜି ତାଣ୍ଡନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ବାଞ୍‌ରେ ଅବତୁୟତଞ୍‌ଜି, ଆରି ଅବସୋଡାସୋଡାତଞ୍‌ଜି, ଆନିଞ୍‌ଜି ଆମ୍ଭେଞ୍‌ଜିଆତଡ୍‌ ବତଗାୟ ଗବ୍‌ରେଡ୍‌ନାବା ଗାମ୍‌ତବେଞ୍‌ଜି; କ୍ରିସ୍‌ଟ୍‌ନ୍ ଆଅକ୍‌କାତଡ୍‌ ଆସନ୍ ତନଶ୍‌ୟାୟନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ ଆନିଞ୍‌ଜି ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ତଜି । ୧୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟେନ୍ ଆନାଜି ଗନବ୍‌ରେଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ତନେତଜି, ଆନିଞ୍‌ଜି ନିୟ୍‌ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍‌ ଅଞ୍‌ଞ୍‌ଜ୍‌ମନେଜି, ଆର୍‌ପାୟ୍‌ ତଅଞ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍‌ଜି ଦର୍‌ପନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍‌ଜିଆତଡ୍‌ ଗବ୍‌ରେଡ୍‌ନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ବେଞ୍‌ଜି । ୧୪ ବନ୍‌ଡ୍‌ ଞେନ୍ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍‌ଲେନ୍ ଆଅକ୍‌କାତଡ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ଆସନ୍ ତୁମ୍‌ ଦର୍‌ପତନାୟ, ଆରି ଅନ୍‌ଡ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେଲୋଡ୍‌ ଅଞ୍‌ଞ୍‌ଦର୍‌ନାୟ, ଆନିନ୍ ଅମ୍ଭେଲେ ପୁତ୍‌ନ୍ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆରି ଞେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆଅକ୍‌କାତଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ରବୁଲ୍‌ୟ । ୧୫ ଗନବ୍‌ରେଡ୍‌ନ୍ ତ ଏରଗନବ୍‌ରେଡ୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ଡ୍‌ ତଡ୍‌, ବନ୍‌ଡ୍‌ ରଡ୍‌ ଗନଡେଲନ୍ ମା ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସିଲଡ୍‌ ସୋଡା । ୧୬ ଆରି, ଆନାଜି କେନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍‌ ବାଞ୍‌ରେ ଞେନ୍‌ଜି, ଆମଡ୍‌ଞ୍‌ଜି ତ ଇସ୍‌ରାଏଲୀୟ ଆ ମନରାଜି ଇସ୍ରାଏଲମରଞ୍‌ଜି ଆମଡ୍‌ ସନୟ୍‌ନ୍ ତ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତକୋନେତୋ ।

୧୭ ଲଡେ ସିଲଡ୍‌ ଆନ୍‌ଡ୍‌ ଞେନ୍‌ଆତଡ୍‌ ବାଞ୍‌ଲି ଅମ୍ଭେଡ୍‌ଡିୟ୍‌ ତଡ୍‌, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟେନ୍ ଞେନ୍ ତଅଞ୍‌ଲୋଡ୍‌ଞେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆପ୍ରାମାସନ୍ ଆ ସିନ୍‌ ଅବିଡ୍‌ତନାୟ ।

୧୮ ଏ ବୋଞ୍‌ଞାଡ୍‌ଜି, ତନାଜି, ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍‌ଲେନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ପୁରାଡାବେନ୍ ଆମଡ୍‌ ତକୋନେତୋ । ଆମେନ୍ ।

ଏପିସୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲକ ପତ୍ର ଏପିସି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାସ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ଏପିସିବାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାସ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ୍, ରୁଆଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଓ ପୁର୍ତ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ଆତେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଅନବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନବ୍‌ତେଲ୍‌ବର୍ ଆଇଡିଡ୍ ୧:୧ ।

କେନ୍ ସିଟିନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତ୍‌ମ୍‌ରେଡ୍ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ ସେଡାଏନ୍, ଆରି ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଏଙ୍ଗାଲେ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଇର୍ସେ କେମାଏନ୍, ସିଲଡ୍‌ଲ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ପର୍ମାଡାଲନେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ବାଢେ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ କଡାଡିଜି ଆଇଡିଡ୍ । ୩:୧୪:୧୭:୨୦୭:୧-୭

କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆବୟନ୍ ଅମ୍ନେଲନ୍ ଡକୋଡ଼ଞ୍ଜି ତି ଆ ବର୍ନେଜି ତୁମ୍ ଆଇଡିଡ୍; ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଅବୟ୍ ଡଅଡ୍‌ନ୍, ଆରି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆବବନ୍ ଗାମଲେ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଇଡଲମରନ୍ ଅବ୍‌ଜଡ୍‌ଲେ ଇଡେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୯:୩-୧୩ । ଆରି ନିୟ୍ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଅବୟ୍ ଅସିଡନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ କୁନେନ୍ ଆ ମୁଡ୍‌ଅର୍ ଗାମଲେ ଅବ୍‌ଜଡ୍‌ଲେ ଇଡେନ୍ । ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଅବୟ୍ ଆଇମର୍, ଆରି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଅୟ୍‌ଡବନ୍ ଗାମଲେ ଅବ୍‌ଜଡ୍‌ଲେ ଇଡେନ୍ । କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଡନୁଡ୍‌ୟମ୍, ତିୟ୍‌ଡମ୍‌ନେନ୍, କେମାନ୍, ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଓ ମନଡିର୍‌ନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସାଆର୍ ଗିୟ୍‌ଡାତେ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାଲ୍‌ଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୨
- ୨. କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଓ ମଣ୍ଡଳିନ୍ । ୧:୩-୩:୨୧
- ୩. କ୍ରିସ୍ଟଲୋଡ୍‌ନ୍ ରଡ୍ ଅନମେଡ୍‌ନ୍ । ୪:୧-୭:୨୦
- ୪. ଅନବ୍‌ସୁଜ୍ଞେବରନ୍ । ୭:୨୧-୨୪

^୧ *ଞେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାଢେ ଞେନ୍ ଅବୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଞଡ୍‌ନେମର୍, ଏପିସି ଗଡାଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଡ୍‌କୋଡ଼ଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍ ।

^୨ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ଓ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଓ ସନୟ୍‌ନ୍ ତିୟ୍‌ବେନ୍‌ତୋ ।

ପୁରାଡାନ୍ ଆସିର୍ବାଦଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଡକୋ

^୩ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଓ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଅବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ଲେ ରୁଆଡ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅଡ୍‌କୋନ୍ ପୁରାଡାଡାଗୋ ଆସିର୍ବାଦଞ୍ଜି ତିୟ୍‌ଡିୟ୍‌ଲଡ୍‌ଲନ୍ ।

^୪ ପୁର୍ତ୍‌ନ୍ ଅଣ୍ଡ୍‌ ଗଡେଲେନ୍ ଆମ୍ନଡ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସେଡାଲଡ୍‌ଲନ୍, ଆରି ଆମୁକ୍ଳାବାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମଡିର୍ ଆରି ଏରଡୋସା ଅନେମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ନମି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଅବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ଲଡ୍‌ଲନ୍ ।

^୫ ଆରି, ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଅନେମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ଓ ଡନୁଡ୍‌ୟମ୍ ବୟନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆମ୍ନଡ୍‌ମା ସେଡାଲଡ୍‌ଲନ୍ । ^୬ କେନ୍‌ଆତେ ଆ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ୍ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ତେଏନ୍, ତି ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଆ ଡନୁଡ୍‌ୟମ୍ ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତିୟ୍‌ଡିୟ୍‌ଲଡ୍‌ଲନ୍ ।

^୭ *କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆର୍‌ରୁଏନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତନାଣ୍ଡେନ୍ ଞାଡ୍‌ଲବୋ, ଇର୍ସେଲେନ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କେମାନ୍ ଞାଡ୍‌ଲବୋ । ^୮ ଆ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ଗିଆନନ୍ ଓ ବୁଡ୍‌ଡିନ୍ ତିୟ୍‌ଡିୟ୍‌ଲଡ୍‌ଲନ୍ ।

^୯ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍ ଗାମଲେ ଆମ୍ନଡ୍‌ମା ଆନିନ୍ ଇୟ୍‌ମେନ୍, ଏଢେଲେମା ଆନିନ୍ ଜରୁ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବ୍‌ଜନାଲଡ୍‌ଲନ୍ । ^{୧୦} ତିନ୍ନାନ୍ ବରିଜେନ୍ ତେନ୍ ତି ଆନିୟ୍‌ମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ରୁଆଡ୍‌ନ୍ ଓ ପୁର୍ତ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଡକୋନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଆବୟନ୍ ଅମ୍ନେତେ ।

^{୧୧} ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିୟ୍‌ମ୍ ଓ ଆ ଗନବ୍‌ରିନ୍ ବାଢେ ଗଡେଲ୍‌ତେ, ଆମ୍ନଡ୍‌ମା ସିଲଡ୍ ଆଡ୍‌ବୁଡ୍‌ବନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ତମନ୍ ଆ ଗନବ୍‌ତେଲ୍ ଆସନ୍, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବାଢେ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅନେମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସେଡାଲଡ୍‌ଲନ୍ । ^{୧୨} ତିଆସନ୍ ଜିରାୟ୍‌ବା, ଆନାଜି ଆମ୍ନଡ୍‌ମା ଇନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଆସାଲନ୍ ଡକୋଲନ୍‌ବୋ, ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ଏସେକେବା ।

^{୧୩} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ୍ ଅନୁରନ୍ ଆଡ୍‌ଡିୟ୍‌ଲଡ୍‌ଡନ୍ କେନ୍ ମନଡ୍‌ବର୍ ଆଜାଡିବରନ୍ ଏଅମ୍‌ତଡେନ୍, ତିଆଡିଡ୍ ସିଲଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତେଲବେନ୍; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଏଡର୍‌ନ୍, ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍

☆ ୧:୧ ୧:୧ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୮:୧୯-୨୧; ୧୯:୧ ☆ ୧:୭ ୧:୭ କଲସି ୧:୧୪

ଆ ସନିବ୍ତେୟବର ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍ଜିଡ଼ଲବେନ୍ । ୧୪ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ତ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନାଣ୍ଟେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନ୍ସକାରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତିୟତିୟଲଡ଼ଲନ୍

ପାଓଲନ୍ ଆ ପାର୍ତନା

୧୫ ତିଆସନ୍ ପ୍ରୁ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେବେନ୍ ତ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମ୍ବେନ୍ ତକୋ, ୧୬ ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଖେନ୍ ନିୟ ପାର୍ତନା ଇଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏରଲୋଲୋନେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେତାୟ । ୧୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିଆନନ୍ ତ ଅନବ୍ଜନାବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଆ ଇସ୍ବର, ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ତିତାନ୍ ପାର୍ତନାତନାୟ । ୧୮ ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଉଗରମଡ଼ବେନ୍ ସାବକୁଡ଼ଲନ୍ ଏରପ୍ରିତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆରୋଡ୍ଡେଲବେନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଇନି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜାଡ଼ତେଞ୍ଜି ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଆ ରନ୍ନା ଇନି, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାତବେନ୍ । ୧୯ ଆରି, ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ରନପ୍ରି ତିଅକ୍ମା ଆ ସୋଡ଼ା ତିଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନାଲେ ରପ୍ରିତବୋ । ୨୦ ନମି ଅମଡ଼ରେଡ଼ଲେନ୍ ଆରଲନ୍ତମତନେନ୍ ତି ଆ ବୋର୍ସା ବୟନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆତଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବ୍ୟର୍ନେଡ଼ଲେ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମ୍ସିଗଡ଼ ଅବ୍ତକ୍ସୁମେନ୍ । ୨୧ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅଡ଼କୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆନବ୍ଞାନେମର, ରାଜାଗତନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର, ବୋର୍ସାମରଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍ଞାନେତେ ଆରି ନମି ଆ ଜୁଗ ତ ତିକ୍ସି ଜୁଗ ଆ ସନୋଡ଼ାଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ନିୟ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାଗଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ୨୨ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆତାଲ୍ଲଜଡ଼ନ୍ ଆ ଜାୟତା ତକ୍ଲୋଏନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତବନ୍ଡ଼ତାଲେ ଅବବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଣ୍ଡିନ୍ ତିୟେନ୍ । ୨୩ ମଣ୍ଡିନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତଅଡ଼, ମଣ୍ଡିନ୍ ସନ୍ଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ବରିୟ ତେତେ, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅବ୍ସୁକ୍ତେତେ ।

୨

ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍

୧ *ଅନାଲ୍ଲେବେନ୍ ତ ଇର୍ସେବେନ୍ ଆସନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆରବୁ ତକୋଲବେନ୍ । ୨ ଅକ୍ମା ପୁରାଡ଼ା ନମିକ୍ତାନ୍ ଆଲ୍ଲେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ଲନ୍ତୁମଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆ ଇସ୍ବମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ପୁର୍ବାନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଖଣ୍ଡୁମ୍ତାଲନ୍ ତୋସାନ୍ ତ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଆରବୁ ତକୋଲବେନ୍ । ୩ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଲେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଲଡ଼ଲନ୍, ଆରି ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ତ ମନ୍ନନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ବାଢେ ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମଲେ ତକୋଲନ୍ବୋ, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନିୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ଡ୍ରାବ୍ ବାଢେ ପନବ୍ରତନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ତକୋଏନ୍ ।

୪ ବନ୍ତ ଏନ୍ନେଗୋ ଆ ତୋସାଲୋଡ଼ ଆରବୁ ତକୋଲଡ଼ଲନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ କାନକାରମ୍ ଆଗ୍ରାମେନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୋଡ଼ା ତନ୍ତୁଡ଼ୟମ୍ ବାଢେ ତୁଡ଼ୟମ୍ଲଡ଼ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ବାଢେ ଅନ୍ତରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ । ୫ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍ତୋତାଲେ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ । ୬ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ଆବମାୟନେନ୍ ଆଡ୍ଡେଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନବ୍ଞାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ଅବ୍ତୋଲଡ଼ଲନ୍ । ୭ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କାନକାରମ୍ ଗାମ୍ଲେ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଗବ୍ମାଡ଼ଲଡ଼ଲନ୍ । ୮ ଇସ୍ବରନ୍ କାନକାରମ୍ ଆଗ୍ରାମେନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନ୍ତରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍, ତିଆତେ ଲନ୍ତୁମ୍ବେନ୍ ବାଢେ ଅଃଡ୍ଡେଲୋ, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନିୟତିୟ । ୯ ଲନ୍ତୁମ୍ବେନ୍ ବାଢେ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ବର୍ପଡ଼ଡ଼ନେ ତଡ଼ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗଡ଼େଲଡ଼ଲନ୍, ଅଡ଼କୋ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ତୁମ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ମା ଗବ୍ରିଏନ୍, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ବୋ ତେନ୍ ତୁମ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ରପ୍ରିତବୋ ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ଆବୟନ୍ ଏମ୍ବେନେନ୍

୧୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଡ଼ ଏରଜିଉଦି ଜାତିମର ତକୋଲବେନ୍, ଜେଲୁ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗବ୍ରେତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ “ଏରଗନବ୍ରେଡ଼ମରଞ୍ଜି” ଗାମ୍ଲେ ବର୍ବେଞ୍ଜି । ୧୨ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟ ତକୋଲବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବଡେସାମରଜି ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ଜାତିଲୋଡ଼ ଏରମନାୟ ତକୋଲବେନ୍ । ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆବ୍ରାସାଲୋଡ଼ଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ମରାୟନେ ତଡ଼ ତକୋଲବେନ୍ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି

☆ ୧:୨୨ ୧:୨୨ କଲସି ୧:୧୮ ☆ ୨:୧ ୨:୧ କଲସି ୨:୧୩

ଆସନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଅବୟ ତଡ୍ ଆରି ଇସ୍ବରତତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍ ଲୋଟନ୍ ଏତକୋଲନ୍ ।
 ୧୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସଞ୍ଜାୟ୍ ତକୋଲବେନ୍, ନମି ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ଆବୟନ୍ ତେଲୋଡ୍ ତେଲେ କ୍ରିସୁନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ବାଞ୍ଜେ
 ତୁୟାୟ୍ଲବେନ୍ । ୧୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆବୟନ୍ ଅମ୍ବେଲେ, କ୍ରିସୁନ୍
 ଆନିନ୍ତମ୍ ଅମଡ୍ବାଲେନ୍ ସୟ୍ନ୍ ପାଡ୍ଲାୟ୍ । ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତର୍ତମ୍ ବନେରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରାନ୍ନାଏନ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ୍ ଆନିନ୍
 ଆ ତଅଡ୍ ବାଞ୍ଜେ ପାୟେନ୍ । ୧୫ ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତେ ଅଡ୍କୋନ୍ ବନ୍ୟାୟ୍ବରନ୍ ସବ୍ଞାୟ୍ଲେ ଜିଉଦି ଜାତିନ୍
 ତ ଏରଜିଉଦି ଜାତିମରଞ୍ଜି ଅବୟ ରଡ୍ ଜାତିମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗଡ୍ଡେଏନ୍, କେନ୍ଆତେ ବୟନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଟନ୍ ସନୟ୍ନ୍
 ପାଡ୍ତାୟ୍ । ୧୬ ଆନିନ୍ ଆଅକ୍କାତଡ୍ଲୋଟନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ଆସନ୍ ତି ବାଗୁ ଜାତିଞ୍ଜି ବନେରା ଆଡ୍କୋଲଞ୍ଜିଆତେ ଆନିନ୍
 ସବ୍ଞାୟ୍ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବ୍ବୁଲେ ଆବୟନ୍ ଆ ତଅଡ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆବ୍ଡିଡ୍ଲେ
 ଓରୋଡ୍ଲାଜି । ୧୭ ତିଆସନ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ସଞ୍ଜାୟ୍ଲେ ଆପ୍ରାଡ୍ଡେଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି
 ତ ଅବଡ୍ମଲନ୍ ଆପ୍ରାଡ୍ଡେଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଆମଡ୍ ସନୟ୍ନ୍ ଆ ମନଡ୍ବର ଅସ୍ବୁବରେଞ୍ଜି । ୧୮ କ୍ରିସୁନ୍ ଅମ୍ବେଲେ
 ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅଡ୍କୋଞ୍ଜି ଆବପୁରାଡାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆପେୟନ୍ ଆମୁକ୍ବାବା ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍ଡନ୍
 ଞାଡ୍ଡେଞ୍ଜି ।

୧୯ ତିଆସନ୍ ଏ ଏରଜିଉଦିମରଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ଆରି ବଡେସାବାଜି ତଡ୍ କି କେନ୍ ଆ ତେସାମରଜି ତଡ୍, ନମି
 ବୟ୍ଲେମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆରି ଆସିଡ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତେଲବେନ୍ ।
 ୨୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଞଡ୍ନେମରଞ୍ଜି ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆଡ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ପୁନାଦି ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଅସିଡ୍
 ଅନ୍ତମ୍ ତେଲବେନ୍, ଜିସୁ କ୍ରିସୁନ୍ ମା ତି ଆସି ଆ କୁନେଅର୍ । ୨୧ ଆମଡ୍ ଅଡ୍କୋନ୍ ଆସି ରୁକ୍ତାଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ୍
 ଅବୟ ମଡ୍ବର ସରେବାସିଡ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମରଡ୍ଲେ ପାଡ୍ଡେ । ୨୨ ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅମଡ୍ବେନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡା
 ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବୟ ଅସିଡ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଡ୍ବତନ୍ ।

୩

ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡା

୧ ଞେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିସୁ ଜିସୁନ୍ ଆଲଡେଡ୍ଲୋଡ୍ ଞେନ୍ଆତଡ୍
 ବଣ୍ଡିଲ୍ଲୟ୍ । ୨ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ ବାଞ୍ଜେ ସନ୍ଦ୍ବାବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଞେନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡା ଲନ୍ଦୁମନ୍ ଆସନ୍
 ତିୟ୍ଲୟ୍, କେନ୍ଆତେ ଆଜାଡିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଲ୍ନମଡ୍ଡେ । ୩ ଜରୁବରଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ୍ ଅବ୍ଜନାଲ୍ଲୟ୍,
 କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଞେନ୍ ଅସୋୟ୍ ଇଡ୍ତାୟ୍ । ୪ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏପଡେଲନ୍ ତେନ୍, କ୍ରିସୁନ୍ ଆ ଜରୁବରଜି ଞେନ୍
 ଇନିଜି ଜନାଲ୍ଲୟ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ । ୫ ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ୍ ଜରୁବରଞ୍ଜି ଅଃକର୍ନେ,
 ବନ୍ତ ନମି ଇସ୍ବରନ୍ ମଡ୍ବର ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଞଡ୍ନେମରଞ୍ଜି ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ପୁରାଡାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ନେ ।
 ୬ ତି ଜରୁବରଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ମନଡ୍ବରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍
 ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଞାଡ୍ଡେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଜେଲୁ ତଅଡ୍ ଆ କେଣ୍ଡାରିଜି ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସୁନ୍ ଆମ୍ରାୟ୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍ବରନ୍
 ଆଡ୍ରିୟ୍ଡିୟ୍ଲଡ୍ଲନ୍ ଆ ସନିବ୍ଡେୟ୍ବରଲୋଡ୍ ମାୟ୍ଲଞ୍ଜି ।

୭ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗା ସୋଡା ଆ ତନିୟ୍ଡିୟ୍ ଞାଡ୍ଲାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ମନଡ୍ବରନ୍
 ଆନସ୍ବୁବରମର୍ ତେଲ୍ଲୟ୍ । ୮ ଅଡ୍କୋନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଞେନ୍ ସନ୍ନାତମ୍, ତେଲୋଜନଡ୍ଡେନ୍
 ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ଆ ମନଡ୍ବର ଅନସ୍ବୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ରୟ୍ଡନ୍ ତିୟ୍ଲୟ୍ ।
 ୯ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଜରୁବରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଞନଶ୍ଚମନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ଅଡ୍କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନବ୍ଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍
 ରୟ୍ଡନ୍ ଞାଡ୍ଲାୟ୍; ଅଡ୍କୋନ୍ ଆ ଗନଡ୍ଡେମର୍ ଇସ୍ବରନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ଆଡିଡ୍ ଅଡ୍କୋନ୍ ଜରୁ ବର୍ନେଞ୍ଜି ସଲେ ଡକ୍ଲୋଏନ୍
 । ୧୦ ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ନମି ଆଡିଡ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ କାକାଡା ବାଞ୍ଜେ ରୁଆଡ୍ ଆନବ୍ଞାନେମର୍ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ
 ଗିଆନବର୍ ଜନାଲେ ରପ୍ରିତଜି । ୧୧ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଃନ୍ତଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ଗନବ୍ଡେଲ୍ବର ଅନ୍ତମ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସୁଲେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ
 କେନ୍ଆତେ ଗବ୍ଡେଲେନ୍ । ୧୨ କ୍ରିସୁନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଆଡ୍କୋତନ୍ବନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଆମଡ୍ ଡରଡ୍ତନ୍ବନ୍ ଆସନ୍
 ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ୍ ଅନିୟ୍ ଆସନ୍ ଇନଲେନ୍ ନମି ବୋର୍ସାନ୍ ଡକୋ । ୧୩ ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଗାମ୍ତାୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଞେନ୍
 ତୁକ୍କନ୍ ଞାଡ୍ତାୟ୍ ତିଆସନ୍ ମୁସ୍ତାକ୍ତେଡ୍ବେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଞେନ୍ ବର୍ଡବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଅଡ୍କୋନ୍
 ସନ୍ଦ୍ବାବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତେଏନ୍ ।

କ୍ରିସୁନ୍ ଆ ତନୁଡ୍ୟମ୍

☆ ୨:୧୫ ୨:୧୫ କଲସି ୨:୧୪ ☆ ୨:୧୬ ୨:୧୬ କଲସି ୧:୨୦ ☆ ୩:୪ ୩:୪ କଲସି ୧:୨୨,୨୨

^{୧୪} ତିଆସନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆପେୟ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁମନ୍ ଖାଡ଼ତଜି, ^{୧୫} ଆପେୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମତ୍ ଖେନ୍ ତୁଡ଼ମୁଲେ ପାର୍ତନାତନାୟ । ^{୧୬} ଆନିନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଆନଜେ ବାଢେ ଆ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବୟନ୍ ପୁରାଡ଼ାବେନ୍ ରନବତୋନ୍ ଆସନ୍ ଅକୋର୍ସାତବେନ୍ । ^{୧୭} ଆରି, ତର୍ନେବେନ୍ ବାଢେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଉଗର୍ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତକୋତନେ, ପୁନାଦିବେନ୍ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାଢେ ଗବ୍ରିଲେ ରତୋଏତୋ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ପାର୍ତନାତନାୟ । ^{୧୮} କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ଅରଣ୍ଡି ତିଅଜ୍ଞା ଆ ତେଜ୍ଞା, ତିଅଜ୍ଞା ଆ ଲାଆଡ଼, ଅରଣ୍ଡିଲୋ ତିଅଜ୍ଞା ଆ ତେଜ୍ଞା ଆରି ତିଅଜ୍ଞା ଆ ଜରୁ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୟଲେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ । ^{୧୯} ଓଓ, ଆମ୍ବେନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନାଲେ ଅଋର୍ପ୍ରିବୋ, କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗୁନ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ ।

^{୨୦} ଅଜ୍ଞା ଇସ୍ବର ଉଗର୍ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆରଲୁମ୍ତେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଢେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆବ୍ରେଡ଼ତବନ୍ ତ ଆରିଃୟମ୍ତବନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ତିୟତିୟଲଡ଼ତନ୍, ^{୨୧} ମଣ୍ଡିନ୍ ତ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ତି ଆ ଇସ୍ବର ଆଏଡ଼ର୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

୪

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆବୟନ୍ ଏମ୍ବେନେନ୍

^୧ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଏଜ୍ଞାଲେ ଖଣ୍ଡମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲବେନ୍ ଏଡେଲେ ଖଣ୍ଡମ୍ବେନାବା । ^୨ *ଆଏଡ଼ର୍ ଲନଗତନ୍, ଲବଡ଼ିନ୍ ତ ସନଏନ୍ ବାଢେ ତକୋନାବା, ତର୍ତମ୍ ଅଲୁଡ଼ୟମ୍ବା । ^୩ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନବଞ୍ଜାନେ ବାଢେ ସୟ ଗାମଲେ ତକୋତାଲନ୍ ଆବରୁଜ୍ଞନ୍ ଅମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟବା । ^୪ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ଲେନ୍ ଆବୟନ୍, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ନିୟ ଆବୟନ୍; ଆରି ଅବୟ ଅରାସାନେନ୍ ତିୟଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲଡ଼ଲନ୍ । ^୫ ଆବୟନ୍ ପ୍ରବୁନ୍, ଆବୟନ୍ ତର୍ନେନ୍, ଆବୟନ୍ ତକ୍ବତାନ୍ । ^୬ ଅଡ଼କୋ ଜାତିମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ବର ତ ଆପେୟନ୍ ଆବୟନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ପ୍ରବୁ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମତ୍ ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଉଗର୍ଲୋଡ଼ ତକୋ ।

^୭ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଡ଼ିୟତିୟଲଡ଼ଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ତଡ଼ବୟ ତଡ଼ବୟ ତନିୟତିୟନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ । ^୮ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ତକୋ, “ଆଜ୍ଞା ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଜିରେନ୍, ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଗୋଗୋୟ ବଣ୍ଡିମରଞ୍ଜି ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି; ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଜ୍ଞାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ତନିୟତିୟଜି ତିୟେଞ୍ଜି ।”

^୯ “ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଜିରେନ୍ ।” କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଇନି ? କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଆମ୍ବୁ ଆନିନ୍ ପୁତ୍ ନି ଆ ଜାୟତା ପଡ଼ଲନାୟ । ^{୧୦} ତିଆସନ୍ ଆନା ପଡ଼ଲନାୟ, ସମ୍ପରା ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ବନବ୍ରିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆ ଆରି ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଜିରେନ୍ । ^{୧୧} ଆନିନ୍ ମା ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜବ୍ ତନିୟତିୟଞ୍ଜି ତିୟଲେ ଜିରେନ୍, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମର୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆନସ୍ତୁବର୍ମର୍, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ପାସ୍ବର, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଖନଡ଼ତିୟମର୍ ଅମ୍ବେଲେ ସେତାଲେ ତନିୟତିୟନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ^{୧୨} ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ସେବା କାକାଡ଼ା ଲୁମଲେ ରପ୍ରିତଜି, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ମରଡ଼ତେ । ^{୧୩} ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଲେନ୍ ତର୍ନେଲେନ୍ ବାଢେ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଜ୍ଞାଅନ୍ ଆ ଗିଆନଲୋଡ଼ ଆବମାୟନେନ୍ ତେତେଲଡ଼ନେତୋ, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତନିୟତିୟଲୋଡ଼ ମରଡ଼ତାଲେ ମୟଡ଼ମର୍ ତେତେଲଡ଼ନେତୋ । ^{୧୪} ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆରି ପସିଜଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏରନମ୍ବେନେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ କନଶ୍ଟାୟବର୍ ତ ଆନ୍ନା ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ଆବର୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜି ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନେମ୍ବେନେବୋ । ^{୧୫} ବନ୍ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅବବଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତିଆସନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ବର୍ନେ ମନଡ଼ ଏଞ୍ଜୁମ୍ବେନବା, ଆରି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାଢେ ମରଡ଼ଲଡ଼ନେତୋ । ^{୧୬} କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆନବଞ୍ଜାନେ ବାଢେ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ କେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଜୁଡ଼େତଞ୍ଜି, ଆରି ତେଡେ ତକୋନ୍ ଆଜନ୍ତୁଡ଼େଜି ବାଢେ ସମ୍ପରା ତଅଡ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ତେତଜି । ତିଆସନ୍ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାଢେ ଲନ୍ତୁମ୍ତାଲନ୍ ମରଡ଼ବେନ୍ତୋ ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମତ୍ ରଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍

^{୧୭} ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଲେ ଆନିଃୟମ୍ତମଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍ବେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଡେଲେ ଏଞ୍ଜୁମ୍ବେନେ, ^{୧୮} ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଉଲ୍ଲଜି ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼େଞ୍ଜି ତିଆସନ୍ ଆବୁଡ଼ିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ଡ଼, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ^{୧୯} ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗରଜେଜି, ଗରନ୍ରଜନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ତଜି ଆରି ଏଜ୍ଞାଡ଼ିକାନ୍ ପରାନ୍ସାଡ଼ିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ତଜି ।

* ୪:୨ ୪:୨ କଲସି ୩:୧୨,୧୩

୨୦ ବନ୍ଦ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏନ୍ନେଲେ ଅଃଞ୍ଜଢ଼ଞ୍ଜଢ଼ଲବେନ୍ । ୨୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆ ବର୍ନେନ୍ ଏଅମ୍ତଡ଼େନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଜିସ୍ତନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରଞ୍ଜି ଞନଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ । ୨୨ ✽ ପାପୁର ଞଞ୍ଜୁମ୍ନେବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଞ୍ଜିବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କନଶ୍ଚାୟ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ବାଞ୍ଜେ ପୁରାଡ଼ାବେନ୍ ମୋସ୍ତାତେ । ୨୩ ଉଗରବେନ୍ ତ ମନ୍ନବେନ୍ ରଡ଼ ତେଏତୋ । ୨୪ ✽ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବୁକ୍ଳା ଅନ୍ତମ୍ ରଡ଼ ତରମ୍ମଗତନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ି ମନଡ଼ିରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗଡ଼େଲବେନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞଞ୍ଜୁମ୍ନାବା ।

୨୫ ଆରି ପାତ୍ୟାବରନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ତୟଲିସିଂମରବେଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାବ୍ ତଅଡ଼ଜି । ୨୬ ବନ୍ଦ୍ରାବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେନ୍ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲୁମ୍ତଡ଼, ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ବୁବ୍ଲୋଡ଼େନ୍ ବନ୍ଦ୍ରାବନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିବା । ୨୭ ଆରି ସନ୍ନୁମନ୍ ତରକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଏତିୟଡ଼ । ୨୮ ରାଉମରନ୍ ଆରି ରାଉତଡ଼େନ୍ ତଡ଼, ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅର୍ଜେଏତୋ ଆରି ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାକାଡ଼ାନେତୋ । ୨୯ ମୁକ୍ଳାଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତୁଡ଼ତଡ଼ନାୟ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅଃକାଡ଼େଏଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆ ବର୍ନେ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ନାୟତୋ, ବର୍ନେବେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଲେ ମନଡ଼ ଗାମେତଜି । ୩୦ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତନାଣ୍ଡେ ଡ଼ିନ୍ନାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅବ୍ଜିଡ଼ଲେ ତକ୍ଳୋଲବେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ତୁକ୍ଳନ୍ ଏତିୟଡ଼ । ୩୧ ଅଡ଼କୋ ସାଞ୍ଜେବରଞ୍ଜି, ବନ୍ଦ୍ରାବନ୍, ଗୋଡ଼େନ୍ ତ ନିଶ୍ଚୟବରନ୍, ଅଡ଼କୋ ସଙ୍ଗାଡ଼ାନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିବେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଙ୍ଗାଜେତୋ । ୩୨ ✽ଆରି, ତର୍ତ୍ତମ୍ ମନଡ଼ ଅଲ୍ଗିୟବା ଆରି ଲବଡ଼ି ଉଗର ଏନ୍ନେନାବା, ଇସ୍ବରନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ କେମାଲବେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେ ତର୍ତ୍ତମ୍ କେମାନ୍ ଅଲ୍ଗିୟବା ।

୫

ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଞଞ୍ଜୁମ୍ନେନ୍

୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ପସିୟଜି, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେନାବା । ୨ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ଲଡ଼ଲନ୍ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଢ଼ ଅନବସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଲଡ଼ିଡ଼ ଅନମଡ଼ନ୍ ତ କନୁବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତମ୍ଲନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଞ୍ଜେଲେମା ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଞଞ୍ଜୁମ୍ନାବା ।

୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୟଲେମରଜି, ତିଆସନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିବେନ୍ ତାରିନେନ୍, ଏର୍ମଡ଼ିରନ୍ ତ ଲୋବନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତକୋତଡ଼େନ୍ ତଡ଼ । ୪ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଗରନ୍ରଜନ୍ ଆ ବର୍ନେ, ତିକ୍ଳଲାୟବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏବରତଡ଼େନ୍, ଆର୍ପାୟ କଡ଼ାଡ଼ିବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଢ଼ ସେକେବା । ୫ କେନ୍ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଜନାବା, କୁଣ୍ଡିନ୍ ତ ଏର୍ମଡ଼ିର ଞଞ୍ଜୁମ୍ନେମରନ୍ ଅଡ଼େ ଲୋବମରନ୍, କୋଡ଼ତାୟପୁରନ୍, ଆନିନ୍ ଆଜିୟ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ତରକୋନେନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼େ ।

୬ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ଆତଢ଼ ପାତ୍ୟାବରନ୍ ବାଞ୍ଜେ କଣ୍ଡାୟତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋ ଇର୍ସେଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆଲେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ଦ୍ରାବ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ । ୭ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ଏମାୟତଡ଼େନ୍ । ୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଡ଼ ଆଲୋଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଏଡ଼କୋଲନ୍, ବନ୍ଦ୍ରା ନମି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆଡ଼େଲବେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନାଆରନ୍ ଆ ପସିୟଜି ଅନ୍ତମ୍ ଞଞ୍ଜୁମ୍ନାବା । ୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନଡ଼ଞ୍ଜିଆତେ, ତରମ୍ମନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ସନାଆରନ୍ ଆଜ ଅନ୍ତମ୍ । ୧୦ ପ୍ରବୁନ୍ ଆରଲତୟତେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ସାୟବା । ୧୧ ଆଲୋଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ତଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସବ୍ଡ଼ାୟଲନ୍ ତକୋନାବା । ଆରି ଆ ତୋସାଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆତେମଡ଼ ଅବ୍ତୁୟବା । ୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନିଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଜନା ଲୁମ୍ତଜି, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଗରୟତାଲଡ଼େନ୍ । ୧୩ ବନ୍ଦ୍ରା ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତୋସାଜି ଆ ସାଆରଲୋଡ଼ନ୍ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ରାଡ଼ତାଆୟତେ । ୧୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସନାଆରନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବ୍ରାଡ଼ତାତେ, ତିଆସନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼;

“ଏ ଆଡ଼ିମଡ଼ମରଜି, ତୋନାବା,
ଆରି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତୋନାବା,
କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସନାଆରନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।”

୧୫ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଏଞ୍ଜୁମ୍ନତନ୍, ତିଆସନ୍ ଗିୟତମ୍ନାବା, ଆ ଉଲ୍ଲୁମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଡ଼କୋତଡ଼େନ୍, ଆର୍ପାୟ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋନାବା । ୧୬ ✽ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ନମି ଆ ଜୋଗା ମନଡ଼ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ତମ୍ । ୧୭ ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ତେଡ଼ଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ପ୍ରବୁନ୍ ଇନି ଲତୟତେ, ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଏର୍ବା ଗୋୟବା ।

✽ ୪:୨୨ ୪:୨୨ କଲସି ୩:୯ ✽ ୪:୨୪ ୪:୨୪ କଲସି ୩:୧୦ ✽ ୪:୩୨ ୪:୩୨ କଲସି ୩:୧୩ ✽ ୫:୧୭ ୫:୧୭ କଲସି ୪:୫

୧୮ ଗାସାଲ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଃଡ଼ଫେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେରେ ସିଲଡ଼ ଗୋଡ଼େନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ; ଆର୍ପାୟ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟ୍ ତେବେନ୍‌ତୋ । ୧୯ *କନନନ୍, ତଡ଼ସେଡ଼କନନ୍ ତ ମନଅଞ୍ଜନ୍ ବାରେ ତର୍ଡ଼ମ୍ ଅଲ୍‌ନବସର୍ତ୍ତାବା; ସମ୍ପିରା ଉଗରନ୍ ବାରେ ସେକେଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ସେଡ଼କନନ୍ କନ୍‌ବା । ୨୦ ଆଏଡ଼ର୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍‌ଲୋଡ଼ ଆପେୟ୍ ଇସ୍ପରନ୍‌ଆଡ଼଼ ସେକେବା ।

ତୁକ୍ତିନ୍ ତ ଅୟତବନ୍

୨୧ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆଡ଼଼ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାରେ ମାନ୍ନେଲେ ତର୍ଡ଼ମ୍ ଅଲ୍‌ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା ।

୨୨ *ଏ ଆସୁଡ଼ନେବୟ୍‌ଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ଏମାନ୍ନେତେ, ଏଡେଲେମା ରମ୍ପଡ଼ ଅୟତବ୍‌ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା । ୨୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆବବ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅୟତବନ୍ ନିୟ୍ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆବବ୍ ଅନ୍ତମ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆନୁରମର୍ । ୨୪ ଓଓ, ମଣ୍ଡିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆଡ଼଼ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋତନ୍, ଏଡେଲେମା ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଅୟତବ୍‌ବେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନେତୋ ।

୨୫ *ଏ ଆଞ୍ଜାଡ଼ବୟ୍‌ନେମରଜି, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ମଣ୍ଡିନ୍‌ଆଡ଼଼ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମତାଲେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତିୟ୍‌ତମ୍‌ଲନେ, ଏଡେଲେମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ରମ୍ପଡ଼ ତୁକ୍ତିବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମବା । ୨୬ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ମଣ୍ଡିନ୍‌ଆଡ଼଼ ବର୍ନେନ୍ ତ ତାଆନ୍ ବାରେ ମବଡ଼ିରରେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋପ୍ତାୟେନ୍, ୨୭ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ମଣ୍ଡିନ୍ ମଡ଼ିର୍, ଏରଡୋସା ଆରି ଏରନିଶ୍ଟୟ୍ ତେତେ; ସିଲଡ଼ ଏଡେଲେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାରେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଓରୋଡ଼େ । ୨୮ ଏ ଆଞ୍ଜାଡ଼ବୟ୍‌ନେମରଜି, ତଅଡ଼ବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଡୁଡ଼ୟ୍‌ମତେ, ଏଡେଲେମା ମନ୍ନେତାଲେ ତୁକ୍ତିଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମତବୋ; ଆନା ଆ ତୁକ୍ତିନ୍‌ଆଡ଼଼ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମତେ, ଆନିନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମତନେ । ୨୯ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅଃସଙ୍ଗାଏ, ଆର୍ପାୟ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ମଣ୍ଡିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜୁଲେଜାବ୍‌ଲେ ଅମ୍ବେତେ, ଏଡେଲେମା ଆନିନ୍ ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ସାକ୍ତେତମ୍‌ତନ୍ ଆରି ଜୁଲେଜାବ୍‌ଲେ ଅମ୍ବେତେ । ୩୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଡ଼ଜି । ୩୧ କେନ୍ ଆସନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍, “ଓକାମରନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ, ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ବାରେ ମାୟତନ୍, ଆରି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବୟ୍‌ନ୍ ତେତଜି ।” ୩୨ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଜାଡ଼ି ଜରୁ ଗରାମଗାମଞ୍ଜି ତକୋ, କେନ୍‌ଆଡେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତ ମଣ୍ଡିନ୍‌ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନାୟ । ୩୩ ଆରି, ଆଞ୍ଜାଡ଼ବୟ୍‌ନେମରଜି ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍ ଏଡୁଡ଼ୟ୍‌ମତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ତୁକ୍ତିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମବା, ଆରି ଆସୁଡ଼ନେବଜନ୍ ନିୟ୍ ଆ ଅୟତବନ୍‌ଆଡ଼଼ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାରେ ମାନ୍ନେଏତୋ ।

ଆପେୟ୍‌ନ୍, ଅୟୋଡ଼ନ୍ ତ ପସିଜଞ୍ଜି

୧ *ଏ ପସିୟ୍‌ଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍, ଅୟୋଡ଼ବେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେବା । ୨ “ଆପେୟ୍‌ନ୍ ତ ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେବା” କେନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବରଲୋଡ଼ ଅବୟ୍‌ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବରନ୍ ଆମାୟ୍‌ମାୟ୍ ତକୋ । ୩ “ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସୁକ୍ତ ସାମଡ଼ ଏତକୋତନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ବର୍ସେଡ଼ ଅମେଡ଼ତବେନ୍ ।”

୪ *ଏ ଆପେୟ୍‌ଜି, ଅୟୋଡ଼ଜି, ପସିଜଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆବ୍ରାବ୍‌ତେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍‌ଆ ବର୍ନେଜି ବରେ ଏବବ୍ରାବ୍‌ଡ଼଼ଜି*, ଆର୍ପାୟ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଞଞ୍ଜିବାଜି ଆରି ତିଆଡେଜି ଞଞ୍ଜିମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ବାଜି ।

କମ୍ପାରିମରନ୍ ତ ସାଉକାରନ୍

୫ *ଏ କମ୍ପାରିମରଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏମାନ୍ନେତେ, ଏଡେଲେମା ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାରେ ଏରଡାଲ୍‌ଗଡ଼ଲେ ସମ୍ପିରା ଉଗରବେନ୍ ବାରେ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆନବ୍‌ଞ୍ଜାନେମରଜି ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେବା । ୬ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମ୍‌ଅୟ୍‌ତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଡେମଡ଼ ତୁମ୍ ଏଲ୍‌ମତଡ଼, ଆର୍ପାୟ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ବାରେ ଲନ୍ତମ୍‌ନାବା । ୭ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡ଼଼ ଏସେବାତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବଡିସ୍‌ୟ୍‌ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ଏସେବାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାରେ ଲୁମ୍‌ବା । ୮ କମ୍ପାରିମର୍ ତେଏତୋ କି ଏରକମ୍ପାରିମର୍ ଆନା ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ ଆନିନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପୁରସ୍ପାରନ୍ ଞାଡ଼େ, କେନ୍‌ଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାବେନ୍‌ତୋ ।

୯ *ଏ ସାଉକାରଜି, ଏଡେଗନ୍ କମ୍ପାରିମର୍‌ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଞଞ୍ଜିମ୍‌ବାଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଏବବଡ଼ଡ଼ଡ଼ଜି; ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ପ୍ରବୁ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ିଆଡ଼଼ ଅଃଞ୍ଜୁଲ୍‌ମତେ ।

ଅଲ୍‌ଜୁକ୍ତେ ଇଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତରଡ଼ନେଜି

* ୫:୧୯ ୫:୧୯ କଲସି ୩:୧୬,୧୭ * ୫:୨୨ ୫:୨୨ କଲସି ୩:୧୮; ୧ ପିତ୍ର ୩:୧ * ୫:୨୫ ୫:୨୫ କଲସି ୩:୧୯; ୧ ପିତ୍ର ୩:୭ * ୬:୧ ୬:୧ କଲସି ୩:୨୦ * ୬:୪ ୬:୪ କଲସି ୩:୧୧ * ୬:୪ 6:4 ବାଉଲ୍ଲି ଏଅମ୍ବେଡ଼ଡ଼ଜି * ୬:୫ ୬:୫ କଲସି ୩:୨୨-୨୫ * ୬:୯ ୬:୯ କଲସି ୪:୧; କଲସି ୩:୨୫

୧୦ ପ୍ରଭୁନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ତର୍ନାବା ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ସିଲଡ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍ତେ, ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ବୋର୍ସାତବେନ୍ ।
 ୧୧ ଇସ୍ବରନ୍ ଆତ୍ରିୟତିୟଲ୍ଡଲନ୍ ଅଲ୍ଡୁଲ୍ଡେ ତରଡ୍ତନେଞ୍ଜି ରଲନ୍ ଅବ୍ଜାତାଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ସନ୍ନୁମନ୍
 ଆ ବିରୁଦଲୋଡ୍ ତନଡ୍ତଲେ ଏରପ୍ତିତେ । ୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜେଲ୍ଲୁ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଗ୍ତେଲେନ୍
 ଆ ମନ୍ରା ବିରୁଦଲୋଡ୍ ଅଃନ୍ନଲ୍ଡୁଲ୍ଡେବୋ, ବନ୍ତ ଅନବ୍ଞାନେମରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ୍, ତନେଗତନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ୍,
 ଲୋଡ୍ତ ପୁତ୍ ଲୋଡ୍ତନ୍ ଆରବ୍ଞାନେମରଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ୍ ତ ରୁଆଡ୍ଲୋଡ୍ତନ୍ ଆତ୍ତକୋତଞ୍ଜି ଏରମଡ୍ଡିର୍ ପୁରାଡ୍ତାଞ୍ଜି
 ଆ ବିରୁଦଲୋଡ୍ ଅଲ୍ଡୁଲ୍ଡେତବୋ । ୧୩ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆତ୍ରିୟତିୟଲ୍ଡଲନ୍ ଅଲ୍ଡୁଲ୍ଡେ ତରଡ୍ତନେଞ୍ଜି ରନାବା,
 ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ସନ୍ନୁମନ୍ ଅଲ୍ଡୁଲ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଅଲ୍ଡୁଲ୍ଡେଲେ ଜିନୟ୍ଲେ ଏରପ୍ତିତେ,
 ସିଲଡ୍ଲୁନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ରବ୍ତୋଲନ୍ ଏତକୋତନ୍ ।

୧୪ ତିଆସନ୍ ଆଜାଡ୍ଡି ରନେଡ୍ଡୁବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରେଡ୍ଡୁବନାବା, ଆରି ତରମ୍ପନ୍ ମାୟ୍ଡନ୍ ଆ ତରଡ୍ତନେ ରନାବା,
 ୧୫ ତାଲ୍ଡଡ୍ଲୋଡ୍ତନ୍ ସନୟ୍ ମନଡ୍ତବରଞ୍ଜି ରଜଡ୍ଲନ୍ ଅବ୍ଜାତାଲନ୍ ତନଡ୍ତବା । ୧୬ ଆଏଡ୍ଡର୍ ତର୍ନେ ତରଡ୍ତନେନ୍
 ଞମ୍ବା, ସନ୍ନୁମନ୍ ଆରାୟ୍ଡାୟ୍ତାଞ୍ଜି ତଗୋ ଓଆମନ୍ ଅଡ୍ଡକୋନ୍ କେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେନ୍ ତଡ୍ତଲେ ଏରପ୍ତିତେ । ୧୭ ଅନ୍ନୁରନ୍
 ଆ ରନ୍ନୁକବନ୍ ତ ମଡ୍ଡିର୍ ପୁରାଡ୍ତାନ୍ ଆ କଡ୍ଡିବ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଞଣ୍ଡମ୍ନାବା । ୧୮ କେନ୍ ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ଲନ୍ନୁମନ୍
 ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ଅବ୍ଜନାବା ଆରି ପାଡ୍ଡନାଲନ୍ ତକୋନାବା; ତିତାନ୍ ମଡ୍ଡିର୍ ପୁରାଡ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପାଡ୍ଡନାବା,
 ଆରି ବୟ୍ଲେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏରଲୋଲୋନେନ୍ ପାଡ୍ଡନାବା । ୧୯ ଆରି, ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ମନଡ୍ତବରନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍
 ଏରବନ୍ତଡ୍ତନ୍ ଅନସ୍ପୁଡ୍ଡବରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତଅଡ୍ଲୋଡ୍ତେନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅଲ୍ଡିୟ୍ ଯ୍, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍
 ପାଡ୍ଡନାବା । ୨୦ ଆରି, ଞେନ୍ ନମି ଆବଣ୍ଡି ତକୋଲ୍ ଯ୍ ଜନଡ୍ତେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ଞେନ୍ ଏରବନ୍ତଡ୍ତନ୍ ମନଡ୍ତବରନ୍
 ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଞାଡ୍ଡତାୟ୍, ତିଆସନ୍ ନିୟ୍ ପାଡ୍ଡନାବା ।

ସନକ୍ତେନ୍

୨୧ *କନାକୁତ୍ ଞେନ୍ ଆରି ଞେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ତକୋତନାୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜନାଏତଜି ଗାମ୍ଲେ ତନ୍ନୁଡ୍ଡୟ୍
 ବୋଞ୍ଜାଡ୍ତନ୍ ତ ପ୍ରଭୁନ୍ ଆ କାଞ୍ଜାଡ୍ଡା ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆରଲ୍ଲୁମ୍ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତୁକିକନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅଡ୍ଡକୋନ୍
 ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ । ୨୨ ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଅମତ୍ତବେନ୍ ଆୟ୍ଡାୟ୍ଲାୟ୍, କାକୁତ୍ ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଲେ
 ଏରପ୍ତିତେ ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଉଗର୍ବେନ୍ ବୋର୍ସାବେନ୍ତୋ । ୨୩ ଆପେୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତ ପ୍ରଭୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ତ୍
 ସିଲଡ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ତା ଆମତ୍ତ୍ ସନୟ୍ ତ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତନ୍ନୁଡ୍ଡୟ୍ମନ୍ ତେଏତୋ । ୨୪ ତିଆଞ୍ଜା ମନ୍ରା ପ୍ରଭୁ ଜିସୁ
 କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ଆତଡ୍ ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ତନ୍ନୁଡ୍ଡୟ୍ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ତୁଡ୍ଡୟ୍ମତଜି, ତି ଅଡ୍ଡକୋଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ ସନାୟ୍ମମନ୍ ଅଡ୍ଡୋଆୟ୍ତୋ
 ।

☆ ୬:୨୧ ୬:୨୧ ଅନାୟ୍ଡାୟ୍ ୨୦:୪; ୧ ତିମତି ୪:୧୨

ପିଲିପିଆୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପତ୍ର ପିଲିପି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ପିଲିପିବାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଓରୋପ ତେସାଲୋଟନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତ୍ରବନଡେନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଳିମରଜି ଆମତ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆପ୍ତାୟେନ୍ ୧:୧୩ ।

ତି ଆ ମଣ୍ଡଳି ରୋମ୍ ତାଲୁକା ମାକିଦନିଆଲୋଟନ୍ ଡକୋଏନ୍ । ପାଓଲନ୍ ବଣ୍ଟିସିଂଲୋଟନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆତିଡ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡେନ୍, ତି ଆ ବନେଡା ମା ଲାଡ୍‌ଲେଡ୍ ମନ୍‌ରାଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ସଙ୍ଗାତାଲେ ପିଲିପି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଇୟଲେ ତେରେ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ କଣ୍ଟାୟ୍ ଖନଡନ୍ ତିୟଲେ ବାଉଲି ଇୟଲେ ଏନେଏଜି ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୭ । ତିଆତିଡ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ପିଲିପିବାଜି ଆମତ୍ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଆସାଲନ୍ ଡକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଉୟବେଞ୍ଜି ।

ପାଓଲନ୍ ଅବାବ ଆଡ୍‌ଏନ୍ ଆତିଡ୍ ପିଲିପିବାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସାଜଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ୪:୧୦-୧୯୨:୧୯-୩୦

ବକନ୍ ଆ ପନାକ୍ଲାଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୧୧
- ୨. ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ । ୧:୧୨-୨୬
- ୩. କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଅନମେଟନ୍ । ୧:୨୭-୨:୧୮
- ୪. ତିମତିନ୍ ଡ ଏପାପ୍ରଦିତନ୍ ଆସନ୍ । ୧:୧୯-୩୦
- ୫. ବନେରାଜି ଡ ବନ୍ତଡନ୍ ସିଲଡ୍ ଆକୟଲନ୍ ଡକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡନ୍ । ୩:୧-୪:୯
- ୬. ପାଓଲନ୍ ଡ ପିଲିପିବାଜି । ୪:୧୦-୨୦
- ୭. ଅନବ୍‌ସୁକ୍ଲେବରନ୍ । ୪:୨୧-୨୩

ସନଙ୍କଡେନ୍

^୧ ପାଓଲନ୍ ଡ ତିମତିନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍ ବାଗୁନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡାମରଜି, ପିଲିପି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଜି, ସୋଡାମରଜି, ଆମ୍‌ଡୁଗଡ୍‌ମରଜି ଡ କାକାଡାମରଜି ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଏଆପ୍ତାୟତାୟ୍;

^୨ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ଡ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ସନାୟୁମନ୍ ଡ ସନୟୁନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡୋଆୟତୋ ।

ପାଓଲନ୍ ଆ ପାର୍ତନା

^୩ ତିଅଙ୍ଗା ତର ଖେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମନେତବେନ୍, ତିୟତେ ତର ଖେନ୍ ଇସ୍‌ରଆତଡ୍ ସେକେତାୟ୍ । ^୪ ଆମ୍‌ଡୁ ସିଲଡ୍ ନମିଡାନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ମନଡ୍‌ବରନ୍ ଅନପ୍‌ଡୁନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ୍ ଏସାଜିମ୍‌ତାୟ୍, ^୫ ତିଆଡେଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତିତାନ୍ ପାର୍ତନାଈଂଖେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସର୍ତାନ୍ ବାରେ ପାର୍ତନାତନାୟ୍ । ^୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଉଗର୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ କାକାଡାନ୍ ଉଲନେ, ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଜିର୍‌ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତୁରିୟତବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍ । ^୭ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଏନେଲେ ଇୟମ୍‌ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆବଣ୍ଡିତତନ୍ ଆତିଡ୍ ଡ ନମି କେନ୍ ଆବଣ୍ଡିଲିଞ୍ଜି ଆତିଡ୍, ମନଡ୍‌ବରନ୍ ଆମତ୍‌ଗଡ୍ ଡନେନ୍ ଆସନ୍ ଡ ତିଆଡେ ଆଜାଡିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନବ୍‌ଡୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଏମାୟଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋନବେନ୍ ଉଗର୍‌ଲୋଡ୍‌ଖେନ୍ ଡକୋଜି । ^୮ ଅଡ୍‌କୋନବେନ୍ ଆସନ୍ ଜରୁ ଡନୁଡ୍‌ୟମ୍‌ଖେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ଖେନ୍ ଖାଡ୍‌ଲାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଙ୍ଗା ଆତିଡ୍ ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ଆଜାଡିନ୍; ଇସ୍‌ରନ୍ କେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ଡକୋ ।

^୯ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଡନୁଡ୍‌ୟମ୍‌, ଗିଆନନ୍ ଡ ମନଡ୍ ଗନନ୍‌ଲୁଡନ୍ ଆସନ୍ ମରଡ୍‌ବେନ୍‌ତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ପାର୍ତନାତନାୟ୍ । ^{୧୦} ଏଡେଲଡେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ମନଡ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋନ ସେଡାଲେ ଏରପ୍ରିଡେ, ଆରି ଏଡେଲଡେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବାଉଜନିର୍ ଆତିଡ୍ ମଡିର୍ ଆରି ଏରଡୋସା ଡକୋତବେନ୍ ^{୧୧} ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ୍ ଡ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଡ୍‌ୟଲବେନ୍ ମନଡ୍ ଗୁନଞ୍ଜି ଅନମେଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ବରିଜେତୋ ।

ଅନମେଟନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍

☆ ୧:୧ ୧:୧ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୭:୧୨

୧୨ ଏ ବୋଷାଡ଼, ତନାନଜି, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଇନି ଗଟେଏନ୍, ତିଆତେ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆଗନୋଗୋୟ ଆସନ୍ ଏତେଲେ ତେଏନ୍, ତି ଆ ବନେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାତବେନ୍ । ୧୩ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଲିୟାଜି ଗାମଲେ, କେନ୍ ରାଜାସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ତ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜନାଆଜେଞ୍ଜି; ୧୪ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆବୁଣ୍ଡିଲିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜବ୍ରତମ୍ ବୋଷାଡ଼ ତନାନଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଆତନେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ମରଡ଼େନ୍, ଆରି କେନ୍ ଆସନ୍ ଏରବନ୍ତଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବନେ ଅନସ୍ପୁଟୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଓମଡ଼େଞ୍ଜି ।

୧୫ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ଭାନ୍ ତ ଅଲ୍‌ବାଡ଼େନ୍ ବାତେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଅସ୍ପୁଟୁବରଡ଼ଜି, ବନ୍‌ତ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବୟନ୍ ତିଆତେ ଲୁମତଜି । ୧୬ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ୟମତୟାଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏତେଲେ ମନଡ଼ ଲୁମତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଜନ୍‌ବାୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟାଲିୟା ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୧୭ ବନ୍‌ତ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ତନେନ୍ ବାତେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବନେ ଏରନସ୍ପୁଟୁନ୍ ଲାବନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଲୁମତଜି । ଖେନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଅନବସିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଲୁମତଜି ।

୧୮ ତେତେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଡ଼େଡ଼ଲଡ଼ନେ । ମନଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାତେ ତେଏତୋ କି ଇସ୍‌ଭାନ୍ ବାତେ ତେଏତୋ, ଏଞ୍ଜାଲେ ଜନଡ଼ତେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବନେ ଅନସ୍ପୁଟୁନ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ତେତେ ଖେନ୍ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାର୍ତନାବେଞ୍ଜି ତ ଜିସ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆ ସନାୟସି ବାତେ ଖେନ୍ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଜନା । ୨୦ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ କି ରନବୁଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ, ଖେନ୍ ଲନ୍‌ମଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଅମନ୍ ଏରନବ୍‌ସ୍ପେନେନ୍ ତିତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଲନ୍‌ମତନାୟ ନିୟ ଏତେଲେ ଅକୋମଡ଼ତାଲନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବପେମେଡ଼ତାୟ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତୁମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା, ତିଆସନ୍ ଗନିୟାରିୟାଲୋଡ଼ଖେନ୍ ରନବୁନ୍ ଗୋଗୋୟ ଲାବତମ୍ ତେତେ । ୨୨ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋତାଲନ୍ ଗୋଗୋୟ ମନରଡ଼ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମଲେ ରପ୍ରିଲାୟ ତେନ୍, ଏତେଲେତେନ୍ ଖେନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ସେତାଆୟ ଅଡ଼େ ରନବୁନ୍ ସେତାଆୟ, ଖେନ୍ ଜନାଲେ ଅଃର୍ପିଆୟ । ୨୩ ଖେନ୍ କେନ୍ ବାଗୁଲୋଡ଼ନ୍ ଅକ୍ଳୁଡ଼ତମ୍ ତେଲିୟା, କେନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଲତୟତୟା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ୨୪ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅମେଡ଼ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତୟା । ୨୫ ଆରି ଖେନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋତନାୟ, ତନେବେଞ୍ଜି ମନବ୍‌ରଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତ ସନର୍ତ୍ତାବେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଜନା । ୨୬ ଏତେଲେତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ ଦର୍ପଲନ୍ ଏରପ୍ରିତେ ।

୨୭ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟାଜିନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲେ ରପ୍ରିତାୟ ଅଡ଼େ ଇୟଲେ ଅଃର୍ପିଆୟ, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ବାତେ ଏଞ୍ଜାମତନ୍ ଗାମଲେ ଏଞ୍ଜାଲେତେନ୍ ଖେନ୍ ଏଅମତଡ଼ାୟ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆବପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ତନେନ୍ ଆସନ୍ ରୁକ୍ଲନ୍ ତକୋନାବା । ୨୮ ବନେରାବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟାଲେ ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍, ଅବନ୍‌ୟୁବଲନ୍ ଏରକିକ୍ଳିଡ଼ଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏତେଲେତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରେତଜି ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିନୟତବେନ୍ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଲେ ରପ୍ରିତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜିନୟତବେନ୍ । ୨୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ତନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନାୟମନ୍ ତନିୟନ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ, ଆର୍ପାୟ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନାୟମନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୩୦ *ଆରି ଖେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଜରୁଡ଼େଲାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗିୟାଲିୟା, ଆରି ନମି ନିୟ ଜୁଡ଼େତନାୟ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଅମତଡ଼ତେ, ଏତେଲେମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଜୁଡ଼େବା ।

୨

କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲବଗଡ଼ ବୁଡ଼ିନେନ୍

୧ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଏମ୍‌ାୟଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବସ୍ପୁଲୁବେନ୍, ଆରି ଆ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବବ୍‌ୟୋତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବୟନ୍ ଏତକୋତନ୍, ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଲ୍‌ତୁଡ଼ୟମତେ ଆରି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଲ୍‌ସାୟମତେ । ୨ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆବୟନ୍ ଆ ମନ୍, ଆବୟନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ, ଆବୟନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଅମ୍ବେଡ଼ାଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବସର୍ତ୍ତାୟା । ୩ ତିନସୟତମନ୍ ଆସନ୍ କି ଅବତୁୟତମନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଏଲ୍‌ମତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ମନଡ଼ ଗାମଲେ ଅବୟନେ ଆରି ଅବୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାତେ ଞ୍ଜାମନାବା । ୪ ତିନସୟବେନ୍ ତୁମ୍ ଆସନ୍ ଏଇଃୟମତଡ଼, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନିୟ ଇୟମବା । ୫ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିୟନ୍ ଆ ମନ୍ ଏଞ୍ଜାଗୋ ତକୋଏନ୍, ମନ୍‌ବେନ୍ ନିୟ ଏତେଗୋମା ତେଏତୋ;

* ୧:୧୩ ୧:୧୩ ଅନାପ୍ପାୟ ୨୮:୩୦ * ୧:୩୦ ୧:୩୦ ଅନାପ୍ପାୟ ୧୭:୧୯-୪୦

- ୬ ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍,
ତିତାନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ବୟନ୍ ଅବଜଡ଼ଜଡ଼ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଅଃସାୟଲୋ,
- ୭ ଆର୍ପାୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏନ୍ନେତାଲନ୍
କମ୍ପାରିମରଗୋ ଆନିନ୍ ତିୟତମଲନେ;
- ୮ ଆରି ରନବୁନ୍ ଜାୟ୍,
ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ଜାୟ୍ ବର୍ନେନ୍ ମାନ୍ନେତାଲେ ଆନିନ୍ ଲବ୍ତୁୟତମଲନେ ।
- ୯ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଅବତୋତାଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆତ୍ରୁକ୍ସୁମ୍ଲୋଡ଼ ଅବତକ୍ସୁମେନ୍,
ଆରି, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଅଞ୍ଜୁମ୍ ଆନିନ୍ ଅବଞ୍ଜୁମେନ୍ ।
- ୧୦ ତିଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍, ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତ ପାତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରୁକୋତଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି
ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ତୁଡ଼ମୁତଜି ।
- ୧୧ ଆରି ଆପେୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଗନ୍ନୁ ପନେମେଡ଼ ଆସନ୍
ଅଡ଼କୋ ଅଲାଡ଼ନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ଆଡ଼ ପ୍ରୁ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତଞ୍ଜି ।

ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ସନାଆରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେବା

୧୨ ତିଆସନ୍ ତନ୍ତୁୟମ୍ କୁଲମ୍ଜି, ଷେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ଏକ୍ମାଲେ ତିତାନ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ଏଡ଼କୋଲନ୍, ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟ୍ ତରକୋତନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ମାନ୍ନେବା, ଅନ୍ତୁବେନ୍ ଏକ୍ମାଲତେନ୍ ବରିୟ୍ ତେଏ, ତିଆସନ୍ ବନ୍ତୁଡ଼ନ୍ ତ ତନକରନ୍ ବାଞ୍ଜେ କାକାଡ଼ାନାବା । ୧୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସନ୍ତୁକ୍ବାବେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଇସ୍ଵମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗନବ୍ତେଲନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ତିତାନ୍ ଉଗର୍ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଲନ୍ତୁମ୍ତନେ ।

୧୪ ଏରକନେୟ୍ତୋଡ଼ନ୍ ତ ଏରଗନୋଡ଼େନେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ବା । ୧୫ ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ କେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପସିୟ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏରତୋସାତାଗୋ, ଏରନିଶ୍ଵୟତାଗୋ ଷ୍ଟ୍ରୁମ୍ଲନ୍ ଏରପ୍ରିତେ, ଆରି ପୁତ୍ ଲୋଡ଼୍ ଆ ସନାଆର ଅନ୍ତମ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆମେନ୍ ଅବସାଆରନାବା । ୧୬ ଆରି ଆମେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଷ୍ଟମ୍ଲେ ତକୋନାବା, ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଷେନ୍ କାଣ୍ଡାରେଡ଼ ଅଃନ୍ନିରୋ କି କାଣ୍ଡାରେଡ଼ ଅଃଲ୍ଲୁମ୍ଲନାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଷେନ୍ ଦର୍ପଲନ୍ ରପ୍ରିତାୟ୍ ।

୧୭ ଓଓ, ଆରି ତର୍ନେବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଗାମ୍ଲେ ମିଞ୍ଜାମ୍ଞେନ୍ କନ୍ତୁବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲାଲନ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଷେନ୍ ସର୍ତାତନାୟ୍, ଆମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଷେନ୍ ମର୍ଥୟତନାୟ୍ । ୧୮ ଆରି ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ସର୍ତାନାବା ଆରି ଷେନ୍ ବୟନ୍ ମର୍ଥୟନାବା ।

ତିମତିନ୍ ତ ଏପାପ୍ରିଦିତନ୍

୧୯ ବନ୍ତ ଷେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତିମତିନ୍ଆଡ଼ ଲଆସ୍ତାୟତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ପ୍ରୁ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ଆସାତନାୟ୍, ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଏକ୍ମାଲେ ଏଡ଼କୋତନ୍, ତିଆତେ ଷେନ୍ ଜନାତାଲେ ଷେନ୍ ନିୟ୍ ସର୍ତାତନାୟ୍ ।

୨୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ଇୟମ୍ତବେନ୍, ଏଡ଼େଗୋ ଆରିଃୟମ୍ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନିନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼୍ ତଡ଼ । ୨୧ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏରନିଃୟମ୍ତେନ୍ ଆଡ଼ିନ୍ସଜଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତୁମ୍ ଇୟମ୍ତଜି । ୨୨ ଆନିନ୍ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନୟେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆମେଞ୍ଜି ଜନା, ତାକ୍ଡାଅନନ୍ ଆପେୟ୍ନଆଡ଼୍ ଆସ୍ତେବାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ମନଡ଼୍ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଷେନ୍ ସରିନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍ । ୨୩ ତିଆସନ୍, ଷେନ୍ ଇନି ତେତ୍ ଲୟ୍, ତିଆତେ ଜନାଲାୟ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଷେନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆସାତନାୟ୍ । ୨୪ ବନ୍ତ ଷେନ୍ ନିୟ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଲଜିର୍ତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ପ୍ରୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ଅରାସାନେଞ୍ଜେନ୍ ତକୋ ।

୨୫ ବନ୍ତ ଷେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜେନ୍, ସର୍ସ କାକାଡ଼ାମର୍ଞେନ୍, ସର୍ସ ସିପ୍ତାୟନ୍, ଷେନ୍ଆଡ଼୍ ସନାୟସିନ୍ ଆସନ୍ ଏରାସ୍ତାୟଲାଞ୍ଜନ୍ କବରପାଡ଼୍ମରବେନ୍ ତ କାକାଡ଼ାମର୍ବେନ୍ ଏପାପ୍ରିଦିତନ୍ଆଡ଼୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାୟ୍ ତେନ୍ ତେତେ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ନେଲାୟ୍ । ୨୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ଆଡ଼୍ ଗିୟ୍ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ସାୟ୍ତେ, ଆରି, ଆନିନ୍ ଅସୁତେ ଗାମ୍ଲେ ଆମେଞ୍ଜି ଏରମ୍ତଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତୁକ୍ତନେ । ୨୭ ଓଓ, ଆନିନ୍ ରନବୁଗୋ ଆସୁ ଅସୁଏନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼୍ ସାୟ୍ମେନ୍, ଆରି ସତ୍ତର ଆନିନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଏକ୍ମାଲତେନ୍ ଷେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ତୁକ୍ତନ୍ ଅଃନ୍ନଡ଼ୋଆୟ୍, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ଆଡ଼୍ ନିୟ୍ ସାୟ୍ମେଲ୍ ଲୟ୍ । ୨୮ ଆମେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼୍ ଆରି ବତର ଏଗିଜେନ୍ ତେନ୍, ଆମେଞ୍ଜି ସର୍ତାତାତବେନ୍, ସନିକ୍ରାଞ୍ଜେନ୍ ନିୟ୍ ସଡ଼ାୟ୍ତେ, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ୍ । ୨୯ ତିଆସନ୍ ପ୍ରୁନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼୍ ସର୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜାବା, ଆରି କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼୍

ମାନେବାଜି; ୩୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞାଆତେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟସିଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଲ୍‌ୟ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆନମେଡ଼ନ୍ ତିୟଡ଼ମଲନ୍ ଆରବୁଗୋ ତେଏନ୍ ।

୩

ଆଜାଡ଼ି ତରମ୍ମନ୍

୧ ଆସନ୍‌ଲେଇଂ, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍‌ଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ସର୍ତ୍ତାନାବା; ଆବୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଅନିତନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଃମ୍ମଙ୍ଗାଲ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଡ଼ନେବେନ୍ ଜୁନେବେନ୍ ଆସନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟତାୟ । ୨ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏରମନ୍‌ଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଗନବରେତନ୍ ଆସନ୍ ଆବର୍ତ୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନାବା; ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗବ୍‌ରେଡ଼ଲନ୍‌ବୋ, ଆନିଞ୍ଜି ଏରଗନବରେଡ଼ଜି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଢେ ସେନ୍‌ପୁରତବୋ, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଏରନାସାନେନ୍ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ଦର୍ପତନ୍‌ବୋ । ୪ ଖେନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ଆସାତନାୟ ବନ୍; ଆନ୍ନିଡ଼ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆସାଲନ୍ ରପ୍ତିତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ନ୍‌ଡ଼େନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଆସାତନାୟ; ୫ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆତ ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଗବ୍‌ରେଡ଼ଲ୍‌ୟଜି, ଇସ୍ତାଏଲନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାମର, ବେଞ୍ଜାମିନନ୍ ଆ କୁଞ୍ଜା, ଏବ୍ରିମରନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ସିଲଡ଼ ଜନମ୍‌ଡ଼େଲ୍‌ୟ, ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଏବ୍ରିମର ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଆ ଖଣ୍ଡୁମ୍‌ଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ପାରୁସି, ୬ ଅନୁୟ୍‌ବନ୍ ବାଢେ ଖେନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ତଣ୍ଡାୟଲାୟ, ଆରି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଖଣ୍ଡୁମ୍‌ତାଲନ୍ ତରମ୍ମଗତନ୍ ଖେନ୍ ଏରଡୋସା ତକୋଲ୍‌ୟ । ୭ ବନ୍‌ଡ଼ ଇନିଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼େନ୍ ଲାବତମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସୟ୍‌ଲାୟ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଲାବ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସୟ୍‌ତାୟ । ୮ ଓଓ, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ପ୍ରବୁଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନନାଲାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଆତେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଲାବ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସୟ୍‌ତାୟ; ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମୁର୍ସେଲେ ସଏଲାୟ, ଆରି ଏଜ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍ ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ଼ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଆୟ, ଆରି ଖେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାନ୍ ତେଲେ ରପ୍ତିଆୟ, ତିଆସନ୍ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନ୍ କରୋଡ଼େତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବ୍‌ତିସୟ୍‌ଲାୟ । ୯ ଆରି, ଖେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଖଣ୍ଡୁମ୍‌ତାଲନ୍ ତରମ୍ମମର ଗାମ୍‌ଲେ ଏରଡନିଡିନ୍, ଆର୍ପାୟ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ପରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତରମ୍ମମର ଅମ୍ଲେଇୟତୋ; ୧୦ ଆରି, ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାତାୟ, ଆ ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଗିୟ୍‌ତାୟ, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଡ୍ରଣାୟେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତ ଆର୍‌ରୁଏନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଏଡେଲେ ତେଇୟତୋ; ୧୧ ଆରି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନ୍ ରପ୍ତିତାୟ, କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ ।

ସନେଡ଼ସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତନୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅନିରନ୍

୧୨ ଖେନ୍ ନମି ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ୍ ଅଡେ ସତଡ଼ଲ୍‌ୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃକର୍‌ନାୟ, ବନ୍‌ଡ଼ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସ୍ତନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଞ୍ଜମ୍‌ଲିଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍, ଖେନ୍ ତିଆତେ ଖନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇର୍‌ଡେ । ୧୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍‌ଜି, ଖେନ୍ ନମିନ୍‌ଜାନ୍ ତିଆତେ ଆଞ୍ଜମ୍‌ଲିଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃନ୍‌ବଡ଼ିସୟ୍‌ୟ, ବନ୍‌ଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଖେନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ, ୧୪ ଅମରେଡ଼ଲେ ଆଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମନ୍‌ଲୋଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ ସବ୍‌ଡାୟଲେ, କ୍ରିସ୍ତ ଜିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରୋଡ଼େଲିଞ୍ଜି ଆ ପୁରସ୍ପାର ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍, ତିଆତେ ଗିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲେ ସନେଡ଼ସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇର୍‌ଡେ ।

୧୫ ତିଆସନ୍, ଜିରାୟବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିଅଜା ମନ୍‌ରା ସତଡ଼, ଏନ୍‌ଲେ ଏଇଃୟମ୍‌ବା, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ଅନିଃୟମ୍‌ବେନ୍ ଆନ୍ନା ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ନିୟ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅବ୍‌ଗିୟ୍‌ତାତେ; ୧୬ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିଅଜା ଜାୟ୍ ଅଡୋଲବୋ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଞ୍ଜୁମ୍‌ନେବା ।

୧୭ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍‌ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆବରୁକୁନ୍ ଅମ୍ଲେଲନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ୍‌ବା, ଆରି ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଅଜ୍ଞା ଖଣ୍ଡୁମ୍‌ନେଜି ଏଗିୟ୍‌ଡେ, ଆନାଜି ତିଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡୁମ୍‌ତଞ୍ଜି, ତି ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ବାଜି । ୧୮ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ବେନ୍, ଆରି ନିୟ୍ ଆମଡ଼ାଖେନ୍ ଜବ୍‌ରଡ଼ଲେ ବର୍‌ତନାୟ, ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଅକ୍ସାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବନେରାମରଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡୁମ୍‌ତଞ୍ଜି; ୧୯ ଆତନିକ୍ଳି ଆଡିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଗୁରୁଡ଼େଡ଼ଜି, କିମ୍ପୋଡ଼ନ୍ ଆ ଇସ୍ପରଞ୍ଜି, ଗରନ୍‌ରୟ୍‌ତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ବାଢେ ଆନିଞ୍ଜି ଦର୍ପତଞ୍ଜି, ଆରି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ମଗାଡ଼ଲେ ତକୋତଞ୍ଜି । ୨୦ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ପରଜାଜି, ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନୁରମର ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଜିର୍ତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସାଲନ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ୨୧ ଆନିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଢେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅବ୍‌ଡର୍ନେଲେ ତକୋଲେ ରପ୍ତିତେ, ତିଆତେ ବୟନ୍ ତଅଡ଼ଲେଞ୍ଜି ତାଣ୍ଡାଲେ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅମ୍ଲେଇଡ଼ତନ୍ ।

☆ ୩:୫ ୩:୫ ରୋମିଅ ୧୧:୧; ଅନାସ୍ତାୟ ୨୩:୬; ୨୬:୫ ☆ ୩:୬ ୩:୬ ଅନାସ୍ତାୟ ୮:୩; ୨୨:୪; ୨୬:୯-୧୧ ☆ ୩:୧୭ ୩:୧୭ ୧ କରନ୍ତି ୪:୧୭; ୧୧:୧

୪

ଞ୍ଜନଢ଼ଞ୍ଜନ

୧ ତିଆସନ୍ ଏ ତନ୍ତୁଢ଼ୟମ୍ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ ତନାନଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ତିଆଞା ଏରତାୟ ଗୋୟତାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେ ଞେନ୍ ମାଡ଼ୁ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେ ଞେନ୍ ଦର୍ପତନାୟ; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଜନଢ଼ଞ୍ଜନଢ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି ବାଢେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଢ଼ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋନାବା ।

୨ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଢ଼ ଆବମନ୍ନନ୍ ଏମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଇଅଦିଆନ୍ ତ ସନ୍ତୁଜିନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ତ୍ତାଜି । ୩ ଆରି ଏ ସର୍ବ କାଞାଡ଼ାମରଞେନ୍ ଞେନ୍ ଆମନ୍ଆତଢ଼ ବର୍ତ୍ତମ୍, କେନ୍ ଆଇମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସାଜଆଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି କ୍ଲେମସନ୍ ତ ଆନ୍ନା ସର୍ବ କାଞାଡ଼ାମରଞେଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ସରିନ୍ ଲନ୍ଦୁମଲଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଅନମେଢ଼ ବଇଲୋଢ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ ।

୪ ଆଏତର ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଢ଼ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ଆରି ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ସର୍ତ୍ତାନାବା ।

୫ ଲଡିୟମନ୍ ବାଢେ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ବର୍ବାଜି ଜୟବାଜି । ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବାଞ୍ଜନିର ତୁୟାୟତମ୍ ତେଲୋ । ୬ ଇନ୍ନିଢ଼ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଏସିନ୍ତାତଢ଼ନେ, ବନ୍ତ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପାର୍ତନାନ୍ ତ ଗନଞେନ୍ ବାଢେ ସେକେତାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଢ଼ ପାର୍ତନାବେଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍ ଅବଜନାବା । ୭ ଏଢେଲତେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଅନିଢୟମଞ୍ଜି ଆଜ୍ରନାତେନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ଆ ସନୟୁ କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସୁନ୍ ବାଢେ ତକୋତାଲନ୍ ଉଗରବେନ୍ ତ ମନ୍ନବେନ୍ ଜୁବାୟଲେ ତକ୍ଲୋତେ ।

୮ ଆତନିକ୍ଲି ଆଡିଡ଼, ଏ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ ତନାନଜି, ଅଞାଆତେ ଆଜାଡିଡ଼ମ୍, ଅଞାଆତେ ଜନାଜାତମ୍, ଅଞାଆତେ ସତଢ଼ତମ୍, ଅଞାଆତେ ମଡିରଡ଼ମ୍, ଅଞାଆତେ ମନଢ଼ତମ୍, ଅଞାଆତେ ତନ୍ତୁଢ଼ୟମତମ୍, ଅଞାଆତେ ମନାନ୍ନେତମ୍, ଆରି ଅଞାଆତେ ସନେକେତମ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡକୋନ୍ ଇୟମ୍ବା । ୯ ଅମଢ଼ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନିଜି ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଜନଢ଼ନ୍ ଏଞାଢେନ୍, ଏଅମତଢେନ୍ ଆରି ଅମଢ଼ଞେନ୍ ଏଗିଜେନ୍, ତି ଅଡକୋନ୍ ଲୁମ୍ବା; ଏଢେଲତେନ୍ ସନୟୁନ୍ ଆଡିୟତିୟଲଢ଼ତନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ଅମଢ଼ବେନ୍ ଅବତମ୍ତନେ ।

ତନିୟତିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନେକେନ୍

୧୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଏସିନ୍ତାତନ୍, ତିଆତେ ଆତନିକ୍ଲି ଆଡିଡ଼ ଗିୟତାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଢ଼ ମାଡ଼ୁ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ; ଆଜାଡିଡ଼ମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଏସିନ୍ତାଲନ୍ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରୟଢ଼ନ୍ ଏଞାଢ଼ଲୋ । ୧୧ ଞେନ୍ ଅବାବଞେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଞକର୍ନାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଏଞାଗୋ ତକୋଲନାୟ ଜନଢ଼ତେନ୍, ତେଢେ ସରି ଗାମ୍ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଞଢ଼ଲନାୟ । ୧୨ ଅବାବତମ୍ ଜନଢ଼ତେନ୍ ସଏଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନା, ଗୋଗୋୟତମ୍ ଜନଢ଼ତେନ୍ ମନଢ଼ ଞଢ଼ୁମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନା; ଏଞାଗୋ ଜନଢ଼ତେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼, ଆବୋଓ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନା ମା, ଆତୋଲେୟ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଜନା; ଆରି ଗୋଗୋୟଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଜନା ମା, ଅବାବଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଞେନ୍ ଞଢ଼ଲନାୟ । ୧୩ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ ସନାୟସି ବାଢେ ଞେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ରପ୍ତିତାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଞେନ୍ଆତଢ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟତ୍ତୟ ।

୧୪ ତେଲୋଜନଢ଼ତେନ୍ ଞେନ୍ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଞରାଢ଼ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆତଢ଼ ସାୟସିତାଲେ ମନଢ଼ କାଞାଡ଼ାନ୍ ଏଲୁମେନ୍ । ୧୫ ଏ ପିଲିପିବାଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଜନାଜି, ମନଢ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଅରୁଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ଼ ଞେନ୍ ଅଞାଆଡିଡ଼ ମାକିଦନିଆ ସିଲଡ଼ ଜିରେନ୍, ତିଆଡିଡ଼ ମଣ୍ଡୁଡିବେନ୍ ତୁମ୍ ଞେନ୍ଆତଢ଼ ସାୟସିଲ୍ଲୟଜି । ୧୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ତେସଲନିକିନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ଼ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ ଆସନ୍ ବତର ବାଗୁ ତର ତନିୟତିୟନ୍ ଏଆସ୍ତାୟଲାୟ । ୧୭ ତନିୟତିୟନ୍ ଆଞନାଢ଼ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅଞନାସାନାୟ, ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ଜଅଜି ବାଢେ ଇସାବବେନ୍ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଢେତୋ ଗାମ୍ଲେ ଞେନ୍ ଆସାତନାୟ । ୧୮ ଞେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଞାଢ଼ଲାୟ, ଆରି ଞେନ୍ଆତେ ଗୋଗୋୟ ତକୋ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରାସ୍ତାୟଲାଞ୍ଜନ୍ଆତେ ଅଡକୋନ୍ ଏପାପ୍ରଦିତନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଞାଢ଼ଲାୟ, ତି ଅଡକୋନ୍ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ତେଏନ୍, ତି ଅଡକୋନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଢ଼ ଅନବମଅୟ ଲଡିଡ଼ କନ୍ଦୁବନ୍ ତ ଜନାଜାତମ୍ ଆନମଢ଼ ଅଡମ୍ । ୧୯ ଆରି, ଇସ୍ବରଞେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଢ଼ନ୍ ଆନଜେ ଅଡକୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତିୟତବେନ୍ । ୨୦ ଆପେୟ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ଆଏତର ଗନ୍ତୁ ପନେମେଢ଼ନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

ଅନବସ୍ତୁକ୍ତବରନ୍

୨୧ କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଅଡକୋ ବୟଲେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ନମସ୍ତାରନ୍ ଅବଜନାବାଜି । ଞେନ୍ ବୟନ୍ ତକୋନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଅଡକୋନ୍ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ ତନାନଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି । ୨୨ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋନ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି, ଅଞା ମନ୍ରାଜି କାଞସରନ୍ ଆ ମେଡସିଲୋଡ଼ ତକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ନମସ୍ତାରନ୍ ଜନାୟତବେଞ୍ଜି ।

☆ ୪:୧୭ ୪:୧୭ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୭:୧ ☆ ୪:୧୭ ୪:୧୭ ୨ କରଞ୍ଜି ୧୧:୯

୨୩ ପ୍ରଭୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଥା ସନାୟୁମ୍ ପୁରାଡାବେନ୍ ବୟନ୍ ଡକୋନେତୋ ।

କଲସୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପତ୍ର କଲସି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ କଲସି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ ୧:୧ । କଲସି ତେସାନ୍ ଆସିଆ ସୋଡା ତେସାଲୋଡନ୍ ତକୋ, କେନ୍‌ଆତେ ଏପିସି ତେସାନ୍ ଆଡୁଡ୍‌ୟୋଡ୍‌ଗଡ୍‌ ତକୋ ୨:୧ । କଲସି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ପାଓଲନ୍ ଅଃଉଦ୍‌ନଡ୍‌ଲୋ ଜନଡ୍‌ତେନ୍, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ତୁରେନ୍ ଲୋଏନ୍ । ଆରି କଲସି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍‌ ଜନଡ୍‌ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଆ ରାଜଦାନି ଏପିସିନ୍ ସିଲଡ୍‌ ଷଡ୍‌ଷଡ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆପ୍ତାୟେନ୍ । କଲସି ମଣ୍ଡଳୀଲୋଡନ୍ କଣ୍ଡାୟ୍ ଜନଡ୍‌ତିୟମରଞ୍ଜି ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ପାଓଲନ୍ ଅମ୍‌ତଡ୍‌ତେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ତେନ୍ ।

ବଇନ୍ ଆ ସନାଲ୍‌ଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୬
- ୨. କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ ଗୁନ ତ ଆ କାକାଡାନ୍ । ୧:୩-୩:୪
- ୩. କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆମତ୍ ରଡ୍‌ ଅନମେଡ୍‌ନ୍ । ୨:୨୦-୪:୬
- ୪. ଅନବ୍‌ସୁକ୍ଲେବରନ୍ । ୪:୭-୧୮

୧ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ ବାଢେ ପାଓଲନ୍ ତ ତିମତି ବୋଞ୍ଜାଡନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସ୍‌ଲେନ୍ ଆନାପ୍ତାୟ୍ ଷଡ୍‌ନେମରଜି ।
 ୨ କଲସିଲୋଡନ୍ ଆଡୁକୋତଞ୍ଜି ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି ତ କ୍ରିସ୍ଟୁ ତନେ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ ତନାନଞ୍ଜି ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଏଆପ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍; ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ତ ସନୟ୍‌ମ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ତକୋନେତୋ ।

ସେନେନ୍‌ସେନନ୍ ବାଢେ ପାର୍ତନାନ୍

୩ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏପାର୍ତନାତନାଞ୍ଜି ଆ ତିନ୍ନା କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସ୍‌ଲେନ୍ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍‌ ତିତାନ୍ ଏସେକେତାୟ୍ । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସ୍‌ଲେନ୍ ଆମତ୍ ତନେବେନ୍ ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ତନୁଡ୍‌ୟମ୍‌ମ୍ ଆ ବନେ ଏଅମତ୍‌ଡ୍‌ଲାୟ୍ । ୫ ଆକ୍ଷା ଆଡିଡ୍‌ ଆକାଡି ମନଡ୍‌ବରନ୍ ପର୍ତ୍ତମ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍, ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ତିଆତେ ବାଢେ ତନିୟନ୍ ଆଡ୍‌ତେଏନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଆ ବନେ ଏ ଅମତ୍‌ଡ୍‌ତେନ୍; ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଇନି ଏଆସାତନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରୁଆଡ୍‌ଲୋଡନ୍ ଆଡକ୍ଳୋ, ତନୁଡ୍‌ୟମ୍‌ବେନ୍ ତ ତନେବେନ୍ ତେଢେ ଆଡକ୍ଳୋ । ୬ ଅକ୍ଷା ମନଡ୍‌ବର ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅନସ୍‌ଡ୍‌ବରନ୍ ଆଡ୍‌ତେଏନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ବନେନ୍ ଏଅମତ୍‌ଡ୍‌ତେନ୍ ଆରି ତିଆତେ ଆକାଡିତମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଅମଲନେ ତି ଆ ମନଡ୍‌ବର ନମି ସମ୍‌ରା ପୁତ୍‌ନ୍ ବୁଡାୟ୍‌ତନ୍ ଆରି ଆସିବାଦନ୍ ପାଡ୍‌ତାୟ୍ । ୭ *ତନେତମନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ କାକାଡାମର୍ ତ ତନୁଡ୍‌ୟମ୍ ସସ୍‌ କାକାଡାମର୍‌ଲେନ୍ ଏପାପ୍ତାନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍‌ ନିୟ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଆ ବନେ ଏଞ୍ଜିଲନେ । ୮ ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ୍‌ ଆଡ୍‌ୟିଲବେନ୍ ଆ ତନୁଡ୍‌ୟମ୍‌ବର ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍‌ ବର୍‌ଲେନ୍ ।
 ୯ ତିଆସନ୍ ବନେବେନ୍ ଏରମତ୍‌ଡ୍‌ଲାଞ୍ଜି ସିଲଡ୍‌ ତିତାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏପାର୍ତନାତନାୟ୍ । ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆଡ୍‌ୟିଲବେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ ଗିଆନ୍ ତ ଗନନ୍‌ଲୁତନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଢେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ ବାଢେ ଆମ୍‌ନେନ୍ ଏକ୍ଷାଲତେନ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏପାର୍ତନାତନାୟ୍ । ୧୦ ଏଢେଲତେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ ବାଢେ ଷଣ୍ଡମଲନ୍ ଏରପ୍ରିତେ ଆରି ଆନିନ୍ ଆସ୍‌ପର୍ତାତେନ୍ ଅକ୍ଷମ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମ୍‌ଲେ ଏରପ୍ରିତେ; ଅନମେଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍ ମନଡ୍‌ କାକାଡାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ଏରପ୍ରିତେ ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ୍‌ ବୁଡ୍‌ବେନ୍ ମରଡ୍‌ତେ । ୧୧ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ୍‌ ରବଡୋଲନ୍ ଆରି ସଏଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ୍‌ନ୍ ଆ ରନପ୍ରିନ୍ ବାଢେ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବୋର୍ସାଲୋଡ୍‌ ଅକୋର୍ସାନାବା । ୧୨ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ରାଜ୍ୟଲୋଡନ୍ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ୍‌ ତନକ୍ଳୋନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ୍‌ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଏମ୍‌ଲେବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍‌ ସର୍ତାନ୍ ବାଢେ ସେକେବା । ୧୩ ଆନିନ୍ ଲୋଡ୍‌ ବୋର୍ସାନ୍ ସିଲଡ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତୋବଡୋବଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆରି ଏରାମ୍‌ୟ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍‌ ଆ ତନୁଡ୍‌ୟମ୍ ତାକ୍‌ଡାଅନନ୍ ଆ ତେସା ଓରୋଡ୍‌ଲଡ୍‌ଲନ୍ ।
 ୧୪ *ତି ଆ ତାକ୍‌ଡାଅନ୍ ଆମତ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଷାଡ୍‌ଲବୋ, ଆରି ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି ସିଲଡ୍‌ କେମାନ୍ ଷାଡ୍‌ଲବୋ ।

☆ ୧:୬ ୧:୭ କଲସି ୪:୧୨; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୩ ☆ ୧:୧୪ ୧:୧୪ ଏପିସି ୧:୭

ମନରାନ୍ ତ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

^{୧୫} କ୍ରିଷ୍ଟନ୍, ଅଃଗିୟତାଏନ୍ ଆ ଇସ୍ଵର ଆ ମୁକ୍ତା ଅନ୍ତମ୍, ଆନିନ୍ ଅଡକୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ମୁଟ୍ଟୁ ଗତେଲେନ୍ ।
^{୧୬} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ଵରନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍, ଆଗ୍ରିୟତାତେନ୍‌ଆତେ ତ ଅଃଗିୟତାଏନ୍‌ଆତେ ଅଡକୋନ୍ ଗଡେଏନ୍; ରାଜା ତରଙ୍ଗୁମନ୍ ତ ସୋଡାଗତନ୍, ରାଜାଗତନ୍ ତ ତନେଗତନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆନିନ୍ ଗଡେଏନ୍ । ଆନିନ୍ ବାଢେ ଆରି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ସମ୍ପରା ପୁତ୍ରିନ୍ ଗଡେଏନ୍ ।
^{୧୭} ଅଡକୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ଟୁ ଗଡେଏନ୍ ଆମ୍ମୁଟ୍ଟୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ମାୟଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅଡକୋନ୍‌ଆତେଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆଡକୋନେଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଗଡେଲେଞ୍ଜି ।
^{୧୮} ଆରି, ଆନିନ୍ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆବର୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ମୁଟ୍ଟୁମର୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ମୁଟ୍ଟୁ ଆୟର୍ମେଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡକୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ମୁଟ୍ଟୁମର୍ ତେତେ ।
^{୧୯} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆତେ ଅଡକୋନ୍ ବନରିଜଞ୍ଜି ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଆମାଡ଼ ତକୋନେତୋ ଗାମଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଲତଜେନ୍ ।
^{୨୦} ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ଵରନ୍ ସମ୍ପରା ପୁତ୍ରିନ୍ ଆମାଡ଼ନ୍ ଆରି ଆବଡିଡଲେ ପନାଡନ୍ ଆସନ୍ ଲତଜେନ୍, ଆଅକ୍କାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଆରନବୁ ବାଢେ ଇସ୍ଵରନ୍ ସନୟୁନ୍ ଗବ୍‌ରିଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଅଡକୋନ୍‌ଆତେଜି ଆନିନ୍ ଅବ୍‌ମାୟମାୟେନ୍ ।

^{୨୧} ଆରି, ଆମ୍ମୁଟ୍ଟୁ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ସାଡିନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଲୁମଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମାଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟ ତକୋଲବେନ୍, ମନ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ବନେରା ତକୋଲବେନ୍ ।
^{୨୨} ବନ୍‌ତ ନମି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମଡିର, ସତଡ଼ ତ ଏରଡୋସା ଅମ୍ମେଲେ ଆମୁକ୍କାବାନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଜେଲୁ ତଅଡନ୍ ଆରନବୁ ବାଢେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଅବ୍‌ମାୟମାୟଲବେନ୍ ।
^{୨୩} ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଅବୟ ରଡୋ ପୁନାଦିନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଗନବଡେଲନ୍ ତେଲବେନ୍ ଆରି ମନଡ଼ବରନ୍ ଏରମଡ଼େନ୍ ଆଡିଡ଼ ଅକ୍ଷା ଅରାସାନେ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍, ତେଢେ ସିଲଡ଼ ମନ୍‌ବେନ୍ ଅଡିଅତାନ୍ ତେଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼; ତି ଆ ମନଡ଼ବର୍ ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମାଡ଼ ଅନସ୍ପୁଟ୍ଟୁବରନ୍ ତେତେ, ଆରି ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଖେନ୍ ନିୟ ତି ଆ କାକାଡା ଲୁମତାୟ ।

ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

^{୨୪} ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡୁନ୍ ଆତ୍ରେଡିଞ୍ଜନ୍, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ନମି ସର୍ତାତନାୟ, ଆରି ଅକ୍ଷା ତଣ୍ଡୁ ଖେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ଟୁ ଖାଡ଼ାୟ, ତିଆତେ ଖେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆସନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅଡୋଆୟତୋ ।
^{୨୫} ସନ୍‌କ୍କାବେନ୍ ଆସନ୍ ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଡ଼ନ୍ ଲନ୍‌ମୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବିଡାରନ୍ ତିୟଲ୍‌ୟ, ତିଆସନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ପୁଟ୍ଟୁବରେ କାକାଡାଞ୍ଜେନ୍ ଅବ୍‌ସୁଜ୍ଜେତାୟ ।
^{୨୬} ତି ଜରୁଡମନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମାଡ଼ ସଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ବନ୍‌ତ ନମି ତିଆତେ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆମାଡ଼ ଅବ୍‌ତୁୟଲନେ ।
^{୨୭} ଏରଜିତଦିମରଞ୍ଜି ଆମାଡ଼ ତି ଜରୁଡମନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଆ ରନ୍ନା ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆମାଡ଼ ତିଆତେ ଅନବଡୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଲତଜେନ୍; ତି ଜରୁ ବର୍ନେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍, କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ।
^{୨୮} ତିଆସନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମାଡ଼ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏଅସ୍ପୁଟ୍ଟୁବର୍ତାୟ, ଆରି ତିଲେ ମନ୍‌ରାନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମ୍ମାୟନେ ବାଢେ ସବଡ଼ଡାଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମୁକ୍କାବା ତନବନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରନ୍ ତ ଗିଆନନ୍ ବାଢେ ଖନଡ଼ନ୍ ଏଡିୟତାୟ ।
^{୨୯} କେନ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମଲେ ଅନବ୍‌ସୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ବୋସା ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ଲନ୍‌ମୁମତନେ, ତିଆତେ ବାଢେ ଖେନ୍ ରବୁକିଞ୍ଜି ଲନ୍‌ମୁମତନାୟ ।

୨

^୧ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଲାଅଦିକିଆନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ତ ତିଅକ୍ଷା ମନ୍‌ରା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ଟୁ ଅମ୍ମୁଟ୍ଟୁଜି ତି ଅଡକୋଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତିଅକ୍ଷା ଲନ୍‌ମୁମତନାୟ, ତିଆତେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନାବେନ୍‌ତୋ ଗାମତାୟ ।
^୨ ଏକ୍ଷାଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସର୍ତାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗନନ୍‌ଲୁଡନ୍ ଆସନ୍ ଗିଆନନ୍ ଆ ରନ୍ନା ଖାଡ଼ତଜି, ଆରି କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ମା ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଜରୁ ବର୍ନେଜି ଗାମଲେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ଡମ୍ ତନ୍‌ଡ଼ୟମନ୍ ବାଢେ ମାୟଲନ୍ ତକୋନେତଜି ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଲତୟତ୍‌ୟ ।
^୩ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମାଡ଼ ଗିଆନନ୍ ତ ବୁଡ୍ଡିନ୍ ଆ ରନ୍ନା ତକୋ ।

^୪ ଏକ୍ଷାଲତେନ୍ ଆନିଡ଼ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପାତ୍ୟାବରନ୍ ବାଢେ କଣ୍ଡାୟତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତବେନ୍ ।
^୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଅଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ବାଢେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଃଡୁକୋଲନାୟ ଜନଡ଼ତେନ୍ ପୁରାଡାନ୍ ବାଢେ ଖେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋ; କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମାଡ଼ ରଡୋ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ସବ୍‌ୟଲନ୍ ଏଡୁକୋତନ୍, ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଖେନ୍ ସର୍ତାତ୍‌ୟ ।

କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମାଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍

☆ e:୧୮ ୧:୧୮ ଏପିସି ୧:୨୨,୨୩ ☆ e:୨୦ ୧:୨୦ ଏପିସି ୨:୧୭

୭ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏକାଲେ କ୍ରିଷ୍ଟ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ପ୍ରବୁ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଜାଏନ୍, ଏଭେଲେ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋନାବା । ୭ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ରବ୍‌ତୋଲନ୍ ପଡ଼ୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ଆ ଞନଡ଼ ବାଭେ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଅକୋର୍ସାଲନ୍ ଡାତେଡ଼ ସେକେବା ।

୮ ଅସମୟ, କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ଞନଡ଼ଞ୍ଜଡ଼ବରଜି ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆଗ୍ରବ୍‌ଡେଲ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଜି, ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡୁଡ଼ତନାଞ୍ଜନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତ ପାତ୍ୟାବରଞ୍ଜି ବର୍ନନ୍ ଆନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ କଣ୍ଡାୟଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଜାଗର୍ଡ଼ ତକୋନାବା । ୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ତୁମ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗୁନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋତନ୍ । ୧୦ ଆରି, ଆନିନ୍ ବାଭେ ଏମ୍‌ୟଲନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟ୍ ଡେଲବେନ୍, ଅଡ଼କୋ ସନୋଡ଼ାଗତନ୍ ତ ତନେଗତନ୍ ସିଲଡ଼ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ମା ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ।

୧୧ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏଡ଼କୋଲନ୍ ଡେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଗବ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡେଡ଼ବେନ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଡୁବ୍‌ଡେନ୍ ଆ ଗନ୍‌ବ୍‌ରେଡ଼ ତଡ଼, କେନ୍‌ଆଡେ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଗନ୍‌ବ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ଡେଡେ, କେନ୍‌ଆ ଗନ୍‌ବ୍‌ରେଡ଼ ବାଭେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇର୍ସେ ତଅଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁଡେ । ୧୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକ୍‌ବତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବାଭେ ତନିଲ୍‌ଡିଲନ୍ ଡେଲବେନ୍, ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ଯନ୍‌ମେର୍‌ଡ଼ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସାଲୋଡ଼ ତର୍ନେନ୍ ବାଭେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲବେନ୍ । ୧୩ ଆରି, ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ତ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରଗନ୍‌ବ୍‌ରେଡ଼ ତକୋଲବେନ୍, ତିଆସନ୍, ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆରବୁ ତକୋଲବେନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ନିୟ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବାଭେ ଅବ୍‌ୟର୍ମେଡ଼ଲବେନ୍, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍ । ୧୪ ଆରି, ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ କନାୟକାୟବରଜି ଆନିନ୍ ପବ୍‌ଞ୍ଜିଡେନ୍ କି ଆଅକ୍ଳାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଯୋଡ଼ଲେ ଅମ୍‌ଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ତିଆଡେ ସବ୍‌ଡ଼ାଜେନ୍ । ୧୫ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତନେଗତନ୍ ତ ସନୋଡ଼ାଗତନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଆରଜି ରୁୟ୍‌ଲେ ଆଡେମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜି ଆଅକ୍ଳାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅବ୍‌ଜିନୟଲନ୍ ।

୧୬ ଚିଆସନ୍ ଗାଡାନେନ୍ ଆସନ୍ କି ଜୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍, ପୁରପୁରନ୍ ଆସନ୍ କି ଅମାସିଆନ୍ ଆସନ୍, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍, ଆନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅବ୍‌ଡୋସାଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ୧୭ ତିଆଡେଜି ବିଅଜି ଆରଡ଼ୋଡ଼ାଞ୍ଜନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆ ଉମ୍‌ଲୁ ଅନ୍ତମ୍, ବନ୍‌ଡ଼ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ତୁମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ । ୧୮ ଆନାଜି ଲବ୍‌ଗଠଡ଼ମ୍‌ନେନ୍ ତ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମ୍‌ରଞ୍ଜି ଆ ପୁରପୁରଲୋଡ଼ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଆଗିଜେଞ୍ଜିଆଡେ ସାୟଲେ ତଅଡ଼ଡାଗୋ ଆ ବୁଡ଼ିଞ୍ଜି ବାଭେ କାଜ୍ଜାନ୍ ଗର୍ବତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବାଉଲି ଡେଡ଼ଡ଼ବେନ୍ । ୧୯ ଆନିଞ୍ଜି ଅବବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଆମାୟନେଜି ତଡ଼, ଅବବନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍‌ଡେଲୋଡ଼ ତ ସାଡାରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ବାଭେ ସୋଡ଼ାଲେ ପାଡ଼ଡେ ।

କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ସରିନ୍ ରନବୁନ୍ ତ ଅନମେଡ଼ନ୍

୨୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ରବୁଲବେନ୍, ଆରି କେନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରବ୍‌ସୋଡ଼ାତନେନ୍ ଆ ବୋର୍ସାଜି ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁଲବେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନିବା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଏଞ୍ଜାମ୍‌ଡନେ ? ୨୧ “କେନ୍‌ଆଡେ ଏଞ୍ଜାମ୍‌ଡଡେ, ତିଆଡେ ଏଜୋମ୍‌ଡଡେ, ତିଆଡେ ଏସୁଡେଡଡେ,” ଇନିବା ଏନ୍ନେଲେ ଏଅଡ଼ତନେ ? ୨୨ କେନ୍‌ଆଡେଜି ବସନ୍‌ନେଃ ରସମ୍‌ଡେ, କେନ୍‌ଆଡେ ଞ୍ଜାମ୍‌ଲନ୍‌ବୋ ଡେନ୍ ଇନିଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ବୋ, କେନ୍‌ଆଡେଜି ମନ୍‌ରାଜି ଆଗ୍ରବ୍‌ଡେଲେଞ୍ଜି ଆ ଞନଡ଼ଞ୍ଜଡ଼ବରଜି । ୨୩ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ଞନଡ଼ଜି, ପୁରପୁରନ୍, ଲବ୍‌ଗଠଡ଼ମ୍‌ନେନ୍ ତ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ଅଡ଼ନେ ଜୁନେଜି ସଭର୍ ଅବ୍‌ଡୁୟ୍‌ଡମ୍‌ନେନ୍ ତୁମ୍ ଆସନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଡେଭେ ଇନିଡ଼ ଲାବ ତଡ଼ ।

୩

୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବାଭେ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ଏଡୋଲନ୍, ତିଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସାୟଡ଼ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆର୍ଜଡୋମ୍‌ସିଗଡ଼ ଆତଜୁମ୍ । ୨ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆସନ୍ ଏଡ଼ର୍ ଏଡ଼କୋଡ଼ଡେ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆସନ୍ ଏଡ଼ର୍ ତକୋନାବା । ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ରବୁଲବେନ୍ ଆରି କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଅନମେଡ଼ବେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଆସସ ତକୋ । ୪ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ମା ଅନମେଡ଼ବେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଅକା ଆଡିଡ଼ ଅବ୍‌ଗିୟ୍‌ଡାତନ୍, ତିଆଡିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆନିନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଭେ ମାୟଲନ୍ ଏବ୍‌ଗିୟ୍‌ଡାତନ୍ ।

ପାପୁର ଅନମେଡ଼ନ୍ ତ ରଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍

୫ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆରଲନ୍‌ମ୍‌ଡନେନ୍ ତଅଡ଼ଡାଗୋ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି, ଜୋଣ୍ଡଡାନ୍, ଏରମ୍‌ଡିରନ୍, ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଃୟମ୍, ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା, କୋଡ଼ଡାୟ୍‌ପୁରନ୍ ତ ଅବ୍‌ରୋନେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍

☆ ୨:୧୨ ୨:୧୨ ରୋମିଅ ୨:୪ ☆ ୨:୧୩ ୨:୧୩ ଏପିସି ୨:୧-୫ ☆ ୨:୧୪ ୨:୧୪ ଏପିସି ୨:୧୫ ☆ ୨:୧୬ ୨:୧୬ ରୋମିଅ ୧୪:୧-୭ ☆ ୨:୧୯ ୨:୧୯ ଏପିସି ୪:୧୨

ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ରବୁବେନତୋ । ୭ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଏଡ଼ର୍ ଆଡ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍ । ୮ ଆମ୍ଭଟୁ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏରମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ଲେ ଏଡ଼ର୍ ଏଡ଼କୋଲନ୍ ।

୮ ବନ୍ତ୍ର ନମି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବନ୍ତ୍ରାବନ୍, ସଙ୍ଗାନ୍, ଇସ୍ବରାନ୍, ନିଶ୍ଚୟନ୍ ତ ଅଅଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ବା । ୯ ତର୍ତମ୍ ଏଲପାତ୍ୟାଡ଼, ପାପୁର୍ ଅନୋକ୍ଲାବେଞ୍ଜି ତ ଷ୍ଟ୍ରମ୍ନେବେଞ୍ଜି ଅମ୍ରେଡ଼ବା । ୧୦ *ଆରି ରଡ଼ ଷ୍ଟ୍ରମ୍ନେନ୍ ଏଜିଜିଲନ୍, ତି ରଡ଼ ଷ୍ଟ୍ରମ୍ନେନ୍ ଗନଡ଼େମର୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମୁକ୍ଲା ବାଞ୍ଜେ ତିତାନ୍ ରଡ଼ ତେତେ, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗିଆନ ଷାଡ଼ଲେ ଏରପ୍ରିତେ । ୧୧ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଜିଉଦିମରନ୍ ତ ଏରଜିଉଦିମରନ୍, ଆଗବରେତନ୍ ଆ ମନରା ତ ଏରଗନବରେତନ୍ ଆ ମନରା, ବର୍ବରମରନ୍ ତ ସ୍ବତୁମରନ୍, କମ୍ବାରିମରନ୍ ତ ଏରକମ୍ବାରିମରନ୍* ଇନ୍ନିଡ଼ ଆନ୍ନା ତଡ଼; କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତୁମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମୁଡ଼, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଆମ୍ଭେ ଡକୋତନ୍ ।

୧୨ *ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନରାଜି, ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ଲେ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ସେତାଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସିନ୍ରିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲମାଡ଼ ଉଗରନ୍, କାନକାରମ୍, ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍, ଲବଡ଼ିନ୍, ସନଏନ୍ ଜିଜିନାବା । ୧୩ *ଅବୟନେ ଆରି ଅବୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଲସଏଲେ ଡକୋନାବା, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ କନାୟକାୟବରନ୍ ଡକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ କେମାନ୍ ଅଲଡିୟବା; ପ୍ରବୁନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ କେମାଲବେନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେମା ତର୍ତମ୍ କେମାନ୍ ଅଲଡିୟବା । ୧୪ ଆରି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗୁନଜି ବାଞ୍ଜେ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ମାୟବା, ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଆବୟନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଡକୋତେ । ୧୫ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଡ୍ରୟଲବେନ୍ ଆ ସନୟ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅବଞ୍ଜାନେବେନତୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ସନୟ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ ରୁକ୍ଷତାଲେ ଆବୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅନେମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଓଡ଼େଲବେନ୍; ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର୍ ଅଲସେକେବା । ୧୬ *କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଷନଡ଼ଞ୍ଜିବର୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ଡକୋନେତୋ, ଗିଆନନ୍ ବୟନ୍ ତର୍ତମ୍ ଷନଡ଼ନ୍ ଅଲଡିୟବା, ଆରି ତର୍ତମ୍ ଅବନେଭାୟବା; ଇସ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ସନେକେନ୍, କନନନ୍, ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସକିର୍ତନଲନ୍ ସମ୍ପରା ଉଗରବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ କନନାବା । ୧୭ ଆରି, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ବନେଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ କି କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ ଇନିଜି ଏଲୁମ୍ତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଲୁମ୍ଲେ ଆପେୟ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼ ସେକେବା ।

କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଷ୍ଟ୍ରମ୍ନେ

- ୧୮ *ଏ ଆସୁଡ଼ନେବୟଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅୟତବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ମାନ୍ନେଲେ ଡକୋନାବା ।
- ୧୯ *ଏ ଆଞ୍ଜାଡ଼ବୟନେମରଜି, ତୁକ୍ରିବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ବା, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ସାଞ୍ଜେଡ଼ ଉଞ୍ଜେଡ଼ ଏଅମ୍ନେଡ଼ଜି ।
- ୨୦ *ଏ ପସିୟଜି, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼ ଆପେୟବେଞ୍ଜି ତ ଅୟୋଡ଼ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ମାନ୍ନେଲେ ଡକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ଷ୍ଟ୍ରମ୍ନେଜି ପ୍ରବୁନ୍ ମାଡ଼ ଲତୟତେ ।
- ୨୧ *ଏ ଆପେୟମରଜି, ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ପସିୟବେଞ୍ଜି ମୁସୁକ୍ଲା ଅଃଡ଼େଏଜି, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ପସିୟବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବାଞ୍ଜି ଏଅମ୍ନେଡ଼ଜି ।
- ୨୨ *ଏ କମ୍ବାରିମରଜି ମନରାନ୍ଆଡ଼ ଅନବମଅଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ମନରାନ୍ ଆଗନିୟ୍ଗିୟଲୋଡ଼ ତୁମ୍ ଏକାକାଡ଼ାଡ଼ନେ, ଆର୍ପାୟ ପ୍ରବୁନ୍ଆଡ଼ ବତଡ଼ତାଲେ ସର୍ତା ଉଗରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼ ଜଗତଲୋଡ଼ନ୍ ସାଉକାରବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ମାନ୍ନେବାଜି । ୨୩ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନି ଏଲୁମ୍ତେ, ତିଆତେ ମନରାନ୍ ଆସନ୍ ଏରଲନ୍ତମନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଏଲୁମ୍ତାୟ ଗାମ୍ଲେ ଇୟମ୍ତାଲେ ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଲୁମ୍ବା । ୨୪ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ପୁରସ୍ବାରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନାଜି; ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟ ପ୍ରବୁନ୍ଆଡ଼ ସେବାବା । ୨୫ *ଆରି, ଆନା ଏରମନଡ଼ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ତେ, ଆନିନ୍ ଏରମନଡ଼ନ୍ ଆଜ ଷାଡ଼ତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ଆଡ଼ ଅଃଡ଼ୁଲ୍ମତେ ।

୪

୧ *ଏ ସାଉକାରଜି, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପ୍ରବୁବେନ୍ ଡକୋ ଗାମ୍ଲେ ଜନାତାଲେ, କମ୍ବାରିମରବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ମନଡ଼ତମ୍ ଆରି ସବଡ଼ଲନ୍ ଷ୍ଟ୍ରମ୍ବାଜି ।

ଞନଡ଼ଞ୍ଜି

* ୩:୧୦ ୩:୧୦ ଏପିସି ୪:୨୪ * ୩:୧୧ 3:11 ତିନ୍ସୟଲୁମ୍ମମରନ୍ * ୩:୧୨ ୩:୧୨ ଏପିସି ୪:୨ * ୩:୧୩ ୩:୧୩ ଏପିସି ୪:୩୨ * ୩:୧୬ ୩:୧୬ ଏପିସି ୫:୧୯,୨୦ * ୩:୧୮ ୩:୧୮ ଏପିସି ୫:୨୨; ୧ ପିତ୍ର ୩:୧ * ୩:୧୯ ୩:୧୯ ଏପିସି ୫:୨୫; ୧ ପିତ୍ର ୩:୭ * ୩:୨୦ ୩:୨୦ ଏପିସି ୬:୧ * ୩:୨୧ ୩:୨୧ ଏପିସି ୬:୪ * ୩:୨୨ ୩:୨୨ ଏପିସି ୬:୫-୮ * ୩:୨୫ ୩:୨୫ ଏପିସି ୬:୯ * ୪:୧ ୪:୧ ଏପିସି ୬:୯

୨ ତିତାନ୍ ପାର୍ତନାନ୍ ବାଘେ ତକୋନାବା ଆରି ଇସ୍ବରନ୍‌ଆତଢ଼ ସେକ୍‌ଲେ ପାର୍ତନାଲୋଢ଼ନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋନାବା ।
 ୩ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାବା, ମନଢ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଟ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନଢ଼ନ୍ ରୋଏତୋ,
 ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ସନସବରଜି ଆସନ୍ ଷେନ୍‌ଆତଢ଼ ବଣ୍ଟିଲ୍‌ୟଜି, ୪ ତିଆତେ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଷେନ୍ ରନପ୍ରିଷେନ୍ ବାଘେ
 ରୟଲଢ଼ ବରନ୍ ରପ୍ରିତାୟ, ତିଆସନ୍ ପାର୍ତନାବା ।

୫ ଋୟଢ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼େନ୍ ତେନ୍ ତାଣ୍ଡନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଢ଼ ରୁଡ୍ଡିନ୍ ବାଘେ ଷ୍ଟ୍ରମ୍‌ନାବା । ୬ ବର୍ନେବେଞ୍ଜି ଆଏତର୍ ମନା
 ତେଏତୋ ଆରି ବର୍ନେବେନ୍ ବାଘେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ମଅଁଷେତଜି, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଢ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ଜନାଲଢ଼ନ୍ ତେତେ,
 ତିଆତେ ଜନାବେନ୍‌ତୋ ।

ସନକ୍‌ଡ଼େନ୍

୭ ✠ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଢ଼ ଡର୍ନେତମନ୍ ଆ ଲନ୍‌ମ୍‌ମର୍ ତ ସସ୍ କାକାଡ଼ାମର୍‌ଷେନ୍ ତନ୍‌ଡ଼ୟମ୍‌ତମ୍ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ନ୍
 ତୁକିକନ୍, ବର୍ନେଷେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବଜନାତବେନ୍ । ୮ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏତକୋତନାୟ, ତି
 ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବରନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅନବଢ଼ୟବନ୍ ଆସନ୍ ଷେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅମଢ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ
 । ୯ ✠ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତନ୍‌ଡ଼ୟମ୍‌ତମ୍ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ବେନ୍ ଅନିସିମନ୍ ନିୟ ଇୟତାୟ, ତେନ୍ନେ ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ଆନିନ୍
 ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଇୟତାୟ ବର୍ବେନ୍ ।

୧୦ ✠ଷେନ୍ ବୟନ୍ ବଣ୍ଟିସିଂଲୋଢ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆରିସ୍ପାର୍କନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଆ କୁଲମ୍ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ ମାର୍କନ୍ ନିୟ
 ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ନମସ୍ତାରତବେନ୍, ମାର୍କନ୍ ଅମଢ଼ବେନ୍ ଇୟଲାୟ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଆୟବା, କେନ୍ ଆ
 କବର ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ମା ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୧ ଜୁସ୍ତ ଗାମ୍‌ଲେ ଆରୋଡ଼େଡ଼େଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍* ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼
 ନମସ୍ତାରତବେନ୍, ଆଗର୍‌ବେତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି† ଆମଢ଼ଲୋଢ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆସନ୍
 ଷେନ୍‌ଆତଢ଼ ସାୟସିଲ୍‌ୟଜି ।

୧୨ ✠ଏପାପ୍ରାନ୍ ନିୟ ମରାୟନେମରବେନ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ନମସ୍ତାରତବେନ୍, ଆନିନ୍ ନିୟ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ
 କାକାଡ଼ାମର୍; ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଡର୍ନେଲୋଢ଼ନ୍ ମରଡ଼ତବେନ୍ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ବାଘେ ଡର୍ନେଲୋଢ଼ନ୍
 ରବ୍‌ଡୋଲନ୍ ଏତକୋତନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିତାନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାତନ୍ । ୧୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍
 ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆରି ଲାଅଦିକିଆନ୍ ତ ଏରାପଲିବାଜି ଆସନ୍ ମାଡ଼ ଲନ୍‌ମ୍‌ତନେ, ତିଆତେ ଷେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତାୟ ।
 ୧୪ ✠ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଲେନ୍ ବୋୟତମର୍ ଲୁକନ୍ ତ ଦିମାନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି ।

୧୫ ଲାଅଦିକିଆନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ବୋଞ୍ଜାଢ଼ ତନାନଞ୍ଜି, ନୁମ୍‌ନାନ୍ ତ ଆସିଡ଼ନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିଡ଼ିମର୍‌ଜିଆତଢ଼ ନମସ୍ତାରନ୍
 ଆବଜନାବାଜି । ୧୬ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ସିଟି ଏପଡ଼େଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଲାଅଦିକିଆ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ
 ପଡ଼େନେନ୍ ଆସନ୍ ଆସ୍ତାୟବା; ଆରି ଲାଅଦିକିଆ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଢ଼ବେନ୍ ଆରାସ୍ତାୟତାଞ୍ଜି ଆ ସିଟି ନିୟ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି
 ପଡ଼େନାବା । ୧୭ ✠ଆରି, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଅଙ୍ଗା ବିଡ଼ାର ଷାଢ଼େନ୍, ତିଆତେ ଅବ୍‌ସୁଡ଼େଆ,” ଗାମ୍‌ଲେ
 ଆକର୍‌ପନ୍‌ଆତଢ଼ ବର୍ବା ।

୧୮ ଷେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଷେନ୍‌ତମ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଢ଼ ନମସ୍ତାରତବେନ୍ । ଷେନ୍ ଆବଣ୍ଡି ତରକୋତନାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଞ୍ଜି
 କରୋଡ଼ାତଢ଼ବେନ୍ । ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ତିତାନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ ।

✠ ୪:୫ ୪:୫ ଏପିସି ୫:୧୭ ✠ ୪:୬ ୪:୬ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୦:୪; ୧ ତିମତି ୪:୧୨ ✠ ୪:୭ ୪:୭ ଏପିସି ୭:୨୧,୨୨ ✠ ୪:୯ ୪:୯ ପିଲିମନ୍ ୧:୧୦-୧୨ ✠ ୪:୧୦
 ୪:୧୦ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୯:୨୯; ୨୭:୨; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪; ଅନାସ୍ତାୟ ୧୨:୧୨,୨୫; ୧୩:୧୩; ୧୫:୩୭-୩୯ * ୪:୧୧ 4:11 ଜୁସ୍ତ † ୪:୧୧ 4:11 ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି
 ✠ ୪:୧୨ ୪:୧୨ କଲସି ୧:୭; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୩ ✠ ୪:୧୪ ୪:୧୪ ୧ ତିମତି ୪:୧୧; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪; ୧ ତିମତି ୪:୧୦; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪ ✠ ୪:୧୭ ୪:୧୭
 ପିଲିମନ୍ ୧:୨

ଥେସଲନୀକୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲକ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ ସ୍ଥିତି ସନେକୁଲନ୍

ତେସଲନିକି ଗଡ଼ାନ୍ ରୋମିଅ ରାଜ୍ୟ ମାକିଦନିଆନ୍ ଆ ରାଜଦାନି ତକୋଏନ୍ । ପାଓଲନ୍ ପିଲିପି ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ୍ ଜିର୍ମାୟ କି ତେତ୍ରେ ଅବୟ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ ତୁବେ । ଜିଉଦି ତରମ୍‌ଲୋଟନ୍ ମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଆରଲତଜେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ ମନତ୍‌ବର୍ ଅସ୍ତୁଟ୍‌ବରେନ୍ । ଆରି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି କ୍ରିସ୍ଟୁନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତଜେଞ୍ଜି । ବନ୍‌ଡ୍ ତେସଲନିକି ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିକି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ବବ୍‌ତଡ୍‌ଡେଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତେତ୍ରେ ସିଲଡ୍ ବିରିୟାନ୍ ଜିରେନ୍ । ତିକ୍ଳି ଆନିନ୍ କରଡ୍‌ଲୋଟନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡିଡ୍ ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ ତକୋ ତି ଆ କବର ତିମତିନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ଅମତ୍‌ଡେନ୍ । ପାଓଲନ୍ ତ ତିମତିନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଗଡି ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ବାଗୁଞ୍ଜି ମାୟଲନ୍ ମନତ୍‌ବରନ୍ ଅସ୍ତୁଟ୍‌ବରେଞ୍ଜି ।

ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ କ୍ରିସ୍ଟୁନୁଜି ଅନବ୍‌ଭୟବନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡେନ୍ । ତେତ୍ରେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ତର୍ନେ ତ ଆ ତନୁଡ୍‌ୟମଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଆରମ୍‌ତଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସେକ୍‌ଡାଲେ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡିତନ୍ ଉଲନେ । କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆଙ୍ଗା ଜିର୍ତ୍ତାୟ ? କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଅସ୍ତୁଡ୍ ଜିରାଞ୍ଜିନ୍ ଅବୟ ତର୍ନେମରନ୍ ରବୁଏନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆବାସାଲଡ୍‌ଲନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଖାଡ୍‌ତେ ପଡ୍ ? କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ସନେକୁବର୍‌ଜି ତେସଲନିକି କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତେତ୍ରେ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡିଡ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଖଣ୍ଡମଲନେ, ତି ଆ ବର୍‌ନେଜି ଇଡ୍‌ଲେ କେନ୍ ଆ ସେକୁବର୍‌ଜି ଆ ଜନାଲଡ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚିଲୋଡ୍ ଇଡେନ୍ । କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ ବାରଜନିର୍ ଆସାତାଲନ୍ ଆଜଗେତବନ୍ ଆଡିଡ୍ ଲଡିୟମ୍ କାକାଡାନାବା ଗାମ୍‌ଲେ, ପାଓଲନ୍ ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ କ୍ରିସ୍ଟୁନୁଜିଆତଡ୍ ଖନଡ୍‌ଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡେନ୍ ।

ପନାକ୍‌ଡନ୍

- ୧ ସନେକୁଲନ୍ । ୧
- ୨ ଲନୋମିନ୍ ତ ସନେକେନ୍ । ୧:୨-୩:୧୩
- ୩ ସକ୍ଳୟ କ୍ରିସ୍ଟୁନୁଗୋ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ୍‌ଞ୍ଜିନ୍ । ୪:୧-୧୨
- ୪ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ ବାରଜନିର୍ ଆ କଡାଡିଲୋଡ୍ ଖନଡ୍‌ଞ୍ଜିନ୍ । ୪:୧୩-୫:୧୧
- ୫ ଆଡନିକ୍ଳି ଖନଡ୍‌ଞ୍ଜିନ୍ । ୫:୧୨-୨୨
- ୬ ଅନବ୍‌ସୁଡ୍‌କେବରନ୍ । ୫:୨୩-୨୮

୧*ପାଓଲନ୍, ସିଲାନ୍ ତ ତିମତିନ୍,
 ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ ସିଚିନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆପ୍ତାୟତଜି ।
 ଆପେୟ ଇସ୍‌ବରନ୍ ତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ତ ସନୟନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡୋଆୟତୋ ।

ତେସଲନିକିବାଜି ଆ ତର୍ନେ

୨ ତିତାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏପାର୍ତନାତନାୟ ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ୍ ଏସେନ୍‌ତାୟ । ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରଲେନ୍ ତ ଆପେୟନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାବା ତର୍ନେବେନ୍ ଆ କାକାଡା, ତନୁଡ୍‌ୟମ୍‌ବେନ୍ ଆ ଲନୁମ୍ ଆରି ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟୁଲେନ୍ ଆମତ୍ ଏରକିକ୍ଳିଡ୍‌ନେନ୍ ଅରାସାନେବେନ୍ ଏମନ୍‌ଡେତାୟ । ୪ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତୁଡ୍‌ୟମ୍‌ତବେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସେତାଲବେନ୍ । ୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ ଏରସ୍ତୁଲ୍ଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ମନତ୍‌ବର୍ ସଭର୍ ବର୍‌ନେନ୍ ବାତ୍ରେ ଅଃଡ୍‌ଡେଲୋ, ଆର୍ପାୟ ବୋର୍ସାନ୍, ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ତ ଆଜାଡିତମନ୍ ବାତ୍ରେ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ତିଆତେ ଅଡୋଲ୍ଲାୟ; ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଅଃଖଣ୍ଡମଲନାୟ, ତିଆତେ ତ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୬*ଆରି ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ତିୟତେ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେଲବେନ୍ ଜନଡ୍‌ତେନ୍, ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆଡ୍‌ୟଲବେନ୍ ଆ ସର୍ତା ଆରି ଏରମ୍‌ତଡେନ୍ ଆ ମନତ୍‌ବର୍ ଜାଲୋଡ୍‌ଜାଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତ ପ୍ରୁନ୍ ଆ ସନଶ୍ଟୋଡ୍‌ମର୍ ତେଲବେନ୍ । ୭ ତିଆସନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ମାକିଦନିଆନ୍ ତ ଆକାୟାବାଜି ଅଡକୋ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନବ୍‌ଜଡନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲବେନ୍ । ୮ ଅମତ୍‌ବାବେନ୍ ସିଲଡ୍ ପ୍ରୁନ୍ ଆ ମନତ୍‌ବର୍ ସଭର୍

☆ ୧:୧ ୧:୧ ଅନାପ୍ତାୟ ୧୭:୧ ☆ ୧:୨ ୧:୨ ଅନାପ୍ତାୟ ୧୭:୫-୯

ମାକିଦନିଆନ୍ ତ ଆକାୟାଲୋଡନ୍ ତୁମ୍ ଅନସ୍ତୁଟ୍ଟୁବରନ୍ ଅଃଡ୍ଡେଲୋ, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏତର୍ତ୍ତନେ ତି ଆ କଡାଡି ସମ୍ପରାନ୍ ଏଡେଲେ ବୁର୍ବୁରାୟଲନ୍ ତ, ତି ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନ୍ନିଡ୍ ଏଃକର୍ନାୟ । ୯ ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ବର୍ନେଲେନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମଡ୍ବେନ୍ ଏରିୟଲାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଜାଲଲେନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ କୋଡ୍ଡଡାଜଞ୍ଜି ଅମରେଡ୍ଡଡାଲେ ଆଜାଡିନ୍ ତ ଆମେଡ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡଡ୍ ଏସେବାଡେ, ୧୦ ଆରି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଡୋବ୍ଡୋବନ୍ ଆସନ୍, ରନ୍ବୁନ୍ ସିଲଡ୍ ଯର୍ନେଡ୍ଲେ ଆଡ୍ଡୋଲନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଜିସୁନ୍ ରୁଆଡନ୍ ସିଲଡ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ଏଡକୋନେବା ।

୨

ତେସଲନିକି ଗଡାଲୋଡନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡା

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ଡଜି, ତନାନ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମଡ୍ବେନ୍ ଏରିୟଲାଞ୍ଜନ୍ ତିଆଡେ ଅଃମ୍ବୋସ୍ତାଲୋ; ୨ *ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମଡ୍ବେନ୍ ଏରିୟଲାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍ବୁ ପିଲିପି ଗଡାଲୋଡନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ କନଞ୍ଜନ୍, ଗନ୍ବରଜନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍ଲୋୟ ତିଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ତି ସିଲଡ୍ଲନ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ବାଡେ ଅମଡ୍ବେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନଡ୍ବର ଅନସ୍ତୁଟ୍ଟୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅନୋମଡ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍ଲୋୟ । ୩ ଞନଡ୍ଡଞ୍ଜିଲେନ୍ ପାତ୍ୟା ତଡ୍ କି ଏରମଡ୍ଡିର୍ ତଡ୍, ଆରି ଆନ୍ନିଡ୍ଆଡଡ୍ ନିୟ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଃକ୍ଲୁୟାୟଲବେନ୍ । ୪ ବନ୍ତ ମନଡ୍ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଟ୍ଟୁବରନ୍ ଆ ବିଡାର୍ ଅସିଲୋଡ୍ଲେନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟଲଲେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଅମଡ୍ଲେନ୍ ସିଲଡ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଲଡୟଡେ, ଏଡେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ମନଡ୍ବରନ୍ ଏଅସ୍ତୁଟ୍ଟୁବର୍ତ୍ତାୟ; ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଅନବମଅଁଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତିଆଡେ ଏଃଲୁମାୟ, ଆର୍ପାୟ ଅଙ୍ଗା ଇସ୍ବର ଉଗର୍ଲେଞ୍ଜି ମାଲ୍ମାଲ୍ଲଡ୍ଡତନ୍, ଆନିନ୍ଆଡଡ୍ ଅନବମଅଁଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତିଆଡେ ଏଲୁମଡାୟ । ୫ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଞ୍ଜିୟ ତମୟବରନ୍ ଏଃକର୍ନାୟ କି ଅନବରଜନ୍ ଅନବସସନ୍ ଆସନ୍ ଏଃକ୍ଲୁୟାୟବେନ୍, କେନ୍ଆଡେ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ସାକିନ୍ ତକୋ । ୬ ଅମଡ୍ବେନ୍ ସିଲଡ୍ କି ଆନ୍ନିଡ୍ ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅଡେ ଅନ୍ନିଡ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅନବସେକେନେନ୍ ଏଃସାୟଲାୟ । ୭ ବନ୍ତ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆନାସ୍ତାୟମର୍ ଅଡ୍ଡମ୍ ଅମଡ୍ବେନ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏବର୍ତ୍ତନାୟ, ଅୟୋଡନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆ ପସିଜନ୍ଆଡଡ୍ ସାକ୍ଲେଡେ ଉକ୍ଲେଡେ, ଏଡେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମଡ୍ଲୋଡ୍ବେନ୍ ଲବ୍ଗଡତମ୍ଲନ୍, ୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅମଡ୍ଲେନ୍ ତନ୍ନୁଡ୍ଡୟମନ୍ ତକୋନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନଡ୍ବର ତୁମ୍ ତଡ୍, ଆର୍ପାୟ ପରାନ୍ନାଲେନ୍ ନିୟ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଡିୟଡମ୍ଲନାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନ୍ନୁଡ୍ଡୟମ୍ମର୍ଲେଞ୍ଜି ଡେଲବେନ୍ । ୯ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ଡଜି, ତନାନ୍ଜି, ଲନ୍ନୁମଲେନ୍ ତ ଲଗିନ୍ କାକାଡାଲେନ୍ ମନ୍ଲୋଡ୍ବେନ୍ ତକୋ; ଏଙ୍ଗାଲେଡେନ୍ ଅମଡ୍ଲୋଡ୍ବେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନ୍ନିଡ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅବୟ ବିଡାରନ୍ ଅଡ୍ଡମ୍ ଡେଡଡ୍ଲେନ୍ ତଡ୍, ତିଆସନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍ବା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନଡ୍ବର ଅମଡ୍ବେନ୍ ଏଅସ୍ତୁଟ୍ଟୁବର୍ଲାୟ ।

୧୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଡର୍ନେମର୍ଜି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ମଡ୍ଡିରନ୍, ତରମ୍ପନ୍ ତ ଏରନିଶ୍ଟୟଡାଗୋ ଅମଡ୍ବେନ୍ ଏଞ୍ଜାମ୍ଲନାୟ ତିଆଡେ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତକୋ, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ନିୟ ସାକିନ୍ ତକୋ । ୧୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ଆପେୟନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆଅନଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଞଡ୍ଡଞ୍ଜି, ତିଅଡ୍ଡମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ୍ଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ଆଡଡ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍ଲୋବେନ୍, ୧୨ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେଡେନ୍ ଅନୋଡ୍ଡେମର୍ ଇସ୍ବରବେନ୍ ଆ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ୍ ଅଙ୍ଗାଡେ ମନଡ୍ ତିଅଡ୍ଡମ୍ ଏଞ୍ଜାମ୍ତନେ, ସିଲଡ୍ଲନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡନ୍ ତ ଆ ଗନ୍ନୁ ପନେମେଡ୍ଲୋଡନ୍ ତରକୋନେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍ଡେ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍ଲୋବେନ୍, ଏବନ୍ନୁୟ୍ବିଲବେନ୍ ।

୧୩ ଆରି, କେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ତିତାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡଡ୍ ଏସେକେଡାୟ, ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନଡ୍ବର ଏଅସ୍ତୁଟ୍ଟୁବର୍ଲାୟ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଏଜାଏନ୍, ତିଆଡିଡ୍ ତିଆଡେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଗାମଲେ ଏଃକ୍ଲୋ, ଆର୍ପାୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଗାମଲେ ଏଜାଏନ୍, ଆରି ଆଜାଡିଡମ୍ ତିଆଡେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଡର୍ନେମର୍ଜି ତିଆସନ୍ ଉଗର୍ଲୋଡ୍ବେନ୍ ତିଆଡେ ଲନ୍ନୁମତନେ । ୧୪ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ଡଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆମଡ୍ ଆଡ୍ଡର୍ତ୍ତନେଞ୍ଜି ଜିଉବା ଡେସାଲୋଡନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିଜି ଅଡ୍ଡମ୍ ଡେଲବେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଞାଡେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଡେଲେ ମନ୍ରାବେଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ । ୧୫ *ତି ଆ ଜିଉଦିଜି ପ୍ରୁ ଜିସୁନ୍ଆଡଡ୍ ରକ୍ଲୁଏଞ୍ଜି, ଆରି ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ନିୟ ରକ୍ଲୁଏଞ୍ଜି, ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଡଶ୍ଟାୟଲଡ୍ଲେଞ୍ଜି; ଇସ୍ବରନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡଡ୍ ଅଃଲ୍ଲଡେଜି ଆରି ଅଡ୍ଡକୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଅଃଡ୍ଡନେଏଜି । ୧୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ ଅନ୍ନୁରନ୍ ଞାଡେଡଜି ଗାମଲେ ମନଡ୍ବରନ୍ ଅସ୍ତୁଟ୍ଟୁବର୍ବୋ ଡେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତିଆଡେ ରଡ୍ଡଜି; କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆ କାକାଡାଜି ଲୁମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେଞ୍ଜି ଅବ୍ଗୋଗୋୟଡଜି; ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବନ୍ତ୍ରାବନ୍ ଅଡୋଲାୟନି ।

* ୨:୨ ୨:୨ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୭:୧୯-୨୪; ଅନାସ୍ତାୟ ୧୭:୧-୯ * ୨:୧୪ ୨:୧୪ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୭:୫ * ୨:୧୫ ୨:୧୫ ଅନାସ୍ତାୟ ୯:୨୩,୨୯; ୧୩:୪୫,୫୦; ୧୪:୨,୫,୧୯; ୧୭:୫,୧୩; ୧୮:୧୨

ପାଓଲନ୍ ମଣ୍ଡିରେଡନ୍ ଆରି ବନୁଲେନ୍ ସାଜେନ୍

୧୭ ବନ୍ତ, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଇନ୍ଲେନ୍ ଉଗରନ୍ ବାଢେ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ତଅଡ଼ନ୍ ବାଢେ ବସନ୍ନେଃ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଏସବ଼଼ାୟଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ମୁକ୍ତାବେଞ୍ଜି ଗିୟଗିଜନ୍ ଏସାୟଲାୟ ।* ୧୮ ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଏସାୟଲାୟ, ଖେନ୍† ପାଓଲ, ବବେଡ଼ା, ବାଗୁବେଡ଼ା ଅନିୟନ୍ ସାୟଲାୟ, ବନ୍ତ ସନୁମନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଡ଼ଲଲେନ୍ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିନ୍ନା ଆ ମୁକ୍ତାଗତନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅରାସାନେଲେନ୍, ସନର୍ତ୍ତାଲେନ୍, ଓଞ୍ଜୋଲକୁୟଲେନ୍ ଆରି ଖେନ୍ ତୁମ୍ ଆଗନାମ୍ ‡ଅଃଡ଼େଏ ପଡ଼ ? ୨୦ ଆଜାଡିତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ଲେନ୍ ତ ସନର୍ତ୍ତାଲେନ୍ ତେତବେନ୍ ।

୩

୧ *ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆରି ସଏଲେ ଏଃର୍ପ୍ତୁଲାୟ କି ତିକ୍ତି ଆତିନିଲୋଡ଼ନ୍ ତିନ୍ସୟଲେନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏକତାଡ଼ିଲନାୟ; ୨ ବନ୍ତ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନେଲୋଡ଼ନ୍ ରନବତୋନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନବତୟୁବନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତିମତି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏଆସ୍ତାୟଲାୟ, ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସରିନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅସ୍ତୁବର୍ତାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମତେ । ୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେନ୍ ଅସମୟ ଏୟରତଡ଼ନେ ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନାୟସିବାନ୍ ଇୟତାୟ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଜନାଜି ତିଆତେ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଲଡ଼ଲନ୍ । ୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏଡ୍ରକୋଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ମା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଞାଡ଼ତବୋ ଗାମ୍ଲେ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଏବର୍ବେନ୍, ଆରି ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିତମ୍ ତିଆତେ ଏଜନାତେ, ଏଢେଗୋ ମା ତେତେଲଡ଼ତନ୍ । ୫ ତିଆସନ୍, ଅସମୟ ତନୋରତୋରମରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଲତୋରବେନ୍ ଆରି କାକାଡ଼ାଲେନ୍ ଅଲମୋସ୍ତାଏ ତେତେ ଗାମ୍ଲେ, ଅବଡ଼ିସୟଲାୟ କି ଖେନ୍ ଆରି ସଏଲେ ଅଃର୍ପ୍ତୁଲାୟ, ତିଆସନ୍ ତନେବେନ୍ ଆ କତାଡ଼ି ଏଞ୍ଜାଗୋ ଗାମ୍ଲେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ତିମତିନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାୟ ।

୨ *ବନ୍ତ ନମି ତିମତିନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ବାଲେନ୍ ଯର୍ନାୟ କି ତନେବେନ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟମ୍ବେନ୍ ଆ ମନଡ଼ କତାଡ଼ି ଇୟଲାୟ ବରେନ୍; ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗନିଜନ୍ ଏସାୟତାୟ, ଏଢେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗନିଜନ୍ ଏସାୟତେ କି ତିତାନ୍ ଏମନ୍ନେତଲେନ୍, ତି ଆ ବନେଜି ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେନ୍ । ୩ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ତନେବେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅଡ଼କୋ ଅନିଃୟମଲେଞ୍ଜି ତ ତନଶ୍ଟାୟଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ବନବୟୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ; † ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି ରବତୋଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଏରକିକ୍ତିଡ଼ଲନ୍ ଏଡକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମେଡ଼ ତକୋଜି । ୯ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଇନ୍ଲେନ୍ ତିୟନେ ଏସ୍ବରତାତନାଞ୍ଜନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଇନି ବାଢେ ଏସେକେଆୟ । ୧୦ ଏଞ୍ଜାଲତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଲରବାଡ଼ଲେ, ତନେଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇନିଜି ଅଜିଡ଼ ଉନା ତକୋ, ତିଆତେଜି ବନବରିଜନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ାୟ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍ବା ଏପାର୍ତନାତନାୟ ।

୧୧ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ ମା ତଡ଼ରନ୍ ଅବତୁୟଲଡ଼ନେତୋ; ୧୨ ଆରି, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲେ ଏଡ଼ୁଡ଼ୟମ୍ତବେନ୍, ଏଢେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଆସନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ତନୁଡ଼ୟମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ବାବେନ୍ ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆରି ଅବଗୋଗୋୟବେନ୍ତୋ; ୧୩ ଆନିନ୍ ଏଢେଲେ ଉଗରବେନ୍ ମବରଡ଼ବେନ୍ତୋ, ଏଢେଲତେନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଅଡ଼କୋ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା, ଆପେୟ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ଆ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିରନ୍ ବାଢେ ଏରନିଶ୍ଟୟନ୍ ଗିୟତାତବେନ୍ ।

୪

ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ମନଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଏଞ୍ଜାଲେ ଞ୍ଜୁମ୍ତାଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଅବମଅୟତବୋ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲେ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜୁଲବେନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଞ୍ଜାଲେ ଏଞ୍ଜୁମ୍ତନେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆରି ତାତେଡ଼ ମନଡ଼ ଞ୍ଜୁମ୍ତନାବା ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆତନେଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞ୍ଜୁଡ଼ଞ୍ଜୁତାଲେ ଏକ୍ସୁୟବତବେନ୍ । ୨ ଆରି, ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନିଜି ଇନିଜି ଏଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜୁଲବେନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା । ୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତାରିନେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବ଼଼ାୟତାଲନ୍, ମଡ଼ିର୍ ଏମ୍ବେଲନ୍ ତକୋନାବା ଗାମ୍ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଲତୟତେ । ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ତୁକ୍ତିବେନ୍ ବୟନ୍ ମଡ଼ିରନ୍ ତ ମନାନ୍ନେତାଗୋ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜୁମ୍ତନାବା । ୫ ଆରି, ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଅଃକ୍ଳନାଏଞ୍ଜି ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆନାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍

* ୨:୧୭ ୨:୧୭ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ଼ ତଡ଼ରାତାଲଲେନ୍ † ୨:୧୮ ୨:୧୮ ପାଓଲ ‡ ୨:୧୯ ୨:୧୯ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ☆ ୩:୧ ୩:୧ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୭:୧୫ ☆ ୩:୨ ୩:୨ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୫

ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଗିୟମତ୍‌ବଜନ* ତେଡ଼ଢ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ।^୭ କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍ଭେଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଆତଡ଼ ଏବୁର୍ତ୍ତଡ଼ କି ଏପାତ୍ୟାତଡ଼, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ଭୁଢ଼ ମା ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବର୍‌ବେନ୍, ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପବ୍‌ରଡ଼ତଜି ।^୮ ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏର୍‌ମଡ଼ିର୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୋଡ଼େଲଡ଼ଲନ୍, ଆର୍‌ପାୟ୍ ମଡ଼ିର୍ ଅମ୍ଭେଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଓଡ଼େଲଡ଼ଲନ୍ ।^୯ ତିଆସନ୍, ଅକ୍ଷା ମନ୍‌ରା କେନ୍‌ଆତେ ଅଃକ୍ଳାଏ, ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃକ୍ଳାଏ, ଆର୍‌ପାୟ୍ ଅକ୍ଷା ଇସ୍‌ବର ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ବେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟ୍‌ତବେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍‌ସ୍‌ତେ ।

^{୧୦} କ୍ରିସ୍ଟୁ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ତ ତନାନ୍‌ଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ଡୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ତଡ଼, ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏକ୍ଷାଲେ ତନ୍ନୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍ ତେତେ ତିଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିତମ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜିଡ଼ଲନ୍ ।^{୧୧} ଆକାଡ଼ିତମ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ମାକିଦନିଆଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋତନେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟୁ ତର୍ନେ ଅଡ଼କୋ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ତ ତନାନ୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼େଲେ ମା ଏଡୁଡ଼ୟ୍‌ମତଜି । ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ତି ସିଲଡ଼ ଆରି ତାତେଡ଼ ଲୁମ୍‌ବା ଗାମଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବର୍‌ତ୍‌ବେନ୍ ।^{୧୨} ଆରି, ଆମ୍ଭୁଢ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବର୍‌ବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସର୍‌ୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍, ରମ୍ଭୁଡ଼ ରମ୍ଭୁଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ବା, ଆରି ଅସିଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋନାବା ଗାମଲେ ଏଞ୍ଜିଡ଼ଞ୍ଜିତବେନ୍ ।^{୧୩} ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେତବେଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନ୍‌ନିଡ଼ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍‌ତାଗୋ ଏଃଡ଼େବେନ୍ ।

ପ୍ରବୁନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍

^{୧୪} ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବର୍‌ତ୍‌ବେନ୍, ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅରାସାନେତଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅନିଃୟ୍‌ମନ୍ ବାଡ଼ଲ୍ଲି ଅଃଡ଼େବେନ୍ ।^{୧୫} ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ରବୁଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଯର୍‌ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନ୍ ଗାମଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତନବୋ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନାଜି ଜିସୁନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ତର୍ତ୍ତନ୍ ରବୁତଜି, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ଅବ୍‌ତୋଲେ ଓରୋଡ଼ତଜି ।

^{୧୬} *ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନମି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅକ୍ଷାତେ ଞ୍ଜନଡ଼ନ୍ ଏତିୟ୍‌ତବେନ୍, ତିଆତେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିଅକ୍ଷା ମନ୍‌ରା ଆମେଡ଼ନ୍ ତକୋଲଡ଼ତନ୍, ଆର୍‌ବୁଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ଭୁଢ଼ଲନ୍ ଅଃକ୍ଳିରବୋ ।^{୧୭} ତିଆଡ଼ିଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ବାୟ୍‌ତଜି, ଆରି ମୁଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରନ୍ ଆ ସର୍‌ଡ଼ ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ତରେତେ ଆ ସନଡ଼ାବାଡ଼େ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ତନାୟ୍, ସିଲଡ଼େ ଆନାଜି କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ତର୍ତ୍ତନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ଭୁଢ଼ ତୋତଞ୍ଜି ।^{୧୮} ତିକ୍ଳି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତିଅକ୍ଷା ମନ୍‌ରା ଆମେଡ଼ ତକୋଲଡ଼ତନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ବୟନ୍ ଅଲ୍‌ରବାଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ମେଗଲୋଡ଼ନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିର୍ତ୍‌ବୋ; ଆରି କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ପ୍ରବୁନ୍ ସରିନ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ ।^{୧୯} ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଞ୍ଜନଡ଼ଜି ବାଡ଼େ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ନବ୍‌ଡ଼ୟ୍‌ବବା ।

ପ୍ରବୁନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ତିଆସନ୍ ଅବ୍‌ଜାତାଲନ୍ ତକୋନାବା

^୧ ବନ୍‌ଡ଼ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅକ୍ଷା ଜୋଗାଲୋଡ଼ ଆରି ଅକ୍ଷା ବେଡ଼ା ଗଡ଼େଲଡ଼େ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ନିଡ଼ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ତଡ଼ ।^୨ *ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଗଲନ୍ ରାଉମରନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଡିନ୍ନା ଅଡ଼ୋତାୟ୍ ଗାମଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ମନଡ଼ତମ୍ ଜନାଜି ।^୩ ଅକ୍ଷା ଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏରାମ୍ଭୁୟ୍ ଆରି ଇନ୍‌ନିଡ଼ ବନ୍ତୁଡ଼ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ତଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆତିଲ୍‌କୋଡ଼ବଜନ୍ ଆବୁଡ଼ାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନସେତନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଏକ୍ଷାଲେଜନଡ଼ତେନ୍ ଅଃନ୍ନୁଡ଼ୁରଜି ।^୪ ବନ୍‌ଡ଼, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆଲୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଏଃଡ଼କୋନେ, ତିଆସନ୍ ତି ଆ ଡିନ୍ନା ରାଉମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଅଃନ୍ନୁଡ଼ୋଆୟ୍; * ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ସନାଆରନ୍ ତ ତମ୍‌ବାନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି । ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତଗଲନ୍ କି ଲୋଡ଼ତନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି ତଡ଼ ।^୫ ତିଆସନ୍ ଯବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତିମଡ଼ଲନ୍ ଅଃଡ଼କୋନେବୋ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜଗେଲେ* ଅବ୍‌ସେଭାଲନ୍ ଏଡ଼କୋନେବା ।^୬ ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ତିମଡ଼ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଗଲନ୍ ତିମଡ଼ତଞ୍ଜି, ଆରି ଆନାଜି ବନ୍ନୁଲୁତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଗଲନ୍ ବନ୍ନୁଲୁତଜି ।^୭ *ବନ୍‌ଡ଼ ଯବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତମ୍‌ବାନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି, ତିଆସନ୍ ତର୍ନେନ୍ ତ ତନ୍ନୁଡ଼ୟ୍‌ମନ୍ ଆ ତରଡ଼ନେମାୟ୍ ଜିମାୟ୍‌ତାଲନ୍, ଅନ୍ନୁର୍ ଅରାସାନେନ୍ ଆ ରନ୍ନୁକବ୍ ରୁକ୍‌ବତାଲନ୍ ଅବ୍‌ସେଭାଲନ୍ ଏଡ଼କୋନେବା ।^୮ ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆ ବନ୍‌ଡ଼ାବନ୍ ବାଡ଼େ ପନବ୍‌ରଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଃସେତାଲଡ଼ଲନ୍, ଆର୍‌ପାୟ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟୁଲେନ୍

* ୪:୫ ୪:୫ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆନିଃୟ୍‌ମ୍   ☆ ୪:୧୫ ୪:୧୫ ୧ କରକ୍ତି ୧୫:୫୧, ୫୨   ☆ ୫:୨ ୫:୨ ମଡ଼ିର୍ ୨୪:୪୩; ଲୁକ ୧୨:୩୯; ୨ ପିତ୍ର ୩:୧୦   * ୫:୨ ୫:୨ ମବ୍‌ଡ଼େଲନ୍ ଏଡ଼କୋନେବା   ☆ ୫:୮ ୫:୮ ଏପିସି ୭:୧୩-୧୭

ସନ୍ଲେ ଅନୁରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସେତାଲଢ଼ଲନ୍ । ୧୦ ଏକ୍ଷାଲ୍ତେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମେଡ଼ ତକୋଲଢ଼ଲନ୍ କି ଆରବୁ ତକୋଲଢ଼ଲନ୍ ଜନଢ଼ତେନ୍, ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ଆମେଡ଼ ଇୟତେ ତକୋନେବୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ନମି ଏକ୍ଷାଲେ ଏଲୁମ୍ତେ, ଏଡ଼େଲେ ମା ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ନବଢ଼ୟୁବ୍ବା, ଆରି ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ନବଢ଼ୋର୍ସାବା† ।

ଆତନିକ୍ଳି ଖନଢ଼ଞ୍ଜନ୍ ତ ଅନବସ୍ତୁକ୍ଳେବରନ୍

୧୨ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନଜି, ନମି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜୁଆର ଏଏମ୍ନେତବେନ୍, ଆନାଜି ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଗୋଗୋୟ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନେବା ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅବତୁୟତବେଞ୍ଜି ଆରି ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଢ଼ଞ୍ଜିତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବାଜି; ୧୩ ଆରି ଆଲନୁମ୍ବୁଜଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାଡ଼େ ତାତେଡ଼ ମାନ୍ନେବାଜି । ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ସବୟୁଲନ୍ ତକୋନାବା ।

୧୪ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନଜି, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏକାକୁତ ତନାୟ, ଆଡ଼ସାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଢ଼ଞ୍ଜିବାଜି, ବନ୍ତଡ଼ିୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅକୋମଡ଼ବାଜି, ଏରବସ୍ତୁରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନେବାଜି, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ସଏଲେ ତକୋନାବା । ୧୫ ଗିୟବା, ଆମେଞ୍ଜି ଆନିଡ଼ ଏତୁଲ୍ଲଡ଼ତଡ଼ନେ ଆରି ଏତୁଲ୍ଲଡ଼ତଡ଼, ଆର୍ସାୟ ଆମେଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର ତର୍ତମ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ଅଲ୍ନବସ୍ତୁକ୍ଳାବା ।

୧୬ ଆଏଡ଼ର ସର୍ତନାବା; ୧୭ ତିତାନ୍ ପାର୍ତନାବା । ୧୮ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ସେକ୍ସେବା, ଆମେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଏଡ଼କୋତନ୍, ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ କେନ୍ଆତେ ମା ସାୟତେ ।

୧୯ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏରଡ଼ତଡ଼ । ୨୦ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ଏବାସ୍ତୁତଡ଼ । ୨୧ ଆର୍ସାୟ ଅଡ଼କୋନ୍ ମାଲ୍ଲେ ଗିୟବା; ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅକ୍ଷାତେ ମନଡ଼ ତିଆତେ ତର୍ନାବା;‡ ୨୨ ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ସିଲଡ଼ ସବଡ଼ାୟଲନ୍ ତକୋନାବା ।

୨୩ ସନୟୁତ ଯମର୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବଡ଼ିରବେନ୍ତୋ, ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ପୁରାଡ଼ାବେନ୍, ପରାନ୍ନାବେନ୍, ତଅଡ଼ବେନ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଏରଡ଼ୋସାଡ଼ାଗୋ ଅମ୍ନେଲେ ତକ୍ଳୋଏତୋ । ୨୪ ଆନା ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େତବେନ୍, ଅରାସାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍; ଆନିନ୍ ତିଆତେ ନିୟ ଲୁମ୍ତେ ।

୨୫ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାବା ।

୨୬ ଅଡ଼କୋ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ତ ତନାନଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମଡ଼ିର କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ବାଡ଼େ ଲୋମ୍ବାଜି§ ।

୨୭ ଅଡ଼କୋ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ତ ତନାନଞ୍ଜି ଆମଡ଼ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଅବସ୍ତୁଲ୍ଲନ୍ ପଡ଼େନାବା ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାୟତବେନ୍ ।

୨୮ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଆମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ ।

† ୫:୧୧ ୫:୧୧ ଅଲ୍ସାଜବା ‡ ୫:୨୧ ୫:୨୧ ଖମ୍ଲେ ତକ୍ଳୋବା § ୫:୨୬ ୫:୨୬ ଲୋମ୍ବାଜି

ଥେସଲନୀକୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପତ୍ର ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ବାଗୁତର ଇଡ୍‌ନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ବାରଜନିର୍ ଆସନ୍ ଲାଡ୍‌ଲେଡ୍ କାଜ୍ଜାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅମତ୍‌ଡ୍‌ତାଲେ ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆ କ୍ରିଷ୍ଟାନୁଜି ବାଉଲ୍ଲି ଡେଏଞ୍ଜି । କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ବାରଜନିର୍ ତୁୟାଲ୍ଲାୟନି ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆବନ୍ତଡ୍ ଆତିରା ତକୋଲଞ୍ଜି । ମନ୍‌ରାଜି ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ୍ କେନ୍‌ଆତେ ସନବ୍‌ଡ୍‌ଜାନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍‌ ଆ ସିଟି ଇଡେନ୍ । କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଅଣ୍ଡ୍‌ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ ଅବୟ୍ “ଇର୍ସେ ପୁରାଡାମରନ୍” ରାଡ୍‌ତାତେ । ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ସଙ୍ଗାତାଲେ ଗୋଡେନ୍ ପାଡେନ୍ ଅମତ୍‌ଡ୍‌ତାୟ୍ । ଆନିନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସିଲଡ୍ ଖେନ୍ ସୋଡା ଗାମ୍‌ତମ୍‌ତନେ । ତିଆଡିଡ୍ ଇର୍ସେନ୍, ପରାନ୍‌ସାଉନ୍ ଆ କାକାଡା ମାଡ୍‌ ଗୋଗୋୟ୍‌ତେ ।

ଡିଅଙ୍ଗାଜନଡ୍ ଅନିଃୟମନ୍, ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଅଡୋଲ୍ଲାୟ୍ ଜନଡ୍‌ଡେନ୍ ଡର୍ନେଲୋଡ୍‌ନ୍ ଏରୁକିଲ୍ଲିଡ୍‌ନେନ୍ ଡକୋନେନ୍ ଆସନ୍, ଆରି କିମ୍ପୋଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ କାକାଡାଲନେ, ଏଡେଲେ ମା ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ କିମ୍ପୋଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍, ଆଏଡ୍‌ର ମନଡ୍ କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଡକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍‌ ଆ ସିଟିଲୋଡ୍ ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆ କ୍ରିଷ୍ଟାନୁଜିଆତଡ୍ ଖନଡ୍‌ଖଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଇଡେନ୍ ।

ପନାଲ୍‌ଡନ୍

- ୧. ସନେକୁଲନ୍ । ୧:୧-୨
- ୨. ସନେକେନ୍ । ୧:୩-୧୨
- ୩. କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ବାରଜନିର୍ ଆ କଡାଡିଲୋଡ୍ ଖନଡ୍‌ଖଡ୍‌ନ୍ । ୨:୧-୧୭
- ୪. ସକ୍ଲୟ୍ କ୍ରିଷ୍ଟାନୁଗୋ ଖଣ୍ଡୁମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ୍‌ଖଡ୍‌ନ୍ । ୩:୧-୧୫
- ୫. ଅନବ୍‌ସୁଡ୍‌କେବରନ୍ । ୩:୧୬-୧୮

୧*ପାଓଲନ୍, ସିଲାନ୍ ତ ତିମତିନ୍

ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ତ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଳି ତେସଲନିକି ଗଡାନ୍ ଆଡ୍‌କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ସିଟିନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆପ୍ପାୟ୍‌ତଜି ।

୨ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ତ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତ ସନୟ୍‌ନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡୋଆୟ୍‌ତୋ ।

ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ଡିନ୍ନା ଆ ପନ୍‌ସୁଆଡି

୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆଏଡ୍‌ର ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ଏସେକେତାୟ୍, କେନ୍‌ଆତେ କାକାଡାଲେନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଏଲୁମ୍‌ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଡର୍ନେବେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ପାଡ୍‌ତେ ଆରି ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଡର୍ତ୍‌ମ୍ ଜବ୍ର ଏଲ୍‌ଡ୍‌ଡ୍‌ୟମ୍‌ତେ । ୪ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ଜାକ୍‌ୟ୍ ତନଶ୍ଟାୟନ୍, କନେଞ୍ଜନ୍, ତନିତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ଜନଡ୍‌ଡେନ୍ ସନଏବେନ୍ ତ ଡର୍ନେବେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ମଣ୍ଡଳିରେଡ୍ ବର୍ନେବେଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ତେ ଅବ୍‌ସୋଡାଲନ୍ ଏବର୍ନାୟ୍ ।

୫ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆସନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ଡେନ୍, ତି ଆ ରାଜ୍ୟ ଆସନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ୍ ଅରମ୍‌ଡନ୍, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ବିସାର ନିୟ୍ ଆଜାଡିଡ୍‌ମ୍ । ୬ ଆନାଜି ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସଡିଡ୍‌ସମୟ୍ ଏନ୍ନେତବେଞ୍ଜି, ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସଡିଡ୍‌ସମୟ୍ ଏନ୍ନେତଜି । ୭ ପ୍ରୁ ଜିସୁନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ୍ ବୋର୍ସାଡମନ୍ ଆ ପାଡ୍‌ଲଡ୍‌ବର୍‌ମରଜି ସରିନ୍ ଆଡୁଡୁତୋଡନ୍ ବୟନ୍ ରୁଆଡ୍‌ନ୍ ସିଲଡ୍ ଗିୟ୍‌ତାତେ, ନମି ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆଡ୍‌ଶ୍ଟାୟ୍‌ତବେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ ଆନିନ୍ ତିଆଡିଡ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଡଶ୍ଟାୟ୍‌ଜି, ନମି ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ଡେନ୍ ତିଆଡିଡ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସରିନ୍ ଲରୋଲୋନେନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ତିୟ୍‌ବେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ମା ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ୍ ମନଡ୍ । ୮ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଃଜ୍‌ଜନାଏଜି, ଆରି ପ୍ରୁ ଜିସୁଲେନ୍‌ ଆ ମନଡ୍‌ବର୍ ଅଃଜ୍‌ଜାନ୍ନେଏଜି, ତିଆଡିଡ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆଡୁଡୁତୋଡନ୍ ବାଡେ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ପବ୍‌ରଡେଜି । ୯ ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଆନିନ୍ ଆ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ଅନବ୍‌ଗୁଗୁପେମେଡ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍‌ନ୍ ଡର୍ତ୍‌ଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ନେଲେ ସରାନ୍‌ଡିତାଗୋ ଏନ୍ନେନେନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍; କେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏମାୟ୍‌ତନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ସାକିବରଲେନ୍ ଅମତ୍‌ଡ୍‌ତାଲେ ଏଡର୍ତ୍‌ନେ । ୧୦ ଆଜାଡିଡ୍‌ମ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପ୍ରୁନ୍‌ ଆ

☆ ୧:୧ ୧:୧ ଅନାପ୍ପାୟ୍ ୧୭:୧

ମୁକ୍ତାବା ସିଲଡ଼ ଆରି ବରତ୍ରତ୍ତାନ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ସିଲଡ଼ ସବଂତାୟତାଲନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଚିତେନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ଖାଡ଼ତଜି

୧୧ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୋଡ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିଡିନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନଡ଼ ଅନିଃୟମନ୍ ତ ତନେ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ବୋସାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଲନ୍ତୁମନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏପାର୍ତନାତନାୟ । ୧୨ ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଏବଂଗୁତେ ଏବଂପେମେଡ଼ତେ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଆମତନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେତବେନ୍ ।

୨

ପେଲ୍ଲାମରନ୍

୧୨ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ତ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମତନ୍ ଆରୁଞ୍ଜୁତନ୍ବନ୍ ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏକାକୃତ ତନାୟ, ୨ ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଅଡ଼ୋଲାୟନି ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ପୁରାଡ଼ା କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଖନଡ଼ କି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟଲାଜି ଗାମ୍ଲେ ଅବଡ଼ିସୟତାଲେ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ସିଟି ବାଞ୍ଜେ ସାନ୍ନି ତେଡ଼ଡ଼ବେନ୍ କି ବଡ଼ଡ଼ବେନ୍ । ୩ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଗୋଡ଼େନ୍, ପାଡ଼େନ୍ ତେତେ ରୟ, ଆରି ତଗୋସିଡ଼ନ୍ ସନେତନ୍ ଆଡ୍ରେତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ତି ଇସେ ପୁରାଡ଼ାମରନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ରାଡ଼ତାଏନ୍ ଜାୟ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଅଃନୁଡ଼ୋଆୟ । ୪ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବର ଗାମ୍ଲେ ଆରୋଡ୍ଡେତେଞ୍ଜିଆତେ ଆରି ଆପୁରତେଞ୍ଜିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସଙ୍ଗାତାଲେ ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସୋଡ଼ା ଗାମତମତନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସରେବାସିଲୋଡ଼ ତଙ୍ଗୁମତାଲେ ଖେନ୍ ଇସ୍ବର ଗାମତମତନେ ।

୫ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ବରବେନ୍, ତିଆତେଜି ଆମ୍ବେନ୍ ଏଃମ୍ବେନ୍ଏ ପଡ଼ ? ୬ ଆରି ଇସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତିନ୍ନାଈତମନ୍ ମା ରାଡ଼ତାଏତୋ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟନେ ନମି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତଡ଼ଲେ ତକ୍ଳୋତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା । ୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ନମିନ୍ତାନ୍ ଲନ୍ତୁମତନ୍*, ବନ୍ତ ଇସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ଆତଡ଼ ଆଡ୍ରେତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେନ୍ନେନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ ଅଃରାଡ଼ତାଏ । ୮ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତି ଏରମଡ଼ିରମରନ୍ ରାଡ଼ତାତେ, ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ତନଡ଼ୟମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରକ୍ଷତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ଜନିରଜିରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବସେଡ଼ତେ । ୯* ତି ଇସେ ପୁରାଡ଼ାମରନ୍ ସନ୍ତୁମନ୍ ଆ ବୋସା ବାଞ୍ଜେ ଜିର୍ତାୟ କି କଣ୍ଡାୟ ଅରମ୍ବତଞ୍ଜି ତ କଣ୍ଡାୟ ସରାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଇୟତାୟ ଲୁମେ । ୧୦ ଆରି ତି ଇସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟତାୟ କଣ୍ଡାୟେଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ସେତାଏତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜାନ୍ତ ଆସନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମ୍ ଅଃକ୍ଳାଲଜି । ୧୧ ଆରି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାତ୍ୟାଲୋଡ଼ନ୍ ତନେତଜି ଗାମ୍ଲେ, ଇସ୍ବରନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ କନଣ୍ଡାୟ ବୋସାନ୍ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ୧୨ ଆନାଜି ଆଜାଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ୍ଡନେଜି ବନ୍ତ ପରାନ୍ସାଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଲତୟତଜି, ତି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।

ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଆସନ୍ ସନେତାନ୍ ତେଲବେନ୍

୧୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସନେକେନ୍ଆତେ କାକାଡ଼ାଲେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତବେନ୍, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ମଡ଼ିର୍ ବାଞ୍ଜେ ତ ଆଜାଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ତନେ ବାଞ୍ଜେ ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜାନ୍ତ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼* ସେତାଲବେନ୍ । ୧୪ ତିଆସନ୍ ନିୟ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏରସ୍ତୁବରଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେଲବେନ୍ । ୧୫ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆରି ବନେଲେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼େ ସିଟିଲେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଖନଡ଼ଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖମ୍ଲେ ତକ୍ଳୋବା ।

୧୬ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆନିନ୍ତମ, ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତାଲେ ସନାୟୁମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବନବୟୋନ୍† ତ ମନଡ଼ ଅରାସାନେନ୍ ଆଡ୍ରେୟତିୟଲଡ଼ଲନ୍ ଆପେୟ ଇସ୍ବରନ୍, ୧୭ ଆନିନ୍ତମ ଉଗରବେଞ୍ଜି ବବୟୋତାଲେ ଅଡ଼କୋ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ତ ବନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗବ୍ରିବେନ୍ତୋ‡ ।

୩

ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାବା

☆ ୨:୧ ୨:୧୧ ତେସଲନିକି ୪:୧୫-୧୭ ☆ ୨:୭ ୨:୭୧ ଜନ ୪:୩ ☆ ୨:୯ ୨:୯ ମାତିଡ଼ ୨୪:୨୪ * ୨:୧୩ ୨:୧୩ ପର୍ତ୍ତମ୍ନ † ୨:୧୭ ୨:୧୭ ଅନୁୟୁବନ୍ ‡ ୨:୧୭ ୨:୧୭ ଅକୋସାବେନ୍ତୋ

୧ ଏ ବୋଷାଡ଼ଜି, ତନାନଜି, ଆତନିକ୍ତି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଲତୁଡ଼ଲାୟ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନ୍ନାରେଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ଏକ୍ମାଲତେନ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଲଜିର୍ ଲଅଡ଼ୋଏତୋ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା । ୨ ଆରି, ପେଲ୍ଲମରଞ୍ଜି ତ ଆଲ୍ଲେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏକ୍ମାଲତେନ୍ ଅଲ୍ଲନଡ଼ରୁଲେନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଜି ।

୩ ବନ୍ତ ତର୍ନେମରଲେନ୍ ପ୍ରବୁଲେନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅକୋର୍ସାତବେନ୍ ଆରି ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ସନ୍ମୁମ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡୋବତବେନ୍* । ୪ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅକ୍ମାତେ ଏର୍ସାୟତବେନ୍, ତିଆତେଜି ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଲୁମତେ, ଆରି ବିଅଜି ନିୟ୍ ଏଲୁମତେ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଏଆସାତନାୟ ।

୫ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଉଗରବେଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମ୍ ତ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସନଏନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ରଗତନ୍ ତୁରିୟବେନ୍ତୋ ।

ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃନ୍ନାଡ଼ସାନେବୋ

୬ ଏ ବୋଷାଡ଼ଜି, ତନାନଜି, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଏର୍ସାୟତବେନ୍, ଅକ୍ମା ବୋଷାଡ଼ ତ ତନାନ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଏକ୍ମାଡ଼େନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଅଃଞ୍ଜୁମ୍ଲେନ୍, ଆରି ଆଡ଼ସାତନେ, ତି ଏଡ଼େଗନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସବ୍ଟାୟଲନ୍ ତକୋନାବା । ୭ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ଏଞ୍ଜୁମ୍ଲନାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଡ଼େଲେ ମା ଖଣ୍ଡୁମ୍ଲେନ୍ ତେତେ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏଡ଼ୁକୋଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଏଃନ୍ନାଡ଼ସାଲନାୟ । ୮ ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ତାରେୟ୍ କାକ୍ଲାନ୍ ଏଃଡ଼ୋମ୍ଲାୟ, ଆର୍ସାୟ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅବୟ୍ ବିଡ଼ାରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଡ଼ଲେନ୍ ତଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍ବା ରବୁକିଞ୍ଜିଡ଼ ଏଲ୍ଲନ୍ମଲନାୟ; ୯ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନୋମନ୍ ବେଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିବେନ୍ ପଡ଼ ବନ୍, ଏଡ଼େଲେ ତଡ଼ ବନ୍ତ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନିଜି ଏଲ୍ଲମ୍ଲାୟ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନବଜଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏଡ଼ୁକୋଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ମା ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବର୍ବେନ୍, “ଅକ୍ମା ମନ୍ରା କାକ୍ତାନେନ୍ ଅଃଲ୍ଲତଜେ, ଆନିନ୍ ଗାଗାତଡ଼ନେ ତଡ଼ ।”

୧୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରା ଆଡ଼ସାତଞ୍ଜି ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃକ୍ମାବାଡ଼ାନେଜି; ଆକ୍ମାକାଡ଼ାତନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଓବାସି ଓବାଜଡ଼ ଇୟ୍ତେ ଏମ୍ଲେଏଜି, ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଅମଡ଼ଡ଼ତାୟ । ୧୨ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଲଡ଼ିୟମ୍ କାକ୍ତାଲନ୍ ରମ୍ଲଡ଼ ରମ୍ଲଡ଼ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ କାକ୍ତାନେତୋ, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜୁଞ୍ଜିଡ଼ତାଜି ।

୧୩ ବନ୍ତ ଏ ବୋଷାଡ଼ଜି, ତନାନଜି, ମନଡ଼ କାକ୍ତାନ ଲନ୍ମୁମ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମକ୍ମାତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ୧୪ ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍ରା କେନ୍ ସିଟିଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିଲେନ୍ ଅଃମ୍ଲାନେଲୋ ତେନ୍, ତି ଆ ମନ୍ରା ଅମ୍ଲଡ଼ବା, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଏମାୟତଡ଼ନେ, ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଗରୟ୍ମଡ଼ତେ । ୧୫ ଆନିନ୍ ବନେରାବେନ୍ ଏବଡ଼ିସୟତଡ଼, ଆର୍ସାୟ ବୋଷାଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ଖଡ଼ଞ୍ଜିଡ଼ବା ।

ଅନବସୁକ୍ଲେବରନ୍

୧୬ ସନୟ୍ତ ଯ୍ମମର୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଏଡ଼ର୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସନୟ୍ ତିୟ୍ବେନ୍ତୋ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ସରିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ତକୋନେତୋ ।

୧୭ ଖେନ୍ ପାଓଲ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋମତବେନ୍; ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼ କେନ୍ଆତେ ଅବୟ୍ ଅରମ୍ଲତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ତମ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇଡ଼ତାୟ ।

୧୮ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ ।

* ୩:୩ ୩:୩ କୋମ୍ତବେନ୍ † ୩:୮ ୩:୮ ଜନୋମ୍

ତୀମଥୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଠଲକ ପ୍ରଥମ ପଦ୍ଧ ତିମତିନ୍ ଆମତ୍ ପାଠଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ ସ୍ଥିତି ସନେକୁଲନ୍

ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍ ପାଠଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିତି ଇଡ଼ଲେ ତିମତିନ୍ ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । କେନ୍ ଆ ସିତି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ କରୋକ୍ଳୋତନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ୬୧ ଓ ୬୪ ସାଲ ଆ ତିକ୍ଳି ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ । ପାଠଲନ୍ ଆରବୁବେଡ଼ତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍ ଆ ସିତି ଇଡେନ୍ । ପାଠଲନ୍ ଓ ତିମତିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମାଡୁ ମନତ୍ ପଡେଏଞ୍ଜି, ପାଠଲନ୍ ତିମତିନ୍ଆତଡ଼ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଗାମଲେ ନିୟ୍ ଓଡ୍ରେଏନ୍ ପିଲିପି ୨:୨୨; ୧ ତିମତି ୧:୨; ୧:୧୮ । ପାଠଲନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମତ୍ ଇଡ଼ଲେ ଏରନାପ୍ତାୟନ୍ ଆବମନ୍ରାନ୍ ତୁମ୍ ଆମତ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିତି ଉଞ୍ଜି ତକୋ । ତିମତିନ୍ ଆମତ୍ ବାଗୁ ଆପ୍ତାୟେନ୍, ତିତସନ୍ ଆମତ୍ ଅବୟ୍ ଆରି ପିଲିମନନ୍ ଆମତ୍ ଅବୟ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ଏଙ୍ଗାଲେ ଗିର୍ଜାତନ୍ବୋ ତି ଆ ବର୍ନେଜି କେନ୍ ଆ ସିତିଲୋଡ଼ ଆଇଡିଡ଼ ୨:୧-୧୫ ।

ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ପଡୁଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ୩:୧-୧୩ ଓ କଣ୍ଡାୟ୍ ଜନତ୍ତୟ୍ମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଇଡିଡ଼ ୧:୩-୧୧, ୪:୧-୫, ୬:୨-୫ । ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ଆମ୍ପଡୁଗଡ଼ମରନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ତକୋତନେବୋ ତି ଆ ବର୍ନେଜି ପାଠଲନ୍ ତିମତିନ୍ଆତଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ତେ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାକାଡ଼

- ୧. ପାଠଲନ୍ ତିମତିନ୍ଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରତାଲେ ଇଡ଼ଲନ୍ ଉତନେ । ୧:୧-୨
- ୨. ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଓ ତେତେ ଆ କାକାଡାମରଜି ଆସନ୍ ଜନତନ୍ । ୧:୩-୩:୧୭
- ୩. ତିମତିନ୍ ଆସନ୍ ଜନତ୍ତୟ୍ବରନ୍ । ୪:୧-୬:୨୧

୧ ଖେନ୍ ପାଠଲନ୍, ଅନୁରମର୍ ଇସ୍ପରଲେନ୍ ଓ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆରିଡ଼ତରତନ୍ବନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର ଅମ୍ପେଲେ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍,

୨ *ତରମ୍ପ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ଖେନ୍ ତିମତିନ୍ ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ସିତି ଇଡ଼ଲେ ଆପ୍ତାୟତାୟ୍, ଆପେୟ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଓ ପ୍ରବୁ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ସନାୟ୍ମାନ୍, କନାରକାରମନ୍ ଓ ସନବୟ୍ମନ୍ ଅମତ୍ତନମ୍ ଅଡୋଆୟତୋ ।

କଣ୍ଡାୟ୍ ଜନତ୍ତୟ୍ ସିଲଡ଼ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନାବା

୩ ଖେନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ଅରିୟେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍ମମ୍, ଏଡେଲେ ଆମନ୍ ଏପିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନା । ତେତେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ମନତ୍ତତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନତନ୍ ତିୟ୍ତଜି, ତିଆସନ୍ ଏଡେଲେ ମନତ୍ତତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନତନ୍ ଏତିୟ୍ତଡ଼ ଗାମଲେ ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବରାଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ସୋବସୋବରଞ୍ଜି ଓ ପୁର୍ବା ଜୋକୋଞ୍ଜି ଆ କେକ୍ଳାବର୍ ଅମତ୍ତଡ଼ଲେ ତକୋତଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ କେନ୍ଆତେଜି ଅନମ୍ରେତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ାଜି; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଇସ୍ପରନ୍ଆତଡ଼ ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ତନତ୍ତଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ, ଆରି ତିଆତେଜିଲୋଡ଼ ଅଲଡୁଲ୍ଲବାଞ୍ଜି ତୁଡ଼ତନାୟ୍ । ୫ ମଡ଼ିର ଉଗରନ୍, ମନତ୍ ବିବେକନ୍ ଓ ଏରଇସ୍ତାୟ୍ ଆ ତର୍ନେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଙ୍ଗା ତନୁଡ଼ୟମ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ୍, ତିଆତେ ଆସନ୍ କେନ୍ ଜନତନ୍ ତିୟ୍ତାୟ୍ । ୬ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଏରଜନନାନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ବରାୟ୍ବରାୟ୍ତତନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ମଗାଡ଼ତଜି କି ତଡ଼ରନ୍ ଆଡ଼ତଜି । ୭ ଆନିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର ଆ ଜନତ୍ତୟ୍ମର ଏମ୍ପେନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟ୍ତଜି, ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗାତେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ଆରି ଅଙ୍ଗା ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜନତନ୍ ତିୟ୍ତଜି, ତିଆତେ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଅଃଗନ୍ଲୁତେଜି ।

୮ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା ବନାୟ୍ବରନ୍ ମନତ୍ ଖଣ୍ଡୁମଲନ୍ବୋ ତେନ୍ ତିଆତେ ମନତ୍ ତେତେ । ୯ କେନ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍ ତରମ୍ପମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନିୟ୍ ଅଃଡ୍ରେଲୋ, ଆପାୟ୍ ଆଲ୍ଲେମରନ୍, ଏରତରମ୍ପମରନ୍ ଓ ଇର୍ସେମରନ୍, ଏରମଡ଼ିରମରନ୍ ଓ ତରମ୍ପନ୍ ଆରନିଶ୍ଚୟ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆପେୟ୍ନଆତଡ଼ ଆସ୍ତମବବତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଓ ଅୟୋଡ଼ନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତମବବତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ମନ୍ରାନ୍ ଆସ୍ତମବବତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ୧୦ ଜୋଣ୍ଡାମରଞ୍ଜି, ଓକାମରନ୍ ଓ ଓକାମରନ୍ ବାଡେ ଆଡୁକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ରାଉଲନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ପାତ୍ୟାମରଞ୍ଜି, କଣ୍ଡାୟ୍ ସାକିନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍, ଆରି ମନତ୍ ଜନତନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନିଜି ଆ ପରାନ୍ସାଡ଼ି କାକାଡାଜି ତକୋ ତି ଅଡକୋନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଗନବ୍ରିନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୧ କେନ୍ ଆ ମନତ୍ବର ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ଆସନ୍ ଅନପ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଖେନ୍ ସନୋରୋପ୍ତାୟନ୍ ତେଏନ୍ ।

ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମାନ୍ ଆସନ୍ ସନେକେନ୍

* ୧:୨ ୧:୨ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୭:୧

୧୨ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆତ୍ରିୟଲିଞ୍ଜି ଆ ବୋର୍ସା ବାଢେ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆତଡ଼ ସନେନ୍ ସେନ୍ ତେଏତୋ, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ବାୟଲିୟ୍ । ୧୩ *ଆମ୍ନୁଟୁମା ଖେନ୍ ତୋସାମର୍ ଆରି ରନକୁମର୍ ତକୋଲିୟ୍ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଏରତର୍ନେମର୍ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଗିଆନମରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମଲୁମନ୍ ଗାମଲେ ସନାୟମନ୍ ଖାଡ଼ଲାଇ । ୧୪ ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଅମ୍ନେଲେ ତର୍ନେଲୋଡନ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟମ୍ଲୋଡନ୍ ଖେନ୍ ଆଜିବାଡ଼ । ୧୫ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୁରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ପୁତ୍ରି ଇୟଲାଇ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆରି ତର୍ନେତାଗୋ, ତି ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ସୋଡ଼ା ଇର୍ସେମର୍ । ୧୬ ଆନାଜି ପୁର୍ବାଃତେ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅନବଜଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବୟ ଇର୍ସେମର୍ ତେଲିୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଖେନ୍ ଆତଡ଼ କାନକାରମ୍ ଗାମଲେ ତୁଡ଼ୟମ୍ଲିୟ୍ । ୧୭ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍, ଅଃଗିୟତାଏନ୍, ଆବୟତମନ୍ ଆ ଇସ୍ପର, ଆଏଡ଼ର ରାଜା, ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଆଏଡ଼ର ମନାନ୍ନେନ୍ ତ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

୧୮ ଏ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତିମତି, ବର୍ନେନମ୍ଲି ଆମ୍ନୁଟୁମା ଆରବଜନାଏଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ବାୟଲିୟ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜିରାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅତିଆରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମଲନ୍ ଆମନ୍ ଅନମେଡ଼ ଅଲ୍ଲୁଡ଼େଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନା । ୧୯ ତର୍ନେନ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ ବିବେକନ୍ ଖମଲେ ତକ୍ଳୋଆ, ଆମନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ଆରମ୍ଭରେଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତର୍ନେ ଡୋଙ୍ଗାନ୍ ଲଗତେନ୍ । ୨୦ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଉମନାୟନ୍ ତ ଆଲେକଜାଣ୍ଡ୍ରାନ୍ ଏଡେଗୋ ତେଏଞ୍ଜି, ଖେନ୍ କେନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼େତଜି ଗାମଲେ ସନୁମନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟଲାଇ, ଏଡେଲ୍ଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆତଡ଼ ଅଃନୁଞ୍ଜିୟେଜି ।

୨

ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଗିର୍ଜାନେନ୍

୧ ପର୍ତ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ କାକ୍ତୁତ ତନାୟ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍, ଖେନ୍ ଅନବଭୟୁବନ୍, କାକ୍ତୁତ ଖେନ୍, ପାର୍ତନାଖେନ୍ ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆତଡ଼ ସେକ୍ରେତାୟ, ୨ ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍, ରାଜାଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାବା, ଇସ୍ପରନ୍ ଆତଡ଼ ସେକ୍ରେବା; ଏଡେଲ୍ଲତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସନୟୁନ୍ ବାଢେ, ଏରାମ୍ନୁ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ରପ୍ତିତବୋ । ୩ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ପାର୍ତନା ଇସ୍ପରନ୍ ଲତୟତେ ଆରି ଜାଜାଲଡ଼ତନ୍ । ୪ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବୟରୁଡ଼ିଲନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଜନାଏତୋ ଗାମଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ଲତୟତେ । ୫ ଇସ୍ପରନ୍ ଆବୟନ୍ ଆରି ମନ୍ରାନ୍ ତ ଇସ୍ପରନ୍ ସରିନ୍ ଅନବମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟନେ ତୁମ୍ ଅକାଲ୍ଲିତମରନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ । ୬ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୁରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ତିୟତମଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆଡ଼ିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆତଡ଼ ଅନୁରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଲତଜେନ୍ । ୭ *ତି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତ ତର୍ନେବରନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବୟ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରନ୍ ଆରି ଖନଡ଼ତିୟମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆସ୍ତାୟଲିୟ୍; ଖେନ୍ ପାତ୍ୟା ଅଃକର୍ନାୟ, ଇନିଜି ବର୍ତନାୟ ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ।

୮ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିରେଡ଼ନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତେକ୍ଲେସିଲନ୍ ଆ ପାର୍ତନାତଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମନ୍ନଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋ ବନ୍ତ୍ରାବନ୍ ତ ଅଲ୍ଲୁଲ୍ଲବାୟବରନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼େତଜି । ୯ *ଆଇମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖେନ୍ ବର୍ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଲବଡ଼ିନ୍ ତ ଆଇୟସି ଆଇୟଜଡ଼ଲନ୍ ତକୋନେତଜି; ମଡ଼ଗାକାବନ୍ ତ ଉଉନ୍ ଆରମ୍ଭୁଡ଼ ବାଢେ ସାର୍ସାରୁନ୍ ତ ସୁନାଞ୍ଜି ରୁରୁଲନ୍ ଅବତୁୟତଂନେଜି ତଡ଼; ୧୦ ଆର୍ପାୟ ମନଡ଼ ଲନୁମନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖଣ୍ଡମନେତଜି । ୧୧ ଆଇମରଞ୍ଜି ରିଡ଼ ଗାମଲେ ତକୋଲନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଅମ୍ତଡ଼େତଜି । ୧୨ ଆଇମରଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କି ଓକାମରଞ୍ଜି ଆ ଉପରେଡ଼ ଅବସୋଡ଼ାତମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ଅଃଭିୟାଜି, ଆର୍ପାୟ ଆନିଞ୍ଜି ରିଡ଼ଲନ୍ ତକୋନେତଜି । ୧୩ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ନୁଟୁ ଆଦମନ୍ ଗତେଲେନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅବାନ୍ ତିକ୍ଳି ଗତେଲେନ୍ । ୧୪ ଆରି ଆଦମନ୍ ଆମ୍ନୁଟୁ କନଶ୍ଟାୟଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଗଲୋଲୋ, ବନ୍ତ ଆଇମରନ୍ କନଶ୍ଟାୟଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଡାଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆଲ୍ଲେଏନ୍ । ୧୫ ବନ୍ତ ଆଇମରନ୍ ତର୍ନେନ୍, ତନୁଡ଼ୟମନ୍, ମନଡ଼ିରନ୍ ବାଢେ ତକୋଡାଲନ୍, ପସିଜନ୍ କୋତେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତେ ।

୩

ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ନୁଟୁଗଡ଼ମରଞ୍ଜି

* ୧:୧୩ ୧:୧୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୮:୩; ୯:୪,୫   * ୨:୭ ୨:୭ ୧ ତିମତି ୧:୧୧   * ୨:୯ ୨:୯ ୧ ପିତ୍ର ୩:୩

୧ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡିନ୍, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଡନ୍ ଆମ୍ବୁଟୁଗଡନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତେ, ଆନିନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତେ । ୨ *ବନ୍ତ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆମ୍ବୁଟୁଗଡ଼ମରନ୍ ଏରତୋସା ତେଏତୋ; ଏରବାର୍ ବୟ, ଆକୟସି ଆକୟଜଡ଼ଲନ୍ ତକୋନେତୋ ଆରି ଲବଡ଼ିମର ତେଏତୋ, ଆନିନ୍ ସାକ୍ଲକୁଲମର ତେଏତୋ ଆରି ଆନିନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ରପ୍ରିଏତୋ । ୩ ଆନିନ୍ ଗାସାଲମର ଆରି ଗୋଡେନ୍ ଆନମ୍ବୁଡ଼ମର ତେତଡ଼ ତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ ଆନିନ୍ ଲବଡ଼ିମର, ସନୟମର ତେଏତୋ ଆରି କୁସ୍ତମର ତେତଡ଼ ତଡ଼; ୪ ଆସିଂମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ମନଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ଲେ ରପ୍ରିତେ, ଆରି ଆ ପସିଜଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତେ । ୫ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆସିଂମରଞ୍ଜି ଖଡ଼ଖଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଏ, ଆନିନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ି ତୁରତୁରେ ରପ୍ରିଏ ? ୬ ଆନିନ୍ ତର୍ନେଲୋଡନ୍ ରଡ଼ ଖଡ଼ନେମର ତେତଡ଼ ତଡ଼, ଅସମୟ ଆନିନ୍ ସନୁମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗର୍ବତାଲନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ । ୭ ତାଣ୍ଡୁନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ନିୟ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ବାନ୍ନେତେଜ୍ଜି ଆ ମନ୍ରା ତେଏତୋ, ଏଡେଲଡେନ୍ ସନୁମନ୍ ତନୋରତୋରଲୋଡ଼ ଗଲୋଡାଲେ ଗନବରଜନ୍ ଅଃଞ୍ଜାତେ ।

ଡିକନଞ୍ଜି ଆ କାକାଡା

୮ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ଡିକନଜି ନିୟ ଏଡେଲେମା ବୁଡ଼ିମର ତେଏତୋ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରାମର ତେତଡ଼ ତଡ଼, ଗାସାଲମର ତେତଡ଼ ତଡ଼ ଆରି ଲୋବମର ତେତଡ଼ ତଡ଼ । ୯ ତର୍ନେଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନଡ଼ ବିବେକନ୍ ବାଡେ ତର୍ନନ୍ ରବତୋଲନ୍ ତକୋନେତୋ । ୧୦ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ କାକାଡା ଆସନ୍ ବିଡାରନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ତେନ୍ ଆମ୍ବୁ ଆନିନ୍ତମ୍ ଅଲତମ୍ନେତୋ, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଏରତୋସା ଗିୟତାଏନ୍ ତେନ୍, କାକାଡାନ୍ ଲୁମେତୋ । ୧୧ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ନିୟ ମନଡ଼ ଖଣ୍ଡୁମ୍ନେତୋ ଆରି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରତୋଡ଼ଲେ ତକୋତଡ଼ନେ ତଡ଼, ତର୍ନେତମ୍ ତେଏତୋ । ୧୨ ଡିକନଞ୍ଜି ବାର୍ ବୟମର ତେତଡ଼ ତଡ଼, ଆସିଂମରଞ୍ଜି ଆରି ଆ ଅନଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ତଜି । ୧୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ମନଡ଼ତମ୍ ଡିକନ୍ କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଡନ୍ ଲନୋମନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ଆରି କ୍ରିସ୍ଟିୟୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେଲୋଡନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଉୟୁବତଜି ।

ଜରୁବରଞ୍ଜି

୧୪ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଅରିଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟଲେ ଗିୟଲେ ଆଜନିର୍ ଆସନ୍ ଲତୟଲ୍ ଇୟ । ୧୫ ବନ୍ତ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତିଡ଼ଲ୍ ଇୟ ତେନ୍ ଆମେଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସିଂମର ଅନ୍ତମ୍ ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଡନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଜୁତନ୍ବୋ, କେନ୍ ଆ ସିଟି ବାଡେ ଆମ୍ବେନ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ; ଆମେଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ି କେନ୍ ଆ ସୋଣ୍ଡାଡ଼ ତ ଜିମ୍ପିନ୍ । ୧୬ ତରମ୍ପ ତର୍ନେଲେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ କେନ୍ ଜରୁ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଏରତର୍ନେନ୍ ତକୋନ୍ ଅଃର୍ପ୍ରିଏଜି;

କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ବାଡେ ଅବରାଡ଼ତାଲନ୍,
 ପୁରାଡାନ୍ ବାଡେ ଆନିନ୍ ତରମ୍ପମର ତେଏନ୍
 ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଅମ୍ପେଲେ ଅବରାଡ଼ତାଲନ୍ ।
 ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାତିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବଜନାଏନ୍,
 ସମ୍ପରା ପୁଡ଼ିନ୍ ଆ ତର୍ନେମର ତେଏନ୍,
 ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଡେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅନବତୋନ୍ ତେଏନ୍ ।

କଣ୍ଡାୟ ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି

୧ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ରେୟଲଡ଼ ବର୍ତନେ, ଇର୍ସେ ପୁରାଡାନ୍ ଆ କଣ୍ଡାୟ ଖନଡ଼ଲୋଡନ୍ ମଗାଡ଼ଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେନ୍ ସିଲଡ଼ ସାୟତଜି । ୨ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାତ୍ୟାମରଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଗନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବିବେକ ଜୋମ୍ତୋଡ଼ଲେ କୋମାବନ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୩ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃକିବାନେବୋ ଗାମ୍ତଜି, ଆରି ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ତୋମଜି ଅଃଜ୍ଞାମ୍ବୋ ଗାମ୍ତଲେ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ତଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ତଞ୍ଜି ଆରି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଜନାଏଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗ୍ରବତେଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ତୋମଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସେକେତାଲେ ତିଆତେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏରନିଃୟମନ୍ ଜୋମ୍ତଲେ ରପ୍ରିତଜି । ୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନିଜି ଗବତେଲେନ୍ ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ମନଡ଼; ତେଡେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ନିଡ଼ଆତେ ଆବନାସେ ତଡ଼, ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତନିୟତିୟଞ୍ଜି ସର୍ତାନ୍ ବାଡେ ଜନାଜାନ୍ ତେଏତୋ । ୫ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାନ୍ ବାଡେ ଅଡ଼କୋନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେତେ ।

ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ କାକାଡାମର

☆ ୩:୨ ୩:୨ ତିତସ ୧:୬-୯

୭ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ ଆସ୍ତ୍ରୋଡ଼ତମଞ୍ଜି ଆ ତର୍ନେମରଜିଆଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟାଜି, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମନ୍ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ମନଡ଼ ଖଡ଼ନେମର ଡେତମ୍ । ୭ ବନ୍‌ଡ ବୁଡିକୋଜଞ୍ଜି ଆବର୍ତ୍ତନେଞ୍ଜି ପୁର୍ବାବରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ବା, ତରମ୍ ଅନମେଡ଼ବେନ୍ ରନବଡୋନ୍ ଆସନ୍ ଖଡ଼ନାବା । ୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଅଣ୍ଡିନେଜି ଅସୋୟ ଲାବନ୍ ତକୋ, ବନ୍‌ଡ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଅଣ୍ଡିନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାବଡ଼ମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ବାଡେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମେଡ଼ମତା ଇଡ଼ନ୍ ତ ଆର୍‌ବୁଲଡ଼ତନ୍ ଆ ତିକ୍ଳି ନିୟ ଲାବନ୍ ତକୋ । ୯ କେନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଖଡ଼ବର ଅରାସାନେତମ୍ ଆରି କେନ୍‌ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜାତଜି । ୧୦ ଅଙ୍ଗା ଅନୁରମ୍‌ର ଆମଡ଼ ତର୍‌ଞ୍ଜି ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତଜି, ତି ଆମେଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାତାଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ସଏଲେ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏଲୁମ୍‌ତାୟ ।

୧୧ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଖଡ଼ବରଜି ଆରି ବନ୍‌ୟବରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ାଜି । ୧୨ କଡ଼ାଡ଼ିନମ୍, ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେନମ୍, ତନୁଡ଼ୟମ୍‌ନମ୍, ତର୍‌ନେନମ୍ ତ ଜୁନେନମ୍ ମଡ଼ିର ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ଡୁୟଲନ୍ ଡେନ୍, ଆମନ୍ ଆବେଣ୍ଡିଆ ଜନଡ଼ଡେନ୍ ମଣ୍ଡିଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିଡ଼ ଅଃକାସେଅମ୍‌ଜି । ୧୩ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଇୟାଖନ୍ ଜାୟ ତରମ୍ ସାସ୍ତନ୍ ପଡେନା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଖଡ଼ଖଡ଼ାଜି ଆରି ଅସ୍ତ୍ରୁବରାଜି । ୧୪ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନ୍ ଆ ପାପୁରମ୍‌ରଜି ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍‌ନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ଆସିଞ୍ଜି ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମନ୍ ଅଙ୍ଗା ପୁରାଡ଼ା ଆ ବୋର୍‌ଆ ଖାଡେନ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଆଡ଼ସାତଡ଼ନେ । ୧୫ ଖେନ୍ ଅରିଡ଼ଲାଖନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ସମ୍‌ରା ଉଗରନ୍ ବାଡେ ଖଣ୍ଡମ୍‌ନା, ଆରି ଆମନ୍ ଲବ୍‌ତୟଲନ୍ କାକାଡ଼ାନମ୍‌ଜି ଲୁମା । ୧୬ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତେ ଆରି ଆମନ୍ ଅଣ୍ଡେଲେ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ନିୟ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।

୫

ତର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା

୧ ବୁଡାକୋଜଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆପେୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମାନ୍‌ନେଆ, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ କ୍‌ୟଡ଼ଜି, ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଡେ ବରାଜି, ବେଣ୍ଡିଆମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ବୋଷାଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମାଜି । ୨ ବୁଡିକୋଜଞ୍ଜି ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ତାଙ୍ଗଡ଼ିବଜଞ୍ଜି ମଡ଼ିର ଗାମ୍‌ଲେ ତନାନଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ମାନ୍‌ନେଆଜି ।

୩ ଆଡିନସଜନ୍ ଆଡ଼କୋତନେଞ୍ଜି ଆ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜିଆଡ଼ ମାନ୍‌ନେଆଜି । ୪ ଅନିଡ଼ ଆଜୁଆରବୟ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ କି ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ ଆରି ଆ ଉଲ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି ଡେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପଡ଼ମ୍‌ଆସିଂମରଞ୍ଜି ଆୟୋଡ଼ଞ୍ଜି, ଆପେୟଞ୍ଜି, ଜୋଜୋନ୍ ତ ଯାୟୋନ୍‌ଆଡ଼ ମାନ୍‌ନେଏତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ମା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟରିୟଲୋଡ଼ ମନଡ଼ ଗିୟତାତେ । ୫ ଅଙ୍ଗା ଆଜୁଆରବୟ ଆଡିନସଜନ୍ ତକୋତନ୍ ଆରି ଆକୋନ୍‌ରା, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତଗଲ୍ ତମବା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍‌ତନାତନ୍; ୬ ବନ୍‌ଡ ଅଙ୍ଗା ଜୁଆରବୟ ଜୋମ୍‌ଲେ ଗାଲେ ମଗାଡ଼ଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋଲନ୍ ଜନଡ଼ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରବୁ । ୭ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରଡୋସା ଡେଡେଜି, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ାଜି । ୮ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆକୁଲମଞ୍ଜି କି ଆସିଂମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅଃସାକ୍‌କେଏ, ଆନିନ୍ ତର୍‌ନେବରନ୍ ଆଲ୍‌ଡେତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଏରଡର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ନିଣ୍ଡୟତାତେ ।

୯ ଅଙ୍ଗା ଆଜୁଆରବୟ ଯାକୁଡ଼ି ବର୍‌ସେଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ତଡ଼, ଆରି ଆନିନ୍ ଆବତରନ୍ ସୁଡ଼ଲନ୍, ୧୦ ଆନିନ୍ ମନଡ଼ ଲନୁମତନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ଆନିନ୍ ଆ ପସିଜଞ୍ଜିଆଡ଼ ସାକ୍‌କେତେ, ସାକ୍‌କେକୁଲନ୍ ଜନା, ବୟଲେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅନକାଜଡ଼ନ୍, ତୁକ୍‌କମରନ୍‌ଆଡ଼ ସାୟସିତେ ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ୟଡ଼ମ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଜୁଆରବୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଅନିଡ଼ନ୍ ଡେଏତୋ ।

୧୧ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ି ଜୁଆରବଜଞ୍ଜିଆଡ଼ ଏଜାଡ଼ଡ଼ି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସବ୍‌ଡାୟଲନ୍ ସୁଡ଼ନେନ୍ ସାୟତଜି । ୧୨ ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆରାସାଲଞ୍ଜି ଆ ବର୍‌ନେ ଆଲ୍‌ଡେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପନବରଡନ୍ ଖାଡ଼ତଜି । ୧୩ ଆରି ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗଙ୍ଗନ୍‌ସିଲନ୍ ପାଡ଼ତଜି, ଆରି ଆଡ଼ସିତଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ସଞ୍ଜର ଅଃନ୍ନାଡ଼ସିନେଜି, ପୁର୍ବାବରଞ୍ଜି ଆ ବର୍‌ନେ ତ ବନରଡୋଡ଼ନ୍ ଆରି ଅଡେ ଅନ୍ନେ ଆ ବର୍‌ନେଜି କଡ଼ାଡ଼ିତଞ୍ଜି । ୧୪ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗାମ୍‌ତାୟ, ତାଙ୍ଗଡ଼ି ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି ସୁଡ଼ନେତଜି, ପସିଜନ୍ କୋଡେତଜି, ଆରି ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେତଜି, ଅନବଡୋସାନ୍ ତ ବନରଡୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସନୁମନ୍‌ଆଡ଼ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟଡ଼ଡେଜି ତଡ଼ । ୧୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟତାଲେ ସନୁମନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ବାଡେ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତଞ୍ଜି । ୧୬ ଅନିଡ଼ି ଆ ତର୍‌ନେବୟ ଆସିଂଲୋଡ଼ ଜୁଆରବଜନ୍ ତକୋଏନ୍ ଡେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ସାୟସିଏତୋ, ଆରି ମଣ୍ଡିଡ଼ିନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବାଡ଼ଲ୍‌ଡେତଡ଼ ତଡ଼, ବନ୍‌ଡ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନ୍ ଆକୋନ୍‌ରା ଜୁଆରବଜଞ୍ଜିଆଡ଼ ସାକ୍‌କେଏତୋ ।

୧୭ ଅଜ୍ଞା ପାପୁରମରଜି ବର୍ନେନ୍ ଅସ୍ପଷ୍ଟବରତଜି ଆରି ଜନତନ୍ ତିୟତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଲନୁମକୁଜଞ୍ଜି ବାଗୁ ଗୁନ ବର୍ତ୍ତନାନ ଞ୍ଜାଡ଼ତଜି । ୧୮ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ତକୋ, “ଅବ୍‌ଞ୍ଜାଈଡ଼ନ୍ ତାଡ଼ଲିୟନ୍ ଏତାମୁତଡ଼” ଆରି “କାକାଡ଼ାମରନ୍ ଲନୁମକୁଜନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ତ୍ତନାନ ଞ୍ଜାଡ଼େତୋ ।” ୧୯ ବାଗୁ କି ଯାରି ମନ୍‌ରା ସାକିମରନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁଡ଼ଲନାଜି ତେନ୍, ଆମ୍ବୁଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ କନାୟକାୟବରନ୍ ଅଡ଼ୋଲାଇ ତେନ୍ ତିଆତେ ଏଜାତଡ଼ । ୨୦ ବନ୍‌ତ ଆନାଜି ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତଜି, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ସାଞ୍ଚେଲେ ଞ୍ଜାଞ୍ଜିଆଡ଼, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ନିୟ ବତଡ଼ତଜି ।

୨୧ ଇସ୍‌ରନ୍, କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସ୍ତନ୍ ତ ଆସନେତା ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବର୍ତ୍ତମ, ଆମନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲନୁମନା, ଆରି ଅଜ୍ଞା ଜନତ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍ ତେନ୍ ଅଲ୍‌ଡୁଲ୍‌ମଡ଼ତାଲେ ଲୁମ୍‌ତଡ଼ । ୨୨ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏରନିଃୟମନ୍ ଅକାମ୍‌ଡ଼ୁ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଅସିନମ୍ ତକ୍ଳୋଡ଼, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ ଆମନ୍ ମାୟତଡ଼ନେ, ଆମନ୍ ମବ୍‌ଡ଼ିରଲନ୍ ତକୋନା ।

୨୩ ଆରି ଆମନ୍ ସତ୍‌ର ତାଆନ୍ ଗାତଡ଼, କିମ୍ପୋଡ଼ ବଢ଼ାମମ୍ ତ ତିତାନ୍ ଆରସୁତମନ୍ ଆସନ୍ ଅଜିଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଗାଆ ।

୨୪ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆ ଇର୍ସେ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ତେଏନ୍ ରାଡ଼ତାତେ, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆ ଇର୍ସେ ତିକ୍ଳି ତିଡ଼ତେ । ୨୫ ଏଞ୍ଜେଲେମା ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆ ତରମ୍ କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମୁକ୍ଳାଲୋଡ଼ ଲରାଡ଼ତାତେ, ବନ୍‌ତ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏଞ୍ଜେଲେ ଅଃରୀଡ଼ତାଲୋ ଜନତ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ସଲନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁକୋନେ ।

୧ କ୍ରିସ୍ତାନୁ କମ୍‌ସାରିମରଞ୍ଜି ଆ ସାଉକାରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଏତଜି, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତ ଆ ଜନତ୍‌ଞ୍ଜିଆଡ଼ବରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ନିଶ୍ଚୟବରନ୍ ଅଃନ୍ନଡ଼ୋଆୟ । ୨ ଆରି ଅଜ୍ଞା କମ୍‌ସାରିମରଜି ଆ ସାଉକାର କ୍ରିସ୍ତାନୁମର, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ସାଉକାରଞ୍ଜିଆଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମାନ୍ନେଏତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତଜି ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ କ୍ରିସ୍ତାନୁମର ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ତନୁଡ଼ୟମ୍‌ତମ୍‌ଜି, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଞ୍ଜାଞ୍ଜିଆଡ଼ ।

କଣ୍ଠାୟ ଜନତନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ି ରନ୍ନାନ୍

୩ ଆନାଜି ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଜନତ୍ ବୟନ୍ ଅଃମ୍‌ୟନେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନତନ୍ ତିୟତଜି, ଆରି ତରମ୍‌ଲେନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆନ୍ନାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନତନ୍ ତିୟତଜି, ୪ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନାଜି ତଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ଅବ୍‌ସୋଡ଼ାତମ୍‌ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ପାଡ଼ଲେ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍‌ଡୁଡ଼ତାଜି, ଏଞ୍ଜେଗୋଲୋଡ଼ ସଞ୍ଜାନ୍, ଇସ୍‌ତାନ୍, ତନାଲ୍‌ଗତନ୍, କାକ୍ଳାନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ତ ଗୋଡ଼େନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ । ୫ ଆନିଞ୍ଜି କାକ୍ଳାନ୍ ନିୟ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍‌ଡୁଡ଼ଲେ ଆଜାଡ଼ିବରଞ୍ଜି ମନତ୍ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଲାବନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ତଡ଼ିୟତଞ୍ଜି ।

୬ ତରମ୍ ସାସ୍ତନ୍ ଆମ୍‌ନେତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଗମାଡ଼ମର, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମତନ୍ ତିଅଜ୍ଞା ତକୋ ଆତିୟତେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ସର୍ତ୍ତାତନେ । ୭ କେନ୍ ଆ ପୁତ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଃସ୍ତାଡ଼ଲାଇବୋ, ଆରି ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିବୋ । ୮ ତିଆସନ୍, ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ତ ସିନ୍‌ରିନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍ ସରି । ୯ ଆନାଜି ଗନମାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ୟତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତନୋରତୋରଲୋଡ଼ନ୍ ତ ଜନ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଡ଼ଜି, ଆରି ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ସନିନ୍ତାତାନ୍ ଆରଡ଼ୋତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍‌ତଜି, କେନ୍‌ଆତେଜି ବାଞ୍ଜେ ମନ୍‌ରାନ୍ ପାଡ଼ୋ ତେତେ ଆରି ଆନିନ୍ ଅନସେଡ଼ଗତନ୍ ଜିର୍ତ୍ତେ । ୧୦ ତକ୍ଳାନ୍ ଲୋବଲବୋ ତେନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ, ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ତକ୍ଳାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସବ୍‌ଟାଲନ୍ ତର୍ନେନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସନିନ୍ତାତାନ୍ ବାଞ୍ଜଲି ତେତଜି ।

ଆତନିକ୍ଳି ଜନତ୍‌ଞ୍ଜି

୧୧ ବନ୍‌ତ ଏ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମନ୍ ସବ୍‌ଟାୟଲନ୍ ତକୋନା, ତରମ୍‌ଗତନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼, ତର୍ନେନ୍, ତନୁଡ଼ୟମନ୍, ସନଏନ୍, ଲଡ଼ିୟମନ୍ ତ ଲବ୍‌ଗଡ଼ ବୁଢ଼ିଲନ୍ ତକୋନା । ୧୨ ତର୍ନେ ଅଲ୍‌ଡୁକ୍ଳେଲୋଡ଼ନ୍ ରବୁକିଞ୍ଜିଡ଼ କୁଢ଼େଲନ୍ ତକୋନା, ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଞ୍ଜମଲେ ତକ୍ଳୋଆ, ତିଆସନ୍ ମା ଆମନ୍‌ଆଡ଼ ଓଡ଼େଲମ୍‌ଜି ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ସାକିମରଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼ଲୋଡ଼ କେନ୍‌ଆତେ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ । ୧୩ *ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ର, ଆରି ପନ୍ତିଅ ପିଲାତନ୍ ଆମୁକ୍ଳାଲୋଡ଼ ମନତ୍ ସାକିନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସ୍ତନ୍ ଆତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ ବାୟତମ୍, ୧୪ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ ଆଡ଼ିୟଲମଞ୍ଜି ଆ ବନାୟବରଜି ଏରଡ଼ୋସାତାଗୋ, ଏରନିଶ୍ଚୟତାଗୋ ଞ୍ଜାମ୍‌ଲନ୍ ତକୋନା । ୧୫ ଆନିନ୍

☆ ୫:୧୮ ୫:୧୮ ମାଡ଼ିଉ ୧୦:୧୦; ଲୁକ ୧୦:୭ ☆ ୬:୧୩ ୬:୧୩ ଜନ ୧୮:୩୭

ଆଜ୍ଞା ଜିର୍ଜାୟ ତିଆତେ ଇସ୍ଵରନ୍ ମା ଗବ୍ରିତେ, ଆନିନ୍ ସନେକ୍ଵେତମ୍, ଅବ୍ଞାନେମର୍, ରାଜାଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ଆରି ପ୍ରବୁଞ୍ଜି ଆ ପ୍ରବୁ । ୧୭ ଆନିନ୍ ଅଃର୍ରବୁଏ, ଆନିନ୍ ଆ ସାଆରଲୋଡନ୍ ତକୋତନେ, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଜ୍ଞାୟ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଗିଜେଜି, ଆରି ଗିୟଲେ ନିୟ ଅଃର୍ରପ୍ରିଏଜି, ଆଏଡର୍ ଆ ମନାନ୍ନେନ୍ ତ ଆ ରନପ୍ରିନ୍ ଗିୟତାଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

୧୭ ଆନାଜି ପୁତର୍ନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ୍ ଗମାଡ୍, ଆନିଞ୍ଜି କଙ୍କି_ତଡ୍ନେଜି ତଡ୍, ଆଏଡର୍ ଅଃଡ୍ଡକୋନେନ୍ ଆନର୍ଜେଲୋଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସାତଡ୍ନେଜି ତଡ୍, ଆର୍ପାୟ ଆଏଡର୍ ଅଡ୍କୋନ୍ ଆଡ୍ରିୟତିୟଲଡ୍ତନ୍ ଆ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ୍ ଆସାନେତଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରାଜି । ୧୮ ମନଡ୍ କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ବରାଜି, ପୁରାଡାଲୋଡନ୍ ଗନମାଡନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ୍ ଲନୁମ୍ନାବା, ଏରକୁସ୍ଵାନେନ୍ ଅନର୍ଜେବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତିୟତିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଷଡ୍ଷଡାଜି । ୧୯ ଏଞ୍ଜେଲ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ଆସନ୍ ଅନର୍ଜେନ୍ ରମ୍ମଡ୍ ରମ୍ମଡ୍ ତର୍ଡୁମ୍ଲେ ତକ୍ଳୋତଜି, ଆରି ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆଜାଡି ଅନମେଟନ୍ ଷାଡ୍ତଜି ।

୨୦ ଏ ତିମତି, ଆମନ୍ଆତଡ୍ ଇନିଜି ଆ ବିଡାର୍ ତିୟଲମ୍ଜି ତିଆତେ ମନଡ୍ ଷଣ୍ଡମ୍ନା; ଅଞ୍ଜେ ଅନ୍ନେ ଆବର୍ଡଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡ୍ତଡ୍, ଆରି କାଜ୍ଞାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପାଡ୍ଲେ ଅଲ୍ଲବାଡ୍ଡମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ସବ୍ଡାୟଲନ୍ ତକୋନା । ୨୧ ଲାଡ୍ଲେନ୍ନେ ତିଆତେଜି ଅଃଞ୍ଜୁମ୍ଲଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ନେଲୋଡନ୍ ସିଲଡ୍ ସଡାଜେଞ୍ଜି ।

ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅଡ୍କୋନ୍ବେନ୍ ଆମଡ୍ ତକୋନେତୋ ।

ତୀମଥୁକ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପତ୍ର ତିମତିନ୍ ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ବାଗୁତର ଇଡ଼ନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ଅନାପ୍ତାୟ ଖଟ୍ଟନେମର୍ ପାଓଲନ୍ ବାଗୁତର ଇଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ତିମତିନ୍ ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ରୋମ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଲେ ଆଡୁକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼େନ୍ ୧:୧୭ । ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଆ କ୍ରିସ୍ତାନୁଜି ବରା ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼େନ୍ । ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ତନଶ୍ଟାୟଜି ସନଏନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ତିମତିନ୍ ଆତଡ଼ ଖଟ୍ଟଞ୍ଜେତେ । ପୁର୍ବାଃତେଜି ନିୟ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତନଶ୍ଟାୟଞ୍ଜି ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼ନ୍ ଇଡ଼େନ୍ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାଲ୍ଲାଡ଼

- ୧. ପାଓଲନ୍ ତିମତିନ୍ ଆତଡ଼ ନମସ୍କାରତାଲେ ଇଡ଼ଲନ୍ ଉତନେ । ୧:୧-୩
- ୨. ସନେନସେନନ୍ ତ ଖନଡ଼ଞ୍ଜେବରନ୍ । ୧:୪-୨:୧୩
- ୩. ଖନଡ଼ଞ୍ଜେବରନ୍ ତ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ବନରନ୍ । ୨:୧୪-୪:୫
- ୪. ପାଓଲନ୍ ଆ ଅବସ୍ତା । ୪:୬-୧୮
- ୫. ଅନବସ୍ତୁକ୍ତେବରନ୍ । ୪:୧୯-୨୨

୧ ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍, କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ମରାୟଲନାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସନିବ୍ତେୟ୍ବର ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଜା ଆନମେଡ଼ ଖାଡ଼ଲବୋ, ତିଆତେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଆନାପ୍ତାୟ ଖଟ୍ଟନେମର୍ ତେଲ୍ଲିୟ୍ ।

୨ *ତନୁଡ଼ୟମ୍ ତାଜାଡ଼ାଅନଶେନ୍, ତିମତିନ୍ ଆମତ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆପ୍ତାୟତାୟ୍; ଆପେୟ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ କନାରକାରମନ୍, ଆ ସନାୟ୍ମମନ୍ ତ ସନୟ୍ମନ୍ ତିୟମ୍ତୋ ।

ସନେକେନ୍ ତ ଅନବଡ଼ୟ୍ବରନ୍

୩ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଖେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ିର୍ ବିବେକନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଖେନ୍ ଅଜା ଆ ଇସ୍ପରନ୍ ଆତଡ଼ ସେକ୍ୱେତାୟ୍, ତଗଲ୍ ତମ୍ବା ପାର୍ତନା ଇଡ଼ନ୍ ତିତାନ୍ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜମନ୍ ମନ୍ନେଲେ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ସେକ୍ୱେତାୟ୍ । ୪ ଆମନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଯେୟେତାଲନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ମନ୍ନେତାୟ୍, ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ତଡ଼ରାତାତ୍ତୟ୍, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଗିୟଲମନ୍ ତେନ୍ ମାଡୁ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ୍ । ୫ *ୟାୟୋନମ୍ ଲୋଇନ୍ ତ ଅୟୋଡ଼ନମ୍ ଇଡ଼ନିକିନ୍ ଆମତ୍ ଏଜାଲେ ତର୍ନେନ୍ ତକୋଏନ୍, ଅମଡ଼ନମ୍ ନିୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ତର୍ନେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍; ତି ତର୍ନେନମ୍ ଆ ବର୍ନେ ନିୟ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ତ୍ତାୟ୍ । ୬ ଖେନ୍ ଅବଲୋଡ଼ନମ୍ ଅସିଖେନ୍ ତରକ୍ଲୋଲାଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଅଜା ବୋର୍ସା ଖାଡ଼େନ୍ ତିଆତେ ଅବମେଡ଼ଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ଏଭାୟ୍ତମ୍ । ୭ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆତଡ଼ ଅଜା ପୁରାଡ଼ା ତିୟ୍ ତିୟ୍ ଲଡ଼ଲନ୍ ତିଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆତଡ଼ ମନଡ଼ ତଡ଼ ଅଃନୁମେଡ଼ଲଡ଼େ, ଆର୍ପାୟ୍ ତିଆତେ ଅମ୍ନେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ବୋର୍ସାନ୍, ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ତ ମନଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ତିୟ୍ ତିୟ୍ ଲଡ଼ତନ୍ ।

୮ ତିଆସନ୍, ପ୍ରବୁଲେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସାକିନ୍ ତନିୟ୍ ଆସନ୍ ଗବ୍ରୟ୍ତଡ଼େ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆବଣ୍ଡି, ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଆସନ୍ ଗରୟ୍ତଡ଼ମ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ଆଡ଼ିୟ୍ ଲମନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ଆମନ୍ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଆସନ୍ ତଣ୍ଡନ୍ ସଏଲେ ତକୋନା । ୯ ଇସ୍ପରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆତଡ଼ ଉଜୁୟ୍ ଲଡ଼ଲନ୍ ଆରି ମନଡ଼ିରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଓଡ଼େଲଡ଼ଲନ୍, କାଜାଡ଼ାଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ତ ଆ ସନାୟ୍ମମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆତଡ଼ ଉଜୁୟ୍ ଲଡ଼ଲନ୍, ପୁତ୍ ନ ଶ୍ଟୁଡ଼ ଗତେଲେନ୍ ଆମ୍ନଡ଼ ତି ଆ ସନାୟ୍ମମ୍ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଖାଡ଼ଲବୋ । ୧୦ ନମି ଅନୁରମର୍ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଅବରାଡ଼ତାଲନ୍, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ରନବୁନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ସବଡ଼ାଜେନ୍, ଆରି ଆ ମନଡ଼ବରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆ ତଡ଼ର ଅବଗିୟ୍ତାଏନ୍ ।

୧୧ *ତି ଆ ମନଡ଼ବର ଅନପ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନାପ୍ତାୟ ଖଟ୍ଟନେମର୍ ଆରି ଖନଡ଼ତିୟମର୍ ଅମ୍ନେଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ଖେନ୍ ଆତଡ଼ ତବନ୍ ଡ଼ଲ୍ଲିୟ୍ । ୧୨ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତୁକ୍ଲନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ୍, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଖେନ୍ ଅଃଗରୟ୍ତାକ୍ଲୟ୍, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମତ୍ ଖେନ୍ ତର୍ତନାୟ୍, ଖେନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଆଜନା, ଆରି ଖେନ୍ ଅଜାଆତେ ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ସୋରୋପ୍ତାୟ୍ ଲାୟ୍, ତିଆତେ ପନ୍ସୁଆତି ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ଜୁବାୟ୍ଲେ ତକ୍ଲୋଲେ

☆ ୧:୨ ୧:୨ ଅନାପ୍ତାୟ ୧୨:୧ ☆ ୧:୫ ୧:୫ ଅନାପ୍ତାୟ ୧୨:୧ ☆ ୧:୧୧ ୧:୧୧ ୧ ତିମତି ୨:୭

ରପ୍ତରେ ଗାମ୍ଭୀର ଖେନ ଆସାତନାୟ ।^{୧୩} ଖେନ ଆମନଆତଢ଼ ଇନିଜି ମନଢ଼ବରଞ୍ଜି ଖଢ଼ଲମ୍, ତିଆତେ ରତୋ ଗାମ୍ଭୀର ଖଢ଼ଲେ ତକ୍ଲୋଆ, ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆଜାଡ଼ି ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ତ ତର୍ନେଲୋଢ଼ନ୍ ଗବରିଲନ୍ ତକୋନା ।^{୧୪} ଅଜା ବିଡ଼ାର ଆମନଆତଢ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟଲମ୍, ଇନଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ତିଆତେ ଜୁବାୟଲେ ତକ୍ଲୋଆ ।

^{୧୫} ଏସିଆ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଖେନଆତଢ଼ ସଙ୍ଗାତ୍ତୟ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଜନା, ପୁଗେଲନ୍ ତ ଅର୍ମଗନାନ୍ ନିୟ୍ ଖେନଆତଢ଼ ସଙ୍ଗାତ୍ତୟ୍ ।^{୧୬} ଅନିସିପରନ୍ ଆସିଂମରଜିଆତଢ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ସାୟ୍ମେତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଖେନଆତଢ଼ ବବ୍ଯୋଲ୍, ଆରି ଖେନ ଆବଣ୍ଡି ଆତ୍ରକୋଲିଞ୍ଜନ୍ ନିୟ୍ ଆନିନ୍ ଅଃଗରୟଲୋ ।^{୧୭} ଆର୍ପାୟ୍ ଆନିନ୍ ରୋମ୍ ତେସାଲୋଢ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଖେନଆତଢ଼ ସାୟ୍ଲେ ସାୟ୍ଲେ ଅମଢ଼ଖେନ ଇୟ୍ଲାୟ୍; ^{୧୮} ସୋଡ଼ା ପନ୍ସୁଆଡ଼ି ତିନା ଇଢ଼ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ କାନକାରମ୍ ଗାମେତୋ, ଆରି ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଢ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆଜା ଖେନଆତଢ଼ ସାଞ୍ଜେଲ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଆମନ୍ ମନଢ଼ତମ୍ ଜନା ।

୨

ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସିସ୍ତାୟ

^୧ ତିଆସନ୍ ଏ ତନୁଢ଼ୟମ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ଖେନ, କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅକୋର୍ସାନା ।^୨ ଆରି, ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ ସାକିମରଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼ ଖେନ ଅରବଜନାଲାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଜି ଆମନ୍ ଅମତଡେନ୍, ଅଜା ମନ୍ରାଜି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଖନଢ଼ନ୍ ତିୟ୍ଲେ ରପ୍ତତଜି, ଏଞ୍ଜେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଢ଼ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟାଜି ।

^୩ ଆମନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ଆ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ ସରିନ୍ ତଣ୍ଡନ୍ ସଏଆ ।^୪ ଅବୟ୍ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ଆତଢ଼ ଅନବସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ସିସ୍ତାୟ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲ୍ଲୁମତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅନ୍ନିଢ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରି ଅଃଲୁମେ ।^୫ ଅବୟ୍ ଅଣ୍ଡିନ୍ନେମରନ୍ ଅଣ୍ଡିନ୍ନେଲୋଢ଼ନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅନଗତଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ଅଃନ୍ନଣ୍ଡିଃଲନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ରନ୍ଦୁକବନ୍* ଅଃଞ୍ଜାତେ ।^୬ ରତଢ଼ୟ୍ ଆକାକାଡ଼ାତନ୍ ଆ ଅର୍ମମର୍ ଆମ୍ମୁ ଅଜନ୍ ଖାଢ଼ତେ ।^୭ ଖେନ ଇନିଜି ବର୍ତନାୟ୍, ଆମନ୍ ମନଢ଼ ଇୟ୍ମା, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଗନନ୍ଲୁତନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମନଆତଢ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟ୍ତମ୍ ।

^୮ ଖେନ ମନଢ଼ବରନ୍ ଆରସ୍ତୁବରତାଞ୍ଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଜା ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଢ଼ଲୋଢ଼ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନ୍, ତି ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାମର୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ମନ୍ନେଆ ।^୯ କେନ୍ ଆ ମନଢ଼ବର ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ ତୋସାମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସିକ୍ସଡ଼ିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିଲେ ତଣ୍ଡନ୍ ଖାଢ଼ତାୟ୍ । ବନ୍ତ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନ୍ନିଢ଼ଜା ଜିଲେ ଅଃର୍ପିଏ ।^{୧୦} ଇସ୍ପରନ୍ ଆସ୍ତେତାଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ନିୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ତ ଅନ୍ତରନ୍ ଖାଢ଼ତେଜି ଗାମ୍ଭୀର ଖେନ ଅଡ଼କୋନ୍ ତଣ୍ଡନ୍ ସଏଲେ ତକୋତନାୟ୍ ।^{୧୧} କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆଜାଡ଼ିତମ୍;

“ଇନଲେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ରବୁଲଢ଼ଲନ୍,
ଇନଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ନିୟ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋତନ୍ବୋ ।
^{୧୨} ✧ ଆରି ଇନଲେନ୍ ତଣ୍ଡନ୍ ସଏଲବୋ ତେନ୍,
ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଇନଲେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ସାସନତବୋ,
ଇନଲେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅଃଜ୍ଜାଲବୋ ତେନ୍,
ଆନିନ୍ ଇନଲେନ୍ଆତଢ଼ ଅଃଜ୍ଜାଜାଲଡ଼େନେ ।
^{୧୩} ଇନଲେନ୍ ଆମଢ଼ନ୍ ଅଃଡ଼ର୍ବନ୍ବୋ ଜନଢ଼ତେନ୍,
ଆନିନ୍ ତିଡ଼ାନ୍ ଅରାସାନେତମ୍,
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଅଃଜ୍ଜାୟ୍ତମ୍ନେ ।”

ତର୍ନେ କାକାଡ଼ାମର୍

^{୧୪} ମଣ୍ଡିନମ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଢ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖନଢ଼ନ୍ ତିୟାଜି, ଆରି ସାସ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଢ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଡ଼େଡ଼ନେଜି ତଡ଼, କେନ୍ଆତେ ମନଢ଼ ତଡ଼, କେନ୍ଆତେଜି ବୟନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ସେଏଡ଼ତେ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆତେମଡ଼ଲୋଢ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରାଜି ।^{୧୫} ଆମନ୍ ଏରଗନ୍ରଜନ୍ ରନପ୍ତୁନମ୍ ଜାୟ୍ ରେୟ୍ଲଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖନଢ଼ନ୍ ତିୟା, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆଗନିୟ୍ଗିୟ୍ଲୋଢ଼ ଅବୟ୍ ମନଢ଼ କାକାଡ଼ାମର୍ ତେତମ୍ ।^{୧୬} ବନ୍ତ ପରାନ୍ସାଡ଼ିନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ସିଲଡ଼ ସବ୍ଯାୟ୍ଲନ୍ ତକୋନା, ଆନାଜି ଏଞ୍ଜେଗୋଲୋଢ଼ନ୍ ମଗାଡ଼ଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟ୍ତଜି ।^{୧୭} ଆନାଜି ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କଡ଼ାଡ଼ିତଞ୍ଜି, ଆ ଖନଢ଼ଞ୍ଜି ଆସ୍ତଅତେନ୍ ଆମ୍ମୁ ଅନ୍ତମ୍ ଗୁରୁଢ଼ଲେ ପାଢ଼ତେ; ଉମନାୟ୍ ତ ପିଲିତନ୍ ଏଞ୍ଜେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତକୋଜି ।

* ୨:୫ 2:5 ପୁରସ୍କାରନ୍ ✧ ୨:୧୭ ୨:୧୭ ମାଡ଼ିଉ ୧୦:୩୩; ଲୁକ ୧୨:୯

୧୮ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ି ତତ୍ତରନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନା ତତ୍ତରଗଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି, ଯନର୍ନେତ୍ତନ୍ ତେଏନ୍ନି ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଖନତ୍ତନ୍ ତିୟ୍ଲେ ତର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବସେଡ଼ତଜି । ୧୯ ବନ୍ତ ଇସ୍ତରନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜିମ୍ମି ରବତୋଲେ ତୁବେନ୍ ତିଆତେ ଆନ୍ନିଡ଼ ମୋମୋଲେ ଅଃର୍ପ୍ତ୍ରିଏ, ଆରି ତି ଆ ଜିମ୍ମିଲୋଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ଆଇଡ଼ିଡ଼, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନାତେ, ଆରି ଆନା ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜିମ୍ ଖମ୍ତେ ଆନିନ୍ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ସବ୍ତାଲନ୍ ତକୋଏତୋ ।”

୨୦ ଅବୟ୍ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ଆସିଂଲୋଡ଼ ସଞ୍ଜର ସୁନାନ୍ ତ ରୁପାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତୁବ୍ତୁବନ୍ ଆ ସିମ୍ମାଜି ତୁମ୍ ଅଃଡ଼କୋଏ, ବନ୍ତ ଅରାନ୍ ତ ଲବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତୁବ୍ତୁବନ୍ ଆ ସିମ୍ମାଜି ନିୟ୍ ତକୋତେ, ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ସିମ୍ମାନ୍ ପୁର୍ପୁରିତ୍ତନ୍ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ତେତେ, ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ତିତାନ୍ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ତେତେ । ୨୧ ତିଆସନ୍, ଆନା ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ତମ୍ ସବ୍ତାୟ୍ଲନ୍ ମବ୍ଡ଼ିରଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଖନଶ୍ଟମନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ତିୟ୍ତମଲନ୍ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସନାୟ୍ସାୟ୍, ଇନି ଜନତ୍ତ ମନତ୍ତ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବ୍ଜାତାଲନ୍ ତକୋତନ୍ । ୨୨ ବନ୍ତ ବନେଣ୍ଡିଆ ଇତନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ସିଲଡ଼ ଆମନ୍ ସବ୍ତାଲନ୍ ତକୋନା, ଆନାଜି ମଡ଼ିର୍ ଉଗରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ପାତ୍ତନାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବୟ୍ନ୍ ତରମ୍ମଗତନ୍, ତର୍ନେନ୍, ତନ୍ତୁଡ଼ୟ୍ମାନ୍ ତ ସନୟ୍ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକୋନାବା । ୨୩ ଆରି ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତମ୍ କାକ୍ଲାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତ ବୁଡ଼ିତତନ୍ ଅଲ୍ଲବାଡ଼ବରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସବ୍ତାୟ୍ଲନ୍ ତକୋନା, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଗୋଡ଼େନ୍ ତ ଅଲ୍ଲସଙ୍ଗାନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମନ୍ ଜନା । ୨୪ ଆରି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍ତୁଡ଼ତତାୟ୍ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ମନତ୍ତ ଖନତ୍ତତିୟ୍ମର୍ ତେଏତୋ, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ତକୋନେତୋ, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ସଏଲେ ତକୋନେତୋ; ୨୫ ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାଙ୍ଗାତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ଜନାତାଲେ ଆବ୍ତୟ୍ବୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସମୟ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୟ୍ତନ୍ ତିୟ୍ତଜି । ୨୬ ଆରି, ସନ୍ତୁମ୍ ଆ ଇସ୍ତମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିଲେ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆବ୍ତୟ୍ବୁଡ଼ିଲନ୍ ତି ଆ ଜନିବାଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁତଜି ।

୩

ଆତନିକ୍ଳି ତିନ୍ନାନ୍

୧ ଆତନିକ୍ଳି ତିନ୍ନାଲ୍ତନ୍ ବରନ୍ତନ୍ ଆ ତଣ୍ଡ ଜିର୍ତାୟ୍, କେନ୍ଆତେ ଜନାଅମତୋ । ୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ସଞ୍ଜର ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ତୁଡ଼ୟ୍ମାତମ୍ତଞ୍ଜି, ରନ୍ନାନ୍ ଲୋବତଞ୍ଜି, କକ୍ଳି_ତଞ୍ଜି, ଅବସୋଡ଼ାତମ୍ତଞ୍ଜି, ନିଶ୍ଟୟ୍ତଜି, ଆପେୟ୍ନ୍ ଅୟୋତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଲ୍ଲେତଜି, ଅମାନ୍ନେତଞ୍ଜି, ଏରମଡ଼ିର୍ ତେତଜି, ୩ ଆନିଞ୍ଜି କାନକାରମ୍ ଅଃଗାମେଜି, ଅଃମ୍ମାୟ୍ମାୟ୍ନେଜି, ବୁର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଆଇୟ୍ସି ଆଇୟ୍ଜତ୍ତଲନ୍ ଅଃଡ଼କୋନେଜି, ବବରନ୍ତନ୍ ଅମ୍ମେତଞ୍ଜି, ମନତ୍ତବରଞ୍ଜି ଏଡ଼ରୁମତ୍ତଜି, ୪ ବାୟ୍ସିତଞ୍ଜି, ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃକତଡ଼େଜି, କନିୟ୍କିୟ୍ତାତଜି, ଏରାମ୍ମୟ୍ ସୁକ୍ଳନ୍ ତୁମ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟ୍ତଜି ଆରି ଇସ୍ତରନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଡ଼ୁଡ଼ୟ୍ମେଜି; ୫ ଆନିଞ୍ଜି ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ତୁମ୍ ତରମ୍ମମରଗୋ ଅବ୍ତୁୟ୍ତଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆଜାଡ଼ି ବୋସାନ୍ ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଜି । ୬ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅସିଂରେତନ୍ ଇୟ୍ଲେ ଏବ୍ବସ୍ତୁଆଇମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ଲେ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍ତେ ଖଡ଼ଖଡ଼େଜି । ୭ କେନ୍ ଆଇମର୍ଜି ତିତାନ୍ ଖନତ୍ତଖଡ଼ନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ତଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ଜନାଲେ ଅଃର୍ପ୍ତ୍ରିଏଜି । ୮ ଆରି ଜନ୍ନିସନ୍ ତ ଜମ୍ପି_ସନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ମୋସାନ୍ଆତଡ଼ ସଙ୍ଗାଏଞ୍ଜି, ତିଅନ୍ତମ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ନିୟ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବିରୁବତଜି, କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ମନ୍ ଅଡ଼େଞ୍ଜେ ଅଡ଼େନ୍ନେ ତେଆୟ୍ତଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ନେନ୍ ଅମ୍ରେତାୟ୍ତଜି । ୯ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ଆରି ଆମ୍ମୁଲ୍ଲନ୍ ଜିରେ ଅଃର୍ପ୍ତ୍ରିଏଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ଲ୍ଲଜି ତିଆତେ ବଡ଼ିନ୍ନା ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଜନାତଜି, ଜନ୍ନିସନ୍ ତ ଜମ୍ପି_ସନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ ତେଏଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଞ୍ଜେଗୋ ତେତଜି ।

ଆତନିକ୍ଳି ଖନତ୍ତଖଡ଼ନ୍

୧୦ ବନ୍ତ ଖନତ୍ତଖେନ୍, ଖଣ୍ଡମନେଖେନ୍, ସନେଡ଼ସେଡ଼ଖେନ୍, ତର୍ନେଖେନ୍, ସନଏଖେନ୍, ତନ୍ତୁଡ଼ୟ୍ମାଖେନ୍, ଲନ୍ତୁମ୍ଖେନ୍, ୧୧ ଖଡ଼ଖେନ୍ ଆରି କାକ୍ତ_ଖେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନାଜି; ଅନ୍ନିଅକିଆନ୍, ଇକନିଅନ୍ ତ ଲୁସ୍ତା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ତନଶ୍ଟାୟ୍ନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ୍, ବନ୍ତ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନ୍ ସଏଲାୟ୍, ଆରି ତେଞ୍ଜେ ସିଲଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ତୋବ୍ଲ_ୟ୍ । ୧୨ ଆନାଜି କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ମାୟ୍ଲନ୍ ତରମ୍ମଗତନ୍ ତଡ଼ିୟ୍ନେନ୍ ସାୟ୍ତଜି ଆନିଞ୍ଜି ତନଶ୍ଟାୟ୍ନ୍ ଖାଡ଼ତଜି । ୧୩ ବନ୍ତ ପେଲ୍ଲାମରଞ୍ଜି ତ ପାତ୍ୟାମରଞ୍ଜି, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟ୍ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ କଣ୍ଡାୟ୍ତମ୍ତଞ୍ଜି । ୧୪ ବନ୍ତ ଆମନ୍ ଇନିଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖଡ଼ଲନ୍ ଆରି ଅଙ୍ଗାଆତେଜି ଆମନ୍ ତର୍ତ୍ତନେ, ତେଞ୍ଜେ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତିଆତେ ଆମନ୍ ଖଡ଼ଲନ୍ ତିଆତେ ଆମନ୍ ଜନା । ୧୫ ଆରି, କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍

☆ ୩:୧୧ ୩:୧୧ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୩:୧୪-୫୨; ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୪:୧-୭; ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୪:୮-୨୦

ଆମତ୍ ତରନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଚାତ୍ତବନ୍ ଆ ବୁଦ୍ଧି ଅକ୍ଷା ତରନ୍ନ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଆସନ୍ନାନମ୍ ସିଲଡ୍ ପଡେଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ । ୧୭ ଅଡକୋନ୍ ଆ ସାସ୍ତ୍ର ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଖନଡ୍ଝଡ୍ ବାଞ୍ଚେ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଖନଡ୍ଝଡ୍ଝବରନ୍, ମନଡ୍ଝଡ୍ଝଆତେ ଅନବ୍ତୁଜନ୍ ସନାଞ୍ଚେଡ୍ଝନ୍, ଅନାଡ୍ଝଡ୍ଝି ସେନେତାନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ୍ଝଡ୍ଝନ୍ ଆରି ତରନ୍ନଗତନ୍ ତଡ୍ଝିୟ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ତରନ୍ନ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଖଡ୍ଝଡ୍ଝଲଡ୍ଝତନ୍ । ୧୮ କେନ୍ ଆ ତରନ୍ନ ସାସ୍ତ୍ର ବାଞ୍ଚେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡ୍ଝାମର୍ ଅଡକୋ ମନଡ୍ଝ କାକାଡ୍ଝାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍ଜାତାତନ୍ ।

୪

୧ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମୁକ୍ଷାବା ଅଡକୋନ୍ ଆମେଡ୍ଝମରଞ୍ଚି ତ ଆରବୁମରଞ୍ଚିଆତଡ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ରାଜାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସାସନନ୍ ଆସନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଚିନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ଆତେମଡ୍, ଆ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ମନଡ୍ଝବର୍ ଅନସ୍ବଡ୍ଝବରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ବର୍ତମ୍; ୨ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖନଡ୍ଝନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅନୁୟ୍ବନ୍ ବାଞ୍ଚେ ତିତାନ୍ ଅବ୍ଜାତାଲନ୍ ତକୋନା, ଅକୋସାଲନ୍ ଆକ୍ଷିୟ୍ ଆକ୍ଷିୟ୍ ସାଞ୍ଚେଡ୍ଝଲେ ଖନଡ୍ଝନ୍ ତିୟା, ଆରି ଆକ୍ଷିୟ୍ ଆକ୍ଷିୟ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଚିଆତଡ୍ ବବ୍ତଡ୍ଝଡାଲେ ଅବ୍ନୁୟ୍ବାଜି । ୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଞ୍ଚେଲେ ନିୟ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡୋତାୟ୍, ତିଆଡିଡ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ଆଜାଡିନ୍ ଆ ଖନଡ୍ଝଡ୍ଝବରଜି ଅଞ୍ଚନ୍ନମ୍ତଡେଜି, ବନ୍ତ ତମୟ୍ବରଞ୍ଚି ଅନମ୍ତଡେନ୍ ଲତୟ୍ତଜି, ଆରି ରମ୍ପଡ୍ଝ ରମ୍ପଡ୍ଝ ଆ ଇସ୍ବୁମଞ୍ଚି ବାଞ୍ଚେ ଖଣ୍ଡୁମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ ଖନଡ୍ଝଡ୍ଝିୟ୍ମରଞ୍ଚି ସାୟ୍ତଜି । ୪ ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଚି ଆଜାଡିନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଞ୍ଚନ୍ନମ୍ତଡେଜି, ଆନିଞ୍ଚି କଣ୍ଡାୟ୍ ପୁର୍ବାବରଞ୍ଚି ଅମ୍ତଡ୍ଝତଜି । ୫ ବନ୍ତ ଅଡକୋ ତିନ୍ନାନ୍ ଆମନ୍ ଆକ୍ଷୟ୍ସି ଆକ୍ଷୟ୍ଜଡ୍ଝଲନ୍ ତକୋନା, ତଣ୍ଡନ୍ ସଏଲେ ତକୋନା, ମନଡ୍ଝବରନ୍ ଅସ୍ବଡ୍ଝବରା, ସେବା କାକାଡ୍ଝାନମ୍ ଅବ୍ସୁକ୍ଷେଆ ।

୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପରାନ୍ନାଞ୍ଚେନ୍ ଅନମ୍ତଡେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ତାଲେ କେନ୍ ଆ ପୁତ୍ ଅନମ୍ରେଡ୍ଝନ୍ ଆସନ୍ ବେଡାନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍ । ୭ ଖେନ୍ ଅନମେଡ୍ଝ ଅଲ୍ଲୁକ୍ଷେଲୋଡ୍ଝନ୍ ରବୁକିଞ୍ଚି କୁକ୍ଷେଲାୟ୍, ଖେନ୍ ଅନମେଡ୍ଝ ଅନିରଲୋଡ୍ଝନ୍ ସନେଡ୍ଝସେଡ୍ଝଲୋଡ୍ଝେନ୍ ଅମ୍ତଡ୍ଝଲାୟ୍, ଆରି ତର୍ନେଞ୍ଚେନ୍ ରବ୍ତୋଲେ ତକ୍ଷୋତାୟ୍ ।

୮ ନମି ଖେନ୍ ଆସନ୍ ତରନ୍ନଗତନ୍ ଆ ରନ୍ନୁକ୍ଝ ଆତକ୍ଷୋ, ତିଆତେ ପନ୍ସୁଆତି ତିନ୍ନା ଇଡ୍ଝନ୍ ଆଜାଡି ପନ୍ସୁଆତିମର୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ୍ ତିୟ୍ତୟ୍, ସତ୍ତର ଖେନ୍ଆତଡ୍ ତୁମ୍ ଅଞ୍ଚିୟ୍ତୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ତିଅକ୍ଷା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ସର୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଜଗେତଜି, ତି ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ୍ ଓଞ୍ଚୋଲ୍ଲୁକ୍ଝନ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍ ତିୟେଜି ।

୯ ଅମଡ୍ଝେନ୍ ଲଜିରାୟ୍ । ୧୦ ଶୁକ୍ଷିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଦିମାନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ୍ଝନ୍ ମଗାତେନ୍ କି ଖେନ୍ଆତଡ୍ ଅମ୍ରେଡ୍ଝଲ୍ତୟ୍, ଆନିନ୍ ନମି ତେସଲନିକିନ୍ ଜିରେନ୍, କ୍ରେସକେନସନ୍ ଗାଲାଡିନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ତିତସନ୍ ଦଲମତିଆନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୧ ଶୁକ୍ଷିକନ୍ ତୁମ୍ ଅମଡ୍ଝେନ୍ ତକୋ, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ମାର୍କନ୍ ନିୟ୍ ଓରୋଡ୍ଝାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ କାକାଡ୍ଝାଞ୍ଚେନ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍ ସାଜଇୟ୍ । ୧୨ ଶେନ୍ ତୁକିକନ୍ଆତଡ୍ ଏପିସିନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାୟ୍ । ୧୩ ଶେନ୍ ତ୍ରୋୟା ଗଡାଲୋଡ୍ଝନ୍ କାର୍ପସନ୍ ଆମଡ୍ଝ ଅମ୍ରେଡ୍ଝଲେ ଜିରିର୍ତ୍ତାଞ୍ଚିନ୍ ଆ ଅକ୍ଷି, ଆମନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଚିନ୍ ଆଡିଡ୍ ତିଆତେ ଖମ୍ଲେ ପାଡାୟ୍, ବଇଞ୍ଚେଞ୍ଚି ତ ଉସାଲ୍ ବଇଞ୍ଚି ନିୟ୍ ପାଡ୍ଝତୟ୍ ।

୧୪ ଶକ୍ତ୍ରା ଆଲେକ୍ତାଣ୍ଡାରନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଏଞ୍ଚେଲ୍ତୟ୍, କେନ୍ ଆ କାକାଡ୍ଝାନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ପବ୍ରେତେତୋ । ୧୫ ମନଡ୍ଝବରଞ୍ଚି ଆନିନ୍ ସକ୍ଷାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମଡ୍ଝନ୍ ସିଲଡ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଜାଗର୍ତ୍ ତକୋନାବା ।

୧୬ ପର୍ତ୍ତନ୍ତ୍ର ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ୍ ଆରୋଡ୍ଝେଲିଞ୍ଚି ଆଡିଡ୍ ଆନ୍ନିଡ୍ ଖେନ୍ଆତଡ୍ ଅଞ୍ଚନ୍ନେଲ୍ତୟ୍ଜି, ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ୍ ଅମ୍ରେଡ୍ଝଲେ ଜିର୍ତ୍ତୟ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆତୋସାଞ୍ଚି ଖମ୍ତଡ୍ଝଜି ତଡ୍ । ୧୭ ବନ୍ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ୍ ତନେଲ୍ତୟ୍, ଆରି ଖେନ୍ ସିଅକ୍ତନ୍ ଆମୁକ୍ଷାଲୋଡ୍ଝ ସିଲଡ୍ ଅଡ୍ଝୁଲ୍ତୟ୍, ଏଞ୍ଚେଲ୍ତେନ୍ ଖେନ୍ ମନଡ୍ଝବରନ୍ ଅସ୍ବଡ୍ଝବର୍ତାୟ୍ ଆରି ଅଡକୋ ଏରଜିଡ୍ଝିମରଞ୍ଚି ନିୟ୍ ତିଆତେ ଅମ୍ତଡ୍ଝତଜି । ୧୮ ଆରି, ଅଡକୋ ପରାନ୍ସାଡିନ୍ ଆ କାକାଡ୍ଝାଜି ସିଲଡ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍ଆତେ ତୋବ୍ତୟ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ୍ କୁବାୟ୍ଲେ ତକ୍ଷୋତାଲେ ରୁଆଡ୍ ରାଜ୍ୟନ୍ ଓରୋଡ୍ଝତୟ୍; ଆନିନ୍ ଆଏଡ୍ଝ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ୍ଝନ୍ ଖାଡେତୋ । ଆମେନ୍ ।

ଆତନିକ୍ଷି ସନକ୍ଷେଡ୍ଝନ୍

୧୯ ଶପ୍ରିୟାନ୍, ଆକିଲାନ୍ ତ ଅନିସିପରନ୍ ଆସିଂମରଜିଆତଡ୍ ନମସ୍ତାରଞ୍ଚେନ୍ ଅବ୍ଜନାବାଜି । ୨୦ ଶଏରାସ୍ତନ୍ କରକ୍ତି ଗଡାଲୋଡ୍ଝନ୍ ରଏଲାୟ୍, ବନ୍ତ ତର୍ପିମନ୍ ଆରସୁଏନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ମିଲିତନ୍ ଅମ୍ରେଡ୍ଝଲେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ । ୨୧ ରଞ୍ଚାଗାଜନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ଝ ଅଡୋଆଞ୍ଚିନ୍ ଆମ୍ବୁଡ୍ଝ ଆମନ୍ ତେନ୍ନେ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍ଜାତାନା ।

ଇଉଦୁଲନ୍, ପୁବେନସନ୍, ଲିନନ୍, କ୍ଲୋଦିଆନ୍ ତ ବୋଞ୍ଚାଡ୍ଝି ଅଡକୋଞ୍ଚି ଆମନ୍ଆତଡ୍ ନମସ୍ତାରତମ୍ଜି ।

୪:୧୦ ୪:୧୦ କଲସି ୪:୧୪; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪; ୨ କରକ୍ତି ୮:୨୩; ଗାଲାଡି ୨:୩; ତିତସ ୧:୪   ୪:୧୧ ୪:୧୧ କଲସି ୪:୧୪; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪; ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୨:୧୨,୨୫; ୧୩:୧୩; ୧୫:୩୭-୩୯; କଲସି ୪:୧୦; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪   ୪:୧୨ ୪:୧୨ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୨୦:୪; ଏପିସି ୬:୨୧,୨୨; କଲସି ୪:୬,୮   ୪:୧୩ ୪:୧୩ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୨୦:୬   ୪:୧୪ ୪:୧୪ ୧ ତିମତି ୧:୨୦; ରୋମିଅ ୨:୬   ୪:୧୯ ୪:୧୯ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୮:୨; ୧ ତିମତି ୧:୧୬,୧୭   ୪:୨୦ ୪:୨୦ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୯:୨୨; ରୋମିଅ ୧୭:୨୩; ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୨୦:୪; ୨୧:୨୯

୨୨ ପ୍ରଭୁନ୍ ପୁରାତାନମ୍ ବୟନ୍ ଡକୋନେତେ ।
ଅଡ଼କୋନବେନ୍ ସରିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଡକୋନେତେ ।

୧୧ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରୟଫନ୍ ଅଃଭିୟବୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତକାନ୍ ତୁମ୍ ଆଞ୍ଜନାଫ୍ ଆସନ୍ ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଞ୍ଜନଫନ୍ ତିୟଲେ ଲାଫ୍ଲେଡ୍ ଆସିଂମରଜି ଅବସେତାଜେଞ୍ଜି ।

୧୨ ତେଞ୍ଜେ ଅବୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ କ୍ରିଡ଼ିବାଜି ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ, “କ୍ରିଡ଼ିବାଜି ଆଏଡ଼ର ପାତ୍ୟାଜି, କିନ୍ରେଫ୍ ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ବରନ୍ତଡ଼ତାଞ୍ଜି*, ଆଡ଼ସାଜି ଆରି ଜୋମ୍ଜୋମ୍ନେନ୍ ଅବରୋତଞ୍ଜି ।”

୧୩ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଞ୍ଜେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଫ୍ ଞ୍ଜଫ୍ଞଫ୍ବାଜି, ଏଞ୍ଜେଲ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟରୁଡ଼ିଲନ୍ ତର୍ନେଲୋଫନ୍ ଯର୍ତନାଜି ।

୧୪ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆଡ଼ଫ୍ଡ଼ତେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆନୋକ୍କାଜି ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ଗନ୍ବତେଲ୍ବର ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନମରେଫନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଫ୍ ଞ୍ଜନଫନ୍ ତିୟବାଜି ।

୧୫ ମଡ଼ିରମରଞ୍ଜି ଆଗିୟଗିୟଲୋଫ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମଡ଼ିରତମ୍, ବନ୍ତ ଏର୍ମଡ଼ିର୍ ଏର୍ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଫ୍ ଆ ବର୍ନେ ମଡ଼ିର୍ ଗାମ୍ଲେ ଅଃକର୍ନେଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ମନ୍ନଞ୍ଜି ତ ଆ ବିବେକଞ୍ଜି ଏର୍ମଡ଼ିର୍ ।

୧୬ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଫ୍ ଜନା ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତନେଜି, ବନ୍ତ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଅରେଡ଼ରୁମଡ଼ତାନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆଲ୍ଲେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଫ୍ ମନ୍ତ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତୁଏଜି ।

9

ଆଜାଡ଼ି ଞ୍ଜନଫନ୍

୧ ଆମ୍ବେନ୍ ଆଜାଡ଼ି ବର୍ନେଞ୍ଜି ମନ୍ତ ଞ୍ଜନଫନ୍ ତିୟବା । ୨ ବୁଡାକୋଜଞ୍ଜି ଅଫ୍ଲନ୍ ଜୁଲନ୍ ତକୋନେତଜି, ମନ୍ତ ଇୟମେତଜି, ମନାନ୍ନେମର୍ ତେଏତଜି, ଆକୟତମ୍ଲନ୍ ତକୋନେତଜି, ତର୍ନେନ୍, ତନ୍ତୁଫ୍ୟମନ୍ ତ ସନ୍ଏନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଫ୍ ବର୍ବାଜି; ୩ ଆରି, ଏଞ୍ଜେଲେମା ବୁଡିକୋଜଞ୍ଜି ନିୟ ବନ୍ରତୋଫନ୍ ତ ଗାସାଲ୍ଲୋଫନ୍ ମଗାଃତଫେଜି ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ତ ଞ୍ଜଣ୍ଡମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ବାଜି । ୪ ଏଞ୍ଜେଲ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତାକ୍ଡ଼ିବଜଞ୍ଜିଆତଫ୍ ଅୟତବ୍ବେଞ୍ଜି ତ ପସିୟବେଞ୍ଜି ତୁଫ୍ୟମ୍ବାଜି ଗାମ୍ଲେ ଞ୍ଜନଫନ୍ ତିୟଲେ ରପ୍ତିତଜି; ୫ ତାକ୍ଡ଼ିବଜଞ୍ଜି ଆକୟତମ୍ନେନ୍, ମଡ଼ିର୍, ଲତୟବୟ, ସନାୟମବୟ, ଲବଡ଼ିବୟ ଆରି ଅୟତବନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନେତୋ, ଏଞ୍ଜେଲ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଞ୍ଜନଫ୍ଞଫ୍ବରଜି ନିଶ୍ଚୟତାଗୋ ଅଃଡ଼େଏ ।

୬ ଏଞ୍ଜେଲେମା ବେଣ୍ଡିଆମରଞ୍ଜି ନିୟ ଆକୟତମ୍ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜନଫନ୍ ତିୟବାଜି । ୭ ଆମ୍ବେନ୍ ମନ୍ତ ଞ୍ଜଣ୍ଡମ୍ବାଲନ୍ ଅବୟ ଅନବଜଫନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବତୁୟନାବା, ମନ୍ତ ଗବ୍ରିଲନ୍ ଞ୍ଜନଫନ୍ ତିୟବା, ୮ ଏଞ୍ଜେଲ୍ଡେନ୍ ବନେରାମରଲେଞ୍ଜି କାକ୍କାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଫ୍ ଅଃନ୍ନବତୋସାଲ୍ଡ଼ନେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଗରୟତାତଜି ।

୯ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି ଆ ସାଉକାରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନେତଜି, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଫ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅବସର୍ତାଲନ୍ ତକୋନେତଜି, ସାଉକାରନ୍ଆତଫ୍ ଆଲ୍ଲେତଫେଜି ତଡ଼, ୧୦ ଆନିଞ୍ଜି ରାଉତଫ୍ନେଜି ତଡ଼, ତର୍ନେତାଗୋ ଞ୍ଜଣ୍ଡମ୍ନେତଜି, ଏଞ୍ଜେଲ୍ଡେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଅନ୍ତୁର୍ମର୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ଆ ଞ୍ଜନଫ୍ଞଫ୍ବର ଗନ୍ତୁ ପନେମେଫନ୍ ଞ୍ଜାଫ୍ତେ ।

୧୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଅନ୍ତୁର୍ନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟମନ୍ ଅବତୁୟଲ୍ଡ଼ଲନ୍ । ୧୨ ଆରି, ତିଆ ସନାୟମ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ପୁତ୍ ନ୍ ଆ ଗନିୟମଡ଼ି ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ, କେନ୍ ନମି ଆ ଜୋଗାଲୋଫ୍ ମନ୍ତ ବୁଡ଼ିନ୍ ତ ଆକୟତମ୍ଲନ୍ ଏତକୋନେବା ।

୧୩ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଇସ୍ବରନ୍ ତ ଅନ୍ତୁର୍ମର୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଫ୍ ଗିୟତାରୟତେ, ତିଆତେ ଆସାଡ଼ାଲନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ତକୋତନ୍ବୋ । ୧୪ *ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଫ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତାଣ୍ଡେତାଲେ ମନ୍ତ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ଲୁମ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଫ୍ ଅନବତୟୁବନ୍ ଆସନ୍, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ତିୟତମ୍ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତେତେଲ୍ଡ଼ଲନ୍ ।

୧୫ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ ସମ୍ପରା ରନପ୍ତିନ୍ ବୟନ୍ ଅବନ୍ତୁୟବାଜି ଆରି ଞ୍ଜଫ୍ଞଫ୍ବାଜି, ଆନ୍ନିଫ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଫ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଫ୍ବେନ୍ ତଡ଼ ।

୩

କ୍ରିସ୍ଟାନ୍ତୁଞ୍ଜି ଆ ଞ୍ଜଣ୍ଡମ୍ନେ

୧ ସାସନମରଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଫ୍ ମାନ୍ନେତାଲେ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅନମ୍ତଫନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ତ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ଲୁମ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଫ୍ ବର୍ବାଜି । ୨ ଆନ୍ନିଫ୍ ଏଗବ୍ବରୟତଫ୍, ଆନ୍ନିଫ୍ ଏସକ୍ତାତଫ୍, ଆର୍ପାୟ ଲବଡ଼ିନ୍ ବାଞ୍ଜେ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଲଡ଼ିୟମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଞ୍ଜଣ୍ଡମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ବାଜି । ୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଆମ୍ବୁଫ୍ ଏର୍ବୁଡ଼ି, ପେଲ୍ଲା, ଆଡ଼ମର୍ ତକୋଲ୍ଡ଼ଲନ୍; ଆରି ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି

* ୧:୧୨ 1:12 ଆଜାମ୍ବୁଜି ✨ ୨:୧୪ 9:୧୪ ୧ ପିତୁ 9:୯

ଲୁମ୍ବେ ତଥାତ୍‌ଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ବେ ତକୋଲନ୍‌ବୋ, ସଙ୍ଗାନ୍ ତ ଇସ୍‌ଗାନ୍ ବାଢ଼େ ତକୋଲନ୍‌ବୋ, ଆନାମରଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ଜି ଆରି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ନେଡ଼ରୁମ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ବୋ । ୪ ବନ୍‌ତ ଅନୁରମ୍‌ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ଆଗ୍ରିୟତାଏନ୍ ସିଲ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ନ୍, ୫ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମନଢ଼ ଲନୁମ୍‌ଲେନ୍ ବାଢ଼େ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ଆ ସନାୟୁମନ୍ ଅନେଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଢ଼େ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିୟତାଲ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ନ୍, ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରଢ଼ ଜନମ୍ମ ଚୁଡ଼ତେଲ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ନ୍ କି ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲ୍‌ବୋ । ୬ ଅନୁରମ୍‌ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଲେନ୍ ଅନେଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜବ୍ର ଗୋଗୋୟ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟତିୟଲ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ନ୍ । ୭ ଆ ସନାୟୁମନ୍ ଅନେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତରମ୍‌ମର୍ ତେତେଲ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ନ୍, ଆରି ଅରାସାନେଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଙ୍ଗନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଞାଡ଼ଲ୍‌ବୋ । ୮ କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆ ବନେ,

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ଆତର୍ତ୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋ ମନଢ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ବେ ତକୋନେତଜି, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରତଡ଼ୟବ୍ ଞନଢ଼ନ୍ ତିୟବାଜି, କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଞଣ୍ଡମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଲଗଡ଼ ଆରି ମନଢ଼ତମ୍ । ୯ ଅଲ୍‌ବାଡ଼ବରନ୍, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବଇଜି ତ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟୁବର ଆସନ୍ ଏଗୋଡ଼େତଡ଼ନେ କି ଏଲ୍‌ବବରାବତଡ଼ନେ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅଗାନ୍‌ରାଈଡ଼ତମ୍ ଆରି ଇନ୍‌ଡ଼ି ବରାୟୁବାୟୁ ତଡ଼ । ୧୦ ପନାଲ୍‌ଡ଼ବରନ୍ ଆରମ୍‌ଡ଼ୁଡ଼ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ବତର, ବାଗୁତର ଞଡ଼ଞଡ଼ବା, ତେଲୋଜନଢ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଃନ୍‌ମଡ଼ତଲୋ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନାବା । ୧୧ ଏନେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତଡ଼ରନ୍ ଆଡ଼ଏନ୍, ଆରି ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍ବେ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅବତୋସାତମ୍‌ତନ୍, କେନ୍ ଆ ବନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା ।

ଆତନିକ୍ଳି ଞନଢ଼ଞଡ଼ନ୍

୧୨ ✨ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଆର୍ତେମାନ୍ ଇଜ୍ଜାନ୍‌ତେନ୍ ତୁକିକନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିକପଲିନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରଡ଼ାଗାଜନ୍ ତେତେ ଞେନ୍ ତକୋତନାୟ । ୧୩ ✨ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟୁବର ଆ ଞନଢ଼ତିୟମର୍ ଜିନାନ୍ ତ ଆପଲ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ସନାୟୁସାୟ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତିୟଲେ ଜିର୍‌ଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଅବତୁଜାୟବାଜି । ୧୪ ମନ୍‌ରାଲେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ସାୟସିତାଲେ ମନଢ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲୁମ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଞନଢ଼ନ୍ ତିୟବା, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଗାଡ଼େମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍‌ଲେ ତକୋଡ଼ନେଜି ତଡ଼ ।

୧୫ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଞେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି, ତନୁଢ଼ୟମ୍‌ତମ୍ ସସର୍ ତର୍ନେମରଲେଞ୍ଜି ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ବାଜି ।
 ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟତୋ ।

☆ ୩:୧୨ ୩:୧୨ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୦:୪; ଏପିସି ୬:୨୧,୨୨; କଲସି ୪:୬,୮; ୧ ତିମତି ୪:୧୨ ☆ ୩:୧୩ ୩:୧୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୨୪; ୧ କରନ୍ତି ୧୬:୧୨

ଫିଲିମୋନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଠଲଙ୍କ ପତ୍ର ପିଲିମନନ୍ ଆମତ୍ ପାଠଲନ୍ ଇଡ୍ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ପିଲିମନନ୍ ଅବୟ ପାପୁର କ୍ରିଷ୍ଟୁନୁମର୍ ଡକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ କଲସି ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ଆରି ଅନିସିମ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ କମ୍ପାରିମରନ୍ କେନ୍ ପିଲିମନନ୍ ଆମତ୍ ଡକୋଲନେ ୧:୧ । ତି ଆ କମ୍ପାରିମର୍ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଏରନବ୍ଜନାନ୍ ସଲନ୍ ଜିରେନ୍ କି ପାଠଲନ୍ ସରିନ୍ ଇୟଲେ ଅଲରବାଡେଜି, ତିଆଡିଡ୍ ପାଠଲନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡନ୍ ଡକୋଲନ୍ । ପାଠଲନ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଅନିସିମନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟୁନୁନ୍ ମାୟଲନେ । ପାଠଲନ୍ ତି ଆ କମ୍ପାରିମର୍ ତ ଅନିସିମନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଅନବ୍ମାୟମାୟନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍ଲେ ପିଲିମନନ୍ ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । କେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି କମ୍ପାରିମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଜାଡ଼ାୟ, ଆର୍ପାୟ ଅବୟ କ୍ରିଷ୍ଟୁନ୍ ବୋଷାଡନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜାଆୟ ଗାମ୍ଲେ ପାଠଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ୍ ଇଡ୍ଲେ ଅନିସିମନ୍ ଆତଡ୍ ପିଲିମନନ୍ ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ ୧:୧୩-୧୪ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାଲ୍ଡାଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧-୩
- ୨. ପିଲିମନନ୍ ଆସନ୍ ସନେଜେନ୍ । ୪-୭
- ୩. ଅନିସିମନ୍ ଆସନ୍ ଅନିଡଲନ୍ । ୮-୨୨
- ୪. ଅନବ୍ସୁଜ୍ଜେବରନ୍ । ୨୩-୨୫

ସନଙ୍କଡେନ୍

୧ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆସନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲନ୍ ପାଠଲନ୍ ତ ତିମତି ବୋଷାଡନ୍; ଇନ୍ଲେନ୍ ତନୁଡ୍ମୟମ୍ତମ୍ ବୋଷାଡ୍ଲେନ୍ ପିଲିମନନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏକାକାଡାତନାୟ,

୨ *ଆରି, ଆପିଆ ତନାନନ୍, ସସି କାକାଡାମରଲେନ୍ ଆକିପନ୍ ତ ଅସିବେନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍ଲେ ଏଆପ୍ତାୟତାୟ ।

୩ ଆପେୟ ଇସ୍ପରଲେନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ସନାୟୁମନ୍ ତ ସନୟୁନ୍ ଅମତ୍ବେନ୍ ଅଡୋଆୟତୋ ।

ପିଲିମନନ୍ ଆ ତନୁଡ୍ମୟମ୍ ତ ଆ ତର୍ନେନ୍

୪ ଏ ପିଲିପନ୍ ବୋଷାଡ୍, ତିତାନ୍ ଷେନ୍ ପରାଡନାତନାଷନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆମନ୍ଆତଡ୍ ମନ୍ନେଡାଲେ ଇସ୍ପରନ୍ଆତଡ୍ ସେକେତାୟ । * ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ତର୍ନେନମ୍ ଡକୋ, ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ୍ ଆମନ୍ ମାଡ୍ଡୁ ତୁଡ୍ମୟମ୍ତଜି ଗାମ୍ଲେ ଷେନ୍ ଅମତଡ୍ତାୟ । ୬ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଆମ୍ପାୟଲନ୍ବୋ ସିଲଡ୍ଲେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅକ୍ଷା ଆସିବାଦଜି ଷାଡ୍ଲବୋ, ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ମାୟଲନ୍ ଆକ୍ଷାକାଡାତନବୋ ଅଡକୋ ଜରୁ ଷନଡ଼ଞ୍ଜି ଗନ୍ଲୁତମ୍ତୋ ଗାମ୍ଲେ ଷେନ୍ ପାର୍ଡନାତନାୟ । ୭ ଏ ବୋଷାଡ୍, ଆମନ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆ ଉଗରଲୋଡ୍ ଅବ୍ସର୍ଡାଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ତନୁଡ୍ମୟମ୍ଲୋଡନ୍ମା ମାଡ୍ଡୁ ସର୍ଡାଡାତୟ ଆରି ଉୟୁବ୍ତୟ ।

ଅନିସିମନ୍ ଆସନ୍ ପାଠଲନ୍ ଆ କାକୁଡିନେ

୮ କ୍ରିଷ୍ଟଲୋଡନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସସି ତର୍ନେମର୍ ଆଡ୍ରେଡେଲଡ୍ତନ୍ ଅକ୍ଷାଆଡେଜି ମନ୍ତ୍ ତିଆଡେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଷନଡନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅମତ୍ଷେନ୍ ଅନୋମଡନ୍ ଡକୋ । ୯ ବନ୍ତ ଷେନ୍ ତନୁଡ୍ମୟମନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବାଡେ ଲବିଡ୍ଡା ବର୍ଡବେନ୍, ଷେନ୍ ଆବୁଡାମର୍ ପାଠଲନ୍, କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆସନ୍ ନମି ଆବଣ୍ଡି; ୧୦ *ଡେଲୋଜନଡ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍ ଆବଣ୍ଡି ଡକୋଡାଲନ୍ ଅନିସିମନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ଡବେନ୍, କ୍ରିଷ୍ଟୁ ତର୍ନେଲୋଡନ୍ ଆନିନ୍ ଡାକ୍ଷାଡାଅନ୍ଧେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୧୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନିସିମନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ୍ ବରାୟରାୟ ଡଡ୍ ଡକୋଲନ୍, ବନ୍ତ ନମି ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତ ଷେନ୍ ଆସନ୍ ଉପକାରଲଡ୍ତନ୍ ।

୧୨ ଆନିନ୍ ଉଗରଞ୍ଜେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଷେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଅମତ୍ବେନ୍ ଆବ୍ୟରଲେ ଆପ୍ତାୟତାୟ । ୧୩ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ମନ୍ତ୍ବର ଅରଗୁଡ୍ଡବର୍ଡାଷନ୍ ଆସନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ୍ ବଣ୍ଡିଲୟ୍ଜି, ଷେନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ତିଅକ୍ଷା ତିନ୍ନା ଡକୋତନାୟ, ଆମ୍ବେନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଲେ ଆନିନ୍ କାକାଡାଞ୍ଜେନ୍ ଲୁମେତୋ ଗାମ୍ଲାୟ । ୧୪ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍ଆତଡ୍ ବଡଗାୟ ସାଜଇୟବା ଗାମ୍ଲେ ଅଃକର୍ବେନ୍, ଆର୍ପାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅକ୍ଷାଡେ ଲତୟତବେନ୍ ତିଆଡେ ଲୁମ୍ବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃନ୍ନଡେଲୋ ତେନ୍ ଷେନ୍ ତିଆଡେ ଅଃଲ୍ଲମାୟ ।

* ୧:୨ ୧:୨ କଲସି ୪:୧୭   * ୧:୧୦ ୧:୧୦ କଲସି ୪:୯

୧୫ ଅସମୟ ଆସନ୍ତୁ ଆମ୍ଭେ ଯିବୁ ତକୋତନାୟ ଗାମ୍ଭଲେ ଅନିସିମନ୍ ଅସୋୟ ଡିନା ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍ଭେଞ୍ଜିଲେ ଜିର୍ଭବେନ୍ । ୧୬ ବନ୍ତ ନମି ଆନିନ୍ ଅବୟ କମ୍ବୁରିମର୍ ତଡ଼, ନମି କ୍ରିଷ୍ଣ ଡର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ ଡନୁଡ଼ୟମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେନ୍, ନମି ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ କମ୍ବୁରିମର୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଉପକାର ତେତବେନ୍ ।

୧୭ ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ମରାୟନେମର୍ଲେନ୍ ଏଗାମ୍ଲିୟ୍ ତେନ୍, ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଜାତ୍ତୟ୍ ବନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଏଡେଲେ ଜାଆୟବା । ୧୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ବଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍, କି ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ସାଉନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ସୁଜ୍ଜାୟନେ ତେନ୍, ତିଆତେ ଇସାବତାଲେ ଅଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଇଡ଼ଲେ ତକ୍ଳୋବା ।

୧୯ କେରେ ଗିୟବା, ଷେନ୍ ଅସିତମ୍ଞେନ୍ ବାଡେ ଇଡ଼ଲେ ତିୟତବେନ୍, ଷେନ୍, ପାଓଲନ୍, ତିଆତେ ଷେନ୍ ସୁଜ୍ଜାୟତନାୟ / ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ସାଉତାଲବେନ୍, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଷେନ୍ ଅଃକର୍ବେନ୍ । ୨୦ ତିଆସନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼, ଷେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ କ୍ରିଷ୍ଣ ଡର୍ନେମର୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଜାଆୟ, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ କେନ୍ଆତେ ବାଡେ ଷେନ୍ ଗୋଗୋୟ ସର୍ତାତ୍ତୟ୍ ।

୨୧ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ବର୍ନେଞେନ୍ ଏଡକ୍ଳୋତେ ଗାମ୍ଭଲେ ଆସାତାଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟତାୟ, ଷେନ୍ ଜନା, ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଷେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଆସାତନାୟ, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତିୟତେ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଏଲୁମ୍ତେ । ୨୨ ଷେନ୍ ଆରି ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତବେନ୍, ତରକୋନେଞେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ସନ୍ନା ଅସିଡ଼ନ୍ ଅବଜାତାଲେ ତକ୍ଳୋବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାତନାବେନ୍ ଅମ୍ଭେଲେ ଷେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ ଗାମ୍ଭଲେ ଆସାତନାୟ ।

ଆତନିକ୍ଳି ବର୍ନେନ୍

୨୩ ☆ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆସନ୍ ଷେନ୍ ସରିନ୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡୁକୋତନ୍ ଏପାପ୍ରାନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋମ୍ତବେନ୍ ।

୨୪ ☆ଆରି, ମାର୍କନ୍, ଆରିସ୍ତାକ୍ଟନ୍, ଦିମାନ୍ ତ ଲୁକନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋମ୍ତବେଞ୍ଜି ।

୨୫ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋନେତୋ ।

☆ ୧:୨୩ ୧:୨୩ କଲସି ୧:୭; ୪:୧୨ ☆ ୧:୨୪ ୧:୨୪ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୨:୧୨,୨୫; ୧୩:୧୩; ୧୫:୩୭-୩୯; କଲସି ୪:୧୦; ଅନାସ୍ତାୟ ୧୯:୨୯; ୨୭:୨; କଲସି ୪:୧୦; କଲସି ୪:୧୪; ୧ ତିମତି ୪:୧୦; କଲସି ୪:୧୪; ୧ ତିମତି ୪:୧୧

ଏହାୟମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଏବଂ ମରଜି ଆସନ୍ ସିଟିନ୍ ସନେକୁଲନ୍

ଅଜ୍ଞା ମନରାଜି କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆମ୍ଭାୟଲଜି ଆସନ୍ ଆନ୍ନାମରଜି ଆନିଜିଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟେଜି, ଆନିଜି ତି ଆ ତନଶ୍ଚାୟ ସଏଲେ ଅଃର୍ପିଲଜି । ତିଆସନ୍ କେନ୍ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆଜ୍ଞାତେଜି ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼ ଅନବଦ୍ଧୟବନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ୧୨:୨ । ଜିସୁନ୍ ମା ଆଜାଡ଼ି ଇସ୍ବରନ୍, ତିଆସନ୍ ତନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବ୍ତୋଲନ୍ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋନାବା ଗାମଲେ ଇତଲ୍ଲମରନ୍ ପଡେନେମରଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତି ।

କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼ ଯାଗି ବନେନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ।

ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ଜାୟ ଜିସୁନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍ । ଆନିନ୍ ଆପେୟ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଆଜିୟ ଅଃନ୍ନାଲ୍ଲେଲୋ । ଜିସୁନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍ ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମରଜି, ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଜି ତ ମୋସାନ୍ ସିଲଡ଼ ନିୟ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ।

ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ରାଓଡ଼ାଜି ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ଆରି ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର ତକୋତନେ । ଇସ୍ବରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରାଓଡ଼ା ଅନେଲେ ତବନଡେନ୍ ।

ମନରାଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ବନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍, ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ତ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁତେ । ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ରାଓଡ଼ାଜି ଅନମଡ଼ନ୍ ତିୟଲବୋ ତେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଷାଡ଼ତବୋ ଗାମଲେ ସତ୍ତର ବନେନ୍ ତୁମ୍ ବର୍ତ୍ତି । ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ମା ମନରାଜି ଆସନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆ ତଡ଼ର ଅବଦ୍ଧୟଲଡ଼ଲନ୍ । ଇସ୍ବାଏଲନ୍ ଆ ପୁର୍ବାବର୍ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ମନରାଜି ଆ ବନେ ବର୍ତ୍ତି ଇତଲ୍ଲମରନ୍ ପଡେନେମରଜିଆତଡ଼ ତନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବ୍ତୋଲନ୍ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋନାବା ଗାମଲେ ବର୍ତ୍ତି ୧୩:୨୪ । ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ଆତଡ଼ ସେଡ଼ଲେ, ଅଡ଼କୋ ତୁକନ୍, ସନିଡ଼ାନ୍, ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ସଏଲେ ଆତନିକ୍ତି ଜାୟ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆମଡ଼ ତନେନ୍ ବାଡେ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଇତଲ୍ଲମରନ୍ ପଡେନେମରଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତି ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାକ୍ଲାଡ଼

- ୧. ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମର ଆରି ଆନିନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଜି ସିଲଡ଼ ନିୟ ସୋଡ଼ା । ୧:୧-୪:୧୩
- ୨. ଜିରୁସାଲମନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲ୍ଲମଡେଜି ଆ ମନରାଜି ସିଲଡ଼ ନିୟ ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା । ୪:୧୪-୭:୨୮
- ୩. ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସୋଡ଼ା । ୮:୧-୧୦:୩୧
- ୪. ଜିସୁନ୍ ମା ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ୧୦:୩୨-୧୩:୧୭
- ୫. ଇତଲ୍ଲମରନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଅନୁୟବ ବନେଜି ବର୍ତ୍ତିନେ । ୧୩:୧୮-୨୫

ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଅନେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ

୧ ଆମ୍ଭଡ଼, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଆ ବନେଡ଼ାଇଁ ଆରି ତରଡ଼ଆନ୍ନାତାଗୋ ଅନେଲେ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମରଜି ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଜି ବୟନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ । ୨ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆନିଜିଡ଼ ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଅନେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ବୟନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍; ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସନୋଡ଼ାଗତନ୍ ତିୟେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ବାଡେ ଅଡ଼କୋ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଗବ୍ତେଲେନ୍ । ୩ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆମଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଆ ସନାଆର୍ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଷନଶ୍ଚମ୍ ଆ ଗୁନ ଅଡ଼ମ୍, ଆନିନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବନେନ୍ ବାଡେ ଅଡ଼କୋନ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଷମେନ୍ । ଆରି ଇର୍ସେନ୍ କେମାଡ଼ାଲେ ତୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ତକ୍ସମେନ୍ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା

୪ ଆନିନ୍ ଏଜାଲେ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଜି ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା, ଆଜ୍ଞାମନ୍ ନିୟ ଏଡେଲେମା ଆଜ୍ଞାମଜି ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜିୟଜା ଇସ୍ବରନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରନ୍ଆତଡ଼ ଏନେଲେ ଅଃକର୍ତ୍ତି;

“ଆମନ୍ ତାଜାଡ଼ାଅନଞ୍ଜେନ୍;

ଲଡେ ସିଲଡ଼ ଷେନ୍ ଆପେୟନମ୍ ତେଲ୍ଲିୟ ।”

ଅଡେ ଇସ୍ବରନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମର ଆ ବନେ ଏନେଲେ ଅଃକର୍ତ୍ତିନେ,

“ଞ୍ଜେନ୍ ଆପେୟନ୍,

ଆରି ଆନିନ୍ ତାଜାଡ଼ାଅନଞ୍ଜେନ୍ ।”

୭ ବନ୍ଦ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍ଭଟୁ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତ୍ କେନ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆରାଗ୍ନାୟ୍‌ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ,
“ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତ୍ ସେକେତଜି ।”

୮ ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଇସ୍ଵରନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ;
“ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ରିଙ୍ଗେନ୍ ଅନ୍ତମ୍
ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତ୍ ଆଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏମ୍‌ନେଏଞ୍ଜି ।”

୯ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନିନ୍ ବର୍ନେ,
“ଏ ଇସ୍ଵର, ରାଜ୍ୟନମ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତନ୍,
ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ି ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତ୍ ସାସନତଜି ।

୧୦ ଆମନ୍ ତରମ୍‌ମରନ୍‌ଆତ୍ ଡୁଡ଼ୟ୍‌ମ୍‌ତେ ଆରି ଏରତରମ୍‌ମରନ୍‌ଆତ୍ ଏଡ଼ରୁମ୍‌ତେ ।
ତିଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍‌ମ୍ ଆମନ୍‌ଆତ୍ ସେତାଲମ୍,
ଆରି ଗଡ଼ିନମ୍‌ଜି ସିଲଡ଼
ଆମନ୍‌ଆତ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ମାନ୍‌ନେଲେ ଅବସର୍ତ୍ତାଲମ୍ ।”

୧୧ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଆରି ବର୍ନେ
“ଏ ପୁରୁ, ଆମ୍ଭଟୁ ଆମନ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍,
ଆରି ଆମନ୍ ଅସିନମ୍ ବାଢେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍ ।

୧୨ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ବଡ଼ିନ୍ନା ସତନେ, ବନ୍ଦ ଆମନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତନ୍;
ଆନିଞ୍ଜି ପାପୁରକାବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୁରୁଡ଼େତଜି ।

୧୩ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆର୍‌ବରବ୍‌ତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ରବ୍‌ରବ୍‌ଲେ ତକୋତେ ଆରି ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆବ୍ରାତବନ୍ ଅନ୍ତମ୍
ବାର୍ତନେ । ବନ୍ଦ ଆମନ୍ ଆମ୍ଭଟୁମା ସିଲଡ଼ ଆଏଡେଡେନ୍ ତକୋ ଆରି ଅଃନ୍‌ଜିତମ୍ ।”

୧୪ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜିଆତ୍ ଆଜିୟ୍ ଏନ୍‌ନେଲେ ଅଃକର୍‌ଜି;
“ବନେରାମରବେଞ୍ଜିଆତ୍ ଖେନ
ତାଲ୍‌ଜଡ଼ବାବେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକୋଆଞ୍ଜିନ୍ ଜାୟ୍
ଅର୍‌ଜଡ଼ୋମଗଡ଼େନ୍ ତକ୍‌କ୍‌ମ୍‌ଲେ ତକୋନାବା ।”

୧୫ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍, ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆନା ? ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆରି ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେଞ୍ଜି
ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ସନାକ୍‌କେ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆରାଗ୍ନାୟ୍‌ଲାଞ୍ଜି ଆ ପୁରାଡ଼ାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ?

୨

ସୋଡ଼ା ଅନୁରନ୍

୧ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍ନେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃସଢ଼ାୟ୍‌ଲଡ଼ନେ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆରମ୍‌ତଡ଼ଲ୍‌ବନ୍
ଆଜାଡ଼ିବରଲୋଡ଼ନ୍ ରବ୍‌ତୋଲନ୍ ଏଡକୋନେବା । ୨ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜିଆତ୍ ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା
ବର୍ନେ ବରେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ତେଏନ୍, ଆନାଜି ଆନିନ୍‌ଆତ୍ ଇଙ୍ଗା ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃମ୍‌ନେଲଜି, ତି ଆନିଞ୍ଜି ଆ
କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ବଡ଼ି ଖାଡେଞ୍ଜି । ୩ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ସୋଡ଼ା ଅନୁରନ୍ ଆସନ୍ ଅନେଡ଼ାୟ୍ ଅମ୍‌ନେଲେ ତକୋଲନ୍‌ବୋ
ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ବୋ ? କେନ୍ ପୁରୁନ୍ ମା ଆମ୍ଭଟୁ ଅନୁରବରନ୍ ବର୍ନେ ଆରି ଆରମ୍‌ତଡେଞ୍ଜି
ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅମ୍‌ନେଲେ ଅମ୍‌ଡ଼ଲେନ୍ ଅବ୍‌ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍ । ୪ ଆରି, ଇସ୍ଵରନ୍ ନିୟ୍ ଆ ଇସ୍ଵମନ୍ ବାଢେ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଅରମ୍‌ତନ୍
ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆରି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍ ବାଢେ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ ।

ଅନୁରମର୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍

୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ପୁର୍ବାଃତେ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବର୍ତନବୋ, ତିଆତେ ଆନିନ୍
ପାଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଅଃଭିୟ୍‌ଲଜି । ୬ ଆରି ତରମ୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ;
“ଏ ଇସ୍ଵର, ମନ୍‌ରାନ୍ ଆନା ତ, ଆମନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ମ୍‌ତେ ?

ଆରି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଅନ୍ ଆନା ତ, ଆମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍ ସାକ୍‌କେତେ ?

୭ ପାଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତ୍ ଅସୋୟ୍ ଅବସନ୍ନାଲେ ତକୋଏନ୍;
ଆମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ମନାନ୍‌ନେନ୍ ଆ ରନ୍‌କବ୍ ଅବ୍‌ରୁକବ୍‌ତେ ।

୮ ଆମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଆତେଜି ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ଆ ଜାୟ୍‌ତା ତକୋଏନ୍ ।”

ଆଜାଡ଼ିନ୍ “ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ମାନ୍‌ନେତଜି” ଆନିନ୍ ଏରମନାନ୍‌ନେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃଡ଼କୋନେଜି; ନମିତ୍ତାନ୍
ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍ ଏରମନାନ୍‌ନେନ୍ ଆଡକୋନେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗିୟ୍‌ବୋ । ୯ ବନ୍ଦ ତିସୁନ୍ ପାଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି

ସିଲଡ଼ ବସନ୍ତେଃ ଅବସନ୍ନାଲନ୍, ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ପରାନ୍‌ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆସନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ମନାନ୍ନେନ୍ ଆ ରନୁକ୍‌ବ ଆରୁକ୍‌ବନେନ୍ ଗିୟତବୋ, ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାଡ଼େ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରନବୁନ୍ ମାୟମାଜେନ୍ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆସନ୍ ଆରି ଆନା ବାଡ଼େ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡ଼େଲେନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ଆ ପସିଜଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜିସୁନ୍ ଅନବସେକେନ୍ ଆସନ୍ ଅନୁରମରନ୍ ପରାନ୍‌ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ବାଡ଼େ ମନବଡ଼ିରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁମେନ୍ ।

୧୧ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ମବଡ଼ିରତଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଆମରଡ଼ିରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବାପା ଆବୟନ୍, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନୋଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଗରଜେ । ୧୨ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼଼ ବରେନ୍;

“ଅଡ଼କୋନ୍ କାକାଡ଼ାନମଜି ଖେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ତ ତନାନ୍‌ଖେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅବଜନାତାଜି;
ଖେନ୍ ଆ ରନୁକୁଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆଡ଼଼ ସେକେତମ୍ ।”

୧୩ ଆନିନ୍ ଆରି ବର୍ତ୍ତନେ, “ଖେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼଼ ତର୍ତ୍ତନାୟ, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅକ୍ଷା ପସିୟଜିଆଡ଼଼ ତିୟଲ୍ ଯ ଆନିଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଜି ।”

୧୪ ଆନିନ୍ ଆନାଜିଆଡ଼଼ ପସିୟଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡ଼େତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜେଲୁ ମିଞ୍ଜାମ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଗନଡ଼େନ୍ ତେଏନ୍ । ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ବାଡ଼େ ସନ୍ତୁମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅବନାରେଡ଼େ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରନବୁଲୋଡ଼ନ୍ ସନ୍ତୁମନ୍ ରାଜାଲନ୍ । ୧୫ ଆରି, ରନବୁନ୍ ଆ ବଡ଼଼ଲୋଡ଼ ଆନାଜି ଆମେଡ଼ମଭାନ୍ ଜାୟ ବଡ଼଼େନ୍ ଆ ଜନିବାଡ଼ଲୋଡ଼ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅନୁରନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଏରସନାକ୍‌କେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆଅନ୍‌ଜିଆଡ଼଼ ସାକ୍‌କେତଜି । ୧୭ ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ଲେନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲଡ଼ଜେନ୍, ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ ଆସନ୍ କେମାନ୍ ତିୟତଜି, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଅବୟ ସନାୟୁମ୍‌ମର ଆରି ତର୍ନେତମନ୍ ଆ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତେତେ । ୧୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ତନୋରତୋରଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍ କି ପରାନ୍‌ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ତନୋରତୋରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼଼ ସାୟସିଲେ ରପ୍ତିତଜି ।

୩

ଜିସୁନ୍ ମୋସାନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା

୧ କ୍ରିସ୍ତୁ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ନିୟ ଓଡ଼େଲବେନ୍, ଆମେଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟମ୍‌ବା, ଆନିନ୍ ତର୍ନେତାଗୋ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାଲେନ୍ ଅମ୍ଲେନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆସ୍ତାୟଲାୟ । ୨ ମୋସାନ୍ ଏକ୍ଷାଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସିଂଲୋଡ଼ ତର୍ନେତମ୍ ତକୋଏନ୍, ଜିସୁନ୍ ନିୟ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ନେତମ୍ ତକୋଏନ୍ । ୩ ଅସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୁସିଂମରନ୍ ଗୋଗୋୟ ମାନ୍ନେତଜି, ଏଡ଼େଲେ ମୋସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଗୋଗୋୟ ମାନ୍ନେତଜି । ୪ ତିଲେ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆନା ଜନଡ଼େତେନ୍ ଗୁଡ଼େ, ବନ୍‌ଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗନବଡ଼େଲ୍‌ମର୍ । ୫ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ମୋସାନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସିଂଲୋଡ଼ ତର୍ନେତମ୍ କାକାଡ଼ାଲନ୍, ଆରି ଇନିଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ତୁମେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ମୋସାନ୍ ଅବଜନାଏନ୍ । ୬ ବନ୍‌ଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସିଂ ଆ ଜନଗେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ତାକ୍ଷତାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତର୍ନେତମ୍ । ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅବନ୍ତୁୟ୍‌ବଲନ୍ ଅଃଗିୟତାଏନ୍‌ଆଡ଼େ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାଲେନ୍ ତକୋଏଡ଼ୋ, ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ।

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ଲୋଲୋନେନ୍

୭ ତିଆସନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏକ୍ଷାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ;
“ଲଡ଼େ ଆମେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସର୍ଡ଼ ଏଅମଡ଼ଡ଼େ,
୮ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଉଗରବେନ୍ ଏରବଡ଼ୋଡ଼ଡ଼,
ଆରିଡ଼ିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆଡ଼ିଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼଼ ମାଲ୍ଲେ
ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ସକ୍ଷାଏଞ୍ଜି ।
୯ ଇସ୍‌ରନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ତେଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ବୋର୍ସାଖେନ୍ ତ ସନଏଖେନ୍ ମାଲ୍ଲ୍‌ୟଜି,
ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ଖେନ୍ ଇନିଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ଲାୟ ।
ତିଆଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି ।
୧୦ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରାବଲ୍‌ୟ କି ବର୍ତ୍ତନାୟ,
“ଆନିଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର୍ ଏରଡ଼ର୍ନେମର୍

ଆରି ବନାୟବରଞ୍ଚେନ୍ ଖଣ୍ଡୁମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଅଃଲ୍ଲତଜେଜି ।’

୧୧ ଞେନ୍ ବନ୍ତ୍ରାବନ୍ ବାଞ୍ଚେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନାୟ;

“ଅଞ୍ଚା ଆ ତେସାଲୋଡ଼ ଞେନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଲୋଲୋନେନ୍ ତିୟତାଜି ବନ୍ ତି ଆ ତେସାଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଚି ଆଜିୟ ଗନ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଜି ।’ ”

୧୨ ଏ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ଜି, ତନାଜି, ଆକୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଅଲଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ଉଗର୍ଲୋଡ଼ ଏଞ୍ଚାଲେ ଇର୍ସେନ୍ ତ ଏରତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆମେଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏବ୍ସଡ଼ାୟତଡ଼ନେ । ୧୩ ବନ୍ତ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅସମୟ ଇର୍ସେନ୍ ବାଞ୍ଚେ କନଶ୍ଚାୟଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଡ଼ାଲେ ଉଗରନ୍ ଏରବତୋଡ଼ଡ଼, ତିଆସନ୍ ତିତାନ୍ ଅଲସାୟସିବା, ଆରି ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋ “ଲଡ଼େ” ରୟଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଜାୟ ଲୁମ୍ଲୁମ୍ଲନାବା । ୧୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ପୁଡ଼ମା ଏଞ୍ଚାଲେ ତର୍ନେଲେନ୍ ତକୋଏନ୍ ତି ଅନ୍ତମ୍ ଆତନିଞ୍ଚି ଜାୟ ରବତୋଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏଞ୍ଚେଲ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ରପ୍ତିତବୋ ।

୧୫ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼;

“ଲଡ଼େ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସର୍ଡ଼େ ଅମଡ଼ଡ଼ବା,

ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଚି ଉଗରନ୍ ରବତୋଲେ

ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ବିରୁଦ୍ଧଏଞ୍ଚି, ଆମ୍ପେଞ୍ଚି ଏଞ୍ଚେଲେ ଏଲୁମଡ଼ଡ଼ ।”

୧୬ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସର୍ଡ଼େ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆନାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଞ୍ଚାଏଞ୍ଚି, ଆନିଞ୍ଚି ଆନା ? ଅଞ୍ଚା ଆ ମନ୍ରାଜି ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ମୋସାନ୍ ତଡ଼ାରେ ଓରୋଡ଼ଲାଜି ଆନିଞ୍ଚି । ୧୭ ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ଅଞ୍ଚା ମନ୍ରାଜି ଇସ୍ବରଆତଡ଼ ବବରାବେଞ୍ଚି, ଆନିଞ୍ଚି ଆନା ? ଅଞ୍ଚା ଆ ମନ୍ରାଜି ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍ଲେ, ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରବୁଏଞ୍ଚି ଆନିଞ୍ଚି । ୧୮ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଞ୍ଚା ଆତିଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ବର୍ଚ୍ଚେ, “ଆନିଞ୍ଚି ଆରଲୋଲୋନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆଜିୟଜା ଗନ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଜି” ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆନିନ୍ ଆନାଜି ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ବର୍ଚ୍ଚେ ? ଅଞ୍ଚା ମନ୍ରାଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସଞ୍ଚାଏଞ୍ଚି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ବର୍ଚ୍ଚେ । ୧୯ ଇନ୍ଲେନ୍ ଗିୟତବୋ, ଏରତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଲୋଲୋନେଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଲଜି ।

୪

୧ ଇନ୍ଲେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଅଞ୍ଚା ଆ ଲୋଲୋନେ ତିୟତବେନ୍ ଗାମଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ବର୍ଚ୍ଚେ, ତିଆତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଞ୍ଚାଡ଼ତାୟ ଗାମଲେ, ଏଞ୍ଚାଲ୍ଡେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃନ୍ତଡ଼ୟବେନ୍ ତିଆସନ୍ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନାବା । ୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନିୟ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଲବୋ, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଚି ଅମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଚି ଜନଡ଼ଡ଼େନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଅଃଲ୍ଲାଲଜି, ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଚି ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ ତେଏନ୍ । ୩ ବନ୍ତ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନାଜି ତଡ଼େଞ୍ଚି, ଆନିଞ୍ଚି ମା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବତେୟବର୍ ଆରଲୋଲୋନେ ଞାଡ଼ତଜି । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ବର୍ଚ୍ଚେ,

“ବନ୍ତ୍ରାବନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଞେନ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନାୟ;

“ଆନିଞ୍ଚି ଲରୋଲୋନେଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଗନ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଜି ।’ ”

ପୁତ୍ ନ ଆ ଗନତେଲ୍ ଆତିଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବସୁଞ୍ଚେଏନ୍ ଜନଡ଼ଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ଚ୍ଚେ । ୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାତ ତିନ୍ନାନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋ, “ଇସ୍ବରନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଚି ଅବସୁଞ୍ଚେଲେ ଆନିନ୍ ସାତ ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ନ୍ ଲୋଲୋଲନ୍ ।” ୫ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆରି ଆନିନ୍ ବର୍ଚ୍ଚେ, “ଆନିଞ୍ଚି ଲରୋଲୋନେଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଗନ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଜି ।” ୬ ଆନାଜି ଆମ୍ପୁଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଚି, ଆନିଞ୍ଚି ଅଃଡ଼ର୍ଚ୍ଚି ତିଆସନ୍ ତି ଆ ଲୋଲୋନେ ରପ୍ତି ଅଃଞ୍ଚାଡ଼ଲଜି; ନମି, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଚି ତି ଆରଲୋଲୋନେ ଆଞ୍ଚନାଡ଼ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଞାଡ଼ତଜି । ୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନ୍ନା ତିନ୍ନା ସେତାଏନ୍, ତିଆତେ “ଲଡ଼େ ।” ତିୟନେ ଅୟମ୍ ଆ ତିଞ୍ଚି ଦାଉଦନ୍ ଆ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ ଆଇତିଡ଼ ତକୋ;

“ଲଡ଼େ ଆମ୍ପେଞ୍ଚି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ଅମଡ଼ଡ଼ବା,

ଉଗର୍ବେଞ୍ଚି ଏରବତୋଡ଼ଡ଼ ।”

୮ ଜିଓସୟନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବତେୟବର୍ ଲୋଲୋନେନ୍ ତିୟଲେ ରପ୍ତିଏନ୍ ନଡ଼, ଏଞ୍ଚେଲ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନ୍ନା ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ଅଃକର୍ଚ୍ଚେ ବନ୍ । ୯ ତିଆସନ୍ ସାତ ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆରଲୋଲୋଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ଆସନ୍ ଅବୟ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ତକ୍ଳୋଏନ୍ । ୧୦ ଆନା ଆରଲୋଲୋନେଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟତେ ଗନେ, ଇସ୍ବରନ୍ କାକାଡ଼ାଡ଼ାଲନ୍ ଏଞ୍ଚାଲେ ଲୋଲୋଲନେ, ତି ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଲୋଲୋନେନ୍ ଞାଡ଼ତେ । ୧୧ ଇନ୍ଲେଞ୍ଚି ଏଞ୍ଚାଲ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏରତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଲରୋଲୋନେଲୋଡ଼ନ୍ ଗଞ୍ଚନନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ତଡ଼ୟଲଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ଲୋଲୋନେଲୋଡ଼ନ୍ ଗଞ୍ଚନନ୍ ଆସନ୍ ଏଏରବା ଗୋୟବା ।

୧୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମେଟ୍ ଆରି ଲନୁମ୍‌ତନେ, ଆରି ବାର୍ମଡ଼ିୟତାଲନ୍ ଅସୁବନ୍ ଆ କଡ଼ିବ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ଅସୁବ୍, ପରାନ୍ନାନ୍ ତ ପୁରାଡ଼ାନ୍, ଆମଡ଼ିଜାଟନ୍ ତ ଆ ସର୍ବତ୍‌ସତ୍‌ନ୍ ନିୟ୍ ରୟ୍‌ତାଡ଼ତେ । ଆରି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଟନ୍ ଆ ଗନବ୍‌ତେଲ୍‌ବର୍ ତ ଆନିଃୟ୍‌ମ୍‌ଜି ସୁମ୍‌ସୁମ୍‌ତେ । ୧୩ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆମେଟ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଟ୍ ଅଃସସଏ, ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଟ୍ ଇନ୍ନିଟ୍ ଆୟ୍‌ମ୍‌ୟ୍‌ମ୍‌ ତଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିୟ୍‌ତାଆୟ୍‌ତେ, ତି ଆ ଇସ୍‌ସର ଆମୁକ୍‌ବା ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରମ୍‌ମ୍‌ଟ୍ ରମ୍‌ମ୍‌ଟ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଇସାବନ୍ ତିୟ୍‌ତବୋ ।

ଜିସୁନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା

୧୪ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା ତରମ୍ ତର୍ନେନ୍ ଜାଲବୋ, ତିଆତେ ରବ୍‌ତୋଲେ ଖମ୍‌ଲେ ତକ୍‌କୋତବୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ତାକ୍‌ଡ଼ାଅନ୍ ଜିସୁନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାଲେନ୍, ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆମେଟ୍ ରୁଆଟ୍‌ନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୫ ଆନା ତୋସାଲେନ୍ ତ ଇର୍ସେଲେନ୍ ଅମଲନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏଜି, ଆନିନ୍ ଏଡେଗୋ ଆ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ତଡ଼ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାଲେନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ତୋନୋରତୋର୍ ଖାଟେନ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃଲ୍‌ଲ୍‌ଲୋ । ୧୬ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅନୁୟ୍‌ବନ୍ ବାଡେ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ କୁସ୍ ଆମେଟ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତବୋ, ତେଡେ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍‌ଲେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ସନୁକ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ କାନକାରମ୍ ତ ସନାୟ୍‌ମ୍‌ଜି ଖାଡ଼ିତବୋ ।

୫

୧ ଅଡ଼କୋ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାତମ୍‌ଜି ଆମେଟ୍‌ଲୋଟ୍ ସିଲଡ଼ ସନେତାନ୍ ତେତଜି, ଆନିନ୍ ଆମେଟ୍‌ଗତ୍‌ଜି ତନେଲେ ଇର୍ସେନ୍ ସନବ୍‌ଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ଅନମ୍‌ଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତେ । ୨ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ତୋସାଲୋଟ୍ ବଲାୟ୍ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ତୋସାନ୍ ଆରଲୁମ୍‌ତେଜି ତ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡେଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ବଲାୟ୍‌ମରଜି ଅନ୍ତମ୍ । ୩ ତିଆସନ୍ ଆନ୍ନାମରଜି ଆ ଇର୍ସେ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅନମ୍‌ଡ଼ନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେତେ, ଏଡେଲେମା ଆ ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଆନିନ୍ ଅନମ୍‌ଡ଼ନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେତେ । ୪ ଆନ୍ନିଟ୍‌ଜା ଆନିନ୍‌ତମ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାଲନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, ଆରୋଶନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନାଆଡ଼ି ଇସ୍‌ସରନ୍ ଓଡେଡେ, ଆନିନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତେ ।

୫ ତିଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍‌ମ୍ ନିୟ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅଃସେତାତମ୍‌ଲନ୍, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ି ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ବରେନ୍;

“ଆମନ୍ ତାକ୍‌ଡ଼ାଅନ୍‌ଜେନ୍,
 ଜେନ୍ ଲଡେ ଆପେୟ୍‌ନମ୍ ତେଲ୍‌ୟ୍ ।”
 ୬ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଆନ୍ନାଲୋଟ୍ ନିୟ୍ ବର୍‌ରେନ୍,
 “ଆମନ୍ ମଲ୍‌କିସେଦକନ୍ ଅନ୍ତମ୍
 ଆଏଡ଼ର୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତକୋତନେ ।”

୭ ଅଜ୍ଞା ଆ ଇସ୍‌ସର ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ି ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋବ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତେ, ଆମେଟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମେଟ୍‌ମରାନ୍ ଯେୟେଡ଼ାଲନ୍ ଆମଡ଼ାନ୍ ଜବ୍‌ରଡ଼େଲେ କାକୁତ୍‌ଲନ୍ ପାର୍‌ତନାଲନ୍, ଆକାକୁତ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ପାର୍‌ତନାନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼େନ୍ । ୮ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ତାକ୍‌ଡ଼ାଅନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ପରାନ୍‌ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ବାଡେ ମାନ୍‌ଲେ ଆଡକୋନେ ଖଡ଼ଲନେ । ୯ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେଲେ, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ି ଆମାନ୍‌ଲେଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ତିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍ ଅନୁର୍‌ମରନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୦ ଆରି ଆନିନ୍ ମଲ୍‌କିସେଦକନ୍ ଆ ତନାଡ଼ିର୍ ଅନ୍ତମ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତେଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ସରନ୍ ବର୍‌ରେନ୍ ।

ତର୍ନେନ୍ ଅନମ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ଆ ପନବ୍‌ରଡ଼

୧୧ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଲୋଟ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ତକୋ, ବନ୍‌ତ ଆମ୍‌ଲେଜି ମନଡ଼ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍‌ଲେଜିଆଡ଼ି କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମ୍‌ଜି ଜନଡ଼ନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ତଣ୍ଡୁତମ୍ । ୧୨ ଆମ୍‌ଲେଜି ନମି ଆନ୍ନାମରଜିଆଡ଼ି ବନ୍ ଜନଡ଼ନ୍ ଏଇତିୟ୍‌ତଜି, ବନ୍‌ତ ନମିନ୍ନାନ୍ ଆମ୍‌ଲେଜିଆଡ଼ି ସନ୍ନାରାନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଜନଡ଼ନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଜନଡ଼ିୟ୍‌ମରନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍; ଆମ୍‌ଲେଜି ରତୋ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ଜି ଏରଜନୋମନ୍ ନମିନ୍ନାନ୍ ଆଡ଼ବୁନ୍ ଏଗାତେ । ୧୩ ଆନା ଆଡ଼ବୁନ୍ ତୁମ୍ ଗାତେ, ଆନିନ୍ ଆ ରେସାସିଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋତନ୍, ମନଡ଼ ଅଡେ ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଆନିନ୍ ଅଣ୍ଡିଟ୍ ବୁଡ଼ିଏ । ୧୪ ବନ୍‌ତ ରତୋ ଜନୋମ୍‌ଜି, ମୟ୍‌ଡ଼ମରଜି ଆସନ୍, ଅଜ୍ଞାତେ ମନଡ଼ ଅଡେ ମନଡ଼ ତଡ଼ ଆନିଜି ଜନାଲେ ରପ୍ରିତଜି ।

୬

୧ ତିଆସନ୍ ଜିରାୟ୍‌ବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍‌ମ୍‌ଗତନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଇନିଜି ଆମ୍‌ଲେଜି ଖାଡ଼ିଲବୋ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଅମ୍‌ରେଡ଼ିବା, ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସିଲଡ଼ ସର୍‌ଡ଼ାୟ୍‌ଲନ୍ ଏଡକୋନେବା ଆରି ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆମେଟ୍ ଏଡର୍‌ନେବା; ୨ ତକୁବଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍

☆ ୫:୨ ୫:୨ ମାଡିଉ ୨୬:୩୬-୪୬; ମାର୍କି ୧୪:୩୨-୪୨; ଲୁକ ୨୨:୩୯-୪୬ ☆ ୫:୧୨ ୫:୧୨ ୧ କରକ୍ତି ୩:୨

ଞ୍ଜନଞ୍ଜନ, ତେଜ୍ଜେସିଲନ୍ ସନୁତେନ୍, ଆରବୁଞ୍ଜନ ଆ ଯନର୍ଦ୍ଦେନ୍ ଆରି ଅଞ୍ଜନଞ୍ଜନେନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ପୁନାଦି ଅଞ୍ଜନଞ୍ଜନେନ୍ ।^୩ ଇସ୍ୱରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୟତନ୍ ତିୟତିୟଲଞ୍ଜନ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଏଲୁମ୍ବା ।

୪ ଆନାଜି ତର୍ନେଲୋଞ୍ଜନ ସିଲଡ଼ ସଞ୍ଜାଜେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଆବ୍ଯରବୁଞ୍ଜିଲନ୍ ଯର୍ନନ୍ ରପ୍ତିତାଜି ପଡ଼ ? ଆମ୍ବୁ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ସନାଆରଲୋଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଜି, ରୁଆଞ୍ଜନ ସିଲଡ଼ ଆ ତନିୟତିୟଜି ମାୟମାଜେଞ୍ଜି ଆରି ମଡ଼ର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ନିୟ ଖାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ବନ୍; ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ ଆ ଜୁଗ ଆ ବୋର୍ସା ମାୟମାଜେଞ୍ଜି ।^୬ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ନେଲୋଞ୍ଜନ ସିଲଡ଼ ଅସେତେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ବତର ଆବ୍ଯରବୁଞ୍ଜିନେନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ଼ୁ ତଣ୍ଡ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଆତଡ଼ ଆଅକ୍କାତଡ଼ଲୋଞ୍ଜନ ଅମ୍ତାୟତଜି ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗବ୍ଯରୟତଜି ।

^୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରୁବନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ ତେନ୍ ଅକ୍ଖା ଲବଲୋଡ଼ ତରୁବଡ଼ାନ୍ ଗଙ୍ଗନ୍ତେ, ଆରି ଆନାଜି ତିଆତେ ଅରତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ ଓଆବଞ୍ଜି ତୁଞ୍ଜଲନାୟ ତେନ୍, ଇସ୍ୱରନ୍ ତି ଆ ଲବ ଆସିର୍ବାଦତେ ।^୮ ବନ୍ତ ତି ଆ ଲବଲୋଡ଼ ଅକ୍ଡନ୍ତବନ୍ ତ ତୋଲ୍ଲୋଣିନ୍ ତୁଞ୍ଜଲନାୟ ତେନ୍, ତିଆତେ ଜନାଜାନ୍ ଅଞ୍ଜେଏ, ଆରି ଇସ୍ୱରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତିଆତେ ସନୟପନ୍ ଖାଞ୍ଜେତେ, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ତିଆତେ ତଗୋଲୋଞ୍ଜନ ଜୋମ୍ତୋଡ଼ତେ ।

^୯ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଇନ୍ଲେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଏବର୍ନାୟ ଜନଡ଼ତେନ୍ କନାକୁତ ବେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଞ୍ଜେଲେ ଏରପ୍ତିତେ ।^{୧୦} ଇସ୍ୱରନ୍ କାକାଡ଼ାବେନ୍ ତ ବୟଲେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏସ୍ୱେବାଞ୍ଜି ଆରି ଇନିଜି ନମି ନିୟ ଏରଲୁମ୍ତେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ଆତଡ଼ ତୁଞ୍ଜୟମଲେ ଏଜିର୍ବାୟ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜରୋତାଏ ।^{୧୧} ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଗାମ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆତନିକ୍ତି ଜାୟ ଅନୁୟବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରବ୍ତୋଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆସାଲନ୍ ଏଡ଼କୋତନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।^{୧୨} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଆଡ଼ସାତଡ଼ନେ, ଆନାଜି ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ତ ସଏଲେ ରବ୍ତୋଲନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋନାବା ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆବ୍ରାସାଲବେନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।

ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ସନିବ୍ତେୟବର

^{୧୩} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଅକ୍ଖା ତିନ୍ନା ଅବ୍ରାମନ୍ ଆମଡ଼ ସିବ୍ତେୟବର୍ନେ, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆନିନ୍ ଆ ସନିବ୍ତେୟବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲୁମ୍ତେ ଗାମ୍ଲେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ । ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ସୋଡ଼ାତତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍ତମ୍ଲୋଞ୍ଜନ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ।^{୧୪} ଆନିନ୍ ବର୍ନେ, “ଞ୍ଜେନ୍ ସିବ୍ତେୟବର୍ନାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିର୍ବାଦତବେନ୍ ଆରି କେଜ୍ଜାନମ୍ଜି ଅବଗୋଗୋୟତାୟ ।”^{୧୫} ଆରି ତି ଆ ବର୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ଅବ୍ରାମନ୍ ରବ୍ତୋଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ସନିବ୍ତେୟବରନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଖାଞ୍ଜେନ୍ ।^{୧୬} ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ପର୍ମାଡ଼ାତଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜମ୍ଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତଞ୍ଜି, ଆରି ଅଲ୍ଲବାଡ଼େବରଞ୍ଜି ଗନବ୍ରିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପର୍ମାଡ଼ାତଞ୍ଜି ।^{୧୭} ଇସ୍ୱରନ୍ ଆନାଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତିୟତାୟ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବ୍ଜନାନ୍ ଆସନ୍ ସିବ୍ତେୟବରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍,^{୧୮} ଆ ସନିବ୍ତେୟବରନ୍ ତ ଆ ପର୍ମାଡ଼ା ଅଞ୍ଜଡ଼ଜେ ଆରି ଆଲ୍ଲେଲେ ଇସ୍ୱରନ୍ କନଶ୍ଟାୟମର୍ ଅଞ୍ଜେଏ; ଆନିନ୍ ଲରୋଲୋନେଲେନ୍ ତିଆସନ୍ ମୁକ୍ତାବାଲେନ୍ ତକୋନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ରବ୍ତୋଲେ ଖମ୍ଲେ ତନକ୍କୋନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅନୁୟବନ୍ ଖାଞ୍ଜେଲେ ରପ୍ତିତବୋ ।^{୧୯} କେନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଅନମେଡ଼ ଜାଜଲୋଞ୍ଜନ ଅନାକ୍ଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍; ତିଆତେ ତରଡ଼ନେକାବନ୍ ଆତଡ଼ତଡ଼ନ୍ ମଡ଼ିର୍ ବକ୍ରାଲୋଞ୍ଜନ ଗନ୍ଲେ ରପ୍ତିତବୋ ।^{୨୦} ଆରି ଜିସୁନ୍ ମଲ୍କିସେଦକନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ବୁଗଡ଼ମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଞ୍ଜେ ଆମ୍ବୁ ଗନେନ୍ ।

ମଲ୍କିସେଦକ ରାଓଡ଼ାନ୍

^୧ କେନ୍ ମଲ୍କିସେଦକନ୍ ସାଲେମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ରାଜା, ଆରି ସନେକେନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ତେନ୍ ଆ ଇସ୍ୱର ଆ ରାଓଡ଼ା ତକୋଏନ୍ । ଅବ୍ରାମନ୍ ଅକ୍ଖା ଆଡ଼ିଡ଼ ଉଞ୍ଜି ରାଜାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜୁଞ୍ଜେଲୋଞ୍ଜନ ଅବ୍ନାରେଲେ ଯର୍ନାୟ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମଲ୍କିସେଦକନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରବାଞ୍ଜେ କି ଆସିର୍ବାଦଏନ୍ ।^୨ ଆରି ଅବ୍ରାମନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜୁଞ୍ଜେଲୋଞ୍ଜନ ଆଞ୍ଜାଞ୍ଜେନ୍ ଆନର୍ଜେ ଦସମାସନ୍ ତିୟେନ୍, ବାଣ୍ଟାଲବୋ ତେନ୍, ମଲ୍କିସେଦକ ଅଞ୍ଜମନ୍ ଆ ଗରାମ୍ଗାମ୍ “ତରମ୍ ରାଜାନ୍” ଆନିନ୍ ସାଲେମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ରାଜା, ତିଆସନ୍ ତି ଆ ଗରାମ୍ଗାମ୍ “ସନୟନ୍ ରାଜାନ୍ ।”^୩ ମଲ୍କିସେଦକନ୍ ଆ ବାପା ତ ଆ ନନ ଅଡ଼େ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି, ଆ କନୋକ୍କୋତନ୍ ତ ରନବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆ ରାଓଡ଼ା ତକୋତନ୍ ।

^୪ ତିଆସନ୍ ଇୟମ୍ଲେ ଗିୟବା, କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତିଅକ୍ଖା ଆ ସୋଡ଼ା । ଅବ୍ରାମନ୍ ଜୋଜୋଲେନ୍ ଜୁଞ୍ଜେଲୋଞ୍ଜନ ଆଞ୍ଜାଞ୍ଜେନ୍ ଆନର୍ଜେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଦସମାସନ୍ ତିୟେନ୍ ।^୫ ଲେବିନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାମର୍ଜି ଆନାଜି ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍

ଲୁମ୍ଫତଳି ଆନିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଅନ୍ତମ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ଦସମାଂସନ୍ ଜାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ କୁଉମ୍ମାମରଜି ଜନତ୍ତେନ୍ ଆମତ୍ତଞ୍ଜି ସିଲତ୍ ଦସମାଂସନ୍ ଜାତଜି ।^୬ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଲେବିନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାମର ତତ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ସନିବ୍ତେୟବରନ୍ ଖାଢ୍ଲେ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ଦସମାଂସନ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ଜାଲେ ଆନିନ୍ଆତତ୍ ଆସିର୍ବାଦଏନ୍ ।^୭ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଆତ୍ରିୟତେନ୍ ଆ ମନରା ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଆଞ୍ଜାତେନ୍ ଆ ମନରା ସିଲତ୍ ଆନିନ୍ ତିଅଜା ଆ ସୋଡ଼ା କେନ୍ଆତେ ଇୟମ୍ବା ।^୮ ଦସମାଂସନ୍ ଆଜ୍ରାତେଞ୍ଜି ଆ ରାଓଡ଼ାଜି ରବୁତଜି, ବନ୍ତ ସାସ୍ତଲୋଟନ୍ ଆଇତିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଦସମାଂସନ୍ ଆଜ୍ରାତେନ୍ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଅଃର୍ବୁଏ ।^୯ ଆରି ଅବ୍ରାମନ୍ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ଆତତ୍ ଦସମାଂସନ୍ ଆତ୍ରିୟେନ୍ ଆତିତ୍, ଲେବିଅନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ଆ ରାଓଡ଼ାଜି ନମି ଦସମାଂସନ୍ ଜାତଜି ।^{୧୦} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ଆତତ୍ ଆର୍ବାତେନ୍ ଆତିତ୍ ଲେବିନ୍ ଜନମ୍ମ୍ ଅୁଣ୍ଡୁତ୍ ତେଏ ।

^{୧୧} ଲେବିଅମରଞ୍ଜି ଆ ରାଓଡ଼ା ଗିୟଲେ ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଜାତଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଖାତେଞ୍ଜି, ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗତେଲ୍ଲାଜେନ୍ ନତ୍, ଆରୋଶନ୍ ଆ ଡାକ୍ତାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କେନ୍ ଲେବିଅ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜିଆତତ୍ ଅମ୍ରେତ୍ତେଲେ, ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଆ ଡାକ୍ତାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନ୍ନା ଅବୟ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ସନାୟସାୟ ତତ୍ ବନ୍ ।^{୧୨} ରାଓଡ଼ା କେଜ୍ଜାନ୍ ତାନଲନ୍ ତେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ନିୟ୍ ତାନତନେ ।^{୧୩} ଆନା ଆ ବନେ ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଏବର୍ତନାୟ୍, ପ୍ରୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଆନ୍ନା କେଜ୍ଜାମର ତକୋଏନ୍, ତି ଆ କେଜ୍ଜାଲୋଡ୍ ସିଲତ୍ ଆନ୍ନିତ୍ ଆଜ୍ଜିୟ୍ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ା ଅଣ୍ଡୁତ୍ ଲୁମେଜି ।^{୧୪} କେନ୍ଆତେ ଆଜାଡିନ୍ ପ୍ରୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଜିଉଦା କେଜ୍ଜାଲୋଟନ୍ ସିଲତ୍ ଜନମ୍ମ୍ ଛୁତଏନ୍; ଆରି ରାଓଡ଼ାଜେନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ କେନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଅଃନ୍ନିତ୍ତଲୋ ।

ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଅବୟନେ ରାଓଡ଼ାନ୍

^{୧୫} କେନ୍ ଆ ବନେ ସିଲତ୍ ଜନାଲତ୍ତେନ୍, ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଅବୟନେ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତୁଡ୍ଲନାୟ୍ ।^{୧୬} ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଅନ୍ତମ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଅଃଉବନ୍ତ୍ଲଜି, ବନ୍ତ ଅଃନ୍ନିତେନ୍ ଆନମେଡ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ତବନତେଞ୍ଜି ।^{୧୭} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ତରମ୍ମ୍ ସାସ୍ତଲୋଟନ୍ ଆଇତିତ୍ ତକୋ, “ଆମନ୍ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଆ ଡାକ୍ତାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆଏଡ୍ଡର ଆ ରାଓଡ଼ାଲନ୍ ତକୋତନ୍ ।”^{୧୮} ଆରି ପାପୁର ବନାୟବରନ୍ ଏବ୍ବସ୍ତୁମ୍ ଆରି ବରାୟବାୟ୍ ତତ୍, ତିଆସନ୍ ତିଆତେ ଅନମ୍ରେତ୍ତେନ୍ ତେଏନ୍ ।^{୧୯} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ବାଞ୍ଜେ ଇନ୍ନିତ୍ ଗବ୍ତେଲ୍ଲେ ଅଃର୍ବୁପ୍ଲୋ, ବନ୍ତ ନମି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଅବୟ ଅରାସାନେନ୍ ଖାଢ୍ଲବୋ, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ରୟତନ୍ ଖାଢ୍ଲବୋ ।

^{୨୦} ଆରି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପର୍ମାଡ଼ା ନିୟ୍ ତକୋ, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆତ୍ବନତେଞ୍ଜି ଆତିତ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ପର୍ମାଡ଼ା ଅଃଞାଡ୍ଲଜି ।^{୨୧} ବନ୍ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆତ୍ବନତେନ୍ ଆତିତ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ ବରେନ୍;

“ପ୍ରୁନ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନେ

ଆନିନ୍ ଅଜାତେ ଗବ୍ରିଏନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃଭାନେ;
 “ଆମନ୍ ଆଏଡ୍ଡର ଆସନ୍ ରାଓଡ଼ାତନ୍ ।”

^{୨୨} କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ମନତ୍ ଆଜାଡି ବନାୟବରନ୍ ତିୟତିୟଲତ୍ତେନ୍ ।

^{୨୩} ତି ଆ ରାଓଡ଼ାଜି ତ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ତନବ୍ନତନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ରନବୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଅଡକୋ ତିନ୍ନାନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଭିୟଲୋ ।^{୨୪} ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆଏଡ୍ଡର ଆତ୍ବକୋତନ୍ ଆସନ୍ ଆଜ୍ଜିୟ୍ ଅଃଭାନେନ୍ ଆ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ା ଖାତେନ୍ ।^{୨୫} ତିଆସନ୍, ଆନାଜି ଆନିନ୍ ଅନ୍ନେଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ ଅବ୍ତମ୍ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆନିନ୍ ନମି ଆରି ଆଏଡ୍ଡର ତୋବ୍ଲେ ରପ୍ତିତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ କାକ୍ତୁତ୍ ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଏଡ୍ଡର ଆମେଡ୍ ତକୋ ।

^{୨୬} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମୁଡ୍ ରାଓଡ଼ା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟସାୟତମ୍, ଆନା ମଡିର, ଏବ୍ବତୋସା, ଇନ୍ନିତ୍ ପରାନ୍ସାଭି ତତ୍, ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ସିଲତ୍ ଆନ୍ନାତମଲନ୍ ଆରି ରୁଆଡ୍ଡନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ସିଲତ୍ ଆରି ତୋଣ୍ଡୋ ତେଏନ୍ ।^{୨୭} ଆନିନ୍ ଆନ୍ନା ମୁଡ୍ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତତ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ମୁ ଆ ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ତିତାନ୍ ଅନମ୍ତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟସାୟ ତତ୍; ଆନିନ୍ ଆତ୍ରିୟତମଲନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆବସାଣ୍ଡନ୍ ତିଆତେ ଲୁମେନ୍ ।^{୨୮} ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରନ୍ ବଲ୍ଲାୟମରଞ୍ଜିଆତତ୍ ମୁଡ୍ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ନୁମନ୍ ଆସନ୍ ତବନତ୍ତଜି, ବନ୍ତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନିବ୍ତେୟବର ତ ଆ ପର୍ମାଡ଼ାବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆଅନନ୍ଆତତ୍ ମୁଡ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତବନତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆଏଡ୍ଡର ଆସନ୍ ମଡିର ତେଏନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ମୁଡ୍ ରାଓଡ଼ାଲେନ୍

୧ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞାଆତେ ଏବର୍ତ୍ତନାୟ୍ ତି ସୋଡ଼ା ବର୍ନେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ଖାଫ୍‌ଲବୋ, ଆରି ଆନା ରୁଆଫ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ତୁ ଘନେମେଡ଼ନ୍ ଆ କୁସ୍ ଆ ଆର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ ଆଡ଼କ୍ଳମ୍, ୨ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ତରକୋନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆତୁବ୍‌ତୁବନ୍ ତମୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ଅନ୍ତମ୍ କାକାଡ଼ାତନେ, ତିଆତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅଃଡୁବ୍‌ଲୋ ତିଆତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ତୁବେନ୍ ।

୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଲେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ନ୍ ତ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତନବନ୍‌ଡ଼ନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାଲେନ୍ ନିୟ୍ ଏଡେଲେମା ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେତେ । ୪ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ତକୋଏନ୍ ନଡ଼, ଏଡେଲେତେନ୍ ଆନିନ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାତେ ବନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତକୋଜି । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଆନାଆତଡ଼ ସେବାତଜି, ତିଆତେ ରୁଆଫ୍‌ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନବଜଡ଼ ତ ଆ ଉମ୍‌ଲୁ ତୁମ୍, ମୋସାନ୍ ଆ ବନେଡ଼ା ମା ସିଲଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ଲୁମ୍‌ଲେ ଜିରାଜି । ରନୁକ୍ସିଫ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ତମ୍‌ନ୍ ଆତୁବେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଗିୟ୍‌ବା ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଜ୍ଞାଲେ ତଣ୍ଡୁନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ଲମ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଆତେ ତୁବା ।” ୬ ବନ୍‌ତ ନମି ଜିସୁନ୍ ଅଜ୍ଞା ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେଏନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼, ତିଆତେ ଗୋଗୋୟ୍ ମନଡ଼, ତିଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ତ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆ ଅନଗଡ଼ ଲୁମେନ୍ ତିଆତେ ଗୋଗୋୟ୍ ସୋଡ଼ା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆନଗଡ଼ଲୋଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ବାସାଲନ୍ ।

୭ ଆମ୍‌ଡୁ ଆନଗଡ଼ ଇନ୍‌ଡ଼ିଡ଼ ତୋସା ତଡ଼ ନଡ଼, ଅନବ୍‌ବାଗୁ ଅନଗଡ଼ନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ତଡ଼ ବନ୍ । ୮ ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବ୍‌ତୋସାତାଲେ ବର୍‌ରେନେ,

“ପ୍ରବୁନ୍ ବର୍‌ରେନେ, ତିନ୍ନାନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍,
ଅଜ୍ଞା ଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍ ଇସ୍‌ସାଏଲନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ତ ଜିଉଦାନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ବୟ୍‌ନ୍ ଅବୟ୍ ରଡ଼ ଅନଗଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ରିତାୟ୍ ।

୯ ଖେନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ଆସି ଖମଲେ
ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମ୍‌ଡୁଡ଼ଲେ ଅରୋରୋଡ଼ଲାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଅଜ୍ଞା ଆ ଅନଗଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ରିଲାୟ୍, କେନ୍ ଆ ଅନଗଡ଼ନ୍ ତି ଅନ୍ତମ୍ ତଡ଼ ।

ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବୟ୍‌ନ୍ ଅଜ୍ଞା ଅନଗଡ଼ ଗବ୍‌ରିଲାୟ୍, ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ମାନ୍ନେଲେ ଅଃଡୁକୋଲଞ୍ଜି,
ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ମାୟ୍ ।

୧୦ ପ୍ରବୁନ୍ ବର୍‌ରେନେ,
ଖେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ଇସ୍‌ସାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ବୟ୍‌ନ୍ ଅଜ୍ଞା ଅନଗଡ଼ ଗବ୍‌ରିତାୟ୍,
ତିଆତେ ଖେନ୍ ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ତକ୍ଳୋତାୟ୍
ଆରି ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଇଡ଼ତାୟ୍ ।

ଖେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ରଞ୍ଜି ତେତାୟ୍,
ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତେତଜି ।

୧୧ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ତୟ୍‌ଲିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଞ୍ଜି
ଆରି ଆ ତୟ୍‌ଲିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼,
‘ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାବା’

ଗାମ୍‌ଲେ ଆ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଅଃକରେଜି,
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସନ୍ନା ସୋଡ଼ା ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି
ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍‌ଡୁତ୍‌ୟ୍‌ଜି ।

୧୨ ଆରି, ଖେନ୍ ଆ ଇର୍ସେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାତାଜି
ଆରି ଆ ତୋସାଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଅଃମ୍‌ନେଆୟ୍ ।”

୧୩ ଆନିନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ରଡ଼ ଅନଗଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ଡୁଆତେ ପାପୁର୍ ଅନଗଡ଼ ଗାମେନ୍, ଅଜ୍ଞାଆତେ ପାପୁରେନ୍ ଆରି ଅଃଞ୍ଜାମ୍‌ନେବୋ, ତିଆତେ ସରୟ୍‌ତନେ ।

ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତ ରୁଆଫ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ସନେନ୍‌ପୁର

୧ ପର୍ତ୍ତମ୍ ଅନଗଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ସନେନ୍‌ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଅନଗଡ଼ନ୍ ତ ଅବୟ୍ ସନେନ୍‌ପୁରସିଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୨ ତିଅନ୍ତମ୍ ସନେନ୍‌ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ତମ୍‌ନ୍ ଆତୁବ୍‌ତୁବ୍ ତକୋଏନ୍, ତେଡେ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ପର୍ତ୍ତମ୍ ବକ୍ତାନ୍ ମଡ଼ିର୍‌ସିଂ ଗାମେଞ୍ଜି, ତେଡେ ପିଙ୍କନ୍‌ବନ୍, ଅବୟ୍ ମେଜନ୍ ତ ମେଜଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ଆରମଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ରୁଟି ତକୋଏନ୍ । ୩ ତରଡ଼ନେକାବନ୍ ଆ କିଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ଅଜ୍ଞା ବକ୍ତା ତକୋଏନ୍, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର୍‌ସିଂ

ଗାମେଞ୍ଜି । ୪ ତେତେ ଅରୋମ୍ଭାୟତୋତନ୍ ଆ ତନମିଲ୍, ସୁନାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆବଲ୍‌ବଲନ୍ ଅନଗଡ଼ପେଲନ୍ ତକୋଏନ୍ । ତି ଅନଗଡ଼ପେଲଲୋଟନ୍ ଅବୟ୍ ସୁନା ସିମ୍ଭାଲୋଟନ୍ ମାନ୍ନାନ୍ ଆଡ଼କ୍ଳୋ, ଆରୋଶାନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜୋ ଆରଲେତେଡେନ୍‌ଆତେ, ଆରି ଅନଗଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ବାଗୁ ଅରେଡ଼ ପଗାନ୍ ତକୋଏନ୍ ।

। ୫ ତୋଣ୍ଡୋ ଅନଗଡ଼ପେଲଲୋଟନ୍ ଇର୍ସେନ୍ କେମାନ୍ ଆଡ଼ିୟଲୋଡ଼େତେନ୍ ଅନବଲ୍‌ସୁନ୍ ଆସନ୍ ଅନବଗୁଗୁତମ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ କିରୁବଜି ବାଗୁ ଆ କାସ୍ତାଞ୍ଜି ଉର୍ଲାଡ଼ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି; ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ନମି ବର୍ରେନ୍ ଏଃର୍ପିଆୟ୍ ।

୬ ତେତେ ଏନ୍ନେଲେ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ତକୋ, ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ତମ୍‌ନୁ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ ବକ୍ରାଲୋଡ଼ ଗନ୍‌ତଞ୍ଜି, ୭ ବନ୍‌ତ ଅନବବାଗୁ ବକ୍ରାଲୋଟନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତୁମ୍ ବବର୍ସେଡ଼ନ୍ ବତର ଗନ୍‌ତନେ; ଆନିନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆସନ୍ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏରଜନନାନ୍ ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଗନ୍‌ତନେ । ୮ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟତେ ଆରି ପର୍ତ୍ତମ୍ ତମ୍‌ନୁ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଜାୟ୍, ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର୍‌ସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗିୟତାଏ । ୯ କେନ୍‌ଆତେ ନମି ଆ ଜୁଗ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ଅରବଜଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ତିଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ତନମିଲ୍‌ଲୋଟନ୍ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ତ ଅନମଡ଼ନ୍ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ତେତେ, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ବାଞ୍ଜେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବିବେକ ସତଢ଼ଲେ ଅଃର୍ପିଏ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗାଗାନେନ୍, ଜୋମଜୋମନ୍ ତ ମନ୍‌ଡ଼ିରନ୍ ଆସନ୍ ସଭର ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ା ତୁମ୍; ଇସ୍‌ବରନ୍ ରଡ଼ ଅନଗଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗବ୍‌ଡେଲେନ୍ ଜାୟ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଞନଶ୍ଚୁମନ୍ ତେଏନ୍ ।

୧୧ ବନ୍‌ତ ନମି କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ମନଡ଼ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତନଡ଼େନ୍ କି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ମନଡ଼ନ୍‌ଆତେ ଞାଡ଼ଲବୋ; ଆନିନ୍ ଅକ୍ଷା ତମ୍‌ସିଲୋଡ଼ ଲନୁମନ୍‌ତନେ ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍, କେନ୍‌ଆତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆତନ୍‌ତୁବ୍ ତଡ଼, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆତନ୍‌ତୁବ୍ ତଡ଼ । ୧୨ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ତି ଆ ତମ୍‌ଗୁଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର୍‌ସିଡ଼ନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅନମଡ଼ନ୍ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍‌ଡ଼ିତେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍ । ୧୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କିମ୍ପେଡ଼ନ୍ ଇଜ୍ଜାନ୍‌ତେନ୍ ଜେଲ୍‌ଜେଲ୍ ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଆରି ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଆ କୋମାବ୍ ସିନ୍‌ସିରାତାଲେ ଏର୍‌ମଡ଼ିର୍ ତଅଡ଼ନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେଏନ୍ ନଡ଼, ୧୪ ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ତିଅକ୍ଷା ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ଅରଃ ମବ୍‌ଡ଼ିର୍‌ଲଡ଼ନେ ! ଅଃନ୍‌ଡ଼ିତେନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଅବୟ୍ ଏର୍‌ତୋସା ଅନମଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତମ୍‌ଲନ୍; ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟ୍‌ଲଡ଼ଲନ୍ ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେତେଲଡ଼ଲନ୍, ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେବାନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ନ୍ ଞାଡ଼ତବୋ ।

୧୫ କେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ରଡ଼ ଅନଗଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ଡେଲେନ୍, ଆନାଜିଆତଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ଡେୟ୍‌ବରନ୍ ଅଃନ୍‌ଡ଼ିତେନ୍ ଆସିର୍‌ବାଦନ୍ ଞାଡ଼ତଜି; ପର୍ତ୍ତମ୍ ଅନଗଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅକ୍ଷା ଇର୍ସେ ତୋସା ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆ ରନବୁ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ତଜି ।

୧୬ ଅବୟ୍ ସିବ୍‌ଡେୟ୍‌ବରନ୍ ଆ ଅଲା ଅନ୍ତମ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଗନ୍‌ବ୍‌ଡେଲନ୍ ଆସନ୍ ତେନ୍ ଆବ୍ରାସାଲନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ରନବୁ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନବ୍‌ତୁଜନ୍ ତେତେ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆବ୍ରାସାଲନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆମେଡ଼ମଜାନ୍ ଜାୟ୍, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଡ଼ି ଲନୁମନ୍ ଅଃଡ଼େଏ । ୧୮ ତିଆସନ୍ ପର୍ତ୍ତମ୍ ଅନଗଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗନ୍‌ବ୍‌ରିନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ବର୍ନେ, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆଅନ୍‌ତାଡ଼ନ୍ ତ କିମ୍ପେଡ଼ନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍, ତାଆନ୍ ମାୟ୍‌ଲେ, ଏସୋବନ୍ ତ ଅସୋୟ୍ ଲୁଲୁ ମେଣ୍ଡାନ୍ ଆ ଉସ୍‌ବୁ ବାଞ୍ଜେ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇରାତାଲେ ବର୍ରେନ୍, ୨୦ “ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅକ୍ଷା ଅନଗଡ଼ନ୍ ମନାନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବାୟ୍‌ଲବେନ୍, ତି ଅନଗଡ଼ନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ କେନ୍‌ଆତେ ।” ୨୧ ଆରି ମୋସାନ୍ ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ମା ମିଞ୍ଜାମନ୍ ପାଡ଼ଲେ ତମ୍‌ସିଡ଼ନ୍ ତ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ଞନଶ୍ଚୁମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇରାଏନ୍ । ୨୨ ଆରି, ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଆତେ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମଡ଼ିର୍ ତେତେ, ଆରି ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମା ଇର୍ସେନ୍ କେମାନ୍ ଞାଡ଼ତବୋ ।

କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆଡ଼ିୟତମ୍‌ଲନ୍ ଆସନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସଡ଼ାଜେନ୍

୨୩ ତିଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମଡ଼ିର୍ ତେତାୟ୍ ବନ୍, ବନ୍‌ତ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଡ଼ ଅନମଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମଡ଼ିର୍ ତେତାୟ୍ । ୨୪ ଅକ୍ଷାତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆତୁବେନ୍ ମଡ଼ିର୍‌ସିଲୋଟନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୋ, ଆର୍ପାୟ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନମି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମୁକ୍ଷାବା ଅବ୍ରାଡ଼ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୫ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ଏକ୍ଷାଲେ ବବର୍ସେଡ଼ନ୍ ବତର ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଞମ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର୍‌ସିଡ଼ନ୍ ଗନେନ୍, ବନ୍‌ତ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ତେତେ ଅଃନ୍‌ଡ଼ିୟଲୋ; ୨୬ ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍, ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଗ୍ରାତେଲେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ବତରନ୍ କି ବତରନ୍ ବନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ, ବନ୍‌ତ ନମି ଆନିନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତମ୍‌ଲନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସନବ୍‌ଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ଲନେ । ୨୭ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ବତର ରବୁତଜି, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିନ୍ ତେତେ । ୨୮ ତିଅନ୍ତମ୍

କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ନିୟ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ ବୋୟ୍ବୋୟନ୍ ଆସନ୍ ଆବତରନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ଲନ୍; ଆନିନ୍ ଆରି ବତର ଇୟ୍ତାୟ୍, ଆରି ଅନବବାଗ୍ ତର ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ତଡ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଆନାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଜଗେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅବରାଡ୍ତାତନ୍ ।

୧୦

୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର, ବିଅଜି ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ମନଡ୍ବରଜି ଆ ଉମ୍ଲୁ ଅନ୍ତମ୍, କେନ୍ଆତେ ଅଡ୍କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ୍ଡିନ୍ ତଡ୍ । ତିଆସନ୍ ବବର୍ସେଡ୍ କି ବବର୍ସେଡ୍ ଆବୟନ୍ ଅନମଡ୍ଡନ୍ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ତେଏନ୍ । ବନ୍ତ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନମଡ୍ଡନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆରିୟ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତିଆତେ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃମ୍ମଡ୍ଡିରେଜି । ୨ କେନ୍ଆତେ ବୟନ୍ ସେନ୍ପୁରମରଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ୍ ମଡ୍ଡିର ତେଏଞ୍ଜି ନଡ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଇର୍ସେମର୍ ଅଃଗାମ୍ତମ୍ନେଜି ବନ୍, ଆରି ଅଡ୍କୋ ଅନମଡ୍ଡଞ୍ଜି ଅଃସନେ ବନ୍ । ୩ ବନ୍ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନେଭାୟନ୍ ଆସନ୍ ବବର୍ସେଡ୍ କି ବବର୍ସେଡ୍ ଅନମଡ୍ଡନ୍ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ତେତେ । ୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତାଡ୍ଲିୟନ୍ ତ କିମ୍ପେତନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃସତାଜେ ।

୫ ତିଆସନ୍, କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ପୁତ୍ ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଜି ରାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍ମଡ୍, ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍;
“ଅନମଡ୍ଡନ୍ ତ କନ୍ବନ୍ ଆମନ୍ ଅଃସାୟ୍ଲମ୍,
ବନ୍ତ ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ତଅଡ୍ ଗବ୍ତେଲେନ୍ ।

୬ ଇର୍ସେନ୍ ସନବ୍ତାଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ବନାଲ୍ବାଲ୍ ଅନମଡ୍ଡଲୋଡ୍ଡନ୍
ଅଡ୍ ଜନ୍ତୁ ଆନମଡ୍ଡଲୋଡ୍ଡ ଅଃସର୍ତାଲମ୍ ।

୭ ତିଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ବର୍ନାୟ୍, ‘ଞ୍ଜେନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋ,
ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟ୍ବରଲୋଡ୍ଡନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆଇଡିଡ୍ ତକୋ,
ଇସ୍ବମ୍ନମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲନ୍ମନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଅବଜାତାଲନାୟ୍ ।”

୮ ଆନିନ୍ ଆମ୍ମଡ୍ ବର୍ନେ, “ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ସନବ୍ତାଜନ୍ ଆସନ୍ ଅନମଡ୍ଡନ୍ ତ କନ୍ବନ୍ ଅଡ୍ ବନାଲ୍ବାଲ୍ ଅନମଡ୍ଡନ୍ ତ ଜନ୍ତୁ ଅନମଡ୍ଡନ୍ ଆମନ୍ ଅଃସାୟ୍ଲୋ, ତି ଅଡ୍କୋନ୍ ଅନମଡ୍ଡଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ୍ ଅଃନ୍ନବ୍ସର୍ତାଅମ୍ ।” ବନାୟ୍ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ୍କୋନ୍ ଲନ୍ମନ୍ ତେଏନ୍ ଜନଡ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ବର୍ନେ । ୯ ସିଲଡ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ବର୍ନେ, “ଗିଜା, ଇସ୍ବମ୍ନମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲନ୍ମନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ।” ଅନବବାଗ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପର୍ତ୍ତାଆତେ ସବ୍ତାଜେନ୍ । ୧୦ ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ଅଡ୍କୋନ୍ ଆନମଡ୍ଡଜି ଅମ୍ରେଡ୍ଡାଲେ ତି ଆ ପାଲ୍ତେଡ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆନମଡ୍ଡ ଜାଏନ୍, ଜିସ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆବତରନ୍ ଆରି ଅଡ୍କୋ ତିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆ ତଅଡ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ତମଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଅଡ୍କୋନ୍ଲେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ୍ ମଡ୍ଡିର ତେତେଲଡ୍ଲନ୍ ।

୧୧ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଓଡା ତିତାନ୍ ଆ କାଞ୍ଜାନ୍ ଲନ୍ମନ୍ ଆସନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଆବୟନ୍ ଆନମଡ୍ଡ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ଝେ, ବନ୍ତ କେନ୍ ଅଡ୍କୋନ୍ ଆନମଡ୍ଡ ବାଞ୍ଜେ ଇର୍ସେନ୍ ସବ୍ତାୟ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତାଲୋ । ୧୨ ବନ୍ତ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସନବ୍ତାଜନ୍ ଆସନ୍ ଆବୟନ୍ ଅନମଡ୍ଡନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଆର୍ଜଡୋମ୍ସିଗଡ୍ ଆଏଡ୍ଡ୍ ଆସନ୍ ଆତଞ୍ଜୁମ୍ ତକୋତନ୍ । ୧୩ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେରାମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତାଲ୍ଜଡ୍ଡନ୍ ଆଡ୍ଡକ୍ଲୋ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଅମ୍ପେଏନ୍ ଜାୟ୍, ଆନିନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଜଗେଲେ ତକୋଲନ୍ । ୧୪ ଆନାଜି ଆ ଇର୍ସେ କେମାନ୍ ଞ୍ଜାଡ୍ଲେ ମଡ୍ଡିରେଞ୍ଜି, ତି ଆବୟନ୍ ଆନମଡ୍ଡ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆଏଡ୍ଡ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସବ୍ତଡ୍ଡେନ୍ ।

୧୫ ମଡ୍ଡିର ପୁରାଡାନ୍ ନିୟ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତେ,

୧୬ “ପ୍ରବୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ତିକ୍ଲି ଆଓୟୋଡ୍*
ଞ୍ଜେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅବୟ୍ ଅନଗତନ୍ ଗବ୍ରିତାୟ୍;
ଞ୍ଜେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର ଆ ଉଗର୍ଲୋଡ୍ଡଞ୍ଜି ତିୟ୍ତାଜି,
ଆରି ଆ ମନ୍ଲୋଡ୍ଡଞ୍ଜି ଇଡ୍ତାୟ୍ ।”

୧୭ ଆ ଇର୍ସେଞ୍ଜି ତ ଆ ତୋସାଞ୍ଜି ଞ୍ଜେନ୍ ଆରି ଅଃମ୍ମନ୍ନେଆୟ୍ । ୧୮ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କେମାନ୍ ଞ୍ଜାଡ୍ଡେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅନମଡ୍ଡନ୍ ତନିୟନ୍ ସନାୟ୍ସାୟ୍ ତଡ୍ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ୍ ଏବ୍ଡୁୟାୟ୍ନେବା

୧୯ ତିଆସନ୍ ଏ. ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ତନାଜି, ଜିସ୍ବନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଡ୍କୋନ୍ ସିଲଡ୍ ମଡ୍ଡିରସିଡ୍ ଗନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍ଡନ୍ ଞ୍ଜାଡ୍ଲବୋ । ୨୦ ଆନିନ୍ ତରଡ୍ନେକାବନ୍, ଆ ତଅଡ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ରଡ୍ ଆମେଡ୍ ତଡ୍ଡରନ୍ ଅବ୍ଡୁୟାୟ୍ଲନ୍ । ୨୧ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସିନ୍ ନମି ମୁଡ୍ ରାଓଡାଲେନ୍ ଆସିଲୋଡ୍ ତକୋ । ୨୨ ତିଆସନ୍, ଜିରାୟ୍ବା

* ୧୦:୧୭ 10:16 ପୁର୍ବାଞ୍ଚେ

ମଢ଼ିର ଉଗରନ୍ ତ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଢ଼ ଏଇୟବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନମି ଏରମଢ଼ି ବିବେକଲେନ୍ ମଢ଼ିର ତେଲ୍ଲାଇ, ଆରି ତଅଢ଼ଲେନ୍ ମଢ଼ି ତାଆନ୍ ବାଢେ ଗିୟତାଲନ୍‌ବୋ । ୨୩ ଅଙ୍ଗା ଆରାସାନେ ତକୋ ଗାମଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତର୍ନେନ୍‌ବୋ, ତେଢେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ରବତୋଲନ୍ ଏତକୋନେବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟବରଲୋଢ଼ ଆସାଲନ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ୨୪ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏଇୟମ୍‌ବା ଆରି ଆ ମନନତଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ବାଢେ ମନଢ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲୁମ୍‌ବା । ୨୫ ଆରି ଏଙ୍ଗାଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗିର୍ଜାନେନ୍ ଅମ୍‌ରେଢେଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଢେଲେ ଅଃନ୍ନମ୍‌ରେଢ଼େବୋ । ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ତୁୟାୟଲେ ପାଢ଼ଲାଇ ଗାମଲେ ଜନାତାଲେ ତର୍ତମ୍ ଏଲ୍‌ଞ୍ଜିଞ୍ଜିଢ଼େବା ।

୨୬ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ଜନାତାଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇର୍ସେଲୋଢ଼ନ୍ ମଗାଡ଼ଲଢ଼ଲନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଅନ୍ନିଢ଼ ଆନମଢ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଢ଼ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଉରେ ଅଃର୍ପ୍‌ଲଢ଼େନେ । ୨୭ ଆର୍ପାୟ, ଆଜିତାଞ୍ଜିନ୍ ସୋଡ଼ା ପନ୍‌ସୁଆତି ତ ଇସ୍ବରନ୍‌ଆତଢ଼ ଆସ୍ବଙ୍ଗାତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ ଜନୋମ୍‌ତୋତନ୍ ବରତ୍ତଢ଼ନ୍ ଆ ତଗୋ ତୁମ୍ ଜଗେତବୋ । ୨୮ ଆନ୍ନିଢ଼ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରନ୍ ଅଃନ୍ନାନ୍ନେଲୋ ତେନ୍ ବାଗୁ ଇଜ୍ଜାନ୍‌ତେନ୍ ଯାଗି ସାକିମରଞ୍ଜି ଆତେମଢ଼ଲୋଢ଼ ଆନିନ୍ ତୋସାତେ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ କାନକାରମ୍ ଏରଗନାମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ରନକୁନ୍ ତେତେ । ୨୯ ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଆତଢ଼ ଅଃନ୍ନାନ୍ନେଏ, ଇସ୍ବରନ୍ ରଢ଼ ଅନଗତନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ବାଢେ ଇର୍ସେନ୍ ସନମଢ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ରୟତନ୍ ଞାଢ଼ଲେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅବସନ୍ନାଏନ୍ ତେନ୍, ଆରି ସନାୟୁମ୍‌ମର ମଢ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍‌ଆତଢ଼ ଗବରଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆଙ୍ଗା ପନବରତନ୍ ଅଃଃ ଞାଢ଼େନ୍ ? ୩୦ “ଞେନ୍ ତୁଲ୍‌ତନାୟ, ଞେନ୍ ପନବରତନ୍ ତିୟତାୟ ।” ଆନା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ, ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା, ଆନିନ୍ ଆରି ବର୍ନେ, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅବପନ୍‌ସୁଆତିତଜି ।” ୩୧ ଆମେଢ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସିଲୋଢ଼ ଆ ଗନଲୋ ବରତ୍ତଢ଼ତମ୍ ।

୩୨ ଆମେନ୍ ଆମ୍‌ତୁ ଆ ବର୍ନେଜି ଇୟମ୍‌ବା, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେଲ୍‌ବେନ୍, ବନ୍‌ତ ଅଃନ୍ନାରେଲ୍‌ବେନ୍ । ୩୩ ଆମେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଗନିୟଗିୟଲୋଢ଼ ଗନବରଜନ୍ ତ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼େନ୍, ଆରି ଏଢେଗନ୍ ଗନବରଜନ୍ ତ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଆଞ୍ଜାଢ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏତକୋଲନ୍ । ୩୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆବଣ୍ଡିମରଞ୍ଜି ବାଢେ ତୁକୁନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼େନ୍, ଆରି ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଢ଼ତମନ୍ ତ ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ରନ୍ନା ତକୋ, ଗାମଲେ ଜନାତାଲେ ରନ୍ନାବେଞ୍ଜି ରାଉତାଲନ୍ ଆପ୍ରାଢ଼େଞ୍ଜି ନିୟ ଆମେଞ୍ଜି ସଏଲେ ଏତକୋଲନ୍ । ୩୫ ତିଆସନ୍ ଅବନ୍‌ୟୁବନା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନ୍‌ୟୁବଲୋଢ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ ବର୍ତ୍ତନାନ୍ ତକୋ । ୩୬ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବମ୍ ବାଢେ ଲନ୍‌ମ୍‌ତାଲନ୍ ସନିବ୍‌ତେୟବରନ୍ ଆ ଜଅ ଞାଢ଼ଲେ ଏରପ୍‌ତେ, ତିଆସନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ରବତୋଲନ୍ ତକୋନାବା । ୩୭ ତରମ୍‌ ସାସ୍ବଲୋଢ଼େନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ;

“ଆରି ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋ,
ଆରି ଆନା ଜିର୍ତାୟ ଆନିନ୍ ଜିର୍ୟତାୟ,
ଆନିନ୍ ଆରି ଅଃନ୍ନବ୍‌ଡ଼ିଡ଼ନାୟ ।

୩୮ ତରମ୍‌ମରନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଅମେଢ଼ତେ;
ବନ୍‌ତ ଆନା ଆୟରଗୁଡ଼ିଃତନେ,
ଆମଢ଼େନ୍ ଞେନ୍ ଅଃସର୍ତାଇୟ ।”

୩୯ ଆନାଜି ଅନସେତନ୍ ଆସନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃତଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ତଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରା ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆନାଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ତଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆ ତଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରା ।

୧୧

ତର୍ନେନ୍

୧ ଅଙ୍ଗାଆତେ ଆସାତନ୍‌ବୋ ତିଆତେ ଞାଢ଼ତାୟ ଗାମଲେ ଜନାତବୋ, ଆରି ଅଙ୍ଗାଆତେ ଅଃଗିୟବୋ ତିଆତେ ତକୋ ଗାମଲେ ଇମ୍‌ତନ୍‌ବୋ, ତିଆତେମା ତର୍ନେନ୍ ଗାମତବୋ । ୨ ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ତର୍ନେଞ୍ଜି ବାଢେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଏଞ୍ଜି ।

୩ *ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନାୟ ବାଢେ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଗତେଲେନ୍, ଆରି ଅଃଗିୟତାଏନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସିଲଡ଼ ଆଗ୍ରିୟତାତେନ୍‌ଆତେ ଗତେଲେନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନାଲଢ଼େତନ୍ ।

୪ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଏବଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ କଇନନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଢ଼ ଅନମଢ଼େନ୍ ସୋରୋସ୍ବାୟେନ୍ । ଆ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତରମ୍‌ମର ଗାମଲେ ତନିଡିନ୍ ତେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆନମଢ଼େନ୍ ଜାଏନ୍ । ଏବଲନ୍ ରବୁଏନ୍ ଜନଢ଼େତେନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ନମିତ୍ରାନ୍ ଆନିନ୍ କତାଡ଼ିତନ୍ ।

☆ ୧୧:୩ ୧୧:୩ ଜନ ୧:୩

୫ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅନୁକନ୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରେନ୍, ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଞେନ୍; ଆରି ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଆନିଡ଼ ଗିୟଲେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତିଲଜି । ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଞନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ, ଅନୁକନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଅଶ୍ବୁଡ଼ ଜିରେନ୍ ଆମ୍ପଡ଼, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼଼ ଆବସର୍ତ୍ତାଏନ୍ । ୬ ଏରଡ଼ର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼଼ ଅବସର୍ତ୍ତାଲେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତିଏ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତକୋ, ଆରି ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଆସ୍ତାୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼଼ ଆନିନ୍ ପୁରସ୍ବାରନ୍ ତିୟତଜି, ତିଆତେ ନିୟ ତର୍ନେନ୍ ତେତେ ।

୭ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ନୋଅନ୍ ତି ଆବନେଡ଼ା ଜାୟ ଅଃର୍ତ୍ତାଡ଼ାଏନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ । ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନାୟ ମାନ୍ନେଲେ ଅବୟ ଜାଜନ୍ ତୁବଲେ ଆ କୁଡ଼ମ୍ପାଞ୍ଜି ଅମେଞେଞ୍ଜି । ଆରି ପୁତ୍ ାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ପନବରତନ୍ ଖାଞେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ନୋଅନ୍ ଆ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତରମ୍ପଗତନ୍ ଆ ଓଞୋଲ୍କୁଜନ୍* ଖାଞେନ୍ ।

୮ ଇସ୍ବରନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ଆଡ଼଼ ଅଞା ତେସା ତିୟତମ୍ ଗାମଲେ ସିବଡ଼େୟବର୍ନେନ୍ ତି ଆ ତେସା ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଅଞାଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଓଞେଏନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଅବ୍ରାମନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଏନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଅଡ଼େଞା ଜିତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଲୋ ଜନଡ଼ଞେନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ତେସାନ୍ ଅମ୍ରେଞେଲେ ଜିରେନ୍ । ୯ ଆନିନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବଡ଼େୟବର ଆ ତେସାଲୋଡ଼ ତକୋଲନେ, ଆନିନ୍ ତମ୍ପୁସିଲୋଞନ୍ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନିବଡ଼େୟବରନ୍ ଖାଞେଲେ ଇସାକନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ନିୟ ତିଅନ୍ତମ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିମ୍ପିନ୍ ତକୋନ୍ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜଗେଏନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ଗୁସି ତ ଗବଡ଼େଲ୍ମଫରନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ।

୧୧ ସାରାନ୍ ଆଅନ୍ ତଡ଼ ଜନଡ଼ଞେନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ବନୁତାଞ୍ ଲିୟ ଆପେୟ ତେଏନ୍ । ଅବ୍ରାମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବଡ଼େୟବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତର୍ନେନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୧୨ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆରବୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ ଜନଡ଼ଞେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ତୁଡ଼ୟ ତ ସମ୍ପେୟଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଲକିୟ ଅନ୍ତମ୍ ଆ କେଜ୍ଜାନ୍ ଗୋଗୋଜେନ୍ ।

୧୩ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ତର୍ନେଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଏରକିକ୍ତିଡ଼ନେନ୍ ତକୋଲନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବଡ଼େୟବର ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଞାଞେଲଜି, ବନ୍ତ ସଡ଼ାୟ ସିଲଡ଼ ଗିୟଲେ ଜାଏଞ୍ଜି, ଆରି ପୁତ୍ ାଲୋଞନ୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆନ୍ନା ତେସାମରଜି ଆରି ଜିରଜିରିୟମରଜି ଗାମଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି । ୧୪ ଆନାଜି ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଆରି ଅବୟ ତେସାନ୍ ସାୟତଜି ଗାମଲେ ଜନାଲଡ଼ତନ୍ । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି ଅଞା ତେସା ଅମ୍ରେଞେଲେ ଜିରେଞ୍ଜି, ତି ଆ ତେସା ଆରି ଅଃମ୍ପନ୍ନେଲଜି, ମନ୍ନେଏଞ୍ଜି ନଡ଼ ଏଞେଲଡ଼େନ୍ ତେଞେ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଞେତଜି ବନ୍ । ୧୬ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ ମନଡ଼ତମନ୍ ଆ ତେସା, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମନ୍ ରୁଆଡ଼ ତେସାନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି; ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼଼ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ଗାମଲେ ଆବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଅଃଗରଜେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଗୁଲେ ଅବଜାତାଲେ ତଞ୍ଜୋଏନ୍ ।

୧୭ ଇସ୍ବରନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ତର୍ନେ ଆମ୍ପାଲେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ତାଞାଡ଼ାଅନ୍ତମନ୍ ଇସାକନ୍ଆଡ଼଼ ଅନମଡ଼ନ୍ ସନୋରୋପ୍ପାୟନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍; ଇସ୍ବରନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ଆଡ଼଼ ଆ ସନିବଡ଼େୟବରନ୍ ତିୟେନ୍, ତେଲୋଜନଡ଼ଞେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ତାଞାଡ଼ାଅନ୍ତମନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସନୋରୋପ୍ପାୟନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୧୮ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ଆଡ଼଼଼ ଅଞା କେଜ୍ଜା ତିୟତମ୍ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ସିବଡ଼େୟବର୍ନାୟ ତିଆତେ ଇସାକନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ ।” ୧୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଇସାକନ୍ଆଡ଼଼଼ ଆରବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ନିୟ ଅନବଡ଼ୋନ୍ ଆସନ୍ ବୋସାନ୍ ତକୋ, ଆରି ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅବ୍ରାମନ୍ ନିୟ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଞେନ୍ ଗାମଲେ ବର୍ନେନ୍ ରପ୍ତିତବୋ ।

୨୦ ଇସାକନ୍ ଆ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପୁର୍ବାଃତେ ଆସନ୍ ଜାକୁବନ୍ ତ ଏସୋନ୍ଆଡ଼଼଼ ନିୟ ଆସିର୍ବାଦଏନ୍ ।

୨୧ ଜାକୁବନ୍ ଅଶ୍ବୁଡ଼ ରବୁଏନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜୋସେପନ୍ ଆ ତାଞାଡ଼ାଅନଞିଆଡ଼଼଼ ବାଗୁନ୍ ଆସିର୍ବାଦଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ତାଞୋଲୋଞନ୍ ଇଡ଼ତରତାଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼଼଼ ସେକ୍ଜେନେନ୍ ।

୨୨ ଜୋସେପନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ଆବନେଡ଼ା ତର୍ନେନ୍ ଆ ବୋସା ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆୟରଡ଼ନାଞ୍ଜି ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର ବର୍ନେନ୍, ଆରି ଆ ମରାନ୍ ଏଞାଲେ ତନିଲନ୍ ତେତେ ତିଆତେ ବର୍ନେନ୍ ।

୨୩ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମୋସାନ୍ ଆକ୍ରୋତେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ପସିଜନ୍ ଆ ମନନଡ଼ ଗିୟଲେ, ରାଜାନ୍ ଆ ବନାୟ ବତଡ଼ତାଲେ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଯାଗି ଆଞାୟ ଜାୟ ସଲେ ତଞ୍ଜୋଏଞ୍ଜି ।

୨୪ ମୋସାନ୍ ଆସ୍ରୋଡ଼ାଏନ୍ ସିଲଡ଼, ତର୍ନେନ୍ ଆ ବୋସା ବାଞ୍ଜେ ରାଜାନ୍ ଆ ତାଞାଡ଼ାଅନ୍ ଆ ତାଞାଡ଼ାଅନ୍ ଗାମଲେ ସେକୁଲନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅସାଏନ୍ । ୨୫ ଇର୍ସେଲୋଞନ୍ ମଗାଡ଼ଲେ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ସୁକ୍ସ ସିଲଡ଼, ଆପାୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ତୁକ୍ସନ୍ ଆଞନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲତଜେନ୍ । ୨୬ ଆନିନ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍

* ୧୧:୭ 11:7 ପୁରସ୍ବାରନ୍

ଆନର୍ଜେ ସିଲଡ଼ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆସନ୍ ତନ୍ତୁସେନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ସୋଡ଼ା ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ନେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ଆ ଓଞ୍ଚୋଲ୍‌କୁୟ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ସନେଡ଼ସେଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ ।

୨୭ ମୋସାନ୍ ଆ ତର୍ନେ ବାଢେ ରାଜାନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ଏରବଡ଼ଡ଼ନ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଅମ୍‌ରେଡେନ୍, ଆରି ଅଃର୍ବାଡ଼ତାଏ ଆ ଇସ୍‌ରାଆତଡ଼ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ଯର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲ୍‌ତୟ୍‌ଲୋ । ୨୮ ଆର୍‌କୁତେନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ବର୍‌ମର୍ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ପର୍ତ୍ତ୍ନୁଡ଼ାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃର୍‌କୁଏଜି, ତିଆସନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଆନିନ୍ ଅନେଲ୍‌ୟ୍‌ପୁରନ୍ ତ ତାରନ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଆ ସିନ୍‌ସିରାନ୍ ଆସନ୍ ବାଞ୍ଚେଞ୍ଜି ।

୨୯ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସର୍‌ଲ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ପଡ଼ଲେ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଲୁଲୁ ସମ୍‌ୟ୍‌ୟ୍‌ୟ୍‌ନ୍ ପଡ଼ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି; ବନ୍‌ତ ମିସର୍‌ମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ପଡ଼ଲେ ଏଜିତେ ଆଗ୍ରାମେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ତରୁବ୍‌ଲେ ରବୁଏଞ୍ଜି ।

୩୦ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଜିରିଓ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ୍ ସାତ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଏରେ ଆବୁଲ୍‌ଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ରୁଡୁଲେନ୍ । ୩୧ ତାରିନେବୟ୍ ରାବନ୍ ଆ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ନ୍ ମନେଲ୍‌ମେଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତରକୋନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ରାଞ୍ଚାତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବୟ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ଅଃର୍‌ରବୁଲୋ ।

୩୨ ଞେନ୍ ଆରି ଇନି ଗୋଗୋୟ୍ ବର୍‌ନାୟ୍ ? ଗିଦିଓନନ୍, ବାରାକନ୍, ସାମ୍‌ସନନ୍, ଜିପ୍ରାଅନ୍, ଦାଉଦନ୍, ସାମୁଏଲ୍‌ନ୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍‌ନେ ବର୍‌ନାୟ୍ ତେନ୍ ଅଃସୁଲ୍‌ଏ । ୩୩ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଆନିଞ୍ଜି ରାଜ୍ୟଞ୍ଜି ବୟ୍‌ନ୍ ଅଲ୍‌ଜୁଲ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିନୟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍‌ନନ୍‌ଆତେ ଷାଡେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସିଅକିତନ୍ ଆମୁକ୍ଳା ଅବ୍‌ରିଡ଼ିରେଞ୍ଜି । ୩୪ ତଗୋନ୍ ପବ୍‌ଞ୍ଚିତେଞ୍ଜି, ଆରି କଡ଼ିବନ୍ ଆନସୁବ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ବୁରେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଏରବସ୍ତୁ ତକୋଏଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ବୋର୍‌ସାଏଞ୍ଜି; ଅଲ୍‌ଜୁଲ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିନୟେଞ୍ଜି ଆରି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ଲାୟ୍‌ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍‌ନାରେଏଞ୍ଜି । ୩୫ ଅଙ୍ଗା ଆଇମର୍‌ଜି ଆ କୁଲ୍‌ମ୍‌ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍‌ମେଡେଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମେଡ଼ ଷାଡେଞ୍ଜି,

ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ସୋଡ଼ା ଯନ୍‌ମେଡ଼ନ୍ ଷାଡ଼ଲେ ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଅଃଲ୍‌ତୟ୍‌ଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସତିଡ଼ ସମ୍‌ୟ୍‌ନ୍ ଆ ରନବୁ ଷାଡେଞ୍ଜି । ୩୬ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗନବ୍‌ରଜନ୍ ତ ତନିତନ୍ ଷାଡେଞ୍ଜି, ଆରି ସିକ୍ଳୁଡିନ୍ ବାଢେ ଜିଏଞ୍ଜି, ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ଷାଡେଞ୍ଜି । ୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ଅରେଡ଼େଞ୍ଜି ବାଢେ ତନିତନ୍ ଷାଡେଞ୍ଜି, କର୍ତନ୍ ବାଢେ ବାଗୁ ଗରଗର ଡେଏଞ୍ଜି ଆରି କଡ଼ିବନ୍ ବାଢେ ରବୁଏଞ୍ଜି; ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ମେଣ୍ଡାନ୍ ତ କିମ୍ପେତନ୍ ଆ ଉସାଲ୍ ଜିଜିଲିଞ୍ଜି ତୋଲେୟ୍‌ମର୍ ଡେଏଞ୍ଜି, ତନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ତ ପନବ୍‌ରତନ୍ ଷାଡେଞ୍ଜି । ୩୮ କେନ୍ ପୁତ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼, ଲକିୟ୍ ଡେସାରେଡ଼ନ୍, ବରୁରେଡ଼ନ୍, ଲୋଡ଼ରନ୍, ତଲ୍ଲିରେଡ଼ନ୍ ରୁଲ୍‌ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି ।

୩୯ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନାଜି ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍‌ ଅଃଞ୍ଚାଡ଼ଲଜି; ୪୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମନବ୍‌ରଡ଼ନ୍ ଆସନ୍, ସନ୍ତୁକ୍ଳାଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅଙ୍ଗାଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଡ଼ ତିଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅବ୍‌ଜାତାଲେ ତକ୍ଳୋଏନ୍ ।

୧୨

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆପେୟ୍‌ଲେନ୍

୧ ସୋଡ଼ା ମେଗନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସାକିମରଞ୍ଜି ଅମ୍ପେଲେ ସମ୍‌ରାନ୍ ଏରେ ତକୋଜି, ତିଆସନ୍ ଜିରାୟ୍‌ବା, ଅଙ୍ଗା ବର୍‌ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଡ଼ତଡ଼ଲଡ଼ତନ୍ ଆରି ଅଙ୍ଗା ଆ ଇର୍‌ସେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଷମ୍‌ଲେ ତକ୍ଳୋଲଡ଼ତନ୍, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ମଡ଼ିର୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେଡ଼ସେଡ଼ଲେ ଏରକିକ୍ଳିଡ଼ନେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସାମ୍‌ଡୁଲନ୍ ଏଜିର୍‌ବା । ୨ ଆନା ଆଉପରେଡ଼ ଆଏଡ଼ର୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଅରାସାନେଲେନ୍ ତକୋ, ତି ଆ ଜିସୁ ଆମଡ଼ ସେଡ଼ଲେ ଏତକ୍ଳୋବା । ଆନିନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ବତଡ଼ତାଲେ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃନ୍‌ମ୍‌ରେଡ଼ଲୋ, ଆର୍‌ପାୟ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଆତକ୍ଳୋନ୍ ଆ ସର୍‌ବା ବାଢେ ଆନିନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ରନବୁ ଆ ଗନବ୍‌ରୟ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ି ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଇୟ୍‌ମେନ୍, ଆନିନ୍ ନମି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କୁସ୍ ଆର୍‌ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ ଆତକ୍ଳମ୍ ।

୩ ଇୟ୍‌ମଲେ ଗିୟ୍‌ବା, ଆନିନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଆ ତୁକ୍ଳ ସଏଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇର୍‌ସେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତିଅଙ୍ଗା ଆ ଗନବ୍‌ରୟ୍ ସନଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଅନୁୟ୍‌ବ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃନ୍‌ସୁକ୍ଳାଲବେନ୍ । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମିନ୍ତାନ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ ଆ ବିରୁବଲୋଡ଼ ରବୁକିଞ୍ଚିଡ଼ ଜୁଲ୍‌ଜେନେନ୍ ଅଃଲ୍‌ଗେବେନ୍ । ୫ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗା ଅନୁୟ୍‌ବ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ବର୍‌ବେନ୍ ତିଆତେ ଇନି ଆମ୍ପେଞ୍ଜି କରୋଡ଼ାଲବେନ୍ ପଡ଼ ?

“ଏ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍‌ଞେଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଞ୍ଚରଡ଼ଞ୍ଚଡ଼ତବେନ୍ ଆତିଡ଼ ତିଆତେ ଅମ୍‌ତଡ଼ବା,

ଆରି ଆନିନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାଞ୍ଚେଡ଼ଲେ ବର୍‌ବେନ୍ ଆତିଡ଼ ଏବରାବ୍‌ତଡ଼ନେ ।

୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମ୍‌ତେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସାସନତେ,

ଆରି ଆନାଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜାତେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ପବରଡ଼ତେ ।”

୭ ତୁକ୍କନ୍ ତ ତନଶ୍ରାୟଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍ ଆ ସାସନ ଗାମ୍ଲେ ସଏଲେ ତକୋନାବା, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍ତବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ ଆପେୟନ୍ ଆମ୍ବେ ସିଲଡ଼ ପନବରଡ଼ନ୍ ଅଶ୍ରୁଡ଼ ଖାଡ଼େ, ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ତକୋ ପଡ଼ ? ୮ ବନ୍ତ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍, ଆମ୍ବେନ୍ଆତଡ଼ ଆପେୟବେନ୍ ଅଃସାସନଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ ତଡ଼, ଆମ୍ବେନ୍ ତାରିଅଞ୍ଜି । ୯ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆପେୟଲେଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପନବରଡ଼ନ୍ ତିୟତିୟଲ୍ଲଡ଼ଲନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେତବୋଜି, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଆପେୟଲେନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବର ମାନ୍ନେଲେ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଅରଃ ଖାଡ଼ବନ୍ ? ୧୦ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆପେୟଲେଞ୍ଜି ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ଇନିଜି ମନଡ଼, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଞ୍ଜିଡ଼ଲଡ଼ତଞ୍ଜି; ବନ୍ତ ଆ ମନଡ଼ିରଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ମାୟଲନ୍ ରପ୍ତିତବୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସନ୍ନୁକ୍ଲାଇନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ପବରଡ଼ଲଡ଼ତନେ । ୧୧ ପନବରଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ତବନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତୁକ୍କତାଲଡ଼ତନ୍, ଅଃସର୍ତାଲଡ଼ନେ, ବନ୍ତ ପନବରଡ଼ନ୍ ବାଡେ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଜି ଖନଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ତିକ୍ଳି ସନୟନ୍ ଆ ଜଅ ଅନ୍ତମ୍ ତରମ୍ମନ୍ ଆନମେଡ଼ ଖାଡ଼ତଜି ।

ଖନଡ଼ଞ୍ଜି ତ ଆଇୟନେନ୍

୧୨ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେୟନ୍ ଅସିବେନ୍ ତେକ୍ଲେବା, ଆରି ଏରବସ୍ତୁ ଚୁମଡ଼ୁଡ଼ିବେନ୍ ରବଡ଼ୋବା । ୧୩ ଆରି ବିଡ଼ୟ୍ ତଡ଼ରନ୍ ତଡ଼ିୟନାବା, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆ ଗାଡେଜଡ଼ବେନ୍ ମନଡ଼ତେ ।

୧୪ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ସରିନ୍ ସୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍, ତ ମବଡ଼ିରଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍ରେଡ଼ଲେ ଆନ୍ନିଡ଼ ପ୍ରୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଅଃର୍ପିଏ । ୧୫ ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟମନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଅଡ଼ୟତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଆରି ଅସାଡ଼ନ୍ବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତଅଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଅସାଡ଼ନ୍ବନ୍ ସୋଡ଼ାଏନ୍ ତେନ୍ ଆ ବିସନ୍ ବାଡେ ମାଡ଼ୁ ତଣ୍ଡୁ ତେତବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଗିୟତମଲନ୍ ତକୋନାବା । ୧୬ ଆରି ଏସୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା କି ଏରତରମ୍ମ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲୁମ୍ତଡ଼, ଆନିନ୍ ବଃଲ୍ଲେ ଆ ଗାଗାନେ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ାଗତନ୍ ଆ ଅଦିକାର ତମେନ୍ । ୧୭ ତିକ୍ଳି ଆନିନ୍ ଆ ବାପାନ୍ ଆମ୍ବେ ସିଲଡ଼ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ କାକ୍ତୁ ଲନ୍, ବନ୍ତ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲୋ, ଆନିନ୍ ଆବୟରୁଡ଼ିଲନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଜବରଡ଼ଲେ ତିଆତେ ସାଜେନ୍, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଆରି ଯର୍ବନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲୋ ।

୧୮ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିନୟ୍ ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆତୁଡ଼ତୋତନ୍, ମେଗନ୍, ଲୋଡ଼ତନ୍, ରିଙ୍ଗେଡ଼ିରନ୍, ୧୯ ପନେତନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼ ତ ବର୍ନେନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଶ୍ରୁଡ଼ ଏଅମ୍ତଡ଼େ କି ଅଶ୍ରୁଡ଼ ଏଗିଜେ । ଅନମ୍ତଡ଼ମରଞ୍ଜି ତି ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ବରଡ଼ଲେନ୍ ଗାମ୍ଲେ କାକ୍ତୁ ଲଞ୍ଜି; ୨୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ “ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜନ୍ତ ନିୟ୍ ତି ଆ ବରୁ ସୁଡ଼େଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅରେଡ଼ନ୍ ବାଡେ ତିଡ଼ଲେ ରନକ୍ତନ୍ ତେତେ, ଏନ୍ନେଲେ ବରଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସଏଲେ ଅଃର୍ପିଲଜି ।” ୨୧ ତି ଗନିୟଗିଜଞ୍ଜି ବରଡ଼ଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ ମୋସାନ୍ ବର୍ନେ, “ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଡେ ଖେନ୍ ତକରଡ଼ିୟ୍ ।”

୨୨ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଓନ ବରୁନ୍ ଏଇୟଲାୟ୍, ଆରି ଆମ୍ବେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗଡ଼ା ରୁଆଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍, ତେଡେ ତିଡ଼ିଲେ ଅଃର୍ପିବନ୍ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି, ୨୩ ପର୍ତମ୍ମ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଞ୍ଜି ଆ ରନ୍ନୁ ଆଞ୍ଜମ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଆରବପନ୍ସୁଆଡ଼ିତେନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ଆମ୍ବେ ଆରି ମଡ଼ିର ତରମ୍ମମରଞ୍ଜି ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆମ୍ବେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଇୟଲାୟ୍ । ୨୪ ଆରି ରଡ଼ ଅନଗତନ୍ ଆସନ୍ ଅକାଲ୍ଡ଼ିମରନ୍ ଜିସୁନ୍, ଆରି ଆନା ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଏବଲନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ବର୍ତନେ ଗାମ୍ଲେ ଆସାତନ୍ବୋ ତି ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଆମ୍ବେ ଏଇୟଲାୟ୍ ।

୨୫ ତିଆସନ୍, ଗିୟତମଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆନା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏଆଲ୍ଲେଡ଼ଡ଼, ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବର୍ନେନ୍ ପାଡ଼ଲେ ପୁତ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ଅସ୍ତୁବରେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆଲ୍ଲେଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନେମଡ଼ଲଜି । ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆନା ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବର୍ବରଲଡ଼ତନ୍, ଆ ବର୍ନେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଲ୍ଲେଲବୋ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଅମେଡ଼ଲଡ଼ନେ ପଡ଼ ? ୨୬ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆ ସର୍ବଡ଼ନ୍ ବାଡେ ପୁତ ଲେନ୍ ଯୁଲନେ, ବନ୍ତ ନମି ଆନିନ୍ ସିବଡେୟବର୍ନେ, “ଖେନ୍ ଆରି ବତର ସଭର ପୁତ ଲେନ୍ ତୁମ୍ ଅଃୟୁଆୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ଯୁତାୟ୍ ।” ୨୭ “ଆରି ବତର” ଆଗ୍ରାମେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଡେ ଜନାଲଡ଼ତନ୍ ତ, ତିଆତେ ବାଡେ ସମ୍ପରା ଗନତେଲନ୍ ଯୁଲନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସଆୟତନେ, ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗାଆତେ ଅଃୟୁନେ, ତିଆତେଜି ଏରକିକ୍ଳିଡ଼ନେନ୍ ତକୋତନ୍ ।

୨୮ ତିଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ଏରକିକ୍ଳିଡ଼ନେନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆଞ୍ଜାଡ଼ଲବନ୍ ଆସନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଡେ ମାନ୍ନେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ରାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏସେନ୍ପୁରବା । ୨୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ଆକ୍ରୋମ୍ତୋଡ଼ତେନ୍ ଆ ତଗୋ ଅନ୍ତମ୍ ।

୧୩

ଇସ୍ଵରନିଆତ୍ଵ ଏକାଲେ ଅବମର୍ଯ୍ୟତବୋ

^୧ କ୍ରିଷ୍ଣ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍ତି ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲହୁଡ଼ୟମବା । ^୨ ସାକ୍ସେକୁଲନ୍ କରୋତାତଡ଼ବେନ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆରଲୁମ୍ତବନ୍ ବାଢେ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଏରଜନନାନ୍ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାକ୍ସେକୁଲଞ୍ଜି । ^୩ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଅତ୍ରମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନ୍ନେବାଜି; ତଣ୍ଡନ୍, ତୁଞ୍ଜନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ତୁଞ୍ଜନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେନ୍ ଅତ୍ରମ୍ ଇମ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନ୍ନେବାଜି ।

^୪ ବିବାନେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ଆରି ମନାନ୍ନେଗୋ ତେଏତୋ, ଆରି ଅୟତବନ୍ ତ ତୁକ୍ରିନ୍ ତର୍ତମ୍ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନେତଜି । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜୋଣ୍ଡ଼ିବଜନ୍ ତ ଜୋଣ୍ଡ଼ାମରନ୍ଆତଡ଼ ଇସ୍ଵରନ୍ ଅବପନ୍ସୁଆତିତେ ।

^୫ ତକ୍ଜାନ୍ ଏଲୋବତଡ଼, ଆରି ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇନି ତକୋ ଡିୟତେଲୋଡ଼ ସର୍ତାଲନ୍ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ବର୍ନେ, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନମ୍ରେଡ଼ବେନ୍, ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜିୟଜା ଅଃନ୍ନର୍ସେବେନ୍ ।”

^୬ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅବନୋମଡ଼ଲନ୍ ବର୍ନନ୍ ରପ୍ତିତବୋ;

ପ୍ରବୁନ୍ ଞେନ୍ ସରିନ୍* ତକୋ,

ଞେନ୍ ଅଃକତଡ଼ୟ ।

ମନ୍ରାନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଇନି ଅଲ୍ଲନେକ୍ପାଈ ?

^୭ ଅକ୍ପା ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନ୍ନେବାଜି, ଆନମେଡ଼ଞ୍ଜି ଅଡ଼େ ଆରନବୁଞ୍ଜି ଏକାଲେ ତକୋଏନ୍, ତିଆତେ ମନ୍ନେଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଏକାଲେ ତର୍ନନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଏତେଲେ ତକୋନାବା । ^୮ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରୁବନ୍, ଲଡେ ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ନିୟ ଆଏଡ଼ର୍ ଆବସରିନ୍ ତକୋତନ୍ । ^୯ କଣ୍ଡାୟ ଞନଡ଼ଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ସିଲଡ଼ ସବଡ଼ାୟତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ବାଢେ ଉଗରନ୍ ଗନବ୍ରିନ୍ ତକୋନାବା, ଆନାଜି ଗାଗାନେନ୍ ଜୋମ୍ଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼ତଞ୍ଜି କୁତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଞାଡେଜି ।

^{୧୦} ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅକ୍ପା ତନମ୍ଲି ତକୋ, ତେତେ ତକୋନ୍ ଆନମଡ଼ ଜନୋମଞ୍ଜି ଜିଉଦି ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଜୋମ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଜି । ^{୧୧} ଅନମଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତବନ୍ ଆ ଜନ୍ତ୍ରୁ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସନବଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର୍ସିତନ୍ ପାଡ଼ତେ, ବନ୍ତ ତି ଜନ୍ତ୍ରୁ ଆ ତଅଡ଼ ତରକୋନେନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ବାଲ୍ତଜି । ^{୧୨} ତିଅନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ନିୟ ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଢେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ମନବଡ଼ିରନ୍ ଆସନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ରବୁଏନ୍ । ^{୧୩} ତିଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍ ଅତ୍ରମ୍ ନିଶ୍ଚୟନ୍ ସଏଲେ ତରକୋନେ ସାଇନ୍ ଆ ତୁଆରା ଆମଡ଼ନ୍ ଏଜିର୍ବା । ^{୧୪} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ପୁତ୍ରି ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଅବୟ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଅକ୍ପା ଗଡ଼ା ପୁର୍ବାଃତେ ଗନବଡେଲନ୍ ତେତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ତିଆ ଗଡ଼ା ଜଗେଲେ ତକୋତନ୍ବୋ । ^{୧୫} ତିଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ତିତାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ଵରନିଆତଡ଼ ସନେକ୍ଜେନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ଏସୋରୋପ୍ପାୟବା, କେନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ “ପ୍ରବୁ” ଗାମ୍ଲେ ଆରୋଡ଼େତବନ୍ ଆ ଉସାଲ୍ତମ୍ ବାଢେ ଏସୋରୋପ୍ପାୟବା । ^{୧୬} ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ନୁମନ୍ ତ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନାୟସିନ୍ ଆସନ୍ କରୋତାତଡ଼ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆନମଡ଼ଜି ବାଢେ ଇସ୍ଵରନ୍ ମାଡ଼ୁ ସର୍ତାତେ ।

^{୧୭} ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଗଡ଼ମରବେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ତ ଆ ବନ୍ନାୟବରଞ୍ଜି ମାନ୍ନେବା, ଆନିଞ୍ଜି ଜଗେତ୍ରିୟମରନ୍ ଅତ୍ରମ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତନ୍ନୁରଡ଼ର୍ ଆସନ୍ ଏରଲୋଲୋନେନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ତନିତି ତିୟତଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଏମାନ୍ନେଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ସର୍ତାନ୍ ବାଢେ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ତଜି, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଏଃମ୍ନାନ୍ନେଲୋ ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅବମୁସୁକ୍କାଲନ୍ ଲନ୍ନୁମ୍ତଜି; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିଆତେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଲାବ ତଡ଼ ।

^{୧୮} ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା, ବିବେକଲେନ୍ ମଡ଼ିର୍, ତେତେ ଇନ୍ନିଡ଼ ତନାଲ୍ଗଡ଼ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତିତାନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ନୁମନ୍ ଏସାୟତାୟ । ^{୧୯} ଆରି, ଇସ୍ଵରନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଲଆୟାୟ୍ତୟତୋ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ ଆସନ୍ ତିତାନ୍ ପାର୍ତନାନାବା ଗାମ୍ଲେ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍ ।

ଅନବସୁକ୍ତେ ପାର୍ତନାନ୍

^{୨୦} ସନବୟତ୍ରିୟମର ଇସ୍ଵରନ୍ ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନଗଡ଼ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଢେ ସୋଡ଼ା ତୁର୍ମେଡ଼ମର ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ଆତଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟର୍ମେଡେନ୍ । ^{୨୧} ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ନ୍ ଅକ୍ପାଆତେ ଆନିନ୍

* ୧୩:୭ 13:6 ଅମଡ଼ଞେନ୍

ଲତଜେନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଅଡ଼କୋ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ଲେନ୍ଆଡ଼଼ ସବଡ଼଼ଲଡ଼ନେତୋ । ଆଏଡ଼ର ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

ଅନବସୁଜ୍ଞେବରନ୍

^{୨୨} ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍ଜି, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଗଞ୍ଜେଲେ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରନ୍ ଅମଡ଼଼ବା, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅନବଡ଼଼ୁବନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେଜି ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ । ^{୨୩} ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେନ୍ ତିମତିନ୍ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନାୟ ଗାମ୍ଲେ ଜନାବା, ଆନିନ୍ ଲଜିରାୟ ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅମଡ଼଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ ।

^{୨୪} ଆମ୍ବୁଗଡ଼଼ମରବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଓ ଅଡ଼କୋ ବୟଲେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ନମସ୍ତାରନ୍ ଅବଜନାବାଜି । ଇଟାଲି ତେସାନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି ।

^{୨୫} ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅମଡ଼଼ବେନ୍ ତକୋନେତୋ ।

୧୭ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ସଏଲେ ଡକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ମନଅଁୟତମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ମନାଲ୍‌ମାଲ୍ ସିଲଡ୍ ଜିନୟେନ୍ ଡେନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅଜ୍ଞା ରନୁକ୍‌ବ୍ ତିୟତବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବାସାଲନ୍, ଆନିନ୍ ତି ଆ ରନୁକ୍‌ବ୍ ଖାଡ୍‌ଡେ । ୧୮ ଆନିନ୍ ଆମଡ୍ ତନୋରତୋରନ୍ ଅଡୋଲ୍‌ୟ ଡେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅଡୋତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସ୍‌ୟତଡ୍ ତଡ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଏରମନ୍‌ଡ୍‌ଲୋଡ୍ ଅଃଭୋରନ୍‌ଦେ, ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ନିୟ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଃଭୋରେ । ୧୯ ବନ୍‌ଡ ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିନ୍‌ୟମ୍ ବାଞ୍ଜେ ତୋରତମ୍‌ତଞ୍ଜି କି ଇର୍ସେ କାକାଡାଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅସେଡ୍‌ତଜି । ୨୦ ମନ୍‌ଡ୍‌ତଡ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ୟମ୍ ତିଲ୍‌କୋଡ୍‌ଡେ କି ଇର୍ସେନ୍ ଡୁଡ୍‌ତନାୟ୍, ଆରି ତି ଆ ଇର୍ସେ ଗୋଗୋୟ୍‌ତାଲେ ରନବୁନ୍ ଅଡୋତାୟ ।

୨୧ ଏ ଡନୁଡ୍‌ୟମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଞ୍ଜେ, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେ, ଏକଣ୍ଡାୟ୍‌ତମ୍‌ତଡ୍‌ନେ । ୨୨ ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ଡ୍‌ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ତ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସିଲଡ୍ ମନ୍‌ଡ୍‌ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ରୁଆଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଡ୍‌କୋତନ୍ ଆପେୟ୍‌ଲେନ୍ ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅଡୋତାୟ, ଆନିନ୍ ଅଡ୍‌କୋ ସନାଆରଞ୍ଜି ଆ ଗନବ୍‌ଡେଲ୍‌ମର୍, ଆନିନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଃକାନ୍‌ନେ କି ଆଜିୟ୍ ଉମ୍‌ଲୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଃଡ୍‌ଡେ । ୨୩ ଆନିନ୍ ସମ୍‌ରା ପୁତ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଇନିଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଗବ୍‌ଡେଲେନ୍, ତି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଜ୍‌ଜଅ ଅନେମ୍‌ନେ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଇସ୍‌ବରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଜାଡ୍‌ଜିନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ୍ ଗବ୍‌ଡେଲ୍‌ଲଡ୍‌ଲନ୍ ।

ଅନମ୍‌ତଡ୍‌ନ୍ ତ ଲନୁମ୍‌ନେନ୍

୨୪ ଏ ଡନୁଡ୍‌ୟମ୍‌ତମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଞ୍ଜେ, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେ, ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଜନାବେନ୍‌ତୋ; ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଲଅମ୍‌ତଡ୍‌ବା, ଲବିଡ୍‌ବା ବନାବା†, ଏଲବରାବ୍‌ଡ୍‌ଡେ । ୨୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଡରମ୍‌ କାକାଡା ଅଃଡ୍‌ଡେ । ୨୬ ତିଆସନ୍, ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ତ ମନ୍‌ଡ୍‌ତଡ୍‌ନ୍ ଆ ଷ୍ଟ୍ରମ୍‌ନେଜି ଅମ୍‌ରେଡ୍‌ବା, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞା ବର୍ନେ ଉଗରଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ଗୁଏନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଡୋବ୍‌ଡୋବନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସା ତକୋ, ତିଆତେ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଲବ୍‌ଗଃତମ୍‌ଲନ୍ ଜାବା ।

୨୭ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆମ୍‌ବେନ୍‌ତମ୍ ଏକଣ୍ଡାୟ୍‌ତମ୍‌ତଡ୍‌ନେ, ଷ୍ଟନଡ୍‌ଞ୍ଜେବରନ୍ ସଞ୍ଜର ଏଅମ୍‌ତଡ୍‌ଡେନ୍ ତୁମ୍ ଡେନ୍ ଅଃଡ୍‌ଡେ, ତି ଷ୍ଟନଡ୍‌ଞ୍ଜେବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲନୁମ୍‌ନାବା । ୨୮ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଷ୍ଟନଡ୍‌ଞ୍ଜେବରନ୍ ସଞ୍ଜର ଅମ୍‌ତଡ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ତି ଷ୍ଟନଡ୍‌ଞ୍ଜେବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଃଲ୍‌ନୁମ୍‌ନେ, ଆନିନ୍ ତନପଡାଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆ ମୁକ୍‌କାନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍ ଡେଡେ । ୨୯ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ଡ୍‌ତମ୍ ଆ ମୁକ୍‌କାନ୍ ତଡ୍‌ମଡ୍‌ତନ୍, ବନ୍‌ଡ ଡେଡେ ସିଲଡ୍ ଜିରେନ୍ ଡେନ୍, ଆ ମୁକ୍‌କାନ୍ ଏଜ୍ଞାଗୋ ତକୋ ତିଆତେ ଆନିନ୍ କରୋତାତେ । ୩୦ ବନ୍‌ଡ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇନ୍‌ସୟ୍‌ଲୁମ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ତକୋ, ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ତିଆତେ ଅମ୍‌ତଡ୍‌ଡାଲେ ଅଃକ୍‌ରୋତାଏ, ଆରି ସମ୍‌ରା ଉଗରନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ଡେଡେ ଲବ୍‌ତୟ୍‌ତାଲନ୍ ଷ୍ଟ୍ରମ୍‌ତନେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆସିର୍‌ବାଦନ୍ ଖାଡ୍‌ଡେ ।

୩୧ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଡରମ୍‌ମର୍ ଗାମ୍‌ତମ୍‌ତନେ, ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ ଆଲାଡ୍‌ନ୍ ଜୁଲନ୍ ଜାବ୍‌ଲନ୍ ଅଃଡ୍‌ଡେଲୋ ଡେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆ ଡରମ୍‌ ଲନୁମ୍‌ନ୍ କାକ୍‌କାନ୍ ମୋସ୍‌ସ୍‌ଡେ, ଆରି ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ତମ୍ କଣ୍ଡାୟ୍‌ତମ୍‌ତନ୍ । ୩୨ ଆକୋନ୍‌ରାମରଞ୍ଜି ତ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି ଅରିର୍‌ସୋୟ୍‌ମତାନ୍ ଆଡ୍‌କୋତନେଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସକ୍‌ଡେବାଜି, ଆରି କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡାଜି ସିଲଡ୍ ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା, କେନ୍ ଆ ଡରମ୍ କାକାଡାଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ୍ ମନ୍‌ଡ୍‌ତମ୍ ଆରି ମଡ୍‌ରଡ୍‌ମ୍ ଗିୟ୍‌ତାତେ ।

୨

ଡନୁଲ୍‌ମତନ୍

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଞ୍ଜେ, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ୍‌ଡମ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍‌ନ୍ ତର୍ଡନ୍‌ବୋ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଏଡ୍‌ଲ୍‌ମଡ୍‌ଡେ । ୨ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ସୁନା ଏନ୍‌ସିନ୍ ରଲନ୍, ଆରି ମନ୍‌ଡ୍‌ତମ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଜିଜିତାଲନ୍ ସୋବାବେନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍; ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଡୋଲେୟ୍‌ମରନ୍ ନିୟ୍ ଅଡିଲ୍‌କାବନ୍ ଜିଜିତାଲନ୍ ସୋବାବେନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ । ୩ ଆରି ଆମ୍‌ବେନ୍ ମନ୍‌ଡ୍‌ତମ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆଜିଜିନେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ୍ “ଜିରାୟ୍ କେନ୍ ଡେନ୍‌ନ୍ ଆୟ୍ ଡକ୍‌ସୁମା” ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ଡ୍‌ତମ୍ ଆ ଡରକ୍‌ସୁମ୍ ଏଡିୟ୍‌ଡେ, ବନ୍‌ଡ ତି ଡୋଲ୍‌ୟ୍‌ମରନ୍‌ଆତଡ୍, “ଡେଡେ ତନଡ୍‌ଲେ ତକୋନା, ଇଜ୍ଞାନ୍‌ଡେନ୍ ତାଲ୍‌ଜଡ୍‌ବାଞ୍ଜେନ୍ ଆୟ୍ ଡକ୍‌ସୁମା” ଗାମ୍‌ଲେ ଏବରେନ୍ ଡେନ୍; ୪ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍, ଅମ୍‌ଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ସମ୍‌ନାନ୍, ସୋଡାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ଅଃଡ୍‌ଡେନାୟ୍ ପଡ୍ ? ଆରି ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ମନ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ଏରମନ୍‌ଡ୍‌ନ୍ ଇୟ୍‌ମ୍‌ତାଲେ ଏଃଞ୍ଜିମ୍‌ନେ ପଡ୍ ?

୫ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି ଅମ୍‌ତଡ୍‌ବା, ଇସ୍‌ବରନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଡୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜି ତର୍ନେତାଗୋ ଆ ରନ୍ନା ବାଞ୍ଜେ ଅଃନ୍‌ବଗମାଲି ପଡ୍ ? ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଆଡ୍‌ଡ୍‌ୟ୍‌ମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ ଅଜ୍ଞା ରାଜ୍ୟ ତିୟ୍‌ତବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବାସାଲନ୍, ଡେଡେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଃସେତାଲି ପଡ୍ ? ୬ ବନ୍‌ଡ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି

† ୧:୧୯ 1:19 ମନ୍‌ଡ୍‌ ଇୟ୍‌ମ୍‌ତାଲେ ବର୍ନାବା

ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବାସ୍ତେତଜି, ଗମାଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଡ଼ତବେଞ୍ଜି, ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ସଦରନ୍ ଓରୋଡ଼ତବେଞ୍ଜି । ୭ ଅଙ୍ଗା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ, ଆନିଞ୍ଜି ତି ସୋଡ଼ାତମନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ନିଶ୍ଚୟତଜି ।

୮ “ଆମ୍ବେନ୍ ତୟଲିସିଂମରବେନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୁଡ଼ୟମ୍ବା” ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଷ୍ଟ୍ରମ୍ନାବା, ୯ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏତୁଲ୍ମତେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ଏଲ୍ମତେ, ଆରି ତି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୋସାମର୍ ତେତବେନ୍ । ୧୦ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ଲୋଡ଼ ଆଇଡିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଷ୍ଟ୍ରମ୍ନାତାଲନ୍, ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ଆଲ୍ଲେତେ, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଲ୍ଲେଏନ୍ ଗାମ୍ଲେ ତୋସାତେ । ୧୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା “ଏଡାରିତଡ଼ନେ” ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନେ, ଆନିନ୍ ମା “ମନ୍ରାନ୍ ଏରକ୍ତଡ଼” ଗାମ୍ଲେ ନିୟ ବର୍ନେ; ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ାରିଲନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ଏରକ୍ତଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଏଆଲ୍ଲେତେ ଗାମ୍ଲେ ତୋସାତବେନ୍ । ୧୨ ଆରମ୍ବେଞ୍ଜିଲ୍ଲନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ବାଞ୍ଜେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ତେଡେଲ୍ତେତନ୍, କେନ୍ଆତେ ଜନାତାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିନାବା ଆରି ଲନ୍ମୁମ୍ନାବା । ୧୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଅଃସାୟୁମେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଏରସନାୟୁମନ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ତେତେ; ପନ୍ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ସନାୟୁମନ୍ ତୁମ୍ ଜିନୟତେ ।

ତର୍ନେନ୍ ତ କାକାଡ଼ାନ୍

୧୪ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ତନାନ୍ଞେଞ୍ଜି, ଆନିଡ଼ି ଗାମ୍ଲେ, ଅମଡ଼ଞେନ୍ ତର୍ନେନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ଲନ୍ମୁମ୍ନା ବାଞ୍ଜେ ତିଆତେ ଅଃଗିୟତାଲୋ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ ? ତି ଏଡେଗନ୍ ଆ ତର୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ଅନ୍ତରନ୍ ତିୟଲେ ରପ୍ତେତେ ପଡ଼ ? ୧୫ ଅବୟ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ କି ତନାନ୍ ଜିଜିନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିନ୍ରି ତଡ଼, ଆରି ତିଡ଼ାନ୍ ଗାଗାନ୍ନେନ୍ ଅଃଞାଡ଼େ, ୧୬ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିଡ଼ି ଜିଜିନେନ୍ ଆସନ୍ ସିନ୍ରିନ୍ ଏରତନିୟନ୍, ଆରି ଗାଗାନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନୋମ୍ଜୋମନ୍ ଏରତନିୟନ୍, “ଇସ୍ବରନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆସିର୍ବାଅମଡ଼ୋ, ଜୋମ୍ଲେ ଗାଲେ ଉଗୁରିୟ ତକୋନା” ଏଗାମେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ ? ୧୭ ତର୍ନେନ୍ ନିୟ ଏଡେଲେମା, ଲନ୍ମୁମ୍ନା ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍, ତର୍ନେନ୍ ଆରବୁ ।

୧୮ ବନ୍ତ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ବର୍ଡ଼ିଞ୍ଜି, “ଅବୟନେ ଆମଡ଼ ତର୍ନେନ୍ ତକୋ, ଆରି ଅବୟନେ ଆମଡ଼ ଲନ୍ମୁମ୍ନା ତକୋ” କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଞେନ୍ ବର୍ଡ଼ନାୟ, “ଏରଲନ୍ମୁମ୍ନା ତର୍ନେବେନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଅବଡ଼ୁଜ୍ଞିୟବା, ଆରି ଞେନ୍ ଲନ୍ମୁମ୍ନା ବାଞ୍ଜେ ତର୍ନେଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଡ଼ୁୟତବେନ୍ ।” ୧୯ ଇସ୍ବରନ୍ ଆବୟନ୍ ତକୋ, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଡ଼ର୍ଡ଼ନ୍, ବୁଡ଼ଞ୍ଜି ନିୟ ଇସ୍ବରନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ତର୍ଡ଼ିଞ୍ଜି କି ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକର୍ଡ଼ଜି । ୨୦ ଏ ଉଲ୍ଲମର୍ଜି, ଲନ୍ମୁମ୍ନା ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍, ତର୍ନେନ୍ ଇନିଡ଼ି ବରାୟବାୟ ତଡ଼, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନନାନ୍ ଏସାୟତେ ପଡ଼ ? ୨୧ ଆପେୟଲେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍, ତୋଣ୍ଡୋ ତନମିଲନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଇସାକନ୍ଆତଡ଼ ଆରମଡ଼େନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ି ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ ପଡ଼ ? ୨୨ ଆମ୍ବେନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାବେନ୍ ପଡ଼ ? ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ତର୍ନେ ତ ଆ ଲନ୍ମୁମ୍ନା ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଆ ଲନ୍ମୁମ୍ନା ବାଞ୍ଜେ ତର୍ନେନ୍ ଗିୟତାଏନ୍ । ୨୩ ତିଆସନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିତନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତେଲୋ, “ଅବ୍ରାମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେ, ଆରି ଆ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେଲୋ ।” ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗଡ଼ି ଗାମ୍ଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨୪ ସତ୍ତର୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମନ୍ରାନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଅଃଡ଼େଏ, ଆର୍ପାୟ ଲନ୍ମୁମ୍ନା ବାଞ୍ଜେ ମନ୍ରାନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେତେ, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗିୟତେ ।

୨୫ ତିଅନ୍ତମ୍ ତାରିନେବୟ ରାବନ୍ ନିୟ ଲନ୍ମୁମ୍ନା ବାଞ୍ଜେ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ କବରପାଡ଼ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼* ଆସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ସନେନ୍ ଆସନ୍ ତରକୋନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନା ତଡ଼ର୍ଗଡ଼ ଜିର୍ଜିରନ୍ ଆସନ୍ ସାଜଏଞ୍ଜି ।

୨୬ ତିଆସନ୍, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ରବୁତେ, ଏଡେଲେମା ଲନ୍ମୁମ୍ନା ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍ ତର୍ନେନ୍ ନିୟ ରବୁତେ ।

୩

ଅଲ୍ଲାଡ଼ନ୍

* ୨:୨୫ 2:25 ସେକ୍ସୁତ୍ ମ୍ମମରଞ୍ଜି

୧ ଏ ବୋଷାଡ଼ିଆ, ତନାନ୍‌କେ, ଆମ୍ଭେ ଗୋଗୋୟନେ ଜନତ୍‌କିୟମର ତେଡ଼ିବେନ୍ ତଡ଼ି; ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଜନତ୍‌କିୟମର ଗୋଗୋୟ ପନବରତନ୍‌ ଖାଡ଼ିତବୋ, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ଭେ ଜନାବେନ୍‌ତୋ । ୨ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍‌ ଗୋଗୋୟ ତର ତୁଡ଼ୁବଲଡ଼ିତନ୍‌, ଅଜା ମନ୍‌ରା ବର୍ନେଲୋଡ଼ିନ୍‌ ଅଃଡ଼ୁଡ଼ୁବେ, ଆନିନ୍‌ ରଞ୍ଜିଡ଼ିନ୍‌, ଆରି ଆନିନ୍‌ ସମ୍ପରା ତଅଡ଼ିନ୍‌ ଆଇୟଲନ୍‌ ତକୋଲନ୍‌ ରପ୍ତିତେ । ୩ କୁର୍ତ୍ତାନ୍‌ ବର୍ନେଲେନ୍‌ ମାନ୍‌ଲେ ତକୋନେତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆ ତଅଡ଼ିଲୋଡ଼ିନ୍‌ ଲଗାମନ୍‌ ଜିତବୋ, ସିଲଡ଼ିଲ୍‌ନ୍‌ ଅଡ଼େଜା ଲତୟଲଡ଼ିତନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ଅଡ଼େରେ ଅବିଡ଼ିତବୋ । ୪ ଗିୟବା, ତାଆ ଜାଜନ୍‌ ନିୟ ତିୟତେ ଆ ସୋଡ଼ା ଆରି ରିକୋନ୍‌ ବାରେ ତନୁସେନ୍‌ ତେଏନ୍‌ ଜନତ୍‌କେନ୍‌, ଅବୟ ସନ୍ନାତମ୍‌ ସନେଡ଼ିସେଡ଼ି ପନଃଡ଼େଡ଼ି ବାରେ ଜାଜନ୍‌ ଆ ସନଲ୍‌ୟମ୍‌ର ଅଡ଼େଜା ଲତୟତେ ଅଡ଼େରେ ବୁଲ୍‌ୟତେ । ୫ ତିଅନ୍‌ଡ଼ି ଅଲ୍‌ୟନ୍‌ ନିୟ ଅବୟ ସନ୍ନା କେଣ୍ଡାର ତଅଡ଼ି, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ସୋଡ଼ାରାତମ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନିନ୍‌ ଦର୍ପିତନେ ।

ଗିୟବା, ଜିଡ଼ି ଆ ତଗୋ ବାରେ, ସୋଡ଼ାତମ୍‌ ଆ କିନ୍‌ରେଡ଼ି ନିୟ ଜୋମ୍‌ତୋଡ଼ିତେ । ୬ ଅଲ୍‌ୟନ୍‌ ତଗୋନ୍‌ ଅନ୍‌ଡ଼ି, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋ କେଣ୍ଡାର ତଅଡ଼ିଲୋଡ଼ିଲେନ୍‌ ଇର୍ସେନ୍‌ ବର୍‌ରିୟତେ, ଆରି ତିଆତେ ତଅଡ଼ିଲେନ୍‌ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର ଅନ୍‌ଡ଼ିତେ; ଆରି ଅଲ୍‌ୟନ୍‌ ନରକନ୍‌ ଆ ତଗୋ ବାରେ ଜୋମ୍‌ତୋଡ଼ିତାଲେ ସମ୍ପରା ଅନମେଡ଼ିଲେନ୍‌ ଅବଜୋମ୍‌ତୋଡ଼ିତେ । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍‌ ଆ ଜନ୍‌ଡ଼ି, ଅନ୍‌ଡ଼ି, କିମ୍ପୋଡ଼ିନ୍‌ ବାରେ ଲାମ୍‌ଲେ ଆଡ଼ିଡ଼ିୟତେ ଆ ଜନ୍‌ଡ଼ି ତ ତାଆଲୋଡ଼ିନ୍‌ ଆଡ଼କୋଡ଼ି ଆ ଜନ୍‌ଡ଼ି ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍‌ଲେ ତକୋଡ଼ି । ୮ ବନ୍‌ତ ଅଲ୍‌ୟନ୍‌ ଆନିଡ଼ି ଲଡ଼ିଲଡ଼ିଲେ ତକୋଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଏ, ମନତ୍‌କେନ୍‌ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ି ଅଃଲ୍‌ଲୋଲୋନେ, ଆମ୍‌ଡ଼ି ବରନ୍‌ଡ଼ିନ୍‌ ଆ ବିସ ତିଆତେ ଆବରିୟ । ୯ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଅଲ୍‌ୟନ୍‌ ବୟନ୍‌ ପ୍ରବୁନ୍‌ ତ ଆପେୟ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼ି ସେକେତବୋ, ଆରି ତିଆତେ ବୟନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ମୁକ୍ତା ଅନ୍‌ଡ଼ି ଆଗ୍‌ତେଲେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଆଡ଼ି ସୟପତବୋ । ୧୦ ଆବୟନ୍‌ ଆ ତଅଡ଼ିଲୋଡ଼ି ସିଲଡ଼ି ସନେକେନ୍‌ ତ ସନୟପନ୍‌ ତୁଡ଼ିତନାୟ; ଏ ବୋଷାଡ଼ିଆ, ତନାନ୍‌କେ, ଏନ୍‌ଲେ ଅଃନ୍‌ଡ଼ିନେନେବୋ । ୧୧ ଆବୟନ୍‌ ଆ ତରୁଡ଼ିତମେନତାଲୋଡ଼ି ସିଲଡ଼ି ଜବୁଡ଼ିନ୍‌ ତ ଅସାଡ଼ିନ୍‌ ଆ ତାଆ ତୁଡ଼ିନାୟ ପଡ଼ି ? ୧୨ ଏ ବୋଷାଡ଼ିଆ, ତନାନ୍‌କେ, ଲୁଆନ୍‌ବନ୍‌ ଇନି ଜିତଜନ୍‌ ଅବଜଅଲେ ରପ୍ତିଏ ପଡ଼ି, ଅଡ଼ି ଦ୍ରାକ୍ୟାନ୍‌ବନ୍‌ ଇନି ଲୁଆଜନ୍‌ ଅବଜଅଲେ ରପ୍ତିଏ ପଡ଼ି ? କାରାବୁଡ଼ି ତୁଡ଼ିତମେନତାନ୍‌ ସିଲଡ଼ି ଜବୁଡ଼ିତାନ୍‌ ଅଃଡ଼ୁଡ଼ିନାୟ ।

ରୁଆଡ଼ିନ୍‌ ସିଲଡ଼ି ଆଜିତାଜିନ୍‌ ଆ ଗିଆନ

୧୩ ଆମ୍ଭେଲୋଡ଼ି ସିଲଡ଼ି ଗିଆନମରନ୍‌ ତ ବୁଡ଼ିମରନ୍‌ ଆନା ତକୋ ? ଆନିନ୍‌ ଗିଆନନ୍‌ ତ ଲଗଡ଼ି ବୁଡ଼ିନ୍‌ ବାରେ ଖଣ୍ଡିମ୍‌ତାଲନ୍‌ ଲନ୍‌ମ୍‌ନେତୋ । ୧୪ ବନ୍‌ତ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ିବେନ୍‌ ଇସ୍‌ଭାନ୍‌, ଅସାଡ଼ିୟମନ୍‌ ତ ଇନ୍‌ସୟ ସୁକ୍ତାନ୍‌ ତକୋଏନ୍‌ ତେନ୍‌, ଏଡ଼େଲଡ଼ିନ୍‌ ଆମ୍ଭେ ଆଜାଡ଼ିନ୍‌ ସଜାଡ଼ିତାଲେ ଏଦର୍‌ପିଡ଼ିନେ ଆରି ପାତ୍ୟାନ୍‌ ଏବରଡ଼ିନେ । ୧୫ କେନ୍‌ ଆ ଗିଆନ ତୋଣ୍ଡୋନ୍‌ ସିଲଡ଼ି ଅଃଜିର୍‌ୟ, ତିଆତେ ତଅଡ଼ିତାଗୋ, ସନ୍‌ମ୍‌ତାଗୋ ଆରି ପୁତ୍‌ନ୍‌ ସିଲଡ଼ି ତୁଡ଼ିଲନାୟ । ୧୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଅଜାଲୋଡ଼ି ଇସ୍‌ଭାନ୍‌ ତ ଇନ୍‌ସୟ ସୁକ୍ତାନ୍‌ ତକୋତେ, ତେରେ ପରାନ୍‌ସାଡ଼ିନ୍‌ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ତକୋତେ । ୧୭ ବନ୍‌ତ ତୋଣ୍ଡୋନ୍‌ ସିଲଡ଼ି ଆଜିତାଜିନ୍‌ ଆ ଗିଆନ, ଆପର୍‌ଡ଼ିମ୍‌ ମଡ଼ିରନ୍‌, ଅନବବାଗୁ ସନବୟତମ୍‌, ଲବଡ଼ିତମ୍‌, ଅନମ୍‌ଡ଼ିତମ୍‌, ସନାୟମ୍‌ତମ୍‌ ଆରି ମନତ୍‌ ଜଅଲୋଡ଼ିନ୍‌ ଆବରିୟତମ୍‌, ଅଃଡ଼ାଲଗଡ଼ି ଆରି ଅଃଜିୟଭାଏ । ୧୮ ଆରି, ସନବୟମରନ୍‌ ଆବୁଡ଼ିତେଜି ସନବୟତାଗୋ ଆ ଜମ୍‌ଲ ତରମ୍‌ତାଗୋ ଆ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ ତୁଡ଼ିତନାୟ ।

ପୁତ୍‌ନ୍‌ ବୟନ୍‌ ସାଜନେନ୍‌

୧ ଆମ୍ଭେ ତର୍‌ଡ଼ି ଇନିବା ଏଲ୍‌ଜୁକେତେ, ଏଗୋଡ଼ିତନ୍‌ ? ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ିବେନ୍‌ ତଅଡ଼ିତାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆସନ୍‌ ଅନିଃୟମ୍‌ଲୋଡ଼ିନ୍‌ ସିଲଡ଼ି କେନ୍‌ଆତେ ତୁଡ଼ିତନାୟ । ୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆମ୍ଭେ ଇନିଜି ଏସାୟତେ, ତିଆତେ ଏଃଜାଡ଼ି, ତିଆସନ୍‌ ଆମ୍ଭେ ସନମ୍‌ବନ୍‌ ଏସାୟତେ, ଆରି ଇସ୍‌ଭାନ୍‌ ତୁଡ଼ିତନାୟ; ଅଜାଆତେ ଆମ୍ଭେ ଗୋଗୋୟ ଲତୟତବେନ୍‌, ତିଆତେ ଖାଡ଼ିଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ତିଲୋ ତେନ୍‌, ତର୍‌ଡ଼ି ଏଲ୍‌ବାଡ଼ିତେ, ଏଲ୍‌ଜୁକେତେ; ଆମ୍ଭେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼ି ଏଃକେତେ, ତିଆସନ୍‌ ଆମ୍ଭେ ଏଃଜାଡ଼ି । ୩ ଆରି, ଆମ୍ଭେ ଏବେତେନ୍‌ ଜନତ୍‌କେନ୍‌ ଏଃଜାଡ଼ି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଅନିଃୟମ୍‌ବେନ୍‌ ପରାନ୍‌ସାଡ଼ିନ୍‌, ଆରି ଆମ୍ଭେ ତଅଡ଼ିତାଗୋ ଆ ସୁକ୍ତା ଆସନ୍‌ ଏବେଡ଼ିତେ । ୪ ଏ ଜୋଣ୍ଡିବୟଜି, ପୁତ୍‌ନ୍‌ ବୟନ୍‌ ସାଜଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍‌, ଇସ୍‌ରନ୍‌ ବୟନ୍‌ ବନେରା ତେଡ଼ିଲଡ଼ିତନ୍‌, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ଭେ ଅଃଜନାବେନ୍‌ ପଡ଼ି ? ତିଆସନ୍‌, ଆନା ପୁତ୍‌ନ୍‌ ବୟନ୍‌ ସାଜନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଲତୟତେ, ଆନିନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ବନେରାମ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାଏତୋ । ୫ ଅଡ଼ି ଆମ୍ଭେ ତରମ୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ିନ୍‌ ଆଇଡ଼ିତନ୍‌ କେନ୍‌ ଆ ବର୍ନେଜି କାକ୍ତାନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବଡ଼ିସୟତେ ପଡ଼ି ? “ଅଜା ପୁରାଡ଼ା ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଅମ୍‌ଡ଼ିଲେନ୍‌ ତକୋନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତିୟଡ଼ିୟଲଡ଼ିଲନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼ି ସମ୍ପରାନ୍‌ ତକୋନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଲତୟତେ ।” ୬ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଅଜା ସନାୟମ୍‌ ତିୟଡ଼ିୟଲଡ଼ିତନ୍‌, ତିଆତେ ବୋସାଡ଼ି, ତିଆସନ୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ିନ୍‌ ଆଇଡ଼ି, “ଇସ୍‌ରନ୍‌ କଳି_ମରନ୍‌ଆଡ଼ି ତଡ଼ିତଡ଼ି, ବନ୍‌ତ ଲବଡ଼ିମରନ୍‌ଆଡ଼ି ସନାୟମ୍‌ ତିୟଡ଼ି ।”

୭ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମତ୍ ତିୟତମ୍ନାବା, ସନ୍ମୁମନ୍ଆତଡ଼ ଗଢ଼ବା, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମତ୍ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଞ୍ଜାୟତେ । ୮ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମତ୍ ଅବତୁୟାୟନାବା, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମତ୍ବେନ୍ ଅବତୁୟାୟତନେ, ଏ ଇର୍ସେମରଜି, ଅସିବେନ୍ ଗିୟତାବା, ଏ ବାଗୁ ମନ୍ନାମରଜି, ଉଗରବେନ୍ ମଡ଼ିର ଅମ୍ବେବା । ୯ ଇୟମ୍ ଇୟମ୍ଲେ ଯେବା, ଯେୟେତାନାବା, ଆମତ୍ତାବେନ୍ ଜବରଡ଼ଲେ ଯେବା, କନିୟବେନ୍ ଯେୟେତାନ୍ ଗତେଲେତୋ, ଆରି ସନର୍ତ୍ତାବେନ୍ ସନିତ୍ତାନ୍ ଗତେଲେତୋ । ୧୦ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମୁକ୍କାବା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବସନ୍ନାତମ୍ନାବା, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆତଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅମତାୟତବେନ୍ ।

ନିଶ୍ଚୟବରନ୍

୧୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଲ୍ନିଶ୍ଚୟତଡ଼, ଆନା ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆ ତୋସା ଞମ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟତେ, ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରନ୍ ଆ ତୋସା ଞମ୍ଲେ, ତିଆତେ ନିଶ୍ଚୟତେ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଭେଲେ ଏଲ୍ନିଶ୍ଚୟେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ବନାୟବରନ୍ ଏଞ୍ଜିମ୍ନେ, ଆର୍ପାୟ ବନାୟବରନ୍ ଆ ତୋସା ଞମ୍ଲେ, ବନାୟବରନ୍ ଆ ନିଶ୍ଚୟମର ତେତବେନ୍ । ୧୨ ଇସ୍ବରନ୍ ତୁମ୍ ଅବୟନେ ବନାୟବରନ୍ ବିସାରତେ, ଆନିନ୍ ବନାୟବରନ୍ ତିୟତିୟଲଡ଼ଲନ୍, ଆନିନ୍ ତୋବଲେ ରପ୍ରିତେ, ଅବସେଡ଼ଲେ ରପ୍ରିତେ; ତୟଲିସିଂମରବେନ୍ ଆ ତୋସା ଞମ୍ଲମନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆନା ?

ଦର୍ପନେନ୍

୧୩ ନମି ଗିୟବା, ଆନାଜି “ଲଡେ ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ ବିଅଡେଃ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଏଇୟତେ ଆରି ତେତେ ବବର୍ସେଡ଼ ତକୋଲନ୍ ବେପାରଲନ୍ ଏଲାବତନାୟ” ଏଗାମ୍ତେ । ୧୪ ବନ୍ତ ବିଅଡେଃ ଇନି ତେତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼; ଅନମେଡ଼ବେନ୍ ଇନି ? ତିଆତେ ପୋୟତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ବସନ୍ନେଃ ଗିୟତାତେ, ଆରି ବସନ୍ନେଃ ମାୟାତେ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନାବା, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଇୟମ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମେଡ଼ ତକୋଲନ୍ କେନ୍ଆତେ ଏଲ୍ମମବା ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ ତିଆତେ ଏଲ୍ମମବା ।” ୧୬ ବନ୍ତ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କଲ୍ମିତାଲନ୍ ଏଦର୍ପତନେ, କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆ ଦର୍ପନେ ମନଡ଼ ତଡ଼ ।

୧୭ ତିଆସନ୍, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ମନଡ଼ଲୁମନ୍ ଜନାଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ତିଆତେ ଅଞ୍ଜୁମେ, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍ତେ ।

ଗମାଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଞନଡ଼ନ୍

୧ ଏ ଗମାଡ଼ମରଜି, ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅମତଡ଼ବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା ତଣ୍ଡୁ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଯେୟେତାନାବା, ସିନ୍ନାନାବା । ୨ ଅନର୍ଜେବେନ୍ ଗୁରୁଡ଼େଏନ୍, ଆରି ସିନ୍ରିବେନ୍ ବୋକୋତଞ୍ଜି ଜୋମେଞ୍ଜି । ୩ ଆରି ସୁନାବେଞ୍ଜି ତ ରୁପାନ୍ କଲଆଜେନ୍, ତି କନଇନ୍ ବିରୁଦଲୋଡ଼ବେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତେ, ଆରି ତଗୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଲୁବେନ୍ ଜୋମତୋଡ଼ତେ । କେନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ଏତର୍ତ୍ତମ୍ତେ । ୪ ଗିୟବା, ବଡ଼ିମରଞ୍ଜି ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଗଡ଼ଗଡ଼ନେନ୍ ଏବାଞ୍ଜେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବୁଡ଼ତାଲେ ବଡ଼ିନ୍ ଏଞ୍ଜିୟଲଜି, ତିଆତେ ସଜିରତେ, ଆରି ଗଡ଼ଗଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ ଯନେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋସା ପ୍ରବୁନ୍ ଅମତଡ଼ତେ । ୫ କେନ୍ ଆ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗାଲେ ଜୋମଲେ ଏରାମ୍ମୟ ଏତକୋଲନ୍, ରକ୍ତଲେ ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ବନ୍ଲେ ଆଡ଼କୋତେଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଜେଲ୍ଜେଲ୍ତମ୍ ତେଲବେନ୍ । ୬ ଆମ୍ବେନ୍ ଏରତୋସାମରନ୍* ଅବତୋସାତାଲେ ଏରକ୍ତଏନ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଡ଼ତଡ଼ଲେ ଅଞ୍ଜିପ୍ରିଲବେଞ୍ଜି ।

ସନଏନ୍ ତ ପାତ୍ତନାନେନ୍

୭ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ତନାନ୍ଞେଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆରି ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ ସଏଲେ ଜଗେଲେ ତକୋନାବା, ଗିୟବା, ଅର୍ମମରନ୍ କୋଭାନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ଗାତମ୍ ଆ ଜଅ ଞନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସଏଲେ ଆପର୍ତ୍ତମ୍ନୁ ତ ଆତନିକ୍ଳି ତରୁବନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋତନ୍ । ୮ ତିଅନ୍ତମ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଉଗରବେନ୍ ଗବ୍ରିଲନ୍ ସଏଲେ ଜଗେଲେ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ତୁୟାୟତମ୍ ।

୯ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଏଲ୍ନମତୋସେଡ଼, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ, ଗିୟବା ବିସାରମରନ୍ ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତନଡ଼ ତକୋ । ୧୦ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଅଜ୍ଞା ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନ୍ନେବାଜି, ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ସଏଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଞଡ଼ନାବା । ୧୧ ଗିୟବା, ଆନାଜି ସଏଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ସେକେତବୋଜି, ଆୟୋବନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ସଏଲେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଆତନିକ୍ଳି ପ୍ରବୁନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସିର୍ବାଦଏନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେ

* ୫:୨ ୫:୨ ମାଡ଼ିଉ ୨:୧୯ * ୫:୨ 5:6 ତରମ୍ମମରନ୍

ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ କାନକାରମ୍ ଗାମ୍‌ଗାମ୍‌ଲଡ଼ତନ୍ ଆରି ଆମଡନ୍ ସନାୟୁମନ୍ ଆବରିୟ୍ ।

୧୨ ☆ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଏପର୍ମାଡ଼ାତଡ଼ନେ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ କି ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ କି ଅନ୍ନିଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ ଆଜିୟ୍ ଏପର୍ମାଡ଼ାତଡ଼ନେ । ଆମ୍ଭେନ୍ “ଓଓ” କଡ଼ାଡ଼ିବେନ୍ “ଓଓ” ଡେଏଡୋ ଆରି “ଇଜ୍ଜା” କଡ଼ାଡ଼ିନ୍ “ଇଜ୍ଜା” ଡେଏଡୋ । ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍, ବିସାର ଇଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଅଃନ୍‌ବଡୋସାବେନ୍ ।

୧୩ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ସିନ୍ତାତନ୍ ପଡ଼ ? ଆନିନ୍ ପାର୍ତନାନେତୋ । ଆନ୍ନିଡ଼୍ ସର୍ତାତନ୍ ପଡ଼ ? ଆନିନ୍ କନନ୍‌ନେତୋ । ୧୪ ☆ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଅସୁତେ ପଡ଼ ? ଆନିନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ପାପୁର୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଓଡ଼େଏଡୋ, ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଜଡ଼ଲେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନେତଜି । ୧୫ କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଡର୍‌ନେନ୍ ବାଡେ ଆ ପାର୍ତନା ଅମ୍‌ଲେ ତି ଅସୁମରନ୍ ମନଡ଼ଡେ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଅବଡୋଡେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ଇର୍‌ସେ ଲୁମେନ୍ ଡେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଡେଡେ । ୧୬ ଡର୍‌ଡମ୍‌ଆମଡ଼ ରମ୍‌ମଡ଼ ରମ୍‌ମଡ଼ ଆ ଇର୍‌ସେଜି ବର୍‌ନାବା, ଆରି ଡର୍‌ଡମ୍‌ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ମନଡ଼ଡବେନ୍, ଡରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ପାର୍ତନା ଗୋଗୋୟ୍ ଲନ୍‌ମୁତନେ । ୧୭ ଏଲିଅନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ମନ୍‌ରା ଡକୋଏନ୍, ଡରୁବନ୍ ଅଡୋଡ଼ାୟ୍ ଡଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଆବମନ୍‌ନ୍ ପାର୍ତନାଲନ୍, ଯାଗି ବର୍‌ସେଡ଼୍ ଡୁଡୁ ଆଜାୟ୍ ଜାୟ୍ ଡରୁବନ୍ ଅଃନ୍‌ଡୋଲାୟ୍ । ୧୮ ଆନିନ୍ ଆରି ଡରୁବନ୍ ଅଡୋଆୟ୍‌ଡୋ ଗାମ୍‌ଲେ ପାର୍ତନାଲନେ, ଡରୁବନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍ ଆରି ଲବନ୍ ସିଲଡ଼ ଜନ୍‌ରୋମଞ୍ଜି ପଡ଼ାବଲାୟ୍ ।

୧୯ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ଡଡ଼ର୍‌ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ଏନ୍ ଡେନ୍, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼୍‌ଲାୟ୍ ଡେନ୍, ୨୦ ☆ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନା ଇର୍‌ସେମରନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ମନଡ଼ଡଡନ୍ ଆ ଡଡ଼ର୍‌ ସିଲଡ଼ ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼୍‌ଡାୟ୍, ଆନିନ୍ ତି ଇର୍‌ସେମରନ୍ ପୁରାଡ଼ା ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଡୋବଡେ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ ଯୁମ୍‌ଡେ, କେନ୍‌ଆଡେ ଜନାବେନ୍‌ଡୋ ।

ପିତରଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର ପିତୃନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତସ୍ ସୁଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ପିତୃନ୍ ଇତେନ୍ । ଆସିଆ ତେସାଲୋଟନ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଏମ୍ନେତାଲନ୍ ଅକାବଡ଼ି ତେସାଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ କ୍ରିସ୍ଟାନୁଜି ଆମଡ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ତେନ୍ନେ “ଇସ୍ପରନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି” ଗାମ୍ଲେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ । ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ଆତର୍ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ତ ତନିତନ୍ କନେଞ୍ଜି ଞାଡ଼େଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ । କେନ୍ ଇତଲ୍‌ମରନ୍ ଅବୟ୍ ମନଡ଼ତମ୍ ଆ ବର୍ନେ ପଡ଼େନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତଜି, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଯର୍ନେଡ଼େନ୍ କି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ବତର ଆନିନ୍ ଯର୍ତନାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନେ ଜିଡ଼ଜିଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ଲ୍ଲନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜାୟ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ମତେ, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ପୁରସ୍ତାରନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ତିୟେଜି ୧:୨୧-୧୭୨:୧୧ ।

ପରାନ୍‌ତଶ୍ଟନ୍ ଆଡ଼େତେଲ୍‌ଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ବବ୍‌ୟୋଲ୍‌ଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଏଡ଼େଲେ କେନ୍ ଇତଲ୍‌ମରନ୍ ନିୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋନାବା ଗାମ୍ଲେ ଇତଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତଜି ୫:୧୩୫:୧୨୧ ପିତୃ ୨:୧୧-୩:୭ଏପିସି ୫:୧୮୫:୧କଲସି ୩:୧୮୪:୨୪:୧ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାଲ୍‌ଡ଼

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୨
- ୨. ଅନୁରନ୍ । ୧:୩-୨:୧୦
- ୩. ମବ୍‌ଡ଼ିରଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଞନଡ଼ଞ୍ଜିବରନ୍ । ୨:୧୧-୪:୧୧
- ୪. ପରାନ୍‌ତଶ୍ଟନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟାନୁଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା । ୪:୧୨-୫:୧୧
- ୫. ଅନବ୍‌ସୁଡ଼େବରନ୍ । ୫:୧୨-୧୪

୧ ଞେନ୍ ପିତୃନ୍, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଞଡ଼ନେମର ।

ପନ୍ତନ୍, ଗାଲାଡ଼ିଆନ୍, କାସ୍ତାଦକିଆନ୍, ଆସିଆନ୍ ତ ବିତୁନିଆ ରାଜ୍ୟରେଡ଼ନ୍ ଅଡ଼େଡ଼େ ଅଡ଼େନ୍ନେ ଆଡ଼କୋଡ଼ଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଜିଜି ରିୟ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍ ।^୨ ଆପେୟ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଇସ୍ଟମ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଲେ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମବ୍‌ଡ଼ିରନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମଡ଼ିର କେଜ୍ଞାମରଜି ତେଲବେନ୍ ।

ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ତ ସନୟ୍‌ନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟ୍‌ତୋ ।

ଅନମେଡ଼ ଆସାନେନ୍

^୩ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆ ଇସ୍ପର ତ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ସନେକେନ୍ ତେଏଡୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବ୍‌ୟର୍ନେଡ଼ତାଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲ୍‌ଡ଼ଲ୍ଲନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍ନେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଞାଡ଼ଲ୍‌ବୋ ।^୪ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆସିର୍ବାଦ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲ୍‌ଡ଼ତନ୍ ତିଆତେ ଞନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ତକୋତନବୋ, ତିଆତେ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜୁବାୟ୍‌ଲେ ଆତକ୍ଳୋ, ତିଆତେ ଆଜିୟ୍ ଅଞ୍ଜିଡ଼େ, ଅଞ୍ଜିକଏ କି ଅଞ୍ଜିଡ଼ିଲେ ।^୫ ଅଜ୍ଞା ଅନୁର ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଅନବ୍‌ଗିୟ୍‌ତାନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍‌ଜାତାଲେ ଆତକ୍ଳୋ, ତିଆତେ ଆଞ୍ଜିନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅମ୍ନେଲେ ଜୁବାୟ୍‌ଲେ ଆତକ୍ଳୋଜି ।

^୬ ନମି ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସନିଞ୍ଜାଞ୍ଜି ଅଡ଼ୋଲ୍‌ୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ସର୍ତାନାବା ।^୭ ଆଗୁରୁଡ଼େତେନ୍ ଆ ସୁନା ତଗୋନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଲ୍ଲେ ଗିୟ୍‌ତଜି, ସୁନାନ୍ ସିଲଡ଼ ତର୍ନେବେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ମଡ଼ଗା, ତିଆସନ୍ ତର୍ନେବେନ୍ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନୟ୍‌ତୋ, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ସନେକେନ୍, ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।^୮ ନମି ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରଗନିଜନ୍ ଏଡ଼ୁଡ଼ୟ୍‌ମତେ, ଆମଡ଼ନ୍ ଏତର୍ତନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଏସର୍ତାତନ୍ ।^୯ ଆରି, ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ତର୍ନେବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ।

^{୧୦} ପୁର୍ବାଞ୍ଚେତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତି ଅନୁରନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନଡ଼ ସାଜେଞ୍ଜି, ସନ୍ନିଲେଞ୍ଜି କି ପୁର୍ବାଞ୍ଚେତେବରନ୍ ବର୍ତ୍ତଜି ।^{୧୧} ତି ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆଜ୍ଞା ଆରି ଏଜ୍ଞାଲେ ଞାଡ଼ତବୋ ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆ ସନାୟ୍‌ସି ବାଞ୍ଜେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ରନବୁ ତ ତିକ୍ଳି ଆନିନ୍ ଗନୁଗୁ

ପନେମେଫେନ୍ ଆଞ୍ଚାଢେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତ୍ତେ । ୧୭ ତି ଅଡ଼କୋ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଢ଼ ଅଃଲୁମଲଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେବାଲବେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଇନିଜି ଅସ୍ତୁଲବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବର୍ତ୍ତେ; ରୁଆଢ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜିରାଞ୍ଜନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଢେ ମନଢ଼ବର୍ ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ଅମଢ଼ବେନ୍ ତି ଆ ବନେଜି ଅସ୍ତୁବର୍ତବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମଢ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଏଅମଡ଼ଡ଼େ । ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେ ରୁଆଢ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜି ନିୟ ଏସନ୍ନିଲତାୟ ଗାମଡ଼ଜି ।

ମଡ଼ିର୍ ଅମ୍ବେଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋଢେନ୍

୧୮ ଲନୁମନେନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ରେଡୁବଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଗ୍ରିୟତାତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅଞ୍ଜା ସନାୟୁମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ଆସାଲନ୍ ତକୋନାବା । ୧୫ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା, ଆମ୍ବୁ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରଲୁମେନ୍ ଆ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାଜି ଆରି ଲୁମଲେ, ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଏଅମ୍ବେଡ଼ଡ଼େ । ୧୫ ବନ୍ତ ଅନୋଢେମରବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ମଡ଼ିର୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଢେଲେ ଖଣ୍ଡୁମନେଲୋଢ଼ନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେବା । ୧୬ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଢ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ତେବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ମଡ଼ିର୍ତମ୍ ।”

୧୭ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆନ୍ନିଢ଼ିଆତଡ଼ ଅଃଲୁମଲତେ, ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଗିୟଲେ ବିସାରତଜି, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ଆପେୟ ଗାମଲେ ଏଓଢେତେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଢ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଅଞ୍ଜା ତିନ୍ନା ଏତକୋତନ୍ ତିୟତେ ତିନ୍ନା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବତଡ଼ତାଲେ ଖଣ୍ଡୁମନାବା । ୧୮ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜାଢେନ୍ ଅନୋଞ୍ଜା ଖଣ୍ଡୁମନେଞ୍ଜି ବାଢେ ରୁପାନ୍ କି ସୁନାନ୍ ତିୟଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଃଞ୍ଜାଣ୍ଡେଲବେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆର୍ପାୟ ଆପାରାତତନ୍ ଆରି ମନଢ଼ତମନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଅନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ବାଢେ ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଢେନ୍ । ୨୦ ଆନିନ୍ ପୁତ୍ ଅଣ୍ଡୁଢ଼ ଗତେଲେନ୍ ସନେଡ଼ାନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନା ଇଢ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅବଗିୟତାଲନ୍ । ୨୧ ଅଞ୍ଜା ଇସ୍ବର ଆରରୁମରଞ୍ଜି ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟର୍ମେଢ଼ତାଲେ ଗନୁଗୁ ପନେମେଢ଼ ଅମ୍ବେଏନ୍, ତି ଆ ଇସ୍ବର ଆମଢ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଏତର୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଢ଼ ତନେବେନ୍ ତ ଅରାସାନେବେନ୍ ତକୋ ।

୨୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିଗତନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତାଲେ ଉଗର୍ବେନ୍ ଏମବଡ଼ିର୍ତମଲନ୍, ଆରି ତନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡୁଢ଼ୟମତେ, ସମ୍ପରା ଉଗର୍ବେନ୍ ବାଢେ ତର୍ତମ୍ ଅଲଡୁଢ଼ୟମବା । ୨୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଗୁରୁଢେତେନ୍ ଆ ଜମ୍ପଲ୍ ସିଲଡ଼ ଏଃଢୁଢ଼ଲନାୟ, ଅଃଗୁରୁଢେଏନ୍ ଆ ଜମ୍ପଲ୍ ସିଲଡ଼ ଏଡୁଢ଼ଲନାୟ । କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନମେଢ଼ବର୍ ତ ଆଏଡ଼ର୍ ଆଡୁକୋତେନ୍ ଆ ବନେ ବାଢେ ରଡ଼ ତେଲବେନ୍ । ୨୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ସାସ୍ତଲୋଢ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼,

“ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅଜିଢ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍,

ଆ ମନନଢ଼ଞ୍ଜି ତାର୍ବାନ୍ ଅନ୍ତମ୍,

ଅଜିଢ଼ନ୍ ଅସର୍ତେ, ଆରି ତାର୍ବାନ୍ ଉୟଡ଼େତେ,

୨୫ ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତେ ।”
କେନ୍ ଆ ମନଢ଼ବର୍ ଅମଢ଼ବେନ୍ ଅନସ୍ତୁନ୍ ତେଏନ୍ ।

୨

ଆମେଢ଼ ଅରେଢ଼ନ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ କେଜ୍ଜାନ୍

୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ବନ୍ତ୍ରାବନ୍, କନଶ୍ରାୟନ୍, ସନଞ୍ଜାନ୍, ଆନ୍ନାମରନ୍ ଅନବତୋସାନ୍, ବନରତୋଢ଼ନ୍, ଅମ୍ବେଢ଼ତାଲେ ୨ ରଡ଼କୋଡ଼ ରେସାସିଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେନାବା, ଆରି ତିତାନ୍ ପୁରାଡ଼ାତାଗୋ ଆଡ଼ୁ ଗାବା, ଏଢେଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାତବେନ୍ ଆରି ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଏରପ୍ତିତେ । ୩ ଆରି ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଢ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, “ପ୍ରବୁନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ସାୟୁମଲଡ଼ତନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମାୟମାୟଲେ ଗିୟବା ।”

୪ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମେଢ଼ ଅରେଢ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ବାସ୍ବେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ତିଆତେ ସେତାଏନ୍ ଆରି ତିଆତେ ଗୋଗୋୟ ମଡ଼ଗାତମ୍ । ୫ ପୁରାଡ଼ାତାଗୋ ଆ ସରେବାସିଂ ତୁବ୍ତୁବନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମେଢ଼ ଅରେଢ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ତି ଆ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଜାଜାଲଡ଼ତନ୍ ପୁରାଡ଼ାତାଗୋ ଅନମଢ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏଲୁମତେ । ୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଢ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼,

“ଗିୟବା, ଖେନ୍ ଅବୟ ମଡ଼ଗାତମ୍ ଆରେଡ଼ ସେତାଲାୟ;

ତିଆତେ ଖେନ୍ ସିଓନନ୍ ଆ କୁନେଅର୍ ଅନ୍ତମ୍ ତମ୍ପିୟତାୟ,

ଆନା ତି ଆରେଡ଼ଲୋଡ଼ ତତନେ ଆନିନ୍ ଆଜିୟ ଅଃମ୍ପସୁକ୍ଷାଏ ।”

୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତର୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମଡ଼ଗାତମ୍,

ବନ୍ଦ ଆନାଜି ଅଃତ୍ତୁର୍ନେଜି,
 ଗୁସିଂମରଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା ଅରେଡ଼ ବାସ୍ତେସଞ୍ଜି, ତିଆତେ କୁନେନ୍ ଆ ମୁଡ଼ଅର ତେଏନ୍ ।
 ଠ ଆରି ମଡ଼ିର୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ,
 “କେନ୍ ଆରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଜବ୍ ମନ୍ରା ତୁଡୁବତଜି,
 ଆରି କେନ୍ ଆରେଡ଼ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅକୁଡ଼ତଜି ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଃତ୍ତୁର୍ନେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡୁବେଞ୍ଜି, କେନ୍ଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ମା ଗବ୍ରିଏନ୍ ।

୯୫ ବନ୍ଦ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନେତାମରଞ୍ଜି, ରାଓଡ଼ାଜି, ମଡ଼ିର୍ କେଜ୍ଜାମରଜି ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତେଲବେନ୍ । ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋଡ଼ତନ୍ ସିଲଡ଼ ସନାଆରଗତନ୍ ଓଡ୍ଡେଲଡ଼ଲନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ସେତାଲବେନ୍ । ୯୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅଃତ୍ତୁକୋଲବେନ୍, ବନ୍ଦ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତେଲବେନ୍; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଏଃଞ୍ଜାଡ଼ଲୋ, ବନ୍ଦ ନମି ଆ ସନାୟୁମ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍

୯୭ ଏ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି, କେନ୍ ପୁତ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବତେସାବାଜି ଆରି ଜିର୍ ରିୟମରଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏତକୋତନ୍, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏଲୁମତଡ଼, ତିଆତେଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଜୁଜ୍ଜେତନେ । ୯୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ମନଡ଼ ଞ୍ଜୁମ୍ନାବା, ଏଡ୍ଡେଲଡ଼େନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଗାମ୍ଲେ ନିଶ୍ଚୟଲବେଞ୍ଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ମନଡ଼ ଲନ୍ତୁମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେତଜି ।

୯୯ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍ଲେ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା । ୧୦୦ ତେସାନ୍ ଆ ରାଜା ତେଏତୋ କି ସୋଡ଼ାମର୍ ତେଏତୋ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବା; ତୋସାନ୍ ଆରଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ପନବ୍ବରତନ୍ ଆସନ୍ ତ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତବ୍ବନଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୦୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଗାମ୍ଲେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମଲେ ଏବ୍ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆ ଅଗିଆନବ୍ବର ଅବ୍ବିଡ଼ିଡ଼ିବା । ୧୦୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ସୟଲୁମ୍ବେଞ୍ଜି ତେଲବେନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଇନ୍ସୟଲୁମ୍ବେଞ୍ଜି ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେନ୍, ଆର୍ଯାୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କମ୍ବାରି ଅନ୍ତମ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମବା । ୧୦୩ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବାଜି, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ବାଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ବତଡ଼ବା, ରାଜାନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବା ।

କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ତଣ୍ଡ

୧୦୪ ଏ କମ୍ବାରିମରଜି, ସାଡ଼କାରବେନ୍ ସନାୟୁମ୍ବେଞ୍ଜି ତେଏତୋ କି ଲବ୍ବୁମର୍ ତେଏତୋ କି ପେଲ୍ଲାମର୍ ତେଏତୋ, ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବା । ୧୦୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଆତର୍ତନେନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଞାଡ଼ତେ, ଏଡ୍ଡେଲଡ଼େନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ତିୟତେ । ୧୦୬ ଆମ୍ବେନ୍ ତୋସାନ୍ ଏରଲୁମେନ୍ ଆସନ୍ ତନିତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲେ ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ସନେକେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ? ବନ୍ଦ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମଲେ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଏଡ୍ଡେଲଡ଼େନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆତଡ଼ ଆସିର୍ବାଦତବେନ୍ । ୧୦୭ ତିଆସନ୍ ମା ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେଲବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲଡ଼େନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆନଡ଼ିଜଡ଼ଗଡ଼ ଏତଡ଼ିୟତନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ଅବୟ ଅନବ୍ବଜଡ଼ନ୍ ଅବ୍ବୁୟଲବେନ୍ । ୧୦୮ ଆନିନ୍ ଆଜ୍ଜିୟ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଇର୍ସେ ଅଃଲୁମଲୋ, ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଇସ୍ବରାବରନ୍ ଅଃକର୍ବନ୍ । ୧୦୯ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆର୍ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଜି* ଆଡ଼ିଡ଼, ଆନିନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନିଶ୍ଚୟଲୋ; ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃକବ୍ବତଡ଼ଲୋ, ବନ୍ଦ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋଗ୍ଗାୟତମଲନ୍ । ୧୧୦ ଏଞ୍ଜାଲଡ଼େନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ରବୁଡାଲେ ତରମ୍ବଗତନ୍ ଆସନ୍ ଅମେଡ଼ଲଡ଼େନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଅକ୍କାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ବୋୟଲେ ପାଡ଼େନ୍; ଆନିନ୍ ତନିତନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ମନଡ଼ଲଡ଼ଲନ୍ । ୧୧୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆଡ଼ାୟଲବେନ୍, ବନ୍ଦ ନମି ପୁରାଡ଼ାବେନ୍ ଆ ତନ୍ତୁରତୁରମର୍ ତ ତନେମରନ୍ ଆମଡ଼ ଏୟର୍ନାୟ ।

୩

ତୁକ୍ତିନ୍ ତ ଅୟତବନ୍

☆ ୨:୯ ୨:୯ ତିତସ ୨:୧୪ * ୨:୨୩ 2:23 କଞ୍ଜେଞ୍ଜି

୧ ✨ତିଅନ୍ତମ୍, ଏ ଆସୁଉଠନେବୟଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ମଢ଼ ରମ୍ମଢ଼ ଅୟତବବେନ୍ ମାନେବା, ଅନ୍ନିଢ଼ ଆ ଅୟତବ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ଅଃଡ଼ୁରନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଲବଗଃତମନେବେନ୍ ଗିୟଲେ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ତର୍ତନେ, ଆମ୍ବେନ୍ କଡ଼ିଢ଼ଲେ ସେଡ଼ବା, ବପଦ ଓୟଲେ ଇନ୍ନିଢ଼ ଏବରତଢ଼ନେ ।^୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନଢ଼ ଷ୍ଟ୍ରମ୍ନେବେନ୍ ଗିୟଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟରୁଡ଼ିତଞ୍ଜି ।^୩ ✨ଆରି, ତଅଢ଼ନ୍ ଆ ତରମତମ୍ ଆସନ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ସାରସାରୁ, ସୁନାନ୍ ଆ ତନଲତଲ୍ ତ ମନଢ଼ରାତମନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଆଜନିଜି, କେନ୍ଆତେଜି ରନ୍ନୁରୁନେବେନ୍ ତେତଢ଼ ତଡ଼ ।^୪ ଆର୍ପାୟ ଉଗରଲୋଢ଼ବେନ୍ ସଲନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଲବଡ଼ିନ୍ ତ ସନୟୁ ବୁଡ଼ିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଢ଼ ମଡ଼ଗାତମ୍, ତିଆତେ ରନ୍ନୁରୁନେବେନ୍ ତେଏତୋ ।^୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ବୟଲେବଜଞ୍ଜି ନିୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଢ଼ ଆସାଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ରମ୍ମଢ଼ ଆ ଅୟତବ ଆ ବନେ ମାନେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି ।^୬ ତିଅନ୍ତମ୍ ସାରାନ୍ ନିୟ ଅରାମନ୍ଆତଢ଼ ମାନେଲେ ତକୋତାଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ପ୍ରବୁ ଗାମ୍ଲେ ଓଡ଼େଏନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାରାନ୍ ଆ ଡାକଡ଼ିଅନ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଢ଼ ଏଷ୍ଟ୍ରମ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍ନିଢ଼ ଅଃକତଢ଼ବେନ୍ ।

୨ ✨ତିଅନ୍ତମ୍, ଏ ଆଞ୍ଜାଢ଼ବୟନେମରଜି, ତୁକ୍ରିବେଞ୍ଜି ଏବବସ୍ତୁ ଗାମ୍ଲେ ଜନାତାଲେ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମନଢ଼ ଅଲ୍ଷଢ଼ଞ୍ଜିଲେ ମାୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅସ୍ରାକ୍ଳେ ଏଅମ୍ବେତଢ଼, ଆନିନ୍ ନିୟ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଅନମେଢ଼ତାଗୋ ଆ ତନିୟତିୟ ଏଞ୍ଜାଢ଼ତେ; ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମନଢ଼ ଷ୍ଟ୍ରମ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ପାର୍ତନାଲୋଢ଼ନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଇନ୍ନିଢ଼ ତନଢ଼ତଢ଼ତାଗୋ ଅଃଡ଼େବେନ୍ ।

ମନଢ଼ ଲନ୍ନୁମନ୍ ଆସନ୍ ତଣ୍ଡନ୍

୮ ଆସନ୍ନୁକ୍ଳେଇଁ କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଆବମନ୍ନନ୍ ଏମ୍ବେନାବା, ସୁକ୍ଳେ ତୁକ୍ଳେ ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ମାୟମାୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ତୁଡ଼ୟମ୍ବା, ସୟୁ ଉଗରନ୍ ତ ଲବଗଡ଼ ବୁଡ଼ିଲନ୍ ତକୋନାବା ।^୯ ଆନ୍ନିଢ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏରମନଢ଼ ଷ୍ଟ୍ରମ୍ଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ତୁଲଢ଼ଲେ ଏରମନଢ଼ ଏଷ୍ଟ୍ରମ୍ତତେ, ଆନ୍ନିଢ଼ ସୟପଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଏସୟପତଢ଼; ଆର୍ପାୟ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଆସିର୍ବାଦବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓଡ଼େଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏଲୁମେନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ତେ ।^{୧୦} ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଢ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼,
 “ଆନା ସୁକ୍ଳ ତକୋନେନ୍ ସାୟତେ,

ଆରି ମନଢ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଗିୟଗିଜନ୍ ସାୟତେ,
 ଆନିନ୍ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବନେଜି ବରତଢ଼ନେ ତଡ଼,
 ଆରି ପାତ୍ୟାନ୍ ବରତଢ଼ନେ ତଡ଼ ।

୧୧ ଆନିନ୍ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ତତେ ତଡ଼,
 ଆନିନ୍ ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମନଢ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେତୋ ।

୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଗିୟଗିୟତଜି,
 ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମତଢ଼ତେ,
 ବନ୍ତ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଢ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ସଞ୍ଜାତଜି ।”

୧୩ ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ମନଢ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅବନ୍ନୁୟୁବଲନ୍ ଏତକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଆନା ଆମ୍ବେନ୍ଆତଢ଼ ତଣ୍ଡାୟବେନ୍ ?^{୧୪} ✨ଆରି ତରମ୍ଗତନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼େନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ତେ; ଆନିଞ୍ଜି ବବତଢ଼ଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ବତଢ଼ତଢ଼ବେନ୍ କି କୋଲବଲାୟଲେ ତେତଢ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ।^{୧୫} ବନ୍ତ ସମ୍ପରା ଉଗରବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆତଢ଼ ପ୍ରବୁ ଗାମ୍ଲେ ମାନେବା; ଅରାସାନେବେନ୍ ଇନି ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଆନ୍ନିଢ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସେକ୍ଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଜନାଲଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆଏଡ଼ର ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋନାବା ।^{୧୬} ବନ୍ତ ଲବଗଡ଼ ବୁଡ଼ିଲନ୍, ବନ୍ତଢ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତ ମନଢ଼ ବିବେକନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜାଲଢ଼ବା, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆତଢ଼ ସଣ୍ଡୋଢ଼ଲେ ମନଢ଼ ଏଷ୍ଟ୍ରମ୍ତନେନ୍ ଆସନ୍, ଅକ୍ମା ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ କାକ୍ମାନ୍ ଅବତୋସାତବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଗରୟମଡ଼ତଜି ।^{୧୭} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ଲେ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡ଼େତବନ୍ ସିଲଡ଼, ଆର୍ପାୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ମନଢ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡ଼େତବନ୍ ମନଢ଼ ।^{୧୮} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଢ଼ ଅନୋରୋଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ନିୟ ତରମ୍ମର ତେଲୋଜନଢ଼ତେନ୍ ଏରତରମ୍ମରଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ ଆସନ୍ ବତର ରବୁଏନ୍ । ଆନିନ୍ ଜେଲୁ ତଅଢ଼ଲୋଢ଼ନ୍ ରବୁଏନ୍, ବନ୍ତ ପୁରାଡ଼ାଲୋଢ଼ନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନ୍ ।^{୧୯} ତେତେ ନିୟ ଆନିନ୍ ଆବଣ୍ଡି ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଢ଼ ଜିରେ ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁବରେ ।^{୨୦} ପୁର୍ବାନ୍ ନୋଅନ୍ ତୋକାନ୍ ଆଡ଼ୁବେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇସ୍ବରନ୍ ଗୋଗୋୟ ସନଏନ୍

☆ ୩:୧ ୩:୧ ଏପିସି ୫:୨୨; କଲସି ୩:୧୮ ☆ ୩:୩ ୩:୩ ୧ ତିମତି ୨:୯ ☆ ୩:୭ ୩:୭ ଏପିସି ୫:୨୫; କଲସି ୩:୧୯ ☆ ୩:୧୪ ୩:୧୪ ମାତିଉ ୫:୧୦

ବାରେ ଜଗେଲେ ତକୋଲନ୍, ତି ଆ ତିନ୍ନା ତି ଆ ପୁରାଡ଼ାମରଜି ପେଲ୍ଲାଇଞ୍ଜି । ତି ଆ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଅସୋୟ୍ ମନ୍ରା ଗନ୍ଲଞ୍ଜି, ଆଟଜଣା ତୁମ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମେଡ଼େଞ୍ଜି । ^{୨୧} ତିଆତେ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେନ୍ ଆ ତକୁବଡ଼ା ଅନ୍ତମ, କେନ୍ ଆ ତକୁବଡ଼ା ତଅଡ଼ନ୍ ଆତିଲ୍ ଅନବତଉତନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ୍ ମନଡ଼ ବିବେକନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାନେନ୍ ତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଯନର୍ମେଡ଼ ବାରେ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ । ^{୨୨} ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମ୍ସିଗଡ଼ ଆତକୁମ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି, ରନପ୍ରିନ୍ ତ ବୋସାନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି ।

୪

ଆବୟରୁକ୍ତିମରନ୍

^୧ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ମନ୍ନବେନ୍ ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେନାବା; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆସନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବଡ଼ାଲନ୍ ତକୋତନେ । ^୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି ସିଲଡ଼ ତିଆଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆମେଡ଼ ଏତକୋତନ୍, ତିୟତେ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏରଲନ୍ମୁମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ଟୁମ୍ ବାରେ ଲନ୍ମୁମ୍ନାବା । ^୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରଡ଼ର୍ନେମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜାମ୍ଲନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତାରିନେନ୍, ମନଡ଼ତତନ୍ ଆନିଃୟ୍ମ, ଗାସାଲନ୍, ଲେଡ଼ନେନ୍ ଜୟନେନ୍, ମନଗାତନ୍ ତ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ସନ୍ମୁମ୍ପୁରନ୍ ଏଲ୍ଲମେନ୍ । ^୪ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତି ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏଞ୍ଜାମେ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେତଜି କି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟତବେଞ୍ଜି । ^୫ ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗା ଆ ଇସ୍ବର ଆମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଆରବୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବିସାରନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋତନ୍, ତି ଆ ମୁକ୍ତାବାନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଇସାବ ତିୟତଜି । ^୬ ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆମେଡ଼ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବିସାରନ୍ ଅଃଡ଼େଲଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅମେଡ଼ତଜି, ତିଆସନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ନିୟ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ଜି କୁବାୟ୍ଲେ ଆଡ଼ୁକ୍ଳୋତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା

^୭ ଅଡ଼କୋନ୍ଆତେ ଆସନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ତୁୟାୟ୍ଲାଇୟ୍ । ତିଆସନ୍ ଆକୟ୍ତମ୍ଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆରି ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗର୍ଡ଼ ତକୋନାବା । ^୮ ଆରି ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍ ବାରେ ତର୍ଡମ୍ ଅଲ୍ଲଡ଼ୁୟ୍ମମ୍ବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତନୁଡ଼ୟ୍ମମନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଇର୍ସେନ୍ ୟୁମ୍ତେ । ^୯ ଏକ୍ସୁସ୍ତଡ଼ନେ, ତର୍ଡମ୍ ଅଲ୍ଲସାକ୍ଳେବା, ^{୧୦} ଇସ୍ବରନ୍ ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ମନଡ଼ ମନଡ଼ ତନିୟ୍ତିୟ୍ଜି ତିୟ୍ଲବେନ୍, ଆନା ଅଙ୍ଗା ତନିୟ୍ତିୟ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍, ତିଆତେ ବୟନ୍ ତର୍ଡମ୍ ଅଲ୍ଲସାକ୍ଳେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ବୁକ୍ତିମର ଗୁମ୍ପୁୟାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତିଆତେ ଞ୍ଜାମ୍ଲମ୍ନାବା । ^{୧୧} ଆନା ଅସ୍ପୁଡ଼ବର୍ତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବର ଆ ବର୍ନେ ଆରସ୍ପୁଡ଼ବରତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ଅସ୍ପୁଡ଼ବରେତୋ; ଆନା ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବର ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବୋସାନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ସେବାଏତୋ; ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେତେ; ଆଏଡ଼ର୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ରନପ୍ରିନ୍ ଆନିନ୍ଆତେ । ଆମେନ୍ ।

କ୍ରିସ୍ଟାନୁଗଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ତଣ୍ଡନ୍

^{୧୨} ଏ ତନୁଡ଼ୟ୍ମତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ତନଶ୍ଚାୟ୍ ତଗୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ତିଆତେ ବରନ୍ତଡ଼ତାନ୍ ଆ ଗନଡେଲ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ସାନ୍ନି ତେଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ^{୧୩} ଆର୍ପାୟ୍ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ତନଶ୍ଚାୟ୍ ଞ୍ଜାଡ଼େନ୍, ଏଡ଼େଲେମା ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତନଶ୍ଚାୟ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ; ଆରି ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରିୟତାତେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମାଡ଼ୁ ସର୍ତ୍ତାତବେନ୍ । ^{୧୪} କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗନ୍ତୁତମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋତନେ । ^{୧୫} ତିଆସନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନିଡ଼ ମନ୍ରାନ୍ ସମ୍ବଡ଼ାଲେ, ରାଉତାଲନ୍, ତୋସାନ୍ ଲୁମ୍ଲେ, ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ତାଲେ ତନଶ୍ଚାୟ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ତେ ତଡ଼ । ^{୧୬} ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟାନୁନ୍ ଏମ୍ପାୟଲନ୍ ଆସନ୍ ତନଶ୍ଚାୟ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗରୟ୍ତଡ଼ବେନ୍; ଆର୍ପାୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକ୍ଳେବା ।

^{୧୭} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସିଁ ସିଲଡ଼ ବିସାରନ୍ ଉନେନ୍ ଆସନ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାଇୟ୍, ଆରି ପର୍ଡମ୍ଲୁ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ବିସାରନ୍ ଉଲନ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଲ୍ଲେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆତନିକ୍ଳି ପନବରତନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ ତେତଜି ? ^{୧୮} ଆରି ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼, “ତରମ୍ପମରଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ତିୟ୍ନେ ଆ ତଣ୍ଡ ତେନ୍, ଏଡ଼ତରମ୍ପମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ତିଆଙ୍ଗା ଆ ତଣ୍ଡ ଅରଃ ତେଏଞ୍ଜି ?”

୧୯ ତିଆସନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁମ୍ ବାଢେ ତନଶ୍ରାୟନ୍ ଖାଡ଼ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅରାସାନେତମ୍ ଗନବ୍ତେଲ୍ମର୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତମ୍ଲନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ତକୋନେତଜି ।

୫

ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗୋସ୍ତାମେଡ଼

୧୦ ଖେନ୍ ଅବୟ ପାପୁର ଆମ୍ବୁଗଡ଼ମର୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ମଣ୍ଡିଲୋଡ଼ବେନ୍ ପାପୁର ଆମ୍ବୁଗଡ଼ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତନଶ୍ରାୟନ୍ ଆଞ୍ଜାଢେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ନିୟ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତାୟ୍, ଆରି ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍ତାତେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଖେନ୍ ନିୟ୍ ତେଢେ ମାୟ୍ତନାୟ୍ । ୧୧ *ଇସ୍ବରନ୍ ଅଜ୍ଞା ଗୋସ୍ତାମେଡ଼ ଅସିଲୋଡ଼ବେନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟଲବେନ୍, ତିଆତେ ମନଡ଼ ତୁରବା, ଅବାଲିନ୍ ଏଲୁମ୍ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁମ୍ ବାଢେ ଲବ୍ତୟ୍ଲନ୍ ଲୁମ୍ବା, ଲାବନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆସାଲନ୍ ଏଲୁମ୍ତଡ଼, ବନ୍ତ ସର୍ତାନ୍ ବାଢେ ତିଆତେ ଲୁମ୍ବା । ୧୨ ଆରି ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟ୍ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ବେନ୍ ବିଡ଼ାରନ୍ ତନିୟ୍ ତେଲୋ, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍ ଏବ୍ସୋଡ଼ାସୋଡ଼ାତଡ଼ନେ, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍ ଅବୟ୍ ଅନବ୍ଜଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ବା । ୧୩ ମୁଡ଼ ତୁରମେଡ଼ମରନ୍ ଆରବ୍ଗିୟ୍ତାତନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆମ୍ବେନ୍ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ରନୁକବନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଆଜିୟ୍ ଅଞ୍ଜୁଡ଼ିଲେ ।

୧୪ ଏଢେଲେମା, ଏ ବେଣ୍ଡିଆସିୟ୍ଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ଆମ୍ବୁଗଡ଼ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବାଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଜିଜିନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, “ଇସ୍ବରନ୍ କଙ୍କି_ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଡ଼ତଜି, ଆରି ଅବ୍ସନ୍ନାତମ୍ନେମରଞ୍ଜି ସାୟ୍ମତଜି ।” ୧୫ *ତିଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅସିନ୍ ଆ ଜାୟ୍ତା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବ୍ସନ୍ନାତମ୍ନାବା, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ନା ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅମ୍ତାୟ୍ତବେନ୍ । ୧୬ ଅନିଞ୍ଜିୟ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତିୟ୍ବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇୟ୍ମତେ ।

୧୭ ଅବ୍ସେଭାଲନ୍ ଜାଗର୍ତ୍ତ ତକୋନାବା । ବନେରାମରବେନ୍ ସନୁମନ୍ ସିଅଁକିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୁର୍ତ୍ତମ୍ଲେ ଆନା ଜୋମାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ସାୟ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେତେ । ୧୮ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତଡ଼ବା, ଆରି ପୁର୍ତ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ତନଶ୍ରାୟନ୍ ଖାଡ଼ତଜି, ତିଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଜନାବେନ୍ତୋ । ୧୯ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଅଞ୍ଜୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟ୍ମମର୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲବେନ୍, ବସନ୍ନେଃ ଆ ତନଶ୍ରାୟ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼, ମବ୍ଡିରତବେନ୍, ସବ୍ତଡ଼ତବେନ୍, ରବ୍ତୋତବେନ୍, ଗବ୍ରିତବେନ୍ । ୨୦ ଆଏଡ଼ର୍ ଆ ବୋର୍ସାନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

ଆତନିକ୍ସି ସନଙ୍କଡ଼େନ୍

୨୧ *ସିଲାନ ଅବୟ୍ ଅରାସାନେତମ୍ ସସର୍ ତର୍ନେମର୍, କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ିତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ସାଜଲ୍ଲୟ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମମନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବ୍ଭୟ୍ବନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ିଲାୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତି ଆ ସନାୟ୍ମମଲୋଡ଼ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋନାବା ।

୨୨ *ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ତୋଏନ୍ ବାବିଲୋନ୍ ତେସାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ି ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ଡାକ୍ତାଅନ୍ଖେନ୍ ମାର୍କନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋମ୍ତବେନ୍ । ୨୩ ତନୁଡ଼ୟ୍ମମନ୍ ବାଢେ ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲୋରଜୋର୍ରେ ଅଲ୍ଲମ୍ସାରବା ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ସନୟ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋନେତୋ ।

☆ ୫:୨ ୫:୨ ଜନ ୨୧:୧୫-୧୭ ☆ ୫:୨ ୫:୨ ମାଡ଼ିଉ ୨୩:୧୨; ଲୁକ ୧୪:୧୧; ୧୮:୧୪ ☆ ୫:୧୨ ୫:୧୨ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୫:୨୨,୪୦ ☆ ୫:୧୩ ୫:୧୩ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୨:୧୨,୨୫; ୧୩:୧୩; ୧୫:୩୭-୩୯; କଲସି ୪:୧୦; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪

କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ଓ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେଁ

୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞା ତିନ୍ନା ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟଲେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଓ ଆନିନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ବନେଁ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବର୍‌ବେନ୍, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପୁର୍ବାବରଞ୍ଜି ଏଃକର୍‌ନାୟ; ଆର୍ପାୟ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ଆ ବୋର୍ସା ଏଗିୟତମଲାନ କି ସାକିନ୍ ଏତିୟଲାଇୟ । ୧୭ ✨ଆପେୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ଆରମ୍ଭେଏନ୍ ଆତିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତେଡେନ୍ ଏଡକୋଲନାୟ; ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଁ ଅଡୋଲାଇୟ, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଞ୍ଜେନ୍, କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଞେନ୍ ମଅଁୟତାତୟ ।” ୧୮ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲଲେନ୍ ଆତିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେଁ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଏଅମଡ଼ଲାଇୟ ।

୧୯ ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେଁମରଞ୍ଜି ଆବର୍‌ନେଞ୍ଜି ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍‌ଲୋଡ଼ ତନେଁଲେନ୍ ରଡୋଏନ୍; ତିଆଡେ ଲୋଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତରେଁ ଆ ଆଡ୍ରକୋତନ୍ ଆ ପିଙ୍କଡୋଡ଼ ଅନ୍ତମ୍, ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ସାଆରେନ୍ ଜାୟ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତୋତାନ୍ ଆ ତୁଡୁୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତୁଡ଼ନାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ, ଆମଡ଼ନ୍ ମନ୍‌ବେନ୍ ତିୟତମ୍‌ନାବା । ୨୦ କେନ୍‌ଆଡେ ଆମ୍‌ଡୁ ଜନାବେନ୍‌ଡୋ, ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ଅନ୍ତିଡ଼ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତ୍ରିଏ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନ୍ତିଡ଼ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଇସ୍ବମ୍ ବାଡେ ଆଜିୟ ଅଃଡୁଡ଼ଲନାୟ, ଆର୍ପାୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆରାୟାୟଲାଇଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଞ୍ଜାଡେଞ୍ଜି ଆ ବନେଁଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି ।

୨

କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେଁମରଞ୍ଜି ଓ କଣ୍ଡାୟ ଞନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି

୧ ବନ୍‌ଡ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେଁମରଞ୍ଜି ନିୟ ତୁଡ଼ଲନାଜି, ଏଡେଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ନିୟ କଣ୍ଡାୟ ଞନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ତନାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆରବସେଡ଼ଲଡ଼ତନେନ୍ ଆ କଣ୍ଡାୟବର୍‌ଜି ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି, ଆରି ଅଜ୍ଞା ପ୍ରବୁ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞିଏଞ୍ଜି, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନା ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଅବସେଃଡ଼ମଡ଼ି । ୨ ଆରି, ଜବୁ ମନ୍‌ରା ମନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଜି, ଆରି ଆଲଡେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଜାଡ଼ି ତଡ଼ରନ୍ ନିଣ୍ଡୟତାଡେ । ୩ ଆନିଞ୍ଜି ରନ୍ନାନ୍ ଆ ଲୋବ ଆସନ୍ କନଣ୍ଡାୟବରନ୍ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ତଜ୍ଞାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଏରଡଜି ଗୋୟତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପନବ୍‌ରଡନ୍ ଆମ୍‌ଡୁମା ସିଲଡ଼ ଆତକ୍ଳୋ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅଃଡୁଡ଼େଜି, ଲଗୁରୁଡେଡଜି ।

୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଜିଆତଡ଼ କେମାନ୍ ଏରଡନିୟନ୍ ବିସାର ଅନେମ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଲୋଡ଼ଡ଼ ନରକଲୋଡ଼ନ୍ ପିଡେଞ୍ଜି । ୫ ଆନିନ୍ ଆମ୍‌ଡୁ ଆ ପୁତ୍ରି ନିୟ ଅଃନ୍‌ମରେଡ଼ଲୋ, ବନ୍‌ଡ ତରମ୍ ଞନଡ଼ତିୟମର ନୋଅନ୍ ତ ଆସିଂମରଞ୍ଜି ସାତଜଣ ତୁମ୍ ତୋବଲେ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ପୁତ୍ରି ଲୋଡ଼ ତାଆନ୍ ବବ୍‌ରିଜେନ୍ । ୬ ଆନିନ୍ ସଦୋମନ୍ ଓ ଗମୋରା ଗଡ଼ାନ୍ ପନବ୍‌ରଡନ୍ ତିୟଡେ ତଗୋନ୍ ବାଡେ ପାଡୋ ଅମ୍‌ଲେତାଲେ କୋମାବନ୍ ଗବ୍‌ଡେଲେନ୍, ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ଏରଡରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଗୋ ଡେଡଜି ତିଆଡେ ଅବଜଡ଼ଲେ ଅନବ୍‌ତୁଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍‌ଲେଏନ୍ । ୭ ଆରି ଲୋଟନ୍ ଇର୍‌ସେମରଞ୍ଜି ଆ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବମେଡେନ୍ । ୮ ତରମ୍‌ମର ଲୋଟନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲନ୍ ଆତିଡ଼ ଏରଡରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆଏଡର୍ ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟଲେ, ଅମଡ଼ଲେ ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ସନିନ୍‌ତାଏନ୍ । ୯ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ସିଲଡ଼ ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବଡୋବନ୍ ଆସନ୍ ଓ ଏରଡରମ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବିସାର ଇଡନ୍ ପନବ୍‌ରଡନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଜନା । ୧୦ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତଜି, ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃମ୍‌ଲେଏଜି ।

ଆନିଞ୍ଜି କଙ୍କି_ଜି, ଆଇସ୍ବମଞ୍ଜି ବାଡେ ଲନ୍‌ମଡ଼ି, ଗନୁଗୁତମ୍ ବୋର୍ସା ଲନ୍‌ମଞ୍ଜି ନିଣ୍ଡୟତଜି, ଆରି ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବନେଁଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି । ୧୧ ଅଡକୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସାତମନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଜି ନିୟ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ ଗନୁଗୁତମ୍ ବୋର୍ସା ଲନ୍‌ମଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ନିଣ୍ଡୟଲେ ଅଃକନେଁଜି । ୧୨ ବନ୍‌ଡ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଡ଼ି ଅଃଜ୍ଞନାଏଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁ ଅନ୍ତମ୍, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବୁଡୁଞ୍ଜି ବାଡେ ଞଣ୍ଡମଡ଼ି, ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଜନମ୍‌ଡେଏଞ୍ଜି, ଅଜ୍ଞା ବନେଁ ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଡ଼ି ଅଃଜ୍ଞନାଏଜି, ତିଆଡେଜି ନିଣ୍ଡୟତଜି, ବନ୍‌ଡ ଆନିଞ୍ଜି ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଅବଗୁରୁଡେଡ଼ି । ୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ଆନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଜ୍ଞାଲେ ତଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଏଡେଲେମା ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଞାଡ଼ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତମ୍‌ବାନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ସର୍‌ତାଡ଼ି, ଆନିଞ୍ଜି କନଣ୍ଡାୟନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ି

☆ ୧:୧୭ ୧:୧୭ ମଡ଼ିର୍ ୧୭:୧-୫; ମାର୍କ ୯:୨-୭; ଲୁକ ୯:୨୮-୩୫

ସର୍ତ୍ତାତଞ୍ଜି ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତଲ୍ଲୁମ୍‌ତଜି, ଆଲଭେଫ୍‌ଲୋଫ୍‌ଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍ ନିଶ୍ଚୟତାଗୋ, ଗନ୍‌ରୟତାଗୋ ତେତବେନ୍ । ^{୧୪} ଆମତଞ୍ଜି ଜୁଣ୍ଡ଼ିବଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇର୍ସେଲୁମନ୍ ସିଲଡ୍ ଅଃଲୋଲୋନେ, ଆନିଞ୍ଜି ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ଅଃଡ୍‌କୋନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଫ୍ ତୋବ୍‌ତଜି କି ଇର୍ସେଲୋଫ୍‌ନ୍ ଗବ୍‌ଲୋତଜି, ଆଉଗରଞ୍ଜି ତଙ୍କାନ୍ ଆଲନୋବଲୋଫ୍ ବାଉଲ୍ଲି ତେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତଫ୍ ସିଲଡ୍ ସନୟପନ୍ ଖାଡ୍‌ତଜି । ^{୧୫} ଆନିଞ୍ଜି ମନତ୍ ତଫ୍‌ରଗତନ୍ ଏରଜନିରନ୍ ଏରମନତ୍ ତଫ୍‌ରଗତନ୍ ଜିର୍ତ୍‌ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବିଓରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ବିଲିଆମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେଲଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ବଡ୍‌ଲେ ତଙ୍କାନ୍ ଆଞ୍ଜନାତ୍ ଆସନ୍ ଆସାଲନ୍; ^{୧୬} ବନ୍‌ତ ଆ ଇର୍ସେଲୋଫ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ କନଞ୍ଜନ୍ ଖାଡ୍‌ଫେନ୍, ଅବୟ ଆଜାହ୍ଲା ଜନ୍ତୁ* ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ସର୍ସତ୍ ଅନ୍ତମ୍ କତାଡ୍‌ଲିଲନ୍ କି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ବାୟା ଏବ୍‌ତଞ୍ଜେନ୍ ।

^{୧୭} ଆନିଞ୍ଜି ତାଆତତନ୍ ଆଡ୍‌ଡ୍‌ତମ୍‌ନେତା ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ରିଙ୍ଗେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆପ୍ରାଡ୍‌ରିଂ‌ତେନ୍ ଆ ମେଗ ଅନ୍ତମ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜବ୍ ଲୋଫ୍‌ତନ୍ ଆ ଲୋଓଫ୍‌ଲୋଫ୍ ଆତକ୍ଲୋ । ^{୧୮} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କାଜ୍‌ଜାନ୍ ଅବସୋଡାତମ୍‌ଲନ୍ ଇନ୍‌ଡ୍‌ଫ୍ ବରାୟ୍‌ବାୟ୍‌ତତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍‌ଞ୍ଜି, ଆରି ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡା ଆରଲୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ଆରତ୍‌ଚୁରଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଫ୍ ତଅଡ୍‌ତାଗୋ ଆ କାକାଡାଜି ଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅବନାସାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଫ୍ ତୋବ୍‌ତଜି । ^{୧୯} କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନତ୍‌ତିୟ୍‌ମରଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଫ୍ ଇନ୍‌ସୟ୍‌ଲୁମନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ପର୍ମାତାତଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ସନେଏତନ୍ ଆ କମ୍‌ପାରିଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆନା ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ଆରେତେ, ଆନିନ୍ ତି ତେଞ୍ଜେ ଆ କମ୍‌ପାରିମର୍ ତେତେ । ^{୨୦} ଆନାଜି ଅନୁର୍‌ମର୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଲେନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ଗିଆନନ୍ ଖାଡ୍‌ଲେ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିଜି ସିଲଡ୍ ଅଡ୍‌ଚୁରଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ତିକ୍ଲି ଆରି ତି ଆ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡାଜି ଲୁମ୍‌ତଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍ବୁଟ୍ ଆ ଡଣ୍ଡୁ ସିଲଡ୍ ତିକ୍ଲି ଆ ଡଣ୍ଡୁ ଗୋଗୋୟ ତେତେ । ^{୨୧} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍‌ଗତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନାତାଲେ ତେଞ୍ଜେ ଆଇଡିତନ୍ ମଡ୍‌ିର୍ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଆଲୋତାଲେ ଆନ୍ନା ତଫ୍‌ରଗତ୍ ଆଜିର୍‌ବନ୍ ସିଲଡ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ତିଆତେ ଆଜିୟ୍ ଅଃଜ୍‌ଜାଲଜି ତେନ୍ ମନତ୍ ତେତେ । ^{୨୨} “କିନ୍‌ସତନ୍ ଅଙ୍ଗାଆତେ ବେୟ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆରି ଜୋମ୍‌ତେ” ଆରି “ଆରୁମ୍‌ତବନ୍ ଆ କିମ୍ବୋନ୍ କାଞ୍ଜୋଲୋଫ୍‌ନ୍ ଆରି ତିଲ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଯର୍ତ୍‌ନ୍” କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆଜାଡିତମ୍ ତେଏନ୍ ।

୩

ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍‌ଞ୍ଜିନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍

^୧ ଏ ତନ୍ତୁଫ୍‌ୟମ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ନମି ବାଗୁ ତର ଇଞ୍ଜନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଫ୍ ତି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଅବ୍‌ନେଭାୟ୍‌ଲେ ମନ୍ତବେନ୍ ମଡ୍‌ିର୍ ଅନିଃୟ୍‌ମଞ୍ଜି ଅଡୋଆୟ୍‌ତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଏରତାୟ୍ ଗୋୟ୍‌ତାୟ୍ । ^୨ ଜବ୍ ବର୍ସେଡ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ ମଡ୍‌ିର୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ବର୍ତ୍‌ଞ୍ଜି ଆରି ଅନୁର୍‌ମର୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବନ୍‌ାୟ୍‌ବରଜି ଅଙ୍ଗାଆତେ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଅମ୍ବୁଟ୍‌ବରେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଓକ୍‌କେବା* । ^୩ ଆମ୍ବୁଟ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଜନାବେନ୍‌ତୋ, କେନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ୍ ତିନ୍ନା ଇଞ୍ଜନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଆରଲୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତୁଫ୍‌ତନାଜି କି ସୟ୍‌ସୟ୍‌ମୁଲେ ବର୍ତ୍‌ଞ୍ଜି, ^୪ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ତଜି, “ଜିସୁନ୍ ଜିର୍ତ୍‌ୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବାସାଲନ୍ ଅଃକର୍‌ନ୍ ପଡ୍ ? ନମି ଆନିନ୍ ଅଡ୍‌କୋ ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜିନି, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବୁଟ୍ ଗନତେଲନ୍ ଆଡ୍‌ଏନ୍ ଆଡିଡ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ତକୋଏନ୍ ନମିତ୍ତାନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଏଞ୍ଜେଗୋମା ତକୋ ।” ^୫ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାନ୍ ଜନାନ୍ କେନ୍‌ଆତେ କରୋଡାତଜି, ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ରୁଆଫ୍‌ନ୍ ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ଗତେଲେନ୍, ପୁତ୍‌ନ୍ ତାଆନ୍ ସିଲଡ୍ ଗତେଲେନ୍ ଆରି ତିଆତେ ତାଆନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକୋଲନ୍ । ^୬ ଆରି ତି ଆମ୍ବୁଟ୍ ଆ ପୁତ୍‌ନ୍ ତାଆନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବୁବ୍‌ତାଏନ୍ କି ଗୁରୁଡ୍‌ଏନ୍ । ^୭ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ନମି ଆ ରୁଆଫ୍‌ ତ ପୁତ୍‌ନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ତଗୋନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ଜୋମ୍‌ତୋଡ୍‌ଲେ ଗୁରୁଡ୍‌ତେ; ଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଏରତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ବିସାରତାଲେ ସେଏଡ୍‌ତଜି, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ତିଆତେ ଜୁବାୟ୍‌ଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ତେତେ ।

^୮ ବନ୍‌ତ ଏ ତନ୍ତୁଫ୍‌ୟମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଫ୍ ବଡିନ୍ନାନ୍ ବଆଜାର ବର୍ସେଡ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ, ଆରି ବଆଜାର ବର୍ସେଡ୍ ବଡିନ୍ନା ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କରୋଡାତଫ୍‌ବେନ୍ । ^୯ ପ୍ରବୁନ୍ ଡିଫ୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଲାଡ୍‌ଲେଡ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବ୍‌ତିସୟ୍‌ତଜି, ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଅଙ୍ଗାଆତେ ବାସାଲନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃଜ୍‌ବଡିଫ୍‌ନେ; ଆର୍ପାୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗୁରୁଡ୍‌ତେଡ୍‌ଜି ତଡ୍, ଆରି ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆବ୍‌ୟ୍‌ରୁଡ୍‌ଡିନେତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସଏଲେ ତକୋତନ୍ ।

^{୧୦} ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍‌ଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ରାଉମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିର୍ତ୍‌ୟ୍ । ତି ଆ ତିନ୍ନା ସୋଡା ସନଡ୍‌ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରୁଆଫ୍‌ନ୍ ମାୟାତେ, ଆରି ରୁଆଫ୍‌ନ୍ ଆ ତୁଡ୍‌ୟ୍‌ଜି ଜୋମ୍‌ତୋଡ୍‌ଲେ ଲମେଡ୍‌ତେ, ଆରି ପୁତ୍‌ନ୍ ତ ତେଞ୍ଜେ ତକୋନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତନ୍‌ଡ୍‌ବ୍‌ଜି

* ୨:୧୭ 2:16 ଗୋଡୋୟ୍   * ୩:୨ 3:2 ମନ୍ତବା   ☆ ୩:୩ ୩:୩ ଜିଉବା ୧:୧୮   ☆ ୩:୧୦ ୩:୧୦ ମାଡିଉ ୨୪:୪୩; ଲୁକ ୧୨:୩୯; ୧ ତେସଲନିକି ୫:୨; ଅନବ୍‌ଜନାବର୍ ୧୬:୧୫

ଅଡ଼କୋନ୍ ଜୋମ୍‌ତୋଡ଼ତେ । ^{୧୧} କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗୁରୁଡ଼େତେ, ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଗୋମର୍‌ଜି ତେଲବେନ୍ ଡେନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ଅମ୍ବେଲନ୍ ତକୋନାବା ଆରି ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆମଡ଼ ତିୟତମ୍‌ନାବା । ^{୧୨} ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍‌ଜାଞ୍ଜନ୍ ଆ ଡିନ୍ନା ଜଗେଲେ ଏଡ୍ରକୋତନ୍ ଆଡିଡ଼, ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍ ତିଆତେ ଲଜିରାୟ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବ୍‌ଜାତାଲନ୍ ତକୋନାବା । ତି ଆ ଡିନ୍ନା ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜୋମ୍‌ତୋଡ଼ଲେ ଗୁରୁଡ଼େତେ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ତୁତୁୟଜି ଉଗୋନ୍ ଆ ମାଡ଼ୁ ଲେମେଡ଼ତେ । ^{୧୩} ☆ବନ୍‌ଡ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆରାସାଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍ ଅଡ୍ରମ୍ ଅବୟ ରଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ରଡ଼ ପୁତ୍‌ନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋତନ୍‌ବୋ, ତେଭେ ତର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ତକୋତଞ୍ଜି ।

^{୧୪} ତିଆସନ୍ ଏ ତନୁଡ଼ୟମ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଡିନ୍ନା ଜଗେଲେ ଏଡ୍ରକୋତନ୍ ଆଡିଡ଼ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆଗନ୍‌ୟିରିୟଲୋଡ଼ ଏର୍‌ଡୋସାତାଗୋ, ଏର୍‌ନିଶ୍ଟୟତାଗୋ ଆରି ସବ୍‌ୟଲନ୍ ତକୋନାବା । ^{୧୫} ଆରି, ପ୍ରବୁଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଅୟମ୍ ସଏଲେ ଆଡ୍ରକୋତନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ତବୋ; ବୋଞାଡ଼ଲେନ୍ ପାଓଲନ୍ ନିୟ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ଗିଆନ ବାଭେ କେନ୍ ଏଭେଲେମା ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାୟ । ^{୧୬} ଆନିନ୍ ଆରିତେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଇଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ସିଟିଜି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଗନନ୍‌ଲୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତଶ୍ଟତମ୍, ଆରି ନିର୍‌ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ତ ଗବ୍‌ରିୟମ୍‌ଲନ୍ ଅଃଡ଼କୋନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନ୍ନା ସାସ୍ତନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଅମ୍ବେଲେ ବର୍‌ତଞ୍ଜି, ଏଭେଲେ ପାଓଲନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼ ଆଇଡିଡ଼ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମ୍ ନିୟ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ବର୍‌ତଞ୍ଜି ।

^{୧୭} ତିଆସନ୍ ଏ ତନୁଡ଼ୟମ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜାଗର୍‌ତ ତକୋନାବା, ଅସମୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତି ପେଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ କନଶ୍ଟାୟଲୋଡ଼ ଗଲୋଡାଲେ, ତର୍‌ନେବେନ୍ ଏଅବ୍‌ସେଡ଼ତେ । ^{୧୮} ବନ୍‌ଡ ଅନୁର୍‌ମର୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ତ ଗିଆନଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟବେନ୍‌ଡୋ, ଆରି ନମି ତ ଆତନିକ୍‌ଜି ଜାୟ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

☆ ୩:୧୩ ୩:୧୩ ଅନବ୍‌ଜନାବର୍ ୨୧:୧

ଯୋହନଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର ଜନନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତନ୍ ସ୍ତ୍ରି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ଜନନ୍ ଇଡେନ୍ । ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମର୍ ତକୋଏନ୍ । କେନ୍ଆଡେ ୮୫ ତ ୯୫ କ୍ରିସ୍ଟାନ୍ ଇଡେନ୍ ଅନିଡନ୍ ତେଏନ୍ । ଜନନ୍ ଏପିସି ଗଡାନ୍ ଆଡକୋଲନ୍ ଆଡିଡ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡେନ୍ । ଲାଡ଼ଲେଡ କଣ୍ଟାୟ୍ ଷନଡ଼ିଡ଼ିମରଞ୍ଜି ମଣ୍ଡୁଡିରେଡନ୍ ଇୟଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡଡ଼ କଣ୍ଟାୟ୍ ଷନଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ଡିୟେଜି, ତିଆଡିଡ଼ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡଲେ ଅଡକୋ କ୍ରିସ୍ଟାନ୍ ଷି ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । କେନ୍ ଇଡଲମର୍ ଜନନ୍ ଗାମଡେ, ଷେନ୍ ଜିସୁନ୍ ମାଲମ୍ନିଡମ୍ ଗିୟଲାଇ, ଆନିନ୍ଆଡଡ଼ ଅସିଷେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସୁଡେଲାଇ ୧ ଜନ ୧:୧-୩ । ଜନନ୍ ଅନବସର୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡେନ୍ ୧ ଜନ ୧:୪ ଆରି ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବଡ଼ାଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ୧ ଜନ ୨:୧ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି କଣ୍ଟାୟ୍ ଷନଡ଼ିଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ୧ ଜନ ୨:୨୭ ଆରି ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଅଃନୁଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ତିଆସନ୍ ଏରସିଡ଼ାନେନ୍ ତକୋନାବା ଗାମ୍ଲେ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡେନ୍ ୧ ଜନ ୫:୧୩ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାକାଡ଼

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୪
- ୨. ସନାଆରନ୍ ତ ଲୋଡ଼ଡନ୍ । ୧:୫-୩:୧୦
- ୩. ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ପସିୟୁଜି ତ ସନ୍ନମନ୍ ଆ ପସିୟୁଜି । ୩:୧୧-୫:୧୨
- ୪. ମନଡ଼ନ୍ ତ ଏରମନଡ଼ନ୍ । ୫:୧୩-୨୧
- ୫. ତନ୍ନୁଡ଼ୟମନ୍ । ୪:୭-୨୧
- ୬. ପୁତ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବଜିନୟନେନ୍ । ୫:୧-୨୧

ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ

^୧ *ଆମ୍ନୁଡ଼ୁ ଆନା ତକୋଲନ୍, ତି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ୍; ଆ ବର୍ନେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଅମଡ଼ଡ଼ଲାଇ, ଆନିନ୍ଆଡଡ଼ ଏଗିୟଲାଇ, ଆନିନ୍ଆଡଡ଼ ମନଡ଼ ଏସେକ୍ଟୁଲାଇ କି ଅସିଲେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏସୁଡେଲାଇ । ^୨*ତି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଗିୟତାଏନ୍, ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍ଆଡଡ଼ ଏଗିୟଲାଇ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସାକିନ୍ ଏଡିୟତାୟ୍; ଅଞ୍ଜାଆଡେ ଅଃନୁଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆପେୟନ୍ ବୟନ୍ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଅବଡ଼ୁୟଲନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡଡ଼ ଏବର୍ତବେନ୍ । ^୩ ଅଞ୍ଜାଆଡେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଗିୟଲାଇ ଆରି ଅମଡ଼ଡ଼ଲାଇ ତିଆଡେ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡଡ଼ ନିୟ୍ ଅବଜନାତବେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଆ ଡାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏଡକୋତନାୟ୍, ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଡେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଏମାୟତନ୍ । ^୪ ସନର୍ତାଲେନ୍ ବନବ୍ରିଜନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆଡେଜି ଷେନ୍ ଇଡଡାୟ୍ ।

ଇସ୍ପରନ୍ ସନାଆରନ୍

^୫ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଡାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ଏଅମଡ଼ଡ଼ଲାଇ କି ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଏବଜନାତବେନ୍, ତିଆଡେ କେନ୍ଆଡେ; ଇସ୍ପରନ୍ ମା ସନାଆରନ୍, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ଲୋଡ଼ଡନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ । ^୬ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମରାୟନେଲେନ୍ ତକୋ, ଗାମ୍ଲେ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ରୋଡ଼ ବର୍ରନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଲୋଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଷିଶ୍ଟମ୍ଲନ୍ବୋ ଡେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ବର୍ନେଲୋଡ଼ଲେନ୍ ତ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ପାତ୍ୟାମର୍ଜି ଡେଡେଲଡ଼ଡ଼ନ୍ । ^୭ ବନ୍ଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆ ସାଆରଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଡେଲେ ଆ ସାଆରଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ବୋ ଡେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ମରାୟନେନ୍ ତକୋ, ଆରି ଆ ଡାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଅଡକୋ ଇର୍ସେଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡଡ଼ ମବ୍ଡିରଲଡ଼ଡ଼ନ୍ ।

^୮ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଇର୍ସେ ତଡ଼, ଗାମ୍ଲେ ବର୍ରନ୍ବୋ ଡେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେନ୍ତମ୍ କଣ୍ଟାୟ୍ତମ୍ତନ୍ବୋ, ଆରି ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ । ^୯ ଆର୍ପାୟ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ଇର୍ସେଲେନ୍ ବର୍ରନ୍ବୋ ଡେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅଡକୋ ଏରମଡ଼ିରଲେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡଡ଼ ମବ୍ଡିରଲଡ଼ଡ଼ନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାଆଡେ ବାସାଲଡ଼ଡ଼ନ୍ ତିଆଡେ ଲୁମ୍ଡେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବିସାରଡେ । ^{୧୦} ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଇର୍ସେ ତଡ଼, ଗାମ୍ଲେ ବର୍ରନ୍ବୋ ଡେନ୍,

☆ ୧:୧ ୧:୧ ଜନ ୧:୧ ☆ ୧:୨ ୧:୨ ଜନ ୧:୧୪

ଏଠେଲତେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ପାତ୍ୟାମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବତୋସାତବୋ, ଆରି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅମଡ଼ବାଲେନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ ।

୨

ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତନେମରଲେନ୍

^୧ଏ ପସିୟ୍‌ସେଞ୍ଜି, ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ଏଃଲ୍‌ମେ, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ବାୟ୍‌ତାୟ୍ । ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲତେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଲେନ୍ ଆମଡ଼ ଅବୟ୍ ତନେମରଲେନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତରମ୍‌ମର୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ । ^୨ଆରି, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍, ସତ୍ତ୍ୱର୍ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ୍ ସମ୍ପରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ତିୟ୍‌ତମଲନ୍ ।

^୩ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ମାନ୍ନେଲବୋ ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାଲେ ରପ୍ତିତବୋ । ^୪ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ଏରମନାନ୍ନେନ୍, ଷେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନା ଗାମ୍ଲେ ବର୍ଡନ୍, ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାମର୍, ଆ ଆମଡ଼ନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ । ^୫ବନ୍‌ତ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେତେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନ୍‌ଡ଼ୟ୍‌ମ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ସତଡ଼େନ୍ । ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ, କେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନାଲଡ଼ତନ୍ । ^୬ଆନା ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ଡନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଷ୍ଟମ୍‌ମନେତୋ ।

ରଡ଼ ବନାୟ୍‌ବରନ୍

^୭ଏ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି, ଷେନ୍ ନମି ଇନ୍ନିଡ଼ ରଡ଼ ବନାୟ୍‌ବରଞ୍ଜି ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ନମ୍ ଅଃନ୍ନାସ୍ବାୟାୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଆମ୍ବୁ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ବନାୟ୍‌ବର୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍, ତିଆତେ ମା ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ବାୟ୍‌ତାୟ୍; ତି ଆ ଷନଡ଼ଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁ ଏଅମଡ଼ଡ଼େନ୍, ତିଆତେ ମା ପାପୁର୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ । ^୮ବନ୍‌ତ କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ୍ ରଡ଼ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ବାୟ୍‌ତାୟ୍, କେନ୍‌ଆତେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ତ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଗିୟ୍‌ତାତେ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲୋଡ଼ତନ୍ ତେଲ୍‌ନ୍ ଜିର୍ତ୍ତେ ଆରି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍ ।

^୯ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଷେନ୍ ଆ ସାଆରଲୋଡ଼ ତକୋ ଗାମ୍‌ତେ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତେ, ଏଠେଲତେନ୍ ଆନିନ୍ ନମିନ୍ତାନ୍ ଆ ଲୋଡ଼ତଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ । ^{୧୦}ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଆ ସାଆରଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଃଡ଼ୁଡ଼ୁବେ । ^{୧୧}ବନ୍‌ତ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଲୋଡ଼ତଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଆରି ଲୋଡ଼ତଲୋଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍‌ଲେଲେ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ଜିର୍ତ୍ତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃଡ଼ୁନାଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲୋଡ଼ତନ୍ ତି ଆମଡ଼ନ୍ ଅବକାଡ଼ୟ୍ ।

^{୧୨}ଏ ପସିୟ୍‌ସେଞ୍ଜି, ଷେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ବାୟ୍‌ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇର୍ସେବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେମାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ । ^{୧୩}ଏ ଆପେୟ୍‌ଜି, ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇଡ଼ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମ୍ବୁ ମା ସିଲଡ଼ ତକୋ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ଏ ବେଣ୍ଡିଆସିୟ୍‌ଜି, ଷେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଇଡ଼ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନୟ୍‌ଲବେନ୍ ।

^{୧୪}ଏ ପସିୟ୍‌ସେଞ୍ଜି, ଷେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ବାୟ୍‌ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆପେୟ୍‌ନ‌ଆତଡ଼ ଆଜନାଜି । ଏ ଆପେୟ୍‌ଜି, ଷେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇଡ଼ଲାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମ୍ବୁ ମା ସିଲଡ଼ ତକୋ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ଏ ବେଣ୍ଡିଆସିୟ୍‌ଜି, ଷେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇଡ଼ଲାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୋସାଜି, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନୟ୍‌ଲବେନ୍ ।

ପୁତ୍‌ନ୍ ଏଲୋବତଡ଼

^{୧୫}ପୁତ୍‌ନ୍ ତ ତେଞ୍ଚେ ତକୋନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଡ଼ୁଡ଼ୟ୍‌ମ୍‌ତଡ଼ । ଆନା ପୁତ୍‌ନ୍ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମ୍‌ତେ, ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆ ତନ୍‌ଡ଼ୟ୍‌ମ୍‌ ଆମଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ । ^{୧୬}ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା, ଗନିୟ୍‌ମତନ୍ ତ କାଜ୍ଜାନ୍ ଗର୍ବନେନ୍, କେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆପେୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଃଡ଼ୁଡ଼ଲନାୟ୍, ବନ୍‌ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ୍ । ^{୧୭}ଆରି, ପୁତ୍‌ନ୍ ତ ତେଞ୍ଚେ ତକୋନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମାୟାତେ, ବନ୍‌ତ ଆନା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁମ୍ ମାନ୍ନେତେ, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତନ୍ ।

କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବନେରା

^{୧୮}ଏ ପସିୟ୍‌ସେଞ୍ଜି, ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍, ଆରି କଣ୍ଡାୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଅମଡ଼ଡ଼େନ୍, ଏଠେଲେ ନମି ନିୟ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ କଣ୍ଡାୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନାଜି; ତିଆସନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନାଲଡ଼ତନ୍ । ^{୧୯}ଆନିଞ୍ଜି ଅମଡ଼ବାଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍‌ଜି, ବନ୍‌ତ ଆଜାଡ଼ିତମ୍

☆ ୨:୭ ୨:୭ ଜନ ୧୩:୩୪

ଆନିଞ୍ଜି ମରାୟନେମରଲେଞ୍ଜି ଅଃଡୁକୋଲଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମରାୟନେଲେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନଡ଼, ଏଢେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ବନ୍, ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମରାୟନେଲେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତଡ଼, ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଜନାଲ୍‌ଡ଼େନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

୨୦ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅମ୍ବେଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅବିସେକ ତେଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଗିଆନନ୍ ଏଞ୍ଜାଢେନ୍ । ୨୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟଲାଇୟ, ଏଢେଲେ ତଡ଼; ଆର୍ଯାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଏଜନାଏନ୍, ଆରି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ପାତ୍ୟାନ୍ ଅଃଡୁଡ଼ନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଜନାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟଲାଇୟ ।

୨୨ ଜିସୁନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ଟନ୍, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇଜ୍ଜା ଗାମ୍‌ତେ; ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ପାତ୍ୟାମର୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼; ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଆପେୟନ୍ ତ ଡାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍ ଇଜ୍ଜା ଗାମ୍‌ତେ ଆନିନ୍ ମା କଣ୍ଡାୟ କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ମର୍ । ୨୩ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଡାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଜ୍ଜାଏ, ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଞାଢେ, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଡାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ ଞାଢେନ୍ ।

୨୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଟୁ ସିଲଡ଼ ଇନିଜି ଏଅମଡ଼ଡେନ୍, ତିଆତେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋନେତୋ । ଆମ୍ବେନ୍ ଆମ୍ବୁଟୁ ସିଲଡ଼ ଇନିଜି ଏଅମଡ଼ଡେନ୍, ତିଆତେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋଏନ୍ ଡେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଡାଞ୍ଜଡ଼ାଅନିଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ଏତକୋତନ୍ । ୨୫ ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ବାସାଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍, ତିଆତେ ମା ଅଃନୁଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆନମେଡ଼ ।

୨୬ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କନଣ୍ଡାୟନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଜି ଗୋୟତଜି, ତି ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଞେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇୟ । ୨୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏଞ୍ଜାଢେନ୍, ତିଆତେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ତି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜାଆତେ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟଡ଼ବେନ୍, ତିଆତେଜି ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ପାତ୍ୟା ତଡ଼; ତିଆସନ୍ ତି ଆ ଞନଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତକୋନାବା ।

୨୮ ଏ ପସିୟୁଞ୍ଜି, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋନାବା, ଏଢେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆଡିଡ଼ ଅବ୍‌ଗିୟତାଲନ୍ ଜିର୍ତାୟ, ତି ଆଡିଡ଼ ଆ ମୁକ୍ତାବାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଃଗରୟଡ଼ାଲ୍‌ଡ଼େନେ, ଆର୍ଯାୟ ବୋର୍ଯାଲ୍‌ଡ଼େନ୍ । ୨୯ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଡରମ୍‌ମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ତିଆସନ୍ ଆନା ଡରମ୍‌ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ନିୟ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଅନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାବେନ୍‌ତୋ ।

୩

ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ପସିୟୁଜି

୧ *ଗିୟବା, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଢେଲେ ତୁଢ଼ୟମ୍‌ଲଡ଼େନ୍ ତ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡ଼େଲ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ମା; ତିଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଃନୁମ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ଡ଼େନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନୁମ୍‌ଡ଼ଲୋ । ୨ ଏ ଡନୁଡ଼ୟମ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି, ନମି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି ଡେଡେଲ୍‌ଡ଼େଲନ୍, ଆରି ତିକ୍ଳି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଡେଡେଲ୍‌ଡ଼େଲନ୍, ତିଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଲ୍‌ଡ଼େନେ । ଆଞ୍ଜା ତିନ୍ନା କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଗିୟତାତେ, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡେଡେଲ୍‌ଡ଼େଲନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଗୋ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଢେଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟତେ ଗିୟବା, ଆଡିୟତେନ୍ ତୁମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା । ୩ ଆରି ଆନାଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ଆସାଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ମଡ଼ିର୍, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଏଢେଲେ ମବ୍‌ଡ଼ିର୍‌ତଞ୍ଜି ।

୪ ଆନା ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ନିୟ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆଲ୍ଲେଡେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆଲ୍ଲେଲବୋ ଡେନ୍ ଇର୍ସେଲ୍‌ଡ଼େନ୍ । ୫ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ବୋୟଲେ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାଇୟ, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ । ୬ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃଲୁମେ, ଆନା ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗିଜେ, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ନିୟ ଜନାଏ ।

୭ ଏ ପସିୟୁଞ୍ଜି, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟଡ଼ବେଞ୍ଜି ତଡ଼, ଆନା ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଡରମ୍‌ମର୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ନିୟ ଏଢେଲେ ଡରମ୍‌ମର୍ ଡେଡେ । ୮ ଆନା ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ସନୁମନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଢ଼ଡ଼ନାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସନୁମନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ମା ସିଲଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଜିର୍ତାୟ, ସନୁମନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅନବ୍‌ଗୁରୁଡ଼େନ୍* ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଡାଞ୍ଜଡ଼ାଅନ ଇୟଲାଇୟ ।

୯ ଆନା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଢ଼ଲନାୟ, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃଲୁମେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଜମ୍‌ଲ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମଡ଼ ତକୋ, ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଡୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃଲୁମେ

☆ ୩:୧ ୩:୧ ଜନ ୧:୧୨ ☆ ୩:୫ ୩:୫ ଜନ ୧:୨୯ * ୩:୮ ୩:୮ ସନବ୍‌ଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍

। ୧୦ ତେନ୍ନେ ଆନା ଇସ୍ଵରନ୍ ଆଅନ୍, ଆରି ଆନା ସନ୍ତୁମନ୍ ଆଅନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଜନାଲଝତନେ; ଆନା ତରମ୍ମ କାକାଡାନ୍ ଅଃଲ୍ଲମେ, ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଝନ୍‌ଆତଝ ଅଃଡୁଝୟମେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଝ ସିଲଡ଼ ଅଃଡୁଝୟଲନାୟ ।

ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲଡୁଝୟମବା

୧୧ ✨ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲଡୁଝୟମତବୋ, କେନ୍ ଆ ଖନଝଝଝବର୍ ଆମେନ୍ ଆମ୍ମଡୁ ମା ସିଲଡ଼ ଏଅମ୍‌ତଝେନ୍ । ୧୨ ଇର୍ସେ ପୁରାଡାନ୍ ଆଅନ୍ କଇନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତଝବେନ୍ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଆଓକାନ୍ ଏବଲନ୍‌ଆତଝ ରକ୍ଷୁଏନ୍; ଆରି ଆନିନ୍ ଇନିବା ଆ ଓକାନ୍‌ଆତଝ ରକ୍ଷୁଏନ୍ ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କଇନନ୍ ଆ କାକାଡା ଇର୍ସେନ୍ ଆବରିୟ୍ ତକୋ, ଆରି ଆ ଓକାନ୍ ଆ କାକାଡା ତରମ୍ମତମ୍ ତକୋଏନ୍ ।

୧୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଝଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ପୁତ୍‌ନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଝ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍ ସାନ୍ନି ତେତଝବେନ୍ । ୧୪ ✨ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରନବୁନ୍ ପଡ଼ଲେ ଅନମେଝଲୋଝନ୍ ଗନ୍‌ଲବୋ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଝଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜିଆତଝ ତୁଝୟମତବୋଜି । ଆନା ଅଃଡୁଝୟମେ, ଆନିନ୍ ରନବୁନ୍ ଆ ଜାୟତା ତକୋ । ୧୫ ଆନା ବୋଞ୍ଜାଝନ୍‌ଆତଝ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ରକ୍ଷୁମରତନ୍; ଆରି ରକ୍ଷୁମରନ୍ ଆମଝ ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଝ ଅଃଡୁକୋଏ, କେନ୍‌ଆତେ ଆମେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୧୬ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ତିୟତମ୍‌ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତନ୍ତୁଝୟମନ୍ ଅମ୍ମଡ଼ଲବୋ; ଆରି, ବୋଞ୍ଜାଝଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପରାନ୍ନାଲେନ୍ ନିୟ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୧୭ ବନ୍‌ତ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ରନ୍ନା ବାଞ୍ଜେ ଗମାଝମର, ବନ୍‌ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଝନ୍ ଆଡୋଲେୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଗିଜେନ୍ ଜନଝତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଅଃକ୍ଳାନକାରମ୍‌ତାଲୋ ତେନ୍, ଆମଝନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ତନ୍ତୁଝୟମ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ତକୋନେ ? ୧୮ ଏ ପସିୟ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଜିରାୟ୍‌ବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଡେ ଅଲ୍ଲାଝନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏରଡୁଝୟମତାଲେ, ଆଜାଡିନ୍ ତ ଲନ୍‌ମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏଡୁଝୟମବା ।

୧୯ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ଲବୋ ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆଜାଡିନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାଲଝତନ୍ । ୨୦ ଆରି, ଇନ୍‌ଡ଼ି ଆ ବର୍ନେଲୋଝ ବିବେକଲେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଝ ଅବଡୋସାଲଝଲନ୍ ତେନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ ଉଗର୍‌ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡା ଆରି ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜନାତେ; କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନାଲଝତେତୋ । ୨୧ ଏ ତନ୍ତୁଝୟମତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଉଗର୍‌ଲେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଝ ଅଃନ୍ନବଡୋସାଲଝଲନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଝ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଉୟ୍‌ବ ତକୋ । ୨୨ ଆରି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ବେଡ଼ତବୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମଝନ୍ ସିଲଡ଼ ଞାଝତବୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବରନ୍ ମାନ୍ନେତବୋ, ଆରି ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଝନ୍ ଇନିଜି ମନ୍‌ଡ଼ ଗିୟ୍‌ତାତେ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ତବୋ । ୨୩ ✨ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବର କେନ୍‌ଆତେ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ତାଜ୍ଞତାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଝ ଏତନେବା ଆରି ଆନିନ୍ ଆଡ୍ରିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଝଲନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବର ଅନ୍ତମ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଲ୍ଲଡୁଝୟମବା । ୨୪ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବର ମାନ୍ନେତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଝ ତକୋତନେ, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମଝ ତକୋତନ୍; ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଅମଝଲେନ୍ ତକୋତନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଆଡ୍ରିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଝଲନ୍ ଆ ପୁରାଡା ବାଞ୍ଜେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରପ୍ତି ଜନାତବୋ ।

୪

ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପୁରାଡା ତ କଣ୍ଡାୟ୍ ପୁରାଡାନ୍

୧ ଏ ତନ୍ତୁଝୟମତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋ ପୁରାଡାନ୍‌ଆତଝ ଏଡ଼ରଡ଼ତେନେ, ଆର୍ପାୟ୍ ପୁରାଡାଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଝ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ମାୟ୍ ଅଡେ ଇଜ୍ଞା, କେନ୍‌ଆତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଝ ଅଲ୍ଲେ ଗିୟ୍‌ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଝନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ କଣ୍ଡାୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତୁଝଲନାଜି । ୨ କେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପୁରାଡା ଅମ୍ମଡ଼ଲେ ଏରପ୍ତିତେ, ଅଜ୍ଞା ପୁରାଡା, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତଅଝନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିର୍ମାୟ୍, ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତନେ, ତି ଆ ପୁରାଡା ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଝ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ମାୟ୍ । ୩ ଆରି ଅଜ୍ଞା ପୁରାଡା ଜିସୁନ୍‌ଆତଝ ଅଃକ୍ଳାଏ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଝ ସିଲଡ଼ ଅଃକ୍ଳିର୍ମାୟ୍; କେନ୍‌ଆତେ କଣ୍ଡାୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ପୁରାଡା, କେନ୍ ଆ ପୁରାଡା ଜିର୍ମାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମେନ୍ ଆମ୍ମଡୁ ମା ଏଅମ୍‌ତଝେନ୍, ଆରି ତିଆତେ ନମି ପୁତ୍‌ନ୍ ଅଡୋଲ୍ଲାୟ୍ ।

୪ ଏ ପସିୟ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆମେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଝ ସିଲଡ଼ ଏଡୁଝୟମନାୟ୍*, ଆରି ଆମେନ୍ ଆମଝଞ୍ଜି ଜିନୟ୍‌ଲବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଝନ୍ ଆଡୁକୋତନ୍ ଆ ପୁରାଡା ସିଲଡ଼ ଅମଝବେନ୍ ଆଡୁକୋତନ୍ ଆ ପୁରାଡା ଗୋଗୋୟ୍ ବୋର୍ସା । ୫ କଣ୍ଡାୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ପୁତ୍‌ ସିଲଡ଼ ତୁଝଲନାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତଞ୍ଜି, ଆରି ପୁତ୍‌ନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅମ୍‌ତଝତେ । ୬ ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଝ ସିଲଡ଼ ଜନମ୍ମ୍ ତେତେଲଝଲନ୍; ଆନା ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆତଝ ଜନା, ଆନିନ୍ ବର୍ନେଲେନ୍ ଅମ୍‌ତଝତେ; ଆନା ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଝ ସିଲଡ଼ ଜନମ୍ମ୍

☆ ୩:୧୧ ୩:୧୧ ଜନ ୧୩:୩୪ ☆ ୩:୧୪ ୩:୧୪ ଜନ ୫:୨୪ ☆ ୩:୨୩ ୩:୨୩ ଜନ ୧୩:୩୪; ୧୫:୧୨, ୧୭ * ୪:୪ 4:4 ଜନମ୍ମ୍ ତୁତଲବେନ୍

ଅଃଛୁଲୋ, ଆନିନ୍ ବର୍ନେଲେନ୍ ଅଃନ୍ନମତ୍ତେ । କେନ୍ ବାଢେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଜାଡି ପୁରାଡାନ୍ ଓ କଣ୍ଡାୟ ପୁରାଡାନ୍ ଅମ୍ମତ୍ତଲେ ରପ୍ପିତବୋ ।

ଇସ୍ଵରନ୍ ତୁଢ଼ୟମ୍ଲତ୍ତନ୍

୭ ଏ ତନୁଢ଼ୟମ୍ଲତ୍ତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି, ଜିରାୟବା, ଇନ୍ଲେନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଲ୍ତୁଢ଼ୟମ୍ବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ତ ସିଲତ୍ତ ଅଡୋଲାୟ, ଆରି ଆନା ତୁଢ଼ୟମ୍ତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ତ ସିଲତ୍ତ ଜନମ୍ମୁ ତେଏନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ଆତତ୍ତ ଜନା । ୮ ଆନା ଅଃଛୁଢ଼ୟମେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ଆତତ୍ତ ଅଃଛୁନାଏ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ମା ତନୁଢ଼ୟମନ୍ । ୯ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆବୟତମ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତତ୍ତ କେନ୍ ପୁତ୍ତନ୍ ଆସ୍ଵାୟତାଲେ ଆ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ଅବତୁଜେନ୍; ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ତ ତର୍ତ୍ତନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅନମେଡନ୍ ଞାଡତବୋ । ୧୦ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ଆତତ୍ତ ଅଃଛୁଢ଼ୟମ୍ଲବୋ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ ତୁଢ଼ୟମ୍ଲତ୍ତଲନ୍, ଆରି ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ଆତତ୍ତ ଆସ୍ଵାୟଲାୟ, କେନ୍ ତେନ୍ନେ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ଗିୟତାତେ ।

୧୧ ଏ ତନୁଢ଼ୟମ୍ଲତ୍ତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି, ଇସ୍ଵରନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ ତୁଢ଼ୟମ୍ଲତ୍ତଲନ୍, ଏଡେଲେମା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଲ୍ତୁଢ଼ୟମ୍ବା । ୧୨ ଆନିନ୍ତ୍ ଆଜିୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ଆତତ୍ତ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ଗିଜେ, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ତୁଢ଼ୟମ୍ଲବୋ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଅମତ୍ତଲେନ୍ ତକୋ, ଆରି ଆ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ଅମତ୍ତଲେନ୍ ସତତ୍ତେନ୍ ।

୧୩ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ତ ତକୋ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମତ୍ତଲେନ୍ ତକୋ, କେନ୍ଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ ଆ ପୁରାଡାନ୍ ତିୟ୍ତିୟ୍ଲତ୍ତଲନ୍ । ୧୪ ଆପେୟନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ଆତତ୍ତ ପୁତ୍ତନ୍ ଆନୁରମର୍ ଆତନେ ଆସନ୍ ଆସ୍ଵାୟଲାୟ, କେନ୍ଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଗିୟ୍ଲବୋ ଆରି ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତବୋ । ୧୫ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଜିସୁନ୍ଆତତ୍ତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଇସ୍ଵରନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା ଆମତ୍ତ ତକୋ ଆରି ତି ଆ ମନ୍ରା ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ତ ତକୋ ।

୧୬ ଆରି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ତନୁଢ଼ୟମ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନାଲବୋ କି ତର୍ତ୍ତନ୍ବୋ । ଇସ୍ଵରନ୍ ମା ତନୁଢ଼ୟମନ୍, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ତନୁଢ଼ୟମ୍ଲୋଡନ୍ ତକୋତନ୍, ତି ଆ ମନ୍ରା ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ତ ତକୋତନ୍, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା ତକୋତନ୍ । ୧୭ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ଅମତ୍ତଲେନ୍ ସତତ୍ତେନ୍, ଆରି ପନ୍ସୁଆତି ତିନ୍ନା ଇଡନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ବୋର୍ସାଲତ୍ତନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ କେନ୍ ପୁତ୍ତନ୍ ଲୋଡନ୍ ଏଡେଲେମା ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଞଣ୍ଡୁମ୍ତନେବୋ । ୧୮ ତନୁଢ଼ୟମ୍ଲୋଡନ୍ ବନ୍ତଡନ୍ ଅଃଛୁକୋଏ, ସତତ୍ତ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ବନ୍ତଡନ୍ ସବ୍ତାୟତେ, ତିଆସନ୍ ଆନା ବତତ୍ତେ ଆନିନ୍ ତନୁଢ଼ୟମ୍ଲୋଡନ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ସତତ୍ତେ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପନ୍ବରତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବତତ୍ତେ ।

୧୯ ଆନିନ୍ ଆମ୍ମତ୍ତ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ ତୁଢ଼ୟମ୍ଲତ୍ତଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡକୋନ୍ଲେନ୍ ଅଲ୍ତୁଢ଼ୟମ୍ତବୋ । ୨୦ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଇସ୍ଵରନ୍ଆତତ୍ତ ତୁଢ଼ୟମ୍ତାୟ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡନ୍ ତ ଆ ତନାନନ୍ଆତତ୍ତ ଏଡରୁମତ୍ତେ, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାମର୍; ତିଆସନ୍, ଅଙ୍ଗା ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ତନାନନ୍ଆତତ୍ତ ଆମେନ୍ ଏଗିୟ୍ତେ, ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ ଏଃଛୁଢ଼ୟମ୍ଲୋ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଇସ୍ଵରଆତତ୍ତ ଆନିନ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ଗିଜେ, ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ ତୁଢ଼ୟମ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ପିଏ । ୨୧ ଆନା ଇସ୍ଵରନ୍ଆତତ୍ତ ତୁଢ଼ୟମ୍ତେ, ଆନିନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡନ୍ଆତତ୍ତ ନିୟ୍ ତୁଢ଼ୟମେତୋ, କେନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟବର୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ତ ସିଲତ୍ତ ଞାଡଲବୋ ।

୫

ପୁତ୍ତଲୋଡନ୍ ଜନିନୟନ୍

୧ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଜିସୁନ୍ଆତତ୍ତ କ୍ରିସ୍ଟ ଗାମ୍ଲେ ତର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ତ ସିଲତ୍ତ ତୁଢ଼ୟମ୍ଲାୟ, ଆରି ଆନା ଆପେୟନ୍ଆତତ୍ତ ତୁଢ଼ୟମ୍ତେ, ଆନିନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ଆତତ୍ତ ନିୟ୍ ତୁଢ଼ୟମ୍ତେ । ୨ ଅଙ୍ଗାଆତିତ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ଆତତ୍ତ ତୁଢ଼ୟମ୍ତବୋ ଆରି ଆ ବନ୍ନାୟବରନ୍ ମାନ୍ନେତବୋ, ତିଆତିତ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପସିୟ୍ଜିଆତତ୍ତ ତୁଢ଼ୟମ୍ତବୋଜି ଗାମ୍ଲେ ଜନାଲତ୍ତନ୍ । ୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ତୁଢ଼ୟମ୍ତବୋ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମ୍, ଆ ବନ୍ନାୟବରନ୍ ଏମାନ୍ନେବା, ଆରି ଆ ବନ୍ନାୟବରନ୍ ଲଗିନ୍ ତତ୍ତ । ୪ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପସିୟ୍ଜି ପୁତ୍ତଲୋଡନ୍ ଜିନୟ୍ତଜି, ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ପୁତ୍ତଲୋଡନ୍ ଜିନୟ୍ଲତ୍ତନ୍ । ୫ ଜିସୁନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନା ତର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ତୁମ୍ ପୁତ୍ତଲୋଡନ୍ ଜିନୟ୍ତେ ।

ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆସନ୍ ସାକିବରନ୍

☆ ୪:୧୨ ୪:୧୨ ଜନ ୧:୧୮ ☆ ୫:୩ ୫:୩ ଜନ ୧୪:୧୫

୭ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ବାରେ ତାଆଗଡ୍ ଜିର୍ରାୟ୍, ଆରି ରନବୁନ୍ ବାରେ ମିଜାମଗଡ୍ ଜିର୍ରାୟ୍; ଆନିନ୍ ସଉର୍ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ବାରେ ଅଃକ୍ତୁରାୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତ ମିଜାମନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାରେ ଆନିନ୍ ଜିର୍ରାୟ୍; ଆରି ପୁରାଡାନ୍ ନିୟ୍ କେନ୍‌ଆତେ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁରାଡାନ୍ ମା ଆଜାଡିନ୍ । ୭ ଆରି, କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଯାରି ସାକିମରଞ୍ଜି ତକୋ । ୮ ପୁରାଡାନ୍, ତାଆନ୍ ତ ମିଜାମନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି, ଆରି କେନ୍ ଯାରିଞ୍ଜି ଆ ସାକି ଆବୟନ୍ । ୯ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ସାକି ତର୍ତ୍ତନ୍‌ବୋ, ତିଆତେ ସିଲଡ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସାକି ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ସୋଡା, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଆ ତନେଲୋଡ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତେ । ୧୦ ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଆମଡ୍ ତର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡନ୍ କେନ୍ ଆ ସାକି ଖାଡେନ୍; ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସାକି ଅଃଡୁର୍ନେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ପାତ୍ୟାମର୍ ଏନ୍ନେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଙ୍ଗାଆତେ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃଡୁର୍ନେ । ୧୧ ଧି ଆ ସାକି କେନ୍‌ଆତେ, ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ୍‌ଲନ୍, ଆରି ତି ଆନମେଡ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଆମଡ୍ ତକୋ । ୧୨ ଆନା ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍‌ଆତଡ୍ ଖାଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଅନମେଡନ୍ ଖାଡେନ୍; ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଖାଡେ, ଆନିନ୍ ଅନମେଡନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଖାଡେ ।

ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ୍

୧୩ ଆମେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଆମଡ୍ ଏତର୍ତ୍ତନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନବ୍‌ଜନାନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୧୪ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାରେ ଇନି ପାଡ୍‌ନାତନ୍‌ବୋ, ଆନିନ୍ ପାଡ୍‌ନାଲେନ୍ ଅମଡ୍‌ଡେତେ, ଆମୁକ୍ଳାବାନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଅନୋମଡ୍‌ଲେନ୍ ତକୋ । ୧୫ ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ୍ ଇନିଜି ଆସନ୍ ପାଡ୍‌ନାତନ୍‌ବୋ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅମଡ୍‌ଡେତେ ଗାମଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନାଜି; ତିଆସନ୍ ପାଡ୍‌ନା ଇଡନ୍ ଇନିଜି ବେଡ୍‌ଲବୋ, ତି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଖାଡ୍‌ତବୋ ଗାମଲେ ନିୟ୍ ଜନାଜି ।

୧୬ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ବେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆର୍‌ଲୁମତେନ୍ ଆମେନ୍ ଏଗିଜେନ୍ ତେନ୍, ଆରି ତି ଆ ଇର୍ସେ ରନବୁତାଗୋ ତଡ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପାଡ୍‌ନାନାବା, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ରନବୁତାଗୋ ଆ ଇର୍ସେ ଅଃଲୁମଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ ଅନମେଡନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ନିୟ୍ ଅନମେଡନ୍ ତିୟ୍‌ତେ । ରନବୁତାଗୋ ଆ ଇର୍ସେ ତକୋ, ତି ରନବୁତାଗୋ ଆ ଇର୍ସେ ଆସନ୍ ପାଡ୍‌ନାନାବା ଗାମଲେ ଞେନ୍ ଅଃକର୍ନାୟ୍ । ୧୭ ଅଡ୍‌କୋ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡାଞ୍ଜି ଇର୍ସେ, ବନ୍‌ଡ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇର୍ସେନ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ରନବୁ ତଡ୍ ।

୧୮ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍‌ଲନାୟ୍, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃଲୁମେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ତୋବ୍‌ତେ, ଆରି ଇର୍ସେ ପୁରାଡାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସୁଡେଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, କେନ୍‌ଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ।

୧୯ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍‌ଲନାୟ୍‌ବୋ ଆରି ସମ୍‌ରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଇର୍ସେ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ଜାୟ୍‌ତା ତକୋ, କେନ୍‌ଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ।

୨୦ ଆରି ନିୟ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ରିଆନନ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ୍‌ଲନ୍; ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ୍ ତ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ଆନିନ୍ ଆଜାଡି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ମା ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ୍ ।

୨୧ ଏ ପସିୟ୍‌ଞେଞ୍ଜି, କୋଡ୍‌ତାୟ୍‌ସୁମଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ସବ୍‌ଡାୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା ।

ଯୋହନଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପତ୍ର ଜନନ୍ ବାଗୁତର ଇଡନ୍ ଆରିଡେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ଜନନ୍ ଇଡେନ୍ । ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡଲେ ଅବୟ୍ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ତ ତେଡେ ଆ ଡର୍ନେମରଜି ଆମଡ୍ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । କେନ୍ ଇଡଲମରନ୍ ତି ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ଆରି ତେଡେ ଆ ଡର୍ନେମରଜି ତି ଆଇମରନ୍ ଆ ପସିୟଜି ଗାମ୍ଲେ ଅବଜଡ୍ତାଲେ ଇଡେନ୍ଜନ ୧:୫-୬ଜନ ୧୫:୯-୧୦ । କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ୍ ଆଜାଡିନ୍ ତ ତନୁଡ୍‌ୟମନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଇଡିଡ୍ । ଆରି ଡର୍ନେମରଜି କଣ୍ଡାୟ୍ ଜନଡ୍‌ଡିୟମରଜି ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଅନିଡନ୍ ତେଏନ୍ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାଲ୍‌ଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୩
- ୨. ତନୁଡ୍‌ୟମନ୍ । ୧:୪-୬
- ୩. କଣ୍ଡାୟ୍ ଜନଡ୍‌ଡିୟମରଜି ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍ । ୧:୭-୧୧
- ୪. ଅନବ୍‌ସୁଜ୍ଞେବରନ୍ । ୧:୧୨-୧୩

୧ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ପାପୁରମର,

କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡଲେ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ଆମଡ୍ ତ ଆ ପସିଜି ଆମଡ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ୍ । ଆଜାଡିଡମ୍ ଖେନ୍ ଆନିଜିଆଡଡ୍ ତୁଡ୍‌ୟମତାଜି, ଆରି ଖେନ୍ ତୁମ୍ ତଡ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଆଜାଡିନ୍ ଆଜନାତେଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ୍ ଆନିଜିଆଡଡ୍ ତୁଡ୍‌ୟମତାଜି । ୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଉଗରଲୋଡ୍‌ଲେନ୍ ଆଜାଡିନ୍ ତକୋ ଆରି ଆଏଡ୍‌ର ତକୋତେ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିଜିଆଡଡ୍ ଏତୁଡ୍‌ୟମତାଜି ।

୩ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ତ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ସନାୟ୍‌ମନ୍, କନାରକାରମନ୍ ତ ସନୟ୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ଲେଜି ସରିନ୍ ଆଜାଡିନ୍ ତ ତନୁଡ୍‌ୟମନ୍ ବାଡେ ତକୋନେତେ ।

ଆଜାଡିନ୍ ତ ତନୁଡ୍‌ୟମନ୍

୪ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର ଅନ୍ତମ୍ ଲାଡ୍‌ଲେଡ୍ ଅନ୍‌ନମ୍‌ଜି ଆଜାଡିଲୋଡନ୍ ଖଣ୍ଡମତଜି, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ୍‌ଡ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତାତ୍‌ୟ୍ । ୫ ଏ ବୁଡ୍‌ବୟ୍, ଖେନ୍ ନମି ଇନ୍‌ଡିଡ୍ ରଡ୍ ବନାୟ୍‌ବରଜି ଇଡ୍‌ଲେ ଅମଡ୍‌ନମ୍ ଅଃନ୍ନାସ୍ତାୟାୟ୍, ଆମ୍‌ଡ୍ ଆଖ୍ଟାଲବନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର ମା ଇଡ୍‌ଲେ ବର୍ତନାୟ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତର୍ତମ୍ ଏଲ୍‌ତୁଡ୍‌ୟମବା । ୬ ଇନ୍‌ଲେଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ବାୟ୍‌ଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆଖଣ୍ଡମତେବନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ମା ତନୁଡ୍‌ୟମନ୍ ଗାମ୍‌ତବୋ । ଆମ୍‌ଡ୍‌ଜି ଆମ୍‌ଡ୍ ଅଙ୍ଗାଆତେ ଏଅମଡ୍‌ଡେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମନାବା, କେନ୍‌ଆତେ ମା ତି ଆ ବନାୟ୍‌ବର ।

୭ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ କଣ୍ଡାୟ୍‌ମରଜି କେନ୍ ଆ ପୁତ୍‌ଲୋଡ୍ ବୁଲ୍‌ଡେଜି, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଲୁ ତଅଡନ୍ ବାଡେ ଜିର୍‌ରାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଜି ଅଃଡ୍‌ନେଜି, ଏନ୍‌ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି କଣ୍ଡାୟ୍‌ମରଜି, ଆନିଜି ମା କଣ୍ଡାୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ମରଜି । ୮ ତିଆସନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଜି ଜାଗର୍ତ୍ ତକୋନାବା, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ଏଲ୍‌ମ୍‌ଲାୟ୍, ତି ଅଡ୍‌କୋନ୍ କାଜ୍‌ଜାନ୍ ମୋସ୍‌ତଡେ ତଡ୍, ତେଡେ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ଓଷୋଲ୍‌କୁଜନ୍ ଏଷାଡ୍‌ଡେ ।

୯ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଜନଡ୍‌ଲୋଡ୍ ଏଡ୍‌ଡକୋନେନ୍ ତେଡେ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍‌ଲନ୍ ଜିଡେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡଡ୍ ଅଣ୍ଡଡ୍ ଖାଡେ; ଆନା କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଜନଡ୍‌ଲୋଡ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ତ ଡାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ବାଗୁଜି ଖାଡେନ୍ । ୧୦ ଆରି ଆନ୍‌ଡିଡ୍ କେନ୍ ଆ ଜନଡ୍ ପାଡ୍‌ଲେ ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅସିଂବେନ୍ ଏଜାଡଡେ, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍ ଏସକ୍‌ଡେଡେ । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍ ସକ୍‌ଡେଡେ, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ତି ମନଡ୍‌ତଡନ୍ କାକାଡାଲୋଡ୍ ମାୟ୍‌ତନେ ।

ଅନବ୍‌ସୁଜ୍ଞେବରନ୍

୧୨ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଜି ଆସନ୍ ଜବ୍ ବର୍ନେଜି ଇଡିଡନ୍ ତକୋ, ବନ୍‌ଡ ଅରିତଲ୍ ଅଲାନ୍ ତ ଇଜ୍‌ଜୁନ୍ ବାଡେ ତି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଅଃନ୍ନିତାୟ୍; ଖେନ୍ ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଜି ସରିନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ କଡାଡିନାୟ୍, ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତାଲଡ୍‌ଡେନ୍ ।

୧୩ ତନୁଡ୍‌ୟମତମ୍ ବୋଲ୍‌ମାୟ୍‌ନମ୍ ଆ ପସିୟଜି ଆମନ୍‌ଆଡଡ୍ ଲୋମ୍‌ତମ୍‌ଜି ।

ଯୋହନଙ୍କ ତୃତୀୟ ପତ୍ର ଜନନ ଯାଗି ତର ଇଡନ୍ ଆରିଡେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ଜନନ ଇଡେନ୍ କି ଗାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ୍ ଆସ୍‌ୟେନ୍ । ଆନିନ୍ ଅବୟ୍‌ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ପାପୁରମର ତକୋଏନ୍ । ଆରି ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଡନ୍ ଆରବ୍‌ସୋଡାସୋଡାତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଦିଅଡ୍ରପାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ନିୟ୍‌ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଇଡିଡ୍ ।

ବକନ୍ ଆ ପନାଲ୍‌ଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧
- ୨. ଗାୟନ୍‌ଆଡଡ୍ ସନେକେନ୍ । ୧:୨-୮
- ୩. ଦିଅଡ୍ରପାନ୍ ତ ଦିମିଡ୍ରୁଅନ୍ । ୧:୯-୧୨
- ୪. ଅନବ୍‌ସୁକ୍ରେବରନ୍ । ୧:୧୩-୧୪

୧ ଖେନ୍ ଅବୟ୍‌ ପାପୁରମର*, ତନ୍‌ଡୁୟମ୍‌ତମ୍ ଗାୟନ୍‌ ଆମଡ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଆସ୍‌ୟାୟ୍‌ତାୟ୍‌ ।

୨ ଏ କୁଲମ୍‌, ପୁରାଡାଲୋଡନ୍ ଆମନ୍ ଏକ୍‌ଲେ ଆ ସୁକ୍ଳା ତକୋ, ଏଡେଲେମା ଅଡକୋନ୍ ସୁକ୍ଳା ତେଏତୋ ଆରି ତଅଡନମ୍ ସୁକ୍ଳା ତକୋନେତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ପାର୍ତନାତନାୟ୍‌ । ୩ ଆମନ୍ ଏକ୍‌ଲେ ଆଜାଡିଲୋଡନ୍ ତର୍‌ନ୍‌ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆମନ୍ ଏକ୍‌ଲେ ଆଜାଡିନ୍ ବାଡେ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ବୋଞ୍ଜାଡଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ତିୟେଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ଖେନ୍ ମାଡ୍‌ ସର୍ତାଲ୍‌ୟ୍‌ । ୪ ପସିୟ୍‌ଖେଞ୍ଜି ଆଜାଡିନ୍ ଆ ତଡ୍‌ରଗଡ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଅରମ୍‌ତଡ୍‌ଲାଞ୍ଜିନ୍ ସିଲଡ୍ ଖେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ସିଲଡ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ ସର୍ତାତ୍‌ୟ୍‌ ।

ଇସିଡ୍ ଲନ୍‌ମନେନ୍ ତ ତନଡ୍‌ତଡନ୍

୫ ଏ କୁଲମ୍‌ଖେନ୍, ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆରି ବଡେସା ବୋଞ୍ଜାଡଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନିୟ୍‌ ଆମନ୍ ଅରାସାନେତାଗୋ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତନେ । ୬ ତନ୍‌ଡୁୟମ୍‌ ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେନମ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନିଞ୍ଜି ତେନ୍ନେ ଆ ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଡ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଜିରଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଆମନ୍ ତଡ୍‌ରନ୍ ଅବ୍‌ଡୁଜାଜି, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ସର୍ତାତେ । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରଜିତଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍‌ଡିଡ୍ ଏରପନାଡନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡା ଆସନ୍ ତୁଡ୍‌ଲଞ୍ଜି । ୮ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍‌ନ୍‌ମରଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ସାୟ୍‌ସିତାଲେ ଆଜାଡିନ୍ ଅନବ୍‌ଡୁଜନ୍ ଆସନ୍ ତି ଆ କାକାଡାଲୋଡ୍ ଏମାୟ୍‌ନେବା ।

ଦିଅଡ୍ରପାନ୍ ତ ଦିମିଡ୍ରୁଅନ୍

୯ ଖେନ୍ ଅବୟ୍‌ ସନ୍ନା ସିଟିନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ମଣ୍ଡୁଡିବେନ୍ ଆସ୍‌ୟାୟ୍‌ଲାୟ୍‌, ବନ୍‌ଡ ଦିଅଡ୍ରପାନ୍ ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଡନ୍ ଆମ୍‌ଡୁଗଡ୍‌ମର ଅଣ୍ଡେନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ଅଃନ୍‌ମ୍‌ତଡ୍‌ଲୋ । ୧୦ ଆନିନ୍ ବିରୁଦଲୋଡ୍‌ଲେନ୍ ମନଡ୍‌ତତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍‌ନ୍‌ ନିଶ୍‌ୟ୍‌ତଲେନ୍; ଆଡିୟ୍‌ଡେନ୍ ତଡ୍, ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍‌ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଅଃସକଡେଏଜି, ଆରି ଆନାଜି କ୍ରିସ୍‌ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ସନକଡେନ୍ ସାୟ୍‌ତଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ରଡ୍‌ତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ସିଲଡ୍ ଅମ୍‌ଡୁଡ୍‌ତଜି; ଖେନ୍ ତେଡେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନିଜି ଲୁମ୍‌ତେ ତି ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟ୍‌ତାୟ୍‌ ବରାୟ୍‌ନାୟ୍‌ ।

୧୧ ଏ ତନ୍‌ଡୁୟମ୍‌ତମ୍ କୁଲମ୍‌ଖେନ୍, ମନଡ୍‌ତତନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ତିଆଡେଜି ଏଲୁମ୍‌ତଡ୍, ମନଡ୍ କାକାଡାଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ତିଆଡେଜି ଲୁମ୍‌ବା; ଆନା ମନଡ୍ କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ଆନା ମନଡ୍‌ତତନ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡଡ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଗିଜେ ।

୧୨ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଦିମିଡ୍ରୁଅନ୍‌ଆଡଡ୍ ସେକେଡଜି, ଆଜାଡିବରନ୍ ନିୟ୍‌ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତେ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନିୟ୍‌ ସାକିନ୍ ଏଡିୟ୍‌ତାୟ୍‌, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅକ୍‌ମାଆଡେ ସାକିନ୍ ଏଡିୟ୍‌ତାୟ୍‌, ତିଆଡେ ଆଜାଡିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌େନ୍ ଜନା ।

ଅନବ୍‌ସୁକ୍ରେବରନ୍

୧୩ ଖେନ୍ ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜବ୍‌ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଇଡିଡନ୍ ତକୋ, ବନ୍‌ଡ ଅରିତଲ୍ ଅଲାନ୍ ତ ଇକ୍‌ନ୍ ବାଡେ ତି ଅଡକୋନ୍ ଅଃନ୍‌ଡିତାୟ୍‌ । ୧୪ ଖେନ୍ ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ତେନ୍ ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍‌ କଡାଡିନାୟ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍‌ ।

୧୫ ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ସବ୍‌ୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା, ଗଡିଖେଞ୍ଜି ଆମ୍‌େନ୍‌ଆଡଡ୍ ଲୋମ୍‌ତବେଞ୍ଜି ।

ଅଡକୋ ଗଡିଲେଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଅବ୍‌ଞ୍ଜୁମ୍‌ତାଲେ ଲୋମ୍‌ତବେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ବାଜି ।

* ୧:୧ 1:1 ବୁଡାକୋୟ୍‌

ସିହୁଦାକ ପତ୍ର ଜିଉଦାନ୍ ଆରିଡେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ଜିଉଦାନ୍ ଇଡେନ୍ । କେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଓ ଜାକୁବନ୍ ବୟନ୍ ବନୋଷାଡ଼ ଡେଏଞ୍ଜି । ୬୮ ଓ ୮୦ କ୍ରିସ୍ଟାଭ ଇଡେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଅନିଡେନ୍ ଡେଏନ୍ । ତିଆଡିଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼ତିୟ୍ମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନାଜି କି ମଣ୍ଡୁଡିରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲେ ତିୟେଜି ୧ । ତିଆସନ୍ ଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ତି କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଏରନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଡର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍ରିଲନ୍ ଡକୋନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ କ୍ରିସ୍ଟାନ୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟ୍ମନ୍ ଡେଏନ୍ ।

୨ ପିତ୍ର ୨:୧ ବଇନ୍ ଆ ପନାକ୍ଲାଡ଼

- ୧. ଡନେବରନ୍ । ୧:୧-୨
- ୨. ଖନଡ଼ନ୍ ଓ କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼ତିୟ୍ମରଞ୍ଜି । ୧:୩-୧୬
- ୩. ଡର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍ରିଲନ୍ ଡକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ । ୧:୧୭-୨୩
- ୪. ଆସିର୍ବାଦନ୍ । ୧:୨୪-୨୫

୧ *ଆନାଜିଆଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି, ତୁଡ଼ୟମଡ଼ଜି, ଆରି ଆନାଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆସନ୍ ଆକୁବାୟ୍ଜି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମଡ଼େନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଜିଉଦାନ୍, ଜାକୁବନ୍ ଆ ବୋଷାଡ଼ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍ମେନ୍ ।

୨ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସନାୟ୍ମାମନ୍, ସନୟ୍ମନ୍ ଓ ଡନୁଡ଼ୟମନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟ୍ଡ଼ୋ ।

କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼ତିୟ୍ମରଞ୍ଜି

୩ ଏ ଡନୁଡ଼ୟମଡ଼ଜି ଗଡ଼ିଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜାଡ଼ଲବନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ଡ଼ାୟ୍ ଗାମଲାୟ୍, ବନ୍ଡ ତି ଆବନେଡ଼ା ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ଆଡ଼ିୟେଞ୍ଜି ଆ ଡର୍ନେ ଡନେଡ଼ାଲେ ଅଲ୍ଲୁଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଅବନ୍ୟୁବଡ଼ାଜି ଗାମଲେ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲାୟ୍ । ୪ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଏରଡ଼ରମ୍ମମରଞ୍ଜି ଅଜନା ଅମଡ଼ବେନ୍ ଗନ୍ଲାଇ, ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ଼ତଡ଼ଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମାମ୍ ବର୍ନେଜି ଆନ୍ନା ଏମ୍ବେଡ଼ଜି, ଆବୟଡ଼ମ ଖନଡ଼ମରଲେନ୍ ଓ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନାନ୍ନେଏଜି । କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ପନବ୍ବରଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଡ଼ଜି ଗାମଲେ ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ମା ଡରମ୍ମ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ।

୫ ଇସ୍ପରନ୍ ଇସ୍ତାଏଲ୍ମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ମିସର୍ ଡେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଡବ୍ଲେ ଓରୋଡ଼ଲାଜି, ବନ୍ଡ ତିକ୍ଳି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ଅଃଡ଼ରଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ରକ୍ଷାଏଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜନାଜି, ଡେଲୋଜନଡ଼ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅବ୍ବଜନାଡ଼ବେନ୍ । ୬ ଅକ୍ଷା ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ଡରକ୍ଷ୍ମଲୋଡ଼ ଏରଡ଼କୋନେନ୍ ଆଡ଼କୋସିଡ଼ଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଡ଼େଞ୍ଜି, ତି ଆ ବର୍ନେ ମନ୍ନେବା; ସୋଡ଼ା ପନ୍ସୁଆଡ଼ିନ୍ ଆଡ଼େଡେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇସ୍ପରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ପନବ୍ବରଡ଼ନ୍ ଡନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଡେଡ଼େ ଲୋଡ଼ଡ଼ ଆଡ଼କୋଲୋଡ଼ଡନେନ୍ ଜିଲେ ଆଡ଼କ୍ଳୋଜି । ୭ ତିଅନ୍ତମ୍ ସଡ଼ୋମନ୍ ଓ ଗମୋରାନ୍, ଆରି ତି ଆଡ଼ୟ୍ଡ଼ୟ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜୋଣ୍ଡୁଡ଼ାଲୁମନ୍ ଓ ଡଅଡ଼ଡ଼ାଗୋ ପରାନ୍ସାଡ଼ିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେଞ୍ଜି । ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଅନବ୍ବଜଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନବ୍ବଜଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆ ଡଗୋଲୋଡ଼ ପନବ୍ବରଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଡ଼ଜି ।

୮ ତିଅନ୍ତମ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଗନ୍ମୁମଡେନ୍ ଏରିୟ୍ଲାୟ୍ ଗାମଲେ ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି କି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ଡଅଡ଼ଞ୍ଜି ଏରମଡ଼ିର ଅମ୍ବେଡ଼ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅଃନ୍ନାନ୍ନେଏଜି ଆରି ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ନିଶ୍ଚୟ୍ଡ଼ଜି । ୯ *ବନ୍ଡ ମିକାଏଲ୍ ମୁଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ମରା ଆସନ୍ ସନ୍ମୁମନ୍ ବୟନ୍ ଆରଲ୍ଲୁଖାଡ଼ଡ଼ମେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ମିକାଏଲ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ସନ୍ମୁମନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ନିଶ୍ଚୟ୍ଲେ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୋମଡ଼ଲୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍ଡେନ୍ ଗାମେନ୍, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆମନ୍ଆଡ଼ଡ଼ କଞ୍ଜମଡ଼ୋ ।” ୧୦ ବନ୍ଡ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଇନିଜି ଅଃଗନ୍ଲୁଡେଜି, ତିଆଡେ ଅବଡ଼ୋସାଡ଼ାଲେ ନିଶ୍ଚୟ୍ଡ଼ଜି, ଆରି କିନ୍ରେଡ଼ ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଇନିଜି ଅଜିଡ଼ ଅଜିଡ଼ ଗନ୍ଲୁଡ଼ଜି, ତିଆଡେ ବାଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଗୁରୁଡ଼େଡ଼ଜି । ୧୧ କେନ୍ଆଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିଅକ୍ଷା ଆ ବରନ୍ତଡ଼ ! ଆନିଞ୍ଜି କଇନନ୍ ଆ ଡଡ଼ର୍ ସନ୍ଲେ ଡଡ଼ିୟ୍ଡ଼ଞ୍ଜି, ଡକାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ବାଲାମନ୍ ଇନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ଏଡ଼େଲେ ଆନିଞ୍ଜି କନଶ୍ଚାୟ୍ଲୋଡ଼ନ୍

☆ ୧:୧ ୧:୧ ମାଡ଼ିଉ ୧୩:୫୫; ମାର୍କ ୬:୩ ☆ ୧:୯ ୧:୯ ଅନବ୍ବଜନାବର ୧୨:୭

ଗଲୋଏଞ୍ଜି, କୋରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୋଡେନ୍ ଅମ୍ତୁଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଗୁରୁଡ଼େଡ଼ଜି । ୧୨ ଆନିଞ୍ଜି ଏରଗନ୍‌ରୟଲଗୋ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ବୁଜିଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟତାୟ୍ ତଙ୍କୁମେଜି, ଆଲଡେଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ବୁଜିବେନ୍ ଅତିଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ, ସଉର୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ବବ୍ରିୟ୍‌ପୋଡ଼ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରିଙ୍ଗେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆପ୍ରାଡ଼ରିଂତେନ୍ ତାଆତତନ୍ ଆ ମେଗ ଅନ୍ତମ୍; ଆନିଞ୍ଜି ରୁୟଲଗୋଜନ୍ ଅନ୍ତଜଏନ୍ ଆରାନୁବ୍ ତ ଆପୁୟ୍‌ପୁୟ୍‌ନ୍ ଆରାନୁବ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ସମ୍ବେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆଡ଼ୋୟ୍‌ତା ଅନ୍ତମ୍, ଏରଗନ୍‌ରଜନ୍ ଆ ଲନ୍ତୁମ୍‌ଞ୍ଜି ପୋନ୍‌ସେରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୋଶ୍ଟୋନ୍ ଗିୟ୍‌ତାତେ, ଆନିଞ୍ଜି ଏରସନେଡ଼ସେଡ଼ନ୍ ଆଜରିତେନ୍ ଆ ତୁତୁୟ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଲୋଡ଼ଡ଼ ଜୋଲ୍ଲନ୍ ଆତକ୍ଲୋ ।

୧୪ ଆଦମନ୍ ସିଲଡ଼ ସାତ କନୋକ୍ଲୋଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନୁକନ୍ ନିୟ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ପୂର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍‌ନେ, “ପ୍ରୁନ୍ ଅଜାର ଅଜାର ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍, ୧୫ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅନବ୍‌ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଇୟତାୟ୍; ଏରଡ଼ରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଇନିଜି ଏରଡ଼ରମ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆରି ପ୍ରୁନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ ଇନିଜି ନିଶ୍ଟୁୟ୍‌ବରନ୍ ବର୍‌ଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍‌ତୋସାତାଲେ ପନବ୍‌ରଡ଼ନ୍ ଇୟତାୟ୍ ତିୟେଜି ।”

୧୬ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତିତାନ୍ ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସୟ୍ ତଡ଼, ଆରି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍‌ତୋସାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍‌ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅବ୍‌ସୋଡ଼ାତମ୍‌ତଞ୍ଜି ଆରି ଲାବନ୍ ଆଞ୍ଜିନାଡ଼ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ତମୟ୍‌ବରନ୍ ବର୍‌ଞ୍ଜି ।

ଞ୍ଜିନଡ଼ଞ୍ଜି

୧୭ ଏ ତନୁଡ଼ୟମ୍‌ତମ୍ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି, ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଞ୍ଜିନେମରଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନିଜି ଆ ବର୍‌ନେ ବର୍‌ବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ମନ୍‌ବୋ; ୧୮ *ଆନିଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ବେଞ୍ଜି, “ଆତନିକ୍ଳି ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆରଲୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତୁଡ଼ତନାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସଙ୍ଗାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୟ୍‌ସୟ୍‌ମୁତବେଞ୍ଜି ।” ୧୯ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପନାଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ତୁଡ଼ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଞ୍ଜିମ୍‌ତଞ୍ଜି, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ତଡ଼ । ୨୦ ଏ ତନୁଡ଼ୟମ୍‌ତମ୍ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତରମ୍ ତର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମବ୍‌ରଡ଼ଲନ୍ ତକୋନାବା, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍‌ସା ବାଞ୍ଜେ ପାର୍‌ତନାବା । ୨୧ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅନ୍ତଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆଞ୍ଜିନାଡ଼ ଆସନ୍ ଜଗେଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍‌ଲୋଡ଼ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନାବା ।

୨୨ ଆଡ଼ାଲ୍‌ଗଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଅବ୍‌ତର୍‌ନେବାଜି । ୨୩ ଇର୍‌ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍‌ଲୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ବ୍‌ତବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକାଜି । ଆରି ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ଇର୍‌ସେ ବାଞ୍ଜେ ଆରଡ଼ିଲେନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ନିୟ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ବା, ବନ୍‌ତ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ କାନକାରମ୍ ଗାମ୍‌ବାଜି ।

ସନେକେନ୍ ପାର୍‌ତନାନ୍

୨୪ ଆନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋବ୍‌ତୋବନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାବା ଏରଡ଼ୋସାତାଗୋ ତ ସର୍‌ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତକୋ, ୨୫ ତି ଆବୟ୍‌ନ୍ ଅନୁର୍‌ମରଲେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼, ସନାଆରନ୍, ବୋର୍‌ସାନ୍ ତ ରନପ୍ରିନ୍, ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ନମିନ୍ତାନ୍ ଆରି ଆଏଡ଼ର୍ ଆନିନ୍‌ଆତେ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

☆ e:ef ୧:୧୮ ୨ ପିତ୍ର ୩:୩

ଯୋହନଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରକାଶିତ ବାକ୍ୟ ଜନନ୍ ଆସନ୍ ଅନବ୍‌ଜନାବରନ୍ ସନେକୁଲନ୍

ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ଆତର୍‌ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟାନୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ସମ୍‌ଲେ ଆରେମ୍‌ନେଏଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ “ଜନନ୍ ଆସନ୍ ଅନବ୍‌ଜନାବର” ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ଜନ ୧୩:୨୩ । କେନ୍ ଆ ବଇ ଆପ୍ରଡେତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଅନବ୍‌ବସ୍ତୁନ୍ ତ ଅନବ୍‌ସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇ ଇଡେନ୍ । ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଆରି ତନଶ୍ଟାୟ୍ ଇଡନ୍ ଜନଡ଼ ଡର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବ୍‌ତୋଲନ୍ ଡକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ କ୍ରିଷ୍ଟାନୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତି ୧:୯ ।

ୟର୍‌ନେଡ଼ଲେ ଡୋଲନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଜିର୍‌ରେନ୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ତାଲନ୍ ଅଙ୍ଗା ବର୍‌ନେଜି ବର୍‌ରେ, ଜନନ୍ ତିଆଡେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଇଡେନ୍ ୧:୩୨୨:୭ ।

ଜନନ୍ ଆସନ୍ ଅନବ୍‌ଜନାବର ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଅମ୍‌ନେଲେ ଏର୍‌ଜାଡିକାନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଅମ୍‌ଡୁଡ଼ତାଜି, ବନ୍‌ଡ କେନ୍ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଡ଼ତନ୍, ଆରି ରୟ୍‌ଲଡ଼ତମ୍ ଆଇଡିଡ଼ । ତିନ୍ନାନ୍ ଆରଞ୍ଜିଡ଼ତେନ୍ ଆତିଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଅମ୍‌ନେଲେ ସନ୍‌ମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବ୍‌ନାରେଡେ; ଜିସୁନ୍ ଜିନୟେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଅଡ଼କୋ ଡର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ରଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ରଡ଼ ପୁତ୍‌ନ୍ ଗବ୍‌ଡେଲ୍‌ତାଲେ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁରସ୍କାରନ୍* ତିୟ୍‌ତଜି ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାଲ୍‌ଡ଼

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୨୦
- ୨. ଅବ୍‌ରାଡ଼ଡାନେନ୍ ତ ସାତଟା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଟିନ୍ ଅନିତନ୍ । ୧:୧-୩:୨୨
- ୩. ସାତଟା ଆଜିବାଡନ୍ ଆ ବଇଜି । ୪:୧-୮:୫
- ୪. ସାତଟା ପନେଡନ୍ । ୮:୬-୧୧:୧୯
- ୫. ଜାଆଡନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସୋଡ଼ା ଜନ୍ତୁ । ୧୨:୧-୧୪:୨୦
- ୬. ଏର୍‌ଜାଡିକାନ୍ ଅନବ୍‌ଡୁଜଞ୍ଜି । ୧୪:୧-୧୫:୮
- ୭. ସାତଟା ସଡ଼ିଆଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ । ୧୬:୧-୨୧
- ୮. ବିବାଲନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଗୁରୁଡ଼େଏନ୍, ସନ୍‌ମନ୍‌ ଆରେଏନ୍ । ୧୭:୧-୨୦:୧୦
- ୯. ଆଡନିକ୍‌ ବିସାରନ୍ । ୨୦:୧୧-୧୫
- ୧୦. ରଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍, ରଡ଼ ପୁତ୍‌ନ୍ ତ ରଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ । ୨୧:୧-୨୨:୨୧
- ୧୧. ଅନବ୍‌ସୁଜ୍ଞେବରନ୍ । ୨୨:୬-୨୧

୧ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆନବ୍‌ଜନାବର, ଇନିଜି ଇନିଜି ତେରୟ୍‌ଡେ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍‌ଜନାତେ । ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତାଲେ ଆ କାକାଡ଼ାମରନ୍ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ କେନ୍‌ଆଡେଜି ଅବ୍‌ଜନାଏନ୍ । ୨ ଆରି ଜନନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଇନିଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିଜେନ୍ ତିଆଡେ ତେନ୍ନେ ବର୍‌ରେ । କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଲୋଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ତ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ସାକିବର୍‌ ଆଜାଡିଡମ୍ । ୩ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା କେନ୍ ଆ ବଇ ପଡେତନେ, ଆରି ପୁର୍‌ବାଃଡେବରନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆଇଡିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ମାନ୍‌ନେତଜି ଆନିଞ୍ଜି କରମ୍‌ଡାଡମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ତୁୟ୍‌ୟ୍‌ଲାୟ୍ ।

ସାତଟା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ଆ ସନଙ୍କଡେ

୪* ଏସିଆ ଡେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଡକୋନ୍ ସାତଟା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆମଡ଼ ଜନନ୍ ସିଟିନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଡେ; ଆନା ପୁର୍‌ବାନ୍, ନମିଞ୍ଜେନ୍ ତ ପୁର୍‌ବାଃଡେ, ଆ ଇସ୍‌ର ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତ ଆ କୁସିନ୍ ଆ ମୁକ୍‌ଗାଡ଼ ଡକୋନ୍ ସାତଟା ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼, ୫ ଆରି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପର୍‌ତ୍‌ମ୍‌ ଆୟ୍‌ନେଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ଅରାସାନେଡମନ୍ ସାକିନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍‌ଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ରାଜାଜି ଆ ରାଜା ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ତ ସନୟ୍‌ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟ୍‌ଡେ ।

ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁୟ୍‌ୟ୍‌ଲଡ଼ତନ୍ ଆରି ଆ ରନବୁନ୍ ବାଞ୍ଜେ† ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇର୍‌ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍ ତିୟ୍‌ଡିୟ୍‌ଲଡ଼ଲନ୍ । ୬*ଆରି ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେନେବାନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡବ୍‌ନଡ଼ଲଡ଼ଲନ୍ । ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ଆ ବୋର୍‌ସାନ୍ ଆଏଡ଼ର୍‌ ତେଏଡେ । ଆମେନ୍ ।

* : ୧:୦ ପୁରସ୍କାରନ୍ ☆ ୧:୪ ୧:୪ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୪:୫ † ୧:୫ 1:5 ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ☆ ୧:୬ ୧:୬ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୫:୧୦

୭ ✨ଗିୟବା, ଆନିନ୍ ମେଗଲୋଝନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ପୁତ୍ରିଲୋଝନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଅମତଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟତଜି, ଆରି ଏଠେଲେ ଡେତେ ତ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ବତଡ଼ତାଲେ ଯେୟେଡାତଞ୍ଜି, କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଗଟେତେ । ଆମେନ୍ ।

୮ ✨ବୋର୍ସାତମନ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ରନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଞେନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆରି ଆତନିକ୍ଳି ।” ଆନିନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ତକୋଏନ୍, ନମିନ୍ତାନ୍ ତକୋ, ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅବତୁୟଲନେ

୯ ଞେନ୍ ଜନନ୍, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆ ଲଠେଡ଼ଲୋଝନ୍ ତନଶ୍ଟାୟନ୍, ରାଜ୍ୟନ୍ ତ ସନଏନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ମରାୟନେବେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା । ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ସାକି ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ପାଦମ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଡେପ୍ପାଲୋଝନ୍ ତକୋଲନାୟ । ୧୦ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତିନ୍ନାଈଁ ମଡ଼ିର ପୁରାଡାନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଷ୍ଟ୍ରମ୍‌ଲିୟ, କିଶ୍ଟୋଡ଼ବାଞେନ୍ ପନେତନ୍ ଆ ସନଡ଼ା ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସୋଡା ସନଡ଼ା ଆ ଅମ୍‌ଡ଼ୁଲାୟ । ୧୧ ଆନିଡ଼ୁ ଅବୟନେ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ବରୁୟ, “ଆମନ୍ ଇନିଜି ଗିୟତେ, ତିଆତେ ଅବୟ ବଇଲୋଝନ୍ ଇଡ଼ଲେ ତକ୍ଳୋଆ କି ସାତଟା ମଶ୍ଟିନ୍ ଏପିସିନ୍, ସର୍ନାନ୍, ପର୍ଗମନ୍, ତିଆତିରାନ୍, ସାଦିନ୍, ପିଲାଦେଲପିଆନ୍ ତ ଲାଅଦିକିଆ ମଶ୍ଟିନ୍ ଆସ୍ତାୟା ।”

୧୨ ଆନା ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ବରୁୟ, ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଗରିୟଲାଞ୍ଜନ୍, ସାତଟା ସୁନାନ୍ ଆ ପିଙ୍କ ଗିୟଲାୟ । ୧୩ ଆରି ତି ଆ ପିଙ୍କଜି ଆ ମଡ଼ି ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ଜାୟ, ଆରି ଆ ମାୟଡ଼ଲୋଝନ୍ ସୁନାନ୍ ଆଜିମାୟ ତକୋଲନ୍ । ୧୪ ଆବଲୋଝନ୍ ଆ ଉଉ ଆଡେରନ୍ ତ କପାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଏ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆମତନ୍ ଆଡୁଡୁଡୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍; ୧୫ ବାଗୁନ୍ ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ତଗୋଲୋଝନ୍ ଆମବଡ଼ିର ପିଞ୍ଜଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସାଆର୍, ଆରି ଆ ସର୍ତ୍ତନ୍ ଡୋଶ୍ଟୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରକ୍ତିଡ଼ତନ୍ ଆ ତାଆ ଅନ୍ତମ୍ ସଡ଼ାଏନ୍ । ୧୬ ଆ ଅର୍ଜଡୋମ୍‌ସିଗଡ଼ ସାତଟା ତୁଡୁଜନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍‌ଞ୍ଜମ୍ ତକୋଲନ୍, ବାମ୍‌ଡ଼ିୟତାଲନ୍ ଅସୁବତମନ୍ ଆ କଡ଼ିବ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଝନ୍ ସିଲଡ଼ ବର୍ନେଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନାୟ । ଆରି ଆ ମୁକ୍କାନ୍ ତଡ଼ିଡ଼ ତମ୍‌ବାନ୍ ଆ ଓୟୋଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ସାଆର୍ଡତମ୍ ତକୋଏନ୍ । ୧୭ ✨ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗରିୟଲାଞ୍ଜନ୍ ସିଲଡ଼ ଞେନ୍ ଆରବୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ବାନ୍ ଗୋଡ଼ଲିୟ, ଆନିନ୍ ଆର୍ଜଡୋମ୍‌ସିନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଝନ୍‌ଞେନ୍ ତକ୍ଳୋଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ବତଡ଼ତଡ଼ମ୍, ଞେନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆରି ଆତନିକ୍ଳି । ୧୮ ଞେନ୍ ଆମେଡ଼, ଞେନ୍ ରବୁଲିୟ, ବନ୍‌ଡ଼ ଞେନ୍ ନମି ଆମେଡ଼, ଆରି ଆଏଡ଼ର୍ ଆମେଡ଼ ତକୋତନାୟ । ଆରି ରନବୁନ୍ ତ ପାତାଡ଼ଲୋଝନ୍; ଆ କଡ଼ା ଅସିଲୋଝନ୍‌ଞେନ୍ ତକୋ । ୧୯ ଆମନ୍ ଇନିଜି ଅଡକୋନ୍ ଗିଜେନ୍, ଆରି ଇନିଜି ନମିଞେନ୍ ଗଟେତେ, ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ଗଟେତେ ତି ଅଡକୋନ୍ ଇଡ଼ଲେ ତକ୍ଳୋଆ । ୨୦ ଅର୍ଜଡୋମ୍‌ସିଗଡ଼‌ଞେନ୍ ତକୋନ୍ ସାତଟା ତୁଡୁଜନ୍ ତ ସାତଟା ସୁନା ପିଙ୍କନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍; ସାତଟା ତୁଡୁଜଞ୍ଜି, ସାତଟା ମଶ୍ଟିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଜି; ଆରି ସାତଟା ପିଙ୍କନ୍, ସାତଟା ମଶ୍ଟିଞ୍ଜି ।”

୨

ଏପିସି ମଶ୍ଟିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୧ “ଏପିସି ମଶ୍ଟିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର ଆମଡ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟବା,”

“ଆନା ଆର୍ଜଡୋମ୍‌ସିଗଡ଼ ସାତଟା ତୁଡୁଜନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍‌ଞ୍ଜମ୍ ତକ୍ଳୋତେ, ଆରି ସାତଟା ସୁନାନ୍ ଆ ପିଙ୍କରେଡ଼ ବୁଲ୍ଲେତେ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ । ୨ କାକାଡାବେଞ୍ଜି, ଲନ୍‌ମ୍‌ବେନ୍ ତ ସନଏବେନ୍ ଞେନ୍ ଜନା, ପେଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡା ଆମ୍‌ମେନ୍ ସଏଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ ଆରି ଆନାଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଞେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଷ୍ଟଡ଼ନେମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାସ୍ତାୟ ଷ୍ଟଡ଼ନେମରଜି ତଡ଼, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଅଲେଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ପାତ୍ୟାମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ମେନ୍ ଏଜନାଏନ୍ । ୩ ଆରି, ଆମ୍‌ମେନ୍ ସଏଲେ ଏଡକୋତନ୍, ଅଞ୍ଜମ୍‌ଞେନ୍ ଆସନ୍ ତୁକ୍ଳନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଅଃମ୍‌ମୁକ୍ଳାଲବେନ୍ । ୪ ବନ୍‌ଡ଼ ବିରୁଦଲୋଝନ୍‌ବେନ୍ କନାୟକାୟବରଞେନ୍ ତକୋ; ଆମ୍‌ମେନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଏଙ୍ଗାଲେ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡୁଡ଼ୟମ୍‌ଲିୟ, ନମି ଏଠେଲେ ଏଃଡୁଡ଼ୟମ୍‌ଲିୟ । ୫ ତିଆସନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଝନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍‌ମେନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଆଡ଼ଲେ ସଡ଼ାୟଲବେନ୍, ତିଆତେ ମନ୍‌ଡେତାଲେ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବୟରବୁଡ଼ିନାବା, ଆରି ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଅନ୍ତମ୍ ମନଡ଼ କାକାଡାନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଲୁମ୍‌ବା । ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବୟରବୁଡ଼ିନାବା ଇକ୍ଳାନ୍‌ଡେନ୍ ପିଙ୍କବେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଞେନ୍ ଡେଡ଼ତାୟ । ୬ ମନଡ଼ ଆ ଗୁନବେନ୍ ନିୟ ତକୋ, ଞେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ନିକଲାତିଅମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡା ଅଡକୋନ୍ ଏଡରୁମଡ଼ଲାୟ, ଏଠେଲେ ମା ଆମ୍‌ମେନ୍ ନିୟ ଆ କାକାଡାଞ୍ଜି ଏଏଡରୁମଡ଼ତେ ।”

୭ ✨ “ପୁରାଡାନ୍ ମଶ୍ଟିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ଗାମ୍‌ତେ, ଆନା ଆଲୁଡ଼ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ଡେତେ ।”

☆ ୧:୭ ୧:୭ ମାଡିଉ ୨୪:୩୦; ମାର୍କ ୧୩:୨୬; ଲୁକ ୨୧:୨୭; ୧ ଡେସଲନିକି ୪:୧୭; ଜନ ୧୯:୩୪, ୩୭; ମାଡିଉ ୨୪:୩୦ ☆ ୧:୮ ୧:୮ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୨୨:୧୩
☆ ୧:୧୭ ୧:୧୭ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୨:୮; ୨୨:୧୩ ‡ ୧:୧୮ 1:18 ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆଡୁକୋନେ ☆ ୨:୭ ୨:୭ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୨୨:୨

“ଆନା ଜିନୟତେ, ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତେ ପାରତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍‌ବନ୍ ଆ ଜଅ ଜନୋମନ୍ ତିୟତାଜି ।”

ସର୍ନା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୮ ✧ “ସର୍ନା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମର ଆମଢ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟବା,”

“ଆନା ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆରି ଆତନିକ୍ଳି, ଆରି ଆନା ରବୁଏନ୍ କି ଯର୍ମେଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନେ । ୯ ବିକ୍ଳୁଡ଼ବେନ୍ ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନା, ତୋଲେୟବେନ୍ ନିୟ ଖେନ୍ ଜନା, ବନ୍‌ତ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଗମାଢ଼ମରଜି, ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରାଜି ଜିଉଦିମର ଗାମ୍‌ତମ୍‌ତଞ୍ଜି ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଜି ତଡ଼; ଆରି ଆନାଜି ସନ୍‌ମନ୍‌ଆତଢ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏଜ୍ଞାଲେ ନିୟୁତବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ନିୟ ଖେନ୍ ଜନା । ୧୦ ଆମ୍ବେନ୍ ଇନି ଆ ତୁକ୍ଳ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ତିଆସନ୍ ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ଅମ୍‌ତଡ଼ବା, ସନ୍‌ମନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ମାଲ୍‌ତବେନ୍ ଆରି ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ପାଢ଼ତବେନ୍, ବନ୍‌ତ ଦସ ତିନ୍ନା ତୁମ୍ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ । ରନବୁ ବେଡ଼ାନ୍ ଜାୟ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନାବା ଖେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଢ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ରନ୍‌କବ୍ ଏତିୟତମ୍ ।”

୧୧ ✧ “ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଇନି ଗାମ୍‌ତେ, ଆନା ଆଲୁଡ଼ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍‌ତଡ଼େତୋ,”

“ଆନାଜି ଜିନୟତଜି, ଅନବ୍‌ବାଗୁ ରନବୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସୁଡ଼େଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ ।”

ପର୍ଗମ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୧୨ “ପର୍ଗମ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମର ଆମଢ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟବା,”

“ଆନା ଆମଢ଼ ବାମ୍‌ଡ଼ିୟତାଲନ୍ ଅସୁବନ୍ ଆ କଡ଼ିବ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ବର୍ତନେ । ୧୩ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ସନ୍‌ମନ୍‌ ଆ କୁସ୍ ତକୋ, ତେଡ଼େ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଡ଼କୋତନ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା । ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼େଖେନ୍ ଏଡ଼ର୍ତନେ, ସନ୍‌ମନ୍‌ ଆଡ଼କୋନେଲୋଡ଼ ଅବୟନେ ତର୍ନେମରଖେନ୍ ଆଡ଼ିପାନ୍‌ଆତଢ଼ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ତିନ୍ନା ନିୟ ତର୍ନେବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଃନ୍‌ମରେଡ଼ଲୋ । ୧୪ ବନ୍‌ତ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅସୋୟ ବର୍ନେଖେନ୍ ତକୋ, ଅମ୍‌ଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରା ବାଲାମନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି । ବାଲାମନ୍ ସନ୍‌ମ୍ ଜନୋମଜୋମନ୍ ଜନୋମନ୍ ଆସନ୍ ତ ଜୋଣ୍ଡା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍‌ ଆସନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତୋରତୋରନ୍ ଆସନ୍ ବାଲାକନ୍‌ଆତଢ଼ ଷଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ । ୧୫ ଏଡ଼େଲେମା ନିକଲାତିଅମରଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ଜି ଆରମ୍‌ତଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅମ୍‌ଡ଼ବାବେନ୍ ତକୋଜି । ୧୬ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବ୍‌ୟରବୁଡ଼ିନାବା, ଇଜ୍ଞାନ୍‌ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଲଜିରେ ତଅଡ଼ଗଡ଼ଖେନ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼ତନାଞ୍ଜି ଆ କଡ଼ିବ୍ ବାଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଇୟତାୟ ଅଲ୍‌କୁଜ୍ଞେନାୟ ।”

୧୭ “ପୁରାଡ଼ାନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଇନି ଗାମ୍‌ତେ, ଆନା ଅଲୁଡ଼ନ୍ ତକୋ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍‌ତଡ଼େତୋ ।”

“ଆନାଜି ଜିନୟତଜି ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସଲେ ଆଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ମାନ୍ନା ତିୟତାଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଢ଼ ରଡ଼ ଅଞ୍ଜୁମନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଜେଏତମ୍ ଆରେଡ଼ ତଡ଼ବୟ୍ ତିୟତାଜି, ଆନାଜି ତି ଅରେଡ଼ନ୍ ଜାତଜି ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ତି ଅଞ୍ଜୁମନ୍ ଜାନାତଜି, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ତିଆତେ ଅଃଜ୍ଞନାଏଜି ।”

ତୁୟାତିରା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୧୮ “ତୁୟାତିରା ମଣ୍ଡୁଡ଼ି ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମର ଆମଢ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟବା,”

“କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ଡ଼ାଞ୍ଜଡ଼ାଅନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ମାୟ, ଆମତନ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼ତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ପିଉଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସାଆର୍ । ୧୯ ଖେନ୍ କାକାଡ଼ାବେନ୍, ତନ୍‌ଡ଼ୟମ୍‌ବେନ୍, ତର୍ନେବେନ୍, ସେବା କାକାଡ଼ାବେନ୍ ତ ସନଏବେନ୍ ଜନା, ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଇନି ଏଲୁମେନ୍, ନମି ତି ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଏଲୁମତେ, ତିଆତେ ନିୟ ଜନା । ୨୦ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ବେନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନାୟ, ଜିଜେବେଲ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଆଇମରନ୍, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେବୟ ଗାମ୍‌ତମଲନ୍ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜୋଣ୍ଡାବେନ୍ ତ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆରମ୍‌ଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜୋମଜି ଜନୋମନ୍ ଆସନ୍ ଷଡ଼ଞ୍ଜିଆତଢ଼ଲେ ଅଃକାଡ଼ାୟତଜି, ଆନିନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଜି ଆମ୍ବେନ୍ ସଏଲେ ଏଡ଼କୋତନ୍ । ୨୧ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବ୍‌ୟରବୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟତାୟ ଜନଡ଼ଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଜୋଣ୍ଡାଲୁମନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବ୍‌ୟରବୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲ୍‌ତଜେ । ୨୨ ଗିୟବା, ଖେନ୍ ଜିଜେବେଲ୍‌ନ୍ ତ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଆଡ଼ାରିଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ ଅବ୍‌ରୋଗତାଜି, ଆରି ଆନାଜି ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଡାରିଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନାବ୍‌ୟରବୁଡ଼ିଲଞ୍ଜି ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ଡଣ୍ଡନ୍ ଅମ୍ବେତାଜି । ୨୩ ଆରି, ଖେନ୍ ଆ ଅନଞ୍ଜିଆତଢ଼ ରକ୍ଷୁଆୟତାଜି, ଏଡ଼େଲ୍‌ଡେନ୍ ଖେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ଜନାଲେ ରପ୍ତିତାୟ, ଆରି ଉଗରନ୍

✧ ୨:୮ ୨:୮ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧:୧୭; ୨୨:୧୩ ✧ ୨:୧୧ ୨:୧୧ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୨୦:୧୪; ୨୧:୮

ପେରମୋଡ଼ଲେ ଗିୟତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ଜନାଲେ ରପ୍ତିତଜି । ଆମ୍ବେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନିଜି ଏଲୁମ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।”

୨୪ “ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତ ତୁୟାତିରାଲୋଡ଼ନ୍ ଆନାଜି କେନ୍ ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରଜି ଅଃକ୍ଲାଇଜି, ଆରି ସନ୍‌ମନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରଜି ଆଗ୍ରାମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଜି ଅଃଞ୍ଜିଲଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ଇନ୍‌ଡ଼ି ଆ ବିଡ଼ାର୍ ଅଃନ୍‌କୋୟାଜି । ୨୫ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ିଜି ଜିରାଞ୍ଜିନ୍ ଜାୟ, ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଇନିଜି ତକୋ, ତିଆତେ ରବ୍‌ଡୋଲନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ତକ୍ଲୋବା । ୨୬ ଆନା ଜିନୟତେ ଆରି ଆତନିକ୍ଲି ଜାୟ କାକାଡ଼ାଖେନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ, ଆପେୟନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଅକ୍ମା ଅଦିକାର ଖାଡ଼ଲାୟ, ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଉପରେଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତି ଆ ଅଦିକାର ତିୟତାୟ । ୨୭ ଆନିନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଲୋଆଡ଼ତାଡ଼ନ୍ ବାଢେ ସାସନତେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି କୁମ୍‌ଜନ୍ ଆ ସୁଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ପଲାଡ଼ତଜି । ୨୮ ଖେନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ଆପେୟନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖାଡ଼ଲାୟ, ଏତେଲେମା ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋତାନ୍ ଆ ତୁତୁୟ ତିୟତାୟ ।”

୨୯ “ପୁରାଡ଼ାନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ଗାମ୍‌ତେ, ଆନା ଅଲୁତନ୍ ତକୋ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼େତୋ ।”

୩

ସାଦର୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୧ ସାଦର୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟବା;

“ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ସାତଟା ଆରି ସାତଟା ତୁତୁଜନ୍ ଆଖମ୍‌ଞ୍ଜିମନ୍, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ । ଖେନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍‌ମନ୍ ଜନା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଆମ୍‌ମ୍ ଆମ୍‌ଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମ୍‌ମ୍ ଆରବୁ । ୨ ତିଆସନ୍, ଆକ୍‌ୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆରି ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଇନିଜି ତକୋ, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସ୍ତତନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ତିଆତେ ରବ୍‌ଡୋବା । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲନ୍‌ମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ନମିନ୍ତାନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ି ସତଡ଼େ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଜନା । ୩ *ଆମ୍ବେନ୍ ଅକ୍ମା ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବର ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ଇନିଜି ଏଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼େନ୍, ତିଆତେ ମନ୍‌ଲେ ଆବ୍‌ୟରୁଡ଼ିନାବା ଆରି ତିଆତେ ଖଣ୍ଡୁମ୍‌ନାବା । ଆକ୍‌ୟଲନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲନ୍ ତେନ୍, ଖେନ୍ ରାଉମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଜନା ଅମ୍‌ଡ଼ବାନମ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଅକ୍ମା ଆ ବନେଡ଼ା ଖେନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଜନାଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ତିଏ । ୪ ବନ୍‌ତ ସାଦର୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅସୋୟନେ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ସିନ୍‌ରି ମଡ଼ିର ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଜେଏକାବନ୍ ଜିଜିଲନ୍ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ବୁଲେତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତକୋ । ୫ *ଅକ୍ମା ମନ୍‌ରା ଜିନୟତେ, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଏକାବନ୍ ଜିଜିତନ୍, ଅନମେଡ଼ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଞ୍ଜିମନ୍ ଅଃସ୍ତବଞ୍ଜିତାୟ, ଆରି ଆପେୟଖେନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମନ୍‌ରାଖେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ ।”

୬ “ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଇନି ଗାମ୍‌ତେ, ଅନମ୍‌ଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଅଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ମନଡ଼ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼େତୋ ।”

ପିଲାଦେଲ୍‌ପିଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୭ “ପିଲାଦେଲ୍‌ପିଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର ଆମ୍‌ଡ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟବା,”

“ଆନା ମଡ଼ିରତମ୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ବା । ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କଡ଼ା ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅକ୍ମା ସନଡ଼ ରୋତେ, ଆନ୍‌ଡ଼ି ତିଆତେ ଇଡ଼ଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଏ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅକ୍ମାଆତେ ଇଡ଼ଡ଼ତେ, ଆନ୍‌ଡ଼ି ତିଆତେ ରୋଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଏ । ୮ ଲନ୍‌ମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଜନା, ନମିନ୍ତାନ୍ ବୋର୍ସାବେନ୍ ଅସୋୟ ତକୋ, କେନ୍‌ଆତେ ନିୟ୍ ଜନା, ଆମ୍ବେନ୍ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରଖେନ୍ ମାନ୍‌ଲେ ଏଜିର୍‌ୟାୟ, ଆରି ଅଞ୍ଜିମ୍‌ଖେନ୍ ଏଃର୍‌ସ୍ତେଲୋ । ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ତେମଡ଼ବେନ୍ ଅବୟ ସନଡ଼ନ୍ ରୋଲାୟ, ତିଆତେ ଆନ୍‌ଡ଼ି ଇଡ଼ଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଏ । ୯ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ବା, ଆନାଜି ପାତ୍ୟାମରଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିଉଦିମର ଗାମ୍‌ଡ଼ମ୍‌ଡ଼ି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଜି ତଡ଼; ଖେନ୍ ସନ୍‌ମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ତାଲଜଡ଼ବାବେନ୍ ଅବ୍‌ତୁଡ଼ୁତାଜି । ଆରି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍‌ତବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜନାତଜି । ୧୦ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସଏଲେ ଏତକୋଲନ୍, ତିଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ସମ୍‌ରା ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରଡ଼ୋତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ପନବ୍‌ରଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବ୍‌ଲେ ଏରାମ୍‌ୟୁ ତକ୍ଲୋତବେନ୍ । ୧୧ ଖେନ୍ ଲଜିରତାୟ; ଏକ୍ମାଲଡ଼େନ୍ ଆନ୍‌ଡ଼ି ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ରନ୍‌କବ୍‌ବେନ୍ ରୁୟଲେ ଅଃସ୍ତାଡ଼େଜି, ତିଆସନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଇନିଜି ତକୋ ତିଆତେ ସାୟତେଲେ* ତକ୍ଲୋବା । ୧୨ *ଆନା ଜିନୟତେ, ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇସ୍‌ରଖେନ୍ ଆ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ ଆ ସୋଣ୍ଡାଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତବନ୍‌ଡ଼ତାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅନ୍‌ଡ଼ି ଅଃଡ଼େନ୍ । ଖେନ୍ ତେତେ

☆ ୩:୩ ୩:୩ ମାଡ଼ିଉ ୨୪:୪୩,୪୪; ଲୁକ ୧୨:୩୯,୪୦; ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧୭:୧୫ ☆ ୩:୫ ୩:୫ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୨୦:୧୨; ମାଡ଼ିଉ ୧୦:୩୨; ଲୁକ ୧୨:୮ * ୩:୧୧ 3:11 ଜୁବାୟଲେ ତକ୍ଲୋବା ☆ ୩:୧୨ ୩:୧୨ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୨୧:୨

ଇସ୍ଵରଞ୍ଚେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍, ରୁଆଞ୍ଚନ୍ ସିଲଡ଼, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜିତାଞ୍ଚନ୍ ରଡ଼ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଓ ରଡ଼ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଞେନ୍ ଇଡ଼ତାୟ ।”

୧୩ “ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଇନି ଗାମ୍ତେ, ଅନମ୍ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଅଲୁଡ଼ନ୍ ଡକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ମନଡ଼ ଅମ୍ତଡ଼େତୋ ।”

ଲାଅଦିକିଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୧୪ “ଲାଅଦିକିଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର୍ ଆମଡ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟବା,”

“ଆନା ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ଅରାସାନେତମ୍, ଆଜାଡ଼ି ସାକିନ୍ ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆଗ୍ରବତେଲେନ୍ଆତେଜି ଆ ସୋଡ଼ାମର୍, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନେ । ୧୫ ଞେନ୍ ଲନ୍ନୁମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ଆମ୍ବେନ୍ ଜଏଡ଼ ତଡ଼ କି ତଗୋ ତଡ଼ । ଆମ୍ବେନ୍ ଜଏଡ଼ ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ ତଗୋ ନଡ଼ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତେତବେନ୍ । ୧୬ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେନ୍ ନମି ଜଏଡ଼ ତଡ଼ କି ତଗୋ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେନ୍ ପୁଞ୍ଜୁମ୍ ପୁଞ୍ଜୁମ୍, ତିଆସନ୍, ଞେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆତଡ଼ ତଅଡ଼ଗଡ଼ଞେନ୍ ବେୟତାତବେନ୍ । ୧୭ ଆମ୍ବେନ୍ ଏବର୍ତନେ, ‘ଞେନ୍ ଗମାଡ଼ମର୍, ଇନିଜି ସନାୟସାୟ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଡକୋ ।’ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେନ୍ ଅରିସୋୟମ୍ତାନ୍ ଆରି କନାରକାରମ୍ତାନ୍ ଏତକୋତନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଆତୋଲେୟ, ଆକାଡ଼ ଆରି ଆତଡ଼ିୟ ଏତକୋତନ୍, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାବେନ୍ ପଡ଼ ? ୧୮ ତିଆସନ୍, ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଞଡ଼ଞଡ଼ତବେନ୍, ଗନମାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ତଗୋନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମବଡ଼ିରନ୍ ଆ ସୁନା ଞିବା, ଆରି ଜିଜିନେନ୍ ଆସନ୍ ଜେଏକାବନ୍ ଞିବା, ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଆତଡ଼ିୟ ଗାମ୍ଲେ ଅଃଗବରୟବେଞ୍ଚି । ଆରି ଏଞ୍ଜାଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ମଡ଼ିତମ୍ ଗିୟଲେ ଏରପ୍ତିତେ, ତିଆସନ୍ ଗଇମଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ଗରିମଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ଞିବା । ୧୯ ଞେନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ତୁଡ଼ୟମ୍ତାଜି ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଞଡ଼ଞଡ଼ତାଜି ଆରି ପବରଡ଼ତାଜି । ତିଆସନ୍ ଅନୁୟବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବୟରୁଡ଼ିନାବା । ୨୦ ଅମଡ଼ଡ଼ବା, ଞେନ୍ ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ଲେ ସନଡ଼ନ୍ ତେବତେବତାୟ, ଆନା ସର୍ଡ଼ଞେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଲେ ସନଡ଼ନ୍ ରୋତେ, ଞେନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟତେ, ଆରି ଞେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ତାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଞେନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ତେ । ୨୧ ଞେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଜିନୟତାଲେ ଆପେୟଞେନ୍ ବୟନ୍ ଆ କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ଲାୟ, ତି ଅନ୍ତମ୍ ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ଜିନୟତେ ଞେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଞେନ୍ ବୟନ୍ କୁସିଲୋଡ଼ଞେନ୍ ତନଞ୍ଜୁମ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ତିୟତାୟ ।”

୨୨ “ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଇନି ଗାମ୍ତେ, ଅନମ୍ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଅଲୁଡ଼ନ୍ ଡକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍ତଡ଼େତୋ ।”

୪

ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗିର୍ଜାନେନ୍

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଞେନ୍ ଅବୟ ତନାଲମଡ଼ନ୍ ଗିୟଲାୟ, ଆରି ଗିୟବା, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ସନଡ଼ନ୍ ଆରୋସାଡ଼ ଡକୋଲନ୍, ପନେତନ୍ ଆ ସନଡ଼ୁ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସର୍ଡ଼ଞେନ୍ ଞେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଲାୟ, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ତେନ୍ନେ ତୋଲନ୍ ଜିରାୟ, କେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଇନିଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଟେରୟତେ, ତିଆତେ ଞେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୁୟତମ୍ ।” ୨ ଅବତାଡ଼ନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟ ତେଲିୟ; ଆରି ଅମଡ଼ଡ଼ବା, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟନେ ଆତଞ୍ଜୁମ୍, ଞେନ୍ ଗିୟଲାୟ । ୩ ଆ ମୁକ୍କାନ୍ ଇରାନ୍ ତ ମଣିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତରେନ୍, ଆରି ତି କୁସିନ୍ ଏରେ ମର୍କତ ମଣିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସୁସୁରୁଆଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୪ ଆରି, କୁସିନ୍ ଏରେ, ବକୁଡ଼ି ଉଞ୍ଚି କୁସିନ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆ କୁସିଲୋଡ଼ି ବକୁଡ଼ି ଉଞ୍ଚି ପାପୁରମରଞ୍ଚି ଆତଞ୍ଜୁମ୍ ଡକୋଲଞ୍ଚି, ଆନିଞ୍ଚି ଜେଏକାବନ୍ ଆଜିଜିନେଜି ଆରି ଆବବଲୋଡ଼ଞ୍ଚି ସୁନାନ୍ ଆ ରନ୍ନୁକବ ତକୋଏନ୍ । ୫ କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତାବରେତନ୍ ଆ ସନାଆର୍, ତରଡ଼ଆନ୍ନା ସର୍ଡ଼ଞେନ୍ ତ ମେଗନ୍ ଆ ସନଡ଼ୁ ତୁଡ଼ତନାୟ, କୁସିନ୍ ଆମୁକ୍କାବା ସାତଟା ବଡ଼ାତୋତନ୍ ଆତୁଡୁ ତକୋଏନ୍, ତି ସାତଟା ବଡ଼ାତୋତନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାଜି ସାତଟା । ୬ ଆରି, କୁସିନ୍ ଆମୁକ୍କାବା ଆଡ଼େରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ମଡ଼ିର୍ ସମ୍ବେୟଶ୍ଟାନ୍ ଗିୟତାଏନ୍ ।

କୁସିନ୍ ଆ ବାମ୍ଡ଼ିୟତାଲଗଡ଼ ଉଞ୍ଚି ପରାନ୍ନାଞ୍ଚି ତକୋଏଞ୍ଚି, ଆମୁକ୍କାଗଡ଼ଞ୍ଚି ତ ଆ କିଶ୍ଟୋଡ଼ଗଡ଼ଞ୍ଚି ଅମଡ଼ନ୍ ଆବରିୟ ତକୋଏନ୍ । ୭ ପର୍ତ୍ତମ୍ ପୁରାନ୍ନାନ୍ ସିଅକିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତାଏନ୍, ଅନବବାଗୁଆତେ ତାଡ଼ଲିୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତାଏନ୍, ଅନବୟଗିଆତେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ମୁକ୍କା ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଅନବଡ଼ଞ୍ଚିଆତେ ଆରେଡ଼ତେନ୍ ଅଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତାଏନ୍ । ୮ ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍ନାଞ୍ଚି ତୁଡୁ ଆ କାସ୍ତାନ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ଆ କାସ୍ତାରେଡ଼ନ୍ ସମ୍ବିରାନ୍ ଅମଡ଼ନ୍ ଆବରିୟ ତକୋଲନ୍ । ଆନିଞ୍ଚି ତମ୍ବା ତଗଲ୍ ଏରଲୋଲୋନେନ୍ କନ୍ଲେ ତକୋଲଞ୍ଚି;

“ମଡ଼ିର୍, ମଡ଼ିର୍, ମଡ଼ିର୍, ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋସାତମନ୍ ପ୍ରୁ ଇସ୍ଵରନ୍,

☆ ୩:୧୯ ୩:୧୯ ଏବ୍ରି ୧୨:୭ ☆ ୪:୫ ୪:୫ ଅନବଦନାବର ୮:୫; ୧୧:୧୯; ୧୭:୧୮; ଅନବଦନାବର ୧:୪

ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସିଲଡ଼ ନମିତ୍ରାନ୍ ଆନିନ୍ ତକୋ, ଆରି ବତର ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ।”

୯ ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି କୁସର୍ ଲୋଞ୍ଜନ୍ ଆତଙ୍କୁମନ୍ ଆଏଡ଼ର ଆମେଡ଼ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଗନ୍ନୁଗୁନ୍ ପନେମେଞ୍ଜନ୍ ତ ସନେକେନ୍ ଆତ୍ରିୟେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ୧୦ ବକୁଡ଼ି ଉଞ୍ଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି କୁସର୍ ଲୋଞ୍ଜନ୍ ଆତଙ୍କୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମୁକ୍ଳାବା ତୁଡ଼ମୁଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଲୋମତଜି । ଆରି କୁସର୍ ନ୍ ଆ ଜାୟତା ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ରନ୍ନୁକବ୍ ତକ୍ଲୋଲେ ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି, ୧୧ “ଏ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ପରଲେନ୍, ଆମନ୍ ମା ଗନ୍ନୁଗୁନ୍ ପନେମେଞ୍ଜନ୍, ମନାନ୍ନେନ୍ ତ ରନପ୍ରିନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବ୍ତେଲେନ୍, ଆରି ଇସ୍ପୁମନ୍ ମ୍ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜି ଗତେଲେଞ୍ଜି, ଆରି ଆମନ୍ ଅନମେଞ୍ଜନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।”

୫

ବଇନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ କୁସର୍ ଲୋଞ୍ଜନ୍ ଆତଙ୍କୁମ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆର୍ଜଡ଼ୋମସିଗଡ଼ ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ବଇନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ତିଆତେ ବାମର୍ ତିୟତାଲନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋଏନ୍ ଆରି ସାତଟା ଅରବ୍ଜିତନ୍ ବାରେ ଆବ୍ଜିଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୨ ଆରି, ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ରନପ୍ରିମର ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଆନିନ୍ ଅବସର୍ଡ଼ଲନ୍ ବର୍ରେନ୍, “କେନ୍ ଅରବ୍ଜିତଞ୍ଜି ପାଲ୍ଲେ କେନ୍ ବଇନ୍ ରୋରୋନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତକୋ ?” ୩ ବନ୍ତ ରୁଆଡ଼ଲୋଞ୍ଜନ୍ କି ପୁତର୍ ଲୋଞ୍ଜନ୍ କି ପାତାଡ଼ଲୋଞ୍ଜନ୍* ଆନ୍ନିଡ଼ ତି ଆ ବଇ ରୋଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଲଜି, ଆରି ତିଆତେ ଗିୟଲେ ନିୟ୍ ଅଃର୍ପ୍ରିଲଜି । ୪ ତି ଆ ବଇ ରୋରୋନ୍ ଆସନ୍ ତ ତିଆତେ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଅଃଗିୟତାଲଞ୍ଜି, ଞେନ୍ ମୁସୁକ୍ଳାମଲ୍ଲିୟ୍ କି ଯେଲାଇୟ । ୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ନେ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ଲ୍ଲିୟ୍, “ୟେତଡ଼େ, ଗିଜା, ଦାଉଦନ୍ ଆ କେକ୍ଳା, ଜିଉଦାନ୍ ଆ କୁଉମ୍ମାଲୋଞ୍ଜି ସିଅକିତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ କେନ୍ ସାତଟା ଅରବ୍ଜିତନ୍ ପାଲ୍ଲେ ବଇନ୍ ରୋରୋନ୍ ଆସନ୍ ଜିନୟତାଲେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ।”

୬ କୁସର୍ ନ୍, ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାନ୍ ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆମୁକ୍ଳାବା ଅବୟ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆତନଡ଼ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଗିୟଲାଇୟ । ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆର୍କୁଏଞ୍ଜି ଅତ୍ରମ୍ ଗିୟତାଏନ୍, ଆ ତେରିଡ଼ନ୍ ସାତଟା, ଅମତନ୍ ସାତଟା ତକୋଏନ୍, ତି ଆମଡ଼ଜି ସମ୍ପିରା ପୁତର୍ ନ୍ ଅନାପ୍ପାୟନ୍ ଆତ୍ରେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାଜି ସାତଟା । ୭ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ କୁସର୍ ଲୋଞ୍ଜନ୍ ଆତଙ୍କୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆର୍ଜଡ଼ୋମସିଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ବଇନ୍ ପାଡ଼େନ୍ । ୮ ଆନିନ୍ ବଇନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାନ୍ ତ ବକୁଡ଼ି ଉଞ୍ଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ତୁଡ଼ୁମେଞ୍ଜି; ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆସିଲୋଞ୍ଜି ତଡ଼ବୟ୍ ତଡ଼ବୟ୍ ଗତେରାଜନ୍ ତ ବୟ୍ଲେମରଞ୍ଜି ଆ ପାର୍ତନା ଅତ୍ରମ୍ ତରୋମ୍ମୋତନ୍ ସୁନା ଗିଲ୍ଲୋଞ୍ଜନ୍ ଆବରିୟ୍ ତକୋଏନ୍ । ୯ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ରଡ଼ କନନନ୍ କନେଞ୍ଜି;

“ବଇନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅରବ୍ଜିତଞ୍ଜି ପାଲ୍ପାଲନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ମା ଜିଞ୍ଜିନ୍,
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ରବୁଲମ୍,
ଆରି ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାରେ ଅଡ଼କୋ କେକ୍ଳାନ୍, ଅଡ଼କୋ ଲଡ଼ଲଡ଼ମରଞ୍ଜି,
ତ ଅଡ଼କୋ ଜାତିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଞିଏନ୍ ।

୧୦ ✨ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ଆତଡ଼ ସନେବାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼
ଅବୟ୍ ରାଜ୍ୟନ୍ ତ ରାଓଡ଼ା କେକ୍ଳାନ୍ ଏମ୍ମେଏଞ୍ଜି
ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପୁତର୍ ଲୋଞ୍ଜନ୍ ରାଜାତଞ୍ଜି ।”

୧୧ ଞେନ୍ ଆରି ଗିୟଲାଇୟ, କୁସର୍ ନ୍, ଆମେଡ଼ ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଏରେ ଅଜାର ଅଜାର, ଲକ୍ୟ ଲକ୍ୟ, ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆ ସର୍ଡ଼ ଞେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ଲାଇୟ । ୧୨ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସର୍ଡ଼ନ୍ ବାରେ ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି;
“ଆର୍ବୁଏନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଅନ୍, ବୋର୍ସାନ୍,
ଅନଜେନ୍, ବୁଡ଼ିନ୍, ରନପ୍ରିନ୍
ମନାନ୍ନେନ୍, ଗନ୍ନୁଗୁନ୍, ସନେକେନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ।”

୧୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍, ପୁତର୍ ନ୍, ପାତାଡ଼ନ୍ ତ ସମେୟ୍ଣାଲୋଞ୍ଜନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ତ ପୁତର୍ ଲୋଞ୍ଜନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି କନନନ୍ ଆକ୍ରନେଞ୍ଜି ଞେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ଲାଇୟ, ଆନିଞ୍ଜି କନେଞ୍ଜି;
“କୁସର୍ ଲୋଞ୍ଜନ୍ ଆତଙ୍କୁମ୍ ଆ ମନ୍ରା ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ,
ଆନିନ୍ ମନାନ୍ନେନ୍, ଗନ୍ନୁଗୁନ୍, ରନପ୍ରିନ୍ ତ ବୋର୍ସାନ୍ ଆଏଡ଼ର ତକୋନେତୋ ।”

* ୫:୩ 5:3 ଜାୟତା ପୁତର୍ ଲୋଞ୍ଜନ୍ ✨ ୫:୧୦ ୫:୧୦ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୧:୬

୧୪ ଆରି ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାନ୍ ବରଞ୍ଜି, “ଆମେନ୍” ଆରି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ୁଲେ ଲୋମେଞ୍ଜି ।

ଅବୟ ସିଲଡ଼ ତୁଡୁ ଅରବଜିତନ୍ ପାଲପାଲନ୍

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ସାତଟା ଅରବଜିତନ୍ ସିଲଡ଼ ପର୍ତ୍ତନ୍ ଅରବଜିତନ୍ ଆପ୍ରାଲେନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇ, ଆରି ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ତାବରେତନ୍ ଆ ସର୍ତ୍ତ ଅନ୍ତମ୍ ଆବର୍ତ୍ତନ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ଲାଇ, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଜିରାୟ ।” ୨ ସିଲଡ଼େ ଖେନ୍ ଆରାଡ଼ାଡ଼ଲାଇ, ଅବୟ ଜେଏତମନ୍ ଆ କୁର୍ତ୍ତା ଗିୟଲାଇ, କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍କୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆସିଲୋଡ଼ ଖଡ଼ାନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍ ଅକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ ରନ୍ଦୁକବନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଜନିନୟନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ୁଲନାୟ ।

୩ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନବବାଗୁ ଅରବଜିତନ୍ ପାଲେନ୍, ଆରି ଅନବବାଗୁ ପରାନ୍ନାନ୍ “ଜିରାୟ” ଗାମଲେ ଆବର୍ତ୍ତନ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ଲାଇ । ୪ ଆରି, ଅବୟ ଲୁଲୁତମନ୍ ଆ କୁର୍ତ୍ତା ତୁଡ଼ୁଲନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇ । ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲରକ୍ତାଲେ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସନୟନ୍ ସନବଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍କୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ ସୋଡ଼ା କଡ଼ିବନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।

୫ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନବୟାଗି ଅରବଜିତନ୍ ଆପ୍ରାଲେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅନବୟାଗି ପରାନ୍ନାନ୍ “ଜିରାୟ” ଗାମଲେ ଆବର୍ତ୍ତନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ଯଗା କୁର୍ତ୍ତାନ୍ ତୁଡ଼ୁଲନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇ । କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍କୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆସିଲୋଡ଼ ଅବୟ ତରୁଡ଼େନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୬ ଆରି, ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ଆବସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଢେ ଆବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ଲାଇ, “ବତଙ୍କାନ୍ ବାଢେ ବସେରେ* ଗମ୍ମନ୍ ଆରି ବତଙ୍କାନ୍ ବାଢେ ଯାଗି ସେରେ ଜବନ୍ ତେତେ । ବନ୍ତ ଆମେନ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ତ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଏଃମ୍ମୋସ୍ତଡ଼ ।” ଗାମଲେ ବରଞ୍ଜି ।

୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନବଢ଼ଞ୍ଜି ଅରବଜିତନ୍ ପାଲେନ୍, ଆରି ଅନବଢ଼ଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାନ୍ , “ଜିରାୟ” ଗାମଲେ ଆବର୍ତ୍ତନ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ଲାଇ । ୮ କୋମାବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ କୁର୍ତ୍ତାନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇ, କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍କୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆଞ୍ଜମ୍ ରନବୁ;† ଆରି ପାତାଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼େନ୍ । ରନକ୍ତନ୍, କାନ୍ତାରାନ୍, ରୋଗାନ୍ ତ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ କିନ୍ରେଡ଼ ଜନ୍ତୁ ବାଢେ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଉଞ୍ଜି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ରନକ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।

୯ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନବମନ୍ଲୟ ଅରବଜିତନ୍ ପାଲେନ୍, ସିଲଡ଼େ ଆନାଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ତ ସାକିନ୍ ଆଡ଼ିୟେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି ଆ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ତନମ୍ଲନ୍ ଆ ଜାୟତା ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇ । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଢେ ବାକାବଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଏ ମଡ଼ିର ଆରି ଆଜାଡ଼ି ପ୍ରବୁ, ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନାଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରକ୍ତଲେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବିସାରତାଲେ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତିଅଜା ତିନ୍ନା ଆରି ଆମନ୍ ଅବଡ଼ିତନ୍ ?” ୧୧ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଜେଏ ଅଜିନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ସର୍ବ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତ ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜି ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ରକ୍ତାଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ବରିଜେନ୍ ଜାୟ, ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ଲୋଲୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନରନ୍ ତେଏନ୍ ।

୧୨ *ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନବତୁଡୁ ଅରବଜିତନ୍ ଆପ୍ରାଲେନ୍, ସୋଡ଼ା ତକରଲନ୍ ତେଏନ୍, ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଯଗାତମନ୍ ଆ ମାଟ ଅନ୍ତମ୍ ଲୋଡ଼ଡ଼ ତେଏନ୍, ଆରି ଆଜାଜନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆଡ଼େଏନଆତେ ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇ । ୧୩ ସୋଡ଼ା ରିଜେନ୍ ବାଢେ ଲୁଆନ୍ଦୁବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମେଡ଼ନ୍ ଆ ଲୁଆଜ ଏଜାଲେ ଅସେଡ଼ତାୟ, ତିଅନ୍ତମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡୁଜଞ୍ଜି ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅସେଡ଼ଲାଇ । ୧୪ *ଉସାଲ୍ ବଇନ୍ ଅରେତେଡ଼ତବନ ଅନ୍ତମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଏଡେଃଲନ୍ ମାୟାଏନ୍, ଆରି ବରୁନ୍ ତ ମଡ଼ି ସମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ତେସାଜି‡ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଡାୟଲନ୍ । ୧୫ ଆରି ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ରାଜାଜି, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି, ଗମାଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ବୋସାମରଞ୍ଜି, କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି ତ ଏରକମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ତ ବରୁନ୍ ଆରେଡ଼ରେଡ଼ ଆ ଜାୟତା ଜିରେ ଇୟଲେ ସନେଜି । ୧୬ *ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବରୁନ୍ ତ ଜଲେଡ଼ଞ୍ଜି ଓଡ଼େଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଡ଼ଅଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଅବସେଡ଼ନାବା, ଆରି କୁସର୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍କୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସଲେ ତକ୍ଲୋଲେନ୍ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବରା ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାଇ, ଆମ୍ପୁକ୍ବାବାନ୍ ଆନା ତନଡ଼ଲେ ରପ୍ପିଏ ?”

* ୬:୬ 6:6 ବମନ୍ରା ଆସନ୍ ବଡ଼ିନ୍ନା ଆ ପଡ଼ି † ୬:୮ 6:8 ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆଡ଼କୋନେ ☆ ୬:୧୭ ୬:୧୭ ଅନବଦନାବର ୧୧:୧୩; ୧୭:୧୮; ମାଡ଼ିଉ ୨୪:୨୯; ମାର୍କ ୧୩:୨୪,୨୫; ଲୁକ ୨୧:୨୫ ☆ ୬:୧୪ ୬:୧୪ ଅନବଦନାବର ୧୭:୨୦ ‡ ୬:୧୪ 6:14 ତେପ୍ପା ☆ ୬:୧୭ ୬:୧୭ ଲୁକ ୨୩:୩୦

୧୪୪,୦୦୦ ଇସ୍ରାଏଲୀମାନଙ୍କୁ

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲ୍ଲୟ, ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ କି ସମ୍ପୈୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆରାନ୍ନୁବଲୋଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ରିଙ୍ଗେନ୍ ଅଃନ୍ନିଡେ, ତିଆସନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଉଞ୍ଜି କୁନେନ୍ ଉଞ୍ଜି ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ତନଡ଼ତାଲେ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଉଞ୍ଜି କୁନେନ୍ ଆ ରିଙ୍ଗେ ତଡ଼ଲେ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଖେନ୍ ଅବୟ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଗିୟଲ୍ଲୟ, ଆମେଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆରବଜିଡ଼ ପାଡ଼ଲେ ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତାୟ । କେନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତ ସମ୍ପୈୟଣ୍ଡାନ୍ ଅନବଗୁରୁଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ତି ଉଞ୍ଜି ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଢେ ବରେଞ୍ଜି, ୩ “ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅରବଜିଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏତିଆଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ, ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ କି ସମ୍ପୈୟଣ୍ଡାନ୍ ତେଏତୋ କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆରାନ୍ନୁବ ଅଃନ୍ନୋସ୍ବତଡ଼ ।” ୪ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଜି ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଆରବଜିଡ଼ ତାନାଲନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ୧୪୪,୦୦୦ ମନ୍ରା ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଲାୟ । ୧୨ କେଜ୍ଜା ଇସ୍ରାଏଲୀମାନଙ୍କୁ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ୧୪୪,୦୦୦ ମନ୍ରା ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅରବଜିଡ଼ନ୍ ତନାଲନ୍ ତେଏନ୍ । ୫ ଜିଉଦାନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ସିଲଡ଼ ବାର ଅଜାର, ରୁବେନନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ସିଲଡ଼ ବାର ଅଜାର, ଗାଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ସିଲଡ଼ ବାର ଅଜାର । ୬ ଆସେରନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ସିଲଡ଼ ବାର ଅଜାର, ନପ୍ତାଲିନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ସିଲଡ଼ ବାର ଅଜାର, ମନସିନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ସିଲଡ଼ ବାର ଅଜାର । ୭ ସିମନନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ସିଲଡ଼ ବାର ଅଜାର, ଲେବିନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ସିଲଡ଼ ବାର ଅଜାର, ଇସାକରନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ସିଲଡ଼ ବାର ଅଜାର, ୮ ସବୁଲୁନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ସିଲଡ଼ ବାର ଅଜାର, ଜୋସେପନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ସିଲଡ଼ ବାର ଅଜାର, ବେଞ୍ଜାମିନନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ସିଲଡ଼ ବାର ଅଜାର, ମନ୍ରା ଅରବଜିଡ଼ନ୍ ତନାଲନ୍ ତେଏଞ୍ଜି ।

ଅଡ଼କୋ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି

୯ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲ୍ଲୟ, ଆରି ଗିୟବା ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କୁଉମ୍ମା, ଆରି ଅଡ଼କୋ ଲଡ଼ଲଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜେଏ ଅଜିନ୍ ଆରନେଜି, ଆରି ଅସିଲୋଡ଼ନ୍ ସିଣ୍ଡିଅଲନ୍ ଖମଲେ କୁସ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ତନଡ଼ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଢେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “କୁସ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ଳୁମନ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ତୁମ୍ ଅନୁରମରଲେନ୍ ।” ୧୧ ଆରି, କୁସ୍ ଲୋଡ଼ନ୍, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ଏରେ ଅଡ଼କୋ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆତନଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି କୁସ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ତୁଡ଼ମୁଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆତଡ଼ ସେକ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ୧୨ “ଆମେନ୍, ସନେନ୍ସେନନ୍, ଗନ୍ତୁଗୁନ୍, ବୁଡ଼ିନ୍, ସନେକ୍ଲେନ୍, ମନାନ୍ନେନ୍ ତ ବୋସାନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ଆତେ । ଆମେନ୍ ।”

୧୩ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଖେନ୍ ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତୟ, “ଜେଏକାବନ୍ ଆଜିଜିନେନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନାଜି ? ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼େଙ୍ଗା ସିଲଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତାଜି ?”

୧୪ *ଖେନ୍ ଜାଲଡ଼ଲାୟ, “ଏ ପ୍ରବୁଖେନ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ତୁମ୍ ଜନା ।”

ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତୟ, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ବରକ୍ରଡ଼ନ୍ ଆ ତନଣ୍ଡାୟ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାଜି । ଆନିଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ବାଢେ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ଅଜିଜି ତୋବଲେ ଜେଏ ଏମ୍ମେଏଞ୍ଜି । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କୁସ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାବା ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ତଗଲ୍ ତମବା ଆ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ସେନ୍ ପୁରତଜି । ଆରି କୁସ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ଳୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନିଞ୍ଜି ଆତଡ଼ ଲରୋଲୋନେନ୍ ତିୟତଜି । ୧୬ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜିୟ ଅଃଡ଼ୋଲଜେଜି କି ଅଃନ୍ନିଗାଲେଜି, ଆରି ଓୟୋଡ଼ନ୍ କି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଉଡ଼ରୁଡ଼ ବାଢେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଜ୍ଜୋମତୋତେଜି । ୧୭ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କୁସ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ମଡ଼ି ଆତନଡ଼ନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ତନୁରତୁରମରଞ୍ଜି ତେତେ, ଆରି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ତୁଡ଼ତମନେତାନ୍ ଆମଡ଼ବା ଆନିଞ୍ଜି ଆତଡ଼ ତୁରିୟତଜି । ଆରି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମଡ଼ାଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଗଡ଼ଗଡ଼ଲେ ସେଢେ ।”

ସାତ ଅରବଜିଡ଼ନ୍ ପାଲ୍ପାଲନ୍ ତ ସୁନା ପିଙ୍କନ୍

୧ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ସାତ ଅରବଜିଡ଼ନ୍ ପାଲେନ୍, ସିଲଡ଼େ ଅବତାଡ଼ନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼ାର ଗଣ୍ଡା ଜାୟ ରିଡ଼ରିଡ଼ାଜେନ୍ । ୨ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ତନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ସାତଟା ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖେନ୍ ଗିୟଲ୍ଲୟ, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାତଟା ପନେଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।

୩ ଆରି ଅବୟ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଅବୟ ସୁନାନ୍ ବାଢେ ଆତୁବତୁବନ୍ ତରୋମ୍ମୋଡ଼ ଗିଲ୍ଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ତନମିଲନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ଜିରେ ଇୟଲ୍ଲୟ ତନଡ଼େ । କୁସ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ଆଡ଼କୋଏନ୍ ସୁନା ତନମିଲନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆ ପାର୍ତନା ବୟନ୍ ମାୟଲେ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟତମ୍ ତରୋମ୍ମୋଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍

* ୭:୧୪ ୭:୧୪ ମାତିଉ ୨୪:୨୧; ମାର୍କ ୧୩:୧୯

। ୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଆଡୁଡୁ ତରୋମ୍ମୋଡନ୍ ଆ ଓମୋଡ଼ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆ ପାତର୍ନା ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ତୋଲନେ । ୫ ଆରି, ତି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ତରୋମ୍ମୋଡ଼ ଗିଲ୍ଲନ୍ ପାଢେନ୍ କି ତନମ୍ପିଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ତଗୋ ବବ୍ରିୟତାଲେ, ତିଆତେ ପୁତର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ସେତେନ୍ । ତିଆସନ୍ ତାବ୍ରେତନ୍ ସହ୍ବାଏନ୍, ଜାଲଡ଼ମଲିଜନ୍ ଗିୟତାଏନ୍ ଆରି ତକରଲନ୍ ତେଏନ୍ ।

ପନେତନ୍ ଆ ସନଡ଼ା

୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସାତଜଣ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ପନେତନ୍ ପେସ୍ତେତନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଲଞ୍ଜି ।

୭ ଆପର୍ତ୍ତମ୍ମୁ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍, ଅବତାଡ଼ନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଡେରନ୍ ତ ତଗୋନ୍ ପୁତର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅସେଡ଼ଲାୟ । ପୁତର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅରାନ୍ନୁବଞ୍ଜି, ଅଜିଡ଼ଞ୍ଜି ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଜୋମ୍ତୋତେନ୍ ।

୮ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବବାଗୁ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍, ଅବତାଡ଼ନ୍ ତଗୋନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅବୟ ଆଜୋମ୍ତୋତେନ୍ ଆ ବରୁ ସମ୍ପେୟ୍ଣ୍ଣାଲୋଡ଼ନ୍ ସନେତନ୍ ତେଏନ୍ । ଆରି ସମ୍ପେୟ୍ଣ୍ଣାନ୍ ଆ ତାଆ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୯ ଆରି ସମ୍ପେୟ୍ଣ୍ଣାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ଜଡ଼କୁ ନିୟ୍ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ରବୁଏଞ୍ଜି ଆରି ସମ୍ପେୟ୍ଣ୍ଣାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆ ଜାଜଜି ନିୟ୍ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଗୁରୁଡ଼େଆଜେନ୍ ।

୧୦ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବୟାଗି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍, ଅବତାଡ଼ନ୍ ବଡ଼ାତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆଜୋମ୍ତୋତେନ୍ ଆ ତୁତୁୟ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସେଡ଼ଲାୟ; ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଆଲରେଡ଼ ତ ତୁଡ଼ତମ୍ନେତାରେଡ଼ନ୍ ଅସେଡ଼ଲାୟ । ୧୧ ତି ଆ ତୁତୁୟ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ “ଅସାଡ଼ ।” ତିଆସନ୍ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଆ ତାଆ ଅସାଡ଼ ତେଆଜେନ୍, ଆରି ତି ଆ ତାଆ ଗାଲେ ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି ।

୧୨ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବଡ଼ଞ୍ଜି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍, ଓୟୋଡ଼ନ୍, ଆଜାଜନ୍ ତ ତୁତୁଜଞ୍ଜି ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଗୁରୁଡ଼େଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଲୋଡ଼ତେନ୍, ଆରି ତମ୍ବାନ୍ ନିୟ୍ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଲୋଡ଼ତେନ୍, ଆରି ତଗଲନ୍ ନିୟ୍ ଏଞ୍ଜେଗୋ ମା ତେଏନ୍ ।

୧୩ ଆରି ଷେନ୍ ଗିୟ୍ଲାୟ, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରେଡ଼େଡ଼ତାଲନ୍ ଅବୟ ଅଡ଼ାଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆବର୍ତ୍ତନ୍ ଷେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ଲାୟ, “ୟୋଡ଼, ଯୋଡ଼, ଯୋଡ଼, ତିଅଜା ଆ ତଣ୍ଡ, ପୁତର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆରି ଯାଗି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ପନେତନ୍ ପେଡ଼ତଜି ।”

୧୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବମନ୍ଲୟ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍, ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ତୁତୁଜନ୍ ପୁତର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରସେଡ଼ଲାଞ୍ଜି ଷେନ୍ ଗିୟ୍ଲାୟ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ପାତାଡ଼ନ୍* ଆ କହ୍ତା ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୫ ଆନିନ୍ ଜିରେ ପାତାଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲେ ରୋଏ, ଆରି ତେଞ୍ଜେ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ବରାଲଡ଼ାଡ଼କୋଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡୁଡ଼ତନାଞ୍ଜି ଆ ଓମୋଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଓମୋଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ, ଆରି ତି ପାତାଡ଼ନ୍ ଆ ଓମୋଡ଼ ଆସନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଲୋଡ଼ତାଜେନ୍ । ୧୬ ଆରି, ତି ଆ ଓମୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ପସ୍ତରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ସମ୍ପିରା ପୁତର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ଲେଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନକାବ୍ରେଡ଼ନ୍ ଆ ବିସ ଅନ୍ତମ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୭ ପୁତର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଗାବନ୍, ଆମେଡ଼ନ୍ନୁବଞ୍ଜି ତ ଅରାନ୍ନୁବଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃନ୍ନବମୋସ୍ତାଲଜି; ଅଜା ମନ୍ରାଜି ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆରବ୍ଜିଡ଼ ଅଃନ୍ନକୋଲୋ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଆସନ୍ ତି ଆ ପସ୍ତରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନରନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୮ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏରରନ୍କୁନ୍ ମନ୍ଲୟ ଆଜାୟ ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଆସନ୍ ପସ୍ତରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ସନକାବ୍ରେଡ଼ନ୍ ରମ୍ବରମ୍ଲଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍ ଏଜାଲେ ବଭାଲଡ଼ତନ୍ ତି ଆ ତନଶ୍ଟାୟ ନିୟ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ । ୧୯ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରନବୁନ୍ ସାୟତଜି, ବନ୍ତ ଅଃନ୍ନାଡ଼େଜି; ଆନିଞ୍ଜି ରକୁନେନ୍ ସାୟତଜି, ବନ୍ତ ରନବୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସଫାୟତେ ।

୨୦ ଅଲ୍ଲୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆରବଜାତାତେଞ୍ଜି ଆ କୁର୍ତ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ପସ୍ତରଞ୍ଜି ଗିୟତାଏଞ୍ଜି; ଆବଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସୁନାନ୍ ଆ ରନ୍ନୁକ୍ବ ଅନ୍ତମ୍ ଆରୁବରୁବ, ଆ ମୁକ୍ଳାଞ୍ଜି ମନ୍ରାନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳା ଅନ୍ତମ୍ । ୨୧ ଆ ଉଡ଼ଞ୍ଜି ଆଇମରଞ୍ଜି ଆ ଉଡ଼ ଅନ୍ତମ୍, ଆଜିଞ୍ଜି ସିଅକିତନ୍ ଆଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍ । ୨୨ ଆ ମାୟଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଲୋଆଡ଼ନ୍ ଆ ତରଡ଼ନେମ୍ପାୟ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ରଭାନ୍ ତ ଅଲ୍ଲୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆରିରତେଞ୍ଜି ଆ ସନଡ଼ା ଅନ୍ତମ୍ ଆ କାସ୍ତାଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସହ୍ବାଏନ୍ । ୨୩ ସନକାବ୍ରେଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆଲାନ୍ ତ ସରସ୍ତତନ୍ ତକୋ, ମନ୍ଲୟ ଆଜାୟ ଜାୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ଆଲାଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ବୋର୍ସାନ୍ ତକୋ । ୨୪ ପାତାଡ଼ନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମର, ଆ ରାଜାଞ୍ଜି; ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଏବ୍ରି ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆବବୋନ୍, ଆରି ଗ୍ରିକ୍ ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆପଲିଓନ୍ ।

୨୫ ଗିୟ୍ବା, ଆମ୍ମୁ ଆ ତଣ୍ଡ ସୁଜ୍ଜେଏନ୍, କେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ବାଗୁ ତଣ୍ଡନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ ।

* ୯:୧ 9:1 କରୁତମନ୍ ଆ ଲୋଓଡ଼

ତେଏନ୍ । ୧୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅବୟନେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବରଁୟ୍, “ଗୋଗୋୟତମ୍ କେଜ୍ଜାନ୍, ଜାତିନ୍, ଲଡ଼ଲଡ଼ଞ୍ଜି ତ ରାଜାଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆରି ବତର ଆମନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ନା ।”

୧୧

ବାଗୁ ସାକିମରଞ୍ଜି

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜରଡ଼ଜଡ଼ ତାଜୋମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ତାଜୋମ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟଲଁୟ୍, ଅବୟନେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବରଁୟ୍, “ତୋନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ତ ତନମିଲନ୍ ଇୟ୍ ତରେତା, ଆରି ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ପୁରପୁରନେମରଞ୍ଜି ତିଅଜା ମନ୍‌ରା ତକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍ ତିତିଆଜି । ୨ *ବନ୍‌ତ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ତାଣ୍ଡଗଡ଼ ଏତରେଡ଼ଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ତିଆତେ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ବାକୁଡ଼ି ବାଗୁ ଆଜାୟ୍ ଜାୟ୍ କେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଖାତୁବଲେ ତକ୍ଳୋତଜି । ୩ ଆରି ଖେନ୍ ଅକ୍ଳାକାବନ୍ ଆଜିଜିନେନ୍ ବାଗୁ ସାକିମରଞ୍ଜି ଆୟାୟତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ୧,୨୬୦ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ଅସ୍ତୁବରତଜି ।”

୪ ତି ବାଗୁ ସାକିମରଞ୍ଜି ପୁତଁଲୋଡ଼ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ଆତନଡ଼ଞ୍ଜି ବାଗୁ ଜିତନୁବନ୍ ତ ବାଗୁ ପିଙ୍କତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୫ ବନ୍‌ତ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପନାବରାନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତଗୋନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍ କି ବନେରାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜୋମ୍‌ତୋଡ଼ତଜି, ଆରି ଆନାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପନାବରାନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତେ, ଏଞ୍ଜେଲେମା ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ତେତେ । ୬ ଆନିଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ଆବର୍ଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଏଜାଲତେନ୍ ତରୁବନ୍ ଅଃନ୍‌ଡ଼ୋଆୟ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ତଲେ ତନକ୍ଳୋନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ଆରି ତାଆନ୍ ନିୟ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଗନ୍‌ବତେଲନ୍ ଆସନ୍ ତ ଆଇସୁମଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ପୁତଁଲୋଡ଼ନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ରୋଗାନ୍* ବାଞ୍ଜେ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅଦିକାରନ୍ ତକୋ ।

୭ *ଆ ସାକିବରଞ୍ଜି ଆୟୁକ୍ଳେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାତାଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ଜନ୍ତୁ ତୁଡ଼ତନାୟ୍, ଆନିନ୍ ସାକିମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଅଲ୍‌କୁକ୍ଳେତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବନାରେତାଲେ ରକ୍ଳୁତଜି । ୮ ଆରି ଅଜା ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ା ଆ ତଡ଼ବଲୋଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରକ୍ଳୁଏଞ୍ଜି, ତେଞ୍ଜେ ତି ବାଗୁ ସାକିମରଞ୍ଜି ଆ ମଡ଼ ଆସେଡ଼ ତକୋତନ୍ । ତି ଆ ଗଡ଼ା ସଦୋମନ୍ ତ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଜଡ଼ଲେ ବର୍ଡ଼ନବୋ । ୯ ଆରି, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କୁଞ୍ଜା, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କେକ୍ଳା, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଲଡ଼ଲଡ଼ ତ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଯାଗି ତିନ୍ନା ବଞ୍ଜେ ଜାୟ୍ ତି ଆ ମଡ଼ଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ତଜି, ଆରି ତିଆତେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃନ୍‌ବଡ଼ିଲ୍‌ତିଲେଜି । ୧୦ କେନ୍ ବାଗୁ ସାକିମରଞ୍ଜି ଆର୍‌ରୁଏଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପୁତଁନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସର୍ତାତଜି । ସର୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ଅଲ୍‌ତିୟ୍‌ତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଜି ପୁତଁନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଅମ୍ନେଏଞ୍ଜି । ୧୧ ବନ୍‌ତ ଯାଗି ତିନ୍ନା ବଞ୍ଜେ ଆଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତନଡ଼ୟମନ୍ ଜିର୍‌ରାୟ୍ କି ଆତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ତନଡ଼େଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଗିଜେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବତଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ସର୍ଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅବୟ ସର୍ଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି, “ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଜିରାୟ୍‌ବା ।” ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍‌ରା ମେଗନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ବନେରାମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ଗିଜେଞ୍ଜି । ୧୩ *ତିଆତିଡ଼ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତକରଲନ୍ ତେଏନ୍, ଗଡ଼ାନ୍ ଦସ ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟଲନ୍, ଆରି ତକରଲନ୍ ବାଞ୍ଜେ ୭,୦୦୦ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି । ଆରମେଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକ୍‌ଏଞ୍ଜି ।

୧୪ ଅନବ୍‌ବାଗୁ ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ଜିରେନ୍, ବନ୍‌ତ ଅନବ୍‌ଯାଗି ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ଲଜିର୍‌ତାୟ୍ ।

ଅନବ୍‌ସାତ ପନେତନ୍

୧୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବ୍‌ସାତ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ପେତେନ୍, ଆରି ସୋଡ଼ା ସର୍ଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବର୍ନେନ୍ ସଡ଼ାଏନ୍, “ପ୍ରବୁଲେନ୍ ତ ଆ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ପୁତଁଲୋଡ଼ନ୍ ରାଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ କେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ସାସନତେ ।” ୧୬ ସିଲଡ଼େ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ରାଜାଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ କୁସିଲୋଡ଼ ଆତକ୍ଳୁମନ୍ ବକୁଡ଼ି ଉଞ୍ଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକ୍‌ଲେ ବର୍ଞ୍ଜି, ୧୭ “ଏ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍‌ସାତମ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ରନ୍, ଆମନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ ତ ନମିଞ୍ଜେନ୍, ଇନଲେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଏସେକ୍‌ତମ୍

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସୋଡ଼ା ରନପ୍ରିମମ୍ ବାଞ୍ଜେ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର୍ ଜାଏନ୍ ।

୧୮ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ବରାବେଞ୍ଜି,

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବନ୍‌ଡ୍ରାବନମ୍ ତୁୟାଲାୟ୍,

☆ ୧୧:୨ ୧୧:୨ ଲୁକ ୨୧:୨୪ * ୧୧:୨ 11:6 ସରିନ୍ ☆ ୧୧:୨ ୧୧:୨ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧୩:୫-୭; ୧୭:୮ ☆ ୧୧:୧୩ ୧୧:୧୩ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୭:୧୨; ୧୭:୧୮

ନମି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅବପସୁଆତିତଜି ।
 କାକାଡ଼ାମରନମଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନମଜି ତ ବୟଲେମରଞ୍ଜି,
 ଆରି ଅଞ୍ଜୁମନମ ଆବୁତଡ଼ତେଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ା ସନ୍ନା ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ବଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼ତଜି;
 ଅଜ୍ଞା ମନରାଜି ପୁତ୍ରିନ୍ ଅବସେଡ଼ତଜି, ଆମନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ନିୟ୍ ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ।”
 ୧୯ ✱ତିଆଡ଼ିତ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ଆ ସନଡ଼ ରୋଲନେ ଆରି ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍
 ଅନଗଡ଼ପେଲନ୍ ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍ । ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜାଲଡ଼ମଲିଜନ୍, ତାବରେତନ୍, ତକରଲନ୍ ତ ସୋଡ଼ା ଆଡ଼େରଡ଼ିରନ୍
 ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ।

୧୨

ଆଇମରନ୍ ତ ଜାଆଡନ୍

୧ ଆରି, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆରମ୍ଭତ୍ ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍; ତେତ୍ରେ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍
 ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଆଜିଜିନେ, ଆ ତାଲଜଡ଼ନ୍ ଆ ଜାୟ୍‌ତା ଆଜ୍ଞାଜନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ବାରଟା ତୁତୁଜନ୍ ବାତ୍ରେ ଆତୁବୁତୁବନ୍
 ଅବୟ୍ ରନୁକବନ୍ ଆବଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୨ ଆନିନ୍ ଆପାଞ୍ଜୁରନ୍* ତକୋଏନ୍, କୋକ୍ଳୋତନନ୍ ଆସନ୍ ବତ୍ତାନ୍
 ବାତ୍ରେ ଆନିନ୍ ଯେଲେ ତକୋଲନ୍ ।

୩ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆରମ୍ଭତ୍ ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍; ଗିୟ୍‌ବା, ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ ଜାଆଡ଼ ତକୋଏନ୍,
 ଆବବନ୍ ସାତଟା, ଆ ତେରିଡ଼ନ୍ ଦସଟା ଆରି ଆବଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସାତଟା ରନୁକବନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୪ ଆନିନ୍ ଆଲାନ ବାତ୍ରେ
 ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଯାଗି ବନ୍ନା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ନା ତୁତୁଜଞ୍ଜି ତିଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲାୟ୍ କି ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ସେତେନ୍ । ତି ଆଇମରନ୍
 ପସିଜନ୍ କୋଡ଼ା କୋଡ଼ା ତେତ୍ରେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ତ୍ ଜୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଜାଆଡନ୍ ଆଇମରନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍
 ତନଡ଼େ । ୫ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମା ଆଇମରନ୍ ଅବୟ୍ ଓକାସିଜନ୍ କୋଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନରାଜିଆଡ଼ତ୍
 ଲୋଆଡ଼ତାଡ଼ନ୍ ବାତ୍ରେ ସାସନତେ, ଆରି ତି ଓକାସିଜନ୍‌ଆଡ଼ତ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କୁସ୍ ଆମଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍
 । ୬ ଆରି, ତି ଆଇମର ଆରିଡ଼ରିଡ଼ ତରକୋନେରେଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍, ତେତ୍ରେ ୧,୨୭୦ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ତରକୋନେନ୍ ଆସନ୍
 ଇସ୍‌ରନ୍ ଅବଜାତାଲେ ତକ୍ଳୋଏନ୍ ।

ସନୁମନ୍‌ଆଡ଼ତ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ସନେତନ୍ ତେଏନ୍

୭ ✱ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଲ୍‌ଜୁକ୍ଳେନ୍ ତେଏନ୍, ମିକାଏଲନ୍ ତ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ମାୟ୍‌ଲନ୍, ତି
 ଜାଆଡନ୍ ତ ଆ ସନଶ୍ରେଡ଼ମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଅଲ୍‌ଜୁକ୍ଳେଏଞ୍ଜି । ୮ ଅଲ୍‌ଜୁକ୍ଳେଲୋଡ଼ନ୍ ଜାଆଡନ୍ ତ ଆ ସନଶ୍ରେଡ଼ମରଞ୍ଜି
 ଆରେଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତରକୋନେନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି । ୯ ✱ତି ଜାଆଡନ୍, ପେଲ୍‌ସୁମନ୍, ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ
 ମନରାଜିଆଡ଼ତ୍ ଆକ୍ରଶ୍ଟାୟ୍‌ତେନ୍ ଆ ଜାଆଡ଼, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ସନୁମ୍, ଆନିନ୍ ଆରି ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍
 ସିଲଡ଼ ଆସ୍ତେଡ଼ଲାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଅସେତେଜି ।

୧୦ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାତ୍ରେ ଅବୟ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଲାୟ୍; “ନମିଖେନ୍
 ଅନୁରନ୍, ବୋସାନ୍† ତ ରାଜ୍ୟନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତେ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍, ତିଆତେ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ାଗଡ଼ନେନ୍ ତୁୟାୟ୍‌ଲାୟ୍,
 ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି କାନାୟ୍‌କାୟ୍‌ମରନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାବା ତନଡ଼ତାଲେ, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼
 ତଗଲ୍ ତମବା କାୟ୍‌କାୟ୍‌ଲଏନ୍, ନମି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ତ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବସେଡ଼ଲାଜି । ୧୧ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍
 ବାତ୍ରେ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ସାକିନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ରନବୁନ୍ ଜାୟ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେଞ୍ଜି ତ ତନାନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିୟ୍‌ତମ୍‌ଲେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍
 ଆନିଞ୍ଜି ଜିନୟ୍‌ଞ୍ଜି । ୧୨ ତିଆସନ୍ ଏ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଏଡ଼କୋତନେନ୍ ଆ ମନରାଜି, ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍
 ସର୍ତ୍ତାନାବା, ବନ୍‌ତ ଯୋଡ଼ ପୁତ୍ରିନ୍ ତ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେତବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍
 ପେଲ୍‌ସୁମନ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ଅସୋୟ୍‌ତମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତାଲେ ବନ୍‌ଡ୍ରାବନ୍ ବାତ୍ରେ ଅମଡ଼ବାବେନ୍ ପଡ଼ଲନାୟ୍ ।”

୧୩ ଜାଆଡନ୍ ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଆରସେଡ଼ଲାଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍ କି ତି ଓକାସିଜନ୍ ଆକ୍ଳୋଡେନ୍ ଆଇମରନ୍‌ଆଡ଼ତ୍
 ତଣ୍ଡାୟେନ୍ । ୧୪ ତି ଆଇମରନ୍ ଜାଆଡନ୍ ଆମୁକ୍ଳାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁତାଲେ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ ତରକୋନେଲୋଡ଼ନ୍
 ଏଡ଼େଡ଼ତାଲନ୍, ଜିରେ ଯାଗି ବର୍ସେଡ଼ ତୁତୁ ଆଜ୍ଞାୟ୍ ଜାୟ୍ ଏରାମ୍‌ୟ୍ ଇୟ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ତ୍ ଅଡ଼ାଡ଼ନ୍
 ଆ କାଗ୍‌ବା ବାଗୁ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୫ ତି ଆଇମରନ୍‌ଆଡ଼ତ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ଅନବପାଡ଼ତାନ୍ ଆସନ୍ ପେଲ୍‌ସୁମନ୍ ଆ
 ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଲତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତାଆନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଲାୟ୍ । ୧୬ ବନ୍‌ତ ତି ଆଇମରନ୍‌ଆଡ଼ତ୍ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍
 ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ତମ୍‌ତାଲେ ଜାଆଡନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆରମ୍‌ଡ଼ଡ଼ଲାଞ୍ଜି ଆଲତା ଗାଏନ୍ । ୧୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍
 ଜାଆଡନ୍ ଆଇମରନ୍ ଆଉପରେଡ଼ ଜବ୍ର ବରାବେନ୍, ଆରି ଆନାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍‌ଡେତଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆସନ୍

✱ ୧୧:୧୯ ୧୧:୧୯ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୮:୫; ୧୭:୧୮; ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧୨:୨୧   ✱ ୧୨:୨ 12:2 ଆତିଲ୍‌କୋଡ଼   ✱ ୧୨:୭ ୧୨:୭ ଜିଉବା ୧:୯   ✱ ୧୨:୯
 ୧୨:୯ ଲୁକ ୧୦:୧୮   † ୧୨:୧୦ 12:10 ରନପ୍ରିନ୍

ସାକିନ୍ ତିୟତଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବୟନ୍ ଅଲ୍‌ଜୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଜାଆତନ୍ ତୁଝଲନାୟ । ୧୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ଅନେଝ୍ ସମ୍‌ଫେୟ୍‌ଶ୍‌ୟାନ୍ ଆ ଲକିୟ୍‌ଲୋଝ୍ ତନଝେନ୍ ।

୧୩

ବାଗୁ ଜନ୍ତୁ

୧୮୬ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାଇୟ୍, ଅବୟ୍ ଜନ୍ତୁ ସମ୍‌ଫେୟ୍‌ଶ୍‌ୟାଲୋଝନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଝଲନ୍ ଜିର୍‌ରାୟ୍; ଆ ତେରିଝନ୍ ଦସଟା ଆରି ଆବବନ୍ ସାତଟା ତକୋ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତେରିଝ୍‌ଲୋଝ୍ ତଝ୍‌ବୟ୍ ତଝ୍‌ବୟ୍ ରନ୍‌ଜବନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବବଲୋଝ୍ ତଝ୍‌ବୟ୍ ତଝ୍‌ବୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନବ୍‌ନିଶ୍‌ୟ୍‌ବର ଆଞ୍ଜୁମଜି ଆଇଡିଡ଼ ତକୋଲନ୍ । ୧୯ ଅଙ୍ଗା ଜନ୍ତୁ ଖେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାଇୟ୍, ତିଆତେ ତାୟ୍‌ମାରକିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍, ଆ ତାଲ୍‌ଜଝନ୍ କମ୍‌ତନ୍ ଆ ତାଲ୍‌ଜଝ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଆ ତଅତନ୍ ସିଅକିତନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ । ତି ଜାଆତନ୍ ଆ ବୋସାନ୍, ଆ କୁସିନ୍ ତ ଆ ସୋଡ଼ା ଅଦିକାରନ୍ କେନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁଆତଝ୍ ତିୟେନ୍ । ୨୦ ଜନ୍ତୁ ଆବବ୍ ଅବୟ୍ ଆପାରା ତକୋଏନ୍, ଆରି ତି ଆର୍‌ରୁତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆପାରାଲୋଝନ୍ ମନଝେନ୍, ଆରି ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସାନ୍ନି ତେତଜି କି ତି ଜନ୍ତୁଆତଝ୍ ସଶ୍‌ୟୋଝେଞ୍ଜି । ୨୧ ଆରି ତି ଜନ୍ତୁଆତଝ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆ ଜାଆଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ପୁରେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଜନ୍ତୁ ନିୟ୍ ପୁରେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁ ଅନ୍ତମ୍ ଆନା ତକୋ ? ଆରି ଆନା ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଅଲ୍‌ଜୁଜ୍ଜେଲେ ଅଲ୍‌ରପ୍‌ଏ ?”

୨୨ ଜନ୍ତୁ କଜିନ୍ ତ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଝ୍ ନିଶ୍‌ୟ୍‌ଲେ ବନେନ୍ ଆସନ୍ ତଅତନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ୪୨ ଆଙ୍ଗାୟ୍ ଜାୟ୍ ଲନ୍‌ମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଝ୍ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୨୩ ସିଲଭେ ତି ଜନ୍ତୁ ଅସ୍‌ତୁତମଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଝ୍, ଆଞ୍ଜୁମଜି, ଆଡ଼କୋନେସିଝନ୍ ତ ରୁଆଝ୍‌ଲୋଝନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଝ୍ ନିଶ୍‌ୟେଞ୍ଜି । ୨୪ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବୟନ୍ ଅଲ୍‌ଜୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ତ ଆନିଞ୍ଜିଆତଝ୍ ଅନବ୍‌ଆରେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରୟ୍‌ଝନ୍ ଖାଝେନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋ କେଜ୍‌ଜାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଅଡ଼କୋ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଅଡ଼କୋ ଲଝ୍‌ଲଝନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆଉପରେଝ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଝ୍ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୨୫ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆର୍‌କୁଏଞ୍ଜି ମେଶ୍‌ୟାଅନନ୍ ଆନମେଝ୍ ବଇଲୋଝ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍‌ରେଝ୍‌ତାଲେ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜନ୍ତୁଆତଝ୍ ପୁରତଜି ।

୨୬ “ଆନା ଅଲ୍‌ତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ତଝେତୋ । ୨୭ ଆନା ଆନ୍ନାମରନ୍‌ଆତଝ୍ ବଶ୍‌ତିତେ, ଆନିନ୍‌ଆତଝ୍ ବନଶ୍‌ତିନ୍ ତେତେ; ଆରି ଆନା ଆନ୍ନାମରନ୍‌ଆତଝ୍ କଡ଼ିବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରକ୍ଷତେ, ଆନିନ୍‌ଆତଝ୍ ନିୟ୍ କଡ଼ିବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରନକ୍ଷନ୍ ତେତେ; କେନ୍ ତେନ୍ନେ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନଏନ୍ ତ ତନେନ୍ ସନାୟାୟ୍‌ତମ୍ ।”

୨୮ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ଜନ୍ତୁ ପୁତ୍‌ନ୍ ଲୋଝନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ୁଝ୍‌ଲନାଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାଇୟ୍, ମେଶ୍‌ୟାଅନନ୍ ଆ ତେରିଝ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ତେରିଝନ୍ ବାଗୁ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଜାଆତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବର୍‌ନେ । ୨୯ ତି ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ଆ ଜନ୍ତୁ ଆତେମଡ଼ କେନ୍ ତିକ୍ଳି ଆ ଜନ୍ତୁ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଅଦିକାରନ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତନେ, ଆରି ତି ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ରନବୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆପ୍ରାଏଏନ୍ ତ ଆମ୍‌ନଝେନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁଆତଝ୍ ପୁରପୁରନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍‌ଆତଝ୍ ଆରି ତେତେ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଝ୍ ଜଗଃମଗଃ ବାୟ୍‌ତଜି । ୩୦ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆତେମଡ଼ ରୁଆଝନ୍ ସିଲଡ଼ ପୁତ୍‌ନ୍ ଲୋଝନ୍ ତଗୋନ୍ ଅବ୍‌ସେଡ଼ତାୟ୍ । ୩୧ ଆରି ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ଆ ଜନ୍ତୁ ଆତେମଡ଼ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଝ୍ କଶ୍‌ୟାୟ୍‌ତଜି; କଡ଼ିବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପାରାଏନ୍ ଜନଝ୍‌ତେନ୍ ଆରମେଝେନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ କୋଝ୍‌ତାଜନ୍ ତୁବ୍‌ତୁବନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଝ୍ ବାୟ୍‌ତଜି । ୩୨ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ଆ ଜନ୍ତୁ ଆ କୋଝ୍‌ତାୟ୍ ବର୍‌ନେ ରପ୍‌ଏ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କୋଝ୍‌ତାଜନ୍ ତନଝ୍‌ୟମନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା କୋଝ୍‌ତାଜନ୍ ଅଃସେନ୍‌ପୁରଜି ତିୟ୍‌ତେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଝ୍ ରନକ୍ଷନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୩୩ ଆରି ସୋଡ଼ା, ସନ୍ନା, ଗମାଝ୍‌ମରନ୍, ତୋଲେୟ୍‌ମର, ତିନ୍‌ସୟ୍‌ଲୁମ୍‌ମର ତ କମ୍‌ପାରିମରନ୍* ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅର୍‌ଜ୍‌ଡ଼ୋମସିଗଡ଼ ତ ଇଡ଼ାଡ଼ାଲୋଝନ୍ ଅବୟ୍ ଅରମ୍‌ତନ୍ ତନକ୍ଳୋନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଝ୍ ବତଗାୟ୍ ବାୟ୍‌ତଜି । ୩୪ ଆରି, ତି ଅରମ୍‌ତନ୍ ଇଜ୍‌ଜାନ୍‌ତେନ୍ ଜନ୍ତୁ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଇଜ୍‌ଜାନ୍‌ତେନ୍ ତି ଜନ୍ତୁ ଆ ତନିତି ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଅଃଜ୍‌ଜାଏ, ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଝ୍ ଖିଲେ ଅଃର୍‌ପ୍‌ଏ କି ଇନ୍ନିଝ୍ ତମ୍‌ତମଲନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍‌ଏ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନ୍ତୁ ବର୍‌ନେ ।

୩୫ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଗିଆନନ୍ ସନାୟାୟ୍ । ଆନା ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ଗିଆନନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଜନ୍ତୁ ଆ ତନିତି ତିତିଏତୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ତିଆତେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତନିତି, ଆରି ତି ଆ ତନିତିନ୍ ୨୨୭ ।

☆ ୧୩:୧ ୧୩:୧ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧୭:୩,୭-୧୨ * ୧୩:୧୨ 13:16 ବମନ୍‌ରା ଆସିଂ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା

୧୪

ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଓ ୧୪୪,୦୦୦ ବୟଲେମରଞ୍ଜି

୧୫ ଆରି ଗିୟବା, ସିଓନନ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଓ ଆନାଜି ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଓ ଆପେୟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ୧୪୪,୦୦୦ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆତନଡ଼ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଗିୟଲାଜି । ୧୬ ଆରି, ଅନ୍ତିଡ଼ନେତାନ୍ ଓ ତାବରେତନ୍ ଆ ସନଡ଼ା ଅନ୍ତମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ସର୍ତ୍ତନ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ୟ; ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ସର୍ତ୍ତ ଅମ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ୟ ତିଆତେ ଗତେରାୟମରଞ୍ଜି ଆ ରାୟଡ଼ିୟ ଅନ୍ତମ୍ ସଡ଼ାଏନ୍ । ୧୭ ଆନିଞ୍ଜି କୁସିନ୍, ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାନ୍ ଓ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ ଅବୟ ରଡ଼ କନନନ୍ କନେଞ୍ଜି, ଆରି ପୁଡ଼ିନ୍ ସିଲଡ଼ ଖନିନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ୧୪୪,୦୦୦ ମନ୍‌ରା ତୁମ୍ ତି ଆ କନନନ୍ କନ୍‌ଲେ ରପ୍‌ସିଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଡ଼ି ତି ଆ କନନ୍ କନ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍‌ଲିଜି । ୧୮ ଆନିଞ୍ଜି ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ଇର୍‌ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଲ୍‌ମଲ୍‌ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼ିର; ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ଜିର୍‌ଡେ, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଅଡ଼େରେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଓ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆସନ୍ ଆପର୍‌ତ୍‌ମ୍‌ନୁ ଆ ଜଅ ଅନ୍ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖନିନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୯ ଆନିଞ୍ଜି ଆଇୟ ପାତ୍ୟାବରନ୍ ଅଃକର୍‌ନେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇନିଡ଼ି ତୋସାଜି ତଡ଼ ।

ୟାଗି ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆ କବର

୨୦ ଆରି ଅବୟ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ମଡ଼ି ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରେଡ଼େଡ଼ତାଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାୟ, ପୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍, ଅଡ଼କୋ କେଜ୍‌ଜାନ୍, ଅଡ଼କୋ ଲଡ଼ଲଡ଼ମରଞ୍ଜି ଓ ଅଡ଼କୋ କୁଞ୍‌ମ୍‌ନାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ଅନସ୍‌ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ଆଏଡ଼ର୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଖାଡ଼େନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ବର୍‌ନେ, ୨୧ “ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ବତଡ଼ବା, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନାନ୍ ତୁୟାଲାୟ; ରୁଆଡ଼ନ୍, ପୁଡ଼ିନ୍, ସର୍‌ମେୟୁଣ୍ଡାନ୍ ଓ ଅଡ଼କୋନ୍ ତୁଡ଼ତମନେତାନ୍ ଆ ଗନବ୍‌ତେଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେନ୍‌ପୁରବା ।”

୨୨ ଆମ୍‌ଡ଼ି ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର ଆ ତିକ୍‌କି ଆରି ଅବୟ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଜିର୍‌ରେ ଇୟଲାୟ ବର୍‌ନେ, “ଅଙ୍ଗା ବାବିଲୋନ୍ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ା ତାରିନେନ୍ ଆ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ା ଅଲିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବ୍‌ଗାଏନ୍, ଆନିନ୍ ଅସେଡେନ୍, ରସମେନ୍ ।”

୨୩ କେନ୍ ଅନବ୍‌ବାଗୁ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆ ତିକ୍‌କି ଅନବ୍‌ୟାଗି ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଅବୟନେ ଜିର୍‌ରେ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ଇୟଲାୟ ବର୍‌ନେ, “ଆନା ଜନ୍ତୁ ଓ ଆ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ପୁରତେ ଆରି ଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କି ଅସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅରମ୍‌ଡ଼ନ୍ ଜାତେ, ୨୪ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ମାୟମାୟଲେ ଆଡ଼ବ୍‌ତୁବନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ଅଲିନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଗାତେ, ଆରି ମଡ଼ିର ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଓ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆତେମଡ଼ ତଗୋନ୍ ଓ ଗନ୍‌କନ୍ ବାରେ ଆନିନ୍ ପରାନ୍‌ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ତେତେ । ୨୫ ତି ପରାନ୍‌ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ଆ ଓମୋଡ଼ ଆଏଡ଼ର୍ ତୁଡ଼ତନାୟ; ଆନାଜି ଜନ୍ତୁ ଓ ଆ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ପୁରତଜି, ଆରି ଆ ସିନ୍‌ନ୍ ଜାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ତିନ୍ନାନ୍ ତଗଲ୍‌ ତମ୍‌ବା ଲୋଲୋନେନ୍ ଅଃଞାଡ଼େଜି ।”

୨୬ ତେନ୍‌ ବୟଲେମରଞ୍ଜି, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍, ଆନାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟାବର୍ ମାନ୍‌ଲେ ତକୋତଞ୍ଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍‌ନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସଏଲେ ତକୋନେତଜି ।

୨୭ ଆରି, ଖେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଅମ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ୟ, “କେନ୍‌ଆତେ ଇଡ଼ା, କେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନାଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଲେ ରବୁତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସିର୍‌ବାଦନ୍ ଖାଡ଼େତଜି ।”

୨୮ ଓଓ, ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଲନ୍‌ମୁମ୍‌କୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଲୋଲୋନେନ୍ ଖାଡ଼େତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ଲନ୍‌ମୁମ୍‌ଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତଜି ।”

ପୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ଗଡ଼ନେ ବେଡ଼ାନ୍

୨୯ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାୟ, ଅବୟ ଜେଏ ମେଗନ୍, ଆରି ତି ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟନେ ଆତଙ୍ଗୁମ୍ ତକୋଲନ୍, ଆବ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସୁନା ରନ୍‌କବନ୍ ଓ ଅସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ଅସୁବ୍‌ତମନ୍ ଆ କଡ଼ଞି ତକୋଏନ୍ । ୩୦ ସିଲଡ଼େ ଅବୟ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ମେଗଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍ଗୁମ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ବରେନ୍, “କଡ଼ଞିମ୍ ବାରେ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଗଡ଼ା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗଡ଼ଗଡ଼ନେ ବେଡ଼ାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, ଆରି ପୁଡ଼ିନ୍ ଆ ଜନ୍‌ରୋମ୍ ଅଗୁରାଜେନ୍ ।” ୩୧ କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ାଲେ ମେଗଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍ଗୁମ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ କଡ଼ଞି ବାରେ ପୁଡ଼ିନ୍ ଆ ଜନ୍‌ରୋମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗତେନ୍ ।

୩୨ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାୟ, ଆରି ଅବୟ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିର୍‌ତାୟ, ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ ଅବୟ ଅସୁବ୍‌ତମନ୍ ଆ କଡ଼ଞି ତକୋଏନ୍ ।

☆ ୧୪:୧ ୧୪:୧ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୭:୩ ☆ ୧୪:୮ ୧୪:୮ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧୮:୨

୧୮ ଆରି, ତନଫିଲନ୍ ସିଲଡ୍ ଆରି ଅବୟ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ତୁଢ଼ଲନାୟ, ଆନିନ୍ ତଗୋଲୋଢ଼ନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଖାଡ଼େନ୍; ଆନା ଆସିଲୋଡ଼୍ ଅସୁବତମନ୍ ଆ କଡ଼ଊ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଢ଼େ ବାକାବଲେ ବରେନ୍, “କଡ଼ଊନମ୍ ବାଢ଼େ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟା ଜୁଫାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗତା; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାଜଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଗୁରାଜେନ୍ ।” ୧୯ ସିଲଡ଼େ ତି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆ କଡ଼ଊନ୍ ବାଢ଼େ ଦ୍ରାକ୍ୟାନ୍‌ବନ୍ ସିଲଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାଜଞ୍ଜି ଗଡ଼େନ୍, ଆରି ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ବରା ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାନ୍ ଆ ଖରାଲ୍‌ଖାଲ୍ ସୋଡ଼ା କୁଣ୍ଡଲୋଢ଼ନ୍ ପିଡ଼େନ୍ । ୨୦ *ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଡାସଡ଼ାୟ ତକୋନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଡ଼୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାଗୁରଞ୍ଜି ଖରାଲ୍‌ଖାଲ୍ ଅନବ୍‌ଖାତାନ୍ ଡେଏନ୍, ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାଗୁରନ୍ ଖରାଲ୍‌ଖାଲ୍‌ଲୋଢ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ତୁଢ଼ଲନ୍ କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ତନଡ଼ତମ୍ ଜାୟ ଡୋଲନ୍ ବସଅ କୋସ* ଜାୟ ପେଏନ୍ ।

୧୫

ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ତ ରୋଗାନ୍

୧ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଢ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟ ସୋଡ଼ା ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆରମ୍ଭତ୍ ଗିୟଲ୍‌ଲାୟ, ସାତଜଣ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍ ସାତଟା ରୋଗାନ୍ ଆଞ୍ଜମଞ୍ଜମ୍‌ଜି; କେନ୍ ଆ ରୋଗାଜି ବାଢ଼େ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ସୁଢ଼େଡ଼େ ।

୨ ଆରି ଖେନ୍ ଗିୟଲ୍‌ଲାୟ, ତଗୋନ୍ ଆମାୟନେନ୍ ଅବୟ କାଞ୍ଜନ୍ ଆ ସମ୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଟା ଅଡ଼ମ୍ ଅବୟ ତନାଲମତନ୍ ଗିୟଲ୍‌ଲାୟ; ଆରି, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଜି ଜନ୍ତୁନ୍, ଆ କୋଡ଼ଡ଼ାଜନ୍ ତ ଆଞ୍ଜମନ୍ ଆ ତନିଡ଼ି ସିଲଡ଼ ଜିନୟେଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗଡ଼େରାୟ ଖମ୍‌ଲେ ତି କାଞ୍ଜ ଅନେଡ଼୍ ସମ୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଢ଼ନ୍ ଆତନଡ଼୍ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୩ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର ମୋସାନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ କନନ୍ କନେଞ୍ଜି,

“ଏ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସା ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ରନ୍,
ଲନ୍‌ମନ୍‌ମ୍ ତିଅଞ୍ଜା ଆ ସୋଡ଼ା ଆରି ସରାନ୍ନିତାନ୍,
ଏ ଅଡ଼କୋ ଜାତିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା,
ତଡ଼ରନମ୍‌ଜି ତରମ୍‌ତମ୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ।

୪ ଏ ପ୍ରବୁ, ଆନା ଆମନ୍‌ଆଡ଼୍ ଏରବତଡ଼େ ?
ଅଞ୍ଜମ୍‌ଲୋଢ଼ନ୍‌ମ୍ ଆନା ଏରସନେକେଏ ?
ଆମନ୍ ତୁମ୍ ମଡ଼ିରତମ୍ ।

ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜିର୍ତ୍ତାୟ
ଆରି ଆମନ୍‌ଆଡ଼୍ ସେନ୍‌ପୁରତମ୍‌ଜି,
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ କାକାଡ଼ାନମ୍‌ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିୟତାଆଜେନ୍ ।”

୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲ୍‌ଲାୟ, ରୁଆଡ଼ଲୋଢ଼ନ୍ ସାକି ତମ୍‌ନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ଆ ସନଡ଼୍ ରୋଲନେ । ୬ ଆରି ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସାତଟା ରୋଗାନ୍ ଆଞ୍ଜମଞ୍ଜମନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଜି ସାତଜଣ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମଣିନ୍ ବାଢ଼େ ଆତୁବ୍‌ତୁବନ୍ ମଡ଼ିରତମ୍ ଆରି ସାଆରତମ୍ ଆ ଲମନ୍‌କାବ୍ ଆଜିଜିନେଜି, ଆ ମାୟଡ଼ଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ସୁନା ଜରିମାୟନ୍ ବାଢ଼େ ଆଜିବାଡ଼୍ ତକୋଏଞ୍ଜି । ୭ ସିଲଡ଼େ ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ପରାନ୍ନାନ୍, ଆଏଡ଼ର୍ ଆମେଡ଼୍ ଆଡ୍ରକୋତନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ସାତଟା ସୁନା ସିମ୍ପାଲୋଢ଼ନ୍ ଆବରିଜନ୍‌ଆତେ, ତି ସାତଟା ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆଡ଼୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୮ ଆରି, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼୍ ତ ଆ ବୋର୍ସାନ୍ ଆ ଓମୋଡ଼୍ ବାଢ଼େ ସରେବାସିଂଲୋଢ଼ନ୍ ବରିଜେନ୍, ସାତଟା ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ସାତଟା ରୋଗାନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ସୁଢ଼େଏନ୍ ଜାୟ ଆନିଡ଼୍ ତି ସରେବାସିଂଲୋଢ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଲଜି ।

୧୬

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ଆବରିଜନ୍ ସାତଟା ସିମ୍ପାନ୍

୧ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଲ୍‌ଲାୟ, ସରେବାସିଂଲୋଢ଼ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଅବୟନେ ବାକାବଲେ ସାତଟା ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଜିର୍ବା ଆରି ସାତଟା ସିମ୍ପାଲୋଢ଼ନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଢ଼ନ୍ ଇୟ ଲାବା ।”

୨ କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆପର୍ତ୍ତମ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଜିର୍ରେ ଆ ସିମ୍ପାନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଢ଼ନ୍ ଇୟଲେ ଲାଏ, ସିଲଡ଼େ ଆନାଜି ଜନ୍ତୁନ୍ ସିନ୍ନ ଜାଏଞ୍ଜି ଆରି ଆ କୋଡ଼ଡ଼ାଜନ୍‌ଆଡ଼୍ ପୁରେଞ୍ଜି, ଅବ୍‌ଡାଡ଼ନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ବରଡ଼ାତାନ୍ ଆମ୍‌ସୁଜି ତୁଢ଼ଲନାୟ ।

☆ ୧୪:୨୦ ୧୪:୨୦ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧୯:୧୫ * ୧୪:୨୦ 14:20 ୩୦୦ କିଲୋମିଟର୍

୩ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବବାଗୁ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ପାଲୋଡ଼ ସର୍ମେୟୁଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଏନ୍; ସର୍ମେୟୁଣ୍ଡାନ୍ ଆ ତାଆ ଆରବୁମରନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ସର୍ମେୟୁଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି ।

୪ ଆରି, ଅନବୟାଗି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ପା ଅଲନ୍ ତ ତୁଡ଼ତମନେତାଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଏନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋ ଆ ତାଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୫ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆବର୍ନେନ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ଲାୟ, “ଆମନ୍ ଆମ୍ମୁଡ଼ ତକୋଲନ୍, ନମିଞ୍ଜେନ୍ ନିୟ ତକୋ ଆରି ଆମନ୍ ତୁମ୍ ମଡ଼ିର, ଆରି ଆମନ୍ ତରମ୍ମମର, ତିଆସନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ପନ୍ସୁଆତିଏନ୍; ୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବୟଲେମରଞ୍ଜି ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରକ୍ଷଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଅବଗାଏଞ୍ଜି, ଆ ଲନ୍ମୁମଞ୍ଜି ଆ ବଡ଼ି ଆନିଞ୍ଜି ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ।” ୭ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତନମିଲଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ସର୍ତ୍ତେନ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ଲାୟ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସା ଇସ୍ବର, ଅଡ଼କୋ ପନ୍ସୁଆତିନମ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆରି ତରମ୍ମତମ୍ ।”

୮ ଆରି, ଅନବଡ଼ଞ୍ଜି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ପା ଓୟୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ତଗୋନ୍ ଆ ଜାଞ୍ଜି ବାରେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବଜୋମ୍ତୋତନ୍ ଆସନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୯ ଆରି ଜାଞ୍ଜିନ୍ ବାରେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜୋମ୍ତୋତେଞ୍ଜି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ରୋଗାନ୍ ଅନାମ୍ପାୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଜା ଇସ୍ବର ଆମଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତକୋ, ତି ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ନିଶ୍ଚୟଲେ ବର୍ଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅନବଗୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନାବୟରବୁଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

୧୦ ଆରି, ଅନବମନ୍ଲୟ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ପାନ୍ ତି ଜନ୍ତୁ ଆ କୁସର୍ ଲୋଡ଼ ଲାଏନ୍; ସିଲଡ଼େ ଜନ୍ତୁ ଆ ରାଜ୍ୟ ଲୋଡ଼ତାଜେନ୍, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବିକ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ରମଲାଡ଼ଲଞ୍ଜି; ୧୧ ଆରି, ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆମ୍ପୁ ତ ବଭାନ୍ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନାବୟରବୁଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

୧୨ ଆରି, ଅନବତୁଡୁ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ପା ପରାତ ସୋଡ଼ା ଅଲଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଏନ୍; ସିଲଡ଼େ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଅଲତାନ୍ ଅଞ୍ଜେତେନ୍ ଆରି ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜି ଆ ରାଜାଜି ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୧୩ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲୟ, ଜାଆତନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ଜନ୍ତୁ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତ କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କିଣ୍ଡୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଯାଗି ଏରମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତୁଡ଼ଲନାଜି । ୧୪ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରାନ୍ନିଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ତଜି, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବୁତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଅଲ୍ଲୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ସମ୍ପରା ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆ ରାଜାଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅନବରୁକ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲନାଜି ।

୧୫ ☆“ଗିୟବା, ଖେନ୍ ରାଉମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିର୍ତାୟ, ଅଜା ମନ୍ରା ଜାଗର୍ତ ତକୋତନ୍ ଆରି ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ତୋବଲେ ତକ୍ଲୋଲେ, ଆନିନ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତେ; ଏଡ଼େଲ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆଡ଼ର୍ତ୍ତ ଜନ୍ ଅଃକୁଲ୍ଲେଏ ଆରି ଆନିନ୍ ଗନବରଜନ୍ ଅଃଞାଡ଼େ ।”

୧୬ ତି ବୁତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାଜି ଏବ୍ରି ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାରେ ଅର୍ମଗିଦୋନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ଅବୟ ଜାଗାଲୋଡ଼ନ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆ ରାଜାଜିଆତଡ଼ ଅବରୁକ୍ତଏଞ୍ଜି ।

୧୭ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବସାତ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ପାନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଏନ୍; ସିଲଡ଼େ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ କୁସର୍ ସିଲଡ଼, ଏନ୍ନେଲେ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତେନ୍ ସଡ଼ାଏନ୍, “ଲନ୍ମୁମନ୍ ଅଗତେନ୍ ।” ୧୮ ☆ସିଲଡ଼େ ଜାଲ୍ଡ଼ମଲିଜନ୍, ତାବରେତନ୍ ଆ ସନଡ଼ା ଆରି ବରନ୍ତେନ୍ ତକରଲନ୍ ତେଏନ୍; ପୁର୍ତ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଗନଡ଼େନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ସିଲଡ଼ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ତକରଲ ଆଜିୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଏ । କେନ୍ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବରନ୍ତେନ୍ ଆ ତକରଲ । ୧୯ ଆରି, ତି ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ଯାଗି ବନ୍ତା ତେଏନ୍ ଆରି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ା ଅଡ଼କୋନ୍ ଉଡୁତାଲେ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟଲନେ; ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ଅଲିନ୍ ଆ ଗିଲ୍ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ବାବିଲୋନ୍ଆତଡ଼ ଅନବଗାନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ନେଏନ୍ । ୨୦ ☆ ଆରି, ମଡ଼ି ସର୍ମେୟୁଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ତେସାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମାୟାଏନ୍ ଆରି ବରୁଞ୍ଜି ଅଃଗିୟତାଲୋ । ୨୧ ☆ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ଆଡ଼େରଞ୍ଜି ଅସେଡ଼ଲାୟ, ଆଡ଼େରନ୍ ତଡ଼ବଜନ୍ଆତେ ୨୦ ସେରେ* ଆ ଲନଗିନନ୍ ତେତେ, ଆରି ଏଡ଼େଲେ ରୋଗାଞ୍ଜି ଆରଡ଼ୋଲାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ ରୋଗାଜି ବବରନ୍ତେନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ ।

୧୭

ଦୁଣ୍ଡୁଡ଼ିବଜନ୍ ତ ଜନ୍ତୁ

☆ ୧୭:୧୫ ୧୭:୧୫ ମାଡ଼ିଉ ୨୪:୪୩,୪୪; ଲୁକ ୧୭:୩୯,୪୦; ଅନବଦନାବର ୩:୩ ☆ ୧୭:୧୮ ୧୭:୧୮ ଅନବଦନାବର ୮:୫; ୧୧:୧୩,୧୯ ☆ ୧୭:୨୦ ୧୭:୨୦ ଅନବଦନାବର ୭:୧୪ ☆ ୧୭:୨୧ ୧୭:୨୧ ଅନବଦନାବର ୧୧:୧୯ * ୧୭:୨୧ 16:21 ୩୪ କେଜି

୧୧ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସାତଟା ସିମ୍ପାନ୍ ଆଞ୍ଚମଞ୍ଚମନ୍ ସାତଟା ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଜିରେ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲ୍ଲୟ ବରଲ୍ଲୟ, “ତେନ୍ନେ ଜିରାୟ, ତେନ୍ନେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଜନାଜି ଅବୟ ଜୁଣ୍ଡିବଜନ୍ ଗୋଗୋୟ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଞ୍ଚମ୍, ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଚାଲେ ପନବରତନ୍ ଞାଡ଼ତେ ତିଆତେ ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଡ଼ୟତମ୍; ୧୨ ତି ଜୁଣ୍ଡିବଜନ୍ ବୟନ୍ ପୁତଲ୍ଲନ୍ ଆ ରାଜାଜି ତାରିଲଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ପୁତଲ୍ଲନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜୁଣ୍ଡି ଅଲିନ୍ ଗାଲେ ବନ୍ନୁଲେଞ୍ଜି ।”

୧୨ *ସିଲଡ଼େ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଡ଼େ ଆନିନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ ତରକୋନେରେଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ଲ୍ଲୟ, ତେଡ଼େ ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ଲୁଲୁ ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆତଞ୍ଚମନ୍ ଞେନ୍ ଗିୟଲ୍ଲୟ; ତି ଆ ଜନ୍ତୁ ଯୁମ୍ପରା ଆ ତଅଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ନିଣ୍ଡୟବର ଅଞ୍ଚମଞ୍ଜି ଆବରିୟ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆ ଆବବନ୍ ସାତଟା ତକୋଏନ୍, ଆ ତେରିଡ଼ନ୍ ଦସଟା ତକୋଏନ୍ । ୪ ଆରି ତି ଆଇମରନ୍ କୋର୍ଗଡ଼ଗୁରଗନ୍ ତ ଲୁଲୁନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆଜିଜିନେ, ଆରି ସୁନାନ୍ ତ ମଡ଼ଗାତମନ୍ ମଣିନ୍ ତ ମୁଞ୍ଚାନ୍ ଆତଲ୍‌ତଲ୍ ତକୋଲନ୍; ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଜୁଣ୍ଡିନ୍ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆବରିୟ ଅବୟ ସୁନା ଗିଲ୍ଲନ୍ ଆଞ୍ଚମଞ୍ଚମ୍ ତକୋଲନ୍ । ୫ ଆରି, ଆ ଇଡ଼ାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ଜରୁ ଗରାମଗାମନ୍ ଆଞ୍ଚମ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋଲନ୍, “ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ବାବିଲୋନ୍, ପୁତଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜୋଣ୍ଡିବଜଞ୍ଜି ତ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆ ନନ ।” ୬ ଞେନ୍ ଆରି ଗିୟଲ୍ଲୟ, ତି ଆଇମର୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ସାକିମର୍‌ଜି ଆ ମିଞ୍ଚାମ୍ ଗାଲେ ଆବନ୍ନୁଲୁ ତକୋଲନ୍ ।

ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଞେନ୍ ଜବ୍ ସାନ୍ନି ତେଲ୍ଲୟ । ୭ ସିଲଡ଼େ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ବରଲ୍ଲୟ, “ଇନି ଆସନ୍ ସାନ୍ନି ତେଲମ୍ ? ତି ଆଇମରନ୍ ଆରି ସାତଟା ଆବବନ୍ ତ ଦସଟା ଆଡ଼େରିଡ଼ ତକୋନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁଆ ଜରୁ ଗରାମଗାମନ୍ ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତମ୍ । ୮ *ତି ଆମନ୍ ଆଗିଜେନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ତକୋଏନ୍, ବନ୍‌ତ ନମି ତିଆତେ ଅବୟ ତଡ଼, ଆରି ତିଆତେ ପାତାଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ କି ଗୁରୁଡ଼େତେ । ସିଲଡ଼େ ପୁତଲ୍ଲନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ପୁତଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଅଞ୍ଚା ମନ୍‌ରାଜି ଆଞ୍ଚମ୍ ଅନମେଡ଼ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଞ୍ଚା ତିନ୍ନା ତି ଜନ୍ତୁ ଗିୟତଜି, ତିଆତେ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ତକୋଏନ୍, ନମି ତିଆତେ ଅବୟ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆରି ବତର ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେତଜି ।”

୯ “କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଗନ୍‌ଲୁତନ୍ ଆସନ୍ ଗିଆନନ୍ ସନାୟସାୟ । ତି ସାତଟା ଆବବନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ସାତଟା ବରୁନ୍, ତି ସାତଟା ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ ଆତଞ୍ଚମ୍ । ତି ସାତଟା ଆବବନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ସାତଟା ରାଜାନ୍ । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ମନ୍‌ଲୟ ମନ୍‌ରା ଗୁରୁଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଅବୟନେ ନମି ତକୋ, ଆରି ଅବୟନେ ନମିନ୍ନାନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାୟ, ଆନିନ୍ ଜିରାୟ ତେନ୍ ଅସୋୟ ଅୟମ୍ ତୁମ୍ ଇୟତାୟ ତକୋନେ । ୧୧ ଆରି, ଅଞ୍ଚା ଜନ୍ତୁ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ତକୋଏନ୍ ବନ୍‌ତ ନମି ଅବୟ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଅନବ୍‌ଆଟ ରାଜାନ୍; ଆନିନ୍ ତି ଅନବ୍‌ସାତ ରାଜାଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଲଗୁରୁଡ଼େରିୟତେ ।”

୧୨ “ଆରି, ଆମନ୍ ଆଗିଜେନ୍ ଦସଟା ତେରିଡ଼ନ୍, ଦସଟା ରାଜାନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍, ଆନିଞ୍ଜି ନମିନ୍ନାନ୍ ରାଜ୍ୟନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଞାଡ଼େଜି, ବନ୍‌ତ ଜନ୍ତୁ ବୟନ୍ ବଗଣ୍ଡା ଜାୟ ରାଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଦିକାରନ୍ ଞାଡ଼ତଜି । ୧୩ କେନ୍ ଦସ ଜଣ ରାଜାଞ୍ଜି ଆବମନ୍ନନ୍ ତେତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବୋର୍ସାଞ୍ଜି ତ ଆ ରନପୁଞ୍ଜି ତି ଜନ୍ତୁଆତଡ଼ ତିୟତଜି । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ବୟନ୍ ଅଲ୍‌ଜୁଜ୍ଜେତଜି, ବନ୍‌ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବନାରେତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁଞ୍ଜି ଆ ପ୍ରବୁ ଆରି ରାଜାଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଆରି ଆନାଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଜି, ତି ଅନୋଡ଼େନ୍ ଆଡ଼େଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଆ ସନେତାମରଞ୍ଜି ତ ତର୍ନେତାଗୋମରଞ୍ଜି ନିୟ ଜିନୟତଜି ।”

୧୫ ଆରି, ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ବରଲ୍ଲୟ, “ଅଞ୍ଚା ତାଆରେଡ଼ ଜୁଣ୍ଡିବଜନ୍ ଆତଞ୍ଚମ୍ ଆମନ୍ ଗିଜେନ୍, ତିଆତେ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଜାତିନ୍, ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା କେଜ୍ଜାନ୍, ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି । ୧୬ ଆରି, ଆମନ୍ ଆଗିଜେନ୍ ଦସଟା ତେରିଡ଼ନ୍ ତ ଜନ୍ତୁ, ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜୁଣ୍ଡିବଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଇନିଜି ତକୋ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ରୁୟଲେ ପାଢ଼ତଜି କି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବନ୍‌ରୁଡ଼ିୟତଜି; ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଜେଲ୍ଲନ୍ ଜୋମ୍‌ତଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ବାଲ୍‌ତଜି । ୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗନବ୍‌ତେଲ୍‌ବରନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଲନ୍‌ମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଏଡ଼େଲେ ସୁସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆବମନ୍ନନ୍ ଏମ୍‌ନେତାଲନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼ମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗଡ଼େଲେନ୍ ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବୋର୍ସାଞ୍ଜି ଜନ୍ତୁ ଆସିଲୋଡ଼ ତିୟତଜି ।”

୧୮ “ଆମନ୍ ଅଞ୍ଚା ଆଇମର୍ ଗିଜେନ୍, ଆନିନ୍ ପୁତଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ରାଜାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସାସନତେନ୍ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ।”

୧୮

ବାବିଲୋନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଗୁରୁଡ଼େଏନ୍

☆ ୧୭:୩ ୧୭:୩ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧୩:୧ ☆ ୧୭:୮ ୧୭:୮ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧୧:୭

^୧ ସିଲହଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଆରି ଅବୟ ପାଢ଼ଲହବରମରନ୍ ରୁଆଢ଼ନ୍ ସିଲହ ଆପ୍ରଡ଼ଲନାଞ୍ଜନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲୟ, ଆମଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ଅଦିକାରନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆ ମଇମାନ୍ ବାଢ଼େ ସମିରା ପୁତ୍ ଥିନ୍ ଅବସାଆରେନ୍ । ^୨ *ଆରି, ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଢ଼େ ବର୍ତ୍ତନେ; “ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ା ବାବିଲୋନ୍ ଗୁରୁହେଟ୍ଟଏନ୍, ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟଲନ୍, ତିଆତେ ନମି ବୁତଞ୍ଜି ଆଡ଼କୋନେ, ଆରି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆଡ଼କୋନେ ତେଏନ୍, ଆରି ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଏରମଡ଼ିରଞ୍ଜି ତ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ାନ୍ ଆ ଅନ୍ତିଡ଼ି ତେଢ଼େ ତକୋତଞ୍ଜି । ^୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଜୁଣ୍ଡୁଡ଼ି ପରାନ୍ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ଅଲି ଅବଗାଏଞ୍ଜି, ଆରି ପୁତ୍ ଥିନ୍ ଆ ରାଜାଜି ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଡାରିଲଞ୍ଜି, ଆରି ପୁତ୍ ଥିନ୍ ଆ ବେପାରମରଜି ଜୁଣ୍ଡୁଡ଼ିବଜନ୍ ଆ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଢ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଗମାଡ଼େଞ୍ଜି ।”

^୪ ସିଲହଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ରୁଆଢ଼ନ୍ ସିଲହ ଆରି ଅବୟ ସର୍ତ୍ତନ୍ ଆସ୍ରୁଆଏନ୍, ଅମଡ଼ଲୟ;

“ଏ ମନ୍ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲହ ଆମେଞ୍ଜି ଜିରାୟବା,
ଆମେଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଃତଡ଼ବେନ୍;
ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜା ପନବରଡ଼ ଖାଡ଼ତେ ତେଢ଼େ ଏମାୟଡ଼ତଡ଼ନେ ।

^୫ ଆ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଢ଼ନ୍ ଜାୟ ତୋଲନେ,
ଆରି ଆ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ମନ୍ନେଲେ ତକୋଏନ୍ ।

^୬ ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଲୁମେନ୍ ଏଢ଼େଗନ୍ ମା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ପବରଡ଼ବା,
ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଲୁମେନ୍ ଏଢ଼େଲେମା ବାଗୁ ଗୁନ ପବରଡ଼ବା;
ଆରି ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆ ଗିଲ୍ଲୋଡ଼ ଅଲିନ୍ ମାୟମାୟେନ୍
ତେଢ଼େମା ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ବାଗୁ ଗୁନ ଅଲିନ୍ ମାୟମାୟବା ।

^୭ ଆନିନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ଆନିନ୍ତମ୍ ଅବଗୁଗୁଡ଼ମଲନ୍ ଆରି ଏରାମ୍ପୟୁ ତକୋଲନ୍,
ଆନିନ୍ ତିୟତେନ୍ ତଣ୍ଡାୟବା ଆରି ଅବୟେୟେବା;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବରଡ଼ମଡ଼ନ୍;

‘ଖେନ୍ ତେନ୍ନେ ରାଣିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆତକ୍ସମ୍,
ଖେନ୍ ଜୁଆରବୟ ତଡ଼,
ଖେନ୍ ଆଞ୍ଜିୟ ଅୟେୟେତାନାୟ ।’

୮ ଆ ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ରୋଗାନ୍, ସରିନ୍*, ଯେୟେତାନ୍ କାନ୍ତାରାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ,
ଆବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ ଆନିନ୍ ପନବରଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ତେ,
ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ବାଲ୍ତଜି,

ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆପ୍ରନ୍ସୁଆଡ଼ିତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ପ୍ରୁ ଇସ୍ପରନ୍ ଗୋଗୋୟ ବୋର୍ସାତମ୍ ।”

^୯ ଆରି, ପୁତ୍ ଥିନ୍ ଅଞ୍ଜା ରାଜାଜି ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଡାରିଲଞ୍ଜି ଆରି ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଆଡ଼ୋମଡ଼ୋଡ଼ତେନ୍ ଆ ତଗୋ ଆ ଓମୋଡ଼ ଗିୟଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଯେୟେତାତଞ୍ଜି ଆରି ସିନ୍ତାତଞ୍ଜି । ^{୧୦} ଆନିନ୍ ଅରସୁଡ଼ାନ୍ ଆଡ଼େତେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଢ଼େ ସଡ଼ାୟ ତନଡ଼ତାଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ୟୋଡ଼, ଯୋଡ଼, ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ତ ବୋର୍ସାତମନ୍ ଆ ଗଡ଼ା ବାବିଲୋନ୍, ଆମନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେଲମ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆବଗଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ପନବରଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ ।”

^{୧୧} ଆରି ପୁତ୍ ଥିନ୍ ଆ ବେପାରମରଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଯେୟେତାତଞ୍ଜି ଆରି ସିନ୍ତାତଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ଜିନିସଞ୍ଜି ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଞ୍ଜିଏଜି; ^{୧୨} ସୁନାନ୍, ରୁପାନ୍, ମଣିନ୍, ମୁନ୍ତାନ୍, ଲମନ୍କାବନ୍, † କୋର୍ଗଡ଼ଗୁରକାବନ୍, ସିଲକୁକାବନ୍ ତ ସିଣ୍ଡୁରଗନ୍ ଆ ସିନ୍ରି, ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଚନ୍ନ ଅରାନ୍, ଆଞ୍ଜିନ୍ ଆଜି, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜିନିସଜି, ମଡ଼ଗାତମନ୍ ଆରାଜି, ପିଠଡ଼ନ୍, ଲୋଆଡ଼ନ୍ ତ ମାର୍ବୋଲନ୍, ^{୧୩} ଡାଲସିନିନ୍, ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍, ତରୋମ୍ପୋଡ଼ନ୍, ଲଡ଼ିଡ଼ ଲରିଡ଼ଲିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍, ଲଡ଼ିଡ଼ ଲସନ୍‡, ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍, ମିଞ୍ଜଲନ୍, ମଇଦାନ୍, ଗମ୍ପନ୍, ତାଡ଼ଲିୟନ୍, ମେଣ୍ଡାନ୍, କୁର୍ତାନ୍, ରତାନ୍ କମ୍ପାରିମରନ୍ ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ । ^{୧୪} ଆରି, ବେପାରମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତଜି, “ପରାନ୍ନାମ୍ ଏରାମ୍ପୟୁ ମଗାଡ଼ଲେ ତରକୋଲନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ସିଲହ ସଡ଼ାଜେନ୍, ଆରି ମନାତମନ୍ ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନ୍ରୋମଞ୍ଜି ତ ମନଡ଼ଞ୍ଜି ଅମଡ଼ନମ୍ ସିଲହ ସଡ଼ାଜେନ୍, ଆରି ଆଞ୍ଜିୟ ଆମନ୍ ତିଆତେଜି ଅଞ୍ଜାତେ ।”

^{୧୫} ଅଞ୍ଜା ବେପାରମରଜି ତିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ବେପାରତାଲନ୍ ଗମାଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡୁନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ଆତେ, ଗିୟଲେ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଢ଼େ ସଡ଼ାୟ ସିଲହ ତନଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଯେୟେତାତଞ୍ଜି ଆରି ସିନ୍ତାତଞ୍ଜି । ^{୧୬} ଆନିଞ୍ଜି ଯେୟେତାଲନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ୟୋଡ଼, ଯୋଡ଼, ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଲମନ୍କାବନ୍, କୋର୍ଗଡ଼ଗୁରଗନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ତ ସିଣ୍ଡୁରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲୁଲୁକାବନ୍ ଆଜିଜିନେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ସୁନାନ୍, ମଣିନ୍, ମୁନ୍ତାନ୍ ଆତଲ୍ତଲ୍ ତକୋଲନ୍ । ^{୧୭} ବନ୍ତଡ଼ ଆବଗଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ରନ୍ନାଞ୍ଜି ଗୁରୁହେଟ୍ଟାଜେନ୍ ।”

* ୧୮:୨ ୧୮:୨ ଅନବ୍ଜନାବର ୧୪:୮ * ୧୮:୮ 18:8 ରନବୁନ୍ † ୧୮:୧୨ 18:12 ପୁଲେସ୍ପେରକାବନ୍ ‡ ୧୮:୧୩ 18:13 କୁହୁରୁନ୍

ଆରି ଜାଜନ୍ ଆ ସନଲ୍ଲୀୟମରଜି ତ ଜାଜଲୋଝନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଜିରୀଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଆସ୍ରଲୀୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ସମ୍ବେୟୁଶ୍ଚାଗଡ଼ ଜିରେ ଇୟତେ ବେପାରନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସଫାୟଲୋଝନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ, ୧୮ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ୁଡ଼ତନାଞ୍ଜନ୍ ଆ ଓମୋଡ଼ ଗିୟଲେ ବର୍ଞ୍ଜି, “କେନ୍ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଅଙ୍ଗା ଗଡ଼ା ତକୋ ?” ୧୯ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆବବଲୋଝନ୍ ତୁଡ଼ିଲନ୍ ପିଲଡ଼ମ୍ଲନ୍ ଯେଲେ ଯେଲେ, ସିନ୍ତାଲନ୍ ବର୍ଞ୍ଜି, “ୟୋଡ଼, ଯୋଡ଼, ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଆ ବରନ୍ତଡ଼ ତେଏନ୍, ଆ ଗମାଝନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ସମ୍ବେୟୁଶ୍ଚାଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଜାଜନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଗମାଝେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆବଗଣ୍ଡାଲୋଝନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗୁରୁଡ଼େଆଜେନ୍ ।”

୨୦ ଏ ରୁଆଡ଼, ଏ ବୟଲେମରଜି, ଏ ଅନାପ୍ତାୟ ଞ୍ଜନ୍ଦେମରଜି, ଏ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଜି, ଅଡ଼କୋନ୍ ବାବିଲୋନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆଗୁରୁଡ଼େଏନ୍ ଆସନ୍ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନିଜି ଲୁମେନ୍, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ପନବରତନ୍ ତିୟେନ୍ ।

୨୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅବୟ ବୋର୍ସାତମନ୍ ଆ ପାଝଲଡ଼ବରମର ଗୋର୍ନାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ଅରେଝନ୍ ପାଝଲେ ସମ୍ବେୟୁଶ୍ଚାଲୋଝନ୍ ସେଡ଼ଲେ ବର୍ନେ, “ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ବାବିଲୋନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସନେତନ୍ ତେତେ, ଆରି ଆଙ୍ଗିୟ ତିଆତେ ଅଃଗିୟତାଏ । ୨୨ ଗତେରାୟମରଞ୍ଜି, କନନ୍ମରଞ୍ଜି, ପିରୋଡ଼ୋୟ ପେଡ଼ସଝମରଞ୍ଜି ତ ପନେତନ୍ ପେଡ଼ସଝମରଞ୍ଜି ଆ ସର୍ଡ଼ ଆଙ୍ଗିୟ ଆରି ଅମଡ଼ନମ୍ ଅଃସଡ଼ାଏ, ଆନ୍ନିଡ଼ ତନ୍ତୁବମରନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଆଙ୍ଗିୟ ଆରି ଅଃଗିୟତାଏ, ଗୋର୍ନାଅରନ୍ ଆ ସନଡ଼ା ଅମଡ଼ନମ୍ ଆଙ୍ଗିୟ ଆରି ଅଃସଡ଼ାଏ । ୨୩ ଆରି, ପିଙ୍କତୋତନ୍ ଆଙ୍ଗିୟ ଆରି ଅମଡ଼ନମ୍ ଅଃଞ୍ଚରେ, ଆରି ବିବାନେମରନ୍‌ଠି ତ ବିବାନେବଜନ୍* ଆ ସର୍ଡ଼ ଅଃସଡ଼ାଏ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବେପାରମରମଜି ପୁତ୍ ଲୋଝନ୍ ବୋର୍ସାତମ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ତନେଜନ୍ ବାଞ୍ଚେ ସମ୍ପିରା ପୁତ୍ ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଡ଼ ଆମନ୍ କଣ୍ଡାୟଲେ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି ।”

୨୪ ଆରି, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ବୟଲେମରଞ୍ଜି ତ ପୁତ୍ ଲୋଝନ୍ ଆସ୍ରମବବେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ କେନ୍ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଝନ୍ ଗିୟତାଏନ୍ ।

୧୯

ରୁଆଡ଼ଲୋଝନ୍ ସର୍ତ୍ତାନେନ୍

୧ କେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଝନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ସର୍ଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସର୍ଡ଼ନ୍ ଞେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଲାୟ, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଞ୍ଜି, “ଆଲିଲୁୟା, ଅନୁରନ୍, ଗନୁଗୁ ପନେମେଝନ୍ ତ ରନପ୍ରିନ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ଆତେ, ୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମନ୍ ତ ତରମ୍ଲନ୍ ବାଞ୍ଚେ ବିସାରତେ; ଅଙ୍ଗା ଜୁଣ୍ଡିବୟ ଆ ଜନୁଣ୍ଡିନ୍ ବାଞ୍ଚେ ପୁତ୍ ନ୍ ଏରମଡ଼ିର ଏମ୍ବେଏନ୍, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜିଆଡ଼ଡ଼ ଆନିନ୍ ରଞ୍ଜୁଏନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ତୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ପବରତେନ୍ ।” ୩ ଆରି ବତର ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଞ୍ଜି, “ଆଲିଲୁୟା, ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତଗୋ ଆ ଓମୋଡ଼ ଆଏଡ଼ର ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ତୁଡ଼ତୁଡ଼ଲନାୟତୋ ।” ୪ ସିଲଡ଼େ କୁସ୍ ଲୋଝନ୍ ଆତଙ୍ଗମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମୁକ୍ବା ବା ଉଞ୍ଜିକୁଡ଼ି ଉଞ୍ଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ତୁଡ଼ମୁଲେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଲୋମ୍ଲେ ବର୍ଞ୍ଜି, “ଆମେନ୍, ଆଲିଲୁୟା ।”

ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ବିବା ବୁଜିନ୍

୫ ଆରି କୁସ୍ ଲୋଝନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ସର୍ଡ଼ନ୍ ସଡ଼ାଏନ୍, “ଏ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି, ଏ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଏବ୍ରତଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ସନ୍ନା ସୋଡ଼ା ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସେକେବା ।” ୬ ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ସର୍ଡ଼ ଅନ୍ତମ୍, ଗୋଗୋୟ ତାଆନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆସ୍ରଡ଼ାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତ ମେଗନ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼ତୁଡ଼ତନ୍ ଆ ସନଡ଼ା ଅନ୍ତମ୍ ସନଡ଼ାଞ୍ଜି ଏନ୍ଦେଲେ ଆବର୍ଞ୍ଜି ଞେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଲାୟ, “ଆଲିଲୁୟା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଇସ୍ବରଲେନ୍ ରାଜା ଗତେଲେନ୍ । ୭ ଯବା, ଇନ୍ଲେନ୍ ଏସର୍ତ୍ତାନେବା ଆରି ଏମଅୟନେବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ବିବା ବେଡ଼ାନ୍ ତୁୟାୟଲାୟ, ଆରି ଆ ତୁକ୍ରିନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ । ୮ ଆ ଜିଜିନେନ୍ ଆସନ୍ ଜେଏକାବନ୍ ତ ମନଡ଼ତମ୍ ଲମନ୍କାବନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।” ତି ଲମନ୍କାବନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ।

୯ ଆରି, ପାଝଲଡ଼ବରମରନ୍ ଞେନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ବର୍ଞ୍ଜି, “ଇଡ଼ଲେ ତକ୍ଲୋଆ, ଆନାଜି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ବିବା ବୁଜିଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଞାଡ଼ତଜି ।” ଆନିନ୍ ଆରି ଞେନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ବର୍ଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ।”

§ ୧୮:୨୩ 18:23 ବରନ୍ * ୧୮:୨୩ 18:23 କନ୍ୟାନ୍ ✧ ୧୯:୯ ୧୯:୯ ମାଡ଼ିଉ ୨୨:୨,୩

୧୦ ସିଲଭେ ଖେନ୍ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରଫରନ୍‌ଆତଢ଼ ସେନ୍‌ପୁରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆ ତାଲଜଢ଼ବାନ୍‌ ତୁଡ଼ମୁଲାୟ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍‌ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ବରଢ଼ିୟ, “ଗିଜା, ଏନ୍‌ଲେ ଲୁମତଢ଼, ଆମନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଆରି ଜିସୁନ୍‌ ଆ ସାକିମରଜି ବୋଞ୍ଝାଢ଼ନମଜି ଅନ୍ତମ୍‌ ଖେନ୍‌ ନିୟ ସସଢ଼ କାକାଡ଼ାମରବେନ୍‌; ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଢ଼ ତୁମ୍‌ ସେନ୍‌ପୁରବା ।”

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍‌ ଆ ପୁରାଡ଼ା ମା ଜିସୁନ୍‌ ଆ ସାକି ତିୟତେ ।

ଜେଏ କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆତଞ୍ଜମନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା

୧୧ ସିଲଭଲ୍‌ନ୍‌ ଖେନ୍‌ ରୁଆଡ଼ନ୍‌ ଆରୋରୋ ଗିୟଲାୟ, ଆରି ଗିୟବା, ତେତେ ଅବୟ ଜେଏ କୁର୍ତ୍ତାନ୍‌ ତକୋଲନ୍‌; ତି କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆତଞ୍ଜମତେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ଆଞ୍ଜମ୍‌ ଅରାସାନେତମ୍‌ ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌; ଆନିନ୍‌ ତରମ୍‌ତମନ୍‌ ବାରେ ବିସାରତେ ଆରି ଅଲ୍‌ଜୁଜ୍ଜେତେ । ୧୨ ଆମତନ୍‌ ଆତୁଡୁତୋତନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌, ଆବଲୋଡ଼ନ୍‌ ଗୋଗୋୟତମ୍‌ ରନୁକବନ୍‌ ତକୋଏନ୍‌, ରନୁକବଲୋଡ଼ନ୍‌ ଅବୟ ଅଞ୍ଜମନ୍‌ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ, ତିଆତେ ଇନି ଆନିନ୍‌ ତୁମ୍‌ ଜନାତେ, ଆରି ଆନିଡ଼ି ତିଆତେ ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏଜି । ୧୩ ଆନିନ୍‌ ମିଞ୍ଜାମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆଜୋବତାନ୍‌ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆଜିଜିନେ । ଆରି ଆଞ୍ଜମନ୍‌ “ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ” ଗାମଲେ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି । ୧୪ ରୁଆଡ଼ନ୍‌ ଆ ସିପ୍ପାୟଜି ଜେଏ ଆରି ମନଡ଼ତମ୍‌ ଲମନ୍‌କାବନ୍‌ ଜିଜିଲନ୍‌, ଜେଏ କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ତଞ୍ଜମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୫ ଆରି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ ସିଲଭ ଅବୟ ଅସୁବତମନ୍‌ ଆ କଡ଼ିବ୍‌ ତୁଡ଼ଲନାୟ, ତିଆତେ ବୟନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ପୁତଢ଼ିଲୋଡ଼ନ୍‌ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ ଅଡ଼ତଜି; ଆରି ଆନିନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଲୋଆଡ଼ତାଡ଼ନ୍‌ ବାରେ ସାସନତଜି, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ସିଲଭ ବୋର୍‌ସା ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ବରା ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍‌ ଦ୍ରାକ୍ୟା କୁଣ୍ଡନ୍‌ ଞାତାତେ । ୧୬ ଆ ସିନ୍‌ରିଲୋଡ଼ନ୍‌ ତ ଆ ବୁଲୁଲୋଡ଼ନ୍‌ କେନ୍‌ ଆଞ୍ଜମ୍‌ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋଲନ୍‌, “ରାଜାଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଆରି ପ୍ରବୁଞ୍ଜି ଆ ପ୍ରବୁ ।”

୧୭ ଆରି ଖେନ୍‌ ଗିୟଲାୟ, ଅବୟ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରଫରନ୍‌ ଓୟୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆତନଡ଼ ତକୋଲନ୍‌, ମଡ଼ି ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆରେଡ଼ତେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ଅଡ଼ିଡ଼ିଆତଢ଼ ଆନିନ୍‌ ବାକାବଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ୟବା, ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ସୋଡ଼ା ବୁଜିଲୋଡ଼ ଆୟ ରୁକ୍‌ନାବା । ୧୮ ରାଜାଞ୍ଜି ଆ ଜେଲୁ, ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆ ଜେଲୁ, ବୋର୍‌ସାମରଞ୍ଜି ଆ ଜେଲୁ, କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ଜେଲୁ, କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆତଞ୍ଜମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଜେଲୁ, ତିନ୍‌ସୟଲୁମ୍‌ମରନ୍‌ ଆ ଜେଲୁ, କମ୍‌ାରିମରନ୍‌ ଆ ଜେଲୁ, ସୋଡ଼ା, ସନ୍ନା, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ଜେଲୁ ଆୟ ଜୋମବା ।”

୧୯ ଆରି ଖେନ୍‌ ଗିୟଲାୟ, ତି କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆତଞ୍ଜମନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ତ ଆ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ବୟନ୍‌ ଅଲ୍‌ଜୁଜ୍ଜେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତି ଜନ୍ତୁନ୍‌ ତ ପୁତଢ଼ିନ୍‌ ଆ ରାଜାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆରି ଆ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ରୁକ୍‌ଲଞ୍ଜି । ୨୦ ସିଲଭେ ଅଲ୍‌ଜୁଜ୍ଜେଲୋଡ଼ନ୍‌ ଜନ୍ତୁନ୍‌ ଞନମ୍‌ତାଏନ୍‌, ଆରି ଅକ୍‌ କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍‌ନେମର୍‌ ଜନ୍ତୁନ୍‌ ଆତେମଡ଼ ସାନ୍‌ କାକାଡ଼ାନ୍‌ ଲୁମଲେ, ତିଆତେ ବୟନ୍‌ ଜନ୍ତୁନ୍‌ ଆ ସିନ୍‌ ଆକ୍ରାଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ଆ କୋଡ଼ତାଜନ୍‌ ଆପୁରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ କଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍‌ ନିୟ ଜନ୍ତୁନ୍‌ ବୟନ୍‌ ଞନମ୍‌ତାଏନ୍‌; ତି ବାଗୁଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆମେଡ଼ ଆମେଡ଼ନ୍‌ ଗନ୍‌କନ୍‌ ଆତୁଡୁତେନ୍‌ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଡ଼ ପିଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୧ ଆରି ତି ଜନ୍ତୁନ୍‌ ଆ ସିପ୍ପାୟଜି କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆତଞ୍ଜମନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ଆତୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜିନ୍‌ ଆ କଡ଼ିବ୍‌ ବାରେ ରବୁଏଞ୍ଜି, ସିଲଭେ ଅଡ଼କୋ ଅଡ଼ିଡ଼ିଆ ତେଲୁଞ୍ଜି ଜୋମେଞ୍ଜି ।

୨୦

ବଆଜାର ବର୍‌ସେଡ଼ ଆ ସାସନ

୧ ସିଲଭଲ୍‌ନ୍‌ ଖେନ୍‌ ଆରି ଅବୟ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରଫରନ୍‌ ରୁଆଡ଼ନ୍‌ ସିଲଭ ପଡ଼ଲନ୍‌ ଆଜିରାଞ୍ଜିନ୍‌ ଗିୟଲାୟ, ଆସିଲୋଡ଼ନ୍‌ ପାତାଡ଼ନ୍‌ ଆ କଡ଼ା ଆରି ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍‌ ଆ ସିଜୁଡ଼ି ତକୋଏନ୍‌ । ୨ ଆରି, ଆନିନ୍‌ ତି ସୋଡ଼ା ଜାଆତନ୍‌, ତି ପାପୁର୍‌ ଜାଆତନ୍‌ ପାତ୍ୟାମର୍‌ ସନ୍‌ମନ୍‌ଆତଢ଼ ଞମ୍‌ଲେ ବଆଜାର ବର୍‌ସେଡ଼ ଜାୟ ସିଜୁଡ଼ିନ୍‌ ବାରେ ଜିଲେ ତକ୍‌କୋଏନ୍‌ । ୩ ଆରି, ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ପାତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ ପିଡ଼ଲେ ପାତାଡ଼ନ୍‌ ଆ ସନଡ଼ ଅଡ଼ତେଞ୍ଜି କି ତେତେ ଅବଜିଡ଼େଞ୍ଜି, ବଆଜାର ବର୍‌ସେଡ଼ ଅଣ୍ଡ଼ି ବରିଜେନ୍‌ ଜାୟ ଆନିନ୍‌ ଅନିଡ଼ି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ ଆରି କଣ୍ଡାୟଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ; ତି ସିଲଭଲ୍‌ନ୍‌ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅମ୍‌ଡୁଡ଼ତାଜି ।

୪ ସିଲଭଲ୍‌ନ୍‌ ଖେନ୍‌ କୁସଢ଼ିଞ୍ଜି ଗିୟଲାୟ, ତେତେ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ ଆତଞ୍ଜମ୍‌ ତକୋଲଞ୍ଜି, ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅବିକାରନ୍‌ ତନିୟନ୍‌ ତେଏନ୍‌ । ଆରି, ଆନାଜିଆତଢ଼ ଜିସୁନ୍‌ ଆ ସାକି ଆସନ୍‌ ତ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ଆସନ୍‌ ଗକାଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନାଜି ଜନ୍ତୁନ୍‌ ତ ଆ କୋଡ଼ତାଜନ୍‌ଆତଢ଼ ଅଃପ୍‌ରୁଜି, ଆରି ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍‌ ତ ଅସିଲୋଡ଼ନ୍‌ ଜନ୍ତୁନ୍‌ ଆ ସିନ୍‌ ଅଃଜ୍‌ଲଜି, ଆ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ ଗିୟଲାୟ, ଆନିଞ୍ଜି ଅମେଡ଼େଞ୍ଜି କି କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍‌ ସରିନ୍‌ ବଆଜାର ବର୍‌ସେଡ଼ ଜାୟ ସାସନଏଞ୍ଜି । ୫ ତି ବଆଜାର ବର୍‌ସେଡ଼ ଅଣ୍ଡ଼ି ବରିଜେନ୍‌ ଜାୟ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆନିଡ଼ି ଅଃୟର୍‌ନେଡ଼ଲଜି । କେନ୍‌ଆତେ ମା

☆ ୧୯:୧୫ ୧୯:୧୫ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧୪:୨୦ ☆ ୧୯:୨୦ ୧୯:୨୦ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧୩:୧-୧୮

ପର୍ତ୍ତମ୍ନ ଯୁନର୍ମେଫନ୍ । ୬ ଆନାଜି ପର୍ତ୍ତମ୍ନ ଯୁନର୍ମେଫ୍ ଇଫନ୍ ଯର୍ମେଫ୍‌ଲେ ଡୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କରମ୍ମାତମ୍ ଆରି ମଡ଼ିରଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ବାଗୁ ତର ଅଃର୍‌ରୁଏଜି, ଆର୍‌ପାୟ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ତ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ଆ ରାଓଡ଼ା ତେଲୋଫ୍ ତେଲେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ବଆଜାର ବର୍ସେଫ୍ ଜାୟ ରାଜାଗଡ଼ତଞ୍ଜି ।

ସନୁମନ୍ ଆରେଏନ୍

୭ ବଆଜାର ବର୍ସେଫ୍ ବରିଜେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସନୁମନ୍‌ଆତଫ୍ ବଣ୍ଡିସିଫନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମ୍‌ଡୁଫ୍‌ତାଜି; ୮ ଆରି ଆନିନ୍, ଗୋଗ, ମାଗୋଗ ଆରି ସମ୍‌ରା ପୁତ୍‌ନ୍ ସମ୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଲକିୟ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତିତିଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିବନ୍ ଉଞ୍ଜି କୁନେନ୍ ଆଡ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଫ୍ କଣ୍ଡାୟ୍‌ତାଲେ ଅଲ୍‌ଜୁଜେନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍‌ରୁକ୍‌ତଜି । ୯ ଆନିଞ୍ଜି ସମ୍‌ରା ପୁତ୍‌ନ୍ ବସେଫ୍‌ରେଫନ୍ ବୁରାୟ୍‌ତଞ୍ଜି କି ବୟ୍‌ଲେମ୍‌ରଞ୍ଜି ଆ ତରକୋନେରେଫ୍ ତ ତନ୍‌ଡ଼ୟ୍‌ମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଏରେ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆରି ତିଆଡ଼ିଡ଼ ରୁଆଫନ୍ ସିଲଡ଼ ତଗୋନ୍ ଅସେଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଫ୍ ଅବ୍‌ଜୋମ୍‌ତୋତାୟ୍‌ତଜି । ୧୦ ଆରି ଅକ୍ମା ସନୁମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଫ୍ କଣ୍ଡାୟ୍‌ତଞ୍ଜି, ଆନିନ୍‌ଆତଫ୍ ତଗୋନ୍ ତ ଗମ୍‌କନ୍ ଆଡୁଡୁଲୋଫ୍‌ତେନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଫ୍ ପନିତନ୍ ତେଏନ୍, ତେତ୍ତେ ଜନ୍ତୁନ୍ ତ କଣ୍ଡାୟ୍ ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍ନେମ୍‌ରନ୍ ନିୟ୍ ତକୋଜି; ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତଗଲ୍ ତମ୍‌ବା ଆଏଡ଼ର୍ ସତିଡ଼ଲେ ସବ୍‌ୟ୍‌ଲେ ତେତଜି ।

ଆତନିକ୍‌କି ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍

୧୧ ଆରି ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଜେଏ କୁସ୍‌ନ୍ ତ ତେତ୍ତେ ଆତକ୍‌କ୍‌ମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଖେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାୟ୍; ଆମ୍‌କ୍‌ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ପୁତ୍‌ନ୍ ତ ରୁଆଫନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତରକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଫ୍‌ଲଜି । ୧୨ ଆରି, ସନ୍ନା, ସୋଡ଼ା ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଃର୍‌ରୁଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି କୁସ୍‌ନ୍ ଆମ୍‌କ୍‌ବା ଆତନତଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆରି ବଇଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ରୋଏଞ୍ଜି; ଆରି ଅବୟ୍ ବଇନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଅନମେଫ୍, ତିଆ ବଇ ରୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆରବୁମ୍‌ରଞ୍ଜି ଆରବୁମ୍‌ଫେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତିଆ ବଇଲୋଫ୍ ଇନିଜି ଆଇଡ଼ିଡ଼, ତିଆଇଡ଼ିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୩ ଆରି, ସମ୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଫନ୍ ଆର୍‌ରୁଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତୋଲନ୍ ଜିର୍‌ରାଜି, ପାତାଡ଼ଲୋଫନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆରବୁମ୍‌ରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତୁଫ୍‌ଲନ୍ ଜିର୍‌ରାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ଲନ୍‌ମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ରନବୁନ୍ ତ ପାତାଡ଼ନ୍, ତଗୋନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଫ୍ ପନିତନ୍ ତେଏନ୍ । କେନ୍‌ଆତେ ମା ଅନବ୍‌ବାଗୁ ରନବୁନ୍ । ୧୫ ଆନା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଅନମେଫ୍ ବଇଲୋଫନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼, ଆନିନ୍‌ଆତଫ୍ ତଗୋନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଫ୍ ପନିତନ୍ ତେଏନ୍ ।

୨୧

ରଫ୍ ରୁଆଫନ୍ ତ ରଫ୍ ପୁତ୍‌ନ୍

୧ *ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ରଫ୍ ରୁଆଫନ୍ ତ ରଫ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆମ୍‌ଡୁ ଆ ରୁଆଫ୍ ତ ଆମ୍‌ଡୁ ଆ ପୁତ୍‌ ମାୟାଏନ୍, ଆରି ସମ୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଅଃର୍‌ରାଫ୍‌ତାଲୋ । ୨ *ଆରି ଅବୟ୍ ମଡ଼ିର୍ ଗଡ଼ାନ୍, ରଫ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍, ବରନ୍ ଆସନ୍ ସକ୍‌ତାଲନ୍ କନ୍‌ମାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ରୁଆଫନ୍ ସିଲଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ଡୁ ସିଲଡ଼ ପୁତ୍‌ ଲୋଫନ୍ ଆପ୍ରଡ଼ଲନାଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୩ ଆରି କୁସ୍‌ ଲୋଫନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଫନ୍ ସଡ଼ାଏନ୍; “ଗିୟ୍‌ବା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡୁ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତରକୋନେସିଂ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାତମ୍‌ଞ୍ଜି ତେତଜି, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ଇସ୍‌ରଞ୍ଜି ତେତେ । ୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆମ୍‌ଡୁଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡ଼ତେ, ଆରି ତେତ୍ତେ ରନବୁନ୍, ତୁଞ୍ଜନ୍, ଯ୍‌ନେନ୍, ବମ୍‌ମ୍‌ନେନ୍, ଆରି ଇନ୍‌ଡ଼ିଫ୍ ଅଃଡ଼କୋଏ; ଆମ୍‌ଡୁଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ମାୟାଏନ୍ ।”

୫ ଆରି କୁସ୍‌ ଲୋଫନ୍ ଆତକ୍‌କ୍‌ମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଗାମେନ୍, “ଗିୟ୍‌ବା, ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ରଫ୍ ଏମ୍‌ଡେତାୟ୍ ।” ଆରି ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଫ୍ ବର୍‌ୟ୍‌ୟ୍, “କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇଡ଼ଲେ ତକ୍‌କୋଆ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅରାସାନେତମ୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ।” ୬ ଆରି ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଫ୍ ବର୍‌ୟ୍‌ୟ୍, “ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସୁକ୍‌କେଏନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍‌ଡୁ ଆରି ଆତନିକ୍‌କି, ଉନେନ୍ ତ ଅନବ୍‌ସୁକ୍‌କେନ୍; ଆନା ଇର୍‌ଗାଲ୍‌ତାତେ, ଆନିନ୍‌ଆତଫ୍ ଅନମେଫ୍ ତୁଫ୍‌ତମ୍‌ନେତାନ୍ ସିଲଡ଼ ଗାତାନେନ୍ ଆସନ୍ ତାଆନ୍ କାଜ୍‌ଜାନ୍ ତିୟ୍‌ତାୟ୍ । ୭ ଆନା ଜିନୟ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ଡୁଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଖେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ରନ୍ ତେତାୟ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଅନ୍‌ଖେନ୍ ତେତେ । ୮ ବନ୍‌ଡ଼ ଆନାଜି ବନ୍‌ଡ଼ିୟ୍, ଏରଡ଼ର୍ନେ, ଏଡ଼ରୁମ୍‌ଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତଜି, ସମ୍‌ବ୍‌ମର୍, ଜୋଣ୍ଡ଼ାନ୍, ତନେଜନ୍, ସନୁମ୍‌ପୁରନ୍ ତ ପାତ୍ୟାମରନ୍, ଅଡ଼କୋନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ିତତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତଗୋନ୍ ତ ଗମ୍‌କନ୍ ଆଡୁଡୁନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଫ୍ ପନିତନ୍ ତେତେଜି, କେନ୍‌ଆତେ ମା ବାଗୁ ତର ରନବୁନ୍ ।”

ରଫ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍

☆ ୨୧:୧ ୨୧:୧ ୨ ପିତ୍ର ୩:୧୩ ☆ ୨୧:୨ ୨୧:୨ ଅନବ୍‌ଜନାବର ୩:୧୨

୯ ଆରି, ଅଜ୍ଞା ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରଜି ସାତଜଣ ଆତନିକ୍ତି ସାତଟା ରୋଗାନ୍ ଆବରିୟ ସାତଟା ଗିଲ୍ଲନ୍ ଆଞ୍ଚମଞ୍ଚମ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆମଢ଼ଲୋଟଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଖେନଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ବରୟ, “ତେନ୍ନେ ଜିରାୟ, ଖେନ ତି କନ୍ୟାନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୁୟତମ୍ ।” ୧୦ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଖେନଆତଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଭେ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆରି ତେଜାତମନ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ମଡ଼ିର ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅବତୁୟଲୟ, ତିଆତେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନାୟ । ୧୧ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ସନାଆର୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍; ତିଆତେ ମଡ଼ଗାତମନ୍ ଆ ମଣି ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଇରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ିତମ୍ ଗିୟତାଏନ୍ । ୧୨ ତେଭେ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆରି ତେଜାତମ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ ତକୋ, ତେଭେ ବାରଟା ସନଡ଼ନ୍ ତକୋ, ତି ବାରଟା ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବାରଟା ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରଜି ତକୋଜି; ଆରି ତି ବାରଟା ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବାରଟା ଇସ୍ବାଏଲ୍ଅନଞ୍ଜି ବାରଟା କେଜ୍ଜାଞ୍ଜି ଆଞ୍ଚମ୍ ଆଇତିଡ଼ । ୧୩ ଡରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ଯାଗି ସନଡ଼ନ୍, ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ ଯାଗି ସନଡ଼ନ୍, ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ଯାଗି ସନଡ଼ନ୍, ବରୁବୟୋଡ଼ଗଡ଼ ଯାଗି ସନଡ଼ନ୍ ତକୋ । ୧୪ ତି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ ବାରଟା ଜିମ୍ମି ଅରେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତୁବତୁବ୍, ଆରି ତି ବାରଟା ଅରେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ବାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆଞ୍ଚମ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋ । ୧୫ ଖେନ ବୟନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମର ଆସିଲୋଡ଼ ଗଡ଼ାନ୍, ଅଡ଼କୋ ସନଡ଼ଞ୍ଜି ତ କିନ୍ତାଲନ୍ ତନରେତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ ସୁନା ତନରେଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଚମଞ୍ଚମ୍ ତକୋଲନ୍ । ୧୬ ଆରି, ଗଡ଼ାନ୍ ଉଞ୍ଜି କୁନେନ୍ ଆବସରିନ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ତନେଜାନ୍ ତ ଲନାଆଡ଼ନ୍ ଆବସରିନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତି ତନରେଡ଼ାଡ଼ନ୍ ବାଭେ ଗଡ଼ାନ୍ ଆତୁରେତେନ୍ ୨,୪୦୦ କିଲୋମିଟର ତେଏନ୍; ଆରି ଅରଣ୍ଡିନ୍ ତନେଜାନ୍, ଲନାଆଡ଼ନ୍ ତ ଅରଣ୍ଡିଲୋ ତନେଜାନ୍ ନିୟ ଆବସରିନ୍ ତକୋ । ୧୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତି କିନ୍ତାଲନ୍ ଆତୁରେତେନ୍ ତିଆତେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତନରେଡ଼ ବାଭେ ବସଅ ବାକୁଡ଼ି ଉଞ୍ଜି ସନ୍ତି ତେଏନ୍, ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ମା ଏନ୍ନେଲେ ତରେତେନ୍ । ୧୮ ଆରି, ଗଡ଼ାନ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ ମଣିନ୍ ବାଭେ ଆତୁବତୁବ୍, ଆରି ଗଡ଼ାନ୍ ମଡ଼ି କାଞ୍ଚନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ିତମ୍, ସୁନାନ୍ ବାଭେ ଆତୁବତୁବ୍ । ୧୯ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ୍ ଆ ଜିମ୍ମିଅରଲୋଡ଼ ମଡ଼ଗାତମ୍ ମଣିଞ୍ଜି ଆବତଲ୍; ପର୍ତ୍ତମ୍ ଜିମ୍ମିଅରଲୋଡ଼ନ୍ ଇରକ ମଣିନ୍, ବାଗୁଲୋଡ଼ନ୍ ନିଡ଼କାନ୍ତ ମଣିନ୍, ଯାଗିଲୋଡ଼ନ୍ ବିଦୁର୍ଜ ମଣିନ୍, ଉଞ୍ଜିଲୋଡ଼ନ୍ ମର୍କତ ମଣିନ୍, ୨୦ ମନ୍ଲୟଲୋଡ଼ନ୍ ପୁଲକ ମଣିନ୍, ତୁଡୁଲୋଡ଼ନ୍ ମାଣିକ ମଣିନ୍, ସାତଲୋଡ଼ନ୍ ପୁସ୍ପରାଗ ମଣିନ୍, ଆଟଲୋଡ଼ନ୍ ପିରୋଜ ମଣିନ୍, ନଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋମେଦକ ମଣିନ୍, ଦସଲୋଡ଼ନ୍ ଲସୁନିଅ ମଣିନ୍, ଏଗାରଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍ଦ୍ରନିଡ଼ ମଣିନ୍, ବାରଲୋଡ଼ନ୍ ଲଡ଼ିଡ଼ ମଣିନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୨୧ ବାରଟା ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବାରଟା ମୁନ୍ତାନ୍ ତକୋ, ତିଲେ ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ବୟ ତଡ଼ବୟ ମୁନ୍ତାନ୍ ବାଭେ ଆତୁବତୁବ୍, ଆରି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ କାଞ୍ଚନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ି ସୁନାନ୍ ବାଭେ ଆତୁବତୁବ୍ ।

୨୨ ଆରି, ଖେନ ତି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ସରେବାସିଂ ଅଃଗିୟଲାଇୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସା ପ୍ରୁ ଇସ୍ବରନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ତେଭେ ଆ ସରେବାସିଂ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୩ ଆରି, ଗଡ଼ାନ୍ ଅନବସାଆରନ୍ ଆସନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ କି ଆଜ୍ଞାଜନ୍ ସନାୟସାୟ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ବାଭେ ତିଆତେ ଅବସାଆରତେ, ଆରି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ତେଭେ ଆ ପିଙ୍କ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୪ ସିଲଭେ ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ସନାଆରନ୍ ବାଭେ ତଡ଼ିୟତଞ୍ଜି, ଆରି ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ରାଜାଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ତେଭେ ପାଡ଼ତାଜି । ୨୫ ଆରି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସନଡ଼ଜି ଆଏଡ଼ର୍ ଆରୋସାଡ଼ ତକୋତନ୍, ସନଡ଼ଞ୍ଜି ତମ୍ବାନ୍ ଆଜ୍ଞିୟ ଅଃନ୍ନିଡ଼ତେଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେଭେ ଆଜ୍ଞିୟ ଅଃଭଗଲେ । ୨୬ ଆରି ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ଞ୍ଜି ତ ମଇମାନ୍ କେନ୍ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ପାଡ଼ତାଜି । ୨୭ ଆରି, ଇନ୍ନିଡ଼ ଏରମଡ଼ିର କି ଏଡ଼ରୁମଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମ୍ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା କି ପାତ୍ୟାମର୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ତେଭେ ଗନ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଜି; ଆନାଜି ଆଞ୍ଚମ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆନମେଡ଼ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋ, ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଗନ୍ଲେ ରପ୍ତିତଜି ।

୨୨

ଅନମେଡ଼ ଅଲତାନ୍

୧ ଆରି କାଞ୍ଚନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ି ଅନମେଡ଼ ତାଆନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍ ଅବୟ ଅଲନ୍ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଖେନଆତଡ଼ ଅବତୁୟଲୟ, ଆରି ତି ଅଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ କୁସଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଗଡ଼ାଗଡ଼ ପେଲେ ଜିର୍ତ୍ତେ । ୨ ତି ଅଲନ୍ ଆ ବାର୍ମଡ଼ିୟତାଲଗଡ଼ ବାର ତର ଆରଜତେନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ବନ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ତିଲେ ଆଜ୍ଞାଜନ୍ ଅଜତେ; ଆରି ତି ଅନୁବନ୍ ଆ ଅଲାଇ ବାଭେ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ମନଡ଼ତଜି । ୩ ତେଭେ ସନୟପଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଡ଼କୋଏ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ କୁସଲୋଡ଼ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଜେତଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ଗିୟତଜି ଆରି ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆଞ୍ଚମ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋତନ୍ । ୫ ତେଭେ ଆରି ଅଃଭଗଲେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପିଙ୍କନ୍ କି ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ସନାୟସାୟ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରୁ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବସାଆରତଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର୍ ଆସନ୍ ରାଜାତଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ବାଉଜନିର୍

୬ ଆରି ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରଂୟ, “କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆରି ଅରାସାନେଡ଼ମ୍, ଇନି ଇନି ଲଗଚେରୟ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଆ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅନବ୍‌ତୁଜନ୍ ଆସନ୍, ଅଜ୍ଞା ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ବର ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି, ଆନିନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍ ।”

୭ ଆରି ଜିସୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଗିୟ୍‌ବା, ଖେନ୍ ଲଜିର୍‌ତାୟ୍, ଆନା କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର ଅଡ଼କୋନ୍ ମାନ୍ନେତେ ଆନିନ୍ ଆସିର୍‌ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।”

୮ ଖେନ୍ ଜନନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍‌ତମ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଢ଼ଲାୟ୍ ଆରି ଗିୟ୍‌ଲାୟ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଲୋମ୍‌ଲୋମନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆ ତାଲ୍‌ଜିଦ୍‌ବାନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତୁଡ଼ମ୍‌ନାୟ୍ । ୯ ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏଡ଼େଲେ ଲୁମ୍‌ଡ଼ଢ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍‌େନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅଜ୍ଞା ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଢ଼ ଆରି ଆନାଜି କେନ୍ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଅବୟ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର । ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସେକ୍‌କେଆ ।” ୧୦ ଆରି ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରଂୟ, “କେନ୍ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବରଜି ସଲେ ତକ୍‌କୋଡ଼ଢ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ତୁୟାୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୧୧ ଆନା ଏରଡ଼ରମ୍‌ମର, ଆନିନ୍ ଆରି ଏରଡ଼ରମ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେତୋ; ଆନା ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ତେଏତୋ; ଆରି ଆନା ତରମ୍‌ମର ଆନିନ୍ ଆରି ତରମ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେତୋ; ଆନା ମଡ଼ିର୍ ଆନିନ୍ ଆରି ମଡ଼ିର୍ ତେଏତୋ ।”

୧୨ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, “ଗିୟ୍‌ବା, ଖେନ୍ ଲଜିର୍‌ତାୟ୍, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବଡ଼ିନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଓଞ୍ଜୋଲ୍‌କୁଜନ୍ ପାଢ଼ତାୟ୍ । ୧୩ ଖେନ୍ ଆଲ୍‌ପା ଆରି ଓମେଗା, ଆମ୍‌ଡ଼୍ ଆରି ଆତନିକ୍‌କି, ଉନେନ୍ ତ ଅନବ୍‌ସୁଜ୍‌ଜେନ୍ ।”

୧୪ ଆନାଜି ରମ୍‌ମ୍‌ଡ଼୍ ରମ୍‌ମ୍‌ଡ଼୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ତୋବ୍‌ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସିର୍‌ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ନ୍‌ବନ୍ ଆଜ ଜୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ଆରି ସନ୍‌ଡ଼ଗଡ଼ ଗଡ଼ାନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ରପ୍‌ତଜି । ୧୫ କିନ୍‌ସଡ଼ଞ୍ଜି, ତନେୟ୍‌ମରଞ୍ଜି, ତାରିନେମରଞ୍ଜି, ତାରିନେବଜଞ୍ଜି, ସମ୍‌ବ୍‌ମରଞ୍ଜି, କୋଡ଼ତାୟ୍‌ପୁରମରଞ୍ଜି ଆରି ପାତ୍ୟାବରନ୍ ଆରଲଡ଼ୟ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ପାତ୍ୟାମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତାଣ୍ଡନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ।

୧୬ “ଖେନ୍ ଜିସୁନ୍, ମଣ୍ଡୁଡ଼ିରେଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସାକିନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରଖେନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍ । ଖେନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆଜଡ଼୍ ଆରି ଆ କେଜ୍‌ଜାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା; ଖେନ୍ ତି ସାଆର୍‌ଡ଼ମନ୍ ତୋତାନ୍ ଆ ତୁଡ଼ୟ୍ ।”

୧୭ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ କନ୍‌ଧାନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଜିରାୟ୍‌ବା ।”

ଆନା ଅମ୍‌ଡ଼ଢ଼ତେ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ବର୍ନେତୋ, “ଜିରାୟ୍‌ବା ।”

ଆନା ଇର୍‌ଗାଲ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଜିରାୟ୍‌ତୋ; ଆନା ଲଡ଼ୟ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ କାଜ୍‌ଜାନ୍ ଅନମେଡ଼୍ ତାଆନ୍ ଗାଏତୋ ।

ଅନବ୍‌ସୁଜ୍‌ଜେବରନ୍

୧୮ ଖେନ୍ ଜନନ୍, ଆନାଜି କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବରଜି ଅମ୍‌ଡ଼ଢ଼ତଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍‌ଡ଼୍ ଖେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼୍‌ଜି ଆନ୍‌ଡ଼୍ ଇନ୍‌ଡ଼୍ ଆ ବର୍ନେ ମାୟେନ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ରୋଗାନ୍ ବାଡ଼େ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ତଣ୍ଡାୟ୍‌ତେ । ୧୯ ଆରି କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର ସିଲଡ଼୍ ଆନ୍‌ଡ଼୍ ଇନ୍‌ଡ଼୍ ଆ ବର୍ନେ ତବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ବଇଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍‌ବନ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଆ ବନଡ଼ାନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ତବଲେ ସେଡ଼େ ।

୨୦ ଆନା କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଖେନ୍ ଲଜିର୍‌ତାୟ୍ । ଆମେନ୍, ଏ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ ଜିରାୟ୍ ।”

୨୧ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ । ଆମେନ୍ ।

☆ ୨୨:୧୩ ୨୨:୧୩; ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧:୮; ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧:୧୭; ୨:୮